

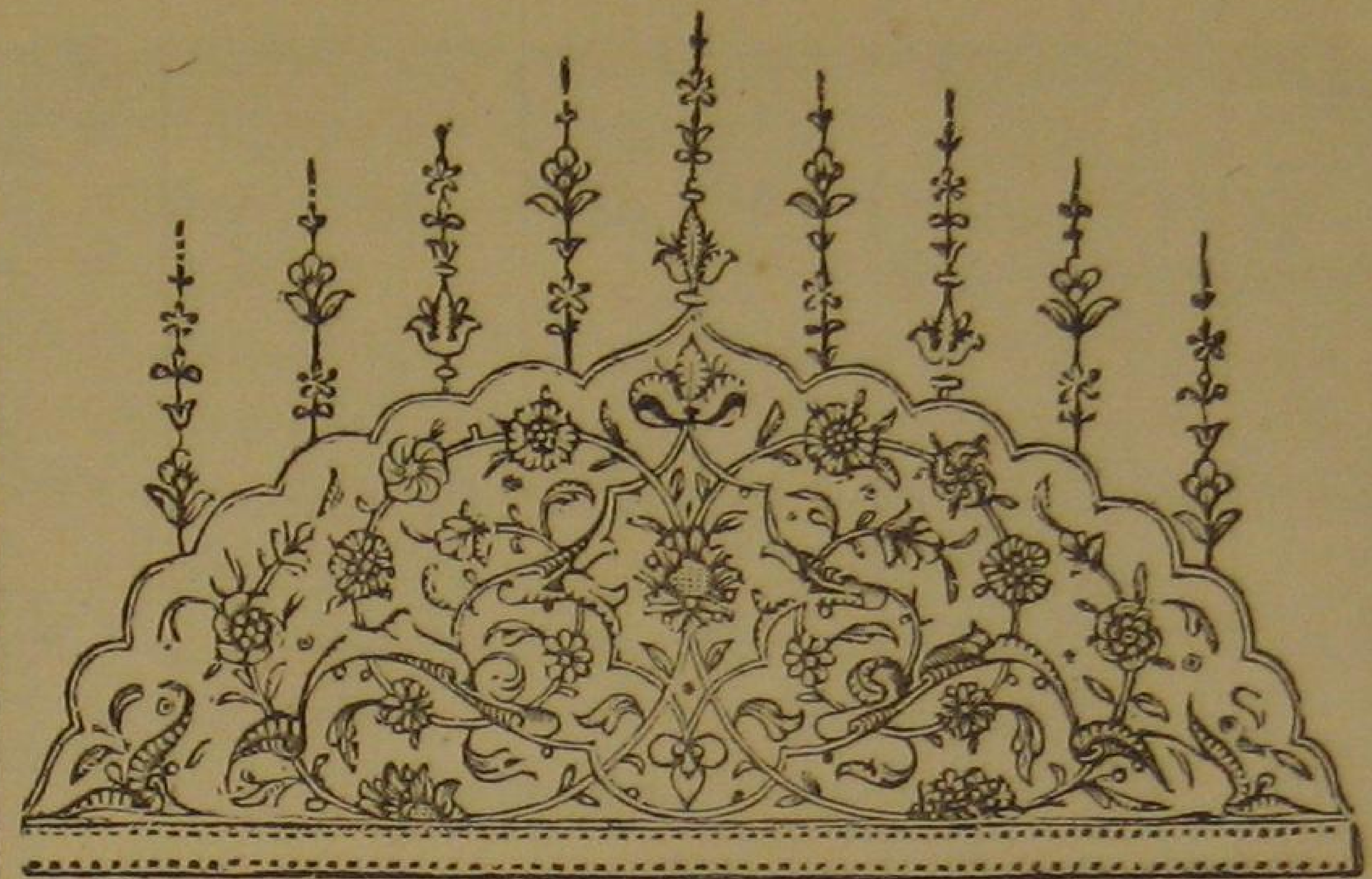

KÖPRÜLÜ K
379
M. Asım Bey

[illegible] KV9

(* فهرست مواهب لدنيه ترجمه سى معالم اليقين *)

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد لا يحصى * حضرت خداى بى همتا * جل ثناؤه عن العد والاحصا * جنابنه اليق واولى دركه
دست قدرتى نفحهٔ سيرت محمديه * وطيب اخلاق احمديه برله مجمرهٔ مشبك كردونى ميان مجلس
ملأ اعلى * وانجمن ساكنان خطهٔ غبراده كردان ايتمشدر * ودرود دائم الورود بى انتها * اول آفتاب
مطلع صدق وصفا * ونير آسمان اصطفا * محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه سزاوار
واحرادر كه نور حقيقتى (قد جاءكم من الله نور وكتاب مبين) حسبنجه چراغ افروز كارخانهٔ وجود
اولوب شعلهٔ شرعى (فامنوا بالله ورسوله والنور الذى انزلنا) حكمنجه چراغ شعله سوز مجامع شهود
قلنمغله عرصهٔ كون ومكان وزواياى زمين وزمانى مظهر لوامع سر ايمان ومطرح اشعهٔ بر واحسان
ايلمشدر (بيت) سبحان من انشأ من سبحانه * بشرا باسرار الغيوب يبشر * فخر الملاح بحسنهم
وجمالهم * وبحسنه كل المحاسن يفخر * فجماله مجلى لكل جميلة * وله منار كل حسن نير * صلى الله
عليه وسلم وعلى آله واصحابه * المقتبسين من نور جماله * سلطان دار الملك رسالت كه آوازهٔ پنج نوبت
دعوتى سوامع سكان هفت اقليمه رسانيده قبلوب مراسم واجبات تبليغى جامع نه قباب خضراده
اقامت ايتدى (بيت) امام امم مقتداى رسل * همام هما قدر هادى السبل * فرستادهٔ خاص
پرور دكار * رسانندهٔ حجة استوار * وشاهسوار مضمار قرب ومحرميت كه پايهٔ صخره دن پاى عزتله
ركاب مرصع كردونه قدم بصوب رخش رهوار و براق برق رفتارى ايله ماوراى صحراى لامكانه
عزيمت ايلدى (بيت) اى ذروهٔ لامكان مكانت * معراج ملائك آستانت * رفتى زوراى
عرش والا * هفتاد هزار پايه بالا * اللهم اوصل اليه سلامنا بشرائف الصلوات وكرائم التحايا
(بعد هذا) رأى مرايا نظير صاحبدلان روشن ضميره بو معنا واضح وجلى ومكشوف ومنجلى دركه
اول نبى كريم مسند نشين باركاه (انك لعلى خلق عظيم) سرخيل مقربان دركاه خاص الخاص
خلوت سراى لى مع الله * مشعله دار مناهج يقين خوانسالار مائدهٔ (وما ارسلناك
الا رحمة للعالمين) هادى العباد الى سبيل السداد والسلامه * وقائد اهل الايمان الى دار المقامة
يوم القيمه * النور اللامع الربانى * والسر الجامع القرآنى * دارندهٔ منشور جلالت نشان
(انك لمن المرسلين) برآرندهٔ حجت و برهان عدالت عنوان (انك على الحق المبين) صلى الله
تعالى عليه وسلم وعلى آله وصحبه الطاهرين اجمعين حضرتلرينك سيرتنه اطلاع وشريعتنه

اتباع وانقياد ايله سالكان منهاج سداد * ورهروان شارع اقتصاد * سرمنزل مقصود ومنتهاى
مراده وصول بولمشلردر * وفرمان واجب القبول (اطيعوا الله واطيعوا الرسول) حسبنجه آنك
اثرينه اقتفا وسنتنه اقتدا ايدنلر احرام احترام ومطيهٔ اكرامله كعبهٔ امن وامان وحرم رضاى
رحمانه دخول ايتمشلردر (بيت) اى كرده اقتدا بكمال تو انبيا * وى مهتدى بنور جمال
تو اوليا * همرنك روى وموى تو كشتند صبح وشام * آمد قسم بهردوكه والليل والضحى * لاجرم
تتبع آثار نبويه * وتسمع اخبار حضرت مصطفويه * سبب صلاح امت * وموجب فلاح اهل
ملت * اولمغين علماء سير وعظماء نقلهٔ خبر واثر رحمهم الله تبارك وتعالى اول حضرتك سيرت
سديده واطوار كزيده واخلاق حميده واوصاف پسنديده سى بابنده بقدر الامكان لوح بيانه
رقم چكوب نيجه تصنيف معتبر منصهٔ ظهورده جلوه كر ايتمشلردر * خصوصا شيخ الاسلام والمسلمين
ومرشد مسالك الحق ومنازل اليقين العالم الربانى شمس الملة والدين مولانا احمد بن الخطيب
القسطلانى الشافعى اسكنه الله فراديس جنانه وتغمده بمزيد غفرانه حضرتنه منسوب
* مواهب اللدنيه * بالمنح المحمديه * ناميله موسوم اولان كتاب نفيس مصدوقهٔ انه خير الجليس كه
بين الانام مزيد فضل ومزيت كمال ايله اشتهار تام واعتبار مالا كلام بولمشدر * وحسن ادا
وعذوبت لفظ ومعنى ايله مقبول علماء عصر ومطبوع فضلاء دهر واقع اولمشدر * الحق كتاب
مستطاب برياسمن رخسار مشكين نقابدر كه الفاظ آبدارى كفتار شيرين سخنانِ نادره كوى
كبى جانفزا ومعانىٔ لطافت شعارى خندهٔ كلعزاران كشاده روى كبى روح بخش وروان
آسادر * و برچمنزار جنت جناب وروضهٔ عنبرين ترابدر كه اغصان شجرهٔ ادا بلند ومعناى دلپسندى
يادنه سايه نشينان طوبى وسكان سدرة المنتهى (طوبى لهم وحسن مآب) ديمه لر سزاوار واحرادر
ولكن صورت دلكشاى مخدرات فحواسى پس پردهٔ عبارات عربيه وزير نقاب استعارات
غريبه ده محجوب ومستور قالوب نور بخش باصرهٔ انام وايام و بهجت افزاى خواطر خاص وعام
اولمدن فى الجمله دور دوشمكين بو فقير حقير شكسته ضمير وذليل افتادهٔ بى دستكير مجروح
مخالب آزار وآزردهٔ اظفار مكائد اشرار عبد الباقى جزاه الله يوم التلاقى قصد وهمت وتصميم عزيمت
ايلديكه بنان كلك بيان وسرانكشت خامهٔ تبيان ايله چهرهٔ قمر شعاع ورخسارهٔ مهر التماع معانيسندن
كوشهٔ قناعى رفع ايدوب ديدهٔ ارباب اشتياق ونظر نظاركيان مراصد اشواقى روشن قيله
اكرچه بو نوع شغله اقدام و بو طور مهمه اهتمام اشبو فقيركم بضاعه نك حوزهٔ استطاعتندن
بيرون واندازهٔ اقتدارندن افزون ايدوكى ظاهر ومتبادر ايدى ولكن يمن همت خداوندى وتأييد
نظر كيميا اثر جندى اعنى جناب آصف مناب وزير دارا دولت * ودستور دريا همت * صاحب
صائب تدبير * مدبر مشترى ضمير * عطارد نظير * امير موفور السعد كريم صادق الوعد * افتخار
اكارم واسخيا * نمودار اطوار آصف برخيا * شمسهٔ ايوان خاندان خاقانى * زينت ديوان عدالت
بنيان سلطانى * ذو القدر العالى والصدر المتعالى * مستجمع انواع الفضائل واصناف المعالى
مؤتمن الحضرة السنية السلطانيه * عضد الدولة العلية العثمانيه * مطاع اعاظم الولاة
والحكام فى العالم * مربى افاخم اصحاب السيف وارباب القلم * سرافراز سرير سرورى
كرسى نشين باركاه معدلت كسترى (بيت) آنكه بر سمت رضايش ميكند اختر مسير * وانكه
بر قطب مرادش ميكند كردون مدار * رأى ملك آراى اورا از بلندى آسمان * ميتوان
كفتن بشرطى كاسمان كيرد قرار * خلق اورا كى توان كفتن صبا وقتى مكر * كز صبا ننشسته
باشد بردلى هركز غبار * الوزير الاعظم الاعلى * والمشير المعظم المعلى * محمد پاشا وفقه الله
لما يشاء وحماه عما يخشى * حضرتلرى صوبندن كتاب مذكورك ترجمه وتفسيرى بابنده فرمان

عالی شرف صدور بولوب انلرك ایمای سعادت سیما وامداد اشارت بشارت انتمالری برکاتیله نهال موزون حرکات قلم ریاض رقمده خرامه کلوب شاخسار اندیشه وافکار صحایف بیانه کلر یز ونسایم خاطر بی قرار صفحات کافوره عنبر بیز اولمغه بشلدی * دمادم اول سحاب فضل وکرم وسرچشمهٔ محاسن اخلاق وشیم حضرتندن رشحات صلات بروصدقات سربله ریاض آمال مخضر وشاداب وسرسبز وسیراب اولوب تربیت آفتاب احسان بی امتنانیله میوهٔ مراد وثمرهٔ مقصود فوأد حاصل اولدی (بیت) آنکه بی واسطهٔ سعی سحاب کرمش * بکسی میوهٔ احسان ندهد شاخ امل * ذات اوواسطهٔ عقدلالی نجوم * رای او آیینهٔ نقش تصاویر ازل * والحاصل نسخهٔ شریفه متضمن اولدیغی آیات کریمه تفاسیر مشهوره ده مسطور اولان اصح اقوال اوزره اوضح عباراتله تفسیر اولندقدنصکره مواضع مهمه ده تصدیری واجب اولان مسائل فقهیهٔ حنفیه که شیخ مشارالیه کندی مذهبی رعایتن التزام ایتمکین اهمال ایتمش اولانلرتدارك اولنوب کتب فتاوادن نقل صریحله برلو رنجه تحریر وتسطیر قلندی * واحادیث وآثاردن اولکه معیار عیار ومحك اعتبار ائمهٔ کبارده صحت بولشدر صحیفهٔ بیانه ثبت اولنوب سندنده مجهول واسنادی بین العلما نامقبول اولان قول منکر ونقل نامعتبردن احتراز واجب اولمغین ائمهٔ دین تعیین بیوردقلری اوزره وارد اولان روایاتك ضعف وقوت وفساد وصحتلرینه اشارت قلندی * وایرادی موجب ملال اولان فضول اقوال وتفاصیل بی مألدن تجرید قلنوب شروح وحواشی معتبره ده موجود اولان کلمات اهل تحقیقدن بعض مقدمات نافعه واجوبهٔ دافعه الحاق واضافت اولندی (بیت) زوائدن قیلوب تنقیح وتهذیب * فوائد برله قلدم نقش وتذهیب * ایدوب مشکللرین التون کبی حل * بیان اوراقنی قیلدم مجدول * تخیل آینه زر کبی چوکدم * زرافشان برینه کوزنوری دوکدم * فواضل اصحاب فضیلت ومکارم ارباب فضل ومعرفتدن استدعا اولنور که محل التفاتنده ظاهر اولان هفواته قلم اغماض چکوب واقف اولدقلری خبط وخطایی صفحهٔ صفح واعراضه نقل بیوره لر (رباعی) خدایا حرف کیران در کیند * پناهی ده که حرفم رانبیند * سخن بی حرف نیك و بدنباشد * همه کس نیکخواه این خود نباشد * ومأخذ مألوف اولان کتب تفاسیر واحادیث واصول وفروع ومعانی وکلام وطب وتواریخ وسیر وسائر فنون فضائل مشحون تعداد اولنسه یوزدن افزون اولوب بومقامده ایراد اسامیسی حد اعتدالدن بیرون اولمغین تفصیلی ترك اولندی وثبوت مدعا اثنای تصفح اوراق واجزاده غایت وضوحه مبنی قیلندی * وعامهٔ ادله وبراهینی آیات قرآن مبین واحادیث رسول کزین اولمغین (معالم الیقین فی سیرة سید المرسلین) برله تسمیه قلنوب اون مقصد اوزرینه ترتیب اولندی * مقصد اول * سلطان انبیا علیه من الصلوات ازکاها ومن التحیات اصفاها حضرتنك ازل آزالده تاج ابتهاج رسالتله سرافراز اولوب نکین انکشترین نبوتی نقش خاتم النبیین برله تزیین قلندیغنك بیانندهدر * مقصد ثانی * اول حضرتك قرآن عظیمده وتوریه وانجیل وزبور وسائر صحف سماویهده واحادیث نبویهده واقع اولان اسامی شریفهسی بیانندهدر واولاد کرامی وازواج طاهراتی وعملری وعمهلری ورضاع برادرلری وجدهلری وخدمتکارلری وکولهلری ومعتقلری وحارسلری وکاتبلری واهل اسلامه ارسال ایتدیکی مکتوب شریفلری وملوك اطرافه واقع اولان مراسلاتی وآلات وادواتی وخدمت شریفه لرینه کلان ایلچیلر بونده مذکوردر * مقصد ثالث * اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم کمال خلقتی وجمال صورتی واخلاق رضیهسی وخصال مرضیهسی بیانندهدر * مقصد رابع * اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم صدق نبوت وثبوت رسالتنه دال اولان معجزات باهره وخصائص آیات وبدایع کرامات ظاهرهسی بیانندهدر * مقصد خامس * اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم پایهٔ

معراجله سرافراز اولوب پیشگاه حضرت عزتده انواع تشریفات مکالمه ومشاهده برله شرف امتیاز بولدیغنك بیانندهدر * مقصد سادس * اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم قرآن عظیم وفرقان کریمده صدق نبوت وثبوت بعثتنه شهادت ایدن آیات کریمهنك بیانندهدر وتحقیق رسالت وعلو منزلت ومکانتی اوزره واقع اولان قسملر واتباع سنت ووجوب طاعتنه متعلق اولان دلائل وانك حقنده انبیا علیهم السلامدن اخذ اولنان عهد ومیثاقلری تورات وانجیل وسائر کتب آسمانیهده انواع تعظیم وتبجیل برله ذکر جمیلی جریان ایتدیکی بونده مذکوردر * مقصد سابع * اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم وجوب محبت واتباع سنتی بیانندهدر کذلك آل واصحاب واتباعنه محبت واجب ایدیکی وصلوة وسلام ایتمنك احکامی بیانندهدر * مقصد ثامن * اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم امراض وعلل صاحبلرینه علاجی ذکرنده وتعبیر رؤیاسی ومغیباتدن اخباری بیانندهدر * مقصد تاسع * اول حضرتك صلی الله علیه وسلم طاعات وعباداتی واذکار وادعیهسی بیانندهدر * مقصد عاشر * حق تعالی اول حضرتی حظیرهٔ قدس وجوارانسه دعوتله اتمام نعمت وکمال عزت ایتدیکنك بیانندهدر *

) مقصد اول (

سلطان انبیا علیه من الصلوات ازکاها ومن التحیات اصفاها حضرتلرینك ازل آزالده تاج ابتهاج رسالتله سرافراز اولوب نکین انکشترین نبوتی نقش خاتم النبیین برله تزیین قلندیغنك بیانندهدر * ونسب طاهری کیملره وارنجه روشن ومعین وزمان حمل وآوان ولادتنده حجت وبعثتی نه دلیللر ایله مثبت ومبرهن اولدیغی وسن طفولیتدن حد رجولیته ترقی قلنجه نهال نازپروری قنغی باغبان النده پرورش بولدیغی ونه چاغده کافهٔ ناسه نبوتله مبعوث اولوب لواء دعوتی اوج آسمانه افراخته قلندیغی وندکلو غزال قیلوب اعداء دینی تأیید ربانی برله شعلهٔ شمشیر جهانکیرندن ظلمات کفر وضلال عرصهٔ عالمدن آچلدیغی وبو نشیمن خاکده نقدر مدت آسایش ایدوب طوردیغی وعاقبت مرغ روان پاکی ذروهٔ کنکرهٔ افلاکه پرواز ایتدیکی بو بابده ذکر اولنور * ارباب عقل سلیم واصحاب طبع مستقیمه شویله معلوم اوله که مبدع جمیع اشیاء خالق الارض والسماء حق جل وعلا وقتا که ممکناتی وجوده کتوروب رزقلرین تقدیر ایتمکه ارادت ازلیهسی تعلق ایلدی حقیقت محمدیهیی انوار صمدیتدن ابراز ایدوب علوی وسفلی نقدر عالم وارایسه علم وارادت سابقهسی حسبنجه اول حقیقتدن سلخ ایتدی اندن نبوتی اعلام ایدوب رسالتله بشارت بیوردی وبوحالده هنوز حضرت آدم علیه السلامك روح شریفی جسدنه تعلق ایتمامش ایدی نتکیم ائمهٔ حدیثدن امام احمد وغیریلر رحمهم الله تبارك وتعالی نقللرنده عرباض بن ساریه رضی الله عنه اول فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن روایت ایتمشلردر که * انی عند الله لخاتم النبیین وآدم لمنجدل فی طینة * دیو بیورمشلردر یعنی تحقیقا بن الله تبارك وتعالی قتنده خاتم النبیین ایدم شول حالده که دخی آدمك بالچغی یر یوزینه براغلمش یاتوردی جسمنه روح نفخ اولنمامش ایدی دیمکدر (وینه امام احمد وامام بخاری وابو نعیم رحمهم الله تعالی روایتلرنده وارد اولمشدر که صحابهٔ کرامدن میسرهٔ ضبی رضی الله عنه برکون ایتدی یا رسول الله نه وقت پیغمبر اولدك دیو سؤال ایتدم * وآدم بین الروح والجسد * دیو بیوردی معناسی آدم علیه السلام جانله تن اراسنده ایکن پیغمبر ایدم دیمکدر وجانله تن اراسنده ایدی دیمکدن مراد جسمنه جان حلول ایتمشدی دیمکدر اصل علماء حدیث ماینده ثابت اولان عباره * وآدم بین الروح والجسد * در اما خلق لساننده مشهور اولان * کنت نبیا وآدم بین الماء والطین * عبارتی حقنده شیخ ابو الخیر سخاوی رحمة الله علیه مقاصد حسنه آدلو کتابنده حدیث شریفی

بزبو لفظله بولمدق دیو بیورمشدر و بعض روایتده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه *متی کنت نبیا* دیو سؤال اولندقده *کنت نبیا وآدم بین الروح والجسد* دیو جواب واقع اولمشدر و بو روایت اوزره حدیث شریفده واقع اولان کانت وجوب معناسنه درمثلا (کتب علیکم الصیام) ده وجوب معناسنه اولدیغی کبی پس بو تقدیرجه عبارهٔ مذکوره ایله عرباضدن روایت اولنان عبارهنك مجموعندن حاصل اولور که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك نبوتی عالم ازلده واجب وظاهر وثابت ایمش وامام ترمذی رحمة الله علیه روایتده ابی هریره رضی الله عنه بیورمشدر که اصحاب کرام یارسول الله *متی وجبت لك النبوة* دیو سؤال ایتدیلر یعنی سکا نبوت نه زمانده واجب اولدی دیدیلر *وآدم بین الروح والجسد* دیو بیوردی وصحیح مسلمده عبد الله بن عمر رضی الله تعالی عنهما روایتده وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه تحقیقا الله تبارك وتعالی یرلری وکوکلری خلق ایتمزدن اللی بیك ییل مقدم عرش صو اوزرنده ایکن خلقك مقادیرینی یازدی وام الکتابده یازدیغی اشیانك جملهسندن بری *محمد خاتم النبیین* ایدی دیو بیوردی بو روایتدن دخی فهم اولندیکه الله تبارك وتعالی بو عالملری وجوده کتورمدین رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمی وصف نبوتله موصوف ایتمشدر سهل بن صالح همدانی رحمة الله علیه ایدر اباجعفر محمد بن علیدن سؤال ایدوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جمیع انبیادن صکره مبعوث اولمشدر نه طریقله سائر پیغمبرلردن مقدم اولور دیدم ایتدی الله تعالی عالم ازلده جمیع ارواحه (الست بربکم) خطابن بیوردقده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جملهدن اول (بلی) دیو جواب ویرمشدر پس جمله انبیادن صکره کلمش ایکن ینه جملهدن مقدم اولدیغنك وجهی بودر دیو بیوردی اگر سؤال اولنوب نبوت بر صفتدر بهر حال آنکله موصوف اولان موجود اولمق کرکدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم عالم وجوده قدم بصمادن دخی ازل آزالده نبوتله نیجه موصوف اولور دینلور ایسه امام غزالی رحمة الله علیه بعض مؤلفاتنده بو سؤالدن *وانا اول الانبیاء خلقا وآخرهم بعثا* حدیث شریفنده جواب ویروب بیورمشدر که بورادهِ ذکر اولنان خلقدن مراد تقدیردر ایجاد دکلدر زیرا انادن طوغمنجه موجود ومخلوق اولمز ولکن فضائل وکمالات تقدیر اللهیده مقدم ووجودده مؤخر اولور و بو سوز (اول الفکرة آخر العمل وآخر العمل اول الفکرة) دیدکلرینك معناسیدر و بونك دخی بیانی بودر که برمعمار استاد برقصر بنیاد ایتملو اولسه اولا کندی خاطرنده تمام مقتضاسی اوزره رسم ایدوب اندنصکره خارجده بنا ایتمکه باشلر فکر وفراستنده نه طور اوزره تصور ایتدی ایسه اکا موافق اسلوب اوزره تکمیل ایلر پس بنا اولنان قصر تقدیر جهتندن مقدم وجود جهتندن مؤخر اولور ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك *کنت نبیا* دیو بیوردیغی دخی معنای مذکوره اشارتدر زیرا آدم علیه السلام خلق اولنمدین رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری تقدیر اللهیده پیغمبر ایدی وحضرت آدم علیه السلام خلق اولنمقدن مراد ذریتندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم وجوده کلمك ایدی والحاصل قدم نبوتی تقدیر اللهیه کورهدر دیو جواب ویردی اما شیخ تقی الدین سبکی رحمة الله علیه امام غزالی رحمة الله علیهك بو جوابن بکنمیوب دیر که تقدیر اللهیده قدیم اولمقلك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه اختصاصی یوقدر بلکه جمیع اشیا بی علم الله محیطدر بو معنایه کوره قدم هرنسنهده بولنور بو تقدیرجه ازلیت نبوتنده سائر انبیا علیهم السلامله تفاوت بولنمز پس رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری عالم ازلده وصف نبوتله موصوف اولمق بو معنادن عبارت اولمق کرکدر که اول حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه

مخصوص اوله غیریلرده بولنمیه تا که بو معنادن خبر ویرملك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك حق جل وعلا قتنده قدر وشرفی بیلنمك ایچون اولدیغی ظاهر اوله والا اول خبرك فائدهسی معلوم اولمز بلکه جواب صحیح بودر که احادیث شریفهده وارد اولدیغی اوزره الله تبارك وتعالی ارواحی اجساددن اول خلق ایلمشدر هرشیئك جسمی یرادلمدن روحی یرادلمشدر پس رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك *کنت نبیا* دیو بیوردیغی روح شریفنه اشارتدر حاصلی مبارك جسم شریفی خلق اولنمدین روح پاکنه نبوت ویرلمش ایدی دیمکدر یاخود حقیقتنه اشارت اوله اگرچه کیم معرفت حقایقده بزم عقللریمز قاصره در انلری کیمسه بیلمز الا انی خلق ایدن بیلور یاشول کیمسهلر ادراك ایدر که الله تبارك وتعالی نور الهی برله انلره امداد ایلمش اوله پس جائزدر که الله تعالی حضرتلری دیلدیکی زمانده هر حقیقتی ارادتی مقتضاسنجه بر وصفله متصف قیله وحقیقت محمدیهیه دخی عالم ازلده وصف نبوت ثابت اوله و بو عنوانله اسم شریفنی عرش اوزرینه یازه ملائکه سنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنك کندی قتنده فضل وکرامتن اعلام ایتمك ایچون رسالتندن خبر ویره حقیقتده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم وصف نبوتله اول زمانده متصف اوله نهایت جسم شریفی و بعث وتبلیغی مؤخر اوله دیو بیورمشدر امام شعبی رحمة الله علیه ایدر بر کیمسه سؤال ایدوب یارسول الله نه زمانده پیغمبر قیلندك دیدکده *وآدم بین الروح والجسد حین اخذ منی المیثاق* دیو جواب بیوردی یعنی آدم علیه السلام روحله جسد اراسنده ایکن بندن عهد ومیثاق الندیغی زمانده پیغمبر اولمشیدم دیمکدر بو حدیث شریف دلالت ایلر که آدم علیه السلامك جسدی یاتقدن دوزولوب دخی نفخ روح اولنمدین رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اندن چیقاریلوب نبی قیلنوب عهد ومیثاق النددقدنصکره ینه ظهر آدم علیه السلامه اعاده قلنمش اوله و بوندن لازم کلمز که آدم علیه السلام مقدم خلق اولنمش اوله زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم استخراج اولنوب نبوت ویرلدیکی وعهد میثاق الندیغی زمانده حی ایدی وآدم علیه السلام هنوز بی روح ایدی ینه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جمیع انبیادن اول خلق اولنوب آخر بعث اولنمش اولمق مقرر اولور دیدیلر (اگر سؤال اولنوب آدم علیه السلامك ظهرندن ذریاتی استخراج اولندیغی حضرت آدمه نفخ روح اولندقدنصکره ایدی نته کیم بویله ایدیکنه اکثر احادیث شریفه دلالت ایلمشدر و بو حدیث شریفدن فهم اولنور که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت آدمه روح نفخ اولنمدین استخراج اولنوب نبی قلنمش وعهد میثاق النمش اوله دینلور ایسه بعض علما رحمهم الله تعالی بوندن جواب ویروب آدم علیه السلامه نفخ روح اولنمدین ظهرندن استخراج اولنمق رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه مخصوصدر زیرا نوع انسانی خلق ایتمکدن مراد خلاصهٔ نوعدر و واسطهٔ عقددر نته کیم احادیث سابقه بو معنایه صریحا دلالت ایتمشدر دیدیلر عماد بن کثیر رحمة الله علیه تفسیرنده ایدر امام علی وابن عباس رضی الله تعالی عنهمدن روایت اولنمشدر که حق تعالی کوندردیکی پیغمبرلرك جمیعندن عهد المشدر که انلر حیاتده ایکن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مبعوث اوله جق اولور ایسه اکا ایمان کتوره لر ونصرت ایلیهلر وامتلرندن دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه ایمان کتوروب نصرت ایلمك اوزره عهد الهلر (بعض علمادن مرویدر که حق تعالی حضرتلری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك نور شریفنی خلق ایلدیکی زمانده امر ایلدیکه سائر پیغمبرلرك نورلرینه نظر ایلیه اندن نور محمد صلی الله علیه وسلم جمیع انبیا علیهم السلامك نورلرین احاطه ایلدکده انلر یاربنا کیمدر اولکه انك نوری بزی احاطه ایلدی دیدیلر الله تعالی حضرتلری جواب ویروب بو نور حبیبمك نوریدر اگر سز اکا ایمان کتوررسکز

سزی پیغمبر ز ایده رم دیو بیوردی انلر دخی (امنابه و بنبوته) دیوب رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ایمان کتوردیلر دخی الله تبارك وتعالی حضرتلری بن شاهد اولایمی
دیو بیوردی آنلر دخی نعم دیدیلر ایشته بو قصه درکه الله تبارك وتعالی کلام قدیمنده
(واذاخذالله میثاق النبیین لما اتیتکم من کتاب وحکمة ثم جاءکم رسول مصدق لما معکم لتؤمنن به
ولتنصرنه) آیت کریمه سیله اشارت بیورمشدر بو آیت کریمه ده رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتنك شان شریفن کمال تعظیم وتکریم اولدیغندن ماعدا دلالات واردرکه اکر سائر انبیا
علیهم السلام زمانلرنده مبعوث اولمق تقدیر اولنسه آنلره دخی مرسل اولوردی پس رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنك نبوتی ورسالتی تا حضرت آدمدن یوم قیامته وارنجه
نقدر مخلوقات وار ایسه جمله سنه عام اولمش اولور وجمله انبیا وامتلری رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتنك امتندن اولمق لازم کلور بو تقدیر اوزره * بعثت الی الناس
کافة * حدیث شریفی که معناسی جمیع افراد نوع انسانه پیغمبر کوندرلدم دیمکدر مراد کندودن
اکر مقدم اکر مؤخر دنیایه نقدر نفوس بشریه کلدی ایسه جمیعنه پیغمبر اولمقدر نبوت
ورسالتی همان کندو زمان شریفندن قیامته دکین کلنلره مخصوص اولماز بلکه مقدم کلنلره
یله متناول اولور بو تقدیرجه * کنت نبیا وآدم بین الروح والجسد * حدیث شریفندن مراد ظاهر
اولور بو مرتبه لر معلوم اولدقدنصکره شبهه قالمزکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جمیع
پیغمبرلرك پیغمبری ایمش انکیچون ایدیکه معراج کیجه سی بیت المقدسده امام اولوب جمیع انبیا
علیهم السلام ارواحی رسول الله صلی الله علیه وسلمه اقتدا ایتدیلر وینه یوم آخرتده جمله سی
انك علمی دبنده حشر اولسه لر کرکدر بو خصوصده دخی زیاده تفصیل النجی بابده کلسه کرکدر
ان شاء الله تعالی (عبدالله ابن ابی جمره رضی الله عنه بهجت النفوس آدلو کتابنده کعب الاحبار
رضی الله عنه حضرتلرندن روایت ایتمشدر وقتاکه حق تعالی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامی
خلق ایتمکه ارادتی متعلق اولدی جبرائیل علیه السلامه امر ایتدیکه ارضك قلبی ونوری اولان
طپراقدن کتوره جبرائیل علیه السلام دخی فردوس اعلا ومقام علیین ملائکه سیله یره اینوب ینه
اینوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنك قبر شریفی اولان موضعدن بر آوج
بیاض ونورانی طپراق آلوب واردی جنت ایرمقلرینك صویله یوغوردیلر آق انجو کبی
اغاروب شویله اولدیکه اطرافنه ضیا ویردی اندن ملائکه آلدیلر دخی عرش وکرسی اطرافلرنده
وکوکلرده ویرلرده وطاغلرده ودریالرده طولاشدیردیلر اندنصکره جمیع ملکلر وغیریلر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی وفضلنی معلوم ایتدیلر اول زمانده هنوز حضرت
آدمدن کیمسه نام ونشان بلمزایدی دیو بیوردیلر (وروایت اولندیکه الله تبارك وتقدس حضرتلری
آدم علیه السلامی خلق ایتدیکی زمانده قلبنه الهام ایتدیکه بکا نیچون ابو محمد دیو کنیه قلدك دیه
اندن الله تعالی امر ایدوب یا آدم باشکی قالدر حضرت آدم باشنی قالدروب نظر ایدیجك عرش اعلاده
رسول الله صلی الله علیه وسلمك نورپاکن کوردی یارب بو نور نه اصل نوردر دیدی حق تعالی
بیوردیکه بو نور سنك ذریتکدن بر پیغمبرك نوریدر که انك اسمی کوکلرده احمد ویرلرده محمددر
اکر اول اولمیدی سنی یراتمزدم ویرلری وکوکلری دخی خلق ایتمزدم دیو بیوردی ائمه حدیثدن حاکم
رحمه الله صحیحنده روایت ایتدیکی دخی بوکا شاهدرکه بیورمشدر تحقیقا آدم علیه السلام رسول الله
صلی الله علیه وسلمك اسم شریفن عرش اوزره یازلمش کوردی الله تعالی حضرتلری یا آدم اکر محمد
اولمیدی سنی خلق ایتمزدم دیو بیوردی (اکر سؤال اولنوب اشاعره مذهبنده حق سبحانه وتعالینك
افعالی خود معللة بالاغراض دکلدر یعنی ایشلدیکی ایشی بر غرض ایچون ایشلمز پس خلقت محمد

صلی الله علیه وسلم خلقت آدم علیه السلامه نیجه علت اولوردیلور ایسه شویله جواب ویریلورکه
ادله دن ظاهر اولان بودرکه حق تعالینك بعض افعالی تعلیل شول افعالنه غایات ومنافع واقع اولان
مصالح وحکم ایله تعلیلدر یوخسه اقدامه باعث وفاعلیتی مقتضی دیمك دکلدر انکیچون بویله
اولمق الله تعالی حقنده محالدر زیرا غیریله اشکال لازم کلور بو خود متعدد نصوص بوکا
شاهددر مثلا (وماخلقت الجن والانس الالیعبدون) دیو بیوردیغی که معناسی بن انس وجنی
خلق ایتمدم الا انلر بکا عبادت ایتمك ایچون خلق ایتدم دیمکدر مراد انلرك خلقنی عبادته مقرون
قیلدم یعنی یراتدم وعبادت ایتمکی فرض ایتدم دیمك اولور تعلیل لفظیدر حقیقی دکلدر زیرا الله تعالی
عزوجل منافعدن مستغنیدر ایشلدیکی فعل کندویه منفعت حاصل اولمغیچون دکلدر وغیره منفعت
حاصل اولمغیچون دخی دکلدر زیرا غیره واسطه ایله منفعت ایصالنه احتیاجی یوقدر بالذات ایصاله
قادردر والله اعلم (امام عبدالرزاق رحمة الله علیه روایتنده ایدر جابر بن عبدالله الانصاری رضی الله
عنه بیورمشدرکه یارسول الله اتام وانام سکافدا اولسون الله تعالی حضرتلری جمله اشیادن اول
خلق ایتدیکی نه نسنه در بکا خبر ویر دیدم بیوردیکه یاجابر * ان الله تعالی خلق قبل الاشیاء
نور نبیك من نوره فجعل ذلك النور یدور بالقدرة حیث شاء الله تعالی ولم یکن فی ذلك الوقت
لوح ولا قلم ولا جنة ولا نار ولا ملك ولا سماء ولا ارض ولا شمس ولا قمر ولا جنی ولا انسی * یعنی تحقیقا
الله تبارك وتعالی حضرتلری جمیع اشیادن اول سنك پیغمبریکك نورینی کندو نورندن یراتدی
دخی شویله ایلدیکه اول نور الله تعالینك قدرتیله الله تعالی دیلدیکی یرلرده دور ایدوب کزردی
اول زمانده نه لوح ونه قلم ونه جنت ونه جهنم ونه ملك ونه کوك ونه یر ونه کونش ونه آی ونه جن ونه انس
وار ایدی حاصلی مخلوقاتدن بر نسنه یراداماشیدی دیمکدر اندن بیوردیکه * فلما اراد الله تعالی
ان یخلق الخلق قسم ذلك النور اربعة اجزاء فخلق من الجزء الاول القلم ومن الثانی اللوح ومن الثالث
العرش ثم قسم الجزء الرابع اربعة اجزاء فخلق من الاول حملة العرش ومن الثانی الکرسی ومن الثالث
باقی الملائکة ثم قسم الجزء الرابع اربعة اجزاء فخلق من الاول السموات ومن الثانی الارضین
ومن الثالث الجنة والنار ثم قسم الرابع اربعة اجزاء فخلق من الاول نور ابصار المؤمنین ومن الثانی
نور قلوبهم وهی المعرفة بالله ومن الثالث نور السنتهم وهو التوحید لا اله الا الله محمد رسول الله *
یعنی حق تعالی حضرتلری مخلوقاتی یراتمق دیلدیکی زمانده اول نوری قسمت ایدوب درت
جزء قیلدی اولکی جزءدن قلمی خلق ایتدی ایکنجی جزءدن لوحی خلق ایتدی اوچنجی جزءدن
عرشی خلق ایتدی دردنجی جزئینه قسمت ایدوب درت جزء قیلدی آنك دخی اولکی جزئندن
عرشی کتورن ملکلری خلق ایتدی ایکنجیسندن کرسی یی خلق ایتدی اوچنجیسندن کیرو قلان
ملائکه لری خلق ایتدی ینه دردنجی جزئی قسمت ایدوب درت جزء قیلدی اولکیسندن
کوکلری خلق ایتدی ایکنجیسندن یرلری خلق ایتدی اوچنجیسندن جنتله جهنمی خلق ایتدی
ینه دردنجی جزئی قسمت ایدوب درت جزء قیلدی اولکیسندن مؤمنلرك کوزلری نورین
خلق ایتدی ایکنجیسندن قلبلری نورین خلق ایتدیکه اول معرفت اللهدر اوچنجیسندن
دللری نورین خلق ایتدیکه اول توحید ایدوب لا اله الا الله محمد رسول الله دیمکدر ورسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك نورندنصکره سائر مخلوقاتدن اول خلق اولنان قلممیدر
یوخسه عرشمیدر علما اختلاف ایتمشلردر ابو یعلی همدانی رحمة الله علیه ایدر اصح بودرکه
عرش قلمدن اول خلق اولنمشدر زیرا عبدالله بن عمرو رضی الله عنهمادن حدیث صحیح
روایت اولنمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم * قدر الله مقادیر الخلق قبل ان یخلق
السموات والارض بخمسین الف سنة وکان عرشه علی الماء * دیو بیورمشدر معناسی الله تبارك وتعالی

کوکلری ویرلری خلق ایتمزدن اللی بیک یل مقدم خلقك مقدارلرین تقدیر ایتدی شول حالده که عرش صو اوزرنده ایدی دیمکدر بو حدیث شریف صریحا دلالت ایدر که تقدیر عرشدن صکره اوله (وامام احمد وترمذی رحمة الله علیهما روایتلرنده عبادة بن صامت رضی الله عنه دن مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم * اول ما خلق الله القلم قال له اکتب قال یارب وما اکتب قال اکتب مقادیر کل شیء * دیو بیوردی یعنی حق تعالینك اول خلق ایتدیکی قلمدر پس خلق ایتدی یا قلم یازدیو امر ایلدی یارب نه یازایم دیدی الله تبارك وتعالی بیوردیکه هر شیئك مقادیرین یاز دیو امر ایدی یعنی هر برینك عمرین ورزقن وسائر احوالن تقدیر ایله یاز دیمکدر پس بو حدیث شریف مقتضاسنجه تقدیر مقادیر قلم خلق اولندیغی زمانده اولمش اولور امام احمد وامام ترمذی رحمهما الله تعالی نقللرنده ابی زرین عقیلی رضی الله عنه روایت ایتمشدرکه تحقیقا صو عرشدن مقدم خلق اولنمشدر وسدی رحمة الله علیه روایتنده الله تعالی خلق ایتدیکی اشیادن برنسنه یوقدرکه صودن اول خلق اولنمش اوله جمله دن مقدم صو خلق اولنمشدر پس بو ذکر اولنان روایتلرك ماینینی جمع بویله اولمق کرکدرکه قلمك اولیتی نور محمد صلی الله تعالی علیه وسلم وصو وعرشدن ماعداسنه کوره اوله بونلردن ماعدا نقدر اشیا وارایسه قلم انلردن اول خلق اولنمش اوله دیدیلر وبعض علما رحمهم الله ایتدیلر هر برینك اولیتی کندو جنسنه اضافتله در مثلا نور محمد صلی الله تعالی علیه وسلم سائر نورلردن اول خلق اولندی وقلم تقدیر سائر قلملردن اول یرادلدی دیمکدر وغیریلری دخی بوکا قیاس اولنه دیدیلر (ابن مرزوق رحمة الله علیه نقلنده حضرت حسین رضی الله عنه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن روایت ایلمشلردرکه * کنت نورا بین یدی ربی قبل خلق آدم باربعة عشر الف عام * بیورلمشدر معناسی آدم علیه السلام خلقندن اون درت بیك یل مقدم ربمك قارشوسنده بر نور ایدم دیمکدر وخبرده وارد اولمشدرکه الله تبارك وتعالی آدم علیه السلامی خلق ایتدیکی زمانده اول نوری حضرت آدمك ظهرنده قودی شویله اولدیکه النده شعله سی ظاهر اولوب کبر وقلانك نورینه غالب اولدی حق تعالی آدم علیه السلامی سریر اوزرینه چیقاروب ملکلرك اوموزلرینه یوکلتدی دخی امر ایلدی کوکلری طواف ایتدردیلر حق تعالی حضرتلرینك عجایب ملکوتن سیر ایلدی (روایت اولندیکه روح آدم علیه السلامك مبارك باشنده یوز یل اکلندی وکوکسنده دخی یوز یل اکلندی وصاقلرنده واایاقلرنده دخی یوز یل اکلندی اندن صکره الله تبارك وتعالی حضرتلری جمیع مخلوقاتك اسملرین آدم علیه السلامه تعلیم ایلدی اندن ملائکه یه امر ایلدیکه آدم علیه السلامه سجده ایده لر جمیع ملائکه سجده ایتدیلر ابلیس ایتمدی اندن حق تعالی حضرتلری غضب ایدوب ابلیسی کوکلردن سوردی وحضرت آدمه اولنان سجده تعظیم وتحیت سجده سی ایدی عبادت سجده سی دکل ایدی مثلا حضرت یوسفك قرنداشلری حضرت یوسفه ایتدکلری سجده کبی حقیقت حالده سجده الله تعالی حضرتلرینه ایدی آدم علیه السلام قبله کبی واقع اولمش ایدی نتکیم کعبه یه قارشو سجده قلندقده سجده بنه حق تعالی حضرتلرینه اولور وکعبه شریف قبله اولور (جعفر صادق رضی الله تعالی عنه دن مرویدرکه آدم علیه السلامه اول سجده قیلان جبرائیل علیه السلام ایدی صکره میکائیل علیه السلام صکره اسرافیل علیه السلام صکره عزرائیل علیه السلام صکره ملائکه مقربین علیهم السلام ایدیلر وبعضیلر اول سجده قیلان اسرافیل علیه السلام ایدی انکیچون لوح محفوظك تولیتی اکا ویرلدی دیدیلر (ابن عباس رضی الله تعالی عنهمادن مرویدرکه آدم علیه السلامه سجده اولندیغی زمان جمعه کونی زوال وقتندن ایکندی زمانندکی ایدی اندن حق تعالی حضرت آدمك صول

جانبنده اولان ایککوسندن حضرت حوایی خلق ایلدی آدم علیه السلام او یخوده ایدی اویانوب حضرت حوایی کوریجك میل ایتدی الی اوزاتدیغی کبی ملکلر یا آدم ابسم طور دیدیلر نیچون ابسم طورایمکه حق تعالی بونی بنم ایچون خلق ایتمشدر دیدی انلر مهرینی ادا ایله دیدیلر مهری ندر دیدی ملکلر محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلمه اوچ کز صلوات کتورمکدر دیدیلر اندن حق تعالی حضرتلری حضرت آدم ایله حوا علیهما السلامه جنت نعمتلرین مباح ایدوب بغدای اغاجندن صاقنك اکا یقین وارمك دیو نهی بیوردی بعضیلر اوزوم اغاجندن بعضیلر انجیر اغاجندن نهی بیورلمش ایدی دیدیلر پس ابلیس علیه اللعنه آدم وحوا علیهما السلامه حسد ایلدی اولا عالمده حسد ابلیسدن صادر اولمشدر حسودلرك شیخی ابلیس علیه ما یستحقدر حق بودرکه شمدیکی زمانده خیلی مقبول مریدلری پیدا اولمشدر اندن ملعون جنت قپوسنه کلوب حیله ایله ایچرو کیردی اغلیوب فریاد ایدرك آدم وحوا علیهما السلام قارشولرینه کلدی اولا فریاد ایله اغلمق ابلیسدن قالمشدر والحاصل ابلیسك اغلدیغندن محزون اولوب نیچون اغلرسك دیو سؤال ایتدیلر ملعون ایتدی سزه اغلرمکه موت یتشوب وفات ایتسکز کرك وجنت نعمتلرندن آیراسکز کرکدر وسزه شجرۂ خلدی کوستره یم اندن اکل ایدك تاکه جنتده باقی قالهسز و یمین ایدوب همان مرادم سزه نصیحتدر دیدی اولا یلان یره یمین ایتمك ابلیسدن قالمشدر پس بونلر ابلیسك اغواسنه مغرور اولدیلر اولا حضرت حوا شجره دن اکل ایتدی آدمی ترغیب ایدوب نه خوش نسنه اولور دیو حضرت آدمه دخی یدردی واعتقادلری بو ایدیکه هرکز حق تعالایه یلان یره یمین اولمیه اندن الله تبارك وتعالی یا آدم سکا جمیع جنت نعمتلرین مباح قیلدم یتمزمی ایدیکه واردك نهی ایتدیکم نسنه دن دخی اکل ایتدك بیوردی آدم علیه السلام ایتدی بلی یارب عزتك حقیچون یتردی اما بن شویله صاندمکه هرکز حضرتکده یلان یره یمین اولمایه اکا الداندم الله تبارك وتعالی حضرتلری بیوردیکه ایمدی عزتم وجلالم حقیچون سنی یریوزینه ایندیره یم تعیش ایلیه سن الا محنت ومشقتله (ابن عباس رضی الله عنهمادن مرویدرکه حق تعالی حضرتلری یا آدم نیچون بویله ایلدك دیدیکی زمانده یارب بکا حوادن اولدی انك سوزینه اویدم دیدی الله تعالی بیوردیکه ایمدی بن انی بلا ایله حامله اولوب وبلا ایله طغورمغه وآیده بر کره حیض کورمکه مبتلا ایده یم (روایت اولنور وهب بن منبه ایدر آدم علیه السلام یریوزینه ایندیرلدیکی زمانده اوچیوز یل اغلدی کوزی یاشی دکلدی مسعودی ایدر آدم علیه السلام جنتدن چیقدیغی زمانده شول قدر اغلدیکه اکر اهل ارضك کوزلری یاشی جمع اولسه حضرت آدمك کوزی یاشی جمله سندن زیاده اولوردی (مجاهد رضی الله عنه ایدر آدم پیغمبر علیه السلام باشنی کرك جانبنه قالدرمدن یوز یل اغلدی کوزلرینك یاشندن زنجبیل وعود وصندل وسائر خوب رایحه لو نسنه لر بتدی وحوا علیها السلام اغلدی کوزینك یاشندن قرنفل وبعض خوش بوی اوتلر بتدی آدم علیه السلام الله تبارك وتعالینك برکره امرین صیوب برکناه ایتدیکیچون اوچ یوز یل اغلیجق هرکون نیجه دفعه الله تعالینك امر شریفنه مخالفت ایدوب کناه کبائر ایشلینلرك حالی نیجه اولسه کرکدر عاقل اولان بوکا کوره عمل ایتمك کرك (روایت اولنورکه آدم علیه السلام ملائکه نك کوکلردن اینوب چیقدقلرین کوردکجه حسرت واشتیاقی زیاده اولوب اولکی وطنلرین واولکی یولداشلرین آرزو ایلرایدی ایمدی آدم اوغلانی دخی شول اصل ایشدن صاقنمق کرکدرکه کندی محبوبندن آیرلمق لازم کله (اکر سؤال اولنوب آدم پیغمبر علیه السلامك ایشلدیکی کناه اکر کبائردن اولورایسه انبیادن کبائر صادر اولمسه کرك ایدی اکر صغائردن اولورایسه سبب نه ایدیکه اندن اوتوری بوقدر لباسندن عریان قیلنوب

جنتدن اخراج اولنه دینلور ایسه صاحب الکشاف رحمة الله علیه بوکا جواب ویروب بیوررکه آدم علیه السلامك کناهی صغائردن ایدی واولقدر کناه آدمك قلبنده اولان اخلاص وافکار صالحه که جمیع طاعت وعبادتلرك اصلیدر بونکله مستور ومغفور اولمق دخی قابل ایدی اما بودکلو عقوبت قلنمقدن مراد الله تعالی جانبندن آدم وذریتنه لطف ایدی تا که کناهدن تمام اجتناب اوزره اولوب زیاده معصیته اقدام ایتمیه‌لر تا که قرب حضرتدن بالکلیه دور دوشمك لازم کلمیه و بوندن ماعدا نیجه حکمت دخی واردر که بعضی ادراك اولنور و بعضی ادراك اولنماز آدم علیه السلام یریوزینه اینمسه مجاهدلرك جهادی وعابدلرك عبادتی حاصل اولمازایدی وتوبه کارلرك انفاسی کوکلره چیقمازایدی وکنهکارلرك کوزلری یاشی یرله دوکلمزایدی هب بونلر الله تعالی قتنده سوکلونسنه‌لردراندن الله تبارك وتعالی حضرتلری بیوردیکه یا آدم اکرکه دار القربدن ایندر یلوب ایراق دوشدك ایسه بن یقینم دعا ایده‌نك دعاسنی اجابت ایده‌رم اکر جنتدن چیقارلمق ایله قلبکه انکسار حاصل اولدیسه بن قلبلری منکسر اولنلرك قتنده یم اکر کوکلرده تسبیح ایدن ملائکه‌نك آوازلرین دکلمکدن قالدکسه یریوزنده کنهکارلرك ایکلدیسن دکلمك سکااندن عوض و یرلدی انلرك ایکلدیسی بکا ملکلرك تسبیحندن سوکلودرزیرا کاه اولورکه مسبحلرك تسبیحنه افتخار قریشورو کنهکارلرك ناله وفریادی انکسارله زینت بولور اکر سز کناه ایشلمیدیکز سزی کیده‌روب برقوم دخی خلق ایدردمکه انلر کناه ایدوب صکره استغفار ایدرلرایدی بن انلرك کناهلرین مغفرت ایلرایدم دیو بیوردی تعالی شانه کورك الله تعالی حضرتلرینك لطفنه که‌نیجه برقولنه عنایت ایلسه محنت ومشقتلری اقبال وسعادتلره منقلب اولورو برقولنه خذلان و یروب نصرتن ترك ایلسه چالشدیغی فائده و یرمز کندویه و بال اولور حضرت آدم علیه السلامدعنایتی ظهورایدوب بجنتی تلقین ایلدی وتوبه و یروب دخی توبه سن قبول ایتدی ابلیس علیه اللعنه غضبنه مظهر دوشوب بوقدرمدت ایلدیکی عبادت هباء منثور اولوب درکاهدن سورلدی (روایت اولنور وقتاکه آدم علیه السلام حضرتلرینك سائرخلق اوزره (وعلم آدم الاسماء کلها) حسبنجه فضائلی ظاهر اولدی وعلم دخی موجبله عمل اولنمیجق کمال بولمیوب جنت دخی دار عمل اولمدیغیچون آدم علیه السلام یریوزینه ایندرلدی وابلیس دخی شقاوتی مقتضاسنجه حسد ایدوب حضرت آدمك جنتدن چیقارلمسنه سعی ایتدی اما بورادن غافل ایدیکه حضرت آدم جنتدن چیقمغله فضائل عملیه کسب ایدوب کمال بولدقدنصکره اولکی حالندن دخی احسن حال اوزره جنته کیروب مخلد قالسه کرك ایدی (بعضیلر دخی بیورمشلردرکه حضرت آدم جنتدن اخراج اولنمسنده بومعنایه اشارت واردرکه اکر الله تبارك وتعالی آدمك کناهن جنتده ایکن مغفرت ایدیدی یالکز برکنهکارك صوچن بغشلمغله عفووکرمی نه مرتبه‌ده ایدیکی ظاهر اولمازایدی امادنیایه کتوروب ذریاتندن نیجه یوز بیك کنهکاری بله عفوومغفرت ایدیجك لطف وکرمی نه درجه‌ده ایدیکی معلوم اولور و حکمتی دخی بو ایدیکه حضرت آدمك بلنده ذریاتی وارایدی اخراج اولنسه کرك ایدی جنت خود ولد کتوره جك یردکل ایدی و بری دخی بو ایدیکه ذریاتندن جنته لایق اولمیان کیمسه‌لروار ایدی انلر طشره‌ده قالسه‌لرکرك ایدی انکیچون دنیایه کوندرلدی دیدیلر و بالجمله الله تعالی حضرتلرینك جمیع افعالی حکمت اوزره در بعضیسنك وجهی ظاهر و بعضیسنك خفی اولور هرکشی عقلی مقتضاسنجه برمقدار ادراك ایدر اما کمالیله سر وحقیقتن ینه کندی بیلور تعالی شانه واهل ایمانك عاقبت واره‌جق یرلری جنتدر نتکیم الله تبارك وتعالی حضرتلری قرآن کریمنده بیورر (وبشر الذین آمنوا وعملوا الصالحات ان لهم جنات تجری من تحتها الانهار) یعنی یا محمد سن بشارت ایله شول کیمسه‌لره که ایمان کتوروب صالح عمل ایشلدیلر

تحقیقا شول التلردن ارماقلر اقن جنتلر آنلرکدر دیمك اولور حاصلی جنتلر انلرك ایدیکن اول مؤمنلره بشارت ایله دیمك اولور (روایت اولنور که آدم علیه السلامك ساکن اولدیغی جنت قنغی جنتدر دیو علمارحمهم الله تعالی اختلاف ایتمشلردر بعضیلر ایتدیلر آدم علیه السلام جنة الخلدده ایدی بعضیلر ایتدیلر غیریده ساکن ایدیکه الله تعالی انی آدم علیه السلامه دار ابتلا قیلمش ایدی یعنی تجربه وامتحان یری ایلمش ایدی زیرا جنة الخلده قیامت کوننده کیراسه کرکدر واول دار جزا وثوابدر دار تکلیف دکلدر آنده امر ونهی اولمازو دار سلامتدر دار ابتلا وامتحان دکلدر و دار قراردر دار انتقال دکلدر دیدیلر و دار الخلدده ساکن ایدی دیانلر ایتدیلر دخول عارضی قیامتدن اول واقع اولور کورمزمیسز که لیلهٔ معراجده فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری جنته کیروب تماشا ایلدی وجنتده آدم علیه الصلاة والسلامك مبتلا اولدیغی حزن ومشقت اولماز دیدکلری آخرتده کیرنلره کوره‌در نتکیم آیت کریمه‌نك سیاقی بوکا دلالت ایدر زیرا جنتده حزن اولمق مؤمنلر دخولنه مقرون قیلنمشدر دیو جواب و یردیلر (روایت اولندیکه آدم علیه السلام جنتدن اخراج اولندیغی زمانده نظر ایدوب کوردیکه عرشده وجنتك هر موضعنده الله تبارك وتعالینك اسم شریفی یاننده محمد اسمی یازلمش ایتدی یارب بو محمد کیمدر الله تعالی بیوردیکه بو سنك اولادکدن شول کیمسه‌درکه اکر اول اولمیدی سنی خلق ایتمزدم پس آدم علیه الصلاة والسلام ایتدی یارب بنی بو اوغلوم حرمتنه سن عفو ایدوب اسرکه الله تعالی بیوردیکه یا آدم اکر کوکلر و یرلر خلقی حقنده بو اوغلك حرمتیچون شفاعت دیله سك شفاعتك مقبول اولور (عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه حضرتلرندن مرویدرکه ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه آدم علیه الصلوة والسلام خطیئه کسب ایدوب کنهکار اولدیغی زمانده یارب محمد حقیچون بنی مغفرت ایله دیدی الله تبارك وتعالی ایتدی یا آدم سن محمدی نیجه بیلدك بن خود انی خلق ایتمدم آدم علیه الصلوة والسلام ایتدی اندن بیلدمکه سن بنی ید قدرتکله خلق ایدوب بکا روح نفخ ایتدیکك زمانده باشمی قالدیروب عرش اوزره کوردمکه (لااله الاالله محمد رسول الله) یازلمش بیلدمکه سن اسم شریفکی مضاف ایلمزسك الا سکا جمیع خلقك احبی اولان کیمسه‌نك اسمنه مضاف ایلرسن دیدی اندن الله تبارك وتعالی یا آدم کرچك سویلدك اول بکا خلقك احبیدر چونکه انك حرمتیچون بندن مغفرت استدك تحقیقا بن سنی یارلغادم اکر محمد اولمیدی سنی خلق ایتمزدم دیو بیوردی (امام طبرانی رحمة الله علیه روایتنده اول سنك ذریتکدن اولان انبیانك آخریدر دیمك دخی واقع اولمشدر (سلمان رضی الله عنه دخی حدیثنده وارد اولمشدرکه جبرائیل علیه السلام رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کلوب ایتدی یا محمد ربك شویله بیوردیکه اکر ابراهیمی دوست ایدندم‌سه سنی حبیب ایدندم و بکا سندن اکرم بر مخلوق یراتمدم وتحقیقا دنیایی واهلنی انکیچون یراتدمکه سنك کرامت ومنزلتك بنم قتمده نه ایدوکن انلره بیلدیرم اکر سن اولمیدك دنیایی خلق ایتمزایدم دیدی (معلوم اوله که الله تعالی حضرت حوایی خلق ایدوب آدم علیه السلام ایله بریره کلدکلرنده حضرت آدمك برکاتی حضرت حوایه فیض اولنوب انلردن قرق اوغلان حاصل ایلدی هر طغوردقجه ایکیشر طغورر ایدی اما شیث علیه السلامی طغوردقده یالکز طغوردی انکیچون که پیغمبر ایدی نبوت وکرامتی ایچون یالکز طوغدی وآدم علیه السلام وفات ایتدکده شیث علیه السلام آدم علیه السلامك اولادنه وصی اولدی شیث علیه السلام دخی کندی اوغلونه آدم علیه السلامك وصیتی کبی وصیت ایلدی که نور محمد صلی الله تعالی علیه وسلم وضع ایتمیه‌لر الا پاکیزه خاتونلره وضع ایده‌لر یعنی ناپاك خاتونلره بقیلنلق ایتمیه‌لر (دور آدم علیه السلامدن تا عبد الله بن عبد المطلب زماننه کلنجه

حال بو يله ايدی الله تبارك وتعالی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينك نسب
شريفنی سفاح جاهليتدن حفظ ايلدی يعنی هر كز آباء واجدادی ماينده زنادن حاصل
اولمق واقع اولمدی باوجودكه زمان جاهليتده غايت چوق واقع اولورايدی كه برعورت بر كيمسه ايله
نيجه زمان زنا ايدرايدی اندنصكره تزوج ايلرايدی (حضرت علی كرم الله وجهه روايت ايلمشدر
رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم * خرجت من نكاح ولم اخرج من سفاح من لدن آدم
الی ان ولدنی ابی وامی لم يصبنی من سفاح اهل الجاهلية شیء * ديو بيورمشدر معناسی بن نكاحدن
طوغدم زنادن طوغمدم حضرت آدم عليه السلام زمانندن تا اتام وانام بنی طغورنجه اهل
جاهليتك اول قبيح فعلندن بكا نسنه يتشمدی ديمكدر وابن عباس رضی الله عنهمادن مرويدركه
رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم * لم يلتق ابوای قط علی سفاح لم يزل الله ينقلنی من الاصلاب
الطيبة الی الارحام الطاهرة لايتشعب شعبتان الا كنت فی خيرهما * بيوردی معناسی بودركه
بنم نسبمده هر كز زنا واقع اولمدی الله تبارك وتعالی دائما بنی پاك اتالر بلندن پاك انالر رحمنه نقل ايدر
ايدی هر باركه نسبمده ايكی شعبه حاصل اولسه بن انلرك بكر كنده واقع اولوردم ديمكدر
يعنی بنم نسبمده بر كيمسه نك ايكی اوغلو اولسه قنغيسی اصلح ايسه بن اول جانبنده واقع اولوردم
تادنيايه كلنجه بوطريقله كلدم ديمكدر (روايت اولنوركه ابن عباس رضی الله عنهما (وتقلبك
فی الساجدين) آيه كريمه سنده بيورمشدركه معناسی سنی پيغمبر قولندن پيغمبر قولنه نقل ايتدم
تادنيايه كتورنجه ديمكدر بوندن دخی مراد سنك نسبكده سنی پيغمبرلر كلن سلسله يه
اوغراتدم هر باركه براتانك ايكی اوغلو اولسه نبوت قنغی جانبه دوشديسه رسول الله حضرتلرينی
اول جانبدن كتورمكدر (جعفر بن محمددن مرويدر اول دخی اتاسندن روايت ايتمشدركه الله تعالی
حضرتلرينك (لقدجاءكم رسول من انفسكم) آيه كريمه سنده معنی رسول اكرم حضرتلرينك ولادتنه
عالم جاهليت قبايحندن نسنه ايرشمدی ديمكدر (انس بن مالك رضی الله عنهدن مرويدركه رسول اكرم
حضرتلری (لقدجاءكم رسول من انفسكم) فتح فائله قراءت بيوردی بوتقديرجه معنی تحقيقا
سزك غايت نفيسكزدن سزه رسول كلدی ديمكدر آيه كريمه فخر عالم صلی الله تعالی عليه وسلمك كمال
طهارت نسبنه صريحا دلالت ايلر بعض روايتده وارد اولمشدركه بن نسب وطهر وحسب جهتلرندن
سزك بغايت نفيسكزم ديو بيورلمشدر يعنی اكر نسبمده واكر خاتونلرم جانبندن اولان قرابتلرده واكر
كندو ذاتمده واتالرم جانبلرندن اولان مفاخرتده سزك جمله كزدن نفيس و پاكم ديمك اولور رسول الله
صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينك طهارت نسبنه وشرف حسبنه متعلق عبارات متغايره ايله
نيجه حديث شريف وارد اولمشدر (امام طبرانی رحمة الله عليه نقلنده عبدالله بن عمر رضی الله
عنهمادن مرويدركه رسول اكرم صلی الله عليه وسلم * ان الله تعالی اختار خلقه فاختار منهم بنی آدم
ثم اختار منهم العرب ثم اختارنی من العرب فلم ازل خيارا من خيار الا من احب العرب
فبحبی احبهم ومن ابغض العرب فببغضی ابغضهم * ديو بيورمشدر يعنی الله تبارك وتعالی
حضرتلری مخلوقاتنی اختيار ايلدی يعنی خالصلرين واعلالرين انتخاب ايدوب چيقاردی
پس برادلمشلرده بنی آدمی اختيار ايلدی وبنی آدمدن طائفهٔ عربی اختيار ايلدی وطائفهٔ
عربدن بنی اختيار ايلدی پس دائما بن مختارلردن مختار اولمقدن خالی اولمدم آكاه اولوك كه طائفهٔ
عربه محبت ايدن كيمسه بنم محبتم سببيله محبت ايدر وانلره بغض ايدن بكا بغض ايتمك سببيله بغض
ايدر ديمكدر (وشويله معلوم اوله كه رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينك ولادتنده هر كز
كيمسه شريك اولمدی يعنی هر كزنه ار قرنداشی وار ايدی نه خود قيز قرنداشی وار ايدی
زيرا حضرت آدم عليه السلام مدنبرو تا عبدالله كلنجه واقع اولان سلسلهٔ نسبی همان

رسول الله

رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری كلمه ايچون ايدی كه كله خاندان نبوته منتهی اولیجق
اول اشرف موجودات وسيد كائنات عليه افضل الصلوات واكمل التحيات عالم وجوده وحيد و يكانه
وفريد وفرزانه قدم باصدی پس كندی باباسنك اسمی عبدالله در وعبدالله دخی عبدالمطلب
اوغليدر وعبدالمطلبك اصل اسمی قول صحيح اوزره شيبة الحمد در انكيچون بويله تسميه
اولنمش ايديكه طوغدیغی زمانده آق صاچلو طوغمش ايدی لسان عربده شيب ديو قبل
اغارمغه ديرلر وكنيه سی دخی ابو الحارث ايدی كنيه ديو شول اسمه ديرلركه اولنده اب يا خود
ام ويا خود ابن لفظلری اوله مثلا بر كيمسه فلانك باباسی ديمكله مشهور اولسه اول لفظ انك
كنيه سی اولور طائفهٔ عربده عادت بودركه براوغلان وجوده كلديكی كبی اكا براسم و بر كنيه قورلر
مثلا آدين عبدالرحمن قورلر وكنيه سن ابو بكر قورلر بوندن غرضلری اتالق مرتبه سنه ايرسون ديو
يمن طوتمقدر بعض كيمسه اسميله مشهور اولور و بعض كيمسه كنيه سيله مشهور اولور نتكيم ابو بكر
حضرتلرينك اسم شريفلری عبدالرحمن در اما كنديلری كنيه لريله مشهور اولمشلردر اما عبدالمطلب
انكيچون ديرلر ايديكه كندينك مطلب ادلو برعمسی وار ايدی بر كون دوه سی ارديته بنديروب
مكه شهرينه كيردی بو كيمدر ديو سؤال ايدنلره قولومدر ديو جواب ايدر ايدی زيرا عبدالمطلب
اوغلان ايدی ولباسی اسكی وشكلی دخی متغير اولمش ايدی قرنداشم اوغليدر ديمكدن عار ايدوب
قولومدر ديرايدی صكره دن هيئت ولباسی منتظم اولیجق قرنداشم اوغليدر ديو اظهار ايلدی
اورادن شيبة الحمدك اسمی عبدالمطلب قالدی طائفهٔ عرب ايچنده او لاصقال بو يامق عبدالمطلبدن
قالمشدر بوز قرق بيل عمر سوردی اولدخی هاشم اوغليدر وهاشمك اسمی عمرو ايدی قحطلق
زماننده كندی قومنه اتمك قيروب ثريد ايدوب خلقه يدردی انكيچون اسمی هاشم قالمش ايدی
اولدخی عبد مناف اوغليدر واسمی مغيره ايدی اولدخی قصی اوغليدر قصی بك معناسی
ايراجق ديمكدر اناسنك آدی فاطمه ايدی كندويه حامله ايكن قضاعه ولايتنده اولان قوم
وقبيله سندن ايراق دوشمكن طوغديغی زمانده آدين قصی قومشلر ايدی اول دخی كلاب اوغليدر
معناسی يا مكالبه معناسنه مصدر در دشمنله جنك وغوغا ايتمك معناسنه يا خود لفظنك
جمعيدر طائفهٔ عربده عادتدركه كندی اوغللرينه يرتيجی جانور اسمن قورلر براعرابيدن
سؤال ايدوب نيچون اولادكزه بويله نامعقول اسملر قيوب خدمتكارلريكزه كوزل اسملر
قورسز ديدكلرنده خدمتكارلر بيزی كندیمز ايچون بسلرز اوغللر بيزی دشمنلر بيز
اوسنه صالمق ايچون بسلرز ديو جواب ويردی وبو لفظ لقب ايدی اصل اسمی حكيم ايدی
ديديلر بعضلر دخی عروة ايدی ديمشلردر اولدخی مره اوغليدر مره دخی كعب اوغليدر وكعب
اول كيمسه دركه جمعه كوننده جمعيت ايلمك اندن قالمشدر قريش طائفه سن جمع ايدوب
خطبه اوقوردی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينك نبوتله كله جكن وكندی
اولادندن اوله جغن انلره اعلام ايلر ايدی واناك زماننه يتشلر يكزاكا ايمان كتوروب اتباع
ايده سز ديو امر ايلرايدی اولدخی لؤی اوغليدر واول غالب اوغليدر وغالب دخی فهر اوغليدر
فهرك اصل معناسی آوجی طولديرر طاش ديمكدر بونك اصل اسمی قريش ايدی بوكه چيقنجه
اولادينه نسبنده قريشی دينلور بو دخی مالك اوغليدر مالك دخی نضر اوغليدر نضرك معناسی
التون ديمكدر اصل اسمی قيس ايدی بودخی كنانه اوغليدر وكنانه خزيمه اوغليدر اولدخی مدركه
اوغليدر ومدركه الياس اوغليدر كعبة اللهه قربان ايلمك بوندن قالمشدر بودخی مضر اوغليدر
ديرلركه مضر غايتله خوب صدا كيمسه ايدی دوه يانجه آوازه ايدوب شوق وحركته كتورمك كه
طائفهٔ عرب ايچنده عادتدر مضردن قالمشدر مضر دخی نزار اوغليدر ونزار نزردندركه معناسی
قليل ديمكدر (روايت اولنوركه طوغديغی زمانده باباسی نظر ايدوب الننده محمد صلی الله تعالی

علیه وسلم حضرتلرینك نورین کوریجك بغایت مسرور وشادمان اولدی خلق جمع ایدوب عالی
ضیافتلر ایلدی وبو دکلو ضیافتلر بو اصل اوغل ایچون آزدر دیدی اورادن اول اوغلانك آدی
نزار قالدی دیدیلر ونزار دخی معد اوغلیدر ومعد عدنانك اوغلیدر جمیع علما اتفاق ایتمشلردرکه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك نسب شریفی عدنانه وارنجه معلومدر یوقاروسی
معلوم دکلدر عبدالله بن عباس رضی الله عنهما بیورمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك نسبی عدنانه چیقار عدنانك تجاوز ایلمز وبونك معناسی عدناندن یوقاروسنك
اسملری ترتیب اوزره معلوم دکل دیمکدر یوخسه حضرت اسماعیله چیقدیغی مقرردر نتکیم ابن
عباس حضرتلرندن مرویدرکه عدنان ایله اسمعیل علیه السلام اورته سنده اوتوز بابا دخی واردر
اما کیملر ایدوکی معلوم دکلدر دیو بیورمشدر عروة بن زبیر رضی الله عنهدن دخی مرویدرکه
عدنانك اوته سی نیجه ایدوکن بیلور کیمسه یه راست کلمدك دیو بیورمشدر کعب الاحبار
رضی الله عنهدن روایت اولنمشدرکه نور محمد صلی الله تعالی علیه وسلم وقتاکیم عبدالمطلبه
انتقال ایلدی عبدالمطلب برکون کعبه حرمنده یاتوب اویومش ایدی اویاندیغی زمانده کندیسنی
برحالده بولدیکه کوزلری سورمه لنمش وحله ٔ حسن وجمال کیدیرلمش متحیر قالدی بونی کیم ایلدیکن
بیلمدی باباسی الینه یاپیشوب قریش کاهنلرینه ایلتدی کوروب ایتدیلرکه کوکلر تکریسی بو اوغلانه
اولنمکه اجازت ویرمشدر وار بونی اوردیدیلر اندن باباسی عبدالمطلبه قیله نام برقیز الیویروب اندن
حارث آدلو براوغلو اولدقدنصکره قیله وفات ایدوب هند بنت عمروی الیویردی وعبدالمطلب شویله
ایدیکه جسمندن مسك رایحه سی کلور ایدی والنده نور محمد صلی الله تعالی علیه وسلم ضیا ویرر
ایدی قچن مکه دیارنده یغمور یغمیوب قتلق اولسه قریش قومی عبدالمطلبك الینه یاپیشوب
ثبیر طاغنه چیقاررلر ایدی انك یوزی صوینه تکری تعالیدن یغمور استرلر ایدی نور محمد صلی الله
تعالی علیه وسلم برکاتنه حق تبارك وتعالی عظیم یغمورلر یاغدیروب غنی اولورلر ایدی (ویمن
پادشاهی اولان ابرهه بیت اللهی یقمق نیتیله کلدیکی زمانده ایشیدوب عبدالمطلب ایتدی
یاقریش قومی بیحضور اولمك اول کلوب بو اوی یقه ماز بونك صاحبی واردر بونی صاقلر دیدی
اندن ابرهه کلدی قریشك دوه لرین وقیونلرین سوردی وعبدالمطلبك درتیوز مایه دوه سین
الدی عبدالمطلب دخی قریش طائفه سیله بنوب ثبیر طاغنك اوستنه چیقدی نور محمد صلی الله
علیه وسلم عبدالمطلبك النده هاله کبی دور بغلیوب مکة الله اوزرینه شعاع ویردی عبدالمطلب
بوحالی کوریجك قریشه ایتدی دونك مکه یه کیده لم ظفر بزمدر هربارکه بو نور بنم النمده دور بغلسه
ظفر بزم اولوردیدی اول ارادن دونوب مکه یه کلدکلری کبی ابرهه کندی قومندن برکیمسه یی سردار
ایدوب برمقدار آدمله کوندردی که وارلر مکه شهرنده قریش طائفه سن سوروب شهری ضبط ایده لر
اول کیمسه کلوب عبدالمطلبی کوردیکی کبی دیلی طولاشدی وعقلی باشندن کیدوب دوشدی یاتدی
بوغازلنمش صغر کبی خورلغه باشلدی قالقوب عقلی باشنه کلیجك عبدالمطلبه سجده قیلدی
وبن شهادت ایلرمکه سن قریش طائفه سنك سیدیسن دیدی روایت اولندیکه عبدالمطلب
ابرهه نك قتنده حاضر اولدیغی زمانده ابرهه فیلباننه امر ایلدیکه برآق فیل وار ایدی
سائر فیللر ابرهه یه سجده ایدرلر ایدی اول ایتمز ایدی اول آق فیلی قارشوسنه کتوردیلر فیل
عبدالمطلبی کوریجك دوه کبی چوکوب سجده ایلدی وحق تعالی حضرتلری اول فیلی سویلتدی
عبدالمطلبده اولان نور محمد صلی الله تعالی علیه وسلمه سلام ویردی وابرهه مکه یه کیروب
یقمق قصد ایتدکده اول فیل یله ایدی همان بریره چوکوب یاتدی دوکه کوردیلر
قالدیره مدیلر آخر فیلك باشی یمن جانبنه چویردیلر همان یوقارو قالقدی اندنصکره

حق سبحانه وتعالی حضرتلری دریا جانبندن ابابیل قوشلرین ابرهه عسکرینك اوزرینه
کوندردی هر قوشده مرجمك قدر اوچ عدد طاشجغزلر وار ایدی بری اغزنده ایکیسی ایکی اباغنده
ایدی حق تعالی حضرتلرینك امریله اوزرلرینه براقدقلری زمانده هرکیمه طوقندیسه هلاك ایدر
ایدی اندن عسکر چیقوب قاچمغه باشلدیلر ویوللرده قیریلوب دوکلدیلر ابرهه دخی برچیرکین
مرضه مبتلا اولدی برماقلرینك اوجلری چوریوب دوشدی قانلر وایرکلر آقدی آخر یورکی
چتلیوب هلاك اولدی قرآن عظیمده (الم تر کیف فعل ربك باصحاب الفیل) بونك حققنده
نازل اولمشدر وبو قصه ٔ عجیبه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك شرف شاننه
دلالت ایچون ونبوتن تعیین ایچون وقوم وقبیله سنه تعظیم واکرام ایچون ایدی حتی بو خصوص
واقع اولدقدنصکره طائفه ٔ عرب حق جل وعلا حضرتلرینك قریش قومنه بو لطفنی ایتدیکنی
کوریجك جمله سی بونلره اطاعت اوزره اولدیلر بونلره مخالفت ایدوب جنك وجدال فکرین
ترك ایتدیلر بو جمله احسانلر وعون عنایتلرکه حق سبحانه وتعالی حضرتلری قبلندن قریش
قومنه ارزانی بیورلدی هب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حرمتنه ایدی دخی دنیایه کلوب
نبوت ویرلدین واقع اولان بو مقوله امور عجیبه یه ارهاصات دیرلر ونبوتدنصکره دعوایه مقارن
اولان عجایب احواله معجزات دیرلر حق جل وعلا حضرتلری ابرهه نك شرین قریش
اوزرندن بو طریقله دفع ایدوب عبدالمطلبه صفا وسرور میسر قلیجق برکون ینه مکه حرمنده یاتوب
اویورکن برعجب واقعه کوروب بغایت خوفله اویاندی وقریش کاهنلرینه واروب واقعه سن
تقریر ایتدی کاهنلر ایتدیلر اکر بو واقعه کرچك ایسه سنك نسلکدن برکیمسه کله که جمیع یرلو
وکوکلو خلقی اکا ایمان کتوره لر اندن عبدالمطلب فاطمه آدلو برقز آلوب عبدالله اندن
وجوده کلدی وبوکا عبدالله ذبیح دیرلر ایدی ذبیحك معناسی بوغازلنمش دیمکدر وبویله
دینلمکك وجهی اول ایدیکه عمرو بن حارثك قومی کعبة اللهده فساد ایدوب حق تبارك وتعالی
حضرتلری اوزرلرینه غالب دشمن حواله قیلوب یمن دیارینه قاچمق لازم کلدیکی زمانده عمرو
کعبه ٔ شریفه خزینه سندن وافر مال ومنال کتوروب زمزم قیوسنه براقدی دخی اوزرینه طاش طپراق
دوکوب تا زمزمی نابدید ایتمش ایدی نیجه روزکار شویله قالوب زمزم قیوسنك نشانن
کیمسه بیلمز ایدی برکیجه عبدالمطلبه واقعه سنده زمزمك نشانن کوستردیلر ینه قازوب معمور
ایتمك ایستدی قریش قومی مانع اولدیلر وسفهادن چوق کیمسه عبدالمطلبی انجیتدیلر وقتی
بیحضور ایتدیلر وکندویه معاونت ایلر حارث آدلو براوغلاندن غیری کیمسه سی یوق ایدی اندن
عبدالمطلب اکر حق تعالی حضرتلری بکا اون اوغل میسر ایدوب بزمزمی حفر ایدرایسم
بریسن حق تعالی حضرتلرینك یولنه قربان ایده یین دیو نذر ایتدی اندن حق سبحانه وتعالی
حضرتلری عبدالمطلبه اون اوغل ویردی انلر ایله قوت حاصل ایدوب زمزم قیوسن قازدقدنصکره
برکیجه واقعه سنده برکیمسه کلوب یاعبدالمطلب ایلدیکك نذری وفا ایله دیدی عبدالمطلب قورقو ایله
اویانوب برقوچ قربان ایلدی اندن ینه برکره دخی اویخویه واردقده ایتدیلر یاعبدالمطلب
اول قرباندن دخی بیوك نسنه قربان ایله دیدیلر اویانوب برصغر قربان ایلدی ینه اویخویه
واردقده یاعبدالمطلب دخی بیوك نسنه قربان ایله دیدیلر اویانوب بردوه قربان ایلدی ینه اویخویه
واریجق نداکلوب یاعبدالمطلب دخی بیوك نسنه قربان ایله دینلدکده دخی بیوك ندر دیو سؤال ایتدی
اون اوغلك اولدی مقصودك حصول بولدی بریسن قربان ایله سن بویله نذر ایتمش ایدك عهدیکی
یرینه کتور دیدیلر همان عبدالمطلب اویانوب غایت اضطرابه دوشدی اوغللرین جمع ایدوب بو حالدن
خبر ویردی اوغللری ایتدیلر بز سکا مطیعز همان کونکلك مرادی اختیار ایدر ایسك قربان
ایله دیدیلر پس عبدالمطلب بیوردی واردیلر هربری براوق اوستنه آدلرین یازوب کتوردیلر

قريش قومنك برصنملري وار ايدي هبل ديرلر ايدي كعبه نك ايچنده طورر ايدي اكا غايت
تعظيم ايدرلر ايدي بركلي خصوصلري واقع اولسه انك يانته واروب قرعه اتارلر ايدي نيچه
دوشرايسه اكا راضي اولورلر ايدي عبد المطلب دخي عادتلري نجه اوقلري آلوب اول صنمك يانته واردي
وانك يانده برقيم وار ايدي اوقلري اول براغور ايدي عبد المطلب اوقلري انك النه ويروب
كندو حق تعالى حضرتلرينه دعا ايتمكه باشلدي قيم اوقلري براقديغي كبي عبد اللهك
آدينه دوشدي عبد المطلب النه بچاغي آلوب عبد اللهك النه ياپشدي كعبه يانده ايكي صنم
دخي وار ايدي برينه اساف برينه نائله ديرلر ايدي قربان انلرك يانده بوغازلنور ايدي عبد اللهي
اورايه كتوردي همان قريش قومنك اولولري قارشو كلوب ايتديلر يا عبد المطلب بز راضي
دكلز كه سن بو اوغلاني بوغازليه سن شمدنكرو قريش ايچنده عادت اولور بركشي اوغلني نذر
ايدر همان كتورر بوغازلر نه لازم بويله ايلمك وارسن ربكي بر طريقله راضي ايله ديديلر وايتديلر
خيبر قلعه سنده بر يهودي قريسي واردر آدي قطبه در غيبدن خبر ويررفني عجب كاهنه در
اكا وارسكا بر طريق كوسترسن پس برقاج كيمسه لر عبد المطلبك يانته دوشوب خيبره كلديلر
واول عورتي بولوب بو قصه يي تقرير ايتديلر و بوكا چاره ندر ديديلر قري ايتدي سزك عادتكزده
بر آدمك ديتي نقدر نسنه در ايتديلر اون دوه در قري ايتدي وارك اون دوه حاضر ايدك وعبد اللهي
دخي كتورك بنه قرعه ايدك اكر بنه عبد الله نامنه دوشرايسه اون دوه دخي زياده ايدك بو اسلوب
اوزره قرعه دوه لره دوشنجه اوزاور دوه يي زياده ايدك نه زمان قرعه دوه لره دوشرايسه ربكز
راضي اولمشدر همان دوه لري قربان ايدك اوغلان خلاص اولسون ديدي عبد المطلب واروب
قاريسنك ديد يكي كبي ايلدي قرعه عبد الله نامنه دوشدكجه اون دوه زياده ايلر ايدي
يوزدوه يه وارديغي زمان قرعه آتديلر قرعه دوه لره دوشدي همان اول ساعت يوز دوه يي
براوغوردن كسوب قربان ايتديلر براقديلر اكر انسان اكر وحوش اكر طيور نيجه كون
اول دوه لردن تنعم ايتديلر پس بو مناسبتله عبد اللهه ذبيح دينلمش ايدي ورسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلم حضرتلرينه ابن الذبيحين ديرلر ايدي بوندن مراد ايكي قربان اولمغه امر اولنمشك
اوغلي ديمكدر بري باباسي عبد الله وبري جد اعلاسي اسمعيل عليه السلامدر اكرچه بعض
علما قربان اولمغه كتوريلن اسمعيل عليه السلام دكل اسحق عليه السلام ايدي ديمشلردر
اما اكثرك قولي بودر كه اسمعيل عليه السلام ايدي وبو خصوصده چوق كلام واردر
(روايت اولنور كه عمر بن عبد العزيز زمانده علماء يهوددن بر كيمسه ايمانه كلدي عمر بن عبد العزيز
سؤال ايتديكه الله تعالى حضرتلري قبلندن قربان اولنمسي امر اولنان اسمعيل عليه السلام مي
ايدي يوخسه اسحق عليه السلام مي ايدي اول كشي ايتدي يا عمر يهود طائفه سي حضرت
اسمعيل ايدوكن بيلورلر اما طائفهٔ عربك اناسي اولمغين بونلره حسد ايدوب انكار ايدرلر حضرت
اسحاقدر ديرلر زيرا حضرت اسحق كندولرك اناسيدر ديو جواب ويردي بعضيلر عبد الله
عبد المطلبك كوچك اوغلي ايدي ديمشلردر اما بويله ايديكي معلوم دكلدر مكر والده سنك
كوچك اوغليدر دينيله زيرا حضرت حمزه عبد اللهدن كوچك ايدي وحضرت عباس
حضرت حمزه دن كوچك ايدي ديمشلردر (حضرت عباسدن مرويدركه ايتدي بن رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك طوغديغن آكلرم بن اوچ ياشمده وار ايدم بركون كتورديلر
بن باقوب طورريدم خاتونلر بكا قرنداشكي اوپ ديديلر بنده اوپدم ديو بيورمشدر بو تقديرجه
عبد الله جمله دن كوچك اولمق راست كلمز و بعضيلر قربان ايتمك استديكي زمانده كوچك اوغلي
عبد الله ايدي حمزه وعباس رضي الله عنهما صكره وجوده كلديلر ديمشلردر بو روايتك وجهي

واردر اما حمزه وعباس رضي الله عنهما وجوده كلمنجه عبد المطلبك اون اوغلي نيجه تمام
اولور كه برين قربان ايدوب عهدين برينه كتورمك لازم كله دينلور ايسه امام سهيلي رحمة الله عليه
بونده اشكال يوقدر زيرا علمادن بر جماعت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك
عمیلري اون ايكي ايدي ديمشلردر بو تقديرجه جائزدر كه قربان امر اولنديغي زمانده اولادي
اون تمام اولمش اوله وعبد المطلبك اوندن زياده اوغلي اولمادي دينلرك قولنجه جواب بودر كه
اول زمانده عبد المطلبك كندي اوغللرندن واوغللرينك اوغللرندن اون نفر اولادي
حاصل اولمش ايدي نذره وفا اندن لازم كلمش ايدي زيرا كشينك اوغلي اولادي كندي اولاديدر
ديمشلر (روايت ايدرلر كه دوه لري قربان ايتدكدنصكره عبد الله باباسي ايله دونوب كلور ايكن
كعبه يانده بني اسد قبيله سندن بر خاتونك يانته اوغراديلر آدي قتيله ايدي خاتون عبد اللهك
يوزنده كي نوري كوريجك ايتدي بوكون يوزدوه قربان ايتديكز اول يوز دوه يي بن سكا ويره يم
كل بنمله مصاحبت ايله ديدي عبد الله بكا حرام كركز ديوب اعراض ايتدي اندن اتاسي
عبد اللهي بني زهره قبيله سنك سيدي اولان وهب بن عبد منافك يانته كتوروب قزي امينه
خاتوني عبد اللهه اليويردي اول زمانده امينه خاتون قريش طائفه سنك حسب ونسب
جهتندن افضلي ايدي اورادن امينه خاتون رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه
حامله اولنجق عبد الله طشره چيقدي ينه اول قتيله ديدكاري خاتونه راست كلدي قتيله بو كره
عبد اللهه هيچ نسنه سويلمدي عبد الله تعجب ايدوب ايتدي قني اول سنك اول سويلديكك سوزي
نيچون سويلمك يوخسه سنده انصافه كلوب حرامدن فراغت ايتدكمي ديدي قتيله ايتدي اول كون
يوزكده بر عجب نور وار ايدي اني كوروب اختيارم قالمدي سويلدم ايدي شمدي او نور سنده
يوق زيرا امينه خاتون حامله اولنجق نور محمد صلى الله تعالى عليه وسلم عبد اللهدن كيدوب
اكا وارمش ايدي اول سببدن قتيله عبد اللهه ميل ايتدي (سهل بن عبد الله تستري رحمة الله
عليه بيورمشدر كه الله تعالى حضرتلري رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك اناسي
رحمنده خلق ايلمك ديلديكي كيجه امر ايلدي جنت خزينه داري اولان رضوان جنت فردوسي
آچدي و برمنادي كوكلرده و يرلرده ندا ايلدي آكاه اولك كه نور محمد صلى الله تعالى عليه وسلم
بو كيجه اناسي رحمنده قرار ايلدي وخلقتي انده تمام اولوب دنيايه كلوب بشير ونذير اولسه كرك
ديو چاغردي (وكعب الاحبار رضي الله تعالى عنهدن روايت اولنور كه ايتدي اول كيجه كوكلرده
و يرلرده ندا اولنديكه شول نور كه محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم آندن خلق اولسه
كركدر بو كيجه امينه نك رحمنده قرار ايلدي * فياطوبى لها ثم ياطوبى * دينلدي يعني اى
الله تبارك وتعالى حضرتلرينك مخلوقاتي نه كوزل حال اولدي امينه يه اندنصكره نه كوچك
اولدي ديمكدر واول كون دنياده اولان پوتلرك باشلري اشاغه اولدي وقريش قومي قني
قتلغه مبتلا ايديلر كلي مضايقه لري وار ايدي رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بركاتندن
اول ييل مزرعه لري وباغ وباغچه لري شويله اولديكه جمله سي غني اولديلر وطائفهٔ عرب ايچنده
اول ييلك آدينه سنة الفتح والابتهاج قوديلر يعني فتح وافتخار ييلي ديمكدر زيرا حق تعالى
حضرتلري فتح ميسر ايدوب رزقلرينه وسعت كلمكله افتخار ايتمشلر ايدي اندن امينه خاتونك
حملي ايكي آيلق اولنجق عبد الله وفات ايلدي قريش طائفه سيله تجارته كتمش ايدي كلور ايكن
مدينه ده دايلري يانده خسته قالدي يولداشلري مكه يه كلدكده عبد المطلب نيجه اولدي عبد الله
ديو سؤال ايلدي انلر بو حالدن خبر ويريجك بيوك اوغلي اولان حارثي مدينه يه كوندردي

حارث مدينه‌يه كلديكي زمانده عبدالله وفات ايدوب دارنابغه‌ده دفن اولنمشيدى (ابن عباس رضى الله عنهمادن مرويدركه عبدالله وفات ايدنجك ملكلر يارب رسولك يتيم قالدى ديديلر الله تبارك وتقدس حضرتلرى انك حافظ وناصرى بنم ديو بيوردى (جعفر صادق رحمة الله عليهدن سؤال ايدوب حكمت نه ايديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم آتادن وانادن يتيم قالدى ديديلر ايتدى اوزرنده مخلوقدن كيمسه‌نك حقى اولمسون ديو بويله قيلندى (ابن عباس رضى الله عنهما روايتنده امينه خاتوندن مرويدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمك حملندن التى آى كچدكدنصكره بركيجه واقعه‌ده كوردمكه بركيمسه كلوب ياامينه تحقيقا بلمش اول كه سن خيرالعالمينه حامله اولدك طغورديغك زمانده اسمنى محمد قويه‌سن وحالكى كيمسه‌يه آچيوب صاقليه‌سن ديدى اندنصكره ولادت وقتى يتشدكده بركون عبدالمطلب طواف كعبه‌ده ايدى بن اوده يالكز قالمش ايدم سمعمه برعظيم صوت ايريشوب غايتله خوف ايتدم كوردم همان برآق قوش كلوب قناديله اريقه مى صيغه‌دى و بندن خوف واضطراب زائل اولدى يانمه نظرايتدم برآق كاسه ايله شربت صونديلر آلوب ايچديكم كبى بنى نورعظيم احاطه ايدوب اول ساعت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم وجوده كلدى اندن كوردم عبدمناف قزلرينه بكزر بعض خاتونلر بنى طواف ايدرلر هربرينك بويى بوكسكلكده خرماغاجنه بكزر بونلرى كوروب تعجب ايتدم يارب بونلر كيملر اوله ديدم بر روايتده وارد اولمشدركه حين ولادتنده امينه خاتونك كوزندن پرده وحجاب رفع اولندى مشرق ومغرب ما بينن تماشا ايلدى امينه خاتون ايدركوردم كه برعلم مشرقده وبرعلم مغربده وبرعلم دخى كعبة الله اوستونه ديكلدى اندن وضع حمل ايتدم ونظرايدوب كوردم محمد صلى الله تعالى عليه وسلم سجده‌يه وارمش شول تضرع ايدن كيمسه كبى برمغين كوك طرفنه قالدرمش اندن كوردم برآق بولوط اينوب محمدى قبلدى برزمان كوزمدن غائب اولدى و برآواز ايشتدم ديرلرايدى كه مشرق ومغربى طولاشديرك ودرياارى كزديرك تا مخلوقات محمد صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينى اسميله وصفتيله وصورتيله بيله‌لر ديرلرايدى سهل زمان كچديكى كبى ينه بولوط قالقوب كندى ديدى (ابن عباس رضى الله عنهما حضرتلرندن روايت اولنمشدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم وجوده كلدكده خازن جنت رضوان كلوب قولاغنه * ابشر يا محمد فابقى لنبى علم الاوقداعطيته فانت اكثرهم علما واشجعهم قلبا * ديدى معناسى يا محمد شاد اول كه برنبينك علمى قالمديكه سكا ويرلميه جميع انبيانك علومى سكا ويرلدى پس ايمدى سن انبيانك علم جهتندن اكثرى وقلب جهتندن اشجعى سن يعنى علمك انلردن زياده وقلبك انلردن بهادر قيلندى ديمكدر (ائمهٔ حديثدن نيجه كيمسه روايت ايتمشدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم طوغديغى كيجه امينه خاتون برنور كورديكه انك شعاعندن چاق ولايت شامك قصرلرى كورندى بعضلر ايتديلر شام كورنديكنك سرى بو ايديكه زمان حياتنده شام ولايتى فتح اولنسه كرك ايدى تشكيم كعب الاحباردن برروايت وارداولمشدركه ايتدى قديمى كتابلرده مسطوردركه محمد رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم مكه‌ده طوغسه كرك ومدينه‌يه هجرت ايتسه كرك وملكى شامده اولسه كرك پس رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم مكه‌دن ظهور ايتدى و زمان حياتنده نبوتى شامه دكن واردى انكيچون ايديكه معراج كيجه‌سى شام ولايتنده بيت المقدسه واردى وابراهيم عليه السلام دخى شامه هجرت ايتمش ايدى و حضرت عيسى عليه السلام دخى شامه اينسه كركدر شام ارض مباركه اولمغين انبيا عليهم السلامدن نيجه كيمسه هربرى برطريقله شامه تعلق ايتمشلردر وحشر ونشر يرى دخى شامدر علماى حديثدن چوق كيمسه روايت

ايتمشلردركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشدر * عليكم بالشام فانها خيرة الله من ارضه يجتبى اليها خيرته من عباده * معناسى ولايت شامده ساكن اولمغه ترغيب ايدوب شام مملكتى حق تبارك وتعالينك ارضنده اختيار ايتديكى يردر قوللرندن اختيار ايتديكى كيمسه‌يى دخى شامه چكر ديمكدر عبدالرحمن بن عوف رضى الله عنه كندى اناسى اولان شفا خاتوندن روايت ايلركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم دنيايه كلديكى زمانده بن المش ايدم بنم اليم اوستنه دوشمش ايدى قولاغمه برآواز كلدى ايشتدمكه بركيمسه رحمك الله ديدى وكوردم مشرقله مغرب اراسى نورله طوادى حتى ديار رومك بعض قصرلرين كوردم اندن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينى امزردم وياتوردم همان بكا برحالت كلديكه بدنم دترمكه باشلدى كوزم قرارادى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى كوزمدن غائب اولدى ايشتدم بركيمسه قنده كتدى ديدى مشرقه ايلتديلر ديو جواب ويرديلر بوسوز هيچ بنم قلبمدن كتمدى تا اول زمان اولديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه نبوت كلدى اولا ايمانه كلن مسلمانلر ايله همان ايمانه كلدم ديدى وعجايب ولادتنك برى دخى بودركه امام بيهقى وابونعيم روايتلرنده حسان بن ثابتدن رضى الله تعالى عنه اول ايدر ايدى بن سكز ياشنده وار ايدم ييلورمكه برصباح وقتنده بريهودى فرياد ايدوب يامعشر اليهود ديو چاغردى يهود جماعتى دخى نه اولدك نه چاغررسك ديو باشنه اوشديلر ايتدى احمدك يلديزى بوكيجه طوغدى واحمد دخى بوكيجه وجوده كلدى ديدى حضرت عايشه رضى الله عنهادن مرويدركه ايتدى بريهودى وار ايدى مكه‌ده ساكن اولور ايدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك ولادتى كيجه‌سى قريش قومنه هيچ بوكيجه اراكزده بر اوغلان وجوده كلدمى ديدى بيلمزز ديديلر ايتدى وارك ايمدى كورك بوامتك پيغمبرى بوكيجه طوغدى ارقه سنده علامتى واردر ديو خبرويردى وارديلر قريش طائفه‌سى ارالرنده صورديلر خبرويرديلركه بوكيجه عبدالله‌ك براوغلى وجوده كلدى واقعا ارقه‌سنده برنشانى واردر ديديلر يهودى دخى كلوب نشان نبوتى كورنجك عقلى باشندن كيدوب دوشدى هاى مدد نبوت بنى اسرائيلدن كتدى ديدى وقريش قومنه ايتدى سزه برمرتبه‌ده غلبهٔ دولت حاصل اوله كه خبرى مشرقدن مغربه دكن واره ديدى ويهود طائفه‌سى بومقوله نسنه‌دن خبر ويردكلرينك وجهى بودركه انلرك ايچنده علما چوق ايدى وكتابلرنده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك كله جكن كورمشلر ايدى وعلم نجومده بهره‌لورى وار ايدى دائما مقيد ايديلر كلديكى زمانى نجوم حسبيله بولمشلر ايدى زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك ولادتنه نجوم ايچنده قوى دليل وار ايدى اهلنه معلوم ايدى حتى شمديكى زمانده دخى منجملر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك ولادتنه دال اولان قرانك فلان ييلنده ديو تقويملرى اولنه تاريخ يازارلر اول قران برمشهور قراندركه بتون دنياده اولان اهل حكمتك معلوملريدر اكا هركز انكاره مجال يوقدر وجملهٔ عجايبدن بعضى دخى مداينده ايوان كسرانك چاتليوب اون ايكى بدنى ييقلديغيدر وطبريه دكزى يره كچديكيدر وفارس ولايتنده آتش پرستلرك بيك ييلدنبرو يانان آتشلرى اول كيجه سوينديكيدر وكسرانك ايوانندن اون ايكى بدن ييقلديغى نسل كسرادن اون ايكى كيمسه‌ده سلطنت آخر اولمغه اشارت اولمش ايدى فى الحقيقه اويله واقع اولدى ومبارك كوبكى كسلمش وسنت اولمش طوغدى بعض علمادن منقولدركه حضرت آدم سنتلو خلق اولندى وانبيادن اون ايكى كيمسه دخى انادن سنتلو طوغدى آخرى محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلمدر ديو بيوردى كيرو قلانى شيث وادريس ونوح ولوط ويوسف وموسى وسليمان وشعيب ويحيى وهود پيغمبرلردر

صلوات الله وسلامه علیهم اجمعین (علمای تاریخ رحمهم الله رسول اکرم افندیمز حضرتلرینی قنغی
یلده طوغدیغنده اختلاف ایتمشلردر اکثری بونك اوزرینه در که فیل یلنده وجوده کلدی یعنی ما سبقا
اشارت اولنان ابرهه که اصحاب فیل انك قومیدر اول کعبه یی ییقمق نیتیله کلوب حق جل وعلا
قبلندن بلا نازل اولوب هلاك اولدقلری یلده طوغدی دیمشلردر مشهور بودر که اول یل ایچنده
فیل قصه سندن اللی کون صکره وجوده کلمشدر بوندن غیری دخی اختلافات ذکر اولنمشدر
اما مشهوری بودر که بیان اولندی وینه قنغی آیده طوغدیغی دخی اختلاف اوزره در بونده ده
مشهور اولان ربیع الاولده واقع اولمقدر جمهور علمانك قولی بودر اما بعضیلر صفرده و بعضیلر
ربیع الآخرده طوغدی دیمشلردر و بوندن غیری دخی ذکر ایتمشلردر وقنغی کونده طوغدیغی
دخی اختلافیدر اما اهل مکه نك اعتقادلری بودرکه اون ایکنجی دوشنبه کیجه سی
طوغمش اوله و عملری بونك اوستنه در ولادت واقع اولان مقام شریفی اول آیك اون ایکنجی کیجه سی
زیارت ایدرلر (ابن عباس رضی الله تعالی عنهمادن مرویدر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری
دوشنبه کون طوغدی ودوشنبه کون نبوت ویرلدی ودوشنبه کونی مکه دن مدینه یه هجرت
ایلدی ودوشنبه کون مدینه یه کیردی (روایت اولنور که وجوده کلدیکی زمان شریفی طاك یری
اغاردیغی زمان ایدی (وروایت اولنمشدر که زمان ولادتی غفر طلوع ایتدیکی وقت ایدی (غفر)
دیدکلری منازل قمردندر اوچ دانه یلدزدر پیغمبرلرك مولدی اولدر یعنی طوغدقلری زمان
انك طلوعی وقتنه کلور وشهور شمسیه دن نیسان آینده طوغمشدر که اورته بهار آیدر انك دخی
یکرمی سنده واقع اولمشدر (ومدت حملی طقوز آی ایدی دیمشلردر بعضیلر اون آی ایدی دیدیلر
بونك غیری دخی دیمشلردر ومکه شهرنده حجاجك قرنداشی محمد بن یوسف اولدیغی اوده وجوده
کلدی (وثویبه دیدکلری خاتون امزرمشدر واول خاتون ابولهبك جاریه سی ایدی رسول الله
حضرتلرینك ولادتی بشارت ایتدکده ابولهب انی آزاد ایلمش ایدی وابولهب وفات ایتدکدنصکره
برکیجه واقعه ده کوردیلر یا ابالهب حالك ندر دیدیلر ایتدی جهنمده یم اما دوشنبه کیجه لری
کلدیکی کبی عذابم تخفیف اولنور پرمقلرم اراسندن امرم اندن صو چیقار انی ایچرم دیدی وسببی بودرکه
دوشنبه کیجه سی رسول الله صلی الله علیه وسلم دنیایی تشریف ایتدکده ثویبه کلوب بکا بشارت
ویرمش ایدی بنده انی آزاد ایتمش ایدم حق تعالی انك مقابله سنده دوشنبه کیجه لری عذابم تخفیف
ایدوب بو احسانی ارزانی قیلدی دیدی (ابن جزری رحمه الله ایدر ابولهب رسول الله صلی الله علیه
وسلم حضرتلرینك طوغدیغی کیجه احسان ایتمکله ابولهب کبی کافر جهنم ایچنده فائده سن مشاهده
ایدیجك قیاس ایله که برکیمسه مؤمن وموحد اوله او کیجه لره تعظیم ایدوب رسول الله حرمتنه
انعام واحسانلر ایلیه حق سبحانه وتعالی قبلندن نقدر لطف وکرملره مستحق اولور لایق بودرکه
دائما اهل اسلام رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مولدی آینده جمعیت
ایدوب ضیافتلر ایلیه لر فقرایی انواع خیرات وصدقاتله نوازشلر ایده لر ومولد شریف اوقوده لر
دیمشلردر (ومجربدر که برکیمسه وجه مشروح اوزره مولد آینده رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حرمتنه جمعیت وضیافت ایلسه ومولد شریف اوقتسه اول یل ایچنده بلادن امین
اولوب مرادی نه ایسه حاصل اوله دیمشلردر (روایت اولنور که رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینك دایه سی اولان حلیمه خاتون حکایت ایلدیکه بز بنی سعد بن
بکر قبیله سندن برنیجه خاتونلر ایله مکه شهرینه کلدك که اهل مکه نك امزره جك اوغلنجقلرین الوب
دایه لق ایده لم دیو والحاصل بزمله کلن خاتونلرك جمله سنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرین امزرمکه عرض ایتدیلر یتیمدر دیو کیمسه امزرمکه میل ایتمدی هر بری بر اوغلان بولوب

الدیلر بن دخی رسول اللهدن غیری بولمیوب زوجمه ایتدم بزمله کلن خاتونلرك هر بری بر اوغلان
بولوب الدی بن شویله قالمق بکا کوج کلدی بن دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینی المق نیتیله واردم وکوردمکه مبارك جسمنی بر بشل حریره صارمشلر دخی اوستنه
بر آق صوف صارمشلر که سوددن بیاض ومسك رایحه سن ویررایدی پیغمبریمز صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینی مبارك ارقه سی اوستونه یتورمشلر او یور ایدی جمال شریفنه نظر ایتدم
او یاندرمغه قیامدم یاب یاب یانینه واردم الیمی مبارك کوکسنك اوستونه قودم مبارك کوزلرین آچوب
یوزیمه باقدی کولدی وکوزلرندن بر نور چیقوب چاق کوکلره یتشدی کوردم اندن ایکی کوزلرینك
اراسن اوپدم وصاغ ممه می ویردم الدی دیلدیکی قدر امدی اندن صول ممه می ویردم المدی
اندنصکره دائما حالی بو ایدیکه صاغ جانبدن امر ایدی هیچ صول جانبدن امدی دیدی بعض
علما بونك وجهنده بیومشلردر که صول ممه نك صاحبی حلیمه نك کندی اوغلی ایدیکن حق
جل وعلا بیلدرمش ایدی انکیچون عدالت ایدوب کندی صاغ ممه دن واول بری صول ممه دن
امرر ایدی اندن حلیمه ایدر کلدیکمز زمانده بر مرکبمز وار ایدی یورومز ایدی و بر مایه دوه مز وار ایدی
اوغلانمزه غدا اوله جق قدر سود ویرمز ایدی پیغمبری الوب مسکنمزه کتورد یکمز کبی زوجم
دوه یی صاغمغه واردی کوردیکه ممه لری طوپطولو سود اولمش اندن صاغوب سودین کتوردی ایچدك
غنی اولدق زوجم ایتدی یا حلیمه الدیغك یتیمك قدمی مبارك ایمش کلدیکی کبی برکتی ظاهر اولوب
کیجه مز خیر اولدی دیدی اندن کیتدکجه نعمت ودولتلری زیاده اولدی طوارلری وقیونلری چوغالدی
حلیمه ایدر کندی یریمزه کیدر اولدقده مرکبك اوستنه بندم پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی
او کومه الوب طوتدم مرکب شویله سرعتله یوریمکه باشلدی که کیرو قلان خاتونلرك مرکبلری
اردمزده قالدی هر بری حیران اولوب تعجب ایدرلر ایدی یا حلیمه بو مرکب نه عجب بو کرك اولمش
کلدیکك زمانده دوشه قالقه کوجله کلور ایدی دیدیلر اندن بنی سعد دیارینه کلدك او یل شویله
قتلق یل ایدیکه یرلریمزده طوار اوتلیه جق نسنه بولامزدی بزم قیونلریمز الله تعالینك فضل
وعنایتیله سودلنوردی وسعتله عیش وتنعم ایدردك کیرو قلان کیمسه لرك طوارلری برقطره سود
ویرمز ایدی چوبانلرینه اصمارلرلر ایدیکه سزده طواریکزی حلیمه نك طواری کزوب اوتلادیغی
یره الوب کیدك دیرلر ایدی انلر دخی او یله ایدرلر ایدی ینه فائده ویرمز ایدی بزم قیونلریمز سودلو کلور
ایدی انلرك سودسوز کلوردی دیدی (وحلیمه روایت ایلر که رسول اکرم حضرتلری ممه دن کسلدکده
الله اکبر کبیرا والحمد لله حمدا کثیرا وسبحان الله بکرة واصیلا دیدی واول زمانده که حرکته کلوب ایاق
اوزرینه قالقدی اوغلانجقلر او ینارلر ایدی اول طورر سیر ایدر ایدی او بونه قارشمز ایدی دیدی (ائمهٔ
حدیث رحمهم الله تعالی ابن عباس رضی الله عنهمادن روایت ایتمشلردر که حلیمه خاتون رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی کندیدن آیرمز ایدی ایراغه کتمکه قومز ایدی برکون
غفلت ایدوب کوزتمدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دخی رضاعا قزقرنداشی اولان شیما ایله
او یله اسیجاغنده قوزیلری اراسنه کتدیلر حلیمه دخی اراشدیرارق کندی بولدی بو اسی ده
نیچون طشره کیدرسز دیدی شیما ایتدی یا امه قرنداشمه اسی طوقنمز بن کوردم کزدیکی
یرلرده باشی اوزرنده بر پاره بولوط قنده کیتسه بیله کیدر ایدی وطوردیغی زمانده طورر ایدی تا
بورایه کلنجه بو حال اوزره ایدی دیدی (وعلماء حدیثدن ابو یعلی وابو نعیم وابن عساکر نقللرنده
شداد بن اوس رضی الله تعالی عنه روایت ایلمشدر که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
اوغلانجق ایدم برکون کندی اقرانم اولان اوغلنجقلرله بر درهنك ایچنده ایدك ناکاه انی کوردمکه
اوچ کیمسه کلدیلر وانلر کله برالتون لکن دخی وار ایچی طوپطولو قار ایدی همان بنی اوغلنجقلر

ارالسندن الدیلر اوغلانجغلردخی سرعتله قاچوب قبیله یه کندیلر اندن اول کیمسه لرك بری کلوب بنی یراوزرینه یاتیروب اوستمه یاتوردی دخی قارنمی یاردی بن نظر ایدوب طورردم اما هیچ آجیسن طویمدم اندن قارنمده اولان بغرسقلری طشره چیقاروب اول الکنده اولان قار ایله محکم یودی دخی ینه قارنمه قویدی بری دخی کلدی یوره کیم طشره چیقاروب یاردی وایچندن برپاره اویوشمش قاره قان چیقاروب بیانه آتدی اندن الیله صاغ جانبمدن وصول جانبمدن برنسنه آلورکبی اولدی همان کوردم النده نوردن برخاتم پیدا اولدیکه نظرایدن کیمسه نك عقلی حیران اولوردی اول خاتمله یوره کمی مهرلدی اندنصکره قلبم نورنبوت وحکمتله طوپطلو اولدی و یوره کمی کتوروب ینه یرینه قودی نیجه روزکار اول خاتمك برودتن یوره کمده طویارایدم اندنصکره اوچنجی کیمسه کلوب قارنمك یاربلان یرینی الیله صغادی باذن الله تعالی ینه یاره سی ایواولدی دخی الیمه یاپشوب لطفله بنی ایاق اوزرینه قالدردی دیو بیوردی (ابن عباسدن برروایتده وارداولمشدرکه حلیمه ایتدی اوغلم ضمره سکرده رك واغلیه رق وفریاد ایده رك کلدی تیز یتشك برکیمسه کلدی ارامزدن محمدی قاپدی برطاغ اوزرینه آلوب کندی قارنتی یاردی دیوچیقه کلدی دیدی وبالجمله روایات مختلفه ایله وارداولمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك عالم صباونده ایکن مبارك قارنتی شق ایدوب ایچنی پاك ایتدکدنصکره مبارك قلب شریفنی نورنبوت وحکمتله طولدرمشلردر وقلب شریفی شق اولنمق بردفعه حراطاغنده جبرائیل علیه السلام وحی ایله کلدکده واقع اولمشدرو بردفعه دخی لیلهٔ اسراده واقع اولمشدر ان شاء الله تعالی هر بری اشاغیده کندو محلنده ذکراولنسه کرکدر و بویله ملاحظه اولنمیه که مبارك قارنی شق اولنمقدن پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامی الم چکمك احتمالی اوله حاشا بویله دکلدر بلکه الله تبارك وتعالی حضرتلرینك حکمتیله شویله اولوردیکه اصلا طویمیوب همان تماشا سن ایتدیکن بیلوردی (وروایت اولندیکه مبارك یاغرنی اورتاسنده مهرنبوت وارایدی مسك رایحه سی کبی رایحه و یرردی امامهرشریف نه شکلده ایدیکنده علمای حدیث چوق کلام ایتمشلردر بخاری رحمة الله علیه نقلنده اول دیارده معروف اولان حجله دیدکاری چادردکه سی یا ککلك یمورطه سی قدر ایدی دیمشلردر ومسلم روایتنده آوچ اورته سی قدر ایدی اوستنده سیاه بکلروار ایدی دینلمشدرو بر روایتده دخی کوکرچن یمورطه سی قدر ایدی دینلمشدر بعضیلردخی بریرده تمش قیللر ایدی دیمشلردرو الحاصل جمله سنك محصل کلامی بردرمبارك ارقه سنده مهرشریف وارایدی نهایت هرکشی عقلی مقتضاسنجه برنسنه یه تشبیه ایتمشدر و بونلردن غیری دخی بعض روایتلر واقع اولمشدر مهرشریف وار ایدیکنده شك وشبهه یوقدر ولکن نه هیئتده ایدیکن صحیحی اوزره بیلدیرمك مشکلدر (حضرت عایشه رضی الله عنها رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم وفات ایتدکده مهرشریفی الیم ایله یوقلدم بوله مدم رفع اولنمش ایدی دیو بیوردی بعض علما مهرشریفله بله وجوده کلمشدر دیدیلر بعضیلر مهرشریف صکره دن اولدی دیدیلر (امام حاکم رحمة الله علیه وهب بن منبه رضی الله عنهدن روایت ایتمشدرکه الله تعالی حضرتلری هیچ برپیغمبر کوندرمشدرکه انك صاغ الی اوستنده نبوت بکلری اولمیه الا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك نبوت بکی مبارك ارقه سنده ایدی دیمشدر بوتقدیرجه جمیع انبیا صلوات الله علی نبینا وعلیهم اجمعین حضرتلرینك نبوت نشانلری اولورایمش اما مبارك یاغرنده قلب شریفی مقابله سنده اولمق رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه مخصوص ایمش (روایت اولنورکه پیغمبریمز علیه الصلوة والسلام درت یاشنده ایکن اناسی امینه خاتون ابواء دیدکلری موضعده وفات ایلدی بعضیلر حجونده وفات ایلدی

دیمشدر صاحب القاموس مکهٔ مکرمه ده دار نابغه ده دفن اولندی دیمشدر جائزدرکه ذکر اولنان موضعلرك برنده وفات ایدوب دار نابغه ده دفن اولنمش اوله وکندولر بش یاشنده ایکن والتی ویدی یاشنده دخی زیاده ایکن اناسی وفات ایتمك روایتلری وارد اولمشدر والله اعلم بحقیقة الحال (ابن سعد رحمة الله علیه برنیجه طریقدن روایت ایلمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم التی یاشنه کیردیکی زمانده اناسی مدینه ده ساکن اولان دایلرین زیارت ایتمکه آلوب کندی ام ایمن دیدکلری خاتون بیله کتمش ایدی واردیلر انده دار نابغه ده قوندیلر برآی دایلریله اولدیلر صکره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مدینه یه هجرت ایتدیکی زمانده اوغلنجق ایکن مدینه یه کلدیکن وانده اولان بعض خصوصلرین ذکر ایدوب انام ایله بواوده قونمش ایدك وفلان نسنه شویله واقع اولمش ایدی دیو بیوردی ام ایمندن مرویدرکه اول زمانده یهود طائفه سی کلوب رسول الله صلی الله علیه وسلمه نظر ایدرلر ایدی و بوامتك پیغمبری اولاجق بودر دیرلر ایدی اندنصکره اناسی ینه مکه یه آلوب کیدر ایکن ابوا دیدکاری منزله کلدکده وفات ایلدی دیو حکایت ایلرایدی (بعض روایتده وارداولمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه نبوت کلدکدنصکره اناسی واتاسی قبرلرینه کلوب دعا ایلدی حق جل وعلا حیات ویروب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ایمان کتوردیلر ینه وفات ایتدیلر دیمشلردر و بوکا متعلق بعض حدیث شریف ذکر ایتمشلردر بعضیلردخی بوقوله راضی اولمیوب خلافنه بعض دلیللر اقامت ایتمشلردر حقیقت حال حق تعالی حضرتلرینه معلومدر طرفینك اقوالن ذکرله تطویل کلامك نفعی یوقدر اما حذرایدوب انلره نقص ویره جك کلام سویلمك کرکدر زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه اذا حاصل اولورکشی اناسنی واتاسنی نقصانله ذکرایتدکلرندن انجینور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی انجتمك کفردر اناسنه واتاسنه متعلق کم سوز سویلمکدن قتی صاقنمق کرکدر حتی بعض علما ایمانه کلدکلرنده قتی چوق تفصیل ایتمشلردر (امینه خاتون وفات ایتدکدنصکره پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامه ام ایمن دایه لك ایدوب خدمت سعادتلرنده اولمشدر حتی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اکاسن انامدنصکره انامسن دیو بیوردی وسکز یاشنده ایکن جدی عبدالمطلب وفات ایلدی اول زمانده عبدالمطلب یوز قرق یاشنده ایدی رسول الله حضرتلرینك جمیع لوازماتنی کورن وکوزه دن عبدالمطلب ایدی صکره دن عمیسی ابوطالب خدمت ایتمکه باشلادی عبدالمطلب اکا وصیت ایتمش ایدی زیرا عبدالله ایله برانادن طوغمشلر ایدی (ابن عساکر رحمة الله علیه جلهمه دن روایت ایلمشلردرکه برقتلق زماننده مکه یه کلدم قریش قومی کلوب یا ابا طالب قتلقدن حالمز خراب اولدی کل حق تعالی حضرتلرندن استسقا ایله امیددرکه یغمور ویره دیدیلر اندن ابوطالب چیقدی ویاننده برحسن الوجه اوغلنجق وارایدی ابوطالب اینه یاپشدی ارقه سن کعبه دیوارینه طیادی اوغلنجق پرمغن قالدردیغی کبی هرکز کوك یوزنده برپاره بولوت یوق ایکن هر جانبدن بولوتلر چیقوب یغمورلر یاغدی واولر طولوب سیللر آقدی دیدی و بوقصه یی ابوطالب برقصیده سنده کمال فصاحت و بلاغت اوزره ذکر ایدوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك نبوتنه متعلق کلام ایلمشدر حتی بعض طائفه بونکله ابوطالبك اسلامنه استدلال ایتمشلردر (ابن ابی شیبه رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اون ایکی یاشنه کیردکده عمیسی ابوطالب ایله چیقوب شام دیارینه کتدیلر انده بصری دیدکاری یره واردقلری زمانده اول یرده بحیرا دیرلر برراهب وارایدی رسول الله صلی الله تعالی

علیه وسلم حضرتلرینی کوریجك مبارك الینه یاپشدی دخی بو سید العالمیندر حق سبحانه وتعالی
حضرتلری بونی رحمة للعالمین کوندرمشدر دیدی یا بحیرا ندن بیلورسن دیدیلر ایتدی سز
شو قارشوده اولان بوقوشدن اینوب کلور ایکن کوردم حجر وشجردن بر نسنه قالمدی الا بوکا
سجده قیلدیلر انلر کیمسه یه سجده قیلمازلر الا پیغمبرلره قیلورلر دیدی ودخی بن بونی مهر نبوتله
بیلورم بونك ارقه سنده مهر نبوت واردر دیدی و بزکتابلرمزده بونی بولمشزدر یا اباطالب صاقین
یهود طائفه سی بوکا اضرر یتشدیرمسونلر همان بونی بنه مکه یه آل کیت دیدی (بعض روایتده
ابن عباس رضی الله تعالی عنهمدن مرویدرکه ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه اون سکز
یاشنده ایدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام یکرمی یاشنده ایدی یولداش اولوب شام دیارینه
تجارته کیتدیلر اتفاق برکورکن اغاجنك دیبنه واردیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری کولکه سنه اوتوردی حضرت ابو بکر کچدی برنسنه سؤال ایتمك ایچون اوراده ساکن
اولان بحیرا دیدکلری راهبك یاننه واردی راهب سؤال ایدوب اول اغاج کولکه سنده اوتوران
کیمدر دیدی حضرت ابو بکر دخی اول محمد بن عبدالله بن عبدالمطلبدر دیو جواب و یردی
بحیرا والله بو پیغمبردر عیسی علیهم السلامدن صکره اورایه بوندن غیری کیمسه اوتورمدی دیدی
اول زمان بو سوز حضرت ابو بکرك قلبنده یر ایتمش ایدی صکره دن رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینه نبوت کلوب دینه دعوت ایلدکده ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه
تردد ایتمیوب ایمانه کلدی ابن حجر رحمة الله علیه بو قصه صحیح اولدیغی تقدیرجه رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم ابو طالب ایله واردیغندن غیری شامه برسفری دخی اولمق کرکدر دیدی
(ابن ذهبی رحمة الله علیه بحیرا دیدکلری راهب رسول الله حضرتلرینه نبوت کلمدین کوروب
ایمان کتورمشدر دیدی و بو سفردن صکره رسول الله حضرتلری چیقوب ینه تجارته کیتدی
بصری دیدکلری شهرك بازارینه واردی اول زمان یکرمی بش یاشنده ایدی وام المؤمنین
حضرت خدیجه نك میسره آدلو قولی رسول الله حضرتلریله بله ایدی وذی الحجه آیندن اون درت
کون کچمش ایدی محل مذکوره کلدکلری زمانده اینوب بر اغاج سایه سنده اوتوردی نسطورا
دیدکلری راهب کوریجك ایتدی بو اغاجك آلتنه پیغمبرلردن غیری کیمسه اوتورمز دیدی
بر روایتده حضرت عیسی علیه السلامدن صکره کیمسه اوتورمدی دیدی واو یله اسیلرنده میسره
کورر ایدیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اوزرینه ایکی ملك سایه صالوب
اکا کونش طوقنمز ایدی اندن دونوب مکهٔ مکرمه یه کلدکلری زمانده خدیجه رضی الله عنها دخی
کندی اونده چارطاقی اوزرنده کورمشدرکه ایکی ملك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك اوستنه قنادلریله کولکه ایدرلر ایدی و بو سفردن ایکی آی و یکرمی بش کون
کچدکدنصکره خدیجه یه نکاح ایلدی واول زمانده خدیجه رضی الله عنها قرق بر یاشنده
وارمش ایدی حضرت خدیجه نك اولدن اسمی طاهره ایدی بنی تمیم قبیله سنده ابو هالة بن زراره دیرلر
برکشینك خاتونی ایدی اندن ایکی اوغلان طوغرمش ایدی اندنصکره عتیق بن عامر المخزومی تزوج
ایلدی اندن دخی بر اوغلان طوغورمش ایدی اندن مفارقت ایتدکدنصکره کندیسن رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه عرض ایدوب بنی السون دیدی پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام دخی عملرینه طانشدی حضرت حمزه رضی الله تعالی عنه حضرت خدیجه نك باباسنه واروب
حضرت خدیجه یی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه دیلیوب الیو یردی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرت خدیجه یی تزوج ایدوب یکرمی رأس بردفعه طغورمش کنج دوه صداق
و یردی اندن ابو طالب کلدی نکاح خطبه سن اوقیوب کابین قیلدیلر بعض روایتده رسول الله

صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت خدیجه یه اون ایکی بچق اوقیه التون آغراق و یردی دنیلمشدر
هر اوقیه قرق درهمدر (اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اوتوز بش یاشنه ایردیکی زمانده
قریش طائفه سی کعبة اللهی سیلدن ییقلور دیو خوف ایتدیلر دخی یاقوم دیدکلری استاده امر ایدوب
کعبه نك یاپمغه محتاج اولان یرلرین یاپدیردیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دخی قریش
قومیله طاش طاشر ایدی وقتا که فخر کائنات سعادتله قرق یاشنه ایردی حق تعالی کافهٔ ثقلینه نبوتله
مبعوث قیلدی یعنی جمیع انس وجنه پیغمبر ایلدی ونبوتله مشرف اولدیغی کون اشهر روایت اوزره
شهر رمضانك اون یدنجی کونی دوشنبه کون ایدی و بوندن غیری دخی روایت وارد اولمشدر
ولکن اصحی بودرکه ذکر اولندی ورمضان شریفده مبعوث اولدی دینلرك دلیللری بودرکه قرآن
عظیمده مذکور اولدیغی اوزره حضرت قرآن رمضان آینده اینمکه باشلمشدر ورسول الله صلی الله علیه
وسلم نبوتله اکرام اولندی قرآن نازل اولمغه باشلدی بعضیلر دخی قرآن عظیم قدر کیجه سنده کوکلرده
اولان بیت عزته جملة نازل اولدی اندن یر یوزینه باب باب یکرمی اوچ ییلده ایندی دیمشلردر اما بو روایت
بنه اولکی یه مخالف دکلدر زیرا لیلهٔ قدر رمضان ایچنده در پس جائزدرکه قرآن عظیم اول کیجه ده
بیت عزته جملة نازل اولوب ینه اول یدی سنه ده برمقداری یر یوزینه اینمش اوله زیرا قدر کیجه سی
رمضان شریفك تا ابتداسندن انتهاسنه وارنجه هر کیجه اولمق احتمالدر بعض علما دخی ابتداء
مبعث رجبده ایدی دیمشلردر یعنی نبوت رجب آینده کلدی دیدیلر (امام بخاری رحمة الله علیه
عایشهٔ صدیقه رضی الله تعالی عنهادن روایت ایلمشدرکه ابتداء وحی رؤیای صادقه ایله واقع
اولمش ایدی هر واقعه که کورسه اثری صبح کبی ظاهر اولور ایدی واول زمانده حرا طاغنه کیدوب
کیجه لرده عبادت ایلر ایدی حتی حرا طاغنك مغاره سنده ایکن بر ملك کلدی (اقرأ) دیو امر
یوردی یعنی یا محمد اوقو دیمکدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دخی (ما انا بقارئ)
دیو یوردی یعنی بن اوقیوجی دکلم دیمکدر اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
ایدر ملك بنی طوتدی دخی محکم صقدی ینه صالیویروب (اقرأ) دیدی بن دخی ینه (ما انا بقارئ)
دیدم اوچ دفعه بو یله واقع اولدقدنصکره (اقرأ باسم ربك الذی خلق خلق الانسان من علق
اقرأ وربك الاکرم الذی علم بالقلم علم الانسان مالم یعلم) دیدی یعنی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینی بورایه کلنجه یه قدر اوقوندی معناسی بودرکه قرآن اوقو یا محمد ربکك اسمیله باشلر
اولدیغك حالده انجلین رب که یراتمق اکا مخصوصدر اندن غیریسی نسنه یراتمغه قادر دکلدر اول
بکری تعالی انسانی او یوشمش قانلردن یراتدی دیمکدر (قاضی بیضاوی رحمة الله علیه ایدر وقتا که
اول واجبات معرفة الله اولدی ایسه اولا حق تبارك وتعالینك وجودنه وقدرتنك چوقلوغنه
وکمالنه دلالت ایدن آیت نزول ایلدی و ینه تأکیدا بردخی اوقودیدکدنصکره سنك ربك کرمده
هرکریمدن ارتوقدر شول اصل کریمدرکه علوم ضبط اولنمق ایچون قلم ایله یازی یازمق تعلیم
ایلدی وانسانك بلمدیکی نسنه لری انسانه تعلیم ایتدی دیمکدر وحق سبحانه وتعالی انسانه تعلیم
ایتمه سنك طریقی بودرکه انسانده قوی خلق ایلدی یعنی سمع وبصر وعقل وادراك وسائر قوتلرکه انلر علم
حاصل ایتمکه آلات واقع اولور انلری یرادوب دلیللر نصب ایلدی وآیتلر انزال ایلدی بیلمك مراد
ایدینان کیمسه یه اسباب علمدن نسنه تقصیر اولنمدی اندن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه
حرا طاغنده بو یله واقع اولیجق قلب شریفنه خوف کلدی بعض اعضاسی دتره یرك دوندی
حضرت خدیجه او ینه کلدی *زملونی زملونی* دیو یوردی یعنی بنی اورتیلر له صارك دیمکدر اندن
بعض اثوابله محکم اورتوب بصدیردیلر قلب شریفندن خوف زائل اولنجه یاتدی اندنصکره
قالقوب یا خدیجه بکا نه اولدی بونك اصلی نه اوله دیوب واقع اولان قصه یی خبر و یردی وقورقدم

یاخدیجه بکا برضرر اوله دیو بیوردی خدیجه ایتدی حاشا وکلا که سکا ضرر یتشه شاد اول یا محمد والله حق تبارك وتعـالی ابدا سکا ضرر وزیان یتشدرمزسن صلهٔ رحم ایدرسن یعنی اقربا کله انس والفت اوزره سن وحشت اوزره اولوب منقطع دکلسن وسوزکده صادق سن وقونوقلریکه ضیافت واکرام ایدرسن وخلقك مشکل ایشلرینه معاونت ایلرسن هیچ حق جل وعلا سکا ضرری یتشدیرر دیدی اندن رسول الله صلی الله تعالی علیـه وسلم حضرتلرینی خدیجه کندی عمی اوغلی اولان ورقه بن نوفل یانه الدی کندی واول برکیمسه ایدیکه زمان جاهلیتده دین عربدن یعنی پوت پرستلکدن نصرانیته رجوع ایتمش ایدی خط عربی یزار ایدی اکا الوب کتمه‌دن مرادی بوایدیکه رسول الله صلی الله تعـالی علیه وسلم حضرتلرینك کوزینه کورینن اکرجن ایسه بعض نسخه یازیوره خدیجه ایتدی یاابن عم کور محمدنه سویلردیدی ورقه دخی سؤال ایدوب یاابن اخی ماذا دیدی یعنی ای قرنداشم اوغلی ندراودیدیکك نه سوزلر سویلرسن دیدی رسول الله صلی الله تعـالی علیه وسلم قصه‌یی تقریر ایدیوردی ورقه ایتدی اومغاره‌ده کوردیکك کیمسه شول ملکدرکه موسی علیـه السلامه وحی کتورمش ایدی یعنی حضرت جبرائیلدر دیو خبرویردی ونولایدی بندخی تازه اولایدم قومك سنی ارالرندن چیقاردقلری زمانه یتشه ایدم دیدی رسول الله صلی الله تعـالی علیه وسلم حضرتلری ایتـدی اونلر بنی ارالرندن چیقاره‌لرمی کرکدر ورقه ایتـدی یامحمد هرکیمسه که نبوتله کلشدر البته قومی اکادشمنلق ایتمشلردرهیچ برپیغمبر یوقدرکه اعدادن قورتلمش اوله اکر بن اول کونلره یتشیدم سکا محکم نصرتلر ایدردم دیدی اندنصکره اکلنمیوب ورقه وفات ایلدی وبرزمان کچوب وحی کلمدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری وحی اکلندیکنه محزون اولدی حتی روایت اولنمشدرکه محزونلغنـدن یوکسك طاغلر باشنه چیقوب کندینی اشاغه اتمق استرایدی هربارکه بوقصدله طاغ باشنه چیقسه همان جبرائیل ظاهر اولوب یامحمد تحقیقا سن حق رسول سك دیرایدی دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اضطرابی ساکن اولور ایدی نفسی حظ ایدوب ینه دونرکلور ایدی اندن ینه برزمان اکلندیکی کبی ینه الم واضطراب کلوب اول نیتله طاغلره کیدردی کندوبی اتاجق یره واردیغی کبی همان ینه جبرائیل علیـه السلام کورینوب اویله دیرایدی (وامام بخاری ومسلم رحمة الله علیهما نقللرنده جابر بن عبد اللهدن مرویدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه حراطاغنده برآی مجاور اولدم وقتاکه مجاورتمی تمام ایدوب اشاغه اندم بکا برندا کلدی صاغ جانبمه باقدم نسنه کورمدم وصول جانبمه باقدم ینه نسنه کورمدم دونوب آردیمه باقدم ینـه نسنه کورمدم باشمی یوقارو قالدردم برکیمسه کوردم همان طورمیوب خدیجه‌یه کلدم *دثرونی دثرونی وصبوا علی ماء باردا* دیدم یعنی بنی اثوابله بورك واوزریمه صغوق صودوکك دیدم اندنصکره (یاایها المدثر قم فانذر وربك فکبر) آیتی نازل اولدی معناسی ای لباسله بورینوب یاتن یوقارو قالق وانذار ایله دیمکدر وانذارك معناسی قورقه‌جق خبرویرمکدر مثلا بوکفر وضلال سزی جهنمه کتورر واندہ شو اصل عذابله معذب اولورسز دیمك کبی حق جل وعلا دخی رسولنه امر ایدوب امتکه قورقولو خبرویرمتنبه اولسونلر دیو بیوردی (وربك فکبر) دیمك ربکی تکبیر ایله دیمکدر یعنی کبریا ایله وصف ایتکی ربکه مخصوص ایله اندن غیری‌یه اولولق اثبات ایلمه دیمك اولور (قاضی بیضاوی رحمة الله علیه ایدر روایت اولندیکه بوآیت کریمه نازل اولدیغی وقتده رسول الله صلی الله تعـالی علیه وسلم تکبیر ایلدی ومقرر بیلدیکه بووحی درجن وشیاطین سوزی دکلدر زیرا انلر تکبیر بیورمزلر والحاصل ابتداء وحی بوطریق اوزره اولمشدرکه ذکر اولندی یعنی

حضرت

حضرت عایشه رضی الله تعالی عنها روایتی اوزره اولا (اقرأ باسم ربك) نازل اولمشدر اندنصکره امام بخاری ومسلم وترمذی رحمة الله علیهم روایتلری اوزره (یاایها المدثر) نازل اولمشدر امام بیهقی رحمة الله تعالی علیه روایتنده وارد اولمشدرکه حق جل وعلا حضرتلری رسولنی اکرام مراد ایدوب ابتداء نبوت اولدیغی زمانده هرقنده کیدر ایسه اوغرادیغی یرلرده طاشلر واغاجلر سلام ویروب السلام علیك یارسول الله دیرلرایدی عجبا سلام ویرن کیم اوله دیو صاغنه وصولنه نظر ایدردی طاشدن واغاچدن غیری نسنه کورمزایدی (ابونعیم رحمة الله علیه ایدر اولا جبرائیل ومیکائیل علیهما السلام رسول الله صلی الله تعـالی علیه وسلم حضرتلرینك مبارك کوکسنی شق ایدوب یودیلر پاك ایتدیلر اندنصکره (اقرأ باسم ربك) دیدیلر دیو بیوررو حکمتی بوایدیکه وحی اولنان نسنه‌یی قوت قلبیله اخذ ایلیه دیمشلردر بعض روایتده قرآن عظیمدن اولا نازل اولان بسمله ایله تمام سورهٔ فاتحه‌در دنیلمشدر اما علمای حدیث بوروایتك صحتنه قائل اولممشلردر حتی امام نووی رحمة الله علیه باطلدر سویلیه‌جك نسنه دکلدر صواب اولدرکه حضرت عایشه‌دن نقل اولندی وسلف وخلفدن دخی نقل بواعتقاد اوزره‌در دیو بیورمشدر بعض علما رحمة الله علیه بیورمشدرکه رسول الله صلی الله تعـالی علیه وسلم حضرتلرینه وحی برقاج مرتبه اوزره واقع اولمشدر اولا رؤیای صادقه‌در واقعه سنده هرنه کورسه صبح کبی ظاهر اولوردی ایکنجی مرتبه بوایدیکه ملك کورنمیوب خبری همان قلب شریفنه القا ایلردی نتکیم رسول الله صلی الله تعـالی علیه وسلم حضرتلری *ان روح القدس نفث فی روعی لن تموت نفس حتی تستکمل رزقها* دیو بیورمشدر معناسی تحقیقا جبرائیل علیه السلام بنم قلبمه القا ایتدیکه هیچ برنفس رزقنی تمام ایتمینجه موت یتشوب اولمز دیمکدر اوچنجی مرتبه بوایدیکه جبرائیل علیه السلام انسان صورتنه کیروب کلور سویلشور ایدی ابن عمر رضی الله عنهما حدیثندن سند صحیحله مرویدرکه جبرائیل دحیة الکلبی صورتنه کیروب کلور ایدی ودحیه دیدکلری کیمسه شویله خوب صورت کیمسه ایدیکه تجارته کلدیکی زمانده جمالنی کورمك ایچون تماشایه چیقارلردی دردنجی مرتبه بوایدیکه وحی صلصلهٔ جرس کبی کلورایدی یعنی چاك آوازی کبی افراط مهابتله کلور ایدی وبواسلوبه کلبشی رسول الله صلی الله تعـالی علیه وسلم حضرتلرینه جمله کلشلردن اشد ایدی حتی شویله اولوردیکه غایت صغوق کونده مبارك آلنندن دراقرایدی وجود شریفلری شویله ثقلت باصرایدیکه التنده دوه سی چوکوب یاطورایدی برکره مبارك اياغی زید بن ثابتك اياغی اوزرنده ایکن واقع اولدی زید بن ثابتك اياغی ازیله یازدی (ائمهٔ حدیثدن امام طبرانی وغیریلر رحمهم الله تعـالی زید بن ثابت رضی الله تعالی عنهدن روایت ایلمشلردرکه ایتدی بن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك کاتب وحی ایدم وحی نازل اولدیغی زمانده کاه اولوردیکه محکم درلرایدی اندنصکره اضطرابی آچلوب اول سویلرایدی بن یازاردم کتابتدن فارغ اولمزدم حتی شویله اولوردیکه قرآنك ثقلتندن اياغم اوفانمغه قریب اولوردی شویله دیرایدمکه اياغم اوزره یوری‌یه میم ابدا وسورهٔ مائده ایندیکی زمانده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ناقه اوزرنده ایدی سورهٔنك ثقلتندن ناقه‌نك قولی اوفانه‌یازدی دیو بیوردی بشنجی مرتبه بوایدیکه جبرائیل علیه السلام کندی صورتنده کلورایدی التی یوز قنادی وارایدی وبوصورت اوزره کورنمك ایکی کره واقع اولمشدر التنجی مرتبه بوایدی که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کوکلرده اوسننده ایکن واقع اولمش ایدی نتکیم معراج کیجه سی صلوة فرض اولنمق کوکلرده وحی اولنمشدر یدنجی مرتبـه بوایدیکه اراده جبرائیل واسطه اولمدین حق جل وعلا موسی علیه السلامه سویلدیکی کبی سویلرایدی اما بوسویلمك وراء حجابدن سویلمکدر بعضیلر سکزنجی

مرتبه دخی واردرکه بلا حجاب سویلمك واقع اولمش ایدی دیدیلر امابومسئله ده علمانك
اختلافلری واردرتفصیلی اشاغیده کلسه کرکدران شاءالله تعالی (شیخ الاسلام ولی بن عراقی
رحمة الله علیه ایدرعامرشعبیدن طریق صحیحله مرویدرکه ابتدای اولا اوچ ییل رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کلوب کتمکه اسرافیل موکل قلنمش ایدی کلور کوریندوروحی کتورردی
وغیری سوز سویلرایدی صکره دن جبرائیل موکل قلنوب کلدی وقرآن کتوردی دیو بیورمشدر
بعضیلردخی مراتب وحی ده ایکی مرتبه دخی زیاده ذکرایتمشلردر بری بودرکه رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه واقعه ده حق جل وعلا حضرتلری سویلمشدر نتکیم زهری روایت
ایتدیکی حدیث شریفده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم * اتانی ربی فی احسن صورة
فقال یامحمد اتدری فیم یختصم الملأ الاعلا * دیو بیورمشدر ربم بکا برغایت کوزل صورتده
کلدی دخی یامحمد ملأ اعلانه نسنه ده بریبریله خصومت ایدرلر بیلورمیسن دیدی دیمکدر وملأ
اعلادن مراد کوکلر خلقیدر پس بوحدیث شریفده کلوب سویلدی دیو بیوردیغی واقعه ده
سویلدی دیمکدر بری دخی بودرکه جبرائیل علیه السلام دحیه دن غیری کیمسه صورتنده دخی
کلمشدر نتکیم کتب احادیثده واقع اولمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
خدمتنه برکشی کلوب اوکنه اوتوردی بعض نسنه سؤال ایدوب رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری جواب بیوردقدنصکره قالقدی کندی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری اصحاب کرامنه بوکشی کیمدر بیلورمیسنز دیو بیوردقده هیچ بیلور کیمسه بولنموب
کندولر جبرائیل علیه السلامدر دیو بیورمشلرایدی ابن منیر رحمة الله علیه ایدروحی ده حال
مقتضای وحی اختلافیله مختلف اولور ایدی یعنی حق جل وعلا حضرتلری قبلندن کلن خبر
اکر وعدا کر بشارته متعلق ایسه جبرائیل علیه السلام انسان صورتنده کلور ایدی خطابده
وجوابده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه مشقت حاصل اولمزایدی اکر برقهر وعذابه
متعلق ایسه صلصلهٔ جرس کبی شدت ومهابتله کلورایدی (ابن عادل رحمة الله علیه تفسیرنده
بیورمشدرکه جبرائیل علیه السلام رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه یکرمی
درت بیك کره اینمشدر آدم علیه السلامه اون ایکی کره اینمش ایدی ادریس علیه السلامه درت
کره اینمش ایدی نوح علیه السلامه اللی کره اینمش ایدی ابراهیم علیه السلامه قرق ایکی کره
اینمش ایدی موسی علیه السلامه درت یوز کره اینمش ایدی عیسی علیه السلامه اون کره اینمش
ایدی (روایت اولنمشدرکه جبرائیل علیه السلام رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
اولا کلدکده بغایت خوب صورت وخوب رایحه ایله کلدی دخی یامحمد ربك سکا سلام ایلر
و بیوردکه سن بنم جن وانسه رسولمسن امدی انلری کلمهٔ توحیده دعوت ایله در وجبرائیل
علیه السلام اباغن یره اوردی دخی یردن صوقینابوب چقدی اندن جبرائیل علیه السلام
اوصودن کندی ابدست الدی اندنصکره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
دخی ابدست آل دیو امر ایتدی وجبرائیل علیه السلام نمازه طوردی اکا دخی کندیله نماز قلمغه
امرایلدی وابدست الوب نماز قلمق تعلیم ایتدکدنصکره چیقوب کوکه کندی اندن رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دونوب کلور ایکن یولده طاشدن اغاجدن برنسنه یه
اوغرمزدیکه السلام علیك یارسول الله دیو کندویه سلام ویرمیه لرایدی حتی حضرت خدیجه یه
کلدی خبرویردی حضرت خدیجه شویله شاد اولدیکه سوندیکندن برزمان عقلی کندی
اندنصکره پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرت خدیجه یه آبدست ال دیو امرایلدی حضرت
خدیجه ابدست الدقدنصکره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری خدیجه ایله

نماز قیلدی اولانماز ایکی رکعت فرض اولمش ایدی اندنصکره حق جل وعلا حضرتلری
مسلمانلره سفرده اول فرض اولنان اوزره ایکی رکعتی مقررایلدی وحضرده تمام قلمق ایله امر بیوردی
(مقاتل رحمة الله علیه ایدر صلاة اول ایکی رکعت فرض اولمش ایدی وایکی وقت ایدی
ایکی رکعت صباح وایکی رکعت اخشام قلنور ایدی نتکیم حق سبحانه وتعالی (وسبح بحمد ربك
بالعشی والابکار) دیو بیورمشدر معناسی صباحده واخشامده صلاته امردر (فتح الباری آدلو کتابده
مسطوردرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری معراج کیجه سندن اول نماز
قیلور ایدی واصحابی دخی بویله ایدیلر بومقرردر بونده خلاف یوقدر امابش وقت نمازدن اول
هیچ نماز فرض اولنمش میدر یوغسه دکل میدر بونده اختلاف ایتمشلردر بعضیلر ایتدیلر کنشك
طلوعندن اول وغروبندن اول نماز قلمق فرض ایدی حق تبارك وتعالی حضرتلرینك (وسبح
بحمد ربك قبل طلوع الشمس وقبل غروبها) دیو بیوردیغی اولدر دیدیلر (امام نووی رحمة الله علیه
ایدر اول واجب اولان انذار ایدی وتوحیده دعوت ایدی اندنصکره کیجه نمازی ایدی نتکیم
سورهٔ مزمل اولنده (یاایها المزمل قم اللیل) دیو بیورلمشدر معناسی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینه کیجه ایله نماز قلمغه امردر اندنصکره بش وقت نماز امر اولنوب کیجه نمازینك
فرضیتی نسخ اولنمشدر اما روایت مذکوره ده جبرائیل علیه السلام رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینه آبدست المق ایله تعلیم بیوردی ایدی دلالت ایلرکه آبدست المق نیلهٔ اسرادن
اول فرض قلنمش اوله و بیورمشلردرکه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه حراطاغنده
ملك کلوب اقرأ باسم ربك دیو بیوردیغی اول حالتلر واقع اولدقدنصکره وحی اکلندی
کلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری غایت مضطرب اولدی دیو روایت
اولنمش ایدی امانه قدرمدت اکلندیکنی ابن اسحق رحمة الله علیه تعیین ایدوب اوچ ییل ایدی
دیمشدر و بوجهله اکلنمکدن مراد رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه اول زمانده
عارض اولان حیرت ودهشت بالکلیه زائل اولوب ینه وحی کلمکه تمام شوق حاصل اولسون
دیمك ایدی دیو بیورمشلردر (امام احمد رحمة الله علیه تاریخنده شعبیدن روایت ایلمشدرکه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه قرق یاشنده ایکن نبوت کلدی ونبوتنه
اوچ ییل اسرافیل علیه السلام مقرون قلندی یعنی کلوب کیدرایدی و بعض نسنه تعلیم ایدرایدی
اما اسرافیل علیه السلام لسانی ایله قرآن کلدی اوچ ییلدنصکره جبرائیل علیه السلام
مقرون اولوب انك لسانی ایله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه یکرمی ییل قرآن
نازل اولدی (ابن سعد و بیهقی دخی بویله روایت ایتمشدر (پس ابوعمرو وغیریلر دیدکلری کبی
بوروایتدن ظاهر اولدیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك نبوتی رسالتندن
مقدم ایمش اقرأ باسم ربك نازل اولدیغی زمانده نبوت کلمش وسورهٔ مدثر نازل اولدقده رسالت
کلمش امته بشیر ونذیر اولمق وصاحب شریعت اولمق بومرتبه ده واقع اولمش وسورهٔ مدثر سورهٔ
اقرأ باسم ربكدنصکره نزول ایتدیکی خود مقرردر بونده خلاف یوقدر والله اعلم رسول الله
صلی الله تعالی علیه سلم حضرتلرینه خاتونلردن اولا ایمان کتورن خدیجه رضی الله عنها ایدی
وخاتون طائفه سنه بوفضل وشرف یترکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
جمله دن اول ایمان کتورمك آنلره میسر اولدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك
دائما رضاء شریفن کوزه دوب کمال میل ومحبت اوزره اولدیغیچون حق تعالی حضرتلری خدیجه
رضی الله تعالی عنهایه بوسعادتی ارزانی بیوردی وارلردن اولا ایمان کتورن ابوبکر الصدیقدر
رضی الله تعالی عنه (ابن عباس وحسان بن ثابت واسما بنت ابی بکر ونخعی وابن الماجشون

ومحمد بن منكدر رضوان الله عليهم اجمعين اتفاق ايتمشلردركه اراده اولا ايمان كتورن حضرت
ابو بكر اوله بعضيلر ايتديلر حضرت على بن ابى طالب كرم الله وجهه نابالغ ايدى ورسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك خدمتنده اولوردى همان خديجه رضى الله عنها دنصكره
اول ايمان كتورمشدر ديديلر (طبرى رحمة الله تعالى عليه حكايت ايتديكى اوزره حضرت على
اولوقت اون ياشنده ايدى سلمان وابوذر ومقداد وخباب وجابر وابوسعيد خدرى وزيد بن ارقم
رضوان الله عليهم اجمعين اتفاق ايتمشلردركه حضرت خديجه دنصكره همان حضرت على
رضى الله عنه ايمانه كلمش اوله اما اكرار ككده اكرديشيده خديجه رضى الله عنهادن اول كيمسه ايمانه
كلميوب جمله دن مقدم حضرت خديجه ايمانه كلديكنده اتفاق واردر بونده هركز خلاف يوقدر
بعضيلر اولا ايمانه كلن رجالدن سابقا ذكر اولنان ورقة بن نوفلدركه حضرت خديجه نك
عمسى اوغلىدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حراطاغنده واقع اولان خصوصدن خوف
ايدوب حضرت خديجه دخى ورقه يانـنـه آلوب كتديكى زمانده يامحمد اول كلن ملك حضرت
موسايه وحى كتوروندرونولايدى سنك نبوتك زمانه بنده يتشيدم وسكا نصرت ايديدم ديمش ايدى
بونلر پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينك نبوتنه يتشمكدر نهايت رسالتنه يتشممش
اولور ديديلر اما ابونعيم روايتى اوزره ورقة بن نوفل يامحمد شاد اول كه بن شهادت ايدرين تحقيقا
سن اول كيمسه سنكه عيسى بن مريم سنى بشارت ايلمش ايدى وموسى عليه السلام كلن وحى
ملكى سكا دخى كلدى وسن نبى مرسل سن وسكا جهاد ايتمك ايله امر اولنسه كركدرا كر بن اول
زمانه يتشيدم سنكله بيله جهاد ايلرايدم ديديكى صحيح اولورايسه رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلرينك رسالتنه تصديق ايتمش اولور بوتقديرجه رجالدن اولا اسلامه كلن ورقة بن
نوفل اولوردیمشلردر ولكن بوروايتده كلام واردر زيرا ايمان كتوردى ديمكدن مراد رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى تبليغ رسالت ايتدكده تصديق واقرار ايتدى ديمكدر
بوقسه تبليغ واقع اولمدين كتب سماويه ده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك
اوصافن كوروب نبوت ورسالت ايله كله جكنه اعتقاد ايدن امم سالفه دخى رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرتلرينك امتدن اولمق لازم كلور باوجود كه بويله ايديكى ثابت دكلدر
(ابن صلاح رحمة الله عليه ايدر بوامتك اولا ايمانه كلنلرى خصوصنده لايق بودر بويله دينله كه
حراولوب عاقل وبالغ اولان كيمسه لردن اولا حضرت ابو بكر الصديقدر واوغلنجقلرده حضرت
على در وخاتونلرده حضرت خديجه در آزاد اولمش قوللرده زيددر وآزاد اولميان قوللرده حضرت بلال
حبشيدر رضوان الله عليهم اجمعين (طبرى رحمة الله عليه ايدر اولى بودر كه روايات بيننى توفيق
وتصديق ايدوب شويله دينله كه مطلقا اول اسلامه كلن خديجه در هركز بوندن مقدم كيمسه ايمانه
كلمش دكلدر واركك اوغلنجقلرده اولا اسلامه كلن واسلامك صاقليوب آشكاره ايتمين حضرت
على در وطائفهٔ عربدن اولا اسلامه كلوب اسلامك آشكاره ايدن اركشى ابو بكر الصديق
رضى الله تعالى عنهدر وآزادلو قول طائفه سندن اول اسلامه كلن زيددرو بوقول متفق عليهدر
بونده خلاف يوقدر واولا رجالدن اسلامه كلن حضرت ابو بكردر ديان كيمسه نك مرادى
حروبالغ اولانلردن ديمكدر وحسندن روايت اولنان قول دخى بوذكر اولنا ن كلامى تقويت
ايدركه ايتدى حضرت على كرم الله وجهه بيورمشدركه ابو بكر بنى درت نسنه ده سبقت
ايلدى اول درت نسنه ابو بكره ويرلدى بكا ويرلمدى بريسى اسلامن آشكاره ايلمك برى دخى
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلريله مقدم هجرت ايتمك زيرا مكه دن مدينه كتديكى زمانده
حضرت ابو بكر بيله كيدوب حضرت على مصلحت ايچون مكه ده قالمش ايدى برى دخى مغاره ده

رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلريله بيله اولمق واقامت صلوة ايتمك بن اول
زمانده اسلامى صاقلردم ديو بيورمشدر (وزيد بن حارثه دنصكره حضرت عثمان بن عفان
وزبير بن عوام وعبدالرحمن بن عوف وسعد بن ابى وقاص وطلحة بن عبيدالله اسلامه كلديلر
رضوان الله تعالى عليهم اجمعين وبونلرى حضرت ابى بكر الصديق كلوب رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرتلرينه دعوت ايلدى بونلر دخى سوزين قبول ايدوب خدمت شريفنه
وارديلر اسلامه كلوب نماز قيلديلر بونلردنصكره ابوعبيدة بن الجراح وابوسلمه عبدالله بن عبدالاسد
وارقم بن ابى الارقم وعثمان بن مظعون وآنك قرنداشلرى قدامه وعبد الله وعبيدة بن حارث
بن عبدالمطلب وسعيد بن زيد وخاتونى فاطمه بنت خطاب اسلامه كلديلر اندنصكره همان
خلق بلوك بلوك اسلامه كلمكه باشلديلر بومرتبه يه وارنجق حق جل وعلا حضرتلرى (فاصدع
بماتؤمر) ديو امر بيوردى يعنى يامحمد شول امر اولنديغك نسنه يى مشركاره آشكاره سويله
ديمكدر حاصلى شمدنكرو كيمسه دن صاقنمه وخوف ايلمه سكا كوندرديكمز احكام شرعيى
اظهار ايدوب بزم جانبمزدن ارسال اولنان اوزره خلق اراسنده امر ونهى ايله ديو بيورلدى
(مجاهد رضى الله عنه ايدر فاصدع ديمكدن مراد نمازده قرآنى جهر ايله اوقوديمكدر ابوعبيدة بن
عبدالله بن مسعود رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه بوآيت نازل اولنجه يه قدر قرآنى
اخفا ايله اوقوردى بوندنصكره كندولرى واصحاب كرام جهر ايله اوقومغه باشلديلر ديو بيورمشدر
(روايت اولنوركه پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام اوج يله دكين جمله نبوت امرين صاقلدى آشكاره
ايلمدى اندن حق تعالى حضرتلرى اظهار ايتمك بيوردى دخى قومنه يعنى قريش طائفه سنه نبوتن
آشكاره قيلوب اسلامه دعوت ايلدى وقريش قومى بومرتبه ده ايكن چوق انجمديلر رسول الله
حضرتلرندن قتى نفرت ايتمديلر همانكه پوتلرين ذكر ايدوب پوته طاپدقلرين عيبلمغه باشلدى
عداوت پيداه اولوب دشمنلك اظهار ايتديلر و بوحالت دردنجى يلده واقع اولدى اسلامه كلان
كلدى كيرو قلانى جبعار رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه عداوت ومخالفت اوزره
اتفاق ايتديلر عمسى ابوطالب شفقت وحمايت اوزره ايدى كتدكجه عداوتلرى مشتد اولوب
قومنك كافرلرى مسلمانلر يله دوكشمكه باشلديلر وكافرلر چوق ايدى مسلمانلره جفا ايدرلر ايدى
طورميوب بنه دين اسلامدن دوندروب مرتد ايلمكه جالبشورلر ايدى ورسول الله حضرتلرينه
برامز ايشلر قصد ايدرلر ايدى الله تعالى حضرتلرى حمايه ايدوب شر وفسادلرينى رفع ايدردى
ابوطالب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه نصرت ومعاونت اوزره ايدى وابولهبدن
غيرى جميع بنى هاشم و بنى عبدالمطلب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم جانبنده ايديلر
اول سببدن كيمسه ضرر يتشديره مزايدى (مقاتل رحمة الله عليه ايدر رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلم ابوطالب يانـنه واروب دينه دعوت ايلر ايدى همان قريش طائفه سى جمع اولوب
ابوطالبه كلديلر محمدى بزه وير حقندن كله لم ديديلر ابو طالب ايتدى هيچ اولورميكه بن قرنداشم
اوغلنى سزه ويره يم اكرناقه كندو كوچكندن غيرى يه ميل ايدر ايسه بنده محمدى سزه ويريرم
ديدى زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى هم قرنداشى اوغلى ايدى
وهم النده بيومش ايدى اكرچه هدايت ميسر اولوب ايمانه كلمامش ايدى اما رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرتلرينه جان و باشله خدمت اوزره ايدى اوغلى كبى سورايدى ميل ومحبتى
كماله ايدى ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى خلقك اوليـنـه واروب
(ياايها الناس ان الله يأمركم ان تعبدوه ولاتشركوا به شيئا) ديو بيوردى يعنى اى آدم
اوغلنلرى تحقيقا حق تعالى حضرتلرى سزه بيورركه كندويه عبادت ايده سز واكا هيچ برنسنه يى

شرك ایتمیه سز دیمکدر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری بویله دیدکجه ابولهب آردنجه کزوب یا ایها الناس ان هذا یأمرکم ان تترکوا دین آبائکم دیو چاغررایدی معناسی ای آدم اوغلنلری محمد سزه امر ایلرکه آتالریکزك دینی ترك ایده سز دیمکدر ولید بن مغیره دیدکاری کافر محمد ساحردر دیو سویلرایدی قومی دخی اکا تابع اولوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه ساحر دیرلرایدی قریش طائفه سی اذا ایدوب شاعردر قرآنی کندو سویلر کاهن ومجنوندر دیرلر ایدی کیمسی مبارك باشنه طپراق صاچارلر ایدی کیمسی دخی قان کتوروب قپوسنه سورر ایدی وکعبة الله قربنه واروب سجده ایتدکده عقبة بن ابی معیط دیدکاری ملعون کلوب چوق اذا ایلدی ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه یاننه واروب * اتقتلون رجلا ان یقول ربی الله * دیدی یعنی برکشی بنم ربم اللهدر دیدیکیچون قتل می ایدرسز دیدی ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه هم دلیله هم الیله معاونتلر ایلدی (علما رحمهم الله بیورمشلردرکه ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه حضرتلری مؤمن آل فرعوندن افضلدر زیرا اول موسی علیه السلامه همان دلیله یاردم ایدر ایدی حضرت ابو بکر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه هم دلیله هم الیله یاردم ایتدی دیمشلردر تفصیلی بودرکه فرعون نسلندن برکیمسه وارایدی حضرت موسایه ایمان کتورمش ایدی اما قورقوسندن ایمان کتوردیکنی صاقلرایدی کیمسه یه اظهار ایتمزایدی بنی اسرائیل حضرت موسایه اذا ایدوب قتل ایتمك استدکاری زمانده دلیله نصرت ایدوب بنم ربم الله تعالادر دیدیکیچون برکیمسه یی قتل می ایدرسز دیرایدی حق تعالی حضرتلری قرآن عظیمده (وقال رجل مؤمن من آل فرعون یکتم ایمانه اتقتلون رجلا ان یقول ربی الله) دیو بیوردیغی اول قصه‌در (وامام بخاری رحمة الله علیه روایت ایلمشدرکه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام کعبه قربنده نماز قیلار ایدی قریش کافرلرندن برجماعت حرمده اوتورولر ایدی ارالرندن بریسی کوررمیسز شو مرائی یی دیو رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی کوستردی وقتیکزدرکه واروب آل فلانك دوه بوغازلدقلری یردن برمقدار قان ومهملات کتوره نماز قیلار ایکن ارقه سنه قویه دیدی همان ایچلرندن برغایت شقی بدبخت قالقوب کتوردی وکوزه دوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری سجده یه واردیغی کبی مبارك ارقه سنك اوستنه قودی کافرلر حظ ایدوب کولشدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری سجده ده اکلنمش ایدی بریسی حضرت فاطمه یه خبرو یردی همان سکرده رك کلدی مبارك ارقه سندن مهملاتی آلوب یابانه آتدی ودونوب کافرلره سوکدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دخی نمازی تمام ایدیجك قریش طائفه سنه بددعا ایلدی اندن آدلو آدیله برقاج ملعونی ذکر ایدوب انلره بددعا ایتدی وانلر عمرو بن هشام وعتبة بن ربیعه وشیبة بن ربیعه وولید بن عتبه وامیة بن خلف وعقبة بن ابی معیط وعمارة بن الولیددر لعنة الله علیهم اجمعین (ابن مسعود رضی الله عنهما ایدر والله بن کوردم آنلریکه بدر غزاسنده قلیجدن کچدیلر دخی قلیب ایچنه براغادیلر دیدی وقلیب شول قیودرکه همان قازه‌لر دخی طاشله یاپمیه‌لر وذکر اولنان ملعونلرده عمرو بن هشام دیدیکی ابو جهل لعیندر (روایت اولنورکه بدر غزاسنده ملعونلری صحابهٔ کرام قیردیلر دخی ایت کبی آیقلرندن سورکلیوب قیو ایچنه طولدردیلر واول ملعونلر حقنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * واتبع اهل القلیب لعنة * دیو بیورمشدر معناسی اول قلیبه آتیلن کافرلر اردنجه یارب لعنت یتشدر دیمکدر بعضیلر ایتدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بو کلامی بددعا ایتدیکی زمانده سویلمش ایدی دیدیلر بو تقدیرجه نبوتنه قتی عظیم دلیل اولور زیرا اول زمانده قلیبه آتیله جقلرینه اشارت

ایتمش اولور اما قلیبه آتلدقلرندنصکره سویلمك احتمالی دخی واردر دیمشلردر اندنصکره حضرت حمزة بن عبد المطلب رضی الله عنه اسلامه کلدی وطائفهٔ قریش ایچنده حضرت حمزه رضی الله عنه بغایت عزتلو ومعتبر یکیت ایدی پهلوان ودلاور کیمسه ایدی (عینی رحمة الله علیه دیدیکی اوزره التنجی ییلده اسلامه کلدی حضرت حمزه ایمانه کلدکله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه غلبه وقوت حاصل اولدی قریش قومی برمقدار چکیلوب اولکی کبی انجیده مز اولدیلر (مغلطای رحمة الله علیه ایدر قریش کافرلری رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه کلدیلر دخی اکر مرادك شریف اولمق ایسه سنی اوزریمزه سید ایدهلم جمله مزك اولوسی سن اول اکر پادشاه اولمق استریسه‌ك سنی پادشاه ایده‌لم پادشاهمز اول دیدیلر اکر سکا کاوب کورینان نسنه جنی ایسه مالاریمزی خرج ایده‌لم طبیبلر کتوروب سکا علاج ایتدیره‌لم یابودرکه خلاص اوله سن یاخود سنی معذور طوته‌لم دیدیلر رسول الله حضرتلری ایتدی * مابی ماتقولون ولکن الله بعثنی رسولا وانزل علی کتابا وامرنی ان اکون بشیرا ونذیرا فبلغتکم رسالات ربی ونصحت لکم فان تقبلوا منی ماجئتکم به فهو حظکم فی الدنیا والآخرة وان تردوه علی اصبر لامر الله حتی یحکم الله بینی وبینکم * یعنی اول سزك دیدیککز نسنه‌لر بنده یوقدر لکن حق تعالی بنی حق رسول کوندردی وبکا کتاب ایندیردی وبیوردیکه بن بشیر ونذیر اولم یعنی اطفی خبرلری ایله سوندیرم وقهری خبرلری ایله قورقودم پس بن تکری تعالانك رسالتلرین سزه یتشدیردم وسزه نصیحت ایلدم اکر سزه کتوردیکم نسنه‌یی بندن قبول ایدرسکز اوسزك دنیا وآخرتده بهره‌مند اولوب مراده یتشمکزه سبب اولور اکر قبول ایتمیوب اوزریمه رد ایدرسکز تاباری تعالی بنمله سزیك اورته کزده حکم ایدنجه صبر ایده‌رم دیمکدر حاصل نه شریفلك نه پادشاهلق مرادمدر ونه کوزمه جنی کورینور حق پیغمبرم حق جل وعلا قبلندن رسالتله کلدم وسزه تبلیغ رسالت ایتدم اکر طوتارسکز خوش طوتمزسکز حق تبارك وتعالی سزیك حقکزدن کلنجه صبر ایده‌رم دیو جواب ویردی (بوندنصکره نضر بن حارث وعقبة بن ابی معیط کندیلر یهود علماسنه واردیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن خبر صوردیلر ایتدیلر ارامزده شو اصل برکیمسه پیدا اولدی دعوای نبوت ایلر نیجه اولمق کرك کتابلریکزده وارمیدر دیدیلر انلر دخی ایتدیلر وارك اوچ نسنه‌دن سؤال ایدك اکر خبرویررسه کرچك نبی مرسلدر خبرویره‌مزسه یلانسویلر دیدیلر اولا سؤال ایدك که اول زمانده کیدن یکتلر کیملردر اندنصکره سؤال ایدك که رجل طواف کیمدر اندن سؤال ایدك که روح ندر دیدیلر پس کلدیلر مذکور سؤاللری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه صوردیلر پیغمبر علیه الصلاة والسلام یارن سزه خبرویره‌یین دیدی ان شاء الله تعالی دیمك خاطرینه کلمدی اندن برنیجه کون اکلنوب وحی کلمدی صکره بو آیت کریمه نزل اولدیکه (ولا تقولن لشیء انی فاعل ذلك غدا الا ان یشاء الله) معناسی بودرکه ان شاء الله دیمینجه هیچ برنسنه ایچون یارین بن اونی ایشلرین دیمیه‌ز اندنصکره حق تبارك وتعالی وحی ایتدیکه اول سؤال ایتدکاری یکتلرکه اول زمانده کیتمشلردر انلر اصحاب کهفدرکه دقیانوسدن قاچوب کتدیلر ایدی ورجل طواف ذو القرنیندر وروحدن سؤال ایتدیلر ایدی روح بنم ربمك امرندندر دیو جواب ویرسنلر دیدی تنکیم حق سبحانه وتعالی (ویسئلونك عن الروح قل الروح من امر ربی) دیو بیورمشدر (اما امام بخاری رحمة الله علیه نقلنده عبد الله بن مسعود رضی الله عنه بیورمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایله باغچه‌ده ایدك برقاج یهودی کلدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه روحدن سؤال ایتدیلر برمقدار سکوت ایلدی بلدمکه وحی کلور اندنصکره (ویسئلونك عن الروح قل الروح من امر ربی)

ومجاهد روایتنده بلالی طوتوب بویننه ایب طقارلر ایدی دخی اوغلنجقلرك النه و یروب انكله اویناررلر ایدی حتی مبارك بوینی ایب كسوب نشان ایلدی ارل ینه (احد احد) دیر ایدی حضرت بلال برحبشی قول ایكن كفره اكراه ایدر ایدی ینه صبر وثباتی بومرتبه ده ایدی ایمانك لذتی ایتدكاری عذابك شدتن طیورمز ایدی (امام بیهقی رحمة الله علیه نقلنده عروه رضی الله تعالی عنهدن روایت اولنمشدر كه كفارك عذابندن خلاص ایتمك ایچون حضرت ابی بكر الصدیق رضی الله عنه ایمانه كلان قولدن وجاریه دن یدی نفر كیمسه یی صاتون الوب آزاد ایتمشدر وانلرك بریسی (زنیره رضی الله تعالی عنهادر ایمانه كلدیكیچون عذاب ایدرلر ایدی ینه كافر اول دیو اول قبول ایتمزیدی بلایی چكوب صبر ایدر ایدی آخر ایتدكاری عذابدن كوزلری كورمز اولدی كافرلر لات وعزی كوزیكی شویله ایلدی دیرلر ایدی (لا والله ماهو كذلك) دیر ایدی یعنی یوق والله او بله دكلدر بنم كوزیمی بو یله ایدن لات وعزی دكلدر دیدی آخر حق تبارك وتعالی كوزلرینه نور ویردی كورمكه باشلدی زنیره برخاتون وجاریه ایكن دین اسلام یولنده جفا ومحنته صبر ایتدی حق جل وعلا حضرتلری دخی عنایت ایدوب صبری بركاتنه ینه كوزینك نورین احسان ایلدی (اندن نبوتن بشنجی ییل ایچنده رجب آینده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اصحابنه اجازت ویردیكه وارهلر حبشه ولایتنه هجرت ایدهلر برقاچ كیمسه واردیلر اول دیاره كتدیلر بعضیلر یالكز نفسیله كتدی و بعضیلر اهلن دخی الوب كتدیلر وكیدنلرك جملهسی برروایتده اون برار و درت خاتون ایدی برروایتده اون ایكی ار وبش خاتون ایدی بعضیلر دخی همان ایكی خاتون ایدی دیمشلردر بو كیدنلرك اوستنه عثمان بن مظعون رضی الله عنه بك نصب اولنمش ایدی (زهری رحمة الله علیه ایتدی بكاری بوغیدی همان شویله كتمشلر ایدی در یایه وارنجه پیان یوریدیلر اندن نصف التونه بركمی طوتدیلر دخی كیروب حبشه دیارینه كتدیلر روایت اولنور كه بوطائفهده مكهدن اولا چیقان حضرت عثمان بن عفان ایدی رضی الله عنه وخاتونی اولان رقیه كه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامك قزیدر بیله آلوب كتمش ایدی (روایت اولنور كه كتدكلرندنصكره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه خبرلری كلدی صكرهدن برخاتون كلوب ایتدی عثمانی كوردم خاتونی برمركب اوستنه بندرمش كیدرلر ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیوردیكه لوط پیغمبر علیه السلامدنصكره خاتونیله اول هجرت ایدن عثمان بن عفاندر وقریش طائفهسی حبشه كیدنلرك وانده امن وامان اوزره قرار ایتدكلرین كوردیلر دخی بعض یكتلر دوزدیلر عمرو بن عاص وعبدالله بن ابی ربیعه ایله حبشه پادشاهی اولان اصحمه یه كوندردیلر وعماره بن ولیدی بله كوندردیلر كه انده اولان مسلمانلری سوروب ینه مكهیه كتوره لر دخی ییلدكلری كبی جفالر ایدهلر اصحمه دخی یكتلرین قبول ایتمیوب رد ایتدی یوزلری قره سیله كلوب كتدیلر وحضرت عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه حضرت حمزه رضی الله تعالی عنهدن اوچ كوندنصكره اسلامه كلمش ایدی واسلامنه سبب رسول الله صلی الله علیه وسلمك دعاسی اولمش ایدی * اللهم اعز الاسلام بابی جهل او بعمر بن الخطاب * دیو دعا ایلر ایدی معناسی یارب اسلامه سن عزت ویروب غالب ایله ابو جهل یاخود عمر ایمانه كلمك سببی ایله دیمكدر هدایت حق حضرت عمره میسر اولوب اول ایمانه كلدی وایمانه كلمهسی كندودن روایت اولنان اوزره بو طریقله اولمشدر كه حضرت عمر ایتدی قز قرنداشم ایمانه كلدیكن ایشتدم دخی او بنه واردم * یاعدوة نفسها * یعنی ای نفسنك دشمنی ایشتدم سن مسلمان اولمش سن دیدم محكم دوكدم قانی آقندم دخی قانی كوریجك آغلیوب ایتدی یا ابن الخطاب هرنه ایلرایسك ایله بن اسلامه كلدم دیدی اندن بنده اویكه ایله

بنه ایچرو كیردم كوردمكه بر یازلمش كاغد طورر آلوب باقدم كوردمكه (بسم الله الرحمن الرحیم) یازلمش (الرحمن الرحیم) كوردیكم كبی قورقدم كاغدی المدن براقدم اندن ینه رجوع ایدوب كاغده نظر ایتدم (سبح لله مافی السموات والارض) یازلمش یعنی سورهٔ حدید یازلمش اوقودم (آمنوا بالله ورسوله) دیو بیوردیغی یره كلدمكه معناسی حق تعالی حضرتلرینه ورسولنه ایمان كتورك دیمكدر همان بونی اوقودیغم كبی * اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا رسول الله * دیدم مسلمانلر ایشیدوب سویندیلر وتكبیر ایدهرك طشره چیقدیلر بندخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه واردم صفا التنده اولان اوده اولورلردی ایچرو كیردم ایكی كیمسه قوللرمه یاپشدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری صالیویرك دیو بیوردی صالیویردیلر واردم قارشوسنه اوتوردم قفتانلرمه یاپشوب بنی كندودن یكا چكدی دخی اسلم یا ابن الخطاب دیو بیوردی یعنی بنم یانمده اسلامه كل دیمك ایدی ودعا ایدوب * اللهم اهد قلبه * دیدی یعنی یارب قلبنه سن هدایت ایله دیمكدر وهدایتك معناسی طوغری یول كوسترمكدر اندن عمر ایدر بنده كلمهٔ شهادت كتوردم مسلمانلر شویله تكبیر ایتدیلر كه مكهنك صوقاقلرنده اشیدلدی واول زمانده بركیشی اسلامه كلسه آشكاره ایدهمز ایدی اسلامن صاقلر ایدی بن طشره چیقدم دخی برراز صاقلمز كیمسه یه واروب بن مسلمان اولدم دیو سویلدم همان بلند آواز ایله الا ان ابن الخطاب قد صبا دیو چاغردی معناسی عمر اسلامه كلدی دیو خلقه تنبیه ایلدی اندن كفار كلوب بنمله دوكشمكه باشلدیلر انلر بكا اورررلردی بن انلره اورردم دایم وار ایدی كعبهٔ حرمده طورر ایدی كفارله بنم غوغامی ایشیدوب ندر شو غوغانك اصلی دیو سؤال ایلمش قصه یی خبر ویرمشلر اولدخی یكن صالوب سویلدی خلقی منع ایلدی اول كوندن تا حق تعالی حضرتلری اسلامه عزت ویرنجه متصل كافرلرله دوكشردم اونلربنی دوكرلر ایدی بن انلری دوكر ایدم دیو بیوردی (ابن عباس رضی الله تعالی عنهمادن روایت اولنمشدر كه جبرائیل علیه السلام یا محمد كوكلر خلقی عمرك ایمانه كلدیكندن شاد اولدیلر دیو بیورمشدر وقتا كه قریش طائفهسی اهل اسلامه وحضرت عمرك ایمانه كلمهسیله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك عزت بولدیغن كوردیلر ارالرینه غایت اضطراب دوشدی بریره كلوب اتفاق ایتدیلر كه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینی هلاك ایلیهلر بوتدبیرلری ابوطالبك سمعنه واصل اولدی همان بنی هاشمی و بنی عبدالمطلبی جمع ایلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی ارالرینه آلوب حفظ ایتدیلر حتی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اقرباسندن ایمانه كلمیانلر بیله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه معاونت اوزره اولدیلر قرابت مقتضاسنجه جملهسی غیرته كلوب پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامی قتل ایتمك استیان كافرلری منع ایدوب فتنه وفسادلرین رسول الله صلی الله تعالی وسلم حضرتلرینك اوزرندن دفع ایدرلر ایدی آخر قریش طائفهسی كوردیلر كه فكر فاسدلری مقتضاسنجه ظفر بوله مدیلر ینه مشاوره واتفاق ایتدیلر و برعهدنامه یازدیلر كه من بعد بنی هاشم و بنی عبدالمطلب ایله معامله ایتمیهلر هركز نه بیع وشرا ایده لر ونه قز و یروب قز آله لر ونه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی كندولره تسلیم اولنمدین صلح قبول ایدهلر حاصل كلام بو سوزلری بركاغده یازدیلر یازان كیمسهنك الی قوریدی بعضیلر منصور بن عكرمه یازدی دیدیلر بعضیلر دخی بغیض بن عامر یازمش ایدی دیدیلر وكاغدی كتوردیلر یدنجی ییل محرمنك غرهسنده كعبهنك ایچنه آصدیلر ابو لهبدن غیری جمیع بنی هاشم و بنی مطلب ابوطالبك یاننه جمع اولدیلر بو حال اوزره ایكی اوچ ییل طوردیلر بعضیلر دخی زیاده طوردیلر دیمشلردر

ومجاهد روایتنده بلالی طوتوب بوینه ایپ طقارلر ایدی دخی اوغلنجقلرك النه ویروب انكله
اویناررلر ایدی حتی مبارك بوینی ایپ كسوب نشان ایلدی اول ینه (احد احد) دیر ایدی
حضرت بلال برحبشی قول ایكن كفره اكراه ایدر ایدی ینه صبر وثباتی بومرتبه ده
ایدی ایمانك لذتی ایتدكلری عذابك شدتن طبورمز ایدی (امام بیهقی رحمة الله علیه نقلنده
عروه رضی الله تعالی عنهدن روایت اولنمشدر كه كفارك عذابندن خلاص ایتمك ایچون
حضرت ابی بكر الصدیق رضی الله عنه ایمانه كلان قولدن وجاریه‌دن یدی نفر كیمسه‌یی صاتون
الوب آزاد ایتمشدر وانلرك بریسی (زنیره رضی الله تعالی عنهادر ایمانه كلدیكیچون عذاب
ایدرلر ایدی ینه كافر اول دیو اول قبول ایتمزیدی بلایی چكوب صبر ایدر ایدی آخر ایتدكلری
عذابدن كوزلری كورمز اولدی كافرلر لات وعزی كوزیكی شو یله ایلدی دیرلر ایدی (لا والله
ماهو كذلك) دیر ایدی یعنی یوق والله او یله دكلدر بنم كوزیمی بو یله ایدن لات وعزی دكلدر دیدی
آخر حق تبارك وتعالی كوزلرینه نور ویردی كورمكه باشلدی زنیره برخاتون وجاریه ایكن
دین اسلام یولنده جفا ومحنته صبر ایتدی حق جل وعلا حضرتلری دخی عنایت ایدوب
صبری بركاتنه ینه كوزینك نورین احسان ایلدی (اندن نبوتن بشنجی یل ایچنده رجب آینده
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اصحابنه اجازت ویردیكه وارهلر حبشه ولایتنه
هجرت ایده‌لر بر قاچ كیمسه واردیلر اول دیاره كتدیلر بعضیلر یالكز نفسیله كتدی و بعضیلر اهلن
دخی الوب كتدیلر وكیدنلرك جمله‌سی برروایتده اون ایر ودرت خاتون ایدی برروایتده اون ایكی ار
وبش خاتون ایدی بعضیلر دخی همان ایكی خاتون ایدی دیمشلردر وبو كیدنلرك اوستنه عثمان بن
مظعون رضی الله عنه بك نصب اولنمش ایدی (زهری رحمة الله علیه ایتدی بكلری بوغیدی
همان شو یله كتمشلر ایدی دریایه وارنجه یایان یورودیلر اندن نصف التونه بركمی طوتدیلر دخی كیروب
حبشه دیارنه كتدیلر روایت اولنور كه بو طائفه ده مكه‌دن اولا چیقان حضرت عثمان بن
عفان ایدی رضی الله عنه وخاتونی اولان رقیه كه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامك قزیدر
بیله آلوب كتمش ایدی (روایت اولنور كه كتدكلرندنصكره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه خبرلری كلدی صكره‌دن برخاتون كلوب ایتدی عثمانی كوردم خاتونی برمركب
اوستنه بندرمش كیدرلر ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری یوردیكه لوط
پیغمبر علیه السلامدنصكره خاتونیله اول هجرت ایدن عثمان بن عفاندر وقریش طائفه‌سی
حبشه‌یه كیدنلرك وانده امن وامان اوزره قرار ایتدكلرین كوردیلر دخی بعض ایلچیلر
دوزدیلر عمرو بن عاص وعبدالله بن ابی ربیعه ایله حبشه پادشاهی اولان اصحمه‌یه كوندردیلر
وعماره بن ولیدی بیله كوندردیلر كه انده اولان مسلمانلری سوروب ینه مكه‌یه كتوره‌لر دخی یلدكلری كبی
جفالر ایده‌لر اصحمه دخی ایلچیلرین قبول ایتمیوب رد ایتدی یوزلری قره سیله كلوب كتدیلر
وحضرت عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه حضرت حمزه رضی الله تعالی عنهدن اوچ
كون صكره اسلامه كلمش ایدی واسلامنه سبب رسول الله صلی الله علیه وسلمك دعاسی اولمش ایدی
* اللهم اعز الاسلام بابی جهل او بعمر بن الخطاب * دیو دعا ایلر ایدی معناسی یارب اسلامه سن عزت
ویروب غالب ایله ابو جهل یاخود عمر ایمانه كلمك سببی ایله دیمكدر هدایت حق حضرت عمره
میسر اولوب اول ایمانه كلدی وایمانه كلمسی كندودن روایت اولنان اوزره بو طریقله اولمشدر كه
حضرت عمر ایتدی قز قرنداشم ایمانه كلدیكن ایشتدم دخی او ینه واردم * یاعدوة نفسها * یعنی
ای نفسینك دشمنی ایشتدم سن مسلمان اولمشسن دیدم محكم دوكدم قانی آقتدم دخی قانی كوریجك
آغلیوب ایتدی یا ابن الخطاب هرنه ایلرایسك ایله بن اسلامه كلدم دیدی اندن ینده اویكه ایله

بنه ایچرو كیردم كوردمكه بر یازلمش كاغد طورر آلوب باقدم كوردمكه (بسم الله الرحمن الرحیم)
یازلمش (الرحمن الرحیم) كوردیكم كبی قورقدم كاغدی الدن براقدم اندن ینه رجوع ایدوب كاغده
نظر ایتدم (سبح لله ما فی السموات والارض) یازلمش یعنی سوره حدید یازلمش اوقودم (آمنوا بالله
ورسوله) دیو یوردیغی یره كلدمكه معناسی حق تعالی حضرتلرینه ورسولنه ایمان كتورك
دیمكدر همان بونی اوقودیغم كبی * اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا رسول الله * دیدم
مسلمانلر ایشیدوب سوندیلر وتكبیر ایده‌رك طشره چیقدیلر بندخی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینه واردم صفا التنده اولان اوده اولورلردی ایچرو كیردم ایكی كیمسه قوللریمه
یاپشدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری صالیورك دیو یوردی صالیوردیلر
واردم قارشوسنه اوتوردم قفتانلریمه یاپشوب بنی كندودن یكا چكدی دخی اسلم یا ابن الخطاب
دیو یوردی یعنی بنم یانمده اسلامه كل دیمك ایدی ودعا ایدوب * اللهم اهد قلبه * دیدی یعنی یارب
قلبنه سن هدایت ایله دیمكدر وهدایتك معناسی طوغرو یول كوسترمكدر اندن عمر ایدر بنده
كلمه شهادت كتوردم مسلمانلر شو یله تكبیر ایتدیلر كه مكه‌نك صوقاقلرنده ایشیدلدی واول زمانده
بركیشی اسلامه كلسه آشكاره ایده‌مز ایدی اسلامن صاقلرایدی بن طشره چیقدم دخی برراز
صاقلمن كیمسه‌یه واروب بن مسلمان اولدم دیو سویلدم همان بلند آواز ایله الا ان ابن الخطاب
قد صبا دیو چاغردی معناسی عمر اسلامه كلدی دیو خلقه تنبیه ایلدی اندن كفار كلوب بكله
دوكشمكه باشلدیلر انلر بكا اورررلردی بن انلره اوررردم دایم وار ایدی كعبه حرمده طورر ایدی
كفارله بنم غوغامی ایشیدوب ندر شو غوغانك اصلی دیو سؤال ایلمش قصه‌یی خبر ویرمشلر
اولدخی یكن صالوب سو یلدی خلقی منع ایلدی اول كوندن تا حق تعالی حضرتلری
اسلامه عزت ویرنجه متصل كافرلرله دوكشوردم اونلری دوكرلر ایدی بن انلری دوكر ایدم دیو
یوردی (ابن عباس رضی الله تعالی عنهمادن روایت اولنمشدر كه جبرائیل علیه السلام یا محمد
كوكلر خلقی عمرك ایمانه كلدیكندن شاد اولدیلر دیو یورمشدر وقتا كه قریش طائفه‌سی اهل
اسلامله وحضرت عمرك ایمانه كلمه‌سیله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
عزت بولدیغن كوردیلر ارالرینه غایت اضطراب دوشدی بر یره كلوب اتفاق ایتدیلر كه
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینی هلاك ایلیه‌لر بوتدبیرلری ابو طالبك سمعنه واصل
اولدی همان بنی هاشمی و بنی عبد المطلبی جمع ایلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینی ارالرینه آلوب حفظ ایتدیلر حتی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك اقرباسندن ایمانه كلمیانلر بیله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
معاونت اوزره اولدیلر قرابت مقتضاسنجه جمله‌سی غیرته كلوب پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامی
قتل ایتمك استیان كافرلری منع ایدوب فتنه وفسادلرین رسول الله صلی الله تعالی وسلم
حضرتلرینك اوزرندن دفع ایدرلر ایدی آخر قریش طائفه‌سی كوردیلركه فكر فاسدلری
مقتضاسنجه ظفر بوله‌مدیلر ینه مشاوره واتفاق ایتدیلر و برعهدنامه یازدیلركه من بعد بنی هاشم
وبنی عبد المطلب ایله معامله ایتمیه‌لر هر كز نه بیع وشرا ایده‌لر ونه قز ویروب قز آله‌لر ونه رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی كندولره تسلیم اولنمدین صلح قبول ایده‌لر حاصل كلام
بو سوزلری بركاغده یازدیلر یازان كیمسه‌نك الی قوریدی بعضیلر منصور بن عكرمه یازدی
دیدیلر بعضیلر دخی بغیض بن عامر یازمش ایدی دیدیلر وكاغدی كتوردیلر یدنجی یل محرمنك
غره‌سنده كعبه‌نك ایچنه آصدیلر ابو لهبدن غیری جمیع بنی هاشم وبنی مطلب ابو طالبك
یاننه جمع اولدیلر بو حال اوزره ایكی اوچ یل طوردیلر بعضیلر دخی زیاده طوردیلر دیمشلردر

بری برندن شو یله انقطاع اوزره اولدیلرکه بونلره برنسنه آشکاره واصل اوله مزدی (روایت اولنورکه
سورهٔ (والنجم اذا هوی) نازل اولدیغی زمانده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
تلاوت ایدرایکن (افرأیتم اللات والعزی ومنات الثالثة الاخری) دیو بیوربلوب مشرکینک صنملری
ذکر اولندیغی یره کلدیکی زمانده ابلیس علیه اللعنه کلدی صنملری مدح طریقیله تلك الغرانیق
العلی وان شفاعتهن لترتجی دیوسو یلیوب کفاره اشتدیردی غرانیق غرنوقك جمعیدر وغرنوق
ایکی معنایه کلور بریسی بر آق قوشدرکه صوده اولور برمعناسی دخی شول یکیتدرکه آق اوله
وکوزل اندامل اوله والحاصل ابلیس علیه اللعنه اول بونلری ذکر اولنان نسنه لرك برینه تشبیه
ایدوب دخی شفاعتلری رجا اولنور دیمش اولدی مشرکلر بوسوزی ایشیدیجك رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن صادر اولدی صاندیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری سوره نك آخرینه واروب سجده آیتنی تلاوت ایلیوب سجده یه واردیغی کبی
مشرکلر دخی سجده یه واردیلر شو یله صانمشلر ایدیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری انلرك صنملرینی خیرایله یاد ایتمش اوله و بوخصوص خلق اراسنده شایع اولدی ابلیس
علیه اللعنه مشهور ایلدی حتی حبشه ولایتنده ایشیدلدی اکا کتمش اولان مسلمانلر شو یله ظن
ایتدیلرکه مکه مشرکلری جمله مسلمان اولوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلریله نماز
قلمش اوله لر اولر اورادن بعضیسی عجله ایله قالقوب مکه یه کلدیلر صکره دن حق جل وعلا حضرتلری
ول کلام باطل ابلیسك کلامی ایدیکن بیلدیرمك ایچون بو آیت کریمه یی انزال ایلدی (وما ارسلنا
من قبلك من رسول ولانبی الا اذا تمنی القی الشیطان فی امنیته) الآیة یعنی یا محمد برسندن اول هیچ
بررسول و برنبی کوندرمدك الا شیطان انك تلاوتی اراسنه برنسنه القا ایلدی دیمکدر حاصل کلام
جمیع پیغمبرلره واقع اولمشدرکه تلاوت ایدرایکن انلرك کلاملری اراسنه شیطان علیه اللعنه
کندو کلامندن برسوز قاتمشدر تا کم ایشیدنلر پیغمبردن صادر اولدی صانه لر دخی بوطریقله خلقی
اضلال ایلیه اندن مشرکلر حال بو یله ایدیکن فهم ایدیجك رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینه عداوتلری اولکیدن زیاده اولدی بزبونی صاندقکه الهمزی خیرله ذکر
ایلدی انکیچون یانجه بیله سجده ایلدك دیدیلر ینه انواع فتنه وفساده باشلدیلر اندن مسلمانلر
بردفعه دخی هجرت ایدوب حبش ولایتنه کتدیلر عمار بن یاسر بیله اولدیغی تقدیرجه بوکره کیدنلر
سکسان اوچ ار واون سکز خاتون ایدیلر حضرت ابی بکر الصدیق رضی الله عنه دخی
حبشه کتمك نیتیله چیقمش ایدی برك الغماد دیدکلری موضعه واردیغی کبی حبشه کیتمکدن
فراغت ایدوب اوراده اولان قومك سیدی مالك بن دغنه نك حمایه سنده اولوب قالدی
وانك قومی اوکنه برمسجد بنا ایدوب انده عباده مشغول اولدی نماز قیلدیغی زمانده
مشرکلرك خاتونلری وجاریه لری کلوب بقارلر وتعجب ایدرلر ایدی حضرت ابی بکر رضی الله عنه
غایت کوزی یاشلو کشی ایدی قرآن اوقودیغی زمانده اغلامغه مالك دکل ایدی بهرحال
کوزلرندن یاش روان اولور ایدی قریش طائفه سی حضرت ابو بکرك بوحالن ایشیدوب
ابن دغنه یه خبر کوندردیلر بز بوکا قائل دکلزکه ابو بکر مسجدنده آشکاره نماز قیله دخی عورتلریمز
واوغلانجقلریمز وارهلر و بقه لر جائزکه اسلامه میل ایدهلر اکر نماز قیلار ایسه اونده قیلسون
اولمازایسه یانکدن کتسون دیدیلر واد دخی بوسوزلری ابو بکر رضی الله تعالی عنه حضرتلرینه نقل
ایدیجك حضرت ابو بکر ایتدی بن سنك قوکشی لغکدن کچدم حق تعالی حضرتلرینك قوکشیلغنه
راضی یم دیدی (امام بخاری رحمة الله علیه بو یله روایت ایتمشدر پس بوندن فهم اولنورکه
ابو بکر الصدیق رضی الله عنه اورادن قالقوب ینه مکه شهرینه کلمش اوله اندن روایت ایدرلرکه

مشرکلر کعبه ایچنده آصدقلری عهد نامه یی برکون آلوب یرتمق استدیلر رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری الهام الهی برله ایتدی اول کاغدك ایچنده نه یازلمش ایسه
اسم اللهدن غیریسن هب بوجك یمشدر کافرلك بریسی واردی کاغدی ایندردی کوردیلر فی الحقیقه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك بیوردیغی کبی نره سنده اسم الله وار ایسه
قالمش کیرو قلانن بوجك یمش و بو قضیه اونجی یلده واقع اولدی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینك عمر شریفی قرق طقوز یل سکز آی اون برکون اولدیغی کبی
عمیسی ابو طالب دنیادن انتقال ایلدی وفات ایتدکده سکسان یدی یاشنده ایدی بعضیلر تاریخ نبوتدن
اونجی یلده شوال آینده وفات ایتدی دیمشلردر روایت ایدرلرکه وفات ایدر اولدقده رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی یا عم برکره کلمهٔ شهادت کتور قیامت کوننده
سکا شفاعت ایده یم ابو طالب کوردیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
کندو یی مسلمان ایتمکه حرصی وار ایتدی ای قرنداشم اوغلی اکر قریش طائفه سی اولوم
قورقوسندن مسلمان اولدی دیمه لر ایدی سنی سو یندرمك ایچون شهادت کتوردردم دیدی اولمی
یقین اولدیغی زمانده عباس کوردیکه ابو طالب طوداقلرینی دپره دردکلدی دخی رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ایتدی ای قرنداشم اوغلی والله قرنداشم سنك بیوردیغك کلمه
سو یلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بن ایشتمدم دیو بیوردی ابن اسحق
بو یله روایت ایدوب ابو طالب اولور ایکن ایمانه کلدی دیمشدر اما بوکا جواب و یرمشلردرکه
عباسك شهادتیله ابو طالب ایمانه کلمشدر دیمك اولمز زیرا اول زمانده دخی عباس مسلمان دکل ایدی
اکر مسلمان اولایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری شهادتن قبول ایلرایدی بن
ایشتمدم دیوردایلمزایدی باوجودکه (امام بخاری رحمة الله علیه سعید بن مسیبدن روایت ایتدیکی
حدیث صحیح مقتضاسنجه ابو طالب کفرله کتدیکی مقرردر حتی آخر کلامی علی ملة عبد المطلب
دیمك واقع اولمشدر کلمهٔ شهادت کتورمکدن امتناع ایلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری بیوردیکه یا عم مادامکه حق تعالی حضرتلری جانبندن نهی اولنمیم سنکیچون حق تعالی
حضرتلرندن مغفرت طلب ایده یم دیو بیوردی صکره بو آیت کریمه نازل اولدیکه (ما کان
للنبی والذین آمنوا ان یستغفروا للمشرکین ولوکانوا اولی قربی) معناسی پیغمبره وسائر مؤمنلره
مشرکلر ایچون مغفرت طلب ایتمك یوقدر اکر یقین خصملری دخی اولور ایسه دیمکدر حاصلی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم وکیروقلان مؤمنلر مشرکلر ایچون استغفاردن نهی اولندیلر
اندن حق تعالی حضرتلری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه بیوردیکه
(انك لا تهدی من احببت ولکن الله یهدی من یشاء) یعنی تحقیقا یا محمد سن سودیکك کیمسه یه
هدایت ایده مزسن لکن الله تعالی دیلدیکی کیمسه یه هدایت ایلر دیمکدر بونلر دلالت ایلرکه
ابو طالب کلمهٔ توحیدی سو یلمامش اوله زیرا اکر سو یلمش اولیدی حق جل وعلا حضرتلری
انکیچون استغفار ایتمکدن نهی بیورمزایدی زیرا آیت کریمه آنك حقنده نازل اولمشدر (عباس
رضی الله عنهدن حدیث صحیحده وارد اولمشدرکه ایتدی یا رسول الله ابو طالب سکا رعایت ونصرت
ایدر ایدی وسنك ایچون ایلره غضب ایدر ایدی هیچ بونلرك اکا نفعی وارمیدر دیو سؤال ایتدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیوردیکه * نعم وجدته فی غمرات من النار
فاخرجته الی ضحضاح * یعنی نعم نفعی واردر بن آنی جهنم آتشندن دریك یرلرده بولدمده
صغوجق یره چیقاردم دیمکدر حاصلی بکا ایتدیکی خدمتلر مقابله سنده عذابی تخفیف اولندی دیمکدر
برحدیث صحیحده دخی بیورلمشدرکه *لعله تنفعه شفاعتی یوم القیمة فیجعل فی ضحضاح من النار

تبلغ کعبیه یغلی منه دماغه * یعنی اومارمکه قیامت کوننده شفاعتم اکا نافع اوله دخی جهنم
آتشندن بر صغوجق یره قونه که آتش طبوقلرینه چیقه اندن دماغی قاینید دیمکدر والحاصل
بونلر دلالت ایلر که حسناتی مقابله سنده کافرك عذابی تخفیف اولنه (شرح تنقیح قرافیده ایدر
کفار درت قسم اوزره‌در بری بودر که نه قلبیله تصدیق ایده نه لسانیله اقرار ایده بری دخی
بودر که قلبیله تصدیق ایده لسانیله اقرار ایتمیه بری دخی بودر که لسانیله اقرار ایده قلبیله تصدیق
ایتمیه بری دخی بودر که قلبیله تصدیق لسانیله اقرار ایده اما ایمانه لازم اولان اعمالی اذعان وقبول
ایتمیوب رد وانکار اوزره اوله تکیم ابو طالبدن روایت ایدرلر که ایدردی تحقیقا بن بیلورم مکه
قرنداشم اوغلی حقدر اکر قریش طائفه سنك عورتلری بنی تعییب ایتمیه‌لر ایدی بن اکا تابع اولوردم
و بر قصیده سنده دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك حقنده اول یلان
سویلمزواندن قول باطل صادر اولماز دیمشدر بونلر لسانیله اقرار وقلبیله اعتقاد قسمندندر اما قبول
واطاعت ایتمدیکیچون کافر اولدی دیمشدر بعضیلر روایتنده وارد اولمشدر که ابو طالب
وفات ایدر اولدقده اعیان قریشی جمع ایدوب وصیت ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینی قریشه اصمارلیوب ایتدی محمد بو طائفه نك ایچنده امیندر وعرب ایچنده
صدیقدر اندن یلان صادر اولماز بنم سزه وصیت ایده‌جکلریمی اول هب جامعدر یعنی سزه
بنم ایده‌جکم ارشاد ونصیحتلری هب اول ایتمکه قادردر وکتوردیکی دین اسلام بر نسنه‌در که
قلب قبول ایلر انکار ایدن لساندر والله بن کویا کوزمله کوررمکه طائفهٔ عربك فقرا وضعفاسی
وبادیه نشینلر واطراف عالم خلقی آنك دعوتن قبول ایتدیلر سوزین تصدیق ایلیوب شانن تعظیم
ایلدیلر غزالر وجهادلر ایدوب قریشك باشلری قوپروقلر اولسه کرکدر یعنی اطاعت ایتمیان اکابر
واشرافی ذلیل وحقیر اولسه‌لر کرکدر والحاصل یا جماعت قریش آکا عون ونصرت اوزره
اولك والله آنك یولنه کیدن طوغرو یوله کیدر آنك هدایتنه مقارن اولان سعادت بولور والله
اکر بن صاغ اولیدم اعدانك شر وشورن انك اوزرندن دفع ایدردم دیدی دخی وفات ایلدی
و بوندن اوچ کون صکره بعضیلر قولنجه بش کون صکره رمضان شریف ایچنده (ام المؤمنین
خدیجه رضی الله عنها وفات ایلدی تاریخ نبوتدن اونجی یل ایچنده ایدی پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام بو یلی آکدیغی زمانده عام الحزن دیو ذکر ایدر ایدی معناسی غم وغصه یلی دیمکدر
وخدیجه رضی الله تعالی عنها رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله قول صحیح
اوزره یکرمی بش یل دیرلك ایلمشلر ایدی اندن برقاچ کون کچدکدنصکره ام المؤمنین سودهٔ بنت
زمعه‌یه نکاح ایلدی وابو طالبك وفاتیله قریش کفاری بنه انجمکه باشلیجق حضرت خدیجه‌نك
وفاتندن اوچ آی کچدیکی کبی که شوال آینك برقاچ کیجه سی قالمش ایدی چیقوب طائفه
کندی طائف دیدکلری مکه‌قربنده بر یردر بر آی انده قرار ایدوب اول یر خلقنك اشرافن حقه
دعوت ایلدی ایمانه کلمدیلر واراذلدن بعض سفهایه وقوللرینه اشارت ایدوب رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه سوکدوردیلر ایدی موسی بن عقبه‌دن مرویدر که آردنجه طاش
اتارلر ایدی مبارك ایاقلرینه طوقنوب یاره‌لنورایدی قانندن نعلینی بو یانور ایدی زید بن حارثه
رضی الله تعالی عنه بیله کتمش ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کندوبی
پرده ایلر ایدی طاش کلدکجه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه طوقنسون دیو
قارشو طورر ایدی طاشله انك مبارك باشنی برقاچ یردن یاردیلر (امام بخاری وامام مسلم رحمة الله علیهما
روایتلرنده وارد اولمشدر که عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهـا بر کون پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام
حضرتلرینه ایتدی هیچ احد غزاسی کوننده بلا اوکون واقع اولدیمی سکا دیو سؤال ایتدی

رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی والله سنك قومکدن بر جفا چکدمکه
احد غزاسنده اولان کفاردن آنی چکمدم ایدی شول زمانده که ابن عبد یالیل بن عبد کلاله نفسمی
عرض ایلدم یعنی نبوتمی بیلدیروب دینه دعوت ایلدم قبول ایتمدی دخی شویله محکم اضطرابله
کتدمکه تاقرن ثعالب دیدکلری یره وارمینجه کندومه کلمدم اندن باشمی بوقاروقالدیردم کوردم
بر بلوط اوزریمه سایه صالمش نظر ایتدم بلوط ایچنده جبرائیل علیه السلام طورر پس ندا
ایدوب ایتدی یا محمد حق تعالی حضرتلری سنك آنلری دینه دعوت ایتدیکك ایشتدی ومقابله‌ده
انلر سکانه اصل سوز سویلدکلرین ایشتدی وطاغلر موکلی اولان ملکی کوندردیکه نه استرایسك اکا
امر ایلیه سن دیدی اندن اول ملك دخی بکا ندا ایدوب سلام ویردکدنصکره ایتدی یا محمد حق
تعالی حضرتلری سنك قومك سکانه سویلدیکنی ایشتدی و بن طاغلر ملکی یم بنی سکا کوندردیکه
نه استرایسك بکا امر ایده سن اکر دیلرایسك آنلرك اوزرلرینه ایکی طاغی بر برینه قاوشدیره یم
دیدی بن راضی اولمادم بلکه رجا ایلرمکه انلرك بللرندن حق تعالی حضرتلری کندویه توحید
وعبادت ایدوب شریك قاتمیان کیمسه‌لر دنیایه کتوره بنم مرادم بودر دیدم دیو بیوردی (روایت
اولنور که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم طائفدن دونوب کلور ایکن ربیعه اوغللری عتبه وشیبه
دیدکلری کافرلرك باغلری یاننه اوغرادی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی کوروب
ترحم ایتدیلر بر صالقم اوزم قوپاروب خدمتکارلری اولان عداس نام نصرانی ایله کوندردیلر رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلری مبارك الن اوزادوب بسم الله دیوب صالقمدن یمکه باشلدی عداس
رسول الله حضرتلرینك یوزینه باقوب والله بو سوزی بو دیار اهلی سویلمزلر دیدی رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری سن قنقی دیاردن ونه دیندن سین دیدی عداس ایتدی نینوی قریه سندن
بر نصرانی یم دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری ایتدی یونس علیه السلامك قریه سندن
ورجل صالح یرندن ایمش سك عداس سن یونسی نه بیلورسین دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری بیوردیکه اول بنم قرنداشمدر اولدخی بنجلین بر پیغمبر ایدی همان عداس
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك الینه واباغنه دوشوب مبارك اباقلرین اوپدی
اسلامه کلدی (علماء حدیثدن مرویدر که طائفدن کلور ایکن نخله دیدکلری یره کلدی دخی اول کیجه
انده قرآن اوقودی سورة الجنی تلاوت ایلردی نصیبین دیدکلری شهردن یدی نفر جن کلدیلر
رسول الله حضرتلرینی دکلدیلر تکیم حق تعالی حضرتلری کلام قدیمنده (واذ صرفنـا
الیـك نفرا من الجن یستمعون القرآن) دیو حکایه بیوردیغی اولدر اما جن طائفه سی قرآن
استماع ایتدکلرینك اولی بوذکر اولنان کیجه دکلدر بلکه تا ابتداء وحی‌ده دکلمش ایدیلر تکیم امام
احمد رحمة الله علیه نقلنده ابن عباس رضی الله عنهمـادن مرویدر که جن طائفه سی اول وحی
دکلرلر ایدی بر سوز ایشیدرلر ایدی دخی اون سوز کندو یانلرندن قترلر ایدی اول ایشتدکلری بر سوز
کرچك چیقاردی کیروقلانی یلان چیقار ایدی ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
مبعوث اولمادین جنلره نجوم آتلمز ایدی صکره‌دن جنلر عادت قدیمه‌لرنجه کوکلر یوزینه وحی
اشتمکه چیقدقلری کبی شهابلر آتیلوب طقوندیغی جنی یاقمغه باشلدی اندن کلدیلر بو خصوصدن
ابلیس علیه اللعنه‌یه شکایت ایلدیلر شهاب آتیلوب بزی یقار اولدی بونك اصلی ندر بزم حالمز نیجه اولور
دیدیلر ابلیس ایتدی بو ایش تهی دکلدر عالمده بر حادثه ظهور ایتمشدر دیدی همان شیاطین
عسکرین اطراف عالمه پراکنده ایلدی بوقلدیلر کوردیلر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری نخله دیدکلری موضعده ایکی طاغ اراسنده نماز قیلر کلدیلر ابلیسه خبر ویردیلر
ایتدی ایشته یریوزنده ظهور ایدن حادثه بودر دیدی (ابن ابی شیبه رحمة الله تعالی علیه نقلنده
عبد الله بن مسعود رضی الله تعالی عنهما بیورمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم

حضرتلری نخله ده ایدی قرآن اوقورایدی جنلر کلوب استماع ایتدیلر دخی انصتوا دیدیلر یعنی
بری برین اسکات ایدوب دکلمکه مشغول اولدیلر همان حق جل وعلا حضرتلری (واذ صرفنا
الیك نفرا من الجن) آیت کریمه سن انزال ایلدی بو روایتلردن فهم اولنور که بو دفعه جنلرك کلدیکندن
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك خبری اولمیه کلوب دکلیه‌لر ودونوب قوملری اراسنه کیده‌لر
اما بوندنصکره پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه نیجه دفعه بری بری اردنجه ایلچیلر
کوندرمشلردر نخله ده کلان جنلر یدی نفر جن ایدی (صاحب الروض یازدیغی اوزره بش نفرنك
اسملری بونلردر که ذکر اولنور منشی ناشی شاصر ماصر احقب ایکیسنك اسمی معلوم دکلدر اندن
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری نخله دن قالقوب مکه شهرینه کلدی
مطعم بن عدینك جوارنده قوندی ربیع الاول آینده بر کیجه جبرائیل علیه السلام کلوب معراجه
مسجد حرامدن مسجد اقصایه آلوب کتدیلر مسجد اقصادن یدی قات کوکلر اوستنه
آلوب کتدی حق جل وعلا حضرتلرینی باش کوز یله مشاهده ایلدی اوراده بالذات بعض نسنه
وحی اولندی وبش وقت نماز فرض اولندی اول کیجه ینه مکة اللهه کلوب معراجی ابو بکر رضی الله عنه
حضرتلرینه خبر ویردی ابو بکر وسائر مسلمانلر تصدیق ایتدیلر کفار اینانمدیلر مسجد اقصانك
نشانلرین صوردیلر حق جل وعلا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك کوزندن
پرده‌یی رفع ایتدی مسجد اقصایه نظر ایدوب بر بر نشانلرین سویلدی (زهری رحمة الله علیه
قولنجه معراج بشنجی یلده واقع اولدی دیمشلردر (اما بو قول مقبول دکلدر زیرا ام المؤمنین
خدیجه رضی الله تعالی عنها ابتداء نبوتدن اون یل کچدکدنصکره وفات ایتمشدر وحضرت
عایشه رضی الله تعالی عنهادن مرویدر که حضرت خدیجه بش وقت نماز فرض اولنمدین
وفات ایتدی دیو بیورمشدر بوندن لازم کلور که معراج ابتداء نبوتدن اون یل کچدکدنصکره
اولمش اوله ودخی معراجه متعلق تفصیل اشاغیده کلور انشاالله تعالی (حق سبحانه وتعالی
وقتاکیم دین اسلامی اظهار ایدوب وعده سن انجاز قیلمغله رسولنه اعزاز مراد ایدندی بر کون
موسمده عقبه قربنده مدینه جانبندن کلمش خزرج قبیله سندن برمقدار کیمسه‌یه راست
کلدی سز کیملرسز دیو سؤال ایلدی ایتدیلر بز خزرج قبیله سندنز دیدیلر رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلری ایتدی برمقدار اوتورسکز سزه بعض نسنه سویلسم اولمزمی دیدی
انلر دخی نوله دیوب برمقدار اوتوردیلر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام بونلره اسلام عرض
ایدوب دینه دعوت ایلدی وبرمقدار قرآن عظیم تلاوت ایلدی دکلدیلر وخزرج دیدکلری مدینه
دیارنده بر بیوك قبیله در وانده بر قبیله دخی واردر که انلره اوس دیرلر بو ذکر اولنان ایکی قبیله چوقلق
کیمسه‌لردر مدینه ده ساکن اولان یهود طائفه سی بو قبیله‌لره نسبت آز ایدیلر وبونلره مغلوب
ایدیلر هر زمانده مابینلرنده بر نزاع اولسه یهود طائفه سی بونلره دیرلردیکه اشته یقین زمانده
بر پیغمبر کلسه کرکدر چوق قالمدی بو کون یارین ظهور ایلر وبز انکا تابع اولوب قوت بولورز دخی
سزك حقکزدن کلورز دیرلر ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بونلری
دینه دعوت ایدیجك نظر ایدوب یهود طائفه سندن استماع ایتدکلری اوزره پیغمبریمز صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرنده نبوت نشانلرین کوردیلر دخی بری برلرینه ایتدیلر یهود بزدن اول
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك خدمتنه یتشه مدیلر دیو شاد اولدیلر اوراده
التی نفر کیمسه ایمانه کلدیلر جمله سی خزرج قبیله سندن ایدیلر بریسی ابو امامه اسعد بن زراره ایدی
بری دخی رافع بن مالك ایدی بری دخی عوف بن حارث ایدی بری دخی قطبة بن عامر ایدی
بری دخی عقبة بن عامر ایدی بری دخی جابر بن عبدالله بن رباب ایدی بعض علما جابر بن رباب

برینه عبادة بن صامت ایدی دیمشلردر اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
بونلره ایتدی سز بنم نکرو بکا معاونت ومظاهرت اوزره اولورمیسز که بن حق سبحانه
وتعالی حضرتلرینك رسالتن خلقه تبلیغ ایدم دیدی بونلر ایتدیلر یا رسول الله معلوم
شریفکدرکه زمان قدیمده بزیم مابینمزده یوم بعاث واقع اولوب انده جنکلر ایتمشزدر
حالا بزم ارامزده عداوت ثابتدر ینه اوس وخزرج قبیله‌لری بری بریله کماکان دشمندر سن بزم
ارامزه بو حالت طورر ایکن کلدیکك تقدیرجه بز سکا معاونت ایده‌مه‌یز هله بو یل بزه دستور
ویر وارلم قبیله‌لریمز اراسنه کیده‌لم اوله که حق تبارك وتعالی مابینمزده صلح میسر ایلیه سن بزه
ایتدیکك دعوتی وارلم بزده اونلره ایده‌لم امیددر که حق تعالی حضرتلری جمله‌مزی سکا معین
ایلیه شویله که اوس ایله خزرج بار یشوب هپ سکا تابع اوله‌لر هیچ دنیاده سندن عزتلو بر کیمسه اولماز
هله بو یل واره‌لم کیده‌لم نیجه اولور کوره‌لم دخی کله‌جك موسمده سنکله ینه بلوشلم دیدیلر دوندیلر ینه
مدینه‌یه کتدیلر (روایت اولنور که مدینه‌یه واروب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
خبرین ایلتدیلر مدینه شهرنده شویله اولدیکه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامك خبری سویلنمدك
براو قالمدی کله‌جك یل اولدیغی کبی ینه موضع مذکورده اون ایکی کیمسه‌یه راست کلدی بش
کیمسه‌لری کچن یل کلنلرك جابر بن عبدالله دن غیریسی ایدی ویدی نفری معاذ بن حارث وذکوان
ابن عبد قیس ایدیکه بو همان ایمانه کلوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله
مکه ده قالدی هم مهاجریندن وهم انصاردندر دنیلشدر احد غزاسنده شهادت میسر اولدی
وعبادة بن صامت وابو عبدالرحمن یزید بن ثعلبه وعباس بن عبادة بن نضله ایدیلر بونلر دخی خزرج
قبیله سندن ایدیلر ایکی کیمسه ده اوس قبیله سندن وار ایدی بریسی ابو الهیثم بن تیهان بری دخی
عویم بن ساعده ایدی پس بو یدی نفر دخی ایمانه کلوب بیعة النسا اوزره رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلریله مبایعه ایتدیلر وبیعة النسا بودر که فتح مکه ده نازل اولمش ایدی یعنی من بعد
حق تعالی حضرتلرینه شرك کتورمیه‌لر واوغرولق ایتمیه‌لر وزنا ایلمیه‌لر وقتل اولاد ایتمیه‌لر
وکیمسه‌یه بهتان وافترا ایتمیه‌لر حق تعالی امر ایتدیکی نسنه‌لرده عصیان ایلمیه‌لر وهر حالده سمع
وطاعت اوزره اوله‌لر یعنی کلام حقی اشیدوب اطاعت ایده‌لر عناد ومخالفت ایتمیه‌لر اندن رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلری بیوردیکه هر کیم بو عهده وفا ایلیه حق سبحانه وتعالی حضرتلری
انی جنته ادخال ایلر وهر کیم مخالفت ایلرسه انك ایشی الله تعالانك ارادتنه مفوضدر دیلرسه عذاب
ایدر ودیلرسه عفو ایدر دیو بیوردی یعنی ایمانه کلدکدنصکره کاه اشلمکله ینه کافر اولماز الله تبارك
وتعالی حضرتلری عفو ایتمك جائزدر دیمکدر اندنصکره ذکر اولنان مسلمانلر دوندیلر مدینه‌یه کتدیلر
بو مرتبه دخی قتال فرض دکل ایدی ومدینه ده اولان مسلمانلرك رئیسلری اسعد بن زراره رضی الله
تعالی عنه ایدی اندن اوس وخزرج قبیله‌لری مکتوب یازوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه کوندردیلر کندیلره قرآن عظیم تعلیم ایده‌جك بر کیمسه استدیلر پیغمبریمز
صلی الله تعالی علیه وسلم دخی مصعب بن عمیر رضی الله تعالی عنه حضرتلرین انصاره قرآن
اوقیدوب سائر آداب اسلامیه تعلیم ایتمك ایچون مدینه‌یه کوندردی مصعب واردیغی زمانده
مدینه ده اهل اسلام قرق کشی اولمشلر ایدی صکره دن انك الندە چوق کیمسه مسلمان اولدیلر
بونلر اراسنده سعد بن معاذ واسید بن حضیر رضی الله تعالی عنهما دخی اسلامه کلدیلر ومذکورلر
اسلامه کلمکله جمله بنی عبد الاشهل طائفه سی ارلری وعورتلری بر کونده اسلامه کلدیلر همان
اصرم دیدکلری کیمسه که اسمی عمرو بن ثابتدر اول قالمش ایدی اولدخی احد غزاسنده جنك کونی
ایمانه کلوب کفارله محاربه ایلدی الله تعالایه بر سجده قیلمدین شهادت میسر اولدی رسول الله

صلی الله تعالی علیه وسلم اصرم اهل جنتدن اولدی دیو خبرویردی وذکراولنان بنی عبدالاشهل
برمبارك قومدرکه هرکز ایچلرندن برمنافق قوپمامشدرجمله سی خالص ومخلص مسلمانلر ایدیلر
رضی الله تعالی عنهم اجمعین اندن اوچنجی ییل موسمی اولدیغی کبی ذی الحجه آینده ایام تشریق
اورته سنده ینه ذکراولنان عقبه ده اهل مدینه دن یتمش نفر کیمسه کلوب رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری ایله ملاقات ایلدیلر بعض علماقولنجه یتمشدن برقاچ کیمسه زیاده ایدی
ارالرنده ایکی خاتونده وارایدی اول محلده فخرعالم صلی الله تعالی علیه وسلم ایله شویله عهدومیثاق
ایلدیلرکه بوکوندنصکره کندی نفسلرینی وخاتونلرینی واوغللرینی هرنه دن صاقنورسه رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی دخی اندن صاقنه لر وهرکیم که اول حضرتله عداوت
اوزره اولورسه اکاقلج اوره لر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك یولنه عرب
وعجمله جنك ایده لر (روایت اولنورکه بوعهدله اولا النبی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك مبارك النه قویان براء بن معرور رضی الله تعالی عنه ایدی بعضیلر قولنجه ابوالهیثم
ایدی بعضیلردخی اسعدبن زراره ایدی دیمشلردر رضی الله تعالی عنهما بومرتبه دنصکره کفارله
قتال ایتمکه حق تبارك وتعالی حضرتلری قبلندن اذن اولنوب (اذن للذین یقاتلون) آیت کریمه سی
نازل اولدی ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ذکراولنان مسلمانلرك
اراسندن اون ایکی کیمسه یی قبلانك اوزرلرینه نقیب نصب ایتدی (ابن اسحق رحمة الله علیه
ایدر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك ذکراولنان قومله بیعتلری قریش کفارندن
کیزلوایدی مکهٔ مکرده اولان صحابهٔ کرامه امر ایلدیکه هجرت ایدوب مدینهٔ منوره یه
چکیله لر همان اصحاب کرام رضی الله تعالی عنهم بلوك بلوك مکه دن چیقدیلر دخی مدینهٔ منوره
جانبنه روان اولدیلر کندوسی مکه ده قالوب حق تبارك وتعالی حضرتلرندن اذن وارد اولمغه
منتظر ایدی (روایت اولنورکه مهاجرین ایچنده جمله دن اول هجرت ایدوب مدینه یه کیدن (ابوسلمهٔ
ابن عبدالاسد رضی الله عنه ایدی عقبه ده اولان بیعتدن بر ییل مقدم کتمش ایدی حبشه ولایتنده ایدی
مکه یه کلدی دخی قریش انجتدیلر وانصار قومندن بعض کیمسه لر اسلامه کلدکلرین ایشتدی
همان مدینه جانبنه چیقوب کتدی اندنصکره عامر بن ربیعه خاتونی لیلی ایله کتمشلر
ایدی اندنصکره عبدالله بن جحش کتدی اندنصکره جماعت جماعت چکلمکه باشلدیلر چوق
کیمسه کتدیلر اندنصکره حضرت عمر بن الخطاب وقرنداشی زید وعیاش بن ربیعه جمله سی یکرمی
نفر کیمسه دوه لره بنوب کتدیلر دخی مدینهٔ منوره یه کلدیلر عوالیده ٧ قوندیلر بونلردنصکره حضرت
عثمان بن عفان رضی الله عنه چیقدی والحاصل مکه شهرنده رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینك یاننده حضرت ابوبکر الصدیقله حضرت علی بن ابی طالبدن غیری
کیمسه قالمدی حضرت ابوبکر رضی الله عنه دخی کتمکه اجازت استدکجه قاتلان یاابابکر عجله
ایلمه بن رجاایده رمکه حق تبارك وتعالی حضرتلری سنی بکایولداش ایلیه دیو بیوررلرایدی
حضرت ابوبکردخی اول رجااوزره ایدی اندن برکون قریش طائفه سی مکه ده دارالندوه ده ٧
جمعیت ایلدیلر ابلیس علیه اللعنه دخی نجدقومندن برپیر صورتنه کیردی دخی دارالندوه ده
قریشله بیله مشورته حاضر اولدی والحاصل اولکون طانشق ایتدیلر تدبیرلری یونك اوزرینه
مقرر اولدیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی قتل ایده لر همان جبرائیل
علیه السلام کلدی یامحمد قریش قومی بویله تدبیرایتدیلرکه سنی قتل ایده لراعدی بوکیجه سن
اولکی یتاغکده یاتمه دیوتنبیه ایلدی اندن کیجه اولدیغی کبی کفار رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینك قپوسنه جمع اولدیلرکه اویقویه واردیغی زمانده کیره لر هلاك ایده لر رسول الله

٧ عوالی دیدکلری مدینهٔ منوره یانندهبرقاچ پاره قریه در *

٧ دارالندوه دیدکلری اول زمانده مکه شهرنده براوایدیکه قریش برخصوص ایچون مشورت ایتمکلو اولسه لر انده جمع اولورلر *

صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی حضرت علی بن ابی طالبی کندو دوشکی اوستنه
یاتورتدی دخی کندوسی سورهٔ یس باشلدی (وجعلنا من بین ایدیهم سدا ومن خلفهم سدا) آیت
کریمه سن آخرینه وارنجه اوقودی دخی طشره چیقدی طوران کافرلك باشلرینه براوچ طپراق
صاچدی دخی استدیکی یره کندی ملعونلر کورکبی یاقوب طوردیلر پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلامی کوره مدیلر صکره دن برکافر کلوب طورنلری کوردی دخی بونده نه طوررسز دیدی
ایتدیلر محمدی کوزه دیرز ایتدی والله محمد چیقدی استدیکی یره کندی سز کوره ممش سز (ابن عباس
رضی الله عنهما روایت ایلمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری طپراق صاچدیغی
زمانده هرکیمه طوقندیسه بدرغزاسنده انلر قتل اولندیلر دیمشدر بومرتبه دنصکره رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه دخی هجرت ایلمکه اذن وارد اولدی (ابن عباس
رضی الله عنهمادن مرویدرکه اذن ویرلمك بوآیت کریمه ایله واقع اولمشدرکه حق سبحانه وتعالی
حضرتلری کلام قدیمنده بیورر (وقل رب ادخلنی مدخل صدق واخرجنی مخرج صدق واجعل لی
من لدنك سلطانا نصیرا) روایت مذکوره اوزره معناسی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه امردرکه بویله دعاقیله یارب بنی رضایله وخوشلغله مدینه شهرینه ادخال ایله
ورضا وآسانلغله مکه دن اخراج ایله وسنك قتکدن برحجت ویرکه شومخالفت ایدنلر اوستنه بکا
یاردمجی اوله دیمکدر (ائمهٔ حدیثدن حاکم رحمة الله علیه ایدر رسول الله حضرتلرینك مکه دن
چیقدیغی انصارله عقبه ده بیعت ایتدکدنصکره اوچ آی یاخود اوچ آیه قریب زمان ایدی
وبوندن غیری روایات دخی وارد اولمشدر وینه حاکم رحمة الله علیه بیورمشدرکه رسول الله
صلی الله علیه وسلم دوشنبه کون چیقدی ودوشنبه کون مدینه یه کیردی دیواخبارتواتر بولمشدر
اما محمد بن موسی خوارزمی ایدرچیقدیغی پنجشنبه کون ایدی لکن بعض علما بوایکی روایت
بینن توفیق ایدوب بیورمشلردرکه مکه دن پنجشنبه کون چیقدی اما اوچ کیجه مغاره ده
یاتدی جمعه کیجه سی سبت کیجه سی یکشنبه کیجه سی یاتدی دخی دوشنبه کیجه سنك ایچنده
مغاره دن چیقوب یوله کیردیلر و بوت ویرادکدنصکره بوتاریخه کلنجه اون ییلدن زیاده کچمش ایدی
وابوبکر الصدیق رضی الله تعالی عنه ایله یولداش اول دیو جبرائیل علیه السلام امر ایتمش
ایدی اندن فخرکائنات علیه اکمل التحیات افندیمز علی بن ابی طالب کرم الله وجهه یه ایتدی
یاعلی ایشته بن الله تبارك وتعالی حضرتلرینك امریله مدینه یه کیده رم سن برقاچ کون بونده قال
بنده اولان امانتلری صاحبلرینه تسلیم ایله دخی آردمجه سنده کل دیدی اندن کندوسی حضرت
ابوبکرك اوینه کلدی اویله زمانی ایدی حضرت ابوبکره رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینك تشریفلرین خبرویردیلر ایتدی نه عجب بوزمانده کلدی والله بووقت کلدیکنك براصلی
واردر دیدی همان پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامه یارسول الله ایچرو بیوردیلر واول زمانده
حضرت عائشه رضی الله عنها انده ایدی یاابابکر یانکده کیمسه وارایسه کتسون بیوردی حضرت
ابوبکر یارسول الله انام اتام سکا فدا اولسون یاندن کیمسه یوقدر سنك اهلکدر دیدی اندن
ایچرو کیروب بیوردیکه یاابابکر بکا اذن ویرلدیکه مدینه یه کیدم حضرت ابوبکر بن بیله کیدرمیم
یارسول الله دیدی اول دخی نعم دیو بیوردی حضرت ابوبکر ایتدی ایمدی یارسول الله ایکی بنه جك دوهم
واردر بریسنی سن ال دیدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام ایتدی یاابابکر بخشیش المازم بهاسیله
قبول ایتدم دیوب دوه یی الدی و بهاسن ویردی وابوبکر حضرتلرینك نیجه دفعه بخشیشین قبول
ایتمش ایکن بوکره دوه یی اقچه ایله الدیغنك وجهنده بیورمشلردرکه مراد شریفی کندو نفسیله
وماليله کیدوب فضائل هجرتی تکمیل ایتمك ایدی تاکه اتم احوال اوزره واره کیمسه نك

معاونتیله اولمیه ومالی قرشمیه عایشه رضی الله عنهادن مرویدرکه همان عجله ایله بونلره لازم اولان اثوابی حاضرلادق و برسفره ایچنه برمقدار طعام قیوب اغزین باغلدق عبدالله بن اریقط دیرلر برکافر وارایدی قولاغوزلقده ماهرایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری انی اجاره ایله قولاغوز طوندی دوه‌لری واثوابی اکا تسلیم ایتدیلر وعامر بن فهیر آدلو خدمتکارلرین دخی بیله کوندردیلر واصمارلدیلرکه اوچ کوندنصکره دوه‌لری ثور طاغنده مغاره قربنه کتوره‌لر اندن بونلر دوه‌لره ایزلرین آزدرمغیچون چیقدیلر دریا جانبلرینه کتدیلر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام دخی حضرت ابو بکر ایله چیقوب مغاره‌یه طوغری کتدیلر (روایت اولنورکه چیقوب کتدکلرین حضرت ابو بکرك اوینده اولنلرله حضرت علی دن غیری کیمسه اصلا بیلمزایدی وچیقدقلرین کفار کورمسونلر دیو اوین اول برجانبنده اولان پنجره‌دن چیقدیلر قپودن چیقمدیلر ایدی (روایت اولنورکه قریش طائفه‌سی بونلری ایرته‌سی کون کورمیجك مکه شهرینك ایچنده اشاغی یوقارو اراشدردیلر وهرجانبه آدملر صالدیلر بونلرك چیقوب کتدکلری قریش طائفه‌سنه قتی کوج کلدی هرکیم بولوب دوندررسه اکا یوز ناقه ویره‌لم دیدیلر والحاصل ثور طاغی جانبنه کیدن آدملر یولده ایزلرین کوروب تا طاغ اوستنه چیقنجه ایزی سوردیلر بونلر دخی مغاره‌نك ایچنه کیردکاری کبی حق تعالی حضرتلرینك امریله قپوسنك ایچنده برجفت کوکرچین کلوب یمورطه براقدیلر واورمجك دخی قپونك اغزینه اوبایدی قریشك اشقیا و بدبختلری سلاح وایشقلریله طاغك هرجانبین طولاشوب مغاره قپوسنه کلدیلر باقدیلر یمورطه‌لریله کوکرچنلری واورمجکی کوردیلر بونده آدم کیرمیشه بکزه‌مز دیدیلر بریسی ایتدی هله برکره ایچرو کیرك نظر ایدلك جائزکه بونده اوله‌لردیدی امیة بن خلف دیدکلری ملعون ایتدی کورمزمیسز بونده محمد طوغمزدن اول اورمجکلر یوه یاپمش وکوکرچنلر یمورطلمش دیدی والحاصل مغاره قپوسنده بوحالتلر وارایکن ایچرو کیروب بوقلمغی حماقت عد ایدوب هیچ کیمسه کیرمکه اقدام ایده‌مدی دونوب کتدیلر حدیث صحیحده انس بن مالکدن مرویدرکه ابو بکر الصدیق رضی الله عنه ایتدی اکر کفارك بریسی آیقلرینه نظر ایدیدی بزی کوررایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه یا ابا بکر سن نه ظن ایلرسن اول ایکی کشینك خصوصنده که اوچنجیسی حق تعالی حضرتلری اوله دیو بیوردی یعنی حق تعالی حضرتلری بولداش اولیجق کفاردن ضرر می کلسه کرك ایدی دیمکدر ینه ابی بکر الصدیق رضی الله عنه حضرتلرندن منقولدرکه ایتدی مغاره ایچنده نظر ایتدم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مبارك آیقلری قنامش اغلدم و بیلدمکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری یالك آیاق یورومك وجفا چکمك معتادی دکل ایمش دیدی (روایت ایدرلرکه ابی بکر الصدیق رضی الله عنه کندولر اردنجه کلان کفاری کوریجك حزنی مشتد اولدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری ایچون قتی محزون اولوب کلی اضطرابه دوشدی ایتدی اکر بنی قتل ایدرلر ایسه بن یالکز بر کیمسه‌یم اما سکا برضرر ییتشدیررلر ایسه جمیع امت هلاك اولمق لازم کلوردیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یا ابا بکر (لاتحزن ان الله معنا) دیدی یعنی یا ابا بکر محزون اولمه تحقیقا حق سبحانه وتعالی بزمله در بیوردی بوندن مراد عون ونصرتی بزمله دردیمکدر (ائمهٔ حدیثدن ابو نعیم رحمة الله علیه نقلنده عطاء بن میسره رضی الله تعالی عنهدن مرویدرکه اورمجك پیغمبرلر اوستنه ایکی کره پرده چکمشدر برکره داود علیه السلام اوزرینه چکمشدر اول زمانده که طالوت اراشدیررایدی برکره دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری غارده ایکن چکدی دیو بیوردی روایت مشهوره بودرکه غارده اوچ کیجه یاتدیلر اما بعض روایتده اون کوندن زیاده یاتدی

دینلمشدر عبدالله بن ابی بکر رضی الله تعالی عنهما کیجه ایله کلوب بونلرله یتورایدی اول کون قریش ایچنده واقع اولان حوادثدن خبر ویردی ینه صباح قرا کوسنده مکه‌یه کلورایدی هیچ کیمسه حالنه واقف اولمازایدی خلق مکه‌ده یاتدی صنورلرایدی (روایت اولنورکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه ایله مغاره‌دن چیقوب مدینه جانبنه متوجه اولوب کیدرکن یولده قدید دیدکلری موضعه اوغرادیلر انده برخاتون وارایدی ام معبد دیرلر ایدی کلوب کچن یولجیلره بعض ماکولات قسمندن نسنه صتارایدی بونلردخی واردیلرکه برنسنه جك آلوب اکل ایده‌لر بغایت آجقمشلر ایدی ای خاتون نه‌ك واردرنه بولنورکه بزه صتاسك دیدیلر ایتدی والله شمدی هیچ برنسنه قالمدی معذور یورك دیو جواب ویردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری نظر ایدوب اوی بوجاغنده برقیون کوروب ایتدی شو قیونجغك سودی وارمیدر دیدی خاتون ایتدی سودقنده اولور غایت زبوندر مجالی اولمدیغیچون سوری‌یه کیده‌مدی اشته طوری یور دیدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام ایتدی اکر اجازت ویررسك برمقدار صغه‌لم نه چیقارسه بزه کفایت ایلردیدی خاتون دخی نوله دیو اجازت ویریجك رسول الله حضرتلری قیونجغی اوکنه الوب بسم الله الرحمن الرحیم دیو صاغمغه باشلدی (روایت اولنورکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك برکاتنده حق تبارك وتعالی حضرتلری اولقدر سود ویردیکه کندیلر و خدمتکارلری ودوه‌جیلری طویدقدنصکره برمقدار دخی چناق ایچنده قالدی اندن ینه یوللرینه روان اولدیلر برزماندنصکره خاتونك اری کلوب چناقده سودی کوریجك بزم خود صاغیلور قیونمز یوغیدی بوسود قندن حاصل اولدی دیو سؤال ایتدی خاتون ایتدی والله برمبارك کشی اوغرادی وقصه شویله واقع اولدی دیو برخبر ویردی اری حیران ومتحیر قالدی نه عجب حال اولور بونده برکلی حکمت وار انجق نه اصل کشی ایدی نه شکلده نه سیماده ایدی دیو محکم صورمغه باشلدی خاتون ایتدی والله برخوش نورانی صورتلو آدم ایدی قره کوزلو وقاشی کیرپکی کوزل کشی ایدی کوزینك قاره‌سی غایت سیاه واقی غایت بیاض ایدی قاشلری انجه وچاتق ایدی بوینی اوزون ایدی صاچنك وصقالنك قیللری اعتدال اوزره لطیف ایدی آوازی نه قتی انجه نه قتی بلند ایدی کمال فصاحت و بلاغت اوزره لطفله سویلرایدی بویی دخی معتدل ایدی نه غایت اوزون ونه غایت قصه ایدی دیدی اول ایتدی کرچك بو دیدیکك کشی قریش ایچنده ظهور ایدن پیغمبردر اکر کورمش اولایدم بن اکا تابع اولوردم دیدی علمای حدیثدن ابن سعد وابو نعیم رحمهما الله نقللرنده هشام رضی الله تعالی عنه حضرتلری کندی اتاسندن اولدخی ام معبددن روایت ایتمشلردرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری صاغدیغی قیون تا حضرت عمر رضی الله تعالی عنه زماننه دکین قالدی واول زمانده اولان مشهور قتلقلر وقیون قرغونلریکه عرب ایچنده زمان رماده دیمکله معروفدر اول زمانده صباح واخشام اول قیونی صاغوب سودین ایچردك یریوزنده طواریه جك اوت بولنمزایدی دیمشلر (روایت ایدرلرکه حضرت ابی بکرك قزی اسماء رضی الله عنها بابام ایله رسول الله حضرتلری چیقوب کتدیلردخی نیجه اولدقلرین بیلمزدك برکون قریشدن برجماعتله ابو جهل قپویه کلدی بندخی نه اسرترسز دیو چیقدم ابو جهل بکا این ابوك دیدی یعنی باباك قنده‌در دیو سؤال ایتدی بندخی والله بیلمزین قنده‌در شمدی بونده دکلدر دیدم ابو جهل غایت بدنفس خبیث ودلی یرامزایدی همان یوزومه برطبانجه چالدی قولاغمدن کوپم دوشدی دخی دونوب کتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری نیجه اولدی ونره‌یه واردی دیو تشویش اوزره ایدك همان برجنی کلوب یولده نه واقع اولدیسه خبر ویردی آوازنی اشیدیردك کندینی کورمزدك دیدی (روایت اولنورکه یولده کیدرکن سراقة بن مالك دیدکلری کافر آتله یوللرینه ارقوری

كلدی ابوبكر رضی الله تعالی عنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ضرر یتشه
دیو غایت خوف ایدر ایدی سراقه‌یی كورنجك اغلدی یارسول الله كفار كلدیلر بزی باصدیلر دیدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری یاابابكر حاشا وكلا كه كافرلر بزه ضرر كتوره
دیدی ودعا ایلدی سراقه‌نك آتنك ایاقلری یره كچدی طوتلدی قالدی سراقه ایتدی بیلدم بنم علیمه
دعا ایتدیكزدیدی اما لطف وكرم ایدوب بكا امان ویرك وسلامتم ایچون دعا ایدوب آتمی خلاص ایلك
والله بندن ضرر كورمیه‌سز وغیری كفاری دخی اوزریكزدن دفع ایده‌یم دیدی سراقه حكایه
ایلمشدركه طوردیلر دعا ایدوب آتمی خلاص ایتدیلر اوزرینه بندم یانلرینه واروب كفارك
قصدلری نه ایدیكن خبر ویردم وباشمه بوایش كلیجك رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
یقین زمانده ظهوری نه مرتبه‌یه وارهجغن بیلدم دیدی آخر ایمانه كلوب صحابهٔ كرامدن اولمشدر
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین بنه كیدركن یول اوزرنده برچوبانه راست كلوب برمقدار
سود استدیلر چوبان ایتدی صاغیلور قیونم بوقدر اما شوندہ برکچی واردر كه ابتدا حامله
اولوشیدر اونكده هیچ سودی یوقدر سزدن نسنه صاقلمزم دیدی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری اول كچی‌یی كتوردیدی چوبان اوكنه كتوردی مبارك الن ممه‌سی اوستنه
قودیغی كبی سودی بوشاندی ابوبكر رضی الله تعالی عنه قلقانی طوتدی طو پطلو اولدی انی
ابوبكر رضی الله تعالی عنهه ایچوردی وخدمتكارلره دخی ویردیلر وچوبانه‌ده ویردیلر صكره
بنه صاغدی كندیسی ایچدی چوبان ایتدی لله تعالی سن نه اصل آدمسن والله بن هیچ
سنك كبی آدم كورمدم دیدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام ایتدی اكر دیرایسم شمدی
صاقلرمیسن كیمسه‌یه بزم خبریمزی طیورمزمیسن دیدی چوبان نعم دیدی امدی محمد رسول الله كه دیرلر
اول بنم دیدی چوبان ایتدی شو قریش طائفه‌سنك صبی دیدكلری سن میسن دیدی قریش
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه صبی دیرلر ایدی پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام ایتدی قریش اویله دیرلر دیدی چوبان ایتدی (اشهد انك نبی وانما جئت به حق وانه
لایفعل ما فعلت الانبی وانا متبعك) یعنی بن شهادت ایدرمكه سن حق پیغمبرسك وسنك
كتوردیكك دین حق دیندر وسنك ایشلدیككك ایشی پیغمبر اولمین ایشلمز وبن سكا تابع اولدم
سنكله كیدرین دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی شمدی
كیدەمزسك صبر ایله چقن بنم ظهورم ایشتدیكك زمانده بكا كله‌سك دیوب بنه یوللرینه روان
اولدیلر وقتا كه مدینهٔ منوره‌ده اهل اسلام رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
مكه‌دن چیقدیغن اشتدیلر هر كون صباحدن چیقوب تمام كون قزنجه منتظر اولورلر ایدی اندن
دونوب اولرینه كلورلر ایدی بركون بنه عادت مألوفه‌لری اوزره بكلیوب اولرینه كلدكلری كبی
بریهودی وار ایدی برمصلحت ایچون اوینك دامی اوزرینه چقمش ایدی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلریله ابوبكری ایراقدن كوریجك اونلر ایدیكن بیلدی همان مسلمانلره
چاغروب یامعاشر المسلمین اشته سزك استدیككز كیمسه‌لر كلیورلر دیدی مسلمانلر شاد اولوب همان
سلاحلرین قوشاندیلر بتله قارشو چیقدیلر كوردیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری ابوبكر
حضرتلری ایله آق قفتانلر كیمشلر صحرادنبرو طورمیوب كلورلر عزت واكرامله استقبال ایدوب
شهر قربنده قبا دیدكلری ناحیه‌ده بنی عمرو بن عوف طائفه‌سنك اولرینه قوندردیلر قنی اسی زمان
اولوب اول موضع یقین یر اولمغین همان راحت اولسونلر دیو اورایه ایلتدیلر اندن رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اوتوروب حضور ایلدی ابوبكر الصدیق رضی الله تعالی عنه
قالقوب كلان كیدن خلقله سویلشدی بلوك بلوك انصار قومی اورایه كلدیلر رسول الله صلی الله

تعالی علیه وسلم حضرتلرینك كلدیكندن صفا وسرورلر كسب ایتدیلر ومدینه دیارنه قنغی
كون كلدیكنده چوق اختلاف ایتمشلردر ربیع الاولك غره‌سنده دیمشلر وایكنجی كونی واوچنجی
كونی دیمشلردر واون ایكیسنده دیمشلردر ودخی غیر روایتلر ایتمشلردر صحیحی اوزره حق جل
وعلا حضرتلرندن غیری‌یه معلوم دكلدر وقبا ناحیه‌سنده قاچ كون طوردیغی اختلافیدر بعضیلر
یكرمی ایكی كیجه یاتدیلر دیدیلر صحیح مسلمده یكرمی درت كیجه اولدی دیمك واقع اولمشدر بعضیلر
قولنجه همان دوشنبه كون وسه شنبه كون وچار شنبه كون وپنجشنبه كون طوردی دیمشلردر
تفسیر قاضی‌ده دخی بو قول ذكر اولنمشدر (حضرت علی بن ابی طالب كرم الله وجهه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندنصكره اوچ كون مكه‌ده طوروب امانتلری
صاحبلرینه تسلیم ایتدی دخی چیقوب كلدی قبا ناحیه‌سنده ایكن پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلامه یتشدی اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مسجد قبایه بنیاد اوردی
اكرچه بوندن مقدم بعض كیمسه كندی‌یه مخصوص مسجدلر یاپمشلر اما دین اسلامده اولا جماعت
مسلمین ایچون بنا اولنان مسجد قبادر حق سبحانه وتعالی كلام قدیمنده (لمسجد اسس علی التقوی)
دیو ذكر ایتدیكی قول صحیح اوزره بو مسجددر دیو یورمشلردر معناسی شول تقوی اوزره تمللی
اوریلن مسجد دیمكدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اصحاب كراملە
جمع اولوب اولا آشكاره جماعتله نماز قیلدیغی مسجد بو مسجددر دیمشلردر اندن جمعه كون
كرك كبی كونش یوكسلدیكی زمانده قبادن چیقوب بنی سالم بن عوف جماعتنك ایچنه كلدی یانجه
یوز نفر كیمسه وار ایدی اوراده رانوناء دیدكلری وادینك اورتاسنده مسلمانلرله جمعه نمازین قیلدی
اوراده نماز قیلدیغی یرك آدی مسجد الجمعه قالدی بر كوچك مسجددر همان اطرافنه آدم
بلنه چقنجه دیوار چورلمشدر اوستی آچقدر مدینه‌دن قبا مسجدینه كیدن كیمسه‌نك
صاغ قولنه كلور اوراده جمعه نمازنی قیلدقدنصكره دوه‌سنه بنوب مدینه‌یه متوجه اولدی واول
زمانده مدینه اطرافی بغایت معمور ایدی بری بری اوستنه كویلر وكندلر وقبیله‌لر ایدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ارالرندن كچوب كیدركن هر كیشینك اوی اوكنه اوغرەسه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی اوینه دعوت ایلرایدی پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام قبول كورەلم دوه قنده كیدر بو حق تبارك وتعالی حضرتلرینك جانبندن مأموردر دیو
بیورر ایدی دوه‌نك یولارین بوینی اوستنه براقمش ایدی هیچ كندیسی تحریك ایتمز ایدی دوه صاغنه
صولنه بقه بقه مدینه‌یه طوغری كیدر ایدی مدینه‌یه كلیجك مالك بن نجارك اوی یاننه كلدیكی كبی
مسجد قپوسنده چوكدی ومسجد یری اول زمانده سهل وسهیل آدلو ایكی یتیمك دوه‌لری
آخوری ایدی واول یتیملر رافع بن عمروك اوغلانجقلری ایدی رافع وفات ایدوب اسعد بن زرارەنك
یاننه وارمشلر ایدی اول كوروب كوزه‌دیرایدی اورادن قالقوب واردی ابو ایوب انصاری رضی الله عنه
حضرتلرینك قپوسی اوكنه چوكدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی
دوه‌نك اوستنده طورر ایدی اورادن بنه قالقوب واردی اولكی یرینه چوكدی وبوینی اوزادوب
بوغازنی یراوستنه قودی دخی آوازاویردی اغزنی اچدین ككرندن برصوت پیدا ایتدی دیمشلردر اندن
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری اوزرندن اشاغی ایندی دخی هذا المنزل ان شاء الله دیدی یعنی
ان شاء الله تعالی قوناغمز بودر دیدی اندن حضرت ابی ایوب رضی الله عنه اثوابنی كوتوروب كندی
اوی ایچنه الدی كندی وزید بن حارثه دخی انكله بله ایدی وبونلر بنی نجار قومندن ایدیلر انصار اراسنده
بونلر بغایت معتبر جماعتدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك جدی عبد المطلبك
دایپلرید رمایننده بودكلو قرابت دخی واردر (روایت اولنور كه رسول الله صلی الله علیه وسلم

حضرتلری ابوایوب حضرتلرینڭ اول بنه کیردیکی زمانده براو بنه قونمغی اختیار ایتدی اوزرنده
اولان چارطاغی اسندی اندن ابوایوب رضی الله تعالی عنه خاتوننه ایتدی لایق دکلدرکه
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام اشاغیده اوله اکا جبرائیل علیه السلام کلور وقرآن نازل اولور اول
یوقاروده اولمق کرکدر دیدی والحاصل اول کیجه کندیسی وخاتونی اضطرابدن یاتمدیلر
آخر سو بلدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمی یوقارو چیقاردیلر کندیلر اشاغیده اولورلر
ایدی (تحقیق النصره آدلو کتابده مذکوردر که ابوایوبڭ اوینی زمان قدیمده یمن پادشاهلرندن
بری مدینه‌یه کلدیکی زمانده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایچون یاپمش ایدی
انکیچون پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام تشریفلرنده اکا قونمش ایدی دیدیلر تفصیلی بودرکه
اول پادشاه مدینهٔ منوره‌یه کلدی براو بنیاد ایلدی ومدینه شهرنده علمادن درتیوز نفر کیمسه قودی
ورئیس العلمانڭ النه برمکتوب ویروب اصمارلدیکه بن بواوی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری ایچون یاپدم ظهور ایدوب بودیاره کلدیکی زمانده اوی تسلیم ایدوب بومکتوبی دخی
اکا اولاشدیره سزدیدی اندن مرور ایامله اوالدن الدوشدی ابوایوب حضرتلرینڭ
تصرفنده ایکن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری واروب سعادتله قوندی ابوایوب
اول رئیس العلمانڭ اولادندن ایدی وانصار قومی دخی انده قلان علمانڭ نسلندن ایدیلر صکره‌دن
سرور کائناتڭ خدمت شریفنه یتشوب نصرتلر ایتدیلر دیو بیورمشلردر (ائمهٔ حدیثدن بعضیلر
روایت ایتمشلردر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام مدینه‌یه کلدکده شهر خلقی برمرتبه‌ده
شادوخندان اولدیلر که اهل پرده خاتونلر طاملر اوستنه چیقدیلر رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینه اشتیاقلر عرض ایدوب شعرلر اوقودیلر (امام بیهقی وابوالحسن بن مقری
رحمة الله علیهما روایتلرنده اوقودقلری شعرڭ بری بودر * طلع البدر علینا من ثنیات الوداع
وجب الشکر علینا مادعی لله داعی * معناسی بودرکه بزم اوزریمزه ثنیات وداعدن بدر اولمش
آی طوغدی ثنیات وداع دیدکلری مدینه قربنده بریوکسک یوقش باشیدرکه مدینه
خلقی زمان قدیمدن عادتلری اوزره برکیمسه‌یی تشییع ایتسه‌لر اورایه دکلو تشییع ایدرلر ایدی یعنی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینڭ اورادن چیقوب کلدیکنی برطاغ اوستندن
بدر اولمش آی طوغدیغنه تشبیه ایتدیلر ودخی شکر بزم اوستمزه واجب اولدی مادامکه بردعاجی الله
تعالی حضرتلرینه دعا ایلیه دیمکدر وبونڭ محصلی بودرکه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام
حضرتلرینڭ بودیاری مشرف ایتدیکی بزه حق تعالی حضرتلری قبلندن براولو نعمتدر دائما
دعاجیلر درکاه حق تعالی حضرتلرندن دعا ایتدکجه بزه واجبدرکه بونعمت عظمی ایچون
حق تعالی حضرتلرینه شکر ایده‌لم دیمکدر وینه امام بیهقی رحمة الله علیه ایدر بنی نجار قومندن
عادت عرب اوزره قیزلر اللرینه دفلر آلوب چیقدیلر شنلکلر ایتدیلر رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری بنی سورمیسز دیو بیوردی اونلر دخی نعم یارسول الله دیدیلر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری الله تعالی حضرتلری بیلور بنم قلبمده سزی سور دیدی
وشهرڭ ایچنده اوغلنجقلر وخدمتکارلر رسول الله حضرتلری کلدی دیو چاغریشورلر ایدی
والحاصل نیجه کون بیرام کونلرندن زیاده شنلکلر ایتدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینی
بونوعله اعزاز واکرام قیلدیلراندن برازکون کچدکدنصکره ابوبکر الصدیق وبلال رضی الله
عنهما محموم اولدیلر کوکلری مکه دیارندن اوزالدی اول آب وهواسن وبناتن ذکر ایدوب
بعض ابیات اوقورلر ایدی واندن چیقمغه باعث اولان کفاره لعنت ایدرلر ایدی خصوصا ایکی
ملعونی ذکر ایدوب اللهم العن شیبة بن ربیعه وامیة بن خلف دیو حضرت بلال رضی الله تعالی عنه

لعنت ایلرایدی اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دعا ایدوب بیوردیکه
* اللهم حبب الینا المدینة کحبنا مکة او اشد اللهم بارك لنا فی صاعنا ومدنا وصححها لنا وانقل حماها
الی الجحفة * یعنی یارب مکه شهرینی سودیکمز کبی بزه مدینه‌یی سن سودر بلکه مکه‌دن دخی زیاده
سودر یارب اولچکلر یمزه وکیللر یمزه سن برکت ویر یعنی ترکه‌لر یمزه برکت ویر زیاده ایله ومدینه
شهرینی بزم ایچون صحت اوزره قیل هواسن خوب ایله وحماسنی جحفه‌یه ایلت دیمکدر وجحفه
بریردر که انده یهودلر اولورلر ایدی حضرت عائشه‌دن مرویدرکه ایتدی بزمدینه‌یه کلدیکمز
زمانده مدینه برحالده ایدیکه حق تعالی حضرتلرینڭ جمیع یرلرندن بونڭ مرضی ارتق ایدی
بزکلدکده دخی بطحان دره‌سنڭ صویی آقمغه باشلدی یکی صوکلدی توزطپراق قرشمقدن رنکی
ولذتی بوزلمش ایدی دیو بیورمشدر وحضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه دعا قیلوب یارب
بکارسولڭ شهرنده شهادت نصیب ایله دیدی امام بخاری رحمة الله علیه بوبلجه روایت
ایلمشدر که عاقبت دعاسی مقبول اولوب مدینهٔ منوره‌ده شهید اولمشدر رضی الله عنهم وعن جمیع
الصحابة الکرام (روایت اولنمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ابوایوب
انصاری رضی الله عنهڭ اونده یدی آی ساکن اولدی بعضیلر قولنجه ایکنجی ییلڭ صفر آینه کلنجه
انده طوردی دیدیلر واول زمانه دکین نماز وقتی قنده یتشورایسه اوراده ادا ایلرایدی برکون
مراد شریفلری اولدیکه مدینهٔ منوره‌ده برمسجد بنا ایده‌لر بنی نجارجماعتندن ستمدیکی
مسجد شریفلرینڭ یرینی بهاسی ایله استدیلر انلر دخی براقچه ایله صاتمزز شویله رضای حق ایچون
ویریرز دیدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بخشیش قبول ایتمیوب اون التونه
صاتون الدی وبهاسنی حضرت ابوبکر الصدیق مالندن ویردی (انس بن مالك رضی الله تعالی
عنه روایت ایتمشدرکه مسجد شریف یرینڭ برمقداری خرمالق ایدی وبرمقداری خراب یر ایدی
وبرمقداری دخی کافر مقبره‌لکی ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری امر ایلدی
خرما اغاجلرین کسدیلر وخراب یری دوزتدیلر وکافرلری مقبرلرندن چیقاروب یابانه آتدیلر
ومقبرلکی دوزلتدیلر اندن امر ایلدی کرپچ کسدیلر دخی مسجد شریفه بنا قوردیلر اوستنڭ
اورتوسنی ودیرکلرینی خرما اغاجلرندن ایتدیلر مسلمانلر یاپدیلر وکرپچن طاشدیلر عمار رضی الله عنه
ایکیشر کرپچ کوتورر ایدی بری کندو ایچون بری رسول الله صلی الله علیه وسلم ایچون وپیغمبریمز
علیه الصلاة والسلام اکا بیورمشدرکه * للناس اجر ولك اجران وآخر زادك من الدنیا شربة لبن
وتقتلك الفئة الباغیة * یعنی سائر کیمسه‌لره برثواب حاصل اولورسکا ایکی ثواب حاصل اولورو سنڭ
دنیادن آخر نصیبڭ برایچم سود اولسه کرکدر وسنی باغی عسکری قتل ایتسه‌لر کرکدر دیو بیوردی
ومقتول اوله جغندن خبرو یردیکنڭ وجهی بوایدیکه اصحاب کرام قتنده شهادتدن عزیز نسنه
یوغیدی آنلره بشارت خبری ایدی انکیچون بیوردی فی الحقیقه بیوردیغی کبی اولوب رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینڭ زمانندنصکره ظلمه النده شهادت میسر اولمشدر
(روایت اولنمشدرکه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی اصحاب کراملە کرپچ
طاشر ایدی وبو بیتلری اوقوردی * هذا الحمال لا حمال خیبر * هذا ابر ربنا واطهر * اللهم ان الاجر
اجر الآخرة * فارحم للانصار والمهاجرة * معناسی بودرکه بزم ربمز قتنده زیاده خیرلو وزیاده پاك
اولان یوکلر بو کوتوردیکمز یوکلردر خیبر یوکلری دکلدر یارب ثواب آخرت ثوابیدر انصار
ومهاجرینه سن رحمت ایله دیمکدر وخیبر یوکلرندن مراد خرمادر وقوری اوزمدرکه اول دیاردن
چوق کلور ایدی مراد شریفلری بو مسجد خدمتنده کرپچ کتورمك بزه اول خیبر یوکلرندن انفعدر

بو آخرت تجارتیدر بونك ثواب ومنفعتی باقیدر دیمكدر وصحابهٔ كرامدن انصار قومی دیدكلری
اهل مدینه در كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه نصرت ایتمشلردر ومهاجرین
انلردر كه وطنلرین ترك ایدوب حق تبارك وتعالی حضرتلرینك ورسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینك رضا سیچون آخر یره كتمشلردر برمقداری اول حبشه ولایتنه كتمشلر ایدی
وبریجه سی دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله مدینه یه كتدیلر كیمی
مقدم كتدی حضرت ابو بكر الصدیق بیله كتدی وحضرت علی صكره دن كتدی هپ بونلر
مهاجرلردر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین وسائر صحابهٔ كرام دخی روایت اولنان اوزره
لطیف بیتلر اوقویه اوقویه مسجدك اوابن طاشیرلر وخدمت ایدرلر ایدی (ابن شهاب رحمة الله
تعالی علیه ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن تمام بیتلر صادر اولمق
بو ذكر اولنان بیتلردن غیری واقع اولدیغی بزه واصل اولمدی بعض علما رحمهم الله تعالی
بیورمشدر كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن ممنوع اولان كندولر شعر
سویلمك ایدی یوخسه غیریلر سویلدیكی شعری اوقورلر ایدی غیرك شعرن اوقومقدن منعه
دلیل یوقدر كندولر سویلمدكلری دخی انكیچوندر كه وارد اولان آیات كریمه یی كندودن سویلر
دیو كفار سلیقهٔ شعره اسناد ایتمسونلر دیمك ایدی والا مطلقا شعر حقنده منعه دلالت ایدر نسنه
وارد اولمامشدر مادامكه شرع شریفه مخالف نسنه اولمیه مباح ایدیكنده شبهه یوقدر احادیث
وفروع كتابلرنده مفصل ومشروح یازمشلردر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامدن نیجه دفعه
اوقومق واقع اولمشدر برمقداری دخی اشاغیده خندك غزاسنده كلسه كركدر خصوصا سائر
شعرانك كوزل بیتلرین دكلمكدن بغایت حظ ایدرلر ایدی كعب بن زهیرك قصیده سنه مبارك
بردهلرین جائزه احسان ایتمشلردر واول قصیده آخر قصیدهٔ برده دیمكله مشهور ومعروف اولمشدر
(وائمهٔ حدیثدن امام مسلم رحمة الله علیه صحیحنده شرید بن سوید ثقفی رضی الله تعالی عنهدن
روایت ایلر كه ایتدی بركون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بنی دوه سنك
آردینه بندیردی وكیدركن هل معك من شعر امیة بن ابی الصلت دیو بیوردی امیة بن ابی الصلت
دیرلر سابقده برشاعر وار ایدی انك شعرندن خاطركده نسنه واریمیدر دیو سؤال ایتدی بن دخی بر بیتنی
اوقودم دخی اوقو دیو بیوردی بر بیت دخی اوقودم ینه اوقو دیو بیوردی بر بیت دخی اوقودم
بو طریق اوزره تا یوز بیت اوقودم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دكلدی
دیو بیورمشدر بو خصوصك تفصیلن بیلمیانلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی
واصحاب كزینی هجو ایدن كافرلر حقنده نازل اولان آیت كریمه یی عمومی اوزره اخذ ایدوب
مطلقا شعره وشعرایه طعن ایدرلر خبرلری یوقدر كه مخالف شرع اولمیان شعر مقبول وممدوحدر
خصوصا مواعظ وحكمی مشتمل اوله بو تقدیرجه قائلی مثاب ومأجور اولمق مقرردر بو نوع اشعار
اصحاب كبار واهل بیت رسول مختاردن صادر اولمشدر حتی ابی بكر الصدیق وعمر بن الخطاب
وعثمان بن عفان وعلی المرتضی وفاطمة الزهرا وعائشة الكبری وسائر آل واصحاب كزین رضوان الله
تعالی علیهم اجمعیندن سویلمك واوقومق واقع اولمشدر نتكیم كتب احادیث واخبار تتبع ایدن
علمایه معلومدر والله اعلم اندن مسجد شریفی بو طریقله تمام ایدوب قبله سنی قدس شریفه ایلدیلر
واوچ یردن قپو ایلدیلر قبله جانبندن وایكی یانلرنده اولان دیوارلرك اوزونلغی یوزر ذراع ایتدیلر
واوچ ذراع مقداری تمل ایتدیلر ومسجد شریفك دیبنده برقاچ اولر یاپدیلر انلرك دخی بنالری
كرپچدن واوستی خرما دالندن ایدی ویاپلدقدنصكره حضرت عائشه رضی الله تعالی عنها
ساكنه اولدیغی اودن مسجد شریفه یول آچدیلر وحضرت عائشه او ینك قربنده كی اوی

سودة بنت زمعه رضی الله تعالی عنهایه ویردی اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ابو ایوب
او یندن كوچوب مذكور اولره كلدی زید بن حارثه ایله كندو معتقی اولان ابو رافعی مكه یه كوندرمش
ایدی واردیلر حضرت فاطمه یی وام كلثومی وسودة بنت زمعه یی واسامة بن زیدی وام ایمنی كتوردیلر
وحضرت ابی بكر الصدیقك اوغلی عبد الله دخی باباسی جماعتن آلوب بونلرله بیله چیقوب كلدی
ومسجد شریفده بر رواق ایدی اوستی صوندرمه ایدی صحابهٔ كرامك فقراسی اوراده یاتورلر ایدی
اورانك آدی صفه ایدی انده اولان مساكینه اصحاب صفه دیرلر ایدی كیجه اولنجه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلری انلری اصحابه اولشدیرر ایدی واروب هر بری بر یرده اخشاملر
ایدی برمقداری دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلریله اخشاملر ایدی صحیح بخاریده
ابو هریره رضی الله تعالی عنهدن مرویدر كه ایتدی والله بن اصحاب صفه دن یتمش كشی كوردمكه
هیچ بریسنك رداسی یوق ایدی همان یا ازاری وار ایدی یاخود بر كبساسی وار ایدی بوینه باغلردی
كبسنك بالدیری اورتاسنه كلوردی كبسنك طوپوقلرینه ایرشیر ایدی اللریله قاوشدیررلر ایدی آچیلور دیو
قورقارلر ایدی دیمشدر رضی الله تعالی عنهم اجمعین ابو هریرهنك بو قولی دلالت ایلر كه اصحاب
صفه یتمش نفردن زیاده اوله زیرا رأیت سبعین منهم دیمشدر یعنی اونلردن یتمش كشی یی بویله كوردم
دیمجك بعضی دخی بویله اولمامق فهم اولنور وبو ذكر اولنان یتمش كشی مقدما بئر معونه غزاسنه
كیدوب شهید اولان یتمش كشینك غیریدر زیرا انلر ابو هریره اسلامه كلمدین شهید اولمشلردر
رضی الله عنهم اجمعین (روایت اولنور كه مدینه یه كلدكدن بش آی صكره رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری مهاجرینله انصاری بری بریله قرنداش ایلدی شول شرطله كه
بری برینه حق اوزره معاونت ایدهلر و بری برندن میراث یهلر و بونلر طقسان كشی ایدیلر بو حال
اوزره كچندیلر تا بدر غزاسندنصكره (واولو الارحام بعضهم اولی ببعض) آیتی نازل اولدی دخی
اول حكم منسوخ اولوب قرابت رحمیه اولمینجه كیمسه كیمسه دن میراث آلمز اولدی اندن طقوزنجی
آیك باشنده حضرت عائشه ایله بریره كلدیلر سوق كلاملرندن فهم اولنور كه مقدما نكاح
اولنوب بو تاریخده جمع اولمش اولهلر زیرا مكه ده ایكن ابو بكر الصدیق رضی الله تعالی عنهك
او ینه واروب ایچروده یاندن كیمسه وار ایسه كتسون دیو بیوردقده حضرت ابو بكر الصدیق
یا رسول الله یاندن كیمسه یوقدر سنك اهلكدر دیو حضرت عائشه ایچون بیوردیغی دلالت ایدر كه
اول زمانده نكاح واقع اولمش اوله (روایت اولنور كه اولكی ییلده نماز وقتلری اولدیغی كبی اصحاب
كرام كندولرندن كلوب جمع اولورلر ایدی دعوت یوق ایدی صكره دن رسول الله صلی الله علیه
وسلم حضرتلری صحابهٔ كرامله مشورت ایدوب خلقی نمازه نه طریقله دعوت ایدهلم دیدیلر
بعضیلر ایتدی بزده نصاری كبی ناقوس قوللانالم نماز وقتلرنده چاكلر چالنسون دیدیلر بعضیلر
دخی یهود عادتی اوزره بوری چالنسون دیدیلر كیمی ایتدی نماز وقتنده آتش یاقوب یوقارو قالدیرهلم
خلق كورسونلرده مسجده كلسونلر دیدیلر اندن عبد الله بن زید بن ثعلبه رضی الله عنه حضرتلرینه
بر كیجه واقعه سنده اذان واقامت تعلیم ایلدی صباح اولدیغی كبی رسول الله صلی الله علیه
وسلم خدمتنه كلدی یا رسول الله بو كیجه كوردم بر كیمسه كلدی النده واوستنه یشل قفتانلر كیمش
بكا شویله شویله تعلیم ایتدی بن برحالتده ایدمكه اگر او یوه یدم دیسم كرچك سویلرم دیدی
اذانی واقامتی واقعه سنده اوكرندیكی كبی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه اوقیو یردی
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری ایتدی ان شاء الله تعالی حق رؤیا كورمشسن طور یوقارو
بلاله تلقین ایله انك آوازی سندن آرتوقدر اول سندن ایشتدیكی كبی اذان اوقوسون دیو بیوردی
عبد الله بن زید رضی الله عنه حضرتلری ایتدی امر شریفلری اوزره بنده قالقوب بلاله تلقین ایدردم

اول اذان اوقوردی حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه اونده ایدی اذانی ایشتمش عجله ایله
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کلدی یارسول الله اول تکری حقیچونکه
سنی حق پیغمبر کوندردی بن واقعه ده نیجه کوردم ایسه بلال دخی اذانی بویله اوقودی دیدی مکر
حضرت عمر رضی الله تعالی عنهده واقعه سنده عبدالله رضی الله عنه کوردیکنی عینیله کورمش ایمش
وبو اذان خصوصنده مذکور اولان تفصیلی امام احمد رحمة الله علیه معاذ بن جبل رضی الله عنهدن
روایت ایلمشدر که بو خصوصده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه وحی
کلیوب صحابهٔ کرامدن بعض کیمسه یه واقعه ده کوسترلمک وجهی بو اوله که بعض احوالی
امت کندولری بالذات مشاهده ایدیجک سائر طاعات وعبادات واحکام شرعیه نک جمله سی
من عندالله ایدیکنه اعتقادلری محکم ویقینلری ثابت ومستحکم اولور طاعة اللهده تکاسل احتمالی
قالمازدائماشوق اوزره اولورلر بو دخی بر نعمت عظیمدر بر روایتده وارد اولمشدر که معراج کیجه سی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری برملک لساننده ن بالتمام اذانی ایشتمش ایدی
امابو اذاندروا اذانی بویله اوقو یاسز دینلمدی ایدی صکره اذان خصوصنده وحی اکلنجک عبدالله
رضی الله عنه حضرتلرینه واقعه سنده تعلیم اولنمش ایدی بو سببدن ایدیکه حضرت عبدالله بن زید
کلوب واقعه سن تقریر ایدیجک یاعبد الله حق رؤیا کوردک ان شاء الله دیو بیوردی و بعضیلر
دخی بیورمشلردر که حضرت عبدالله بن زید رسول الله صلی الله علیه وسلمه کلوب خبر ویردکدنصکره
حضرت عمر رضی الله عنه کلنجه رسول الله حضرتلرینه وحی دخی کلمشیدی حضرت عمر کلدیکی زمانده
یاعمر وحی ده بویله وارد اولدی دیو بیوردی بو تقدیرجه انلره واقعه ده کوسترلمک فائده سی یقینلری
زیاده اولمغیچون اولور وانلره کوسترلدکدنصکره وحی دخی کلمک انلری تصدیق ایچون وهرطریقله
خصوص اذانی تحقیق ایچون اولور واذان اوقومق فضیلتنده چوق حدیث شریف وارد
اولمشدر کبار اصحاب وتابعین وسلف صالحین رضی الله تعالی عنهم اجمعین اذان اوقومغه حریص
ایدیلر ائمهٔ حدیثدن نیجه لر روایتنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری سفراوزرنده
اذان اوقومشدر دیو وارد اولمشدر نقل اولنور که مدینه یه کلندیکندن برآی کچدکدنصکره صباح
واخشام نمازلرندن غیری فرض اولان نمازلر دردر رکعت اولدی حضرده دردر رکعت وسفرده
ایکیشر رکعت قلنمق بیورلدی اول جمله سی ایکیشر رکعت ایدی دردر اولمق صکره اولدی
بعضیلر قولنجه اول دردر ایدی صکره دن تخفیف اولنوب مسافره ایکیشر قیلمق بیورلدی
دینلمشدر دخی تفصیلی اشاغیده صلاة بابنده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی (ابن اسحق وغیریلر
رحمهم الله روایت ایدرلر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک انتظام احوالی
بومرتبه یه واصل اولیجق یهود علماسی بغی وحسد ایلیوب عداوت بغلدیلر و بنی زریق یهودیلرندن
لبید بن اعصم پیغمبر علیه الصلاة والسلامه سحر ایلدی شویله اولدیکه رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینی ایسم طورر ایکن کندوبی ایش ایشلر صانور ایدی خیالنده بویله کرینور ایدی
وسحری برطریق ایله و برمقدار طرافدن دوشن صاچ قلیله ایدوب (برذی آروان دیدکاری
قویی ایچنه براقمش ایدی صکره قل اعوذ برب الفلق وقل اعوذ برب الناس سوره لری نازل
اولدی وسحرینه محلده اولدیغنی جبرائیل علیه السلام خبر ویردی دخی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری حضرت علی بن ابی طالبی کوندردی واردی حضرت علی بولوب
کتوردی صاچ قیللرین بوکوب اون بردوکم دوکمشلر ایدی حضرت علی کرم الله وجهه هر آیتی
اوقودقجه بردوکم چوزیلور ایدی اندنصکره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
برمقدار خفت کلدی وسحر تأثیر ایلمک نبوته مانع اولماز عادة الله ده انبیا علیهم السلام انواع بلا ایله

مبتلا اوله کلمشلردر نیجه سنک بدنلری مجروح اولوب بعضنه زهر ویریلوب بعضی قتل ایتمک واقع
اولمشدر اندن اوس وخزرج قبیله لرندن بعض منافقلر پیدا اولوب یهود طائفه سنه قارشدیلر
انواع حیله وخدعه یه باشلدیلر ظاهرده اهل اسلام کچنورلر ایدی کیزلودن فتنه وفساده
مباشر اولورلر ایدی رئیس المنافقین عبدالله ابی بن سلول دیدکلری ملعون ایدی ظاهرا اللرندن
نسنه کلمز ایدی زیرا اسلام تمام غلبه وشوکت بولمش ایدی کفار مقهور ومغلوب ایدیلر اما
آچقدن حرام زاده لکلرین قومزلر ایدی قتل قورقوسندن آشکاره فساد ایده مزلر ایدی
و بو زمانه کلنجه قتاله اذن یوغیدی زیرا مکه ده ایکن مشرکلر چوق ایدی مسلمانلره قتال ایتمک
مشکل ایدی صکره دن مدینه یه کلنوب اصحاب چوغالدقده وانصار معاونتیله قوت حاصل اولدقده
جهاد مشروع اولوب (اذن للذین یقاتلون بانهم ظلموا وان الله علی نصرهم لقدیر) آیت کریمه سی
نزول ایتدی زهری رضی الله تعالی عنه ایدر قتاله اذن بابنده اول نازل اولان آیت کریمه بودر
ومعناسی بویله دیمکدر که شول کیمسه لر که مشرکلر آنلرکله قتال ایدرلر اذن ویرلدیکه اونلر دخی
مشرکلرله قتال ایده لر آنلره ظلم اولندقلری سببیله اذن ویرلدی وتحقیقا حق جل وعلا آنلره یاردم
ایتمکه کمال قدرتله قادردر نصرت ایدردیمکدر وظلم اولندقلری سببیله دیو بیورلدیغنک وجهی اولدر که
مشرکلر مسلمانلره اذا ایدوب کیمسن دوکرلر ایدی وکیمنک باشین یررلر ایدی رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینه کلوب مسلمانلر تظلم ایدرلر ایدی یارسول الله بزه مشرکلر شویله ایتدیلر دیرلر ایدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری صبر ایدک دخی بکا قتال ایتمکه اجازت ویرلمدی
دیو بیورر ایدی هجرت اولنوب شوکت اسلام بومرتبه یه کلیجک آیت کریمه نازل اولوب اذن وارد
اولدی قتاله باشلدیلر بالذات کندیلری واصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین
کفاره قلج قویدیلر اندنصکره طائفهٔ عرب بلوک بلوک دین اسلامه کرمکه باشلدیلر اطراف ونواحی یه
عسکرلر وسریه لر کیتمکه باشلدی وکندیلر بالذات سعادتله یکرمی یدی غزا ایتمشلردر وطقوزنده
بنفسه قتال ایتمک میسر اولمشدر وانلر بو غزالردر که ذکر اولنور بدر واحد ومریسیع وخندق
وقریظه وخیبر وفتح مکه وحنین وطائف و بو قول مکه قهرا فتح اولندی دیانلر قولیدر
اما صلحا فتح اولندی دیانلر قولنجه بالذات قتاله مباشرت بیوردقلری سکز غزادر

) فصل (

شمدنکرو رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک غزالرین واطرافه ارسال ایتدیکی
سریه لرین تفصیل ایدوب نیجه واقع اولدی ایسه ترتیب اوزره بیان ایده لم شویله معلوم
اوله که لسان عربده سریه دیو آزویار عسکره دیرلر که نهایتی درتیوز نفر کشی اوله بش کشیدن
درتیوزه وارنجه قاچ کشی اولور ایسه اولسون سریه دینلور مثلا بش کشی التی کشی اون کشی اللی کشی
یوز کشی تا درتیوزه وارنجه کزیده کیمسه لر اولسه سریه دیرلر بعضیلر قولنجه بشیوزه چقنجه دخی
سریه دیرلر اما قول صحیح اولکی قولدر بشیوزدن ارتق اولان عسکره منسر دیرلر سکز یوزدن
ارتق اولانه جیش دیرلر درت بیکدن ارتق اولانه جحفل دیرلر قتی بیوک عسکر اولیجق
خمیس دیرلر واطرافه پراکنده اولان عسکره بعث دیرلر و بر یرده جمع اولوب طوران عسکره
کتیبه دیرلر فصحای عرب عسکر خصوصنده بو دکلو تفصیل ایتمشلردر (روایت اولنمشدر که
تاریخ هجرتدن یدنجی آی باشنده رمضان آینده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم عمیسی حمزة بن
عبدالمطلبی اوتوز نفر کشی یه امیر نصب ایدوب قریشک قافله سی اوزرینه کوندردی ابوجهل
لعین قافله ده بیله ایدی حضرت حمزه رضی الله تعالی عنه واردی کفار اوچیوز نفر کیمسه ایدی
دریا کنارنده بولوشدیلر جنک ایده جک حینده جهینه قبیله سندن مجدی بن عمرو ارایه کیروب

مانع اولدی جنك ایتمدیلر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرت حمزه یه بر آق سنجاق ویرمشیدی
بو ندنصكره (سریه عبیدة بن الحارثدر) سكزنجی آی باشنده التمش نفر كیمسه ایله بطن رابغ
دیدكلری موضعه كوندرلمشیدی بوكادخی آق سنجاق ویروب ابو سفیان اوزرینه كوندرمشیدی
وابو سفیان كفار اوزرینه سردار ایدی بعضیلر كفارك سرداری اولان ابو جهلك اوغلی ایدی
دیدیلر بعضیلر دخی مكرز بن حفص ایدی دیدیلر حاصلی واردیلر بولشدیلر كافرلر ایكیوز كیمسه
ایدی جنك واقع اولمدی همان سعد بن ابی وقاص رضی الله تعالی عنه براوق آتدی اسلامده اول
آتیلن اوق اول اوقدر بوندنصكره (سریه سعد بن ابی وقاصدر) طقوزنجی آی باشنده یكرمی
نفر كیمسه ایله خرار دیدكلری وادی یه قریشك قافله سن باصمغه كوندرلمشیدی بوكاده آق سنجاق
ویرمشلر ایدی واردیلر بشنجی كیجه نك صباحنده ذكر اولنان وادی یه یتشدیلر قافلهٔ قریش
اولكی كیجه كچوب كتمشلر ایمش خبر الوب دوندیلر بوندنصكره (غزوهٔ ودان) دركه بوكا غزوهٔ
ابوا دخی دیرلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اول غزاسی بو غزادر تاریخ هجرتدن
اون ایكنجی آی باشنده واقع اولدی قریش اوزرینه التمش نفر كیمسه ایله كتمشیدی سنجاغنی
حضرت حمزه رضی الله تعالی عنه كوتوردی مدینه اوزرینه سعد بن عباده یی عامل نصب ایتمشیدی
آخر بونك اوزرینه صلح واقع اولدیكه بنی ضمره بونلرك اوزرینه آرتق كلمیه لر وچوقلق جمعیت
ایتمیه لر ودشمنلرینه معاونت ایتمیه لر ودان وابوا ایكی موضعدركه اورته لری یدی سكز میل یردر
مذكور غزا كاه ودانه كاه ابوایه اضافت اولنور وبوندنصكره (غزوهٔ بواطه در) بو غزا
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك ایكنجی غزاسیدر اون اوچنجی آیده ربیع الاول
ایچنده واقع اولمشیدی مدینهٔ منوره اوزره سائب بن عثمان بن مظعونی عامل نصب ایتمشیدی
یعنی شهری كوزتمكه قومشیدی كندولر صحابهٔ كرامدن ایكیوز نفر كشی ایله قریشك قافله سن
باصمغه كتدیلر ایدی قافله ده امیهٔ بن خلف دیدكلری ملعون بیله ایدی قتال میسر اولمادی
دونوب كلدیلر بوندنصكره (غزوة العشیره در) عشیره دیدكلری ینبوع ناحیه سنده بنی مدلج
قومنك یرلریدر یوزاللی نفر كیمسه ایله موضع مذكوره كتمشلر ایدی قریش كافرلرینك حجازدن
شامه تجارت ایچون قافله لری چیقمش ایدی مراد اول قافله یی المق ایدی سنجاغنی حضرت حمزه
رضی الله تعالی عنه كوتوردی اوتوز دوه لری وار ایدی نوبت ایله بینرلر ایدی محل مذكوره وارنجه
قریش كچوب كتمشلر ایدی آخر بنی مدلج طائفه سیله صلح ایدوب دوندیلر بو دفعه مدینه اوزرینه
ابو سلمه بن عبد الاسدی قومشلر ایدی بوندنصكره (غزوهٔ بدر الاولادر) ابن اسحق رحمة الله علیه
نقلنده غزوة العشیره دن كلدیلر دخی برقاج كیجه مدینه ده یاتوب همان بو غزایه چیقدیلر
كرز بن جابر الفهری دیدكلری كافر برمقدار كیمسه ایله كلوب مدینه نك طشره ده یوریان طوارین
سوروب كتدیلر دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم اردلرنجه چیقوب بدر ناحیه سنده سفوان
دیدكلری موضعه دك واردیلر اول ملعون قاچوب كندی یتشه مدیلر بو دفعه مدینه اوزرینه زید بن
حارثه یی قومشلر ایدی سنجاغنی علی بن ابی طالب كتورر ایدی رضی الله تعالی عنه بوندنصكره
(سریهٔ عبد الله ابن جحشدر) اون یدنجی آیده رجب ایچنده واقع اولمشدر بر قولده سكز بر قولده
اون ایكی كشیله مكه قربنده نخله دیدكلری موضعه كوندرلمش ایدی قریش طائفه سنك قافله لرینه
راست كلدیلر بوكاری قوری اوزمله بعض مأكولات قسمندن نسنه ایدی مسلمانلر مشورت
ایدوب ایتدیلر اكر جنك ایدرسك رجب آینك حرمتن رعایت ایتمامش اولورز اكر ایتمزسك
یارین بونلر مكه حرمنه داخل اولورلر نه ایلمك كرك دیو تردد ایدوب آخر اتفاق ایلدیلر قافله ده عمرو
ابن الحضرمی یی قتل ایتدیلر وعثمان بن عبد الله وحكم بن كیسان آدلو كافرلری اسیر ایتدیلر كیرو

قلان كفار قاچدیلر اتوابلرین وبوكلو دوه لرین سوردیلر عبد الله بن جحش رضی الله تعالی عنه
دخی خمس فرض اولنمادین مذكور مالك خمسنی چیقاروب ماعداسن قسمت ایلدی بعض
روایتده وارد اولمشدر كه غنیمتی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه كتوردكلرنده
بن شهر حرامده سزه قتال امر ایتمدم ایدی دیو بیوردی واسیرلری وغنیمتی تا بدر غزاسندن
كلنجه تأخیر ایدوب اندنصكره بدر غنیمتلریله بله قسمت ایلدی دیدیلر وبو خصوص ایچون
قریش كفاری محمد شهر حرامده قان دوكدی ومال آلدی دیو كفتكو ایتدیلر اندن
حق سبحانه وتعالی (یسئلونك عن الشهر الحرام قتال فیه قل قتال فیه كبیر وصد عن سبیل الله
وكفر به والمسجد الحرام واخراج اهله منه اكبر عند الله والفتنة اكبر من القتل ولا یزالون یقاتلونكم
حتی یردوكم عن دینكم ان استطاعوا ومن یرتدد منكم عن دینه فیمت وهو كافر فاولئك حبطت
اعمالهم فی الدنیا والاخرة واولئك اصحاب النار هم فیها خالدون) آیت كریمه سین انزال ایتدی
تفسیر قاضیده مسطوردر كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك كندی عمه سی
اوغلی عبد الله بن جحش رضی الله تعالی عنه حضرتلرینی بدر غزاسندن ایكی آی مقدم
جمادی الآخره آینده برسریه اوزرینه امیر نصب ایدوب قریش كفارینك كاربانلرین باصمغه
كوندرمش ایدی كاربانده كفاردن عمرو بن عبد الله واوچ كافر دخی وار ایدی مسلمانلر
عمرویی قتل ایدوب ایكی كافری دخی اسیر ایتدیلر وبو حادثه رجب آینك اولكی كوننده واقع
اولمش ایدی اما سریه خلقنك اعتقادلری بو ایدیكه اول كون جمادی الآخره آیندن ایدی واول
زمانده اشهر حرمده قتال ایتمك حرام ایدی صكره دن نسخ اولنوب حلال قلنمشدر والحاصل
سریه خلقندن خطائله غرهٔ رجبده قتال صادر اولدی دخی كافرلر رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینه طعن وتشنیع یازوب كوندردیلر محمد شهر حرامی حلال عد ایلدی بو آی
خود امن وامان زمانی ایدی خلق حضور قلبله معاشلری امرینه مشغول اولاجق وقت ایدی
بونك كبی زمانده بویله ایلدی دیدیلر بو واقعه سریه خلقنه قتی كوچ كلدی غایت بیحضور اولدیلر
تا بو آیت نازل اولنجه یه دكین ایرلمز دیدیلر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام دخی غنیمتلرین
قبول ایتمیوب رد ایلدی اندن آیت مذكوره نازل اولدی ومعناسی رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینه خطاب ایدوب بیوررد كه یا محمد شهر حرامده قتال ایتمكدن مشركلر سكا سؤال
ایدرلر بعضیلر قولنجه سریه اصحابی سؤال ایدرلر یعنی بو آیده قتال ایدنه نه لازم كلور دیرلر سن جواب
ویر كه بو آیده قتال اولو كناهدر وحق تعالی یولندن خلقی منع ایتمك اسلامه مانع اولمق وكافر
بالله اولمق ومسجد حرامدن یعنی كعبه دن مانع اولمق وكعبه اهلنی كعبه دن چیقارمق الله تعالی قتنده
سریه خلقنك خطا ایله ایتدكلری ایشدن اكبردر وفتنه یعنی بونلرك فسادی قتلدن آرتوقدر ودائما
كفار سزكله قتال ایدرلر تا كیم قادر اولورلر سه سزی دینكزدن دوندوره لر وسزدن شول كیمسه لر كه
دینلرندن دونه لر دخی كافر ایكن موت یتشه فوت اوله لر اونلر شول كیمسه لردر كه اعمال صالحه لری باطل
اولدی ایتدكلری خیرات مقابله سنده دنیاده وآخرتده بر نفع كورمزلر اونلر اهل جهنمدر اونلر
جهنمده ابدی قالورلر دیمكدر محصلی بودر كه كافرلر اصحابدن خطائله برایش صادر اولدیغیچون
طعن وتشنیع ایدرلر اما كندولردن قصدله درت فساد عظیم صادر اولمشدر كه الله تعالی قتنده
بونلر اندن اكبردر بری بودر كه خلقی اسلامدن منع ایدرلر بری بودر كه كندیلر حق جل وعلا
حضرتلرینه ایمان كتورمزلر كافر بالله اولمشلردر بری دخی بودر كه مسلمانلری كعبة الله زیارتندن
منع ایدرلر بری دخی بودر كه مسجد حرام اهلنی یعنی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینی واصحابنی جفا واذائله مسجد حرامدن یعنی مكه دن چیقاردیلر هیچ كندیلرك

بوکفرلرینه بوقبا حنلرینـه باقرلردخی سریه خلقندن خطـائله برکنـاه صادر
اولدیغیچون طعنلر ایدرلر دیمکدر اندن کفارك اهل اسلامه قصدلری دینلرندن چیقاروب
مرتد ایتمك اولدیغی ومرتد اولانك حالی عاقبت نیجه اولدیغی بیاندر (روایت اولنور که اول اسیر
اولان ایکی کیمسه ایچون قریش کافرلری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
فدا کوندردیلر یعنی بهالر بن کوندروب اسیرلکدن خلاص ایتدیلر انلرك برینه عثمان بن عبدالله
وبرینه حکم بن کیسان دیرلر ایدی اول عثمان بن عبدالله دیدکلری واردی مکه یه کتدی انده کفر
اوزرینه وفات ایلدی وحکم بن کیسان ایمانه کلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یانندن کتمدی
قالدی آخر بئرمعونه غزاسنده شهادت نصیب اولدی رضی الله تعالی عنه رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم مدینهٔ منوره ده اون التی آی نمازی قدس مبارکه طوغرو قیلدی و بعض روایتلرده دخی
چوق زمان قیلدی دیمشلردر وقبله کعبه یه دوندیکی قنغی آیده واقع اولدیغی وقنغی کونده وقنغی نماز
ایچنده واقع اولدیغی هب اختلاف اوزره در صحتن خدا بیلور بعضیلر جمادی الاولاده و بعضیلر
رجب اورته سنده اثنین کونده و بعضیلر شعبان اورته سنده ثلثا کونده ایدی دیمشلردر (امام بخاری
رحمة الله علیه نقلنده براءبن معرور رضی الله تعالی عنه روایتی اوزره ایکندی نمازنده ایکن
(فول وجهك شطر المسجد الحرام) آیت کریمه سی نازل اولدی معناسی یا محمد یوزیکی مسجد
حرام جانبنه دوندر دیمکدر نمازك ایکی رکعتی قلنمش ایدی آیت کریمه نازل اولیجق دوندیلر ایکی
رکعتن دخی مکة الله جانبنه قیلوب تمام ایتدیلر بعض روایتده او یله نمازین قیلور ایکن نازل
اولدی دیمشلردر مدینه قربنده قبا ناحیه سنده اولان مسلمانلر اول کون ایشتمیوب نمازی ینه قدس
مبارك جانبنه قیلدیلر امام بخاری وامام مسلم رحمة الله علیهما صحیحلرنده عبدالله بن عمر رضی الله
عنهمادن روایت ایدرلر که قبا ناحیه سنده اولان خلق ایرته سی کون صباح نمازی ایچنده ایکن
برکیمسه واردی خبرویردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کعبه یه قارشو
طورمغه امر اولندی دیدی مسلمانلر قدس مبارکه طوغری نمازده طوررکن همان کعبة الله جانبنه
دوندیلر بوروایتده دلیل واردر که ناسخه علم واقع اولمایجه حکمی لازم اولمایه زیرا اهل قبایه اعادهٔ
صلاة امر اولنمدی دیمشلردر یعنی اول زمانده که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
کعبه یه قیلمق امر اولندی قیاس بوایدیکه قدس مبارکه قیلمق جائز اولمایه اما اهل قبا قبله نك
دوندیکن ایشتمدکلریچون اول کون ینه قدس مبارکه قیلدقلری نماز جائز اولدی زیرا اکر جائز
اولمیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری انلره اول نمازلری تکرار قیلمق ایله
امر ایلمدیکندن معلوم اولدیکه وارد اولان آیتك موجبیله عمل ایتمك ایشتدکدنصکره لازم اولورمش
(طبری رحمة الله علیه روایتنده ابن عباس رضی الله تعالی عنهمادن مرویدرکه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مدینه یه هجرت ایتدیکی زمانده مدینـه
خلقنك اکثری یهود طائفه سی ایدی وقبله لری بیت المقدس ایدی حق تعالی حضرتلری
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینـه دخی امر ایلدیکه قبله سی بیت المقدس
اوله بو یله واقع اولدیغند یهود مسرور اولدیلراندن پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام اون یدی
آی بیت المقدسه قیلدی امام ادشریفی بوایدیکه ابراهیم علیه السلام قبله سنه استقبال ایده
دائما یوزین کوکلره طوتوب حق تعالی حضرتلرندن دیلردیکه قبله کعبه یه دونه اندنصکره حاجتی
روا اولوب آیت کریمه نازل اولدی قبله اول جانبه دوندی (فتح الباری صاحبی ایدر ابن عباس رضی الله
عنهما حدیثنك ظاهری بودرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم مدینه یه کلدکدنصکره بیت المقدسه
قیلمق ایله امر اولنمش اوله اما امام احمد رحمة الله علیه نقلنده ینه ابن عباس رضی الله عنهمادن مرویدرکه

رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مکه ده ایکن نمازی بیت المقدسه قیلار ایدی
کعبه او کونده طورر ایدی اکا قیلماز ایدی دیمشدر بوندن فهم اولنور که بیت المقدسه
قیلمق اولدن ایمش مدینه یه کلدکدنصکره امر اولنمه دکل ایمش دیدی بوکا جواب بودر که روایت
سابقه ده مدینه یه کلدکدنصکره امر اولندی دیمکدن مراد اولکی قبله سین مقرر ایتمکه امر کلدی
دیمکدر یوخسه یکیدن تعیین قبله ایچون امر اولندی دیمك دکلدر ینه طبری طریق آخردن
روایت ایتمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری اولا نمازی کعبه یه قیلمشدر دخی
کندولر مکه ده ایکن قبله بیت المقدسه دونمشدر اوج یل بیت المقدسه قیلمشدر اندن هجرت
ایدوب مدینـه یه کلدکدنصکره اون التی آی دخی بیت المقدسه قیلوب صکره دن حق تعـالی
حضرتلری کعبه یه متوجه ایتمشدر دیدی وقبله دوندیکی قنغی مسجدده نماز قیلور ایکن واقع
اولدیغی دخی اختلاف اوزره در بعضیلر قولنجه مدینهٔ منوره ده کندو مسجد شریفنده او یله
نمازینك مسلمانلر ایله ایکی رکعت قیلمش ایدی مسجد حرامه متوجه اولمغه امر کلدی دخی کندوسی
کعبه دن یکا دوندی مسلمانلر دخی بیله دوندیلر دینلمشدر و بعض روایتده رسول الله حضرتلری
ام بشر دیدکلری خاتونی زیارت ایچون بنی سلمه طائفه سنی اراسنه واردی ام بشر رضی الله تعالی
عنها طعام پشروب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ضیافت ایلدی اندن
او یله زمانی اولیجق اصحابه نماز قلبویردی ایکی رکعتن قیلمش ایکن امر کلوب کعبه یه دوندیلر
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام التون اولوغه طوغری توجه ایتدی بو یله واقع اولدیغیچون
اول مسجدك آدی اول زماندن مسجد قبلتین قالدی دیمشلردر (امام واقدی رحمة الله تعالی علیه
بوروایتی ترجیح ایتمشدر بونك ثبوتی بزم قتمزده زیاده در دیو بیورمشدر (روایت اولنور که قبله
بیت المقدسدن کعبهٔ معظمه یه دوندیکی زمانده منافقلر ویهود ومشرکین بوحالی انکار ایدوب
(ماولیهم عن قبلتهم التی کانوا علیها) دیدیلر یعنی بونلری اولکی قبله لرندن دوندرمکه سبب
نه اولدی بونلر کاه برقبله یه کاه برقبله یه استقبال ایتمك اصلی ندر دیدیلر اندن حق سبحانه وتعـالی
جواب انزال ایدوب (قل لله المشرق والمغرب یهدی من یشاء الی صراط مستقیم) دیو بیوردی
یعنی یا محمد سن دی که مشرق ومغرب حق تعالانك ملکیدر بو یله دکلدر که بر مکانك اکا اختصاصی
اوله بر مکانك اولیه اعتبار حق تعالانك امرینه امتثاله در غیری نسنه یه دکلدر حکم وتصرف
وامر هب حق تعالانك در بزی هر قنده متوجه قلارسه بز اول یکا توجه ایدرز طاعت حق جل
وعلانك بیوریغن طوتمقدر اکر هر کون برجانبه توجه ایتمك بیورسه بز اول جانبه توجه ایدرز الله تبارك
وتعالی دیلدیکی کیمسه یی صراط مستقیمه هدایت ایلر کاه بیت المقدسه وکاه کعبه یه دوندرمك موجب
حکمت ومقتضای مصلحت اوزرینه برفعلدر که رسولنه وامتنه عنایت عظمادر زیرا کندینك خلیلی
ابراهیم پیغمبر علیه الصلاة والسلام قبله سنه هدایت ایلدی دیمکدر (امام احمد رحمة الله تعالی
علیه روایتنده عایشه رضی الله تعالی عنها بیورمشدر که تحقیقا یهود طائفه سی بزه اوچ نسنه میسر
اولدیغنه حسد ایتدکلری کبی هیچ برنسنه یه حسد ایتمزلر بریسی بودر که حق سبحانه وتعالی بزه جمعه
کونی ارزانی بیوردی انلره نصیب اولمیوب بزه میسر اولدیغنه غایت بیحضورلردر بریسی دخی کعبهٔ
معظمه بزه قبله اولدیغنه بری دخی امام اردنده بزم آمین دیدیکمزه والحاصل بو اوچ نعمت اهل اسلامه
روزی قلندیغنه یهود طائفه سی هلاکلردر لعنهم الله تعالی قبله کعبه یه دوندکدنصکره بعض مسلمانلر
ایتدیلر شمدی یه دك بزم بیت المقدسه قیلدیغمز نمازلریمز نیجه اولور واول قرنداشلریمز که بیت المقدسه
قلارلر ایدی کعبه یه قلمدین وفات ایتدیلر انلرك احوالی نیجه اولور دیدیلر یعنی تدارك محتاج برنقصان
وارمی اوله دیو تردد ایلدیلر حق سبحانه وتعـالی (وماکان الله لیضیع ایمانکم) آیت کریمه سین

کوندردی یعنی حق سبحانه وتعالی سزك ایمانکزی ضایع ایتمز دیو مسلمانلره تسلیه ایلمکدرکه
قلبلرنده شبهه قالمیه (روایت اولنورکه قبله دوندیکی زمانده یهود طائفه سی ایتدیلر محمد
باباسنك شهرنه مشتاق اولدی استرکه قومنی خشنود ایلیه انکیچون کعبه یه متوجه اولدی
اکر بزم قبله مزاوزرینه ثابت اولوب طوریدی کتابلرمزده کوردیکمز کله جك پیغمبر بودردر ایدك
دیدیلر اندن حق جل وعلا بیوردیکه (وان الذین اوتوا الکتاب لیعلمون انه الحق من ربهم) یعنی
یا محمد سزك بیت المقدسدن کعبهٔ مشرفه یه دوندیککزی انکار ایدن یهود طائفه سی الله تبارك وتعالی
سنی کعبه یه دوندیره جکنی کتابلرنده کورمشلر ایدی پیغمبرلرندن اشتمشلر ایدی بیلورلر عبث سویلرلر
انکاره عذر و بهانه ایدرلر دیمکدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك صاحب
القبلتین ایدیکنی انبیا خبر ویرمشلر ایدی امم سالفه نك کتابلرنده مسطور ایدی یهود طائفه سی
لعنهم الله تعالی جاهللری الدتمق ایچون درلو درلو سوزلر وانواع حیله وخدعه لر پیدا ایدرلر ایدی
بودکل ایدیکه کندیلر حقیقت حالی بلمیه لر بیلورلر ایدی اما ملعونلقلرین قومزلر ایدی (تاریخ
هجرتك اون سکزنجی آیی اولدیغی کبی که قبله دوندیکندن برآی کچمش ایدی صوم رمضان فرض
قلندی وصدقة الفطره واجب قلندی هر کشی کندی نفسی ایچون وفقیر اولان طفلی ایچون یعنی
کوچك اوغلانکه اناسندن یاغیری وارثندن انتقال ایتمکله یا بر کیمسه بغشلمغله مالی اولمیه باباسنه محتاج
اوله اواصل اوغلان ایچون وخدمت ایدن قولی ایچون یا جاریه سی ایچون اول جاریه کرکسه مدبر
اولسونلر وکرکسه ام ولد اولسون هب بونلر ایچون فطره ویرمك کرکدر اکر ویردیکی بغدای یاخود
بغدای اونندن یاخود قوری اوزمدن اولورسه هر آدم ایچون یارم شنك ویرمك کرکدر اکر
خرمادن یا ارپه دن یاخود ارپه اونندن اولورسه برشنك ویرمك کرکدر اماشنك شویله
کرکدر که ایچنه بیك درتیوز قرق درهم مرجمك صیغه اکر ویردیکی اقچه ایسه بوذکر
اولنانلردن برینك قیمتن ویره خاتونی ایچون ویانده کزن قاچقن قولی ایچون واورتاقلق
قولی ایچون ویرمك واجب دکلدر بوزمانه کلنجه بونلر فرض اولنمشیدی مال زکاتی فرض
اولنمامشیدی اول دخی صکره دن فرض اولنمشدر بوذکر اولنان غزوهٔ بدر اولادن صکره واقع
اولان غزوهٔ بدر کبرادر بوغزایه بدر عظمی و بدر ثانیه و بدر القتال دخی دیرلر (و بدر دیدکلری
بر مشهور قریه در غزا آنده واقع اولمشیدی بعضیلر قولنجه اوراده بر قویینك آدیدر صکره دن
واقع اولدیغی موضعه بدر دیمشلردر ابن کثیر رحمة الله علیه ایدر بوغزا اولدیغی کونه یوم الفرقان
دیرلر حق سبحانه وتعالی اول کون اسلامه عزت ویردی کفری مغلوب ومقهور ایتدی مسلمانلر
آزکسنه ایدی کفار چوقلق ایدیلر جبه لری وجوشنلری وجمیع سلاحلری کامل ایدی یخشی
یاراتلری وار ایدی هیچ بزه کسنه ظفر می بولاجقدر دیو غرور وسرور اوزره ایدیلر حق جل وعلا
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی اوزرلرینه غالب وقاهر قیلدی لشکر ملاعین
وجند شیاطین مقهور ومغلوب اولوب بونجه کوندنبرو ایتدکلری فتنه وفساد و بغی وعنادك
بکبلری باشلرینه اوغرادی اولدر که حق تبارك وتعالی کلام قدیمنده امتنان ایدوب (ولقد
نصرکم الله ببدر وانتم اذلة) دیو بیورمشدر یعنی حق سبحانه وتعالی سزه بدرغزاسنده نصرت
ایلدی شول حالده که سز ذلیللر ایدیکز یعنی عددیکز آز ایدی کفارك عددی چوق ایدی بویله ایکن
سزه نصرت اولندی تابیله سزکه نصرت من عند الله در کثرت عدد ایله وسلاح چوقلغیله
دکلدر دیمکدر بوبدر غزاسی اسلام غزالرینك اعظمیدر زیرا اسلامك ظهور وغلبه سی بورادن
اولمشدر بوندنصکره کفارك بونلری صنوب حق تعالی مشرکینه ذلت ویرمشدر و بوغزایه
حاضر اولان مسلمانلره حق تبارك وتعالی عزت ویرمشدر بونلر الله تعالی قتنده ابراردن اولمشلردر

روایت

روایت ایدرلر که بدر غزاسنه مبارك رمضان شریفك اون ایکنجی سبت کوننده چقمشلر ایدی تاریخ
هجرتدن اون طقوزنجی آی ایچی ایدی ابو ابابهٔ انصاری حضرتلرین مدینهٔ منوره اوزرینه قودی
دخی کندوسی انصار قومیله چقدی بوندن مقدم انصار قومی رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلریله غزایه چقمق واقع اولمامشیدی چقانلر جمله اوچیوز بش نفر کشی ایدیلر سکز نفر
کیمسه حاضر اولمامشیدی آنلرك دخی حصه لرین ویردی وجمله خلقده اوچ آت وار ایدی
بریسی مقدادك ایدی اکا بعزجه دیرلردی بری دخی زبیرك ایدی اکا یعسوب دیرلر ایدی برآت دخی
مرثد غنوینك ایدی حاصلی بو اوچ آتدن غیری اول کون کیمسه ده آت یوغیدی اما یتمش دوه لری
وار ایدی جنك جمعه کونی اولدی واقع دیمشلردر بعضیلر اثنین کوننده بعضیلر غیری کونلرده اولدی
دیمشلردر اصل مرادلری قریشك کاربانن باصمق ایدی اول نیت ایله چقمشلر ایدی تفصیلی
بودرکه ابو سفیان اوتوز نفر آتلو ایله شام دیارنده ایدی عمرو بن العاص ایچلرنده بیله ایدی شامدن
مکه یه متوجه اولدیلر برعظیم کاربانله قریشك ماللرین کتورورلردی بدر دیدکلری موضعه
یقین کلدکلری کبی بو خبر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه واصل اولدی
اندن اصحابنه بیوردیکه قریشك بودکلو مال ومناله قافله سی بدریانه کلمش قافله ده چوق ایشه یرار
کیمسه لری دخی یوق ایمش همان چقوك امیددرکه حق تعالی حضرتلری سزه غنیمت نصیب
ایتمش اوله دیدی اورادن پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم صحابهٔ کرام ایله چیقدیلر ابو سفیان دخی
بونلرك چیقدیغن اشیدیجك ضمضم بن عمرو دیدکلری کافره برمقدار نسنه ویروب مکه یه
کوندردیکه واره قریش قومنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك چیقوب
اوزرلرینه متوجه اولدیغن خبر ویره قریشی قالدیره کله لر کاربانلرین خلاص ایده لر اندن
بو خبر مکه یه واریجق بیك نفره قریب توغلغه لو کافر چیقدی اشراف مکه دن بر کیمسه قالمدی
ابو لهبدن غیری جمیع اکابر قریش چیقدیلر ابو لهب کندو یرینه عاص بن هشامی کوندردی
پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم دخی اصحابیله روحا دیدکلری موضعه یتشدی اوراده خبر
الدیکه اهل مکه کاربانلرین حمایه ایچون چیقمشلر یولده کلمك اوزره ایمشلر اندن اصحاب کرام ایله
مشورت ایلدی و بیوردیکه حق تعالی حضرتلری وعده قیلدیکه ایکی طائفه نك بریسی
بزمدر یا کاربان یا قریش عسکری اما اصحاب کرام کاربان الهکیر دیکندن حظ ایدرلردی
میللری کفارك مال ومتاعلرین المغه ایدی اندن ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه طوروب
برمعقول سوز سویلدی اندنصکره عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه طوروب برمعقول کلام دخی
اول سویلدی اندنصکره مقداد رضی الله تعالی عنه طوروب ایتدی یا رسول الله همان حق تبارك
وتعالی سکا نه امر ایتدیسه انك اوزرینه اول والله بز سکا شول بنی اسرائیل حضرت موسایه
دیدکلری کبی (اذهب انت وربك فقاتلا انا ههنا قاعدون) دیمزز بز سکا معیز اول الله
حقیچون که سنی حق پیغمبر کوندرمشدر اکر برك الغماد دیدکلری یره دکلو بزی آلوب کیدرسك
سنکله کیدرز سکا معاونت ایدرز دیدی و بنی اسرائیل موسی علیه السلام دیدکلری کلامك
معناسی یا موسی وار سن ربکله ایکیکز اعداکز ایله جنك ایدك بز بونده اوتورورز سنکله
کتمزز دیمکدر اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مقداده خیر دعا ایلدی
وخلقه برکره ایها الناس دیو خطاب ایلدی مرادی بنی انصار قومنه خطاب ایدی زیرا انلر
عقبه ده بیعت ایتدکلری زمانده یا رسول الله بز سکا شهرده معاونت ایدهمزز اما شول زمانده که بزم ارامزه
کله سین اول وقت سنك معاونتك بزم اوزریمزه واجبدر کندی نفسلریمزی واوغللریمزی وخاتونلریمزی
هرندن صاقنورایسك سنی دخی اندن صاقنورز دیمشلر ایدی اما رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم

حضرتلری خوف ایلردیکه بزم اول عهددن مرادمزسنی مدینه ایچنده حمایه ایدوب عدولری دفع ایدهلم دیمك ایدی یوخسه یانکیجه چیقوب کیدوب یانده اولان اعدا ایله جنك ایتمك دکلدر دیهلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ناسه خطاب ییوریجق سعد بن معاذ رضی الله تعالی عنه که انصار قومنك اولو سیدر ایتدی یارسول الله شویله بکزرکه خطابی انصار قومنه ییوردك وخطابدن مراد شریفك انصار قومنه حاضر اولك وایتدیککز وعده یه وفا ایلك دیمك ایدی اندن سعد بن معاذه ایتدی یاسعد نعم خطابی انصاره ایدهرم سعد ایتدی یارسول الله تحقیقا بزسکا ایمان کتوردك سنی تصدیق ایتدك وهرنسنه که سن کتوردك اول حق ایدوکنه شهادت ایلدك وسمع وطاعت اوزرینه سنکله عهد ایلدك همان مرادك نه ایسه انك اوستنه اول یارسول الله اول الله حقیچونکه سنی حق پیغمبر کوندردی اکر بزه شو دریانك ایچنه کیروب اونه یقاسنه چیقمق ییورسك دخی سن کیرسك بزده کیرهرز برکیمسه مز کیروقالماز وبزدشمنه بولوشمقدن بیحضور اولورطائفه دکیلز بز جنك کوننده صبر ایدیجیلرز وملاقات زماننده صادقلرز بزدن غدر کلمز امیدزدرکه بزدن قرة العینك اولان نسنهلری کوره سین یعنی حظ ایتدیکك ایشلرظهوره کله نصرتلر ومعاونتلر کوره سین همان یارسول الله بزی قنده ییوررسك آل کیتدیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری سعدك بوسوزندن مسرور اولدی همان امر ایلدی * سیروا علی برکة الله وابشروا فان الله قد وعدنی احدی الطائفتین والله لکانی الآن انظر الی مصارع القوم * ییوردی معناسی صحابهٔ کرامه یوزك حق تعالانك برکاتیله وشادمان اولك که تحقیقا باری تعالی حضرتلری بکا وعده قیلدی ایکی طائفهنك بری بزمدر یا قافله یی الق یالشکر قریشی قرمق والله حق جل وعلانك وعدهسی شویله مقرردرکه کویاشمدی بن قریشك دوشوب یاتدقلری یری کوزم ایله تماشا ایدهرم دیمکدر (ثابت ایدر انس رضی الله تعالی عنه روایتنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مبارك الین یراوستنه قورایدی دخی بوفلانك دوشهجکی یردر دیرایدی اندن بریره دخی قورایدی بوفلانك دوشهجکی یردیرایدی حاصلی جنك یرنده کفارك دوشوب یاتهجقلری یرلری مبارك الیله تعیین ایلدی هر زه یی کیمه تعیین ایتدیسه چاق اورایه دوشدی اصلا شاشمدی دیمشدر (روایت اولنورکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بدر قربنه واردیغی زمانده برقومصال یره قونمشیدیکه انسانك وطوارك اباقلری قوم ایچنه باتاردی طیانمزدی مشرکلر مقدم کلوب صواوزرینه قونمشلرایدی وکندولر ایچون قیولر قازمشلرایدی مسلمانلر صویه مضایقه چکرلر ایدی آبدست المغه وغسل ایتمکه صو بوله مزلرایدی صوسزلق دخی غلبه ایلدی بوحالده ایکن شیطان علیه اللعنه مسلمانلره کلوب وسوسه یه باشلدیکه سز کندوکزی حق اوزره صانورسز وارامزده پیغمبر واردر دیرسز وبز اولیاء الله اولدق دیو اعتقاد ایلرسز اما ایچمکه وآبدست المغه وغسل ایتمکه صو بوله مزسز قریش طائفهسی سزه غالب اولوب صویی الدیلر وسزی کوزه دیرلرکه صوسزلق چاتکزه کار ایلیه دخی زبون اولدیغکز زمانده کلوب باصهلر یلدکلری کبی ایدهلر دیدی مسلمانلر بو اضطراب ایچنده ایکن حق تبارك وتعالی بر عظیم یاغمور ویردی درهلر طو پطلو اولوب اقمغه باشلدی اصحاب کرام رضی الله عنهم اجمعین صویه غنی اولدیلر مرادلنجه خرجاندیلر وقربهلرینی طولدردیلر بوخصوصده درکه حق سبحانه وتعالی کلام قدیمنده ییورمشدر (وینزل من السماء ماء لیطهرکم به ویذهب عنکم رجز الشیطان ولیربط علی قلوبکم ویثبت به الاقدام) یعنی حق تبارك وتعالی کوکدن صو ایندیردی تا کم انکله سزی حدثدن وجنابتدن پاك ایلیه وشیطانك وسوسهسنی سزدن کیدره وقلبلریکزه صبر ویره وقدملریکزی ثابت قیله دیمکدر محصلی بودرکه صوسزلقدن مضایقه

چکردیکز

چکردیکز بوحالده ایکن ابلیس علیه اللعنه دخی سزی کلوب انجیدوب وسوسه ویردی حق جل وعلا یغمور احسان ایتمکله مضایقهلریکز کتدی وشیطان وسوسهسندن دخی خلاص اولدیکز قلبلریکزه صبر حاصل اولدی ویغموردن برك قومی دخی برکشدی اایاقلریکز باتمز اولدی دیمکدر اندن پیغمبریمز علیه السلام حین محاربهده طوره جق یره اغاج بداقلرندن برکولکهلك چاتدیلر اوراده طورر ایدی اندنصکره کفار ایچندن عتبة بن ربیعه وشیبة بن ربیعه وعتبهنك اوغلی ولید اوچ کافر میدانه چیقدیلر مسلمانلرلشکرندن دخی حارث اوغللری عوف ومعاذ وعبدالله ابن رواحه رضی الله تعالی عنهم میدانه چیقدیلر کافرلر بونلره سز کیملرسز دیو صوردیلر بونلر دخی بز انصار قومندن فلان وفلان کیمسهلریز دیو کندیلرینی بیلدردیلر کافرلر ایتدیلر بزم سزکله اشیمز یوقدر دیدیلر اندن پیغمبر حضرتلرینه چاغروب یا محمد بزه کندی قومیزدن کندی اقرانمزی میدانه چیقار دیدیلر حاصلی جنك ایتمکه اهل مکهدن آدم استدیلر اهل مدینه ایله جنکه راضی اولمدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی امر ایدوب حضرت حمزه وحضرت علی وعبیدة بن الحارث رضی الله تعالی عنهم میدانه چیقدیلر کافرلر بونلره دخی سز کیملرسز دیو سؤال ایتدیلر بونلر دخی کندیلرین بیلدیریجك ایتدیلر کوزل اشته سز اقرانمزسز کلك برودیلر عبیدة رضی الله تعالی عنه بونلرك جملهسندن یاشلوجه ایدی اول عتبة بن ربیعه ایله جنك ایتدی بعضیلر اول شیبه ایله جنك ایتدی حضرت حمزه رضی الله عنه عتبه ایله جنك ایلدی دیمشلردر وحضرت علی کرم الله وجهه ولید بن عتبه ایله جنك ایلدی ولیدی قتل ایتدی حضرت حمزه دخی جنك ایتدیکی کافری قتل ایتدی اما عبیدهنك خطا ایله دیزینه قلج طوقندی یارهلو اولدی کندی دخی کافره محکم قلجن بصمش ایدی آخر حضرت حمزه وحضرت علی معاونت ایدوب انك جنك ایتدیکی کافری قتل ایتدیلر وعبیدهیی کتوردیلر ائمهٔ حدیثدن ابوداود رحمة الله علیه بوخصوصی حضرت علیدن بویلهروایت ایتمشدرکه ایتدی اول کون میدانه اولا عتبة بن ربیعه چیقدی اردنجه اوغلی ولید ایله قرنداشی شیبه چیقدی اندن ندا ایدوب میدانه آدم اوقودی انصار قومندن برقاچ یکیتلر چیقدیلر سز کیملرسز دیو سؤال ایلدیلر بز انصار قومندن فلان کشیلرز دیدیلر ایتدیلر بزم انصار قومیله مصلحتمز یوقدر بز عمیلریمز اوغللرینی ایسترز دیدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دخی قم یا حمزه قم یا علی قم یا عبیده دیو ییوردی اندن حمزه عتبه یه قارشو واردی بن شیبه یه قارشو واردم جنك ایتدك وعبیده ایله ولید دخی بری برین چالوب زبون ایتدیلر اندنصکره بز واردق ولیدی قتل ایدوب عبیدهیی کوتوردك دیو ییورمشدر (ابن حجر رحمة الله علیه ایدر بو روایت جمیع روایاتدن اصحدر لکن مشهور بودرکه علی بن ابی طالب رضی الله تعالی عنه ولید ایله جنك ایتمش اوله زیرا انلر یکیتلر ایدی وعبیده وشیبه پیرلر ایدی وعتبه وحمزه دخی پیرلر ایدی مناسب بوایدیکه جنك روایت مشهوره اوزره اوله اما اصح بودرکه ابوداود روایت ایتدی دیمش ایدی والحاصل کیم کیمك ایله جنك ایتدکلری اختلافیدر اما مسلمانلر کافرلرك اوچن بله اولدردکلری اتفاقیدر بونده خلاف یوقدر (طبری رحمة الله تعالی علیه نقلنده حضرت علیدن مرویدرکه بن وحمزه عبیدهیه ولیدی قتل ایتمکده یاردم ایلدك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بزی عیبلمدی دیو ییورمشدر بو روایت دخی ابوداود روایتنی تقویت ایلر (ابن اسحق رحمة الله تعالی علیه ایدر میدانده بو جنك اولدقدنصکره ایکی جانبدن عسکر یاب یاب بری برینه یاقلشدیلر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام ابو بکر الصدیقله اول کولکهلك التنده طوردیلر متصل رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دعا ایدوب حق جل وعلادن فتح ونصرت استر ایدی * اللهم ان تهلك هذه العصابة من اهل الایمان فلا تعبد فی الارض ابدا * دیو ییورر ایدی یعنی یارب اهل ایماندن

شوجاعتی اکرهلاك ایلرایسك ابدا یوزنده عبادت اولنمزسك دیمکدر رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری انکیچون بویله دیدیکه کند بدنصکره پیغمبر کلوب ایمانه دعوت
ایتمیه جکن بیلور ایدی اکر اول کون جمله سی هلاك اوله ایدی عالم ظلمات کفر ایچنده
قالور ایدی ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه حضرتلری یارسول الله برمقدار تضرع
ونیازی ترك ایله یعنی فتی چوق نفسکه تعب ویرمه زیرا البته حق تبارك وتعالی سکا ایتدیکی
وعده یی یرینه کتورردبو پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامی تسلیه ایلردی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینك باری تعالایه اعتقادی جمله دن زیاده ایکن اول کون ابو بکر رضی الله عنه
اکا بویله دیدیکنك وجهنده بعض علما بیورمشلردر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری اول حینده امتی ایچون مقام خوفده ایدی ابو بکر رضی الله عنه مقام رجاده ایدی
انکیچون بویله سویلدی دیدیلر بعضیلر دخی ایتدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك اولوقت دعایه فتی مشغول اولدیغی اصحابه قوت قلب حاصل اولمغیچون ایدی
زیرا بیلورلر ایدیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك دعاسی رد اولنمز ابو بکر رضی الله عنه
اویله دیدیکی کبی دعادن فراغت ایلدی وبیلدیکه دعاسی مستجاب اولمش زیرا ابو بکر رضی الله
عنه سو یلدیکی زمانده قوت قلب واطمینان نفسله سویلمش ایدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام
دعاسنك مقبولیتنی بورادن فهم ایتدی دخی فارغ اولدی دیمشلردر (وسعید بن منصور رحمة الله علیه
روایتنده وارد اولمشدر که بدر غزاسنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مشرکلرك
چوقلوغنه نظر ایلدی واهل اسلامه بقیجق بونلر آز کوردیلر دخی ایکی رکعت نماز قیلدیلر
ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه صاغ یاننه طوردی پیغمبریمز صلی الله علیه وسلم حضرتلری
نمازی ایچنده دعا ایدوب * اللهم لاتخذلنی اللهم انشدك ماوعدتنی * دیو بیوردی معناسی یارب
بکا نصرتکی ترك ایله یارب سندن اول نسنه یی استرمکه بکا وعده ایتمش ایدك دیمکدر (بعض ائمه
حدیثدن مرویدر که حضرت علی کرم الله وجهه ورضی الله عنه ایتدی بدر غزاسنده برمقدار
جنك ایتدم دخی کلدم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی سجده ده کوردم
* یاحی یاقیوم * دیر ایدی اندن کتدم برآز دخی جنك ایتدم ینه کلدم اویله بولدم دیدی
(اخبار صحیحه ده وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بدر غزاسنده
کولکه لك التنده طوررکن اویوقلق واقع اولدی اندن تبسم ایده رك مبارك کوزین آچوب
حضرت ابی بکر رضی الله عنهه بشارت خبرین ویردی وحضرت جبریل علیه السلامی اشارت
ایدوب کوستردی دخی (سیهزم الجمع ویولون الدبر) آیت کریمه سین اوقویه رق کولکه لکك
قپوسندن طشره چیقدی معناسی یقین زمانده کفارك لشکری صنود وآرقه لرین دوندوررلر
دیمکدر حقیقت حال اول کون اویله واقع اولدی وجمله دلائل نبوتك بری بودر دیمشلردر
وحضرت عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه بیوردیکه بو آیت کریمه نازل اولدیغی زمانده مراد
نه ایدوکن بیله مدم واول کون که بدر غزاسی واقع اولدی کوردم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری بو آیت کریمه یی اوقویه رق مبارك جبه سین کیر ایدی اندن بیلدمکه مراد ندر یعنی
مقصود اول کونده اولاجق فتح ونصرته اشارت ایدوکن بیلدم دیمکدر (صحیح مسلمده
ابن عباس عمر بن الخطابدن رضی الله تعالی عنهم روایت ایلمشدر که رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری مشرکینه نظر ایلدی بیك کشی ایدیلر واصحابه نظر ایتدی انلر اوچیوز
اوندن زیاده کیمسه ایدیلر اندن کولکه لك التنه کیردی وایکی اللرین یوقارو قالدیروب
اوزاتدی دخی یارب ایتدیکك وعده یه وفا ایله دیو دعا وتضرعه باشلدی شولقدر اللرین اوزادوب

حق تعالی حضرتلرینه دعا قیلدیکه اوموزلرندن رداسی دوشدی ابو بکر رضی الله تعالی عنه
مبارك رداسین قالدیروب اوموزلرینه قودی دخی آردندن یارسول الله یتر دعا وزاری قیلدك حق سبحانه
وتعالی حضرتلری سکا قیلدیغی وعده یه بهرحال یقینده وفا ایلردیدی اندن حق تبارك وتعالی
حضرتلری (اذ تستغیثون ربکم فاستجاب لکم انی ممدکم بالف من الملائکة مردفین) آیت
کریمه سین انزال ایلدی اهل تفسیر بیورمشلردر که اذ تستغیثون آیت سابقه ده واقع اولان
واذ یعدکم الله دن بدلدر معناسی شویله دیمك اولور که یا محمد سن شول زمانی ذکر ایله که انده ربکزه
استغاثه ایدردیکز یعنی * اغثنا یاغیاث المستغیثین * دیو یاردم طلب ایدردیکز اندن حق تبارك
وتعالی سزه بری بری اردنجه ملائکه دن بیك ملك ایله مدد یتشدیریجی اولمغله دعاکزی مستجاب
قیلدی دیمکدر برآیتده دخی (بثلثة آلاف من الملائکة منزلین) واقع اولمشدر بونك معناسنده
بیورمشلردر که اول مسلمانلره نصرت ایچون بیك ملك کوندرلمش ایدی اردنجه اوچ بیك ملك دخی
کوندرلدی اول کوندریلن بیك ملك مسلمانلر ایله جنك ایدرلر ایدی وانلر (فثبتوا الذین آمنوا) دیو
امر اولنمشیدی یعنی مؤمنلره ثبات ویرك دینلمشیدی انلر دخی اهل ایمانه * اثبتوا فان عدوکم قلیل
وان الله معکم * دیرلر ایدی یعنی یرلو یریکزده ثابت اولك دشمنلر یکز آزدر حق تعالی حضرتلری
سزکله در دیمکدر حاصلی بوطریقله مسلمانلره قوت قلب ویررلر ایدی ربیع بن انس ایدر اول
کون حق تعالی حضرتلری مسلمانلره بیك ملکله مدد یتشدیردی صکره اوچ بیك اولدیلر صکره
بش بیك اولدیلر قتاده دن دخی روایت اولنمشدر که حق تعالی حضرتلری اول کون مسلمانلره
بش بیك ملکله مدد یتشدیردی دیمشدر عبد الله بن عباس رضی الله تعالی عنهما
روایت ایلمشدر که بدر کوننده ابلیس علیه اللعنه برآلای شیطانله وسنجاق ایله کلدی کفار بنی
کنانه طائفه سندن سراقه بن مالك صورتنده کوربنوب آره لرینه کیردی دخی ایتدی سزه بوکون
آدم اوغلنلرندن غالب اولور کیمسه یوقدر بن سزی خلاص ایلرم دیدی مشرکلردن برینك
النه یاپشوب طوررکن جبرائیل علیه السلام ملائکه لر ایله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه یارده مه کلیجك ابلیس علیه اللعنه الینی چکدی دخی آردینه دونوب کتدی
اول کافر ایتدی یاسراقه نیلرسن قنی سن اول نه دیمش ایدك شمدی دونوب کیدرمیسن دیدی
ابلیس بن برنسنه کورورمکه سز انی کورمزسز دیدی بوقصه درکه حق سبحانه وتعالی
حضرتلری کلام قدیمنده بیورمشدر (واذ زین لهم الشیطان اعمالهم وقال لاغالب لکم الیوم
من الناس وانی جار لکم فلما تراءت الفئتان نکص علی عقبیه وقال انی بری منکم انی اری مالاترون
انی اخاف الله والله شدید العقاب) یعنی یا محمد ذکر ایله شول زمانی که شیطان مشرکلره ایتدکلری
عمللرینی تزیین ایدوب خوش کوستردی و بوکون بنی آدمدن سزه غالب کیمسه یوقدر دیدی وتحقیقا
بن سزی قورتاریرم دیدی وقتا که ایکی عسکر بری برلرینه ملاقات ایتدیلر شیطان آردینه دونوب
کتدی ومشرکلره بن سزدن بیزارم دیدی تحقیقا بن حق تعالی حضرتلرندن خوف ایدرم
والله تعالی حضرتلرینك عقاب وعذابی شدیددر دیدی برروایتده وارد اولمشدر که اول کون جبرائیل
ومیکائیل علیهما السلام بشر بیك ملکله ایتدیلر ملائکه لر رجال صورتنده ایدیلر ابلق آتلر اوستنده
آق لباسلر کیوب آق عمامه لر صارنمشلر ایدی وحنین غزاسنده یشل عمامه لر صارنمشلر ایدی
وحضرت علی دخی بیورمشدر که بدر کوننده ملائکه نك نشانلری آق صوفلر ایدی آتلرینك
آلنلرنده دخی نشانلر وار ایدی (بعض علما بیورمشدر که بدر غزاسندن غیری غزاده ملائکه جنك
ایتمامشدر کیرو قلان غزالرده همان عدد ومدد اولورلر ایدی یعنی لشکر چوق کورنمك ایچون
واهل اسلامه قوت قلب اولمق ایچون کاورلر ایدی دیمشلردر تفسیر ابن کثیرده عبد الله بن عباس

رضى الله تعالى عنهدن بو يله نقل اولنمشدر وابن مرزوق دخى قول مختار اوزره بو يله دركه
ملائكه بدر غزاسندن غيرى يرده قتال ايتمديلر بلكه همان حاضر اولورلر ايدى ديمشدر اما بو قوللرى
صحيح مسلمده سعد بن ابى وقاصدن روايت اولنان حديث شريف رد ايلر زيرا سعد رضى الله تعالى عنه
بيورمشدر كه احد غزاسنده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك صاغنده وصولنده
ايكى كيمسه كوردم اندن اول هيچ كورمش ايدم جنك ايدرلر ايدى اشد قتالله مقاتله ايلرلر ايدى
ديمشدر مرادى جبرائيل وميكائيل عليهما السلام ايدى ديمشلردر (امام نووى رحمة الله عليه ايدر
بو حديث شريفده بيان واردر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلريله ملائكه بيله جنك
ايدرلر ايدى وانلرك جنك ايتمه سى بدر غزاسنه مخصوص دكل ايدى صواب دخى بودر كه بدره مخصوص
اولمايه وملكلرى كورمك انبيايه مخصوص دكلدر بلكه صحابهٔ كرام واولياء الله دخى كوررلر ايدى
ديمشدر (ابن انبارى رحمة الله عليه ايدر آدم اوغلانى نيجه قتل اولنديغن ملكلر بيلمزلر ايدى
حق سبحانه وتعالى حضرتلرى انلره تعليم ايدوب (فاضربوا فوق الاعناق واضربوا منهم كل بنان)
بيوردى معناسى بو بنلرى اوزرينه وهر مفصللرينه چالك ديمكدر مراد باشلرينه چالك وهراك
يرلرينه چالك ديمكدر ديديلر روايت اولنور كه اول كون ملائكه لرك قتل ايتدكلرى كافرلرك
بيونلرنده و پرمقلرى اوجنده قره قره نشانلر وار ايدى اوندن بيلورلر ديكه ملائكه لرك اولدردكلرى
انلردر ابن عباس رضى الله تعالى عنهما بيورمشدر كه بنى غفار دن بركيمسه بكا ايتديكه عمم اوغليله
بن بر يوكسك طاغ اوستنه چيقدقكه بدرك اوزرينه حواله ايدى جنكى تماشا ايدردك غرضمز
بو ايديكه قنغى طائفه بوزيلورسه اينوب اثوابلرين ياغما ايدهلم بو حالتده طورركن بو قاروندن بر بلوط
اينوب بزه ياقلشدى ايچندن آت آوازلرين ايشتدك و بركيمسه اقدم حيزوم ديديكن بن كندم ايشتدم
عمم اوغلينك يورككى قوپدى اورادهٔ هلاك اولدى بندخى هلاك اوله يازدم ديدى امام بيهقى وابو نعيم
روايت ايتمشلردر و حيزوم جبرائيل عليه السلامك آتنك اسميدر اقدم حيزوم ديمك ايلرو يورى يا حيزوم
ديمكدر (ائمه حديثدن حاكم و بيهقى وابو نعيم رحمهم الله روايتلرنده ابو امامه سهل بن حنيفدن
اولدخى اتاسندن نقل ايتمشلردر كه بدر كوننده مسلمانلرك بريسى قلجيله بر مشركه اشارت ايتديكى كبى اول
مشركك باشى قلج طوقنمدن يره دوشردى ديمشدر (شيخ تقى الدين سبكى رحمة الله عليه ايدر سؤال
ايتديلر كه حكمت نه ايدى بدر غزاسنده بودكلو ملائكه كلمكه باوجود كه جبرائيل عليه السلام يالكز
بر قنادى اوجيله كفارى دفع ايتمكه قادر ايدى بن ايتدم مراد اول ايديكه فعل پيغمبر عليه السلامك
واصحابنك اوله ملكلر مدد اوله شول بر عسكر بر عسكره مدد يتشمك كبى عادة الله ده جارى اولان اسباب
صورتن رعايت ايتمك ايچون بو يله قلنمش اوله وجمله سنك فاعلى الله تعالادر ديدم ديو بيوردى
بو سوزك محصلى بودر كه الله تعالى حضرتلرينك مرادى بو ايديكه كفار پيغمبريمز عليه السلام
حضرتلرى ايله صحابهٔ كرامك النده قتل اولنوب فضيلت جهاد بونلره ميسر اوله بو تقديرجه
كركدر كه بونلره قوت قلب حاصل اولمغيچون وافر ملكلر كله لر دخى مؤمنلرى يوركلنديره لر نتكيم
عادتا بر عسكر جنك ايدركن معاونت ايچون بر عسكر دخى كلديكى كبى جنك ايدنلر تمام قوت قلبله
هجوم ايدوب دشمنى شكست ايدرلر بونلره دخى او يله واقع اولدى ديمكدر و بوندن لازم كلمز كه
ملائكه هيچ كافر قتل ايتميدلر زيرا كفار مسلمانلرك اوچ مقدارندن زياده ايدى اهل اسلام ملائكه يه
ارقه لنوب اقدام ايلبوب هر برى كافر قتل ايتمك ميسر اولدقدنصكره زياده قلان كفارك بعضن
دخى جائزدر كه ملائكه قتل ايتمش اوله لر اكر ملائكه عسكرين كوروب يوركلنميه لردى مسلمانلره
قتال مشكل اولور ايدى زيرا كفار عسكرى كنديلره نسبتله قتى چوق ايدى وسلاحلو طائفه ايدى
مؤمنلرك اكثرى فقرا ايدى وسلاحلرى دخى مساعد دكل ايدى لاجرم بو طريق اولمسه بونلره غزا ميسر

اولماز ايدى الله تعالانك مرادى خود بونلره غزا نصيب اولمق ايدى والا حق تبارك وتعالى قادر
ايديكه بر ملك كوندروب جمله سين هلاك ايديدى ياخود امم سالفه يه واقع اولديغى كبى كوكدن
عذاب نازل اولوب جميع كفار بر آنده هلاك اوله لر ايدى (روايت اولنور كه اول كون ايكى عسكر
برى برينه ياقلشدقلرى كبى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى يردن بر اوچ اوفاق
طاشجغز آلدى دخى كفاره قارشو آتوب شاهت الوجوه ديدى يعنى صورتلرى قبيح اوله ديو بددعا
ايتمكدر اندن مشركين ايچنده كوزلرينه وبورنى دلكلرينه قوم وقايه كيرمدك كافر قالمدى
همان صندیلر قريش اولولرينك نيجه سى قلجدن كچدى ونيجه سى اسير اولديلر (عبد الرحمن بن زيد
ابن اسلم رحمه الله حق جل وعلا حضرتلرينك (ومارميت اذ رميت ولكن الله رمى) آيت كريمه سنك
تفسيرنده بيورمشدر كه معناسى يا محمد آتديغك زمانده سن آتمدك ولكن الله تعالى حضرتلرى
آتدى ديمكدر اول زماندن مراد بدر كونى ايديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى
كفارك يوزلرينه بر آوج اوفاق طاشلر آتمش ايدى دخى كفار صنمشلر ايدى علمادن نيجه كيمسه روايت
ايتمشلردر كه بو آيت كريمه بدر كوننده نازل اولمش ايدى اكرچه كيم حنين غزاسنده دخى رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى او يله ايتمك واقع اولمشدر ديديلر نتكيم اشاغيده بيان اولنسه
كركدر ان شاء الله تعالى برجماعت بو آيت كريمه دن مراد فعل رسولى اندن سلب ايدوب بارى
تعالايه اضافت ايتمكدر ديو اعتقاد ايدوب جبر مذهبنه بونى اصل ايتديلر وافعالى عباده نسبت
ايتمكى ابطال ايدوب يالكز بارى تعالى حضرتلرينه نسبت ايتمكى تحقيقه تمسك طوتديلر وآيت
كريمه نك معناسى بو يله فهم ايتمك نعوذ بالله خطادر زيرا بوندن لازم كلور كه اكر طاعت اكر معصيت
جمله سى الله تعالادن صادر اولوب قولك اراده هيچ مدخلى اولميه بو تقديرجه فسق وفجور ايدوب
قتل نفس ايدنلرك هيچ صوچلرى وكناهلرى اولميوب انلر مؤاخذه اولنمق كورينور خود بو يله
دكلدر بلكه هر كشى طاعت ايله ثوابه ومعصيت ايله عقابه مستحق اولور زيرا حق جل وعلا
هر كشينك النده اختيار جزئى قومشدر اول حسبله صادر اولان افعالندن مثاب اولور ومعاقب
اولور اكر سؤال اولنوب اختيار جزئى ديدكارى نسنه يى دخى تكرى تعالى يراتمشدر اول
يراتميدى قول بنه قادر اولور ايدى بو تقديرجه ينه جمله سى الله تعالادن اولمش اولور
ديلورسه جوابى بودر كه اكرچه هر نسنه يى خلق ايتمك الله تعالى حضرتلرندندر قول
نسنه يراتمغه قادر دكلدر اما اول اختيار جزئينك صرفنى قوله مفوض قلمشدر ديلديكى يره
صرف ايتمكده قولى مستقل ايدوب اول بابده كندى ارادن چيقمشدر بو مرتبه دنصكره قول
اختيار جزئى سنى خير جانبنه صرف ايدرايسه دخى خلق ايديو يرر شر وفساد جانبنه صرف
ايدرايسه دخى خلق ايديو يرر وشر وفساده صرف ايتديكى زمانده خلق ايديو يرمكدن راضى
اولمق لازم كلمز زيرا مقدما كتابلر و پيغمبرلر كوندروب خير وشرى بيلدرمشدر وخيردن خشنود
اولوب شردن خشنود اولميه جغن اعلام ايتمشدر انكيچوندر كه قول اختيارنى قنغى جانبه صرف
ايدرايسه انك جزاسن كوررز يرا بيلدكدنصكره صرف ايدنجه عذره يرقالمز مثلا بر كيمسه نك بر قولى
اوله كه هركز برحبه يه قادر اولمسه همان افنديسنه باقوب طورسه افنديسى دخى اول قولك
[illegible] ايچون الينه بر مقدار التون ويروب شو يله ديسه كه بره اوغلان سن بنم قولم سين
نى بنم ملكمدر اما بونى سكا ويردمكه سنك تدبير وتصرفك نه مرتبه ايديكن بيلم واستحقاقكى
آنه وطونه وسائر مهماتكه صرف ايدوب بر خوشجه آدملك ستنى طوترسك سكا انواع
م ياغده مرتبك زياده اولور اكر فسق وفجوره ومهملاته خرج ايدوب نكبتلك ستنى
شكه بلالر كتوروب سكا انواع عقوبتلر ايدرم ايشته سكا ديه جكمى ديدم وار ايمدى

شمدن کیرو بو التونی صرف ایدیجه بن ارادن چیقدم کوره یم سنی نیلرسین دیسه بومرتبه دنصکره
اوغلان التونی فسق وفجوره صرف ایتدیکی تقدیرجه تقصیری کیم ایتمش اولور ظاهر بودرکه
افندیسی لازم اولان نه ایسه بیلدرمشدر انك جانبندن قصور یوقدر ایمدی لازم کلورکه خطا
خدمتکارك اوله اکر سؤال اولنوب حق تعالی حضرتلرینك تجربه وامتحانه نه احتیاجی وارایدیکه
قوللرین تجربه ایلیه دنیلور ایسه جوابی بودرکه حق جل وعلا حضرتلری قوللرین تجربه
وامتحان ایلردیمکلك معناسی کندویه علم حاصل اولمغیچون ایلردیمك دکلدر زیرا حق سبحانه
وتعالی حضرتلری علام الغیوبدر جمیع مخلوقاتك احوالنه تاازل آزالدن عالمدر علمندن خارج نسنه
یوقدر علم الله جمیع اشیایی محیطدر بلکه امتحاندن مراد هرکشینك شانن کندویه بیلدرمکدرکه
حدندن تجاوز ایدوب مراتب عالیه یه استحقاق دعواسن قیلمیه قصور کندی جانبندن ایدیکن
فهم ایلیه تاکم حق سبحانه وتعالی حضرتلرینك عدل ودادی مرتبه سی وفضل واحسانی
دائره سی تمام ادراك واذعان اولنه مثلا برصاحب دولت برقولنك شاننده استقامت یوق ایدیکن
بیلسه رعایتنده اهمال اوزره اولسه اما مذکور قول کندی حدین بیلسه زعمنجه کندوبی
مصلحت کذار ملاحظه ایلسه صاحب دولت بکارعایت ایلمزدیو داًئما شکایتدن خالی اولمازاماحدن
بیلدیروب کندینك عدلن وفضلن ظهوره کتورمکیچون برمصلحت اصمارلسه قول دخی کندینك
قصور شانی مقتضاسنجه ایشلك آخرین ملاحظه ایتمیوب داًئما اهمال وتکاسل اوزره اولسه
مال ومنال تلف ایدوب حین محاسبه ده انواع قباحت وخیانتی ظهوره کلسه انك سوزی قالماز
کندی صفحات اعمالنده صورت حالن مشاهده ایلر بومرتبه دنصکره عدل مقتضاسنجه
حقندن کلورایسه تقصیر کندینك ایدیکن بیلور فضل حسبنجه عفو ایلرسه لطف وکرم انك
ایدوکن اذعان ایلر و بوندن غیری امتحانك نیجه اسرار خفیه سی دخی واردرکه بزم عقللریمز
انك فهم وادراکنده قاصردر وکیمسه نك اسرارینه مطلع قیلمق حق جل وعلا حضرتلرینك
اوزرینه واجب دکلدر همان بزم وظیفه مز سمع وطاعت و بیان اولنان مرتبه لر ایله قناعتدر
والله اعلم ایمدی معلوم اوله که (ومارمیت اذرمیت) آیت کریمه سندن مراد بودرکه آتمقده
ایکی حال واردر بریسی ابتدادرکه آتلان نسنه یی الدن بوشاندرمقدر بریسی دخی انتهادرکه
اول نسنه یی یرینه ایصال ایتمکدر پس بومقامده دخی اول آتلان اوفاق طاشلری الدن
چیقارمق رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینکدر اما جمیع کفارك کوزلرینه قویمق باالکز
باری تعالی حضرتلرینکدر زیرا بو انسان فعلیله اولور نسنه دکلدرکه براوج قوم آتیلوب
بیك نفر کیمسه نك کوزلرینه کیره اصلا بریسی قالمیه والحاصل آیت کریمه نك اشارتی بودرکه
اول کون حق سبحانه وتعالی حضرتلری کرچه ظاهرا انسان الندن بعض سبب ظهوره کتوردی
اما هزیمت فی الحقیقه کندینك ایدی (محمد بن اسحق رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدرکه
بدر کوننده عکاشه بن محصن رضی الله تعالی عنه شولقدر جنك ایتدیکه النده قلیجی اوفاندی دخی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك یاننه کلدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام دخی
الینه براغاج بوداغی ویروب واربونك ایله جنك ایله دیدی عکاشه رضی الله عنه النده بوداغی
برکره سلکی ویردیکی کبی برکوزل اوزون محکم ارقه لو قلیج اولدی اندن کندی تا باری تعالی
حضرتلری مسلمانلره فتح میسر ایدنجه اول قلیجله جنك ایلدی صکره دن رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلریله نیجه غزاره کیدوب اول قلیجی قوللندی حتی شهید اولدیغی زمانده دخی
کندی ایله بیله ایدی دیو بیوردی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك اول کون
ظهوره کلان معجزاتندن بری دخی بودرکه قاضی عیاض رحمة الله تعالی علیه نقلنده ابن وهبدن

روایت اولنمشدرکه معاذ بن عمرو رضی الله تعالی عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
یاننه برحال ایله کلدیکه برالینی عکرمه بن ابی جهل شویله چالمش که همان دریسندن ایلشه قالمش
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری الینه توکوردی دخی الی ینه یاپشوب بندی
اندن صکره حضرت معاذ تا عثمان رضی الله عنه زماننه دکن حیاتده اولدی دیمشلردر
(حضرت عایشه رضی الله تعالی عنها بیورمشدرکه بدرغزاسنده رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری امر ایلدی کفاری سورکلدیلر دخی قلیب ایچنه طولدردیلر اما امیة بن خلف
دیدکاری ملعون دوشدیکی یرده شویله شیشدیکه زرخنه صیغشه مز اولدی اصحاب کرام اول
ملعونك اوستنه شولقدر طاش وطپراق آتدیلرکه التنده ناپدید اولدی فی موذی ملعون ایدی
لعنة الله علیه (وقلیب شول قیودرکه ایچی طاشله یاپلمش اولمیه سابقاذکر اولنان اوزره انس بن
مالك رضی الله تعالی عنهدن مرویدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
بدرغزاسنده برکون اول اشارت ایدوب ایشته بومحل فلان کافرك یریدر وبومحل فلان کافرك
یریدر دیو بیوردی ایرتسی اولدیغی کبی ذکر ایتدیکی کافرلك هربری اشارت بیوردیغی یرلره
دوشدیلر هیچ بریسی آخر یره دوشمك واقع اولمادی دیو بیورمشدر اندن کفار قلجدن کچوب
قلیب ایچنه آتلدقلرندن صکره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اورایه واردی دخی
یافلان بن فلان ویافلان بن فلان دیو برقاچنی آدلو آدیله چاغروب * هل وجدتم ماوعدربکم الله
ورسوله حقا فانی وجدت ماوعدنی الله حقا * بیوردی معناسی الله تعالی ورسول الله سزه
وعده ایتدکلرینی حق بولدیکزمی تحقیقا حق سبحانه وتعالی بکا وعده ایتدکلرینی بن حق بولدم
دیمکدر یعنی کوردیکزمی ایمانه کلیوب کفر اوزرینه کیدنلرك عاقبتلری عذاب جهنم اولدیغن شمدی
بیلدیکزمی بکا وعده قلنان فتح ونصرتی بن کوردم دیمکدر (روایت اولنمشدرکه پیغمبریمز علیه
الصلاة والسلام کفار اوزرینه واروب میتلرینه خطاب ایتدیکی زمانده حضرت عمر رضی الله
تعالی عنه یارسول الله بر الای جانسز بدنلره نیجه خطاب ایدرسین دیدی پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام بیوردیکه * ما انتم باسمع لما اقول منهم غیر انهم لا یستطیعون ان یردوا شیئا *
یعنی یاعمر بنم سوزمی سز انلردن زیاده اشیدیجی دکلسز الابوقدر وارکه انلر جواب ویرمکه
قادر دکللردر دیمك اولور (ابن مرزوق رحمة الله علیه عبدالله بن عمر رضی الله تعالی عنهما
حضرتلرندن روایت ایلمشدرکه برکره بدره اوغرادی دخی کوردیکه برکیمسه یه عذاب ایدرلر
ایکلر چکوب کندکدنصکره اردندن ندا ایدوب یاعبدالله دیدی ابن عمر حضرتلری ایتدی
اسمم ایله چاغردیغی بیلمزمکه بنی بیلدیکندمی ایدی یوخسه بیلمیوب همان عادت عرب اوزره
یاعبدالله دیمکمی ایدی هله دوندم یاننه واردم بندن صو استدی بنده صو ویرمك قصدین
ایتدیکم کبی اول عذاب ایدن قره صورتلو کیمسه بکا یاعبدالله صاقن ویرمه بو رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینك قیردیغی مشرکلردندر دیدی دیمشدر (امام طبرانی رحمة الله علیه
ایدر بدرده ظهور ایدن علامتلرك بعضیسی حجاجدن چوق کمسه حکایه ایتمشیدی ایشتمش
ایدك که بدره اوغرایان کیمسه لر جنك اولان یرده طبل آوازن اشیدردیلر ایدی و بویله واقع
اولدقده اهل اسلامه فتح ونصرت علامتی طوترلر ایدی بن بونی انکار ایدردم قنده
اولاجقدرکه کرچکدن طبل آوازی کله جائزدرکه طوار ایاغی طاشلره طوقنوب قبالر
بالك لنور دیر ایدم و بکا دیرلردی اورالی یومشق یرلردر وقومدر انده طاش یوقدر واورایه
اوغراین اکثردوه در دوه ایاغندن قوم اوزرنده صوت وصدا چیقمق احتمالی یوقدر دیرلر ایدی
برزمانده حق جل وعلا روزی قیلدی مکة الله سفرنده اتفاق برکون بدره اوغرادم دوه دن ایندم یایان

بور يوب كيدركن يانمده دوه جيلردن برعرب اوغلانی واردی بكا ايتدی طبل آوازن اشيدبرميسن ديدی بن بوفكردن فارغ وكندی ملاحظه مه مشغول كيدردم عرب بوسوزی سويلديكی كبی خاطرمه كلدی و بونك سويلديكندن بدنم دتردی قولاق طوتوب دكله دم واقعا طبل آوازی كلدی برمقدار روزكار اسر ايدی والمده برسعدان اغجی بوداغی وارايدی المدن براقدم جائزكه روزكار بوداغه طوقنمقدن برصوت پيدا اوله ديدم وحقيقتن بلك تمام مرادم ايدی همان براوزرينه اوتوردم دكله دم وقالقدم دكله دم محقق طبل آوازن ايشتدم هيچ شبهه قالمدی اما آواز يمن طرفندنبرو كلور ايدی بزمكه يه طوغرو كيدردك اوكون بدرده قوندق بتون كون نوبت نوبت طبل آوازين ايشتدم دبو يوردی وشويله خبرويررلركه هركشی اشترمش برجماعتك ايچنده بعضی اشيدوب بعضی اشتمك اولورمش (امام طبرانی رحمه الله نقلنده وارد اولمشدركه اول كون ابو البسر عباسی طوتوب اسير ايلدی وعباس بيوك آدم ايدی ابو البسر كوزه خور كيمسه ايدی عباسه ايتديلر نه خوش سن بواصل آدمه طوتلدك ديلسك خود اوجك ايچنه آلورايدك ديديلر عباس ايتدی قارشومدن كلديكی كبی كوزيمه خندمه كبی كورندی ديدی وخندمه ديدكلری مكة اللهده برطاغدر روايت اولنوركه طوتيلن اسيرلری باغليوب ضبط ايلمك حضرت عمره اصمارلنمش ايدی عباسی دخی باغلدی عباس اكليوب ياتوردی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری اكلديسن ايشتدی دخی اول كيجه بيحضورلغندن اويومدی انصار قومی بوحالتی طويديلر دخی واردیلر عباسك باغنی چوزدیلر رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينك رضای شريفلری بويله ايديكن فهم ايتمشلردی صكره دن ينه تمام رضای شريفلرين طلب ايدوب عباسك فداسی ترك اولنمق خصوصن سويلدكلرنده رسول الله صلی الله عليه وسلم حضرتلری جواب ويرمدی امام احمد رحمه الله تعالی عليه نقلنده انس بن مالك رضی الله تعالی عنه روايت ايلمشدركه رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری بدركونده اصحاب كرامله اسيرلر خصوصنده مشورت ايدوب حق سبحانه وتعالی بونلرك فرصتن سزه ويردی شمدی بونلری نه ايلمك كركدر ديو بيوردی حضرت عمر رضی الله تعالی عنه حضرتلری يارسول الله بن بونلرك بوينلرين اوريرم ديدی پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام عمرك كلامندن اعراض ايدوب صحابهٔ كرامله ينه مشورت ايلدی حضرت عمر ينه اويله ديدی حاصلی اوچ كره بويله واقع اولدقدنصكره ابو بكر الصديق رضی الله عنه اياق اوزرينه طوروب يارسول الله فدالرين آل دخی بونلری عفوايله ديدی پيغمبريمز عليه الصلاة والسلامه ابوبكر رضی الله عنهك بوكلامی خوش كلوب مبارك يوزندن اضطراب اثری كيتدی وعفو بيوروب فدالرين قبول ايلدی اندن حق تعالی (لولا كتاب من الله سبق لمسكم فيما اخذتم فيه عذاب عظيم) آيت كريمه سين انزال ايلدی و بو آيت كريمه نك تحقيقی مقصد سادسده كلسه كركدر ان شاء الله تعالی (ابن عباس رضی الله تعالی عنهما حضرتلرندن روايت اولنمشدركه ايتدی بدر غزاسنده بابام عباس اسير اولدی دخی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری ايتدی ياعباس كندی نفسك ايچون وقرنداشلرك اوغللری عقيل بن ابی طالب ونوفل بن حارث ايچون ودوستك عتبه ابن عمرو ايچون فدا ويرديو بيوردی عباس ايتدی بن مسلمان اولمشدم قريش بنی بونده كوجله بيوروب كتورديلر يوخسه بن كندم كلمدم ديدی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری ايتدی ياعباس سوزكك حقيقتنی الله تعالی بيلور اكرسوزك كرچك ايسه الله تعالی سكا اجرين ويره اما اهل ظاهر حالك بوايديكه بزم اوزريمزه كلمش ايدك ديو بيوردی موسی بن عقبه دن منقولدركه اسيرك فداسی قرق وقيه التون ايدی ديمشدر ابو نعيم رحمة الله عليه ابن عباس رضی الله عنه حضرتلرندن روايت ايلمشدركه اول كون عباسی يوز وقيه التونه وعقيل بن ابی طالبی سكسان قيه التونه

كسمشلر ايدی عباس رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينه قرابتمز ايچون می بويله ايدك ديدی يعنی سنك عمك اولهم بكا نيچون بوذكلو فدا تكليف ايدرسك ديمك استر ايدی اندن حق سبحانه وتعالی (يا ايها النبی قل لمن فی ايديكم من الاسری ان يعلم الله فی قلوبكم خيرا يؤتكم خيرا مما اخذ منكم ويغفر لكم والله غفور رحيم) آيت كريمه سين كوندردی معناسی رسول الله صلی الله عليه وسلم حضرتلرينه خطاب ايدوب بيوردركه يا محمد شول اللريكزده اولان اسيرلره سن ديكه اكر حق تعالی حضرتلری سزك قلبكزده ايمان واخلاص وارايديكن بيلورسه سزدن اخذ اولنان فدادن ايو نسنه يی سزه ويرر وسزی مغفرت ايلر وباری تعالی حضرتلری غفور رحيم در مبالغه ايله غفران ورحمت ايديجيدر ديمكدر حضرت عباس رضی الله تعالی عنه نه زمانده ايمانه كلديكی علما ماينده اختلاف اوزره در بعضيلر ايتديلر حضرت عباس چوقدن ايمانه كلمش ايدی اما بدر غزاسنده مشركلر ايله ايدی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری اصحابنه اصمارلمش ايديكه عباسه كيم راست كلور ايسه قتل ايتميه زيرا كندو ارادتيله كلمشدر مشركلر كوجله كتورمشلردر ديو بيوردی بعضيلر ايتديلر بدركونده ايمانه كلمشيدی وفتح مكه ده رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينه ابوا ديدكلری موضعده قارشو كلدی ومكه فتحنده پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلريله ايله ايدی صكره مدينه يه كيتدی هجرت عباس ايله ختم اولندی ديديلر بعضيلر دخی خيبر غزاسنده ايمانه كلدی ديديلر بعضيلر دخی بدردن مقدم ايمانه كلمش ايدی ومشركلرك احوالن يازوب مكتوبله مدينه ده رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينه اعلام ايلر ايدی مكه فتح اولنديغی كون ايمانتی اظهار ايتدی اول كونه كلنجه مشركلردن صاقلر ايدی ديمشلردر وفتح مكه دن اول رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينه مدينه يه كلمك استردی پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام مكه ده طورديغك سكا خيردر ديو بيوردی ديديلر بوتقديرجه مكه ده طورمق خير اولديغنك اصلی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينه مكتوب كوندروب مشركينك تدبيرلرندن خبردار ايتديكی اولمق كركدر الله اعلم (اما تفسير قاضيده مسطوردركه ذكر اولنان (يا ايها النبی قل لمن فی ايديكم) آيت كريمه سنك نزولنه سبب حضرت عباس خصوصی اولمشدر اولوقتكه رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری عباس رضی الله تعالی عنهدن فدا استيوب ياعباس كندی نفسك ايچون وقرنداشلرك اوغللری عقيل ونوفل ايچون فدا ويرديدی ذكر اولنان اوزره برمقدار التون تكليف ايلدی عباس ايتدی يا محمد بنی شويله ايلدك كه عمرم اولدقجه قريش طائفه سنه اليم اوزادوب ديلنجيلك ايدم ديدی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری ايتدی خاتونكه ويرديكك التون نيجه اولديكه بويله سويلرسك مكر عباس رضی الله تعالی عنه بدر صواشنه مشركلر ايله كيدر اولديغی زمانده بركيجه خاتوننه وافر التون ويروب ديمش ايديكه بنم بوسفرده باشمه كيم بيلور نه كلور اكر بن برحال اولورايسم بوالتونی درت اوغلوم ايله كندو ماينكده قسمت ايده سز ديمش ايدی اما بوخصوصی خاتونی ايله كندودن غيری كيمسه واقف دكل ايدی انجق حق تعالی حضرتلری بيلوردی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری عباسه بويله ديجك حيران قالدی دخی * ومايدريك * ديدی يعنی بنم خاتونمه التون ويرديكمی سن ندن بيلدك سكا كيم اعلام ايتدی ديدی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری * اخبرنی به ربی * يعنی اونی بكا ربم خبر ويردی ديو بيوردی همان عباسك اختياری قالمايوب ايتدی * اشهد انك صادق وان لا اله الا الله وانك لرسوله لم يطلع عليه احد الا الله ولقد دفعته اليها فی سواد الليل * يعنی بن شهادت ايدرمكه تحقيقا سن كرچك پيغمبرسين وحق تعالی بردر اندن غيری تكری

بوقدر وسن انك رسولی سین دیدی بن خاتونمه التون ویرد یکمی حق تعالادن غیری کیمسه
بیلمزایدی والله بن انی خاتونمه کیجه قراکوسنده ویرمش ایدم دیدی و بدرغزاسنده حق سبحانه
وتعالی حضرتلری صحابهٔ کرامدن اون درت کیمسه‌یی مرتبهٔ شهادتله اکرام ایلدی التیسی
مهاجریندن سکزی انصاردن ایدیلر وانصاردن اولنلرك دخی التیسی خزرج قبیله سندن
ایکیسی اوس قبیله سندن ایدی (روایت اولنورکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری بدرغزاسندن رمضان شریفك آخرنده شوالك اول کوننده فارغ اولدی دخی
زید بن حارثه ایله مدینهٔ منوره‌یه بشارت خبرین کوندردی زید دخی مدینه‌یه شول زمانده کلدیکه
پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك قزلرندن بریسی وفات ایلمش اول ساعت
مسلمانلر دفن ایتمشلر وفات ایدن بعضیلر قولنجه رقیه ایدی بعضیلر قولنجه ام کلثوم ایدی دیمشلردر
حضرت عثمان رضی الله تعالی عنه رقیه مصلحتی ایچون مدینه‌ده قالمش ایدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مال غنیمتدن غیریلر کبی اکا دخی تمام حصه ویردی
دیمشلردر اندن پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری غزادن دوندیکی زمانده عاصم
ابن ثابت رضی الله عنه حضرتلرینی کوندردی واردی عقبة بن ابی معیط دیدکلری ملعونی دپه‌لدی
واسیرلری سوروب مدینه‌یه توجه ایلدی کفار قریشدن آلنان مال غنیمتی یوکلدوب کتوردیلر
صفرا دیدکلری دربندن چیقاردقلری کبی مسلمانلره برابر قسمت ایلدی ومذکور صفراده
حضرت علی بن ابی طالبه امر ایلدی نضر بن الحارث دیدکلری کافرك بوینن اوردی اندنصکره
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری کندیسی ایلرو کیدوب اسیرلردن برکون مقدم مدینه‌یه
کلدی واسیرلر شهره کلدیکی زمانده اصحاب کرامه اولشدردی *استوصوابهم خیرا* دیو بیوردی
معناسی انلرك احوالن مراعاته امر ایدوب کوروب کوزتمك بیورمقدر دیمشلردر واسیرلر خصوصنده
جمهور علما مذهبی بودرکه امام اولان کیمسه مخیردر دیلرایسه قتل ایدر نتکیم رسول الله حضرتلری
بنی قریظه طائفه سنی جمله قلیجدن کچوردی ودیلرایسه فدا الوب آلور یعنی نفسلرندن بدل مال آلور
دخی اطلاق ایلر ودیلرایسه قوللنور (روایت اولنورکه بدرغزاسنده کفاره بوحقارت واقع اولدی
دخی ابوسفیان تجارتدن مکه‌یه کلدی ابولهب مکه‌ده قالمش ایدی ابوسفیانی کوریجك قریشدن خبر
صوردی ابوسفیان ایتدی هیچ بزم حالمزی صورمه دیدی ابولهب ندر اصلی نه اولدیکز دیدی
ابوسفیان ایتدی همان اونی بیلورمکه محمده بولشدیغمز کبی آرقه‌لریمزی دوندردك دخی بزی استدکلری
دیدی کبی قیردیلر واستدکلری کبی باغلیوب اسیر ایتدیلر دخی آلوب کتدیلر دیدی ابولهب ایتدی نه
قضایه اوغرادیکز که بوقدر کشی ایله تا بویله رسوایلق ایتدیکز دیدی ابوسفیان ایتدی والله بالله
بوخصوصده هیچ کیمسه‌یی عیبلمق اولمازدیدی برابله کوك ماییننده اولقدر بیاض صورتلو ابلق
آتلره بنمش آدملر کوردمکه انلره کیمسه قارشو طورمق احتمالی یوق ایدی دیو یمینلر ایلدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك معتقی اولان ابورافع بوسوزلری ابوسفیاندن ایشدیجك
ایتدی والله اول کوردیکی ملکلر ایدی دیدی همان ابولهب ابورافعك صورتنه برطبانجه چالدی
عباسك خاتونی ام الفضل دخی اوغلانه نیچون طبانجه اورورسین دیو بریولك جوب قالدروب
ابولهبك باشنه چالدی اندنصکره ملعون همان یدی کیجه صاغ اولوب جانی جهنمه
اصمارلدی واوله جکنه یقین عدسه دیرلر برمرض واردرکه سویلجیلردر طائفهٔ عرب اندن قتی
خذرلر انی چیقاردی دخی اوغللری یله یاننه کلمدیلر اولدیکندنصکره اولوسی اوچ کون یاتدی
کیمسه یاننه اوغرامدی آخر عارلندیلر دخی خلقك دیلندن قاچقلر ایچون برچقور قازوب ایراقدن
اغاجله ایچنه ایتدیلر واوزرینه ایراقدن طاش طپراق آتارق طولدردیلر رسول الله صلی الله تعالی

علیه

علیه وسلم حضرتلرینه جفا ایدن ملعونلرك عاقبت هربری برطریقله ایتدکلری خباثتك نکبتلرینی
کوردیلر ابن عقبه رحمة الله علیه ایدر بدرده قیریلان ملعونلرك قاریلری اوزرلرینه کلدیلر
دخی برآی تمام فریاد وفغانلر ایلدیلر لعنة الله علیهم اجمعین بوندنصکره واقع اولان (سریهٔ
عمیر بن عدی الخطمی‌در تاریخ هجرتك اون طقوزنجی آینده رمضان شریفدن بش کیجه قالمش
ایدی مذکور عمیر براعمی کشی ایدی انك قبیله سنده عصما بنت مروان آدلو برکافره قاریسی
وارایدی اسلامی تعییب ایدردی وچوق بیحالق ایدوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینی انجیدردی عمیره امر ایتدیکه واره اول ملعونه‌یی قتل ایده اولدخی کیجه ایله اوینه
کیردی دخی اوغلانی اوشاغی اطرافنده یاتوب او یوردکن قلیجنی چیقاروب کوکسنه طیادی
ارقه‌سندن چیقاردی هلاك ایلدی ینه کلدی صباح نمازنی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلریله قیلدی و بواعمی کیمسه‌یی کوندرمکك وجهی اول ایدیکه کندو قبیله سندن ایدی
و بوندن کیمسه حیله اکلمزایدی اوینه کیروب چیقدیغن کورسه‌لر دخی کیمسه بوندن اول اصل
نسنه کلمك احتمالن ویرمزدی معجزات محمدی برله واردی مصلحتی بیجردی دخی کلدی اندن شوالك
اولنده بیرام نمازین قیلدی ینه اول کون بنی سلیم قبیله سنك اوستنه عزیمت ایلدی بعضیلر قولنجه
بدرغزاسندن یدی کون صکره کتدی دیدیلر بوندن غیری دخی دیمشلردر اندن واردی کدر
دیدکلری صوینك اوزرینه قوندی اوچ کیجه انده طوردی کیمسه‌یه راست کلمدی دوندی کلدی
بودفعه سنجاغی حضرت علی رضی الله تعالی عنه کوتوردی (بوندنصکره سریهٔ سالم بن عمیردر
ابوعفك دیرلر ایدی برملعون یهودی وارایدی عمری یوز یکرمی‌یه وارمش ایدی بودکلو پیرایکن
ایشی کوجی اعدای دینی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری اوزرینه تحریك ایتمك ایدی
وپیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك حقنده انواع هذیان سویلرایدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری امر ایدوب سالمی کوندردی سالم واروب قلیجنی جکری اوستنه
قودی دخی طوتوب اول بریاندن چیقاردی ملعون فریاد ایلدی کندو توابعندن بعض کیمسه‌لر
کلدیلر کتوروب اوینه قویدقلری کبی جانی جهنمه اصمارلدی و بوخصوص تاریخ هجرتدن
یکرمنجی آینده ماه شوال ایچنده اولدی بوندنصکره (غزوهٔ بنی قینقاعدر و بونلر مدینه یهودیلرندن
شجاعتله مشهور برطائفه‌در بوغزا دخی مذکور شوالك نصفنده جمعه ایرتسی واقع اولمش ایدی
(معلوم اوله که پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامك هجرتندنصکره کفار اوچ قسم اولمشلرایدی
برقسمی بویله ایدیلرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایله معاهده ایتمشلرایدیکه
جنك وجدال ایتمیه‌لر ودشمنلرنی دخی جمع ایدوب اوزرینه صالمغه مباشرت ایتمیه‌لر بونلر اوچ بلوك
یهود طائفه سی ایدیکه بریسی بنی قریظه بریسی بنی نضیر بریسی دخی بنی قینقاع ایدی
وبرقسم کافر دخی جنك وجدال اوزره دائما عداوتلری مشتد اولمقده ایدی و بونلر قریش
طائفه سیدر برقسمی دخی هیچ طمعزلر ایدی کوره‌لم ایش نیه وارر دیرلرایدی بونلرك دخی ایچلرنده
بعضی استرایدیکه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام ظهور بوله بونلر خزاعه طائفه سی ایدی بعضی
استمزایدیکه ظهور بوله بونلر بنی بکر طائفه سی ایدی بعضی دخی ظاهرده رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلریله و باطنده دشمنلر یله ایدیلر و بونلر منافقلر ایدی پس اول عهد اوزره
اولان اوچ بلوك یهود طائفه سندن اولا عهدلرین بوزان ملعونلر بنی قینقاع طائفه سی اولدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی بدرغزاسندنصکره شوال ایچنده مذکور
ملاعین ایله محاربه ایلدی ونقض عهد ایتمه‌لرینه باعث بو اولمش ایدیکه طائفهٔ عربدن برخاتون
برقیوجی یهودینك دکاننده اوتورمش ایدی یهودی مراد ایدندیکه عورتك یوزین آچوب کوره
عورت رضا ویرمدی یهودی دخی عورتك قفتانی اوجنی برطریقله اوتوردیغی یرده ارقه‌سنه باغلدی

عورت برندن قالقدیغی کبی سری آچلدی یهودیلر کولشدیلر عورت همان فریاد ایلدی
مسلمانلردن بر کیمسه قپوجی یهودینك اوزرینه صیچره دی اوروب هلاك ایتدی یهودیلر دخی
اوشدیلر مسلمانی قتل ایتدیلر اورادن اهل اسلام ایله یهود اراسنده فتنه ظهور ایلدی اندن
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ابو لبابه یی مدینه ده یرینه قودی وکندو اصحاب
کرام ایله چیقدی بنی قینقاع اوزرینه کتدی ذی الحجه نصفندن ذی القعده غره سنه وارنجه
محاصره ایدوب ملعونلری اورته یه الدی آخر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
فرمان شریفنه اطاعت کوستروب یا رسول الله نه بیوررسك اویله ایده لم دیدیلر خاتونلریمز وذریاتمز
برم اولسون مال ومنالمز سنك اولسون بزی اجتمه دیدیلر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام منذر
ابن قدامه یه امر ایلدی نه قدر یهودی وار ایسه بغلدیلر اندن عبد الله بن ابی بن سلول رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه بونلر خصوصنده سویلیوب وافر ابرام والحاح ایتدی آخر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری قرمقدن فراغت ایدوب امر ایلدیکه مدینه دن
چیقوب کیده لر اول دیارده آنلردن بر کیمسه قالمیه چیقدیلر دیار شامده اذرعات دیدکاری یره
کتدیلر جمیع اثواب وسلاحلرینی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری المش ایدی
همان شویله باشلرین قورتاروب کتدیلر واولدن عبد الله بن ابی وعبادة بن صامت مذکور
طائفه ایله حلف ایدیلر وحلف شول دوستدر که دوستنه غدر ایلمکه یمین ایتمش اوله صکره دن
عبادة بن صامت رضی الله تعالی عنه دوستلقلرندن چکیلوب تبری ایلدی اما عبد الله بن ابی
منافق ایدی ظاهرده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایله ایدی اما معامله سی کفار ایله
ایدی (یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا الیهود والنصاری اولیاء) آیت کریمه سی نازل اولدی معناسی
اهل ایمانی یهود ونصاری ایله دوستلق ایتمکدن نهی قیلمقدر بوندنصکره (غزوه سویق در هجرتدن
یکرمی ایکنجی آیده ذی الحجه نك بشنجی کونی احد کوننده واقع اولمش ایدی سویق دیدکاری
قاورلمش بغدای اونیدر که طائفه عرب یاغ ایله قارشدیروب یرلر بو غزاده مشرکلرك اکثر یدکاری
سویق ایدی ومسلمانلر کفار الندن بر مقدار سویق غنیمت المشلر ایدی انکیچون بو غزا غزوه سویق
دیمکله مشهور اولدی دیمشلردر وبوکا سبب اول اولمش ایدیکه بدر غزاسنده ابو سفیان خلاص
ایده بلدیکی اثوابی آلوب مکه یه واردیغی زمانده نذر ایلمش ایدیکه لشکر چکوب محمدك اوزرینه
وارمینجه نه خاتونلری یانه واره نه کندو به دهن سوره عرب طائفه سنده عادتدر بدنلرینه یاغ سوررلر
حاصل کلام آندی یرینه کلمك ایچون قریش طائفه سندن ایکیوز نفر راکبله چیقوب مدینه ناحیه لرندن
عریض دیدکاری یره کلدیکه اورادن مدینه اوچ میل یردر انده برقاچ خرما اغاجن یاقدی وانصار
قومندن بر مسلمان قتل ایتدی وشمدنکیرو آندم یرینه کلدی دیو دوندی کیدرکن رسول الله صلی الله علیه
وسلم اردنجه مهاجرین وانصاردن ایکیوز کیمسه ایله چیقدی ابو سفیان قاچمغه باشلدی و یوکارین
تخفیف ایچون یولده طغرجقلر ایله سویقلرین یبانه اتارلردی مسلمانلر بولوب الورلردی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بش کون یبانده اولدی آخر ابو سفیان قاچوب خلاص
اولدی اصحاب کرام ایله پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام مدینه یه کلدیلر وبو ذی الحجه نك اوننده
بیرام نمازن قیلدی وقربان بوغازلمق امر ایلدی وعثمان بن مظعون رضی الله تعالی عنه
بو آیده وفات ایلدی وبو ییلده حضرت فاطمه یی علی بن ابی طالب رضی الله عنه یه ویردی
(طبری رحمة الله علیه ایدر نکاح ایکنجی ییلك صفر آینده واقع اولمشیدی اما یکرمی ایکنجی آی
واقع اولان ذی الحجه ده بر یره کلدیلر دیمشلردر واول زمانده حضرت فاطمه رضی الله عنها
اون بش یاشنده وبش آیلق یا دخی زیاده جه ایدی وحضرت علی کرم الله وجهه یکرمی بر

یاشنده وبش آیلق ایدی امام احمد وابو حاتم رحمة الله علیهما روایتلرنده وارد اولمشدر که حضرت
فاطمه یی دیلمکه اول ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه کلدی اندنصکره عمر بن الخطاب رضی الله
عنه کلدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری جواب ویرمدی واردیلر یا علی سن
کندك وار فاطمه یی دیله دیدیلر اندن علی واروب دیلدیکی کبی یا علی دنیا الکدن هیچ نسنه یه
مالکمیسن دیدی علی ایتدی یا رسول الله بر آتله بر جبه یه مالکم رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری ایتدی آتك سکا لازمدر اما وار جبه کی صات حضرت علی دخی واردی
درتیوز سکسان اقچه یه جبه سین صاتدی دخی اقچه سین رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه
کتوردی اول دخی مبارك الیله بر مقدار اقچه الوب وار طیب آل دیو بلاله ویردی اندن فاطمه یه
جهاز امر ایلدی بر سریر یاپدیلر وبر سختیان یصدق یاپدیلر ایچنی خرما لیفی ایله طولدردیلر
وپیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرت علی یه بن سزه وارمینجه فاطمه یه تقرب ایتمیه سین
دیو اصمارلمش ایدی اندن فاطمه رضی الله عنها حضرتلرین ام ایمن ایله حضرت علی یه کوندردیلر
حضرت علی کرم الله وجهه ایدر فاطمه کلدی اوك بر جانبنده اوتوردی بن بر جانبنده اوتوردم اندن
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام تشریف ایلدی قرنداشم بونده میدر دیو حضرت علی یی صوردی
ام ایمن ایتدی قزیکی قرنداشکه می ویردك دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری نعم
بیوردی یعنی رسول الله حضرتلری کلوب علی ایچون قرنداشم بونده میدر دیدیکندن ام ایمن
بویله صاندیکه همان بویله دیمکله نکاح جائز اولمیه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری
نعم بیوردیغی بوکا اشارت ایدیکه نکاحه مانع اولان برانادن طوغمش قرنداش اولمقدر یوخسه
بر کیمسه کویه کوسنه قرنداش دیمکله یاخود اوغل دیمکله نکاحه ضرر کلمز اندن رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلری حضرت فاطمه یه صو کتور دیدی اول دخی بر چناق ایله صو
کتوردی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام چناغك ایچنه بر مقدار مبارك اغزی یارندن براقدی
وفاطمه یه بروکل یاقرنم دیدی فاطمه قارشوسنه کلدی صودن بر مقدار الوب فاطمه نك کوکسنه
وباشنه صاچدی دخی * اللهم انی اعیذها بك وذریتها من الشیطان الرجیم * دیدی اندن
ارقه کی دون دیو بیوردی براز دخی یاغرینه صو سرپدی اندن حضرت علی یه دخی فاطمه یه
ایتدیکی کبی ایدوب * ادخل باهلك باسم الله والبرکة * دیو بیوردی یعنی الله تعالانك اسمیله
وبرکتیله اهلکه دخول ایله دیوب کندوسی چیقدی کتدی (روایت اولنور که حضرت فاطمه نك
مهری درتیوز مثقال کموش ایدی اسما بنت ابی بکر رضی الله تعالی عنهما روایت ایلمشدر که اول زمانده
حضرت علینك ولیمه سندن یکرك ولیمه کیمسه ایتمشیدی ولیمه دیو اولنمك دکوننده چکیلن طعامه
دیرلر وحضرت علینك ولیمه سی بر مقدار ارپه اتمکی وبر مقدار خرما بر مقدار دخی حیس ایدی وحیس
دیدکلری بر آشدر که بر مقدار یاغله ویوغرت ایله وخرما ایله اولور بوندن قیاس ایله که انلرك دنیایه
رغبتی نقدر ایمش ودنیا لذتندن نقدر تنعم ایتمشلر (امام احمد رحمة الله علیه روایتی اوزره حضرت
فاطمه رضی الله عنهانك جهازی بر خمیله وبر قربه وبر یصدق ایدیکه ایچنه لیف طولدرمشلر
ایدی وخمیله دیدکلری کبه یه بکزر یره دوشنه جك بر نسنه در بعضیلر قولنده بر سریر دخی ذکر
اولنمشدر بوکا دخی نظر اولنه که فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اثواب
دنیویه دن نقدر تمتع ایتمش کندی جکر کوشه سنه ویردیکی جهاز نه ایمش بوندنصکره
واقع اولان (سریه محمد بن مسلمه در تاریخ هجرتدن یکرمی بشنجی آیده ربیع الاولك اون دردنجی
کوننده درت نفر کیمسه ایله کعب بن اشرف دیدکاری یهودینك اوزرینه کوندرلمش ایدی اول
ملعون رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینی هجو ایدردی وقریش طائفه سین تحریك ایدوب

فتنه وفساد ایتدرمکه حریص ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بوندن قتی
بیحضور ایدی انی قتل ایتمکه آدم ایستدی محمد بن مسلمه یارسول الله بن وارەیم قتل ایدەیم دیدی
واراعمدی اکر قادر ایسك قتل ایله دیو بیوردی ینه محمد بن مسلمه ایتدی یارسول الله واردیغمز زمانده
نه دیه لم دیدی یعنی نه بهانه ایده لمکه ظرافتله قتل ایده لم بزدن حیله اکلیه دیمك استردی پیغمبریمز
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی همان خاطریکه نه کلور ایسه سویله بو مصلحتده جائزدر
برشی لازم کلمز اولدخی اصحاب کرامدن ابونایله یی وعباد بن بشری وحارث ابن اوس بن معاذی
وابوعبس بن حبری یانته الدی بش کشی اولدیلر دخی واردیلر ملعونی بعون الله قتل ایتدیلر ودونوب
مدینه نك مقابری یانته کیجه ایله کلوب بلند آوازله تکبیر کتوردیلر رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری نمازه طورمش ایدی اصحابك تکبیرلرین ایشدیجك ملعونی قتل
ایدوب کلدکلرین بیلدی کندیسی دخی تکبیر ایتدی اندن اصحاب چیقه کلوب ملعونك باشنی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اوکنه براقدیلر تمام حظ ایدوب حق تبارك
وتعالی حضرتلرینه حمد ایلدی اسلامده اولا مدینه یه کلان عدو باشی کعب بن اشرفك باشی
ایدی دیمشلردر وکیدن اصحابدن حارث بن اوسه قلج اوجی طوقنوب یاره اولمش ایدی کلدیکی کبی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری یاره سنه توکوردی همان یاره سی اکجمز اولدی
بوندنصکره (غزوۀ انمار در وانمار دیدکلری نجد ناحیه سنده بریردر بوکا غزوۀ ذی امر وغزوۀ
غطفان دخی دیرلر ذکر اولنان ربیع الاولك اون ایکیسنده کیدلمش ایدی بوکا سبب اول واقع
اولمش ایدیکه دعثور بن الحارث دیرلر ایدی برشجیع کافر وار ایدی بنی ثعلبه و بنی محارب طائفه لرندن
برمقدار کیمسه جمع ایتمشیدی اهل اسلامی غارت ایلمك استردی رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری ایشیدیجك مدینۀ منورده حضرت عثمان بن عفانی قودی دخی کندوسی درتیوز
اللی نفر آتلو ایله چیقدی کفار پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامك بو عزیمتنی ایشیدیجك
طوره مدیلر یوکسك طاغلر باشنه قاچدیلر صحابۀ کرام مذکور بنی ثعلبه طائفه سندن برین
طوتوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه کتوردیلر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری اسلامی عرض ایلدی اولدخی قبول ایدوب مسلمان اولدی انی حضرت بلالك یانته
قودی اندن براز یغمور یاغدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك لباسلری
ایصلندی ارقاسندن چیقاروب برتنهایرده براغاج بداغنه سردی کفار یوقاریدن کوزه درلر ایدی
همان سردارلری اولان دعثوره نه طورورسن یتش محمد ایشته یالکز یاتمش یانده هیچ کیمسه یوق
دیدیلر همان قلجن آلوب تا رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك یاندیغی یره کلدی
مبارك باشی اوجنده طوردی دخی (من یمنعك منی الیوم) دیدی یعنی سنی بندن کیم منع ایلر شمدی کیم
الیقور دیدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام دخی *الله* دیو بیوردی اندن جبرائیل علیه السلام
یتشوب دعثورك کوکسنه قاقدیغی کبی قلج الندن دوشدی همان رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلری قلجی النه الدی دخی *من یمنعك منی* دیدی دعثور ایتدی هیچ بر کیمسه یوقدر که شمدی
بنی سنك الکدن الیقویه دیدی اوراده کلمۀ شهادت کتوروب ایمانه کلدی واردی قومنی دخی ایمانه دعوت
ایلدی اندن حق سبحانه وتعالی حضرتلری بو آیت کریمه یی انزال ایلدیکه بیورر (یا ایها الذین آمنوا
اذکروا نعمة الله علیکم اذ هم قوم ان یبسطوا الیکم ایدیهم فکف ایدیهم عنکم واتقوا الله وعلی الله
فلیتوکل المؤمنون) یعنی ای شول کیمسه لر که ایمان کتوردیلر حق سبحانه وتعالی حضرتلرینی
ذکر ایدك سزك اوزریکرده اولان نعمتنی شول زمانده که برقوم سزه اللرین اوزاتمق استدیلر سزی
قتل ایتمك دیلدیلر اندن حق سبحانه وتعالی آنلرك اللرینی سزدن منع ایلدی سزه ال اوزاتدرمیوب

مضرتنی سزدن دفع ایلدی ایمدی الله تعالی حضرتلرندن خوف اوزره اولك والله تعالی حضرتلرینه
توکل ایتسونلر مؤمنلر زیرا خیره ایصال ایتمکده وشری دفع ایتمکده حق تعالی حضرتلری کافیدر دیمکدر
حاصلی حق جل وعلا حضرتلری اول زمانده ایتدیکی لطف واحسانی مؤمنلره ذکر ایتدیروب
بن اول تکری یم که دشمن بودکلو فرصت بولوب هلاکه مقرر اولمشیکن ضرری بن دفع ایتدم غالب
اولمشیکن مغلوب ایتدم ایمدی برکشی خوف ایدر ایسه بندن خوف ایلسونکه بنم المدن کیمسه المغه
قادر دکلدر و بکا توکل ایتسونکه خیر یتشدرمکده وشر دفع ایتمکده بن کفایت ایدرم دیمکدر
بعضیلر قولنجه بو خصوص غزوۀ ذات الرقاعده اولمشدر وغزوۀ انمارده جنك میسر اولمیوب
مدینه یه رجوع ایتمشلردر جمله اون بر کیجه یبانده یاتمشلردر و بوندنصکره (غزوۀ نجراندر و بوکا
غزوۀ بنی سلیم دخی دیرلر بونك سببی اول واقع اولمشدیکه فرع ناحیه سنده بنی سلیمدن چوق کافر
جمعیت ایتدی دیو رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه خبر ویرمشلر ایدی صحابۀ
کرامدن اوچ یوز نفر کیمسه ایله چیقوب واردی کوردیکه طاغلمشلر ینه دوندی مدینه یه کلدی
بو دفعه چیقدیغی زمانده مدینه یی ابن ام مکتوم حضرتلرینه اصمارلمش ایدی رضی الله عنه وجمله
اون ایکی کیجه یبانده اولدی بوندنصکره (سریۀ زید بن حارثه در قرده دیدکلری صو اوزرینه
وارمشلر ایدیکه نجد یارنده در بعضیلر بو صو یك اسمنی فرده ضبط ایتمشلردر فتح فا ایله وکسر
را ایله ابن اسحق رحمة الله علیه قولنجه بو سریه نك سببی اول اولمش ایدیکه قریش طائفه سی
شامه کیتدکلری معتاد یولی بدر غزاسندنصکره ترك ایدوب عراق یولندن کیتمکه باشلمشلر ایدی
برکون ینه ابو سفیان برکار بان ایله شام یولنه چیقمش ایدی خیلی کموش اثوابلری وار ایدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلری خبر آلوب زید بن حارثه یی برمقدار کیمسه ایله یوللرینه کوندردی
ابن سعد روایتنده یوز نفر ایله کوندرمش ایدی واردیلر کاربانی آلوب مدینۀ منوره یه کتوردیلر
مال غنیمتی خمسین چیقاردیلر یکرمی بیك درهم کموش ذکر خمسی حاصل اولدی بعضیلر یکرمی
بش بیك درهم دیمشلردر و بو خصوص تاریخ هجره تك یکرمی سکزنجی جمادی الآخرینده
واقع اولمشدر اما محمد بن اسحق رحمة الله علیه بو خصوصی کعب بن اشرف قتلندن مقدم ذکر
ایتمشدر بوندنصکره (غزوۀ احددر واحد مدینۀ منوره قربنده برطاغدر ماینلری برفرسخدن
آز بردر سائر طاغلردن منفصل ومتوحد اولدیغیچون احد دینلمشدر و بوکا ذوعینین دخی دیرلر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بو طاغك حقنده *احد جبل یحبنا ونحبه* دیو
بیورمشدر یعنی احد برطاغدر که اول بزی سور بز دخی آنی سورز دیمکدر و حضرت موسانك قرنداشی
هارون علیهما السلام احدده یاتور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مشهور
غزاسی بونده واقع اولمشدر اوچنجی یل شوالك اون برنده سبت کونی واقع اولمشدر اتفاق بونك
اوزرینه درکه اوچنجی یلده اولمش اوله اما بعضیلر مذکور شوالك یدنجی کونده و بعضیلر
نصفنده اولمشدر دیدیلر امام مالك رحمة الله تعالی علیه بدر غزاسندن بریل صکره اولمشدر
دیو بیوردی علمای حدیث روایتلرنجه بو غزانك سببی اول اولمشیدیکه قریش طائفه سی بدر غزاسنده
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن کوره جکلرین کوروب خلاص اولنلری
ابو سفیانله رسوای وملامتله مکه شهرینه کلدکلرنده کوردیلر کیمنك باباسی قتل اولنمش کیمنك
اوغلی کیمنك قرنداشی قرلمش واشراف مکه نك مشهور ومتعارفلری قلجدن کچمش آتش غیرت
جاهلیه جانلرینه تاثیر ایدوب مشورت ایتدیلرکه ابو سفیانك قافله سنده کندینك وسائر تجارك
امواله کلدر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلریله جنك ایده لر اندن تجار راضی اولوب
متاعلرین نه وار ایسه صاتدیلر ویك دوه لری وار ایدی جمله سین بیع ایتدیلر جمیع مبلغ اللی بیك

التون اولدی حق جل وعلا حضرتلری کلام قدیمنده (ان الذین کفروا ینفقون اموالهم لیصدوا
عن سبیل الله فسینفقونها ثم تکون علیهم حسرة ثم یغلبون) آیت کریمه سین بونلر حقنده انزال
ایتمشدر معناسی کافرلر الله تعالی یولندن خلقی منع ایتمک ایچون ماللرین خرج ایدوب صکره پشیمان
اوله جقلریندن وفتح مکه ده مغلوب اوله جقلریندن خبر ویرمکدر اندن کفار قریش پیغمبریمز
علیه الصلاة والسلام حضرتلریله جنك ایتمکه اتفاق ایدوب جمعیت ایلدیلر وعباس بن عبد المطلب
مکتوب یازوب کفارك تدبیرلرینی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه اعلام ایتدی
وابو سفیان سردار اولوب کفار عسکرین مکه دن چیقاردی کلدیلر احد جانبندن مدینه یه قارشو
بر وادینك ایچنه قوندیلر واهل اسلام ایچنده نیجه کیمسه لر وار ایدیکه بدر غزاسنده حاضر اوله مدقلرینه
حسرت چکرلر ایدی حاصلی مسلمانلر دخی غزایه تمام حرص واشتیاق اوزره ایدیلر رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلری دخی جمعه کیجه سی بر واقعه کوروب صباح اولیجق اصحابنه ایتدی
*انی والله قد رأیت خیرا رأیت بقرا تذبح ورأیت فی ذباب سیفی ثلما ورأیت انی ادخلت یدی فی درع
حصینة* یعنی تحقیقا بن والله واقعه ده خیر کوردم که بر صغر بوغازلنور وقلجمك یوزنده کدك
کوردم وکوردمکه کیبی بر محکم جبه یه ادخال ایتدم دیمکدر بنه کندیسی تعبیر بیوروب اول بوغازلنن
صغر بعض ناسدر که قتل اولنورلر وقلجم یوزنده کوردیکم کدك بنم اهل بیتمدن بر کشیدرکه قتل اولنسه
کرکدر بر روایتده اول جبه مدینه در دیدی بعض روایتده وارد اولمشدر که رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بویله تدبیر ایتدیکه شهردن طشره چیقمیه لر کفار کلوب
مدینه نك سوقاقلرینه قیولدقلری زمانده طاملر اوستندن اوقله وطاشله جنك ایده لر صحابه دن
بعضیلر یا رسول الله بز بو کونی استردك که الله ایچون قتال ایده لم همان دشمنه قارشو چیقه لم بزه
قورقدیلر چیقمدیلر دیمسون دیدیلر اندن پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام خلقه جمعه نمازین
قلیو یردی اندنصکره بر مقدار وعظ ونصیحت ایلدی وجد وجهد ایتمك بیوردی ومادامکه
صبر ایدوب یرلو یرلو یریکزده طوره سز نصرت سزکدر ودشمنه قارشو چیقمغه سلاح لنمق امر
ایتدی خلق رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك بویله بیوردیغندن سوندیلر
اندن ایکندی نمازین دخی قلیو یردی بو حالده عوالی خلقی دخی کلمشلر ایدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری نمازدن فارغ اولیجق سعادتخانه سنه کیردی یانیجه ابو بکر
الصدیق وعمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنهما بیله کیردیلر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامه
عمامه سین ولباسین کیدردیلر مسلمانلر دخی رسول الله حضرتلرینك چیقمه سنه منتظر اولوب
قپو اوکنده صف باغلیوب طوررلر ایدی ایچلرندن سعد بن معاذ واسید بن حضیر رضی الله تعالی
عنهما کیرو قلانلرینه ایتدیلر ایو وارمدیکز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی
کندویه قومدیکز انك تدبیری چیقمق اوزره دکل ایدی همان ینه امری اکا تفویض ایدك
نیجه دیلرسه اویله ایلسون دیدیلر اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مبارك
جبه سین کیمش وقلیجن قوشانمش طشره چیقدی اصحاب کوریجك اول سویلدکلری سوزه
نادم اولوب یا رسول الله بزم مرادمز سکا مخالفت دکلدر نه دیلر ایسك آنی ایله دیدیلر رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی هیچ بر پیغمبره لایق دکلدر که جبه سین کیدکدنصکره
تا حق تبارك وتعالی آنکله عدوسی ماینده حکم ایدنجه جبه سین چیقاره حاصلی پیغمبرلره
راشمزکه جبه کیدکدنصکره دشمنی ایله کندی اورتاسنده الله تعالانك امری نه ایسه ظهوره
کلمدین چیقاره دیو جواب ویردی (امام احمد وامام طبرانی ونسائی وحاکم رحمهم الله تعالی
ابن عباس رضی الله تعالی عنهما حضرتلرندن روایت ایتدکلری حدیث شریفده دخی مذکوردرکه

رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اولا اصحابه اشارت بیوردیکه مدینه دن چیقمیه لر
وانلر شهادت طلب ایدوب چیقمغی اختیار ایتدیلر وپیغمبریمز علیه الصلاة والسلام جبه سین
کیدکدنصکره ارل مخالفت شکلن کوستردکلرینه نادم اولدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری دخی جبه کیدکدنصکره قتال ایتمدین چیقارمق بر پیغمبره لایق دکلدر دیدی
والحاصل ایکی حدیث شریف بری برینه شاهددرکه احد غزاسنك ابتداسی بو طریق اوزره
اولمشدر اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اوچ سنجاق قالدردی بر سنجاغی
اسید بن حضیره ویردی ومهاجرینك سنجاقلرین بر قوله علی بن ابی طالبه بر قوله مصعب
ابن عمیره ویردی وخزرج قومنك سنجاقلرین حباب بن منذره ویردی بعض قولده سعد بن عباده یه
ویردی دیمشلردر رضی الله تعالی عنهم وصحابۀ کرام ایچنده یوزجه او وار ایدی سعد بن معاذ ایله
سعد بن عباده جبه لو ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اوکنجه سرعتله
کیدرلردی مدینۀ منوره یی ابن ام مکتومه اصمارلمش ایدی قتی کنج یاشلولری الوب کیتدی
واهل اسلام عسکری بر روایتده بیك نفر وبر روایتده طقوز یوز نفر کیمسه ایدیلر وکافرلر اوچ بیك
نفر ایدیلر یدی یوز نفری جبه لو ایدی ایکی یوز آتلری واوچ بیك دوه لری وار ایدی وارالرنده
اون بش عورت دخی وار ایدی اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری چیقدی
احد طاغنك یاننده قوندی عبد الله بن ابی دیدکلری ملعون رئیس المنافقین ایدی اورادن اوچیوز
نفر منافقله کیرو دونوب کیتدی بعضیلر قولنجه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
انلرك کفرلرین بیلدی دخی شوط دیدکلری موضعدن امر ایدوب دوندردی دیدیلر بعضیلر دخی
احددن دوندردی دیدیلر حاصلی مؤمنلر ایله منافقلر بیله قاریشوب کتمشلر ایدی آخر دوندیلر
کندیلر صافی مؤمنلر قالدی اندن اهل اسلام احد طاغنك دیبنه صف باغلدیلر ومشرکین
قرشولرینه صف باغلدیلر ابن عقبه رحمة الله علیه ایدر خالد بن ولید اول زمانده دخی ایمانه
کلمش ایدی کفار عسکرینك صاغ قولی اوزره ایدی وابو جهلك اوغلی عکرمه دخی
ایمانه کلمش ایدی اول کفارك صول قولی اوزرنده ایدی اهل اسلام اراسنده اللی نفر
یخشی اوق اتار کیمسه لر وار ایدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری انلرك
اوزرینه عبد الله بن جبیری رئیس ایدوب مزبور آتیجیلری عسکر اسلامك اردنده واقع
اولان طاغ یولنك اغزینی محافظه یه قودی تا که دشمن طولاشوب آردلرندن کلمیه لر وبیوردیکه اکر بزی
قوشلر قاپدیغنی دخی کورورسکز تا بن سزه خبر کوندرمینجه زنهار یریکزدن آیرلمیه سز دیدی
واکر کوره سز که بز کافرلری صیوب ایاقلر التنده چکنه دیرز ینه بن سزه خبر کوندرمینجه اولمیه که
یریکزدن حرکت ایده سز دیو محکم تأکید وتنبیه لر بیوردی براء رضی الله تعالی عنه حضرتلرندن امام
بخاری رحمة الله علیه بو یلجه روایت ایلمشلردر و(ابن عباس رضی الله تعالی عنهما دخی روایت
ایلمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری آتیجیلرا یرلرین تعیین ایتدکدنصکره
بیوردیکه سز بزم ارقه لریمزی حمایه ایلك اکر کوررسکز که بزی قتل ایده لر بزه نصرت ایتمیه سز
اکر کوررسکز که بز غنیمت الیرز بزه شریك اولمیه سز دیدی بو سوزلردن مراد محکم سپارش ایدوب
یرلو یریکزده بکلیه سز اولمیه که یریکزدن کیده سز دیمك ایدی ابن اسحق رحمة الله تعالی
علیه ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بر قلیجی مبارك النه الدی دخی اصحابنه
خطاب ایدوب بو قلیجی حقیله کم آلور دیدی بر قاج کیمسه لر کلدیلر المق استدیلر ویرمدی اندن
ابو دجانه رضی الله تعالی عنه یانینه واروب یا رسول الله بونك حقی ندردیدی بونك حقی اولدر که تا ایکی
قات اولنجه بونکله کافرك صورتنه چاله سن دیدی اولدخی یا رسول الله بن بونی حقیله آلورم دیدی

اندن پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام قلیجی اکا ویردی غایت شجیع ودلاور کیمسه ایدی جنك
یوزنده شجاعت وافتخارله صالنی صالنی یوریدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
بیوردیکه * انها لمشیة یبغضها الله الا فی مثل هذا الموطن * یعنی ابو دجانه نك رفتارنه اشارت
ایدوب بو برنوع یوریشدر که حق تعالی بوکا بغض ایلر الا بونك کبی یرده دکل دیمکدر حاصلی تکبر
وافتخارله یوریمك جنکدن غیری یرده جائز دکلدر دیمك اولور بونده جائز اولدیغی کفاره
جرأت کوستروب قلبلرینه مهابت دوشرمکیچوندر (زبیر بن عوام رضی الله تعالی عنه ایدر
کوردم ابو دجانه نیلردیو آردینه دوشدم کوردم باشنه برقزل صارق صارندی انصار قومی کوریجك
ابو دجانه موت صارغن صارندی دیدیلر اندن میدانه کیردی مشرکلردن هر کیمه راست کلدیسه
چالوب هلاك ایلدی وحضرت حمزة بن عبد المطلب رضی الله تعالی عنه ارطاة بن شرحبیل آدلو
کافری قتل ایتدی وحنظله رضی الله عنه ابو سفیانله جنك ایدرکن شداد بن اوس حنظله یی
چالوب شهید ایتدی خاتونی اولان جمیله که عبد الله ابی دیدکلری منافقك همشیره سی ایدی اول اهلم
حنظله صواشه کتدکده جنابتله کتمش ایدی دیدی پیغمبریمز علیه السلام ملائکه انی یودیلردیو
جواب بیوردی بعض علمادن روایت اولنور که برکیمسه جنب ایکن شهید اولسه غسل اولنمق کرکدر
دیمشلردر انلرك تمسکی ذکر اولنان حدیث شریفدر وعلی بن ابی طالب رضی الله عنه مشرکلرك
سنجاغنی کتورن طلحة بن ابی طلحه دیدکلری کافری قتل ایتدی اندنصکره سنجاغی انك قرنداشی
عثمان بن ابی طلحه الدی انك اوزرینه حضرت حمزه رضی الله عنه حمله ایدوب الینی وارقه سنی چالدی
اندنصکره حق تبارك وتعالی اهل اسلامه نصرت ویردی کفاری قلیجله سوروب اراده قلان مسلمانلرك
اوزرندن آچدیلر ملعونلر قاچمغه یوز طوتوب مسلمانلر آردلرینه دوشدیلر وکافر عورتلری فریاد وفغانه
باشلدیلر بو حالت ظهور ایتدیکی کبی مسلمانلر اثواب یغمالمغه باشلدیلر (امام بخاری رحمة الله علیه
روایت ایلمشدر که اوق آتمغه تعیین اولنان مسلمانلر کفارك بودکلو بوزلدقلرین کوریجك بری برینه
نه طورورسز شمدنکرو مسلمانلره نصرت میسر اولوب غالب اولدیلر بزده غنیمته وارهلم دیدیلر رئیسلری
اولان عبد الله بن جبیر رضی الله تعالی عنه ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری سزه نه بیوردیغن اونوتدیکزمی دیدی یولداشلری ایتدی والله البته واریز غنیمتدن
بزده برمقدار آلورز دیدیلر همان طوردقلری یردن ایریلوب برمقدار ایلرو واردقلری کبی بوزلدیلر
(امام بخاری رحمة الله علیه نقلنده حضرت عایشه رضی الله تعالی عنها بیورمشدر که احد کوننده
کفار صندیلر صندقلرنده شبهه قالمدی اندن ابلیس علیه اللعنه چاغروب ای الله قوللری آردیکزدن
صاقنك دیدی اندن مسلمانلرك ایلروده اولانلری دوندیلر دخی آردلرنده اولان یولداشلرین دشمن
صانوب بری برین قیردیلر وابن عباسدن روایت اولنان اوزره مسلمانلر دوندکلری زمانده کفارله
قارشدیلر دخی ایکی عسکر خلقی بری برین فرق ایده مدیلر مسلمانلر ایچنده بری برین قیرمق
واقع اولدی دیو بیورلمشدر اما اخبار صحیحه ده وارد اولمشدر که خالد بن الولید طاغ
بولنده طورن آتیجیلر جانبنه نظر ایدیجك کوزینه آز کیمسه کوروندی همان آتله طولاشوب
اوزدلرینه هجوم ایلدی عکرمه دخی برجماعتله انك اردینه دوشدی کلدیلر آتیجیلرك یرلرنده
قلانلرین ورئیسلری اولان عبد الله بن جبیری قتل ایتدیلر (صحیح بخاریده وارد اولمشدر که
جنك ایچون صفلر باغلندیغی زمانده سباع آدلو برمشرك میدانه چیقوب آدم استدی حضرت
حمزه رضی الله تعالی عنه قارشو واروب برق شمشیر دشمن سوزله خرمن وجودینه آتش صالوب
حاصل آمال بی مالن فضای فناده برباد ایلدی اندن وحشی ۷ کورنمز بلا کبی برطاش اردنده
صاقلنوب حضرت حمزه رضی الله تعالی عنه یانینه اوغرادیغی کبی حربه سین آتدی خطرناك

محله راست کلوب اول وجود ارجمنده کزند ایریجك اوراده جام شهادتی نوش ایلدی و بستر
استراحته قطرات خون زخمندن کلنلر صاچلوب بالین فراغت اوزره خواب راحته واردی
ومصعب بن عمیر رضی الله تعالی عنه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك یاننده جنك
ایدردی ابن قمیه دیدکلری کافر کلوب مصعبی شهید ایلدی اما اعتقادی بوایدیکه سید کائنات
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ظفر بولمش اوله همان بلند آوازایله محمد قتل اولندی
دیو چاغردی بعضیلر چاغران ازب العقبه دیدکلری شیطان ایدی دیمشلردر لعنة الله علیه
بعضیلر دخی ابلیس علیه اللعنه ایدی دیمشلردر اندن مسلمانلر اراسنده برآواز پیدا اولوب (ای عباد الله
اخراکم) دیو چاغردیلر معناسی ای حق تعالانك قوللری آردیکز جانبندن احتراز ایدك دیمکدر
مسلمانلر دخی شویله صاندیلر که اردلرندن کفار کلمش اوله همان ایلروده اولنلری دوندیلر کیروده
اولنلرایله جنك ایدوب مسلمانلر بری برین قیردیلر و برمقداری مدینه جانبنه قاچوب کیرو قلانی
طاغلدیلر واراللرینه قتل دوشدی دیمشلر (روایت اولنور که مسلمانلر اراسنه تفرقه دوشوب پیغمبریمز
علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك یاننده اون درت کشی قالدی یدیسی مهاجریندن ایدی
بونلرك بری حضرت ابی بکر الصدیق رضی الله عنه ایدی یدیسی دخی انصار قومندن ایدی
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین اما صحیح بخاریده اون ایکی کشی قالدی دینلمشدر حاصلی اول کون
صحابه نك کرامدن یتمش کیمسه رتبه شهادته قدم بصدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری اصحاب کرامله بدر غزاسنده مشرکلردن یوز قرق نفر کیمسه یه اصابت ایتمشیدی
یتمشنی قتل ایتدیلر ویتمشین اسیر ایتدیلر ایدی اندن ابو سفیان * افی القوم محمد * دیو چاغردی
یعنی قوم اراسنده محمد وارمیدر دیو رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك صحتن بیلمك
ایستدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری اصحابنه تنبیه ایلدی ابو سفیانه
هیچ جواب ویرمدیلر اوچ دفعه بویله چاغردقدنصکره ابو بکر رضی الله عنه حضرتلرین
صوردی اندن عمر حضرتلرین صوردی اصلا جواب ویرمدیلر همان دوندی قربشه ایتدی
محمد وابو بکر وعمر قتل اولنمشلردیدی حضرت عمر رضی الله عنه اشیدیجك صبر ایده مدی یلان
سویلدك یره الله دشمنی بونلر هب صاغدر حاضر اول شمدنصکره باشکه نه کلور کورهسین جنك
دیدکلری نو بتجه اولور برنسنه در دیدی اندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اصحابی
یوقلیوب نیجه اولدیلر دیو توجه ایتدیکی کبی کفار قرشو کلوب طاشه طوتدیلر مبارك یوزین
قنادوب بردیشین کسر ایتدیلر ۹ علماء حد یتدن مرویدر که اول کوهری شکست ایدن کافر
خام دست عقبة بن ابی وقاص دیدکلری ملعون ایدی صکره دن هر بارکه برذریتی وجوده کلسه
اغزی بد بوی اولوب اوك دیشلری تادیلرندن قریلوردی وحد بلوغه یتشمدن کشته
زخم کلوخ اندازمرك اولوردی وفخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اول کون
مبارك الت طوداغی ومبارك آلنی ومبارك یکاغی مجروح اولمشدر ابو سعید الخدری رضی الله تعالی
عنهدن روایت ایتدکلری بودرکه مبارك دیشیله طوداغنه زخم ایرشدیرن عقبة بن ابی وقاص
ایدی ومبارك النی مجروح ایدن عبد الله بن هشام ایدی ومبارك یکاغنه کزند ایرکورن
ابن قمیه ایدی مبارك باشنده اولان تولغه نی اوروب کسر ایتدیلر دخی ایکی حلقه سی قوپدی
مبارك یکاغنه شویله باتدیکه ابو عبیدة بن الجراح رضی الله تعالی عنه دیشلریله یاپشوب
چکدی چیقاردی ودیمشلردر ابو عامر دیرلردی برملعون وارایدی مسلمانلر دوشسون دیو بریر
چقورلر قازمش ایدی کفار طاش آتدیلر دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
اول چقورلرك برینه یانی اوستنه دوشدی حضرت علی کرم الله وجهه یتشوب مبارك النه یاپشدی

وطلحة بن عبید الله قوجاغنه آلوب ایاق اوزرینه قالدردیلر (امام طبرانی رحمة الله تعالی علیه نقلنده بویله درکه ابن قمیه دیدکلری ملعون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مبارك وجهنه ومبارك دیشنه ضرر یتشدیردی دخی مبارك الیله یوزندن قانی سیلرکن * اقماك الله * دیو بیوردی اورادن حق تبارك وتعالی حضرتلری اول ملعونك اوزرینه برطاغ کچیسین مسلط ایلدی شولقدر بوینوز چالدیکه ملعونی پاره پاره ایلدی دیمشدر ائمهٔ حدیثدن بعضیلر روایت ایتمشلردرکه غزوهٔ احدده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مبارك یوزی مجروح اولدی دخی هم قانی سیلردی هم ایدردیکه * کیف یفلح قوم خضبوا وجه نبیهم وهو یدعوهم الی ربهم * دیرایدی معناسی نیجه نجاة بولور شول قوم که پیغمبرلرینك یوزین قانه بویادیلر شول حالده که اول انلری تکریلرینه دعوت ایلردی دیمکدر اندن صکره (لیس لك من الامر شیء او یتوب علیهم او یعذبهم فانهم ظالمون) آیت کریمه سی نازل اولدی قاضی رحمة الله علیه تفسیری اوزره او یتوب جمله سی آیت سابقه ده اولان او یکبتهم جمله سنه معطوفدر لیس لك من الامر ماینده اعتراضدر دیمشدر واحتمالدرکه ان تقدیریله امره یاخود شیئه معطوف اوله بو ایکی تقدیر اوزره معنی لیس لك من امرهم او من التوبة علیهم او من تعذیبهم شیء دیمك اولور یاخود لیس لك من امرهم شیء او التوبة او تعذیبهم دیمك اولور محصل معنی یا محمد مرادك اوزره کافرلرك جمله سین قرمق یاخود اصلاحه کتورمك بابنده سنك الکده نسنه یوقدر انلرك حقلرندن بز کاورز دیمك اولور دخی تفصیلی آیات متقدمه نك تفسیرلری نقل اولنوب انلره ربط اولنمغه محتاجدر مقام اول دکلو بسط کلامه متحمل اولمامغین بو مقدارله اکتفا اولندی (روایت اولنمشدرکه مبارك یوزینك قانی سیلردی و بیوردیکه اکر قانمدن بر یوزینه نسنه دوشیدی کفار اوزرینه کوکدن عذاب نازل اولوردی بوندن صکره دعا ایدوب بیوردیکه * اللهم اغفر لقومی فانهم لا یعلمون * یعنی یارب بنم قومیمی سن مغفرت ایله زیرا تحقیقا انلر بیلمزلر دیمکدر مراد شریفلری ایمانه کلملری رجاسیله عذاب عاجلدن شفاعت اوله یاخود ایمان روزی قیلوب کناهلرین عفو ایله بوایشی بیلمزلکله ایتدیلر دیمك اوله الله اعلم والا کافرلری حالنده کفاره مغفرت میسر دکلدر (ابن هشام رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدرکه مازن قبیله سنده بر خاتون وار ایدی آدی نسیب بنت کعب ایدی احد غزاسی اولدیغی کون سلاحن قوشاندی دخی صباح وقتنده اوندن چیقوب جنك یرنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه یتشدی ونظر شریفنده کفارله حرب وقتال ایلدی اندن مرویدرکه ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اوکنده چالشوب کاه اوقله کاه قلجله اوزرندن دشمنی دفع ایدردم اول زمانده که مسلمانلر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك یاندن طاغلدیلر آز کیمسه قالدی همان ابن قمیه دیدکلری لعین اوته دن کلوب قنی محمد قنده در بکا کوسترك بن نجاة بولمیام اکر اول نجاة بولور ایسه دیدی بن دخی ملعونه قارشو واردم بکا برقلج اوردی بن ده اکا برقاج قلج باصدم اما اول الله دشمنی ارقاسنه ایکی قات جبه کیمشیدی دیو بیوردی ام الربیع رضی الله عنها ایدر بن کوردم نسیب بنت کعب رضی الله عنهانك اوموزنده بر یاره سی واریدی یتوب یری چقور قالمشیدی بن یاره ایدی دیو بیوردی مرد معنوی بو مقوله خاتوندرکه زلف وخال چهرهٔ اقبالی آیینهٔ شمشیرده مشاهده قیلوب قلجله رتبهٔ شرفده مقامن زهرهٔ زهرادن بر تروکوشهٔ سربندین چنبر آسمانه همسر ایلیه (روایت اولندیکه اول کون ابو دجانه رضی الله عنه حضرتلری کندوبی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك اوکنده تیر بلا یه سپر ایلیوب طوردی مبارك ارقاسنه اوقلر طقوندقجه اصلا حرکت ایتمیوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك

قارشوسندن کیتمزدی سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه افندمز حضرتلرینك یاننده طوروب کفاره اوق اتاردی سعد رضی الله عنه روایت ایلرکه فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری بکا اوق صوناردی دخی * ارم فداك ابی وامی * دیو بیوررردی معناسی آت یا سعد اتام وانام سکا فدا اولسون دیمکدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بو کلامی سعددن غیری کیمسه یه بیوردیغی اشیدلمامشدر دیدیلر سعد رضی الله عنه ایدر بعض اوق صونردیکه تمرنی دخی یوق ایدی دیو بیورر یعنی کفار اوزره اوق آتمغه شویله حریص ایدیکه الینه کیردیکی اوقی آت دیو بکا صونردی بن دخی اتاردم امر جهادده علیه الصلاة والسلام بویله اهتمام تام اوزره ایدی دیمکدر (روایت اولنمشدرکه اول کون جنکده قتادة بن نعمان حضرتلرینك بر کوزی یرندن چیقدی دخی یکاغنك اوستنه دوشدی بولداشلری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك یانینه کتوردیلر مبارك الیله کوزنی یرینه وضع ایتدی دخی * اللهم اکسه جمالا * دیو دعا ایلدی صکره دن قتاده نك اول کوزی اول برندن حسنده ونورده غالب اولدی ودعانك معناسی یارب قتاده نك کوزینه کسوهٔ جمال ویر دیمکدر و بو قضیه جملهٔ معجزات سید کائنات صلی الله علیه وسلمندندر بری دخی بودرکه ابورهم دیدکلری کافر اوق آتوب کلثوم بن الحصین حضرتلرینك کوکسنه اوردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری یاره سی اوزرینه توکوردیکی کبی یتوب صحت بولدی بری دخی بودرکه عبد الله بن جحش جنك ایده رك قلجنی اوفاندی دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری عبد اللهك الینه براغاج پاره سی ویردی بامر الله اول اغاج برقلج اولدی انکله جنك ایلدی صکره کندودن ورثه سنه انتقال ایده رك خلفای عباسیه دن معتصم خلیفه زمانـده بغداد شهرنده ایکیوز التونه صاتلدی خلیفه نك امراسندن بغا آدلو برترك بکی آلدی (روایت اولنورکه مشرکین شهداء اصحاب اراسنه کیردیلر دخی بورنلرین وقولاقلرین واودیرلرندن کسدیلر وقارنلرین یاردیلر اعتقاد باطللری بوایدیکه رسول اکرمه حزن کتورمش اوله لر و یاننده مقربلری اولان اصحاب کبار هب محزون اولمش اوله لر هند بنت عقبه برقاچ کندو اقرانی ایله کزوب شهدانك بورنلرین وقولاقلرین کسرلر ایدی وحضرت حمزه رضی الله تعالی عنهك مبارك قارنن یاروب برمقدار جکری پاره سین کسدی آغزینه آلوب واقر چیندی یوطه مدی دخی براقدی (نقل اولنورکه اول پریشانلق اراسنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی اولا کوروب تشخیص ایدن کعب بن مالك ایدی رضی الله تعالی عنه بیورمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی تولغه التنده کوردم دخی مبارك کوزلرندن بیلدم اندن بلند آوازله ندا ایدوب یا معشر المسلمین هذا رسول الله دیو چاغردم اورادن مسلمانلر دخی کوروب بیلدیلر جمع اولوب یانینه کلدیلر همان برمقدار کیمسه ایله طاغ سمتنه چکلدیلر ابو بکر الصدیق وعمر وعلی رضی الله تعالی عنهم یاننده بیله ایدیلر برمقدار کتدکلری کبی ابی ابن خلف دیدکلری ملعون قنی محمد بکا کوسترك دیو آت صالوب آردلرندن کلدی اصحاب کرام رضی الله تعالی عنهم ایتدیلر یا رسول الله بریمز دونسون شو ملعونك حقندن کلسون دیدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری قوك کلسون دیو بیوردی آندن ملعون یاقلشدیغی کبی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری حارث بن صمه نك حربه سین آلدی دخی قارشو واروب برحربه چالدی لعین بدکردار زین سمند استکباردن زمین ذلت وخساره دپه سنك اوزرینه کلوب برقاچ کره تکرلندی وچهرهٔ ادباری وصورت مرداری غبار خاکدن نجالتله خاکسار اولدی (امام بیهقی روایتنده لعینك بر ایکوسی قیرلدی وقانی زخمندن طشره آقادی دیو بیورلمشدر اندن هزار زور وزارله قریش ایچنه دوشدی والله محمد بنی هلاك ایلدی دیدی

اول مكه ده ایكن بكاسنی قتل ایده رم دیمزمی ایدی ایشته بو یله ایلدی دیدی قر یشلری اولان ملاعین
دخی كدر ایته جنكدر بو یله اولور دیو تسلیه ایلدیلر مكر بو ملعون مكه ده ایكن رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه بر آتم واردر هر كیجه بر شینك انجو كبی اربه آصارم آنك اوزرنده سنی
قتل ایتسم كركدر دیو سو یلر ایدی فخر كائنات افندیمز حضرتلری دخی ان شاء الله تعالی بره ملعون
بن سنی قتل ایده رم دیو بیورردی عاقبت بو یله واقع اولدی برقاچ كون لعین اضطراب زخم خونین
ایله معذب اولوب مكه یه كیدركن سرف دیدكلری منزلده جان برجهنم ایلدی لعنة الله علیه وعلی
اعوانه (روایت اولنور كه فخر كائنات علیه اكمل التحیات افندیمز حضرتلری صحابهٔ كرامدن
رضوان الله علیهم اجمعین ایله كندكلری بولك نهایتنه واردیلردخی علی بن ابی طالب كرم الله
وجهه قلقانی ایله صو كتوردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مبارك
یوزینك قانی یودی وآبدست آلوب اوتوردیغی یردن او یله نمازین قیلدی اصحاب كرام دخی
اوتوردقلری یردن اقتدا ایتدیلر نقل ایدرلر كه ابو سفیان مشركلرله دونوب كتملو اولیجق طاغك
بر یرینه چیقدی دخی بلند آوازله چاغروب *انعمت فعال ان الحرب سجال یوم بیوم بدر اعل هبل* دیو
فریاد ایلدی و بو سوزینك معناسی هبل نعم دیو جواب و یردی قوهبله طعن ایله جنكده ظفر نوبتله در
اشبو كون بدر كوننه مقابلدر ای هبل علو قدرك زیاده اولسون دیمكدر دیدیلر رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری دخی حضرت عمره امر ایلدی اولدخی *الله اعلی واجل* دیو جواب و یردی
وابو سفیان سو یلدیكی هذیان پریشانك اصلی اول ایدیكه مشركین احد جنكنه كیدر اولدقلرنده
ابو سفیان ایكی اوق آلوب برینك اوستنه نعم برینك اوستنه لا یازمش ایدی اندن اوقلری كتوروب هبل
دیدكلری باش صنملریكه مكه نك ایچنده طورردی انك یاننه واروب اوقلری براقدیغی كبی نعم یازیلن
اوق یوقارو كلوب زعم باطلنجه جنك ایتمكه هبلدن اشارت اولمشیدی صكره محاربه ده ارادت خدا
بو یله اقتضا ایدوب اهل اسلامه نوع انهزام شكلی كورندكده بر مقتضای جهل وغرور ابو سفیاندن
بو مقوله سفیهانه كلام صدور ایلمشیدی حضرت عمر رضی الله عنه ایشیدوب بلند آوازله جواب و یردی
سز بزمله برابر كلسز بزم مقتوللر یمز جنتده در سزك مقتوللر یكز جهنمده در دیو بیوردی اندن
ابو سفیان ینه چاغروب بزم عزا امز واردر سزك عزا اكز یوقدر دیدی پیغمبر یمز علیه الصلاة والسلام
تعلیم ایلدی ینه اصحاب چاغروب الله تبارك وتعالی بزم ناصر مزدر سزك ناصر یكز یوقدر دیدیلر
اندن ابو سفیان دونوب كیتدكده بولداشلر یله چاغر یشوب كله جك ییل سزكله بدرده بولوشم
وعده مز بو یله اولسون دیدیلرینه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری امر ایلدی بو جانبدن
دخی نوله سزكله وعده مز او یله اولسون دیو جواب و یردیلر (امام طبرانی رحمة الله علیه ایدر مشركلر
دونوب كیتدیلر دخی مدینهٔ منوره دن خاتونلر چیقوب اصحابه قارشو خدمته كلدیلر حضرت فاطمه
رضی الله تعالی عنها یله ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه بولشدقده قوجشدیلر
اندن فخر كائناتك یاره لرین صو یله یومغه باشلدی یودقجه قان زیاده كلور اولدی اندن برمقدار
حصیر یاقوب اوزرینه صاردی اول یاره یه یاپشدی دخی قان دكدی پس رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری مقتوللر اوزرینه محمد بن مسلمه یی كوندردی اولدخی واروب برقاچ دفعه
یاسعد بن الربیع دیو چاغردی هیچ جواب كلمدی اندن ایتدی بنی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری كوندردی سنك حالكی كورمكه كلدم دیدیكی كبی برضعیف آوازله جواب
و یردی اولدخی یاننه كلوب كوردیكه روحدن همان بر اثر قالمش كوزین آچوب ایتدی بندن رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه سلام ایله وشو یله ده كه الله تعالی حضرتلری سكا بزدن
اونوری اجر وعوضلر و یرسون شول اصل اجر وعوضكه امتدن اونوری پیغمبرلره و یریلنلردن

افضل اوله دیدی اندن ایتدی بندن قومكه شو یله ده كه حق تعالی قتنده هر كز عذر یكز یوقدر
بو ایشده كه سزك اراكزده برنظر ایلر كوز وار ایكن پیغمبر یكزه دشمنلر یول بولوب بو یله ایده لر
دیدی حاصلی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مجروح اولدیغیچون اظهار حزن
ایدوب اصحابه طعن ایلدیكه فخر عالمك سوزین طوتوب برلو یریكزده طورمدیكز منهزم اولدیكز
كفار ظفر بولوب اول وجودشریفه ال اوزاتدیلر دیمك استر ایدی اندن اكلنمیوب تسلیم روح
ایتدی رضی الله تعالی عنه بوندنصكره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بالذات
چیقوب حضرت حمزه یی بو قلمغه ینه احده واردی برو ادینك اورته سنده مبارك قارنی یارلمش بولدی
ومبارك بورنی وقولاغی قطع اولنمش ایدی نظر ایدیجك قانی افراطله بیحضور اولدی بغایت
آجیدی *رحمة الله علیك لقد كنت فعولا للخیر وصولا للرحم اما والله لامثلن بسبعین منهم مكانك*
دیو بیوردی معناسی الله تعالانك رحمتی سنك اوزر ینه اولسون تحقیقا سن چوق خیر ایشلیجی ایدك
وچوق صلهٔ رحم ایدیجی ایدك والله كفاردن سنك بریكه یتمش كیمسه نك بورنن وقولاغن كسیم
دیمكدر اندن حق سبحانه وتعالی سورهٔ نحل آخرنده اولان آیت كر یمه لری انزال بیوردی دخی
اول نیتدن فراغت ایدوب كفارت یمین ایلدی اول آیت كر یمه لر بونلردر كه ذكر اولنور (وان عاقبتم
فعاقبوا بمثل ماعوقبتم به ولئن صبرتم لهو خیر للصابرین) معناسی اكر سزه عقوبت ایدن كیمسه لره
عقوبت ایدر سكز سز عقوبت اولندیغكزك مثلیله عقوبت ایدك یعنی اونلر بر كیمسه نك بورنن
وقولاغن كسدیلر ایسه سزده اونلردن بر كیمسه نك كسوك یتمش كیمسه نك كسمك واكر صبر ایدوب
عقوبت ایتمز سكز البته صابرلره صبر ایتمك انتقام ایتمكدن افضلدر دیمكدر (واصبر وما صبرك
الا بالله ولا تحزن علیهم ولاتك فی ضیق مما یمكرون *ان الله مع الذین اتقوا والذین هم محسنون)
یعنی یا محمد اول نسنه كه سكا احد كوننده یتشدی اكا صبر ایله حال بو كه سنك صبرك حق تبارك
وتعالانك توفیق وعنایتیله در وكافرلر سندن اعراض ایتدكلرینه محزون اولمه یاخود مسلمانلره
اولان ایشه بیحضور اولمه وكفارك مكرندن كوكل طارلغنده اولمه تحقیقا حق سبحانه وتعالی
نصرت ومعونتیله متقیلر یاننده حاضردر وموحدلر ومخلصلر ایله دردیمكدر مفسر ین رحمة الله
علیهم تقوادن مراد حق جل وعلانك امرینی تعظیمدر واحساندن مراد عباد اللهه شفقتدر
دیمشلردر (روایت اولنور كه حضرت حمزه نك همشیره سی اوغلی عبد الله بن جحش رضی الله عنه
دخی احدده شهید اولمش ایدی كفار اكا دخی حضرت حمزه یه ایتدكلرین ایلمشلر ایدی ایكسنی
برقبره دفن ایتدیلر رضی الله عنهما خواجهٔ عالم صلی الله علیه وسلم شهدا اوزرینه كلدی دخی
بیوردیكه *انا شهید علی هؤلاء وما من جریح یجرح فی الله الا والله یبعثه یوم القیمة یدمی
جرحه اللون لون الدم والریح ریح المسك *معناسی بونلر فی سبیل الله مقتول اولدقلرینه عند الله
بن شاهدم وفی سبیل الله یاره لنمش هیچ برمجروح یوقدر الا حق جل وعلا قیامت كوننده آنی قبرندن
شول حالده قالدیرر كه یاره سی قان اقیدر قانك رنكی قان رنكی ورایحه سی مسك رایحه سی دیمكدر
عبد الله بن ثعلبه دن مرو یدر كه رسول الله صلی الله علیه وسلم شهداء احد ایچون جراحتلر یله صارك
دیو امر ایلدی یعنی یودوروب كفن لنمدی دیمكدر (ائمهٔ حدیثدن بعضیلر روایت ایتمشلردر كه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری جابر رضی الله تعالی عنه حضرتلرینه
بیورمشدر كه حق سبحانه وتعالی حضرتلری هیچ كیمسه یه سوزسو یلمدی الا حجاب اردندن سو یلدی
وسنك بابا كه بلا حجاب سو یلیوب بندن ایسته سكا و یره یم دیدی اولدخی یارب سندن استرمكه دنیایه
رد اولنیم دخی سنك یولكه بردخی قتل اولنیم دیدی حق تبارك وتعالی حضرتلری دخی بیوردیكه
بندن حكم ازلی شو یله سبقت ایلدیكه اولنلر بردخی دنیایه وارمیه لر دیدی اولدخی ایتدی ایمدی

يارب بنم آردمده اولنلره يعنى اهل دنيايه بنم حالمدن خبرو يرديدى اندن حق جل وعلا حضرتلرى
بوآيت كريمه يى انزال ايلدى (ولاتحسبن الذين قتلوا فى سبيل الله امواتا بل احياء عند ربهم يرزقون
فرحين بما آتيهم الله من فضله و يستبشرون بالذين لم يلحقوا بهم من خلفهم الاخوف عليهم ولاهم
يحزنون) معناسى پيغمبرمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينه ياخود هر احده خطاب ايدوب
ديمكدركه فى سبيل الله مقتول اولنلرى ميتلر صانمه بلكه اونلر صاغلردر ربلرينه قرب صاحبلريدر
رزق ويريلورلر جنتده حق سبحانه وتعالى حضرتلرى كندو فضلندن انلره عطا قيلديغى
شيئله شاد مانلردر ودخى دنياده قيوب كيتدكلرى مؤمنلرك حاللريله شادمانلردركه اكر انلر
دخى وفات ايلسه لر يامقتول اولسه لر بر حيات ايله صاغ اولورلر كه انى نه محذوره دوشمك خوفى
نه محبوبى يتورمك غمى مكدر ايلر ديمكدر (قاضى بيضاوى رحمة الله عليه بويله بيورمشدر حاصلى
بودركه شهدا ميت دكللردر آنلر صاغلردر الله تعالى حضرتلرينه تقربلرى واردر جنت ميوه لرندن
وصولرندن يايچرلر الله تعالى حضرتلرينك عطا قيلديغى شرف شهادته مسرور وشادمانلردر
ودنياده اولان اهل ايمان قرنداشلرى دخى دار آخرته انتقال ايتدكلرنده كندولرى كبى رحمت
ورضوانه ونعيم جاودانه واصل اوله جقلرينه مسرور وشاد مانلردر ديمك اولور (ابن عباس
رضى الله تعالى عنهما رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرندن روايت ايلمشدركه * ارواح
الشهداء فى اجواف طير خضر ترد انهار الجنة وتأكل من ثمارها وتأوى الى قناديل معلقة فى ظل العرش *
ديو بيورمشدر معناسى شهدانك روحلرى يشل قوشلر ايچلرنده دركه آنلر جنت ايرماقلرينه كلورلر
وجنت ميوه لرندن يرلر وعرش كولكه سنده آصلمش قنديللر ايچنده ياتورلر ديمكدر بعض علما
بيورمشلردركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك تأوى الى قناديل العرش ديو
بيورديغى (والشهداء عند ربهم لهم اجرهم ونورهم) نص شريفى تصديق ايلر ديمشلردر
وقناديله كيرمه سى كيجه ايله در كوندوزين مقتضاسى اوزره طيران وسيران ايتمكده در وآخرتده
جنته كيردكدنصكره فنا دنياده ياتمز آنده ياتديغى اول زمانه وارنجه در ديمشلردر و برحديث
شريف واردركه هر مؤمن كركسه شهيد اولسون وكركسه دوشكنده وفات ايتسون روحى جنت
اعلايه واصل اولوب آنده فواكه جنتدن تنعم ايلر ديو بيورلمشدر (امام احمد امام شافعيدن اودخى
امام مالكدن اودخى زهريدن آنلر دخى عبدالرحمن بن كعبدن آنلر دخى اتاسى كعب بن مالكدن
رضوان الله تعالى عليهم اجمعين روايت ايتمشلردر كعب بن مالك دخى پيغمبرمز عليه الصلاة
والسلام حضرتلرندن روايت ايتمشدركه * نسمة المؤمن طائر تعلق من شجر الجنة حتى يرجعه الله
الى جسده * ديو بيورمشلردر يعنى مؤمنك روحى برقوشدركه جنت آغاجلرينك ميوه سندن اكل
ايدر تاحق جل وعلا حضرتلرى جسدنه رجوع ايتديرنجه ديمكدر بو حديث شريف دلالت
ظاهره ايله دليلدركه ارواح مؤمنين قوش صورتنده جنت ايچنده داخل اولورلر وميوه سندن تنعم ايدرلر
ايمش * نسأل الله الكريم المنان ان يمن علينا بالايمان * اما بو حديث شريفله مقدم نقل اولنان
حديث شريفدن فهم اولنوركه جنتده ارواح شهدانك عزتى سائر مؤمنينك ارواحندن زياده
اوله زيرا ارواح شهدا حقنده يشل قوشلر ايچنده در ديو بيورلدى سائر مؤمنينك ارواحى حقنده
كندوسى قوش اولور ديو بيورلدى پس ارواح شهدا غيريلره نسبتله راكبلر اولورلر بندكلرى
قوشلر بال و پر آچوب استدكلرى مقاماتى سير ايتديررلر وغيريلرك ارواحى بالذات كندولر بال
و پر آچوب طيرانه محتاج اولورلر اما بودكلو زحمته هب قائل اولوردق حق جل وعلا حضرتلرى
ارواحمزه هواى باغ جنان وفضاى روضهٔ رضوانده پران اولمق ميسر ايديدى بفضله واحسانه
(روايت اولنوركه احد غزاسنده شهيد اولان مسلمانلر يتمش نفر كيمسه ايدى بعضيلر قولنجه التمش

بش كشى ايدى دردى مهاجريندن ايدى رضى الله تعالى عنهم وعن سائر الصحابة اجمعين نقل
ايدرلر كه مسلمانلر مقتوللرى اوستنده اغلشدقلرى زمانده منافقلر مسرور اولوب يهود طائفه سنك
كوكللرنده اولان غل وغش ظاهر اولدى لعنهم الله تعالى (تنبيه شويله معلوم اوله كه قاضى عياض
رحمة الله عليه شفاسنده بعض علمادن نقل ايتمشدركه بركيمسه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى هزيمت اولندى ديسه اكا توبه ويريله اكر توبه ايتمزسه قتل ايده لر ديو بيورمشدر
زيرا پيغمبرمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينه حاشا نقص ويرمكدر هزيمتك معناسى دشمندن
يوز دوندرمكدر رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك كندولرينه بو هركز واقع اولمامشدر
واقع اولمق دخى جائز دكلدر زيرا رسول الله صلى الله تعالى عليه سلم حضرتلرى كندى امرنده
بصيرت وعصمتنده يقين اوزره ايدى ديمشلردر حاصلى انهزام عون وعصمت رب العالمينه يقين
اولمامقدن كلور انبيا عليهم السلام حقنده بو متصور دكلدر (غزوهٔ احدده اهل اسلامه واقع اولان
حال برقاج فوائد وحكمى متضمندر ديو بيورمشلر برى بودركه معصيتك آخرى يرامز اولديغن
مؤمنلره بيلدرمكدر زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى اول كون آتيجيلره محكم
تنبيه وتأكيدلرله سپارش ايدوب زنهار اولميا كه يرلو يريكزدن كيده سز ديو بيورمشيدى فرمان
شريفلرينه كمال اطاعتدن مقتضاى خلقت بشريت اوزره غفلت ايدوب هواى يغماايله برمقدار
ايلرو واردقلرى كبى رخت وجود واسباب زندكانيلرى عرصهٔ تلف وتوىده تاراج بولدى برى
دخى بو معنايه اشارتدركه انبيا ورسل عليهم الصلاة والسلام جناب عزتدن بعض بلا ايله
مبتلا اولورلر اما عاقبت حميده انلرك اولور نتكيم پيغمبرمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينك
جميع اعداسى آخر الامر شمشير عالمكير حكمنه كردن اطاعت قومشلر ايدى اما اول امرده كاه
نصرت وظفر وكاه اضطراب وخطر اوزرماولدقلرينه حكمت بونى يازمشلردركه اكر دائما منصور
ومظفر اوله لر ايدى مجموع خلق ربقهٔ اطاعتلرينه ضرورى ييون ويروب مؤمن ومنافق قنغيسى
ايديكى فرق اولنمازايدى اما كاهى انكسار شكلى ظهوره كليجك منافقلر كندولرى آشكاره ايدرب
مسلمانلر امتياز صبر وثباتله سرافراز اولورلر نتكيم بو غزانك اولنده واقع اولمش ايدى برى دخى
بودركه حق سبحانه وتعالى حضرتلرى دار كرامتده مؤمنلره بعض مراتب عاليه تقدير ايتمشدركه
بلا ومحنت چكمينجه مجرد عمللر يله اكا وصلت ميسر اولماز انكيچون بعض شدايدله مبتلا ايلر برى
دخى بودركه كاهى حق تعالى حضرتلرينك ارادتى اعداى دين اسلامك قلع وقمعنه متعلق اولور
دخى بونلردن انواع كفر وضلال وطغيان و بغى وعناد وعصيان ظهوره كلمكى سبب خلق ايلر
اندن صدمات صرصر قهر ودست برد عواصف عذاب ايله شجرهٔ حياتلرينك كوكن كونشه كوسترر
والله اعلم (بوندنصكره واقع اولان غزا غزوهٔ حمراء الاسد در وحمراء الاسد ديدكلرى مدينهٔ منوره يه
سكزميل غايتنده برموضعدر و بوغزايه احد جنكينك ايرتسى صباح وقتنده چيقمشلر ايدى مراد
شريفلرى كفار اهل اسلامى زبون اكليوب تكرار فساده مباشر اولماسونلر ديو جرأت وجلادت
كوسترمك ايدى فى الحقيقه اصابت بيورلدى والاملعونلرك فكر فاسدى كلوب مدينهٔ منوره يى
باصمق ايدى ومعاويه بن مغيرة بن ابى العاص ديدكلرى كافره راست كلنوب امر شريفلريله
ملعونك بوينن اورديلر حاصلى بش كيجه طشرده ياتديلر جمعه كون اوليجق مدينهٔ منوره يه رجوع
ايتديلر بو خصوصلر ماه شوال ايچنده واقع اولمش ايدى بعض علما قولنجه شراب حرام اولمق
دخى بو شوالده واقع اولمشدر اما بعضيلر دردنجى سنده حرام اولدى ديمشلردر (امام احمد بن حنبل
رحمة الله عليه روايتنده ابوهريره رضى الله تعالى عنه بيورمشدركه خمر اوچ دفعه حرام قيلندى
پيغمبرمز صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى مدينه يه كلدكده خمر ايچيلوردى وقمار

اوبنانوردی پس صحابهٔ کرامدن بعضیلر خمر ایچمکدن وقاراو ینامقدن رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه سؤال ایتدیلر دخی حق جل وعلا حضرتلری (یسئلونك
عن الخمر والمیسر قل فیهما اثم کبیر ومنافع للناس واثمهما اکبر من نفعهما) آیت کریمه‌سین انزال
ایتدی اندن خلق ایتدیلر حق تعالی بزه حرام ایلمدی نهایت آنلرده اثم کبیروارددر دیو بیوردی دیدیلر
ینه متصل ایچرلر ایدی حتی کونلرده برکون مها جریندن برکشی اخشام نمازنده امامت ایلیوب
قراءتنده خلط ایلدی اندن حق تعالی اول آیت کریمه‌دن اغلظ آیت کریمه انزال ایدوب
(یا ایها الذین آمنوا لاتقربوا الصلوة وانتم سکاری حتی تعلموا ماتقولون) بیوردی ینه خلق
طورمیوب ایچرلردی آیت مذکوره دن دخی اغلظی نازل اولوب (یا ایها الذین آمنوا انما الخمر
والمیسر والانصاب والازلام رجس من عمل الشیطان فاجتنبوه لعلکم تفلحون) دیو بیورلدی
اولکی آیت کریمه‌نك معناسی بودر که یا محمد اصحابك سکا خمر ایچوب قاراو ینامقدن سؤال ایدرلر
سن جواب ویروب ده که اول ایکیسنده اولوکناه واردر وناسه منفعتلر واردر واول ایکیسنك
کناهی نفعلرندن اولودر دیمکدر خمرده منافع وارایدیکی ظاهردر اما میسرده نه منفعت واردر که
اکا مبتلا اولنلرك هر بری سرمایهٔ سعادت واقبالی کف تلفدن در باخته قیلشلر وخلعت عز
واجلالی خلع ایدوب پلاس افلاسده قالمشلردر دنیلورسه اصلی بودر که زمان جاهلیتده عادت
بو ایدیکه قاردن حاصل ایتدکلری مالی فقرا ومساکینه قسمت ایدرلردی منفعت انلره کوره اولور
یوخسه مباشرلرینه نظر دکلدر (ایکنجی آیت کریمه‌نك معناسی بودرکه ای شول کیمسه‌لر که
ایمان کتوردیلر مستلر اولد یغکز حالده نمازه طورمك تا نماز ایچنده نه‌سو یلدیککزی بیلنجه
دیمکدر قاضی رحمة الله علیه بویله تفسیر ایتدکدنصکره مراد مست اولان کیمسه‌یی صلاته قریب
اولمقدن نهی دکلدر بلکه شراب ایچمکده افراطدن نهی در دیو بیورمشدر (اوچنجی آیت
کریمه‌نك معناسی بودرکه ای شول کیمسه‌لر که ایمان کتوردیلر بوندن غیری دکلدر که خمر
ومیسر وانصاب وازلام مرداردر عقول آنلری کریه کورر امدی اول مرداردن اجتناب ایدك تاکم
اجتنابکز سبیله فلاح ونجاة بوله سز دیمکدر پس خمره علومدر ومیسر قاراویوندر وانصاب
شول صنملردر که دیکه قورلر دخی عبادت ایدرلر وازلام اوقلردر که یلکلری وتمرنلری اولمیه و بونك
اصلی بودرکه زمان جاهلیتده مشرکلرك اوچ اوقلری وارایدی برینك اوستنه امرنی ربی یازلمش
ایدی برینك اوزرینه نهانی ربی یازلمش ایدی برینك اوزرینه هیچ نسنه یازلمامش ایدی و بواوقلری
برخریطه یه صاروب هبل دیدکلری صنمك یاننده مجاور اولان کیمسه یه ویرمشلر ایدی اول
حفظ ایدرذی ومشرکلردن برینك برمعظم خصوص ایشلمکه نیتی اولسه اولا واروب اول
اوقلری هبل یاننده آتاردی اکر امرنی ربی یاز یلان اوق چیقرسه تأخیر ایتمیوب اول ایشی ایشلردی
اکر نهانی ربی یاز یلان چیقرسه بریل تأخیر ایدردی اکر یازیسی اولمیان اوق چیقرسه
اوقلری آلوب یردخی آتاردی شمشیر یازقضا تیغ شر یعنی درمیان ایدلیدن بومقوله اوضاع مهمله
بلکسز اوقلرکبی یبانلره چاودی (وامام حسن بن علی رضی الله تعالی عنهما بوسنه‌ده وجوده
کلمشدر بوندنصکره واقع اولان (سریهٔ ابی سلمه رضی الله عنهدر بونلرك امیری عبدالله بن
عبدالاسددر تاریخ هجرتدن اوتوز بشنجی آیده ماه محرم ایچنده خویلد اوغللری سلمه ایله طلحه‌نك
اوزرینه کوندرلمش ایدی واروب بولامدی برمقدار دوه‌لرین وقیونلرین سوروب کتوردی
کیمسه ایله جنك واقع اولمدی بوندنصکره (سریهٔ عبدالله بن انیس در بودخی تاریخ مزبورده
واقع اولمشدر عرفات مقابله سنده عرنه دیدکلری وادیده سفیان بن خالد دیدکلری کافرك
اوزرینه ارسال اولنمشیدی سببی اول ایدیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله

حرب وقتال نیتنه بعض کفار جمع ایتدیکی مسموع اولمشیدی اندن عبدالله رضی الله تعالی عنه
ملعون مزبوری ظرافتله قتل ایچون یالکز کوندرلدی دخی اول جانبه واردقده سفیانسن کیمسین
دیو سؤال ایلدی عبدالله ایتدی بنی خزاعه‌دن برکشی یم ایشتدم محمد ایله جنك ایتمك استر
ایمش سین بنده سنکله بیله اولمغه کلدم دیدی ملعون دخی نوله خوش کلدك دیوب مصاحب
دوشدیلر برمقدار اطرافی کشت وکذار ایدرك مغرور ایدوب تنهایه چکدی وقتل ایدوب باشنی
کوتوردی کیجه کیدوب کوندز برپرده کندویی پنهان ایدردی اون سکزنجی کونده رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه یتشوب اول ملعونك باشنی اوکنه قودی فخر عالم یوزك آق اولسون
دیو دعا ایلدی اولدخی تحیت وثنا قیلدی کلدیکی کون سبت کونی ایدی ماه محرمدن یدی کیجه
قالمشیدی بوندنصکره (سریهٔ عاصم بن ثابت رضی الله تعالی عنهدر تاریخ هجرتدن اوتوز
التنجی آیده ماه صفر ایچنده واقع اولمشدر بوسریه‌نك کیفیت حالی ائمهٔ حدیث اخبارندن
مستفاد اولان اوزره بودرکه (عضل والقاره دیرلر ایکی قبیله وارایدی برکون مزبورلردن
برقاچ کیمسه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کلوب یا نبی الله بزم آرامزده اسلام
واردر اصحابکدن برقاچ کیمسه کوندرکه کلسونلر بزه فقه تعلیم ایتسونلر دیدیلر پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام حضرتلری دخی اصحاب کرامدن التی نفر کیمسه تعیین ایتدی اوزرلرینه عاصم بن ثابتی
امیر نصب ایدوب کلان طائفه ایله کوندردی کعبة الله ایله عسفان اورتاسنده هذیل قبیله سنك
رجیع دیدکلری صولری قربنه کلدکلری کبی مذکور طائفه خیانتلرین اظهار ایدوب صحابهٔ کرامه
غدر ایتدیلر هذیل قبیله سنه آوازه صالوب انلردن دخی یاردم استدیلر اندن بر آلای کفار
سلاحلر ایله اوزرلرینه کلدیلر بوحالی کوریجك اصحاب کرام بریوکسك دپه نك اوزرینه چیقدیلر
دخی طوردیلر کفار اطرافن آلوب ایتدیلر سزکله عهد وامانمز اولسونکه کندو ارادتکز ایله
آشاغی اینزسکز سزدن برکیمسه‌یی قتل ایتمیه‌لم دیدیلر عاصم بن ثابت رضی الله تعالی عنه بن کافرك
عهدینه اعتماد ایدوب اینمزم دیدی ودعا ایدوب * اللهم اخبر عنا رسولك * دیدی یعنی یارب بزم حالمزدن
رسولکه خبرویر دیدی حق جل وعلا حضرتلری دعاسین قبول ایدوب اول کون حاللرندن
حضرت رسالتپناهی آکاه قیلدی اندن اوقله اوروب اوراده عاصمی شهید ایتدیلر
وخبیب بن عدی وزید بن دثنه وعبدالله بن طارق عهدلرینه اعتماد ایدوب آشاغی ایندیلر ملعونلر
خبیب ایله زیدی مکه شهرینه ایلدوب حارث بن عامرك اوغللرینه صاتدیلر برقاچ کون انلرك
یاننده اسیر ومحبوس طوردیلر اندنصکره قتل ایتدیلر نقل اولنورکه حرم مکه دن چقاروب قتله
کتوردکلرنده بکا برمقدار رخصت ویرك ایکی رکعت نماز قیلایم دیدی موسی بن عقبه‌دن مرویدرکه
خبیبك نماز قیلدیغی یر تنعیم دیدکلری موضعده اولان مسجدك یریدر دیو بیوردی (روایت
اولنورکه خبیبك اولومی مقرر اولدقده حارثك برقرندن طوتمق ایچون اوستره آلدی اندن اول
خاتونك برکوجك اوغلانجغی وارایدی خبیبك یاننه واردی عورت فریاد ایدوب حیفا اوغلانی
کورتمدك اسیرك یاننه واردی انك خود اولومی مقرر اولمشدر شمدی اوغلانی اوستره ایله چالوب
هلاك ایدرینه مغبون اولدم دیو اغلمغه باشلدی خبیب رضی الله عنه ایتدی بزده غدر یوقدر
قورقمه دیدی خاتون مسرور اولدی و بن بوندن خیرلو اسیر کورمدم دیدی و یمین ایدوب ایتدی
بن کوردم خبیب برصالقم اوزم یردیکه دانه‌سی آدم باشی کبی ایدی و بوحال خبیبك کرامتنه نشاندر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك صدق نبوتنه برهان ایدی جمیع اهل سنت قتنده
کرامت اولیا ثابتدر حق تبارك وتعالی حضرتلرینك دوستلرندن کرامت صادر اولور دیمشلردر
اما بعض محققین بیورمشلردرکه اولیادن شول اصل کرامت صادر اولورکه انبیا علیهم السلامه

معجزه واقع اولمش اولمیه مثلا شق قمر واحیاء موتی واظهار ید بیضا و بونلرك امثالی آیات کبری
صادر اولماز دیمشلردر ودخی اناسز ولد وجوده کتورمك کبی و بو مقوله نسنه‌لردن نه وار ایسه
انلره مبسر دکلدر دیمشلردر (امام قشیری رحمة الله علیه دخی بو مذهبه ذاهب اولمشدر اما
دعا ایله مریضلر شفا بولمق وقحط ووبا مندفع اولمق و یاغمور یاغمق وکوزدن بعید بعض
یرلرده واقع اولان حوادثدن مکاشفه ایله خبر ویرمك و بونلرك امثالی امور قتی چوق صدور
ایلر (روایت اولنور که خبیب رضی الله تعالی عنه حضرتلرین محل قتله کتوردکده کفار لعنهم الله
سؤال ایدوب ایتدیلر شمدی سنك یریکه محمدی هلاك ایدوب سنی آزاد ایلسك حظ ایدرمی ایدك
دیدیلر عینی ویروب طوغری سویله دیدیلر ایتدی والله العظیم بن بوکا راضی دکلم که الآن
رسول الله حضرتلری طوردیغی یرده مبارك اباغنه دیکن باته و بن ورام اهل وعیالم اراسنه کیدم
بو قندنکه سزك دیدیککز اوله دیدی ابو سفیان ایتدی والله محمدك اصحابی محمدی سودکلری کبی
بر کیمسه بر کیمسه‌یی سودیکنی بن کورمدم اندن نسطاس آدلو بر کافر اوروب شهید ایلدی رضی الله عنه
پس قریش طائفه‌سی آدم کوندروب سابقا اوق ایله اوروب شهید ایتدکلری عاصمك مبارك جسمندن
بر پاره کتوردوب کورمك استدیلرزیرا عاصم حضرتلری بدر غزاسندن دوندکلری زمانده عقبة بن
ابی معیط دیدکلری ملعونك رسول الله حضرتلرینك امر ایله بوینن اورمشیدی عاصمه قتی کین‌لری
وار ایدی وعقبه دیدکلری ملعون قریشك اولولرندندر اماموذی وغدار و بی رحم ستمکار اولمده
قرین ابی جهل لعین ایدی ابتدای ظهورده اول حضرته مکه شهرنده قتی چوق آزار واذا ایتمش
ملعوندر هزار وصد هزار بار لعنت بسیار و بی شمار جان خبیثنه اوله (محمد بن اسحق رحمة الله تعالی
علیه (و بریدة بن سفیان قدس الله سره روایتلرنده وارد اولمشدر که عاصم رضی الله تعالی عنه قتل
اولندیغی زمانده هذیل طائفه‌سی مراد ایندیلرکه مبارك باشن الهلر دخی سلافه بنت سعید دیدکلری
کافر قاریسنه صاته‌لر زیرا احد غزاسنده عاصم حضرتلری انك ایکی اوغلنی قتل ایتمشلر ایدی
واول زمانده ملعونه عهد ایتمش ایدیکه اکر عاصمك فرصتی الینه کیرر ایسه مبارك باشنك کوکندن
قدح ایلیه‌دخی ایچندن شراب ایچه مالدار ملعونه ایدی هر کیم عاصمك باشنی کتوررسه یوز دوه ویرم
دیو عهد ایتمش ایدی اندن کافرلر اول نیتله عاصمك یاننه واردقلری کبی اول قدر بی حد و بی پایان آری‌لر
اوشدیکه قابل اولوب مبارك جسمنه اوله شامدیلر (روایت اولنور که عاصم رضی الله تعالی عنه
حق تبارك وتعالی حضرتلرینه تضرع ایتمش ایدیکه نه برمشركك انك جسمنه دکه ونه اول برمشركك
جسمنه دکه اول اجلدن حق تعالی حضرتلری حمایه ایدوب مبارك بدنندن نسنه کسمکه قادر
اوله‌مدیلر حضرت عمر رضی الله تعالی عنه بو قصه‌یی ایشتدیکی زمانده * یحفظ الله العبد المؤمن
بعد وفاته کما حفظه فی حیاته * دیو بیوردی یعنی حق جل وعلا حضرتلری مؤمن قولنی زمان
حیاتنده صاقلدیغی کبی وفاتندنصکره دخی صاقلر دیمکدر اکر نیچون کفار النده قتل اولنمقدن
صاقلمدی دیمك خاطره کلور ایسه حق جل وعلا حضرتلری مقام شهادتله اکرام ایتمك دیلمشدی
انکیچون او یله اولدی اما مبارك جسمندن نسنه کسلمك حرمتنه مناسب دکلدر انکیچون بوندن
حمایه ایتدی بوندنصکره واقع اولان (سریۀ منذر بن عمر در مکة الله ایله عسفان اورتاسنده
بئر معونه دیدکلری یره کونده‌رلمش ایدی احد غزاسندن دردنجی آیده واقع اولمشدر بونك دخی سببی
سریۀ سابقه سببی کبیدر تفصیلی بودرکه ابو براء بن عامر بن مالك بن جعفر دیرلر برمشهور
کیمسه وار ایدی طائفۀ عرب ایچنده ملاعب الاسنه دیمکله معروف ایدی رسول الله حضرتلرینه
کلدی افندیمز حضرتلری اکا اسلام عرض ایلدی غیرت جاهلیت حسبیله اسلامه کلمدی
اما اسلامدن بعید دکل ایدی دیمشلردر یعنی اهل اسلامله عداوتی یوق ایدی وشعائر اسلامدن

برنسنه‌يي

برنسنه‌یی انکار ایلمز ایدی سائر کفره کبی عناد وخلاف اوزره دکل ایدی دیمکدر اندن رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ایتدی یا محمد اکر اصحابکدن برمقدار کیمسه کونده‌روب نجد خلقنی
دینکه دعوت ایلسك رجا ایده‌رمکه قبول ایدرلر ایدی دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری بن نجد خلقندن خوف ایده‌رم جائزکه اصحابمه ضرر کتوره‌لر دیو بیوردی ابو براء
ایتدی آنلر بنم قوکشیلرمدر خوف ایلمه کوندر دیدی اندن صحابۀ کرامك فقراسندن بعض کیمسه‌لر
وار ایدیکه کوندز معاشلری امری ایچون اودون جمع ایدوب صتارلر ایدی کندولره وسائر اصحاب
صفه‌یه انفاق ایدرلر ایدی کیجه ایله تلاوت قرآن عظیم وعبادت حضرت رب رحیمه اشتغال
کوسترلر ایدی فخر کائنات صلی الله علیه وسلم حضرتلری منذر بن عمروی مذکور طائفه‌دن
یتمش نفر بعض روایتده قرق و بعضنده اوتوز نفر کیمسه ایله ارسال ایتدی چیقدیلر بئر معونه دیمکله
معروف موضعه کلدکلری کبی رسول الله حضرتلرینك مکتوب شریفلرین حرام بن ملحان حضرتلرینك
الینه ویروب عامر بن طفیل عامری دیدکلری کافره ارسال ایتدیلر ملعون مرید جبار عنید ایدی هنوز
نامۀ نامی‌یه نظر ایتمدین اهیب دوزخ نهیب آتش غضبدن دودمان افلاکه دل اوزادوب شرار صفت
یرندن صیچرادی اوراده ابن ملحان حضرتلرینك شعلۀ شمشیر شهادتله نامۀ وجودینی نور ایدوب
نام شریفنی دیوان شهدایه مسطور ایتدی اندن کیروقلان اصحاب کرامله جنك ایچون بنی عامر
قبیله‌سندن یاردم استدی انلر دخی بو ایشی ابو براء عامرك سوزیله اولمشدر بزآنك عهدین بوزمازز
دیو جواب ویروب ملعون مزبوره اتباع ایتمدیلر اندن سلیم قبائلندن عصیه ورعل طائفه‌لرینه
مراجعت ایدوب انلردن برمقدار کیمسه ایله اصحاب رسولك اوزرلرینه کلدی انلر دخی سلاحه
یاپشوب جنك وآشوبه باشلدیلر اول کون جمله‌سی جامۀ کلکون شهادتله میان روضۀ رضوانده
خرامان اولدیلر دوکلی ایچلرندن عمرو بن امیۀ ضمری اسیر اولدی وکعب بن زیدی مقتول صانوب
قومشلر ایدی اول جراحتندن افاقت بولوب نیجه زمانلر عمر سوردکدنصکره غزوۀ احزابده
شهید اولمشدر وعمرو بن امیه‌نك مضر نسلندن ایدیکن بیلوب عامر بن طفیل اناسی جانیچون
آزاد ایلدی بو حادثه‌دن حضرت رسالتپناه علیه سلام الله خبردار اولیجق بو ایشی بن کریه
کورردم بو یله اولمقدن قتی خوف ایدردم بونلر هپ ابو براء عامر کدر دیو بیوردی ابو براء دخی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك بو کلام شریفنی ایشتدکده قتی نادم اولوب
غایت حجاب واضطرابدن هلاك اولدی ومقتول اولان اصحاب کرین اراسنده اول کون
عامر بن فهیرنك جسم شریفی بولنمدی ملائکه دفن ایتدیلر (انس بن مالکدن مرویدرکه فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مذکور طائفه‌یه آجیدیغی کبی هیچ برطائفه‌یه آجیمدی
دیو بیورمشدر انس رضی الله تعالی عنه ایدر بئر معونه ده مقتول اولان اصحاب حقنده قرآن نازل
اولدی اوقودق اول زمانده که نیجه آیتلرك تلاوتی منسوخ اولمشدر اول آیتك دخی تلاوتی منسوخ
اولدی دیو بیورر ایدی و بونلر حقنده نازل اولان آیت منسوخ التلاوه بودر (بلغوا قومنا انا قد لقینا ربنا
فرضی عنا ورضینا عنه) یعنی بزم قومزه خبر ویرك که تحقیقا بز ربمزی بولدق دخی اول بزدن راضی
اولدی بزده اندن راضی اولدق دیمکدر (روایت اولنور که بوندن مقدم ذکر اولنان اصحاب رجیعك
خبرلریله بو اصحاب بئر معونه‌نك خبرلری رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری بر کونده
واصل اولدی بونلرك جمله‌سین شهید ایدن کفاره بددعا ایلدی چوق زمان کچمدی هر بری بر بلای
عظیمه مبتلا اولوب جان بر جهنم ایلدیلر لعنة الله علیهم اجمعین (بوندنصکره واقع اولان غزوۀ
بنی النضیردر تاریخ هجرتدن دردنجی ییل ربیع الاولنده واقع اولمشدر و بونك سببی اول ایدیکه
سریۀ سابقه حکایه‌سنده ذکر اولنان اوزره عامر بن طفیل حضرت عمرو بن امیه‌یی آزاد ایلدی

دخی مدینهٔ منوره یه کلوب کیدرکن بنی عامر قبیله سندن ایکی کیمسه یه راست کلدی سز کیملرسز
دیدی آنلر دخی بنی عامردن اولدقلرین خبرویردیلر ومز بورلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه واروب عهد آلمشلر ایدی حضرت عمرو بو حالدن خبردار دکل ایدی هنوز عداوتلری
اوزره ثابت صانوردی طمیوب فرصتلرین کوزتدی او یخویه واردقلری کبی داروی هشیری خنجری
کلولرینه ریخته قیلوب باشلرین فتراك فنایه آویخته ایلدی دخی چست وچابك مانند بادوزان افتان
وخیزان مجلس شریف رسالتپناهه چیقه کلدی یا عمرو نه خبروار قصه نیجه واقع اولدی دیو سؤال
ایتدکده بر برکندینك وصحابهٔ کزینك سرکذشتلرین تقریر ایدوب آخر اول ایکی کیمسه یه ایتدیکن
دخی ذکر ایدیجك یا عمرو آنلره دیت لازم اولمش خطا ایتمش سك آنلر بورادن عهدله کیتمشلر
ایدی دیو بیوردی اندن سید کائنات صلی الله علیه وسلم حضرتلری بعض اصحابیله بنی نضیر
قبیله سنه واردیکه مزبورلرك دیتنه معاونت ایده لر زیرا بنی النضیر ایله عقد جوار ایتمشلر ایدی
یعنی قوکشیلق حقن رعایت ایدرلر ایدی اول جهتدن دیت خصوصنده مزبورلردن استعانت
ایلدی و بنی النضیر ایله بنی عامر ارا سنده دخی تمام دوستلق وار ایدی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری خصوص مذکوری بنی النضیره عرض ایدیجك نوله یا ابا القاسم
سکا معاونتلر وخدمتلر ایده لم دیو جهودانه ملایمته باشلدیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری
اصحابیله مزبورلردن برینك دیواری دبنده برمقدار قرار ایتدیلر اندن ملاعین حیلت آیین مصلحت
کورر کبی بری برینه تنهایه چکوب ایتدیلر هیچ بوندن کوزل فرصت اله کیرمز که ظرافتله چیقوب
طام کنارندن محمد اوزرینه برعظیم طاش اوچوروب من بعد غوغاسندن خلاص اوله لم دیدیلر
ایچلرندن سلام بن مشکم آدلو بر یهودی ایتدی کلك بو فکردن فراغت ایدك اکا خبرویررلر
تدبیرکزی طویردخی نقض عهد ایتمش اولورسز صکره باشیکزه بلا کلور دیدی سلامك سوزین
دکلمیوب ارالرندن عمرو بن جحاش دیدکلری ملعون بو ایشی بن ایده رم دیو طامه چیقمغه عزیمت
ایلدی اندن حق سبحانه وتعالی حضرتلری ملعونلرك تدبیرندن رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینی خبردار ایتدیکی کبی اصحاب کرام ارا سندن قالقوب یوریدی ویردی
بو یله تصور ایتدیلرکه افشانه کیدلمش اوله ینه کلور برینه اوتورر دیو برمقدار توقف ایتدیلر
اندن اصحاب کرام رضی الله تعالی عنهم دخی قالقدیلر آردنجه بو قلیه رق تا مدینه یه کلدیلر پیغمبر یمز
علیه الصلاة والسلام ملعونلرك فکری نه ایدیکن حق تعالی حضرتلری اعلام ایتدیکی اوزره
اصحابنه خبرویردی ابن عقبه رحمة الله علیه قولنجه سابقا تفسیر اولنان (یا ایها الذین آمنوا اذکروا
نعمة الله علیکم اذ هم قوم) آیت کریمه سی بونلر حقنده نازل اولمشدر اورادن پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام حضرتلری مذکورلر اوستنه چیقمق ایچون حاضرلنمغه اصحابنه امر ایلدی ومدینهٔ
منوره یی ابن ام مکتوم حضرتلرینه اصمارلدی دخی کندوسی مهاجرین وانصار رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین عسکریله چیقوب بنی النضیر قبیله سنك اوستنه واردی التی کون محاصره
ایلدی ملعونلرك حصار کبی منظره لری وار ایدی هر بری کیردیلر قپولرین اورتوب یاتدیلر
اندن ملعونلره جفا وزیان ایچون امر ایلدی خرما اغاجلرین کسوب یاقدیلر جهودلر ندا ایدوب
یا محمد سن ایلکری فساددن نهی ایدردك بو یله ایدنلری عیبلردك نه حالدر که شمدی خرما اغاجلرین
کسوب یقارسك دیو چاغردیلر (امام سهیلی رحمة الله علیه ایدر یهود طائفه سنك بو سوزلرندن
مسلمانلرك قلبنه برحال کلدی اندن بو آیت کریمه نازل اولدی (ما قطعتم من لینة او ترکتموها قائمة
علی اصولها فباذن الله ولیخزی الفاسقین) معناسی خرما اغاجندن برنسنه که سز کسدیکز یاخود
کوکلری اوزره طورر اولدیغی حالده ترك ایتدیکز الله تعالانك امریله ایلدیکز وکفاره اهانت
وحقارت اولمغیچون اذن ویرلدی دیمکدر آیت کریمه ده مذکور اولان لینه دن مراد خرما اغاجیدر

اما شول اصل خرما اغاجیدر که قوت اولورد کلدر دیمشلر اول دیارده قوت اولان خرما عجوه دیدیکلری
قسمدر غیریسی قوت اولمز دیمشلردر بو سوزلردن مراد کفارك باغ وباغچه سی اهل اسلامك تصرفنه
داخل اولمق احتمالی اولیجق خراب ایتمك اولی اولدیغنه اشارتدر رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینك برمقدار قوت اولمیان قسمندن کسدکلری ملاعینی غیرت وغضبه کتوروب
اولردن چیقارمق ایدی تا کم مراد اوزره حقلرندن کله لر ایدی (قاضی رحمة الله علیه کفاری انجیدوب
غضبلرین زیاده قلمغیچون اولرین خراب ایدوب اغاجلرین کسمك جائز اولدیغنه بو آیت کریمه ایله
استدلال ایتدیلر دیو بیورمشدر (ابن اسحق رحمة الله علیه نقلنده وارد اولمشدر که بنی عوف بن
خزرج قبیله سندن برقوم وار ایدی عبد الله بن ابی دیدکلری منافق دخی اونلردن ایدی اول
قوم شوم بنی النضیر یهودیلرینه خبر کوندردیلرکه طورك منظره لریکزدن طشره چیقمك بهر حال
بز سزی قومازز اکر جنك ایدرسکز سزکله بله جنك ایده رز اکر مملکتندن اخراج اولنورسکز
سزکله بیله چیقار کیده رز دیدیلر اندن حق سبحانه وتعالی قلبلرینه خوف براقدی نصرته
قادر اوله مدیلر آخر بنی النضیری هلاك ایتمه یا محمد مملکتندن چیقار کتسونلر دیو رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه منت ایلدیلر (ابن سعد رحمة الله علیه روایتنده قصه نك تقریری بو طریق
اوزره درکه وقتا که بنی النضیر طائفه سی فخر کائناته غدر ایتمك استدیلر دخی حق جل وعلا خبرویروب
ملعونلرك مرادلرین بلدردی اندن سید کائنات علیه افضل الصلوات حضرتلری ملعونلری
مدینه دیارندن سوروب چیقارمغیچون محمد بن مسلمه یی کوندردی مملکتمدن چیقك تحقیقا سز بکا
غدر ایتمك قصد ایتدیکز شمدنکیرو بنم ایله بونده ساکن اولمك اون کونه قدر سزه مهلت ویردم شو یله که
اون کوندنصکره سزدن بو دیارده برکیمسه کورینه بو ینی اوررم دیو خبر کوندردی
اندن یهود طائفه سی کیتمك تدارکنه دوشدیلر اثوابلرین یوکلتمك ایچون اشجع قبیله سندن دوه لر
طوتدیلر چیقوب کیتمك اوزره ایکن عبد الله بن ابی دیدکلری منافق سز دیارکزدن کیتمك حصارلریکزده
طورك عرب طائفه سندن بنم ایله ایکی بیك نفر کیمسه واردر اونلر دخی واریرلرسزك حصارلریکزه
کیررلر و بنی قریظه دخی سزه یاردم ایدرلر وغطفان قبیله سندن اولان دوستلریکز دخی هب
معاونتلرکز درقنده کیدرسز دیو خبر کوندردی بنی النضیر دخی عبد اللهك سوزینه اعتماد ایدوب رئیسلری
اولان حیی بن اخطب دیدکلری لعین بز دیارمزدن چیقمزز مرادك نه ایسه ایشله دیو پیغمبریمز
علیه الصلاة والسلامه خبر کوندردی اندن فخر کائنات افندیمز حضرتلری غزالرینه تکبیر
اظهار ایلدی اهل اسلام دخی فخر کائناتك تکبیری ایله بله جمله سی تکبیر کتوردیلر دخی بنی النضیرك
اوستنه یوریدیلر ساکن اولدقلری موضع مدینهٔ منوره دن ایکی میل یردر رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری اصحابیله کلوب ایکندی نمازن بنی النضیر قبیله سنك یوردلری اوکنده
قلدی اول کون اسلام سنجاغی حضرت علی بن ابی طالبك النده ایدی کرم الله وجهه اورادن
ملعونلر اوقله وطاشله طاملری اوستندن جنکه باشلدیلر ابن ابی چکلدی یاردمه کلمدی غطفان
قبیله سندن وغیریدن دخی نفع اولمدی نصرتدن نا امید اولوب بالکز قالدیلر دخی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اصحابیله محاصره ایلدی وباغ وباغچه لرین قیردیلر
و بیوردیکه جمیع مال واثواب وسلاحدن نه لری وار ایسه براغه لر دخی قوری باشلریله مملکتدن
چیقوب یقله لر کیده لر اندن یهود بو صلحه راضی اولوب محمد بن مسلمه یی ملعونلرك اخراجنه مأمور
قلدیلر همان عورتلرین واوغلانلرین الدیلر جمله سی التیوز دوه یه یوکلنوب اورادن چیقدیلر
خیبر قلعه سنه کتدیلر پیغمبریمز علیه السلام اون بش کون محاصره ایتمش ایدی اولزمانده
ملعونلر هب کندو اللریله اولرین یقوب خراب ایتمشلر ایدی بنی النضیره بو حال بو یله واقع

اولدیغنه منافقلر ذوقی الم واضطراب چكوب كلی مجروح اولدیلر اندن رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری جمیع اماللرین قبض ایلدی سلاح قسمندن اوچیوز قرق قبضه قلجلری
چیقدی واللی تولغه واللی جبه‌لری دخی بولندی مذكورلرك مالنی مهاجرینه قسمت ایدوب
انصار قومنه نسنه ویرمدی زیرا انلر اغنیا ایدیلر ومهاجرینك مؤنتی اوزرلرندن تخفیف اولنمق
قصد ایلدی انصاردن ایكی كیمسه‌یه حصه ویردی بریسی ابودجانه بریسی دخی سهل بن
حنیف رضی الله عنهما ایدی زیرا بونلر محتاجلر ایدی اكلیل آدلو كتابده سعد بن معاذ رضی الله
تعالی عنه حضرتلرینه دخی بر قلج ویردی دینلمشدر ابن ابی الحقیق دیدكلری یهودینك
بر مشهور قلجی وار ایدی سعد حضرتلرینه ویردیكی اول قلج ایدی دیمشلردر ومهاجرینه
قسمت ایدوب انصاره ویرمدیكنك بر وجهی دخی بودر كه غنیمته استحقاق ایجاف خیل ایله اولور
دیمشلردر یعنی آت ودوه سوروب اورمغله اولور بونده او یله واقع اولمدی انكیچون انلره ویرلمدی
ومهاجرینه ویرلدیكی فقرلری جهتندن ایدی انكیچون ایدیكه انصاردن دخی فقیر اولنلرك
برایكیسنه ویردی دیمشلردر بوندنصكره واقع اولان (غزوهٔ ذات الرقاع در و بوغزانك نوقت
واقع اولدیغنده علما اختلاف ایتمشلردر محمد بن اسحق رحمة الله علیه قتنده غزوهٔ بنی النضیردنصكره
تاریخ هجرتك دردنجی ییلی ربیع الآخرنك ایچنده وجمادی الاولادن دخی بعض كونلرده
واقع اولمشدر ابن سعد وابن حبان قوللرنده بشنجی ییل محرمنده واقع اولدی دینلمشدر ابو معشر
اعتقادنجه بشنجی ییل ذی القعده سنده واقع اولمشدر بوندن غیری دخی سوزلر سویلمشلر در
حقیقت حال معلوم اولمدقدنصكره اختلافات كثیره ذكرینك فائده سی اولمامغین ترك اولندی
وذات الرقاعله تسمیه اولندیغی دخی اختلاف اوزره در بعضیلر اول دیارده براغاج وار ایدی
ذات الرقاع دیرلر ایدی غزا انك اسمیله مشهور اولدی دیدیلر بعضیلر دخی اول یرك طپراغی
بر بر سیاه و بر بر آق ایدی انكیچون ذات الرقاع دینلدی دیمشلر در (رقاع رقعه نك جمعیدر
رقعه دیو بزپاره سنه دیرلر اول دیارك طپراغی آلاجه اولمغین كویاكه جابجا یامه اورلمش كبی
كورینوردی انكیچون ذات الرقاع دینلدی دیمشلردر (امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده
ابوموسی الاشعری رضی الله تعالی عنهدن منقولدر كه بوغزاده ایاقلریمز قباردی دخی بزپاره‌لر ینی
صاردق انكیچون ذات الرقاع دینلدی دیو بیورمشدر اصل قول اصح بودر و بوغزانك خبری
ابن اسحق رحمة الله علیه قولنجه شویله وارد اولمشدر كه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام نجد
ولایتنه غزایه واردی مراد شریفلری بنی محارب و بنی ثعلبه طائفه‌لریله جنك ایتمك ایدی زیرا
انده مزبورلرك خیلی جمعیتی وار دیو اشیدلمش ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری صحابهٔ كرامدن درتیوز نفر كیمسه ایله چیقدیلر بعض روایتده یدیوز نفر ایله چیقدیلر
دنلمشدر مدینهٔ منوره‌یی حضرت عثمان بن عفان رضی الله تعالی عنهه اصمارلدی بعضیلر
قولنجه ابوذر غفاری رضی الله عنه حضرتلرینه اصمارلدی دنلمشدر اندن فخر عالم صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری اصحابیله چیقوب اول دیارده نخل دیمكله معروف یره واردیلر كه غطفان
قبیله سنك یرلرندندر حاصلی ابن سعد روایتنده مرقوملر طاغلشلر عورتلرندن غیری كیمسه بولامدیلر
انلری اسیر ایتدیلر دینلمشدر اما ابن اسحق قولنجه برمقدار كیمسه‌یه بولشدیلر بری برینه یقین
كلدیلر لكن مابینلرنده جنك واقع اولمدی اما خلق بری برندن قتی خوف ایتدیلر حتی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اوراده صلاة خوف قلیو بردی اندنصكره خلق دوندیلر
دیمشلردر ابن سعد رحمة الله علیه قولنجه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اولا
صلاة خوف قیلمق بوراده واقع اولدی دینلمشدر و بوغزاده اون بش كیجه یبانده اولدیلر دخی

كلدیلر (صحیح بخاریده جابر رضی الله عنه حضرتلرندن منقولدر كه ایندی رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلریله ذات الرقاعده ایدك اوراده برسایه صالمش اغاج قربنه كلدك دخی
انی تنها رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه استراحت بیورمق ایچون تعیین ایتدك وهر بریمز
بریره قوندق پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری دخی مبارك قلجن چوزوب براغاج
بداغنه آصمشلر فارغ البال اوتورركن مشركلردن غورث بن حارث دیرلر بر كافر ناكاه كلوب
طوردیغی یردن قلجك قبضه سنه یاپشوب چكدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
اوزرینه كلوب *من یمنعك منی* دیدی یعنی سنی بندن كیم منع ایلر المدن كیم آلورد یمكدر رسول الله
صلی الله علیه وسلم دخی *الله* دیو بیوردی یعنی الله منع ایلر دیمكدر اندن قلج كافرك الندن دوشدی
دخی فخر كائنات قلجی النه الدیغی كبی كافر (كن خیر آخذ) دیدی یعنی قلج الانك خیرلوسی اول
دیمكدر مقصودی دیلرمكه بكا ضرر ایتمه‌سین دیمكدراندن پیغمبریمز علیه السلام كلمهٔ شهادت
كتورر میسك دیو بیوردی كافر شهادت كتورمدی اما عهد ایلدیكه اصلا رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری ایله من بعد نه جنك وجدال ایلیه نه جنك ایدنلرله بله اوله اندن
سرچشمهٔ كرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری امان ویروب چیقدی قوم وقبیله سی اراسنه
كتدی و بن سزه خیر الناس قتندن كلدم دیو جواب ویردی ابو عوانه رحمة الله علیه بو یلجه روایت
ایتمشدر (امام بخاری دخی عقاب ایتمدی دیو بیورمشدر اكرچه اول تنها اغاج آلتنده مانع یوق ایكن
تیغ بیدریغ فرصتله كافرك بوینن اورمق ومرغ روان نشیمن حیاتدن اوچوروب شاخسار عدمه قوندرمق
اللرنده ایدی اما خلقك اسلامه كلملرینه شدت رغبتلری اولمغین استمالت قلوب ایچون جادهٔ
عفو ومغفرت ذنوب همشه سلوك ایتمشلر ایدی و بو حكایه سابقا غزوهٔ انماردهٔ مذكور اولان قصه‌نك
غیریدر الله تعالی حضرتلری رسولندن بو مقوله اطوار معجز شعار بیك كره ظهوره كلمك بعید دكلدر
فكیف كه ایكی دفعه صدور بولمش اوله بوندنصكره (غزوهٔ بدر صغری در) غزوهٔ ذات الرقاعدنصكره
شعبان آینده واقع اولمشدر و بونك سببی اول ایدیكه غزوهٔ احدده ایكی عسكر مفارقت ایتدكلری زمانده
ابو سفیان كله جك ییل سزكله ینه بدرده بولوشه لیم دیو چاغردیغی وقت فخر عالم دخی نعم دیو جواب
ویروب طرفیندن عقود مواثق میعاد استحكام بولمش ایدی زمان معهود كلدیكی كبی اول
شهسوار عرصهٔ شجاعتك شعشعهٔ ركاب همایونلری نواحی بدره ضیابخش اولمش ایدی ابو سفیان
دخی اصحاب خذلان وارباب كفر وفسوق وعصیانله چیقوب مر الظهران ناحیه سنده مجنه
دیدكلری موضعه كلوب قوندی آخر مهابت حضرت سید الانام وشجاعت وصلابت عسكر اسلام
قلبلرینه خوف براغوب قحط وقلت ذخیره بهانه سیله دوندیلر مكه‌یه كلدیلر واهل مكه مزبورلرك
آدن استهزا طریقیله جیش السویق قودیلر یعنی سز دشمنه وارمغیچون چیقمدیكز همان برقاچ كون
سویق ایچمك ایچون چیقدیكز دیو مسخره‌لغه آلورلر ایدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام
سكز كون بدرده منتظر اولوب طوردی مسلمانلر بیع وشرا ایدوب برافچه‌لرندن ایكی اقچه خیر ایتدیلر
آخر كوچوب مدینهٔ منوره‌یه كلدیلر بوندنصكره واقع اولان (غزوهٔ دومة الجندلدر) ودومة
الجندل دیدكلری مدینهٔ منوره‌دن اون بش اون التی قوناقده وار یلور برشهردر كه دمشق شهریله
ماینلری بش منزل یردر دومی بن اسمعیل اوراده نزول ایتمش ایدی انكیچون بو یله تسمیه قلندی
دیمشلردر تاریخ هجرتدن قرق طقوزنجی آی واقع اولان ربیع الاول ایچنده كیدلمش ایدی سببی اوراده
چوق كافر جمعیت ایدوب كچنلری اینجیدیر دیو پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه
خبر ویرمشلر ایدی صحابهٔ كرامدن بیك نفر كیمسه ایله چیقدیلر كیجه كیدوب كوندوز صاقلنورلر
ایدی و یارمذكوره‌یه یاقلشدقلری زمانده طائفهٔ مزبوره‌نك وافر قیونلرین وسائر طوارلرین غارت

ایتدیلر دومه خلقنه خبر واردیغی کبی طاغیلوب قاچدیلر برکیمسه قالمدی پیغمبریمز علیه السلام
عسکر اسلامله واروب شهرلرینك اورته‌سنه کیروب اوتوردی اطراف مملکته سریه‌لر پراکنده
ایلدی شویله قاچمشلرایدیکه اصلا برکافر بولامدیلر چیقدقلری زمانده مدینه اوزرینه صحابهٔ
کرامدن سباع بن عرفطه نام کیمسه‌یی قیوب ربیع الاولك بش کونی قالدقده چیقمشلر ایدی
ربیع الآخرك یکرمی سنده ینه مدینهٔ منوره‌یه داخل اولدیلر بوندنصکره واقع اولان (غزوهٔ المریسیع در
ومریسیع دیدکلری بنی خزاعه طائفه‌سنك بر صولریدر و بوغزایه غزوهٔ بنی المصطلق دخی دیرلر
بشنجی یل شعبانك ایکیسنده اثنین کونی چیقمش ایدی بعضیلر قتنده دردنجی یلده بعضیلر قولنده
التنجی یلده واقع اولمشدر سببی بو ایدیکه بنی المصطلق طائفه‌سنك رئیسلری اولان
حارث بن ابی ضرار کندی قومنك وکندویه موافقت ایدن سائر طوائف عربك ارالرنده کزوب
مزبورلری پیغمبریمز علیه السلام حضرتلری ایله محاربه‌یه دعوت ایلدی انلردخی اطاعت ایدوب
همان چیقمغه حاضرلنمشلردر دیو رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه خبرکلدی قضیه‌نك
صحتنی بلمك ایچون رسول الله صلی الله علیه وسلم بریدة بن خطیب حضرتلرینی حارث بن ابی ضراره
ارسال ایلدی اولدخی واروب بالذات حارثله سویلشوب جناب شریفه خبرکتوردکدنصکره
مدینهٔ منوره‌یی زید بن حارثه‌یه اصمارلیوب کندولر عجله ایله چیقدیلر بوغزایه منافقلردن
قتی چوق کیمسه بیله کتمشلرایدی والحاصل ذکراولنان مریسیع نام صویه واردقلری کبی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری صحابهٔ کرامك آلایلرین ترتیب ایدوب مهاجرین
سنجاغن حضرت ابوبکره ویردی وانصار سنجاغن سعد بن عباده‌یه ویردی وکفار
خسارت کردار لعنهم الله پیغمبریمز حضرتلرینك چیقدیغن اشتدکلری کبی طائفهٔ عرب طاغیلوب
حارثك یاننده آز کیمسه قالمشیدی برساعت مقداری ایکی جانبدن اوقلرایله جنك اولدی اندنصکره
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اصحابنه امرایلدیکه جمله‌سی برارایه کلوب همان
براوغردن دشمن اوزرینه یوریش ایده‌لر فرمان شریفلری موجبنجه یوریدکلری کبی حق جل
وعلا حضرتلری عون ونصرت ارزانی بیوروب کفاره منهزم اولدیلر اون نفر کیمسه‌لری قتل اولنوب
سائرین اردن وعورتدن اوغلاندن واوشاقدن کیم وارایسه جمله‌سین اسیر ایتدیلر وجمیع طوارلرین
وقیونلرین آلدیلر اهل اسلامدن همان برکشی شهید اولدی وتیمم آیتی بوغزاده نازل اولمشدر
وامهات مؤمنین‌دن حضرت عایشه وام سلمه رضی الله عنهما بونده بیله ایدیلر عایشهٔ صدیقه
حضرتلرینه بهتان بوسفرده واقع اولمشدر صکره‌دن حضرت عایشه‌نك بی کناهلغی حقنده
آیت کریمه نازل اولوب افترا ایدنلرك حقلرندن کلنمشدر و بوغزاده ایدیکه عبد الله بن ابی
دیدکلری رئیس المنافقین (لئن رجعنا الی المدینة لیخرجن الاعز منها الاذل) دیدی قاضی رحمة الله
علیه بیوردیغی اوزره بونك اصلی بویله اولمشدیکه براعرابی انصار قومیله صو اوزرنده نزاع
ایتدیلر دخی اعرابی برانصارینك باشنه اغاج ایله چالدی اول دخی عبد اللهه حالندن شکایت
ایدیجك ایتدی پیغمبرك یاننده اولان فقراء اصحابه نفقه ویرمك یانندن طاغلسونلر کتسونلر
دیدی ویمین ایلیوب اکر مدینه‌یه رجوع ایدرسك اعز اولان اذل اولانی اندن اخراج ایلیه دیدی
واعزدن مرادی کندی ایدی اذلدن مرادی حاشا پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام ایدی بوسوزی
زید بن ارقم رضی الله تعالی عنه اشیدیجك اول منافق شویله دیدی دیو فخر کائنات صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینه خبر ویردی انلردخی ابن ابی واصحابی جانبنه خبر کوندروب شو اصل
سوزسویلمش سز دیو اشعار ایتدکده حاشا وکلا بز بواصل سوز سویلمدك دیو جمله‌سی یمینلر
ایتدیلر زید بن ارقم رضی الله عنه بیحضور اولدی اندن حق سبحانه وتعالی حضرتلری (اذا جاءك

المنافقون) سورهٔ کریمه‌سنی انزال ایلدی دخی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری
ایتدی یازید تحقیقا حق تبارك وتعالی حضرتلری سنی تصدیق ایلدی دیو بیوردی (امام بخاری
رحمة الله علیه بو یلجه روایت ایلمشدر و بوغزاده حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
اون سکز کون طشره‌ده اولوب اندن مدینهٔ منوره‌یه داخل اولدیلر بوندنصکره (غزوهٔ
احزابدر بوکا خندق غزاسی دخی دیرلر غزوهٔ احزاب انك ایچون دینلمشدرکه احزاب حزبك
جمعیدر حزب طائفه دیمکدر پس بوغزاده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله
محاربه‌یه برقاچ طائفه جمع اولدقلری ایچون غزوهٔ احزاب دینلمشدر و غزوهٔ خندق انکیچون
دینلمشدرکه اعدا ایله کندولر ماییننه خندق چکمشلر ایدی وخندق چکمکی سلمان فارسی رضی الله
عنه القا ایلدی طائفهٔ عرب بو اصللرده خندق کسمکی بیلمزلر ایدی سلمان ایتدی یارسول الله بزم
دیارمزده دشمن کلوب بزی محاصره ایتدکلری زمانده خندق کسوب کندیمزی حمایه ایده‌رز دیدی
اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری امر ایلدی اصحاب برعظیم خندق کسدیلر
حضرت فخر عالم کندیسی بیله چالشوب طپراق طاشردی تاکم چالشمقده مسلمانلره زیاده رغبت
حاصل اوله و بوغزانك تاریخنده علما اختلاف ایتمشلردر موسی بن عقبه دردنجی یل شوالنده
اولدی دیمشدر ابن اسحق بشنجی یل شوالنده اولدی دیمشدر واهل مغازی بوسوزی مقرر
قیلمشلردر (امام بخاری رحمة الله علیه اولکی قوله مائل اولمشدر والله اعلم بحقیقة الحال بوغزانك
وقوعنه باعث بو ایدیکه طائفهٔ یهوددن برجماعت مکه مشرکلرینه واردیلر دخی ایتدیلر بزسزکله
اولالم دخی محمدك اوزرینه واروب جنك ایده‌لم اوله که همان بالکلیه کوکن قطع ایدوب خلاص اوله‌وز
دیدیلر مشرکلر دخی راضی اولوب بورأی اوزره اتفاق ایتدیلر اندن ملعونلر کندیلر غطفان قبیله‌سنه
واروب انلره دخی بویله دیوب اتفاق ایتدیلر اندن ابوسفیان قریش طائفه‌سنه سردار اولوب
انلری چیقاردی وعیینة بن حصین غطفان قبیله‌سندن فزاره جماعتنه سردار اولوب انلری چیقاردی
وحارث بن عوف ینه غطفاندن مره طائفه‌سنه سردار اولوب انلری چیقاردی والحاصل روایت
مشهوره اوزره کفار اون بیك نفر کیمسه ایدیلر و مسلمانلر اوچبیك نفر کیمسه ایدیلر ابن سعد قولنجه اهل
اسلامك اوتوزالتی رأس آتلری دخی وار ایدی پیغمبریمز علیه السلام احزابك قصدلرین وخروجلرین
استماع ایدیجك امر ایلدی صحابهٔ کرام رضی الله عنهم برخندق کسدیلر فخر کائنات بالذات چالشوب
اصحابیله طپراق چکرلر ایدی صحیح بخاریده سهل بن سعد رضی الله عنهدن مرویدرکه ایتدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله خندقده بیله ایدك اصحاب قازارلر ایدی بز طپراق
طاشوردق فخر انبیا علیهم صلوات الله * اللهم لاعیش الاعیش الآخرة فاغفر للانصار والمهاجرة
دیو بیوررلر ایدی یعنی یارب عیش بوقدر الا آخرت عیشی واردر انصار ومهاجرینه‌سن مغفرت
ایله دیمکدر اصل عیشك معناسی حیاتدر و بو بیت شریفدن مراد شویله دیمك اولور که حیات دنیویه
برفانی نسنه‌در بونده اولان نعیم دخی فانی ومتناهیدر اصل حیات باقی آخرت حیاتیدر ایمدی یارب
اصحابیمه سن مغفرت ایله که آخرتده نعیم جاودانی‌یه واصل اوله‌لر دیمکدر صحابهٔ کرام دخی بو بیت ایله
جواب ویروب اوقورلر ایدی * نحن الذین بایعوا محمدا * علی الجهاد ما بقینا ابدا * معناسی بزشول
کیمسه‌لرزکه ابدا عمر یمز اولدقجه جهاد ایلمك شرطی اوزره محمدله بیعت ایلمشز دیمکدر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اوقودیغی بیت عبد الله بن رواحه‌نك اشعارندندرکه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اوقورلر ایدی حارث بن ابی اسامه روایتنده وارد
اولمشدرکه بو بیتی دخی اوقودیلر * والعن عضلا والقاره * هم کلفونا نقل الحجارة * معناسی یارب عضل
والقاره قبیله‌لرینه سن لعنت ایله که بزه طاشلر طاشیمغی اونلر تکلیف ایتدیلر یعنی بو مشقته انلر سبب

اولدیلر دیمکدر (صحیح بخاریده براء بن عازب رضی الله عنه حضرتلرندن روایت اولنمشدر که ایتدی
احزاب غزاسنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی کوردم طپراق طاشورایدی مبارک
کوکسنک قللرنی طپراق اورتمش ایدی و بو بیتلری اوقورایدی * اللهم لولا انت ما اهتدینا ولا تصدقنا
ولا صلینا * فانزلن سکینة علینا * وثبت الاقدام ان لاقینا * ان الاعداء قد بغوا علینا * اذا ارادوا
فتنة ابینا * و بو بیتلر عبد الله بن رواحه نکدر معناسی شویله دیمکدر که یارب اکر سن اولمیدک بز هدایت
بولمزدق وصدقه ویرمزدک ونماز قیلمزدق امدی بزم اوزریمزه سن ثبات ووقار انزال ایله ودشمنه
بولوشور ایسک قدملریمزه سن ثبات ویر طیانه لم طوره لم تحقیقا دشمنلر بزم اوزریمزه بغی ایتدیلر یعنی
حقدن عدول ایدوب ظلمه باشلدیلر چون اونلر فتنه مراد ایدنسه لر بز اباوامتناع ایده رز مرادلرنجه
اولمازز دیمکدر وفتنه دن بورادہ مرادین اسلامدن چیقاروب مرتد ایتمکدر دیمشلر و پیغمبریمز
علیه الصلاة والسلام حضرتلری ذکر اولنان ابیاتک آخر مصراعنی اوقودیغی زمانده ابینا لفظنه
کلیجک رفع صوتله اوقورایدی دیو بیورمشدر و سلیمان تمیمی رحمة الله علیه حدیثنده وارد اولمشدر که
خندق مصلحتنه کوشش ایدرکن حضرت رسالتپناه صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بو نلری
دخی اوقورایدی دیو بیورلمشدر * بسم الاله وبه بدینا * ولو عبدنا غیره شقینا * حبذا ربا وحبذا دینا *
معناسی حق تبارک وتعالانک اسم شریفیله باشلدق اکر اندن غیری معبوده عبادت ایدیدک شقی
اولوردق حق جل وعلا حضرتلری نه کوزل ربدر واسلام نه کوزل دیندر دیمک اولورو بالجمله خندق
عملندن بو مقوله ابیات اوقیوب اکلنجه ایدینورلر ایدی وخندق خصوصنده اول حضرتک صدق
نبوتنه دلالت ایدر بعض علائم ظهوره کلمشدر جمله دن بری حدیث صحیحده جابردن روایت اولنمشدر که
ایتدی خندق قازدیغمز زمانده بر یردن بر عظیم طاش ظهور ایلدیکه قازمه لریمز تأثیر ایلمز ایدی
بو حالدن فخر کائناته شکایت ایلدک دخی مبارک الینه قازمه الوب بر کره چالدیغی کبی طاش بر یومشاق
قوم اولدی دیو بیورمشدر و بری دخی بودر که اول کون برازه جق طعامی شویله چوق ایتمشدر که
جمیع اصحابه کفایت ایلمشدر تفصیلی اشاغیده معجزات بابنده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی موسی
ابن عقبه رحمة الله تعالی علیه قولنجه یکرمی کیجه یه قریب خندق مصلحتنه چالشدیلر دینلمشدر
بعضیلر دخی زیاده چالشدیلر دیمشلردر والحاصل خندق خصوصندن فارغ اولدقلری کبی قریش
طائفه سی قبائل عربدن اون بیک نفر کیمسه ایله کلدیلر مدینه قربنده وادیلرک سیللری جمع اولاجق
یرده قوندیلر وغطفان طائفه سیله واهل نجدله عیینه دخی احد طاغی سمتنه قوندی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی صحابهٔ کرامدن اوچ بیک نفر کشیله چیقوب
آرقه لرین سلع طاغنه ویردیلر دخی طوردیلر اول کون مهاجرین سنجاغی زید بن حارثه نک النده
وانصار سنجاغی سعد بن عباده نک النده ایدی رضوان الله تعالی علیهم اجمعین ورسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری منصل مدینه یه آدم کوندروب کوزه دردی انده
اولان بنی قریظه دیدکلری یهود طائفه سندن اهل وعیاللرین صاقنورلر ایدی اندن اشکر
کفار ایچندن حیی بن اخطب دیدکلری لعین چیقوب بنی قریظه نک اولوسی اولان کعب بن اسدک
قاپوسنه کلوب بولوشمق استدی کعب قپوبی محکم قپایوب خبر ویرمدی زیرا پیغمبریمز علیه
الصلاة والسلام حضرتلریله صلح اوزره ایدیکه بنی قریظه طائفه سندن اصلا اهل اسلامه ضرر
دکمه یه اندن حیی بولوشمغه ابرام ایدیجک کعب ایتدی یا حیی بزی ترک ایله سن بر شوم حریفسک
بن محمدله عهد ایلمشم عهدیمی نقض ایتمزم بن اندن صدق ووفادن غیری نسنه کورمدم کرم ایله
بزی انجمه دیدی آخر قابلیت اولمیوب ابرام والحاح ایله قپویی آچدردی دخی یا کعب بن سکا عز
ودولت روزکارله کلدم بو قدر بیک لشکرله قریش وغطفان قبیله لرین قالدیروب کتوردم فلان

موضعلرده هر برین قوندردم و بنمله عهد ومیثاق قلری بو یله درکه تا محمدک کوکین کسمینجه
بورادن کتمیه لر دیوب انواع شقاوت وشیطنتله عهدین بوزدردی بو خبر رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینه واصل اولیجق حقیقت حالی بلمک ایچون اصحاب کزیندن سعد بن معاذ
وسعد بن عباده یی ارسال ایتدی و بونلر یانجه ابن رواحه ایله خوات بن جبیری بیله کوندردی
واردیلر ملعونلری واقعا دیدکلری کبی بولوب کلدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه یا نبی الله ملعونلر عضل والقاره قبیله لری کبی اولوب نقض عهد ایتمشلر نه هرزه
سو یلدکلرین بلمزلر دیو جواب کتوردیلر مسلمانلر اوزره بلا مشتد اولدی اعدا هر جانبدن هجوم
ایلدی منافقلر قلبلرنده اولان خباثتلری اظهار ایتدیلر وانلر حقنده حق سبحانه وتعالی حضرتلری
(واذ یقول المنافقون والذین فی قلوبهم مرض ما وعدنا الله ورسوله الا غرورا) آیت کریمه سین
انزال ایلدی معناسی ذکر ایله یا محمد شول زمانیکه منافقلر وقلبلرنده مرض اولنلر یعنی اعتقادلری
ضعیف اولنلر شویله دیرلر ایدیکه الله تعالی حضرتلری ورسولی بزه وعده ایتمدیلر الا وعدهٔ باطله
ایتدیلر دیمکدر اصلی بودر که اهل اسلامه کفارک محاصره سندن کلی اضطراب دوشدی دخی
ارالرنده اولان منافقلردن وایمانی ضعیف اولنلردن بعضی ایتدیلر محمد بزه فارس وروم مملکتلرینک
فتحین وعده ایلر ایدی شمدی بریمز قورخودن طشره چیقمغه قادر دکلز وعده لری باطل ایمش
دیدیلر و پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلریله بیله اولنلردن دخی بر قاچ کیمسه * یا اهل
یثرب لا مقام لکم فارجعوا) دیدیلر یعنی ای مدینه خلقی سزه اقامت یوقدر یعنی طورمق جائز
دکلدر همان دونک دیدیلر اوس بن قیظی دیدکلری کیمسه دخی کلدی یا رسول الله بزم اولریمز
مدینه دن طشره ده درو بنالری محکم دکلدر بزه اجازت ویر بزدوز کیده رز دیدیلر والحاصل اهل
اسلامه فتی اضطراب دوشدی ابن عائذ ایدر کفار ایچندن نوفل بن عبد الله مخزومی دیدکلری
مشرک آت صالوب کلدی خندقی صیچراتمق استدیکی کبی آورته یرینه دوشوب بوینی اوزلدی کافرلر
بو حال بو یله واقع اولدیغی فتی کوچ کلدی ملعونلر اوغورطونمدیلر اندن پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام حضرتلرینه آدم کوندروب نوفل ایچون کندویه دیت ویره لم بزه انک میتنی ویرسون
دفن ایده لم دیدیلر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری ایتدی نوفلده مردار در دیتیده
مردار در لعنت الله اکاده و دیتنه ده بزمانع دکلز اولوسنی الوک دفن ایتمک بزه دینی کرکمز دیو بیوردی
ابن اسحق رحمة الله تعالی علیه ایدر اندن اهل اسلامی اعدا محاصره ایدوب خندق آشور یسندن
اوقلاشدیلر اوقدن غیری نسنه ایله کیمسه جنک ایتمدی همان کفاردن عمرو بن عبدود دیدکلری
کافر بر ایکی آدمی سیله خندقک برجانبندن کوجله یول بولوب ایچرو دوزیره کلدیکی کبی حضرت
علی بن ابی طالب کرم الله وجهه قارشووار وب ملعونی قتل ایتدی ونوفل بن عبد الله بن مغیره آدلو
بر کافر دخی چیقدی انی حضرت زبیر رضی الله تعالی عنه قتل ایتدی اندن کیرو قلان آنلولری بوزیلوب
دوندیلر و کفار ایچندن براوق کلوب سعد بن معاذ رضی الله عنه حضرتلرینه طوقندی دخی اکحل
طمرینه راست کلوب طمرین کسدی واکحل دیدکلری انسانک قولنده اولان اوچ طمرین اورتاده کی
طمردر جراحلر اکا مشترک طمر دیرلر خلیل رحمه الله ایدر اکحل انسانک حیاتی طمریدر اول
قبرلدقده صکره صاغ اولماز وایدرلر که انسانک جمیع اعضاسنده اول طمردن برشعبه واردر النده
اولانه اکحل دیرلر ارقاسنده اولانه ابهر دیرلر او بلوغنده اولانه نسا دیرلر بو طمر قطع اولنسه
قان دکمز دیمشلردر (امام حاکم رحمة الله علیه نقلنده حذیفه رضی الله عنه هدن مرویدر که احزاب
کیجه سی کندیمزی شو یله کوردک که ابو سفیان مشرکین عسکریله بو قاروجانبزده و بنی
قریظه اشاغی جانبزده ازواجمزه وذریاتمزه ضرر کتوره لر دیو بنی قریظه دن خوف چکرز

ومنافقلر طورمیوب اول بزم جانبندن تشویش چکرز دیو رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرندن اذن استرلر حاصلی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك یاننده اوچیوزدن
غیری کیمسه قالمدی بندخی دیزم اوستنه چوکوب اوتوردم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری یانمه اوغرادی دخی یاحذیفه وارقریش قومندن بزه برخبر کتوردیو بیوردی اندن بکا
دعا ایلدی اول ساعت قلبمده اولان خوف واضطراب بالکلیه زائل اولدی واول کیجه برقرا کولق
ویللو کیجه ایدیکه اوزریمزه اندن اشد برکیجه کلمش ایدی همان کچدم کفار اراسنه واردم
کفار ایچنده محکم یللر اسردی انلردن طشره برقارش یرده یل یوغیدی دوندیکم زمانده یول
اوزرنده بعض آتلو کیمسه‌لر کوردم ایتدیلر پیغمبر علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه خبر وبر
تحقیقا حق تعالی حضرتلری کفارك حقلرندن کلدی دیدیلر برروایتده دخی تفصیل اولنوب
بیورلمشدر که حذیفه رضی الله عنه کفار ایچنه واردیغی کبی اشتدیکه ابو سفیان طورمیوب سویلرکه
یامعشر قریش والله طوراجق یرده دکلسز دوه‌لریمز وآتلریمز قیرلدی کندی و بوروزکاردن باشمزه
نه بلا کلدیکن خود کورورسز همان کوچوك بن کوچدم دیدی دخی دوه سنك اوستنه کلدی صحیح
بخاریده عبدالله بن ابی اوفادن مرویدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری احزابه
بددعا ایدوب * اللهم منزل الکتاب سریع الحساب اهزم الاحزاب اللهم اهزمهم وزلزلهم * دیو
بیوردی معناسی یا کتاب اندیرن تکری یاسریع الحساب طوائف مشرکینی و یهودی سن
هزیمت ایله یارب انلره سن بوزغونلق و یرارلرینه سن زلزله واضطراب دوشور قرارایده میوب
اوزریمزدن قالقسونلر کیتسونلر دیمکدر (وامام احمد رحمة الله علیه نقلنده ابو سعید رضی الله
تعالی عنه حضرتلرندن مرویدرکه ایندی خندق غزاسنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه مشغول اولاجق بردعا وارمیدر یارسول الله اضطرابدن یورکلریمز بوغازیمزه
طقلدی دیدك پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام نعم دیوب * اللهم استر عوراتنا وآمن روعاتنا *
بیوردی معناسی یارب عورتلریمزی سن ستر ایله قلبلریمزدن قورقویی سن زائل ایدوب امن
میسر ایله دیمك اولور وستر عورتدن مراد اوتانه‌جق ایشلردن وعیب وعارلاحق اولاجق بلالردن
سن حفظ وحمایه ایله دیمکدر (ینبوع الحیات نام کتابده دخی مذکوردرکه رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلری حق جل وعلا حضرتلرینه تضرع ونیاز ایدوب یارب غم وغصه مزی
سن کشف ایله تحقیقا بکا واصحابمه نازل اولان بلایی سن کوررسین و بیلورسین دیو دعا ایتدیکی کبی
حق تعالی حضرتلری جبرائیل علیه السلامی کوندردی کلوب یامحمد بشارت سکاکه حق تعالی
حضرتلری دشمنلر یکك اوزرینه یل وعسکر کوندرسه کرکدردیدی فخر کائنات علیه افضل
التحیات بوخبری اصحاب کرامنه اعلام ایدوب مبارك اللرین قالدردی حق تعالی حضرتلرینه
شکرلر ایلدی اندنصکره برکیجه صباح یلی شویله اسدیکه چادرلرینك قازقلرین چیقاروب
باشلرینه یقدی ویمك پشوردکلری قابلرین باشی اشاغی ایلدی صورتلرینه طپراقلر وقوملر
وقیلر صاچدی وکندولر اطرافندن تکبیر آوازلرین ولشکر صوت وصداسین اشتدیلر همان
اول کیجه مشاعلرینك کوتورمسی مشکل اولنلرین براقدیلر دخی کوچوب کتدیلر حق سبحانه
وتعالی حضرتلری کلام قدیمنده (فارسلنا علیهم ریحا وجنودا لم تروها) دیو بیوردی معناسی
بزانلرك اوزرلرینه یل کوندردك وعسکرلر کوندردك که سزانلری کورمزدیکز دیمکدر واقعا کیمسه
کورمزدی اما کفار غوغا وغلبه‌لرین اشیدرلردی حق سبحانه وتعالی حضرتلری ملائکه دن
چوق عسکر کوندرمشیدی ملاعین ایچنه خوف واضطراب دوشدی قرارایده میوب کوچوب
کتدیلر (صحیح بخاریده وصحیح مسلمده حضرت علی بن ابی طالبدن مرویدرکه رسول الله

صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کفاره بددعا ایدوب * شغلونا عن الصلاة الوسطی صلاة
العصر ملأ الله قبورهم وبیوتهم نارا * دیو بیوردی معناسی بزی مشغول ایدوب صلاة وسطادن
ایکندی نمازندن الیقودیلر الله تعالی حضرتلری قبرلرین واولرین آتشله طولدرسین دیمکدر
بو حدیث شریفدن فهم اولنان اوزره صلاة وسطی ایکندی نمازی اولمقدر اما صلاة وسطی
قنغی نماز ایدیکن علما اختلاف ایدوب اون طقوز قول یازمشلردر والحاصل هر نمازه احتمال
ویرمشلردر والله اعلم بحقیقة الحال وتعیین بیورلمدیغی هر نمازه مداومت اولنمغیچوندر دیو
بیورلمشدر اول کون کفار ایله محاربه به کمال اشتغالدن ایکندی نمازین کچوروب بعد الغروب قضا
ایتمشلر ایدی اندن فخر عالم دخی چهارشنبه کون اصحابیله اورادن کوچوب مدینه یه داخل اولدیلر
عایشه رضی الله تعالی عنها روایتنجه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کلوب
سلاحن چوزوب قودی وغسل ایلدی اندن جبرائیل علیه السلام کلوب ایتدی یامحمد سن سلاحکی
وضع ایتمشسك اما والله ملائکه دخی وضع ایتمدیلر طورمه همان بنی قریظه نك اوستنه غزا ایله
دیدی اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری امر ایلدی هر کیمکه سمع وطاعت
اوزره در ایکندی نمازنی قیلمسون الا بنی قریظه ده قیلسون دیو ندا اولندی اندن سعادتله
کندولر عنان عزیمتی اوجانبه معطوف قیلوب کلدیلر طائفهٔ مزبوره نك منازلی یاننده برقیو
قربنه نزول اجلال کوستردیلر صحابهٔ کزین رضوان الله علیهم اجمعین دخی هب کلوب یتشدیلر
بعضیلری ایکندی نمازین اوراده یتسو زماننده قضا ایتدیلر اندن عسکر اسلام بنی قریظه‌یی
اورتایه آلوب بعضیلر قولنجه یکرمی بش کون محاصره ایتدیلر آخر ملعونلر عاجز اولوب
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه خبر کوندردیلر سعد بن معاذ نه حکم ایلرایسه راضی
اولدق دیدیلر سعد رضی الله عنه غزوهٔ احزابده مجروح اولمشیدی آدم کوندروب مسکنندن
مرکب ایله مجلس شریف رسالتپناهه کتوردیلر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
ماجرایی سعد حضرتلرینه نقل ایدوب یاسعد امدی سنك حکمك ندر دیو بیوریجق ایتدی
یارسول الله بنم حکمم بودرکه ماللری آلنه ذریتلری اسیر اوله کندولری جمیعا قتل اولنهلر دیدی
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری تحسین ایدوب یاسعد * قضیت بحکم الله * دیو
بیوردی یعنی حق تعالی حضرتلرینك حکمیله قضا ایتدك دیمکدر وطائفهٔ مزبوره جمیعا یهود
طائفه سی ایدی امر اولنوب ملعونلری سلاسل واغلال ایچنده کشان کشان کتوروب مدینهٔ منوره ده
حبس ایتدیلر اندن سید الانام علیه الصلاة والسلام صحابهٔ کرام ایله شهرك پازاری یرینه چیقوب
کرسی اجلال واحترام اوزره آرام ایلیوب قارشولرنده خندقلر قازلدقدنصکره خلوت نشینان
حجرهٔ حرمان ورباضت کشان سلسلهٔ خذلان میدان سیاسته کلوب خندقلری کوریجك ایرفته بار
روزکاردن نکبات نقض عهد له کشت زار عملرینه سیل خون روانه اولاجغن بیلدیلر وتیغ
زبان تیز دستان اوراده سرلرین خامهٔ وجوددن بر برسلدیلر وجمله سی یدی یوز نفر کیمسه ایدی دیمشلردر
بعضیلر قولنده دخی زیاده ایدی دینلمشدر اندن مال ومناللری جمع اولنوب خمسی اخراج
اولندقدنصکره قلانی اهل اسلام مابیننده قسمت اولندی واسیرلرندن ریحانه نام جاریه‌یی
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری کند وخدمت شریفلرینه تخصیص بیوردیلر بعضیلر
تزوج ایتدی دیمشلردر وسعد بن معاذ رضی الله عنه حضرتلرینك زخمندن قان بوشانوب دکه‌دی
اول سببدن جوار رحمت خداودار القرار غزات وشهدایه واصل اولدی حدیث صحیحده وارد
اولمشدرکه سعد حضرتلرینك موتیچون عرش الرحمن دترەدی و یتمش بیك ملائکه نمازنه حاضر
اولدیلر دیو بیورلمشدر صحابهٔ کرامك اولولرندندر وانصار قومنك سیدیدر رضوان الله علیهم اجمعین

وعرش عظیم دتره مك خصوصنده علمادن اقوال واقع اولمشدر اصل قول مختار بودر که سعد
حضرتلرینك روح پاکی نشیمن افلاکی مشرف ایتمکله عرش الله سرور وصفادن حرکت
ایلدی حق سبحانه وتعالی حضرتلری انده ادراك وتمیز خلق ایدوب بوحالت صادر اولمق بعید
دکلدر نتکم آیت کریمه ده طاشلر حقنده (وان منها لما یهبط من خشیة الله) بیورلمشدر حق جل وعلا
حضرتلرینك صنعیله طاشدن الله قورقوسی کلیجك عرشدن دتره مك دخی کلور و بعضیلر قولنجه
عرشك دتره دیکی مقرردر بعید نسنه دکلدر ولکن اندن سعد حضرتلرینه فضیلت شول جهتدن
حاصل اولور که حق تعالی حضرتلری انك حرکتنی سعدك موتیچون ملکلرینه علامت قیله
دیمشدر سعد حضرتلرینك موتنه عرش اعظمك حرکتیله اشارت اولیجق انك شان
شریفنه مرتبه تعظیم اولنمش اولور بعضیلر دخی دتره مك بیورلدیغی همان انك وفاتی
خصوصین تعظیم ایچوندر عرب طائفه سندن عادتدر که برمعظم نسنه یی براعظم
نسنه یه نسبت ایدرلر مثلا فلان کیمسه نك موتیله عالم ظلمت اولدی وقیامت قوپدی دیرلر
بودخی اول قسمدندر دیمشلردر بعضیلر دخی عرش دتره مکدن مراد عرشی کوتورن ملکلر
دتره مکدر دیدیلر الله اعلم (صحیح ترمذیده وارد اولمشدر که سعدك جنازه سی کوتورلدیکی زمانده
نه عجب خفیف جنازه سی وار دیو منافقلر سویلمشدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری
ملائکه کوتورر ایدی دیو جواب بیوردیلر ابن سعد وابونعیم رحمهما الله تعالی روایتلرنده وارد
اولمشدرکه دفن اولندیغی کون برکیمسه قبرینك طپراغندن براوج طپراق آلوب کتمش ایدی صکره دن
طپراغه نظر ایلدی کوردی مسك اولمش وابوسعید خدری رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدرکه
ایتدی بن سعدك قبرین قزانلر اراسنده ایدم قزدقجه متصل بزه مسك رایحه سی کلوردی دیو بیوردی
ابونعیم رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
حریردن برحله ارمغان کلمش ایدی اصحاب کرام اللریله یاپشورلر ایدی دخی نه یومشق نازك نسنه
اولور دیو تعجب ایدرلر ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیوردیکه بونك
یومشقلغن تعجب ایدرسز والله جنتده سعد بن معاذك پیشکیرلری بوندن خیرلیدر و یومشقدر
دیو بیوردی رضی الله تعالی عنه وعن سائر الصحابة اجمعین (ائمهٔ حدیثدن بعضیلر قولنجه حج
بیت الله بو یلده فرض اولنمشدر بوندنصکره واقع اولان (سریهٔ محمد بن مسلمه در التنجی ییل محرمنك
اوننده قرطا دیدکلری طائفه نك اوزرینه اوتوز نفر کیمسه ایله ارسال اولنمش ایدی مدینهٔ منوره دن
یدی منزلده وار یلور ضریه دیمکله معروف بر یوار در مذکور طائفه اورایه اینوب فساد ایدرلر ایدی
واردیلر باصدیلر بر مقدارین قیردیلر بر مقداری قاچدی قورتلدی قیونلرین وطوارلرین سوردیلر
مذکور محرم آینك برکیجه سی قالدقده کلوب مدینهٔ منوره یه داخل اولدیلر وذکر اولنان قومدن
ثمامة بن اثال آدلو برکیمسه یی اسیر ایدوب کتورمشلر ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری
امر ایلدی مسجدك دیرکلرندن بردیره که بغلیو قودیلر اندنصکره بنه چوزدیلر اسلامه کلدی
وغسل ایلدی و یمین بالله ایدوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه ایتدی یا محمد روی
زمینده سنك یوزکدن زیاده بغض ایتدیکم بریوز یوغیدی شمدی جمیع یوزلردن بکا سنك یوزك
محبوب اولدی دیدی و ینه یمین ایدوب سنك دینکدن زیاده بغض ایتدیکم بر دین یوق ایدی شمدی
بکا اندن سوکلو دین یوقدر دیدی و ینه یمین ایدوب سنك شهرکدن زیاده بغض ایتدیکم برشهر
یوق ایدی شمدی بکا اندن سوکلو برشهر یوقدر دیدی اندن ایتدی یا رسول الله بن عمره قیلمق
نیتن ایتمشدم سنك اصحابك بنی آلدیلر دیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم وار عمره ایله
دیو امر ایلدی اندن مکه شهرینه کلدیکی زمانده مشرکلر ثمامه یه صبات دیدیلر یعنی صبی

اولدك

اولدك دیدیلر آنلر مسلمانه صبی دیرلر ایدی ثمامه ایتدی لا ولکن اسلمت مع رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم یعنی بن سزك دیدیکز دکلم ولکن بن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلریله اسلام دینینه کیردم دیدی بوندنصکره واقع اولان (غزوهٔ بنی لحیاندر تاریخ هجرتدن
التنجی ییل ربیع الاولنده واقع اولمشدر اما ابن اسحق روایتی اوزره جمادی الاولاده اولمشدر بونك
سببی سابقا ذکر اولنان عاصم بن ثابت و بعض اصحاب دخی بعض مشرکلرله کیدرکن رجیع دیمکله
معروف صو یاننه کلدکلری کبی مشرکین غدر ایدوب شهید ایتمشلر ایدی رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری بونلره غایتله آجیمشلر ایدی مراد ایدندیلرکه وارهلر اول ملاعینك
حقلرندن کله لر اندن صحابهٔ کرامدن ایکیوز نفر کیمسه ایله چیقدیلر دخی شامه کیدر کبی اولوب بطن
عران دیدکلری یره کلدیلرکه اصحابی اوراده قیرمشلر ایدی انلره براز ترحم ایدوب دعا ایلدی بنی
لحیان پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك اورایه کلدیکن ایشتدیلر دخی طاغلر
باشنه قاچدیلر کیمسه یی اله کتورمدیلر برایکی کون طوروب اطرافه آدملر صالدیلر کیمسه طوتلمدی
آخر کوچدیلر عسفان دیدکلری منزله کلدیلر اورادن ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه
حضرتلرینه اون نفر آتلو قوشدیلر قریش طائفه سنه قورخو برالقی ایچون ارسال ایتدیلر
انلر دخی چیقوب مکة الله ایله مدینهٔ منوره مابیننده کراع دیدکلری یره کلدیلر آنلر دخی کیمسه یه
راست کلمدیلر اورادن پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام دخی قالقوب مدینه یه عزم ایتدیلر
اون درت کیجه مدینه دن طشره اولدیلر بوندنصکره (غزوة الغابه در و بوغزا غزوهٔ
ذی قرد دیمکله معروفدر بونك تاریخنده علما اختلاف ایتمشلردر (امام بخاری ومسلم روایتلری اوزره
التنجی ییلك ربیع الاولنده واقع اولمشدر بونك سببی اول ایدیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینك یکرمی رأس لقحه سی وار ایدی ولقحه دیو شول دوه یه دیرلر که یقینده طوغرمش
اوله سودی صاغیلور اوله مذکور لقحه لر شهردن طشره براورمانلو یرده اوتلرلر ایدی ابوذر
رضی الله عنه انده بیله ایدی فزاره قبیله سندن عیینة بن حصین دیدکلری کیمسه برچارشنبه کیجه سی
قرق نفر آتلو ایله کلوب ابوذری شهید ایتدی دخی دوه لری سوروب کتدی اندن بوخبر مدینه ده
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه کلیجك عبدالله بن ام مکتوم حضرتلرینی مدینه ده
قودی دخی بشیوز نفر آتلو ایله چیقوب کتدی مقداد رضی الله عنه حضرتلرینه سنجاق
و یروب ایلرو کوندرمشلر ایدی عسکر دخی اکا تابع اولوب کتدیلر واروب دشمنك کیروده اولانلرینه
یتشدیلر ابو قتاده رضی الله تعالی عنه مسعده آدلو برکافری قتل ایتدی رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلری کافرك آتنی وسلاحنی ابو قتاده یه و یردی عکاشه رضی الله تعالی عنه دخی ابان بن
عمرو آدلو برکافری قتل ایتدی واهل اسلامدن دخی برکیمسه شهید اولدی وسلمة بن اکوع
رضی الله عنه کفارك آردینه دوشدی بخشی اوق اتار کیمسه ایدی ملعونلردن چوق کیمسه یی قتل
ایدوب چوغن دخی مجروح ایلدی وافر اثوابلرین براقدردی حاصلی اون رأس لقحه یی کفار
اللرندن ینه آلدیلر ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ذی قرد دیدکلری منزلده
خوف نمازین قیلدی دخی مدینه یه رجوع ایتدی جمله بش کیجه مدینه دن طشره اولدیلر واصحابدن
نقدر کیمسه کتدیسه یوز کشی یه بردوه قسمت ایلدیلر بوندنصکره (سریهٔ عکاشة بن محصن در
غمر دیدکلری یره کوندرلمش ایدیکه مکة الله یولنده فیده دیدکلری قلعه دن ایکی کونلك یرده
برصویه دیرلر التنجی ییلك ربیع الاولنده قرق کشی ایله چیقدیلر دخی موضع مذکوره وارنجه دشمن خبر
آلوب قاچدیلر آخر کیمسه یه راست کلمیوب ایکیوز رأس دوه لرین سوردیلر دخی رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینك خدمتنه کلدیلر بوندنصکره (سریهٔ محمد بن مسلمه در بونلر دخی التنجی ییل

ربیع الاولنده اون نفر کیمسه ایله ذی القصه دیدکلری موضعه ارسال اولنمشلر ایدی بنی ثعلبه عربندن
یوز نفر کیمسه کلدیلر اصحابی اورتایه الدیلر کیجه ایدی برساعت مقداری اوق ایله جنك ایتدیلر
اندنصکره مزراقلرو کوندرلرله اوزرلرینه براوغرودن هجوم ایتدیلر محمد بن مسلمه دن غیریسی اوراده
شهید اولدیلر اولدخی محکم زخمناك اولوب خون وخاك اراسنده یاتمغین هلاك اولدی صانوب قومشلر
ایدی صکره اهل اسلامدن بعض کیمسه اورایه اوغرایوب محمد بن مسلمه یی الدی مدینه یه کتوردی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری حال بو یله اولدیغن کوریجك عبیدة بن الجراح
رضی الله تعالی عنه حضرتلریله قرق نفر کیمسه قوشدی اول حادثه واقع اولان یره کوندردی
کلدیلر کفاری باصدیلر طاغلره قاچوردیلر بر کیمسه طوتدیلر اولدخی اسلامه کلدی اندن
برمقدار طوارلرین سوردیلر و براز براقدقلری اثوابدن الدیلر دخی مدینه یه کلدیلر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری خمسن چیقاردی دخی باقیسن قسمت ایلدی
بوندنصکره (سریهٔ زید بن حارثه در وزید بن حارثه رضی الله تعالی عنه قول ایدی خدیجه
رضی الله تعالی عنها صاتون آلوب فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه باغشلمش ایدی
انلر دخی آزاد ایتمشلر ایدی تاریخ هجرتدن التنجی ییل ربیع الآخرنده جموم دیدکلری موضعکه
مدینه دن درت قوناق یردر اورایه بنی سلیم طائفه سنك اوزرینه کوندرمشلر ایدی واردیلر مزینه
قبیله سندن برعورت الدیلر اول دلالت ایلیوب بنی سلیمك منزللرین کوستردی واردیلر باصدیلر
برمقدار اسیر و براز طوار وقیون سوروب کتوردیلر مدینه یه کلدکلری زمانده اسیرلرك اراسنده
ذکر اولنان عورتك اری بیله ایمش ایدی سید کائنات صلی الله علیه وسلم حضرتلری اریله
بیله آزاد ایلدی بوندنصکره ینه (سریهٔ زید بن حارثه در بو دفعه سنهٔ مذکوره جمادی الاولی سنك
ایچنده یتمش نفر کیمسه ایله عیص دیدکلری موضعه کوندرمشلر ایدیکه مدینه دن درت کیجه لك
یولدر بونك سببی اول ایدیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه خبر کتوروب
قریش طائفه سنك قافله سی شام دیارندن متاعله کلوب یچه یور دیدیلر انلری باصمغه کوندردی
واردیلر غارت ایدوب صفوان بن امیه نك وافر کموشین الدیلر و بعض کیمسه اسیر ایتدیلر
واسیرلرك ایچنده ابو العاص بن الربیع بیله ایمش ایدی وذکر اولنان ابو العاص نبوتدن اول
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك بیوك قزی زینبی المش ایدی مدینه یه کتوردکلری
زمانده زینب رضی الله تعالی عنها بن ابو العاصی آزاد ایتدم دیدی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری یاقرزم سن آزاد ایتدیککی بزدخی آزاد ایلدك دیو بیوردی ونه سی الدیسه
انی دخی ویردی ابن عقبه رحمة الله علیه قولنجه ابو العاص حدیبیه غزاسندنصکره ابو بصیر النده
اسیر اولمشدر زینب رضی الله عنها هجرت ایدوب انی مشرکلکی حالنده ترك ایتمش ایدی اولدخی
ایکی ییلدنصکره اسلامه کلدکده اولکی نکاحله ینه زینبی اکا ویردیلر بعض قولده التی ییل صکره
و بعض قولده دخی عدت تمام اولمدن نکاح اول ایله ویرلدی دینلمشدر اما عمرو بن شعیب رضی الله عنه
حدیثنده ید نجی ییلده نکاح جدیدله ویردی دینلمشدر والله اعلم بوندنصکره ینه (سریهٔ زید بن
حارثه در بو دفعه التنجی ییل جمادی الآخره سنده اون بش نفر کیمسه ایله طرف دیدکلری صویه
ارسال اولنمش ایدی اوراده بنی ثعلبه دیدکلری بادیه نشین طائفه نك اوزرینه کوندرلمش ایدی
بونلروارنجه اعراب قاچدیلر طوارلرین وقیونلرین سوروب مدینه یه کتوردی بوندنصکره ینه
سریهٔ زید بن حارثه در بو دفعه سنهٔ مزبوره جمادی الآخره سنده ذات القرادن اوته حسمی
دیدکلری موضعه ارسال اولنمش ایدی و بونك سببی اول ایدیکه دحیة بن خلیفه قیصره
کوندرلمش ایدی اولدخی دحیه یه مال وخلعت و یروب ینه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم

حضرتلرینه

حضرتلرینه کوندرمش ایدی بولده کلورکن حسمی دیدکلری موضعده برمقدار عربله هنید
دیدکلری کافر کلوب یولن باصوب قیصرو یردیکی متاعی دحیه نك الندن المش ایدی بوخصوصی
بنی الطبیب طائفه سندن بعض کیمسه لر اشیدوب یتشدیلر ینه اثوابی هنیدك الندن الوب دحیه یه
تسلیم ایلدیلر ایدی دحیه رضی الله عنه مدینه یه کلدکده ماجرایی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینك خاکپای شریفلرینه عرض ایلدی اندن رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری بشیوز نفر کیمسه ایله زید بن حارثه یی موضع مزبوره کوندردی
ودحیه یی بله ارسال ایلدی کیجه کیدرلر ایدی کوندز صاقلنورلر ایدی برصباح وقتنده یتشوب
باصدیلر وافر کیمسه لرین قیردیلر وهنیدی واوغلنی قتل ایتدیلر یوز نفر عورتلرین واوغلنلرین
اسیر ایتدیلر بیك قیونلرین الدیلر اوراده زید بن رفاعه دیرلر بر کیمسه طائفهٔ مزبوره دن رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه یتشدی یارسول الله شو یله واقع اولدی دیدی وسابقا
پیغمبریمز علیه السلام بر کیجه انلره اوغرادقده ویردیکی کاغدی کتوروب کوستردی واسلامه کلدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی علی بن ابی طالب حضرتلرینی زید بن حارثه یه
کوندروب امر ایلدی ینه خاتونلرین ومالرین ویروب دونوب کلدیلر بوندنصکره ینه (سریهٔ زید بن
حارثه در بو دفعه سنهٔ مزبوره رجبنده وادی القری دیدکلری موضعه کوندرلمش ایدی واردیلر
کفارله جنك ایدوب مسلمانلردن خیلی کیمسه شهید اولدی زید بن حارثه یی دخی معرکه دن یرالو
چیقاردیلر بوندنصکره (سریهٔ عبد الرحمن بن عوفدر سنهٔ مذکوره شعبانده دومة الجندل
دیدکلری یره ارسال اولنمشدر روایت اولنورکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
عبد الرحمن بن عوف رضی الله عنه حضرتلرینی حضور شریفلرینه دعوت ایلدی دخی قارشوسنده
برکوستروب ومبارك الیله باشنه عمامه صاردی و بیوردیکه * اغز بسم الله فی سبیل الله فقاتل من کفر
بالله ولا تغدر ولا تقتل ولیدا * معناسی حق تعالانك اسمیله فی سبیل الله غزا ایله دخی کافر بالله
اولانله قتال ایله وعهدیکی بوزمه ونابالغی قتل ایلمه دیمکدر ودخی امر ایلدی اکرسکا مخالفت
ایتمزلرسه ملکلرینك قزین آل اندن عبد الرحمن دومة الجندله واردی اوچ کون طوروب خلقی
اسلامه دعوت ایلدی رئیسلری اولان اصبغ بن عمرو نصرانیتدن چیقوب اسلامه کلدی
و بانجه قومندن دخی چوق کیمسه ایمانه کلدیلر وجزیه قبول ایدنلری دخی حاللری اوزره قودی
اندن اصبغك قزینه نکاح ایدوب الدی مدینه یه کتوردی عبد الرحمانك ابو مسلمه آدلو اوغلی
اندن حاصل اولمشدر بوندنصکره (سریهٔ علی بن ابی طالبدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه بنی سعد بن بکر دیدکلری طائفه خیبر جهودلرینه یاردمه کیدرلر دیو خبر کلدی
دخی یوز نفر کیمسه ایله علی کرم الله وجهه حضرتلرینی کوندردی واردیلر فدك قریه سیله
خیبر قلعه سنك ماینده یتشوب باصدیلر بنی سعد قاچدیلر بشیوز دوه لرین وایکی بیك قیونلرین
سوروب مدینه یه کلدیلر بوندنصکره (سریهٔ زید بن حارثه در مدینهٔ منوره دن یدی قوناق یرده وادی
القری دیدکلری موضعده ام قرفه دیرلر ایدی بر کافر قریسی وار ایدی فزاره طائفه سندن
برقومك بکی ایدی اهل اسلامه قتی ضرری طوقنور ایدی انك باشی التندن چوق فتنه وفساد
اولور ایدی برکره زید بن حارثه اصحاب کرامك متاعیله شامه کیدرکن موضع مزبورده فزاره
قومندن برطائفه یولن باصوب متاعن الدیلر اندنزید کلوب ماجرایی فخر کائنات افندیمز حضرتلرینه
خبر ویریجك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اصحاب کرامدن برمقدار کیمسه
قوشوب زیدی اول جانبه ارسال ایتمشیدی صباح وقتنده واروب یتشدیلر تکبیر ایدوب طائفهٔ
مذکوره یی اورته یه الدیلر ام قرفه دیدکلری ملعونه یی قزیله بیله طوتدیلر مسلمانلردن قیس بن

محسرام قرقره نك ایکی اباغنه ایپلر طاقوب ایکی دوه یه بغلدی دخی دوه‌لرك هر برین بر جانبه چکوب ملعونه یی ایکی پاره ایلدی مال وغنیمت ایله دونوب مدینه یه کلدیلر رضی الله عنه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری بنك قپوسین قاقدی ایچرودن عجله ایله فخر عالم افندیمز چیقوب زیدی کورنجک مسرور اولوب اوپدی وقوچدی زید دخی اعدایه نیجه ظفر بولدقلرین خاکپای شریفلرینه تقریر ایلدی بوندنصکره (سریهٔ عبدالله بن عتیك در التنجی ییل رمضاننده خیبر یهودلرینك رئیسی اولان ابورافع دیدکاری ملعونی قتل ایچون یاننه درت کشی دخی قوشوب کوندرمشلر ایدی (امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدرکه مذکور ابورافع لعنة الله علیه دائما رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه اذا ایدوب اعداسنه معاونت اوزره ایدی وکندینك برقلعه‌سی وار ایدی انده ساکن اولور ایدی ابن عتیك رضی الله تعالی عنه قلعه قربنه یتشدکده یولداشلرین بر یره صاقلدی وکندوسی کون باتدقدنصکره قلعه قپوسندن خلق کیروب چیقمق اوزره ایکن همان ایچروده بولندی بر یرده صاقلندی ابورافعك مصاحبلری طاغلوب یاتاجق زمان اولدیغی کبی بعون الله تعالی فرصت بولوب ملعونك اوینه کیردی اول دخی کندی اولادی اراسنده یاتمش ایدی قرا کولقده قنده یاتدیغن تشخیص ایده میوب یا ابا رافع دیو چاغردی ملعون اویانوب کیمدر نه استرسین دیدیکی کبی آواز کلن یری نشانلیوب ایلرو واردی برقلج یاصوب دخی دوندی اودن طشره چیقدی ملعون فریاد ایلدی برآز زمان اکلندی دخی ینه ایچرو کیروب یا ابا رافع نه چاغررسین نه اولدك دیدی ملعون ایتدی مددشونده برکیمسه کلدی بنی قلجله چالدی دیدی همان ینه آواز کلن یره واردی برقلج دخی چالدی وقلجك اوجن قارننه طیادی دخی بر یاندن چیقاردی اندن خلق طیوب کلنجه اودن طشره اولدی بفضل الله تعالی یول بولوب پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه کلوب خبر ویردی بوندنصکره (سریهٔ عبد الله بن رواحه در بودخی خیبرده اسیر بن زرام دیدکاری یهودی یه ارسال اولنمشیدی وسببی اول ایدیکه ابورافع لعنة الله علیه قتل اولندقدنصکره یهود طائفه‌سی اسیری کندولره امیر نصب ایتمشلر ایدی ملعون مزبور دخی قبائل عرب ایچنه چیقدی دخی کفاری تحریك ایدوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله حرب وقتاله سعی ایتمکه باشلادی لعین بی دینك بو حرکتی فخر کائنات افندیمز حضرتلرینك مسموعی اولیجق عبد الله بن رواحه یی اوچ کشی ایله حقیقت حالی بیلمك ایچون ارسال ایلمش ایدی واردیلر دخی کلوب خبر ویردکاری زمانده اوتوز نفر کیمسه ایله عبدالله بن رواحه یی ینه ارسال ایلدی واردیلر یا اسیر کل سنی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام استدی سکا احسان ایدوب ینه خیبر ولایتنك حکومتن سکا ویرمك استر کل کیده‌لم دیدیلر ملعون طمع ایدوب اول دخی اوتوز نفر یهودی ایله چیقدی یوله دوشدیلر کلورکن ملعون قرقره دیدکاری منزله کلدکده چیقدیغنه نادم اولوب اوراده غدر ایتمك ملاحظه ایلدی قلجی قبضه سنه یاپشدیغن کوردیلر دخی عبد الله بن انیس رضی الله عنه یا ملعون نیلرسین دیو صیچرادی برقلج بصدی دوه‌دن اشاغی یوزینك اوسننه ایندیردی سائر صحابهٔ کرام دخی کیرو قلان یهودلری اوراده قلجدن کچوروب همان برکیمسه قودیلر وصاغ وسلامت مدینهٔ منوره یه کلوب فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم افندیمز حضرتلرینه خبر ویردکلرنده * قد نجیکم الله من القوم الظالمین * دیو بیوردی یعنی تحقیقا حق سبحانه وتعالی حضرتلری سزی اول قوم ظالمیندن خلاص ایلدی بوندنصکره (سریهٔ کرز بن جابردر بو سریه نك تاریخنده ائمهٔ حدیث اختلاف ایتمشلردر (امام بخاری رحمة الله علیه قولنجه التنجی ییل ذی القعده سنده واقع اولمشدر انس بن مالك رضی الله تعالی عنه حضرتلرندن شویله روایت

ایلمشدرکه (عکل وعرینه قبیله‌لرندن برقاچ کافر کلدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك حضور شریفلرنده ایمان کتوردیلر وایتدیلر یا نبی الله بز شهر آدمیسی دکلز مدینه نك هواسنه تحمل ایده مزز بز اهل ضرع ز دیدیلر یعنی قیون وصغر کوده کلمش وطشره‌لرده معتاد اولمش طائفه یز دیدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك دخی طشره‌ده برقاچ دوه‌سی کودیلور ایدی امر ایلدی وارك اول دوه‌لرك سودیله کچینك دیو بیوردی طشره چیقدیلر دوه‌لر اولدیغی یره کلینجه ینه کافر اولدیلر وچوبانی قتل ایدوب دوه‌لری سوروب یوریدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه خبر کلینجك صحابهٔ کرامدن برقاچ کیمسه ایله کوز بن جابری آردلرنجه ارسال ایلدی یتشدیلر طوتوب کتوردیلر امر ایلدی کوزلرینه میخ قاقدیلر واللرین کسوب براقدیلر اول حال اوزره هلاك اولدیلر (انس حضرتلری بیورمشدرکه کوزلرینه میخ قاقیلدیغی انکیچون ایدیکه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك چوبانی قتل ایتدکلری زمانده کوزلرینه دیکنلر صاپلمشلر ایدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری قصاص طریقیله انلرك کوزلرینه میخ قاقدردی دیو بیوردی بوندنصکره (سریهٔ عمرو بن امیه‌در رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری سلمة بن اسلم ایله عمروی مکة اللهده ابوسفیانی آکسزین قتل ایتمکه کوندرمش سببی اول ایدیکه ابوسفیان مکه‌دن برکافری مدینه یه کوندرمش ایدیکه کله فرصت کوزه‌دوب رسول الله حضرتلرینك وجود شریفنه ضرر کتوره کافر مدینه یه کلوب اول قصدله فخر کائنات حضرتلرینك اوزرینه طوغرلدیغی کبی خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کافرك کلدیکین کوردی دخی شو کلان کیمسه غدر ایتمکه کلور دیو بیوردی اندن اسید بن حضیر رضی الله عنه قارشو واروب کافره یاپشدیغی کبی اتکی الننده خنجر وار ایمش یره دوشدی چکدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کتوردی طوغروسو یله نه حاللو کیمسه سن دیو بیوردیلر ایتدی طوغریسین دیرسك بنی هلاك ایتمزمیسین رسول الله حضرتلری نعم دیو بیوردی کافر ایتدی ایمدی طوغریسی بودرکه بنی ابوسفیان کوندردی سکا ضرر قصدینه کلمش ایدم دیدی اورادن کافری آزاد ایدوب عمرو ایله سلمه یه امر ایتدیکه مکه یه وارالر ابوسفیانك فرصتن کوزه‌دوب قتل ایده‌لر اندن کلوب کیده‌لر مزبورلر دخی امر شریف موجبنجه مکة اللهه واردیلر عمرو کیجه ایله مکهٔ مکرمه یی طوافن ایلر ایکن معاویه نك کوزی ایلشوب عمروی بیلدی همان سکردوب قریش طائفه سنه خبر ویردی ملعونلر عمرولك اولدن نه دکلو چست وچالاك وجری وبی باك ایدیکن خوب بیلورلردی جان باشلرینه صیچرایوب آیا بو شعبده باز چابك دست بیضهٔ حادثه یی کیمك کلاهنده شکست ایلیه وهنکامهٔ روزکارده کیمك دیدهٔ بختن پرغبار ایدوب چهرهٔ ناموسین تیراندوده وتاج اقبالن ربوده قیله بو عیار نابکار بونده خبر ایشه کلمشدر دیو کروه کفار کج پندار زره کیسوی فتنه باز وحلقهٔ زلف ستمکار خوبان پریشان روزکار کبی بری برینه کیردیلر ولشکر خط بلا انکیز محبوبان ستمکار کبی بری برین بصه رق مطاف کعبهٔ مکرمه یه ایردیلر وحضرت عمرو اول زمانده که تزاحم طواف ایچره معاویه نك کوزینه طوقنمش ایدی تموج دریای حوادث وفتن برله فلك تن کرداب اضطرابه دوشه جکن بیلوب ایرکندن اباغن قراره قومش ایدی اورادن نسیم نافهٔ تتار وشامهٔ ابر نوبهار کبی برو بیابانده مدینه یوللرینه دوشوب کیدرکن ناکاه تیم قبیله‌سندن عمرو بن عبدالله نام برکافره وبرکافر آخره دخی راست کلوب ایکیسنه ده سموم بادیه کبی اوراده نفس الدرمیوب هلاك ایلدی برمقدار دخی کتدیکی کبی قریش طائفه‌سنك ایکی جاسوسنه راست کلوب برین قتل ایتدی برین دخی طوندی باغلدی بوغازینه ایپ طاقوب ایت کبی سوره‌رك مدینه یه کتوردی راوی ایدر حضرت عمرو سرکذشتن رسول الله صلی الله تعالی

عليه وسلم حضرتلرينه حكايه ايلردي فخر عالم افنديمز حضرتلري حظندن كولردي ديو بيوردر
(بوندن صكره واقعهٔ حديبيه در حديبيه ديدكلري بر قيو در صكره اول مكانه حديبيه تسميه قلنمشدر
بعضيلر دخي براغاجك اسميدر ديمشلردر طبري قولنجه مكة اللهه طقوز ميل يرده بر كويك آديدر
تاريخ هجرتدن التنجي سنه ذي القعده سنك غره سنده پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلري
عمره نيتنه بيك بشيوز مقداري كيمسه ايله چيقوب ام المؤمنين ام سلمه رضي الله تعالى عنها حضرتلريني
بيله آلوب مكة الله جانبنه كتمش ايدي بعض روايتده وارد اولمشدر كه عمره ايچون احرام بغلنديغي
زمانده كفار قريش اراسنه احواللرين بيلمك ايچون جاسوس كوندرمش ايدي كندولر عزير الاشطاط
ديمكله معروف بره كلدكلري زمانده جاسوس كلوب يا رسول الله قريش طائفه سي وافر عسكر
جمع ايلمشلردر مرادلري سنكله جنك ايدوب بيت الله زيارتندن سني منع ايلمكدر ديو خبر ويردي
حضرت رسالتپناه صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري دخي اصحاب كرامله مشورت ايليوب
كفارله حرب وقتال ونهب وغارت ايلمك عزيمتن اظهار ايلدي ابو بكر الصديق رضي الله عنه
ايتدي يا رسول الله سن بيت الله نيتيله چيقدك كيمسه يي قتل ايدوب كيمسه ايله جنك مراد ايدينوب
چيقمدك سن بيت الله جانبنه توجه ايله اكر كيمسه بزي اندن منع ايلر ايسه جنك ايده رز ديدي
حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم دخي * امضوا على اسم الله * ديو بيوردي يعني
يورك كيده لم باسم الله ديمكدر (امام احمد رحمة الله عليه نقلنده ابو هريره رضي الله عنه حضرتلرندن
مرويدر كه ايتدي بن هر كز بر كيمسه كورمدم كه كندو اصحابيله چوق مشاوره قيلقده رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرندن زياده اوله ديدي يعني رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلري صحابهٔ كرامله قتي چوق مشاوره ايدرلر ايدي (امام بخاريدن بر روايتده وارد
اولمشدر كه پيغمبريمز عليه السلام اصحابيله بعض يولدن چكيلوب كيدركن بيوردي كه خالد بن
وليد قريش طائفه سنك بر مقدار آتلولر يله غميم ديدكلري موضعده قراقوله چقمشدر صاغ جانبي
طوتك كيده لم ديو بيوردي اندن كتديلر خالدك اصلا خبري يوغيكن اوزرلرينه وارديلر همان
خالد الغار ايدوب قريش قومنه فخر انبيا عليهم صلوات الله كلديكن خبر ويردي رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري دخي صحابه ايله يوريي ويرديلر قريشك اوزرينه اينه جك
يوقشه كلدكلري كبي فخر كائنات حضرتلرينك بنديكي دوه اوراده چوكدي خلق اوشديلر
قالدرمق استديلر خيلي زمان ياتدي قالقمدي اصحاب رضي الله تعالى عنهم حلأت القصوى
ديديلر يعني رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك دوه سي حرون اولدي سركش
اولدي كتمك استمز ديديلر فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم * ماخلأت القصوى وماذاك بخلق
ولكن حبسها حابس الفيل * ديو بيوردي يعني قصوى سركش اولمادي وبو ايش كندو خويي ايله
دكلدر ولكن فيلي حبس ايدن آني حبس ايتدي ديمكدر محصلي بودر كه دوه نك چوكديكي كندو
فعليله دكلدر الله تعالى حضرتلرينك امريله در اصحاب فيلك فيلني مكه يه كيرمه دن منع ايتديكي كبي
بوني دخي منع ايلدي ديمكدر واكا بونك منا سبتي اولدر كه اكر اصحاب بو حالله مكه شهرينه
كيروب دخي قريش انلري زيارت كعبه دن منع ايده لر ايدي مابينلرنده قتال اولوب قانلر دوكيلور
ومالار غارت اولنور ايدي نتكيم اصحاب فيل مكه يه كيرسه لر او يله اولور ايدي ولكن علم اللهده
بو يله سبقت ايتمشدر كه مشركلردن نيجه كيمسه اسلامه كلسه لر كركدر وآنلردن نيجه مسلمان
ومجاهد اولاد وجوده كلسه لر كركدر انكيچون دخول مكه دن منع اولندي ديمكدر اندن رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري يمين ايدوب بيوردي كه هر ايش كه انده حرمات اللهي تعظيمه
مخالف نسنه اولميه واهل مكه كندودن اني مراد ايدينلر اول بابده انلره مساعده بيوره محصلي

اكروجه معقول اوزره صلح مراد ايدينورلر ايسه قبول ايليه اندن دوه يي سورديلر يرندن صيچرايوب
يوقارو قالقدي اورادن صاپديلر حديبيه ديدكلري موضعك نهايتنده بر مقدار مكث بيوردي صو
كناريته كلديلر اصحاب سهل زمانن ايچنده مز بور صويي خرج ايلديلر دخي رسول الله صلى الله
عليه وسلم حضرتلرينه صوسوزلقدن شكايت ايتديلر تيركشندن براوق چيقاروب ويردي و بيوردي
وارديلر اوقي ذكر اولنان صو يتاغنه براقديلر صويي قينامغه باشلدي والحاصل تمام صولنديلر مستوفي
صوالديلر دخي اورادن دونديلر بو حالده ايكن خزاعه طائفه سندنكه اول رسول الله حضرتلرينك تمام
احباسي ايديلر بديل بن ورقا آدلو بر كيمسه كلدي يا رسول الله كعب بن لوي وعامر بن لوي طائفه لري
سني بيت الله حقنده زيارتندن منع قصدينه چيقديلر حديبيه نك باشلو صولري اوزرينه قونديلر
وياننلرنجه صاغيلور دوه لر او يدرديلر ديدي بو سوزدن مرادي سنكله جنك وجدالي مقرر ايتديلر
تدارككلرين تمام كورديلر مقتضا نجه ذخيره خصوصنده احتيا جلري يوقدر طوررلر دوه لري
سود يله بكينورلر ديمك ايدي خواجهٔ عالم صلى الله تعالى عليه وسلم بز بر كيمسه ايله حرب
وقتاله كلمدك عمره نيتنه كلدك اكر رخصت ويررلر ايسه كيمسه يي انجتمز مصلحتمزي كوروب
كيده رز اكر مخالفت ايدرلر ايسه تا اولنجه چالشوب جنك وجدال ايده رز ديو بيوردي بديل بن
ورقا ايتدي واره يم قريشه نه ديديكك اعلام ايده يم ديو كتدي انلره كلديكي زمانده بعضيلري
سفيهانه كلمات سويلديلر بعضي صلحه رضا كوسترمك سمتن طوتديلر برنيجه دفعه دخي آدملر
كوندروب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلريله سويلشديلر آخر الامر سهيل بن
عمرو آدلو بر كيمسه ارسال ايدوب وارمحمدله صلح ايله ديديلر (ابن اسحق رحمة الله عليه روايتي اوزره
قريش سهيلي كوندرديلر دخي رسول الله حضرتلري نور نبوتله بيلوب ايتدي بو شخصي كوندرمكدن
قريشك مرادلري صلح ايتمكدر سهيل دخي كليجك بر مقدار سويلشديلر اندن بو قول اوزره صلح
ايديلر كه اون ييله دكين مابينلرنده جنك وجدال اولميه وبو ييل عمره دن فراغت ايده لر كله جك ييل كله لر
عمره ايده لر انكيچون او ييل عمره يه رضا ويرمديلر كه عرب طائفه سي محمد كلدي وسوزيمزي كچوردي عمره
ايلدي ديميه لر اندن سهيل رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرندن وجه مشروح اوزره
واقع اولان صلحه تمسك طلب ايلدي فخر عالم دخي علي بن ابي طالبي حضور شريفنه دعوت
ايدوب نامه يازمق بيوردي وعنوان نامه يه * بسم الله الرحمن الرحيم * يازديو امر ايلدي سهيل
رحمن ورحيم نه ايديكن بز بيلمز او يله يازمه اولدن يازه كلدكك اوزره باسمك اللهم يازديدي
مسلمانلر دخي البته * بسم الله الرحمن الرحيم * يازلمق كرك ديديلر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلري * باسمك اللهم * يازديو امر ايلدي اندن بيوردي * هذا ما قاضى عليه محمد رسول الله *
يازدي معناسي مضمون نامه يه اشارت ايدوب بو شول نسنه دركه رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلري انك اوزرينه مصالحه ايلدي ديمك اولور اندن سهيل محمد رسول الله يازمه والله
اكر بز سنك رسول الله ايديككي بلسه ك سني بيت اللهدن منع ايلمزدك وسنكله قتال ايتمزدك اما محمد
ابن عبد الله يازديدي رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري * والله اني لرسول الله
وان كذبتموني * ديو بيوردي يعني والله تحقيقا بن اللهك رسوليم اكرچه كيم سز بني تكذيب ايتديكز
ديمكدر بخاري ومسلم روايتلرنده فخر عالم امر ايدوب يا علي رسول الله لفظني نامه دن محو ايله
علي كرم الله وجهه يا رسول الله بن آني محو ايده مزين ديدي علما رحمهم الله تعالى بيورمشلردر كه
علينك بو يله ديديكي مخالفتدن دكل ايدي بلكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك
محو ايتمكه تمام رضاي شريفلري اولمديغن فهم ايتمش ايدي انكيچون اقدام ايتمدي ديمشلردر
وانكيچون ايديكه علي محو ايتمديكنه انجمديلر اندن بيورديلر كه اول نامه نك نره سنده در بكا

كوسترديدیلر علی دخی كوستردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری كندی
مبارك اللیله محوایتدی دخی یرینه ابن عبدالله یازدی دیمشلردر و بولفظی بعض روایتده
فخر عالم كندی اللیله یازدی دیدیلر بعض روایتده یازدی دیمكدن مراد كاتبه امر ایدوب یازدردی
دیمكدر دیمشلردر زیرا امی ایدی كندی كتابت ایده مزدی دیدیلر و بوسوزه جواب ویروب امی اولان
كشی برلفظك هیئتن نشانلیوب یازمق ممكندر خصوصا كه كندی اسمی اولا بودخی كتابت امی لكه
منافی دكلدر دیمشلردر والحاصل بومقوله خصوصلرده مخالفت ایتمیوب استدكلری كبی نامه یازدیروب
صلح مزبور ایچون اللرینه تمسك ویردی وكتابت نامه ده ملایمتلر بیورادیغی مصلحت صلح تمام
اولمغیچون ایدی ودخی نیجه حكمت ومصلحتی متضمن ایدی فی الحقیقه بوصلح بركاتنده حضور
قلبله تدبیر وتدارك ایدوب عاقبت مكهٔ مكرمه یی فتح ایتدیلر و بوندن مقدم اهل اسلامله اختلاط
ایتمزلر ایدی صلح واقع اولدقدنصكره مشركین مدینه یه ومسلمانلر مكه یه واروب كلمكه باشلدیلر
وجانبیندن هركشی دوستیله تنها مصاحبت ایلمكه رخصت بولدی بو واسطه ایله رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك بعض معجزاتن ایشیدوب اسلامه میل ایتمكه
باشلدیلر حتی فتح مكه دن اول چوق كیمسه اسلامه كلدیلر صلحك نیجه فوائدی ظهور ایلدی
(روایت اولنور كه قریشدن غیری نقدر قبائل عرب وارایسه هب اسلامه میل ایتمشلر ایدی همان
قریشك اسلامه كلملرینه منتظرلر ایدی قریش فتح مكه ده اسلامه كلدكلرنده بادیه لرده اولانلر
دخی مسلمان اولدیلر تكیم حق سبحانه وتعالی حضرتلری كلام قدیمنده (اذا جاء نصر الله
والفتح ورأیت الناس یدخلون فی دین الله افواجا فسبح بحمد ربك واستغفره انه كان توابا)
بیوردیغی بومعنایه اشارتدر یعنی حق تعالی حضرتلرینك نصرتی كلوب فتح مكه میسر اولدیغی
زمانده وناسی حق تعالی حضرتلرینك دیننه بلوك بلوك كیردكلری حالده كوردیكك زمانده بركیمسه نك
خاطرینه خطور ایتمین نسنه یی الله تعالی سكا میسر قیلدیغنه تعجب ایده سین حق جل وعلا
حضرتلرینه حمد ایدیجی اولدیغك حالده والله تعالی یه استغفار ایله زیرا حق جل وعلا حضرتلری
مكلفینی خلق ایده لیدنبرو بفضله استغفار ایده نك توبه سین قبول ایدیجیدر دیمكدر پس بوسورهٔ
شریفده ذكر اولنمشدر كه حق تبارك وتعالی حضرتلری پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام
حضرتلرینی اعداسی اوزرینه غالب ایلیه وفتح مكه میسر اوله اندن قبائل عرب بلوك
بلوك ایمانه كله لر بوندن ظاهر اولدیكه سائر قبیله لر ایمانه كلمه ده قریش طائفه سنه توقف ایدرلر
ایمش والحاصل اون یل حرب وقتالی ترك ایتمك اوزره مصالحه اولندی وقول وقرار بونك
اوزرینه مقرر اولدیكه بو یل مكه یه داخل اولمایه لركله جك یل كلوب اوچ كون طوره لر
وقلجلری دخی جلبان ایچنده طوره تا كیم صلح اولنوب مكه یه مصالحه طریقیله دخول ایتدكلری
ظاهر اوله وجلبان دیدكلری قلج كیسه سیدر یعنی جنكه حاضرلنمش كبی اولمایه لر بلكه قلجلرین قنلرینه
وضع ایتدكدنصكره ینه قلج كیسه سنه دخی قویالر تمام امن وامان شكلیله كله لر مكی بن ابی طالب
قیروانی رحمة الله علیه تفسیرنده یازمشدر كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
مكتوبی عثمان بن عفان رضی الله عنه حضرتلریله كوندروب سهیلی كندی یاننده الیقودی عثمان
واردیغی كبی مشركلر دخی عثمانی الیقودیلر و بویله ایتدكلرینه اهل اسلام غضبه كلدیلر
بعض روایتده عثمانی قتل ایتدیلر دیو رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه خبر كلدی
اندن پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام براغاج آلتنده اصحابنی بیعته دعوت ایلدی یعنی بونك
اوزرینه عهد ومیثاق ایتدیلر كه قرانجه چالشه لر هر بریله عهد اولندقجه ال اله آورلردی اندن
فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری مبارك صاغ النی صول النه اوروب بو عثمانك بیعتیدر

دیو بیوردی یعنی عثمان بونده حاضر دكلدر كه بیعت الن اوزاده بزم الیمز عثمانك الندن نائب اولوب
انكیچون دخی بیعت اولنسون دیمك ایدی اندن مشركلر بوحالی اشتدیلر دخی عثمانی اطلاق
ایدوب كوندردیلر وحق سبحانه وتعالی حضرتلرینك قول شریفی (ان الذین یبایعونك انما
یبایعون الله ید الله فوق ایدیهم) بو بیعتده نازل اولمشدر یعنی یا محمد تحقیقا شول كیمسه لر كه
سنكله مبایعه ایدرلر انلر ایتمزلر الا حق جل وعلا حضرتلریله مبایعه ایدرلر شول حالده كه حق
سبحانه وتعالی حضرتلرینك ید قدرتی انلرك یدی اوزرنده در دیمكدر و بوآیت كریمه دخی انده
نازل اولمشدر (لقد رضی الله عن المؤمنین اذ یبایعونك تحت الشجرة) یعنی والله حق تبارك وتعالی
حضرتلری مؤمنلردن راضی اولدی شول زمانده كه اول اغاج آلتنده سنكله مبایعه ومعاهده
ایدرلردی دیمكدر اندن فخر كائنات علیه افضل الصلوات افندیمز حضرتلری اصحابیله حدیبیه
دیدیكمز یرده باشلرین تراش ایدوب قربانلرین كسدیلر حق تعالی حضرتلری بریل كوندردی
صاچلرین كعبه حرمنه آلوب كتدی واون كوندن زیاده طوردیلر دخی مدینه یه دوندیلر مسلمانلردن
بعضیسنك قلبنده نوع انكسار وارایدی زیرا او یل مرادلرنجه كعبه یه واروب عمره قلمق میسر
اولمادی اندن حق جل وعلا حضرتلری تسلی قیلمغیچون سورهٔ فتحی انزال ایدوب (انا فتحنا لك
فتحا مبینا) دیو بیوردی ابن عباس وانس بن مالك و براء بن عازب رضی الله عنهم بیورمشلردر كه
بو فتحدن مراد حدیبیه فتحیدر یعنی انده واقع اولان صلحدر كه مسلمانلر صحت وسلامتله دونوب
وطنلرینه كلدیلر منافقلرك اعتقادلری بوایدیكه هیچ بركیمسه كلوب صاغ چیقمیه هب شهید
اوله لر نتكیم حق جل وعلا حضرتلری (بل ظننتم ان لن ینقلب الرسول والمؤمنون الی اهلیهم ابدا)
دیو بیوردیغی اولدر وینه سورهٔ مزبوره ده (واثابهم فتحا قریبا) دیو بیوردیغی یرده فتحدن
مراد قول صحیح اوزره خیبر فتحیدر دیمشلردر (ائمهٔ حدیثدن امام احمد وابوداود وحاكم روایتلرنده
رحمهم الله تعالی مجمع بن جاریه دن مرویدر كه ایتدی حدیبیه سفرینه حاضر اولمش ایدك
ودوندیكمز زمانده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینی كراع الغمیم آدلو یرده بولدق خلقی
یاننده جمع ایلمش طورمیوب (انا فتحنا لك فتحا مبینا) آیتن اوقور بركیمسه یارسول الله
حدیبیه ده واقع اولان فتحمیدر دیدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری یمین ایدوب
تحقیقا اول فتحدر دیو بیوردی سؤال ایدن كیمسه نك مرادی حدیبیه ده صلحدن غیری نسنه
واقع اولمادی صلح فتح قسمندن میدر كه حق سبحانه وتعالی حضرتلری (انا فتحنا لك) دیو بیوردی
دیمك ایدی فخر عالم افندیمز دخی بلی صلح فتحدر دیدی بو یله بیوردقلرندن مراد الله اعلم صلح
مقدمهٔ فتحدر ان شاء الله تعالی بو واسطه ایله مكة الله فتح اولنور دیمك اوله یاخود بوصلح سببیله
مسلمانلر ضرر مشركیندن سالم اولدیلر تحصیل منافع اولدیغی حیثیتدن صلح دخی فتح قسمندندر
دیمك اوله و بوسنه ده فخر كائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری استسقا ایلدی حق تبارك
وتعالی حضرتلری یاغمورلر ویردی اندن اول حضرت *اصبح الناس مؤمنا بالله وكافرا بالكواكب*
دیو بیوردی یعنی خلق حق تعالی حضرتلرینه مؤمن و یلدزلره كافر اولدیلر دیمكدر بوسوزدن
مراد شریفلری بودر كه طائفهٔ عرب اولدن یاغمور یاغمق خصوصنده كواكبه نظر ایدوب
فلان یلدز طوغدیغی زمانده یاخود باتدیغی زمانده یاغمور یاغار دیرلر ایدی و یاغمور خصوصنده
یلدزی مؤثر اعتقاد ایدرلر ایدی بو كره اول اصل علامت یوغیكن رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینك دعاسی بركاتنده حق جل وعلا حضرتلری یاغمور ویریجك یلدیلر كه یاغمور
ویرمك حق جل وعلا حضرتلرینك ایمش تأثیر یلدزك دكل ایمش دیمكدر (ودمیاطی رحمة الله
علیه قولنجه خمر بو یلده حرام اولمشدر وخمر لغتده ستر ایلمكه دیرلر شراب دخی عقلی مستور

قیلدیغیچون خمر دیمشلردر (امام اعظم رحمة الله علیه قتنده اوزم صویکه قینایوب کسکین اوله
وکپوکن آتوب صافی اوله اکا خمر دیرلر چوغی وآزی حرامدر کرکسه برقطره اولسون ومسکر اولان
هرنسنه اکثر علما قتنده بویله در یعنی آزی چوغی حرامدر اما مثلث امام اعظم وامام ابی یوسف
رحمة الله علیهما مذهبلرنده حلالدر ومثلث اولدرکه اوزمك شیره سین آلهلر دخی شول قدر قینادهلر که
اوچ بلوکدن بر بلوکی قاله اندن قویهلر طوره وقینایوب کسکین اوله صحابهٔ کبار رضی الله تعالی عنهم
بونی ایچرلردی پس امام ابی حنیفه وامام ابی یوسف رحمة الله علیهما بوکا حلالدر دیمشلردر
اما امام محمد وامام مالك وامام شافعی رحمهم الله تعالی مذهبلرنده بودخی آزی چوغی حرامدر
(ابو حفص کبیره مثلث نیجه در دیو سؤال ایتدیلر انی ایچمك حرامدر دیو بیوردی نیچون بویله
دیرسین ابو حنیفه یه وابو یوسفه مخالفت ایتدك دیدیلر ایتدی یوق مخالفت ایتمدم زیرا انلر
حضم طعام ایچون حلال کورمشلر ایدی اما خلق شمدیکی زمانده فجور ایچون واکلنجه ایچون
ایچرلر دیدی پس بوندن معلوم اولدیکه مثلث حقنده امامارك بعضیسی حلال و بعضیسی حرام
دیدکلری تقوی مراد اولدیغی زمانده اوله یعنی طاعة الله ایچون تحصیل قوت مراد اولنوب ایچلسه
بعضیلر حلال دیمش اوله اما فجور وتلهی مراد اولنوب ایچلسه بالاتفاق حرام اوله وشول حشیش
دیدکلری مردارکه بودیارده اکا اسرار دیرلر انك حقنده ائمهٔ اربعه دن وسائر علماء سلفدن
کلام صادر اولمامشدر زیرا انلر زماننده یوغیدی تاریخ هجرتدن التیوزسنه سنك اواخرنده پیدا
اولمشدر اما علماء متأخرین دن بعضیلر بودخی شراب کبی مسکردر *کل مسکر حرام* حکمنجه
بوده حرامدر دیمشلردر وامام احمد وابو داود رحمة الله علیهما نقللرنده ام سلمه رضی الله عنها
حضرتلرندن منقولدرکه *نهی رسول الله صلی الله علیه وسلم عن کل مسکر ومفتر* دیو
بیورمشدر معناسی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری هرمسکردن وهرمفتردن نهی
ایلدی دیمکدر وعلما رحمهم الله مفتردن مراد شول نسنه درکه انسانك بدنی قزدیره وکوزی
قپاقلرینه ضعف وانکسار ویره ومفاصلنی یومشده دیمشلردر امدی اسرار مسکر اولمدیغی
تقدیرجه مفتر اولدیغی باری مقرردر بوحسبله بنه حرام اولور دیمشلردر ولکن شرابله بوقدر
فرقلری واردرکه شرابك قطره سی حرامدر اما بونك آزی که کیف ویرمز اوله حرام دکلدر
دیمشلردر انکیچون بویله درکه اسرار طاهردر فساد نفسنده دکلدر کیفیتنده در اما شرابك نفسی
مرداردر زیرا حق تعالی کلام قدیمنده (رجس) دیو بیورمشدر ورجس شول نسنه درکه
حرام ونجس العین اوله دیمشلردر اکر برکیمسه خمر ندن مردار اولورمش بوده اوزم صویدر
مردار دکلدر دیسه کافر اولور العیاذ بالله تعالی زیرا نص صریحی انکار ایتمش اولور بعض علما
رحمهم الله بیورمشلردرکه خمرده اولان جمیع صفات مذمومه اسرارده مع زیادة موجوددر
زیرا خمرك مضرتی مجرد دینه متعلقدر بدنه متعلق دکلدر اما اسرارك مضرتی هم دینه وهم
بدنه متعلقدر دیمشلردر حتی اسرارده یوزیکرمی مضرت یازمشلردر بعضی دینی و بعضی بدنی
جمله دن برقاچی بونلردرکه ذکر اولنور اولا عقله فساد ویرر و بونك معناسی کیف حالنده فساد
ویردیمك دکلدر اول حالده فساد ویرمك شرابده دخی واردر اما شراب صوکنده جوهر عقلی
مصفا وآیینهٔ ادراکی کرد کدورتدن پاك ومجلا قیلوب چهرهٔ مطبوع موفور الاستیناس ومنافع
للناس معرض مشاهده یه کتورر ولکن مداومت اسرار دائما بصر بصیرت ذوی البصائری
چشم ودل ارباب بخل وحسد کبی تنك وتار وصفحات مرآة ضمائری همیشه خاطر محزون اصحاب
انکساری کبی پرغبار ایلر ودخی بیورمشلرکه انسانده مروت قومز وتارك الصلاة ایلر ومحرماتدن
اجتناب ایتدرمز وقطع نسل ایدر و برص وجذام مرضلرین کتورر واعضاسنی دترهدر وابنه رنجنه

مبتلا ایلر یعنی پشت ایلر وآغزی بدبوی ایدر وکبر پیکاری دوشورر ودیشلری چوریدر
وقراردر و بکزی صرارددر وایشه کوجه کاهل ایدر وارسلانی کدی ایلر و باشدن سعادتی ودلدن
فصاحتی زائل ایلر وفکر فاسد نه کلن خواطر شیطانیه یی معارف الهیه صانوب بولدیغی هرزه
وهذیانی سویلمکه باشلر عاقبت فساد اعتقاد زندقه والحاد وادیسنه دوشورر و بونك امثالی
انواع نکباتدن نه وار ایسه باشنه اوشورر وافیون دخی خباثتده اسراردن اکسك اولمغه راضی دکلدر
سعادتمند اول کیمسه درکه بومقوله مهملاتك بریسنه نفس نفیسنی مبتلا قیلمیه بوندنصکره واقع
اولان (غزوهٔ خیبردر وخیبر دیدکلری مدینهٔ منوره دن شام جانبنده سکز قوناق برده برشهردر
زمان قدیمده معمور ومعظم شهر ایدی ابن اسحق رحمة الله علیه روایتی اوزره تاریخ هجرتدن
یدنجی ییل محرمنك بقیه سنده چیقوب اون کوندن زیاده محاصره ایلدیلر آخر فتح ایتدیلر بیك
درتیوز نفر کیمسه ایله چیقوب ام سلمه رضی الله تعالی عنها حضرتلرین بیله آلوب کیتمشلر ایدی
صحیح بخاریده سلمة بن اکوع رضی الله تعالی عنهدن روایت اولنمشدرکه ایتدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله خیبر غزاسنه چیقدق دخی کیجه ایله کیدردك اصحابدن
برکیمسه عامر بن اکوع رضی الله تعالی عنه حضرتلرینه یاعامر بزه اشعارکدن بعض ابیات
اوقیو ویرمزمیسین دیدی همان عامر دوه سندن اینوب دخی کندی ابیاتندن اوقومغه باشلادی
طائفهٔ عربده دوه یا نیجه ایرلیه رق کیتمك عادتدر هم اشعاردن انسان حظ ایدر وهم دوه
شوق وحالت کسب ایدوب نشاطله کیدر (امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده پیغمبر عم
علیه الصلاة والسلام حضرتلری *من هذا السائق* دیو بیوردی یعنی کیمدر شو اشعار اوقیه رق
دوهلری سورن دیمکدر صحابه خبر ویروب یارسول الله عامردر دیدیلر *یرحمه الله* دیو دعا ایلدی
اصحابدن برکشی وجبت یارسول الله لولا امتعتنا به دیدی معناسی یارسول الله سنك دعاك برکاتنده
حق جل وعلا حضرتلرینك فضلنه نظرا عامره جنت واجب اولدی نولیدی اول دعا ایله بزیده
بهرهمند ایدیدك دیمکدر (صحیح بخاریده انس بن مالك رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدرکه
پیغمبر عم علیه الصلاة والسلام حضرتلری خیبره کیجه ایله کلوب یتشدی وعادت عالیلری
بوایدیکه برقومك اوزرینه کیجه ایله کلسه صباح اولنجه طورردی یاصبردی صباح اولدیغی زمانده
یهود طائفه سی کورکلر وزنبیللر ایله ایشلرینه کیتمکه شهردن چیقدقلری کبی محمد والله محمد والجیش
دیدیلر معناسی ایشته محمد والله ایشته محمد وایشته عسکری دیمکدر ناکاه کوریجك بویله دیدیلر
اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری یهود طائفه سین کورکلرله وزنبیللرله
کوریجك *خربت خیبر* دیو بیوردی برروایتده ایکی اللرین قالدیروب دخی *الله اکبر خربت
خیبر* دیدی یعنی خیبر خراب اولدی دیو بیوردی بو حدیث شریفله بعض علما تفأل جائز
اولدیغنه استدلال ایتمشلردر زیرا پیغمبر عم علیه الصلاة والسلام حضرتلری یهودك اللرنده
کورکلر وزنبیللر کوریجك شهرلری خراب اولور دیو بیوردی علمای حدیثدن بعضیلر روایتنده
وارد اولمشدرکه خیبر غزاسنده رایتلر اولشدردی اولدن رایت یوغیدی لوا وار ایدی رایت بوغزاده
پیدا اولدی دیمشلردر ولوا بکلر علمیدر رایت بیراقدرکه عسکر کتورورلر (دمیاطی رحمة الله علیه
قولنجه اول کون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك بیراغی سیاه ایدی عائشهٔ
صدیقه رضی الله عنهانك پرده سندن ایدی دیمشلردر (صحیح بخاریده وارد اولمشدرکه علی بن
ابی طالب رضی الله عنه حضرتلرینه کوز آغریسی عارض اولوب رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرندن کیروده قالمشیدی صکره دن کلدی یتشدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری فتح کیجه سی ایتدی یارین سنجاغی برکیمسه یه ویرهیمکه انی الله تعالی حضرتلری

ورسولی سوراولر والك الشده فتح میسرایلیه دیو بیوردی ایرتسی اولدیغی کبی اصحاب کرام
رضی الله عنهم جمله سی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك یانته کلدیلر رجا ایدرلردیکه
سنجاغی کندولره ویره اندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری علی قنده دردیو بیوردی
یارسول الله کوزلری اغردیو جواب ویردیلر خبر کوندرك کلسون دیو بیوردی اندن حضرت علی
کرم الله وجهه کلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کوزلرینه توکوردی ودعا
ایلدی حق جل وعلا حضرتلری بروجهله صحت ارزانی بیوردیکه کویا هرکز اغریی عارض
اولمامشیدی همان سنجاغی النه تسلیم ایتدی حضرت علی یا رسول الله کفارله قتال ایده یم
تا بزم کبی اولنجه دیدی یعنی انلرده تا بزم کبی اسلامه کلمینجه المدن خلاص اولمسونلر دیمکدر
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری بیوردی* انفذ علی رسلك حتی تنزل بساحتهم ثم
ادعهم الی الاسلام واخبرهم بما یجب علیهم من حق الله فیه فوالله لئن یهدی الله بك رجلا
واحدا خیرلك من ان یکون لك حمر النعم *حاصل معنا بودرکه یاعلی قتال خصوصنده عجله ایلمه
یاب یاب وار تا منازل کفارك اورتاسنه قون اندنصکره انلری اسلامه دعوت ایله ودین اسلامده
اوزرلرینه واجب اولان نسنه یی انلره خبر ویروب بیلدر امدی والله سنك سببکله حق جل وعلا
حضرتلری برکیمسه یی اسلامه هدایت ایلمك سنك قزل تویلی دوه لرك اولمقدن سکا یکدر دیمکدر
طائفهٔ عرب ایچنده قزل تویلی دوه بغایت معتبر اولمغین بویله بیوردیلر مرادشریفلری متاع دنیا
نقدر اعز اموال اولسه فناسی مقرردر اما اسلامه سبب اولمق عبادت فاضله در فوائد ومنافع
اخرویه سی دوام اوزره در منقطع اولماز دیمکدر (امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده وارد
اولمشدرکه صفلر بغلنوب قتاله مباشرت اولندیغی زمانده عامر بن اکوع رضی الله تعالی عنه
بر یهودك ایچکنه چالمق ایچون قلیجن صالدیغی کبی قلج قصه ایدی یتشمیوب کندی دیزینه چالدی
یرالنوب اول زخمله وفات ایتدی دوند کلری زمانده سلمة بن اکوع رضی الله تعالی عنه
یارسول الله عامره شویله واقع اولدی وخلق عامرك عملی باطل اولدی دیو سویلرلردیدی فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم او یله دیـان کذب ایتمش دیدی وایکی مبارك پرمقلرین بریره کتوروب
عامره ایکی ثواب حاصل اولدی *انه لجاهد مجاهد* دیو بیوردی یعنی مشقت چکدی فی سبیل الله
مجاهده ایلدی انك اجری ضایع اولماز دیمکدر بونقلك فائده سی بودرکه برکیمسه غزا نیتیله چیقسه
بونیت اوزره ایکن هرنه طریقله اولورایسه اولسون اجلی یتشوب وفات ایلسه ینه زمرهٔ مجاهدینه
ملحق اولوب سائر غزات کبی فضائل جهاددن بهرمند اولور مادامکه اولومی خلاف مشروع
طریقله اولمایه تکمیم علمای حدیثدن بعضیلر روایتنده ابو هریره دن مرویدرکه ایتدی خیبر غزاسنه
حاضر اولمش ایدك پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری مسلمان کچینلردن بری ایچون
هذا من اهل النار دیو بیوردی یعنی شوکشی جهنم اهلندندردیو برکیمسهٔ اشارت ایلدی جنك
زمانی اولیجق اول کشی شویله محکم چالشوب جنك ایتدی شویله یاره لندیکه بعض اصحاب بویله
چالشن کیمسه اهل جهنم اولورمی دیوشبهه یه دوشه یازدیلر آخر اول کیمسه یاره لرینك آجیسنه
صبرایتمیوب تیرکشندن براوق چیقاردی دخی کندو یه صانجوب نفسنی هلاك ایلدی مسلمانلر
بوحالی کوریجك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه واروب یارسول الله
حق تعالی حضرتلری سنك سوزیکی تصدیق ایلدی اول کیمسه کندو یی هلاك ایتدی دیدیلر
اندن پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری برینه امر ایدوب * قم یافلان فاذن لایدخل الجنة
الامؤمن وان الله یؤید هذا الدین بالرجل الفاجر * دیو بیوردی معناسی بوقاری قالق یافلان
چاغروب خلقه بیلدرکه جنته کیمسه کیرمز الامؤمن اولان کیرر حق سبحانه وتعالی حضرتلری

تحقیقا بو اسلام دینی فاسق وفاجر کیمسه ایله قوتلندیرر دیمکدر مرادشریفلری بودرکه ایله قارشو مؤمن
کچنوب اهل ایمان عملن ایشلمك فائده ویرمز بومقوله وضع کشی یی جنته لایق ایتمز جنته کیرمکه کرچکدن
مؤمن اولمق کرکدر ودین اسلام یولنه چالشمق مؤمن اولمیاندن کلمز ظن ایتمك بودین بردیندرکه حق
جل وعلا حضرتلری بونی قوتلندرمك ایچون فاجرلری بیله قوللانور دیمکدر برروایتده بویله
وارد اولدیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری بیوردیکه *ان الرجل لیعمل بعمل اهل الجنة
فیما یبدو للناس وهو من اهل النار وان الرجل لیعمل عمل اهل النار فیما یبدو للناس وهو من اهل الجنة*
یعنی تحقیقا کشی ایلره قارشو اهل جنت عملن ایشلر حال بوکه کندوسی اهل جهنمندر وتحقیقا
کشی ایلره قارشو اهل جهنم عملن ایشلر حال بوکه کندوسی اهل جنتندر دیمکدر والحاصل حدیث
صحیحده وارد اولان اوزره حق تعالی حضرتلرینك نظری عبادك صورتلرینه وعمللرینه دکلدر
بلکه قلبلرینه ونیتلرینه در اعتبار صفای قلب وخلوص نیتده در والا حق جل وعلا حضرتلری
غنی مطلقدر هرکز کیمسه نك عملنه احتیاجی یوقدر جمیع طاعاتك منافعی ینه عباده راجعدر
(روایت اولنورکه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری اهل خیبر ایله محکم جنك
ایلدی اهل اسلامدن اون بش کشی رتبهٔ شهادته قدم باصدی وطائفهٔ یهوددن طقسان اوچ
ملعون درکات ناره سرنکون کتدیلر اندنصکره حق سبحانه وتعالی فتح ونصرتلر میسر ایدوب
جمیع حصنلرین بربر الدیلر واول حصنلر بونلردرکه ذکر اولنور حصن النطاة وحصن الصعب
وحصن ناعم وحصن قلعة الزبیر وحصن الشق وحصن ابی وحصن البراء وحصن القموص
وحصن الوطیح وحصن السلالم وآل ابی الحقیقك خزینه سین بولدیلر برحمار دریسنه طولدیروب
برخرابه یرده صاقلمشلرایدی حق جل وعلا حضرتلری رسولنه دلالت ایلدی بولوب چیقاردیلر وعلی
بن ابی طالب کرم الله وجهه اول کون خیبر قلعه سنك قپوسین قوپاردی بعض روایتده وارد
اولمشدرکه مذکور قپویی صکره دن یتمش کشی کوجله قالدیروب یرینه قودیلر (امام بخاری رحمة الله
تعالی علیه روایتنده وارد اولمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ام المؤمنین
صفیه رضی الله تعالی عنها حضرتلرینی تزوج ایتدی خیبر بکلرندن حیی بن اخطبك قزی ایدی
زوجی اولان کنانة بن الربیع که اول دیارك بك زاده لرندن اولوب جنکده دوشمش ایدی وصفیه دخی
یکی کلین ایدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه جمالن وصف ایتدیلر دخی کندو
خدمت شریفلرینه تخصیص ایتدیلر حتی دونشده صهبا دیمکله معروف یره کلدکلری کبی طعام
تدارك ایدوب بعض اصحابی دعوت ایتدیلر وحضرت صفیه ایله خلوت اوراده میسر
اولدی اصحاب کرام رضی الله تعالی عنهم سو بلشوب صفیه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك خاتونی اولوب امهات مؤمنیندن اولدیمی یوخسه جاریه سی میدر دیرلر ایدی
بعضیلر ایتدی کوره لم اکر پرده ایله آلوب کیدر ایسه امهات مؤمنیندن اولمشدر اکر پرده طوتمز
ایسه مملوکه جاریه سیدر دیدیلر اورادن کوچدکلری زمانده کوردیلر پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام حضرتلری صفیه یی پرده ایچنه المش ایدی اندن بیلدیلرکه خاتونلرندن اولمش رضی الله عنهن
برروایتده بیورلمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری اهل خیبرك جنکجیلرین قیردی
وذریاتن اسیر ایلدی صفیه رضی الله عنها اول اسیرلردن ایدی غنیمت قسمت اولندقده دحیه نك
حصه سنه دوشمش ایدی صکره دن رسول الله صلی الله علیه وسلم الدی وآزاد ایتمکی اکا مهر ایدوب
تزوج ایلدی ودحیه نك حصه سنه دوشمش ایکن پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام الدیغنك وجهنده
بیورمشلردرکه صفیه بك قزی ایدی اسیرلر ایچنده بردخی آنك مثلی یوق ایدی واصحاب کرام ایچنده
دحیه نك مثلی یوق ایدی وفضلی چوق ایدی اکر صفیه انده قاله ایدی جائز ایدیکه صحابهٔ کرامدن

بعضينك خاطر شريفنه نوع غبار بورنه ايدى بو ملاحظه ايله خواجهٔ عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى كندو خدمت شريفلرينه تخصيص ايدوب جمله سنك رضاسى حاصل اولدى (روايت اولنور كه اول وادن طائفهٔ عرب حمار اهلينك اتنى اكل ايدرلر ايدى يعنى شول بنى آدم قوللانديغى اشكك اتنى يرلر ايدى بو غزاده اندن نهى اولندى ديو بيورلمشدر امام مالكدن غيرى ائمه نك مذهبلرنده حمار اهلينك اتى مكروهدر اما حمار وحشى كه يبان اشكيدر انك اتى بالاتفاق مكروه دكلدر وآت اتى امام شافعى واكثر علما مذهبلرنده مباحدر يمك جائزدر اما مذهب اصح كه امام ابى حنيفه رحمة الله عليه مذهبيدر انده آت اتى دخى مكروهدر بعضيلر ايتديلر امام اعظم قتنده اولان كراهتى كراهت تحريميدر بعضيلر دخى كراهت تنزيهى درديديلر برنسنه ايچون كراهت تحريميله مكروهدر ديسه لر حرامه يقين ديمكدر وكراهت تنزيهيله مكروهدر ديسه لر حلاله يقيندر ديمك اولور وسورى ديشلرى اولان برنجى جانورلرك اتنى يمك دخى بو غزاده حرام قلنمشدر وكشى مال غنيمتدن حصه سن قسمتدن اول صاتمق وجاريه نك حملى وار ايديكى ياخود يوق ايديكى معلوم اولمادين تصرف ايتمك بونده حرام اولمشدر وبو غزاده ايديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه برجهود قاريسى زهرلو ات يدردى (صحيح بخاريده ابى هريره دن روايت اولنمشدر كه خيبر فتح اولنديغى زمانده رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه برزهرلنمش قيون كتورديلر اندن امر ايلدى يهود طائفه سن جمع ايدوب خدمت شريفلرينه كتورديلر ايتدى سزه برنسنه دن سؤال ايدهيم بكا طوغرى يسن سويلرميسز ديدى يهوديلر نعم يا ابا القاسم ديديلر و لا ايتدى سزك بابالريكز كيمدر ديدى هر برى جواب ويروب يكلش خبر ويرديلر فخر كائنات عليه افضل الصلوات يلان سويلديكز سزك بابالريكز فلان وفلاندر ديو صحيحى اوزره خبر ويردى جهودلر كرچك سويلدك صحيح بيوردك واقعا بويله در ديديلر اندن بيوردى سزه برنسنه دخى صورسم طوغرى يسن سويلرميسز جهودلر ايتدى نعم يا محمد اكر يلان سويلر ايسك بابالريمزى بيلديكك كبى اونيده بيلورسك ديديلر ايتدى اهل جهنم كيملردر جهودلر ايتديلر برسهل زمان جهنمده اولورز دخى بزم آرديمزجه سز كيررسز ديديلر رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى * اخسؤا فيها والله لانخلفكم فيها ابدا * ديو بيوردى معناسى سكوت حقارتله ساكت اولك جهنمده والله جهنمده بز سزه خلف اولمازز ابدا ديمكدر بوندن فهم اولنان بودركه بنم امتم هركز سزدنصكره قالمق احتمالى يوقدر زيرا آنلر جهنمه كيرديكى تقديرجه كناهلرى مقدارى يانارلر دخى چيقارلر اما سز مخلد فى النارسز جهنمدن چيقمزسز بو تقديرجه بنم امتم سزدنصكره قالمق متصور دكلدر ديمكدر الله اعلم اندن بيورديكه سزه برنسنه دخى سؤال ايدر ايسم بكا طوغرى يسن سويلرميسز ديدى انلر دخى نعم ديديلر ايتدى بو كتورديككز قيونه زهر سورديكزمى جهودلر اقرار ايدوب نعم ديديلر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى ايتدى بويله ايتمككه سزه نه باعث اولدى ديدى جهودلر ايتديلر مراديمز بو ايديكه اكر سن يلانجى ايسك سندن قورتوله لم اكر پيغمبر ايسك ضرر ايتميه ديديلر (ابو داود رحمة الله عليه نقلنده جابر رضى الله عنه حضرتلرندن مرويدر كه خيبر خلقندن بريهودى قاريسى برقيون بشيروب زهر سوردى دخى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه كتوردى فخر عالم افنديمز دخى آلدى برمقدار اكل ايتدى يانندهٔ اولان اصحاب كرام دخى يديلر اندن اصحابه اللريكزى چكك ديو بيوروب يمكدن نهى ايتدى اندنصكره قاريه آدم كوندروب كتورتدى وبو قيونى سن زهرلدكمى ديو بيوردى قارى سكا كيم خبر ويردى ديدى پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى قيونك برقولن قوپارمشيدى مبارك اللرنده طوتار ايدى اشته بو قول خبر ويردى ديو بيوردى قارى اقرار ايدوب نعم بن زهرلمش ايدم كوره يم اكر پيغمبر ايسه ضرر

ايلمز اكر پيغمبر دكل ايسه قورتولورز ديدم ديو جواب ويردى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى قاريى عفو ايتدى واصحابندن كيم يدى ايسه هلاك اولدى وكندى مبارك يغرنه حجامت ايلدى ديو بيورلمشدر اما بعض علمانك نقلنده بويله تفصيل اولنمشدر كه ابن مشكم ديرلر بريهودينك زينب آدلو برقاريسى وار ايدى اصحابه سؤال ايدوب رسول الله قيونك نره سين سور ديدى انلر ده خبر ويرديلر كه فخر عالم افنديمز قول اتنى جمله دن آرتوق سور ملعونه نك براوغلاغى وار ايدى بوغازلدى وبشوردى دخى زهرلدى وسائر يرندن قولنه وآرقاسنه زهرى آرتوق سوردى اندن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه كتورديلر خدمت شريفلرنده اصحاب كرامدن بعض كيمسه لر حاضر ايدى ايچلرنده بشر بن براء بيله ايدى رضى الله تعالى عنهم اندن كندولر قولن آلوب اصرديلر بشر دخى آخر كوكين آلدى قلان صحابه دخى برز مقدار يديلر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى برلقمه يوتدى بشر دخى اغزنده اولان لقمه يى يوتدى اندنصكره فخر عالم افنديمز اصحابنه تنبيه ايدوب اللريكزى چكك بو الده كى قول پاره سى بكا خبر ويردكه بوزهرناكدر اوله ديدى برروايتده وارد اولمشدركه بشر حضرتلرى اوزهردن شهيد اولدى وپيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى قاريى بشرك وارثلرينه ويردى قتل ايتديلر (زهرى رحمة الله عليه روايتى اوزره اول قارى اسلامه كلدى دخى عفو ايتديلر دينلمشدر (امام بيهقى رحمة الله عليه ايدر احتمالدر اسلامه كلمكله قاريى عفو ايتديكى اول مرتبه ده اوله اما بشر رضى الله عنه وفات ايتدكدنصكره قصاص طريقيله قتل ايتدرمش اوله وبو غزاده واقع اولديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينى اصحابيله اويخو آلوب صباح نمازن وقتيله قيله مديلر (امام مسلم رحمة الله عليه نقلنده ابو هريره رضى الله عنه روايت ايلمشدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى خيبر غزاسندن دونديكى زمانده بركيجه كندى دخى صباحه قارشو برمحله قونديلر فخر عالم صلى الله عليه وسلم يا بلال سن بزى بكله ديو بيوردى كندولر اصحاب كرام ايله برمقدار اويخويه وارديلر حضرت بلال رضى الله عنه برمقدار نماز قيلدى اندن يوزينى كون طوغوسنه قارشو طوتوب آرقاسين راحله سنه طيادى دخى نماز وقتن كوزدوب طورركن غفلت آلدى بلال دخى اويودى جمله سى يورغون اولوب شولدكلو اويوديلركه كون طوغوب شعله سى طوقنمينجه كيمسه كوزن آچمدى جمله دن مقدم رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى اوياندى والحاصل قالقوب آبدست آلديلر حضرت بلال اقامت كتوردى رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى صباح نمازين اوراده قيلوبردى نمازدن فارغ اولدقدنصكره ايتدى بركيمسه نمازى اونوتسه آكديغى زمانده قيلسون زيرا حق تبارك وتعالى حضرتلرى * اقم الصلوة لذكرى * ديو بيورمشدر (وجعفر طيار رضى الله عنه بعض اصحاب ايله حبشه ولايتنه هجرت ايتمشلر ايدى انده ساكن اولورلردى بو ييل ايچنده جمله سى مدينه يه كلديلر وخيبر مملكتى قهرله مى آلندى ديو اختلاف ايتمشلردر (انس بن مالك رضى الله تعالى عنه حضرتلرندن روايت اولنان بودركه قهرا فتح اولنمش اوله (ابن عبد البر رحمة الله عليه بويله اولديغنه جزم ايتمشدر وصلحا فتح اولندى ديانلرك كلامن قبول ايتمامشدر وصلحا فتح اولندى ديانلره شبهه بورادن كلمشدركه سابقا ذكر اولنان حصنلردن ايكى حصنى كندى اهلرى قانلرى دوكلمك ايچون تسليم ايتمشلر ايدى اما تسليملرى محاصره اولنوب قتال واقع اولدقدنصكره ايدى بوكا صلح ديمزلر بو دخى قهرا آلنمقدر بو غزادنصكره واقع اولان (فتح وادى القرادر سنهٔ مذكوره جمادى الآخره سنده واقع اولمشدر درت كون محاصره ايتدكدنصكره آلديلر ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك معتقى اولان مدعم اوق طقونوب شهيد اولدى خيبر غزاسنده قسمته

داخل اولمیان مال غنیمتدن برشمله آلمشیدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری
*ان الشملة التی علیها من خیبر تشتعل علیه نارا * دیو بیوردی حاصل معنی بودرکه تحقیقا شول
شمله که خیبر غنیمتنده خیانت ایتمشیدی مدعمك اوستنده آنك آتشی شعله لنوب یانار دیمکدر وبیا
دیدکلری موضعك کفره سی خراج قبول ایدوب وصلح اولندیلر بوندنصکره (سریهٔ عمر بن خطابدر
رضی الله تعالی عنه یدنجی یل شعبانك ایچنده اوتوز نفر کیمسه ایله تربه دیمکله معروف یره ارسال
اولنمشلرایدی بنی هلال قبیله سندن برقولاغوزلری وارایدی کیجه کیدوب کوندز صاقلنورلرایدی
هوازن دیاربنه خبر واردیغی کبی جمله سی قاچدیلر حضرت عمر رضی الله تعالی عنه تااولدقلری
یره واردی برکیمسه قلمایوب هب قاچشلرایدی آخر رجوع ایدوب مدینهٔ منوره یه کلدی
بوندنصکره (سریهٔ حضرت ابی بکر الصدیق در رضی الله تعالی عنه بودخی مذکور شعبان
ایچنده فزاره قبیله سنه ارسال اولنمشیدی واروب برمقدار بن قیردی و برآلای کافری اسیر ایدوب
کلدی بوندنصکره (سریهٔ بشیر بن سعد الانصار یدر رضی الله تعالی عنه بودخی مزبور
شعبانده اوتوز نفر کیمسه ایله فدك قریه سنده بنی مره دیدکلری طائفه نك اوستنه کوندرلمشیدی
کندیدن غیری جمیعا شهید اولدیلر کندی دخی محکم یرالنوب آخر صحت بولوب کلدی بوندنصکره
(سریهٔ غالب بن عبدالله اللیثی در رضی الله تعالی عنه نجد ولایتنده مدینهٔ منوره دن سکز
قوناق یرده میفعه دیدکلری موضعه ارسال اولنمشیدی بودخی سنهٔ مزبوره ده رمضان شریف
ایچنده کیتمشیدی ایکیوز اوتوز نفر کشی ایله واروب کفاری بصدیلر قارشو کلانی قیردیلر وطوارلرین
وقیونلرین سوروب مدینه یه کتوردیلر (صحیح بخاریده وارد اولمشدرکه ابوظبیان ایتدی اسامة بن
زیدی اشتدم سویلر ایدیکه صباح وقتنده واردق اول قومی هزیمت ایلدك دخی انلردن بریسنه
انصار قومندن برکیمسه ایله بن یتشدم دخی * لا اله الا الله * دیدی انصاری کیرو چکلدی بن
برکوندرچالوب هلاك ایتدم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کلدیکمز زمانده
بوخبر ذات شریفلرینه مکر واصل اولمش ایمش ایتدی یااسامه * لا اله الا الله * دیدکدنصکره
قتل می ایتدك دیدی بن ایتدم یارسول الله اولوم قورخوسندن کلمهٔ شهادته صغنوب دیمش ایدی
دیدم ینه بیوردیکه یااسامه * لا اله الا الله * دیدکدنصکره قتل می ایتدك دیدی والحاصل بوسوزی
شولقدر سویلدیکی اضطرابمدن تولایدی اول کوندن اول دخی اسلامه کلمامش اولیدم دیو تمنی
ایتدم دیدی بوندنصکره ینه (سریهٔ بشیر بن سعد الانصاریدر رضی الله عنه تاریخ هجرتدن
یدنجی یل شوالنده غطفان قبیله سنك جبار دیدکلری یرلرینه ارسال اولنمشیدی بعضیلر فزاره
وغدره طائفه لرینه کوندرلمشیدی دیدیلر مدینهٔ منوره یی باصمق ایچون چوق کافر جمع اولمشیدی
طویلدی دخی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری بشیر حضرتلرینه اوچیوز نفر
کیمسه قوشوب اوزرلرینه کوندردی ملعونلر اصحاب کرامك چیقدقلرین اشیدوب طاغلدیلر
بونلر وارنجه کیمسه قالمدی همان ایکی کیمسه یی اسیر ایتدیلر وچوق طوارلرین سوروب مدینه یه
کتوردیلر اسیرلر دخی انده اسلامه کلدیلر بوندنصکره (سریهٔ عمرة القضیه در وبوکا عمرة القضا
دخی دیرلر وبویله تسمیه قلندیغنك وجهی بعضیلر قوانجه سنهٔ سابقه ده رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری عمره نیتیله مکه یه کتدکده مشرکین پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام
حضرتلرینی مکه یه کیرمکه قومیوب کله جك یل عمره ایده سز دیمشلرایدی واو یل دونوب مدینه یه
کلمشلرایدی بو یل داخل اولیجق اول عمره یی قضا ایچون کتدیلر ایدی انکیچون عمرة القضا
دینلدی دیمشلردر امابعضیلر بووجهی قبول ایتمیوب اول یلده رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینك عمره سی تمام اولمشیدی فوت اولمدی ایدیکه قضا اولنه بلکه بوسنده رسول الله

صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری قریش طائفه سیله مصالحه ایتمشلر ایدی قضانك برمعناسی
مصالحه یه راجع اولور انکیچون عمرة القضا دینلمشدر وبوسوزلر اکا مبنیدرکه برکیمسه عمره
نیتیله چیقسه دخی مکه یه کیرمکدن منع اولنسه علما اختلاف ایتمشلردر جمهور قتنده بویله درکه
اول کیمسه یه همان هدی لازم اولور یعنی انجق قربان واجب اولور عمره سین قضا واجب اولماز اما
امام اعظم ابوحنیفه رحمة الله علیه قولنده عمره سین قضا واجب اولور هدی واجب اولماز
(ائمهٔ حدیثدن حاکم رحمة الله علیه اکلیل آدلو کتابنده بیوره شدرکه یدنجی یل ذی القعده سی
کلدیکی کبی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری حدیبیه سنه سنده فوت اولان عمره لرین قضا
ایچون او یل انده اولان اصحاب چیقسونلر دیو امر ایلدی اندن خیبر غزاسنده شهید اولنلردن
وکندی دوشکنده وفات ایدنلردن غیری نقدر اول سفرده حاضر اولمش کیمسه وارایسه جمله سی
چیقدیلر والحاصل رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ابوذر غفاری حضرتلرینی
مدینه محافظه سنه قودی دخی کندوسی ایکی بیك نفر کیمسه ایله چیقوب عمره نیتیله مکة الله جانبنه
وحرم شریفده قربان ایچون التمش بدنه سوردیلر وبدنه دیو شول دوه یه یاخود صغره دیرلرکه مکه ده
قربان اولنه وجبه لر ونولغه لر وقلجلر وکوندرلر کتوردیلر وبوز رأس آت آلوب کتدیلر ذی الحلیفه
دیدکلری موضعه کلدکلری کبی محمد بن مسلمه یی رئیس ایدوب آتلولری ایلرو کوندردی کندولر
اوراده احرام بغلندیلر محمد بن مسلمه یولداشلریله مر الظهران دیدکلری موضعه واردقده قریش
طائفه سندن برمقدار کیمسه یه راست کلدی انلر مسلمه حضرتلرینه بوکلان کیمدر دیو سؤال ایدیجك
محمد بن مسلمه ایتدی کلان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریدر ان شاء الله یارین
صباح بورایه قونسه کرکدر دیدی آنلر دخی کلوب قریشه خبر ویردیلر ایچلرینه قورخو دوشدی
اندن فخر کائنات افندیمز حضرتلری مر الظهرانه کلوب قوندی وسلاحی ایلروده بطن یأجج
دیدکلری منزله کوندردی اوزرلرینه انصار قومندن اوس بن خولی آدلو برکیمسه یی ایکیوز کشیله
محافظه یه قودی وقریش طائفه سی مکه دن چیقوب طاغلر باشنه کتدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلری دخی اورادن قالقوب قربانلرین اوکنجه سوردورب ذی طوی دیدکلری یره حبس ایتدی
اندن قصوی آدلو ناقه سنك اوستنه بندی مسلمانلر اطرافنه جمع اولدیلر لبیك اللهم لبیك دیه رك
چون اوستنه حواله اولان یوقشدن مکهٔ معظمه نك اوستنه ایندیلر عبدالله بن رواحه رضی الله
تعالی عنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك دوه سی یولارین طوتوب یدردی
(ائمهٔ حدیثدن امام ترمذی رحمة الله علیه نقلنده انس بن مالکدن مرویدرکه رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری مکه شهرینه کیردیکی زمانده ابن رواحه اوکنجه یتلر اوقیه اوقیه
کیدردی حضرت عمر رضی الله تعالی عنه کوردی دخی یاابن رواحه رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینك اوکنجه شعرمی اوقورسین دیدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام
* خل عنه یاعمر * فله اسرع فیهم من نضح النبل * دیو بیوردی معناسی قو اوقوسین یاعمر
منع ایلمه اول بیتلرن تأثیر بابنده کافرلره اوق آتمقدن دخی تیز در دیمك اولور وابن رواحه نك اوقودیغی
بیتلر مشرکلری انجده جك بیتلر ایدی (روایت اولنورکه مشرکلر اول کون قعیقعان دیدکلری
طاغ جانبنده ایدیلر (امام بخاری نقلنده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدرکه
کافرلر اصحاب کرامی کوردکلری زمانده بری بریله سویلشوب ایتدیلرسزه برایلچی کلیورکه
مدینه نك حماسی انلری ضعیف ایتمش دیدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
دخی اصحابنه امر ایتدیکه کعبة اللهی طواف ایتدکلرنده اوچ نوبت طوافی تیز تیز یوریه رك ایده لر ابن
عباس حضرتلری بیوررکه جمیع طوافلری بویله تیز تیز ایلمك بیورمدیغی اصحابی اسرکدیکندن ایدی

بر روایتده بیورلمشدر که طوافده سرعت بیورادیغی انکیچون ایدیکه مشرکلر قعیقعان
طاغندن باقوب صحابهٔ کرامك قوتلرین کورەلر زبون صانمیەلر و بو روایتك فائدەسی روایت
سابقەدە اولان مقصودی تعیندر غیری نسنه دکلدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری صفا ایله مروە مابیننده دوەسی اوستنده طواف ایتدی یدنجی طوافدن فارغ اولدیغی
زمانده قربانلرین مروه یانته کتوردی دخی *هذا المنحر وکل فجاج مکة منحر* دیو بیوردی یعنی
بو مقام قربان بوغازلیەجق یردر و مکەنك هر ذوقاغی قربان بوغازلیەجق یردر دیمکدر بو کلامدن
فهم اولنان بودر که افضل اولان مروه یاننده بوغازلمق اولەزیرا اولا اورایه اشارت بیوردیلر و کندی
قربانلرین اوراده کسدیلر و اوراده تراش اولدیلر وسائر مسلمانلر دخی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری نیجه ایلدی ایسه او یله ایتدیلر و بطن یأجج دینلان موضعده سلاح وجبه
خانه بکلین اصحابی دکشدردیلر آنلر دخی کلدیلر مکەدە لازم اولان طواف وزیارتی ایلدیلر جمیع
اصحاب کرام رضی الله عنهم عمرەلرین تمام ایتدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
اوچ کون مکه شهرنده اوتوردی صحیح بخاریده براء بن عازبدن مرویدر که رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری اوچ کون اوتوردقدنصکره مشرکلر علی بن ابی طالب حضرتلرینه
کلدیلر یا علی شمدنکرو مدت تمام اولدی صاحبکه سویله چیقسون کتسون دیدیلر اندن پیغمبریمز
علیه الصلاة والسلام حضرتلری مکەدن چیقوب کیدرکن حضرت حمزەنك مکەدە بر کوچك
قزی وار ایدی یا عم یا عم دیو پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك آردینه دوشدی
اندن علی کرم الله وجهه قزجغزك الندن یاپشوب حضرت فاطمه رضی الله عنهایه ویردی آل عمك
قزینی دیدی حضرت فاطمه دخی آلوب دوەسنه یوکلندی صکرەدن حضرت علی وجعفر وزید
خصومت ایدوب هر بری ذکر اولنان قزی بسلمکه بن آلورم دیو دعوا ایتدیلر حضرت علی ایتدی
قزی بن آلوب کتوردم و بنم عمم قزیدر جعفر ایتدی بنم دخی عمم قزیدر و خالەسی بنم تحت نکاحمدەدر
زید دخی بنم قرنداشم قزیدر بن آلورم دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری قزی
خالەسنه حکم ایلدی *والخالة بمنزلة الام* دیو بیوردی معناسی شمدیکی حالده خاله انا یرندەدر
دیمك اولور و عرب دلنده خاله دیو اوغلانك اناسنك قزقرنداشنه دیرلر و بو دیارده اکا تیزه دیرلر
روم طائفەسی تیزه دیدکلرینه عرب طائفەسی خاله دیرلر اصل اوغلانی بسلمك حقی که شرعا کا
حق حضانه دیرلر اوغلانك کندو اناسنکدر انا طورورکن کیمسەیه ویرمك یوقدر مکر که اناسی مرتده
اوله یاخود برامرا ایشده اولوب فاجره اوله بو تقدیرجه اوغلانی المق کرکدر اکر اوغلانك کندو اناسی
یوق ایسه اناسنك اناسنه ویرەلر اولدخی یوق ایسه باباسنك اناسنه ویرەلر اولدخی یوق ایسه اناو انابر
قزقرنداشنه ویرەلر اندنصکره انابر قزقرنداشنه آندنصکره بابابر قزقرنداشنه ویرەلر آندنصکره
تیزەسنه ویرەلر آندنصکره عمەسنه ویرەلر که باباسنك قزقرنداشنه دیرلر و بو دیارده اکا خاله دیرلر
پس شرع شریفده حق حضانه بو ذکر اولنان ترتیب اوزرەدر اما بو مذکورلر حره اولمق شرطدر
اکر کیمسەنك اسیری اولورلر ایسه حق حضانه ثابت اولماززیرا اسیر کندو باشنه بویرق دکلدر
وکندو خدمتنه مشغولدر اوغلانی کوزەدەمز انکیچون اسیره حق حضانه یوقدر والله اعلم
ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ام المؤمنین میمونه خاتونی بو یلده آلمشدر تفصیلی اشاغیده
کلسه کرکدر بوندنصکره (سریهٔ ابن ابی العوجاء سلمیدر رضی الله عنه یدنجی یل ذی الحجه سنده
اللی نفر کیمسه ایله بنی سلیم طائفەسنه ارسال اولنمشلر ایدی واردیلر جنك ایتدیلر قتی چوق کافر کلوب
اصحابی اورتایه آلدیلر اکثری شهادت مرتبەسین بولدی ابن ابی العوجاء دخی محکم یارەلندی آخر
صفر آینده کلوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك خدمتنه یتشدی بوندنصکره (سریهٔ

غالب بن عبدالله اللیثیدر سکزنجی یل صفرنده کدید دیمکله معروف یرده بنی الملوح دیدکلری
طائفەنك اوستنه کوندرلمش ایدی واردیلر خیلی غنیمت حاصل ایتدیلر و خالد بن ولید و عثمان
ابن ابی طلحه و عمرو بن العاص بو آی ایچنده مدینەیه کلوب مسلمان اولدیلر (اما ابن ابی خیثمه قولنجه
بشنجی یلده و حاکم روایتنده یدنجی یلده مسلمان اولدیلر دینلمشدر و ینه بو آی ایچنده مذکور غالب
رضی الله عنه ایکیوز نفر کیمسه ایله سابقا ذکر اولنان بشر بن سعدك بولداشلری شهید اولدیغی
موضعه کوندرلدی واردیلر کفاری صباح وقتنده باصدیلر چوق کافر قیردیلر و طوارلرین سوروب
کتوردیلر بوندنصکره (سریهٔ شجاع بن وهب الاسدیدر رضی الله تعالی عنه سکزنجی سنه
ربیع الاولنده مکەدن بصره جانبنه اوچ قوناق یرده وجره دیمکله معروف موضعده هوازن طائفەسی
درنك ایتمشلر ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری یکرمی درت نفر کیمسه ایله
آنلری باصمغه کوندرمش ایدی واردیلر غارت ایدوب وافر دوەلرین و قیونلرین سوردیلر غنیمتی
قسمت ایتدکلری زمانده هر حصەیه اون بش دوه دوشدی و بر دوەیی اون قیون برینه طوتدیلر
حصەلری برابرلشدردیلر بوندنصکره (سریهٔ کعب بن عمیر الغفاریدر رضی الله تعالی عنه بو دخی
سنهٔ مزبوره ربیع الاولنده اون بش کشی ایله ذات اطلاح دیدکلری موضعه کوندرلمش ایدی قتی چوق
کافره راست کلدیلر عظیم جنکلر ایتدیلر آخر جملەسی اوراده مرتبهٔ شهادته واصل اولدیلر همان
بر کشی مقتوللر ایچنده محکم یارەلو اولوب یاتوردی آنی دخی اولدی صانوب ترك ایتدیلر انجق اول
خلاص اولدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه خبر ویردکلری زمانده قتی بحضور
اولدی وافر آدم تدارك ایدوب دشمنك اوزرینه کوندرمك قصد ایلدی صکره اورادن قاچوب
کتدکلری مسموع اولدی دخی فراغت اولندی بوندنصکره واقع اولان (غزوهٔ مؤتەدر ومؤته
دیدکلری دیارشامده بلقا شهرینك توابعندن بر موضعدر دمشق شهرینه قریب یردر (روایت
ایدرلر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری تاریخ هجرتندن سکزنجی یل
جمادی الاولی سنده حارث بن عمیری مکتوب شریفله بصری ملکنه کوندرمش ایدی مؤته
دیدیکمز موضعه واردیغی زمانده شرحبیل بن عمرو الغسانی دیدکلری کافر قارشو کلوب
اوراده حارثی شهید ایلدی و رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك ایلچیلرنده
بوندن غیری کیمسه شهید اولمامشدر اندن پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام زید بن حارثەیی
اوچ بیك نفر کیمسەنك اوستنه امیر نصب ایدوب محل مزبوره ارسال ایلدی و بیوردیکه اکر
بو سفرده زید بن حارثه شهید اولورسه جعفر بن ابی طالب انك یرینه امیر اوله اولدخی شهید اولورسه
عبدالله بن رواحه امیر اوله اکر اولدخی شهید اولورسه مسلمانلر هر کمی اختیار ایدرلرسه امیر نصب
ایدەلر (روایت اولنور که فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری زید بن حارثەنك الینه بر آق سنجاق
ویروب امر ایلدیکه حارث شهید اولدیغی موضعه وارەلر اوراده کفاردن کیم وار ایسه دین اسلامه
دعوت ایدەلر اکر قبول ایدرلرسه دین اسلامی تلقین ایدەلر اکر مخالفت ایدرلرسه الله تعالی حضرتلرندن
عون طلب ایدەلر دخی کافره قلیچ اورەلر اندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری مدینه قربنده
ثنیة الوداع دیدکلری بوقوش باشنه کلنجه عسکر اسلامی وداع ایدوب کوندردی و کندی یاننده قلان
اصحاب رضی الله عنهم کیدنلره دعا وثنا ایله مشغول اولدیلر عسکر مدینەدن آیرلدیغی کبی کفار خبر آلدیلر
شرحبیل بن عمرو دیدکلری ملعون قالقوب یوز بیکدن زیاده کیمسه جمع ایدوب ایلرویه کوزجیلر
قودی اسلام عسکری دخی دیارشامده معان دیدکلری موضعه کلوب قوندیلر و دشمنك کثرتی
و جمعیتن اشتدیلر و روم پادشاهی یوز بیك نفر مشرکین ایله بلقا مملکتنه کلوب قوندیغی خبر
آلدیلر ایکی کیجه تدبیر و تدارك اوزره اوراده طوردیلر و قصد ایتدیلر که مکتوب یازوب کفارك

بودكلوغلبه‌سی اولدیغن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه عرض ایده‌لر فرمان
عالیلری نوجهله صدور بولورسه اكا كوره عمل ایده‌لر عبدالله بن رواحه رضی الله عنه اصحاب
كرامی یوركلندیروب بوفكردن فراغت ایتدیردی اورادن حق جل وعلا حضرتلرینه توكل ایدوب
كوچدیلر موته‌یه كلوب اول كون كفارلشكریله ملاقات ایتدیلر اهل اسلامك امراسی یایان
اولوب جنكه مباشرت ایتدیلر سنجاغی زید بن حارث رضی الله عنه النه آلدی برآز جنك ایلدی آخر
كوندرله اوروب شهید ایتدیلر اندن جعفر بن ابی طالب رضی الله عنه سنجاغی النه آلوب آتندن
ایندی یایان اولدی برآز جنك ایدوب اولدخی شهدا حیلنه ملحق اولدی (امام بخاری رحمة الله
علیه روایتی اوزره اول كون جعفرك مبارك جسمنده كوندر واوق زخمندن طقساندن زیاده
یاره سین بولدیلر وآندن اینوب جنك ایتدیكی مصلحت اوبله اقتضا ایدوب اوراده یایان جنك
ایتمك انفع اولدیغیچوندر ابوداود رحمة الله تعالی علیه روایتنده ایندیكی زمانده آتی كندی الیله
سكرلمشدر تاكیم دشمنه قالوب اوزرنده مسلمانلره ضررلری طوقنمیه اندنصكره سنجاغی عبدالله بن
رواحه النه آلدی اولدخی برآز جنك ایتدكدنصكره شهادت میسر اولدی اندنصكره سنجاغی
ابن اقرم آدلو بركیمسه النه آلدی تامسلمانلر اوراده خالدبن ولیدی سردارلغه اختیار ایدنجه
ابن اقرم طوتدی اندن خالد النه آلدی واوچ بیك كشی یوزبیك كافره جواب ویرمك محال
وممتنع دائره سنده اولمغین اوراده اهل اسلام برمقدار انهزام شكلن باغلدیلر دینلمشدر (حاكم
رحمة الله علیه نقلنده خالدبن ولید رضی الله تعالی عنه محكم جنكلر ایدوب چوق كافر قیردی
وخیلی غنیمت آلدی دیمشلردر ومحمد بن اسحق رحمة الله علیه قولنجه مسلمانلر صیندیلر طیانوب
طوردیلر عظیم جنكلر ایتدیلر آخرالامر ایكی عسكر ایكی جانبه چكلدی دوندیلر آیرلدیلر هیچ
برعسكره قاچوب بوزغونلق ایتمك واقع اولمدی دیو یورلمشدر وجعفر بن ابی طالبك سنجاق
النده ایكن اول قولن چالوب دوشوردیلر اول برالنه آلدی اوقولن دخی دوشوردیلر آخر كندیسنی
دخی شهید ایتدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن مرویدر كه حق سبحانه وتعالی
حضرتلری جعفره ایكی قولونك یرینه ایكی قنات ویرمشدر اول قناتلرله جنتده نره‌یه استرسه
اوچوب كزر دیو یورمشدر (امام طبرانی رحمة الله علیه روایتنده رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری عبدالله بن جعفره * هنیئالك ابوك یطیر مع الملائكة فی السماء * دیو یوردی
معناسی عبدالله حضرتلرینه جعفر ملكلرله كوكده اوچر دیو بشارت ایدوب قوتلولمقدر وجعفر
رضی الله تعالی عنه حضرتلرینه حق سبحانه وتعالی حضرتلری قنات خلق ایدوب ملائكه ایله
اوچماق خصوصنده عبارات متغایره ایله چوق حدیث شریف روایت اولنمشدر (سهیلی
رحمة الله علیه ایدر اول قناتلركه جعفره ویرلمشدر بویله دكلدر كه قوش قنادی كبی برتویلو
نسنه اوله زیرا انسانك صورتی جمیع صورتلردن اشرفدر بلكه قناتلردن مراد صفت ملكیه
وقوت روحانیه‌در كه حق تعالی حضرتلری جعفره ارزانی یورمشدر قرآن عظیمده دخی
عضو انسانیدن جناحله تعبیر اولنوب حضرت موسی علیه السلامه (واضمم یدك الی جناحك)
دیو یورلمشدر مجازطریقیله ایكی جانب مراد اولنمشدر وعلما رحمهم الله تعالی ملائكه‌نك جناحلری
حقنده صفات ملكیه‌در معاینه اولمایجه نه اولدیغی فهم اولنمز دیو یورمشلردر (اما امام
ابن حجر رحمة الله علیه سهیلینك بوسوزلرین بكنمیوب منع سمتنه سالك اولدی وقنادی كرچكدن
یانی قنات اولمغی ترجیح ایلدی (وامام بیهقی رحمة الله تعالی علیه نقلنده جعفرك
قناتلری یاقوتدندر دیو یورلمش اوله وجبرائیل علیه السلامك قناتلری انجودندر دینلمش اوله
وحق جل وعلا حضرتلرینك قدرتنه نظرا یاقوتدن وانجودن قنات اولمق اصلا بعید دكلدر

زیرا انسانك وغیری حیواناتك اصلی برقطره صوایكن حق تبارك وتعالی اول برقطره صویك
بعضیسنی ات وبعضیسنی سكر وبعضیسنی كوك ایلركه بونلر بری برینه بكزمزلر پس جائزدركه
اندن كوك بتوردیكی كبی یاقوت وانجو بتوره بوكا نه مانع واردر حق تعالی حضرتلرینك قدرت
تامه‌سنه خود نهایت یوقدر (روایت ایدرلر كه یعلی بن امیه رضی الله عنه رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه موته حادثه‌سندن خبر كتوردیكی زمانده پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام حضرتلری ایتدی استرسك سن بكا خبرویر استرسك بن سكا خبرویره‌یمكه نیجه اولمشدر
یعلی ایتدی سز یورك یارسول الله اندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری باشلدی
نیجه واقع اولدی ایسه بربر خبرویردی یعلی ایتدی یارسول الله اول تكری حقیچونكه سنی حق پیغمبر
كوندردی موته قومنك خبرندن برحرف قومدك هب سویلدك نیجه یوردكسه اویله واقع
اولدی دیدی بعض روایتده وارد اولمشدر كه جنك اولدیغی كونده حق سبحانه وتعالی حضرتلرینك
امریله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك طوردیغی یر بوقارو قالقوب شولقدر
یوكسلدیكه كندی مبارك كوزیله جنك نیجه اولدیغن تماشا ایلدی دیو یورلمشدر بوندنصكره
(سریه عمرو بن العاصدر رضی الله عنه سكزنجی یل جمادی الآخره‌سنده ذات السلاسل دیدكلری
یره كوندرلمش ایدی بویله تسمیه اولندیغنك وجهنده یورلمشدر كه اوراده كافرلر بری برین ترك
ایدوب قاچامق ایچون زنجیرلرله كندیلرین بری برینه باغلمشلر ایدی وبوسریه‌نك سببی اول
ایدیكه قضاعه طائفه‌سندن برجماعت غارت قصدینه جمعیت ایتدیلر دیو رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه خبر كلدی اندن امر ایلدی مهاجرین وانصارك كزیده‌لرندن
اوچیوز نفر كیمسه ایله عمروی اول جانبه كوندردی وعمروه برآق سنجاق وبرسیاه بیراق ویردی
اصحاب كرام اراسنده اوتوز كشی آتلو وارایدی دشمنه یقین واردقلری زمانده كفارك قتی كثرتن
ایشتدیلر دخی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامه خبر كوندروب یاردم استدیلر رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلری دخی عبیدة بن الجراحه برسنجاق ویروب مهاجرین وانصارك
یارارلرندن ایكیوز كشی چیقاروب عبیده‌یه قوشدی وبوجماعتك ایچنده حضرت ابی بكر الصدیق
وعمر بن الخطاب رضی الله عنهما ایله ایدیلر پس امر ایلدیكه وارهلر عمروه یتشه‌لر جمله‌سی برجماعت
اوله‌لر ارالرنده اختلاف اولمیه اورادن عبیده دخی اصحابیله قالقوب كلدیلر عمروه واصل اولدیلر
ابوعبیده رضی الله عنه دیلدیكه اصحابه امامت ایلیه عمرو بن العاص ایتدی سن بكا یاردمه
كلمشسك بوطائفه‌نك امیرلری اصل بنم دیدی وخلقه نمازی عمرو قیلدردی ابوعبیده دخی اكا
اطاعت واقتدا اوزره اولدی والحاصل واردیلر دشمنی باصدیلر جمعیتن طاغیدوب هربرین بریكا
قاچوردیلر بوندنصكره (سریه ابی عبیدة بن الجراحدر رضی الله تعالی عنه سكزنجی یل
رجبنده قریش طائفه‌سی نقض عهد ایتدكدنصكره واقع اولمشیدی دیمشلردر صحیحنده وارد
اولمشدر كه اوچیوز نفر كیمسه ایله چیقمش ایدی وبعضیلر قولنجه اوچیوز اوندن زیاده كیمسه ایله
كندی دیمشلردر (امام مسلم رحمة الله علیه روایتنده حضرت عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه
بوسریه‌ده بیله ایدی ومقصود قریش قومنك قافله‌لرین آلمق ایدی اما كتب سیرده دریا كنارنه
قریب یرده قبلیه دیمكله معروف موضعده جهینه طائفه‌سندن برقبیله‌نك اوستنه كوندرلمشلر ایدی
دیو مسطوردر امابعض علما یورمشلردر كه ذكر اولنان ایكی غرض ماییننده منافات یوقدر
جائزدر كه هم قریش قافله‌سی ایچون هم مذكوره قبیله ایچون ارسال اولنمش اوله‌لر زیرا ایكی
مصلحتك سمتلری برایدی دیمشلردر وصحابه كرام رضی الله عنهم بودفعه بوله قتی آز ذخیره ایله
چیقمشلر ایدی هركشی یه جكین آرقاسنده كوتورمش ایدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام دخی

برمقدار خرما ویرمش ایدی اولان ذخیره‌لری تمام اولدی دخی اغاج یبراقلرین یدیلر ابوالزبیردن
مرویدرکه ایتدی عصالر یمزله اغاج یبراقلرین دوشورردک دخی صوایله ایصلدوب یرایدک دیو
حکایه ایلر ایدی وقیس بن سعد رضی الله عنه بردوه صاتون آلوب اصحابه بوغازلدی یدیلر
(ائمهٔ سته رحمهم الله تعالی روایتلرنده جابر رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدرکه ایتدی اوچیوز
راکب ایدک رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری بزی غزایه کوندردی امیریمز عبیدة بن الجراح
ایدی واردق دریا کنارنده طوردق آز یغمز دوکندی حتی اغاج یبراغن یدک اندنصکره دریا عنبر
دیمکله معروف بر بالغی طشره آتدی یارم آی اول بالقدن اکل ایتدک حتی جسدلریمز صلاح بولدی
دیو بیورمشدر وابو عبیده رضی الله عنه ذکر اولنان بالغک برایککوسین آلوب کمرکبی قودی دخی التندن
بر یوک دوه کچدی دیو بیوردی (بخاری ومسلم روایتلرنده بودخی واردرکه جابر ایتدی مدینه‌یه کلدیکمز
زمانده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه بالق قصه‌سین خبر ویردک فخر کائنات افندیمز
بیوردی اول بر رزق ایدیکه حق جل وعلا حضرتلری دریادن آنی سزک ایچون چیقاردی اتندن
سزده برمقدار وارمیدرکه بزه ویره‌سز دیدی رسول الله حضرتلرینه دخی برمقدار کوندردک آلوب اکل
بیوردی دیو بیورمشدر بوندنصکره (سریهٔ ابی قتاده‌در رضی الله عنه نجد ولایتنده خضره دیمکله
معروف یره ارسال اولنمشیدی سکزنجی ییل شعبانده اون بش نفر کیمسه ایله غطفان طائفه‌سنک
اوستنه واردیلر برمقدار کیمسه قیردیلر وخیلی اسیر آلدیلر وایکیوز دوه وایکی بیک قیونلرین سوردیلر
اون بش کیجه یانده اولوب دخی مدینهٔ منوره‌یه کیردیلر بوندنصکره ینه (سریهٔ ابی قتاده‌در
بودفعه مدینهٔ منوره‌دن اوچ قوناق یرده بطن اضم دیمکله معروف یره کوندرلمش ایدی وبو سریه‌نک
سببی اول ایدیکه خواجهٔ عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری مکهٔ مکرمه اهلنه غزا ایتمک
مراد ایتدی دخی سکز نفر کیمسه ایله ابو قتاده‌یی موضع مزبوره کوندردی تاکه رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اول جانبه توجه ایتدی صنالر اطرافه خبرلر کیده اهل مکه
کندولر اوستنه واریله جغن طویمیه‌لر (روایت اولنورکه یولده عامر بن الاضبط دیدکلری
کیمسه‌یه راست کلدیلر اصحاب کرامه مسلمانلر سلامن ویروب السلام علیکم دیدی محلم بن جثامه
سلامنه باقیوب اوراده عامری قتل ایتدی اندن حق سبحانه وتعالی حضرتلری (ولاتقولوا
لمن القی الیکم السلام لست مؤمنا) آیت کریمه‌سنی انزال ایلدی معناسی سزه مسلمانلر سلامن ویره‌نه
سن مؤمن دکلسن دیمه‌یک دیمکدر ابن جریر روایتنده بودخی مذکوردرکه مدینه‌یه کلدکلری زمانده
محلم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کلدی قارشوسنده اوتوردی کناهلری
مغفرت اولنمغیچون مراد ایتدیکه خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری استغفار
ایلیه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حق جل وعلا حضرتلری سنی مغفرت ایلمیه دیو بیوردی
محلم اغلیه‌رق قالقوب کیتدی یدی کون کچمدین وفات ایلدی دفن ایتدیلر یر قبول ایتمیوب طشره
آتدی بر روایتده ینه دفن ایتدیلر تکرار طشره آتدی آخر قومی کوردیلر اولمز بر دره‌یه ایلدوب اوزرینه
بیوک طاشلر باصدردیلر النده قالدی دیمشلردر ابن جریر روایتنده بویله واقع اولدیغن رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه نقل ایتدکلرنده * ان الارض تقبل من هوشر من
صاحبکم ولکن یرید الله ان یعظکم * دیو بیوردی معناسی تحقیقا یر سزک صاحبکزدن یعنی
محلمدن دخی یرامز اولان کیمسه‌یی قبول ایلر ولکن اکا بو ایش اولمقدن حق تعالی دیلرکه سزه
وعظ ایده دیمکدر محصلی بودرکه یر مشرکلری ویهودیلری قبول ایلر طشره آتمز محلم خود قتل
نفس ایتمکله کافر اولمدی نهایت کناهکار اولدی آنی یر قبول ایتمدیکنک وجهی بودرکه کوره‌سز
عبرت آله‌سز سزه نصیحت اوله بر کشینک کفری ثابت اولمدین کندو ظنکز ایله کافردر دیو قتل

ایتمیه‌سز دیمکدر بوندنصکره واقع اولان (فتح مکه‌در شرفها الله تعالی الی یوم الآخرة حق
تعالی حضرتلری رسولنه میسر قیلدیغی فتوحاتک اعظمی فتح مکه‌در بونک سببیله دین اسلامی
اعزاز واکرام ورسول اکرمی اجلال واعظام ایلمشدر (روایت اولنورکه حدیبیه ییلنده قریش
قومی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله مصالحه ایتدکلری زمانده بویله شرط
ایتمشلر ایدیکه قبائل عربدن هر قبیله مختار اوله استرایسه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلریله دوستلق اوزره اوله استرایسه قریشله دوستلق اوزره اوله اندن هر قبیله برجانبی
اختیار ایدوب بنی بکر قبیله‌سی قریشه اتباع ایلیوب خزاعه قومی رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینک جناب شریفلرینه انتساب ایتمشلر ایدی وزمان جاهلیتده
بنی بکرله خزاعه ماینلرنده چوق جنک وجدال واقع اولمشیدی خصومت سابقه‌لری وار ایدی
اسلام ظهور ایتدکدنصکره بری برندن برمقدار ال چکمشلر ایدی حدیبیه صلحی واقع اولدقدنصکره
برکون ینه بنی بکر طائفه‌سندن نوفل بن معاویه دیدکلری کافر کندو اقرباسندن برقاج کیمسه
اویدوروب خزاعه قبیله‌سی وتیر دیدکلری صولرینک اوزرینه قونمشلر ایدی کیجه ایله واردیلر
برکیمسه‌لرین الدیلر خزاعه قومی دخی طویدیلر اویاندیلر آردلرینه دوشوب حرب وقتال ایده‌رک
تا مکه حرمنه کیردیلر قریش طائفه‌سی بنی بکره سلاح ویردیلر بعضیلری دخی اوغورین کیجه ایله
یانلرینه دوشوب بیله جنک ایتدیلر والحاصل قریشدن بومقوله خباثت ظهور ایدوب نقض عهد
مقرر اولیجق خزاعه قومندن عمرو بن سالم قرق نفر راکبله قالقوب مدینه‌ده رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینک خاکپای شریفلرینه کلوب ماجرایی عرض ایلدی رسول الله
حضرتلرندن یاردم طلب ایلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی محکم مؤکد
وعدهٔ کریمه‌لر بیوروب خزاعه قبیله‌سنه نصرتی مقرر ایلر ومراد شریفلری نه ایدیکن کیمسه‌یه
اعلام ایتمدین حرب وقتال مهماتن تدارکه باشلر اول جانبدن قریش قومی دخی ایتدکلری قباحتک
نکبتن چکمک اضطرابنه دوشوب خصوصلرین تدارک ایچون ابو سفیانی رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کوندردیلر کلدی تجدید عهد ایدوب مدت صلحی زیاده ایلمک
مراد ایتدی فخر کائنات علیه افضل الصلوات افندیمز حضرتلری یوزویرمیوب ابو سفیان
ینه چیقوب کیتدی فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری قریش اوزرینه وراجغن
کیمسه‌یه دیمزلر ایدی اما غزا تدارکن کورک دیو صحابهٔ کرامه امر ایلمش ایدی اندن مسلمانلر ایچندن
حاطب آدلو بر کیمسه مکتوب یازوب قریش قومنه خبر کوندردی رسول الله اصحابنه غزایه
چیقمق امر ایلدی سزدن غیری یره واره‌جغن سزمزم غافل اولمیه‌سز دیدی حق سبحانه وتعالی
حضرتلری بوحالدن رسولنه خبر ویروب ماجرایی بیلدردی اندن رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری علی وزبیر ومقداد رضی الله تعالی عنهم حضرتلرینه امر ایدوب
وارک روضهٔ خاخ دیدکلری یرده مکه‌یه کیدر بر عورت بولسه‌کز کرکدر انده بر مکتوب واردر اول
مکتوبی الندن آلوب بکا کتوره‌سز دیدی اندن اوچی کندیلر ذکر اولنان یره واردقلری کبی عورتی
بولدیلر کتور مکتوبی دیدیلر ینه صل مکتوب دیدی عبث سویلمه یا مکتوبی ویر یاخود اثوابکی صویون
کورملم دیدیلر عورت کوردیکه خلاصه مجال یوق مکتوب صاچنک ایچنده ایدی چیقاردی
اللرینه ویردی آلدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کتوردیلر آچدی نظر
ایدوب کوردیلرکه حاطب مکه مشرکلرینه کوندروب پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینک
بعض احوالن یازمش اندن حاطبی کتوردیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری یا حاطب
ندر بو مکتوب دیدی حاطب ایتدی یا رسول الله عجله ایلمه غرضمی بیان ایده‌یم دیدی بن قریش

ایچنه یاندن کلوب قرشمش برکشی ایدم سائر مهاجرین کبی دکیلم کندولردن اولهم دخی مکه شهرنده
قلان اهلمی قرابتلری حسبیله حمایه ایدەلر لازم کلدیکه بنده برطریقله مدارا ایلیم تا که ارالرنده
اولان منسوباتمی انجمیەلر انکیچون بویله ایتدم یوخسه حاشا مرتد اولدیغمدن واسلامدنصکره
کفره رضا ویردیکمدن ایتمدم دیدی خواجهٔ صاحب کرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری کرچك
سویلر دیو تصدیق بیوردی حضرت عمر رضی الله تعالی عنه یارسول الله قوشو منافقك بوینن
اورایم دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیوردی یاعمر بو کشی بدر غزاسنه
حاضر اولمش کیمسه درنه بیلورسك بلکه حق سبحانه وتعالی حضرتلری بدره حاضر اولنلره
دیله دیککزی ایشلیك بن سزی مغفرت ایلدم دیمش اوله اندن حق سبحانه وتعالی حضرتلری
(یاایها الذین آمنوا لاتتخذوا عدوی وعدوکم اولیاء تلقون الیهم بالمودة) آیت کریمه سین انزال ایلدی
فتح الباری صاحبی رحمة الله علیه بیورمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
حاطبك کلامن تصدیق بیوردقدنصکره حضرت عمرقو یارسول الله شو منافقك بوینن
اورایم دیدیکنك وجهی بوایدیکه حضرت عمر رضی الله عنه اسلامی قوی کیمسه ایدی ومنافقلری
سومزایدی شویله صاندیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك امر شریفنه
مخالفتله قتله مستحق اوله امانه بویله ایدیکنه تمام اعتقادی دخی یوغیدی انکیچون فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلمدن اجازت استدی ومنافق دیدیکی ظاهر حالنه مخالف ایش ایشلدیکیچون
ایدی فی الحقیقه حاطبك دخی اول ایشی ایشلمکدن مرادی کندی بیان ایتدیکی معنی ایدی
بوملاحظه ایله اولیحق ضرر کلمیه دیو تأویل ایتمشیدی یوخسه حاطبده فساد اعتقادی یوغیدی
بعض اهل مغازی یازدقلری اوزره ویحیی بن سلام رحمة الله علیه تفسیرنده مسطور اولان
حاطبك صورت مکتوبی همان بوایدی * اما بعد یامعشر قریش فان رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم جاءکم بجیش یسیر کالسیل فوالله لوجاءکم وحده لنصره الله وانجزله فانظروا لانفسکم *
معناسی ای قریش جماعتی تحقیقا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری سزه
سیل کبی یورر عسکرله کلمك مقرر اولدی والله اکر یالکز وارسه دخی الله تعالی اکا یاردم ایدوب
وعده سنه وفا ایلر ایدی ایمدی کندو احوالکزه نظر ایلیك دیمکدر اندن رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری اطرافده اولان قبائل عربه امرلر کوندردی اسلم وغفار
ومزینه وجهینه واشجع وسلیم قبیله لری فرمان عالی مقتضاسنجه مدینهٔ منوره یه کلوب پیشکاه
حریم نبوتده کمر انقیاد واطاعت باغلدیلر اندن ابن ام مکتوم حضرتلرینی مدینه محافظه سنه
قیوب کندولر احرام عزیمتله مکهٔ معظمه جانبنه توجه همایون کوستردیلر برروایتده لشکر اسلام
تمام اون بیك ایدی وبرقولده اون ایکی بیك ایدی دیمشلردر اما بعض علما توفیق ایدوب مدینهٔ
منوره دن چقلدیغی زمانده اون بیك ایدی ایکی بیك دخی یولده یتشوب جمله اون ایکی بیك
اولمشدر دیو بیوردیلر واصح روایات اوزره مبارك رمضان شریفك ایکیسنده چیقمشلردر
امام بخاری رحمة الله تعالی علیه نقلنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کدید دیمکله
معروف صو اولدیغی منزله کلدکلری کبی رمضان شریفی افطار ایتمکه باشلدیلر اصحاب کرام دخی
افطار ایتدیلر تاآی چیقنجه افطاردن خالی اولمدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
خروجندن اول عباس دخی اهل وعیالیله مکه دن چیقوب مسلمان اولوب مدینهٔ منوره یه متوجه
اولمش ایدی جحفه دیدکلری منزلده فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ملاقات
ایلدی اول زمانه کلنجه مکهٔ مکرمه ده سقایت زمزم ایله مشغول ایدی وپیغمبر عزعلیه الصلاة
والسلام حضرتلری اندن خشنود ایدی سائر قریش کبی اول حضرته عداوت سمتنده دکل ایدی

ومسلمانه

ومسلمان اولوب بولده کلنلر بری دخی ابوسفیان بن حارثدر که عبدالمطلبك اوغلی اوغلیدر
پیغمبر عزعلیه الصلاة والسلام حضرتلرینك ابن عمیدر ورضاعا قرنداشیدر حلیمه خاتونی بیله
امشلر ایدی اولدن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله چوق الفت ایدردی نبوت
کلدکدنصکره عداوت ایدوب هجو ایلدی والحاصل ابوا دیدکلری منزلده اوغلی جعفرله کلوب
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ملاقات ایلدی مکهٔ مشرفه یه وارمدین اسلامه
کلدیلر برروایتده بویله در که ذکر اولنان ابوسفیانله رسول الله حضرتلرینك عمه سی اوغلی
عبدالله بن امیه طریق مکه ده سقیا وعرج دیدکلری ایکی منزلك ماییننده رسول الله صلی الله علیه
وسلم حضرتلرینه قارشو کلدیلر فخر عالم حضرتلری یوزلرینه باقیوب بونلردن اعراض ایلدی
زیرا زمان جاهلیتلرنده اول حضرته قتی چوق ازار واذا ایتمشلر ایدی هجو ایلمشلر ایدی اندن
ام المؤمنین ام سلمه رضی الله عنها ایتدی یارسول الله * لایکن ابن عمك وابن عمتك اشقی الناس بك *
دیدی معناسی عمك اوغلی وعمتك اوغلی سکا جمیع خلقدن زیاده شقی اولمسونلر دیمکدر یعنی سنك
شان شریفك هر کناهنه توبه قیلان مجرمك خطاسین عفو ومغفرت ایلمك ایکن کندی خصملرك
اولان کیمسه لری عدم التفاتکله ایلردن شقی قیلمغی روا کورمه دیمکدر وحضرت علی کرم الله
وجهه حضرتلری ابوسفیانه تعلیم ایدوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك مبارك یوزی
قارشوسنه کل دخی یوسف علیه السلامك قرنداشلری یوسف علیه السلامه دیدکلری کبی (تالله لقد
آثرك الله علینا وان کنا لخاطئین) دیو سویله دیدی ابوسفیان حضرت علی رضی الله عنهك بیوردیغی
اوزره ایتدیکی کبی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری دخی (لاتثریب علیکم الیوم یغفر الله لکم
وهو ارحم الراحمین) دیو بیوردی ابوسفیان اوقودیغنك معناسی بعین ایدوب تحقیقا حق سبحانه
وتعالی حضرتلری سنی حسن صورت وکمال سیرتله بزم اوزریمزه اختیار ایلدی حال بوکه بزلر
کنهکار اولمشز دیمکدر پیغمبر عزعلیه الصلاة والسلام حضرتلری اوقودیغنك معناسی بوکون
سزك عرضکزی پایمال ایتمك یوقدر حق سبحانه وتعالی حضرتلری سزی مغفرت ایلر اول باری
تعالی حضرتلری ارحم الراحمیندر صغائر وکبائر کناهلردن نه وارایسه مغفرت ایلر توبه قیلنلره
فضل واحسان ایلر دیمکدر روایت اولنور که مذکور ابوسفیان بن حارث ایمانه کلدکدنصکره
حیاسندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه باشین قالدیروب نظر ایتمك واقع
اولمدی اندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری قدید دیمکله معروف منزله کلدیکی کبی
سنجاقلر وبیراقلر بغلیوب قبائل عربدن عسکر اسلامه ویردی اورادن قالقوب یاتسو زماننده
مرالظهران دیدکلری منزله یتشوب صحابهٔ کرامه اوراده امر ایتدیکه اون بیك یرده آتش یقالر
وقریش قومی هنوز اول حضرتك یوله چقدیغن ایشتمشلر ایدی وکندولر اوستنه کله جکندن
قتی خوف چکرلردی برکون ابوسفیان بن حرب که کندولرك اولوسی ایدی انی وحکیم بن حزامی
وبدیل بن ورقایی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه ارسال ایتدیلر وابوسفیانه ایتدیلر
اکر محمده یولده ملاقات ایلرسك بزم ایچون اندن امان آل دیدیلر مذکورلر دخی مکه شهرندن
چیقوب مرالظهرانه کلدکلری زمانده ایراقدن آتشلری کوریجك ابوسفیان بوآتشلر ندر همان
عرفه آتشلرینه بکزر دیدی بدیل بن ورقاء ایتدی بنی عمرو قبیله سنك آتشلریدر دیدی
ابوسفیان ایتدی بنی عمرو بوندن آزدر دیدی اندن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
قراغولاندن برکیمسه مزبورلری کوردی یتشوب آلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
کتوردی اوراده ابوسفیان بن حرب اسلامه کلدی اندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری
مرالظهراندن کوچدیکی زمانده عمسی عباس رضی الله تعالی عنه حضرتلرینه امر ایلدیکه عسکر

بچدیکی یولك بر کنارنده ابوسفیانی توقیف ایدیروب عسکر اسلامی تماشا ایتدیره عباس دخی امر
عالی موجبنجه ابوسفیانله بریره طوروب سیر ایتدیردی وجنود غزات ومجاهدین طورمیوب
بلوك بلوك کچوب کیدرلردی اندن برطائفه یه اوغرادی ابوسفیان بونلر نه طائفه در دیو عباسه
سؤال ایتدی اولدخی بونلر غفار قبیله سیدر دیدی ابوسفیان ایتدی غفارك بنم ایله نه ایشلری
وار اوله دیدی اندن جهینه قبیله سی کچدی آنده دخی عباسله بو یله سویلشدی اندن برعظیم
بلوك کچدی بونلر کیملردر دیدی عباس ایتدی بونلر انصار قومیدر دیدی وانصارك اوزرینه
سعدبن عباده رضی الله تعالی عنه حضرتلری سردار نصب اولنوب الینه بیراق ویرلمش ایدی
سعد ابوسفیانی کوز یجك یااباسفیان *الیوم یوم الملحمة والیوم تستحل الکعبة* دیدی معناسی
بو کون ملحمه کونیدر وحرم کعبه ده قتال حلال اولور دیمکدر وملحمه دیو شول صواشه دیرلر که
انده عظیم قتال اوله سعدك مرادی ابوسفیانه سنك قومکی بو کون قلجدن کچورریز دیمك
ایدی ابوسفیان ایتدی یاعباس *حبذا یوم الذمار* دیدی معناسی یاعباس نه کوزل هلاك اولاجق
کوندر دیمکدر خطابی رحمة الله علیه ایدر ابوسفیانك بو سوزدن مرادی قریش قومنی
حمایه ایتمکه قدرت تمنی قیلمق ایدی یعنی نه اولایدی قادر اولایدم قومم یولنه اولنجه جالبشیدم
انلرك اوزرندن بو بلایی رفع ایدیدم دیمك اولور (ابن اسحق رحمة الله علیه بعض اهل علمدن شو یله
روایت ایلمشدر که سعدبن عباده رضی الله تعالی عنه حضرتلرینك ذکر اولنان کلامنی مهاجریندن
برکشی ایشتدی دخی یارسول الله ایشتدم سعد شو یله دیدی قورقارمکه همان قریش قومنه
یوریش ایدوب قلجدن کچوره دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مرادشریفی
قریش قومنی قیرمق دکل ایدی بلکه مکۂ مشرفه یی فتح ایدوب انلری اسلامه کتورمك ایدی
همان علی بن ابی طالب کرم الله وجهه حضرتلرینه امر ایدوب یاعلی یتش آلای بیراغنی سعدك الندن
آل دخی بیراغله مکه یه سن داخل اول دیدی (اموی رحمة الله علیه مغازیده روایت ایلمشدر که
ابوسفیان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك یانینه کلوب یامحمد قومکی قتل ایتمکه
سنمی امر ایلدك دیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری یوق دیو بیوردی ابوسفیان
ایتدی ایمدی سعدبن عباده شو اصل سوز سویلدی دیدی ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه قریشی قیرمق ایچون آندویردی اندن پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری
یااباسفیان *الیوم یوم الرحمة الیوم یعز الله قریشا* دیدی یعنی بو کون رحمت کونیدر بو کون حق
تعالی حضرتلری قریشی عزیز ایلر دیمکدر وقریشك عزیز اولمه سی فتح مکه سببیله اسلام
روزی قیلنمسیدر اندن امر ایلدی بیراغی سعددن آلدیلر اوغلی قیسه ویردیلر وسعد حضرتلرینك
الندن آلدقلری تهور ایدوب قریشی قیرمسین دیو ایدی برروایتده دخی سعد حضرتلری اول
سوزی سویلدیکی زمانده قریش قومندن برعورت ایشیدوب رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینه قارشو کلوب بعض عربی ابیات اوقودی وسعدك کلامنی عرض ایدوب عفو بابنده
تضرعلر ایلدی اندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری بیراق سعدك الندن آلنوب اوغلی
قیسه و یرلمکه امر ایلدی و برروایتده دخی سعدك الندن آلنوب زبیر بن عوام حضرتلرینه
و یرلدی دینلمشدر والحاصل سعددن بیراق آلنوب آخر کیمسه یه و یرلمك خصوصنده اوچ
روایت وارد اولمشدر وآیات مذکوره نك جمعی بابنده بیورمشلردر که جائزکه اولا بیراغی آلمغه
امر حضرت علی یه واقع اوله اندن سعد حضرتلرینك خاطرینه غبار یورنمك احتمالیله علی منع
اولنوب سعدك اوغلنه امر اولنمش اوله ورسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك رضای
شریفنه مخالف وضع صادر اولمق احتمالیله سعد بیراغی اوغلندن دخی آلنمسین مراد ایدینوب

اندن دخی آلنوب زبیر حضرتلرینه و یرله دیمشلردر والله اعلم (امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده
وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اول کون یوردیکه کندی
سنجاغنی حجونده دکیله وحجون مکۂ مشرفه ده برطاغدر عبدالله بن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن
مرویدر که اول کون فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری اسامة بن زیدی دوه سی آردینه بندیروب
مکه شهرینك یوقارو جانبندن کلدی وحضرت عائشۂ صدیقه رضی الله عنها دخی مکه نك یوقارو
جانبنده کداء دیدکلری یردن مکه یه داخل اولدی دیمشدر (موسی بن عقبه رحمة الله علیه مکة اللهه
دخول احوالنی بو یله تفصیل ایتمشدر که اول کون فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
زبیر بن عوام حضرتلرینی مهاجرین آلاینه رئیس ایدوب شو یله امر ایلمش ایدیکه مکه نك اعلی
جانبندن کداء دیدکلری موضعدن دخول ایدوب سنجاغنی حجونده دیکه وتا رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلری کلمینجه یرندن حرکت ایتمیه وخالد بن ولیدی قضاعه وسلیم وسائر قبیله لرله
کوندروب امر ایلدیکه مکه نك اشاغی جانبندن کلوب سنجاغنی تاشهرك اولرینه قریب یرده
دیکه وسعد بن عباده حضرتلرینی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری کندو مقدمۂ لشکری
اولان انصار قومیله کوندردی وامر ایلدیکه اللرینی چکه لر تا قریش قومی بونلره ال اوزاتمینجه بونلر
دخی انلره قلج چکمیه لر خالد رضی الله عنه کندو آلایی ایله امر اولنان یردن دخول ایدیجك کفاردن
بنی بکر وبنی الحارث بن عبد مناف وهذیل قبیله سندن برمقدار کیمسه وقریشه نصرت ایچون کلان
طوائفدن برنیجه خلق دخی جمع اولمشلر ایدی همان خالده قارشو کلوب جنکه باشلدیلر خالد غلبه
ایلدی کفار صندیلر بنی بکر طائفه سندن یکرمی نفر مقداری کیمسه دوشدی وهذیلدن دخی اوچ
درت کشی قتل اولندی حتی قیره قیره مسجد حرام قربنه کلدی آخر کفارك کیمی اولرینه و کیمی
طاغلر باشنه قاچدیلر ابوسفیان مکه خلقنه ندا ایدوب هر کشی که قپوسین قپایه وجنکدن
ال چکه آکا اماندر دیدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری ایراقدن قلجلری
کوریجك بونك اصلی ندر بن خود خالده جنك ایلمه دیو اصمار لمش ایدم دیو بیوردی صحابۂ
کرام ایتدیلر یارسول الله شو یله ظن ایده رز که مشرکلر خالدك اوستنه کلوب جنك ایتدیلر ابتدا
آنلردن واقع اولدی خالده دخی لازم کلدی دیدیلر اندن خالد کلدکده یاخالد نیچون قتال ایتدك بن خود
سنی نهی ایتمشدم دیو بیوردی خالد یارسول الله بن قادر اولدیغجه قتالدن ال چکدم قابلیت اولمدی
آنلر طورمدیلر جنکه مباشرت ایتدیلر آخر بکاده جنك ایتمك لازم کلدی دیجك رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم *قضاء الله خیر* دیو بیوردی بو سوزدن مرادشریفلری قتال ایتدرمك مقصودیمز
دکل ایدی اما حق جل وعلا حضرتلرینك تقدیرنده وار ایمش حق جل وعلا حضرتلری قضا
ایتدیکی خیردر دیمکدر (ابن اسحق رحمة الله علیه روایتنده بو یله در که پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام حضرتلری مرالظهرانه قوندیغی زمانده اهل مکه ایچون عباسك قلبنه رقت کلدی
بولایکه مکه قومندن برکیمسه بولام رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك کلدیکندن خبر
و یرم انلر دخی تدارك ایده لر امان دیلیه لر دیو کیجه ایله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك آق قاترلرینه بنوب دخی یوله چیقدی ابوسفیانك وحکیم بن حزامك و بدیل بن ورقانك
آوازلرین ایشتدی اندن ابوسفیانی قاتر آردینه الدی اول برلری دونوب ایلرو مکه یه خبر آلوب کتدیلر
اندن ابوسفیانی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کتوردی اوراده ابوسفیان
ایمانه کلدی ذکر اولنان ایکی روایت مابیننی جمع ایدوب جائزدر که ابوسفیانی اول قراول آلمش اوله
وحضرت عباس اللرندن آلوب قاتر آردینه بندیروب حضرت رسالتپناهه کتورمش اوله دیدیلر
روایت اولنور که حضرت عباس رضی الله تعالی عنه ابوسفیانی کتوردکن عمر رضی الله تعالی عنه

كوردی دخی پیغمبریمز صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك حضورلرینه كیردی یارسول الله ابوسفیانك
بو بنی اورمغه بكا اجازت ییور دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * انی
قداجرته * دیو بیوردی یعنی تحقیقا بن آكا امان ویردم دیمك اولوراندن عباسه امر ایلدی بو كیجه
كندو یتاغكه آل كیت دخی صباح بنه بكا كتوردیدی عباس دخی اول كیجه آلوب كندی صباح
اولیجق رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك حضور شریفلرینه كتوردی
فخرعالم صلی الله تعالی علیه وسلم كوریجك یااباسفیان دخی وقت اولمدیمیكه سن * لااله الاالله *
ایدیكن بله سین دیو بیوردی یعنی حق جل وعلا حضرتلرینك وحدانیتنه ایمان كتورمزمیسن
دیمكدر ابوسفیان ایتدی یارسول الله اتام وانام سكافدا اولسون نه كوزل حلیم وكریم اولورسن
دیدی اندن بنه یااباسفیان دخی زمان اولمدیمیكه بنم رسول الله ایدیكم بله سین دیدی بنه ابوسفیان
او بله دیدی دخی ایتدی * اماهذه فی النفس فیهاشیء * بوسوزدن مراد بیوردیغك معنالردن
قلبمده بر نسنه واردر دیدی یعنی ایمانه كلمك خاطره سندن خالی دكلم دیمكدر بو مقوله سوزلرله ملایمت
كوسترر ایدی اما كلمهٔ شهادت كتورمكه دیلی وارمزایدی حضرت عباس ایتدی یااباسفیان
بو اصل سوزلری قوهمان بو ینك اورلمزدن اول كلمهٔ شهادت كتور مسلمان اول دیدی اوراده ابوسفیان
قلج قورخوسندن ایمانه كلدی زمان جاهلیتده مشركلر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك
اوزرینه كلوب انواع فتنه وفساد ایتدكلرنجه اكراحد جنكنده اكرخندق محاصره سنده اكر
غیری یرلرده جمله سنك پیشوا ومقتداری هب ابوسفیان ایدی لات وعزی یولنه چوق خدمتی
كچمشدر ومعاویه نك باباسی ویزیدك دده سیدر ایمانه كلمه سی دخی آخر بوطریقله اولمش ایدی
اما بحسب الشرع الشریف مسلمان اولوب صحابهٔ كرام عدادنده داخل اولمشدر بفضل الله
امیندر كه شرف اسلام وبركت صحبت سیدالانامله رتبهٔ كماله ترقی میسر اولمش اوله خصوصا
خیاركم فی الجاهلیة خیاركم فی الاسلام * حدیث شریفی مقتضاسنجه مؤمنینك خیار وكرامندن
اولدیغنه اشتباه یوقدر هله رضی الله تعالی عنه اندن عباس ایتدی یارسول الله ابوسفیان فخری
سور كیشیدر بوكا بر احسان ایله كه بنه قومی آراسنده سنك حسن التفاتكله مفاخرت ایلسون دیدی
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری نوله دیو بیوروب امر ایلدی منادیلر ندا ایتدیلر كه
اوندرت نفر كیمسه دن غیری كفاردن هر كیم كه مسجد حرامه كیره اول امیندر وهر كیم ابوسفیانك
اوینه كیره اول امیندر وهر كیم كندو اوینه كیروب قپوسین قپایه امیندر دیو چاغردیلر حاصلی مسجد
شریفله ابوسفیان اوینه داخل اولانلره وكندو اولرینه كیروب قپولرینی قپایانلره امان ویریلوب
بنه ابوسفیانی بومرتبه رعایت ایتدیلر واول اون درت كیمسه كه آنلره امان ویرلمیوب قتل اولنمه لری
امر اولنمشیدی انلرك دخی بعضی اسلامه كلوب خلاص اولدیلر بعضی دخی قتل اولندیلر امان
ویرلمدیكنه باعث عالم جاهلیتلرنده فتی چوق ادبسزلك ایتمشلر ایدی انكیچون امان ویرلمیوب
یااسلام یاقلج بیورلمشیدی انلرك بری عبدالله بن سعد بن ابی سرح دركه اسلامه كلمشدر بری دخی
ابن خطلدر كه قتل اولنمشدر ایكیسی دخی ابن خطلك ایكی جاریه سیدر فرتنا وبرینه قریبه دیرلر ایدی
بری قتل اولندی بری دخی اسلامه كلدی اسلامه كلان قنغیسی ایدیكنده اختلاف ایتمشلردر بری
دخی ساره دركه بنی المطلب جاریه لرندن ایدی اسلامه كلدی قورتلدی بری دخی ارنب آدلو برعورت
ایدی بری دخی ابوجهلك اوغلی عكرمه ایدی مسلمان اولدی بری دخی حارث بن نقید ایدی
حضرت علی قتل ایتدی بری دخی مقیس بن صبابه ایدی بونی نمیله قتل ایتدی بری دخی هبار
ابن اسود ایدی مسلمان اولدی بری دخی كعب بن زهیر ایدی اسلامه كلدی بری دخی هند بنت عتبه
ایدی اسلامه كلدی بری حضرت حمزه یی شهید ایدن وحشی بن حرب ایدی بو دخی مسلمان

اولدی امام احمد ومسلم ونسائی رحمهم الله تعالی روایتلرنده ابوهریره رضی الله تعالی عنه
بیورمشدر كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مكه یه متوجه اولدی دخی ایكی
قوللك برینه خالد بن ولیدی كوندردی برینه زبیری كوندردی وسلاحسز اولان طائفه نك
اوزرینه اباعبیده یی كوندردی اندن بكا یااباهریره انصار قومنی بكا چاغر دیدی بندخی چاغردم
كلدیلر فخرعالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك اطرافنه جمع اولدیلر اندن رسول الله بیوردی
قریش قومنك اوباشین كوررمیسز دیدی یعنی شول قاریشق خلقی كوررمیسز دیمكدر اندن
برمبارك الینی اول برمبارك الینك اوستنه قودی دخی * احصدوهم حصدا حتی توافونی بالصفا * دیو
بیوردی معناسی آنلری اكین بچر كبی بچوك تا صفایانندن سز بكا كلنجه دیمكدر وصفا مكهٔ مكرمه ده
بر موضعدر والحاصل كندولرله بنه كلوب صفا قربنده جمع اولنجه قریشی قیرمق ایچون انصاره
اجازت ویردی ابوهریره ایدر اورادن یورودك هر كیمی كه قتل ایتمك مراد ایدندك كسه قتل ایتدك
اندن ابوسفیان كلدی * ابیحت خضرا قریش لاقریش بعد الیوم * دیدی یعنی قریش جماعتنك
قانلری مباح قیلندی بو كوندنصكره قریش یوقدر دیمكدر اندن فخرعالم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری * من اغلق بابه فهو آمن * دیو بیوردی معناسی هر كیم قپوسن قپایه و بنده اوتوره
جنك ایتمیه آكا امان ویردم دیمك اولور فتح الباری صاحبی رحمة الله علیه مكهٔ الله قهرا فتح اولندی
دیو بیورنلر بوقصه یی تمسك ایدنمشلردر دیدی امام اعظم حضرتلرینك وسائر علمادن اكثرینك
قوللری بودر كه مكه عنوة فتح اولنمشدر یعنی مشركلرك الندن ضربا وقهرا آلنمشدر (امام شافعیدن
وامام احمددن صلح طریقیله فتح اولندی دیمك روایت اولنمشدر بونلرك دلیلی بودر كه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلری اهل مكه یه امان ویردی واولرین كندولره اضافت ایدوب هر كیم
قپوسن قپایه آكا امان دیدی واولر قسمت اولنمدین عسكر اسلام آنلرك اولرینه مالك اولمدیلر اكر
مالك اولمه لر ایدی اهل مكه یی اولرندن چیقارمق جائز اولوردی دیدیلر وقهرا فتح اولندی دیانلر
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری قتاله صریحا امر بیورمدی وخالددن قتال واقع اولدی
وپیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری تصریح بیورمشدر كه كوندزدن برساعت مكه ده
قتال كندویه حلال قلندی وحرم شریفده قتال ایتمك خصوصنده كندویه اقتدادن نهی بیوردی
یعنی فتح مكه اجلیچون بركوندن برساعتده قتال حلال اولمق بكا مخصوصدر اولمیه كه من بعد حرمده
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری قتال ایتمشدر دیو سزده قتال ایده سز دیو بیورمشدر
دیدیلر وسابقده اولر قسمت اولنمادیغین صلحه دلیل طوتدقلرینه بونلر جواب ویروب ایتدیلر كاه
اولور كه برمملكت قهرله فتح اولنور اندنصكره بنه خلقنی انده قورلر اولرندن چیقارمزلر اولری
اللرندن آلنمادیغی صلحه دلیل اولماز دیدیلر وعلماء شافعیه صلح خصوصنده بعض اقوال ضعیفه
دخی یازمشلردر اما اعتماده قابل سوزلری یوقدر اصل تحقیق بودر كه مكه قهرا آلنمشدر وقهرا آلنمغله
صلحا آلنمغك بر محصولنده بحسب الشرع بشقه بشقه حكملری واردر اختلافك فائده سی انده ظاهر
اولور اندنصكره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری كندو مسلح عسكر یله بریانده
ابوبكر الصدیق بریانده اسید بن حضیر یورر لر ایدی بو حالتله مكه شهرینه كیردی (روایت
اولنور كه شهره كیرركن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك ابوسفیان بوشوكتن
كوردی دخی عباسه ایتدی * یااباالفضل لقداصبح ملك ابن اخیك ملكا عظیما * دیدی یعنی
قرنداشك اوغلینك سلطنتی بیوك سلطنت اولدی دیمكدر عباس رضی الله تعالی عنه ایتدی
یااباسفیان نیچون بویله دیرسن بو سلطنت دكلدر نبوتدر دیدی ابوسفیانده نعم دیدی نقل
اولنور كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری حق تعالی حضرتلرینك كندویه

مكهٔ معظمه‌نك فتحن میسر ایتدیكنه شكرا وحق تعالی حضرتلرینك عظمتنه خضوعا وتواضعا مبارك باشنی شویله اشاغه اكش ایدیكه تادوه‌نك رحلنه طوقنلو اولمشیدی دیدیلر ورحل دیدكلری بر كوچك سمردر كه همان آدم بنك ایچون دوه‌یه اورورلر حاصلی دوه‌نك اكر یدر او بر بیوك هودج كلدر (صحیح بخاریده انس بن مالك رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدر كه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مكه‌یه كیردیكی زمانده مبارك باشنه مغفر كیمش ایدی ومغفر دیدكلری برجنس تولغه در اما جابر بن عبدالله روایتی اوزره مبارك باشند صارغمش ایدی دینلمشدر بعض علما بیورمشدر كه جائز كه مقدم قره صارغمش اوله صكره دن قتال احتمالیله مغفر كیمش اوله دیدیلر بعضلر ایتدیلر جائزدر كه مغفرك اوستنه برمقدار قره صارغمش اوله دیدیلر (امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده اسامة بن زید رضی الله تعالی عنه ایتدی یارسول الله یارین ان شاء الله مكه شهرنده نره‌یه قونارسز دیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیوردیكه عقیل بزه قونه‌جق برقودیمی دیو بیوردی عقیل ابوطالبك براوغلیدر كه ابوطالب وفات ایلدیكی زمانده كفر اوزره ایدی باباسنك میراثنی اول وآنك كوچك قرنداشی طالب آلمشلر ایدی حضرت علی وجعفر مسلمانلر ایدی ابوطالبدن میراث آلمامشلر ایدی برروایتده فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری بیوردیكه ان شاء الله فتح میسر اولیجق منزلمز شول یردر كه اوراده قریش كفر اوزره ایكن آندار ایچمشیدی دیو بیوردی مرادشریفلری محصب دیدكلری موضع ایدی وبونك اصلی بودر كه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك ابتداء ظهورنده قریش بر یره كلوب شویله یمین ایتمشلر ایدیكه بنی هاشم وبنی المطلب جماعتی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرین كندولره تسلیم ایتمینجه انلرله مابینلرنده نه قز آلوب قز ویرمك ونه بیع وشرا ایتمك اوله رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری مراد ایتدیلر كه فتح میسر اولیجق كفارك تا اول جمع اولوب آند ایچدكلری محلده قونه‌لر برروایتده وارد اولمشدر كه فتح كونی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری ام هانی اونده غسل ایتدی اندن سكز ركعت قوشلق نمازی قیلدی ام هانی رضی الله عنها بیورمشدر كه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك اوندن خفیف نماز قیلدیغن كورمدم الا بوقدر وار كه ركوع وسجودی تمام ایلردی دیمشدر فتح كوننك ایرتسی اولدیغی كبی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری طوروب خلقه خطبه اوقودی حق جل وعلا حضرتلرینه حمد وثنادنصكره ایتدی ای آدم اوغلانلری تحقیقا حق سبحانه وتعالی حضرتلری كوكلری ویرلری خلق ایتدیكی كون مكه‌یی حرام قیلمشدر ایمدی مكه حق تعالانك حرمتیله تاقیامت كوننه دك حرامدر ایمدی حق تعالایه ویوم آخرته ایمان كتورن كیمسه‌یه مكه‌ده قان دوكمك واغاج كسمك حلال اولمز اكر بركیمسه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری بونده قتال ایتمشدر دیو رخصت طوتمق استرسه سزاكا دیككه تحقیقا حق جل وعلا حضرتلری رسولنه اذن ویرمش ایدی سزه اذن ویرمدی وبكا دخی كونده همان برساعت حلال قلنمش ایدی ینه بوكون حرمتی عودت ایلدی دونكی حرمتی كبی ایمدی حاضر اولان كشیلر غائب اولنلره خبر ویرسونلر كه حال بویله‌در دیو بیوردی ورسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه فتح كونی حلال قلنان ساعتدن مراد صباحدن ایكندی‌یه دك ایدی دیمشلردر اندنصكره قریشه خطاب ایدوب ایتدی یامعشر قریش بن سزك اراكزده نه ایلسم كرك نیجه ملاحظه ایلرسز دیدی انلر دخی ایتدیلر *خیرا اخ كریم وابن اخ كریم* یعنی ایده‌جكك خیردر سن كریم قرنداش سین وكریم قرنداش اوغلی سین دیمشلر اندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری *اذهبوا فانتم الطلقاء* دیو بیوردی یعنی یورو یك كیدك ایمدی سز اطلاق وآزاد اولنمشلرسز سزی كیمسه

اسیر ایتمز كندی عالمكزده اولك دیمكدر (روایت اولنور كه حق سبحانه وتعالی حضرتلری مكه‌نك فتحن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه ارزانی بیوردی دخی انصار قومی بویله ملاحظه ایتدیلر كه شمدنكرو فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری مدینه‌یی ترك ایدوب كله كندی شهرنده ساكن اوله بومعنایی سویله‌شورلردی فخر عالم افندیمز حضرتلری صفا اوزرنده مبارك اللرین قالدرمش دعا ایدردی تمام ایتدكدنصكره انصاره نه سویلشدیكز دیو سؤال ایلدی نسنه یوق یارسول الله دیدیلر ابرام ایلدی آخر ایتدیلر اشته یارسول الله سو بلدیكمز بو ایدی دیدیلر *معاذ الله محیای محیاكم والممات مماتكم* دیو بیوردی معناسی معاذ الله كه سزی ترك ایدهم حیاتم سزك حیاتكزله ومماتم سزك مماتكزله در دیمكدر محصلی البته سزدن مفارقت ایتمزم دیمك اولور وحضرت فخر كائنات بومعنادن استعاذه بیوردیغی اول ایدیكه ابتدای ظهورده انصار قومیله معاهده قیلمشیدیكه انلری ترك ایتمیه نقل ایدرلر كه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری كعبهٔ معظمه‌یی طواف ایدركن فضالة بن عمیر بن الملوح دیرلر بركشی وار ایدی قصد ایلدیكه ناگاه اول وجود شریفه برزیان كتوره اندن فخر عالم یقین كلدیكی كبی *افضالة* دیدی اول دخی نعم یارسول الله دیدی رسول الله حضرتلری ایتدی كوكلكدن نه كچدی دیدی نسنه یوق یارسول الله حق تعالی یی ذكر ایدردم دیدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام كولدی اندن ایتدی یافضاله استغفار ایله دیدی ومبارك الینی فضاله‌نك كوكسنه قودی همان فضاله نك قلبی سكون بولدی صكره‌دن بعض زمانده یمین ایدوب حكایه ایلردیكه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری هنوز مبارك الین كوكسمدن قالدرمدین قلبمه برمحبت دوشدیكه حق جل وعلا حضرتلری خلق ایتدیكی اشیاده بكا رسول اللهدن سوكلو برنسنه قالمدی دیر ایدی اندن برجمعه كون كه مبارك رمضان شریفك اون كونی قالمش ایدی سید كائنات علیه اتم التحیات كعبهٔ معظمه‌یی طواف ایلردی واولوقت كعبه‌نك اطرافنده اوچیوز التمش صنم دكلمش ایدی هر صنمك قارشوسنه كلدیكجه مبارك النده اولان اغاج بداغیله اشارت ایدوب *جاء الحق وزهق الباطل* دیدیكی كبی اول صنم یوز ینك اوستنه یقیلوردی باوجود كه هربری دكلدیكی یره قورشونلر وباقرلر آقیدوب محكم بركتمشلر ایدی وذكر اولنان لفظ شریفك معناسی ندر وانده واقع اولان حق وباطلدن مراد ندر دیو علما اقوال بیورمشلردر قتاده رضی الله عنه قولنجه قرآن كلدی شیطان كتدی دیمكدر ابن جریج رحمة الله علیه قولنجه جهاد كلدی شرك كتدی دیمكدر مقاتل رحمة الله علیه قولنجه عبادة الله كلدی عبادت شیطان كتدی دیمكدر (ابن عباس حضرتلرندن مرویدر كه اول كون كه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری كلدی كعبه‌نك ایچنده صنملر وار ایدی حضرت فخر عالم كیرمدن امتناع ایدوب امر ایلدیكه ایچروده اولان بوتلری هپ طشره چیقاره‌لر اندن امر شریف موجبنجه صنملری طشره چیقاردیلر وزعم باطللرنجه حضرت ابراهیم وحضرت اسمعیل صلوات الله علی نبینا وعلیهما السلام شكللریدر دیو ایكی بوت یونمشلر ایدی واللرینه ازلام ویرمشلر ایدی وسابقا بیان اولنان اوزره ازلام شول یالكز اوقلردر كه اوزرینه خطلر یازارلر دخی یره براغورلر قاعده‌لری اوزره آنكله عمل ایدرلر ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری كوریجك *قاتلهم الله اما والله لقد علموا انهما لم یستقسما بها قط* دیو بیوردی معناسی الله تعالی حضرتلری مشركلری قتل ایلسون اندن بو ایتدكلری حق میدر والله تحقیقا بیلورلردیكه ابراهیم واسمعیل هرگز ازلام استقسام ایتمامشلردر دیمكدر اول زمانده كعبه‌نك مفتاحی عثمان بن ابی طلحه آدلو بركشینك ضبطنده ایدی (امام مسلم رحمة الله علیه روایتنده ابن عمر رضی الله تعالی عنهما حضرتلرندن مرویدر كه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مكه‌یه كلدكده قصوی آدلو

دوه سنه بنوب اسامة بن زيدى كه كندو بنده زاده سى ايدى دوه نك آردنه بندرمش ايدى كلوب
تا كعبهٔ مكرمه اوكنده دوه سين چوكرندى ذكر اولنان عثماندن كعبه نك مفتاحن ايستدى
اولدخى كندى اناسنه واردى اناسى مفتاحى ويرمك ايستدى عثمان يمين ايلدى يامفتاحى وير
ياخود سكا قلج چكرم ديدى اندن قارى مفتاحى ويردى عثمان آلوب رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلم حضرتلرينه كتوردى اندن آلوب كعبة اللهى آچدى (محمد بن سعد رحمة الله عليه
طبقاتنده عثمان بن ابى طلحه دن شويله روايت ايلمشدر كه ايتدى زمان جاهليتده عادتمز بوايديكه
كعبه يى دوشنبه وپنجشنبه كونلرنده آچاردق بركون رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى
كلدى خلق ايله كعبه يه كيرمك ديلدى بن غلظت ايدوب نامعقول سوز سويلدم رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى حلم كوستردى وايتدى ياعثمان شويله ظن اولنوركه
بركون بومفتاحى سن بنم المده كوره سين شول حالده كه بن كيمى ايسترسم انده قويام ديدى
بن دخى ايتدم سن ديديكك كبى اولديغى كونده قريش طائفه سى هلاك اولەلر وذليل اولەلر ديدم
اولدخى يوردى بلكه اول زمانده معمور اولەلر وعزيز اولەلر ديدى اندن كعبه يه كيردى واول
سويلديكى سوز بنم كوكلمه يرايلدى شويله كوكلمه كلديكه آز زمانده قضيه تا ديديكى كبى اوله
اندن مكة الله فتح اولنديغى كون بندن مفتاحى ايستدى بن دخى كتوردم المدن آلدى ينه بكا
ويردى وايتدى آل بومفتاحى من بعد سنك الكده مؤبد ومخلد اولسون سنك الكدن بونى كيمسه
آلمز الا ظالم آلور ياعثمان تحقيقا حق سبحانه وتعالى حضرتلرى سزى كندى اوينه امين ايلدى
بواودن هرنسنه كه سزه وجه مشروح اوزره حاصل اولوراني آلك اكل ايدك ديو يوردى اندن
بن دوندم كتدم ينه چاغردى واردىغم كبى ايتدى * الم يكن الذى قلت لك * يعنى واقع
اولمادىمى اول نسنه كه بن سكا ديمش ايدم عثمان بن ابى طلحه ايدر همان بويله يورديغى كبى
اول هجرتدن اول سويلديكى سوز خاطريمه كلديكه ياعثمان بلكه بومفتاحى بركون سن بنم
المده كوره سين ديمشيدى بنده ايتدم بلى يارسول الله واقع اولدى اشهد انك رسول الله ديدم
بعض علمادن مرويدر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى مفتاحى عثماندن ايستديكى زمانده
عثمان مفتاحى ويرمكه الين اوزاتديغى كبى عباس رضى الله عنه ايتدى يارسول الله مكه نك مفتاحن
سقايه ايله بله قيل ديدى يعنى هم زمزم قيوسنك تصرفنى وهم باب كعبه نك تصرفنى بكا ويرديدى
سقايت زمزم كندويه مسلم ايدى مفتاحى دخى ايستدى عثمان بوسوزى ايشديجك الين چكدى
ويرمدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى ياعثمان اكرحق تعالى حضرتلرينه
ويوم آخرته ايمان كتوردك سه مفتاحى ويرديدى عثمان دخى آل امانة ديوب مفتاحى صونى ويردى
اندن حق سبحانه وتعالى حضرتلرى (ان الله يأمركم ان تؤدوا الامانات الى اهلها) آيات كريمه سين
انزال ايلدى معناسى تحقيقا الله تبارك وتعالى حضرتلرى امانتلرى صاحبلرينه ويرمكى سزه
امر ايلر ديمكدر اوراده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى مفتاحى عثمانه تسليم ايدوب
قيامته دك آنك آل واولادينه مشروط قيلدى عثمان وفات ايديجك قرنداشى اولان شيبه يه
ويردى وبالجمله مفتاح شريف ضبطى ابدالآباد اول نسله مخصوصدر (امام مسلم رحمة الله
عليه روايتنده وارد اولمشدر كه اول كون كعبه نك ايچنه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى كيردى واسامة بن زيد وبلال وعثمان بن طلحه كيرديلر دخى قپويى اوزرلرينه قپاديلر
ابن عمر رضى الله عنهما يورمشدر كه قپويى ينه آچدقلرى زمانده اول كيرن بن ايدم ايچرو كيردم
دخى بلاله بولوشدم رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى نماز قيلديمى ديو سؤال ايتدم
بلال ايتدى نعم شوايكى يمانى ديرك ماييننده قيلدى ديو جواب ويردى اماقاچ ركعت قيلديغى

سؤال ايتمك خاطرمدن كتدى ديو يورمشدر (امام بخارى رحمة الله عليه روايتلرينك برنده بويله دركه
نماز قيلديغى يرده برديرك صاغنده برديرك صولنده اوچ ديرك دخى كيروسنده واقع اولمشيدى
بوروايت مقتضاسنجه اول زمانده كعبهٔ معظمه نك ايچنده بش ديرك اولمق لازم كلور بوندن غيرى
دخى اقوال وارداولمشدر (ابن عباس رضى الله عنهما حضرتلرندن مرويدر كه ايتدى اسامه بكا
خبرويرديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى كعبهٔ معظمه يه كيردى هرجانبنده
دعا قيلدى امانماز قيلمادى ديمشدر (امام نووى رحمة الله عليه يورمشدر كه علماء حديث بلال
رضى الله عنه روايتن اخذ ايتمك اوزره اتفاق ايتمشلردر يعنى صحيح بودركه بلال يورديغى كبى
اول كون پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى كعبه نك ايچنده نماز قيلمشدر ديديلر واسامه
قيلمادى ديديكنك وجهى ابو داود طيالسيدن روايت اولنان بودركه رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرتلرى مكه نك ايچنه كيردى دخى كورديكه بر برصورتلر يازلمش همان صو
ايستديكه اول صورتلرى يقايوب كيدره اسامه رضى الله عنه طشره چيقدى برقوغه صو
كتوردى پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى هم صورتلرى سيلردى وهم يازنلر ايچون
* قاتل الله قوما يصورون مالايخلقون * ديو يوردى يعنى الله تعالى حضرتلرى قتل ايلسون
شول قوميكه خلق ايده مدكلرى نسنه يى تصوير ايدرلر بوروايت مقتضاسنجه ظاهر بودركه اسامه
صويه كتديكى زمانده نماز قيلمشدر وقيلديغن بلال رضى الله عنه كوروب روايت ايلمشدر اسامه
قيلمادى ديديكى كندى كورمديكيچون اولمشدر والله اعلم (امام بخارى رحمة الله عليه روايتنده
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى مكه يى فتح ايتدكدنصكره اون بش كون ايچنده
طورمشدر بعض روايتلرده دخى زياده طوردى دينلمشدر (اكليل صاحبى رحمة الله عليه اون كوندن
زياده طوردى ونمازنى سفرى قيلوردى ديمشدر (فاسى رحمة الله عليه تاريخ مكه ده يورمشدر
مكة الله فتح اولنديغى كون رمضان شريفك اونى قالمشيدى بوندنصكره واقع اولان (سريهٔ
خالد بن وليددر رضى الله عنه نخله ديدكلرى موضعده عزى ديرلر برصنم وار ايدى جميع قريش
وبنى كنانه طائفه سنك معبودلرى ايدى جمله صنملرينك اعظمى ايدى فتح مكه دن بش كون صكره
اوتوز نفر كيمسه ايله خالدى اول صنمى يقمغه كوندرمش ايدى واردىلر يقديلر دخى دونوب
كلديلر رسول الله حضرتلرينه خبر ويرديلر فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى بونلره
هيچ نسنه كورديكمزمى ديو سؤال ايتدى نسنه كورمدك يارسول الله ديديلر ايتدى ايمدى سن انى
تحقيقا يقمامش سين دون ينه وار ايو يىق ديو خالده امر ايلدى خالد ينه واروب قلجن صيرديغى
كبى برقره صورتلو صاچلرى طاغلمش چيلاق قارى خالده قارشو كلدى خالد رضى الله عنه برقلج
باصدى ايكى پاره ايلدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه كلوب خبر ويردكده * نعم
تلك العزى وقد يئست ان تعبد ببلادكم ابدا * ديو يوردى يعنى نعم اشته عزى اول قلجله
چالديغك قارى ايدى تحقيقا سزك مملكتلريكزده معبودلقدن نااميد اولدى ديمكدر واول قارى
شكلنده كورينن ملعون جين وشياطيندن برنسنه ايديكه اول صنمك ايچنه كيرمش ايدى
لعنة الله عليه بوندنصكره (سريهٔ عمرو بن العاصدر رضى الله عنه بودخى رمضان شريف
ايچنده مكهٔ مكرمه دن اوچ ميل يرده هذيل طائفه سنك سواع آدلو برصنملرى وارايدى انى
يقمغه كوندرلدى عمرو يورمشدر كه واردىغم زمانده صنمك بكجيسى بكا نه ايسترسك ديدى بندخى
سواعى يقمغه كلدم رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى اويله يوردى ديدم قادر اوله مزسك
ديدى نيچون ديدم ايتدى سواع سنى قومز بن ايتدم سواع كورر وايشيدرمى همان واردم صنمى
پاره پاره ايلدم بكجى يه كوردكى نيجه اولدى ديدم اسلمت لله ديدى مسلمان اولدى بوندنصكره

(سریهٔ سعد بن زید در رضی الله تعالی عنه بودخی مذکور رمضان ایچنده یکرمی نفر آتلو ایله اوس وخزرج طائفه‌لرینك منات دیدکلری صنملرین ییقمغه ارسال اولندی بونك بکجیسی دخی سعده نه استرسك دیدی سعد رضی الله عنه مناتی ییقمغه کلدم دیدی بکجی ایشته سن ایشته منات دیدی همان سعد ایلرو واردیغی کبی سابقا ذکر اولنان صفت اوزره منانك ایچندن برعورت فریاد ایده‌رك وکوکسن دوکه‌رك چیقدی سعده قارشوکلدی همان سعد چالدی هلاك ایلدی اندن صنمك یاننه واروب بولداشلریله ییقدی د وشوردی پاره‌لدی بوندنصکره بنه (سریهٔ خالد بن ولید در رضی الله عنه عزی یی ییقوب کلدکدنصکره ماه شوال ایچنده بنی حذیمه طائفه‌سین اسلامه دعوت ایچون اوچیوز اللی نفر کیمسه ایله مکه‌نك اشاغی جانبنده یلملم ناحیه‌سنه کوندرلدی (امام بخاری رحمة الله علیه روایتی اوزره خالد ذکر اولنان طائفه‌یه سزنه سز دیو سؤال ایتدکده صبأنا دیو جواب و یردیلر مقصودلری مسلمان اولدق دیمك ایدی اما اسلام لفظنه آغزلری یقشمز ایدی ارالرنده استعمال اولنمامغین ایو جه ادا ایده مزلر ایدی امر ایلدی جمله‌سین بغلدیلر اندن یولداشلرینه اولشدردی هر کشی کندی اسیرینی یتاغنه آلوب کندی اندن ایرته‌سی اولدیغی کبی منادیسی ندا ایلدیکه هر کیمك النده اسیر وار ایسه قتل ایلیه بنی سلیم طائفه‌سی کندی اللرنده اولان اسیرلری قتل ایتدیلر اما مهاجرین وانصار کندی اسیرلرین کوندردیلر اندن بو خبر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه یتشدیکی زمانده غایت بیحضور اولدی *اللهم انی ابرأ الیك مما صنع خالد* دیدی حاصل خالدك ایتدیکی ایشدن حق تعالی حضرتلرینه التجا ایدوب براءت کوستردی وحضرت علی‌یی ارسال ایتدی قتل اولنانلرك دیتلرین و یردردی (خطابی رحمة الله علیه بیورمشدر که احتمالدر که خالدك ایتدیکی اول طائفه اسلام لفظندن عدول ایتدکلری ایچون ودینه منقاد اولمدقلری ایچون تأویل طریقیله صادر اولمش اوله و پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك اول فعلی انکار ایتدیکی ایچون صبأنا دیمکدن مرادلرین فهم ایتمکده صبر وتأنی قیلمدیغی عجله ایلیوب قیردی دیمك اوله دیمشدر بوندنصکره واقع اولان (سریهٔ غزوهٔ حنیندر حنین دیدکلری مکه‌دن اوچ کیجه‌لك منزلده طائف مملکتی قربنده بر وادیدر و بو غزایه غزوهٔ هوازن دیرلر بونك سببی اول واقع اولمشدیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مکهٔ مکرمه‌یی فتح ایدوب اکثر خلق اسلامه کلیجك هوازن وثقیف قبیله‌لرینك اشرافی بری برلرینه واردیلر کلدیلر اتفاق ایدوب مسلمانلرله جنك ایتمکیچون عسکر جمع ایتدیلر وربیسلری مالك بن عوف النضری دیدکلری کیمسه ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی کفارك حرکتن استماع ایدیجك ماه شوالك التنجی کونی سبت کوننده اون ایکی بیك نفر صحابه ایله قارشو واردی اون بیکی اهل مدینه‌دن وایکی بیکی مکه‌ده اسلامه کلان مکه قومندن ایدی ومکه شهرینك محافظه‌سین عتاب بن اسیده اصمارلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله بو غزایه سکسان نفر مشرکین بیله چیقمشلر ایدی جمله‌دن بری صفوان بن امیه ایدیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اندن یوز جبه عاریت آلمشیدی شوالك اونتجی کیجه‌سی حنین وادیسنه یتشدیلر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری نه مقدار عسکرله کلدیکن بو قلمغه کفاردن جاسوس کلوب خبر آلوب کندی جاسوس وارنجه چوق کیمسه قورقولرندن طاغلمشلر ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی عبدالله بن حدرد نام کیمسه‌یی کوندروب کفارك خبرلرین آلدی (روایت اولنور که اصحاب کرام رضی الله عنهم بر کون خیلی بر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله یورودیلر بر کیمسه کلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ایتدی یا رسول الله سزدن ایلرو کتمش ایدم فلان طاغك اوستنه چیقوب باقدم هوازن طائفه‌سین کوردم عورتلری اوغلنلریله ودوه‌لریله وقیونلریله

وغایت کثرتله کلدیلر حنین وادیسنه قوندیلر دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری تبسم ایدوب ان شاء الله یارین آنلر مسلمانلره غنیمت اوله جقدر دیو بیوردی (روایت اولنمشدر که حنین غزاسنده اهل اسلامدن بر کشی مسلمانلرك کثرتنه مغرور اولدی دخی بو کون بز قلتدن مغلوب اولمق یوقدر دیدی بو سوز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کوج کلدی حظ ایتمدیلر اندنصکره کندینك دلدل آدلو بر قاتری وار ایدیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن صکره حضرت علینك اولمشدر اول قاتره بندی و بری بری اوستنه ایکی جبه کیدی ومبارك باشنه مغفر و بیضه کیدی اندن صباح قراکوسی ایدی هوازن طائفه‌سی اولقدر لشکر ایله کلدیکه هرکز کورلمش دکلدی همان کلوب حمله ایتدکلری کبی بو جانبدن بنی سلیم عسکری اوکلرندن قاچدیلر آنلری کوریجك اهل مکه دخی طیانمیوب دوندیلر والحاصل رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك یاننده همان حضرت عباس وعلی وفضل بن عباس وابو سفیان بن حارث وابو بکر الصدیق وعمر بن الخطاب واسامة بن زید واهل بیت واصحابدن بر قاچ کشی قالدی رضوان الله تعالی علیهم اجمعین کیرو قلانی هب طاغلدیلر وعباس رضی الله تعالی عنه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری دشمن اراسنه ایلرو کتمسون دیو قاترك باشین طوتردی وابن حارث اوزنکیسنه یاپشمش ایدی زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری طورمیوب قاتری ایلری سوردی اندن عباسه امر ایلدی اصحابنه ندا ایتدردی عباس رضی الله عنه بلند آوازلو کشی ایدی همان یا اصحاب السمرة یا اصحاب سورة البقرة دیو ندا ایتدیکی کبی اول پریشان اولان اصحاب حضرت عباسك آوازین ایشتدیلر دخی سکرده‌کلوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك یاننه جمع اولدیلر اندن امر ایلدی کفارك اوزرینه براوغوردن حمله ایلیوب همان بری برینه کیردیلر محکم جنك ایتمکه بشلادیلر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری نظر ایدوب بو حالتی کوریجك *الآن حمی الوطیس* دیو بیوردی معناسی تنور شمدی قزدی دیمکدر بوندن دخی مراد محاربه تمام کرما کرم اولدی دیمکدر آندن فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم یردن بر آوج اوفاق طاشلر آلوب دشمنه قارشو آتدی دخی *شاهت الوجوه* دیدی نقدر کافر وار ایسه جمله‌سنك کوزلرینه کیردی (یعلی بن عطار رحمة الله علیه ابن همامدن روایت ایلمشدر اولدخی عبدالرحمن فهریدن روایت ایتمشدر که ایدردی حنین غزاسنده کفار لشکرنده اولان طائفه‌نك اوغلری اتالرندن شویله روایت ایدرلر ایدیکه اول کون بزدن بر کیمسه قالمدیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری آتدیغی طپراقدن انك کوزلرینه واغزینه طپراق طولمیه وکوکدن بر آواز ایشتدك شویله ایدیکه کویا برلکن اوستنه دمور یوروردلر کبی کلور ایدی دیمشلردر (صحیح بخاریده براء بن عازب رضی الله تعالی عنه حضرتلرندن مرویدر که هوازن طائفه‌سی اوق آتیجیلر ایدی بز یوریش ایتدیکمز کبی اوکومزدن قاچدیلر آنلرك قاچدیغنی کوریجك همان بز یغمایه بشلدق آنلر بنه بزی اوقه طوتدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی کوردم آق قاترلرینك اوستنده طورردی ابو سفیان بن حارث قاترك دیزکینن طوتمش رسول الله صلی الله علیه وسلم *انا النبی لا کذب انا ابن عبد المطلب* دیو بیوردی بوندن مراد صفت نبوتله کذب جمع اولماز بن حق پیغمبرم پیغمبر اولان یلان سویلمز ایمدی بن سوزمده کاذب دکیلم که منهزم اولام بلکه بن یقین اوزره بیلورمکه حق تعالی حضرتلری بکا نصرت وعده قیلمشدر بن منصور اولمق مقرردر ایمدی بن قاچمق احتمالی یوقدر دیمکدر بعض علمادن منقولدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اول کون آت وار ایکن قاتره بندیکی نبوتن تحقیق ایتمك ایچون ایدی زیرا مناسب بو ایدیکه جنك وجدال وحرب وقتال محلنده آته بنیله ایدی قاتره بنلمیه ایدی فخر عالم صلی الله

تعالى عليه وسلم حضرتلرى اول كون قاتره بنديكى حق سبحانه وتعالى حضرتلرينك وعده سنه
كمال اعتمادى اولوب منصور اوله جغنده هيچ شكى اولمديغندن ايدى قلب شريفى طبانور ايدى
هر كز خلاف احتمالى يوق ايدى لاجرم بو معنايى اشعار ايچون قاتره بندى ديمشلردر وملائكه اول كون
آتلره بنمشلر ايدى زيرا جنك كونلرنده بنيله جك آندر غير يسنه اعتبار يوقدر انكيچوندر كه جنكده آتدن
غيرى بنلن حيوانلر ايچون بشقه حصه ويرلمك شرعده يوقدر زيرا آت قوموق وقاچمق ايچون مخلوقدر
كشى آتله دشمنن قوسه يتشور وقاچسه قورتلور غير يلرى بو مصلحتلره يرامز انكيچون شرع شريفده
آتلره بشقه حصه تقدير اولنمشدر (دمياطى رحمة الله عليه روايتنده اول كون ملائكه نك نشانلرى
بو ايديكه قرمزى عمامه لر صارنمشلر ايدى واوچلرين صارقتمشلر ايدى ياغرنلرى اورتاسنده ياتوردى
اول كون رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى شويله امر ايتمش ايديكه هوازن
طائفه سندن قادر اولدقلرين قليجدن كچوره لر اندن مسلمانلر كفارى قتل ايده رك ذريتلرين دخى
قتله باشلديلر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى نابالغ اولانلرى قتلدن نهى
بيوردى واول كون بيورمشدر كه بر كيمسه كه كافر اولديره واولدرديكنه يننه سى اوله كافرك صو يغونى
آنك اوله (روايت اولنور كه ابو طلحه رضى الله تعالى عنه اول كون يكرمى كافرك صو يغونن آلدى
بدر غزاسيله بو غزاده واقع اولشدر ملائكه نصرت نزول ايدوب اهل اسلامه معاونت ايليوب
بالذات قتال ايتمشلردر بعون الله تعالى عسكر اسلام منصور ومظفر اولوب كفار منهزم اولدقدنصكره
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى صحابهٔ كرامى قچان كفار اردنجه اطراف
ونواحى يه كوندرمشدر بعضيلر طائف جانبنه بعضيلر نخله سمتنه و بعضيلر اوطاس طرفنه كتديلر
بو غزاده اهل اسلامدن درت كيمسه رتبهٔ شهادته قدم بصمشدر جمله دن برى ايمن بن ام ايمندر
رضى الله تعالى عنه وعن سائر الصحابة اجمعين و يتمش نفردن زياده مشركين قتل اولنمشدر
لعنة الله عليهم الى يوم الدين بوندنصكره (سريهٔ ابى عامر الاشعريدر رضى الله عنه ابو موسى
الاشعرينك عميدر ابن اسحق قولنجه عم زاده سيدر اما اولكى سوز اشهردر رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم حنين جنكندنصكره هوازن ديارنده اوطاس ديدكلرى وادى يه فرار ايدن كفار
آردنجه ارسال بيورمشدى سلمة بن اكوع دخى بو سريه ده بله ايدى واروب يتشدكلرى زمانده
كفار ال و يرمديلر ميدانه چيقوب جنك ايتمك لازم كلدى ابو عامر رضى الله عنه برى برى اوسننه
طقوز كافر قتل ايتدى جمله سى قرنداشلر ايدى اوتنجيلرى ميدانه چيقديغى وقتنه معتادى اوزره
اول اسلامه دعوت ايلدى اولدخى كلمهٔ شهادت كتورميجك ابو عامر يارب سن شاهد اول ديدى
كافر دخى يارب سن شاهد اولمه ديدى ابو عامر بو يله ديديكنك اصلى نه اوله ديو الين چكديكى كبى
كافر قاچدى قورتلدى اندنصكره اسلامه كلوب حسن حال ميسر اولمشدر وحارث اوغلارندن
اوفى وعلا آدلو ايكى كيمسه اوق آتوب ابو عامرى شهيد ايتديلر يرينه ابو موسى رضى الله عنه
طوروب كفارله جنك ايتدى حق سبحانه وتعالى حضرتلرى آنك الندهٔ فتح روزى قيلدى
بر مقدارين قيرديلر و بر مقدارين اسير ايتديلر واسيرلرك ايچنده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرينك رضاعا قزقرنداشى اولان سيما خاتون بيله ايدى وابو عامرى اولدورنلرى قتل ايتديلر
(امام بخارى رحمة الله عليه روايتنده بو يله دركه ابو عامر اوق ايله اورلديغى زمانده ابو موسايه وصيت
ايدوب ايتدى بندن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه سلام ايله بنم ايچون
حق سبحانه وتعالى حضرتلرندن مغفرت طلب ايتسونلر ديدى ابو موسى رضى الله عنه رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه كلديكى زمانده جنك خصوصين وابو عامر قصه سن
عرض ايديجك رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى صو استيوب آبدست آلدى دخى

مبارك اللرين قالديروب * اللهم اغفر لعبد ابى عامر * ديو بيوردى حتى مبارك قولتوغنك
باضى كورندى اللرين تاشو يله قالدرمش ايدى اندنصكره * اللهم اجعله يوم القيمة فوق كثير
من خلقك * ديو بيوردى معناسى يارب قيامت كوننده ابو عامرى مخلوقاتكدن چوق كيمسه لر
اوزرينه تفضيل ايله ديمكدر ابو موسى ايدر يا رسول الله بنم ايچونده دعا قيل ديدم بنم ايچون دخى
مغفرت طلب ايدوب جنته ادخال اولنمغه حق سبحانه وتعالى حضرتلرينه دعا ايلدى ديو
بيوردى بوندنصكره (سريهٔ طفيل بن عمرو الدوسيدر رضى الله عنه رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلرى شوال آينده طائف مملكتنه كتملو اولدى دخى عمرو بن حممه نك ذو الكفين آدلو
براغاجدن يونلمش صنمى وار ايدى آنى يقمغه كوندرمش ايدى وامر ايلديكه ذو الكفينك ايشندن
فارغ اولدقده طائف مملكتنده بكا كلوب يتشه سين ديدى طفيل دخى واردى اول صنمى يقوب يوزينك
اوزرينه آتش دوكدى صنم ياقمغه باشلدقده بو مصراعلرى سويلدى * ياذا الكفين لست من عبادكا *
ميلادنا اقدم من ميلادكا * انى حشيت النار فى فؤادكا * معناسى ياذا الكفين بن سكا عبادت ايديجيلردن
دكيلم بزم طوغديغمز زمان سنك طوغديغك زماندن اولدر تحقيقا بن سنك قلبكه آتش طولدردم
ديمكدر و بزم طوغديغمز سنك طوغديغكدن اقدمدر ديديكى بودر كه سنى يوندقلرى اغاج بتدين
واول اغاجدن سن تراش اولنمدين نوع انسان موجود ايدى سن نه استحقاقله بنى آدمك معبودى
اولورسين ديمكدر وصنمه خطابدن مراد عبادت ايدنلره ايشتدرمكدر يوخسه صنم براغاج پاره سيدر
ايشتمك اكلمق احتمالى يوقدر محصلى ايشته عبادت ايتديككز جمادك حالنى كورك ديمكدر اورادن
طفيل رضى الله تعالى عنه كندو قبيله سندن درت يوز نفر كيمسه ايله ايتوب رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرتلرينه طائف مملكتنده يتشدى بوندنصكره (غزوهٔ طائفدر وطائف
ديدكلرى مكهٔ مكرمه نك شرقى طرفنده بر واسع مملكتدر باغ و باغچه سى چوق ميوه زار برلردر
مكه دن ايكى قوناقده اوچ قوناقده وار يلور (روايت اولنور كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى سكزنجى يل شوالنده حنين غزاسندن فارغ اوليجق آلدقلرى مال غنيمتى جعرانه
ديدكلرى منزلده قوديلر دخى طوغرى طائف مملكتنه كتديلر خالد بن وليد رضى الله عنه حضرتلرينى
ايلرو كچورمشلر ايدى مقدمهٔ عسكرك سردارى اول ايدى ثقيف قومى اوطاس ديديكمز موضعده
صندقلرى زمانده قاچديلر دخى طائف مملكتنه كلوب بريللق زاد وذخيره وسائر مهمات تدارك
ايدوب حصارلرينه كيروب اوتورديلر اندن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى
اوزرلرينه عزم ايلدى يولده كلورايكن بر قديمى مقبره اوزرينه اوغراديلر رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرتلرى بو قبر ابو رغالك قبريدر بونده التوندن براغاج بداغى شكلنده نسنه
بيله دفن اولنمشدر ديو بيوردى اندن مسلمانلرك بعضيسى قبرمز بورى قازديلر واقعا بيوردقلرى كبى
بر التون بداق چيقدى اندن كلديلر حصاره يقين يرده قونديلر همان كفار حصاردن اوق ياغدرديلر
مسلمانلردن چوق كيمسه مجروح اولوب اون ايكى كشى شهيد اولدى جمله دن برى عبد الله بن
اميه در وعبد الله بن ابى بكر الصديق رضى الله عنهما يارهلو اولوب نيجه زماندنصكره حضرت
ابى بكر خلافتنده اول زخمدن وفات ايلدى و بو غزاده فخر كائنات عليه افضل الصلوات
افنديمز حضرتلرينك خاتونلرندن ام المؤمنين زينب وام سلمه رضى الله عنهما بيله ايديلر بونلرك
هر برى ايچون بر خيمه بنياد ايتديلر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى ذكر اولنان
خيمه لرك ما بيننده نماز قيلورلر ايدى حالا اوراده بر مسجد واردر مسجد طائف ديرلر اون سكز كون
ثقيف طائفه سين محاصره ايدوب منجنيقلر قوردى اسلامده اولا منجنيق قورلمق اوراده واقع
اولمشدر وطفيل الدوسى دخى ذى الكفين مصلحتندن دونوب اورايه كلمش ايدى انكله اولان

جاعتدن برقاج کیمسه‌یی کفار اوق ایله اوروب شهید ایدیجك فخر عالم صلی الله علیه وسلم افندیمز
صحابه‌یه امر ایلدی ثقیف طائفه‌سنك باغلرین و باغچه‌لرین قیردیلر و یاقوب خراب ایتدیلر آخر
حق سبحانه وتعالی حضرتلرینه آند ویروب کرم ایله یا محمد باغچه‌لریمزی خراب ایتمه دیدیلر
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری دخی فراغت ایتدیروب اندن منادی ندا ایلدیکه
هرقنغی قولکه حصاردن اینوب بزه کله اول آزاد اولسون دیو چاغردی (دمیاطی روایتنده اون
نفردن کیمسه اینديلر بعضیلر اون اوچ کشی ایدی دیو تعیین ایتمشلردر ایچلرنده ابو بکره
بیله انمش ایدی اندن اینانلرك هر برین آزاد ایدوب صحابهٔ کرامدن برر کشینك یاننه ویردیکه
مؤنتلرین کوروب کوزده‌لر ثقیف طائفه‌سی بو حاله غایت بیحضور اولدیلر قنی کوچ کلدی اندن
فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه طائف مملکتنك فتحنه جانب حقدن اذن
ویرلمدی عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه حضرتلرینه امر ایلدی ندا ایتدردیکه اورادن
کوچوب کیده‌لم مسلمانلر غلغله‌یه باشلدیلر مملکت آلنمدی قنده کیده‌رز دیدیلر رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری کوردیکه خلق بو یله دیرلر امر ایلدیکه یارین صباح قتال ایده‌لر
ایرته‌سی قتال ایلدیلر نیجه کیمسه مجروح اولدی اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
ینه دونوب کیده‌لم دیو بیوردی بو کره اصحاب سوینوب حظ ایتدیلر همان یوکلنمکه باشلدیلر
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بو یله ایتدکلرینه کولر ایدی زیرا اول مرتبه‌ده
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه فتح میسر اولمدیغن بیلوب کوچمك امر ایلمش ایدی
تا که مسلمانلر عبث یره مشقت چکمیه‌لر کوردیکه سرن فهم ایتمیوب جنك ایتمك استرلر
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری رخصت ویردی جنك ایلدیلر وایتدکلری
جنکده کوردیلرکه عبث یره مجروح اولمقدن غیری برفائده یوق بو مرتبه‌ده کوچمك امر اولنیجق
مسرور اولوب جان ودلدن انقیاد ایتدیلر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری بونلرین
کوریجك کولدیلر و ابو سفیان بن حارثك بو محاربه‌ده بر کوزی چیقدی ابن سعد رحمة الله علیه
روایت ایلمشدر که پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری ایتدی یا ابا سفیان قنغیسن
استرسك اکر دیلر ایسك دعا ایده‌یم کوزك یرینه کلسون اکر دیلر ایسك حق جل وعلا حضرتلری
جنتده سکا بر کوز ویرسون دیدی اول ایتدی یا رسول الله دیلرمکه جنتده بر کوز ویره وچیقن
کوزی النده ایدی یانه آتدی صکره یرموك جنکنه حاضر اولوب آنده شهید اولمشدر شرح تقریبده
مذکوردر که بر کوز یده انده چیقمشدر اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
اصحابنه امر ایلدیکه * لا اله الا الله وحده صدق وعده ونصر عبده وهزم الاحزاب وحده * دیه‌لر
معناسی حق تعالی حضرتلرینك وحدانیتنه اقراردر وصدق وعده‌سنه وقوللرینه نصرت
ایتدیکنه ونیجه نیجه عسکرلری یالکز هزیمت ایتدیکنه اعترافدر اندن بیوردیکه * آئبون تائبون
لربنا حامدون * دیه‌لر بونك معناسی حق جل وعلا حضرتلرینه رجوع وتوبه وحمد وثنالرین
عرض ایتمکدر بو جمله‌نك محصلی بودرکه فتح ونصرت مال وخزائن وعسا کرله دکلدر حق تعالی
حضرتلرینك عون وعنایتیله‌در اندن اذن واجازت اولمیجق عبد نسنه‌یه قادر دکلدر دیوب
فی الجمله مقتضای بشریتله خاطرلرینه کلان غرور وسروردن توبه ورجوع ایدوب هر حالده
حق سبحانه وتعالی حضرتلرینه شکر ایتمکدر صحابهٔ کرام یا رسول الله ثقیف قومنه بددعا ایله
دیدیلر یارب ثقیف قومنه سن هدایت ایله سن اسلامه کتور دیو دعا ایلدی وحنین غزاسنده
آلدقلری غنیمتی جعرانه‌ده قومشلر ایدی (روایت اولنور که جمله‌سی التی بیك رأس اسیر ایدی ویکرمی
درت بیك دوه ایدی وقرق بیکدن زیاده قیون ایدی وقرق بیك وقیه کمش ایدی رسول الله

صلی الله

صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری هوازن دیارنه کلدی دخی اهل اسلام بریره جمع اولمغیچون
اون کوندن زیاده اوتوراق ایلدی اندن غنیمتی قسمت ایلمکه باشلدی (صحیح بخاریده وارد
اولمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری نیجه کیمسه‌لره یوزر دوه ویرمك واقع
اولدی اندن انصار قومندن بعض کیمسه‌لر ایتدیلر الله تعالی حضرتلری رسولنی مغفرت ایلسون
غنیمتی قریشه ویریر بزی شویله قور حال بو که بزم قلجلریمزدن انلرك قانلری طملر دیدیلر انس
ابن مالك رضی الله عنه روایتنده انصارك سوزلرینی رسول الله حضرتلرینه عرض ایتدیلر دخی
آدم کوندروب انصاری جمع ایلدی وایتدی سز راضی دکلمیسز که انلر مالله کیده‌لر سز اولریکزه
پیغمبرله کیده سز امدی والله سزك آلوب کیتدیککز انلرك آلوب کیتدیکندن خیردر دیو بیوردی
انصار دخی یا رسول الله راضی اولدق دیدیلر قریش قومنك اکثری یقین زمانده ایمانه کلمش
اولوب مال ومنالی سور طائفه اولمغین مقتضای حکمت اوزره رعایت ایدوب اسلامه محبت ایتدرمك
ایچون رسول الله حضرتلری غنایمی انلره قسمت ایلدی وانصار قومی رسول الله حضرتلرینك برکت
صحبتیله اسلاملری راسخ وثابت اولمش ایدی وانلری غنی ایتمامك کندولره انفع ایدیکن بیلور
ایدی انکیچون متاع دنیا ایله تلوثی انلره مناسب کورمدی یوخسه انصار قومن نهایت مرتبه‌ده
سودیکی مقرردر نیجه احادیث صحیحه ایله ثابت اولمشدر که انصار قومنه افراطله محبت اوزره ایدی
(روایت اولنور که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری جعرانه‌یه ذی القعده آینك
بشنجی کیجه‌سی کلدی اون اوچ کیجه انده مقیم اولدی اندن برچارشنبه کیجه‌سی عمره نیتنه احرام
بغلاندی دخی چیقوب مکه‌یه کتدی واروب عمره قیلدقدنصکره مدینهٔ منوره‌یه توجه ایلدی
روایت اولنور که بو سفرلرنده جمله ایکی آی واون آلتی کون مدینه‌دن طشره اولدی بوندنصکره
(قیس بن عباده رضی الله تعالی عنه حضرتلرین درتیوز نفر کیمسه ایله یمن ناحیه‌سنه کوندردی
وامر ایلدیکه یول اوزرنده صداء قبیله‌سین اوره اندن اصحاب کرام ایچنده قبیلهٔ مزبوره‌دن
زیاد بن حارث آدلو برکشی وار ایدی ایلرو کلدی یا رسول الله صداء قومنه بنی ایلچی کوندرین
انلری سنك خدمتکه کتوره‌یم اوزرلرینه عسکر وارمسون دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری سوزین قبول بیوروب قنات دیدکلری یردن ینه عسکری دوندردی واون بش کوندنصکره
صداء قومی دخی کلدیلر مسلمان اولدیلر تفصیل حاللری اشاغیده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی
اندن طقوزنجی سنه محرمی داخل اولیجق (عیینة بن حصن الفزاری اللی نفر عربله سقیا دیدکلری
موضعده بنی تمیم قبیله‌سنه کوندردی ذکر اولنان اللی نفر کیمسه‌ده مهاجرین وانصاردن بر کیمسه
یوغیدی هپ سائر عربدن ایدیلر کوندز یاتورلر کیجه کیدرلر ایدی آخر واردیلر بر صحراده یتشوب
اوزرلرینه هجوم ایتدیلر بنی تمیم قاچدیلر اون بر نفر کشیلری واون بر عورتلری واوتوز نفر اوغلانلری
آلندی اندن قوم مذکورك رئیسلرندن اون نفر کشی که جمله‌دن عطارد وزبرقان وقیس بن عاصم
واقرع بن حابس ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کلدیلر دخی قپودن
چاغریشوب یا محمد اخرج الینا دیدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی طشره
چیقدی بلال رضی الله عنه حضرتلری اویله نمازینه اقامت ایلر ایدی بر آز طوروب سویلشدیلر
اندن پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری نمازی قیلدی دخی مسجدك صحننده اوتوردی
وعطارد بن حاجب اورایه کتوردیلر بر آز ینه سویلشدی اندن ثابت بن قیس بن شماسه بیوردی
اول جوابلرین ویردی ومزبور طائفه کلدکلرنده طشره‌دن چاغروب کستاخلق ایتدکلرندن
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرین تسلیت اجلیچون وخلقه تعلیم آداب ایچون
حق سبحانه وتعالی حضرتلری بو آیتلری انزال ایلدی (ان الذین ینادونك من وراء الحجرات

اكثرهم لايعقلون ولوانهم صبروا حتى تخرج اليهم لكان خيرا لهم والله غفور رحيم) معناسی تحقیقا شول کیمسه لر که یا محمد سکا حجره لر طشره سندن چاغر یشورلر انلرك چوغی بیلمزلر زیرا عقللری اولایدی ترك ادب ایتمزلردی حسن ادبله سنك شانکه رعایت ایدرلردی اکر آنلرك سن طشره چیقنجه صبر وانتظارلری ثابت اولایدی اول صبر آنلره ایتدکلری استعجالدن خیر ایدی زیرا صبرده هم حفظ ادب واردر وهم تعظیم رسول واردر که بو ایکی خصلت ثنا وثوابی موجبلردر ومراد حاصل اولمغی مقتضیلردر دیمکدر (قاضی رحمة الله علیه بو یله تفسیر ایتمشدر وحق تعالی حضرتلری غفوردر ورحیمدر کناهلری مغفرت ایلر وقوللرین اسرکر زیرا بونی ادبلك مقابله سنده نصیحت وتقریعدن غیری نسنه ایلمدی دیمکدر (روایت اولنور که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری امر ایلدی ینه آلنان اسیرلرین و یردیلر بعض روایتده نصفنی آزاد ایلدی ونصفنی دخی بها ایله اطلاق ایتدی دیمشلردر بوندنصکره (ولید بن عقبه بی خزاعه قومندن بنی المصطلق جماعتنه زکات اموال جمعنه ارسال ایتمش ایدی وزمان جاهلیتده ولید ایله اول طائفه اراسنده عداوت وار ایدی اما صکره دن اسلامه کلوب مسجدلر بنا ایتمشلر ایدی انلرده فتنه وفساد قالمامش ایدی ولیدك کندولره کلدیکن ایشیدیجك مسرور اولدیلر دوه لر وقیونلرله الله ورسول الله حرمتنه تعظیم قصد ایدوب استقبال ایتدیلر ولید صاندیکه عداوت قدیمه لری موجبنجه کندو ایله جنك ایتمکه کلورلر همان دوندی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کلوب یارسول الله بکا سلاح ایله قارشو کلدیلر صدقهٔ اموالدن امتناع ایتدیلر دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری دخی قصد ایلدیکه اوزرلرینه عسکر کوندروب غزا ایتدیره بنی المصطلق بو حالدن خبردار اولیجق ولیده قارشو وران کیمسه لر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه کلوب واقع حالی بیان ایتدیلر اندن بو آیت کریمه نزول ایتدی (یاایها الذین آمنوا ان جاءكم فاسق بنبأ فتبینوا ان تصیبوا قوما بجهالة فتصبحوا علی مافعلتم نادمین) حاصل معنی مؤمنلره خطاب ایدوب بیورمقدر که اکر سزه بر فاسق بر خبر کتوررسه انك حقیقتن بیلمك مراد ایدینك تفحص ایلك آنکیچون که بیلمزلکله بر قومه ضرر یتشدیروب صکره دن نادملر اولمیه سز دیمکدر اندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری برآز قرأن اوقیوب نصیحت بیوردی و بشیر بن عبادی بیله کوندردی تاکیم صدقه لرین جمع ایده وقرأن عظیم تعلیم ایلیه (نیسابوری رحمة الله علیه شرف المصطفی آدلو کتابنده بعض علمای حدیثدن نقل ایتمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری عبدالله بن عوسجه نام کیمسه یی حارثة بن عمرو طائفه سین اسلامه دعوت ایتمکه ارسال ایتمش ایدی مطیع اولمادیلر ومکتوب شریفلرین تخفیف ایتدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اول قوم شومه بد دعا ایلدی عقللری زائل اولدی وسوزلری مشوش ومختلط اولدی بوندنصکره (سریهٔ قطبة بن عامردر یکرمی نفر کیمسه ایله خثعم قبیله سنه ارسال اولنمش ایدی شو یله امر اولندیکه طائفهٔ مزبوره یی هر جانبدن غارت ایده لر واردیلر محکم جنکلر ایتدیلر ایکی جانبدن خیلی آدم مجروح اولدی برآز کافر قلجدن کچوردیلر آخر بر مقدار دوه وقیون آلدیلر و برقاچ خاتونلرین اسیر ایدوب مدینه یه کلدیلر آلدقلری غنیمتك خمسین اخراج ایتدکدنصکره هر کشی یه درت دوه حصه دوشدی وهر دوه اون قیونله برابر طوتلمش ایدی بوندنصکره (سریهٔ ضحاك بن سفیاندر رضی الله عنه بنی کلاب طائفه سنه کوندرلمش ایدی طقوزنجی سنه ربیع الاولنده قرطاء دیدکلری موضعه واروب طائفهٔ مذکوره یی اسلامه دعوت ایلدی طاعت ایتمدیلر اندن جنك ایدوب هزیمت ایلدی وغنیمتلرین آلوب دوندی کلدی بوندنصکره

علقمة بن مجزردر طقوزنجی یـل ربیع الآخرنده حبشه مملکتنه ارسال اولندی (ابن سعد قولنجه سببی اول اولمش ایدیکه جده قومندن بر مقدار کیمسه حبشه طائفه سندن بعض قومك اوزرینه واردی دیو رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه خبر کلدی اندن اوچیوز نفر کشی ایله علقمه یی اول جانبه ارسال ایتدیکه حبشه نك اوزرندن دشمنی دفع ایده لر بونلر دخی کمی یه کیردیلر دریاده بر جزیره یه یتشدیلر اورادن مقصود اولان موضعه عزیمت ایتدکلری کبی اعدا طیوب قاچدیلر اندن علقمه دخی اصحابیله رجوع ایدوب کلورکن خلق اولر ینه یتشمکه استعجال ایتدیلر علقمه دخی عبدالله بن خذافه یی اوزرلرینه سردار نصب ایدوب عجله ایدنلری کوندردی مذکور عبدالله لاغ ولطیفه ایدیجی کیمسه ایدی یولده کلورکن بعض یره قوندیلر دخی اصحاب آتش یاقدیلر اسینورلر ایدی عبدالله امر ایتدیکه صیچرایوب کندولرین آتش ایچنه اتالر بعض کیمسه امره امتثال ایدوب آتلمق استدکلری کبی فراغت ایدك غرضم سزه لطیفه ایتمك ایدی دیدی صکره دن بو قصه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ذکر اولندقده * من امرکم بمعصیة فلا تطیعوه * دیو بیوردی یعنی اولوالامردن بر کیمسه سزه بر معصیت بیورسه اکا اطاعت ایلمك دیمکدر انلره اطاعت اول وقت واجب اولور که بیوردقلری شرع شریفه مخالف اولمیه بوندنصکره (سریهٔ علی بن ابی طالب رضی الله تعالی عنه طقوزنجی سنه ربیع الآخرنده طی قبیله سنك فلس آدلو صنملرین ییقمغه ارسال اولندی یوز اللی نفر صحابه ایله کتمش ایدی یوزی دوه ایله اللیسی آت ایله ایدی واردیلر ییقدیلر واسیرلرین ودوه لرین وقیونلرین سوروب مدینه یه کلدیلر آلدقلری اسیرلرك ایچنده سنانه بنت حاتم که بك قزی ایدی بیله آلندی صکره دن فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری سنانه یی آزاد ایدوب یرینه کوندردی روایت ایدرلر که قرنداشی اولان عدی بن حاتم رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك بو مروتن کوردی دخی اسلامه کلدی بوندنصکره (سریهٔ عکاشة بن محصندر رضی الله عنه مکه قربنده حباب دیدکلری موضعه کوندرلمشیدیکه عذره و بلی دیدکلری ایکی قبیله نك یرلریدر بعضیلر قولنجه فزاره وکلب قبیله لرینك یرلریدر عذره قبیله سنك دخی اشتراکی واردر بوندنصکره (قصهٔ کعب بن زهیردر طائف غزاسیله تبوك غزاسی ماینده واقع اولمشدر ابن اسحق وغیر علماء رحمة الله علیهم اجمعین روایتلری اوزره بو یله واقع اولمشدر که کعبك قرنداشی بجیر کعبه ایتدی سن بونده طور بن واره یم شو نبوت دعواسی ایدن کشینك احوالن تتبع ایده یم سوزین دکلیه یم نه اصل کشیدر دیدی اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك حضورلرینه کلوب کلام شریفن ایشیدیجك حق جل وعلا حضرتلری هدایت روزی قیلوب ایمانه کلدی روایت اولنور که باباری زهیر اهل کتاب ایله مجالسه ایلردی انلردن ایشتمش ایدیکه یقین زمانده نبی آخر الزمان علیه صلوات المنان نبوتله مبعوث اولسه کرکدر و بر کیجه واقعه سنده بو یله کورمشیدیکه کوکدن اشاغی بر ایپ صارقتمشلر الین اوزاتدیکه ایپه یاپشه یتشه مدی او یانوب واقعه سین بو یله تعبیر ایتدیکه اول کوردیکی آخر الزمان پیغمبری محمد المصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریدر که کندینك عمری وفا ایتمیوب اکا یتشه میه کرکدر اندن اوغللرینه قصه یی تقریر ایدوب وصیت ایلدیکه اکر سز انك زمانینه یتشورسکز ایمان کتوره سز دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری طائف غزاسندن دوندیکی زمانده بجیر قرنداشی کعبه خبر کوندروب پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام کندویی هجو ایدن کافرلردن برنیجه کیمسه یی قتل ایلدی وکفار قریش شعراسندن ابن الزبعری وهبیرة بن ابی وهب قاچدیلر اکر سکا کرکسه همان طوغری یلوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه تیز کلوب یتشه سك کلوب توبه قیلانلری اولدرمز اکر کلمز ایسك باشك قیدین کوره سك دیو

اعلام ایتدی زمان سابقده کعبدن بعض ناشایسته کلمات صادر اولوب رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینه ایصال ایتمشلر ایدی واصحاب کرامه شو یله فرمان اولنمشیدیکه هرکیم
کعب بن زهیری کوررسه قتل ایلیه کعب بو خبرلری اشیدیجک عالم باشنه تنك اولوب نه ایلیه جکن
بیله مدی اعداسی اوزرینه هجوم ایتدیلر هر بری کعب مقتولدر دیو سویلشورلردی آخر تدارك
ایدوب فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مدحنده برقصیده نظم ایلدی واعداسی
کندی ایچون نه سوزلر سویلدکلرین وکندینك احوالن بیان ایدوب مسکنندن چیقدی مدینهٔ
منوره یه کلدی جهینه قبیله سندن برقدیم دوستی وار ایدی انك اوینه قوندی ایرتسی صباح
وقتنده اول کشی کعبی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کتوردی کعب قارشولرنده
دیز چوکوب اوتوردی والینی اول حضرتك مبارك الینه قودی فخر عالم حضرتلری کعبی کورممشیدی
بیلمز ایدی اندن کعب ایتدی یارسول الله کعب بن زهیر کاهنه توبه ایدوب اسلامه کلمشدر وسکا
کلدی امان طلب ایلرنه بیوررسك توبه سین قبول ایلرمیسن اکر خدمتکه کتورورسم دیدی
رسول الله حضرتلری نعم بیوردی اولدخی ایتدی امدی اول کعب دیدکلری کناهکار بنم دیدی
همان انصار قومندن برکشی یرندن صیچرادی یارسول الله قو شومنافقك بوینن اورایم دیدی
رسول الله حضرتلری منع ایتدی کاهنه توبه ایده نی انجمه دیو بیوردی اندن کعب قصیده سن
اوقومغه بشلادی جمله ابیاتندن بری بودر که بیورمشدر *ان الرسول لنور یستضاء به مهند من
سیوف الله مسلول* یعنی تحقیقا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری برنوردر که انکله
خلق ضیا کسب ایدرلر وحق تعالی حضرتلرینك قلجلرندن برچکلمش هندی قلیجدر دیمکدر مراد
برذات پاکدر که انك شرعی نوریله ظلمات کفر وضلال مندفع اولوب عالم ضیای اسلامله روشن
اولدی و بر وجود شریفدر که برهان قاطع ایله حق و باطل ماینن تیغ هندی کبی فصل ایتدی
دیمك اولور (روایت اولنور که کعب قصیده یی اوقورکن ذکر اولنان بیته کلدیکی کبی ایکی
جهان فخری محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم مبارك آرقاسنده اولان برده یی کعبك اوزرینه
آتدی حضرت معاویه بردهٔ شریفه ایچون اون بیك اقچه کوندردی کعب ایتدی بردهٔ شریفه بندن
غیری کیمسه ده اولدیغنه راضی دکلم دیو ویرمدی صکره دن کعب وفات ایتدکده حضرت معاویه یکرمی
بیك اقچه کوندروب وارثلرندن آلمشدر بردهٔ مبارکه الی الآن خزائن ملوکده محفوظدر کعب و باباسی
زهیر واوغلی عقبه واوغلنك اوغلی عوام جمله سی شعرای عربك سرافرازلرندندر بوندنصکره
واقع اولان (غزوهٔ تبوك در وتبوك مدینهٔ منوره ایله دمشق شهرینك اورتاسنده برمعروف
موضعدر و بوغزایه غزوة العسره دخی دیرلر انکیچونکه بونده چوق زحمت چکلمشدر وفاضحه دخی
دیرلر انکیچونکه منافقلر بونده رسوای اولمشلر در طقوزیجی سنه رجبك یچنده بر پنجشنبه کونی
چقلمشدر بلا خلاف اما عبد الرزاق تفسیرنده ایتدی عقیلدن شو یله مرویدر که بوغزایه برزمانده
چقلمشدر که اکر طوارا کر نفقه اکر صو تمام قلت اوزره ایدی وغایت اسیلك زمان ایدی حتی
صوسزلق برمرتبه یه وار دیکه دوه یی بوغازلیوب بغرصغنده بولدقلری صویی ایچرلردی
و بوغزایه چیقمغه باعث اول ایدیکه دیارشامدن مدینهٔ منوره یه زیت یاغی کتورن انباط قومی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه روم طائفه سی پادشاهلریله شامده جمعیت ایلدیلر
دیو خبر کتوردیلراندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری غزایه چیقمق امر ایلدی اولدن
عادت کریمه لری بو ایدیکه کیتدکلری یری تعیین ایتمزلردی بوغزاده تعیین ایتدیلر آنکیچونکه
اصحاب غفلت ایتمیوب کرکی کبی یول تدارکن کوره لر (امام طبرانی عمران بن الحصین رضی الله عنه
حضرتلرندن روایت ایلمشدر که عرب نصاراسی روم پادشاهنه مکتوب یازوب اول نبوت

دعواسین ایدن کیمسه وفات ایلدی وقومنه قحطلر یتشدیماللری هلاك اولدی دیو یلدردیلر
اولدخی کندی اعیان دولتندن برینه قرق بیك نفر عسکر قوشوب کوندردی بو خبر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه واصل اولدی وطوار ورخت جهتندن مسلمانلرده قوت
وقدرت یوغیدی حضرت عثمان رضی الله عنه شام شریفه کوندرمکه ایکیوز دوه حاضرلمش
ایدی یارسول الله اشته بو ایکیوز دوه رخت واثوابیله وایکیوز وقیه کمش دخی غزا یولنه اولسون
دیدی حضرت عثماندن مرویدر که اشتدم رسول الله حضرتلری ایدردیکه بوکوندنصکره
عثمانه ایشلدیکی ضرر ایتمز دیو بیوردی دیدی کمال قبولدن عبارت برسوزدر (وقتاده دن مرویدر که
عثمان رضی الله عنه بوغزایه بیك دوه و یتمش آت چقارمشدر وعبد الرحمن بن سمره دن منقولدر که
بوغزایه حاضرلندیغمز زمانده عثمان رضی الله تعالی عنه بیك دانه آلتونی یکنه قیوب کتوردی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك قارشوسنه دوکدی پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام حضرتلری مبارك الیله قارشدردی دخی *ماضر عثمان ما عمل بعد الیوم* دیو بیوردی
معناسی عمران حدیثنده بیان اولنانُدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری چیقمغه
حاضر اولدی دخی منافقلردن برقوم مسلمانلره *لا تنفروا فی الحر* دیو اسیده یوله چیقمقدن
منع ایدرلردی حق سبحانه وتعالی حضرتلری بو آیت کریمه یی انزال ایلدی (وقالوا لا تنفروا
فی الحر قل نار جهنم اشد حرا لو کانوا یفقهون) یعنی منافقلر اسیده یوله چیقماك دیدیلر یا محمد سن
ده که جهنم آتشی اسیلك جهتندن اشددر اکر بیله لردی او یله دیمزلردی دیمکدر روایت اولنور که
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اصحابیله بوغزایه کیتدیکی زمانده انصار قومنك
فقراسندن یدی کیمسه سفره بیله کیتمك مراد ایتدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن
بنه جك طوار ایستدیلر مضایقه زمانی اولمغین و یره جك طوار بولنمیجق دوندیلر اغلیوا غلیو کیرو
کتدیلر حق تعالی حضرتلری کلام قدیمنده (تولوا واعینهم تفیض من الدمع حزنا الا یجدوا
ما ینفقون) بیوردیغنك معناسی بودر واسد وغطفان قبیله لرینك اعرابی کلوب سفردن قالمغه
اذن آلمق ایچون بعض عذر بیان ایتدیلر اهل وعیال صاحبی یز بزه کیتمك مشکلدر دیدیلر سکسان ایکی
نفر کیمسه ایدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اجازت ویردی قالدیلر حق جل وعلا
حضرتلری قرآن عظیمده (وجاء المعذرون من الاعراب لیؤذن لهم) بیوردیغی اولدر
ومنافقلردن دخی بعض طائفه بلا عذر اوتوردیلر کیتمدیلر حق تبارك وتعالی حضرتلری کتاب
کریمده (وقعد الذین کذبوا الله ورسوله) بیوردیغی انلردر و بوغزاده صحابهٔ کرامدن مدینه
محافظه سنه کیم قالدیغی علماینده اختلاف اوزره در اما راجح بودر که حضرت علی کرم الله وجهه
قالمشدر بیورمشلردر که تبوك غزاسندن غیری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
کتدیکی غزالرك هیچ برندن قالمامش ایدی بوغزاده امر شریف بو یله جریان ایتدیکه مدینه
محافظه سیچون واهل بیت خدمتیچون کتمیوب مدینه ده قاله اول کون فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتلری حضرت علی یه *انت منی بمنزلة هرون من موسی الا انه لا نبی بعدی* بیورمشدر معناسی
یا علی هرون موسانك یانده نه مرتبه ده ایدی ایسه سن دخی بنم یانمده اول مرتبه ده سین سن
بندنسن هرون موسادن اولدیغی کبی نهایت بوقدر فرق واردر که هرون پیغمبر ایدی لکن سن
پیغمبر دکلسین زیرا بندنصکره هیچ پیغمبر یوقدر دیمك اولور ومسلمانلردن دخی برقاچ کیمسه
کتمیوب قالدیلر اما کتمدکلری اعتقادلرنده فساد اولدیغندن دکل ایدی همان شو یله مقتضای بشریت
اوزره خطأ صادر اولمشیدی انلرك بری کعب بن مالك و بری مرارة بن الربیع و بری هلال بن امیه ایدی
بونلردر که شانلرنده آیت کریمه نازل اولوب (وعلی الثلثة الذین خلفوا حتی اذا ضاقت علیهم

الارض بما رحبت وضاقت علیهم انفسهم وظنوا ان لا ملجأ من الله الا الیه ثم تاب علیهم لیتوبوا
ان الله هو التواب الرحیم) بیورلمشدر وعلى الثلثة قول شریفی آیت سابقه ده واقع اولان (لقد تاب
الله) قول شریفنك متعلقاتنه معطوفدر حاصل معنی بودر كه دخی حق سبحانه وتعالی حضرتلری
غزوۂ تبوكدن قلان اوچ نفر كیمسه نك توبه لرین قبول ایلدی اول كناهلری سببیله خلق
كندیلردن شویله اعراض ایتمشیدیكه حتی یریوزی اول وسعتیله انلره طار اولمشیدی وقلبلری
كال وحشتدن وغمدن طار اولمشیدی و بونی بیلدیلركه حق سبحانه وتعالی حضرتلرینك
غضبندن صغنه جق بر یوقدر الا اندن مغفرت طلبی واردر یعنی توبه واستغفاردن غیری چاره
یوق ایدیكن بیلدیلر اندنصكره حق جل وعلا حضرتلری توبه قیلسونلر دیو توفیق میسر
ایلدی تحقیق حق تعالی حضرتلری توابدر توبه ایدنلرك توبه سین قبول ایلر ورحیمدر نعمتلر
احسان ایلر دیمكدر روایت اولنور كه ابوذر غفاری رضی الله عنه دخی قالمشیدی صكره دن یولده
كلوب یتشدكده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری كوریجك * یمشی وحده و یبعث
وحده و یموت وحده * دیو بیوردی معناسی یالكز یورر و یالكز معبشت ودیرلك ایلر و یالكز
فوت اولور دیمكدر نیجه بیورلدی ایسه اویله اولمشدر اندن انصار قومندن وعرب قبائلندن
هر طائفه یه امر اولندیكه سنجاق و بیراق قالدیره لر بو غزاده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلریله اوتوز بیك نفر كیمسه وار ایدی بوندن غیری دخی روایتلر وارد اولمشدر عسكر
اسلامده اون بیك رأس آت وار ایدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ثمود قومنك
حجر دیدكلری مملكتلرینه اوغرادیغی زمانده اصحاب كرامنه تنبیه ایلدیكه صویندن ایچمیه لر
واكر مصلحته واكر قضای حاجته و برجانبه یالكز كتمیه لر یولداش ایله كیده لر خلق دخی امر شریفلری
موجبنجه عمل ایتدیلر اما بنی ساعده قبیله سندن ایكی كشی غفلت ایدوب بریسی یالكز قضای
حاجته بریسی دخی دوه سین اراشدرمغه كندی الله تعالانك حكمتیله اول قضای حاجته كیدن
خناق مرضنه مبتلا اولدی خناق بوغاز آغری یسنه دیرلر واو برینی برعظیم یل چیقوب كافر
مملكتنه سوردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه دیدكلری زمانده بن سزه یالكز
كتمكز دیو تنبیه ایتدممی دیو بیوردی اندن اول خناق اولان كشی یه دعا ایلدی حق سبحانه وتعالی
حضرتلری شفا روزی قیلدی اول بری دخی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام مدینه یه كلدكده
كفار كوندردیلر كلدی خلاص بولدی (صحیح مسلمده ابو حمید رضی الله عنهدن مرویدر كه
ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله كیتدك تبوكه كلدیكمز كون فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیوردیكه بو كیجه برمحكم یل چیقسه كركدر اویله كه
سزدن بر كیمسه ایاق اوسته كلمه ودوه لری اولان كیمسه دوه سنك ایاغن بغلاسون دیو بیوردی
اندن برشدتلو یل اسدی بر كیمسه ایاغی اوزرینه قالقدی آنی یل كوتوروب طی طاغنده آتدی
(بخاری ومسلم رحمة الله علیهما روایتلرنده وارد اولمشدر كه رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلری حجره اوغرادیغی زمانده مبارك یوزنی ثوبیله اورتدی وبندیكی دوه یی تیز تیز سوردمكه
بشلدی اصحابنه بیوردیكه اول نفسلرینه ظلم ایدن ثمود قومنك اولرینه كیرمیه سز الا اغلیه رق كیره سز
آنكیچونكه انلره یتشن عذاب سزه یتشمك خوفندن اوله دیو بیوردی یعنی خوفكزدن بویله ایلیه سز
دیو اصمارلدی اول دیاره اوغرایوب كچنلره معلومدركه حق تبارك وتعالی حضرتلری عذاب
كوندروب هلاك ایتدیكی ثمود قومنك اولری حالا خراب اولوب آثاری قالمشدر و بو روایتلرك نفعی
بودر كه بر كیمسه حق جل وعلا حضرتلرینك مظهر غضبی اولان یرلره اوغرادیغی زمانده غفلت
اوزره اولمیوب خوف وخشیتله كچمك كرك ایمش (ائمۂ حدیثدن امام بیهقی وابو نعیم رحمة الله

علیهما روایتلرنده وارد اولمشدر كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری یولده
كیدركن بر یرده ناقه سی غائب اولدی زید بن اللصیب دیرلردی بر منافق وار ایدی ایتدی محمد سزه
پیغمبرم دیر ایدی كوكلردن خبر و یرردی شمدی ناقه سی قنده اولدیغن بیلمز دیدی فخر كائنات
علیه افضل التحیات بركشی شویله دیدی دیو بیوردی وزید بن اللصیبك كلامن نقل ایدوب ایتدی
والله بن بیلمزم الا شول نسنه یی بیلورمكه الله تعالی حضرتلری بكا بیلدیره وتحقیقا حق تعالی
حضرتلری بكا ناقه یه دلالت ایلدی حالا ناقه وادی ایچنده فلان یرده در یولاری بر اغاجه ایلشوب
طوتلمش قالمشدر وارك ناقه یی كتورك دیدی بعض اصحاب كتدیلر واروب عینیله بیوردقلری یرده
بولدیلر واقعا یولاری بر اغاج بداغنه ایلشوب طورردی آلدیلر حضور دولتلرینه كتوردیلر
حق تعالی حضرتلری رسولنه خبر ویروب بو مقوله معجزه ظهور ایتدردی طعن ایدن منافقك
یوزی قره اولدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری تبوكه كلدیكی زمانده ایله
دیدكلری موضعك حاكمی كلوب اطاعت ایلدی وخراج و یردی وجربا دیدكلری یرك خلقی كلدیلر
خراج كتوردیلر ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری برعهد نامه یازوب اللرینه
و یردی هرقل كه روم پادشاهنه دیرلر اول زمانده حمص ولایتنده ایدی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری درت یوز یكرمی نفر آتلو ایله خالد بن ولیدی اكیدر دیدكلری كافر بكینك
اوستنه كوندروب بیوردیكه یا خالد سن واروب اكیدری كیجه ایله شكار قوار ایكن بولسك كركدر
خالد رضی الله تعالی عنه كندی موضع مزبوره واردی آی آیدنلغی ایدی اكیدر قرنداشیله
و برمقدار كیمسه ایله چیقوب شكار قوار ایكن یتشدیلر قرنداشین قتل ایدوب كندوسین
طوتدیلر كیرو قلان طائفه قاچوب حصاره كیردیلر (خالد رضی الله عنه اكیدره قتلدن امان
و یردی اول زمانه دكین كه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه كتوره ودومة الجندلی
فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه فتح ایدیویره اندن اطلاق اولنه اولدخی راضی اولدی
آخر الامر ایكی بیك دوه وسكز یوز آت ودرت یوز جبه ودرت یوز كوندرو یروب مصالحه ایتدیلر
و بو غزاده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری هرقله نامه یازوب دین اسلامه دعوت
ایلدی هرقل چوق ملایمت ایلدی قبوله قریب اولدی اما هدایت میسر اولمدی دیو روایت ایتمشلردر
(امام احمد رحمة الله علیه مسندنده نقل ایتمشدر كه مكتوب واردقده هرقل بن مسلمانم دیو جواب
و یردی كلوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه خبر و یردكلرنده ایتدی یلان سویلمش
ینه نصرانیلك اوزره در دیو بیوردی اندن بعض روایتده یكرمی كیجه تبوكده طوروب سفری
نماز قیلدقدنصكره جنك واقع اولمیوب دوندیلر و یولده برقاچ یرده مسجدلر بنا ایلدیلر (روایت
اولنور كه رسول اكرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری مدینۂ منوره قربنده ذی اوان دیدكلری موضعه
كلدیكی زمانده منافقلر بنا ایتدیكی مسجد حقنده حق سبحانه وتعالی حضرتلری آیت كریمه انزال
ایلدی اندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مالك بن وحشم ومعن بن عدی
رضی الله عنهما حضرتلرینه امر ایلدی واردیلر یقدیلر یرینی سو پردیلك ایتدیلر بونك اصلی
مفسرین یازدقلری اوزره بودر كه منافقلر بری بریله مشاوره ایدوب ایتدیلر بر مسجد بنا ایده لم
بر نمازی بونده قیله رز دیو ایچنه كیروب راحت ایده لم محمدك آردینه اویوب نماز قیلمقدن قورتله لم دیدیلر
بو غرض فاسدله خواجۂ صاحب كرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری تبوك غزاسنه چیقه جق
زمانده پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه كلوب ایتدیلر یا رسول الله بز بر مسجد یاپدق بعض
یغمورلی كیجه لرده و بعض علتی اولان كشیلر اوزاق مسجده كیتمیوب انده قیله لر اما سزدن مرادمز
بودر كه انده كلوب نماز قیله سز و بزه خیر دعا ایده سز مبارك اوله اندنصكره آنی مسجد اتخاذ ایده لم

دیدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری شمدی سفره چیقمق خاطره سی واردر
ان شاء الله کلدیکمزده زمانده واره لم دیو بیوردی اندن غزوهٔ تبوکدن دونوب موضع مزبوره کلدیکی
کبی منافقلر بنه کلوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی دعوت ایدیجک حق جل
وعلا حضرتلری آیت کریمه کوندروب فتنه وفسادلرین اعلام ایلدی رسول الله صلی الله علیه
وسلم حضرتلری ذکر اولنان مالک ایله معن حضرتلرینی کوندروب مسجدلرین یقدردی اورادن
مدینهٔ منوره یه توجه ایدوب یقین کلدکلری کبی شهردن اهل ایمان رجال ونساء وصبیان فخر عالم
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینی عربی بیتلر وقصیده لر ایله مدح وثنا ایده رک استقبال ایتدیلر
بوندنصکره حضرت ابی بکر الصدیق رضی الله عنه حج شریفه کتمشدر روایت اولنور که تاریخ
هجرتدن طقوزنجی سنه ده ابن سعد قولنجه ذی القعده آینده و بعض روایتده ذی الحجه آینده
چیقمشدر (ابن اسحق رحمة الله علیه نقلنده وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلری تبوک غزاسندن کلدکدنصکره رمضان وشوال وذی القعده آیلرنده اقامت ایلدی
اندنصکره حضرت ابی بکر الصدیق رضی الله عنهی امیر الحج نصب ایدوب کعبة اللهه کوندردی
مدینهٔ منوره دن اوچیوز کیمسه ایله کتدی و یکرمی رأس بدنه آلوب کتدی (بخاری ومسلم رحمة الله
علیهما روایتلرنده ابو هریره دن مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری حضرت
ابی بکر الصدیقی امیر الحج ایدوب بر قوم ایله مکه یه کوندردیکه واروب حج ایده وخلق اراسنده یوم
نحرده سویلیوب اعلام ایده که بو ییلدنصکره مشرکلر حج ایتمیه وعریان کیمسه بیت شریفی طواف
ایتمیه ابو بکر رضی الله عنه چیقدقدنصکره حضرت علی یه برات ویروب آردنجه کوندردیکه واره خلق
ایچنده رسول الله حضرتلرینک برات شریفنی اوقیه اندن فخر عالم افندیمز حضرتلرینک امر شریفی
مقتضاسنجه خلقه تنبیه ایتدیلرکه بو ییلدنصکره مشرکلر حج ایتمیه وعریان کیمسه لر زمان جاهلیتده
اولان عادت اوزره بیت اللهی طواف ایتمیه لر (روایت اولنور که ابو بکر الصدیق رضی الله عنه اول
سنه ده خلقه تنبیه ایدیجک کله جک سنه ده پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری حج ایتدکده
اصلا بر مشرک حج ایتمدی ابو بکر رضی الله عنه تنبیه ایتدیکی سنه ده حق سبحانه وتعالی حضرتلری
(یا ایها الذین آمنوا انما المشرکون نجس فلا یقربوا المسجد الحرام بعد عامهم هذا) آیت کریمه سین
انزال ایلدی معناسی شویله دیمکدر که ای شول کیمسه لر که ایمان کتوردیلر بیلمش اولک که مشرکلر
نجسدر نجسدن غیری نسنه دکللردر ایمدی بو ییلدنصکره مسجد حرامه یعنی کعبة اللهه یقین
اولماسونلر دیمکدر (قاضی رحمة الله علیه تفسیرنده بیورمشدر که مشرکلره نجس دنیلدیکی خبث
باطنلری ایچوندر یاخود آنکیچوندر که نجسدن اجتناب واجب اولدیغی کبی انلردن دخی اجتناب
واجبدر یاخود آنکیچوندر که انلر نجسدن اجتناب ایدوب کندولرین پاک طوتمزلر اکثریا مردار
وملوثلردر وابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که مشرکلر عینیله نجسدر کلبلر
کبیدر دیو بیورمشدر (اما ائمهٔ حنفیه قتنده مشرکلری مسجد حرامدن نهی ایتمه دن مراد
زمان جاهلیتده اولان اوزره امورین تدبیردن وعمارتنه متولی اولوب خدمتنه قیامدن نهیدر
یاخود عریان طوافدن نهیدر یوخسه دخولدن نهی دکلدر زیرا مردارلقلری کفرسیله
باطنلرنده در یوخسه بدنلری مردار دکلدر دیمشلردر والحاصل بونلر قتنده دخوللری مکروه
دکلدر امام شافعی قتنده مسجد حرامه دخوللری مکروهدر وامام مالک قتنده هر مسجده
کیرمه لری مکروهدر اما جائز اولدیغنه ائمهٔ حنفیه نک دلیللری بودر که رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری ثقیف قومنک ایلچیسی کلدیکی زمانده کندی مسجد شریفنده ایندیردی
ایمدی معلوم اولدیکه مسجده دخوللری جائز ایمش ودخی ذکر اولنان اوزره مردارلقلری
اعتقادلرنده در بدنلرنده دکلدر بو تقدیرجه مسجدی ملوث ایتمز دیمشلردر (و بو سنه ده عبد الله بن

ابی

ابی دیدکلری رئیس المنافقین وفات ایلدی اوغلی مسلمان ومخلص کیمسه ایدی رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کلدی مبارک کوملکین استدیکه انکله باباسن کفنلیه فخر عالم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری مروت ایدوب مبارک کوملکین ویردی اندنصکره نمازین قلبویرمکه
تضرع ایتدی رسول الله حضرتلری قالقدیکه نمازین قیله عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه
لباسندن طوتدی دخی یا رسول الله سن انک نمازین قیلورمیسین ربک سنی نهی ایتمشیکن دیدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلری ایتدی تکری تعالی بنی مخیر قیلوب (استغفر لهم اولا تستغفر لهم
ان تستغفر لهم سبعین مرة فلن یغفر الله لهم) دیو بیورمشدر معناسی یا محمد سنک منافقلر ایچون
استغفارکله عدم استغفارک مفید اولمامقده برابردر اکر یتمش کره انلر ایچون استغفار ایدر ایسک الله تعالی
حضرتلری انلری مغفرت ایلمز دیمکدر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری بیوردیکه
اکر انک مغفرت اولنه جغن بیله ایدم ین یتمش کره دن زیاده استغفار ایدر ایدیم اوله که الله تعالی
حضرتلری مغفرت ایلیه و رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری نمازین قیلدی
اندنصکره حق تبارک وتعالی حضرتلری آیت کریمه کوندروب (ولا تصل علی احد منهم مات ابدا
ولا تقم علی قبره انهم کفروا بالله ورسوله وماتوا وهم فاسقون) دیو بیوردی یعنی یا محمد کفر اوزرینه
ایدی وفات ایدنلردن بریسنک اوستنه صلاة ایلمه یعنی انلرک مغفرتی ایچون دعا واستغفار قیلمه
ودفن ایچون یا زیارت ایچون قبرلرینه وارمه زیرا تحقیقا انلر الله تعالی حضرتلرینه ورسولنه
کافر اولمشلردر وکمال کفر اوزرینه اولمشلردر دیمکدر عبد الله بن ابی قصه سین امام بخاری وامام مسلم
وامام نسائی رحمة الله علیهم بو بلجه روایت ایتمشلردر (و بو ییلده رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینک مزاج شریفلرینه بعض عارضه واقع اولوب خاتونلرندن ایلاء ایتمشلر ایدی یعنی
برآی یقینلق ایتمامکه یمین ایلدیلر بر فوقانی مسکن شریفلری وار ایدی خرما داللرندن نردبانی
وار ایدی انده اوتوردیلر یکرمی طقوز کون تمام اولیجق اشاغی ایندی یا رسول الله سز برآیه یمین
ایتمشدیکز دیدیلر آی یکرمی طقوزه دخی کلور دیو بیوردی بوندنصکره (ابو موسی ومعاذ رضی الله
عنهما یمن ولایتنه کوندرلمشدر اول دیارک ایکی ناحیه سی وار ایدی یوقارو جانبنه معاذی کوندردیکه
اول عدن طرفنده واقع اولمشدر اشاغی جانبنه ابو موسایی کوندردی وهر برینه سپارشلر بیوردیکه
رفق وملاطفتله طوتالر کوچ ایتمیه نفرت ویرمیه لر یمن خلقی ملایم طائفه اولمغین رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلری ملایمتله طوتمق بیوردی ومعاذ حضرتلرینه بیوردی یا معاذ سن اهل کتابدن
بر طائفه نک اوستنه وارسک کرکدر واردیغک زمانده انلره کلمهٔ شهادت تلقین ایله اکر مطیع اولورلرسه
انلره بیلدیره سنکه حق جل وعلا حضرتلری انلره زکوة فرض ایلمشدر غنیلرندن آلینور دخی
فقیرلرینه ویریلور اکر بونده دخی مطیع اولورلر ایسه صاقین کرایم اموالرین آلمیه سک یعنی
بغایت نفیس اولانماللرین آلمیه سک دیو بیوردی حاصلی برکیشینک اوستنه زکوة واجب اولسه
مثلا قرق قیونی اولسه بر قیونن آله لر اما غایت اعلاسین آلمیه لر وغایت ادناسین دخی آلمیه لر بلکه اورته
حاللوسین آله لر وآت ودوه وکیرو قلانی دخی بویله در اندن بیوردی * اتق دعوة المظلوم فانه لیس
بینها وبین الله حجاب * یعنی صاقین مظلومک دعاسندن پس تحقیقا شان بودر که مظلومک
دعاسیله حق تعالی حضرتلرینک مابینده حجاب یوقدر دیمکدر مراد مظلومک دعاسی بهر حال
جناب عزتده مقبول اولور زنهار کیمسه یه ظلم ایله بد دعالرین آلوب بر بلایه مبتلا اولمیه سک دیمکدر
بوندنصکره اونجی ییل ربیع الاولنده بعض روایتده ربیع الآخرنده (خالد بن ولیدی رضی الله عنه
نجران ولایتنده بنی عبد المدان دیدکلری قبیله یه کوندرمشلردر خالد واردیغی کبی هدایت ربانیه
میسر اولوب اسلامه کلمشلردر بوندنصکره علی بن ابی طالب رضی الله عنه یمن دیارینه کوندردیلر

اوننجی یل رمضان شریفنك ایچنده کندی مبارك الیله حضرت علی یه عمامه کیدیروب سنجاق ویردی
دخی اوچیوز نفر کیمسه یه سردار نصب ایدوب ارسال ایتدی ائمهٔ حدیثدن ابوداود واحمد وترمذی
رحمهم الله تعالی روایتلرنده حضرت علی رضی الله عنهدن مرویدرکه ایتدی فخر عالم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری بنی یمنه کوندردی دخی بن ایتدم یارسول الله بندن یاشلو برطائفه یه
بنی کوندررایسك بن بر کنج کشییم قضا امرنده بصیرت اوزره اولمم دیدم همان مبارك الین کوکسم
اوزرینه قودی دخی *اللهم ثبت لسانه واهد قلبه* دیو دعا ایتدی و بیوردیکه یا علی چقان یانکه ایکی
خصم کلوب اوتوردیغی زمانده اول بربنك سوزین ایشتمینجه ماینلرنده برحکم ایله دیدی
یعنی مجرد برین دکلیوب سوزینه اعتماد ایله واول جانبه میل ایتمه اول برین دخی سویلدوب دکله
ایکیسنك سوزین اذعان ایتدکدنصکره حق سبحانه وتعالی حضرتلری خیر وصوابه ارشاد ایلر
دیمکدر اندن حضرت علی کرم الله وجهه صحابهٔ کرام ایله چیقدی واروب هرجانبه بلوك بلوك آدملر
صالدی انواع مال وغنایم سوروب کتوردیلر صکره جمعیتلرینه راست کلدی اسلامه دعوت
ایلدی اطاعت ایتمیوب مسلمانلره اوق آتدیلر همان حضرت علی کرم الله وجهه اوزرلرینه یوریش
ایدوب کفاردن یکرمی کیمسه یی قتل ایتدیلر کیرو قلانی طاغلیوب صندیلر حضرت علی کرم الله وجهه
آردلرینه دوشوب کیتمه‌دن اصحابی منع ایتدی اندنصکره خبر کوندروب ینه اسلامه دعوت ایتدی
بوکره سرعتله کلوب قبول ایتدیلر مسلمان اولدیلر اولوردن دخی چوق کیمسه اسلامه کلدی
اورادن دونوب حضرت علی کرم الله وجهه مکه یه کلدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه
مکهٔ اللهده راست کلدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامك بو حجنه حجة الوداع دیرلر وحجة الاسلام
دخی دیرلر حجة البلاغ دخی دیرلر (روایت اولنور که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
مدینه یه هجرت ایتدکدنصکره آنده اقامت ایلدی هر یل اضحیه سن بوغازلر ایدی یعنی ذی الحجه
بیرامنده قربان ایدرایدی وغزاره چیقار ایدی تاریخ هجرتدن اوننجی یل ذی القعده‌سی کلدیکی کبی
حج شریف اتفاقی دوشدی ابن سعید رحمة الله علیه روایتنده ابتداء نبوتدن آخر عمرینه وارنجه
بوندن غیری حج ایتمك واقع اولمامشدر صحیح بخاریده زید بن ارقمدن مرویدرکه رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلری اون طقوز غزا ایتمشدر اما هجرتدنصکره همان بر حج ایتمشدر اندنصکره حج
ایتمامشدر (وابن اسحقدن مرویدرکه مکه‌ده ایکن دخی بر حج ایتمشیدی بعضیلر ایکی حج ایتمشیدی
دیدیلر بوذکر اولنان روایات نبوتدنصکره اولانه کوره‌در اما نبوتدن مقدم نیجه ایدیکن حق تعالی
حضرتلرندن غیری کیمسه بیلمز دیمشلردر و بو حج شریفه نه کون چیقدقلری علما رحمهم الله تعالی
ماینلرنده اختلاف اوزره بعضیلر قولنجه سبت کونی چیقمشدر ذی القعده آیندن بش کیجه
قالمشیدی دیدیلر بعضیلر روایتی اوزره پنجشنبه کون چیقمشدر (امام واقدی رحمة الله علیه تصریح
ایتمشدر که سبت کونی اویله ایله ایکندی ماینده چیقدی وذی القعده‌نك بشی قالمشیدی دیمشدر
ومکهٔ مکرمه یه ذی الحجه‌نك دردنجی کونی احد کوننده داخل اولمشدر حضرت عایشه رضی الله
عنهادن بویله روایت اولنمشدر که بو حج شریفه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
یانجه طقسان بیك نفر کیمسه کیتمشدر بعضیلر قولنجه یوز اون درت بیك کیمسه کیتدی دیمشلردر
(امام بیهقی روایتی اوزره بعضیلر دخی زیاده ایدی دیمشلردر تفصیلی مقصد عبادتده کلسه کرکدر
انشاء الله تعالی بوندنصکره واقع اولان (سریهٔ اسامة بن زید بن حارثه‌در رضی الله عنهما شام
ولایتنده بلقا نواحیسندن سراة دیدکلری موضعه ارسال اولنمشیدی تاریخ هجرتدن اون برنجی یل
صفرینك اواخرنده اثنین کونی چیقمشدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
آخر کوندردیکی سریه بودر موضع مزبورده اسامه‌نك باباسی زید بن حارثه رضی الله عنه

روم کفره‌سنك النده شهید اولمشیدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری اسامه یه عسکر قوشوب
اورایه ارسال ایلدی مهاجرین وانصار قومنك کزیده‌لری هپ بو سریه ده بیله ایدیلر حتی حضرت
ابی بکر الصدیق وعمر الفاروق بیله چقمشلر ایدی رضوان الله علیهم اجمعین چارشنبه کون اولدیغی
کبی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك مزاج شریفلری متغیر اولوب حمی وصداع
عارض اولدی پنجشنبه کون کندی مبارك الیله سنجاق بغلیوب اسامه یه ویردی اولدخی سنجاق ایله
چیقوب جرف دیدکلری موضعده قوندی صحابهٔ کرام رضی الله عنهم اورایه چیقوب جمعیت
ایتدیلر اسامه رضی الله عنه تازه یکیت ایدی وفخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
بنده‌زاده‌سی ایدی صحابه‌دن برطائفه بری بری ماینده سویلشوب شو اصل اوغلانی مهاجرین
اوستنه سردار نصب ایلدی دیدیلر بو سوز رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك سمع
شریفلرینه واصل اولیجق مبارك باشنی صاردی دخی منبره چیقوب حق تعالی حضرتلرینه
حمد وثنا ایتدکدنصکره ناسه خطاب ایدوب ایتدی ای آدم اوغلنلری بو سوزنه سوزدر که سزلك
بعضیکزدن بکا واصل اولدی اسامه یی امیر نصب ایتدیکم خصوصده سزدن صادر اولدی بوکا
طعن ایتدیکز بوندن اول باباسی زیدی امیر نصب ایتدیکمه طعن ایتدیکز دیدی و یمین ایدوب
ایتدی زید امیرلکه لایق ایدی اندنصکره اوغلی دخی لایقدر واول بکا خلقك بغایت سوکلولرندندر
ایمدی اکا عزت واکرام ایدك دیو خلقه وصیتلر ایلدی ومنبردن اینوب بیت شریفنه کیردی
بو خصوص ماه ربیع الاولك اوننجی کونی سبت کوننده واقع اولمش ایدی اسامه ایله کیده‌جك
طائفه کلورلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه وداع ایدرلر ایدی دخی چیقارلر
عسکر قوندیغی یره کیدرلر ایدی اندن احد کونی اولدیغی کبی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینك زحمتی زیاده اولدی اسامه رضی الله عنه درنك برندن قالقوب شهره کیردی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك یانینه کلدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری برمقدار
ضعیف ایدی سوزه طاقتی یوق ایدی اسامه رضی الله عنه اکیلوب اوپدی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری مبارك اللرین کوکدن بکا قالدردی طوندی دخی اسامه‌نك اوزرینه قودی
اسامه ایدر بیلدمکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری بکا دعا ایلدی اندن اسامه قالقوب
ینه عسکر اراسنه چیقدی ایرته‌سی اثنین کونی اولیجق رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
مزاج شریفلرینه برمقدار خفت کلوب افاقت اوزره اولدیلر اسامه ینه کلوب رسول الله صلی الله علیه
وسلم حضرتلرینی کوردی وداع ایدوب ینه چیقدی لشکرکاهه کلدی وخلقه کوچ امر ایلدی
مسلمانلر طورمیوب اتوابلرین یوکلدوب آتلرین اکرلمکه مشغول ایکن اسامه‌نك اناسی ام ایمن خاتون
رضی الله عنها اوغلنه خبر کوندروب قنده کیدرسك پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری
غایت ضعیف اولدی همان ارتحال داربقا ایتمك اوزره‌در دیدی اورادن اسامه وحضرت
عمر بن الخطاب وابو عبیده رضی الله عنهم قالقوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
یانینه کلدیلر کونش غروبه میل ایتدیکی زمانده اول آفتاب فلك رسالت افق فنادن افول ایدوب
مطلع آسمان بقادن عالم عقبایه پرتو صالدی قول صحیح اوزره رسول الله حضرتلرینك وفاتی اون
برنجی یل ربیع الاولك اون ایکنجی کونی یوم الاثنینده واقع اولمشدر دخی تفصیلی مقصد اخیرده
کلسه کرکدر ان شاء الله تع (روایت اولنور که فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری انتقال ایتدیکی
کبی اسامه‌نك عسکری مدینه یه کیردیلر سنجاغی بریدهٔ اسلمی کتورر ایدی کتوردی پیغمبریمز
علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك سعادتخانه‌سی اوکنه دکدی اندن صحابهٔ کرام حضرت
ابو بکر الصدیقه بیعت ایتدکلری کبی بریده یه امر ایتدیکه ینه سنجاغی اسامه‌نك اوینه ایلدوب

اورادن چیقه‌رق یوللرینه کیده‌رك اسامه دخی بنه عسکر یله چیقوب اول قوندیغی یره قوندی
ربیع الآخرك غره‌سی اولدیغی کبی چیقدی ذکر اولنان ابنا دیدکاری موضعه واروب
هرجانبدن یوریش ایدوب اطراف ونواحیسین غارت ایتدیردی قارشو طورانلرین قیردی
برمقدارین اسیر ایتدی و باباسی زیدی قتل ایدنلری بولوب اولدردی واهل اسلامدن اصلا بر کیمسه
دوشمدی جمله‌سی سالم وغانم دونوب مدینهٔ منوره‌یه کلدیلر حضرت ابی بکر الصدیق رضی الله
عنه مهاجرین واهل مدینه ایله چیقوب قارشولدی اسامه‌نك بو وجه اوزره منصور ومظفر
کلدیکنه مسرور اولدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك التمش مقداری سریه
و یکرمی یدی غزاسی واقع اولمشدر والله اعلم بعض مشایخ کرامدن مرویدر که بر کیمسه
ایکی جهان فخرینك غزالرین وفتحلرین اوقیوب ویادکلکی عادت ایدنسه حق تبارك وتعالی
حضرتلری اول کیمسه‌یه هر ایشده فتح ونصرتلر میسر ایدوب مشکللرین آسان ایلیه
ودشمنلری اوستنه غالب قیله خاصیتی بودر دیو یورمشلردر

) مقصد ثانی (

فخر عالم افندیمز حضرتلرینك قرآن عظیمده وتوریة وانجیل وزبورده وسائر صحف سماویه‌ده
واحادیث صحیحه‌ده واقع اولان اسماء شریفه‌سی واولاد کرامی وازواج طاهراتی وعملری وعمه‌لری
ورضاعا قرنداشلری واجدادی وخدمتکارلری وقوللری ومعتقلری وحارسلری وکاتبلری واهل
اسلامه کوندردیکی مکتوب شریفلری واطراف پادشاهلریله واقع اولان مراسلاتی وآلات
حربی ودوابی وخدمت شریفلرینه کلن ایلچیلر بونده مذکوردر و بو مقصدده اون فصل واردر
) فصل اول (اسماء شریفه‌سی بیاننده در حق سبحانه وتعالی حضرتلری بزم پیغمبریمز
محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك قرآن عظیمده وسائر کتب سماویه سنده
السنهٔ انبیا علیهم السلام اوزره اسماء کثیره ایله یاد ایلمشدر اما جمیع اسماء شریفه سنك اشهری
محمددر که جدی عبد المطلب تسمیه ایتمشدر (روایت اولنور که اوغلیکك آدین نه قودك دیو عبد
المطلبه سؤال ایتدیلر محمد قودم دیو جواب ویردی ایتدیلر نیچون اتا لرکده وقومکده اولمیان
آد ایله تسمیه ایتدك دیدیلر ایتدی اول رجا ایله ایتدمکه جمیع اهل ارض اکا حمد ایده‌لر دیدی
و بویله دیدیکنك وجهی اول ایدیکه عبد المطلب بر کیجه واقعه‌سنده کورمش ایدیکه کندی
ارقاسندن کش زنجیرلر چیقمش برینك اوجی کوکاره یتشمش و برینك مشرقه و برینك مغربه
ایرمش اندنصکره بو زنجیرلر براغاج شکلنه باغلر که هر یپراغنك اوزرنده نور کوریئور ومشرق
ومغرب خلقی کویا اول اغاجك داللرینه و یپراقلرینه یاپشوب آصلمشلردر عبد المطلب بو واقعه‌یی
سویلیجك معبرلر شویله تعبیر ایتدیلر که سنك اولادکدن بر کیمسه کله که جمیع مغرب ومشرق
خلقی اکا تابع اوله دیدیلر دنیا خلقی اکا حمد ایلیه دیدیلر آنکیچون فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك اسم شریفین محمد قومش ایدی اناسی امینه خاتونه دخی واقعه‌سنده بویله دیمشلر
ایدیکه سن بو امتك سیدینه حامله اولدك وضع حمل ایتدیکك زمانده آدنی محمد قویه سین
دیمشلر ایدی (ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن دخی مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری وجوده کلدیکی زمانده جدی عبد المطلب آدن محمد قودی یا ابا الحارث
نیچون آبا واجدادك آدلریله تسمیه ایتمدك دیدیلر مرادم بودر که کوکده الله تعالی حضرتلری و یرده
آدم اوغلانلری اکا حمد ایده‌لر دیدی محمد بن جبیر بن مطعمدن مرویدر اول دخی باباسندن روایت
ایتمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیورمشدر تحقیقا بنم برقاچ آدم واردر
بن محمدم واحمدم وماحی یم که الله تعالی بنمله کفری محو ایلر و بن حاشرم که آدم اوغلانلری

بنم ایاغمه حشر اولنور و بن عاقبم دیو بیورمشدر (بخاری ومسلم رحمهما الله بویله روایت
ایتمشلردر (امام نووی رحمة الله علیه مسلم شرحنده بیورمشدر که *یحشر الناس علی قدمی*
معناسی خلق بنم اثرمه وزمانمه ورسالتمه حشر اولنورلر دیمکدر (امام بخاری وحاکم وابو نعیم
رحمهم الله روایتلرنده نافع بن جبیر رضی الله عنهدن مرویدر که ذکر اولنان بش اسم شریفی
ذکر ایتدکدنصکره خاتم اسمن دخی ذکر ایتمشدر (حذیفه رضی الله عنه حدیثنده احمد ومحمد
وحاشر ومقفی و نبی الرحمة واقع اولمشدر ابو نعیم روایتنك لفظی بودرهی ستة محمد واحمد
وخاتم وحاشر وعاقب واما حاشر فبعث مع الساعة نذیرا لکم بین یدی عذاب شدید واما
عاقب فانه عقب الانبیاء یعنی نبی علیه الصلاة والسلامك اسملری التیدر که ذکر اولنمشدر اما
حاشر دنیلدیکی اولدر که قیامته قریب کوندرلمشدر شول حالده که سزه عذاب شدیددن ایلرو
نذیر اولمشدر دیمکدر نذیر شول کیمسه‌یه دیرلر که قورقاجق خبر و یره اما عاقب دنیلدیکی انکیچوندر که
انبیانك عقبنده کلمشدر کندنصکره پیغمبر کلمز دیمکدر بو روایتلرك بعضنده بش اسم و بعضنده
آلتی اسم که ذکر اولنمشدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك همان اسم شریفلری
بونلردر دیمك دکلدر بلکه مراد بو اسملر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه مخصوص اسملردر
اول حضرتدن غیری کیمسه مقدما بو اسملرله مسمی اولمامشدر دیمکدر یاخود امم ماضیه بیننده
مشهور اولان اسملری بونلردر دیمکدر یوخسه اسماء شریفه‌سی چوقدر ابن دحیه رحمة الله علیه
مستوفی آدلو کتابنده بیورمشدر که اکر کتب متقدمه‌ده وقرآن عظیمده واحادیث شریفه‌ده اولان
اسملری جمع اولنسه اوچیوزه یتشور بعض روایتده وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلری بنم قرآنده یدی موضعده اسمم واردر دیو بیورمشدر اندن بو اسماء شریفه‌یی تعیین
ایلمشدر محمد واحمد ویس وطه والمزمل والمدثر وعبد الله وقرآن عظیمده القابندن چوق
نسنه مذکوردر حتی بعض علما صایوب عددین تعیین ایتمشلردر بعضیلر اسماء حسنی عددنجه
طقسان طقوزه یتشدرمشلردر (قاضی عیاض رحمة الله علیه بیورمشدر که حق جل وعلا حضرتلری
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینی کندی اسماء حسناسندن اوتوز مقداری اسمله
تسمیه قیلمشدر (وقاضی ابو بکر بن العربی رحمة الله علیه احکام القرآن آدلو کتابنده بعض
صوفیه‌دن نقل ایتمشدر که حق تعالی حضرتلرینك بیك اسم شریفی و پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام حضرتلرینك بیك اسم شریفی واردر دیمشلر اما بونلردن مراد اوصافدر فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری نیجه نیجه اوصاف حمیده ایله متصفدر هر بریندن بر اسم
اخذ اولنیجق اولقدر اولور بلکه دخی زیاده اولور دیمشلردر و بو جمله اسماء کثیره‌نك بعضی
اول حضرته مختصدر غیره اطلاقی یوقدر بعضی دخی واردر که اکا اطلاقی غالب اولمشدر بعضی
دخی واردر که مشترکدر مصنف رحمة الله علیه بیورمشدر که شیخمزك قول بدیع آدلو کتابنده
وقاضی عیاضك شفاسنده وابن عربینك قبس واحکام آدلو کتابلرنده وابن سید الناسك کلامنده
کوردیکمز اسماء شریفه‌سی درت یوزدن زیاده‌در وحروف تهجی اوزره بویله ترتیب ایتدك دیمشدر
(حرف الالف) الابر بالله الابطحی اتقی الناس الاجود اجود الناس الاحد الاحسن
احسن الناس احمد احید بضم الهمزة وکسر الحاء وسکون الیاء او بفتح الهمزة وسکون الحاء
الاخذ بالحجزات اخذ الصدقات الآخر الاخشی لله اذن خیر ارجح الناس عقلا ارحم الناس
بالعیال الازهر اشجع الناس الاصدق فی الله اطیب الناس ریحا الاعز الاعلی الاعلم بالله
اکثر الناس تبعا الاکرم اکرم الناس اکرم ولد آدم المص امام الخیر امام الرسل امام المتقین
امام النبیین الامام الآمر الآمن امنة اصحابه الامین الامی انعم الله الاول اول شافع

اول المسلمين اول مشفع اول المؤمنين اول من ينشق عنه الارض (حرف الباء) البر البار قليط الباطن البرهان بشر بشرى عيسى البشير البصير البليغ بالغ البيان البينة (حرف التاء) التالى التذكرة التقى التنزيل التهامى (حرف الثاء) ثانى اثنين (حرف الجيم) الجبار الجد الجواد جامع (حرف الحاء) حاتم حزب الله الحاشر الحاكم بما اراه الله الحافظ الحامد حامل لواء الحمد الحائذ لامته عن النار الحبيب حبيب الرحمن حبيب الله الحجازى الحجة الحجة البالغة حجة الله على الخلائق حرز الاميين الحرمى الحريص حريص على الايمان الحسيب الحكيم الحفيظ الحق الحليم حاد حطايا اوقال حياطا حم عسق حنى الحمد الحنيف (حرف الخاء) الخبير خاتم النبيين خاتم المرسلين الخازن لمال الله الخاشع الخاضع الخالص خطيب الانبياء خطيب الامم خطيب الوافدين على الله الخليل خليل الرحمن خليل الله الخليفة خير الانبياء خير البرية خير خلق الله خير العالمين طرا خير الناس خير هذه الامة خيرة الله (حرف الدال) دار الحكمة الداعى الى الله دعوة ابراهيم دعوة النبيين دليل الخيرات (حرف الذال) الذاكر الذكر ذكر الله ذو الحوض المورود ذو الخلق العظيم ذو الصراط المستقيم ذو القوة ذو مكانة ذو عزة ذو فضل ذو المعجزات ذو المقام المحمود ذو الوسيلة (حرف الراء) الرضيع الراضى الراغب الرافع راكب البراق راكب البعير راكب الجمل راكب الناقة راكب النجيب الرحمة رحمة الامة رحمة العالمين رحمة مهداة الرحيم الرسول رسول الراحة رسول الرحمة رسول الله رسول الملاحم الرشيد الرفيع الذكر رافع الرتب رفيع الدرجات الرقيب روح الحق روح القدس الرؤف ركن المتواضعين (حرف الزاء) الزاهد زعيم الانبياء الزكى الزمزمى زين من فى القيمة (حرف السين) السابق السابق بالخيرات سابق العرب الساجد سبيل الله السراج المنير السراط المستقيم السعيد سعد الله سعد الخلائق السلام السميع السيد سيد ولد آدم سيد المرسلين سيد الناس سيد الكونين سيد الثقلين سيف الله المسلول (حرف الشين) الشارع الشافع الشاكر الشاهد الشكور الشكار الشمس الشهيد (حرف الصاد) الصابر الصاحب صاحب الآيات صاحب المعجزات صاحب البرهان صاحب البيان صاحب التاج صاحب الجهاد صاحب الحجة صاحب الحطيم صاحب الحوض المورود صاحب الخاتم صاحب الخير صاحب الدرجة العالية الرفيعة صاحب الرداء صاحب الازواج الطاهرات صاحب السجود للرب المحمود صاحب السرايا صاحب السلطان صاحب السيف صاحب الشرع صاحب الشفاعة الكبرى صاحب العطايا صاحب العلامات الباهرات صاحب العلو والدرجات صاحب الفضيلة صاحب الفرج صاحب القضيب صاحب القضيب الاصفر صاحب قول لا اله الا الله صاحب القدم صاحب الكوثر صاحب اللواء صاحب المحشر صاحب المدينة صاحب المغفر صاحب المغنم صاحب المعراج صاحب المظهر المشهود صاحب المقام المحمود صاحب المنبر صاحب الميزر صاحب النعلين صاحب الهراوة صاحب الوسيلة الصادع بما امر الصادق الصبور الصدق صراط الله صراط الذين انعمت عليهم الصراط المستقيم الصفوح الصفوح عن الزلات الصفوة الصفى الصالح (حرف الضاد) الضارب بالحسام المثلوم الضحاك الضحوك (حرف الطاء) طاب طاب الطاهر الطيب طسم طس طه الطيب (حرف الظاء) الظاهر الظفور (حرف العين) العابد العادل العظيم العافى العاقب العالم علم الايمان علم اليقين العالم بالحق العامل عبد الله العبد العدل العربى العروة الوثقى العزيز العفو العطوف العليم العلى العلامة عين العز عبد الكريم عبد الجبار عبد الحميد عبد المجيد عبد الوهاب عبد القهار عبد الرحيم عبد الخالق عبد القادر عبد المهيمن عبد القدوس عبد الغياث عبد الرزاق

عبد السلام عبد المؤمن عبد الغفار (حرف الغين) الغالب الغفور الغنى الغنى بالله الغوث الغياث (حرف الفاء) الفاتح الفارقليط الفارق فاروق الفتاح الفجر الفرط الفصيح فضل الله فواتح النور (حرف القاف) القاسم القاضى القانت قائد الخير قائد الغر المحجلين القابل القائم القتال القتول قثم القثوم قدم صدق القرشى القريب القمر القيم القوى (حرف الكاف) كافة الناس الكفيل الكامل فى جميع اموره الكريم كهيعص (حرف اللام) اللسان (حرف الميم) الماجد ماد ماذ المؤمل الماحى المأمون المانع الماء المعين المبارك المبتهل المبراء المبشر مبشر اليائسين المبعوث بالحق المبعوث المبلغ المبيح المبين المتين المتبتل المتبسم المتربص المترحم المتضرع المتقى المتلو عليه المتهجد المتوسط المتوكل المثبت مجاب مجيب المجتبى المجير المحرص المحرم المحفوظ المحلل محمد المحمود المخبر المختار المخصوص بالشرف المخصوص بالعز المخصوص بالمجد المخلص المدثر المدنى مدينة العلم المذكر المذكور المرتضى المرتل المرسل المرتجى المرحوم المرفع الدرجات المرء المزكى المزمل المسبح المستغفر المستغنى المستقيم المسرى به المسعود المسلم المسلم المشاور المشفع المشفوع المشفع المشهود المنير المصباح المصارع المصافح مصحح الحسنات المصدوق المصطفى المصلح المصلى عليه المطاع المطهر المظهر المطلع المطيع المظفر المعزر المعصوم المعطى المعقب المعلم معلم امته المعلم المعلن المعلى المفضال المفضل المفتاح مفتاح الجنة المقتصد المقتفى المقدس المقرى المقسط المقسم المقصوص عليه المقفى مقيل العثرات مقيم السنة بعد الفترة المكرم المكتنى المكى المكين المكى الملاحمى ملقى القرآن الممنوح المنادى المنتصر المنجى المنذر المنزل عليه المنحمنا المنصف المنصور المنيب المنير المهاجر المهتدى المهدى المهداة المهيمن المؤتمن الموقى جوامع الكلم الموحى اليه الموصل الموقر المولى المؤمن المؤيد المبشر (حرف النون) نون النابذ الناجز الناس الناسخ الناشر الناصر الناصح الناطق الناهى نبى الاحمر نبى الاسود نبى التوبة نبى الحرمين نبى الراحة نبى الرحمة النبى الصالح نبى الله نبى المرحمة نبى الملحمة نبى الملاحم النبى النجم النجم الثاقب نجى الله النذير النسيب نصيح ناصح النعمة نعمة الله النقيب النقى النور نور الامم (حرف الواو) الوجيه الواسطة الواسع الواصل الواضع الواعد الواعظ الورع الوسيلة الوافى الوفى ولى الفضل الولى (حرف الهاء) الهادى هدى هدية الله الهاشمى (حرف الياء) اليثربى يس اما كنيه‌لرينك مشهورى ابو القاسم دركه احاديث شريفه ده چوق وارد اولمشدر وابو ابراهيم دخى وارد اولمشدر نتكيم انس بن مالك حديثنده جبرائيل عليه السلام كلدى * السلام عليك يا ابا ابراهيم * ديدى ديو بيورلمشدر وابن دحيه ذكر ايتديكى اوزره ابو الارامل ايله كنيه‌لنمشدر وغيريلر روايتنده ابو المؤمنين ايله دخى كنيه‌لنمشدر وشويله معلوم اوله كه ذكر اولنان اسامئ شريفه دن هر برينك شرحنه تعرض اولنورسه غرض اختصاردن عدوله مؤدى وتطويل كلامه باعث اولوب نيجه مجلد كتاب تحريريله تمام اولماموق مقرردر ولكن بعون الله تعالى برقاچنك برسبيل اختصار ذكرى ايراد اولندى اما محمد واحمد كه اول حضرتك اشهر اسماسندندر ايكيسنك دخى اشتقاقى حمددندر برى تفعيل بابندن اسم مفعولدر كه معناسى تحميد اولنمش ديمكدر بو صيغه تكثير وتضعيفه دلالت ايلر محمد ديمك تكرار بتكرار حمد اولنمش ديمكدر نتكيم مكرم شول كيمسه يه ديرلر كه مرة بعد مرة اكرام اولنمش اوله وممدح دخى اولدر كه مرارا مدح اولنمش اوله وسائرى دخى بويله در (واحمد اسم تفضيلدر معناسى حق تبارك وتعالى حضرتلرينه حمد ايديجيلرك جمله سندن زياده حمد ايديجى ديمكدر

بعضیلر مفعول معناسنه حمل ایدوب جمیع حمد اولنمشلردن زیاده حمد اولنمش دیمکدر دیدیلر اما
بو تقدیرجه حق سبحانه وتعالی حضرتلرندن غیری حمد اولنمشلردن زیاده حمد اولنمش دیمك
مراد اولنمق کرکدر والا راست کلمز (بعض علما بیورمشدرکه بو ایکی اسم شریف اول حضرتك
شول خصال حمیده واخلاق پسندیده سندن اخذ اولنمشدرکه انلرایچون محمد واحمد ایله تسمیه
قلنمغه مستحق اولمشدر (قاضی عیاض رحمة الله علیه شفاسنده بیورمشدرکه احمدك معناسی
حمد ایدیجیلرك اکبری وحمد اولنمشلرك اجلی دیمکدر وحضرت موسی وعیسی علیهما السلام لسانلرنده
احمد اسمیله مذکور اولمشدر وبو اسم محمد اسمندن مقدمدر دیمشلر قاضی عیاض رحمة الله علیه
بیورمشدرکه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری محمد اولمدن احمد اولمش ایدی تکیم
وجودده اویله واقع اولمشدر زیرا احمد ایله تسمیه کتب سالفه ده واقع اولدی ومحمد ایله تسمیه
قرآنده واقع اولدی دیمشدر وبو کلامنك وجهین بیان ایدوب رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری حق تعالی حضرتلرینی حمد ایتمك خلق کندویه حمد ایتمکدن مقدم واقع اولدی
دیمشدر والحاصل بو خصوصده تقریرلری برمقدار تشویشدن خالی دکلدر اکر مرادلری احمد
اسمی مقدمدر شول معنایه که کتب قدیمه ده والسنهٔ انبیا علیهم السلامده اول اسملر ایله مذکور
اولمشدر ومحمد اسمیله بین الناس مذکور اولمسی سعادتله عالم وجوده قدم بصدقدنصکره واقع
اولمشدر دیمك ایسه فی الحقیقه بویله در اما اکر مطلقا احمد اسمی محمد اسمندن مقدمدر دیمك
ایسه نامعقول سوزدر زیرا ایکیسی دخی قرآن عظیمده مذکور اولان اسماء شریفه سندندر
مادامکه قرآن عظیم موجود ایدی بو اسملر دخی موجودلر ایدی وشك شبهه یوقدرکه کلام الله
قدیمدر هیچ برزمان مرور ایتمامشدرکه انده کلام الله موجود اولمامش اوله اجزاء زماندن
هرجزده بلکه دخی زمان خلق اولنمدین قرآن موجود ایدی پس بو اسملر دخی قدیملر اولور
بری برندن مقدم مؤخردر دیمکه مجال اولماز (ومحمد اسم شریفنه بعض خصایص ذکر
ایتمشلردر جمله دن بری بودرکه ابن عساکر رحمة الله علیه روایتنده کعب الاحبار رضی الله عنهدن
مرویدرکه حضرت آدم علیه السلام اوغلی شیث علیه السلامه وصیتنده بیورمشدرکه هربارکه
حق تعالی حضرتلرین ذکر ایده سین انك یانجه محمد اسمین یاد ایده سن زیرا تحقیقا بن عرش
ساقنده انك اسمنی یازلمش کوردم شول حالده که بن روحله طین ماینده ایدم یعنی روحم بدنمه تعلق
ایتمدین بویله کورمش ایدم دیمکدر اندنصکره بن سمواتی طواف ایلدم آنلرده برموضع کورمدمکه آنده
محمد اسمی یازلمش اولمیه وتحقیقا ربم بنی جنته ساکن ایلمشدر بن جنته برقصر وبرچارطاق کوردمکه
انده محمد اسمی مکتوب اولمیه دیدی وبو نوع چوق کلام ایدوب ایمدی محمد علیه السلامك اسمنی
چوق ذکر ایله زیرا ملائکه هرساعتده آنی چوق ذکر ایدرلر دیو بیوردی ابو هریره رضی الله تعالی عنه
روایتنده وارد اولمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیوردیکه بنی کوکلره
چیقاردقلری زمانده برکوکه اوغرامدم الا آنده محمد رسول الله دیو اسمی یازیلو کوردم وابو بکرك
اسمی بنم آردمده یازلمش ایدی بیوردی (قاضی عیاض رحمة الله علیه شفاسنده یازمشدرکه قدیمی
طاشلر اوسننده محمد نبی مصلح امین دیو یازیلو بولنمشدر وبرطاش اوسننده دخی عبرانی خطله
بولنمشدرکه * باسمك اللهم جاءك الحق من ربك بلسان عربی مبین لا اله الا الله محمد رسول الله وکتبه
موسی بن عمران * دیو یازلمش (ابن ظفر رحمة الله علیه معمردن اولدخی زهریدن بویلجه روایت
ایتمشلردر رحمهم الله تعالی وبرزمانده بلاد خراسانده واقع اولمشدرکه برمولود وجوده کلدی
بریانده * لا اله الا الله * بریانده * محمد رسول الله * یازلمشیدی خلق کوردیلر مشاهده ایلدیلر دیو
شفاده مسطوردر (ابن مرزوق رحمة الله علیه عبد الله بن صوحاندن روایت ایلمشدرکه برزمان

دریا اورتاسنده ایدك برمحکم یل چیقوب بزی دریای هند جزیره لرندن برجزیره یه دوشوردی انده
چیقدق برخوب رایحه لو قیرمزی کول کوردك یپراغنده بیاض خطله * لا اله الا الله محمد رسول الله *
یازلمش وبرآق کول کوردك صارو خطله یپراغنده بویله یازلمش * براءة من الرحمن الرحیم الی جنات
النعیم لا اله الا الله محمد رسول الله * (وابن عدیم رحمة الله علیه تاریخنده علی بن عبد الله الهاشمی
الرقیدن روایت ایتمشدرکه ممالك هندستاندن بعض قریه ده برخوب رایحه لو بیوك وسیاه رنکلو
کول کوردم اوزرنده بیاض خطله یازلمش * لا اله الا الله محمد رسول الله * ابو بکر الصدیق
عمر الفاروق بونی کوریجك شبهه یه واردم عجبا علاجله می بویله ایتدیلر اوله دیدم انسان عملندن
صاندم برآچلمدق غنچه سین آچدم بقدم آنده دخی کذلك بویله بولدم دیو حکایت ایلدی واول
مملکتده بو اصل کول بی نهایه اولور اما خلق طاشلره طپارلر ایدی حق تعالی حضرتلرینی بلمزلر ایدی
دیو بیوردی (وقاضی ابو البقا ابن ضیا رحمة الله علیه منسك آدلو کتابنده ابو عبد الله بن ماتکدن نقل
ایتمشدرکه ایتدی بلاد هندده نمیله آدلو برشهره واردم انده برعظیم شجر کوردم بادم کبی انده قبوقلو
نسنه بیتر آکوب قبوغك اوفاتدیغم کبی ایچندن بردورلمش یشلجه یپراق چیقار اوزرنده قزل خطله
* لا اله الا الله محمد رسول الله * یازلمش هندستان خلقی انی مبارك طوترلر یغمور یاغمدیغی زمانده انکله
استسقا ایدرلر دیو بیورمشدر (امام یافعی رحمة الله علیه روض الریاحین آدلو کتابنده یازمشدرکه
بلاد هندده براغاج بولنمشدرکه یمشنك بادم قبوغی کبی قبوغی وار اوفاتدقلری زمانده ایچندن برتازه
یشل یپراق چیقار اوزرنده * لا اله الا الله محمد رسول الله * یازلمش شویله واضح وروشن یازلمشدرکه هند
خلقی انکله تبرك ایدرلر دیو بیورمشدر یافعی ایتدی بو حکایتی ابو یعقوب ضیاده ذکر ایتدیکم زمانده
ایتدی نه تعجب ایدرسز بن برزمانده نهر ابله ده بالق آولردم بربالق طوتدم صاغ یانده * لا اله الا الله *
صول یانده * محمد رسول الله * یازلمشیدی کوردمکه بویله در حرمت ایدوب ینه بالغی صویه آتدم
وبردهٔ بوصیری شرحنده ابن مرزوق رحمة الله علیه بعض سلفدن روایت ایتمشدرکه برزمانده
بربالق کتوردیلر کوردم برقولاغنده * لا اله الا الله * برقولاغنده * محمد رسول الله * یازلمشیدی دیدی
وبرجماعت نقل ایتمشلردرکه برزمانده برصاری قارپوز بولندی اوزرنده قدرتدن نیجه درلو خطلر
وار ایدی جمله دن بری بو ایدیکه عربی خطله بریانده لفظة الله بریانده عز احد یازلمش ایدی
وبرخط ایدیکه اصلا کورن کیمسه نك شبهه سی قالمز ایدی دیدی وسکز یوز طقوز تاریخنده براوزم
چکردکی کوردیلر سیاه خطله اوزرنده محمد اسمی یازلمش (ابن طغربل رحمة الله علیه نطق
المفهوم آدلو کتابنده بعض سلفدن روایت ایلمشدرکه ایتدی برجزیره ده برعظیم اغاج کوردم برخوب
رایحه لو یپراغی اولور اوزرنده قزل وبیاض خطلر ایله اوچ سطر خط اولور بریسی * لا اله الا الله * بریسی
* محمد رسول الله * بریسی (ان الدین عند الله الاسلام) دیو نقل ایتدی (ابن قتیبه رحمة الله علیه
بیورمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اعلام نبوتندن بری دخی
بودرکه کندودن مقدم محمد اسمیله کیمسه مسمی اولمامشدر حق جل وعلا حضرتلری جانبندن
بو اسم شریف رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایچون صقلنمشدر نتکیم یحیی اسمی
صاقلنوب اندن اول کیمسه یه قونمامش ایدی انکیچون محمد اسمی صقلنمش ایدیکه حق جل وعلا
حضرتلری قدیمی کتابلرده بو اسم شریفی ذکر ایدوب پیغمبرلرینه بشارت ایلدی اکر
غیریلرده دخی بو اسم شریف بولنسه شبهه واقع اولوردی دیمشلردر اما بو قدر واردرکه
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك وجوده کلمه سی یقلشدیغی زمانده اهل کتاب
خلقه بشارت ایلدیلر محمد علیه السلام کلمه سی یقین اولدی دیدیلر اندن خلق وجوده کلان
اوغلنجقلرینك آدین محمد قومغه باشلدیلر هربری اول پیغمبر نولایدی بنم اوغلوم اولایدی

ديوطمعه دوشديلر علما رحمهم الله تعالى اوزمانده محمد اسميله مسمى اولان كيمسه لر قاچ كشى ايدى
وباباريننك اسمى نه ايدى تعيين ايتمشلردر (ابو الفضل بن حجر رحمة الله عليه قولنجه اون بش
كيمسه ايدى جمله سندن مشهورى محمد بن عدى بن ربيعه دركه صكره دن رسول الله صلى الله
عليه وسلم حضرتلرينه يتشوب ايمان كتوروب صحابهٔ كرامدن اولمشدر برى دخى محمد بن اجيحه
دركه اوس قبيله سندندر برى دخى محمد بن اسامة بن مالكدر برى دخى محمد بن البراءدر بو دخى
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى زماننده قالوب اصحابدن اولمشدر برى دخى
محمد بن الحارث بن حديج بن حر بصدر برى دخى محمد حرماز بن مالكدر و برى محمد بن حمراندر
برى دخى محمد بن خزاعيدر بنى ذكوان قبيله سندندر برى دخى محمد بن خوليدر برى دخى محمد بن سفياندر
و برى محمد بن اليحمد الازديدر و برى محمد بن يزيد بن ربيعه در و برى محمد بن الاسديدر برى محمد
الفقيميدر بوذكر اولنانلرك جمله سى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرندن مقدم
دنيايه كلمشلردر اما محمد بن مسلمهٔ انصارى كه قاضى عياض ذكر ايتمشدر فخر عالم صلى الله عليه وسلم
حضرتلرندن يكرمى ييل بلكه دخى زياده صكره دنيايه كلمشدر (اما محمود اسميله زبورده ياد اولمشدر
حق تبارك وتعالى حضرتلرينك براسمى حميددر بونك دخى معناسى محمود ديمكدر زيرا حق تعالى
حضرتلرى كنديته حمد ايتمشدر وقوللرى دخى اكا حمد ايتمشلردر لاجرم حق تعالى حضرتلرى
محموددر (اما ماحى اسمى حديث شريفده تفسير اولنان اوزره كفرلرى محو ايديجى ديمكدر زيرا
پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام مبعوث اولديغى زمانده جميع يريوزنده اولان انسان هپ كفر
اوزره ايديلر كيمسى پوت پرستلر ايدى كيمسى ضلالته دوشمش يهود ونصارى ايدى كيمسى صابئيهٔ
دهريه ايدى اصلا نه تكرى بيلورلر نه آخرت بيلورلر ايدى بعضيسى دخى يلديزلره طپارلر ايدى
بعض دخى آتش پرستلر ايدى بعض دخى فلاسفه ايدى شرايع انبيايه قائل دكللر ايدى رسول الله
صلى الله عليه وسلم حضرتلرى كلديكى كبى دين اسلام بروجهله ظهور ايتديكه كبرو قلان
اديان باطله بالكليه محو اولدى حكم وغلبه بونك اولدى (اما حاشر اسمينك معناسى سابقا حديث
شريفده مذكور اوزره خلق رسول الله حضرتلرينك اثرينه حشر اولندقلرى ايچوندر يعنى حشر
لغتده جمع ايتمكه ديرلر خلايق دخى فخر عالمك سنتنه وشريعتنه جمع اولندقلرى ايچون رسول الله
حضرتلرينه حاشر دينلمشدر (اما عاقب ديو انكيچون دينلمشدر كه كندودن غيرى نقدر پيغمبر وار ايسه
جمله سنك عقبنده كلمشدر (اما مقفى اسمى دخى سائر انبيادن صكره كلديكيچون دينلمشدر (اما الاول
دينلديكى انكيچوندر كه سابقا ذكر اولنان اوزره جمله انبيادن مقدم خلق اولنمشدر وقيامت كونده
قبردن دخى جمله دن اول مبعوث اولسه كركدر (اما الآخر دينلديكى انبيادن آخر مبعوث اولديغيچوندر
(اما الظاهر اسميله مسمى اولديغى عالم ظهورده اولان ظاهراتك جمله سنه ظهورده غالب
اولديغيچوندر (اما الباطن دينلديكى حق سبحانه وتعالى حضرتلرينك وحى واسطه سيله امور باطنه يه
مطلع اولديغيچوندر (اما الفاتح والخاتم اسملريله مسمى اولديغى ابو هريره رضى الله عنهدن روايت
اولنان حديث اسراده رسول اكرم حضرتلرينك حق تعالى بنى فاتح وخاتم قيلدى ديو بيورديغيچوندر
(اما رؤف رحيم اسملريله مسمى اولديغى انكيچوندر كه حق جل وعلا حضرتلرى بو آيت كريمه ده اول
اسملريله ياد ايدوب (لقد جاءكم رسول من انفسكم عزيز عليه ما عنتم حريص عليكم بالمؤمنين رؤف
رحيم) ديو بيورمشدر (واما الحق المبين دينلديكى انكيچوندر كه بو آيت كريمه ده اول اسملر ايله مذكور
اولوب (حتى جاءهم الحق ورسول مبين) ديو بيورلمشدر (اما المؤمن دينلديكى آيت كريمه ده
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى حقنده (يؤمن بالله ويؤمن للمؤمنين) بيورلديغيچوندر
وحديث شريفده دخى * انا امنة لاصحابى * بيورلمشدر بو دخى مؤمن ديمكدر (اما المهيمن اسمى

انكيچوندر كه حق جل وعلا حضرتلرى قرآن عظيمده (وانزلنا اليك الكتاب بالحق مصدقا
لما بين يديه من الكتاب ومهيمنا عليه) ديو بيورمشدر كه مراد رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلريدر مجاهد رضى الله عنهدن بويله روايت اولنمشدر بو قول اوزره تقدير كلام
وجعلناك يا محمد مهيمنا عليه ديمكدر ديديلر و بو تقدير اوزره معناسى شويله ديمك اولور كه يا محمد
سكا بز قرآن عظيمى انزال ايتدك كنديدن مقدم انزال اولنان كتاب جنسنى تصديق
ايديجى اولديغى حالده وسنى اول قرآن اوزرينه حافظ قيلدق تبديل وتغييردن حفظ ايده سك
ديمك اولور (العزيز اسمى حق تبارك وتعالى حضرتلرينك (ولله العزة ولرسوله) قول شريفندن
اخذ اولنمشدر عزتك معناسى جليل القدر اولمقدر (الخبير اسمنك معناسى شيئك نهايتنه مطلع
وحقيقتنه عالم ديمكدر بعضيلر خبر ويريجى ديمكدر ديديلر ايكى معنا دخى رسول الله حقنده
صادقدر (العظيم اسمى حق تبارك وتعالى حضرتلرينك (وانك لعلى خلق عظيم) قول شريفندن
مأخوذدر بر كيمسه نك كه خلقى عظيم اوله كندى عظيم اولمق مقرردر وتوراتده دخى بو اسمله مذكور
اولمشدر (الولى المولى دينلديكى فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى * انا ولى كل مؤمن *
بيورمشدر (الامين اسمى دخى نبوت كلمدين قومى ايچنده بو اسمله مشهور ومعروف ايدى بعد
النبوة دخى حق تبارك وتعالى حضرتلرينك وحينه ودينته اميندر وجميع اهل سموات وارضك
امينلريدر (وماذماذ اسمى عبرانيدر اسلامه كلن بعض علماء بنى اسرائيلدن منقولدر كه معناسى
طيب طيب ديمكدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك طيب ايديكى وجميع طيبلرك
اعلاسى ايديكى ثابتدر ودليل بو كفايت ايلر كه مبارك عرقى خوب رايحه لو ايدى تطيب ايچون
جمع ايدرلردى (العفو الصفوح معنالرى بردر عفو ايديجى ديمك اولور وصيغهٔ مبالغه در كثير
العفو ديمكدر (العطوف معناسى شفقتى چوق ديمكدر اما نور اسمى قرآن عظيمده (قد جاءكم
من الله نور) بيورلمشدر مراد رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلريدر بعضيلر قولنجه
مراد قرآندر ديمشلردر (السراج اسميله حق تبارك وتعالى حضرتلرى تسميه قيلوب (وسراجا
منيرا) ديو بيورمشدر ومنير اولديغى رسالتى واضح ونبوتى روشن اولديغيچوندر وحق تعالى
حضرتلرندن كتوردكلرى ايله مؤمنلرك قلوبن منور ايتديكيچوندر رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلم حضرتلرى كندى ذات شريفنده نيردر يعنى نورلودر وغيريلره نورور يجيدر پس ضيا
بخش اولمده سراج كاملدر اما وهاجله وصف اولنمدى شمس وصف اولنوب (سراجا وهاجا)
دينلدى زيرا منيرا كا ديرلر كه نوروير اما يقمايه وهاج اودر كه نوروير و يقه ديمشلردر (الهادى
اسمى آنكيچوندر كه خلقى طوغرى يوله هدايت ايديجيدر نتكيم حق سبحانه وتعالى حضرتلرى
كلام قديمنده (وانك لتهدى الى صراط مستقيم) بيورمشدر (البرهان قرآن عظيمده (يا ايها الناس
قد جاءكم برهان من ربكم) آيت كريمه سنده برهاندن مراد رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلريدر ديرلر بعض قولده مراد معجزات محمديه در و بعض قولده قرآندر ديمشلردر
(النقيب بو اسمك معناسى رئيس القوم ديمكدر روايت اولنور كه اهل مدينه دن بنى نجار جماعتنك
نقيبلرى وفات ايتدى بعده نقيب نصب ايتمديلر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى
بنم سزك نقيبكز ديو بيوردى اول طائفه بو كلام شريف ايله تفاخر ايدرلر ايدى (الشاهد والشهيد
بو اسم شريفلر ايله قرآن عظيمده مذكور اولمشدر نتكيم حق سبحانه وتعالى حضرتلرى بر موضعده
(انا ارسلناك شاهدا) بيورمشدر بر موضعده دخى (ويكون الرسول عليكم شهيدا) بيورمشدر
(الناشر اسميله مسمى اولديغى بودر كه اسلامى نشر ايتمشدر يعنى يايمشدر (المزمل والمدثر
اسملريله قرآن عظيمده ذكر اولنمشدر معنالرى سابقا بيان اولنان اوزره لباسنه بورينجى ديمكدر

ابتداء وحی ده کندویه خوف کلوب خدیجه رضی الله عنهانك اوینه کلدی دخی دفع اضطراب
ایچون یاتمق استدی * دثرونی دثرونی * دیو بیوردی معناسی بنی اثوابله بورولك دیمکدر آندن بورینوب
یاتورکن جبرائیل علیه السلام کلوب (یاایها المدثر) دیدی اورادن بو اسم شریفی مدثر قالدی ومزمل
دخی اثوابه بورندیکیچون دنلمشدر محللرنده تفصیللری کچمشدر (طه ویس اسملریله قرآن عظیمده
ذکر اولنمشدر سابقا ذکر اولنان حدیث شریفده که بنم قرآنده یدی اسمم واردر دیو بیورلمشدر
انده بری طه بری یس در بعضیلر طه اسم اللهدر دیمشلردر بعضیلر دخی معناسی یارجل دیمکدر
دیدیلر کیمسی یا طاهر یا هادی معناسنه در مراد رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلریدر دیدیلر
بوندن غیری دخی روایات ذکر اولنمشدر ویس دیمك طی لغتنده یا انسان دیمکدر دیدیلر بعضیلر
دخی حبشه لغتنده انسان دیمکدر دیدیلر وبعضیلر سریانی دلنده اویله دیمکدر دیدیلر ابن
حنفیه قولنجه معناسی یا محمد دیمکدر ابو العالیه قولنجه یارجل دیمکدر ابو بکر وراقی یا سید
البشر دیمکدر دیو بیورمشدر اما جعفر صادق یا سید دیمکدر دیو بیورمشدر هر بری مبلغ علملرنجه
بر معنا بیورمشلردر رحمة الله علیهم اجمعین (الفجر اسمی قرآن عظیمده (والفجر ولیال) قول
شریفندن مأخوذدر (القوی اسمی قرآن عظیمده (ذی قوة عند ذی العرش مکین) آیت کریمه سندن
آلنمشدر بر قولده مراد رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلریدر دیمشلردر (النجم اسمیله مسمی
اولدیغی صحیح بودر که آنکله هدایت بولندیغیچوندر نتکیم بر و بحرده یول ایله کیدنلر یلدز کوزدوب
هدایت بولدقلری کبی (الشمس اسمی ایله مسمی اولدیغی کمال ظهورندن وکثرت منافعندن وعلو
منزلتندن وشرف شانندن اوتوریدر (النبی الرسل رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
خصایصندندر که قرآن عظیمده بو اسملر ایله خطاب اولنمشدر سائر انبیایه بو واقع اولمامشدر
هر برینه آدیله خطاب اولنمشدر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه نیجه موضعده
(یاایها النبی یاایها الرسول) دیو خطاب بیورلمشدر وشویله معلوم اوله که رسول نبیدن اخص در
یعنی هر رسول نبیدر اما هر نبی رسول دکلدر زیرا رسول دیو شول پیغمبره دیرلر که شرع جدید
کتورمش اوله وخلقی شریعتنه دعوت ایلیه اما نبی شریعت جدیده صاحبی اولمیوب الله تعالی
حضرتلرینك امریله بر رسولك شرعنه دعوت ایدن پیغمبره دیرلر نتکیم انبیاء بنی اسرائیل
خلقی موسی علیه السلام شریعتنه دعوت ایدرلردی بو امتك علماسی دخی بنی اسرائیل پیغمبرلری
کبیدر نتکیم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * علماء امتی کانبیاء بنی اسرائیل * دیو
بیورمشدر زیرا بونلرده خلقی شرع شریف محمدی یه دعوت ایدرلر (المذکر اسمی (فذکر انما
انت مذکر) آیت کریمه سندن مأخوذدر (اما بشیر ومبشر ونذیر ومنذر اسملری (انا ارسلناك
شاهدا ومبشرا ونذیرا) آیت کریمه سندن آلنمشدر بشیر ومبشر دینلدیکی طاعت اهلنه ثوابله
بشارت ایتدیکیچوندر ونذیر ومنذر دینلدیکی معصیت اهلنی عذابله قورقوتدیغیچوندر (المبلغ
اسمی (یاایها الرسول بلغ) آیت کریمه سندن مأخوذدر (الحنیف اسمی (فاقم وجهك للدین حنیفا)
آیت کریمه سنده کلمشدر (نبی التوبة دینلدیکی آنکیچوندر که خلق عالم وادی ضلالته دوشمش ایکن
انك هدایتیله طریق مستقیمه رجوع ایتمشلردر (رسول الرحمة ونبی الرحمة ونبی المرحمة اسملری
(وما ارسلناك الا رحمة للعالمین) آیت کریمه سندن مأخوذدر (نبی الملحمة ونبی الملاحم دینلدیکنك
اصلی بودر که ملحمه نك معناسی قتالدر یعنی غزا وجهاد پیغمبری دیمکدر اگرچه سائر انبیادن دخی
جهاد واقع اولمشدر ولکن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینده وامتنده و یریلان سیف
کیمسه یه و یرلمامشدر نتکیم بیانه محتاج دکلدر (صاحب القضیب دینلدیکی قضیب دیو لغتده اغاج
بداغنه دیرلر اما بوراده قضیبدن مراد ینه سیفدر نتکیم انجیلده مفسر واقع اولوب * معه قضیب

من

من حدید یقاتل به وامته کذلك * بیورلمشدر یعنی آنکله بله بر تیموردن قضیب واردر اول قضیبله
قتال ایلر امتی دخی بویله در دیمکدر (صاحب الهراوة هراوه دیو لغتده عصایه دیرلر رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اکثر زماننده النده عصاسی وار ایدی واو کیجه عصا کوتورلردی بر پرده
نماز قیلسه اوکنه دیکرلردی اکا طوغری قیلوردی دیمشلردر (صاحب التاج یعنی صاحب العمامة
دیمکدر اول زمانده طائفه عربدن غیریده عمامه یوق ایدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
اول طائفه دن کلدیکیچون صاحب التاج دینلدی دیمشلردر (صاحب المغفر مغفر دیو شول طولغه یه
دیرلر که جبه کبی اورمه اولور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری غزالرده مبارك باشنه
مغفر کیردی (قدم صدق قتاده وحسن بصری وزید بن اسلم رحمهم الله قوللرنجه (وبشر الذین
آمنوا ان لهم قدم صدق) آیت کریمه سنده قدم صدقدن مراد رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلریدر (نعمة الله (یعرفون نعمة الله ثم ینکرونها) آیت کریمه سندن مأخوذدر معناسی
کفار محمد علیه السلامك نبوتن بیلورلر اندنصکره محمدی تکذیب ایدرلر دیمکدر دیدیلر مجاهددن
وسدیدن بویله روایت اولنمشدر زجاج دخی بویله دیمشدر (العروة الوثقی (فقد استمسك بالعروة
الوثقی) آیت کریمه سنده مراد رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریدر دیو ابو عبد
الرحمن سلمی روایت ایلمشدر (رکن المتواضعین آنکیچون بو اسمله مسمی اولمشدر که تواضع اهلنك
سر آمدی ایدی حتی شول مرتبه ده ایدیکه مبارك کوملکین یماردی وایاق قابی یرتلسه دیکردی واو
سپوررردی (قثم وقثوم اسملرینك معناسی قاضی عیاض قولنجه جامع الخیر دیمکدر (البار قلیط والفار
قلیط اسملرینك معناسی روح الحق دیمکدر انجیلده بویله ذکر اولنمشدر ثعلب قولنجه حقله باطل
مابینین فرق ایدیجی دیمکدر (حمیاطا اسمنك معناسی حرملری حمایه ایدیجی دیمکدر ابن اثیر رحمة الله
علیه ایدر کعب رضی الله عنه حدیثنده بویله واقع اولمشدر که کتب متقدمه ده رسول الله حضرتلرینك
اسماء شریفه سی محمد واحمد وحمیاطادر دیمشدر ابو عمرو رحمة الله علیه ایدر اسلامه کلان یهود
علماسنك بعضیسندن سؤال ایتدم ایتدی معناسی حرامدن پرهیز ایتدیرر وحلال تصرفنه اجازت
ویرر دیمکدر دیدی (اما احید اسمی بو لفظ شریفی همزه نك ضمیله وحانك کسریله اندنصکره
یانك سکونیله ودال ایله ضبط ایتمشلردر شفا نسخه لرینك بعضنده بویله بولنمشدر اما مشهور بودر که
احمد وزنی اوزره یه اوله بعض نسخه ده دخی همزه نك فتحیله حانك کسریله یانك سکونیله واقع
اولمشدر امام نووی رحمة الله علیه تهذیب الاسماء آدلو کتابنده ابن عباس رضی الله عنهمادن
روایت ایلر که ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری بیورمشدر که بنم آدم قرآنده محمددر
وانجیلده احمد وتوراتده احیددر و بن احید اسمیله مسمی اولدیغم همان انکیچوندر که نار جهنمی
امتمدن خلاف یمنه صرف ایدرم دیدی حاصلی دنیاده هدایتیله وآخرتده شفاعتیله امتنی جهنم
آتشندن حفظ ایلر المنحمنا بو اسم شریفك سریانی دلنجه معناسی محمد دیمکدر المشفح بو دخی
سریانی دلنجه در معناسی الحمد دیمکدر مقیم السنة شفاده مذکوردر که حضرت داود علیه السلام
دعا ایدوب * اللهم ابعث لنا محمدا مقیم السنة بعد الفترة * دیدی یعنی یارب شول فترتدنصکره سنت
اقامت ایدیجی محمد علیه السلامی بزه کوندر دیمکدر پس بو اسم شریف حضرت داود لساندن
آلنمشدر (المکین معناسی باری تعالی قتنده منزلتی عالی دیمکدر (الامی معناسی اوقیوب یازمق بلمیان
دیمکدر بعضیلر ام القری که مکه در اکا نسبت اولنوب امی دینلمشدر دیدیلر (مکی دینلدیکی مکه
شهرنده وجوده کلدیکیچوندر (مدنی دینلدیکی دار الهجرتی مدینه منوره اولدیغیچوندر
اما عبد الکریم اسمی شوق العروس وانس النفوس آدلو کتابنده مولانا حسین بن محمد الدامغانی
رحمة الله علیه نقل ایتمشدر که کعب الاحبار رضی الله عنه ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه

وسلم حضرتلرینك اهل جنت قتنده اسم شریفی عبدالکریمدر واهل جهنم قتنده عبدالجباردر
واهل عرش قتنده عبدالحمیددر وسائر ملائکه قتنده عبد المجیددر وانبیا قتنده عبدالوهابدر
وشیاطین قتنده عبد القهاردر وجن قتنده عبدالرحیمدر وطاغلرده عبدالخالقدر و بر و بیانده
عبدالقادردر ودکزلرده عبد المهیمندر و بالقلر قتنده عبد القدوسدر وهوام قتنده یعنی زهرناك
جانورلر قتنده عبدالغیاثدر ووحوش قتنده عبدالرزاقدر و یرنجی جنوارلر قتنده عبدالسلامدر و بهایم
قتنده عبدالمؤمندر وقوشلر قتنده عبدالغفاردر وتوراتده ماذماذدر وانجیلده طاب طابدر وصحفده
عاقب وزبورده فاروقدر یعنی اول کتابلرده مشهور اولان اسم شریفلری بونلردر دیمکدر یوخسه
بونلردن غیری اسم شریفی انلرده یوقدر دیمك دکلدر بلکه هر برنده نیجه اسمله مذکوردر
وحق سبحانه وتعالی حضرتلری قتنده طه و یس درومؤمنلر قتنده محمددر وکنیه سی ابو القاسمدر
زیراجنتی اهل جنت ماینده قسمت ایلردیو بیورمشدر صلی الله علیه وعلی آله وصحبه الطیبین
(اماعبدالله اسمی قرآن عظیمدن مأخوذدر حق سبحانه وتعالی حضرتلری عبدلفظیله ذکر
ایتمشدرنتکیم (وان کنتم فی ریب ممانزلنا علی عبدنا فأتوا بسورة من مثله) بیورمشدرونته (الحمدلله الذی
انزل علی عبده الکتاب) بیورمشدرونته (وانه لما قام عبدالله یدعوه) بیورمشدرونته (سبحان الذی
اسری بعبده لیلا) بیورمشدرونته (فاوحی الی عبده ما اوحی) بیورمشدر جمله سندن مراد رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریدر مواضع مذکوره نك هر برنده تعظیم وتکریم ایدوب
کندی ذات کریمنه اضافت بیورمشدر (روایت اولنورکه خواجهٔ صاحب کرم صلی الله علیه
وسلم حضرتلری طعام یمکه اوتوردیغی زمانده قوللر کبی اوتورردی وسائر احوالنده دخی اکر
لباسنده اکرمسکنده اکرغیری اموردہ اصلا تکبر وتعظم قوللانمزایدی جمیع اوضاعنده صفت
عبودیتی اظهاردن خالی دکل ایدی حدیث صحیحده وارد اولمشدر که * لاتطردونی کما اطرت النصاری
عیسی ولکن قولوا عبدالله ورسوله * دیو بیورمشدر معناسی بنم مدحمده قتی مبالغه ایتمیك نصاری
قومی حضرت عیسانك مدحنده ایتدکلری کبی زیرا انلر برمرتبه یه ایلتمشلردرکه ابن الله دیمشلردر
ولکن سز بکا عبدالله ورسول الله دیکز دیمکدر بوندن فهم اولنورکه کندویه عبدالله دیمك
کمال مدح قسمندن اوله نشهد ان سیدنا محمدا عبده ورسوله

* فصل ثانی *

رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اولاد کرامی ذکرنده در علیهم الصلاة والسلام
متفق علیه اولانلرك جمله سی التی نفردر ایکیسی ارکك ودردی قزدر بونلره کیمسه نك شبهه سی
یوقدر بریسی قاسم بریسی ابراهیمدر علیهما السلام قزلرك بری زینب بری رقیه بری ام کلثوم
بری فاطمه علیهن السلامدر قزلرك جمله سی اسلامه یتشمشلردر ورسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلریله هجرت ایتمشلردر (وزبیر بن بکار قولنده عبدالله آدلو براوغلی دخی وارایدی واکا
طیب وطاهر دیرلرایدی صغیر ایکن مکة اللهده وفات ایتدی دیمشلردر واکثر اهل نسب بوکا قائل
اولمشلردر بعضیلر دخی طیب ومطیب عبداللهدن غیریدر ایکیسی اکیزدر دیمشلردر وطاهر
ومطهر آدلو ایکی اوغلی دخی واردر بونلرده اکیزلردر دیدیلر بعضیلر دخی نبوت کلمدین عبدمناف
آدلو براوغلی دخی وارایدی بوندن غیریسی هب نبوتدنصکره وجوده کلمشلردر دیدیلر (ابن اسحق
رحمة الله علیه ابراهیمدن غیری ارککلر اسلامدن اول دخی ممه دن کسلمدین وفات ایتدیلر دیمشدر
امامقدما ذکر اولنان عبدالله نبوتدنصکره وجوده کلمشدر ابن اسحاقك کلامنده نظر واردر دیدیلر
اصح بودرکه اوچ اوغلی ودرت قزی وارایدی ارککلرینك بری دخی عبدالله ایدی بوتقدیرجه
اولاد کرامی یدی اولور قاسم ابراهیم عبدالله زینب رقیه ام کلثوم فاطمه علیهم السلام
اول وجوده کلان ولدی قاسمدر نبوتدن مقدم طوغمشدر یورومکه قادر اولنجه صاغ اولمشدر

بعضیلر

بعضیلر ایکی یاشنه ایردی دیمشلردر و بعضیلر آته بینمك مرتبه سنه واردی و بعثدن مقدم وفات
ایتدی دیمشلردر امابعضیلر اسلامه یتشمشدر دیدیلر حاصلی نقدر عمر سوردیکی اختلاف اوزره در
اماصواب بودرکه اون یدی آیلق ایکن وفات ایتدی دیمشلردر وقزلرینك اك بیوکی زینبدر وجوده
کلدیکی زمانده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اوتوز یاشنده ایدی وهجرتك سکزنجی
یلنده وفات ایتمشدر رقیه وجوده کلدیکی زمانده فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اوتوز
اوچ یاشنده ایدی و بدرغزاسنده ایکن رقیه مدینه ده وفات ایتمشدر ابولهبك اوغلی عتبه یه نکاح
اولنمش ایدی ام کلثوم دخی اول براوغلی عتبه یه نکاح اولنمشیدی (تبت یدی ابی لهب) سورهٔ
کریمه سی نازل اولدی دخی ابولهب لعنة الله علیه ایکی اوغلنه آند و یردی محمدك قزلرندن
مفارقت ایدك دیدی ایکیسی ده جماع اولمق واقع اولمامش ایدی طلاق و یروب آیریلشدیلر صکره دن
عثمان بن عفان رضی الله عنه رقیه یی نکاح ایلدی وایکی دفعه حبشه یه یله مهاجرت ایلدی ام کلثوم
رضی الله عنها ذکر اولنان اوزره عتبة بن ابی لهبه و یرلمش ایدی (روایت اولنورکه طلاق و یردیکی
زمانده رسول الله حضرتلرینه کلدی دخی ایتدی سنك دینکه کافر اولدم وقزکدن مفارقت ایتدم
سن بنی سومزسین و بن سنی سومزم دیدی واوزرینه هجوم ایدوب مبارك کوملکین یرتدی ودبارشامه
تجارته کتماوایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بددعا ایدوب * اللهم سلط
علیه کلبامن کلابك * دیدی معناسی یارب عتبه نك اوستنه یرتجی جانورلرکدن برینی مسلط ایله
دیمکدر اندن ملعون قریش تجارلیله چیقوب شامه کیدرکن زرقا دیدکلری یره قوندقلری کیجه
بر ارسلان چیقوب اوراده پاره پاره ایلدی (روایت اولنورکه رقیه وفات ایتدیکی زمانده حضرت
عثمان رضی الله عنه حضرت عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنهك قزی حفصه یی المق دیلدی
صکره دن ینه فراغت ایلدی برکون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
یاعمر بن سکا عثماندن بکرك برکیمسه یی دلالت ایده یم دیدی حضرت عمر نعم یارسول الله
دیدی اندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایتدی ایمدی سن قزیکی بکا و یر و بن قزیمی عثمانه و یره یم
اورادن کندولر حفصه یی نکاح ایتدیلر وام کلثومی عثمانه و یردیلر (روایت ایدرلرکه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلری اول زمانده یمین ایدوب عثمانه ایتدی اکر یوز قزم اولسه بری بری
اردنجه وفات اتسه لر ینه سکا برین دخی و یردم دیو بیوردی ودخی ایشته جبرائیل علیه السلام بکا
خبرو یردیکه حق تبارك وتعالی حضرتلری ام کلثومی سکا تزویج ایتمکه امر ایلمشدر دیدی وام کلثوم
رضی الله عنها تاریخ هجرتك طقوزنجی یلنده وفات ایلمشدر (فاطمة الزهرا البتول رضی الله عنها
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری قرق یاشنه ایردکده وجوده کلمشدر ابو عمرو بویله
روایت ایلمشدر اما ابن اسحق قولنجه حضرت ابراهیمدن غیری اولاد کرامی نبوتدن اول طوغمشلردر
وفطم دیمك عرب دیلنجه قطع دیمکدر یعنی کسمك معناسنه در بونلره فاطمه دیو تسمیه اولندیغی
قیامت کوننده حق جل وعلا حضرتلری کندو بی وذریاتنی جهنم اودندن قطع ایلسه کرکدر انلر
هرکز جهنم آتشین کورمسه لر کرکدر آنکیچون فاطمه دینلمشدر زهرا دیو آق ونورانی شکلو اولنه دیرلر
بتول آنکیچون دیرلردیکه کندی زمانه سی خاتونلرندن فضل ودین وحسب جهتلرندن منقطع
اولمشیدی یعنی مثلی یوق ایدی بعضیلر قولنجه دنیادن کسیلوب حق تعالی حضرتلرینه
توجه ایتدیکیچون بتول دینلدی دیمشلردر تاریخ هجرتدن ایکنجی سنه ده و بعض قولده احد
غزاسندنصکره حضرت علی بن ابی طالب رضی الله عنه یه و یرلمشدر (ابو عمرو رحمة الله علیه
فاطمه وام کلثوم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك قزلرینك افضلی ایدی اما
فاطمه یی جمله سندن چوق سور ایدی مبارك آغزینی او پر ایدی وسفره کیتملو اولسه جمله سندنصکره

آنکله وداع ایلردی وسفردن کلسه جمله دن اول آنکله کورشوردی دیمشدر امام مسلم روایتنده حضرت فاطمه حقنده سیدة نساء المؤمنین دیو بیورلمشدر امام احمد روایتنده * افضل نساء اهل الجنة * بیورلمشدر وفات ایتدیکی زمانده اون طقوز یاشنده ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن آلتی آی صکره وفات ایتمشدر رضی الله عنها (عبد الله صغیر ایکن مکه ده وفات ایتمشدر (روایت اولنور که عبد الله وفات ایتدیکی زمانده کفاردن عاصی بن وائل ایتدی محمدك والدی کسلدی ابتر اولدی دیدی حق سبحانه وتعالی حضرتلری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه خطاب ایدوب (ان شانئك هو الابتر) دیو بیوردی یعنی یا محمد ابتر سنك دشمنكدر سکا بغض ایدندر دیمکدر (ابراهیم تاریخ هجرتدن سکزنجی ییلده وجوده کلمشدر ماریهٔ قبطیه دن اولمشدر عالیه دیدکلری موضعده طوغدی ابو رافع رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه مژده کتوردیکی زمانده فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری ابو رافع حضرتلرینه برقول باغشلمشدر و یدنجی کون باشین تراش ایدوب صاچی آغرلغنجه کمش صدقه ایلمشدر بویله ایتمك سنتدر وایکی قوچ بوغازلیوب ضیافت ایتمشدر (صحیح بخاریده انس بن مالك رضی الله عنهدن مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * ولد لی اللیلة غلام سمیته باسم ابی ابراهیم * دیو بیورمشدر معناسی بو کیجه براوغلوم طوغدی بابام ابراهیم پیغمبرك اسمیله تسمیه ایتدم دیمکدر اندن صکره مدینه ده ام سیف آدلو برخاتونه ویردیلر دایه سی اول ایدی وفات ایدنجه، اناك یانده طوردی دینلمشدر بعضیلر روایتنده دایه سی ام برده ایدی دینلمشدر (ابو حاتم نقلنده انس بن مالك رضی الله عنه بیورمشدر که بن عیاله رسول اللهدن ارحم بر کیمسه کورمدم ابراهیمی مدینه دن طشره عوالی دیدیکی قریه لرده امزیررلردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری چیقار کیدردی بانجه بزیله کیدردك وارر ایدی آلور اوپر بنه دونرکلور ایدی دیو بیوردی (جابر رضی الله عنه روایتنده وارد اولمشدر که برکون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری عبد الرحمن بن عوفك النه یاپشدی دخی نخله کلدی مکر ابراهیم اول زمانده وفات ایتمك اوزره ایدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ابراهیمی قوجاغنه آلوب مبارك کوزلرندن یاش اقاردی و بیوردیکه * انا بك یا ابراهیم لمحزونون تبکی العین و تحزن القلب ولا نقول ما یسخط الرب * یعنی یا ابراهیم تحقیقا بز سنك ایچون محزونلرز کوزیمز آغلر و کوکلیمز محزون اولور حال بوکه حق تعالی نك رضاسنه مخالف سوز سویلمزدیمك اولور ابو عمرو بن سماك رحمة الله علیه بویله نقل ایتمشدر (اما صحیح بخاریده انس ابن مالك رضی الله عنهدن بویله روایت اولنمشدر که حضرت ابراهیم تسلیم روح ایتمك اوزره ایکن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اوسنه واردی مبارك کوزلرندن یاش آقمغه باشلدی عبد الرحمن ایتدی یا رسول الله سنده می آغلرسك دیدی یعنی اولاد ایچون پیغمبر حضرتلرینك آغلدیغی تعجب ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری یا ابن عوف * انها رحمة * دیدی یعنی بویله ایتدیکم مرحمت وشفقت مقتضاسیدر بو مرتبه اختیاری دکلدر دیمك اولور تکرار سویلیوب فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی * ان العین تدمع والقلب یحزن ولا نقول الا ما یرضی ربنا * یعنی تحقیقا کوزیمز آغلر وقلبیمز محزون اولور حال بوکه ربمز راضی اولدیغی سوزدن غیری نسنه سویلمزدیمکدر والحاصل کشی اولادی وتوابعی ایچون وسوکلو دوستلری ایچون آغلمقده نسنه یوقدر ولکن قولنده شرع شریفه مخالف نسنه اولمق کرکمز آغلمق شفقتندر وشفقت ایماندندر و ابراهیم نه یاشنده وفات ایتدیکی اختلافیدر بعضیلر بریاشنده اون آیلق ایدی دیدیلر و بعضیلر بریاشنده درت آیلق و سکز کونلك ایدی دیدیلرو بعضیلر

یمش کونلك ایدی دیدیلر حقیقتن الله بیلور ونمازین رسول الله حضرتلری قیلوب مدینهٔ منوره مقابری اولان بقیعده دفن ایتدیلر وقبر شریفی اوستنه صو صاچدیلر (حضرت زبیردن مرویدر که اول صو صاچیلان قبر انك قبر شریفی ایدی روایت اولنور که ابراهیمك وفاتی کونی کونش طوتلدی خلق ایتدیلر ابراهیمك موتیچون طوتلدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری بیوردیکه * ان الشمس والقمر لآیتان من آیات الله لا ینکسفان لموت احد * یعنی تحقیقا کونش وآی حق تعالانك علامتلرندن ایکی علامتدر انلر کیمسه نك موتیچون طوتلمزلر دیمکدر ائمهٔ حدیثدن بعضی عبد الله بن ابی اوفادن روایت ایتمشلردر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرندنصکره نبی کلمك جائز اولایدی اوغلی وفات ایتمزدی دیو بیورمشدر والله اعلم

* (فصل ثالث) * اول حضرتك خاتونلری وجاریه لری بیاننده در حق تبارك وتعالی کلام قدیم وقرآن عظیمنده بیورمشدر که (النبی اولی بالمؤمنین من انفسهم وازواجه امهاتهم) معناسی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مؤمنلره کندی نفسلرندن اولیدر وخاتونلری مؤمنلرك انالریدر دیمکدر وانالری اولدقلری شول جهتدندر که نکاحلری حرامدر وحرمتلری واجبدر یوخسه انلره نظر ایتمك وخلوتلرینه وارمق جهتندن دکلدر اما قزلری مؤمنلرك قرنداشلریدر دیمك جائز دکلدر زیرا نکاحلری مؤمنلره حرام دکل ایدی وخاتونلرینك بابالری وانالری اجداد وجدات مؤمنیندر دیمك وقز قرنداشلری وار قرنداشلری خالات واخوالدر دیمك جائز دکلدر دیمشلردر حضرت عایشه رضی الله عنهادن مرویدر که ازواج نبی صلی الله تعالی علیه وسلم امهات مؤمنیندر امهات نسا دکلدر دیو بیورمشدر اما رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری رجالك ونسانك بابالری ایدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامه حرمتده ابو المؤمنین دیمك جائزدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك خاتونلری جمیع خاتونلردن افضلدر وثوابلری وعقابلری مضاعفدر یعنی انلر برعمل صالح ایشلسه لر اول عملی غیرلر ایشلدکده ویریلان ثوابك ایکیسی بلکه دخی آرتوغی قدر ثواب ویریلور و برکناه ایشلسه لر بزه اولان عقوبتك ایکیسنجه عقوبته مستحقه اولورلردی وانلره نسنه سؤال ایتمك حلال دکلدی مکر که پرده آردنده اوله رسول الله حضرتلری تمام عمرنده قاچ خاتون آلمشدر وقنغیسی اولدر وقنغیسی صکره در وکندودن اول قاچی وفات ایتمشدر وکندودنصکره قلانلر کیملردر وقنغیسیله بریره کلمشدر وقنغیسیله کلمامشدر وکیمی آلمق دیلیوب بنه نکاح ایتمامشدر وکیملر رسول الله حضرتلرینه نبی آلسون دیمشلردر علما رحمهم الله ماییننده اختلاف اوزره در اما اون برخاتونده اتفاق واردر آلتیسی قریش قومندن ایدی انلرك بری خدیجه بنت خویلددر بری عایشه بنت ابی بکردر بری حفصه بنت عمردر بری ام حبیبه بنت ابی سفیاندر بری ام سلمه بنت ابی امیه در بری سوده بنت زمعه در ودردی سائر قبیله لردندر انلرك بری زینب بنت جحشدر بری دخی میمونه بنت الحارثدر بری دخی زینب بنت خزیمه در که بوکا ام المساکین دیرلر ایدی بری دخی جویریه بنت الحارثدر و برخاتونی بنی اسرائیلدن ایدی واول صفیه در رضی الله عنهن (اما ام المؤمنین حضرت خدیجه رضی الله عنها زمان جاهلیتده ایکن آدی طاهره ایدی ابو هالة بن زراره آدلو برکشینك نکاحنده ایدی اندن ایکی ارکك اوغلان وجوده کتورمش ایدی اندنصکره عتیق آدلو برکیمسه آلمش ایدی اندن دخی برقز وجوده کتورمش ایدی انلردنصکره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری آلدی واول زمانده فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری یکرمی بش یاشنده ایدی وخدیجه قرق یاشنده یاصمش ایدی (روایت اولنور که خدیجه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه نبی آلسون دیو کندو بی عرض ایلمشدر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری دخی عمیلرینه

آكدى اند نصكره حضرت حمزه رضى الله عنه واردى باباسندن خديجه يى دبلبوب رسول الله
صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه آليو يردى برروايتده فخر عالم حضرتلرى خديجه يى آلديغى زمانده
يكرمى بكر صداق ويردى ديمشلردر و بكر ديو شول كنج باشلودوه يه ديرلر كه دخى بركره طوغورمش
اوله بعض قولده اون ايكى وقيه آلتون ويردى دينلمشدر وقيه ديو قرق درهمه ديرلر ابن اسحق
رحمة الله عليه بيورمشدر كه هر زمانده كه كفار رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينى
رد ايتسه لر يا تكذيب ايتسه لر خاطر شريفى محزون اولسه خديجه يه كلديكى كبى كوكلى آچيلوردى
زيرا خديجه دائما اول حضرته تسلى ويرردى سن كفارك ايتديكنه قالمه انلر جاهللردر عجب اولماز
پيغمبرلر بو جفايى چكه كلمشلردر ديرايدى و بو مقوله نوازشلر ايله فخر عالم حضرتلرينك مبارك
خاطرين خوش ايدر ايدى تا وفات ايدنجه بو حال اوزرينه ايدى خاتونلر ارلرينه محبت وحرمت
وعزت ايتمك خديجه رضى الله عنهانك سنتيدر عبد الرحمن بن زيد دن منقولدر كه
حضرت آدم عليه السلام بيورمشدر كه *انى لسيد البشر يوم القيمة الا رجلا من ذريتى نبيا
من الانبياء يقال له احمد فضل على باثنتين زوجته عاونته فكانت له عونا وكانت زوجتى على عونا واعانه الله
على شيطانه فاسلم وكفر شيطانى* ديمشدر حاصلى معناسى بودر كه تحقيقا بن قيامت كوننده جميع
انسانك سيدى اولسم كركدر الا پيغمبرلردن بر پيغمبرك دكل انجلين پيغمبر كه اسمى احمددر اول بنم
اوزريمه ايكى نسنه ايله مفضل قلنمشدر بريسى خاتونى در كه انك نفعنه چالشدى اكا ارقه ياردم
اولدى بنم خاتونم بنم ضرريمه چالشدى و برى اولدر كه اكا حق جل وعلا حضرتلرى ياردم ايتدى
انك شيطانى اسلامه كلدى بنم شيطانم كافر اولدى ديمكدر اول خاتوندن مراد حضرت خديجه در كه
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى يولنه ماليله ونفسيله چالشوب انواع نصرت ومعاونتلر
ايتمشدر و حضرت آدم عليه السلام حضرت حوانك سوزينه اويوب جنتدن چيقمشدر و رسول الله
حضرتلرى بن شيطانمى مسلمان ايتدم ديو بيورمشدر و آدم عليه السلامك شيطانى ابليس عليه اللعنه
ايديكه كافر اولدى حضرت آدمه ضررى طوقندى (امام احمد رحمة الله عليه نقلنده ابن عباس
رضى الله عنهما حضرتلرندن مرويدر كه پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى
بيورمشدر كه افضل نساء اهل الجنة خديجه بنت خويلد وفاطمه بنت محمد ومريم بنت عمران
وآسيه امرأة فرعون (شيخ ولى الدين ابن عراقى رحمة الله عليه ايتدى صحيح ومختار بودر كه
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك خاتونلرينك افضلى خديجه در بعضيلر
حضرت عايشه افضلدر ديديلر وشيخ الاسلام زكريا الانصارى رحمة الله عليه بهجة الحاوى
شرحنده ايدر امهات مؤمنينك افضلى خديجه ايله عايشه درو برى برندن قنغى سى افضل ايديكنده
اختلاف واردر (اما ابن عماد رحمة الله عليه ايتدى صحيح بودر كه خديجه عايشه دن افضلدر زيرا
روايت ايله ثابتدر كه بر كون عايشه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه ايتدى حق تعالى
حضرتلرى سكا خديجه دن يكركين نصيب ايتدى ديدى يعنى خديجه وفات ايتديسه يرينه بن
كلدم بن آندن افضلم ديمك استدى فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى *لا والله ما رزقنى
الله خيرا منها آمنت بى حين كذبنى الناس واعطتنى مالها حين حرمنى الناس* ديو بيوردى معناسى
يوق والله حق تبارك وتعالى حضرتلرى بكا آندن يكركين نصيب ايتمدى خلق بنى تكذيب
ايتدكلرى زمانده اول بكا ايمان كتورمشدر و خلق بنى محروم ايتدكلرى زمانده اول بكا مالنى ويرمشدر
ديمكدر پس بو حديث شريف صريحا دلالت ايدر كه حضرت خديجه رضى الله عنها افضل اوله
(ابن داود رحمة الله عليه بو خصوصدن سؤال اولندقده ايتدى رسول الله حضرتلرى حضرت
عايشه يه جبرائيل عليه السلامدن سلام ايلمشدر اما حضرت خديجه يه جبرائيل عليه السلام

تكرى تعالى حضرتلرندن محمد اسانيله سلام ايتمشدر پس خديجه افضلدر ديدى بنه سؤال ايدوب
يا خديجه ايله فاطمه نك قنغيسى افضلدر ديديلر ايتدى رسول الله حضرتلرى فاطمه حقنده *بضعة منى*
ديو بيورمشدر معناسى فاطمه بندن بر پاره در ديمك اولور ظاهر بودر كه فخر عالم افنديمز حضرتلرينك
پاره سى افضلدر ديدى (شيخ تقى الدين سبكى رحمه الله دخى بو خصوصدن سؤال اولنديغى زمانده
ايتدى اختياريمز و دينمز بونك اوستنه در كه فاطمه بنت محمد صلى الله عليه وسلم حضرتلرى جمله دن
افضلدر آندن صكره حضرت خديجه افضلدر آندن صكره عايشه افضلدر ديدى رضى الله عنهن
(ام المؤمنين سوده بنت زمعه رضى الله عنهـا فخر كائنات افنديمز حضرتلرينك اوائل نبوتنده
اسلامه كلمشدر كنديسنك ابن عمى اولان سكران بن عمرك خاتونى ايدى اولدخى سوده يانجه چوقدن
اسلامه كلمشيدى هجرت ثانيه ده ايكيسى دخى حبشه ولايتنه هجرت ايتمشلر ايدى صكره مكه يه
كلدكلرى زمانده ارى وفات ايدوب رسول الله حضرتلرى نكاح ايدوب آلدى (امام بخارى رحمة الله
عليه تاريخنده بيورمشدر كه سوده رضى الله عنها حضرت عمر خلافتنده وفات ايتمشدر ذهبى دخى
حضرت عمر خلافتنك آخرنده وفات ايتدى ديمشدر بعضيلر اللى درت سنه سى شوالنده مدينه ده
وفات ايتدى ديمشلردر (ام المؤمنين حضرت عايشه بنت ابى بكر الصديق رضى الله عنهما اناسنك
آدى ام رومان بنت عامردر جبير بن مطعمه ويرسه لر كرك ايدى رسول الله حضرتلرى ديلبوب
آلدى ابن اسحق روايتنده درت يوز درهم صداق ويرمشدر تاريخ هجرتدن اوچ ييل مقدم شوال
آينده مكة المكرمه ده آلمشدر و هجرتدن اون سكزنجى آيده شوال آينك ابتداسنده مدينهٔ منوره ده بر يره
كلمشلردر و اول زمانده حضرت عايشه طقوز ياشنده ايدى (امام بخارى ومسلم رحمة الله عليهمـا
حضرت عايشه رضى الله عنهادن بويله روايت ايتمشلردر كه ايتدى فخر عالم صلى الله عليه وسلم
بنى الديغى زمانده بن التى ياشمده ايدم اندن مدينه يه كلدك بنى الحارث بن الخزرج اراسنده قوندق بنى
استمه طوتدى اندن صاچم دوكلدى بر كون فرزله صاتنجق او يناردم انام كلدى بنى چاغردى
نيه چاغرديغنى بلمدم يانينه واردم الم كبى اليمه يا پشدى بنى اوقاپوسنده طوردردى اندن بر پاره صوالدى
يوزيمى و باشمى سلدى و بنى او ايچنه قويدى كوردم انصار قومندن خاتونلر كلمشلر همان خاتونلر
على الخير والبركة ديديلر انام بنى آنلره تسليم ايلدى اندن خاتونلر بنى تزيين ايدوب حاضرلديلر
قوشلق زماننده رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى كلدى خاتونلر بنى اكا تسليم
ايتديلر و بن اول زمانده طقوز ياشنده ايدم ديو بيورمشدر ابو عمردن مرويدر كه فخر عالم صلى الله
عليه وسلم حضرتلرينك مكه شهرنده حضرت عايشه يه نكاحى شوال آينده واقع اولمشيدى
صكره مدينهٔ منوره ده بر يره كلمه لرى دخى شوالده واقع اولدى ديمشدر (روايت اولنور كه حضرت
عايشه كند واهلندن و دوستلرندن اولان خاتونلرك شوال آينده اره وارد قلرين سوردى عايشه
رضى الله عنهـا خواجهٔ عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك جميع خاتونلرينك سوكلوسى ايدى
حضرت عايشه نيه ميل ايدرايسه فخر عالم اكا تابع اولور ايدى (بخارى ومسلم روايتلرنده وارد
اولمشدر كه رسول الله حضرتلرى حضرت عايشه يه ايتدى سنى اوچ كيجه واقعه ده كوردم بر ملك
حرير قاشه صارمش بو سنك خاتونكدر ديرايدى يوزيكى آچدم دخى اگر من عند الله ايسه
حق تبارك وتعالى حضرتلرى امضا ايلسون ديدم يعنى اگر واقعه رحمانيه ايسه ميسر ايليه
ديمكدر (امام ترمذى روايتنده بويله در كه جبرائيل عليه السلام فخر عالم صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلرينه بر يشل حرير ايچنده حضرت عايشه نك صورتنى كتوردى دخى ايتدى بو سنك
دنياده و آخرتده خاتونكدر ديدى و فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى حضرت عايشه ايله
طقوز ييل برلكده اولمشدر رسول الله حضرتلرى وفات ايتدكده حضرت عايشه اون سكز ياشنده ايدى

بوندن غیری بین بکر المامشدر وحضرت عایشه فقیهه وعالمه وفصیحه ایدی رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم حضرتلرندن چوق حدیث شریف روایت ایلمشدر اصحاب وتابعیندن چوق جماعت
حضرت عایشه‌دن روایت ایتمشلردر وطائفهٔ عرب ایچنده واقع اولان جنکلری وحوادثی واشعاری
خوب بلوردی فخر عالم حضرتلری سائر خاتونلرنده بر کیجه یاتوردی حضرت عایشه‌ده ایکی
کیجه یاتوردی اصلی بو ایدیکه ام المؤمنین سوده بنت زمعه رضی الله عنها پیر اولدی دخی کندونوبتن
حضرت عایشه‌یه بغشلدی رسول الله حضرتلرینك حضرت عایشه‌یی سودیکن بیلوردی کندویه
کله‌جك کیجه حضرت عایشه‌یه واردیغنه رضا ویردی کندیسی همان رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینك نکاحی آلتنده وفات ایتمکه قائل اولدی حضرت عایشه‌دن مرویدر که هر کز طغورمق
واقع اولمامشدر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك ابراهیمدن غیری جمیع اولادی حضرت
خدیجه‌دن اولمشدر وابراهیم ماریه‌دن اولمشدر حضرت عایشه‌دن اولاد کلمامشدر تاریخ هجرتدن
اللی سکز سنه‌سی رمضانك اون یدنجی کونی صالی کون وفات ایدوب نمازینی ابو هریره رضی الله عنه
قیلمشدر وکندی وصیت ایتمشدیکه کیجه ایله دفن ایده‌لر وصیتی اوزره ایدوب کیجه ایله بقیعده
دفن ایتدیلر رضی الله عنها (ام المؤمنین حفصه بنت عمر بن الخطاب رضی الله عنهما اسلامه کلوب
هجرت ایدنلردندر فخر عالم حضرتلرندن اول خنیس بن حذافه‌نك خاتونی ایدی بدر غزاسندنصکره
اری وفات ایتدی دخی حضرت عمر رضی الله عنه حضرت ابی بکره و یرمك استدی و حضرت
عثمانه و یرمك استدی هیچ بریسی آلمدی اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
ایسته‌یوب آلدی تاریخ هجرتدن اوچ یل صکره نکاح ایتمشدر وصکره بر طلاق ویرمشیدی حق تعالی
حضرتلرندن وحی کلدی یا محمد حفصه‌یه مراجعت ایله زیرا اول صوم وصلوتی چوق ایدیجیدر
وجنتده سنك خاتونکدر دیو بیورلدی اوراده‌ن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
بنه مراجعت ایتدی صحابه وتابعیندن برجماعت حضرت حفصه‌دن احادیث شریفه روایت
ایتمشلردر تاریخ هجرتدن قرق بشنجی یل شعبانده معاویه زماننده وفات ایتمشدر التمش یاشنده
وفات ایلدی بعض قولده حضرت عثمان خلافتنده وفات ایلمشدر رضی الله عنها (ام المؤمنین ام سلمه
رضی الله عنها آدی هند ایدی اولدن ابو سلمة بن عبد الاسدك خاتونی ایدی حبشه ولایتنه اول
هجرت ایلینلر ایله ام سلمه ایدی اندن درت ولد وجوده کتورمشیدی بعض روایتده مدینه‌یه هجرت
ایدن خاتونلرك ام سلمه اولی ایدی بوندن مقدم بر خاتون هجرت ایتمدی دیمشلردر (روایت اولنمشدر که
ام سلمه رضی الله عنها رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن اشتمش ایدیکه بر کیمسه‌یه مصیبت
یتشسه مثلا اری یا اوغلی یا متعلقاتندن بر کیمسه‌سی وفات ایلسه اول کیمسه * اللهم اجرنی فی مصیبتی
واخلف لی خیرا منها * دیسه حق تعالی حضرتلری اکا اول کیدن کیمسه‌دن یکرك بر کیمسه
ویروب آنك یرینه کتوره ام سلمه ایتدی زوجم ابو سلمه وفات ایتدکده بن ایتدم قنغی مسلماندر که
ابو سلمه‌دن یکرك اوله دیدم اندنصکره رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری بیوردیغی
دعایی اوقودم حق تعالی حضرتلری ابو سلمه یرینه بکا رسول الله حضرتلرینی ویردی دیو بیورمشدر
بر روایتده وارد اولمشدر که ابو سلمه وفات ایتدکده ام سلمه‌یی حضرت ابی بکر استدی وارمدی صکره
عمر استدی اکاده وارمدی صکره رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری آدم کوندروب کندویه
دیلدیکی زمانده ام سلمه ایتدی * مرحبا برسول الله ان فی خلالا ثلثا انا امرأة شدیدة الغیرة
وانا امرأة مصبیة وانا امرأة لیس لی ههنا احد من اولیائی فیزوجنی * محصلی بودر که اولا
ادب رعایت ایدوب مرحبا برسول الله دیدکدنصکره بهانه‌یه باشلایوب ایتدی بنده اوچ خصلت
واردر بری بودر که بن قتی غیرتلو خاتونم دیدی یعنی بن اره‌یی قتی قسقانورم جائز که اول بر خاتونلر ایله

امتزاج ایتمیوب کندویی بیحضور ایدم دیمك استردی اندن ایتدی بنم بر حالم دخی بودر که
اوغلانجقلرم واردر دیدی یعنی جائز که فقرله انلری بسلمك کندولره زحمت اوله دیمك استردی
اندن ایتدی بنم ولیلرمدن شمدی بونده کیمسه یوقدر که بنی ویره‌لر دیدی یعنی جائز که وارم دخی
صکره‌دن ولیلرم راضی اولمیه‌لر دیمك استردی ام سلمه بو بهانه‌لری ایدیجك حضرت عمر رضی الله
عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه بویله وضع ایتدیکنه غایت بیحضور اولوب
غضبه کلدی کندویه کلدیکندن ورسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه کلدیکندن
بیحضور اولدی اندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری کندولر کلوب ایتدی یا ام سلمه اول
قسقنمق دیدیککی سندن کیدرمکه بن حق تعالی حضرتلرندن دعا ایدرم دیدی واوغلانجقلرك
احوالنه حق تبارك وتعالی حضرتلری کفایت ایلر دیدی وولیلرك بونده یوق ایسه سنك
ولیلرکدن بنی استمز کیمسه یوقدر دیدی اندن ام سلمه اوغلنه ایتدی بنی رسول الله حضرتلرینه
تزویج ایله دیدی اوغلی دخی نکاح ایدیوردی (روایت اولنور که ام سلمه رضی الله عنها زمانه سنك
غایت کوزللرندن ایدی تاریخ هجرتدن دردنجی یل شوالنده آلمش ایدی اللی طقوز تاریخنده مدینه‌ده
وفات ایدوب بقیعده دفن اولنمشدر عمری سکسان درت یاشنه ایرمش ایدی رسول الله صلی الله
علیه وسلمدنصکره قرق سکز یل صاغ اولمشدر وفات ایتدکده نمازنی ابو هریره رضی الله عنه
قیلمشدر بعضیلر سعید بن زید قیلدی دیمشلردر رضی الله عنهم (ام المؤمنین ام حبیبه بنت ابی سفیان
رضی الله عنها آدی رمله ایدی اولدن عبید الله بن جحش دیدکلری کیمسه‌نك خاتونی ایدی آنکله
بیله حبشه ولایتنه هجرت ایتمشیدی اول آنده مرتد اولوب نصرانی اولدی وآنده وفات ایتدی
ام حبیبه دین اسلام اوزره طوردی اریته تابع اولمدی روایات مشهوره بونك اوزرینه‌درکه ام
حبیبه دخی حبشه ولایتنده ایکن رسول الله حضرتلری حبشه پادشاهی اولان نجاشی‌یه عمرو بن
امیه ایله مکتوب کوندروب ام حبیبه‌یی بکا نکاح ایدیورسین دیو بیوردی نجاشی دخی امر شریفلری
موجبنجه ام حبیبه‌یی رسول الله حضرتلرینه عقد نکاح ایدیویروب کندی مالندن شرحبیل بن
حسنه ایله درتیوز آلتون آغرلق ارسال ایتدی (روایت اولنور که نجاشی کندی جاریه‌سی اولان
ابرهه‌یی ام حبیبه‌یه کوندردی رسول الله حضرتلری کندویه مکتوب شریف کوندروب ام
حبیبه‌یی بکا نکاح ایدیور دیو بیوردیغن اعلام ایتدی ام حبیبه رضی الله عنها بو خبری اشتدکده
مسرور اولوب ابرهه‌یه کندن ایکی بلزك و بر قاچ یوزك باغشلدی اخشام زمانی اولدیغی کبی
نجاشی جعفر بن ابی طالبه واول دیارده اولان مسلمانلره خبر ویردی حاضر اولدیلر اوراده
کندیسی ام حبیبه‌یی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه نکاح ایدیوردی و بویله واقع
اولدیغی زمانده ام حبیبه‌نك باباسی ابو سفیان دخی اسلامه کلمامش ایدی مشرك ایدی مکه‌ده
اولوردی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلریله محاربه‌ده ایدی تاریخ هجرتدن قرق دردنجی
سنه‌ده مدینهٔ منوره‌ده وفات ایتمشدر رضی الله عنها (ام المؤمنین زینب بنت جحش رضی الله عنها بونك
والده‌سنك اسمی امیمه‌درکه عبد المطلب بن هاشمك قزی ایدی رسول الله حضرتلری زینبی اول زید بن
حارثه‌یه آلیویرمش ایدی ومذکور زید پیغمبریمز علیه الصلاة والسلامك آزادلو قولی ایدی زینب
برزمان زید ایله دیرلدکدنصکره زید طلاق ویردی عدتی تمام اولدقدنصکره رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلری زیدی کوندردی وار زینبه بنی آك کور بکا کلورمی دیو بیوردی زید دخی
زینبك قپوسنه کلدی ارقاسین دوندی دخی یا زینب بنی رسول الله کوندردی سنی استر دیدی زینب
ایتدی بن هیچ نسنه سویلمزم تا ربم بکا امر ایلمینجه دیدی وطوردی کندینك بر مسجدی
وار ایدی اکا کیردی اندن حق جل وعلا حضرتلری (فلما قضی زید منها وطرا زوجناکها) آیت

كريمه سين انزال ايتـدى اندن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى كلوب بغير اذن
زينبك اوزرينه كيردى امام مسلم رحمة الله عليه بو يله روايت ايتمشدر زينب رضى الله عنهـا
كاهى پيغمبريمز عليه الصلاة والسـلام حضرتلرينك خاتونلرينه بونكله فخر ايدوب سزى
بابالريكز تزويج ايلدى بنى يدى قات كوكلر اوستندن تكرى تعـالى تزويج ايتدى دير ايدى اولدن
آدى بره ايدى رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى زينب قودى (حضرت عايشه رضى الله
عنها بونك حقنـده ايدرديكه دين اسلامده زينبدن افضل خاتون يوق ايدى والله قورخوسين
بيلمكده وكرچك سويلمكده وصلهٔ رحم ايتمكده يعنى كنـدى اقرباسيله اختلاط اوزره اولمقـده
وچوق صدقه ويرمكده وكندى نفسنى خير ايشلره بذل ايتمكده زينبدن افضل خاتون اولماز ديو
شهادت ايدردى تاريخ هجرتدن يكرمنجى يلده مدينهٔ منورهده وفات ايتمشدر اللى اوچ ياشنده
ايدى نمازنى حضرت عمر بن خطاب رضى الله عنه قيلمشدر (ام المؤمنين زينب بنت خزيمه رضى الله
عنهـا بنى هلال قبيله سندن ايدى زمان جاهليتـده ام المساكين ديمكله معروفه ايدى زيرا
فقيرلرى ومسكينلرى كوزه دردى حاللرين يوقلردى طعام ويرردى اولدن عبدالله بن جحش آدلو
بركيمسه نك خاتونى ايدى ارى احد جنكنده قتـل اولنمشيدى اندن رسول الله حضرتلرى نكاح
ايلدى چوق زمان كچمدين پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينك زمان حياتنده وفات
ايتمشدر بعض قولده سكز آى ديرلديلر ديمشلردر بعضيلر دخى اكسك ديمشلردر تاريخ هجرتدن
دردنجى يل ربيع الآخرنده وفات ايدوب بقيعده دفن اولنمشدر (ام المؤمنين ميمونه بنت الحارث
رضى الله عنها بو دخى بنى هلال قومندن ايدى تاريخ هجرتدن يدنجى يلده خيبر غزاسندن صكره
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى مكه يه عمره قيلمغه وارديغى زمانده آلمش ايدى بونك
بيوك قزقرنداشى ام الفضل حضرت عبـاسك خاتونى ايدى وانابر قزقرنداشى اسما بنت عميس
جعفر بن ابى طالبك خاتونى ايدى و بر قزقرنداشى دخى سلمى بنت عميس حضرت حمزه نك خاتونى
ايدى ميمونه كندى احوالنى حضرت عباسه مفوض قيلمشيدى عباس دخى پيغمبريمز عليه الصلاة
والسلام حضرتلرينه تزويج ايتدى مكة الله قربنده سرف ديدكلرى موضعده جمع اولمشلر ايدى
تاريخ هجرتدن اللى برنجى يلده بنه موضع مزبورده وفات ايلدى نمازنى ابن عباس رضى الله عنه
حضرتلرى قيلوب قبرينه دخى اول قومشدر (ام المؤمنين جويريه بنت الحارث رضى الله عنهـا
بنى المصطلق طائفه سندن ايدى رسول الله صلى الله تعالى عليـه وسلم حضرتلرى طائفهٔ مزبوريه
غزا ايتديكى زمانده اسير آلنوب ثابت بن قيس بن شماس الانصاريك حصه سنه دوشمش ايدى
اول دخى بهايه كسمش ايدى بركون جويريه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه
كلوب ايتـدى يارسول الله بن جويريه بنت الحارثم بنم حالم سكا مخفى دكلدر وثابت بن قيسك النه
دوشدم بنى بهايه كسدى ديدى بهاسى ايچون رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرندن ياردم
طلب ايتـدى اندن پيغمبريمز عليه الصلاة والسـلام حضرتلرى ايتدى برخير نسنه يه رغبتك
وارميدر ديدى جويريه ايتدى ندر اول نسنه يارسول الله ديدى پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام
حضرتلرى ايتدى سنك بهاكى بن ويره يم وسنى خاتونلغه آله يم جويريه ايتدى نوله يارسول الله
اويله اولسون ديدى اندن خلق رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك جويريه يى
تزوج ايتديكن اشيدنجك اللرنده اولان اسيرلرى ازاد ايدوب يرلرينه كوندرديلر بونلر شمديكرو
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك اصهارى اولدى ديديلر واصهار ديو خاتون
طرفندن اولان اقربايه ديرلر (روايت اولنوركه حضرت عايشه رضى الله عنها ايتدى بن بر خاتون
كورمدمكه كندى قومنه مبارك اولمقده جويريه دن زياده اوله بنى المصطلق طائفه سندن يوز اون

خلق جويريه سببيله ازاد اولدى ديديلر ابن هشام رحمة الله عليه يورمشدركه پيغمبريمز عليه
الصلاة والسلام حضرتلرى ثابت بن قيسدن صاتون الدى وآزاد ايلدى ودرتيوز درهم صداق
ويروب تزوج ايلدى جويريه رضى الله عنها التمش بش يل عمر سوروب تاريخ هجرتك اللنجى يلنده
دار آخرته انتقال ايلمشدر (ام المؤمنين صفيه بنت حيى رضى الله عنها بنى اسرائيل طائفه سندن
حضرت موسانك قرنداشى هرون عليهما السلام نسلندن ايدى اولدن كنانة بن ابى الحقيق آدلو
يهوديك خاتونى ايدى خيبر غزاسنده ارى مقتول اولدى انس بن مالك رضى الله عنه روايت
ايتـديكه حق سبحانه وتعالى حضرتلرى خيبرك فتحن ميسر ايتدى دخى اسيرلر آلندى دحيه
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينـه كلوب بر جاريه استدى فخر عالم حضرتلرى دخى
وار اسيرلر ايچندن بر جاريه آل ديدى اولدخى واردى صفيه يى الدى اصحابدن بركيمسه كلدى ايتدى
يارسول الله اول الديغى جاريه بنى قريظه وبنى النضير طائفه لرينك سيده سيدر اول رسول اللهدن
غيرى كيمسـه ده اولمق لايق دكلدر ديدى اندن پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى خبر
كوندروب ايكيسن دخى حضورشريفنه كتورتدى وصفيه يه نظر ايديجك دحيه يه وار بونك
يرينه اسيرلردن برغيرى جاريه آل ديدى وكندولر صفيه يى ازاد ايدوب نكاح ايتـديلر ثابت
رضى الله عنه انسـدن سؤال ايدوب صداق نه ويردى ديدى يعنى صفيه يه رسول الله حضرتلرى
مهر معجل نه ويرديكن سؤال ايتدى انس ايتدى صفيه نك نفسنى صداق ايتدى اسيرايكن ازاد
ايدوب دخى تزوج ايلدى ديدى اندن دونوب مدينه يه كلوركن يولده ام سليم رضى الله عنها صفيه يى
جهـازليوب بر كيجه رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك خلوتنه تسليم ايتدى روايت
اولنوركه رسول الله حضرتلرى هركشينك يانـنده نه وار ايسه كتورسون ديو بيوردى هر برى
كيمى خرما كتوردى كيمى ياغ كتوردى كيمى غيرى نسنه كتوردى جمع ايدوب طعام بشورديلر
اصحـاب بر يره كلوب يديلر بر روايتده بيورلمشدركه انس ايتدى مدينـه يه يقلشديغمز زمانده
هركشى دوه سين سورمكه بشلدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك دوه سى
سورچوب صفيه اردينه بنمش ايدى دوه دن دوشدى اندن بز مدينه يه داخل اولدق رسول الله
خاتونلرينك جاريه لرى چيقوب صفيه يه بقشديلر دوه دن دوشديكنه سوينوب حظ ايتديلر
بخارى ومسلم بو يله روايت ايتمشلردر (ونقل اولنوركه فخر عالم صلى الله عليـه وسلم حضرتلرى
آلديغى زمانده ايتدى ياصفيه بكا كلمككه رغبت ايدرميسين صفيه ايتـدى يارسول الله
بن دخى كفر اوزره ايكن خدمت شريفكى آرزو ايدردم شمدى ايمزميم ديدى روايت اولنوركه
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى صفيه نك كوزنده برمقـدار كوك كوردى دخى بو نه دن
اولدى ديو سؤال بيوردى صفيه ايتدى بركيجه ابو الحقيقك يانـنده ياتوردم دوشمده كوردمكه
آى كلدى قوينومه كيردى او يانوب واقعه مى ابو الحقيقه سويلديكم كبى سن مدينه پادشاهنى
استرسك ديو يوزيمه بر طبانجه چالدى انك نشانيدرديدى تاريخ هجرتدن اللنجى سنه رمضـاننده
مدينهٔ منورهده وفات ايدوب بقيعده دفن اولنمشدر رضى الله عنها وبو مقـامه كلنجه ذكر اولنان
امهات مؤمنين رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلريله جمع اولوب نيجه زمان تحت نكاحنده
اولان خاتونلريدر بونلرده هيچ كيمسه نك شك وشبهه سى يوقدر وبونلردن غيرى دخى بعض
خاتونلر تزوج ايتمشدر اما قبل الدخول بعضى وفات ايدوب بعضنه طلاق ويرلمشـدر بونلرك
جمله سى اون ايكيدر وبونلرك تعيننده چوق اختلاف ايتمشلردر وبونلردن غيرى سكز خاتون دخى
واردركه بعضى پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى آلمق استدى وبعضى كندوينى عرض
ايدوب كلمك استدى اما هر برينه برمانع ظهور ايدوب تزوج ايتمك ميسر اولمدى (اما جاريه لرى

درت جاریه ایدی دیمشلردر بریسی ماریهٔ قبطیه درکه مصر واسکندریه پادشاهی مقوقس
کوندرمش ایدی وماریه نك قزقرنداشی اولان سیرینی بیله کوندرمش ایدی و بونلرك یانجه
بیك مثقال آلتون ویکرمی پاره مصر قماشی ودلدل دیدکلری آق قاتری وعفیر دیدکلری آق حماری
بیله کوندرمشیدی و بنهادیدکلری ناحیه نك بالندن برمقدار بال دخی کوندرمش ایدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بالدن حظ ایدوب بنهایه برکتله دعا ایتمشدر واول سیرینی
آدلو جاریه یی حسانه باغشلمشدر وماریه دن حضرت ابراهیم وجوده کلمشدر وکندی اون التنجی
سنه ده حضرت عمر خلافتنده وفات ایدوب بقیعده دفن اولنمشدر بری دخی (ریحانه در بنی قریظه
قومندن ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن اول وفات ایتمشدر برجاریه سی
دخی وار ایدی ام المؤمنین زینب بنت جحش باغشلمش ایدی بری دخی وار ایدی بعض غزالرنده
اسیر ایتمشیدی والله اعلم ☼) فصل رابع (* اول حضرتك عمیلری وعمه لری ورضاعا
قرنداشلری وجد وجده لری بیاننده در ذخائر عقبی فی مناقب ذوی القربی آدلو کتابده مسطوردر که
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اون ایکی عمسی وار ایدی جمله سی عبد المطلب
اوغللری ایدی اونوجنجی اوغلی عبد الله ایدیکه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
باباسی ایدی اسملری بونلردر که ذکر اولنور حارث ابوطالب و بونك آدی عبد مناف ایدی
وزبیر وبونك کنیتی ابو الحارث ایدی وحمزه وابولهب و بونك اسمی عبد العزی ایدی
وغیداق ومقوم وضرار وعباس وقثم وعبد الکعبه وحجل و بوکا مغیره دخی دیرلر
ایدی و بوترتیبدن غیری دخی بعض سوز سویلمشلردر (اما حمزه رضی الله عنهك اناسنك آدی
هاله بنت وهب بن عبد مناف بن زهره در حضرت حمزه نك کنیتی ابو عماره وابو یعلی ایدی عماره
و یعلی آدلو ایکی اوغلی وار ایدی آنلرك اسمیله کنیه لنمش ایدی (امام بغوی نقلنده رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیورمشدر که * والذی نفسی بیده انه لمکتوب عند الله
عز وجل فی السماء السابعة حمزة اسد الله واسد رسوله * معناسی اول الله حقیچون که بنم نفسم
انك ید قدرتنده در شان بودر که یدنجی کوکده حق تبارك وتعالی حضرتلرینك قتنده یازلمشدر که
حمزه حق تعالی حضرتلرینك ورسولنك ارسلانیدر دیمکدر نبوتدن ایکنجی سنه ده ایمانه کلمشدر
بعض قولده حضرت عمردن اوچ کون اول اسلامه کلدی دینلمشدر بدر غزاسنه حاضر اولمشدر
وانده عتبة بن ربیعه یی میدانده قتل ایتمشدر بعضیلر انك قرنداشی اولان شیبه یی قتل ایتدی دیمشلردر
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری انك حقنده * خیر اعمامی حمزة * دیمشدر یعنی عمیلریمك
یکرکی حمزه در دیو بیورمشدر (ابن سری روایتنده * سید الشهداء یوم القیمة حمزة بن عبد
المطلب * دیو بیورمشدر ومعناسی ظاهردر (وبریده دن مرویدر که حق جل وعلا حضرتلرینك
کلام قدیمنده (یا ایتها النفس المطمئنة) بیوردیغندن مراد حضرت حمزه در ابن عباس رضی الله
عنهمادن دخی روایت اولنمشدر که (فمنهم من قضی نحبه) بیورلدیغندن مراد حمزه در دیمشدر
احد غزاسنده شهید اولمشدر وحشی شهید ایتمشدر صکره وحشی اسلامه کلمشدر سعید بن
مسیبدن مرویدر که ایدردی بن عجبلرم حمزه نك قاتلی نیجه نجات بولور دیردم آخر شرابه دوشنوب
فاسق اولدی واول حالده غریق اولدی دیو بیوردی ابن هشامدن مرویدر که وحشی دائما خمر
ایچوب حد اور یلوردی آخر دیواندن خلع اولندی دیو بیورمشدر یعنی دفتردن اخراج اولندی
دیمکدر حضرت عمر رضی الله عنه یمین ایدوب بیوردیکه والله تحقیقا حق جل وعلا حضرتلری
حمزه نك قاتلنی قومیه جغنی بن بیلمشدم دیدی ائمهٔ حدیثدن بعضیلر روایت ایتمشلردر که
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری حضرت حمزه یی شهید اولمش کوریجك آغلدی

و بعض اعضاسی قطع اولنمش کوریجك فریاد ایلدی ابو هریره رضی الله عنه بیورمشدر که
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری حمزه یی اول حالده کوردیکی زمانده بوره کی
آجیدیغی کبی برنسنه یه اجیمامشدر دیدی وابن مسعود رضی الله عنهما بیورمشدر که بن
رسول الله حضرتلرینی حمزه یه آغلادیغندن قتی اغلدیغنی کورمدم نمازینی قیلمغه حمزه یی قبلیه
قارشوقودی دخی جنازه سی اوستنه طوردی وآوازایله شولقدر اغلدی حتی اصی کندی دیمشدر
حمزه یه اغلردی وایلوکلرینی یاد ایدردی (امام بغوی معجمنده نقل ایتمشدر که رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری جنازه نمازینی قیلسه درت کره تکبیر ایلردی اما حضرت حمزه نك
اوزرینه یتمش کره تکبیر ایلدی دیو بیورمشدر وشهید اولدقده اللی طقوز یاشنده ایدی قزقرنداشی
اوغلی عبد الله بن جحش ایله ایکیسی برقبره دفن اولنمشدر رضی الله عنهما * عباس رضی الله عنه
بونك کنیتی ابو الفضل ایدی واناسی آدی نتله بنت جناب ایدی (روایت اولنور که طائفهٔ عرب
خاتونلرندن اولا کعبة اللهه دیبا کسوب اورتن عباسك اناسی ایدی وسببی اول ایدیکه برکره
عباس اوغلان ایدی یول یا کلوب کندی اوه کلمدی اولزمانده خاتون نذر ایتدیکه عباسی بولورسه
کعبه یه دیبا کسوب کیدوره صکره عباس بولندی دخی نذرینی یرینه کتوردی وحضرت عباس
رضی الله عنه آق بکزلو کوزل کشی ایدی ایکی یاننده صاچلری وار ایدی وقامتی اعتدال اوزره ایدی
بعضیلر اوزون بویلی ایدی دیمشلردر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن ایکی
یا اوچ یاش بویك ایدی قریش اراسنده رئیس ایدی ومسجد حرامك عمارتی عباسه مفوض
ایدی یعنی کعبهٔ معظمه نك لازم اولان اصلاح ومهماتنی عباس ایلردی پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام حضرتلری هر خصوصده عباسه اعتماد ایتمشیدی (روایت اولنور که مکه ده اسلامه
کلمش ایدی اما مشرکلردن صقلردی بدر غزاسنده مشرکلر اراسنده ایدی رسول الله حضرتلری
اصحابنه بیورمشیدیکه عباسه راست کلن کیمسه قتل ایتمیه زیرا مشرکلر آنی کوجله چقارمشلردر
دیو بیوررایدی اما کعب بن عمرو اول کون عباسی طوتدی اسیر ایلدی وعباس بهاسن ویروب دوندی
ینه مکه یه کندی بعض قولده بدر غزاسنده اسلامه کلدی اندنصکره مدینه یه هجرت ایتمکه
متوجه اولدی ابواء دیدکلری موضعده رسول الله حضرتلرینه راست کلدی پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام مکه فتحنه توجه ایتمشیدی عباس مکه فتحنده بیله ایدی وهجرت انکله ختم اولندی
دینلمشدر ابو عمر وایتدی عباسك اسلامی فتح خیبردن مقدم ایدی اسلامنی صقلردی واسترد یکه
حق تعالی حضرتلری مسلمانلره فتح میسر ایلیه ومکهٔ مشرفه فتح اولندیغی کون اسلامنی اظهار
ایلدی وحنین وطائف وتبوك غزالرینه حاضر اولدی برقولده بویله درکه عباس بدر غزاسندن
اول اسلامه کلمشیدی مشرکلرك احوالنی یازوب مدینه ده رسول الله حضرتلرینه اعلام ایلردی
ومکه ده اولان مسلمانلر عباسه اعتماد ایتمشلر ایدی مرادی رسول الله حضرتلرینه کلمك ایدی
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری مکتوب یازوب سکا مکه ده طوردیغك خیردر دیو
بیوردی مکه ده مشرکین ایچنده طوردیغی شول جهتدن خیرلودر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینی کفارك اوضاع وحرکاتندن خبردار ایلردی تدبیر وتدارکارینی یازوب کوندرردی
بوجهتدن اسلامه معاونتی وار ایدی عروة بن الزبیر رضی الله عنه روایتنده وارد اولمشدر که
عباس رضی الله عنه اسلامه کلمشیدی ومکه ده سقایت زمزم اوزرینه ایدی هجرت ایلمدی دیو
بیورمشدر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك قوللرندن ابو رافع عباسك اسلامه کلدیکین
فخر عالم حضرتلرینه بشارت ایلدیکی زمانده ابو رافعی آزاد ایتمشلردر واسلامه کلدکدنصکره
فخر عالم عباسی قتی رعایت وتعظیم ایلردی وآنك حقنده ناسك بغایت کریمی واشفقیدر دیو بیوردی

سهمی رحمة الله علیه فضائلنده ذکر ایتمشدر که بر کون عباس رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه
وسلم حضرتلرینه کلدی فخر کائنات علیه اکمل التحیات افندیمز حضرتلری کوریجک قالقوب
واردی عباسک آلتنی اوپدی اندنصکره صاغ یاننه اوتوردی و بیوردیکه بو کشی بنم عمّمدر اسنیان
کشی عمیله افتخار ایلسون عباس ایتدی نه کوزل سوز بیوردڭ یارسول الله فخر عالم بیوردی نیچون بویله
دیمیم سن بنم عمّمسڭ اتامڭ قرنداشیسڭ واتا یرینه بقیه سیسڭ و بنم وارثمسڭ واهلمدن اردمده
قلانلرڭ افضلیسڭ دیو بیوردی بر کون عباسه یاعمی یارین سن واوغللرڭ اودن بیانه
کیتمڭ سزکله مصلحتم واردر دیدی ایرتسی اولیجق کلدی اوزرلرینه ملاء سن اورتدی دخی
ایتدی یارب بو کشی بنم عمّمدر واتامڭ قرنداشیدر و بو اوغللری بنم اهل بیتمدر جهنم آتشندن
بونلری سن سترایله بو ملاء مله بن سترایتدیکم کبی دیدی اول قپوسی اشیکی ودیوارلری آمین آمین
آمین دیدیلر ابن غیلان وسهمی بو یلجه روایت ایتمشلردر وابن عبد الباقی رحمة الله علیه ابو هریره
رضی الله عنهدن روایت ایلمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری *اللهم اغفر
للعباس وولد العباس ولمن احبهم* دیو بیوردی یعنی یارب عباسی وولدنی وانلری سونلری سن
یارلغه دیمکدر تاریخ دمشقده ابن عباس حضرتلرندن مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری مکه فتح اولندیغی کون عباسه دعا ایدوب اوچ کره *اللهم انصر العباس وولده*
دیو بیورمشدر (حضرت جابر رضی الله عنه روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری
من لم یحب العباس بن عبد المطلب واهل بیته فقد بریء من الله ورسوله دیو بیورمشدر
معناسی برکیمسه که عباسی واهل بیتنی سومه یه تحقیقا اول کیمسه اللهدن ورسولندن بیزار اولمشدر
دیمکدر و بو حدیثڭ صحتنه دلالت ایدر که محمد بن الحسین الاشنانی وابو بکر بن عبد الباقی
روایتلرنده ابن عباس حضرتلرندن مرویدر که بر کون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری عباسڭ النه یاپشوب قالدردی دخی ایتدی برکیمسه که بنم بو عمّمی الله ایچون و بکا
قرابتیچون سومیه اول مؤمن دکلدر دیو بیوردی بر حدیث شریفده دخی بیورلمشدر که بنم عمّمه
اذا ایدن تحقیقا بکا اذا ایلمشدر وحضرت عباسڭ فضائلنه متعلق احادیث شریفه
چوق وارد اولمشدر حضرت عثمان خلافتنده مدینهٔ منوره ده وفات ایلمشدر بعضیلر رجب آینده
بعضیلر رمضان شهر یفده وفات ایتدی دیمشدر سکسان سکز یل عمر سوردی اوتوز ایکی یللی
اسلامده کچوردی بقیعده دفن اولنمشدر اوغلی عبد الله قبرینه قومشدر وعبد الله بن عباس
رضی الله عنهما بو امتڭ اولولرندندر ترجمان القرآن دیمکله معروف ایدی خلفای عباسیه بونڭ
اولادیدر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری عباس ایچون *هذا عمی ابو الخلفاء* دیمشیدی
صکره دن خلفا بونڭ اوغلینڭ سلسله سندن ظهور ایلدی رضی الله عنهم وعن سائر الصحابة
والتابعین (اما عمّه لری که عبد المطلب قزلریدر جمله سی التیدر عاتکه وامیمه وام حکیم البیضا
وبره وصفیه واروی بونلردر و بونلرڭ ایچنده صفیه دن غیریسی مسلمان اولمامشدر دیدیلر
واروی ایله عاتکه نڭ اسلاملرنده اختلاف واردر ابو جعفر العقیلی مسلمانلر ایدی دیمشدر (اما
صفیه بالاتفاق مسلمان ایدی وخندق غزاسنه حاضره اولمشدر وانده یهود طائفه سندن برکافری
قتل ایتمشدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اول زمانده صفیه یه غنیمتدن برحصه
ویرمشدر وزمان جاهلیتده حارث بن حرب بن امیه نڭ خاتونی ایدی اول هلاك اولدقدنصکره
عوام بن خویلد که حضرت خدیجه نڭ قرنداشیدر اول آلمشیدی اندن زبیر وسایب وعبد
الکعبه وجوده کلدی وصفیه یتمش اوچ یل عمر سوروب حضرت عمر بن الخطاب خلافتنده
وفات ایدوب بقیعده دفن اولنمشدر (وعاتکه نڭ اناسی فاطمه بنت عمرودر رسول الله صلی الله

تعالی علیه وسلم حضرتلرینڭ باباسی عبد الله ایله براناندر و بو عاتکه اولدر که بدر قصه سنده واقعه
کورمشیدی (واروی نڭ اناسی آدی صفیه بنت جندبدر واروی حارث بن عبد المطلب ایله براناادن
اولمشلردر اولدن عمیر بن وهبڭ خاتونی ایدی اندن طلیب وجوده کلمشدر صکره دن کلدة بن
عبد مناف بن عبد الداره وارمشدر وطلیب مسلمان اولوب اناسنڭ اسلامنه سبب اولمشدر امام واقدی
رحمة الله علیه بویله نقل ایتمشدر (ام حکیم البیضا بو دخی عبد الله ایله براناادن ایدی (وبره
ذکر اولنان عاتکه ایله براناندر ابو رهم بن عبد العزانڭ خاتونی ایدی اندنصکره عبد الاسد بن
هلال مخزومی یه وارمشدر اندن ابو سلمه وجوده کلمشدر که اولدن ام المؤمنین ام سلمه بونڭ
نکاحنده ایدی (امیمه جحش بن ریابڭ خاتونی ایدی اندن عبد الله وعبید الله وابو احمد وزینب
وام حبیبه وحمنه وجوده کلمشلردر (اما اول حضرتڭ جده لری که باباسی جانبندن ایدیلر یعنی باباسنڭ
ودده لرینڭ انالری بونلردر که ذکر اولنور باباسی عبد اللهڭ والده سی فاطمه بنت عمر بن عائذ بن
عمر بن مخزومدر وعبد المطلبڭ اناسی سلمی بنت عمرودر بنی النجار جماعتندن ایدی (وهاشمڭ اناسی
عاتکه بنت مرة بن هلالدر که بنی سلیمدن ایدی (وعبد منافڭ اناسی عاتکه بنت فالجدر بو دخی
بنی سلیمدن ایدی (وقصی بن کلابڭ اناسی فاطمه بنت سعددر (وکلابڭ اناسی نعم بنت سریردر
(ومره نڭ اناسی وحشیه بنت شیباندر (وکعبڭ اناسی سلمی بنت محاربدر (ولؤیڭ اناسی وحشیه
بنت مدلجدر (وغالبڭ اناسی سلمی بنت سعددر (فهرڭ اناسی جدلة بن الحارثدر (مالکڭ اناسی
هند بنت عدواندر (نضرڭ اناسی بره بنت مره در اما اناسی جانبندن اولان جده لری بونلردر که
ذکر اولنور (اناسی امینه خاتونڭ والده سی بره بنت عبد العزادر وامینه نڭ باباسی اولان وهبڭ
اناسی عاتکه بنت اوقصدر ابو عمرو ایدر بونڭ باباسی ابی کبشه دیمکله معروف ایدی قریش
طائفه سی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی آنکله یاد ایدوب ابن ابی کبشه دیرلردی
واول ابی کبشه دیدکلری خلاف عادت عرب اوزره شعری دیدکلری یلدیزه طاپدی کندیدن اول
عرب طائفه سندن کیمسه اکا عبادت ایتمامشیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
دخی طائفهٔ عربڭ دینلرینه مخالف دین کتوردیکیچوندر ابن ابی کبشه دیو ذکر ایدرلردی
(وبره نڭ اناسی ام حبیبه در اناسی بره بنت عوفدر وآنڭ اناسی قلابه بنت الحارثدر آنڭ اناسی
هند بنت یربوعدر (اما رضاعا قرنداشلری بونلردر که ذکر اولنور حمزه وابو سلمة بن عبد الاسد
بونلری ابو لهبڭ جاریه سی ثویبه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله امزرمشدر
بری دخی کندی عمی اوغلی اولان ابو سفیان بن الحارثدر که اول حضرتله حلیمه خاتوندن امشلردر
واوچی دخی عبد الله وانیسه وخذافه در که حلیمه نڭ اولادیدر و بو حذافه دیدکلری قزڭ اسمنه
شیما دیرلردی (روایت اولنور که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینڭ اصحابندن
برطائفه هوازن قومنه غزا ایدوب برمقدار اسیر آلوب چقاردقلری زمانده ذکر اولنان شیمایی بیله
آلمشلر ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کتوردکلری زمانده شیما ایتدی
یا محمد بن سنڭ قز قرنداشکم دیدی همان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری یلدی
ومبارك رداسنی آلتنه دوشه دی مرحبا ایدوب یاننه آلدی مبارك کوزلرندن یاش کلدی و بیوردیکه
یا شیما اکر استرسڭ عزت واکرامله بنم یانمده طور اکر دیلرسڭ سنی قومڭڭ اراسنه اولاشدیره یم
دیدی شیما قومنه کیتمڭ استدی واسلامه کلدی اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
اوچ قول و برجاریه و برقاچ دوه و برمقدار قیون احسان ایدوب مملکتنه کوندردی (اما رضاعا
انالری بونلردر که ذکر اولنور بری حلیمه بنت ابی ذؤیبدر که هوازن قبیله سندن بنی سعد جماعتندن
ایدی مدت رضاع تمام اولنجه امزرن دایه سی بودر وحنین غزاسنده رسول الله صلی الله تعالی

علیه وسلم حضرتلرینه کلوب بولوشدقده فخر عالم حضرتلری مبارك رداسن آلتنه دوشه یوب حلیمه اوزرینه اوتورمشدر بری دخی ثو یبه در که ابولهبك جاریه سی ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری خدیجه یی آلدقدنصکره ثو یبه کاهی رسول الله حضرتلرینه کلوردی فخر عالم حضرتلری عزت واکرام ایلردی ابولهب آزاد ایتدی صکره دن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مدینهٔ منوره دن بو کا قفتان و بعض اثواب کوندرردی فتح خیبردنصکره وفات ایتمشدر حلیمه وثو یبه بعضیلر قولنده اسلامه کلمشدر اما بعض علما مسلمان اولدیلر دیو یورمشلردر وعالم صباوتده بونلردن غیری اول حضرتك حضانه سی خدمتن ایدن خاتونلردن بری ام ایمندر بعضیلر قولنده ام ایمن رسول الله حضرتلرینك آزاد لوسیدر باباسندن ارثله انتقال ایتمشیدی دیدیلر و بعضیلر اناسی امینه خاتوندن انتقال ایلدی دیمشلردر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری بونك حقنده * ام ایمن امی بعد امی * دیو یورمشدر یعنی ام ایمن بنم انامدنصکره انامدر دیمکدر بر کره حبشه ولایتنه و بر کره مدینه یه هجرت ایتمشدر ذکر اولنان شیما بنت حلیمه دخی اول حضرته اناسی حلیمه یانجه خدمتلر ایتمشدر * (فصل خامس) * رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك خدمتکارلری وآزادلولری و بکجیلری بیاننده در اما خدمتکارلرینك بریسی انس بن مالکدر رضی الله عنه انصار قومندن خزرج طائفه سندن ایدی کنیه سی ابو حمزه ایدی رسول الله حضرتلرینه اونییل خدمت ایتمشدر فخر عالم حضرتلری اکا دعا ایدوب * اللهم اکثر ماله وولده وادخله الجنة * دیمشدر یعنی یارب انسك مالنی وولدنی چوق ایله وآنی جنته قوی دیمکدر ابوهریره رضی الله عنه بیورمشدر که بن بر کیمسه کورمدمکه نمازنده رسول الله حضرتلرینه انسدن آرتوق بکزیه دیمشدر نمازقیلمه ده حضرت انس رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه قتی مشابه ایدی طقسان اوچ تاریخنده وفات ایتمشدر یوز یاشنی تجاوز ایتمشدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن قتی چوق حدیث شریف روایت ایلمشدر رضی الله عنه (بری دخی ربیعة بن کعبدر که اول حضرتك آبدست صوینه خدمت ایدردی آلتمش اوچ تاریخنده وفات ایتمشدر (بری دخی ایمن بن ام ایمندر رضی الله عنهما رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مطهره سنه خدمت ایدردی حنین غزاسنده شهید اولمشدر (بریسی دخی عبدالله بن مسعوددر رضی الله عنهما قدیما اسلامه کلنلردندر بدر غزاسنه حاضر اولمشدر مقربلرندندر (روایت اولنور که فخر عالم حضرتلری قالقوب کتملو اولدقده مبارك نعلینن اوکنه قورایدی چیقاردیغی زمانده نعلنی آلوب قولی اوزرنده طوتار ایدی ومسواك شریفلری دخی انده طورر ایدی مدینهٔ منوره ده وفات ایتمشدر بعضیلر اوتوز ایکی تاریخنده کوفه ده وفات ایتدی دیمشلردر رضی الله عنه (بری دخی عقبة بن عامردر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك سفرلرده قاترینه خدمت ایلردی عقبه دن مرویدر که ایتدی بر کون یوللرك برنده رسول الله حضرتلرینك قاترین یدوب کیدردم اوسننه بن یا عقبه دیو بکا امر ایلدی بندخی رسول الله حضرتلرینك بندیکی قاتره بنمك لایق دکلدر دیو بنمدم صکره امر شریفلرینه مخالفتدن خوف ایدوب برمقدار بنمدم بنه اینمدم اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بندی و بکا ایتدی یا عقبه خلق قرائت ایتدیکی سوره لرك یکرکنی سکا تعلیم ایده یین می دیدی بندخی بلی یارسول الله بیوردیلم (قل اعوذ برب الفلق وقل اعوذ برب الناس) دیو بیوردی و بو ایکی سورهٔ کریمه نك فضیلتلری بودر که بونلره مداومت ایدن کیمسه یی حق جل وعلا حضرتلری انس وجن وشیاطین شرندن امین ایلر امام احمد روایتنده سورهٔ اخلاصی بیله بیورمشدر وعقبه رضی الله عنه کتاب اللهی وفرائضی خوب بیلوردی وشاعر فصیح ایدی حضرت معاویه زماننده

والیء

والیء مصر اولمشدر واللی بش تاریخنده مصرده وفات ایتمشدر (بری دخی اسلع بن شریکدر که بندکاری دوه یه خدمت ایدردی (بری دخی سعددر حضرت ابی بکرك معتقی ایدی (بری دخی ابوذر غفاریدر قدیما اسلامه کلنلردندر اوتوز برتاریخنده بعضیلر اوتوز ایکی تاریخنده وفات ایتدی دیدیلر وغاز بن عبدالله بن مسعود قیلدی واول کون کندیسیده وفات ایتدی دیمشلردر (بری دخی مهاجردر ام سلمه نك معتقی ایدی (بری دخی حنیندر پیغمبر عز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه خدمت ایدردی صکره حضرت عباسه بغشلدی (بری دخی نعیم بن ربیعة الاسلمیدر (بری دخی ابو الحمرادر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك کندی معتوقی وخدمتکاری ایدی آدی هلال بن حارثدر حمصده وفات ایلمشدر (بریدخی ابو السمحدر آدی ایاد ایدی ونسا طائفه سندن خدمتکارلرینك بریسی ام ایمندر که اسملری ورکه در باباسندن قالمشیدی وکندولر آزاد ایتمشلر ایدی حضرت عثمان خلافتنده وفات ایلمشدر (بری دخی خوله در که حفصك جده سیدر (بری دخی سلمی در که ابورافعك خاتونی ایدی (بری دخی میمونه بنت سعددر (بری دخی ام عباسدر که حضرت رقیه نك معتقه سی ایدی اما حضرت بلال رضی الله عنه وکیل خرجی ایدی ومؤذنی ایدی (ومعیقیب خاتم شریفلرین حفظ ایدردی (ابورافع رختی وآلات سفری ضبط ایدردی (رباح آدلو برقره قوللری وار ایدی قپولری خدمتن ایدردی (وحارسلری یعنی مخاطره یرلرده اول حضرتی بکلیانلر بونلردر که ذکر اولنور (بریسی سعد بن معاذ رضی الله تعالی عنه حضرتلریدر که انصاردن اوس طائفه سنك سیدی ایدی بدر غزاسنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اویخویه واردقلری زمانده بکلمش ایدی بدر واحد وخندق غزالرینه حاضر اولمشدر وخندق غزاسنده اوق طوقنوب برآیدنصکره اول زخمدن وفات ایتمشدر (بری دخی محمد بن مسلمه در احد غزاسنده بکلمش ایدی (بری دخی زبیر بن عوامدر که خندق غزاسنده بکلمشدر (بری دخی حضرت ابی بکردر بدر غزاسنده قلجن چیقاروب عریش آلتنده طوروب بکلر ایدی (بری دخی مغیرة بن شعبه در که حدیبیه کوننده قلجن صیروب بکلمشدر (وعباد بن بشر دخی فخر عالم حضرتلرینی بکلمشدر وقتا که حق جل وعلا حضرتلری (والله یعصمك من الناس) آیت کریمه سین کوندردیکه معناسی حق جل وعلا حضرتلری سنی آدم اوغلنلرینك شرندن صقلر دیمکدر اندنصکره بکلمکی ترك ایلدی (اما فخر عالم حضرتلرینك معتقلری بونلردر که ذکر اولنور (اسامه و بونك باباسی زید بن حارثه در مذکور زید زمان جاهلیتده اسیر اولوب حکیم بن حزام رضی الله عنه عمه سی اولان حضرت خدیجه یه الیویرمش ایدی اولدخی رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه باغشلمش ایدی صکره فخر عالم حضرتلری ازاد ایدوب ام ایمنی نکاح ایدیوردی انلردن اسامه وجوده کلدی (روایت اولنور که زیدك عمه سی و باباسی مکه یه کلدیلر بهاسین ویروب چیقارمق استدیلر فخر عالم حضرتلری زیدی مخیر قیلدی استرایسك وارکیت استمزایسك بنمله طوردیدی زید پیغمبرك خدمتن ترجیح ایدوب کتمدی مؤته غزاسنده شهید اولمشدر واسامه مدینه ده وفات ایتمشدر (بری دخی ثوباندر فخر عالم حضرتلرندن آیرلمدی وفاتندنصکره شام دیارینه کندی اللی درت تاریخنده حمص ولایتنده وفات ایلدی (بری دخی ابو کبشه در مکه ده طوغمش ایدی بدر غزاسنه حاضر اولمشدر (وبری دخی اوسدر بدر غزاسنه حاضر اولمشدر (بری دخی شقراندر آدی صالح ایدی حبشیدر بعضیلر فارسیدر دیدیلر ابن حجر ایتدی ظن ایدرمکه خلافت عثمانده وفات ایتدی (بری دخی رباحدر که برقره قول ایدی نوبی جنسندن ایدی (بری دخی یساردر که دوه کودردی عرنیون قتل ایتمشلردر (بری دخی زیددر که یسارك باباسی ایدی (بری دخی مدعمدر که رفاعه آدلو بر کیمسه باغشلمش ایدی (بری دخی ابورافع در که حضرت عباس باغشلمش ایدی (بری دخی

رفاعه در بريده سفينه در بونك اسمى معلوم دكلدر سفينه ديوكمى يه ديرلر بعض سفرلرده
ارقه سنه چوق يوك كوتورديكى ايچون فخر عالم حضرتلرى بو سفينه‌در ديو بيورمشيدى
برى دخى مابور قبطيدر بريدخى واقد ياخود ابو واقد در ديديلر بر بريده انجشه‌در برى دخى
سلمان فارسيدر بو كه سلمان الخير ديرلر ايدى اصلى اصفهاندندر اول حاضر اولديغى غزا خندق
غزاسيدر تاريخ هجرتك دردنجى يلنده وفات ايلدى اوچيوز يل عمر سوردى ديو روايت ايتمشلردر
برى دخى شمعون بن زيددر دمشق فتحنه حاضر اولمشدر ومصره وارمشدر آخر بيت المقدسده
ساكن اولمشيدى برى دخى (ابو بكره در بونك اسمى نقيع ايدى ونسا طائفه سندن برى ام ايمن در
برى سلميدر برى ماريه‌در برى ريحانه‌در برى قيصردر كه ماريه‌نك قرنداشى ايدى بو ذكر
اولنان اركك ودیشى جمله سى پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينك آزادلولرى ايدى
بونلردن غيرى دخى وار ايدى اسملرى معلوم اولمديغندن يازمديلر حتى ابن جوزى رحمة الله عليه
تاريخنده ايدر فخر عالم حضرتلرينك قرق اوچ نفر آزادلو قولى واون برجاريه سى وار ايدى رضى الله
عنهم اجمعين ✱) فصل سادس (✱ پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينك
امراسى وايلچيلرى وكاتبلرى ومكتوبلرى بيانده‌در اما كاتبلرينك دردى خلفاء اربعه‌در
رضى الله عنهم انلرك اعظمى حضرت ابى بكر الصديقدر رضى الله عنه زمان جاهليتده اسمى
عبد الكعبه ايدى اسلامه كلدكدنصكره عبد الله اولدى وصديق انكيچون ديمشلر ايديكه فخر عالم
حضرتلرينى تصديق ايلدى بعضيلر حق سبحانه وتعالى حضرتلرى انى تصديق ايتديكيچون
صديق دينلدى ديمشلردر وابو بكر حضرتلرينه عتيق ديرلر ايدى انكيچونكه صاحب جمال
كشى ايدى بعضيلر قولنده وجهى بو ايديكه نسبنده هركز كندويه عيب ويره‌جك نسنه
يوق ايدى انكيچون عتيق ديديلر بعضيلر دخى جهنم اودندن آزاد اولديغيچون دينلدى ديمشلردر
ايكى بچق يل خلافت ايلمشدر سن شريفى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك
سن شريفى مقدارى ايدى وحضرت ابو بكرك شرف شانى وعلو مكانى بياندن مستغنيدر
اندنصكره عمر بن الخطاب رضى الله عنه حضرتلريدر حضرت ابو بكر خلافته بونلرى اختيار ايتمشدر
اون يل والتى آى ودرت كيجه خليفه اولمشدر آخر مغيرة بن شعبه نك فيروز آدلو براوغلانى شهيد
ايلمشدر بوندنصكره عثمان بن عفان رضى الله عنهدر بونلرك زمان خلافتى اون بر يل واون
بركون ياخود اون اوچ كون ايدى ديمشلردر شهيدا قتل اولنمشدر امام احمد رحمة الله عليه
نقلنده حضرت عايشه‌دن مرويدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى مبارك
ارقه‌سن بكا طيارلردى دخى جبرائيل عليه السلام اكا قرآن وحى ايدر ايدى وعثمانه ياز ياعثيم ديو
بيورردى ديمشدر وامام بيهقى روايتنده وارد اولمشدركه خواجهٔ صاحب كرم صلى الله عليه وسلم
حضرتلرى اوتورديغى زمانده حضرت ابى بكر الصديق صاغ يانده وحضرت عمر بن الخطاب صول
يانده وحضرت عثمان قارشوسنده اوتوررلر ايدى وحضرت عثمان رسول الله حضرتلرينك سركاتبى
ايدى رضى الله عنهم اجمعين بركاتبلرى دخى حضرت على بن ابى طالب رضى الله عنه ايدى بونلر
درت يل طقوز آى وسكز كون خلافت ايتمشلردر وعبد الرحمن بن ملجم الندە شهيد اولمشلردر
برى دخى طلحة بن عبيد اللهدركه عشرهٔ مبشره‌نك بريدر يوم الجملده شهادت ميسر اولمشدر
برى دخى زبير بن عوامدر بونلر دخى عشره‌دندر ويوم الجملده شهيد اولمشلردر برى دخى سعد بن ابى
وقاصدر برى دخى عامر بن فهيره‌در وعبد الله بن الارقمدر كه حضرت عمر رضى الله عنه والئ بيت
المال ايتمشيدى حضرت عثمان خلافتنده وفات ايلمشدر برى دخى ابى بن كعبدركه انصار قومنك
سابقلرندندر كاتب وحى ايدى وفخر كائنات زماننده قرآن عظيم حفظ ايدن التى كشينك بريسى

بودر واول زمانده فتوى ويرن علماى اصحابدندر هجرتك اون يدنجى يلنده مدينه‌ده وفات ايتمشدر
برى دخى ثابت بن قيس بن شماسدر يمامه غزاسنده شهيد اولمشدر (برى دخى حنظلة بن الربيع
الاسديدر شهيد اولوب ملائكه‌لر غسل ايتمشدر (برى ابو سفيان بن صخر بن حربدر (برى دخى اوغلى
معاويه‌در كه عمر بن الخطاب رضى الله عنه والئ شام ايتمشيدى حضرت عثمان خليفه اولدقده يرنده
مقرر ايتمشدر ابن اسحق قولنجه معاويه شامده يكرمى يل والى ويكرمى يل ملك اولمشدر (امام
احمد نقلنده عرباض بن ساريه‌دن مرويدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى معاويه
ايچون دعا ايدوب ✱ اللهم علم معاوية الكتاب والحساب وقه العذاب ✱ ديو بيورمشدر معناسى يارب
معاويه‌يه كتاب وحساب تعليم ايله وانى عذابدن صقله ديمكدر كتابت وحى ايله مشهوردر التمش
تاريخنده وفات ايتمشدر سكسان ياشنه قريب اولمشيدى بريده قرنداشى يزيد بن ابى سفياندر حضرت
عمر رضى الله تعالى عنه بونى شامده امير نصب ايتمشيدى اونجى سنه‌ده طاعوندن وفات ايتمشدر
برى دخى زيد بن ثابت النجاريدر رضى الله عنه كتابت وحى ايله مشهوردر فقهاى اصحابدن ايدى
حضرت ابى بكر الصديق زماننده قرآن عظيمى جمع ايدوب حضرت عثمان خلافتنده مصحفه
نقل ايتمشدر اللنجى سنه‌ده وفات ايتمشدر (برى دخى شرحبيل بن حسنه‌در بريدخى علاء بن الحضرميدر
بريده خالد بن وليددر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى سيف الله ديو لقب
قومشدى حديبيه غزاسيله فتح مكه ما بينده اسلامه كلمشدر يكرمى بر ياخود يكرمى ايكى سنه‌سنده
وفات ايتمشدر (برى دخى عمرو بن العاصيدر حديبيه غزاسى اولديغى سنه‌ده اسلامه كلمشدر حضرت
عمر خلافتنده مصرى بو فتح ايتمشيدى ايكى دفعه مصره امير نصب اولنمشدر وفاتى تاريخ هجرتك
قرقندنصكره وبعض قولده اللى سنه‌دنصكره واقع اولمشدر رضى الله عنه برى دخى مغيرة بن
شعبه‌در حديبيه غزاسندن اول اسلامه كلمشدر بركره بصره‌يه بركره كوفه‌يه امير نصب اولنمشدر
اللنجى سنه وفات ايتمشدر (برى دخى عبد الله بن رواحه‌در انصار قومندن خزرج جماعتندن ايدى بدر
غزاسنه حاضر اولنلردندر موته غزاسنده شهيد اولمشدر (برى معيقيبدر اول يمان كتورنلردندر
وغزالرك جمله سنه حاضر اولمشدر حضرت عثمان خلافتنده وفات ايتمشدر بعضيلر حضرت على
خلافتنده وفات ايتدى ديمشلردر (برى حذيفة بن اليماندر كه قديما اسلامه كلنلردندر امام مسلم نقلنده
حديث صحيح وارد اولمشدر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى قيامته دكين نه اولوب
نه اوله جغن حذيفه‌يه تعليم ايتمشيدى وحضرت على خلافتك اولنده وفات ايتمشدر برى دخى
حويطب بن عبد العزادر كه فتح مكه كوننده اسلامه كلمشدر يوز يكرمى يل عمر سوروب تاريخ هجرتك
اللى دردنده وفات ايتمشدر وبو ذكر اولنان صحابهٔ كرام رضى الله تعالى عنهم رسول الله صلى الله
عليه وسلم حضرتلرينك كتابتن ايتمشلردر اما اكثر زمانده كتابت ايدنلر معاويه ايله زيد بن ثابت
ايدى (ابن حجر رحمه الله عليه ايدر زيد بن ثابتدن مقدم ابى بن كعب رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتلرينه كتابت ايتمشدر مدينه‌ده اول كتابت خدمتن ايدن ابى در ومكهٔ معظمه‌ده اول كتابت
ايدن قريش طائفه سندن عبد الله بن سعد بن ابى سرح ايدى صكره‌دن مرتد اولمشيدى فتح مكه
كوننده ينه اسلامه كلدى ديمشدر ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اهل اسلامه شرايع
واحكام بياننده مكتوب شريفلر يازمشدر جمله‌دن برى صدقات بياننده يازيلن مكتوبدركه
حضرت ابى بكر الصديق يانده طورردى اندنصكره ابو بكر رضى الله عنه انس بن مالكى
بحرين جانبنه كوندرديكى زمانده اكا يازمشيدى (ائمهٔ حديثدن امام بخارى وابو داود ونسائى
روايتلرى اوزره مكتوب شريفك صورتى بودر ✱ بسم الله الرحمن الرحيم هذه فريضة الصدقة
التى فرضها رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم على المسلمين والتى امر الله بها رسوله

مطلب مكاتيب النبي عليه السلام

فمن سئلها من المسلمين على وجهها فليعطها ومن سئل فوقها فلا يعط فى اربعة وعشرين من الابل
فادونها من الغنم فى كل خمس شاة فاذا بلغت خمسا وعشرين الى خمس وثلثين ففيها بنت مخاض
انثى فان لم تكن ابنة مخاض فابن لبون فاذا بلغت ستا وثلثين الى خمس واربعين ففيها بنت لبون
انثى فاذا بلغت ستا واربعين الى ستين ففيها حقة طروقة الجمل فاذا بلغت واحدة وستين الى خمس
وسبعين ففيها جذعة فاذا بلغت ستا وسبعين الى تسعين ففيها ابنت لبون فاذا بلغت احدى وتسعين
الى عشرين ومائة ففيها حقتان طروقتا الجمل فاذا زادت على عشرين ومائة ففى كل اربعين ابنة
لبون وفى كل خمسين حقة ومن لم يكن معه الا اربع من الابل فليست فيها صدقة الا ان يشاء ربها فاذا
بلغت خمسا من الابل ففيها شاة ومن بلغت عنده من الابل صدقة الجذعة وليس عنده جذعة
وعنده حقة فانها تقبل منه الحقة ويجعل معها شاتين ان استيسرتا له او عشرين درهما ومن بلغت
عنده صدقة الحقة وليست عنده الحقة وعنده الجذعة فانها تقبل منه الجذعة ويعطيه المصدق
عشرين درهما او شاتين ومن بلغت عنده صدقة الحقة وليست عنده الا ابنة لبون فانها تقبل منه
بنت لبون ويعطى شاتين او عشرين درهما ومن بلغت صدقته بنت لبون وعنده حقة فانها تقبل
منه الحقة ويعطيه المصدق عشرين درهما او شاتين ومن بلغت عنده صدقة بنت لبون وليست عنده
وعنده بنت مخاض فانها تقبل منه بنت مخاض ويعطى معها عشرين درهما او شاتين ومن بلغت صدقته
بنت مخاض وليست عنده وعنده بنت لبون فانها تقبل منه بنت لبون ويعطيه المصدق عشرين درهما
او شاتين فان لم يكن عنده بنت مخاض على وجهها وعنده ابن لبون فانه يقبل منه وليس معه شئ وصدقة
الغنم فى سائمتها فاذا بلغت اربعين الى عشرين ومائة شاة شاة فان زادت على عشرين ومائة الى
مأتين ففيها شاتان فاذا زادت على مأتين الى ثلثمائة ففيها ثلث شياه فان زادت على ثلثمائة ففى كل
مائة شاة فاذا كانت سائمة الرجل ناقصة من اربعين شاتا شاة واحدة فليس فيها صدقة
الا ان يشاء ربها ولا يجمع بين متفرق ولا يفرق بين مجتمع خشية الصدقة وما كان من خليطين فانهما
يتراجعان بينهما بالسوية ولا يخرج فى الصدقة هرمة ولا ذات عوار ولا تيس الا ان يشاء المصدق
وفى الرقة ربع العشر فان لم يكن الا تسعين ومائة فليس فيها صدقة الا ان يشاء ربها * يعنى
بو نسخه شول فريضهٔ صدقه نسخه سيدر كه اول صدقه‌يى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى مسلمانلر اوزرينه فرض قيلمشدر وشول صدقه كه حق سبحانه وتعالى حضرتلرى
آنى رسولنه امر ايتمشدر پس مسلمانلردن بركيمسه كه اول صدقه‌دن سؤال اولنه شول وجه اوزره كه
حق تعالى حضرتلرى فرض ايتمشدر اول كشى اول صدقه‌يى ويرسون وشول كيمسه كه اندن يوقارو
سؤال اولنه يعنى حق جل وعلا حضرتلرى فرض ايتديكندن زياده استندوا و زياده‌يى ويرمسون
يكرمى درت دوه‌ده دخى اكسكده هر بش دوه‌يه برقيون ويريله يكرمى بش دوه‌يه يتشديكى زمانده
جمله‌سى ايچون ايكى ياشنه كيرمش برديشى دوه ويريله اگر اول يوق ايسه اوچ ياشنه كيرمش بر اركك
دوه ويريله واوتوز التى دوه‌يه يتشديكى زمانده تا قرق باشنه وارنجه اوچ ياشنه كيرمش برديشى دوه
ويريله قرق التى‌يه يتشسه التمشه وارنجه درت ياشنه كيرمش بردوه ويريله التمش بره يتشسه
تا يتمش بشه وارنجه بش ياشنه كيرمش بردوه ويريله التمش التى‌يه يتشسه تا طقسانه وارنجه اوچر
ياشنه كيرمش ايكى دوه ويريله طقسان بره يتشسه تا يوز يكرمى‌يه وارنجه دردر ياشنه كيرمش
ايكى دوه ويريله يوز يكرميدن زياده اولسه هر قرقده اوچ ياشنه كيرمش برديشى دوه
ويريله وهر اللى‌ده درت ياشنه كيرمش بردوه ويريله وبر كشينك كه همان درت دوه‌سى اوله زياده
اولميه اكا صدقه ويرمك لازم دكلدر مكر كه كنديسى تبرع ايده بش دوه‌يه يتشسه برقيون ويره
وشول كيمسه كه اوزرينه بش ياشنه كيرمش دوه ويرمك واجب اوله بش ياشنده دوه‌سى اولميه
درت ياشنده بردوه‌سن الهلر وياننجه ايكى قيونن الهلر اگر قيونى وار ايسه اگر يوق ايسه قرق درهم كوشن

الهلر بركيمسه كه اوزرينه درت ياشنده دوه ويرمك لازم اوله وبولنميه بش ياشنده دوه بولنه اول بش
ياشنده اولانى النه وصدقه جمع ايدن كشى اكا يكرمى درهم ياخود ايكى قيون ويره وشول كيمسه كه اوزرينه
درت ياشنده دوه ويرمك لازم اوله وبولنميه اوچ ياشنده دوه بولنه اول اوچ ياشنده اولان قبول
اولنه وياننجه ايكى قيون ياخود قرق درهم ويره وبركيمسه كه اوزرينه اوچ ياشنده دوه ويرمك لازم
اوله اما يانده درت ياشرده دوه بولنه اول درت ياشرده آلنه وصدقه جمع ايدن كيمسه اكا يكرمى درهم
ياخود ايكى قيون ويره وبركيمسه كه اوزرينه اوچ ياشرده ويرمك لازم اوله ويانده بولنميه
ايكى ياشرده بولنه اول ايكى ياشرده اندن قبول اولنه اما ياننجه ايكى قيون ياخود يكرمى درهم
ويره اگر يانده ايكى ياشر ديشى دوه اولمسه اوچ ياشر اركك دوه اولسه اول اركك آلنه ياننجه
نسنه آلنميه وقيونك زكاتى بودر كه بركيمسه‌نك برمقدار قيونى اولسه وسنه‌نك اكثر زماننده
بوغازى يباندن اولسه بو اصل سورى‌يه سائمه ديرلر پس بركشينك سائمه‌سى قرق قيوندن بر اكسك
اولسه اكا صدقه ويرمك لازم اولماز تخان قرق تمام اولسه تا يوز يكرمى‌يه وارنجه برقيون ويرمك
كركدر يوز يكرميدن بر زياده اولديغى زمانده تا ايكى يوزه وارنجه ايكى قيون ويره وايكى يوزدن
زياده اولسه تا اوچيوزه وارنجه اوچ قيون ويره اوچيوزدن زياده اولسه هر يوز قيونده برقيون
ويره وبركشينك كه قيونى قرقدن اكسك اوله اكا زكاة لازم دكلدر مكر كه كندى تبرع طريقيله
ويره وزكاة خوفندن متفرق اولان جمع اولنميه ومجموع اولان تفريق اولنميه وايكى كشينك مشترك
قيونلرى اولسه تراجع ايده‌لر حاصلى هر برينك قرق قيونى اولسه جمله‌سنه برقيون زكاة ويرمك
ايچون بر يره قاتميه‌لر ياخود هر برينك يوز برقيونى اولسه اوچ قيون ويرمك لازم اولسه ايكى
قيون ويرمك ايچون حصه‌لرين آيرميه‌لر وتراجع نه ايديكى عن قريب بيان اولنور وزكاة ايچون
قتى ياشلو قيون وعيبلو قيون اخراج اولنميه وتكه اخراج اولنميه مكر كه زكاة جمع ايدن اختيار
ايده يعنى زكاتن آلديغى سود بنك ايچنده ياشلوسى وعيبلوسى وتكه‌سى فقرا حقنده نفع اوله دخى آله
وكمشك زكاتى ربع عشردر بركيمسه‌نك يوز طقسان درهمدن غيرى كمشى اولمسه اكا زكاة
واجب دكلدر مكر كه تبرع ايده ديمكدر وبو مكتوب شريفلر بكه حضرت عمر يانده طورردى
آنك صورتى بودر * فى خمس من الابل شاة وفى عشر شاتان وفى خمس عشرة ثلث شياه وفى عشرين
اربع شياه وفى خمس وعشرين بنت مخاض الى خمس وثلثين فان زادت واحدة ففيها ابنة لبون
الى خمس واربعين فان زادت واحدة ففيها حقة الى ستين فان زادت واحدة ففيها جذعة الى خمس
وسبعين فاذا زادت واحدة ففيها ابنتا لبون الى تسعين فاذا زادت واحدة ففيها حقتان الى عشرين
ومائة فاذا كانت الابل اكثر من ذلك ففى كل خمسين حقة وفى كل اربعين ابنة لبون وفى الغنم فى كل اربعين
شاة شاة الى عشرين ومائة فاذا زادت واحدة فشاتان الى مائتين فاذا زادت على المائتين ففيها ثلث
شياه الى ثلثمائة فان كانت الغنم اكثر من ذلك ففى كل مائة شاة شاة ثم ليس فيها شئ حتى تبلغ المائة ولا يفرق
بين مجتمع ولا يجمع بين متفرق مخافة الصدقة وما كان من خليطين فانهما يتراجعان بالسوية
ولا يؤخذ فى الصدقة هرمة ولا ذات عيب * بو مكتوب شريف اولكيدن مختصردر ولكن مشتمل
اولديغى احكامده اكا مخالف نسنه يوقدر ابن اثير رحمة الله عليه نهايه‌ده بيورر كه خليط شول
شريكه ديرلر كه مالى اول برشريكك ماليله قاريشق اوله وايكيسى ماييننده تراجع اولمق بودر كه
مثلا برينك قرق صغرى اوله برينك اوتوز صغرى اوله وبونلر بربريله قاريشق اولەلر زكات
جمع ايدن كشى قرق صغردن برمسنه آله واوتوز صغردن بر تبيع آله اندن صكره مسنه ويرن شريك
ثلث اسباعنى اول برشريكدن آله وتبيع ويرن شريك اربعة اسباعنى اول بريندن آله زيرا سنبنك
هر برى شيوع اوزره واجبدر كويا مال ملك واحددر (فتح البارى‌ده ايدر خليطدن مراد نه ايديكنده

اختلاف اولندی پس ابو حنیفه قتنده خلیط شریکدر و بوکا اعتراض ایدوب دیدیلرکه شریك
مالنك عینن بیلز حدیث شریفده خود * انهما یتراجعان بالسویة * بیورلمشدر وخلیط شریك
اولمغی مستلزم دکل ایدیکنه حق تعالی حضرتلرینك (وان کثیرا من الخلطاء) قول شریفی دلالت
ایلر حالبوکه مقدم (ان هذا اخی له تسع وتسعون نعجة ولی نعجة واحدة) قول شریفی ایله بیان
بیورلمشدر دیدیلر وابو حنیفه جانبندن جواب ویروب بو حدیث شریف انلره واصل اولمامشدر
دیدیلر یاخود بویله رأی ایتدیلرکه * لیس فیما دون خمس ذود صدقة * حدیث شریفی اصل
ایتدیلر وخلیطه حکمی بو اصله مغایر اولدیغیچون اکا قائل اولمدیلر (امام اعظم رحمة الله علیه
بیورمشدرکه خلطادن برینك اوزرینه مالك اولدیغی شیده واجب اولماز الا شول خلط اولمدیغی
تقدیرجه واجب اولانك مثلی واجب اولوردیمشدر (سفیان ثوری رحمة الله علیه نسنه واجب اولماز
تا بونك قرق قیونی وآنك قرق قیونی اولمنجه دیمشدر (وشافعی واحمد واصحاب حدیث بیورمشلردرکه
قچان ایکی کشینك ماشیهلری نصابه یتشسه زکاة ویرهلر وانلرك قتنده خلیطه بودرکه
ایکیسنك طواری اوتلاغه بیله کیدهلر بیله کلهلر وصویی بر یردن ایچهلر وارکك دوه جملهسنه
بر یردن صالنه یونده دخی برلك اوزرینه اولهلر وشرکت بوندن اخص در دیدیلر و برمکتوب
شریفلری دخی یمن خلقنه کوندرلمشدر واول کتاب جلیلدرکه انده انواع فقه بیان اولنمشدر زکاة
ودیات واحکام وکبائر وطلاق وعتاق ذکرین وثوب واحدده صلاة احکامن ومس مصحف ذکرین
وغیری احکام شرعیهیی مشتملدر وجمیع فقها انده اولان مقادیر دیاتله احتجاج ایتمشلردر وآنی ائمهٔ
حدیثدن نسائی روایت ایتمشدر وبو حدیث شریفی یونس زهریدن مرسلا وابو حاتم صحیحنده متصلا
ابو بکر بن محمد بن عمرو بن حزمدن اولدخی باباسندن اولدخی جدندن روایت ایتمشلردرکه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اهل یمنه مکتوب یازدی مکتوبده بو وار ایدیکه
برکیمسه برمؤمنی بیکناه قتل ایلسه اول قاتلی آنك یرینه قتل ایدهلر مکرکه وارثلری راضی اولهلر
و بو دخی مذکور ایدیکه برخاتونی قتل ایدن اری خاتونك یرینه قتل ایدهلر بو دخی مذکور ایدیکه
بر نفسك دیتی یوز دوهدر وآلتون اهلنه بیك آلتوندر و بورنده وداده وایکی طوطاقده وخایهلرده
وذکرده تمام نفس دیتی واجبدر و بلده وایکی کوزده دخی تمام دیت و برلمك لازمدر و بر اباقده
نصف دیت و یرلمك کرکدر وال واباق پارمقلرنده هر پارمقده اون دوه دیت و یرلمك کرکدر
و بر دیشده بش دوه دیت و یرلمك کرکدر ومأمومهده وجایفهده ثلث دیت واجبدر مأمومه اکا
دیرلرکه انسانك باشی شویله یارله که تا دماغ اوزرنده اولان دری یه واصل اوله وجایفه اول یارهدرکه
انسانك ایچنه کچه ومنقلهده اون بش دوه واجبدر منقله اول زخمدرکه کمکی کی صدقدنصکره یرندن
کیدروب غیری یره ایلده هب بو ذکر اولنان دیتلر اول مکتوب شریفده مسطور ایدی امام مالك
رحمة الله علیه روایتنده کوزده اللی دوه والده اللی دوه واباقده اللی دوه وموضحهده بش دوه
واجبدر دیو بیورلمشدر موضحه شول یارهدرکه انده کمك کورینه و برمکتوب شریفلری دخی
بنی زهیر قبیلهسنه واردر (روایت اولنورکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری حدیبیه
غزاسندن دوندیکی زمانده روم پادشاهنه مکتوب شریف یازدی اصحابدن بعضیلر ایتدیلر
یا رسول الله روم طائفهسی برمکتوبك که مهری اولمیه اوقومزلر اندن امر ایلدی برکشدن مهر
قازدردیلر اوچ سطر نقش واقع اولمشیدی برسطری محمد برسطری رسول برسطری الله ایدی ومکتوب
شریفی اول خاتمله مهرلدی دخی تاریخ هجرتك التنجی ییلی ایدی دحیة بن خلیفه ایله روم پادشاهنه
ارسال ایلدی (صورت مکتوب شریف بودر * بسم الله الرحمن الرحیم من محمد رسول الله
الی هرقل عظیم الروم سلام علی من اتبع الهدی اما بعد فانی ادعوك بدعایة الاسلام اسلم تسلم

یؤتك الله اجرك مرتین فان تولیت فان علیك اثم الاریسیین و یا اهل الکتاب تعالوا الی کلمة سواء
بیننا و بینکم ان لا نعبد الا الله ولا نشرك به شیئا ولا یتخذ بعضنا بعضا اربابا من دون الله فان تولوا
فقولوا اشهدوا بانا مسلمون * حاصل معنی اسلامه دعوت ایدوب مسلمان اولدیغك تقدیرجه
الله تعالی حضرتلری سکا ایکی کره اجر ویرر اکر اعراض ایدر ایسك تحقیقا سکا تابع اولنلرك دخی
کناهی سنك اوستکهدر دیمکدر وایکی کره اجر ویرمهنك معناسی برکره حضرت عیسایه ایمان
کتوروب صکره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ایمان کتوردیکی ایچون فضیلت
وثواب ویرلمکدر دیمشلر ومکتوب شریفده هرقل عظیم الروم بیورلدی ملك الروم بیورلمدی
آنکیچونکه حکم اسلامله ملکدن معزول اولمش ایدی وعظیم الروم بیورلدیغی الفت ویرمکیچون
ایدی دیدیلر و برمکتوب شریف دخی کسری پرویزه کوندرمشلردرکه نوشروان اوغلیدر خسرو دیمکله
معروفدر صورت مکتوب شریف بودر * بسم الله الرحمن الرحیم من محمد رسول الله الی کسری
عظیم فارس سلام علی من اتبع الهدی وآمن بالله ورسوله وشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریك له
وان محمدا عبده ورسوله ادعوك بدعایة الله فانی رسول الله الی الناس کلهم لینذر من کان حیا و یحق
القول علی الکافرین اسلم تسلم فان تولیت فعلیك اثم المجوس * امام بخاری روایتنده ابن عباس
رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مکتوب
شریفنی عبد الله بن حذافه ایله ارسال ایدوب امر ایلدیکه ایلدوب بحرین حاکمنه ویره اولدخی
امر شریفلری موجبنجه ایلدوب بحرین حاکمنه ویردی اول دخی مکتوب شریفی کسری یه ویردی
کسری اوقودیغی کبی مکتوبی یرتدی بو خبر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
کلدیکی زمانده ظن ایدرمکه ابن مسیب ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
انلره تمزیقله دعا ایلدی دیو بیورمشدر یعنی بنم مکتوبمی یرتدیغی کبی عمرلری یرتله دیمشدر بعض
علما یازمشلردرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری کسری یه وقیصره مکتوبلر ارسال
بیوردی کسری اوقودیغی کبی مکتوب شریفی یرتدی وقیصر اوقودیغی کبی مکتوب شریفی دوردی
واکرام ایدوب یوقاری قالدردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کسری یه بد دعا
ایدوب * مزق ملکه * دیدی وقیصره خیر دعا ایدوب * ثبت ملکه * دیدی لاجرم کسرانك
دولتی دونوب اوغلی شرویه کندوبی خنجرله اوروب هلاك ایلدی وآز زمان ایچنده نسلی منقرض
اولدی اما قیصرك ملکی دائم وثابت اولدی (فتح الباریده مسطوردرکه بر زمانده ملك منصور سلطان
قلاون سیف الدین قلج المنصور نام برمقربنی بعض تحف وهدایا ایله مغرب پادشاهنه کوندردی اولدخی
سیف الدینی برشفاعت خصوصنده فرنك پادشاهنه کوندردی اولدخی قبول ایدوب اکراملر ایلدی
وایتدی سکا برنسنه تماشا ایتدیرهلم بزم تحفه مز بو اولسون بونی کورمش اول دیدی بر آلتون قابلو
صندوق کتوردی وایچندن بر آلتون قلمدان چقاردی وقلمدان ایچندن برمکتوب چقاردی بعض
حروفی زائل اولمش وآردنه برحریر بز یاپشدرمشلر ایتدی بو مکتوب سزك پیغمبریکزك مکتوب
شریفیدرکه جدم قیصره کوندرمش ایدی بزه آبا واجدادیمزدن بو زمانه کلنجه میراث اوله کلمشدر
وقیصردن برو اجدادیمزك وصیتلری بزه بونك اوزرینهدرکه مادامکه بو مکتوب بزده اوله
سلطنت بزم الیمزدن کتمیه بز بونی غایت اهتمامله حفظ ایدرز وتعظیم ایدرز ونصارادن کیزلرز
تا که سلطنتمز دائم اوله دیدی (و برمکتوب شریفلری دخی حبشه پادشاهنه وارمشدر صورت
مکتوب شریف بودر * بسم الله الرحمن الرحیم من محمد رسول الله الی النجاشی ملك الحبشة
اما بعد فانی احمد الیك الله الذی لا اله الا هو الملك القدوس السلام المؤمن المهیمن واشهد ان
عیسی بن مریم روح الله وکلمته القاها الی مریم البتول الطیبة الحصینة فحملت بعیسی فحملته

من روحه ونفخه كما خلق آدم بيده وانى ادعوك الى الله وحده لاشريك له والموالات على طاعته
وان تتبعنى وتؤمن بالذى جاءنى فانى رسول الله وانى ادعوك وجنودك الى الله تعالى وقد بلغت
ونصحت فاقبلوا نصيحتى والسلام على من اتبع الهدى * بونك دخى حاصل معناسى حق تبارك وتعالى
حضرتلرينه حمد وثنا وتوحيد ايندكدنصكره حضرت عيسى عليه السلامك حق ايديكنه
شهادت ايتمكدر وكندى رسالتن اعلام ايدوب بادشاهى وعسكرينى دين اسلامه دعوت ايلمكدر
ومكتوب شريفى عمرو بن اميه ضمرى ايله كوندردى مكتوب نجاشى يه واصل اولنجق اسلامه كلدى
ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك صدق نبوتنه شهادت ايلدى وتحقيقا
حضرت موسانك راكب الحماره شهادتى حضرت عيسانك راكب الجمله شهادتى كبيدر ديدى
يعنى حضرت موسى عليه السلام عيسى عليه السلامك كله جكن خبر ويروب وحماره بنديكن
ذكر ايلمش ايدى او يله واقع اولدى حضرت عيسى عليه السلام دخى رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلم حضرتلرينك كله جكندن ودوه يه بنجى اولديغندن خبر ويرمش ايدى او يله واقع
اولدى ديمكدر اندن نجاشى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه جواب يازدى
صورت جواب بودر * بسم الله الرحمن الرحيم الى محمد رسول الله من النجاشى اصحمة سلام عليك
يارسول الله ورحمة الله وبركاته الله الذى لااله الاهو امابعد فقد بلغنى كتابك يارسول الله فما ذكرت
من امر عيسى فورب السماء والارض ان عيسى لايزيد على ماذكرت ثفروقا انه كما ذكرت وقد عرفنا
مابعثت به الينا فاشهد انك رسول الله صادقا مصدقا وقد بايعتك وبايعت ابن عمك واسلمت
على يديه لله رب العالمين * حاصل معنى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه سلام
ايدوب عيسى حقنده بيورديغك كرچكدر تانيجه بيورد كسه او يله در ديمكدر ومكتوب شريفكك
مضمونى معلوم اولدى شهادت ايدرمكه سن الله تعالانك رسولىسين كرچكسين و پيغمبرلرى
كرچكليجىسين تحقيقا سكا بيعت ايتدم وسنك عمك اوغلى جعفره بيعت ايتدم آنك النده مسلمان
اولدم ديمكدر وبونجاشى اول نجاشيدركه اسمى اصحمه ايدى تاريخ نبوتدن بشنجى يلده مسلمانلر
اكا هجرت ايتمشلر ايدى ورسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى بومكتوب شريفى التنجى يلده عمرو
ايله ارسال ايدوب اسلامه دعوت ايتمشيدى واول زمانده جعفر بن ابى طالب اول دياره ايدى نجاشى انك
اوكنده ايمان كتورمشيدى ومذكور نجاشى وفات ايتديكى كون رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرينه معلوم اولوب حبش ولايتنده نجاشى بوكون وفات ايتدى ديو اصحابنه خبر ويردى ومدينهٔ
منوره ده نمازين قيلدى صكره حبشدن خبر كلدكده تا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرينك بيورديغى كونده وفات ايتديكى ظاهر اولدى وبوندنصكره برنجاشى يه دخى مكتوب
شريفلرى وارمش ايدى انك اسلامى واسمى معلوم دكلدر ديمشلردر والله اعلم ومصر واسكندريه
بادشاهى اولان مقوقس نام كيمسه يه دخى مكتوبلرى وارمشدر صورت مكتوب شريف بودر
* بسم الله الرحمن الرحيم من محمد عبد الله ورسوله الى المقوقس عظيم القبط سلام على من اتبع الهدى
امابعد فانى ادعوك بدعاية الاسلام اسلم تسلم يؤتك الله اجرك مرتين فان توليت فعليك اثم القبط
يا اهل الكتاب تعالوا الى كلمة سواء بيننا وبينكم الانعبد الاالله ولانشرك به شيئا ولايتخذ بعضنا
بعضا اربابا من دون الله فان تولوا فقولوا اشهدوا بانا مسلمون * بونك دخى حاصلى اسلامه دعوت
ونصيحتدر روايت اولنوركه بومكتوب شريفى حاطب بن ابى بلتعه ايله كوندرمشلر ايدى
حاطب مكتوبى ايلتدكده مقوقسه ايتدى سندن اول بونده بركيمسه وار ايدى تكبرلق دعواسن
ايلر ايدى حق تبارك وتعالى حضرتلرى انى دنيا وآخرت بلالرينه مبتلا قيلدى ايمدى سن دخى
غيريلردن عبرت آل غيريلر سندن عبرت المسونلر ديدى ودين اسلامك فضيلت وشرفن بيان

ايدوب نصيحت آميز چوق كلمات ايلدى آخر مقوقس ايتدى بن بو پيغمبرك حالنه نظر ايتدم هركز
بونك امر ننده ونهينده برنامعقول نسنه بولمدم و بيلدمكه بوكشى ساحر دكلدر وكاهن وكاذب دكلدر
ونبوت علامتلرندن بونده بعض حال بولدم مدفون نسنه چيقارمق كبى و بعض اسراردن خبر
ويرمك بوكشيدن صادر اولدى هله برمقدار فكر ايده يم ديدى ومكتوبى آلدى برفيل ديشى حقه نك
ايچنه قويدى صاقلدى وكاتبن چاغروب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك
مكتوب شريفنه جواب يازدردى صورت جواب بودر * بسم الله الرحمن الرحيم لمحمد عبد الله
من المقوقس عظيم القبط امابعد فقد قرأت كتابك وفهمت ماذكرت وماتدعو اليه وقد علمت
ان نبيا بقى وكنت اظن ان يخرج من الشام وقد اكرمت رسولك وبعثت اليك بجاريتين لهما مكان
من القبط عظيم وبكسوة واهديت لك بغلة لتركبها * يازديغى همان بو ايدى واسلامه كلمدى
جوابنك معناسى بودركه مكتوبكى اوقودم وديديكك نسنه يى فهم ايتدم و بنى دينه دعوت ايتديكك
اكلدم و بن بيلورمكه ظهور ايده جك برپيغمبر قالمشدر اما شو يله صانوردمكه ديار شامدن
خروج ايليه وتحقيقا كوندرديكك كشى يه اكرام ايلدم وسكا ايكى جاريه كوندردمكه اهل
مصر ايچنده انلرك تمام قدر واعتبارلرى واردر و بركسوه دخى كوندردم و برقاتر دخى كوندردمكه
بنه سك ديمكدر برمكتوب شريفلرى دخى منذر بن ساوى ديدكلرى بحرين حاكمنه كوندرلمشدر
بو دخى اسلامه دعوت ايچون ارسال اولنمشدر اولدخى جواب يازوب ايتدى يارسول الله مكتوب
شريفكى بحرين خلقنه اوقودم بعضى اسلامى قبول ايدوب مسلمان اولديلر بعضى استمديلر
وبنم مملكتمده يهود وار در ومجوسى واردر نه بيوررسك بنه بكا برامر شريف كوندر ديدى
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى بنه يازديكه * بسم الله الرحمن الرحيم من محمد
رسول الله الى المنذر بن ساوى سلام عليك فانى احمد اليك الله الذى لااله الاهو واشهد ان لااله
الاالله وان محمدا رسول الله امابعد فانى اذكرك الله عزوجل فانه من نصح فانما ينصح لنفسه فانه
من يطع رسلى ويتبع امرهم فقد اطاعنى ومن نصح لهم فقد نصح لى وان رسلى قد اثنوا عليك خيرا
وانى قد شفعتك فى قومك فاترك للمسلمين ما اسلموا عليه وعفوت عن اهل الذنوب فاقبل منهم
وانك مهما تصلح فلن نعزلك عن عملك ومن اقام على يهوديته ومجوسيته فعليه الجزية * حاصل
معنى حق تبارك وتعالى حضرتلرينه حمد وثناد نصكره وكلمهٔ شهادت كتوروب بعض
موعظه بيوردقدنصكره شو يله ديمكدركه بنم سكا واران ايلچيلرم سندن خيلى خشنودلق كتورديلر
وبن سنك قومك حقنده ايتديكك شفاعتكى قبول ايتدم اسلامه كلنلرى حاللرى اوسننه قويه سن
وكناه ايشليلرى عفو ايتدم يعنى اسلامه كليانلرى قتلدن فراغت ايتدم خراج ويرسونلر ومادامكه
سن اصلاح اوزره اوله سن بزسنى عزل ايتمازز و يهوديلكى ومجوسيلكى اوزره طورنلره جزيه بيوردم
ديمك اولور وعمان مملكتنده ايكى ملك وار ايدى قرنداشلر ايدى انلره دخى عمرو بن العاصى ايله
مكتوب كوندرمشدر صورت مكتوب شريف بودر * بسم الله الرحمن الرحيم من محمد عبد الله
ورسوله الى جيفر وعبد ابنى الجلندا سلام على من اتبع الهدى امابعد ادعوكما بدعاية الاسلام اسلما تسلما
فانى رسول الله الى الناس كافة لانذر من كان حيا ويحق القول على الكافرين وانكما ان اقررتما
بالاسلام وليتكما وان ابيتما ان تقرا بالاسلام فان ملككما زائل عنكما وخيلى تحل بساحتكما وتظهر
نبوتى على ملككما * بومكتوب شريفى ابى بن كعب يازمشدر حاصل معنى اسلامه دعوتدنصكره
ديمكدركه اكر اسلامى اقرار ايدرسكز بادشلقلر يكز اوزره قالورسز ينه مملكتكزه سزى مولى قيلورم
اكر قبول اسلام ايتميوب اعراض ايدرسكز تحقيقا سلطنتلريكز سزدن كيدر وبنم عسكرم سزك
ديار يكز اورته سنه كيرر و بنم نبوتم سزك سلطنتكزه غالب اولور ديمكدر مكتوب شريفى ايلدن

عمرو بن العاص رضی الله عنه بیورمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
خدمتندن کیدوب عمان مملکتنه واردیغم زمانده بکلرندن عبدالله دیدکلری بکه واروب بولوشدم
بو اول برقرنداشدن خلقده وسائر جهتده افضل ایدی همان ایتدم بن فخر عالم صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینک ایلچیسیم سکا و قرنداشکه ارسال اولندم دیدم ایتدی اول برقرنداشم بندن یوکدر
وملکده بندن مقدمدر سنی اکا اولاشدیرم مکتوب شریفی اکا اوقیه سک اندن ایتدی بنی نه نسنه یه
دعوت ایلرسک بن ایتدم سنی الله تعالی وحده لاشریک له حضرتلرینه دعوت ایدرم وکرکدرکه
الله تعالی حضرتلرندن غیری معبودی ترک ایدوب فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری
انک قولی ورسولی اولدیغنه شهادت ایده سک دیدم اندن یا عمرو سن قومک سیدی اوغلیسک
سنک بابک نیجه ایلدی بزاکا اقتدا ایده رز دیدی بن ایتدم بابام اولدی محمده ایمان کتورمدی بن
استردمکه ایمان کتوروب اکا تصدیق ایمش اولوب آنک رأیی اوزره عمل ایدم حق تعالی حضرتلری
بکا هدایت ایلدی بن مسلمان اولدم عبدالله ایتدی نه زمانده مسلمان اولدک بن یقین زمانده مسلمان
اولدم دیدم ایتدی اسلامک قنده واقع اولدی بن ایتدم نجاشی قتنده واقع اولدی ونجاشینک
اسلامه کلدیکن حکایت ایلدم ایتدی نجاشی اسلامه کلدکده ملکنده اولان قومی نیجه ایلدیلر
بن ایتدم سلطنتده مقرر قیلوب اتباع ایتدیلر ایتدی پاپاسلری وکشیشلری دخی تابع اولدیلرمی بن ایتدم
نعم تابع اولدیلر ایتدی یا عمرو صاقن یلان سویلمه آدم اوغلاننده یلاندن قبیح نسنه یوقدر
بن ایتدم کذب ایتمزم وبزم دینمزده کذب حلال دکلدر اندنصکره عبدالله ایتدی سزک پیغمبریکز نه اصل
نسنه امر ایلر ونه اصل نسنه دن نهی ایلر بن ایتدم حق تعالی حضرتلرینک طاعتنی امر ایلر
ومعصیتندن نهی ایلر وصدق وخیر بیورر وصله رحم امر ایلر وظلم وتعدیدن وزنادن وشرب خمردن
وپوتلره وخاچه طاپمقدن نهی ایلر دیدم ایتدی نه کوزل نسنه یه دعوت ایلرایمش اکر قرنداشم بکا تابع
اولایدی وارردق محمده ایمان کتوروب تصدیق ایدردک اما قرنداشم سلطنتی قویوب کدا اولمغی
اختیار ایتمزدیدی بن ایتدم اکر اسلامه کلور ایسه فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری
بنه قومی اوستنه آنی پادشاه ایلر وغنیلرندن زکاة آلور دخی فقیرلرینه ویرر ایتدی بو کوزل عادتدر
وزکاة نه ایدیکن صوردی بن دخی خبر ویردم پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری
اموالده فرض ایتدیکی صدقاتی اعلام ایدوب نا دوه زکاتنه کلنجه سویلدم ایتدی یا عمرو شمدی
بزم یانده کزوب اغاج اوتلیان وصویه واران طوارلریمزدن الینورمی دیدی نعم الینور دیدم ایتدی
والله اکلمزمکه بنم قومم بعد دارایله وکثرت عدد ایله بوکا مطیع اوله لر دیدی یعنی مملکتلری ایراقدر
وکندولری چوقلق طائفه در ایکنده دشمندن قورقازلر دیمک استردی عمرو ایدر برقاچ کون
قپوسنده طوردم عبدالله اول برقرنداشنه بولوشدی وبنم سوزلرمدن خبر ویردی اندنصکره اول
قرنداشی بنی دعوت ایلدی ایچرو کیردم آدمیلر قوللمدن طوتدیلر صالیویرک دیو امر ایتدی قوللرمی
صالیوردیلر ایلرو واردم اوتورمق استدم بنی اوتورمغه قومدیلر یوزینه بقدم بکا حاجتک نه در
سویله دیدی بن دخی مهرلو مکتوب شریفی صوندم مهرن بوزوب مکتوب شریفی آخرینه دکن
اوقودی اندن قرنداشنک النه ویردی اول دخی تمام اوقودی اما اول ملاقات ایتدیکم قرنداشی
صکره بولوشدیغمدن ملایم ایدی اندن سؤال ایدوب ایتدی قریش طائفه سی بوکشی ایله نیجه
ایلدیلر بکا خبر ویر بن ایتدم بعض حسن رضا ایله وبعضی قلجله تابع اولدیلر وجمله خلق
اسلامه رغبت ایتدیلر وحق تعالی حضرتلرینک هدایتی یتشوب هپ ادراک ایتدیلرکه اولدن
ضلالتده ایمشلر جمله سی ایمانه کلدیلر سندن غیری کیمسه قالدیغی معلوم دکلدر اکر اسلامه
کلمزایسک بیلمش اول که سنک اوستکه عسکر کلور همان ایمانه کل خلاص اول وسنی قومک اوستنده

بنه

بنه حاکم نصب ایلسون واوزرینه عسکر کلمسون دیدم ایتدی بو کون بنی قو وارکیت یارین ینه
کله سین بن دخی دونوب کتدم اول بولوشدیغم قرنداشنه واردم ایتدی یا عمرو اکر سلطنتی
خوفی مانع اولماز ایسه اومارمکه قرنداشم مسلمان اوله ایرته سی اولدی ینه واردم بنی بولوشدرمدیلر
آخر عبدالله بنی کوندردی ایچرو کیردم ایتدی سنک دعوت ایتدیکک نسنه یی فکر ایتدم اکر بن شمدی
المده اولان نسنه یی برکشی یه تملیک ایدر ایسم انک خود عسکری بوراده بکا کلوب واصل اوله مز
کلدیکی تقدیرجه بندن نسنه خیر ایده مز حال بویله اولیجق بن اکا اطاعت ایدر ایسم عرب طائفه سنک
غایت ضعیفی اولمق لازم کلور دیدی ایمدی بن یارین چیقار کیده رم دیدم بنم کیده جکم مقرر
بیلدی دخی قرنداشیله بره کلوب تنها مصاحبت ایلدیلر صباح اولدیغی کبی بکا آدم کوندروب
ایکیسی بیله اسلامه کلدیلر ورسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینی تصدیق ایتدیلر
وبکا رخصت ویردیلر زکاة جمعنه باشلدم ومخالفت ایدنلر اوستنه بکا عون ونصرت ایتدیلر
دیو بیوردی وبرمکتوب شریفی دخی یمامه صاحبی اولان هوذة بن علی یه ارسال اولنمشدر سلیط
بن عمرو نام کیمسه ایله کوندرمشلر ایدی صورت مکتوب شریف بودر * بسم الله الرحمن الرحیم من
محمد رسول الله الی هوذة بن علی - سلام علی من اتبع الهدی واعلم ان دینی سیظهر الی منتهی الخف
والحافر فاسلم تسلم واجعل لك ما تحت یدیك * حاصل معنی بنم دینم یقین زمانده اقصای ممالک
معموره یه دک ظهور ایده سه کرکدر اسلامه کل سالم اول والکده اولان مملکتی ینه سکا تفویض
ایده یم دیمکدر (روایت اولنورکه مذکور سلیط مهرلو مکتوبی کتوروب هوذه یه صوندقده اکرام
وعزت ایدوب آلدی اوقودی مضمون شریفی معلوم اولیجق عذر وبهانه یه بشلدی ورسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه جواب یازوب طائفهٔ عرب سلطنت بندن کندیکن استرلر
بکا بوندن غیری برنسنه بیور تابع اوله یم دیدی وسلیطه برمقدار جائزه وخلعت ویروب کوندردی
ونه ویردی ایسه سلیط جمله سین پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه کتوردی وهوذه نک
احوالندن خبر ویردی رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مکتوبن اوقودیغی کبی
بد دعا ایدوب هلاك اولسون والنده اولان مال وملکی هلاك اولسون دیو بیوردی خواجهٔ عالم
صلی الله علیه وسلم حضرتلری فتح مکه دن دوندیکی زمانده هوذه هلاك اولدی دیو جبرائیل
علیه السلام خبر کتوردی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری ایتدی یقین زمانده یمامه
دیارنده برکذاب ظهور ایدوب دعوای نبوت قیلسه کرکدر وبن انتقال ایتدکدنصکره قتل اولنسه
کرکدر دیو بیوردی فی الحقیقه آززمان کچمدین مسیلمة الکذاب ظهور ایدوب نبوت دعواسین
ایتدی صکره دن یمامه جنکنده قتل اولندی وبرمکتوب شریفلری دخی شام ولایتنده غوطه
دیدکلری موضعده اولان حارث بن ابی شمر غسانی یه ارسال اولنمشدر صورت مکتوب شریف
بودر * بسم الله الرحمن الرحیم من محمد رسول الله الی الحارث بن ابی شمر سلام علی من اتبع الهدی
وانی ادعوك الی ان تؤمن بالله وحده لاشریك له یبقی لك ملكك * بو مکتوب شریفی شجاع بن وهب
نام کیمسه ایله ارسال بیورمشلردر وبرمکتوب دخی ایله حاکمی اولان یوحنة بن رؤبه یه یازمشلردر
اول زمانده که تبوکه کلوب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه ملاقات ایدوب خراج
کتوردی وصلح ایلدی صورت مکتوب شریف بودر * بسم الله الرحمن الرحیم هذه امنة
من الله ومحمد النبی رسول الله لیوحنة بن رؤبة واهل ایلة اساقفتهم وسائرهم فی البر والبحر لهم
ذمة الله وذمة النبی ومن کان معه من اهل الشام ومن اهل الیمن ومن اهل البحر فمن احدث منهم
حدثا فانه لایحول ماله دون نفسه وانه طیب لمن اخذه من الناس وانه لایحل ان یمنعوه مایریدونه
ولا طریق یریدونه من بر او بحر * بو مکتوب شریف عهدنامه درکه یوحنه یه وایله خلقنک رئیسلرینه

وغيريلرينه برو بحرده اول طائفه‌دن كيم وارايسه جمله سنه ودخی بوحنه‌يه تابع اهل شامدن
واهل يمندن واهل بحردن كيم وارايسه انلره عهد وامان ايچون ويرلمشدر من بعد ذميلردر
اما شويله كه بريسی برمنكر فعل ايشليه بر بدعت پيدا ايليه ماليله قورتلماز ومالی حلالدر هركيم
آلورايسه وشويله كه كندو حاللرنده اولەلر كيمسه مرادلرينه ويوللرينه مانع اولميه بر و بحردن
قنده استرلر ايسه كيده‌لر ديمكدر و بومكتوب رسول الله صلی الله عليه وسلم حضرتلرينك
اذن شريفلريله جهيم بن الصلت وشرحبيل بن حسنه‌نك مكتوبيدر ديمشلردر برمكتوب
دخی جرباوازرح خلقی تبوكده كلوب خراج كتوردكلری زمانده انلره عهدنامه يازلمشدر صورت
مكتوب شريف بودر * بسم الله الرحمن الرحيم هذا كتاب من محمد النبی رسول الله لاهل ازرح انهم
آمنون بامان الله وامان محمد وان عليهم مائة دينار فی كل رجب وافية طيبة والله كفيل عليهم بالنصح
والاحسان الی المسلمين ومن لجاء اليهم من المسلمين من المخافة * بونك دخی محصلی ازرح خلقنه
امان ويروب هررجب آينده يوز التون ويرمك شرط ايدوب واهل اسلامله حسن معامله قيلمق اوزره
عهد ايلمكدر وحسين بن عبدالله بن ضميره‌دن اولدخی باباسندن واول جدندن روايت ايتمشلردر كه
بركون فخر كائنات عليه اكمل التحيات افنديمز حضرتلری ضميره‌نك والده‌سی يانندە اوغرادی
كورديكه خاتون طوروب اغلرايدی نيچون اغلرسك آچميسك يوخسه چپلاقميسك ديو بيوردی
اول ايتدی يارسول الله اوغلومی بندن آيرديلر انكيچون اغلرم اندن رسول الله صلی الله تعالی عليه
وسلم حضرتلری امر ايلديكه اوغلی اناد ن آيرمه‌لر وآدم كوندروب ضميره‌يی آلان كيمسه‌يی
كتوردی وضميره‌يی آندن صاتون آلدی ابن ابی ذويب رضی الله عنه ايتدی رسول الله صلی الله
عليه وسلم حضرتلری بو يله ايتدكدنصكره حضور شريفلرنده برمكتوب وارايمش اول
مكتوبی بكا اوقودی وصورت مكتوب شريف بودر * بسم الله الرحمن الرحيم من محمد
رسول الله لابی ضميرة واهل بيته ان رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم اعتقهم وانهم اهل بيت
من العرب ان احبوا اقاموا عند رسول الله وان احبوا ارجعوا الی قومهم فلا يعرض لهم الابحق
ومن لقيهم من المسلمين فليستوص بهم خيرا * بومكتوب شريف ابو ضميره‌يه واهل بيتنه عتاق
نامه‌در وآنلر طائفهٔ عربدن بشقه براهل بيتدر كيمسه‌نك اسيری دكللردر اكر استرلر ايسه رسول الله
صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينك يانندە طوره‌لر استرلر ايسه كندو طائفه‌لرينه كيده‌لر
بغيرحق كيمسه بونلری انجتميه ومسلمانلردن راست كلان كيمسه رعايت ايليه ديمكدر و بومكتوب
شريفلری دخی دومة الجندل حاكميله مصالحه واقع اولدقده صلح‌نامه يازلمشدر و برمكتوب دخی
عداء بن خالده قول صاتدقده يازلمشدر * صورت مكتوب شريف بودر * بسم الله الرحمن الرحيم هذا
ما اشتری العداء بن خالد بن هوذة من محمد رسول الله اشتری عبدا اوامة لاداء له ولاغائلة ولاخبثة بيع
المسلم المسلم * حاصل معنی مذكور عدايه براسير بيع ايدوب الينه تمسك ويرمشلركه مزبور اسيرده
مرض يوقدر وغائله يوقدر وايلك دكلدر وغائله‌دن مراد بومقامده قاچقونلق واوغريلق وزاربلك
ديمشلر حاصلی بوذكر اولنان عيبلردن بريدر ديمك اولور ورسول الله صلی الله عليه وسلم
حضرتلرينك بومكتوبلری معاملاتده شاهد طوتمق مشروع ايديكنه دليلدر ديمشلردر امابو دخی
واقع اولمشدركه بيع ايتديلر شاهد طوتمديلر وشرا ايتديلر ومبارك جبه‌لرين بر يهودی يه رهن قوديلر
شاهد طوتمديلر حاصل كلام بودركه معاملاتده شاهد طوتمق خوبدر صوكنده نزاعدن سالم اولورلر
اما واجب نسنه دكلدر اكر واجب اولايدی فخر عالم صلی الله عليه وسلم حضرتلری هربار شاهد
طوترلرايدی باوجود رهن خصوصی مظنهٔ نزاع ايكن انده ده ترك ايتمشلردر واول فخر عالم صلی الله
عليه وسلم حضرتلرينك امراسی بونلردركه ذكر اولنور (باذان بن ساسان كه بهرام اولادندن ايدی

آنی يمن ولايتنه امير نصب ايتمشلردر ملوك عجمدن اولا اسلامه كلان واسلامده يمن ديارينه اولا
نصب اولنان امير بودر (وخالد بن سعيدی صنعا شهرينه امير نصب ايتمشلردر (وزياد بن لبيدی
حضرموت قبيله سنه امير نصب ايتمشلردر (وابوموسی الاشعری يی زبيد وعدن مملكتلرينه امير نصب
ايتمشلردر (ومعاذ بن جبل حضرتلرينی جندولايتنه امير نصب ايتمشلردر (وابو سفيانی نهران
ديارينه امير ايتمشلردر (واوغلی يزيدی تيم قبيله سنه امير ايتمشلردر (وعتاب بن اسيدی مكه شهرينه
امير نصب ايتمشلردر وسكزنجی سنه‌ده امير الحج دخی ايتمشلردر وعلی بن ابی طالب رضی الله تعالی عنه
حضرتلرينی يمن قضاسنه مولی قيلمشلرايدی (وعمرو بن العاصی عمان مملكتنه واعمالنه امير ايتمشلرايدی
وسابقا اشارت اولنان اوزره طقوزنجی سنه‌ده حضرت ابی بكر الصديق امير الحج نصب ايتمشلرايدی
چيقوب حجاجله كتدكدنصكره رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری بو يلدنصكره
مشركلر حج ايتمسونلر وبيت شريفی عادت جاهليه اوزره كيمسه عريان طواف ايتمسون ديو
برامر يازوب حضرت علی رضی الله عنهك الينه ويرديلر وارمنا ده حجاج ايچنده بو امری اوقويو
بيورديلر حضرت علی دخی چيقوب عرج ديدكلری موضعده حضرت ابی بكره يتشدی ياعلی
اميرميسك يوخسه رسولميسن ديدی حضرت علی ايتدی يا ابا بكر رسولم بنی فخر عالم صلی الله
تعالی عليه وسلم حضرتلری ارسال ايتديكه خلق اراسنده امر شريفنی اوقويم بو يلدنصكره
مشركين حج ايتميه‌لر وعريان طواف ايتميه‌لر ديدی رافضيلر بورادن ضلالته دوشمشلردركه اول زمانده
ابو بكری عزل ايدوب حضرت علی يی يرينه نصب ايتمشدی ديرلر اما عبث هرزه سويلرلر حضرت
ابی بكر معزول دكل ايدی وحضرت علی همان ذكر اولنان خدمت ايچون ارسال اولنمشيدی
روافض خذلهم الله كذب وافترا ايدرلر هزار نامعقول هذيان اختراع ايتمشلردر بريده بو سوزلريدر
وذكر اولنان امرادن غيری جميع صدقات ايچون صحابهٔ كرامدن دخی چوق كيمسه‌يی مولی قيلمشلردر
اما اطراف ممالكه ارسال بيوردقلری ايلچيلر بونلردركه ذكر اولنور (روايت اولنوركه تاريخ هجرتدن
يدنجی سنه محرمنده بركونده آلتی كيمسه‌يی آلتی جانبه ارسال ايتمشلردر قاضی عياض رحمة الله عليه
شفاسنده امام واقديدن نقل ايتمشدركه ارسال اولنان كيمسه‌لرك هربری نه طائفه‌يه كوندرلدی ايسه
اول طائفه‌نك لسانی كندويه فتح اولندی اول دلدن سويلمكه بشلدی ديمشدر اول كوندردكلری
ايلچی عمرو بن اميهٔ ضمريدركه حبشه ملكی اولان نجاشی‌يه ارسال اولنمشيدی ايكی مكتوب شريف
ويرمشلرايدی برنده يازيلان نجاشی‌يی اسلامه دعوت ايدی وبرنده ام حبيبه‌يی كنديلره تزويج
ايدیويرمك ايدی عمرو مكتوبلری صونديغی كبی نجاشی آلوب كوزلرينه سوردی وتواضعا تختندن
اينوب براوسنه اوتوردی وديار حبشه‌ده اولان صحابهٔ كرام محضرنده كلمهٔ شهادت كتوروب
مسلمان اولدی اكر قادر اولايدم خدمت شريفلرينه واروردم ديدی اندن مكتوبلری براغاج
حقه‌نك ايچنه قويوب صاقلدی ومادامكه بو مكتوب شريفلر حبشه اراسنده در انلردن خير
وبركت زائل اولمازديدی (ودحية بن خليفه‌يی روم پادشاهنه مكتوب شريفله كوندروب دين
اسلامه دعوت ايتمشلرايدی هرقل قصد ايتمشيديكه اسلامه كله طائفهٔ روم رضا ويرمديلر وهرقل
زوال سلطنتدن خوف ايدوب هدايت ميسر اولمدی (وعبدالله السهمی يی كسرايه كوندرمشلر
ايدی (وحاطب بن ابی بلتعه‌يی مقوقسه كوندرمشلر ايدی (وشجاع بن وهبی بلقاملكی اولان
حارث بن ابی شمره كوندرمشلر ايدی (وسليط بن عمروی هوذه‌يه وثمامة بن اثاليه كوندرمشلر ايدی
ثمامه‌يه هدايت ميسر اولوب اسلامه كلدی ذكر اولنان آلتی كيمسه كه بركونده ارسال اولنمشلرايدی
بونلردركه بيان اولندی (وعمرو بن العاصی عمان پادشاهلری اولان جيفر وعبد آدلو قرنداشلره
ارسال ايتمشلرايدی ايكيسنده هدايت ميسر اولوب ايمانه كلديلر (وعلاء بن الحضرمی يی بحرين

پادشاهی اولان منذر بن ساوی یه کوندرمشلر ایدی اولدخی ایمانه کلمشدر (ومهاجر بن ابی امیه یی
یمن بکلرندن حارث بن کلاله کوندرمشلر ایدی (وابوموسی الاشعری ایله معاذ بن جبلی تبوك
غزاسندن دونشده یمن دیارینه ارسال ایتمشلر ایدی اول زمانده اکثر اهل یمن اسلامه کلمشلردر
انلردنصکره حضرت علی بن ابی طالبی کوندرمشلر ایدی حجة الوداعده ملاقات ایلدیلر (وجریر بن
عبداللهی ذی الکلاع وذی عمرو دیدکلری یمن بکلرینه ارسال ایتمشلر ایدی مزبورلره هدایت
میسر اولوب اسلامه کلمشلردر وجریر دخی انلرده ایکن فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری سعادتله دار آخرته انتقال ایتمشدر (وعمرو بن امیه ضمری مسیلمة الکذابه مکتوبله
ارسال اولنمش ایدی وقیصر بکلرندن فروة بن عمروی دین اسلامه دعوت ایچون کوندرلمش ایدی
مزبور فروه ایمانه کلدی ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ایمان کتوردیکن
مکتوبله اعلام ایتدی وخدمت شریفلرینه برآت و برقاتر و برحمار و برقاچ پاره قماش و برآلتونلو
قفتان کوندردی وهدایایی مسعود بن سعد نام کمسه ایله کوندرمش ایدی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری اول کمسه یه اون ایکی وقیه کمش و یردی ووقیه دیو قرق درهمه دیرلر
وجمع صدقات ایچون ارسال اولنان کمسه لر تاریخ هجرتك طقوزنجی ییلنده غرۀ محرمده کوندرلمشلردر
خصوص مزبور ایچون عیینة بن حصن فزاری بنی تمیم قبیله سنه کوندرلمشدر و بریده و بعض
قولده کعب بن مالکی اسلم وغفار قبیله لرینه کوندرلمشدر وعباد بن بشر سلیم ومزینه قبیله لرینه
کوندرلمشدر ورافع بن مکیث جهینه قبیله سنه کوندرلمشدر وعمرو بن العاصی فزاره یه کوندرلمشدر
وضحاك بن سفیان بنی کلاب قبیله سنه کوندرلمشدر و بسر بن سفیان و بعض قولده نحام عدوی
بنی کعب طائفه سنه کوندرلمشدر وعبدالله بن اللتبیه ذبیان قومنه کوندرلمشدر وسعد هذیم قومندن
برکمسه دخی کندی طائفه سنه کوندرلمشدر * (فصل سابع) * اول حضرتك مؤذنلری
وخطیبلری وشعراسی وحادیلری بیانندهدر شویله معلوم اوله که رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینك درت مؤذنی وار ایدی بریسی حضرت بلال حبشیدر که ابو بکر الصدیقك
معتقیدر اول اذان اوقویان حضرت بلالدر (روایت اولنمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرندن جهادك ثواب وفضیلتن اشتمش ایدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرندنصکره اذاندن فراغت ایدوب جهاده مشغول اولمق استدی حضرت ابی بکر
الصدیق رضی الله عنه منت ایدوب کندی زمانده دخی اذان اوقوتدی بعض روایتده رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندنصکره خلفاء اربعه یه اذان اوقومدی همان برکره
حضرت عمر رضی الله عنه شامی فتح ایتدیکی زمانده چیقدی اذان اوقودی صحابۀ کرام بلالك
اذانن اشیدیجك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرین آکدیلر دخی شولقدر آغلدیلر
ناله وزاری ایتدیلر که طاغ وطاشی حرکته کتوردیلر رضی الله تعالی عنهم اجمعین تاریخ هجرتك
اون یدنجی ییلنده دیار شامده وفات ایتمشدر سن شریفی آلتمشدن زیاده ایدی بعضیلر دمشقده
و بعضیلر حلبده مدفوندر دیدیلر بریسی دخی عمرو بن ام مکتوم حضرتلریدر که اعمی ایدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن مقدم مدینۀ منوره یه هجرت ایدنلردندر بری دخی سعد بن عائذدر که
قبا ناحیه سنده پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه اذان اوقومشدر بعضیلر قولنجه
انده اوقویان سعد بن عبدالرحماندر دیمشلر ومکة اللهده ایکن مؤذنی ابو محذوره ایدیکه اسمی
اوس بن معیر ایدی اللی طقوز تاریخنده مکة اللهده وفات ایلمشدر رضی الله عنهم (وشعراسی
اوچ کمسه در بریسی کعب بن مالکدر بریسی دخی عبدالله بن رواحه در بریسی دخی حسان بن
ثابتدر کفار شعراسی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرین حاشا هجو ایتدکلرنجه بونلر

جواب ویروب انلرك هذیانات واسنادلرین دفع ایدرلردی خواجۀ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری حضرت حسانه دعا ایدوب * اللهم ایده بروح القدس * دیو بیورمشدر روایت
اولنور که حضرت جبرائیل علیه السلام حسانه یمش بیتده معاونت ایلمشدر وحدیث شریفده
وارد اولمشدر که * ان جبرائیل مع حسان ما نافح عنی * دیو بیورلمشدر یعنی تحقیقا جبرائیل علیه
السلام حسانله در مادامکه حسان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن کفارك
کلامن دفع ایلر دیمکدر مراد کفاری هجو ایدوب شعرلرینك جوابن ویرمکدر حسان رضی الله
عنه یوز یکرمی ییل عمر سورمشدر و کندی باباسی ثابت وجدی منذر و باباسنك جدی حرام جمله سی
یوز یکرمیشر ییل عمر سورمشلر ایدی اللی درت سنه سنده وفات ایلمشدر (وخطیبی ثابت بن
قیس بن شماس ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بونك ایچون اهل جنتدر
دیو شهادت ایلمشدر اول حضرتك وانصار قومنك خطیبلری ایدی یمامه غزاسنده شهید اولمشدر
(حادیلری درت کمسه ایدی بریسی مذکور عبدالله بن رواحه ایدیکه سفرلرده اول حضرتك
اوکنجه حدا ایلردی یعنی آوازایله خوب بیتلر اوقورایدی دوه لری شوق وحرکته کتورر ایدی
بری دخی عامر بن الاکوع ایدی خیبر غزاسنده شهید اولمشدر (بری دخی انجشه ایدیکه برسیاه
قولدر غایت خوب حدا ایلردی حضرت انسدن مرویدر که براء بن مالك ارلره حدا ایلر ایدی
وانجشه خاتونلره حدا ایلردی واشعار اوقوردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
انجشه یه * رویدك رفقا بالقواریر * دیو بیوردی یعنی خاتونلر یانجه آوازه ایلکدن انجشه یی
منع ایلدی بعضیلر ایتدیلر بوندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مراد شریفی
آوازه واشعاردن کلمکدن خاتون طائفه سنك کوکللرینه هوا کلسون دیمك ایدی دیدیلر بعضیلر دخی
ایتدیلر دوه لر آوازا اشیدیجك تیز تیز یورومکه باشلرلر خواتین طائفه سی سرعت حرکته تحمل ایده مزلر
آنکیچون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری قواریرله تعبیر بیوردی قواریر شیشه لر
دیمکدر مراد خاتونلر شیشه لر کبیدر دوه لری قتی سورمه انلره انکسار کلسون دیمك ایدی دیمشلردر
* (فصل ثامن) * فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری آلات حربی بیانندهدر
شویله معلوم اوله که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك طقوز قلیجی وار ایدی
برینك آدی مأبور ایدی اول مالك اولدیغی قلیج بو ایدی ومدینه یه هجرت ایتدکده کتوردیکی قلیج
بو قلیج ایدی دیمشلردر برینك دخی آدی عضب ایدی بدر غزاسنه تشریف بیوردیغی زمانده سعد بن
عباده کوندرمش ایدی برینك آدی ذوالفقار ایدی اولدن عاصی بن منبه آدلو کافرك قلیجی ایدی
بدر غزاسنده کافر قتل اولنوب قلیجی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه واصل اولدی
بو قلیج جمیع جنکلرده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن آیرلمز ایدی و باشلغی
ودیلکی وخلقه لری وتوقه لری وجب راستی کمشدن ایدی (برینك دخی آدی قلعی ایدی وقلع
ضم قافله وفتح لامله بر یردر که مذکور قلیج اورادن کلمش ایدی (برینه دخی بتار دیرلر ایدی (برینه دخی
حتف دیرلر ایدی (برینه دخی مخذم دیرلر ایدی (برینه دخی رسوب دیرلر ایدی (برینه دخی قضیب
دیرلر ایدی ومبارك جبه لری یدی ایدی (برینه ذات الفضول دیرلر ایدی اوزون جبه ایدی بدر
غزاسنده سعد بن عباده کوندرمش ایدی و بو جبه درکه ابو الشحم آدلو یهودی یه رهن قویوب
بر مقدار قرض آرپه آلدیلر و بریله قدر مدیون اولدیلر (بری دخی ذات الحواشی (بری دخی ذات الوشاح
بری دخی سغدیه ایدی (روایت اولنور که بو سغدیه دیدکلری جبه اول جبه در که حضرت داود
علی نبینا وعلیه السلام جالوتی قتل ایتدیکی زمانده کندینك مبارك آرقه سنده ایدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بنی قینقاع طائفه سندن آلمش ایدی (برینه دخی فضه

دیرلرایدی بونی دخی اول طائفه دن آلمشلرایدی (برینه دخی بتراء دیرلرایدی قیصه جق جبه ایدی
(برینه دخی خرنق دیرلرایدی احد غزاسنده فخر کائنات علیه افضل الصلوات حضرتلری ایکی جبه
کیمش ایدی و بریسی ذات الفضول بریسی فضه ایدی وخیبر غزاسنده دخی ایکی جبه کیمشلرایدی
بریسی ذات الفضول بریسی سغدیه ایدی ومبارك یایلری آلتی قبضه ایدی بریسنه زوراء دیرلرایدی
واوچی بنی قینقاع غنیمتندن ایدی انلرك برینه روحاء برینه صفراء برینه شوحط دیرلرایدی
وبر یایلرینك آدی دخی کتوم ایدی احد کوننده اوفاندی دخی قتاده آلدی (برینه دخی سداد دیرلر
ایدی (وبردانه ترکشلری وارایدیکه یاغی قایشدن ایدی اوچ دانه حلقه سی وصویه سی کمشدن
ایدی (واوچ قلقانی وارایدی برینه زلوق دیرلرایدی بریسنه فتق دیرلرایدی بریسی دخی برقلقان
ایدیکه ارمغان کتورمشلرایدی اوزرنده برطوشانجل شکلی وار ایدی بعضیلر قوچ صورتی وار
ایدی دیمشلردر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مبارك الینی اول صورتك اوستنه قودی
دخی صورت محو اولدی آثری قالمدی دیمشلردر (ودرت کوندری وارایدی برینه مثوی برینه مثنی
دیرلرایدی وایکیسنك آدلری معلوم اولمامشدر (وایکی حربه سی وارایدی بریسی بیوك حربه
ایدی بیضاء دیرلرایدی (بری دخی کوچك حربه ایدی اکا عنزه دیرلرایدی صحراده نماز قیلدیغی
زمانده اوکنه دیکرلرایدی (وایکی مغفری وارایدی برینه سبوغ برینه موشح دیرلرایدی بوذکر
اولنان آلات حرب وقتال ایدی بونلردن غیری دخی اسبابدن برفسطاطلری وارایدی فسطاط دیو
برنوع چادره دیرلر که اول دیارده استعمال اولنور و برمحجنلری وارایدی ومحجن دیدکلری براکری
باشلو چوماقدر دوه یه بندکلری زمانده اوکلرینه آصارلرایدی و برعصالری و برسردسته لری
وارایدی و برقاچ قدحلری وارایدی وقدحدن مراد شول اوسکره لردرکه انلردن صو وشربت
ایچلور برینه ریان برینه مغیث دیرلر ایدی برینك دخی اوچ یردن کمش زنجیرجکلر باغلنمش
ایدی بریسی دخی اغاچدن ایدی بری صرچه دن ایدی (و برچناقلری وار ایدی طاشدن یونلمش
ایدی مخضب دیرلردی و بر یافرطاسلری وارایدی و برصوقابی وارایدیکه اکا صادره دیرلر ایدی
و برقاب دخی وارایدی توجدن ایدی ایچنده غسل ایدرلردی و برباغ قویه جق قاب وار ایدیکه
طائفهٔ عرب اکا مدهن دیرلر ایچنه بر پارمز یت یاغی یاخود کل یاغی یابو مقوله برباغ قویارلردخی کندیلره
سورلرایدی و برظرف ایچنده آینه لری ومقراضلری ومسواکلری وارایدی و برطراقلری وارایدیکه
دکز بغه سی قابندن ایدی و برسورمه دانلری وارایدی او بخویه واره جق زمانده مبارك کوزلرینك
هر برینه اوچر کره سورمه چکرلردی و برتیموردن خاتملری وارایدی اوستنه کمش قاپلانمشیدی
وایکی اوچکلری وارایدیکه اول دیارده برینه صاع دیرلر و برینه مد دیرلر (و برسریرلری وار
ایدی ایاقلری ساج دیدکلری اغاچدن ایدی و برکمشدن خاتملری وارایدیکه قاشی دخی کمشدن ایدی
اوستنه محمد رسول الله قازلمشیدی (روایت ایدرلر که خاتمی اول صاغ اللرینه طقارلردی صکره دن
صول اللرینه طقمغه باشلدیلر و برقطیفه لری وار ایدی قطیفه دیدکلری برخاولی بزدر اوست
قفتانی ایدرلر ابریشمدن اولان قطیفه دکلدر و بربزدن دوشکلری وارایدی یوك یرینه ایچنه
لیف طولمشیدی واوچ ادکلری وار ایدی مقوقس کوندردیکی هدایادن ایدی واوچ جبه لری
وارایدی بری یشل سندسدن ایدی جنکده کیرلردی و برآق عمامه لری و برسیاه عمامه لری و بردالری
وارایدی صلی الله تعالی علیه وسلم وعلی آله واصحابه اجمعین *) فصل تاسع (* پیغمبریمز علیه
الصلاة والسلام حضرتلرینك آتلری ودوه وسائر طوارلری بیاننده در شویله معلوم اوله که
رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك برقاچ آتی وارایدی غزا ایچون
بسلنور ایدی (برینه سکب دیرلرایدی معناسی غایت اشکن دیمکدر اول مالك اولدیغی آت

بو ایدی رنکی یاغز ایدی بعضیلر سیاه ایدی دیمشلردر وآلنی صقر ایدی وایاقلری سکل
ایدی صاغ ایاغی سکل دکل ایدی (برینه دخی مرتجز دیرلر ایدی کشندیکی زمانده صوتی
کوزل ایدی آنکیچون مرتجز دیمشلرایدیکه لونی بیاض ایدی (برینه دخی ظراب دیرلرایدی
فروة بن عمر الجزامی پیشکش ویرمش ایدی (برینه دخی لحیف دیرلرایدی بیوك وسمزآت ایدی
کویا قویروغی یری بوزر ایدی انکیچون لحیف دینلمش ایدی بونی ربیعة بن ابی البراء
پیشکش ایتمشیدی (برینه دخی لزاز دیرلرایدی بونی مقوقس کوندرمش ایدی (برینه دخی ورد
دیرلرایدی آل آت ایدی براعرابیدن یکرمی دوه یه صاتون آلمشلرایدی (برینه دخی سبحه دیرلرایدی
سکرتدیکی زمانده اوك ایاقلرین کوزل آتدیغیچون یوزکوجه تشبیه ایدوب سبحه دینلمشیدی اصل
سابح یوزکوج دیمکدر صکره دن بومقوله آته اطلاق اولنمشدر پس بوذکر اولنان یدی آتده
اتفاق واردر کیمسه نك بونده نزاعی یوقدر امابعضیلر قتنده بونلردن غیری برقاچ آتلری دخی وارایدی
(برینه بحر دیرلرایدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری یمن تاجرلرندن صاتون آلمشیدی.
برکره قوشدیلر دخی یکدی ومبارك الیله یوزینی سیلوب *ما انت الا بحرا* دیو بیوردی اورادن آدی
بحر قالدی طائفهٔ عرب جوشلو آتلری بحرله وصف ایدرلر ایدی ابن اثیر قولنجه مذکور آتك طونی
یاغز ایدی (برینك دخی آدی رسجل ایدی (برینك دخی آدی ذواللمه ایدی کسر لام وتشدید میمله
(وبرینك اسمی ذوالعقال ایدی ضم عینله وتشدید قافله (وبرینك آدی سرحان ایدی (وبرینك
آدی طرف ایدی (وبرینك آدی مرتجل ایدی (وبرینك آدی مرواح ایدی ریحدن
مشتقدر سرعت سیری ایچون تسمیه اولنمشیدی دیدیلر (برینه دخی ملاوح دیرلر ایدی (برینك
دخی آدی مندوب ایدی (وبرینه دخی نجیب دیرلرایدی وایکی آتلری دخی وارایدی (برینه یعبوب
وبرینه یعسوب دیرلرایدی وبوذکر اولنان آتلر جمله سی برزمانده جمع اولمش دکلدر بلکه تمام
عمر شریفلرنده مالك اولدقلری آتلر بونلردر دیمکدر ودوه لری بونلردر که ذکر اولنور سعادتله بندیکی
دوه لرك (برینه قصوی (وبرینه عضبا (برینه جدعا وعضبا دیدکلری دوه شویله یوکرك ایدیکه
هرکز کچلمزایدی برکون براعرابی کلوب برقعودله قوشوب عضبایی کچدی وقعود چوبانك شول
دوه سیدر که هر خدمته آنی قوللانه بوبله واقع اولیجق رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری بیوردیکه *ان حقا علی الله ان لایرفع من الدنیا شیئا الا وضعه* یعنی حق تبارك
وتعالی حضرتلرینك عادت کریمه سنده مقرردر که دنیاده هرنسنه یی که اعلی قیلمش اوله آنی
ادنی ایلیه دیمك اولور حاصلی مخلوقاتدن هرنسنه که کمالی بوله لابدا کاندنی مقرردر دیمکدر وبدر
غزاسنده ابوجهل لعینك بردوه سی وارایدی بورننه زینت ایچون کموش حلقه لر طقلمش ایدی اول
دوه یی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری جنك کونی آلمش ایدی حدیبیه کوننده مشرکلری
قاقیتمق ایچون انی کعبه یه هدی کوندرمشلردر وقرق بش عدد صاغیلور دوه لری وارایدی انی سعد بن
عباده کوندرمش ایدی و یوز رأس قیونی و یدی رأس صاغیلور کچیسی وارایدی ام ایمن خاتون
کوزه درایدی *) فصل عاشر (* رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
اطراف ملوك وامراسندن کلان ایلچیلر بیاننده در علماء سیر رحمهم الله ذکر ایتدکلری اوزره
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری خدمتنه الیمشدن زیاده ایلچی کلمشدر جمله دن
بریسی (هوازن ایلچیسیدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری هوازن طائفه سین
هزیمت ایدوب مالارین واسیرلرین آلدی دخی جعرانه دیدکلری یرده قودی وکندیسی سعادتله
طائف مملکتنه کتدی وطائفدن رجوع ایدوب ینه جعرانه یه کلدکده غنایمی قسمت ایتدکدنصکره
هوازن طائفه سنك اشرافندن طقوز کیمسه خدمت شریفلرینه ایلچیلکله کلوب مسلمان اولدیلر

ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه بيعت ايدوب ايتديلر يارسول الله الثان اسيرلر ايچنده سزى امزرمش خاتونلر واردر حاصلى رضاعا انالرڭز وقرنداشلرڭز وعمه‌لرڭز وخاله‌لرڭز واردر ديديلر انلرڭ حرمتنه اسيرلرڭ خلاصن استديلر رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى ايتدى غنائم قسمت اولنمشدر اما بن سزڭ ايچون مسلمانلردن طلب ايدەيم ديدى آندن ايتدى قنغى نسنه سزه احبدر اسيرلريكزيمى اختيار ايدرسز يوخسه ماللريكزيمى ديو بيوردى آنلر ايتديلر يارسول الله چونكه بزى مختار قيلدڭ بزه آدميلريمز كركدر قيونده ودوه‌ده سوزيمز يوقدر ديديلر آندن فخر عالم ايتدى شول اسيرلر كه بنى هاشم اللرنده‌در آنلر سزڭ اولسون وشونلركه سائر طائفه‌ده در بز اول مسلمانلره سويليه‌لم سزدخى سويلڭ واسلامڭزى اظهار ايلڭ اوله كه آنلرده خلاص بوله‌لر ديمكى كوستردى وكندولر او يله نمازين قيلدقدنصكره هر قومڭ خطيبلرين دعوت ايدوب خصوص مزبورى مسلمانلره ابلاغ ايدوب اسيرلرين رد ايتمك ايچون ترغيبه امر بيوردى وكندولر دخى شفاعت ايدوب كندولرده وغيريلرده اولان اسيرلرى خلاص ايتديلر) بريسى دخى ثقيف ايلچيسيدر تبوك غزاسندنصكره كلمشلر ايدى ثقيف اول قومدر كه طائف مملكتنده ساكن اولورلر وبونڭ تفصيلى بودر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى طائفدن دونديكى زمانده بعض كيمسه‌لر يارسول الله ثقيف طائفه‌سنه بددعا ايله ديمشلر ايدى زيرا اصحاب كرام طائف غزاسنده آنلردن چوق جفا چكمشلر ايدى فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى اسلامه كلدكلرين استرايدى بددعا ايتمدى خيردعا ايدوب يارب ثقيف طائفه‌سنه سن هدايت ايله وآنلرى سن اسلامه كتورديو بيوردى واول زمانده كه فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى طائفدن دونوب كيدردى عروة بن مسعود نام كيمسه قوم مزبورڭ ارالرندن چيقوب پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينه مدينه‌يه كيرمدين يتشوب ايمان كتوردى وينه دونوب قومى اراسنه كيتمكه اجازت آلدى وقتا كه كندو قومى ايچلرينه كيردى برفوقانى مسكنى وار ايدى اوزرينه چيقدى وكندو اسلامن قومنه اظهار ايدوب انلرى دخى دينه دعوت ايلدى خلق اوشديلر اطرافن آلوب هرجانبندن اوقه طوتديلر آخر اوراده عروه‌يى شهيد ايتديلر وبونڭ اوزرينه برقاچ آى كچدى آخر مشورت ايدوب ايتديلر بزم اطرافمزده اولان طائفهٔ عربدن اسلامه كلمدك كيمسه قالمدى بونلر بزه هجوم ايدرلر ايسه بزم مقاومته طاقتمز يوقدر همان اولى بودر كه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه ايلچى كوندروب مصالحه ايده‌لم ديديلر اندن يار كيمسه‌لردن برقاچ كشى ايله عبد ياليل ديدكلرى بنام كيمسه‌يى رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه ايلچى كوندرديلر مدينه‌يه كلدكلرى زمانده فخر عالم حضرتلرى امر ايلدى مسجد شريف قربنده برچادر قورديلر ومزبورلرى آنده قوندرديلر ومابينده مصلحت آدمبسى اولان سعد بن العاصى ديدكلرى كيمسه ايدى حاصل كلام كلان مسلمان اولديلر وعهدنامه‌لرى يازلدى اما رسول الله حضرتلرندن برقاچ نسنه مراد ايتديلر بوايديكه ثقيف اراسنده اولان لات ديدكلرى صنم اوچ ييله دكلو يقلميه (برى دخى بوايديكه كندولره نماز بغشلنه نماز قيلميه‌لر (برى دخى بوايديكه كيروقلان صنملرين كندولر اللريله پاره‌ليه‌لر غيرى كيمسه كلوب پاره‌لميه پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى ايتدى صنملريكز كندى اللريكزله پاره‌ليڭ آخر كيمسه پاره‌لمسون اما لات طورمغه رضام يوقدر همان يقلمق كركدر وبردينده كه نماز اولميه آنده خير يوقدر ديدى ومزبورلرڭ اراسنده عثمان بن العاصى اوزرلرينه امير نصب ايدوب كوندردى وابوسفيان بن حرب ومغيرة بن شعبه‌يى مزبورلر ياننجه ييله ارسال ايتديكه واره‌لر لاتى يقه‌لر (روايت اولنور كه ثقيف مملكتنه واردقلرى زمانده مغيره رضى الله عنه الينه برقازمه آلدى دخى لاتى يقمغه بشلدى ثقيف قومنڭ قاريلرى باشلرى آچق آغليه‌رق كلديلر مغيره قازمه‌يى اوردى

صنمى

صنمى پاره پاره ايلدى واوزرنده اولان آلتوندن وانجودن نه وار ايسه آلدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه كلديلر وامير نصب اولنان عثمان بن ابى العاصيدن مرويدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى بنى ثقيف قومنه امير نصب ايتديكى زمانده خدمت شريفلرينه كلان طائفه‌دن بندن كوچك كيمسه يوق ايدى وانكيچون بويله ايتديلر ايديكه بن سورة البقره‌يى اوقومش ايدم بن ايتدم يارسول الله اوقوديغم خاطرمدن كيدر نسيانم واردر ديدم مبارك اليني كوكسم اوستنه قودى دخى * اخرج ياشيطان من صدر عثمان * ديو بيوردى يعنى ياشيطان عثمانڭ كوكسندن طشره چق آندنصكره هرنه كه ازبرلمك مراد ايدندم ايسه اصلا خاطرمدن كتمدى ديو بيوردى (صحيح مسلمده عثمان بن ابى العاصيدن مرويدركه ايتدى خواجهٔ صاحب كرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه ديدمكه يارسول الله اوقومقده ونماز قيلمقده شيطان كلور مانع اولورمى ايتدى اول برشيطاندركه اكا خنزب دينلور حجان دويديغك وقت آندن استعاذه ايله وصول يانكه اوچ كره توكورديو بيوردى بنده بيورديغى كبى ايتدم اول حال بندن كندى ديدى (بريسى دخى بنى عامر قومنڭ ايلچيسيدر ابن اسحق رحمة الله عليه ايدر پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى تبوك غزاسندن كلدى دخى ثقيف طائفه‌سندن ايلچى كلوب بيعت ايلدى واسلامه كلديلر اندنصكره همان اطرافدن قبائل عربڭ ايلچيلرى كلمكه باشلدى وخلق طوره‌يوب بلوك بلوك دين اسلامه كيررلر ايدى بواثناده ايكن بنى عامر بن الطفيل واربد بن قيس وخالد بن جعفر وحيان بن اسلم كه قومڭ رئيسلرى وشياطينى ايديلر فخر عالم الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه ايلچيلكه كلديلر وعامر بن طفيلڭ نيتى بو ايديكه رسول الله حضرتلرينڭ وجود شريفلرينه برضرر يتشديره اربده ايتدى محمده وارديغمز زمانده بن مصاحبته بشليوب يوزينى سندن يكا دوندرديكم كبى سن قليجله اوزرينه حمله ايده‌سڭ ديدى آندن كلوب فخر عالم حضرتلرينه ملاقات ايتدكلرى زمانده عامر لعين بعض كلمات ايدوب دونديكى زمانده رسول اكرم ونبى محترم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى آردنجه بددعا ايدوب حق تبارك وتعالى حضرتلرينى عامرڭ اوزرينه حواله قيلدى ملعونلر طشره چقدقده عامر اربده نيچون بن ديديكم ايتمدڭ ديدى اربد ايتدى هر باركه ديديكڭ ايتمكه قصد ايتدم سنى انكله ايكمز اراسنده كوردم سنى قليجله چاله‌يمى ديدى اندن يوله كيردكلرى زمانده حق جل وعلا حضرتلرى عامر ديدكلرى لعينه طاعون كوندردى بوينده طاعون چيقوب جان جهنمه اصمارلدى (بريسى عبد القيس ايلچيسيدر وعبد القيس قبائل عرب ايچنده بر بيوك قبيله در بحرينده ساكن اولورلر عبد القيس بن افصايه منسوبلردر (صحيح بخاريده ابن عباس رضى الله عنهما حضرتلرندن مرويدركه عبد القيس ايلچيسى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه كلديلر فخر عالم افنديمز * مرحبا بالقوم غير خزايا ولاندامى * ديو اكرام ايتدى معناسى كلان طائفه‌يه مرحبا شول حالده كه آنلر ذليل وحقير ومبتلا اولميه‌لر وملول ومحزون اولميه‌لر ديمكدر لسان عربده بو كلام كمال عزت واكرامدر حاصلى خوش كلديلر صفا كلديلر قدم كتورديلر ديمك كبيدر اندن اول طائفه ايتديلر يارسول الله بزمله سزڭ مابينمزده مضر قبيله‌سى مشركلرى واردر بز سكا اشهر الحرمدن غيرى زمانده كلوب واصل اوله‌مزز بزه برنسنه بيوركه انى اشلديكمز تقديرجه جنته كيره‌رز وبزدن اوته اولان قومى اكا دعوت ايده‌لم ديديلر اندن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى ايتدى * آمركم باربع وانهاكم عن اربع آمركم بالايمان بالله وحده هل تدرون ما الايمان بالله شهادة ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله واقام الصلوة وايتاء الزكوة وصوم رمضان وان تعطوا من المغانم الخمس وانهاكم عن اربع ما انتبذ فى الدباء والنقير والحنتم والمزفت فاحفظوهن وادعوا اليهن من وراءكم *

معناسی سزه درت نسنه امر ایده رمکه انلری ایشلیه سز ودرت نسنه دن نهی ایده رمکه انلری
ترك ایده سز اول درت نسنه که امر ایده رم ایمان باللهدر ایمان بالله نه ایدیکن بیلورمیسز اول
حق جل وعلا حضرتلرینك وحدانیتنه شهادت ایتمکدر ونماز قیلمقدر وزکوة ویرمکدر ورمضان
اورجن طوتمقدر وغنیمتلردن خمس امر ایده رم ودرت نسنه دن سزی نهی ایده رم دباده ونقیرده
وحنتمده ومزفتده اولان شربتلردن نهی ایده رم دیمکدر بوذکر اولنان درت اسم درت
نوع قابك اسملریدر که طائفهٔ عرب شرابی آنلرده ایدرلر ایدی اولادباء دیدکلری قباقدر ونقیر اغاجدن
اویولمش برقابدر که ایچنده شراب ایدرلر وحنتم دخی بریشل دستیدر ومزفت زفتلو دستیدر
وبوظرفلرذکر اولنمقدن مراد بونلرده ایتدکلری شرابلردن نهی ایتمکدر عادت عربده شراب
بوظرفلرده اولمغین بونلر مذکور اولمشدر یوخسه هرقنغی قابده اولور ایسه اولسون بهرحال
شراب مسکر اولدقدنصکره حرام ایدیکی مقرردر وحج بیت الله ذکر اولنمدیغی انکیچون ایدیکه
مذکور ایلچیلر کلدیکی زمانده هنوز حج فرض اولنمامش ایدی زیرا بونلر طقوزنجی سنه ده کلمشلر ایدی
وحج اونجی ییلده فرض قلنمشدر وعبدالقیس ایلچیسی بوندن اول برکره دخی کلمشلر ایدی واول
کلشلری بشنجی سنه ده یاخود دخی مقدم ایدی اول زمانده اسلامه کلمشلردر دیدیلر (صحیح بخاریده
یورلمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مسجد شریفندنصکره
اول جمعه قلنان مسجد عبدالقیس مسجدیدر دینلمشدر (فتح الباری صاحبی رحمة الله علیه
بیورمشدر که بوقول دلالت ایلرکه عبدالقیس قبیله سی جمیع قبائلدن اول اسلامه کلمش اوله لر
(بریسی دخی بنی حنیفه ایلچیسیدر وبونلرله مسیلمة الکذاب بیله کلمش ایدی انصار قومندن
بنی نجار جماعتی اراسنده برخاتونك اوینه قوندیلر اندن مسیلمه یی رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینه کتوردیلر کلوب سویلدی ومرادن دیلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك مبارك النده برخورما چبوغی وار ایدی ایتدی اکر شوچبوغی بندن دیلمش اولسك
سکا ویرمیدم دیو بیوردی وبو بیوردقلرینك اصلی اول ایدیکه بوندن مقدم مسیلمه دیدکلری
ملعون دعوای نبوت ایدوب سنکله بنی شریك ایتدیلر دیو رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه مکتوب کوندرمش ایدی لعینك صورت مکتوبی بودر * من مسیلمة رسول الله
الی محمد رسول الله امابعد فانی قداشرکت معك فی الامر وان لنا نصف الامر ولقریش
نصف الامر * معناسی تحقیقا بن سنکله نبوت خصوصنده شریك قلندم مصلحتك یاریسی
بنم ویاریسی قریشکدر دیمك اولور اندن مکتوبی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه واصل اولیجك امر ایلدی جواب یازدیلر صورت مکتوب شریفلری بودر
* من محمد رسول الله الی مسیلمة الکذاب سلام علی من اتبع الهدی امابعد فان الارض لله یورثها
من یشاء من عباده والعاقبة للمتقین * بونك محصلی اولدر که ارض حق تعالی حضرتلرینك ملکیدر
آنی قوللرندن دیلدیکی کیمسه یه ویرر یعنی روی زمینده تدبیر وتصرفی اختیار ایتدیکی قولنه تفویض
ایلر کیمسه نك دعواسی وجهیله اولمز وعاقبت حمیده تقوی اهلنکدر دیمك اولور (روایت اولنور که
مسیلمهٔ لعین کندو قومنه نمازی بغشلدی وشرب خمری وزنایی حلال قیلدی ومعجزات کوسترهیم
دیو بردانه یمورطه یی برآغزی طار شیشه نك ایچنه قویدی صکره حیله سین دویوب رسوای ایتدیلر
وانك صنعتی بودر که برمقدار صرب سرکه نك ایچنه برپاره نوشادر قیوب ازلدکدنصکره
هنوز طوغمش بردانه یمورطه یی کتوروب ایچنه براقورلر برکون برکیجه طورر وشویله یومشق
اولور که برفندق صیغه جق دلکدن کیرمکه قابل اولور اندن شیشه نك ایچنه قویدقدنصکره
اوزرینه برپاره صغوق صو دوکرلر ینه طوکر یاغی یمورطه اولور ورسول الله صلی الله تعالی علیه

وسلم حضرتلرینك معجزاتندن بونلری ایشتمش ایدیکه برکون برصویی آز قیونك ایچنه
توکوردی قیونك صویی چوغالدی وخیبرغزاسنده حضرت علینك کوزلری اغیردی فخر عالم
حضرتلری برمقدار کوزینه توکوردیکی کبی آچلدی بفضل الله هرکز آغرمامش کبی اولدی
ومدینه یه هجرت ایدرایکن یولده برقارینك سوریدن قالمش برآرق وخسته قیونك ممه سنه مبارك
الیله یاپشدیغی کبی وافر سود ویردی مسیلمهٔ لعین دخی بومقوله معجزات اظهار ایتمك استیوب
برقیونك ایچنه توکوردی قیونك صویی بالکلیه قوروبوب رسوای اولدی وبرحریفك کوزلرینه توکوردی
کوزلری کور اولدی وبرقیونك ممه سنه یاپشدی ممه سی قورودی عاقبت یمامه جنکنده ملعونی قتل
ایتدیلر وفخر کائنات علیه اکمل التحیات حضرتلرینك خدمت شریفنه کلان ایلچیلرك (بریسی دخی
طی قبیله سنك ایلچیسیدر وبونلرك ایچنده اولولری زید الخیل دیدکلری کیمسه ایدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اسلامه دعوت ایلدی جمله سی مسلمان اولدیلر واسلاملری
کوزل اولدی شویله روایت اولنور که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی
هربار که طائفهٔ عربدن بکا برکیمسه یی فضل ایله وصف ایتسه لر کلدیکی زمانده دیدکلرندن اکسك
بولوردم امازیدی دیدکلرندن آرتوق بولدم وآدینی زید الخیر قودی اندن مزبورلر دونوب
مملکتلرینه کیدرکن نجد ولایتی صولرندن برینه یتشدکده زیده حمی عارض اولوب وفات ایلدی
وبعض علما قولنجه حضرت عمر خلافتنك آخرنده وفات ایلمشدر وایکی اوغلی وار ایدی مسلمان
اولوب فخر عالم صلی الله تعالی عیه وسلم حضرتلرینك صحبت شریفنه یتشدیلر دیو روایت
ایتمشلردر (بری دخی کنده قومنك ایلچیسیدر سکسان نفر راکب ایدیلر رسول الله حضرتلرینه
ملاقات ایتدکده کندولری زینت ایدوب سلاحلرین طاقندیلر وفاخر لباسلرین کیدیلر وصاچلرین
طره دیلر آندن مسجد شریفه کیروب رسول الله حضرتلرینك قارشوسنه واردقلری کبی ایتدی
سز مسلمان اولمدیکزمی اولدق یارسول الله دیدیلر ایتدی یااول بوینکزده اولان حریر نه در مکر
قفتانلری یقه سنده یصی حریر قماش وار ایدی همان قوپاردیلر آتدیلر (ودخی اشعریون واهل
یمن ایلچیلری کلمشلردر (روایت اولنور که اشعریون ابوموسی رضی الله عنه حضرتلریله یدنجی سنده
فتح خیبر زماننده کلدیلر واهل یمندن حمیر طائفه سی طقوزنجی ییلده کلدیلر انس بن مالك رضی الله
عنه روایتنده وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اصحابنه ایتدی سزه
برطائفه کلسه کرکدر که آنلرك قلبلری سزك قلبلریکزدن یوفقه در اندن اشعریون کلدیلر وبویتی
اوقورلر ایدی * غدا نلقی الاحبه محمدا وحزبه * معناسی یارین دوستلره بولوشورز محمده واصحابنه
ملاقات ایده رز دیمکدر طائفهٔ عربك عادتلریدر شنلك زمانلرنده شعر اوقورلر سرور وصفالرین
اظهار ایدرلر (ودخی ازد قومنك ایلچیسی کلمشدر مذکورلرك اراسنده صرد بن عبدالله الازدی
بیله ایدی اسلامه کلوب اسلامی کوزل اولمشدر ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری ازد قومنك مسلمانلرینه صردی امیر نصب ایتمشدر ویمن قبائلنده اولان مشرکلر
اوستنه مسلمانلرله واروب غزا ایتمك بیورمشدر (روایت اولنور که صرد رسول الله صلی الله علیه
وسلم حضرتلرینك امر شریفی موجبنجه مسلمانلرله غزایه چیقوب جرش دیدکلری موضعه
واردی آنده قبائل عربدن بعض کفار وار ایدی انلری محاصره ایلدی برآی مقداری چکدی
ظفر بوله مدی آخر رجوع ایدوب مملکتنه کیدر ایکن کفار چیقوب آردلرینه دوشدیلر واعتقادلری
بوایدیکه صرد کندولردن قاچمش اوله حاصلی کلوب یتشدکلری زمانده مسلمانلر دوندیلر محاربه
ایدوب نیچه کافر قردیلر واول زمانده که جنك اولدی جرش طائفه سنك رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینك یانده ایکی کیمسه لری وار ایدی اولدن کوندرمشلر ایدی اخشام

زمانده مزبورلر فخر كائنات عليه اكمل التحيات افنديمز حضرتلرينك حضورنده طوردقلرى
فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى * ان بدن الله لتنحر عند سكرى * ديو بيوردى
معناسى تحقيقا الله تعالى حضرتلرينك قربانلرى سكرى ديدكلرى موضع قربنده بوغازلنور
ديمكدر بو كلام رسول الله حضرتلرندن صادر اولديغى كبى صحابه كرامدن مراد شريفلرين
بيلديلر اما اول ايكى شخص فهم ايده مديلر صكره دن رسول الله حضرتلرندن آيريلوب ابو بكر
وعثمان رضى الله عنهما ايله قالدقلرى زمانده آنلر آكلدوب رسول الله حضرتلرى سزلك قومكز
قرلديغنه اشارت بيوردى ديديلر اندن مزبورلر چيقوب كندو قوملرينه كتدكده ظاهر اولديكه
فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى اشارت بيورديغى كونده تا اول كلام شريف
صادر اولديغى زمانده اهل اسلام جرش قومنى موضع مذكورده قلجدن كچورمشلر اندنصكره
جرش طائفه سندن رسول الله حضرتلرينه ايلچى كلوب ايمان كتورديلر پيغمبريمز عليه الصلاة
والسلام حضرتلرى قريه لرى اطرافين انلره حمى قيلدى ديمشلردر (و بنى حارث بن كعب
قبيله سندن دخى ايلچى كلشدر ابن اسحق رحمة الله عليه نقلنده رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلرى اونجى ييل ربيع الآخرنده نجران ولايتنده اولان بنى حارث قومنك اوستنه خالد بن
وليدى كوندرمش ايدى و بو يله امر بيورمش ايديكه واره اوچ كره اسلامه دعوت ايليه اكر مسلمان
اولورلر ايسه كيسه يى انجيته اكر اولمزلر ايسه قلجدن كچوره اندن خالد رضى الله عنه چيقدى
مذكور قومك يرلرينه واردى واطراف ونواحى يه آدملر صالوب دين اسلامه دعوت ايدرلر ايدى
هدايت ربانيه ميسر اولوب جمله سى اسلامه كلديلر خالد رضى الله عنه برزمان ايچلرنده طوروب ٦
اركان اسلاميه تعليم ايلدى ومكتوب يازوب واقع حالى فخر عالم حضرتلرينه اعلام ايتدى اندن
قالقوب مدينهٔ منوره يه توجه ايتديكى زمانده بنى حارث طائفه سى خالدك يانجه برمقدار كيسه
قوشوب پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينه ايلچى كوندرديلر مزبورلرك ايچنده
اعياندن قيس بن الحصين و يزيد بن المحجل وشداد بن عبدالله بيله ايديلر فخر عالم حضرتلرى
خدمتنه يتشدكلرى زمانده مذكورلره سؤال ايدوب ايتدى سزكله جنك ايدن طائفه يه نه ايله غلبه
ايلرديكز انلر ايتديلر يا رسول الله بر يره جمع اولوردق برى بر يمزدن آيرلمزدق و كيسه يه ظلمله بادى
اولمزدق يعنى اول بزم جانبمزدن ظلم واقع اولمازدى ديو جواب و يرديلر خواجهٔ عالم صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلرى آنلرى تصديق ايدوب اوزرلرينه قيس بن حصينى امير نصب ايدوب يرلرينه كوندردى
درت ماه كچديكى كبى رسول الله حضرتلرى دار نعيم ورضوانه انتقال بيوردى وجناب شريفلرينه كلان
ايلچيلرك (بريدخى بنى همدان ايلچيسيدر كه تبوك غزاسندن دوندكلرى زمانده رسول الله حضرتلرينه
ملاقات ايتديلر غايت خوب دوه لره بنمشلر ايدى وارقه لرنده الاجه برده لرى وار ايدى و باشلرينه
لطيف عمامه صارنمشلر ايدى ومذكور قومك ايچنده مالك بن النمط آدلو كيمسه بيله ايدى رسول الله
حضرتلرينه يولده بولشمشلر ايدى مزبور مالك فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك
اوكنه دوشوب اشعار عربيدن اوقومغه باشلدى وكوزل فصيح سوزلر سويليوب ايكى جهان
فخرى صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلريله خيلى مصاحبت ايتديلر ونه مراد ايدنديلر ايسه
حاجتلرين روا قيلوب اللرينه عهدنامه و يردى ومسلمانلرينك اوزرينه مالكى امير نصب
ايدوب ثقيف طائفه سيله محاربه ايله امر ايلدى (روايت اولنور كه مزبور قوم ثقيفك اوزرينه شويله
مسلط اولديلر كه طشره يه طوارلرك چيقارمز اولديلر همان بولدقلرين آلورلر ايدى ديمشلردر
(اما امام بيهقى رحمة الله عليه اسناد صحيح ايله برأ رضى الله عنهدن روايت ايلمشلردر كه
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى خالد بن وليدى يمن خلقنى اسلامه دعوت

ايتمكه كوندردى بن بيله كتمش ايدم التى آى يمنده طوروب خلقى دينه دعوت ايلردك اجابت ايتمزلر ايدى
اندنصكره فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى على بن ابى طالب رضى الله عنه يى
امير نصب ايدوب برمقدار كيسه ايله آرديمزدن كوندردى وامر شريفلرى بو يله وارد اولمش ايديكه
خالدى و يانده اولان عسكرى مدينه يه كوندره كندى خالد عسكرندن بر كيسه اليقويه وكنديسى
يانده اولان قومله خلقى دعوته مباشرت ايده لر اندن حضرت على كرم الله وجهه كلوب ملاقات
ايتديكى زمانده نماز وقتى كليجك خلقه امامت ايلدى ونمازدن فارغ اولدقدنصكره جميع خلقى
برصف ايلدى وكندو قارشولرينه كچوب فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك مكتوب
شريفين چيقاروب اوقودى اندنصكره همدان قومندن بر كيسه قالمدى جمله سى ايمانه كلديلر
وحضرت على مكتوب يازوب ما جرايى پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينه
عرض ايلدى خبر كلديكى زمانده روايت اولنور كه فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى
سجدهٔ شكر ايلدى ومبارك باشين سجده دن قالديروب ايكى كره السلام على اهل همدان ديو بيوردى
واهل حديث صحيح بخاريده مذكوردر واصح روايت بودر ديمشلردر (برى دخى مزينه قبيله سنك
ايلچيسيدر امام بيهقى رحمة الله عليه نعمان بن مقرندن نقل ايتمشلر كه ايتدى فخر كائنات صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرتلرينه ايلچيلكه كلدك مزينه قومندن درت يوز نفر كيسه ايدك دونوب
كتملو اولديغمز زمانده فخر عالم حضرتلرى حضرت عمر بن الخطابه ايتدى * يا عمر زود القوم *
يعنى بولده يمكه طعام و يرديو بيوردى حضرت عمر ايتدى يا رسول الله بنده برمقدار خرمادن
غيرى نسنه يوقدر اوده بونلره كفايت ايده جكين سزمزم ديدى فخر عالم حضرتلرى وار يا عمر و يرديو امر
بيوردى اندن عمر رضى الله عنه خلقى اوينه آلوب كندى برمقدار دوكلش خرما كوستردى وهر ادكزجه
آلك هر كشى حاجتى مقدارى آلديلر نعمان ايتدى اندنصكره آلان بن ايدم نظر ايتدم يتان خرمادن كويا
بردانه خرما كتممش كبى كوردم (بريسى دخى دوس قبيله سنك ايلچيسيدر رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلم حضرتلرى خيبرده ايكن كلمشلر ايدى ابن اسحق رحمة الله عليه روايتنده وارد اولمشدر كه
دوس قبيله سندن طفيل بن عمرو ديدكلرى كيسه كه اول قومك ايچنده شريف كيسه ايدى وشاعر
فصيح وعاقل ودانا كشى ايدى اول حكايه ايدوب بيورمشدر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى دخى مكه ده ايكن بركون مكه شهرينه كلدم قريش كفارى بكا قارشو كلوب ايتديلر
سن بزم شهريمزه شمدى كلدك بونده بزم ارامزده بر كيسه پيدا اولمشدر بزم جماعتمز اراسنه تفرقه
دوشورمشدر واحوالمز مشوش قالمشدر سوزى همان سحر كبيدر اتايى اوغلدن واوغلى اتادن
آيرر وايكى قرنداشى بر برندن جدا ايلر وارى عورتى برى برندن دور ايلر يعنى سوزين ايشيدن اوغول
اتاسنه بقمازا كا تابع اولور وكبرو قلانى دخى برى برين دكلرلر مسلمان اولورلر قورقارز كه بزم باشمزه
كلان بلا سنك قوممكك باشلرينه دخى كله زنهار غافل اولمه نه اكا سوز سويله ونه سوزين دكله ديديلر
(طفيل ايدر والله بنى شو يله ايتديلر كه اصلا رسول الله حضرتلرينك نه سوزين دكليم ونه اكا سوز
سويله يم حتى سوزين ايشتمك ايچون قولقلريمه پموق طيقه دم اندن حرم كعبه يه كيردم كوردم كه
فخر عالم حضرتلرى كعبه يانده طورمش نماز قيلور يانده يقين وارديغم كبى حق تعالى حضرتلرينك
حكمتيله صوتى قولاغمه كيردى وطبعمه خوش كلدى بن ايتدم بو طائفه نك سويلدكلرين دكلمكدن
نه حاصل اولور الحمد لله بن برشاعر فصيحم سوزك ايوسين يا نلوسين بن بلميجك كيم بلسه كركدر
بو كشى يى برمقدار دكله يه يم كوره يم اكر سوزى معقول ايسه قبول ايده يم اكر نامعقول ايسه ترك
ايده يم ديدم برمقدار قالدم نمازدن فارغ اولوب اوينه كتدى بن دخى اردنجه كيدوب اوينه واردم
وايتدم كه يا محمد بن بو دياره كلدكده سنك قومك بكا شو اصل سوز سويلديلر بنى سندن نفرت

ایتدردیلر حتی قولاقلرم طقه‌دمکه سنك سوزیکی اشتمیم اما حکمت الهیه اقتضا ایلدی برمقدار
سوزك ایشتدم طبعمه خوش کلدی والحاصل بکا امریکی عرض ایله دیدم اندن رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری بکا رسالتی احوالن بیان ایلدی و بشلیوب برمقدار قرآن عظیم اوقودی
والله اصلا عمرمده بوندن کوزل کلام ایشتممش ایدم همان اوراده کلمهٔ شهادت کتوروب مسلمان
اولدم وایتدمکه یارسول الله بن قومم اراسنده برمعتبر کیمسه‌یم آنلر بنم سوزمدن چیقمازلر وارەیم آنلری
دخی دین اسلامه دعوت ایده‌یم اما بکا دعا ایلکه حق جل وعلا حضرتلری بنده برعلامت خلق
ایلسون دیدم اندن چیقوب کندی دیاریمه متوجه اولدم شول‌مانده که دوس قبیله‌سی کوریته‌جك
بوقش اوزرینه چیقدم همان آلنمده برنور ظاهر اولدی چراغ کبی شعله ویرمکه باشلدی دعا ایدوب ایتدم
یارب بونوری آلنمدن برغیری یره نقل ایله دوس قبیله‌سنك جاهللری کوروب دینندن دوندیکیچون
الله تعالی آلنده بواصل نسنه احداث ایتدی دیمسونلر دیدم همان اول ساعت اورادن کیدوب
المده اولان قامچینك اوجنه قندیل کبی آصلدی و بوحالتله یوقشدن اشاغه ایندم صباح زماننده
دوس قبیله‌سنك ایچنه کیردم منزلمه ایندیکم زمانده بر پیربابام وارایدی یانمه کلدی بنی بوحالله
کوردی تحملر کوستروب اشتیاقلر عرض ایتمکه باشلدی بن ایتدم اکر اولکی حالك اوسنه
قالور ایسك نه بن سنده‌یم نه سن بندنسك دیدم نیچون اوغول دیدی بن محمد علیه الصلاة والسلامك
دیننه کیروب مسلمان اولدم دیدم بابام اوغول بنده سنك کیردیکك دینه کیردم دیوب همان کلمهٔ
شهادت کتوروب مسلمان اولدی وغسل ایدوب پاك طونلر کیدی اندن خاتونم کلدی کذلك اولدخی
قبول دعوت ایدوب مسلمان اولدی اندنصکره دوس قبیله‌سن دعوته باشلدم آنلر چوق زمان
مخالفت اوزره اولوب معصیتدن خالی اولمدیلر آخر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه کلوب شکایت ایلدم یارسول الله دوس قومنه بددعا ایله دیدم رسول صاحب کرم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * اللهم اهد دوسا * دیو بیوردی یعنی یارب دوس قومنه
سن هدایت ایله دیو خیردعا ایلدی و بکا امر ایدوب وار قومکی ینه اسلامه دعوت ایله دیدی
وملایمتله طوت دیو بیوردی واردم ینه دوس مملکتنده خلقی دعوتدن خالی اولمدم آخر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری خیبر غزاسی اوزره ایکن دوس قومندن یتمش سکسان اوخلقیله
خدمت شریفلرینه واردم اندن مدینهٔ منوره‌یه واردقده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه قاتلدق پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری سائر مسلمانلرله بیله بزه دخی مال
غنیمتدن حصه ویردی دیو حکایه ایلدی بوندن فهم اولنور که طفیل بن عمرو رضی الله عنه دوس
قومنده جمله‌دن مقدم اسلامه کلمش ودخی قومیله کلمزدن اول یالکز کلدکده مسلمان اولمش
(ونجران دیارینك نصاراسندن دخی ایلچی کلمشدر روایت اولنور که مزبور قوم مدینه‌یه
کلدکلرنده ایکندیدنصکره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مسجد شریفنه
داخل اولدیلر ونمازلری وقتی یتشوب قالقدیلر نمازه طوردیلر اصحاب منع ایتمك استدیلر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری قوك ایتمك دیدی مشرق طرفنه متوجه اولوب نمازلرین
قیلدیلر ومزبورلر التمش نفر راکب ایدیلر ایچلرنده اشرافندن یکرمی درت کیمسه وار ایدی واول
یکرمی دردك دخی اوچی رئیسلری ایدیکه جمله‌نك اموری آنلره مفوض ایدی بری ینه عاقب
دیرلر ایدیکه جمله‌سنك بکی اول ایدی اصل اسمی عبدالمسیح ایدی (بری ینه دخی سید دیرلر ایدی
سرعسکرلری ایدی و بونك اسمی شرحبیل ایدی بری ینه دخی ابوالحارث بن علقمه دیرلر ایدی نصاری
ماینده شرف واعتبار بولمش کیمسه ایدی کتابلرینه عالم ایدی آخر زمان نبیسی محمد المصطفی
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك رسالتی احوالن بیلوردی کتب متقدمه‌ده اوصاف واخبارین کوروب

بیلمش ایدی اما ریاست وعزت دنیایی ترك ایده‌مدیکندن اسلامه کلمزدی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری مذکورلری دینه دعوت ایدوب برقاچ آیت قرآن عظیم اوقودی
امتناع ایدوب ایمانه کلمدیلر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی اکر بنم سوزیمی
انکار ایدرسکز کلك سزکله مباهله ایده‌لم ومباهله‌نك معناسی بودرکه ایکی فرقه برخصوصده
اختلاف ایتدکلری زمانده بریره کله‌لر دخی بری برینه * بهلة الله علی الظالم منا * دیه‌لر یعنی حق
تعالی حضرتلرینك لعنتی بزدن هر قنقیمز ظالم ایسه انك اوزرینه اولسون دیمك اولور پس
مذکورلر بری برین منع ایدوب مباهله‌دن قاچدیلر بعضیلر قولنده منع ایدن سید ایدی زیرا
فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك صدق نبوتن کندیسی بیلور ایدی
یولداشلرین مباهله‌دن منع ایتدی زیرا لعنت کندیلره اوسته اوله‌جغی مقرر ایدی بعضیلر قولنده
مانع اولان عبدالمسیح ایدی زیرا صاحب رأیلری اول ایدی دیدیلر و یونس بن بکیر قولنده مانع
اولان شرحبیل ایدی ایتدی اکر بوکشی حق پیغمبر اولوب دخی بز بونکله مباهله ایلر ایسك
والله نه بز فلاح بولورز نه بزم آردیمزده قلانلر فلاح بولور بهرحال بربلایه اوغرارز دیدی آنلر دخی
چکلدیلر مباهله ایتمدیلر اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ایتدیلر یا محمد
بزدن نه دیلر ایسك ویره‌لم اصحابکدن برامین کیمسه‌یی بزمله بیله کوندرویر کیلریمز اکا تسلیم ایده‌لم دیدیلر
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری یمین ایدوب سزکله برغایت امین کیمسه کونده‌ره‌یم
دیدی صحابهٔ کرام رضوان الله تعالی علیهم اجمعین بجار رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك امین تعیین ایده‌جکی کیم اوله دیو نظر ایتدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری * قم یا اباعبیدة بن الجراح * دیو بیوردی همان ابوعبیده ایاق اوزره قالقدی اندن فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * هذا امین هذه الامة * دیو بیوردی معناسی بوکشی بوامتك
امینیدر دیمکدر یونس رحمة الله علیه ایدر مذکور طائفه‌نك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلریله صلحلری بوشرط اوزره اولمش ایدیکه هریلده ایکی بیك حله ویره‌لر بیکی رجب
آینده و بیکی صفر آینده تسلیم ایده‌لر وهرحله یانجه قرق درهم کمش دخی ویره‌لر (محمد بن سعد
رحمة الله علیه قولنده ذکر اولنان سید وعاقب صکره‌دن اسلامه کلوب رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری خدمتنه رجوع ایتمشلردر وتقریریمز بورده دلالة واردرکه ظهور
حجتدنصکره حقه راضی اولمیان کیمسه ایله مباهله قیلمق مشروع اولمیه وعلماء سلف وخلفدن مباهله
واقع اولمشدر روایت ایدرلر که برکیمسه کندو جانبی باطل ایکن مباهله ایلسه اول کوندن بریله
وارمز هلاك اولوردیمشلردر (وطائفهٔ روم ملکی اولان فروة بن عمرودن دخی رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینه ایلچی کلمشدر روایت اولنور که فروه‌یه هدایت میسر اولوب ایمانه کلدی
دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ایلچی ایله برآق قاتر هدیه کوندردی
واسلامن اعلام ایتدی کندیسی دیار شامده معان دیدکلری موضعده ساکن اولوردی روم
کفره‌سی فروه‌نك اسلامن طویدیلر دخی طوتدیلر فلسطین دیدکلری قصبه یاننه اوغرا بن صو کنارنده
صلب ایتدیلر وقلچ ایله بوینن اوردیلر (وبنی سعد بن بکر قبیله‌سندن دخی ضمام بن ثعلبه ایلچیلکه
کلمشدر (امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده انس بن مالك رضی الله عنه حضرتلرندن شویله
مرویدرکه ایتدی برکون مسجد شریفده فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله
اوتوردق مسجد قپوسندن دوه ایله برکیمسه ایچری کیردی ودوه‌سنی چوکردی ایاغنی بغلدی
اندنصکره قومه خطاب ایدوب محمد قنغیکزدر دیدی فخر عالم حضرتلری دخی اصحاب کرام
اراسنده بریانه طیانوب اوتورردی بز جواب ویروب ایتدك ایشته محمد شو آق بکزلو طیانوب اوتورن

کیمسه دردیدك اندن اول کشی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه (ابن عبد المطلب دیو خطاب ایتدی رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری جواب و یردی اندن اول کشی ایتدی سکا سؤال ایتسم کرککدر وسؤال شدت اوزره ایده رم بکا انجنمیه سك دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی خاطریکه نه کلورسه سؤال ایله اندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه آندویروب ایتدی سنك ربك وسندن اول کلنلرك ربسی حقیچون تکری تعالی حضرتلری سنی جمله آدم اوغلنلرینه پیغمبر کوندردیمی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری *اللهم نعم* دیو بیوردی ینه حق جل وعلا حضرتلرینه آندویروب ایتدی ییلده رمضان آینك اوروجی طوتولمغی سکا امر ایتدیمی ینه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری *اللهم نعم* دیو جواب و یردی اندن ینه آندویروب ایتدی تکری تعالی حضرتلری بزم اغنیامزدن صدقه آلوب فقرامزه قسمت ایتمکی سکا امر ایتدیمی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری *اللهم نعم* دیو بیوردی اندن اول کشی ایمانه کلدی ووعده ایلدیکه کندو قومنه رسالت ایدوب انلری دین اسلامه دعوت ایلیه وکندینك آدین بیلدیروب بن ضمام بن ثعلبه دیدکلری کیمسه یم دیدی (ابن اسحق رحمة الله علیه مغازی یسنده بونی دخی نقل ایتمشدرکه ذکر اولنان ضمام رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ایتدیکی سؤاللرك بربسی دخی بوایدیکه حق تعالی سکا امر ایتدیمیکه کندویه عبادت ایده سك وهرکزا کا برنسنه یی شریك قیلیه سك و بزم آتالریمز طاپدیغی صنملری کیده ره سك دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی *اللهم نعم* دیو بیوردی اندن ضمام دوه سی یانینه کلدی ایاقلرین چوزوب بندی چیقوب قومنه کندی واردیغی زمانده خلق ضمامك یانینه جمع اولدیلر همان ضمام بئست اللات والعزی دیدی یعنی نه قبیح نسنه لردر لات وعزی دیوب صنملرندن استکراه عرض ایتدی قومی ایتدیلر یا ضمام بویله سویلمه صاقین سکا برص وجنون وجذام مرضلری عارض اولور دیدیلر ضمام ایتدی وای باشکزه آنلرینه قادرلردر نه ضرر یتشدیرمکه قادرلردر ونه منفعت یتشدیرمکه قادرلردر وایتدی تحقیقا حق سبحانه وتعالی حضرتلری بر رسول کوندردی وا کا کتاب ایندردی انك سببیله سزی ضلالتدن خلاص ایلدی اندن ضمام کندو قومی حضورنده کلمهٔ شهادت کتوروب انلره دخی تلقین ایتدی ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك امری ونهیی نه ایسه بیلدردی راوی ایدر والله اول کون اخشامه دکین اردن وعورتدن برکیمسه قالمدی جمله سی اسلامه کلدیلر (ابن عباس رضی الله عنه حضرتلرندن منقولدرکه ایتدی هیچ برقومدن ایلچی کلمشدرکه ضمام بن ثعلبه دن افضل اوله دیو بیورمشدر ودخی ربذه دیدکلری ناحیه قومندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه بعض کیمسه لر کلمشلردر (امام بیهقی رحمة الله علیه جامع بن شداددن روایت ایلرکه ایتدی طارق بن عبدالله نام برکیمسه بکا ایتدی بن ذوالمجاز دیدکلری بازاریرنده طوررردم قارشودن برکیمسه کلدی خلقه طور میوب ای آدم اوغلنلری کلمهٔ شهادت کتورك فلاح بولورك دیو سویلرایدی برکیمسه دخی اردنجه طاشلر آتوب بوکیمسه یی قوار ایدی ای آدم اوغلنلری اول کشی کذابدر صاقنك سوزینه اینانمك دیرایدی بندخی سؤال ایدوب بوکیمسه کیمدر دیدم ایتدیلر بنی هاشمدن بریکتدر پیغمبرلك دعواسین ایلریا اول طاش اتان کیمدر دیدم ایتدیلر اول بونك عمیسیدر اکا عبدالعزی دیرلر دیدیلر اندن بعض کیمسه لر اسلامه کلوب مدینه یه هجرت ایتدکلرندنصکره بزدخی ربذه دن چیقوب مدینه یه عزم ایتدك ونیتمز بوایدیکه برمقدار مدینه خرماسی یوکلدوب دیاریمزه کتوره لم وقتاکه مدینه شهرینه یقین کلدك باغ باغچه اراسنه ایندك لباسلریمزی

دکشدرمکه مشغول اولدق همان برکیمسه کلدی بزه سلام و یردی وقندن کلورسز دیو سؤال ایتدی بزدخی ربذه دن کلورز دیو جواب و یردك یاقنده کیدرسز دیدی بزدخی مرادیمز مدینه یه کلمك ایدی دیدك یا بونده حاجتکزنه دردیدی بزدخی خرما آلمغه کلدك دیو جواب و یردك اندن بزم دوه لریمزدن برقزل تویلودوه یه اشارت ایدوب شودوه یی صتارمیسز دیدی بزدخی نعم شوقدراوچلك خرمایه صتارز دیدك همان دوه نك یولارینه یاپشدی دخی چکدی یوروبی و یردی اندن باغچه لر اراسنده کوزیمزدن غائب اولیجق بزایتدك نیلدك دوه مزی بربیلدیکمز کشینك الینه و یردك بهاسین المدق دوه ضایع اولدی دیو سویلشدك ارامزده بزدن برخاتون وارایدی اول ایتدی اول ایتدی والله اول کیمسه یی بن کوردم یوزی آی پاره سنه بکزرایدی سزك دوه کز بهاسنه بن کفیلم یعنی اول اصل کیمسه دن ضرر کلمك احتمالی یوقدر مالکز ضایع اولماز اکرشبهه کز وارایسه بن سزه کفیلم دیمکدر اندن طارق ایدر بز بوکلامی سویلشورکن همان بوکیمسه کلدی برنقدر خرما دیدك ایسه بوکلمش کتوردی بن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك آدمیسی یم اشته صاتدیغکز دوه بهاسی خرمادیدی و برمقدار دخی زیاده کتوردی اوراده یدك اندن قالقوب شهر ایچنه کیردك ومسجده واروب کوردك اول دوه آلان کیمسه منبرده طورمش خطبه اوقور بزده خطبه سندن بورایه یتشدك که ایدردی *تصدقوا فان الصدقة خیرلکم الید العلیا خیر من الید السفلی* معناسی صدقه و یرك زیرا تحقیقا صدقه سزه خیرلودر یوقاروده اولان ال اشاغه اولان الدن یکرکدر یعنی صدقه و یرن ال صدقه آلان الدن یکرکدر دیمکدر بوندن دخی مراد صدقه و یرن کشی صدقه آلان کشیدن افضلدر دیمك اولور والله اعلم (ودخی تجیب قبیله سندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ایلچی کلمشدر جمله اون اوچ نفرکیمسه ایدی مالللرینك زکاتن چیقاروب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه کتوردیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری مسرور اولوب مزبورلره عزت واکرام ایلدی وحضرت بلاله امر ایدوب یا بلال بونلری کوزل ضیافت ایله دیو بیوردی اندن کیدر اولوب رسول الله حضرتلرینه وداع ایتمکه کلدکلری زمانده ینه حضرت بلاله امر ایدوب اولدخی سائر ایلچیلره اولان اکرامدن زیاده رعایتلر ایله اجازت و یردی اندن سؤال ایدوب دخی بولداشکزقالدیمی دیدی ایتدیلر برتازه یکیت واردر اتوابمز یاننه قودق دیدیلر بیوردی اول یکیدی دخی دعوت ایتدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك قارشوسنه کلیجك ایتدی یارسول الله بنم مرادم غیریلرك مرادی کبی دکلدر اکرچه کیم بولداشلریمك جمله سی اسلامه راغبلردر اما بنم همتم دخی زیاده یه در والله بنی دیارمدن اخراج ایلمدی الابو خاطره اخراج ایلدیکه حق جل وعلا حضرتلرندن بنم ایچون مغفرت ورحمت طلب ایده سك ودخی حق تعالی حضرتلرندن دیلیه سنکه بکا غنای قلب میسر ایلیه دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی مرادنجه دعا ایدوب *اللهم اغفرله وارحمه واجعل غناه فی قلبه* دیدی اندن اول یکیدك اکرامی خصوصنده اصحابدن برینه نه ایسه امر ایتدکدنصکره مذکورلر کوچوب یرلرینه کتدیلر وتاریخ هجرتدن اونجی سنه ده مذکورلردن بعضی منی ده پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه ملاقات ایتدکده فخر عالم حضرتلری اول یکیدك احوالندن سؤال ایلدی ایتدیلر یارسول الله هرکز بونك مثلن کورمدك وحق جل وعلا حضرتلرینك نصیب ایتدیکنه بوندن قانع برکیمسه ایشتمدك اکرآدم اوغلنلری تمام دنیایی قسمت ایلسه لر اول یکیت اول جانبه نظر ایتمیه والتفات قیلمیه دیدیلر حق جل وعلا حضرتلری فخر عالم حضرتلرینك دعاسی برکاتیله قناعت ارزانی بیوروب کنز لایفنایه مالك ایلدی (ودخی بنی سعد قبیله سندن ایلچی کلمشدر امام واقدی رحمة الله علیه روایتنده ابو النعمان کندو آتاسندن نقل ایتمشدرکه ایتدی بن کندی

قومم اولان بنی سعد هذیم طائفه سندن برقاج کیمسه ایله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ایلچیلکه کلدم مدینه یاننده بر یره قوندق اندنصکره اورادن مسجد شریفه عزم ایتدك برجانبده طوردق خلق ایله نمازه شروع ایتدك تا فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ملاقات ایدوب اسلام اوزرینه مبایعه ایتمیجه بونلر ایله قریشمازز دیو دوندك منزللریمزه کلدك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری آردیمزدن آدم کوندروب بزی دعوت ایلدی اول وارد یغمز زمانده برکیمسه وار ایدی جملهمزدن کوچك ایدی وخدمتکاریمز ایدی انی اثوابمز یاننده قومش ایدك بوکره بیله آلوب کتدك فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کلدیکمز کبی اول خدمتکاریمز اولان یکیت بزدن ایلرو واروب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه اسلام اوزره مبایعه ایلدی بز ایتدك یارسول الله بوکشی بزم اڭ کوچکمز وخدمتکاریمزدر فخر عالم حضرتلری ایتدی قومڭ کوچکی خدمتکارلری اولور دیدی وآکا بارك الله علیك دیو یوروب برکتله دعا ایلدی والله اول کشی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینڭ دعاسی برکاتنده بزم جملهمزدن افضل اولدی وقرآن عظیمی بزدن خوب اوقور اولدی ورسول الله حضرتلری آنی بزم اوستمزه امیر نصب ایلدی اندن دونوب کندی دیاریمزه کلور ایکن بزه یوللرده اول امامت ایلر ایدی مملکتمزه کلدیکمز زمانده حق تبارك وتعالی حضرتلری انده اولان طائفهیه دخی اسلام روزی قیلدی دیو نقل ایلدی (ودخی بنی فزاره قبیلهسندن ایلچی کلمشدر ابو الربیع بن سالم رحمة الله علیه اکتفا آدلو کتابنده کتورمشدر که رسول الله حضرتلری تبوك غزاسندن دوندیکی زمانده بنی فزاره طائفهسنڭ ایلچیسی کلدی اون نفردن زیاده کیمسه ایدیلر ارالرنده اعیان قبیلهدن خارجة بن حصن وحرا بن قیس بیله ایدی مسلمان اولوب کلمشلر ایدی ومملکتلرنده بغایت قحط واقع اولمشیدی فخر کائنات افندیمز حضرتلرینه حاللرندن شکایت ایدوب دعا طلب ایتدیلر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری منبره چیقوب دعا ایلدی حق جل وعلا حضرتلری دعاسنی مستجاب ایدوب نافع یغمورلر احسان ایلدی دخی تفصیلی اشاغیده باب استسقاده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی (ودخی بنی اسد قبیلهسندن اون نفر کیمسه ایلچیلکه کلمشلر ایدی وارالرنده اعیان قبیلهدن وابصة بن معبد وطلیحة بن خویلد بیله کلمشلر ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اصحاب کرامله اوتورمشلر ایدی ذکر اولنان طائفه کلدیلر ایچلرندن بریسی ایتدی یارسول الله بز حق تعالینڭ وحدانیتنه شهادت ایلدك وسن حق تعالی حضرتلرینڭ قولی ورسولی اولدیغڭه اقرار ایتدك حال بوکه دخی سن بزه خبر کوندرمش ایدك یعنی سنڭ دعوتڭه توقف ایلمدك همان نبوتڭی ایشتدکله کلدك واختیار بزله ایمانه کلدك دیدیلر اندن حق جل وعلا حضرتلری بو آیت کریمهیی انزال ایلدی (یمنون علیك ان اسلموا قل لا تمنوا علی اسلامکم بل الله یمن علیکم ان هداکم للایمان ان کنتم صادقین) معناسی بودر که یا محمد سکا اسلاملرینی منت عد ایدرلر سن آنلره دیکه بکا اسلامکزی منت ایتمك بلکه حق جل وعلا حضرتلری سزی ایمانه هدایت قیلدیغنی سزه منت عد ایلر اکر سز ایمان دعواسنده صادقلر ایسهکز دیمکدر (ودخی یمن دیارندن بهراء قبیلهسنڭ ایلچیلری کلمشدر اون اوچ نفر کیمسه ایدیلر کلدکلرنده مقداد رضی الله عنه حضرتلرینه ملاقات ایلدیلر اولدخی مرحبا خوش کلدیکز دیو عزت واکرام ایدوب اوکلرینه طعام کتوردی مستوفی اکل ایتدکلرندنصکره دخی زیاده طعام قالدی ومقداد رضی الله عنه اول طعامدن بر کاسه ایله رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه دخی کوندرمش ایدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مراد شریفلرنجه تناول بیوردقلرندنصکره بر مقدار بقیه

قالدی اول بقیهیه حق سبحانه وتعالی حضرتلری برلذت وبرکت ویردیکه ذکر اولنان طائفهیه هر کون اویندن کتورلر ایدی اکل ایتدکلرینجه لذتن مدح ایدرلر ایدی صکره مقداد رضی الله عنه قصهیی خبر ویروب خواجهٔ صاحب کرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینڭ برکاتیله واقع اولدیغنی اعلام ایدیجك نشهد انه رسول الله دیدیلر واعتقادلری زیاده اولدی اندن صحابهٔ کرامدن فرائض اوکرندیلر وبرقاچ کون طوروب فخر عالم حضرتلرینه وداع ایلدیلر رسول الله حضرتلری امر ایلدی مذکورلره جائزهلر ویروب اکرام وعزتله یرلرینه کوندردیلر (ودخی عذره قبیلهسندن اون ایکی نفر کیمسه ایلچیلکه کلمشدر ارالرندن اعیان قومدن حمزة بن نعمان بیله کلمش ایدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری عزت واکرام ایلدی ومذکورلر اسلامه کلدیلر فخر عالم افندیمز حضرتلری انلره شام دیاری فتح اولونهجق وروم کفرهسنڭ پادشاهلری قاچوب کیدهجکنی بشارت قیلدی اندن اجازت آلوب دوندیلر یمن دیارنده قبیلهلرینه کتدیلر ودخی یمن مملکتنده بلی دیدکلری موضع خلقندن برقاچ کیمسه کلوب اسلامه کیردیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * الحمد لله الذی هداکم للاسلام * دیو حمد ایلدی وبو طائفهنڭ اسلامندن بغایت حظ ایدوب حمد ایتدکلرینڭ وجهی بوایدیکه بونلر فتی ایراق یرده ساکن اولورلردی بونلرڭ اسلامه کلمهسیله دین محمد صلی الله تعالی علیه وسلم شیوع وشهرت بولدیغی فتی ظاهر اولدی ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن اجازت الدقدنصکره وداع ایدوب دوندیلر مملکتلرینه کتدیلر (ودخی ذی مره دیدکلری موضعدن اون اوچ نفر کیمسه کلدیلر رئیسلرینه حارث بن عوف دیرلر ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مملکتلری احوالندن سؤال ایلدی یارسول الله بر یرمزده قتی قحط واردر دعا ایله دیدیلر فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * اللهم اسقهم الغیث * دیو دعا ایدوب یغمور طلب ایلدی اندن برقاچ کون جائزهلری ویرلدکدنصکره دونوب یرلرینه کتدیلر واردقلری زمانده کوردیلر که حق جل وعلا حضرتلری پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینڭ دعا بیوردیغی کوندن نافع یغمورلر عطا قیلوب باغلری واکینلری کمال لطافت بولمش (ودخی اونیجی سنهده خولان قبیلهسندن اون نفر کیمسه کلدیلر یارسول الله بز حق تعالی حضرتلرینه ورسولنه ایمان وتصدیق ایدنلردنز الله تعالی حضرتلرینڭ ورسولڭ منتی بزم اوزریمزهدر دیدیلر وایراق یرلردن دوهلریمزه بنوب سنی زیارته کلدك یارسول الله دیدیلر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی بو سفریکزده هر بر آدمکه دوهلریکز آتمشدر آنڭ مقابلهسنده سزه بر حسنه ویریلور وبنی زیارت ایتدیککزڭ اجری بودرکه هر کیم کلوب مدینهده بنی زیارت ایلیه قیامت کوننده اول کشی بنم قومشی لغمده اولسه کرکدر دیو بیوردی اندن سؤال ایدوب خولانده عبادت ایتدکلری صنم نیجه اولدی دیدی ایتدیلر یا رسول الله حق سبحانه وتعالی حضرتلری اول صنمی سنڭ کتوردیکڭ دین اسلامه تبدیل ایلدی شمدی اکا کیمسه عبادت ایلمز همان یاننده برقاری ایله برقوجه قالمشدر ان شاء الله تعالی بو کره واردیغمز کبی صنمی ییقارز دیدیلر اندن فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بونلره فرائضی تعلیم ایدوب عهده وفا وامانته ادا امر ایلدی وقومشی حقن رعایت ایلمك وهیچ کیمسهیه ظلم ایتمامك بیوردی وجائزهلر احسان ایدوب یرلرینه کوندردی واردقلری کبی اول صنمی ییقوب نام ونشانی ناپیدا ایتدیلر (ودخی محارب قبیلهسندن اون نفر کیمسه کلمشدر ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مبعوث اولوب قبائل عربی دین اسلامه دعوت ایتدیکه بشلادیغی زمانلرده هیچ بو طائفهدن غلیظ وسرکش طائفه یوق ایدی آخر حق سبحانه وتعالی حضرتلری هدایت ایلیوب اسلامه کلدیلر ودونوب مملکتلرینه کتدیلر

(ودخی یمن دیارنده صداء قبیله سندن اون بش نفر کیمسه کلشدر سکزنجی سنه ده واقع اولمشیدی تفصیلی بودر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری جعرانه دیدکاری موضعدن دوندیکی زمانده قیس بن سعد بن عباده یی درتیوز نفر کیمسه ایله یمن دیارندن بر ناحیه یی اورمغه کوندردی وصداء قبیله سی اول ناحیه ده داخل ایدیلر بو قصه دن خبر آلدیلر دخی مز بورلردن بر کیمسه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه یتشدی یارسول الله عسکری دوندر بن قومه کفیل اولورم انلر دین اسلامه کیررلر دیدی اندن ذکر اولنان اون بش نفر کیمسه ایلچی کلوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله اسلام اوزره مبایعت قیلوب دوندیلر یرلرینه کندیلر اول دیارده اسلام شایع اولدی (امام واقدی رحمة الله علیه نقلنده صکره دن یوز نفر کیمسه مز بور طائفه دن کلوب حجة الوداعده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ملاقات ایلدیلر وصداء قبیله سندن اولان زیاد بن الحارث رضی الله عنه حدیثنده مذکوردر که اول کلوب قومنه کفیل اولان کیمسه کندیسی ایدی ودخی بیورمشدر که بن بعض سفرلرده رسول الله حضرتلریله بیله ایدم بر کون فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بکا یا اخی صداء هیچ بر مقدار صویك وارمیدر دیو بیوردی بندخی یارسول الله مطره ده بر مقدار صو واردر دیدم امر ایلدی بر اغاج چناق ایچنه دوکدم اندنصکره مبارك الینی اول چناغك ایچنه قودی همان کوردمکه مبارك برمقلرندن چشمه لر روان اولدی دیو نقل ایلدی (ودخی یمن دیارنده غسان قبیله سندن اونجی سنه ده اوچ نفر کیمسه کلوب مسلمان اولدیلر اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری جائزه لر احسان ایدوب دوندیلر یرلرینه کندیلر (ودخی اونجی ییل شوالنده سلامان دیدکاری موضعدن یدی نفر کیمسه کلشدر ارالرنده اشراف قومدن حبیب بن عمرو بیله ایدی اسلامه کلدیلر ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه قحطلقدن شکایت ایلدیلر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دعا ایلدی صکره دونوب یرلرینه کتدکلری زمانده واردیلر خبر آلدیلر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دعا ایتدیکی زمانده حق جل وعلا نافع یغمورلر ویرمش (ودخی بنی عبس قبیله سندن برقاچ کیمسه کلوب ایتدیلر یارسول الله بزم عالملر بزه شویله خبر ویردیلر که هجرت ایتمیان کیمسه نك اسلامی صحیح اولماز دیدیلر اکر بویله ایسه بزم دوه لریمز وسائر طوارلریمز واردر صاتالم دخی هجرت ایده لم دیدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری هر قنده اولورسکز حق تعالی حضرتلرندن تقوی اوزره اولك اعمالکزدن هیچ نسنه یه نقصان جزا ویرمز بیوردی (ودخی غامد قبیله سندن اونجی سنه ده اون نفر کیمسه کلوب اسلامه مقر اولدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بر نامه یازوب ایچنده شرایع اسلامی بیان ایلدی وابی بن کعب رضی الله عنه حضرتلرینه امر ایلدی مذکور طائفه یه قرآن عظیم تعلیم ایتدردی اندن جائزه لر احسان ایدوب یرلرینه کوندردی (ودخی ازد قبیله سندن یدی نفر کیمسه کلمشدر علماء حدیثدن ابو نعیم وابو موسی رحمة الله علیهما روایتلرنده وارد اولمشدر که علقمة بن یزید بن سوید رضی الله عنه بیورمشدر که بنم بابام جدمدن شویله نقل ایلدیکه بزم قوممز ازد قبیله سندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کلان ایلچینك یدنجی کیمسه سی بن ایدم فخر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك خدمت شریفلرینه کیردك وسوز سویلدك فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بزم سیمتمزی وهیئتمزی بکندی وسز نه اصل کیمسه سز دیو سؤال ایتدی بز مؤمنلرز دیو جواب ویردك همان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری تبسم ایلدی و بیوردیکه تحقیقا هر سوزك حقیقتی واردر ایمدی سزك سوزیکزك وایمانکزك حقیقتی ندر دیو بیوردی بز ایتدك یارسول الله بزم سوز یمزك وایمانمزك

حقیقی اون بش خصلتدر انلرك بشنی بزه سنك کوندردیکك کیمسه لر بیورمشدر که بز انلره ایمان کتوره لم بشنی دخی ینه انلر بیورمشلردر که بز آنی عمل ایده لم و بش خصلت دخی زمان جاهلیتدن عادتمزدر که هنوز آنك اوزرینه یز ترك ایتمدك مکرسن آنلرك بعضیسنی کریه کوره سین ترك ایده لم دیدك فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی بنم آدملرمك ایمان کتورمکه بیوردقلری بش نسنه نه دردیدی بز ایتدك حق تعالی حضرتلرینه وملکلرینه وکتابلرینه ورسوللرینه وقیامت کوننه ایمان کتوروب اعتقاد ایتمکدر دیدك اندن ایتدی یا اول عمل ایله بیوردقلری بش نسنه ندر دیدی بز ایتدك کلمهٔ شهادت کتورمك ونماز قیلمق وزکات ویرمك ورمضان آیی اوروج طوتمق وقادر اولانمز حج بیت الله ایتمکدر دیدك اندن ایتدی یا عادتکز جاهلیتدنبرو عادت ایدندیککز بش نسنه ندر دیدی بز ایتدك وسعت حالنده حقه شکر ایتمك و بلا ایتشسه صبر ایتمك وقضایه رضا ویرمك ودشمنه بولشدقده ثابت قدم اولمق وشماتة اعدایی ترك ایتمك یعنی بزه مخالف اولان کیمسه لرك برامز حاللرینه سونمکی ترك ایتمکدر دیدك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی بونلر حکما وعلمادر که فقهلرندن انبیا اولمغه یقین اولمشلردر دیو بیوردی اندن ایتدی بندخی سزه بش نسنه امر ایده یم سزك خصلتلریکز یکرمی تمام اولسون دیدی اندن بیوردیکه اکر سز فی الحقیقه دیدیککز کبی ایسه کز شول نسنه یی جمع ایلمك که انی یمیه جك سکز وشول نسنه یی یاپمك که انده ساکن اولمیه جق سکز وشول نسنه یه رغبت ایلمك که انی قویوب کیده جك سکز وحق سبحانه وتعالی حضرتلرندن تقوی اوزرینه اولك که عاقبت اکا رجوع ایتسکز کرکدر واکا عرض اولنسکز کرکدر وشول نسنه یه رغبت ایدك که انده واروب مخلد قالسکز کرکدر دیو بیوردی اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك وصیتنی حفظ ایدوب دوندك یرمزه کتدك دیو حکایت ایتمشدر (ودخی بنی المنتفق طائفه سندن بعض کیمسه لر کلمشدر عبد الله بن امام احمد رحمة الله علیهما اتاسنك مسندنده روایت ایتمشدر که لقیط بن عامر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ایلچی اوله چیقدی بر یولداشی دخی وار ایدی اکا نهیك بن عاصم درلر ایدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه شول زمانده یتشدیلر که صباح نمازندن فارغ اولمشیدی اندن طوروب خلقه خطبه اوقیوب وعظ و نصیحته بشلدی وایتدی ای آدم اوغلنلری آکاه اولك که بن درت کوندنبری آوازمی صاقلدم تا بو کون نه دیه جکمی اشیده سز دیدی وآکاه اولك که هیچ بونده بر کیمسه وارمیدر که انی کندی قومی وار رسول اللهه نه سویلر معلوم ایدین دیو کوندرمش اوله لر دیدی اندن ینه تنبیه ایدوب ایتدی جائزکه اول کیشینك بر خاطره سی وار اوله یاخود یانده کی کیمسه ایله مصاحبت ایدر اوله آکاه اولك تبلیغ ایتدیکی دیو تحقیقا بکا سؤال اولنسه کرکدر دیو تکرار بتکرار تنبیه لر بیوردقدنصکره بر مفصل حدیث شریف بیوردی انده قیامت وجنت وجهنم احوالنی بیان ایتدی لقیط بن عامر ایدر یارسول الله سنکله نه شرط اوزرینه مبایعه ایده یم دیدم مبارك الینی آچدی دخی ایتدی نماز قیلمق وزکات و یرمك اوزرینه وحق تعالی حضرتلرینه هیچ بر نسنه یی شریك طوتمامق اوزرینه مبایعه قیل دیو بیوردی (ودخی یمن دیارنده اولان نخع قبیله سندن اون برنجی سنه ده ایکیوز نفر کیمسه کلمشدر اول حضرته وارد اولان ایلچیلرك آخری بونلر ایدی کلدکلرنده دار الضیافه یه قوندیلر اندن دین اسلامه مقر اولدقلری حالده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کلدیلر اول معاذ بن جبل رضی الله عنه حضرتلرندن بیعت اسلام ایتمشلر ایدی مذکور طائفه ارا سنده بر کیمسه وار ایدی زرارة بن عمرو دیرلر ایدی ایتدی یارسول الله بو سفرده واقعه مده بر عجب نسنه کوردم دیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری نه کوردك دیو بیوردی زراره ایتدی کوردمکه بر دیشی حمار بر بوزاغی طغوردی

و بوزاغونك رنكی قزله مائل سیاه ایدی دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی مملکتکده هیچ کبه خاتون قودك کتدکمی نعم یارسول الله دیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی ایمدی اول خاتونك بر اوغلان طغوردی واول اوغلان سنك اوغلکدر زراره ایتدی یارسول الله یا اول رنکده کوردیکمك اصلی ندر فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بکا یقین کل دیدی زراره حضور شریفلرینه یقین کلیجك ایتدی یا زراره هیچ سنده برص علتی وارمیدر که شمدی یه دکن سن آنی ایلردن صقلردك زراره ایتدی اول الله حقیچون که سنی حق پیغمبر کوندرمشدر بنده اول علت اولدیغن اصلا بر کیمسه بیلمزدی وسندن غیری بر کیمسه اکا مطلع اولمدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی اشته او یله کوردیکی اولدر اندن زراره ایتدی یارسول الله بر واقعه دخی کوردم که یردن بر آتش چیقدی بنمله اوغلوم ماییننده حائل اولدی پیغمبریمز بیوردی اول آتش فتنه در زراره ایتدی یارسول الله فتنه ندر فخر عالم افندیمز حضرتلری ایتدی خلق امامارینی قتل ایدسلر کرکدر و مبارك پرمقلرینی بری برینه قویدی دخی یرامزلق ایدن ایولك ایدرم ظن ایدوب مؤمنك قانی مؤمنه صو ایچمکدن طاتلی اولسه کرکدر دیدی اکر اوغلك وفات ایلرسه اول فتنه یه سن یتشرسك اکر سن وفات ایلرسك اوغلك یتشر دیو بیوردی زراره ایتدی یارسول الله دعا ایله که بن اول فتنه یه یتشمیم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * اللهم لا یدرکها * دیو دعا ایتدی بعد زمان زراره وفات ایدوب اوغلی عمرو قالدی صکره دن حضرت عثمان بن عفانی خلع ایدن طائفه دن اولدی

) مقصد ثالث (

فخر عالم حضرتلرینك کمال خلقتی وجمال صورتی واخلاق رضیه سی وخصال مرضیه سی بیاننده در (بعض علما رحمهم الله بیورمشلردر که حق سبحانه وتعالی حضرتلری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك جسم شریفنی حسن ولطافتده افراد نوع بشردن ممتاز خلق ایدیکنه اعتقاد ایتمك اول حضرته ایمان کتورمکك تمامندندر دیمشلردر (روایت اولنور که خالد بن ولید رضی الله عنه برزمانده عسکر ایله قبائل عربدن بعض قبیله یه واردی واول قبیله نك سیدی اولان کیمسه خالده ایتدی یا خالد محمدی بزه وصف ایله خالد ایتدی اکر دیلرایسك که تفصیل ایدم بن انك حسنن تفصیل ایده مزم دیدی اول شخص ایتدی یا خالد سن اجمال ایله دیدی خالد رضی الله عنهه ایتدی رسول مرسلك قدرنجه اولور دیدی یعنی مرسل که حق سبحانه وتعالی حضرتلر یدر انك جانبن ملاحظه ایله دخی اندن رسولنك شان شریفنی بیله سین دیمك اولور بوندن فهم اولنور که اول حضرتك جمیع محاسنی مفصلا ادراك اولنمغه قابل دکل ایمش (امام قرطبی رحمة الله علیه کتاب الصلاتده بعض کباردن نقل ایدوب ایدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك تمام حسنی بزه ظاهر اولمامشدر اکر ظاهر اولایدی اکا بقمغه کوزلریمز طاقت کتورمیدی دیمشدر والحاصل ممکن اولدیغنجه بر مقدار ائمهٔ حدیث وتفسیردن مروی اولانی نقل ایده لم (مبارك وجهی حقنده امام بخاری ومسلم رحمة الله علیهما براء رضی الله تعالی عنه حضرتلرندن روایت ایتمشلردر که * کان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم احسن الناس وجها واحسنهم خلقا * دیو بیورمشدر حاصلی فخر کائنات علیه افضل الصلوات حضرتلرینك مبارك یوزی وسائر اعضاء شریفه سی جمیع ناسك یوزلرندن واعضالرندن کوزل ایدی دیمك اولور (وامام ترمذی وامام احمد و بیهقی وابن حبان رحمة الله علیهم روایتلرنده ابو هریره رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدر که * ما رأیت شیئا احسن من رسول الله صلی الله علیه وسلم کان الشمس تجری فی وجهه * دیو بیورمشدر معناسی بن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن

کوزل برنسنه کورمدم کویا مبارك یوزنده کونش نوری اقاردی دیمکدر (وینه امام ترمذی و بیهقی رحمة الله علیهما روایتلرنده علی کرم الله وجهه حضرتلرندن منقولدر که فخر کائنات افندیمزی وصف ایدوب ایتدی مبارك یوزی قتی دکرمی وقتی انلی دکلدی بر مقدار دکرمی ایدی دیو بیورمشدر ومعلومدر که کمال حسن ولطافت بو شکلده اولور زیاده دکرمی وانلو اولمق معتبر دکلدر وصحابهٔ کزیندن علما رحمهم الله بو بابده کیمی شمسه کیمی قمره تشبیه ایتدکلرین نقل بیورمشلردر مرادلری کمال حسن ولطافتله وصف ایتمك ایدیکی ظاهردر (امام مسلم رحمة الله علیه نقلنده ابی الطفیل رضی الله عنهدن منقولدر که اکا ایتدیلر بزه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرین وصف ایله ایتدی فخر عالم حضرتلری آق بکزلی ملیح الوجه ایدی دیو بیوردی (امام بخاری رحمة الله علیه کعب بن مالك رضی الله عنهدن شویله روایت ایلمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مسرور اولدیغی زمانده مبارك یوزی آی پاره سی کبی نورلنوردی وسروری مبارك آلندن ظاهر اولوردی دیمشدر (ومبارك کوزلری وصفنده حق سبحانه وتعالی حضرتلری (مازاغ البصر وماطغی) بیورمشدر قاضی رحمة الله علیه ایدر معناسی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مبارك کوزی کوردیکی نسنه دن آیرلمدی وتجاوز ایتمدی بلکه اثبات صحیحله اثبات ایتدی مستبق اولدیغی حالده دیمکدر یاخود رؤیتنه مأمور اولدیغی عجایبی کورمکدن عدول وتجاوز ایتمدی دیمکدر دیو بیورمشدر محصلی حق سبحانه وتعالی حضرتلری نره یه نظر ایتمك بیوردی ایسه امر شریفنی اوزره اورادن نظرینی آیرمدی دیمك اولور (وامام بخاری رحمة الله علیه نقلنده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کوندز نیجه کوررسه کیجه قرا کوسنده او یله کورردی دیو بیورمشدر وعایشهٔ صدیقه رضی الله عنها حضرتلرندن مرویدر که فخر عالم علیه الصلاة والسلام حضرتلری آیدنلقده نیجه کوررسه قرا کولقده او یله کورردی دیو بیورمشدر (امام بخاری ومسلم ابی هریره حضرتلرندن روایت ایتدکلری حدیث شریفده واقع اولمشدر که فخر عالم حضرتلری اصحابنه ایتدی والله سزك رکوعکز وسجودیکز بکا مخفی اولماز تحقیقا بن سزی اوکدن وآردمدن کوریرم دیو بیوردی (وینه امام مسلم رحمة الله علیه انس بن مالك رضی الله عنه حضرتلرندن روایت ایتمشدر که بر کون خواجهٔ عالم علیه الصلاة والسلام حضرتلری * یا ایها الناس انی امامکم فلا تسبقونی بالرکوع والسجود فانی اراکم من امامی ومن خلفی * دیو بیوردی معناسی ای آدم اوغلنلری تحقیقا بن سزك امامکزم ایمدی رکوع وسجودی بندن مقدم ایلمك تحقیقا سزك او یله ایتدیککز بکا معلوم اولور زیرا بن سزی اوکدن وآردمدن کوریرم دیمك اولور (وحمیدی رحمة الله علیه مسندنده وابن منذر رحمة الله علیه تفسیرنده بیورمشدر که مجاهد رحمه (الذی یراك حین تقوم وتقلبك فی الساجدین) آیت کریمه سنك تفسیرنده بیورمشدر که رسول الله حضرتلری اوکنده اولنلری کوردیکی کبی اردنده اولان صفلری کورردی دیمشدر وبو حالت رسول الله حضرتلرینك حقنده خرق عاده در کوزده کورمك خلق ایدن جناب الله غیری عضوده دخی خلق ایتمکه قادردر دیو بیورمشلر وبو خصوصده بعض اقوال دخی نقل ایدوب آخر بیورمشلردر که بو صفتك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه معجزه اولدیغن اثبات بابنده اولی بودر که کورمکدن مراد آلت نظره محتاج اولمدین ادراك ایتمکدر دینله والله اعلم (بعض علما رحمهم الله بوکا ذاهب اولمشلردر که بو رؤیت قلب شریفلرینك رؤیتی اوله وبعضیلر رؤیتدن مراد علمدر دیمشلر صحابهٔ کرام ایتدکلری افعالك کیفیتن حق جل وعلا حضرتلری وحی ایتمك طریقیله یا الهام ایتمك طریقیله اعلام ایلردی دیدیلر و بوندن لازم کلمز که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری

غيب بيله زيرا حق تعالى حضرتلرينك اعلامى ايله اولمجق هر كشى بيلمك جائزدر نهايت حق سبحانه
وتعالى حضرتلرى اكا اعلام ايتمكى اختيار ايتمشدر اول حسبله اكا معلوم اولور غيريلره معلوم
اولماز آنكيچون ايديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك بنديكى ناقه برزمانده
ضايع اولدى دخى بعض منافقلر طعن ايدوب ايتديلر قنى محمد سزه كوكلر احوالندن خبر ويرم
دير ايدى شمدى ناقه‌سى ضايع اولدى نه خوش قنده ايديكن بيلمزديديلر منافقلرك بو سوزى فخر عالم
حضرتلرينك سمع شريفنه واصل اولمجق ايتدى والله بكا ربمك بيلدرديكندن غيرى برنسنه
بيلمزيم بنم بيلديكم ربم بيلدرمكله در شمدى اول ناقه قنده ايديكن ربم بكا دلالت ايلدى فلان يرده
يولارندن براغاجه ايلشوب طوتلمش قالمشدر ديدى اصحاب كرامدن بعض كيمسه كنديلر واروب
بيورديغى يرده كورديلر واقعا ناقه نك يولارى براغاجه ايلشوب طوتلمش اورادن ناقه يى آلوب
خدمت شريفنه كتورديلر منافقلرك يوزلرى قاره اولدى و بو ظاهر اولديكه رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرتلرى ديوار آردنده اولان نسنه‌يى بيلمز الا حق سبحانه وتعالى حضرتلرينك
اعلامى ايله بيلورمش علم غيب حق جل وعلى حضرتلرينه مخصوصدر انبيا واولياسى بعض
مغيباتدن خبرويردكلرى حق تعالى حضرتلرينك اعلاميله در يوخسه اندن غيرى كيمسه غيب
بيلمك ممتنعدر وشفاء قاضى عياضده مذكوردر كه فخر عالم حضرتلرنده حدت بصر شول دكلو ايديكه
ثريايى اون بر يلدز كورردى (وامام سهيلى روايتنده اون ايكى يلدز كورردى ديمشلردر (ابن ابى هاله
رضى الله عنه بيورمشدر كه فخر عالم حضرتلرى حين التفات ايلسه جميعا التفات ايلردى ديمشدر
بو سوزك معناسى بعضيلر قتنده برنسنه‌يه نظر ايتملو اولسه مبارك رأس دولتلرين دونده‌روب نظر ايتمزدى
و بعضيلر ايتديلر بو سوزك معناسى خفت ايدوب باشنى او يكا بو يكا چويرمزدى بلكه جميع اعضاسيله
دونوب نظر ايلردى ودخى بيورمشدر كه مبارك كوزين اشاغى طوتردى يريوزينه نظرى كوك يوزينه
نظرندن زياده ايدى الك چوق بقديغى كوزقويروغيله بقمق ايدى ديمشدر فى الحقيقه مقتضاى
ادب كشى كوزلرين حفظ ايتمكدر نه كركسه بقوب يورومك بى ادبلك نشانيدر (حضرت على رضى الله
عنه بيورمشدر كه فخر عالم حضرتلرينك مبارك كوزلرى بيوك ايدى ومبارك كرپكلرى اوزون ايدى
برمقدار مبارك كوزلرنده حمرت وار ايدى اول صفت كوزده غايت حسن وملاحتى موجبدر و ينه
على كرم الله وجهه حضرتلرندن مرويدر كه مبارك كوزلرينك قره‌سى غايت سياه ايدى (ودخى
روايت اولنمشدر كه حضرت على كرم الله وجهه ايتدى برزمانده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى بنى يمن ديارينه كوندردى تا كه وارم انده خلقه خطبه اوقيوب وعظ ونصيحت
ايدم بنده خطبه‌يه چيقدم يهود علماسندن بر كيمسه طورردى النده برجز طوتوب اكا نظر ايدردى
بنى كورنجك * صف لى اباالقاسم * ديدى يعنى پيغمبر عليه الصلاة والسلام حضرتلرينك
وصفن بكا سويله ديدى بن دخى قتى اوزون دكلدر وقصه دكلدر ديدم اندن سكوت ايلدم اول ايتدى
دخى نيجه دردى بن ايتدم شمدى خاطرمده اولان بودر ديدم باشلدى اول يهود عالمى ايتدى
كوزلرنده حمرت واردر وصقالى قتى كوزلدر بن ايتدم والله رسول الله حضرتلرينك صفتى بويله در
ديدم اول ايتدى بن آبا واجدادمك كتابلرنده انك وصفنى بويله بولدم و بن شهادت ايدرمكه
اول نبيدر ورسول اللهدر جميع آدم اوغلنلرينه رسالتله مبعوث اولمشدر ديدى (ومبارك سمع شريفى
وصفنده بو كفايت ايلر كه فخر عالم حضرتلرى بيورمشدر * انى ارى مالاترون وانى اسمع مالاتسمعون
اطت السماء وحق لها ان تئط ليس فيها موضع اربع اصابع الا وملك واضع جبهته ساجدالله تعالى *
ابوذر رضى الله عنه حضرتلرندن امام ترمذى بويله روايت ايتمشدر معناسى بودر كه تحقيقا بن
سزلك كورمديككزى كورورم واشتمديككزى اشيديرم فلك آوازه ويروب صوت پيدا ايلدى وصوت

پيدا قيلمق انك حقيدر كه انده هر كز درت پرمق يريوقدر كه الا برملك حق تعالى حضرتلرينه ساجد
اولديغى حالده آلنى قومشدر ديمكدر (وابونعيم رحمة الله عليه حكيم بن حزام رضى الله عنهدن
روايت ايتمشدر كه بر كون رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى اصحاب كرامى اراسنده
اوتورردى آنلره بنم اشتديكم سزده اشيدر ميسز ديو بيوردى هيچ نسنه اشتمزز يا رسول الله
ديديلر ايتدى تحقيقا بن فلكك صوتن اشيديرم واول صوت ويرمكله لوم اولنمز انده برقارش ير
يوقدر الا برملك اوزرنده ساجدر ياخود قائمدر ديو بيوردى (ومبارك آلنى وصفنده بيورمشلردر كه
فخر عالم حضرتلرينك آلنى روشن وآچق ايدى ومبارك قاشلرى چاتق وانجه ايدى ديمشلردر وبعضيلر
روايتنده قاشلرى اراسى آچق ايدى ديمشلردر وايكى قاشى اراسنده اولان طمرى غضب
زماننده طولر ايدى ديديلر (ومبارك بورنى بغايت لطيف وموزون ايدى اوجى رقت ولطافت
اوزره ايدى اورته يرى برمقدار يوكسك ايدى كمال حسن بو هيئتده اولور (ومبارك رأس عاليلرى
بيوك ايدى علماء حديثدن بويله ايديكن چوق كيمسه نقل ايتمشلردر (امام بخارى رحمة الله عليه
نقلنده حضرت انسدن دخى بويله روايت اولنمشدر بغايت لطيف وموزون ايدى (ومبارك
آغزى وصفنده امام مسلم رحمة الله عليه جابر رضى الله عنهدن روايت ايلمشدر كه مبارك آغزى
قتى كوچك دكلدى طائفۀ عرب ايچنده كوچك آغز ممدوح دكلدر بيوك آغز ممدوحدر ديمشلردر
(ومبارك دشلرى بياض ايدى وقتى صيق دكلدى ارالرى آچق ايدى وانجو كبى براق وآبدار ايدى
(ابن عباس رضى الله عنه حضرتلرندن مرويدر كه فخر عالم حضرتلرينك مبارك اوك دشلرى
سيرك ايدى سوز سويلديكى زمانده كويا دشلرى اراسندن نور چيقاردى ديو بيورمشدر (ومبارك
دوداقلرى مبارك آغزنى يومديغى زمانده كورينن هيئتى عباد اللهدن هيچ بركيمسه‌يه ويرلمش دكلدى
شويله حسن ولطافت اوزره ايدى ديمشلردر (ابى قرصافه رضى الله عنهدن مرويدر كه ايتدى
بن وانام وخالتم رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه واروب بيعت ايلدك دخى دونوب
كنديكمز زمانده بكا ايتديلر اوغول هيچ بونك كبى يوزى كوزل ولباسى پاك وسوزى ملايم
كيمسه بر كورمدك واغزندن نور چيقاردى كوردك ديديلر (ومبارك آغزى يارينك وصفنده
چوق معجزه وكرامت بيان ايتمشلردر جمله‌دن برى حديث اتفاقيده وارد اولمشدر كه خيبر غزاسنده
حضرت على‌نك كوزلرى زياده آغرردى آچمغه قادر دكلدى فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى
اول كون الينه سنجاق آلوب كوزلرينه توكوردى شويله صحت ميسر اولديكه كويا هر كز كوزى
اغريمامش كبى اولدى (وبرى دخى بودر كه امام احمد وغيرى نقلنده وائل بن حجر رضى الله عنهدن
مرويدر كه بركره رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه برقوغه صو كتورديلر ايچدى
اندنصكره قيونك ايچنه دوكدى قيودن مسك رايحه‌سى چيقمغه باشلدى ياخود قيونك ايچنه
توكوردى دخى مسك رايحه‌سى چقمغه باشلدى ديمشدر (وابونعيم نقلنده انس حضرتلرينك
اونده برقيو وار ايدى فخر عالم حضرتلرى ايچنه توكورمش ايدى مدينه شهرنده اندن طاتلو قيو
يوق ايدى ديديلر وعادت كريمه‌سى ايديكه عاشورا كونى اولسه كنديسنك وقزى حضرت فاطمه‌نك
امر اوغلانجقلرين كتورردى دخى آغزجقلرينه توكورردى واخشامه‌دك امزرمك ديو انالرينه
اصمارلردى اول كون اوغلانجقلره كفايت ايدردى اچقمزلردى (وامام طبرانى رحمة الله عليه نقلنده
عتبه‌يه قورد اشنى ديدكلرى مرض عارض اولمش ايدى فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى انك ارقاسنه وقارننه برمقدار اغزى يارندن پوسكردى دخى مبارك اليله صغادى
صحت بولدقدنصكره بدنى شويله خوش بوى اولديكه اندن كوكجك رايحه اولمازدى ديمشدر و برزمانده
حضرت حسنه بغايت صوسزلق غلبه ايتمشيدى فخر كائنات حضرتلرى مبارك دلنى حسنك

آغز بنـه ویردی حسن امدی صوسزلغی زائل اولدی (ومبارك لسـا ننك فصاحتی حقنده
بیورمشلردر كه حق سبحانه وتعالی حضرتلرینك مخلوقاتنده هر كزاندن افصح وشیرین كلام وسریع
الاداء بر كیمسه یوق ایدی كلام شریفی كوكللرا آكوردی وروحلر جذب ایلردی و بالجمله فصاحت اسانی
برمرتبه ده ایدیكه غایتنه عقـل یتشمزدی نیجه یز یله اولمیدیكه لسان شریفی حق تعـالانك
قلملرندن برقلج ایدی مراد الله اندن بیان اولنوردی جمیع اوامر ونواهیء الهیه اندن بیان اولنوب
احوال فرائض وسنن آنكله روشن ومبین قلنمشدر طریق سداد ورشاد ومنهاج مبدأ معاد انكله واضح
وروشن اولمشدر شول مرتبه ده افصح اللسان واوضح البیـان ایدیكه سوزسو یلدیكی زمانده
كلماتی انجو كبی دزیلوردی اكر بر كیمسه صایمق مراد ایدنسه كلمات شریفه سی صایلمق قابل ایدی
عائشهٔ صدیقه رضی الله عنهـا بیورمشدر كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
سوزنی سزك دیزدیككز كبی دزمزدی اول شویله سوز سویلردیكه اكر صایجی كیمسه صایسه
صایلمق قابل ایدی و بعض محلده فهم اولنسون دیو بر كلمه یی اوچكره دوندرردی * وانا افصح
العرب * دیو بیوررردی واهل جنت محمد علیه السلام لغتیله تكلم ایدرلر دیردی (ابو نعیم روایتنده
وارد اولمشدر كه حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنـه بركون ایتدی یارسول الله نه حالدر كه
سن بزم ارامزدن چیقوب بیانه وارمدك ینه بزم جمله مزه فصاحتده غالب سك فخر كائنات صلی الله
تعـالی علیه وسلم حضرتلری اسمعیل لغتی ضایع اولوب كتمش ایدی جبرائیل علیـه السلام انی
بكا كتوردی حفظ ایتدردی دیو بیوردی والحاصل كمال فصاحت و بلاغتنه دلالت ایدر اشیانك
نهایتی بوقدر و بومعانی تصدیق عقلا قتنده هر كز حجت و برهانه محتاج دكلدر بعض علما رحمهم الله
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینـك لفظی آز ومعناسی چوق اولوب اصلا دواوین
فصحادن برنده سبقت ایتمیان كلام شریفلندن بعضنی جمع ایتمشلردر شفـاء قاضی عیاضده واقع
اولان بعضی بونلردر كه ذكر اولنور جمله دن بری بودر كه * المرء مع من احب * دیو بیورمشـدر
یعنی كشی سودیكی كیمسه ایله در دیمكدر حاصلی صلحایه محبت ایدن صلحا ایله حشر اولنور وفسقه
وفجره یه محبت ایدن آنلرله حشر اولنوردیمك اولور بری دخی * اسلم تسلم یؤتك الله اجرك مرتین *
بو كلام شریفی روم پادشاهنه ارسال بیوردیغی مكتوب شریفنده یازمشدر معناسی سابقا بیان
اولنمش ایدی و بری دخی * السعید من وعظ بغیره * بیورمشدر حاصل معنی سعادتلو اول كیمسه در كه
غیریلر حالندن نصیحت آله دیمكدر مثلا بر امرزلق ایدنلرك باشلرینه بلا كلدیكن كوره دخی برامز
ایشلردن اجتناب ایلیه وایلك ایدنلر نه عزته یتشدكلرینه نظر ایده دخی صلاح واستقامته میـل
ایلیه بری دخی صحیحنده وغیریده وارداولاندر كه * انما الاعمال بالنیات * بیورمشـدر ودخی
* لیس للعامل الامانواه * بیورمشدر بوایكی كلام شریفك تحتنده علمدن نیجه كنج واردر انكیچون
امام شافعی رحمة الله علیه * الاعمال بالنیات * حدیثی نصف علمه دخول ایدر دیو بیورمشد ر
و بیانی بودر كه دین اسلامك ظاهری و باطنی واردر نیت باطنه متعلقدر وعمل ظاهره متعلقدر
ودخی نیت قلبك عبودیتیدر وعمل اعضانك عبودیتیدر دیمشلردر و بعض ائمه حدیثدن مرویدر كه
* الاعمال بالنیات * حدیثی ثلث دیندر دیو بیورمشلر بونك وجهی بودر كه دین قولدر وعملدر
ونیتدر پس نیت اوچ بخشك بریسی اولدی و برحدیث شریفنده * نیة المؤمن خیر من عمله *
بیورلمشدر ومعناسنده بعض علما بیورمشدر كه نیت مشغل قلبدر وعمل فعل جوارحدر یعنی فعل
اعضادر پس قلبك عملی اعضانك عملندن خیرلیدر شول جهتدنكه اعضا قلبه تابعدر اعضانك عملنه
باعث اولان قلبدر ودخی * الحرب خدعة * بیورمشدر معناسی جنك حیله دیمكدر امام نووی رحمة الله
علیه بیورمشدر كه محاربه ده كفاره حیله ایتمك جائزدر وجائز ایدیكنه جمیع علما اتفاق ایتمشلردر

هر نیجه ممكن ایسه حیله ایتمك كركدر مكر كه انده نقض عهد وامان اوله اولوقت حلال اولماز مثلا
كفاره عهد وامان و یرلمش اولسه وانلردن نقض عهده دلالت ایدر نسنه صادر اولمیوب كندو
حاللرنده اولسهلر بر زمانده انلری غافلا بصوب قتل وغارت ایتمك حرامدر زیرا نقض عهـد
بو جانبدن اولمش اولور ودخی * ایاكم خضراء الدمن * بیورمشدر معنـاسی چوبلكده بتن چمندن
احتراز ایدك دیمكدر (روایت اولنور كه اصحاب كرام سؤال ایدوب یارسول الله بوندن مراد
شریف ندر دیدیلر فخر كائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بد اصل عورتدر دیو بیوردی
حاصل كلام بد اصل عورتك حسننه مائل اولوب نكاح ایتمیك دیمكدر وانی شول مهملات اوزرنده
بتن یشل چمنه بكزتمشدر كه ظاهر احسن ولطافت اوزره در اما اصلی ناپاكدر صویی مردار نسنه دن
ایچوب نشو ونمایی مهملاتدن بولمشدر حقیقتی فاسددر بری دخی * ولایجنی علی المرء الا یده *
بیورمشدر معناسی كشی یه جنایت ایلمز الا كندو الی دیمكدر محصلی كشی كندویه ایتدیكن كیمسه
كیمسه یه ایتمزدیمك اولور برروایتده دخی * لایجنی جان الا علی نفسه * وارد اولمشدر معناسی هیچ
برجنایت ایدیجی ایلمز الا جنـایتی كندو نفسنه ایلر دیمكدر ودخی * لیس الشدید من غلب الناس
انما الشدید الذی یملك نفسه عند الغضب * بیورمشدر معناسی شدتلو وقوتلو اول كیمسه دكلدر كه
ناسه غالب اوله انجق شدتلو وقوتلو شول كیمسه در كه غضب زماننده نفسنه مالك اوله دیمكدر
و بو حدیث شریف شیخین روایتلرنده بو عبارهایله وارد اولمشدر * لیس الشدید بالصرعة انما
الشدید الذی یملك نفسه عند الغضب * ایكیسنك معنـاسی بردر نهایت بونده من غلب الناس
یرینه بالصرعة واقع اولمشدر وصرعه اكادیرلر كه ایللری یره اوره ودخی * لیس الخبر كالمعاینة *
بیورمشدر معنـاسی خبر معاینه كبی دكلدر دیمكدر حاصلی اشتمكله حاصل اولان علم مشاهده ایله
اولان علم كبی دكلدر دیمك اولور ودخی * المجالس بالامانات * دیو بیورمشدر برروایتده * اذا حدث
الرجل ثم التفت فهی امانة * وارد اولمشدر ایكیسنك دخی محصلی حسن معاشرت وآداب صحبت
تعلیمیدر مؤمنه لازمدر كه واقف اولدیغی سرك امینی اوله وامانته خیانت ایتمیه برمجلسده كوروب
اشتدیكن برمجلسده دخی سو یلمیه اخوانیله حسن معامله اوزره اوله واصلاح ذات البین قیلمغـه
سعی ایده خلق ارا سنه بغض وعداوت القا ایتمكدن حذر ایده ودخی * ترك الشر صدقة * دیو
بیورمشدر یعنی شر ایشی ترك ایتمك صدقه در دیمك اولور ودخی * ای داء ادوی من البخـل * دیو
بیورمشدر معناسی قنغی مرض بخلدن اشد دردیمك اولور ودخی * الحیاء خیر كله * دیو بیورمشدر
معناسی ظاهردر ودخی * الیمین الفاجرة تدع الدیار بلاقع * دیمشدر معناسی یلان یره اولان یمین
دیاری خراب وخالی یرلر ایلر دیمك اولور ودخی * فضل العلم خیر من فضل العبادة * دیو بیورمشدر
معنـاسی علم دین فضیلتی عبادت فضیلتندن خیرلیدر دیمكدر ودخی * الخیل فی نواصیها الخیر *
بیورمشدر برروایتده دخی * الخیل فی نواصیها الخیر الی یوم القیمة * وارد اولمشدر و برروایتده دخی
* الخیل معقود بنواصیها الخیر * بیورلمشدر جمله نك معناسی آتلرك آلنلرنده خیر واردر آت یوزی
اوغورلودر آت بسلمك مباركدر وزیاده خیر ومباركدر دیمكدر وزیاده خیر و بركت اول آتده در كه
فی سبیل الله غزا ایچون بسلنه ودخی * اعجل الاشیـاء عقوبة البغی * بیورمشدر معناسی عقوبتی
تیز یتشن اشیانك اك سریع العقوبتی بغی در یعنی حددن تجاوز ایدوب ظلم ایتمك وحقدن عدول
ایلمكدر بری دخی * ان من الشعر لحكمة * حدیث شریفیـدر و بو راده حكمتدن مراد قول
صادق ومطابق للحقدر دیو بیورمشلر (امام طبری رحمة الله علیه بو حدیث شریفنـده مطلقا
شعری كریه كورنلرك قوللرین رد واردر دیو بیورمشدر فی الحقیقـه بعض شعر صادق اولوب
حقه مطابق اولدیغنـده نه شبهه واردر و بو بابده اعتماد * هو كلام فحسنه حسـن وقبیحه قبیح *

قول شریفنده در واقعا شعر برسوزدر ایوسی ایودر برامزی برامزدر اکرمطلقا برامز اولایدی
صحابهٔ کزین وخلفاء راشدین رضوان الله علیهم اجمعین شعرسو یلرلردی وفخر کائنات علیه
افضل الصلوات حضرتلری شعردکلمزدی باوجود که صحابهٔ کبارك اکثرندن خوب شعرلر صادر
اولمشدر وخواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری نیجه نیجه شعرلر اوقودوب دکلمشلردر
کتب احادیثدن خبردار اولمیان جهال حسدلرندن بولدقلری مالایعنی بی سو یلرلر و بوخصوصده
برمقدار تفصیل سابقا مرور ایتمشدر فی الحقیقه سو یلکه اغزی یاقشمیلره واکلمغه ادراکی
یتشمیلره قبیح نسنه‌در ودخی * الصحة والفراغ نعمتان * بیورمشدر یعنی صحت بدن وفراغ
خاطر ایکی اولو نعمتدر دیمك اولور ودخی * استعینوا علی الحاجات بالکتمان فان کل ذی نعمة محسود *
بیورمشدر معناسی هر حاجت اوزره کتمانله استعانه ایدك زیرا هر نعمت صاحبی محسوددر دیمکدر
محصلی بودر که بر کشینك بر مرادی اولسه قبل الحصول کیمسه‌یه سو یلمکدن احتراز ایده سرینی
صاقلیه زیرا افشا ایدیجك حسود خبردار اولور تدارك ایدوب اول مرادك عدم حصولنه سعی
ایلر برفتنه پیدا ایلر نامرادلغه باعث اولور و بر روایتده * استعینوا علی قضاء الحوایج بالکتمان بها *
واقع اولمشدر ایکیسنك مآلی بردر ودخی * المکر والخدیعة فی النار * بیورلمشدر معناسی مکر وحیله
وخدعه اهل جهنمده‌در دیمك اولور زیرا بو صفتلر دیانت وتقوی اهلنده اولماز شر وفساد اهلنده
اولور و بونلری ایدن عباد اللهه ضرر ایدیجی اولور لاجرم یری جهنم اولور بری دخی * المستشار
مؤتمن * حدیث شریفیدر معناسی مشورت اولنان کیمسه امین اتخاذ اولنمشدر دیمکدر یعنی بر کیمسه
کندی خصوصن مشورت ایتمك ایچون سنك یانکه کلسه اول کیمسه سنی کندی سرینه محرم
ورازینه امین ایتمش اولور طریق صوابی سنك مشورتکله بولمق استر پس مقتضای امانت
اولدر که طوغرو یول نه ایسه اکا کوستره‌سین شویله که خلاف صوابه سوق ایدوب آلده‌مه‌سك
خیانت ایتمش اولورسك مشورت اولنان کشی‌یه لازم اولان اولدر که خیر وصوابه دلالت ایلیه
ومشورت ایدن کیمسه‌یه دخی واجبدر که اوراپی بر کیمسه‌یه اعتماد ایدوب رازینی ویرمیه بر امانت
ودیانت اهلیله مشورت قیله ودخی * الندم توبة * دیو بیورمشدر معناسی پشیمانلق توبه‌در
دیمکدر بر کیمسه کناه اشلسه دخی ایتدیکی کناهه پشیمان اولسه آنکله مستحق مغفرت اولور ودخی
* الدال علی الخیر کفاعله * دیو بیورمشدر یعنی خیر ایشه دلالت ایلیان کیمسه اول خیری اشلیان
کبیدر دیمکدر بر روایتده * وکل معروف صدقة والدال علی الخیر کفاعله والله یحب اغاثة اللهفان *
واقع اولمشدر معناسی هر احسان صدقه‌در وخیر ایشه دلالت ایدن اول خیری اشلیان کبیدر
وحق سبحانه وتعالی حضرتلری مظلومك فریادینه یتشمکی سوردیمکدر ودخی * حبك الشیء
یعمی ویصم * دیو بیورمشدر یعنی بر نسنه‌یه محبتك سنی کور ایلر وصاغر ایلر دیمکدر حاصلی کشی
سودیکی نسنه‌نك عیبنی کورمز واشتمز اولور اول محبت مانع اولور قبایحی محاسن کورنمکه باشلر ایمدی
لایق بودر که اول اصل بر نسنه‌یه مبتلا اولیجق نفسنه تابع اولمیه مقتضای عقل اوزره حرکت ایده
وعقلانك نصیحتن قبول ایده حقه راضی اوله ودخی * زر غبا تزدد حبا * بیورمشدر روایت اولنور که
ابو هریره دون قنده ایدك دیدیلر ایتدی اهلمدن بعض کیمسه‌لری زیارت ایدردم دیدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری یا اباهریره * زر غبا تزدد حبا * دیو بیوردی معناسی حسندن
روایت اولنان اوزره هفته‌ده بر کره زیارت قیل حبك زیاده اولسون دیمك اولور کشی دوستلرینی
فی تیز تیز زیارت ایدیجك رغبتسز اولور برمقدار کیج اولیجق محبتلیجه اولور ودخی
* انکم تسعوا الناس باموالکم فسعوهم باخلاقکم * بیورمشدر مرادی سز آدم اوغلانلرینی مالکر یکزله

اکرامه قادر اوله‌مزسز اخلاق حسنه‌کزله اکرام ایدك دیمك اولور ودخی * الخلق السیء
یفسد العمل کما یفسد الخل العسل * بیورمشدر معناسی یرامز خلق عملی فاسد ایلر سرکه بالی فاسد
ایتدیکی کبی دیمکدر ودخی * الکیس من دان نفسه وعمل لما بعد الموت والعاجز من اتبع نفسه
هواها * بیورمشدر معناسی عاقل وزیرك اول کیمسه‌در که نفسنی ذلیل وزبون ایده مطیع ایلیه
وآخرت ایچون عمل قیله وعاجز اول کیمسه‌در که هوای نفسنه تابع اوله دیمکدر ودخی * تنکح المرأة لمالها
وجمالها ودینها فعلیك بذات الدین * دیو بیورمشدر حاصلی خاتون اوچ نسنه‌نك بری ایچون رغبت
اولنوب نکاح اولنور بری مال ایچون بری حسن ایچون بری دخی دیندارلغی ایچون ایمدی سن دیندار اولاندن
آیرلمه لایق اولان دیندارلقدر دیمك اولور نا اهل ایدن کیمسه مال وجماله رغبت ایتمیه صالحه
و پاکیزه ودیندار قنغیسی ایسه آنی اختیار ایده ودخی * الشتاء ربیع المؤمن قصر نهاره فصامه
وطال لیله فقامه * دیو بیورمشدر یعنی قیش فصلی مؤمنك بهاریدر کوندزی قیصه اولور اوروج
طوتر وکیجه‌سی اوزون اولور نمازقیلار دیمکدر والحاصل بهار موسمی عیش وعشرت اهلنه نیجه
موافق ایسه صلاح اهلی مؤمنلره دخی قیش فصلی شویله مناسبدر کوندز اوروج طوتمقدن عجز
چکمز وکیجه‌لرده وسعتله طاعت وعبادته مشغول اولور تمام مرادنجه حرکت ایلر ودخی * القناعة
مال لا ینفد وکنز لا یفنی * دیو بیورمشدر معناسی قناعت دوکنمز مالدر وفنا بولمز کنجدر دیمکدر
وقناعت بابنده چوق حدیث شریف وارد اولمشدر بعض علما بیورمشدر که عزتله تمتعدن غیری
قناعتده هیچ بر فائده دخی اولمسه صاحبنه کفایت ایلردیمشدر یعنی بو فائده یترمیکه قناعت ایدن
ذلت کورمز دیمکدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك دعالرندندر که * اللهم قنعنی
بما رزقتنی * دیو بیوردی یعنی یارب بکا نصیب ایتدیکك رزقه قناعت روزی قیل دیمکدر ودخی
بیورمشدر * الاقتصاد فی النفقة نصف المعیشة والتودد الی الناس نصف العقل وحسن السؤال
نصف العلم * یعنی خرجده نه خست ونه اسراف ایدوب میانه دیرنمك نصف معیشتدر وحسن خلقله
خلقك محبتلرین کندو یه چکمك نصف عقلدر وعلمادن حسن ادبله سؤال ایتمك نصف علمدر
دیمك اولور بر روایتده * الاقتصاد نصف العیش وحسن الخلق نصف الدین * بیورلمشدر
بونك دخی معناسی خرجی اسراف مرتبه‌سنه ایلتمامك نصف عیش وحسن خلق نصف دیندر
دیمکدر و بر روایتده دخی * السؤال نصف العلم والرفق نصف المعیشة وما عال امرؤ فی اقتصاد *
وارد اولمشدر یعنی سؤال ایتمك نصف علمدر ورفق وملایمت اوزره اولمق نصف معیشتدر و میانه خرج
ایتمکده هیچ بر کشی فقیر اولمدی دیمکدر ودخی بیورمشدر که * المؤمن من امنه الناس * یعنی مؤمن
شول کیمسه‌در که خلقك انك شرندن امین اولالر دیمك اولور و بر حدیث شریفده دخی * المسلم من
سلم المسلمون من لسانه ویده والمهاجر من هجر ما حرم الله * بیورلمشدر یعنی مسلم اول کیمسه‌در که
مسلمانلر انك دلندن والندن سالم اوله‌لر والیله کیمسه‌یی انجتمیه ومهاجر اول کیمسه‌در که حق تعالی
حضرتلرینك حرام قیلدقلرین ترك ایلیه دیمکدرو بنه بیورمشدر که * قلة العیال احد الیسارین *
یعنی عیال آزلغی ایکی غنانك بریدر دیمکدر وعیال اکا دیرلر که خرجی سنك اوزریکه اوله والحاصل
خرجی لازم اولور کیمسه‌یی آرتیرمق معیشته مضایقه ویرمکدر وایکی غنانك بریدر دیمنك وجهی
الله اعلم بودر که کشینك خرجی حالنه کوره اولیجق کیمسه‌یه محتاج اولمیه‌رق معیشت ایلر نیکیم مالی
چوق اولانلر معیشتده احتیاج چکمزلر بو دخی احتیاج چکمز اما خرجی حدندن زیاده اولیجق دائما
مضایقه‌دن قورتلمز ودخی * اد الامانة الی من ائتمنك ولا تخن الی من خانك * یعنی اماتنی تسلیم ایله
شول کیمسه‌یه که سنی امین ایدنمشدر وخیانت ایتمه شول کیمسه‌یه که سکا خیانت ایتمشدر پس خیانت
ایدنلره خیانت ایتمك جائز اولمیجق غیریلره خیانت ایتمك اصلا جائز اولماز ودخی * لا ایمان

لمن لا امانة له ولا دین لمن لا عهد له * بیورمشدر یعنی هرکز اماتی اولمیانك ایمانی یوقدر وهرکز عهدی
اولمیانك دینی یوقدر دیمك اولور ودخی بیورمشدرکه * النساء حبائل الشیطان * یعنی خاتون
طائفه سی شیطانك داملریدر دیمكدر حاصلی نامحرم خاتونه نظر ایدن شیطانك كمند حیله سنه
کرفتار اولور دیمكدر ودخی بیورمشدرکه * حسن العهد من الایمان * حاکم رحمة الله علیه عائشهٔ
صدیقه رضی الله عنها حضرتلرندن روایت ایتمشدرکه ایتدی برکون رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلری بنم یانمده ایدی برپاشلو خاتون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
کلدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری سن کیمسك دیدی خاتون ایتدی یارسول الله
بن مزینه قبیله سندن حسانه خاتونم دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی
سن حسانه خاتون میسك ندر سزك حالکز بز اول دیاردن کتدکدنصکره حالکز نیجه اولدی دیو
التفاتلر ایدوب الطافلر کوستردی اول دخی خیر اولدی یارسول الله انام وآتام سکا فدا اولسون دیوب
چیقوب کتدکدنصکره بن ایتدم یارسول الله بو اصل قاریه تا بوقدر التفات ایتمك ندر
فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی بو بزه خدیجه زماننده کلوردی وحسن
عهد ایماندندر دیو بیوردی حاصلی عهد قدیمی فراموش ایتمیوب کیشی اسکی دوستلرین آکمق ایمان
علامتیدر ودخی * جمال الرجل فصاحة لسانه * بیورمشدر یعنی ارکشینك جمالی فصاحت لسانیدر
دیمكدر و بوندن مراد قول صوابدر یوق ایسه مجرد تکلمه قادر اولوب حیله وخدعه ایتمك دکلدر
زیرا بر حدیث شریفده دخی * الجمال صواب المقال * دیو بیورلمشدر ودخی * منهومان لا یشبعان
طالب علم وطالب دنیا * بیورمشدر معناسی ایکی حریص طویمزلر بری طالب علم بری طالب دنیا
دیمكدر ودخی بیورمشدرکه * لا فقر اشد من الجهل ولا مال اعز من العقل ولا وحشة اشد من
العجب * یعنی جهلدن اشد فقر یوقدر جهالت زیاده یوخسوللقدر وعقلدن اعز مال یوقدر
عاقل اولان کیشی زیاده عزیز ماله مالکدر وعجب وکبردن اشد وحشت یوقدر بو وصفت ایله
متصف اولان کیمسه لر کیمسه ایله انس تحصیل ایده مزلر بو اصل کیمسه لردن قلوب ناس نفرت
ایلر ودخی بیورمشدرکه * الذنب لا ینسی والبر لا یبلی والدیان لا یموت فکن کما شئت * یعنی کناه
اونودلمز وخیر واحسان اسکیمز یعنی ضایع اولماز ودیندار کیمسه اولمز ایمدی سن دیلدیکك کبی
اول دیمکدر حاصلی کناه اکرچه مغفرت اولنور اما کناه ایدن ایله ایتمیان بردکلدر وایلك دخی
برنسنه درکه هرکز فنا بولوب کتمز بهر حال نفعی باقیدر ودیندار اولان کیمسه * المؤمن لا یموتون *
حدیث شریفی وفقنجه اولمز مؤمنك اولومی همان دنیادن دکشمکدر پس بونلر معلوم اولدقدنصکره
هرکیشی نیجه اختیار ایدرسه اویله اولسون * ما علی الرسول الا البلاغ * حکمنجه وظیفهٔ رسالت
واقع حالی بیاندر اندنصکره هرکیشینك ارادتی کندی النده در استرسه طوغری یوله کیدوب ایکی
جهانده یوز آقلغی حاصل ایتسون دیلرسه اکری یوله کیدوب عقوبت بولسون جرم وعصیان
ایدن کیمسه مغفرت اولنوب عذاب وعقاب اولنمدیغی تقدیرجه ایتدیکی قباحتك خجالتی
کندی یه یتر ودخی بیورمشدر * ما جمع شیء الی شیء احسن من حلم الی علم * یعنی حلمله علم جمع
اولندیغندن کوزل برنسنه جمع اولمامشدر دیمکدر ودخی * التمسوا الرزق فی خبایا الارض *
بیورمشدر ابن ابی شریح رحمة الله علیه بوراده خبایادن مراد زرعدر دیمش معناسی رزقی
اکینلردن طلب ایلك دیمك اولور ناسی زراعته قندیرمقدر وینه بیورمشدرکه * کن فی الدنیا
کانك غریب او عابر سبیل وعد نفسك فی اهل القبور * یعنی دنیاده غریب کبی اول و یاخود یولجی
کبی اول وکندیکی اهل قبوردن عد ایله دیمکدر حاصلی بودرکه دنیانك فناسی مقرر اولیجق عاقل
اولان کیمسه یه لایق اولدرکه بو مقوله خرابه منزلی وطن بیلوب عمارتنه سعی ایتمیه کله جك

نسنه یی همان کلمش بیلوب اکا کوره عمل ایده و بر حدیث شریفده * صدقة السر تطفیء غضب
الرب وصلة الرحم تزید فی العمر * بیورمشدر یعنی کیزلو صدقه ویرمك حق تعالی حضرتلرینك
غضبی آتشین سوندررر وکیشی اقرباسن صله ایلمك عمری زیاده ایلر دیمکدر وینه بیورمشدرکه
* العفو لا یزید العبد الا عزا والتواضع لا یزیده الا رفعة وما نقص مال من صدقة * حاصل معنی
بودرکه کنهکارك صوچین باغشلمق البته کیشینك عزتن آرتوررر وتواضع اهلی اولوب آلچق کوکللو
اولمق بهر حال کیشینك رفعتن آرتوررر اعلی مرتبه لره یتشدیرر وهرکز صدقه ویرمکدن مال اکسلمز
دیمك اولور و بو معناده عبارات متغایره ایله دخی حدیث شریفلر وارد اولمشدر جمله نك ما لی
بودر وینه بیورمشدرکه * اللهم انی اعوذ بك من شر فتنة الغنی * یعنی یارب غنا فتنه سنك شرندن
سکا صغینورم دیمکدر ودخی * اخسر الناس صفقة من اذهب آخرته بدنیا غیره * دیو بیورمشدر
حاصلی بازارنده الك زیان ایتمش کیمسه اولدرکه غیرك دنیاسیچون کندی آخرتی احوالن خراب
ایلیه دیمك اولور ودخی بیورمشدرکه * ان من کنوز البر کتمان المصائب * یعنی تحقیقا کیشی
مصیبتلرین خلقه اظهار ایلمك خیر وحسنات کنجینه لرندن بعضدر دیمکدر حاصلی بویله ایدن
خیر کنجینه یه مالك اولور دیمکدر وینه بیورمشدرکه * لا تظهر الشماتة باخیك فیعافیه الله
ویبتلیك * حاصلی بودرکه برمؤمن قرنداشك بلایه اوغرادیغنه سرور اظهار ایلمه که حق تعالی
حضرتلری اول بلادن اکا عافیت ارزانی قیلوب سنی بلایه مبتلا قیلور دیمکدر کیمسه نك نکبتنه
سونمك حق جل وعلا حضرتلرینه خوش کلمز کیشی یه بلا یتشمکه سبب اولورو بر حدیث شریفده
* من عیر اخاه بذنب لم یمت حتی یعمله * بیورلمشدر یعنی برکیمسه مؤمن قرنداشنی برکناهله تعییب
ایلسه اول کیمسه تا اول کناهی کندی اشلمینجه وفات ایلمز دیمکدر کیمسه یی عیبلمق جائز دکلدر
الله تعالی حضرتلری کیشینك باشنه کتوررر ایلری تعییب ایدرکن کندی مبتلی اولور ودخی
بیورمشدرکه * من ضمن لی ما بین لحییه وما بین رجلیه ضمنت له علی الله الجنة * بوندن مراد برکیمسه که
اسانی وفرجنی محرمادن صقلیه حق سبحانه وتعالی انی جنته قویمغه بن کفیلم دیمك اولور بعضیلر
ما بین لحییندن مراد آغزدر دیدیلر بو تقدیرجه اعم اولور معناسی حرام یمکدن وایچمکدن ونامشروع
کلمات سویلمکدن احتراز ایده دیمك اولور وما بین رجلیه دن مراد ظاهردر حاصلی برکیمسه اکر
اروا اکر عورت فعل زنادن اجتناب ایلیه دیمك اولور و بالجمله روایات اولنان احادیث شریفه نك
هر بری پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری کمال فصاحت وبلاغتلرینه دلالت ایلر
بودکلو معانیٔ جلیله بو قدر اختصار لفظ وحسن تعبیر ایله ادا ایتمك فصحادن کیمسه یه میسر اولمامشدر
برکیمسه هر قنغیسن دستور العمل قیلسه سعادت عظمی یه یتشمك مقرردر وجملهٔ وجوده بلاغتندن
معدود اولنلرك بری دخی بودرکه مجموع قواعد اسلامی درت حدیث شریفده جمع ایلمشدر بری
بودرکه * انما الاعمال بالنیات * بیورمشدر عمل اولماز الا نیتله اولور هر عملده حق تبارك وتعالی
حضرتلرینك نظری کیشینك نیتنه‌در اکر قلبنده صفا ونیتنده خلوص وار ایسه عملی مقبول
حضرت اولوب انواع منافع ومثوبات الیه کیرر اکر ایتدیکی ریاء محض ایسه عملی باطل
اولور وبری دخی * الحلال بین والحرام بین * یعنی حلال بللودر وحرام بللودر بیان اولنمدق
هیچ نسنه قالمامشدر حلالی ترك ایدوب حرامه میل ایدن محض خباثتدن ایلر بری دخی * البینة
علی المدعی والیمین علی من انکر * حدیث شریفیدر جمیع دعاوینك توقفی شاهدله یمینه‌در
بو حدیث شریفده هر برینك محلن بیان بیوروب شاهد مدعی یه ویمین انکار ایدنه لازمدر
دیمشلردر بری دخی * لا یکمل ایمان المرء حتی یحب لاخیه ما یحب لنفسه * حدیث شریفیدر
معناسی کیشینك ایمانی کامل اولماز تا کندینه نه لایق کورر ایسه مؤمن قرنداشنه آنی لایق کورمینجه

دیمکدر مؤمن کامل اولدر که کندی نه یی سور ایسه برمؤمنه دخی آنی سوه و اختیار ایلیه یوخسه
کندینه منفعت حاصل اولوب غیر یلره مضرت یتشدیکن استمك ایمان کامل نشانه سی دکلدر
و جملهٔ بلاغتلرندن بری دخی بو ایدیکه هر طائفه نك وادیسنه کوره مصاحبت ایدوب هر بلیغه
کندو لغتنجه خطاب وجواب بیورر لر ایدی شهر خلقنه خطابی کمال ملایمت اوزره ایدوب بادیه
خلقنه قتی یرك و کسکین سو یلرایدی و کلامی کندو یه نه اسلو بده سوق ایتسه لر اول اسلوب اوزره
جواب و یرر ایدی برزمانده بنی نهد طائفه سی خدمت شریفلرینه کلوب قتلقدن شکایت ایلدیلر
وسوزلرین خیلی بلاغت اوزره سوق ایتمشلر ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری دخی آنلره
دعا ایتدکده مز بورلرك لغتلری و اسلو بلری اوزره بر وجه اوزره بلاغت اظهار ایتدیکه حیران قالدیلر
و آنلرك متکلمی طهفة بن رهم ایدی و کلامی بو ایدیکه ذکر اولنور * اتیناك یارسول الله من غوری
تهامة باکوار المیس ترتمی بنا العیس نستحلب الصبیر ونستخلب الخبیر ونستعضد البریر ونستخیل
الرهام ونستجیل الجهام من ارض غائلة النطا غلیظة الوطا قد نشف المدهن و یبس الجعثن
وسقط الاملوج ومات العسلوج وهلك الهدی ومات الودی برئنا الیك یارسول الله من الوثن والعنن
ومایحدث الزمن لنا دعوة السلام وشریعة الاسلام ماطما البحار وقام تعار ولنا نعم همل اغفال ماتبل
ببلال * پس کلام مذکورده واقع اولان لغاتدن (میس بر محکم اغاجدر که اندن دوه نك سمر ین دوزرلر
(ونستحلب حاء مهمله ایله در (صبیر فتح صاد و کسر با ایله آق و غلیظ بلوده دیرلر (ونستخلب
خاء معجمه ایله در (وخبیردن مراد یرك نباتاتیدر (ونستعضد البریر دیدکی اراك اغاجنك یمشن
دیو شوریرز دیمکدر (بریر دیو اراك اغاجنك میوه سنه دیرلر اکله قابل نسنه دکلدر قحط زماننده ضروری
جمع ایدوب یرلر (ونستخیل خاء معجمه ایله در (رهام کسر را ایله ضعیف یغمورلره دیرلر واحدی
رهمه در (نستجیل جیم ایله در (جهام شول بلوتدر که صویی بوشالمش اوله بعضیلر خاء معجمه ایله نستخیل
روایت ایتمشلردر بو تقدیرجه خیالدن اولور معناسی نظن دیمك اولور و بوندن مراد سحابدن تخیل
ایتمز الا یغمور تخیل ایده رز اگرچه یغموری قالمامش ایسه دخی زیرا یغموره شدت احتیاجمز واردر
دیمکدر دیدیلر (ارض غائلة غین معجمه ایله در (النطا کسر نون ایله در معناسی بعد در (بلد نطی) دیرلر
بعید معناسنه یعنی بعدندن او توری هلاك ایدیجی ارض دیمك اولور (مدهن طاغده اولان چقوردر
(جعثن جیم ایله وثاء مثلثه ایله نبات کوکنه دیرلر صلیان دیدکلری اوتك کوکید ردیمشلر
(وعسلوج ضم عین وسین مهملتین ایله قورومش اغاج بداغنه دیرلر (واملوج ضم همزه ایله وجیم ایله
سروه بکزر بر اغاجك یپراغیدر بعضیلر بر نوع اوتدر دیدیلر (وهدی فتح حا و کسر دال ایله و یاء
مشدده ایله بیت الحرامه اهدا اولنان حیوانه دیرلر تا که انده قربان اولنه صکره دن مطلقا دوه معناسنه
اطلاق اولنمشدر که هدی بنی فلان دیرلر که ابلهم معناسن مراد ایدینورلر (ودی کسر دال وتشدید
یا ایله خرما فدانه دیرلر (و برئنا الیك من الوثن والعنن) دیدیکنده وثن صنمدر وعنن اعتراض
دیمکدر مصنف رحمة الله علیه کانه شرك و ظلمدن بری اولدق دیمشدر دیو تعبیر ایلدی (طما ارتفاع
دیمکدر (تعار کسر تا ایله بر طاغك اسمیدر و سوزلرینك محصلی بودر که یارسول الله بز سکان تهامه دیاریینك
نهایتندن کلدك میس اغاجندن دوزلمش دوه سمریله شول حالده که دوه لر یمز بزی دوشورر ایدی یعنی
بعید منزلدن انواع محنت ومشقتله کلدك قحط بلاسندن شویله اولدقکه کوردیکمز بولوتدن یغمور
اومارزوا کینلریمز حاصل اولمازیبان اوتلرین بچرزواکله قابل اولمیان یبانی اغاجلرك میوه سن جمع ایده رز
وشدت احتیاجمزدن صویی اولمیان بولوتدن یغمورا ومارز صولریمز قورودی واوتلریمزك کوکی قورودی
واغاجلریمزك یپراغی دوکولدی بداغی قورودی طوارلریمز هرکز سود و یرمز اولدی و بز بدا شریعت
اسلام اوزره یز صنملری و نزاعلری ترك ایتدك بدعتلردن فراغت ایتدك دیدیلر رسول الله صلی الله

مکتوب النبی علیه السلام

تعالی علیه وسلم حضرتلرندن دعا استدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
دخی دعا ایدوب نصیحت ایلدی و بیوردیکه * اللهم بارك لهم فی محضها ومخضها ومذقها وابعث
راعیها فی الدثر بیانع الثمر وافجر له الثمد و بارك له فی المال والولد من اقام الصلوة کان مسلما ومن
اتی الزکوة کان محسنا ومن شهد ان لا اله الا الله کان مخلصا لکم یا بنی نهد ودایع الشرك ووضایع
الملك لا تلطط فی الزکوة ولا تلحد فی الحیاة ولا تتثاقل عن الصلوة * و بر مکتوب شریف دخی
و یردی صورت مکتوب شریف بودر که تقریر اولنور * بسم الله الرحمن الرحیم من محمد رسول الله
الی بنی نهد بن زید السلام علی من آمن بالله عز وجل ورسوله لکم یا بنی نهد فی الوظیفة الفریضة ولکم
الفارض والفریش وذو العنان الرکوب والفلو الضبیس لا یمنع سرحکم ولا یعضد طلحکم ولا یحبس
درکم مالم تضمروا الرماق وتأکلوا الرباق من اقر بما فی هذا الکتاب فله من الله الوفاء بالعهد والذمة
ومن ابی فعلیه الربوة * رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك کلام شریفی کمال بلاغت
اوزره سوق اولنوب ومذکورلرك کلامنه غلبهٔ تامه ایله غالب اولمشدر او لا کلام شریفده واقع اولان
مفردات الفاظی بیان ایدوب صکره حاصل معنایی بیان ایده لم (محض حاء مهمله ایله وضاد معجمه
ایله صافی سوددر (مخض خاء وضاد معجمتین ایله قیماغی النان سوددر (ومذق فتح میم وذال معجمه نك
سکونیله صوقاتلمش سوددر (ودثر دال مهملهٔ مفتوحه وثاء مثلثهٔ ساکنه ایله ورا ایله مال کثیردر بعضیلر
بوالق وچوق نبات معناسنه دردیدیلر (ثمد فتح ثاء مثلثه ایله آزه جق صودیمکدر (ودایع الشرکدن
مراد عهد ومیثاقلردر (توادع الفریقان) دیرلر چن هر بری آخره عهدین و یرسه بری برینك اوزرینه
غزا ایتمکه قول وقرار ایتسه لر بعضیلر ایتدیلر ودایعدن مراد شول اماناتلردر که آنی کفاردن ودیعه
آلمشلر ایدی اول سزه حلالدر دیمك اولور زیرا مال کفاردر من غیر عهد ولا شرط آلنمشدر دیدیلر
(وضایع ملك وضایع وضیعه نك جمعیدر وضیعه وظیفه معناسنه در مراد خلقه مالکلرندن لازم
اولان زکوة وصدقه در (لا تلطط ضم تاء مثناة فوقانیه ایله وسکون لام ایله وایکی طائله ولبسی مکسوره
ثانیه سی ساکنه در معناسی لا تمنع دیمکدر (لا تلحد ضم تاء مثناة فوقیه وسکون لام و کسر حاء مهمله ایله
معناسی صاغ اولد قجه حقدن عدول ایتمه دیمکدر بعضیلر بو ایکی فعلی تصحیح مز بور اوزره نقل ایتدیلر
ولکن بونك وجهی بو قدر زیرا جماعته خطابدر بلکه صیغهٔ مجهول اوزره لا یلطط ولا یلحد کرکدر
دیدیلر حافظ ابو السعادات الجزری یدن بو یله نقل اولندیکه وجه بودر زیرا جماعته خطابدر وماقبلنه
واقعدر ردیمشدر (لا تتثاقل عن الصلوة لا تتخلف دیمکدر (الفریضة غایت یاشلو دوه یه دیرلر
(الفارض مرضلو دوه یه دیرلر (الفریش فتح فا ایله آخرنده شین ایله هنوز طغورمش دوه یه دیرلر
(رکوب سرکشلك ایتمیان مطیع آته دیرلر (ضبیس فتح ضاد معجمه ایله کسر باء موحده ایله
آخرنده سین مهمله ایله کنج قوتلو سرکش طایدر (لا یمنع سرحکم یعنی مواشیکز منع اولنمز دیمکدر
مصنف رحمة الله علیه * لا یدخل علیکم احد فی مراعیکم * دیمکدر دیو ذکر ایتدی لا یعضد لا یقطع
(لا یحبس درکم لا یحبس ذوات الدر عن المرعی الی ان تجتمع الماشیة ثم تعدا دیمکدر یاخود انا منعناه
ان یأخذها المافی ذلك من الاضرار دیمکدر دیدیلر (الاماق میم ایله اولیحق معناسی مالم تضمروا الغیظ
والبکاء مما یلزمکم من الصدقة دیمکدر صاحب القاموس بو یله دیمشدر اما صاحب الکشاف المراد اضمار
الکفر والعمل علی ترك الاستبصار فی دین الله دیمکدر دیو بیورمشدر و بر روایتده رماق وارد اولمشدر
کسر را ایله ومیم ایله معناسی نفاقدر دیدیلر اصل رماق لغتده غضبناك اولان کیمسه کوز قو یریغیله
باقمقدر بو مقامده مالم تضمروا الرماق دیمك مالم تضیق قلوبکم عن الحق دیمکدر دیدیلر عبش
رماق دیرلر ضیق معناسنه وعبش رمق ومرمق یمسك الروح دیمکدر رمق بقیهٔ روحدر وآخر نفسدر
دیدیلر (تأکلوا الرباق کسر را و فتح باء موحده ایله الاان ینقضوا العهد دیمکدر اکل رباق نقض عهددن

عبارتدر ربق دیو شول ایپه دیرلر که انده ایلمك ایدرلر دخی حیوانك بوغاز ینه چکوررلر وحیوان
آنی یدیکی زمانده بندن خلاص اولور بونده دخی عهد ربقه تشبیه اولنوب ربق اندن استعاره
قلنمشدر واکل رباق نقض معناسنه اولور دیدیلر (ربو مراده اوج حرکه جائزدر معناسی زیاده
دیمکدر مراد برکیمسه که زکات ویرمکدن قاچه، تقصیر ایلیه اکا عقوبت ایچون دخی زیاده
فرض اولنوردیمکدر پس نظر اولنه که نبی آخر الزمان علیه صلوات الرحمان اکر دعاده اکر
مکتوب شریفده نیجه اسلوبلرینه موافق جواب ویروب غلبه قیلمشدر ودعانك محصل معناسی
بودرکه، یارب سن بو طائفه نك طوارلرینك سودلرین زیاده ایله وچوبانلرین اونلو
وصولو یرلره کوندر وآزصولرین چوق ایله ومالن وولدلرین زیاده قیل وبرکیمسه که نماز قیله مسلم
اولور وبرکیمسه که زکات ویره محسن اولور وبرکیمسه که کلمهٔ شهادت کتوره اول مخلص اولور
یا بنی نهد سزه عهد ومیثاقلر اولسون ودخی مسلمانلره لازم اولان زکات وصدقه نه ایسه اول لازم
اولسون اول مرتبه سزدن نه عفو اولنسون نه زیاده قیلنسون زکات منع اولنمسون ومادامکه قید
حیاتده اولنه حقدن عدول اولنمسون وصلاتدن تخلف اولنمسون دیمك اولور (مکتوب شریفك
محصلی بودرکه زکات خصوصنده طوارلرینك نه ضعیفی ونه خسته سی آلنه ونه قوی وکزیده سی
آلنه بلکه اورته حاللوسی آلنه وطوارلریکزه مرعاده کیمسه دخل وتعرض ایتمیه وطوارلرك
مرعایه وارمقدن کیمسه منع ایتمیه واغاجلرین کیمسه کسمیه مادامکه آنلر نقض عهد ایتمیه لر حال
بونك اوزرینه اوله مکتوب شریفك مضمونه مقر اولان کیمسه یه حق جل وعلا حضرتلرندن
عهد وذمت اوله وزکاتدن تقصیر ایدن کیمسه یه عقوبت زیاده تقدیر اولنه دیمکدر فصحاء عربدن
هر فصیح ندکلو کامل اولسه کندی قبیله سنك لغتن ضبط ایدوب انلرك ادالری اوزره اجراء کلام
ایلرایدی اما رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه هر نه مقوله کلام عرض
اولنسه انك لغتی واسلوبی اوزره سوق کلام ایدرایدی بو خصلت فخر کائنات علیه اکمل التحیات
حضرتلرینك جملهٔ خصایصندن ایدی غیریلره میسر اولمامشدر وبو مقوله دخی نیجه مکتوب
شریفلری وارددر جمله سی بوکا قیاس اولنه وبالجمله پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك
لسان شریفنده اولان فصاحت وبلاغته مجموع اعداسی واحباسی اتفاق ایدوب کیمسه نك
چون وچرایه مجالی یوق ایدی لسان شریفنه متعلق اولان فضائلدن بو مقداری ذکر اولندی
(اما مبارك آوازی انس بن مالك رضی الله عنه حضرتلرندن روایت اولنان اوزره بیورلمشدر که
تکری تعالی حضرتلری هیچ برپیغمبر کوندرمشدر که انك یوزی وآوازی کوزل اولمیه تا سزك
پیغمبریکز فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی کوندرنجه بویله اولمشدر آنی دخی
کوندردکده حسن الوجه وحسن الصوت کوندردی دیمشدر (ابن عساکر رحمة الله علیه انس
حضرتلرندن بویله روایت ایتمشدر وبونك مثلی کلام دخی حضرت علیدن روایت اولنمشدر که
غیری کیمسه لرك آوازی یتشمدیکی یره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
آوازی یتشوردی (براء رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدر که ایتدی برکون پیغمبریمز
علیه الصلاة والسلام حضرتلری بزه خطبه بیوردی حتی اهل پرده قرزه اوتوردقلری یرلرده
ایشتدردی دیو بیوردی (وابو نعیم رحمة الله علیه روایتنده حضرت عایشه رضی الله عنها
بیورمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری برجمعه کون منبر اوزرینه
اوتوردی دخی ناسه اوتورك دیو خطاب ایلدی عبد الله بن رواحه بنی تمیم ارامسنده ایدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك آوازین تا اورادن ایشتدی اولدخی اوتوردی
دیو بیوردی (وابن سعد رحمة الله علیه روایتنده عبد الرحمن بن معاذ رضی الله تعالی عنه

بیورمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری منا ده بزه خطبه بیوردی
حق سبحانه وتعالی حضرتلری قولقلریمز فتح ایلدی حتی بز کندی منزللریمزده ایکن نه بیوردیغن
ایشیدر اولدق دیدی (وام هانی رضی الله عنها بیورمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك کیجه ایچنده کعبة الله یانده قرآن اوقودیغن ایشیدردك شول حالده که بن کندی
عریشم اوزرنده ایدم دیو بیوردی وعریش شول اودرکه آنکله کولکه لنه وخیمه مثالنده اغاجدن
جائمه اوه دخی دیرلر وخاتونلر بندیکی قبه لو محفه یه دخی دیرلر مراد هر قنغیسی ایسه حاصلی بودرکه
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کعبه قربنده قرآن اوقودیغن کندو منزلمدن
ایشیدردم دیمکدر (وکولمه لری بابنده صحیح بخاریده حضرت عایشه رضی الله تعالی عنهادن
مرویدرکه * مارأیت رسول الله صلی الله علیه وسلم مستجمعا قط ضاحکا حتی اری منه لهواته
انما کان یتبسم * دیو بیورمشدر یعنی بن رسول الله حضرتلرینی هرکز شویله کورمدمکه بالکلیه
کولمکه اقبال ایدوب تمام کوله همان فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری تبسم ایلرایدی
دیمکدر و بیورمشلردرکه بعض حدیث شریفده * فضحك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حتی بدت نواجذه * واقع اولدیغی بوکا منافی دکلدر زیرا عایشه رضی الله عنها کندو رؤیتن نفی
ایتمشدر وابو هریره رضی الله عنه مشاهده قیلدیغن حدیث مزبورده روایت ایلمشدر مثبت نافی
اوزرینه مقدمدر دیدیلر (وابن ابی هاله رضی الله عنه بیورمشدرکه * رجل ضحکه التبسم ویفتر
عن مثل حب الغمام * یعنی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اك یوك
کولدیکی تبسم ایدی ومبارك دیشلری کورلکن حب الغمام کبی ظاهر اولور ایدی دیمکدر
وحب الغمام بولوتدن دانه دانه روشن ژاله درمبارك دیشلرینی اکا تشبیه ایتمشدر (ابن حجر رحمة الله
علیه ایدر مجموع احادیث شریفه دن ظاهر اولان بودرکه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام
حضرتلرینك اکثر احوالی تبسم ایدی وآز اولوردیکه کولمك واقع اوله وکولمك مکروه اولدیغی
اکثر اولمغله در یاخود قتی کولمه ده در زیرا بویله ایلمك وقاری کیدرر دیمشدر (وابن بطال
رحمة الله علیه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك افعالندن شول نسنه که
اقتدا ایتمکه لایقدر شول فعلیدر که اکا مداومت ایلمشدر دیو بیوردی یعنی کولمك خصوصنده
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك اکثر احوالی تبسم ایتمك اولیجق مؤمن اولانه دخی
لایق بودرکه کولملو اولیجق تبسم ایلیه افراطله کولمیه اکر شویله کاه کاه مقتضای بشریت
اوزره برامر عجیب ادراکندن ضروری قتی کولمك واقع اولور ایسه نسنه لازم کلمیه کراهت چوق
واقع اولمه ده در (بخاری رحمة الله علیه ادب مفروده ده وابن ماجه ابو هریره دن مرفوعا روایت ایلمشلردرکه
فخر عالم حضرتلری * لاتکثر الضحك فان کثرة الضحك تمیت القلب * دیو بیورمشلر معناسی کولمکی
چوق ایتمز یرا تحقیقا چوق کولمك قلبی هلاك ایلر دیمکدر (ابو هریره رضی الله عنه بیورمشدرکه
* واذا ضحك النبی صلی الله علیه وسلم یتلألأ فی الجدر * یعنی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری کولدیکی زمانده نوری دیوارلر اوزرینه ضیا ویرردی بیوردیلر وعادت کریمه لری
بوایدیکه جبرائیل علیه السلام حدیث العهد اولسه لر یعنی یقین زمانده ملاقات ایتمش اولسه
تا اول حالت کندیلردن کیدنجه تبسم واقع اولمازایدی بلکه خطبه بیوردیغی زمانده یاخود قیامت
ذکر ایتدیکی زمانده غضبی شدت اوزره اولوب آوازی قتی چیقارایدی دیو بیورمشدر واغلمه لری دخی
کولمه لری کبی اعتدال اوزره ایدی قهقهه ایله کولمك واقع اولمدیغی کبی رفع صوتله اغلمق دخی
اولمزایدی اما مبارك کوزلرندن یاش اقارایدی ومبارك سینه سنك جوشی ایشیدیلور ایدی واغلدیغی
بعض مینه مرحمة واقع اولور ایدی وامتی اوزره خوفدن واقع اولورایدی وحق تعالی حضرتلرینك

فورقوسندن وقرآن عظیم ایشتدیکی زمانده وکاه کاه دون نمازی قیلارکن اولور ایدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك اغلمه سنه سبب بونلر واقع اولور ایدی وهدی نبوی آداو کابده بو یله بیورلمشدر (ومبارك الی وصفنده چوق کیمسه روایت ایتمشدر که برمقلری ایری ایدی ومبارك ذراعلری یعنی بیلکدن درسکه وارنجه اتلوجه ایدی وآوچلری ایچی واسع ایدی دیمشلردر (امام مسلم رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر که جابر بن سمره نك یکا غنه رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مبارك الیله مسح ایتمشیدی جابر ایتدی فخر کائنات افندیمز حضرتلرینك مبارك الینك خوشلوغنی ورایحهٔ طیبه سنی شویله بولدمکه کو یاجونهٔ عطاردن چیقارمش ایدی وجونهٔ عطار اولدر که انك ایچنه عطار خوش بوی نسنه لر قویه (امام طبرانی و بیهقی رحمة الله علیهما روایتلرنده وائل بن حجر رضی الله عنه بیورمشدر که والله بن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلریله مصافحه ایلردم یاخود مبارك بدنك جلدی بنم جلدیمه دکر ایدی هنوز بن آنی بیلورمکه نه حالت اوزره ایدی وتحقیقا مبارك جلدی رایحه جهتندن مسکدن اطیب وخوشبوی ایدی دیو بیورمشدر (وینه امام بیهقی روایتنده یزید بن اسود رضی الله عنه بیورمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بکا مبارك الینی صوندی کوردم قاردن صغوق ومسکدن خوشبوی ایدی دیمشدر (وینه امام طبرانی رحمة الله علیه نقلنده مستورد بن شداد رضی الله عنه اولدخی باباسندن روایت ایلمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مبارك النی الیمه آلدم حریردن یومشق وقاردن صغوق ایدی دیو بیوردی (روایت اولنور که برکون مکه ده ایکن سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه خسته اولدی دخی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری واردیکه کوره سعد ایدر مبارك الینی آلنم اوستنه قودی دخی یوزیمی وکوکسیمی وقارنمی مسح ایلدی تا بو ساعته کلنجه مبارك الینك صغوغنی جکرم اوزرنده بولورکبی خیال ایدەرم بو حالت هیچ بندن زائل اولمدی دیو بیوردی (صحیح بخاریده انس بن مالك رضی الله تعالی عنهدن مرویدر که ایتدی بن هرکز حریردن ودیباجدن برنسنه یه یاپشمدمکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك آوچی ایچندن یومشق اوله دیو بیورمشدر ودیباج بودیارده اطلس دیدکلری قماشدر بعض علما رحمهم الله ایتدیلر بو ذکر اولنان حدیث امام ترمذی وحاکم وغیریلر نقل ایتدکلری حدیثه مخالفدر که نیجه طریقیله حضرت علیدن مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری *شثن الکفین والقدمین* ایدی دیمشلردر یعنی مبارك آوچلری ومبارك ایاقلری غلیظ ایدی وخشونت اوزره ایدی دیمك اولور حضرت عایشه دن وابن ابی هاله دن دخی بو یله روایت اولنمشدر رضی الله عنهما ومؤلف رحمة الله علیه احادیث شریفه ماببننی جمع ایدوب انس روایتنده مراد آوجنك دریسی یومشق ایدی دیمکدر وغلظت کمکلرنده ایدی بو تقدیرجه مبارك بدن شریفی یومشقلغی وقوتی جمع ایتمش اولور دیو بیوردی (ابن بطال رحمة الله علیه ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مبارك الینك ایچی اتلو ایدی وبو حالتله ینه یومشق ایدی تنکیم حضرت انس حدیثنده واقع اولمشدر دیدی واصمعی شثن لغتی کفك خشونتله غلظتیدر دیو نقل ایتدیکنه موافق اولمامشدر خلیل تفسیری اولیدر دیدی وتسلیم ایده لمکه لغت اصمعی دیدیکی کبی اولمسی جائزدر که (انس رضی الله عنه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مبارك کفنك ایکی حالتك وصف ایتمش اوله دخی مراد مبارك الیله جهادده وغیری خصوصده عمل ایتدیکی زمانده خشونت تحصیل ایده وعملی ترك ایتدکده ینه اصلنه رجوع ایدوب یومشق اوله دیو بیورمشدر (قاضی عیاض رحمة الله علیه ابو عبید شثن لغتنی غلظ مع القصر ایله تفسیر ایتدی

دیو نقل ایتمشدر یعنی قالنجه وقصه ایدی دیمش بعض علما بو سوزی رد ایدوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری سائل الاطراف ایدیکی ثابت اولمشدر دیدیلر یعنی مبارك اللری واایاقلری وبرمقلری اوزون ایدی قصه دکل ایدی دیمکدر والحاصل تحقیق بودر که شثن یوغونلقدر قصه لقسز وخشونتسز (ابن خالویه رحمة الله علیه شو یله نقل ایتمشدر که اصمعی شثن لغتی معنای مذکور ایله تفسیر ایتدیکی زمانده اکا ایتدیلر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك وصفنده مبارك کفی یومشق ایدی دیو روایت اولندی دیدیلر همان یمین ایلدیکه بردخی حدیث شریفدن برنسنه تفسیر ایتمیه ومبارك جلدینك یومشقلغنه بو مذکورلردن غیری دخی حدیث شریف دلالت ایتمشدر والله اعلم (ائمهٔ حدیثدن ابو نعیم وابن عساکر رحمة الله علیهما روایتلرنده وارد اولمشدر که حنین غزاسنده عائذ بن عمرو رضی الله عنه حضرتلرینك یوزی یاره لنوب قانی یوزینه وکوکسنه آقدی اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مبارك الیله عائذك یوزندن وکوکسندن قانی سلدی دخی دعا ایلدی صکره دن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مبارك الی طقوندیغی یرلر بیاض قالدی آت آلننده اولان صقر کبی اولدی دیدیلر (وامام بخاری رحمة الله علیه تاریخنده روایت ایتمشدر (وامام بغوی وابن منده رحمهما الله تعالی دخی نقل ایتمشلردر که بشر بن معاویة بن ثور ایله فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کلدیلر دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مبارك الینی بونك باشنه ویوزینه سوردی اندنصکره مبارك الی دکدیکی یرلر غره کبی اولدی یعنی آت آلننده کی بیاض کبی اولدی وهر نسنه یه که مبارك الی دکسه علتدن بری اولوب شفا بولور ایدی (وینه امام بخاری رحمة الله علیه تاریخنده ذکر ایتمشدر که خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مبارك الیله ابی سفیانك باشنی صغه مش ایدی الی دکدیکی یرلرك قلی قورودی کیرو قلانی آغردی دیمشدر (وامام بغوی وبیهقی وابن منده روایتلرنده صحابهٔ کرامدن سائب رضی الله عنه حضرتلرینك دخی باشنه بو یله واقع اولمشیدی وینه امام بیهقی وترمذی رحمة الله علیهما روایتلرنده ابو زید انصاری رضی الله عنه بیوردیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مبارك الیله باشمی وصقالمی صغه دی دخی *اللهم جمله* دیو بیوردی (روایت اولنور که مذکور ابو زید یوز یلدن زیاده عمر سوردی صقالنده بیاض یوغیدی ویوزی کشاده ایدی تا وفات ایدنجه اصلا منقبض اولمدی دیدیلر (وامام احمد روایتنده وامام بخاری تاریخنده وابو یعلی وغیریلر نقللرنده وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری حنظلة بن حذیم دیدکلری کیمسه نك باشنی مبارك الیله صغه دی *بورك فیك* دیو برکتله دعا ایلدی اندنصکره اول کیمسه شو یله اولدیکه اکا برمه سی ششمش قیونی یاخود دوه یی یاخود برورملی انسانی کتورررلر ایدی دخی کندو الینه یوسکوروب باشنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مبارك الی طوقوندیغی یره سورردی وبسم الله علی اثر ید رسول الله دیدیکندنصکره ینه سورردی اندنصکره اول شیش یری مسح ایدر ایدی شیش زائل اولوب کیدر ایدی دیو بیوردیلر ومبارك قولتوغنك بیاضی صحابهٔ کرامدن برجماعت روایت ایتدکلری احادیث شریفه ده وارد اولمشدر (انس بن مالك رضی الله عنهدن مرویدر که ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی کوردم دعاده اللرین قالدیرر ایدی حتی قولتوقلرینك آقنی کوردم دیو بیوردی (ودخی بنی حریشدن برکیمسه ایتدی خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بنی قوجاغنه آلدی دخی قولتوغینك عرقندن اوزریمه آقدی رایحه سی مسك رایحه سی کبی ایدی (وحضرت علی کرم الله وجهه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی وصف ایدوب ذومسربه دیو

بيورمشدر ومسربه‌نك تفسيرنده بيورمشلردركه انسانك كوكسندن كو بكنه وار نجه ايپلك كبى
بيتن قيلدر ديمشلودر نظر ايدن كيمسه محل مزبوره برايپلك چكلمش صانورلر اما اول محلده قيللر
بيتوب مجموعى برايپلك چكلمش كبى كورينور (وابن ابى هاله فخر عالم حضرتلرينك مسربه‌سى
اينجه ايدى ديمشدر (وابن سعد قتنده حضرت على رضى الله عنهدن مرويدركه فخر عالم افنديمزك
مسربه‌سى اوزون ايدى ديمشدر (وامام بيهقى رحمه الله قتنده كوكسينك اشاغيسندن كو بكنه
وارنجه‌يه‌داق مثالنده قيل بتمش ايدى اما كوكسينك اوستنده ومبارك قارنينك اوستنده آندن غيرى
قيل يوق ايدى ديمشدر (وابو هريره‌دن مرويدركه پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى
وصفنده * ابيض كانما صيغ من فضة رجل الشعر مفاض البطن عظيم مشارش المكبين * ديمشدر
يعنى آق ايدى كوياكوشدن دوزلمش ايدى مبارك صقالى نه قورجق ونه قتى صارقمش ايدى بلكه
كمال اعتدال اوزره ايدى ومبارك قارنى واسع ايدى بعضيلر قولنجه كوكسيله قارنى برابر ايدى
ديديلر ومبارك اوموزى باشينك كوكلرى ايرى ايدى ديمكدر (امام احمد رحمة الله عليه محرش
كعبيدن روايت ايلمشدركه ايتدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى بر كيجه
جعرانه‌ده عمره ايلدى مبارك ارقه‌سنه نظر ايتدم كانه كموش سبيكه ايدى ديمشدر (وامام بخارى
رحمة الله عليه روايتنده * بعيد ما بين المنكبين * دينلمشدر معناسى مبارك كوكسى يصى ايدى ديمكدر
ديو تفسير ايتمشلردر وابن سعد نقلنده ابو هريره دن مرويدركه * رحب الصدر * ديو بيورمشدر
يعنى مبارك سينه‌سى واسع ايدى ديمك اولور ومبارك ومعظم ومكرم قلب شريفى وصفنده دخى
نيجه آثار واخبار وارد اولمشدر اولا معلوم اوله كه قلب ديدكلرى فؤاد ايچنده بر مضغه دركه بر طمرله
آصلمشدر ديو امام واحدى بويله نقل ايتمشدر وقلبله تسميه اولنديغنك وجهى بعض خواطرله متقلب
اولديغيدر ديمشلردر نتكيم قول شاعرده وارد اولمشدر (شعر) * وما سمى الانسان الا لانسه
ولا القلب الا انه يتقلب * يعنى انسان انسان لفظيله تسميه اولنمدى الا انسندن اوتورى اولدى
انسان انسدن مأخوذدر وقلب دخى قلب لفظيله تسميه اولنمدى الا برحالدن برحاله متقلب اولوب
دونديكيچون تسميه اولندى ديمكدر (زمخشرى بيورمشدركه قلب تقلبدن مشتقدر افراطله
تقلبى اولديغيچون اندن اشتقاق اولندى ابو موسى الاشعرى رضى الله عنه فخر عالم صلى الله عليه
وسلم حضرتلرندن روايت ايتديكى حديث شريفه نظر ايتمز ميسنكه بيورمشدر * ومثل هذا القلب
كمثل ريشة ملقاة بفلاة يقلبها الريح بطنا لظهر * حاصلى انسانك قلبنى بر صحرايه آتلمش قوش يوكنه
تشبيه ايتمشدركه آنى يل هرجانبه دونده‌ره دخى ديمشدركه قلبله فؤاد ماييننده فرق بودركه فؤاد
قلبك اورته‌سيدر وتفؤددن اوتورى يعنى توقد ايدوب شعله لنديككندن اوتورى فؤاد دينلمشدر
ديدى (وجوهرى رحمة الله عليه قلبى فؤاد ايله وفؤادى قلبله تفسير ايتمشدر انك قتنده ايكيسى بردر
(اما ذركشى رحمة الله عليه ايدر احسن غيريلرك قوليدركه فؤاد قلبك پرده سيدر وقلب حبه‌سى
وسويداسيدر ديديلر ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك حديث شريفنده
* الين قلوبا وارق افئدة * واقع اولديغى ايكيسى ماييننده اولان فرقى مؤيددر ديديلر زيرا قلبى
يومشقلقله وفؤادى يوفقه‌لقله وصف ايتمشدر غيريلر كلامنده واقع اولان اختلاف لفظ ايچون
تكرار اولندى ديمكدن فرقه ذاهب اولمق اولى در ديديلر (وامام راغب رحمة الله عليه قلبه مختص
اولان معانيدن مثلا علم وشجاعت و بونلرك امثالى نه وار ايسه بونلردن قلبله تعبير اولنور قلب دينلور
و بونلر مراد اولنور ديمشدر و بعضيلردن منقولدركه حق سبحانه وتعالى حضرتلرى شول پرده كه
قلب بيورمشدر عقله وعلمه اشارتدر مثلا (ان فى ذلك لذكرى لمن كان له قلب) ديو بيورديغى
محلده مراد عقل وعلمدر وشول پرده كه صدر بيورمشدر عقله وعلمه وسائر قوى‌يه كه شهوت

وغضب و بونلرك غيرى نه وار ايسه جمله‌يه اشارتدر ديمشدر (و بعض علمادن منقولدركه حق
تبارك وتعالى حضرتلرى جل ذكره انسانى خلق ايلدى واكا قلب و يردى كه انكله
كندينى ادراك ايليه واول قلب وجود انسانينك اصليدر چون اول صالح اولسه كيرو قلانلرى دخى
صالح اولور واول فاسد اولسه كيرو قلانلرى دخى فاسد اولور حق جل وعلا حضرتلرى قلوبى
محل سر ايلمشدر ومحل اخلاص قيلمشدركه اول اخلاص بر سر الهيدركه حق تعالى حضرتلرى
ديلديكى قولنك قلبنده انى وديعت ايلر واول قلبكه حق جل وعلا حضرتلرى سرينى آنده
وديعت قومشدر قلب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلريدر زيرا آنى اول خلق
ايتمشدر وصورتى صور انبيادن آخر ظهوره كلان صورتدر صلوات الله عليهم وسلامه وحق جل وعلا
حضرتلرى كشينك اخلاقنى اسرار قلبنه علامت قيلمشدر شول كيمسه‌نك كه قلبنده سر الهيدن
اثر واردر انك اخلاقى كوزل اولور حق جل وعلا حضرتلرينك جميع مخلوقاتيله حسن خلق اوزره
معامله قيلور كذلك پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينك حق تبارك وتعالى
حضرتلرى سائر مخلوقات ماييننده جسم شريفلرينه بعض صفت مختص ايلمشدركه نفس
نفيسه‌لرينك احوالنه واخلاق كريمه‌سنه دليل اولمشدر واخلاق حميده‌سى قلب مقدسه سنده اولان
اسرار الهيه‌يه علامت قيلمشدر ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك قلب
شريفى اوسع قلوب اولديغيچون حق سبحانه وتعالى حضرتلرى اكا اطلاع قيلمشدر ونظركاه
الهى اولمشدر نتكيم بو معنى خبرده وارد اولمشدر وانكيچون اولى بودركه حق جل وعلا حضرتلرى
* ما وسعنى ارضى ولا سمائى ووسعنى قلب عبدى المؤمن * ديو بيورديغنده قلب عبددن مراد
فخر عالم حضرتلرينك قلب شريفى اوله و بيورمشلردركه پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام
حضرتلرينك قلب شريفى معراج كيجه‌سندن اول سائر انبيانك قلوبى منزله‌سنده ايدى
صدر شريفى طارلنور ايدى صكره‌دن قلب شريفنه وسعت ويريلور معامله‌ء حق وخلقه
تحمل وطاقت يتشدير اولدى نتكيم سوره‌ء الم نشرح لك تفسيرنده بيان بيورلمشدر وحديث
صحيحده وارد اولمشدركه جبرائيل عليه السلام رسول الله حضرتلرينك قلب شريفلرينى ياروب
ايچندن بر پاره او يوشمش قان چيقاروب * هذا حظ الشيطان منك * ديمشدر يعنى شيطانك
نصيبى سندن بودر ديمك اولور مراد بوكتدكدنصكره هركز شيطان سكا ظفر بولمز ديمكدر
اندنصكره برآلتون لكن ايچنده قلب شريفنى آب زمزم ايله يومشدر و ينه يارەسنى بتوروب قلب
شريفنى يرينه قومشدر (انس رضى الله عنه يمين ايدوب ايدركه مبارك كوكسنده اكنه يرلرين
كوردم ديو بيوردى و بعض احاديث شريفه‌ده دخى مبارك قلبى شق اولنوب صوايله وقار ايله
غسل اولنديغى وارد اولمشدر وشق قلب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه
بر دفعه دخى زمان طفوليتلرنده واقع اولمشيدى وزمان نبوتدن مقدم معجزه واقع اولمغى جائز
كورمشلردر بو مقوله احواله ارهاصات ديرلر خصوصا فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك
حقنده چوق واقع اولمشدر دخى تحقيق اشاغيده كلسه كركدر ان شاء الله تعالى والم نشرح لك
صدركدن مراد اولندرو بعض علما آيت كريمه‌ده شرح صدردن مراد معرفت وطاعته راجعدر
ديوب بعض وجوه بيان ايتمشلردر جمله‌دن برى بودركه وقتا كه فخر عالم صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلرى انسه وجنه نبوتله مبعوث اولدى جميع هموم واضطراب قلب شريفندن اخراج
اولنوب مجموع مهمات رسالته وسعت حاصل اولدى بوندنصكره طارلمقدن واضطرابدن خلاص
اولوب سرور وغم زمانلرنده برحال اوزره ايدى دائما منشرح الصدر اولوب وظائف نبوت ورسالت
اداسنه مشغول ايدى (اكر سؤال اولنوب الم نشرح لك صدرك دينلدى نيچون الم نشرح لك قلبك

دینلمدی دیرلرایسه (جواب اولدرکه وسوسه نك محلی صدردرنتکیم حق تعالی حضرتلری (یوسوس
فی صدورالناس) دیو بیورمشدرپس اول وسوسه یی صدردن ازاله ایدوب یرینه خیر وحسنات
فکرلرین کتورمك شرح صدر ایتمکدر انکیچون شرح صدر بیورلدی شرح قلب دینلمدی
(ومحمدبن علی الترمذی رحمة الله علیه بیورمشدرکه قلب محل عقل ومعرفتدر وشیطانك ظفر
بولمغه قصدایتدیکی اصل قلبدر اولا صدره کلورزیرا صدرقلبك حصاریدر چن صدره یول
بولوب کیرسه وخواطرشیطانیه وانواع افکارفاسده ایله وغم وغصه وحرص وطمعله طولدرسه
قلب طاره لور طاعت وعبادت لذتن بوله مزاولورامابتدادن طرح اولنوب حصاره یول بوله میجق
امن حاصل اولور قلبك مضایقه سی اولمز وصدر منشرح اولور حقوق عبودیتك اداسنه قیام
میسراولور وبالجمله شرح صدرك معناسی حق تعالی حضرتلری انسانك سینه سنده اولان خواطر
وافکارفاسده یی اخراج ایدوب یرینه دواعی خیرکتورمکدر (بعض علما رحمهم الله تعالی بومقامده
بردقیقه بیوروب دیمشلردر که حق جل وعلا حضرتلری موسی علیه السلامدن حکایة
(رب اشرح لی صدری) دیو بیوردیکه معناسی یاربنم صدرمی غل وغشدن پاك ایله دیمك اولور
ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه (الم نشرح لك صدرك) دیو بیوردیکه معناسی
یامحمدبزسنك صدرکی شرح ایتدکمی تحقیقا بزسنك صدرکی پاك ایتدك دیمکدرپس فخرکائنات
افندیمز حضرتلرندن طلب واقع اولمدن حق جل وعلا حضرتلری سینه سك پاك ایتمشدر
اماموسی علیه السلامك طلبندن صکره واقع اولمشدر ودخی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام
حضرتلرینك وصفنده (وسراجا منیرا) بیوروب نورلو چراغه تشبیه ایتمشدرکه غیریلرنوری
اندن آلورلروشرح صدرمرتبه سی نوره قابلیت مرتبه سیدرپس محمد مصطفی صلی الله علیه
وسلم حضرتلریله موسی علیه السلام حضرتلری ماینده اولان فرقه نظر اولنه (دقاق رحمة الله
علیه ایدرحضرت موسی علی نبینا وعلیه السلام حضرتلری مرید وطالب ایدی (رب اشرح لی
صدری) دیو بیوردی ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مراد ومطلوب ایدی
آنلره (الم نشرح لك صدرك) بیورلدی (وفخرعالم حضرتلرینك کندوخاتونلریله اولان معاشرت
ومباشرتی خصوصنده بیورمشلردرکه کیجه ده وکوندزده برساعت ایچنده جمله سین دورایلرایدی
باوجودکه منکوحه وجاریه اون برنفرکیمسه ایدیلرراوی ایدرانس بن مالکه بن ایتدم پیغمبریمز
علیه الصلاة والسلام حضرتلری بومرتبه یه طاقت کتوررمی ایدی انس رضی الله عنه ایتدی
بزاصحابله سویلشردك که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه اوتوز کشی قوتی
ویرلشیدی دیردك (امام بخاری رحمة الله علیه بویلجه روایت ایتمشدر وبعض علماء حدیث
معاذ رضی الله عنهدن روایت ایتدیکی اوزره قرق کشی قوتی ویرلمش ایدی دیو بیورلمشدر
(ابونعیم مجاهدرضی الله عنهدن روایت ایتدیکی اوزره شویله بیورلمشدرکه مجامعت خصوصنده اهل
جنت رجالندن قرق کشی قوتی قدرقوت ویرلشیدی (انس بن مالك رضی الله عنهدن مرویدرکه
مؤمن کشی یه جنتده شوقدرقوت ویریلور جماع خصوصنده دیو بیورلمش انس رضی الله عنه ایدرکه
بن ایتدم یارسول الله انسان بوقدر جماعه قادر اولورمی بیوردیکه اکایوز کشی قوتی ویریلور
پس بوحساب اوزره اولابده فخرعالم حضرتلرینه درتیوز کشی قوتی ویرلمش اولور (ابن عربی
رحمة الله علیه ایدررسول الله حضرتلرینك بوبابده سائر خلق اوزره قوت ظاهره سی وارایدی حال
بوکه اکل وشرب خصوصنده قناعت اوزره ایدی ایکی فضیلتی امورشرعیه ده جمع ایتدیکی کبی امور
اعتباریه ده دخی جمع ایتمکیچون حق جل وعلا حضرتلری بویله قیلمش ایدی حتی فخرعالم حضرتلرینك
حالی ایکی جهانده کمال اوزرینه اوله دیمشدر والحاصل بوبابده کمال قدرت وقوتلری اولدیغی

علماء

علماء حدیثدن چوق کیمسه قولیله ثابت اولمشدر (وامام طبرانی رحمة الله علیه روایتنده
(ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدرکه * مااحتلم نبی قط وانما الاحتلام
من الشیطان * بیورلمشدر معناسی هیچ بر پیغمبره احتلام اولمق واقع اولمامشدر انجق احتلام
شیطاندندر دیمك اولور رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینی حق سبحانه وتعالی
حضرتلری حفظ ایدوب هرگز عمرنده احتلام واقع اولمادی نتکیم سائر پیغمبرلره واقع اولمازایدی
دیو بیورمشلردر (امامبارك ایاقلری وصفنده علماء حدیثدن (امام ترمذی وغیریلررحمهم الله تعالی
روایتلرنده وارداولمشدرکه * انه کان شثن القدمین * بیورمشلردرو بوندن مراد مبارك ایاقلرینك
برمقلری ایری ایدی دیمکدر دیو تفسیرایتمشلردر (وامام احمد وامام طبرانی روایتلرنده میمونه بنت
کردمدن مرویدرکه ایتدی رسول اکرم ونبی محترم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینی کوردم
خاطرمدن کتمزکه مبارك ایاقلرینك سبابه سی سائر برمقلرندن اوزون ایدی دیو بیورمشدر وسبابه
دیو باش برمق یانده اولان برمغه دیرلر ومبارك طبانلری آلتی دوز ویومشق ایدی (عبدالله بن بریده
رضی الله عنه بیورمشدرکه * کان صلی الله علیه وسلم احسن البشر قدما * یعنی فخرعالم صلی الله
علیه وسلم حضرتلری ایاق جهتندن نوع بشرك غایت کوزه لی ایدی دیمکدر علما رحمهم الله تعالی
اتفاق ایتمشلردرکه اول حضرتك مبارك ایاقلری نهایت مرتبه ده کوزل ایدی ومبارك قامتی
وصفنده امام بیهقی رحمة الله علیه حضرت علی کرم الله وجهه دن روایت ایتمشدرکه * لاقصیر
ولاطویل وهوالی الطول اقرب * دیو بیورمشدر معناسی قصه دکل ایدی واوزون دکل ایدی
اوزونلغه یقین ایدی دیمکدر وعبدالله بن امام احمد روایتنده ینه حضرت علیدن مرویدرکه
فخرکائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری قتی اوزون دکل ایدی اعتدالدن یوقارو
دکل ایدی چن قومله بریره کلسه آنلره غالب اولورایدی دیو بیورمشدر وابوهریره رضی الله عنه
بیورمشدرکه * کان رسول الله صلی الله علیه وسلم ربعة وهو الی الطول اقرب * یعنی پیغمبریمز
علیه الصلاة والسلام حضرتلری قتی اوزون دکل ایدی وقصه دکل ایدی واوزونلغه یقین ایدی
دیمکدر والحاصل ذکر اولنان روایتلرك مجموعندن فهم اولنورکه فخرعالم صلی الله علیه
وسلم حضرتلری اورته بویلولق مرتبه سندن زیاده ایمشلرنهایت قتی اوزون بویلو دکللرایمش
(ابن عساکر وبیهقی روایتلرنده حضرت عایشه دن مرویدرکه ایتدی رسول الله صلی الله علیه
وسلم حضرتلری قتی زیاده اوزون بویلو دکل ایدی وقصه بویلودکل ایدی یالکز یوریدیکی
زمانده اورته بویلیلغه نسبت اولنوردی وهربارکه یانته براوزون بویلو کیمسه کلسه کندیسی اندن
اوزون کورینور ایدی وچوق واقع اولوردیکه ایکی یانده ایکی اوزون بویلو کیمسه کلسه
فخرعالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری ینه اوزونلقده آنلره غالب اولوردی وآنلردن آیرلسه ینه
اعتدال قامت اوزره اولوردی دیو بیورمشدر (ابن سبع رحمة الله علیه خصایصنده بیورمشدرکه
رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری اوتوردیغی زمانده مبارك اوموزی جمیع اوتورنلردن
یوقارو اولوردی (ومبارك صاچلری ومبارك صقاللری وصفنده بیورمشلردرکه قتاده رضی الله عنه
ایتدی بن انس بن مالکه سؤال ایدوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مبارك
قلی نیجه ایدی دیدم ایتدی * شعر * بین شعرین لا رجل ولاسبط ولاجعد قطط کان بین اذنیه
وعاتقه * معناسی ایکی نوع قیل ماینده برقیل ایدی قتی قورجق دکل ایدی وقتی دوز
دکل ایدی میان ومعتدل ایدی واوزنلقده قصه لقده کورونشی قولقلریله اوموزی اوسننك ماینی
مقداری ایدی دیمك اولور برروایتده دخی * کان رجلا لیس بالسبط ولاالجعد بین اذنیه وعاتقیه *
بیورلمشدر یعنی مبارك صاچی اعتدالله قورجق ایدی قتی دوز دکل ایدی وقتی قورجق

دکل ایدی مبارك قولقلریله مبارك اوموزی ماینده ایدی دیمك اولور برروایتده * الی انصاف
اذنیه * وارد اولمشدر یعنی مبارك قولقلرینك اورته لرینه وارنجه ایدی دیمك اولور ائمهٔ حدیثدن
امام بخاری ومسلم وابوداود ونسائی رحمهم الله تعالی بو یلجه روایت بیورمشلردر اصح روایات
بونلردر که ذکر اولندی (ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن ائمهٔ حدیث روایت
ایتمشلردر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری مبارك صاچلرینی آلنی اوستنه صالیویرر ایدی
ومشرکلر صاچلرینی ایکی جانبه آیررلر ایدی واهل کتاب یعنی نصاری و یهود طائفه سی صاچلرینی
آیرمیوب صالیویررلر ایدی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری شول یرده که کندینه
باشقه امر وارد اولمامشدر اول محلده اهل کتابه موافقتی سور ایدی یعنی مشرکلر اسلوبن
اختیار ایتمزلر ایدی اهل کتاب اسلوبن اختیار ایلر ایدی صکره دن مبارك صاچلرین آیرر اولدی
دیمشدر امام ترمذی شمائلده بو یله بیورمشدر و صحیح مسلمده دخی بو روایتك مثلی وارد اولمشدر
علما رحمهم الله تعالی بیورمشلردر که صاچی ایکی جانبنه آیرمق فخر کائنات علیه افضل الصلوات
افندیمز حضرتلرینك سنتیدر زیرا صکره دن بو یله ایدر اولمشیدی و صحیح بودر که
آلنی اوستنه صالیورمکده جائزدر ایکی جانبه آیرمقده جائزدر اما آیرمق افضلدر دیمشلر (وامام
ترمذی روایتنده حضرت عائشهٔ صدیقه رضی الله عنها بیورمشدر که * کان له صلی الله
علیه وسلم شعر فوق الجمة ودون الوفرة * معناسی فخر عالم حضرتلرینك جمه دن یوقارو وفره دن
اشاغه بر صاچی وار ایدی دیمکدر جمه بو اول صاچه دیرلر که اوموز باشلرینه یتشه وفره دیو
اول صاچه دیرلر که قولاق یومشغنه یتشه والحاصل حضرت عائشه روایتی اوزره رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مبارك صاچنك اوزونلغی شولقدر ایدیکه مبارك
قولقلرینك یومشغندن اشاغه ایغمشیدی اما اوموزلرینه وارمامش ایدی ایکیسنك ماینده ایدی (انس
رضی الله عنه حدیثنده مبارك قولقلرینه دك ایمش ایدی (و براء رضی الله عنه روایتنده اوموزلرینه
دکر ایدی (قاضی عیاض رحمة الله علیه ایدر بو ذکر اولنان روایتلری توفیق بو یله اولور که مبارك
قولقلری جانبنده اولان صاچلری قولاق یومشغنه وارنجه ایدی دخی اردنده اولان صاچلری
اوموز باشلرینه یتشور ایدی و بو یله دخی بیورمشلردر که بعض روایتده قولاغنه دك ایمش ایدی
و بعض روایتده اوموزینه دك ایمش ایدی دیدکلرینك اصلی بودر که برزمانده او یله ایدی و برزمانده
بو یله ایدی دیمکدر روایتلر هپ صحیحدر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری
مبارك صاچلرین گاه اولور ایدی اهمال بیوروب اوزانور ایدی تا اوموز باشلرینه ایرر ایدی
گاه اولوردی کسرلر ایدی مبارك قولقلرینك یومشغنه یاخود اورته لرینه برابر اولور ایدی (ام هانی
رضی الله عنها بیورمشدر که فخر عالم حضرتلری برزمانده مکه ده بزه کلمش ایدی اولوقت درت
غدیره سی وار ایدی دیو بیوردی وغدیره نك معناسی صاچ بلوکیدر یعنی مبارك صاچن درت بلوك
ایدوب صارقتمش ایدی دیمکدر ومبارك صقالی وصفنده حضرت انسدن مرویدر که فخر کائنات
افندیمز حضرتلرینك مبارك صقالنده برقاچ دانه آق قیل وار ایدی امام مسلم رحمة الله علیه بو یلجه
روایت ایتمشدر و ینه انلرقتنده برروایتده دخی آق قیل کورنمز ایدی الاقتی آز کورینور ایدی
دیو بیورلمشدر (برروایتده وارد اولمشدر که فخر عالم حضرتلرینه صاچ وصقال بویامق واقع
اولمدی وآق قیل همان عنفقه سنده وصدغلرنده ایدی برقاچ قیل دخی جابجا مبارك باشنده ایدی
دینلمشدر عنفقه آلت دوداغندن اشاغهجه بتن قطعه یه دیرلر صدغدن مراد صقال باشیدر
(امام بیهقی رحمة الله علیه قتنده انس بن مالکدن مرویدر که رسول الله حضرتلرینك مبارك
باشنده ومبارك صقالنده آق قیل اون یدی دانه یاخود اون سکز دانه دن غیری یوق ایدی

دیمشدر والحاصل صحابهٔ کرامدن هر بری بر زمانده نه صفت اوزره کوردی ایسه او یله روایت
ایتمشلردر بنی آدمك حالی برقرار اوزره اولمز گاه بر هیئت اوزره وگاه بر هیئت اوزره اولور (امام بخاری
روایتنده ابی جحیفه دن مرویدر که * کان ابیض قد شمط * دیو بیورمشدر یعنی آغرمش
ایدی آق قلیله قره قیلی مخلوط ایدی دیمکدر بو روایت اوزره آق قیللری قتی چوق اولمق لازم
کلور جائزدر که ابو جحیفه رضی الله عنه کوردیکی زمانده فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری بو حالت اوزره اوله لر و بالجمله بو برنسنه در که باشنه کلنلر بیلور اولا کیشینك صقالنده
بر دانه ایکی دانه آق قیل ظاهر اولور بر ایکی هفته دنصکره بش اون قیل اولمغه باشلر آلتی آی و بر ییل
یکچدکدنصکره حسابن حق تعالی حضرتلرندن غیری کیمسه بیلمز اولور (ابن عباس رضی الله
عنهما حضرتلرندن روایت اولنمشدر که ابو بکر الصدیق رضی الله عنه بر کون آغردك
یارسول الله دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی بنی هود وواقعه
والمرسلات وعم یتساءلون واذا الشمس کورت سوره لری انزال اوله لی اغارتدی یعنی بو سوره لرده
جنت وجهنم احوالی چوق ذکر اولنمشدر امتمك حاللری نیجه اوله دیو غم وتشویشله اغارتدم دیمکدر
وعلما رحمهم الله تعالی افندیمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری مبارك صقالنی بویامق واقع
اولدیغنده اختلاف ایتمشلردر اکثری بونك اوزرینه در که بویامدی وامام مالك دخی بو یله دیمشدر اما
(امام نووی رحمة الله علیه ایدر مختار بودر که فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
مبارك صقالن برزمانده بویادی واکثر اوقاتده ترك ایدوب بویامدی هر کشی کوردیکی اوزره
خبر ویرمشدر سوزنده صادقدر دیدی و صحیح بخاریده ومسلمده ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن
دخی مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مبارك صقالن صاروبه بویادیغن
کورمشدر ومبارك قیللرینك آغرمه سی خصوصنده اولان اختلاف دخی بو یله در هر کشی
نیجه کوردی ایسه او یله روایت ایلدی بعضیلر هیچ آق قیلن کورمدیلر بعضیلر دخی کوردیلر
اماقتی آز کوردیلر بعضیلر چوقجه کوردیلر (امام مسلم ونسائی رحمة الله علیهما روایتلرنده جابر
بن سمره دن مرویدر که ایتدی * کان صلی الله علیه وسلم قد شمط مقدم رأسه ولحیته وکان اذا ادهن
لم یتبین فاذا شعث تبین وکان کثیر شعر اللحیة * دیو بیوردی یعنی رسول الله حضرتلرینك
مبارك باشینك ومبارك صقالنك اوکی آق ایله سیاه قاریشق ایدی چن یاغ سورنسه بللو
اولمز ایدی وچن قیللری پریشان اولسه بللو اولور ایدی وکور صقاللو ایدی مبارك صقالنك قیلی
چوق ایدی دیمکدر (امام ترمذی رحمة الله علیه روایتنده عمرو بن شعیبدن مرویدر که * انه صلی الله
علیه وسلم کان یأخذ من لحیته من عرضها وطولها * دیو بیورمشدر یعنی رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلری مبارك صقالنك اینندن واوزونندن آلوردی دیمکدر وترمذی بو حدیث ایچون
حدیث غریبدر دیمشدر و ینه ترمذی رحمة الله علیه ابن عباس حضرتلرندن روایت ایتمشدر که
* کان النبی صلی الله علیه وسلم یقص شاربه * دیو بیورمشدر یعنی پیغمبریمز صلی الله علیه وسلم
حضرتلری مبارك بیغنی قرقار ایدی دیمکدر و ینه زید بن ارقمدن روایت ایلمشدر که فخر عالم
صلی الله علیه وسلم حضرتلری * من لم یأخذ شاربه فلیس منا * دیو بیورمشلر یعنی بر کیمسه که
بیغنی آلمیه اول بزدن دکلدر دیمك اولور (و صحیحینده وارد اولمشدر که * خالفوا المشرکین
وفروا اللحا واحفوا الشوارب * بیورلمشدر یعنی مشرکلره مخالفت ایدك صقاللری یکزی چوق ایلك
و بیقلریکزی ایوجه کسك دیمکدر و بیغی کسمك ایله قازیمه نك قنغیسی افضلدر دیو
اختلاف اولنمشدر * موطأده یؤخذ من الشارب حتی یبدو طرف الشفة * بیورلمشدر
یعنی بیقدن آلنه تا دوداغنك کناری کوری نیجه دیمکدر وابن عبد الحکمدن نقل

اولنوركه (امام مالك رحمة الله عليه * ويحفى الشارب ويعفى اللحا ولبس احفاء الشارب
حلقه واری تأديب من حلق شاربه * بيورمشدر معناسی بيغی ايوجه كسه وصقالی كسميه
وبيغی ايوجه كسمه‌دن مراد قازيمق دكلدر وبيغن تراش ايدن كيمسه‌يی تأديب ايتمكی بن جائز
كوردم ديمكدر (واشهبدن دخی مرويدركه بيغی تراش ايتمك بدعتدر وبن جائز كورمكه اويله
ايده‌نی ضرب شديد ايده‌لر ديمشدر وعلماء شافعيه‌دن امام نووی رحمة الله عليه بيق كسمكده مختار
اولان بودركه طوداغك كناری كوری نجه كسه‌لر تأدبندن كسميه‌لر ديمشدر واصحاب ابی حنيفه‌دن
امام طحاوی بز بوخصوصده شافعيدن مصرح نسنه كورمدك مزنی وربيع بيقلرين قرقارلردی
اما ابوحنيفه وابو يوسف ومحمد رحمهم الله مذهبلری باش قلنده وبيقده بودركه احفا تقصيردن
افضلدر ديمشدر (احفا بيغی زياده‌جه كسمكه ديرلر (تقصير قصه ايلمكه ديرلر وينه بيغك ايكی
جانبنده اشاغی صارقن اوجلرين كسمك خصوصنده اختلاف ايتمشلردر (امام غزالی رحمة الله عليه
احياء علومنده انلری كسميوب قومق جائزدر زيرا صحابهٔ كرامدن حضرت عمر بن الخطاب وغيريلر
رضی الله عنهم اجمعين بيغك اوجلرين كسميوب قومشلردر زيرا اوجلری اغزی اورتمز وطعام بولاشمز
ديمشدر (وابوداود رحمة الله عليه جابر رضی الله عنه حضرتلرندن شويله روايت ايتمشدركه
* كنا نحفی السبال الا فی حج اوعمرة * ديو بيورمشدر معناسی بز بيق اوجلرين كسمزدك مكر
حجده ياخود عمره‌ده كسردك ديمكدر اما بعض علما بيغك اوسنی قرقوب ايكی يانده اوجلرين
صارقتمغی كريه كورمشدر زيرا عجملره تشبه بلكه آتش پرستلره واهل كتابه تشبه لازم
كلوردمشدر وبوقول صوابه اولادر زيرا ابن حبان صحيحنده ابن عمر رضی الله عنهما حديثندن
روايت ايتمشدركه ايتدی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينه مجوس طائفه‌سی ذكر
اولندی اندن رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری ايتدی آنلر بيقلری اوجن چوغالدرلر
وصقاللرين تراش ايدرلر ايمدی سز انلره مخالفت ايلك ديو بيوردی اندنصكره ابن عمر حضرتلری
بيقلری اوجن قرقار اولدی قيون ياخود دوه قرقيلور كبی ديمشدر (امام احمد رحمة الله عليه مسندنده
ابی امامه‌نك برحديثی اثناسنده روايت ايتمشدركه ابو امامه يارسول الله اهل كتاب صقاللرين قرقارلر
وبيقلری اوجن چوغالدرلر ديدك رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری بيوردیكه سز
بيقلريكز اوجن قرقك وصقاللريكزی چوغالدك اهل كتابه مخالفت ايلك ديدی ديو بيوردی (وانس
رضی الله عنه حضرتلرندن مرويدركه رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری نوره
طوتنمزلردی مقتضای بشريت اوزره قيل زائل ايتمك مراد اولنجق استره ايله قازرلردی ديمشدر
ابن ماجه وبيهقی دخی روايت ايتمشلردر اما امام احمد رحمة الله عليه بوحديثك صحتن انكار
ايتمشدر زيرا ام المؤمنين ام سلمه رضی الله عنها روايت ايلمشدركه فخر كائنات عليه الصلاة والسلام
حضرتلری نوره طوتنديغی زمانده اولا كنديسی باشليوب مستور اولان موضعه سورردی وسائر
بدننه اهلی سوررلردی ديو بيورمشدر (وطرنق كسمك خصوصنده بيهقی رحمة الله عليه روايتنده
رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری قتنده جمعه كون طرنق كسمك وبيق كسمك
مستحب ايدی ديو وارد اولمشدر امام احمد رحمة الله عليه بوخصوصدن سؤال اولندقده جمعه
كون وقت زوالدن مقدم كسمك سنتدر ديو جواب ويردی وپنجشنبه كون كسمك وهر نوقت
استرسه مختار اولمق قولی دخی اندن روايت اولنمشدر وعلماء حنفيه قتنده بويله دركه جمعه كون
طرنق كسمك مستحبدر (قاضيخان رحمة الله عليه ايدر بركيمسه طرنق كسمكه وباش تراش ايتمكه
جمعه كونی تعيين ايلسه بيورمشلردركه اكر جمعه دن غيری زمانده دخی كسمكی جائز كوررسه
وجمعه كونه تأخير فاحش ايلرسه مكروه اولور زيرا بركيمسه‌نك طرنغی اوزون اوله رزقی طار اولور

يعنی وسعته يتشمز واكر حددن تجاوز ايتميوب احاديث شريفه‌يه تبركا تأخير ايلرسه مستحبدر
زيرا حضرت عايشه رضی الله عنها رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرندن روايت
ايلمشدركه * من قلم اظافيره يوم الجمعة اعاذه الله تعالی عن البلايا الی الجمعة الاخری وزيادة ثلثة ايام *
ديو بيورمشلر معناسی بركيمسه جمعه كون طرنقلرين كسسه حق تعالی حضرتلری اول كشی‌يی
اول برجمعه‌يه قدر واوچ كون دخی زياده بلالردن صقليه ديمكدر (وامام طبرانی رحمة الله عليه
نقلنده عايشه رضی الله عنها حضرتلرندن مرويدركه رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم
حضرتلری مسواكنی وطراغنی يانندن آيرمزدی ومبارك صقالن طراديغی زمانده آيينه‌يه نظر
ايلردی ديو بيورمشدر (وابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرويدركه رسول الله صلی الله
تعالی عليه وسلم حضرتلرينك برسرمدانی وار ايدی هر كيجه اندن سرمه چكنور ايدی اوچكره
بركوزينه واوچكره بركوزينه ديو بيورمشدر (وامام نسائی وبخاری رحمة الله عليهما روايتلرنده
محمد بن علی رضی الله عنهمادن منقولدركه ايتدی عايشه حضرتلرينه رسول الله صلی الله تعالی عليه
وسلم حضرتلری طيب استعمال ايدرمی ديو سؤال ايتدم نعم مسك وعنبر استعمال ايلردی ديو جواب
ويردی ودخی فخر كائنات عليه اكمل التحيات حضرتلرينك يولده يورويشی خصوصنده
حضرت علی كرم الله وجهه حضرتلرندن مرويدركه اوكنه ميل ايدرك يورر ايدی ديو بيورمشدر
وابوهريره حضرتلرندن مرويدركه نجن آياغيله بصسه مجموعيله بصردی ديمشدر يعنی اياق
اوجيله ظرافت قصد ايدوب يورومك ايتمزدی مبارك اياغن ايوجه عادت اوزره بصردی ديمكدر
وامام ترمذی رحمة الله عليه نقلنده ينه ابوهريره حضرتلرندن مرويدركه ايدردی بن هيچ
بركيمسه‌يی كورمدمكه رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرندن سرعتلو يوری‌يه كويا
روی زمين اكا دوريلوردی يورومكده بز كنديمزه زحمت ويردك اول بی باك ايدی ديمشدر
برروايتده دخی بيورلمشدركه رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری يوريديكی زمانده
سرعتله يورر ايدی حتی آردنجه اولان كيمسه زقوشوب يتشه‌مزدی ديمشلردر روايت
اولنوركه يوروديكی زمانده مبارك اعضاسی قوت اوزره ايدی اعضاسك بوشاندرمز ايدی وآديملرين
ايری آلوردی ويورويشی خصوصنك جميع احوالنده كمال لطافت واعتدال اوزره ايديلر (روايت
اولنمشدركه حجة الوداعده پيان يوريان اصحاب رضی الله عنهم رسول الله صلی الله تعالی عليه
وسلم حضرتلرينه يورلمكدن شكايت ايتديلر فخر عالم حضرتلری * استعينوا بالنسلان * ديو
بيوردی محصلی بودركه يورلديغكز زمانده برمقدار يلك يلمكله يورغنلق زائل اولور ديمكدر
نسلانك معناسی ياب ياب يلكدرقتی يلك سكرتمك مرتبه‌سی اولميه برمقدار يورغالمق اوله بونكله
كسل مندفع اولور ينه تازه شوق حاصل اولور بعون الله تعالی (ومبارك لون شريفی وصفنده جمهور
صحابهٔ كرام رضی الله عنهم بياض ايدی ديمشلردر بويله ديانلرك بعضی بونلردركه ذكر اولنور ابوبكر وعمر
وعثمان وعلی وابوجحيفه وابن عمرو ابن عمر وابن عباس وابن ابی هاله وحسن بن علی وابو الطفيل ومحرش الكعبی
وابن مسعود والبراء وعايشهٔ صديقه وانس بن مالك رضوان الله عليهم اجمعين حضرت علی كرم الله
وجهه فخر عالم صلی الله عليه وسلم حضرتلرينك وصفنده ابيض مشرب ديو بيورمشدر معناسی مبارك
بكزی آق ايدی قرمزی لغيده وار ايدی ديمك اولور حاصلی بويله دكل ايديكه همان آق اوله ورنك
رو يی اولميه بلكه بياض ايدی وقرمزی بكزلو ايدی ديمكدر (صحيح مسلمده انس حضرتلرندن
مرويدركه * ازهر اللون * ايدی ديو روايت ايلمش معناسی قرمزی بكزلو بياض ايدی ديمك اولور
والحاصل فخر كائنات عليه الصلاة والسلام حضرتلری بوصفت اوزره ايديكی بغايت قوتلو
روايتلرايله ثابت اولمشدر بونده شبهه يوقدر (تنبيه) شفاده احمد بن ابی سليمان كه سحنونك

مصاحبيدر اندن روايت اولنمشدر كه بركيمسه پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينه قره ايدي ديسه قتل اولنمق كركدر حاصلي بركيمسه فخر عالم حضرتلرينك خصوصنده بريلان سويلسه كه آندن جناب شريفلرينه نقصان لازم كلسه قتل ايجاب ايدر كفردر ديو بيورمشلردر (روايت اولنوركه طيب استعمال ايتمسه لردخي مبارك بدنلرينك رايحه سي خوب ايدي حتى انس بن مالك حضرتلرندن مرويدر كه بن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك رايحه سندن خوب اصلا بررايحه و برمسك و برعنبر شم ايتمدم ديو بيورمشدر (وامام طبراني رحمة الله عليه روايتنده عتبة بن عامرك خاتوني اولان ام عاصمدن منقولدركه ايتدي بز عتبه قتنده درت خاتون ايدك هر بريمز چالشوردقكه خوش بوي نسنه لر استعمالنده اول بريمزه غالب اولالم وعتبه هركز طيب استعمال ايتمزدي همان صقالنه برمقدار ياغ سورردي ينه آنك رايحه سي بزدن يك ايدي خلق اراسنه چيقديغي زمانده بز عتبه نك رايحه سندن خوب رايحه شم ايتمدك ديرلردي بركون بن ايتدم يا عتبه شودكلو مسك وعنبرلر سوريتوب طيب خصوصنده چالشيرز ينه سنده اولان رايحه بزدن خوبدر بونك اصلي ندر ديو سؤال ايتدم ايتدي رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك زماننده بن قورد ايشي چيقاردم اندن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه واردم حالمدن شكايت ايلدم بكا صيون ديو امر ايلدي بندخي صيوندم وستر عورت ايدوب قارشوسنده اوتوردم اندن فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري مبارك النه پوسكوروب دخي بنم ارقامه وقرنمه سوردي اولكوندنبرو بوخوب رايحه بنده حاصل اولوب هركز كتمدي ديو حكايه ايلدي (وجابر بن عبدالله دن مرويدركه ايتدي رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرنده نيجه خصلت وارايدي هر باركه بريوله كتسه البته آردنجه كيدن كيمسه اول يولدن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري كچديكن رايحهٔ طيبه سندن بيلوردي وكتديكي يرلرده برطاشه اوغراسه ايدي اول طاش اكا سجده ايلردي ديدي (وانس بن مالكدن دخي مرويدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري مدينه زوقاقلرينك برندن كچديكي زمانده طيب رايحه سندن بيلورلردي رسول الله حضرتلري بوزوقاقدن كچمش ديرلرايدي ديو بيورمشدر (وابونعيم روايتنده حضرت عايشه رضي الله عنها حضرتلرندن مرويدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري آدم اوغلنلرينك بغايت كوزل يوزليسي و بغايت نوراني بكزليسي ايدي هركيمسه كه آني وصف ايلسه مبارك يوزني بدر اولمش آيه تشبيه ايلردي ومبارك يوزنده اولاندري انجوكبي ايدي مسك اذفردن خوب رايحه لو ايدي ديو بيورمشدرودخي بعض احاديث شريفه ده وارد اولمشدركه درلديكي زمانده بعض خاتونلر درندن آلورلردي طيب ايدينورلردي ديو بيورلمشدر اما مشهور اولان اوزره رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك درندن كل براولمشدر ديدكلري صحيح دكلدر امام نووي بويله ديمشدر وشيخ الاسلام ابن حجر دخي اول حديث موضوعدر ديمشدر و بعض نسخ شفاده واقع اولان اوزره حضرت عايشه رضي الله عنها حضرتلرندن بعض روايتده وارد اولمشدركه رسول الله حضرتلرينه سؤال ايدوب يارسول الله سن تنها يرلرده قضاء حاجته واررسك اما بز آنده هيچ نسنه كورمزديدي پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام يا عايشه سن بيلمزميسنكه انبيادن خروج ايده ني ارض ياريلوب يوطار انكيچون هيچ نسنه كورنمز ديو بيوردي علمادن چوق كيمسه وابوحنيفه رحمهم الله عيني قولي اوزره بوكا ذاهب اولمشلردركه فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك فضلاتي طاهر ايدي (ابن حجر رحمة الله عليه ايدر طهارت فضلاتنه ادله چوغالمشدر واماملر بوني فخر كائنات حضرتلرينك خصايصندن عد ايتمشلردر ديدي بعض علما بونده سر اولدركه ملكلر فخر عالم حضرتلرينك

سبنه سين ياروب ايچين غسل ايتدكلرندندر ديديلر والله اعلم (وابن عوانه وحاكم رحمة الله عليهما روايتلرنده وارد اولمشدركه حضرت عايشه رضي الله عنها حضرتلري ايتدي قرآن عظيم نازل اوله ليدنبرو رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري اياق اوزره طوروب تبول ايتمك واقع اولمدي طائفهٔ عربك عادتلري اياق اوزرينه طوروب تبول ايتمك ايدي فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري انلره مخالفت ايدوب اوتوردقلري يردن تبول ايدرلرايدي زيرا بونده پاكلك واردر لباسه وبدنه نسنه صچره مز اما امام بخاري روايتنده حذيفه رضي الله عنه بيورمشدركه *اتى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم سباطة قوم فبال قائما ثم دعا بماء فتوضأ* يعني رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري برقومك مزبله سنه كلدي دخي اياق اوزره طوردركن بول ايتدي اندنصكره صو استدي دخي آبدست آلدي ديمكدر بوحديث شريف صحيحدر فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرندن اياق اوزره بول ايتمك واقع اولمشدر و بونك وجهنده علما رحمهم الله برقاچ قول بيورمشلردر (بري بودركه اوزمانده يقين يرده آدم وارايدي اياق اوزره بول ايتمه ده ريح خروجندن سلامت واردر آنكيچون ايتدي ديديلر و بعضيلر امام شافعيدن نقل اولنان اوزره طائفهٔ عرب اياق اوزره تبول ايتمه ده بل آغريسنه شفا حاصل اولور ديرلر آنكيچون ايتدي ديديلر وامام بيهقي وحاكم ابوهريره حضرتلرندن نقل ايتمشلردركه اوزمانده فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك دزي آلتنده چبان وار ايدي اول عذردن ايتدي ديو بيورمشدر اما بعض علما بوحديث ضعيفدر ديديلر اصل ظاهر بودركه فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك مرادي اياق اوزره تبول دخي جائز اولديغني بيان ايدي زيرا شول يرده كه بول آدمك اوستنه صچره مق احتمالي اولميه اياق اوستندن تبول جائزدر كراهتي يوقدر ديو بيورمشلردر خصوصا فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك تبولي سباطه اوستنه واقع اولمشيدي سباطه ديو مزبله يه وسپرونديلكه ديرلر بواصل يرلر قبه و يومشق اولور ايچنه صو كچركيدر صچره مز اماقتي براوستنه اولمجق صچرر و بعض كيمسه لر اياق اوزرندن بول ايتمك منسوخدر ديديلر وحضرت عايشه رضي الله عنها حضرتلرندن سابقا روايت اولنان حديثله استدلال ايتديلر اما صواب بودركه منسوخ دكلدر اياق اوزره بول ايتمكده جائزدر زيرا حذيفه رضي الله عنه صحابهٔ كباردن ايدي اول بن كوردم ديو روايت ايلدي عايشه رضي الله عنها رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك اوده واقع اولان احوالني بيلوردي يابانده نه اولديغني نه بيلوردي هركشي كورديكي اوزره روايت ايلمشدر ديو بيورديلر والحاصل ذكر اولنان اوزره صچره مق احتمالي اولميجق نيجه كركسه بول ايتمك جائزدر (امام بخاري رحمة الله عليه انس بن مالك رضي الله عنه روايت ايلمشدركه فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري خلايه كيرديكي زمانده * اللهم اني اعوذ بك من الخبث والخبائث * ديو استعاذه ايلردي معناسي يارب تحقيقا بن سكا صغنورم شيطانلرك اركلرندن ودشيلرندن ديمكدر اظهار عبوديت ايچون استعاذه ايلردي وامته تعليم ايچون فقي سويلردي خلايه كيره جك زمانده طشره ده ايكن ديمك كرك اكر اونودبرسه ايچروده قلبيله ديمك كرك وخلا اولمسه صحرا يرده قشانه وارسه انده دخي ديمك كرك ديو بيورمشلردر وشويله معلوم اوله كه شريعتده اوتانمق اولماز مسلمانلق بودركه هر خصوصده ادب نه ايسه اكا كوره عمل اولنه حيوانات كبي هيچ برنسنه يه ايلشكي اولمامق اهل اسلامه لايق دكلدر هم ديني وهم دولتي معمور اولمق استيانلر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك هربابده سنن وآداب شريعتي رعايت ايدرلر (وحضرت عايشه رضي الله عنها حضرتلرندن مرويدركه پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلري خلادن چيقديغي زمانده * الحمد لله الذي اذهب عني الاذى

وعافاني * ديو بيوردي يعني حمد اول الله تعالى حضرتلرينه كه بندن اذايي كيدردي و بكا عافيت
ويردي ديمكدر (ودخي امام بخاري رحمة الله عليه روايتنده ابو ايوب انصاري رضي الله عنه
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرندن روايت ايلمشدر كه قچن بريكز قضاء حاجته
وارسه قبله يه قرشو اوتورمسون وآرقاسين قبله يه دونمسون شرق طرفنه ياخود غرب طرفنه
توجه ايدك ديو بيورمشدر اما بو بله ايلمك صحراده وآچق يرلرده اولمغه كوره در شو يله كه
بنالر ايچنده واقع اوله نيجه كركسه اوتورمق جائزدر زيرا (امام بخاري ومسلم رحمة الله عليهما
روايتلرنده عبد الله بن عمر حضرتلرندن مرويدر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرين
حفصه نك اونده قبله يه آرقاسين دونوب قضاء حاجت ايدركن كوردم ديو بيورمشدر والحاصل
امام مالك وامام شافعي واسحق وغيريلر مذهبلرنده بو يله در كه صحرا ايله بنا ايچنك فرقي واردر
يا امام ابو حنيفه وامام احمد رحمهما الله مذهبلرنده مشهور اولان بودر كه مطلقا حرام اوله
يعني كرك صحرالرده كرك اولرده اصلا نه قبله يه قرشو اوتوره لر ونه آرقالرين دونه لر شو يله اوتوره لر كه
ريانلري قبله يه كله يوزيني اسرسه شرقه طوته اسرسه غربه طوته (وصحيح بخاريده انس بن
مالك رضي الله عنهدن مرويدر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري قضاء حاجته
چيقسه بن وبر اوغلان مطره ايله صو ايلتوردك ديو بيورمشدر *) فصل ثاني (*
حق سبحانه وتعالى حضرتلري فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه انواع اخلاق
حميده واصناف اوصاف پسنديده ايله اكرام ايتديكنك بيانندهدر ومعلوم اوله كه خلق ديمك
خوي ديمكدر وعلما رحمهم الله حسن خلق طبيعتميدر يوخسه كسبله حاصل اولورمي ديو
اختلاف ايتمشلردر شول طائفه كه طبيعتدر ديديلر انلر ابن مسعود حديثنه تمسك ايتديلر كه
بيورلمشدر * ان الله تعالى قسم بينكم اخلاقكم كما قسم ارزاقكم * يعني تحقيقا حق تبارك وتعالى
حضرتلري سزك مابينكزده اخلاقكزي قسمت ايلمشدر رزقلريكزي قسمت ايلديكي كبي ديمكدر
حاصلي كندي ارادت واختياري اوزره قوللرينك بعضنه آز و برديكي كبي كيمنه حسن خلق
وكيمنه سوء خلق ويرمشدر انسانك بو خصوصده دخلي يوقدر ديديلر وسائري بوكا ذاهب
اولديلر كه حسن خلقده كسبك مدخلي واردر رياضت وكوشش ايله حسن خلق تحصيل اولنور
(امام قرطبي رحمة الله عليه بيورمشدر كه نوع انسانده خلق جبلتدر يعني طبيعتدر وانلر
بو خصوصده تفاوت اوزره در شو كيمسه نك اوسنه كه اول جبلتدن برشيء غالب اوله اول محمود
اولور والا اول كيمسه مأموردر كه تا اخلاق حميده تحصيل ايدنجه چالشه مجاهده ايليه ديمشدر
(امام احمد ونسائي نقللرنده خواجه صاحب كرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري صحابه
كرامدن اشج آدلو بر كيمسه يه ايتدي * ان فيك لخصلتين يحبهما الله الحلم والاناة * يعني تحقيقا
سنده ايكي خوي واردر كه حق تعالى حضرتلري آنلري سور بريسي يواشلق بريسي دخي ياب ياب
طونمق عجله ايتمامك ديو بيوردي اولدخي ايتدي يا رسول الله * قديما كان في او حديثا * يعني بونلر
بنده قديمدن وارمي ايدي يوخسه صكره دنمي اولدي ديدي فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلري * قديما * ديو بيوردي اولدخي حق تعالى حضرتلري كندوبي ايكي سوديكي خلق
اوزره ياراتديغنه حمد ايلدي پس اول كيمسه نك بونلر بنده چوقدنمي ايدي يوخسه صكره دنمي
اولدي ديوب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك جواب ويريشندن فهم اولنور كه
انسانه صكره دن بعض حسن خلق حاصل اولمق جائز ايمش (وامام احمد روايت ايتديكي حديث
صحيح اوزره رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري * اللهم كما حسنت خلقي فحسن خلقي *
ديو بيورمشدر يعني يارب بنم صورتمي وهيئتمي خوب ايتديكك كبي خلقمي وطبيعتمي دخي خوب

ايله ديمكدر (وامام مسلم روايتنده دعاي افتتاح حديثنده * واهدني لاحسن الاخلاق لا يهدي
لاحسنها الا انت * ديو دعا ايلردي معناسي يارب بكا احسن اخلاقه سن هدايت ايله اكا كيمسه
هدايت ايلمز الا سن هدايت ايلرسك ديمكدر وقتا كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرنده
بو دكلو مكارم اخلاق جمع اولديسه حق سبحانه وتعالى حضرتلري كتاب كريمنده ثنا ايدوب (انك
لعلى خلق عظيم) ديو بيوردي وخلق ديدكلرينك حقيقتي بر ملكه نفسانيه در كه آنكله متصف
اولان كيمسه يه كوزل ايشلر ايشلمك آسان اولور غيريلره احسان ايلمك نفسنه خوش كلور و بد خلق
اولوب خبيث النفس اولنلره ايو ايش ايشلمك كوج كلور متصل فتنه وفساده سعي ايلر وتحقيقا
حق جل وعلا حضرتلري رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك قوت علميه سنه
راجع اولان شيئي عظمتله وصف ايدوب (وعلمك ما لم تكن تعلم وكان فضل الله عليك عظيما)
ديو بيوردي وقوت عمليه سنه راجع اولان شيء عظمتله وصف ايدوب (انك لعلى خلق عظيم)
ديو بيوردي ايمدي بو ايكي آيت كريمه نك مجموعي دلالت ايلر كه ارواح بشريه مابينده رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك روح پاكي عظيمه وعالية الدرجه در وقوت كمالندن كويا
ارواح ملائكه جنسندن اولمشدر ديديلر (امام حليمي رحمة الله عليه بيورمشدر كه اكثريا خلق
كرمله وصف اولنوب خلق كريم دينلور كن حق سبحانه وتعالى حضرتلري فخر كائنات صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرتلرينك خلقني عظمتله وصف ايدوب (خلق عظيم) ديو بيورديغنك
وجهي بودر كه كرم خلق دينلسه جوانمردلك وملايمت نفس مراد اولنور رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرتلرينك خلقي همان بو دكل ايدي بلكه مؤمنلره نيجه مرحمت وشفقت
اوزره ايسه كافرلره شدت وصلابت اوزره ايدي واعداسي اوزره منصور ومظفر ايدي كوزلرينه
مهابتلو كورينور ايدي قلبلرينه بر آيلق يولدن خوفي دوشردي بو تقديرجه خلق شريفي عظمتله
وصف ايتمك اوليدر زيرا انعامه وانتقامه شامل اولور ديو بيوردي (وجنيد بغدادي قدس
سره العزيز بيورمشدر كه * وانما كان خلقه صلى الله تعالى عليه وسلم عظيما لانه لم يكن له همة
سوى الله تعالى * يعني رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك خلقي عظيم اولمق همان
آنكيچون ايديكه الله تعالى حضرتلرندن غيري يه همتي يوق ايدي مراد ومقصودي همان جناب
حق ايدي ديو بيوردي (امام مالك رحمة الله عليه موطأده نقل ايتديكي اوزره رسول الله صلى الله
عليه وسلم حضرتلرندن مرويدر كه * بعثت لاتمم مكارم الاخلاق * ديو بيورمشدر يعني بن
مكارم اخلاقي تمام ايتمكيچون مبعوث اولدم ديمكدر پس جميع اخلاق حميده رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرتلرنده موجود ايدي قرآن عظيم ايله مؤدب اولمشيدي نتكيم عايشه رضي الله
عنها * كان خلقه القرآن * ديو بيوردي عوارف المعارف صاحبي ايدر بعيد اولميه كه حضرت عايشه
رضي الله عنها حضرتلري * كان خلقه القرآن * ديو بيورديغنده اخلاق ربانيه يه رمز خفي اوله
* كان متخلقا باخلاق الله تعالى * ديمكه حق جل وعلا حضرتلرندن استحيا ايليه دخي * كان خلقه
القرآن * ديمش اوله پس قرآن عظيمك معانيسنه نهايت اولمديغي كبي رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلم حضرتلرينك دخي خلق عظيمنه دلالت ايلر اوصاف جميله سنه نهايت يوقدر ديو
بيورلمشدر واخلاق حميده اكرچه كسبله تحصيل اولنمق دخي قابل ايديكي ثابتدر ولكن رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك اخلاق حميده سي اصل خلقتي اوزره عطيه الهيه ايدي
كسب وبرياضتله دكل ايدي و بو خصال حميده نك دخي سرچشمه سي كمال عقلدر زيرا فضائل
آنكله تحصيل اولنور ورذائلدن آنكله اجتناب قلنور عقل روحك لساني و بصيرتك ترجمانيدر
بصيرت ديدكاري روحك قلبي منزله سنده در وعقل لساني مرتبه سنده در ديديلر و بعض علما

رحمهم الله بیورمشلردرکه هر نسنه‌نك جوهری واردر انسانك جوهری عقلدر وعقلك جوهری
صبردر وعقل ماهیتنده فی چوق اختلاف ایتمشلردر صاحب القاموس رحمة الله علیه دخی
برقاچ وجه ذکر ایتدکدنصکره آخر حق بودرکه برروحانی نسنه‌در علوم ضروریه ونظریه‌یی
نفس آنکله ادراك ایلر وآنك ابتداء وجودی اوغلانك انا رحمنده صورتی خلق اولنوب روحی
نفخ اولندیغی زماندر و بوزماندن تاحد بلوغه وارنجه جوهر عقل زیاده اولمقده در اول وقت
کمال بولور دیمشدر و بومرتبه‌دن تاپیرلك دائره سنه وارنجه اولان کمالی کسب علوم وفضائل
طریقیله‌در یوخسه نفس جوهر عقل بلوغ مرتبه سنده کمالن بولور آنکیچوندرکه جمیع تکالیف
شرعیه ایله مکلف اولمه‌ده بالغ اولمش اوغلانله پیرك تفاوتی یوقدر زیرا اول زمانده اشیانك حسن
وقبحن وکمال ونقصانن ادراك ایلر فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کمال عقلك
برمرتبه سنده ایدیکه هرکز نوع بشردن برغیری کیمسه اول دائره‌یه قدم بصمق احتمالی یوقدر
آنکیچون آنلرك اخلاق عظیمه‌ ایدی بوخصوص فهمه قریب اولمغیچون علما رحمهم الله انلرك
عقلیله سائر خلقك عقللرین نیجه درلو نسنه‌یه تشبیه بیورمشلردر حتی بعضیلر ایتدیلر عقل
یوز حصه‌در طقسان طقوزی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرنده‌در بریسی سائر
مؤمنلرده‌در دیدیلر و بعضیلر بیورمشلردرکه فخر کائنات علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك
عالم خلقندن عقلی زیاده ایدیکنه بوندن یقین حاصل اولورکه ملاحظه ایدوب کوره‌لرکه
طائفهٔ عرب نه مقوله وحشی طائفه‌در ونه اصل ناملایم وسرکش قومدر بو اصل طائفه‌نك اراسنه
کلدی دخی حسن تدبیر وتدارکله کندی‌یه نیجه مطیع ومسخر ایلدی ونقدر جور وجفالرینه
تحمل ایتدی وندکلو بلا واذالرینه صبر ایلدی عاقبت اطاعت وانقیادلری برمرتبه‌یه واردیکه
دینلرین ترك ایدوب اسلامه کیردیلر ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری قتنده کندی
اهللری واتالری واوغللریله دین اسلام بولنه قتال ایتدیلر کندی نفسلری اوزرینه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرین مختار ایتدیلر آنك رضای شریفیچون وطنلرین ومالللرین ترك
ایلدیلر باوجود که بومقوله نسنه‌یه معتاد دکللر ایدی واوقومق یازمق بیلور طائفه دکللر ایدیکه
کتابلره مطالعه ایدوب اورادن کچمش انبیا وامتلر احوالن بیله‌لردی بو اصل طائفه‌نك اراسندن
ظهور ایدوب حسن تدبیر ایله بوقدر آثار اظهار ایتمکه ندکلو عقل کرك ایدیکن عاقل اولان کیمسه
ادراك ایلر لاجرم عقلی نهایت کمالده اولدیغیچون اخلاق نفس کریمه سی دخی کمال وسعت اوزره
ایدی هیچ برنسنه‌یه طارلمزدی حلمده وقدرتله عفوده ومکروهاته صبرده اخلاق حمیده سی کمالن
بولمشیدی آنکیچون ایدیکه مشرکین کندیسیله حرب وقتال ایدوب یاره‌لدیلر ومبارك دشین کسر
ایتدیلر ومبارك یوزینه زخم یتشدردیلر وجه شریفی اوزره قان روان اولدی واصحاب کرام
حضرتلرینه بوحال قتی کوج کلوب یارسول الله نولایدی کفاره بد دعا ایدیدك دیدیلر ایتدی
بن لعان بعث اولنمدم لکن داعی ورحمت بعث اولندم یعنی حق تبارك وتعالی حضرتلری بنی
کیمسه‌یه بد دعا ولعنت ایتمکیچون کوندرمدی خیر دعا ایچون ورحمت ایچون ارسال ایلدی دیدی
اندن * اللهم اغفر لقومی اواهد قومی فانهم لا یعلمون * دیو دعا ایتدی یعنی یارب بنم قومی‌ی سن
مغفرت ایله وسن هدایت ایله زیرا انلر بیلمزلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
صبری وعفوی نه مرتبه‌ده ایدیکنه بوقصه کفایت ایلر (وابن حبان رحمة الله علیه ذکر اولنان
دعایی تفسیر ایدوب * اللهم اغفر لقومی * دیمکدن مراد یارب یوزمی یاره‌لمق خصوصنده کافرلرین
مغفرت ایله دیمکدر یوخسه مطلقا کافرلرین مغفرت ایله دیمك دکلدر اکر اویله اولایدی دعاسی
اجابت اولنوردی واکر اجابت اولنه ایدی کفار قریش جمله سی ایمانه کلوردی دیو بیورمشدر

(وحضرت عمر رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدرکه ایتدی یارسول الله انام واتام سکا فدا
اولسون نوح پیغمبر علیه السلام قومنه بد دعا ایدوب (رب لاتذر علی الارض من الکافرین دیارا)
دیو بیوردی اکر سن دخی آنك کبی بزه بد دعا ایدیدك جمله مز هلاك اولوردق دیدی مبارك آرقه‌کی بصدیلر
ومبارك یوزیکی قناتدیلر ومبارك دشیکی کسر ایتدیلر ینه بد دعا ایتمدك خیر دعا ایدوب * اللهم اغفر
لقومی فانهم لا یعلمون * دیو بیوردك دیدی (بو مقامده بردقیقه واردر کفار چنکیم فخر عالم حضرتلرینك
مبارك یوزینه زخم یتشدردیلر عفو ایدوب * اللهم اهد قومی * دیدی اما خندق غزاسنده نمازدن
آلیقودقلری زمانده بد دعا ایدوب * اللهم املأ بطونهم نارا * دیدی یعنی یارب قارنلرینه آتش
طولدر دیمکدر کندی یوزینه یتشن زخمه تحمل ایتدی دین یوزینه یتشن زخمه تحمل ایتمدی زیرا
دینك یوزی نمازدر کندی حقی اوزرینه حق تعالی حضرتلرینك حقن ترجیح ایلدی دیدیلر ومعلوم
اوله‌که اذایه صبر ایتمك جهاد نفسدر وحق تعالی حضرتلری نفسی بونك اوزرینه خلق ایتمشدرکه
اکا ضرر قصد ایتسه‌لر ومخالف نسنه سویلسه‌لر بیحضور اولوب الم چکه آنکیچون ایدیکه فخر عالم
حضرتلری کندو بی قسمنده جوره نسبت ایتدکلری زمانده کوج کلدی اضطراب چکدی اما صبر
ایلدی زیرا بیلوردیکه صبر ایدنلره حق جل وعلا حضرتلری بغیر حساب اجر وثوابلر ویرسه کرکدر
واذایه صبر وتحملی کندی حقنده ایدی دین اسلام حقنده دکل ایدی شویله‌که دین اسلامه اذا واهانت
قصد ایتسه‌لر اوراده حق جل وعلا حضرتلرینك امر شریفنه امتثال ایدوب فرمان عالیشانی (یا ایها
النبی جاهد الکفار والمنافقین واغلظ علیهم) حکمنجه کفار ومنافقین ایله جهاد اوزره اولوب
آنلره شدت وغلظت ایلردی اما کندی خصوصنده صبری شول مرتبه‌ده ایدیکه (امام بخاری
رحمة الله علیه روایتنده انس بن مالك رضی الله عنه حضرتلری بیورمشدرکه بن رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله کیدردم فخر عالم حضرتلرینك اوزرنده برنجرانی برده
وارایدی کنارلری غلیظ ایدی براعرابی یتشوب برده سنه یاپشدی محکم طوتوب چکدی مبارك اموزنك
اوسننده برده‌نك کنارلری کلن یره نظر ایتدم اعرابینك چکدیکندن نشان اولدی اندن اعرابی
ایتدی * یا محمد مر لی من مال الله الذی عندك * یعنی امر ایله سنك قتکده اولان الله مالندن
بکا ویرسونلر دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه سلم حضرتلری دونوب نظر ایلدی دخی
کولدی اندن اعرابی‌یه عطا ویرلمك بیوردی پس اعرابینك بوکستاخلغنه قالمیوب حلمله صبر
وتحمل ایدوب ینه احسان ایدن کریمك ذات شریفنده نقدر لطف وکرم وارایدیکی ملاحظه
اولنه نفس ومال خصوصنده بوذکلو اذایه صبری آنکیچون ایدیکه حق تعالی حضرتلرینك
قوللرین حسن خلقله تسخیر ایدوب دین اسلامه یتشدیره کندیدن وحشت ونفرت ایتمیه‌لر
حسن رضا ایله اسلامی قبول ایلیه‌لر وعایشه رضی الله عنها حضرتلرندن مرویدرکه * لم یکن النبی
صلی الله تعالی علیه وسلم فحاشا ولا متفحشا ولا یجزی السیئة بالسیئة * دیو بیورمشدر یعنی
رسول الله صلی الله تعالی علیه سلم حضرتلرنده هرکز فحش یوق ایدی نه طبیعتنده ونه کسبنده
دیمکدر دیو تفسیر ایتمشلردر وعرب لغتنده فحش دیو شول نسنه‌یه دیرلرکه حددن تجاوز
ایلیه حتی قبیح عد اولنه وفحش قولده وفعلده اولور وصفتده اولور اما قولده استعمالی اکثردر
ومتفحش اکا دیرلرکه فحشی قصد ایده واندن چوق صادر اوله وتکلف ایده ودخی یرامزلغه جزا
ایتمزدی عفو واعراض ایلردی دیمکدر وحسن مداراسی بابنده امام بخاری نقلنده حضرت عایشه
رضی الله عنها بیورمشدرکه برکره برکیمسه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه کلوب ایچرو
کیرمکه اذن طلب ایلدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری اول کیمسه‌یی قارشودن کوریجك
استکراه ایدوب * بئس اخو العشیرة و بئس ابن العشیرة * دیو ذم ایتدی واول کیمسه کلوب

اونوریجق بنه فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری اطفله نظر ایدوب کولر یوز کوستردی وانبساط ایدوب آچلدی مصاحبت ایتدی اول شخص کتدیکی کبی بن ایتدم یا رسول الله کوردیکك زمانده شویله شویله بیوردك صکره دن آچلدك انبساط کوستردك دیدم ایتدی یا عایشه سن بنم نوقت فحاش اولدیغم کوردك تحقیقا حق سبحانه وتعالی حضرتلری قتنده قیامت کوننده منزلت جهتندن شر الناس شول کیمسه در که خلق شرندن قورقدقلری ایچون آنی ترك ایده لر دیدی یعنی شرندن قورقوب اولشمیه لر کندی حالنه قویه لر دیمکدر بیورمشلردر که اول شخص عیینة بن حصین دیدکلری کیمسه ایدی واول بر بد بخت فاسق ومفسد ایدی شرندن امین دکللر ایدی فزاره قبیله سنك رئیسی ایدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری آنك یوزینه کولدیکی بو ایدیکه الفت تحصیل ایدوب قومی اسلامه کیره لر مانع اولمیه وشویله معلوم اوله که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری بعض امتنك حقنده سو یلدیکی مذمت غیبت اولمز وامت بری برینك حقنده سو یلدکلری غیبت اولور بلکه فخر کائنات علیه افضل التحایا افندیمز حضرتلرینك اوزرینه واجب ایدیکه آنك احوالنی خلقه بیلدیره تاکم شرندن صاقنه لر بو یله ایتدیکی خلقه نصیحت وشفقت بابندندر که اول اصل کیمسه لر ایله مدارا اوزوینه اولوب شر وفسادندن سالم اولورلر (امام قرطبی رحمة الله علیه بیورمشدر که ذکر اولنان قصه ده دلالت واردر که فسق وفسادی اظهار ایدن کیمسه لری غیبت ایلمك جائز اوله وشرلری خوفندن مدارا ایتمك دخی جائز اوله اما مدارا ایتمك مداهنه مرتبه سنه وارمیه اندنصکره قاضی حسینه تبعا مدارا ایله مداهنه ماینده فرق ذکر ایدوب بیورمشدر که مدارا دیو دین ودنیا اصلاحیچون یاخود بالکز برینك صلاحیچون دنیا بذل ایتمکه دیرلر وبو یله ایتمك مباحدر برای مصلحت کاه اولور که مستحسن دخی اولور ومداهنه دیو دنیا اصلاحیچون دین بذل ایتمکه دیرلر مثلا تحصیل مال ومنصب ایچون کذب وحیله وبلان یره یمینلر ونامشروع فعللری ارتکاب ایتمك کبی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك اول شخصه بذل ایتدیکی دنیاسندن برمقدار حسن معاشرت ومکالمه ده رفق وملاطفت ایتمك ایدی کمال لطفندن آنك قباحتنی یوزینه اوروب رد ایلمدی حقنده نه دیدی ایسه کرچك ایدی نهایت برای مصلحت فعلنده قولنك موجبنی ظهوره کتورمدی لطف کوستردی زیرا بو یله ایلمه ده حکمت وار ایدی نفع بونده ایدی (قاضی عیاض رحمة الله علیه بیورمشدر که الله اعلم عیینه اول زمانده دخی اسلامه کلمامش ایدی بو تقدیر اوزره آنك حقنده سوزی غیبت اولمزدی یاخود اسلامه کلدی ایسه هنوز اسلامی پاك اولمامش ایدی قلبی مضطرب ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بونی مراد ایدندیکه آنك حالنی بیان ایلیه تاکیم باطننی بیلمیلر ظاهرینه آلدنمیه لر واول شخصك رسول الله حضرتلرینك زماننده دخی صکره لرده بعض احوالی ظهور ایتمشدر که ایماننك ضعفنه دلالت ایلردی بو تقدیرجه فخر کائنات حضرتلرینك آنی وصف ایتدیکی علامات نبوتندن اولور وایچری کیردکدنصکره اکا ملایمتله سو یلدیکی الفت کوسترمك طریقی اولور (فتح الباریده مذکوردر که عیینه ابو بکر الصدیق رضی الله عنه زماننده مرتد اولدی واهل اسلامله محاربه ایلدی صکره دن ینه رجوع ایدوب اسلامه کلدی وحضرت عمر رضی الله عنه زماننده بعض فتحلره حاضر اولدی (امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر که مفخر عالم حضرتلری کندی نفسیچون انتقام ایتمامشدر وشول ملعونلر که کندویه اذا ایدرلردی جمله دن بعضی عقبة بن ابی معیط وعبد الله بن خطل وغیر یلردر بونلری قتل بیوردیغی مجرد کندویه جفا ایتدکلریچون دکل ایدی بونلرده حق الله دخی وار ایدی حرمات اللهی هتك ایدرلردی یعنی پردهٔ ناموس شرعی یرتارلردی آنکیچون بونلری قتل ایتمك بیورمشدر اماداودی رحمة الله علیه انتقام ایتمدیکی ماله مخصوص

اولان

اولان نسنه ده ایتمکه حمل ایتمشدر اما عرض شریفی خصوصنده ادبسزلك ایده نك حقندن کلوردی دیمشدر (حاکم رحمة الله علیه نقلنده زهر بدن مرویدر که بیورمشدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری هرکز بر مسلماننك صریح اسمنی ذکر ایدوب لعنت ایتمامشدر وهرکز مبارك الیله کیمسه یی ضرب ایتمامشدر مکر که فی سبیل الله غزاده اوله وهرکزاندن بر نسنه مطلوب اولمامشدر که اول آنی منع ایلیه مکر اول نسنه مخالف شرع شریف اوله اندن کناه صادر اوله وهیچ برشیدن کندی نفسیچون انتقام ایتمك واقع اولمامشدر الا مکر که هتك حرمات الله اولمش اوله اوتقدیرجه انتقامی الله ایچون اولوردی وجملهٔ اخلاق حمیده سندن بری بو ایدیکه منافقین طائفه سی کندویه اذا ایدرلر ایدی غائب اولدیغی زمانده مهملات سویلرلردی وحضور شریفنه کلسه لر تملق ایدرلردی وبو بر حالتدر که نفوس بشریه بوندن نفرت ایتمك مقرردر مکر نفس تحمل ایدر که تأییدات ربانیه بر له مؤید قلنمش اوله هر بار که منافقین اوزره شدت بابنده کندویه اذن الهی وارد اولدی کندیسی مرحمت بابن فتح ایدوب آنلر ایچون استغفار وخیر دعا ایلردی حتی (استغفر لهم اولا تستغفر لهم) آیت کریمه سی نازل اولدقده ربم بنی مخیر ایلدی بن آنلر ایچون استغفار اختیار ایلرم دیدی (ان تستغفر لهم سبعین مرة فلن یغفر الله لهم) بیورلدقده که معناسی اکر منافقین ایچون یتمش کره استغفار ایلرسك الله تعالی حضرتلری آنلری یارلغمز دیمکدر ینه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بن یتمشدن زیاده استغفار ایده رم دیدی وعبد الله بن ابی دیدکلری کیمسه که منافقلرك رئیسی ایدی واوغلی مسلمان ایدی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری اوغلنه امر ایلدیکه باباسنه حرمت ورعایت ایلیه ومذکور عبد الله وفات ایتدکده کندی مبارك کوملکنی آرقاسندن چیقاروب اکا کفن ایچون ویردی ونمازینی قیلماغه کیدرکن حضرت عمر رضی الله عنه لباسنه یاپشوب چکدی یا رسول الله منافقلر رئیسنك نمازینی قیلارسك دیدی عمره مخالفت ایدوب یا عمر بندن الك چك دیوب لباسینی عمرك الندن آلدی بو جمله ذکر اولنان احوال امته مرحمتی اولدیغیچون ایدی (امام نووی رحمة الله علیه ایدر مبارك کوملکنی ویروب کفن ایتدردیکی اوغلی خاطریچون ایدی زیرا اوغلی صحابه دن صالح کیمسه ایدی کلوب رسول الله حضرتلرندن استدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی ویردی (بعضلر ایتدیلر کوملکی عوض طریقیله ویرمش ایدی زیرا عبد الله منافق بدر غزاسنده عباس اسیر اولدیغی زمانده اکا بر کوملك ویرمش ایدی مفخر موجودات علیه اکمل الصلوات حضرتلری دخی آنك مقابله سنده مبارك کوملکنی ویروب عبد اللهه کفن ایتدیردی دیدیلر واوزرینه نماز قیلوب آنکیچون استغفار ایتدی حق سبحانه وتعالی حضرتلری (انك لعلی خلق عظیم) دیو بیوردی هب بونلر فخر کائنات صلی الله علیه وسلم حضرتلرنده نقدر مکارم اخلاق وار ایدیکنی بیان ایلر دشمنلرینه بو یله لطف ایدن صاحب کرم دوستلرینی شفاعتندن محروم ایلمز امیدذر که حق سبحانه وتعالی حضرتلری دوستلری زمره سندن قیلوب شفاعتنی ارزانی بیوره (وجملهٔ الطافندن بری دخی بودر که لبید بن اعصم کندویه سحر ایتدیکی زمانده اکا مؤاخذه ایتمدی وکندویه زهر ویرن یهودی قاری یه دخی عفو بیوردی بری دخی بودر که امتندن کناه کار ایشلینه شفقت ایدوب آنلره ستر بیوردی *من بلی بهذه القاذورات فلیستتر* یعنی بو حرام ایشلره مبتلا اولان کیمسه استتار ایلسون آشکاره ایتمسون دیدی (وشراب حرام اولدقدنصکره بر کیمسه وار ایدی اکثر زمانده سرخوش کتورلردی بر کره اصحاب رضی الله عنهم اول کشی یه لعنت ایتدیلر فخر عالم حضرتلری نهی ایدوب *لا تلعنوه فانه یحب الله ورسوله* دیدی یعنی اکا لعنت ایلمك زیرا اول الله تعالی حضرتلرینی ورسولنی سوردیدی خلق ظاهرینه باقوب اول کشی یی ترك ایتمشلر ایدی

رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى آنك باطنى احوالن بيان بيوروب قلبى عالمى پاكدر
حق جل وعلا حضرتلرينك نظرگاهى قلبدر ديمكى اصحابنـه اشعار ايتدى ودخى كندى آل
واصحابيله وخدمتكارلريله كمال تواضع وآداب وحسن معاشرت اوزره ايدى بعض اولولر
بيورمشلردركه برقول حقيقت تواضعه واصل اوله مز مگركه نورمشاهده آنك قلبنده لمعان
ايليـه اوزمانده نفسى اريرواول اريمكله كبر وعجبدن خلاص اولوب صفا بولور بومشار
سركشلكلرى كيدر حقه وخلقه يقشيرديمشلردر وبوتواضعدن نصيب اكثر وحظ اوفر
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك ايدى بومعنايى اثباتده بوكفايت ايلركه حق سبحانه
وتعالى حضرتلرى آنى مخير ايتمش ايديكه ديلرسه نبى ملك اوله ديلرسه نبى عبد اوله اندن بومرتبه يى
ارزانى بيورمشيديكه اولا قبرى يارلوب قالقان واول شفاعت ايدن واول شفاعتى مقبول اولان
اول اوله بوجمله تشريفاتدنصكره تادنيادن مفارقت ايدنجـه هركز طيانوب يمك يمك واقع
اولمدى واصحابه امرايدوب بيورديكه * لاتطرونى كما اطرت النصارى ابن مريم انما انا عبد
فقولوا عبدالله ورسوله * يعنى بنى مدحده قتى مبالغه ايدوب حددن تجاوز ايلمك نتكيم نصارى
طائفه سى حضرت عيسى عليه السلامى مدحده تجاوز ايتمشلر ايدى بن دكلم الا اقولم بنم ايچون
عبدالله ورسول الله ديك ديو بيوردى وهركز برخدمتكارينـه زجر ايتمامشدر (امام ترمذى
رحمة الله عليه نقلنده انس بن مالك رضى الله عنه ايتـدى اون ييل رسول الله حضرتلرينه
خدمتكار اولدم هركز بكا اف ديمدى وايشلديكم ايشلرك برسيچون نيچون ايشلدك ديمدى وترك
ايتدكلريمك برسيچون نيچون ترك ايتدك ديمدى ديو بيوردى وقوللرى وجاريه لريله دخى
بويله ايدى هركز بريسين دوكمك واقع اولمامشدر تأييد ربانى اولمينجه طبيعت انسانيـه بوكا
متحمل اولمق احتمالى يوقدر (وامام مسلم رحمة الله عليه روايتنده رسول اكرم صلى الله عليه وسلم
حضرتلرندن عيالنه ارحم بركيمسه كورمدم ديو بيورمشدر وحضرت عايشه رضى الله عنهادن
مرويدركه رسول الله حضرتلرى هركز برنسنه يى مبارك اليله اورمدى نه برخاتونى ونه بر
خدمتكارى اوردى الا جهـاد فى سبيل الله ايلردى وهركز كندويه يرامزلق ايده نه انتقام
ايتمدى مگركه حق جل وعلا حضرتلرينك حرام قيلديغى نسنه لره مباشرت ايده نك حقنـدن
كلوردى الله ايچون انتقام ايلردى ديو بيورمشدر وينه حضرت عايشه يه سؤال ايدوب رسول الله
حضرتلرى اوده تنها اولديغى زمانده نيجه ايدى ديديلر ايتدى * الين الناس بساما ضحاكا لم ير
قط مادرجليه بين اصحابه * يعنى آدم اوغلانك زياده يومشغى ايدى چوق تبسم ايديجى وچوق
كولبجى ايدى هركز اصحابى ارانسده مبارك اياقلرين اوزاتديغى كورلمامشدر ديدى وائمهٔ
حديثدن خبر صحيح وارد اولمشدركه مبارك لباسنى واياغى قابنى كنديسى ديكردى ودخى بونك
امثالى كندى نفسنه لازم اولان خدمتى كنديسى ايلردى امابوديدكلرى هرزمانده دكل ايدى
خدمتكارلرى وارايدى كاه آنلرى قوللانوردى كاه كنديسى ايلردى كاه مشاركتله ايلردى ديمشلردر
وهيچ كيمسه يه حقارت نظرين ايتمزدى حتى حماره بنزدى دخى آردينه بركيمسه يى بنديرردى بنى قريظه
كوننده برحماره بنمش ايديكه باشنده ليفدن يولارى وارايدى امام ترمذى بويلجه روايت ايتمشدر
ونيجه دفعه واقع اولمشدركه دوه سى آردينه وحمارى آردينه وكاه اوكلرينه آدم بندرمشدركه مكه يه
كلديكى زمانده بنى عبدالمطلب اوغلانجقلرى قارشو كلديلر آلدى بريسين اوكنه وبريسين آردينه
بندردى (ابن عباس رضى الله عنهما ايتدى رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى كلدى قثمى
اوكنه وفضلى آردينه بندرمش ياخود قثمى آردينه وفضلى اوكنه بندرمش ايدى (وقثم وفضل
رضى الله عنهما حضرت عباسك اوغلانجقلرى ايدى ومحب الدين طبرى سيرنده ايدر رسول الله

عليه الصلاة والسلام حضرتلرى برچپلاق حماره بندى قبا ناحيه سنه كيدردى يانيجه ابوهريره
رضى الله عنه بيله ايدى فخر عالم حضرتلرى ايتـدى ياابا هريره سنى حماره بنديره يم مى ابوهريره
امر سنكدر يارسول الله ديدى آندن بن ديو بيوردى ابوهريره صيچره ديكه حماره بنه قادر اولامدى
رسول الله حضرتلرينه ياپشدى ايكيسى بيله دوشديلر ينه بردفعـه دخى بويله واقع اولدى
اوچنجيده ينه بويله بيوردقده ابوهريره يوق والله يارسول الله سنى ينـه دوشوردوم ديدى
نظر اولنه كه بوعزت وسعادت ايچنده نيجه آلچق كوكللو ايدى اصحابيله نيجه معامله ايلردى
(وينه طبرى رحمة الله عليه ذكر ايتمشدركه رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى برسفرده ايدى
اصحابنه امر ايلديكه برقيون تميزليه لر بريسى بوغازلمق بنم اوزريمه اولسون ديدى بريسى دخى
صويمق بنم اوزريمه اولسون ديدى برى دخى پشورمك بنم اوزريمـه اولسون ديدى فخر عالم
صلى الله عليه وسلم حضرتلرى دخى اودون دوشرمك بنم اوزريمه اولسون ديدى اصحاب كرام
ايتديلر يارسول الله جميع مصلحته بز كفايت ايلرز فخر كائنات صلى الله عليه وسلم حضرتلرى ايتدى
بن بيلورمكه سز كفايت ايلرسز ولكن بكا خوش كلمزكه بن كنديمى سزدن اوستون كوره ممتاز قيلم
سز چالشه بن طورم حق تعالى حضرتلرى قوللـرندن بونى كريه كوررکه اصحاب كرام قارشوسنده
آنى متميز كوره ديو بيوردى حاصلى كشبنك يارانى مصلحته چالشه لر دخى كنديسى ارالرندن سچيله
چيقه ايشه ياپشميه بن بونى كريه كوريرم حق تعالى دخى كريه كورر ديو بيوردى وبوقصـه يه
مناسب ائمهٔ حديثدن دخى نيجه خصوص روايت اولنمشدركه هركز فخر عالم حضرتلرنده كبر
اثرى يوق ايدى اصحابيـله لطف واحسان اوزره معامله قيلوردى حلم وصبر وجود وكرمى
بردائره ده ايديكه بركره برخاتون كلدى عقلنده برمقدار نقصان وارايدى رعايت ادب نه ايديكن
ادراك ايده مديكندن ايتدى يارسول الله بنم سنكله برمصلحتم وارردیدى مرادى تنها بولشوب
سوزين سويلمك ايدى رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى ايتـدى مدينه زوقاقلرندن
هرقنقيسين اختيار ايلرسك انده اوتور بن دخى سنك يانكده اوتورايم ديدى اندن زوقاغه چيقديلر
خاتون حاجتى نه ايسه عرض ايلدى حتى فراغ حاصل ايتـدى ديمشلردر (امام نسائى روايتنـده
ابن ابى اوفادن مرويدركه رسول الله صلى الله عليـه وسلم حضرتلرى طول خاتونله وبرفقير
مسكين ايله كيدوب حاجتن بتورمكه عارلنمزدى (امام بخارى رحمة الله عليه نقلنده شويله واقع
اولمشدركه اكر برجاريه كلسه مبارك الينه ياپشسه قنـده استرسه آلوركيدردى ديمشلردر واليه
ياپشسه ديمكدن مراد مصلحتنه دعوت ايلسه عارلنمزدى تابع اولوركيدردى ديمكدر وبوكلامده
فخر عالم حضرتلرينك تواضعى بابنده مبالغـه واردركه نسا طائفه سندن اولسه اولدخى جاريه
اولسـه برمصلحتى دوشسه كلسه معاونت مراد ايدنسه رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى
كمال تواضعـدن رد ايتمزدى مصلحتنه بولنوردى بوقنده كه سائر كيمسه دعوت ايليـه ديمك
اولور بركره حضرت حسن رضى الله عنه اوغلانجق ايدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرينك يانته واردى فخر عالم حضرتلرى سجده ده ياتوردى همان حضرت حسن مبارك
ارقاسنه بندى تاحسن اشاغى اينجه سجده يى اوزاتدى نمازدن فارغ اولنجق بعض اصحابى
يارسول الله سجده يى اوزاتديكز ديديلر ايتدى تحقيقـا اوغلوم حسن آرقامه بنمشيدى آنى اوردمكى
كريه كوردم عجله ايتدرمدم ديو بيوردى امام ترمذى روايتنده وارد اولمشدركه قنده خسته اولسه انى
كورمكه وارر ايدى وجنازه اولسه اوزرينه حاضر اولور ايدى وحج ايتديكنده برآرق دوه يه بنمش
ايدى اوزرينه برقطيفه اورتولمش ايديكه درت درهم دكرايدى ينه دعا ايدوب * اللهم اجعله حجا
مبرورا لاريا فيه ولاسمعة * ديو بيوردى (وازواج طاهراتى ايله انس والفتلرى كمالده ايدى آيرى ياتمز
ايدى خاتونلريله ياتوردى وبوندن معـلوم اولديكه كشى خاتونيله ياتمق افضلدر ديو بيورديلر

وانصار قومنك قزلرينه اجازت ويروب كلورلردي حضرت عايشه ايله او يناررلردي امام بخاري
ومسلم بو يله روايت ايتمشلردر زيرا حضرت عايشه يي قتي كچ آلمشلر ايدي كوكلي اكلنسون ديو
قزلر ايله او ينامغه اجازت يوررردي وحضرت عايشه رضي الله عنها برقابدن صو ايچسه كندولر دخي
آنك ايچديكي يردن ايچرلردي امام مسلم بو يلجه نقل ايتمشدر وكندولر صائم ايكن حضرت
عايشه نك كوكسنه طيانوب اوپردي (امام بخاري رحمة الله عليه روايتنده حبش طائفه سي
كلوب مسجدده او ينادقلري زمانده حضرت عايشه يه سير ايتدردي حضرت عايشه رضي الله
عنها فخر عالم حضرتلرينك مبارك اوموزينه طيانوب تماشا ايلردي خاطرلري خوش اولمغيچون
بودكلو مساعده يوررر ايدي (امام ترمذي روايتنده بو يله دركه بركون رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتلري كورديكه حبش طائفه سي كلمشلر دف چالرلر اوغلانجقلر اطرافنه طورمشلر سير ايدرلر
فخر كائنات صلى الله عليه وسلم حضرتلري حضرت عايشه يي چاغردي يا عايشه كل سير ايله ديدي
حضرت عايشه رضي الله عنها ايدر بنده واردم اليمي حضرت رسولك مبارك اوموزي اوزرينه
قودم سير ايدردم فخر كائنات حضرتلري يا عايشه دخي سيره طويمادكمي ديدكجه بن يوق يوق دير ايدم
ديو يوردي يعني تمام مرادنجه سير ايتدردي مانع اولمدي ديمكدر (وامام طبراني رحمة الله
عليه نقلنده انس بن مالك كه رسول الله حضرتلرينك خدمتكاري ايدي آنكيچون قتي چوق
حديث شريف روايت ايلمشدر آندن مرويدركه ايتدي بركون حضرت عايشه نك اونده ايدك
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري خاتونلرندن ام سلمه نك اوندن برچناق پشمش ات
واتمك كلدي رسول الله حضرتلرينك اوكنه قوديلر بزه صونك ديو يوردي كنديسي مبارك الين
اوزاتدي بزه اوزاتدق يدك حضرت عايشه دخي اوجاقده طعام پشيرردي همان عجله ايله
طعامن پشيردي ام سلمه دن طعام كلديكن كورمش ايدي كندي طعامن يتشدروب اورتايه
قودي وام سلمه نك چناغن قالدردي اوفاتدي رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري
كلوا بسم الله غارت امكم يوردي يعني اكل ايدك بسم الله ايله انا كز قسقاندي ديدي اندنصكره
عايشه نك چناغني طعاميله ام سلمه يه كوندردي چناق يرينه چناق وطعام يرينه طعام ديو يوردي
بو حكايه دن مقصود فخر عالم حضرتلرينك خاتونلريله ايتديكي حسن معاشرتي بياندر هر برينك
خاطرلرينه نيجه رعايت ايلردي واحيانا محلسز ايتدكلري وضعي نيجه معذور طوتوب عذرلرين قبول
ايلردي ديمكدر (امام احمد وغيريلر نقلنده حضرت عايشه دن بو يله مرويدركه ايتدي بن
هركز صفيه كبي كوزل طعام پشيرر خاتون كورمدم بركون صفيه رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلرينه برچناق طعام كوندرمش ايدي بندخي كنديمي يكه مدم چناغي اوفاتدم
اندنصكره يا رسول الله بونك كفارتي ندر ديدم فخر كائنات حضرتلري ايتدي چناغي كبي چناق
وطعامي كبي طعام ديو يوردي والحاصل خاتونلر ارلريني قسقانمامق اولماز اولابده ايتدكلري
اوضاع معذور اولمق كرك زيرا غيرتله عقللري محجوب اولور نه ايتدكلرين بيلمزلر (ابن غيلان
رحمة الله عليه روايتنده حضرت عايشه دن مرويدركه ايتدي بركره حريره پيشورمش ايدم
حريره ديدكلري برطعامدركه اتي طوغرارلر صولو قاورمه ايدرلر وايچنه برمقدار اون قاتارلر
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك اوكنه كتوردم وخاتونلرندن سوده خاتون
رضي الله عنها دخي اوراده ايدي بن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلريله
حضرت سوده نك اورته سنده اوتورمش ايدم حضرت سوده يه تكليف ايدوب يي ديدم سوده يمه دي
بن ايتدم يي والله يوخسه يوزيكه سوررم ديدم سوده ينه يمه دي بنده همان آلدم سوده نك صورتنه
سوردم فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري كولدي يا سوده سنده آنك صورتنه

سور ديدي اولدخي برپاره آلدي بنم صورتمه سوردي رسول الله حضرتلري كولوب حظ ايتدي
والحاصل نبي آخر الزمان عليه صلوات الرحمان حضرتلرينك سيرتني ملاحظه ايدوب كندي
اهلي واصحابي ايله وسائر فقرا ومساكين وضعفا ايله نيجه معامله ايتديكن بيلن كيمسه معلوم
ايدينوركه اول حضرتك رقت قلبي وملايمتي وتواضعي وسائر اخلاق حميده سي مقدور بشر
دكل ايمش الا مؤيد من عند الله اولمق كرك ايمش وينه دين خصوصنده وحدود الله اقامت ايلمكده
شدت اوزره ايدي سارقك الين كسمك يوررردي وزاني يه حد اورمق يوررردي وسائر حقوق الله
نه ايسه يرينه قورايدي وكاهي دوشدكجه اصحاب كرام ايله انبساط ايلرايدي كوكللرين اله آلوردي
(روايت اولنوركه اهل باديه دن زهير آدلو بركيمسه وارايدي كاه كاه باديه ده بولنان تحفه لردن رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه هديه كوندررايدي فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلري
دخي شهرده بولنان تحفه لردن زهيره هديه كوندررايدي واكا محبت اوزره ايدي بركون پيغمبريمز
عليه الصلاة والسلام حضرتلري بازار ايچنده كيدر ايكن بريرده كورديكه زهير اياق اوزره طورر
همان آردندن واردي زهيري قوچدي مبارك اللريني زهيرك كوكسي اوستنه قودي زهير رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري ايديكن بيلدي وزهير ايدرديكه اولزمانده آرقه مي فخر عالم
حضرتلرينك بركتي رجاسيله مبارك كوكسنه سوررردم ديو حكايه ايلرايدي (وابو يعلي وغيريلر
نقلنده وارد اولمشدركه برشوخ طبع كيمسه وارايدي فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرينه هديه ديو كاه بال وكاه ياغ كتوررردي صكره صاحبي كلوب كنديدن اقچه سن استديكي
وقت پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينه كتوروب يا رسول الله اول كون كتورديكم نسنه
بنوكدر اقچه سن ويردير ايدي فخر عالم كولوب سن اوني بكا هديه كتوردك اقچه سني سن ويرديرايدي
اولدخي اقچه م يوق نه ويره يم دير ايدي فخر كائنات افنديمز كوله كوله امر ايدرايدي اقچه سن
ويررلر ايدي وكندولردن دخي بعض لطيفه صادر اولور ايدي اما كرچك سويلرلر ايدي خلاف
نسنه صادر اولمازايدي (ابوهريره رضي الله عنه روايت ايلمشدركه بركره برابله كشي وار ايدي
پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينه كلدي بربنه جك دوه استدي فخر عالم حضرتلري
سني ناقه اوغلنه بندره يين مي ديدي اول كشي ابله لكندن صانديكه كوچوك بندرمك استر يا رسول الله
كوچوك دوه بنم مصلحتمه كفايت ايلمز ديدي رسول الله حضرتلري يا بيوك دوه ناقه اوغلي دكميدر ديو
يوردي (امام ترمذي وابو داود رحمة الله عليهما بو يلجه نقل ايتديلر (وينه فخر كائنات افنديمز
حضرتلرينك برعمه سي وارايدي ياشلو خاتون ايدي آدي صفيه ايدي بركره اكا لطيفه ايدوب قاريلر
جنته كيرمز ديدي صفيه بيحضور اولدي رسول اكرم يوردي تحقيقا سن جنته كنج صورتنه كيررسك
مراد شريفلري جنته كيرن كنج اولورديمك ايدي صفيه آكلمدي صانديكه قاريلر جنته كيرمز
بيحضور اولديغي كبي فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري مرادين بيان ايديجك تمام
حظ ايلدي (وبعض كباردن منقولدركه عليه الصلاة والسلام حضرتلري اصحابيله اختلاط
وانبساط ايلرايدي ومصاحبت ايدوب انس ويرردي ومصلحتلرينك تدبيرينه بيله مباشرت ايلرايدي
واوغلانجقلرين دزينه آلورايدي ظاهر حالده بو يله ايدي اما حقيقتده بونلره مشغول دكل ايدي
روح پاكي عالم ملكوتده جولان ايلرايدي ديو يورمشلردر (روايت ايدرلركه بركون ابوهريره
ايتدي يا رسول الله سن بزمله لاغ ولطيفه ايلرسك فخر عالم حضرتلري سو يلرم الا حق سو يلرم
ديدي بوندن معلوم اولديكه لطيفه ده كذب وافترا ونامعقول ونامشروع نسنه اولمايجق
جائز ايمش وبعض احاديث شريفده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري لاغ
ولطيفه دن نهي يورديغي افراطله ايلمكه كوره در زيرا لاغ لطيفه يه مشغول اولوب ايش كوج

ایدیبن کیمسه ذکراللهدن فارغ اولور ومهمات دینیه فکرندن خالی اولور شویله که بو مرتبه‌دن
سالم اوله مباحدر واکر بر ای مصلحت اولوب مقصود مخاطبك وحشتن دفع ایدوب خاطرین
خوش ایتمك اولور ایسه مستحبدر دیو بیورمشلردر فخر کائنات افندیمز حضرتلری خاطر
خوش ایتمك ایچون اوغلنجقلره بیله التفات بیوروب لطیفه ایدرلر ایدی (انس بن مالك
رضی الله عنه ایدر بنم برکوچك قرنداشم وارایدی برنغری وارایدی آنکله اوینار ایدی ونغره
دیدکلری سرچه‌یه بکزر برقوشدر برکون پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك یاننه
ابو عمیر آدلو براوغلان کیردی فخر کائنات افندیمز حضرتلری نظر ایدوب اوغلانی محزون
کوریجك بوکا نولدی دیو سؤال ایتدی یارسول الله قوشی وارایدی اولدی اکا بیحضوردر
دیدیلر اوغلنجغه التفات بیوروب *یا اباعمیر مافعل النغیر* دیو بیوردی یعنی سنك نغیرك نیلدی نیجه
اولدی دیمکدر محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتلری هر کشی ایله اکرچه لطف معاشرت
وحسن ملاطفت اوزره ایدی امابنه مهابتی کالنده ایدی کورن کیمسه قورقار ایدی واوتانور ایدی
(روایت اولنور که برکره خدمت شریفلرینه برکیمسه کلدی رسول الله حضرتلرینك قارشوسنده
طورركن قورقودن دترمه طوندی فخر عالم حضرتلری بوحالی کوریجك اول کشی‌یه ایتدی
قورقه بن پادشاه دکلم وجبار دکلم بن قریش طائفه‌سندن برفقیره خاتونك اوغلی‌یم که مکه شهرنده
قوری ات یرایدی دیو بیوردی تواضعا بویله دیدی زیرا قوری ات یمك اهل مسکنت حالیدر دیدیلر
اندن اول کیمسه مرادی نه ایسه سویلدی مقتضاسنجه حالن بیان ایتدی خوفی زائل اولدی
اندنصکره پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری اباق اوسته قالقدی دخی اصحابنه ایتدی
ای آدم اوغلنلری تواضع ایلك وآکاه اولك بکا وحی کلدیکه سز تواضع ایده‌سز حتی بری بریکزه
بغی ایتمیه‌سز یعنی حددن تجاوز ایلمیه‌سز وبری بریکزه فخرلنمیه‌سز یعنی مالی ومنصبی اولانلر
اولمیانلره غرورلنمیه‌لر ونسب جهتندن وآخر خصوصدن کیمسه کیمسه‌یه کبر وعظمت شکلن
کوسترمیه وای حق تعالی حضرتلرینك قوللری بری بریکزله قرنداشلر اولك دیو بیوردی مؤمنلرك
قلوبنده اولان خوف واضطرابی تسکین ایلدی وپادشاهلق وصفن کندیدن سلب ایدوب
بن پادشاه دکلم دیو بیوردیغی انکیچون ایدیکه بهرحال سلطنته عظمت وجبروت لازمدر کندوبی
آندن صاقندی دیمشلردر زیرا اول صفتلر حق جل وعلا حضرتلرندن غیری‌یه لایق دکلدر
پادشاهلق مصالح عباداللهی کوروب عدالت ایتمك ایچوندر یوخسه عظمت وکبر یاصتمق ایچون
دکلدر دیو بیورمشلردر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمده مهابت شان شو لقدر ایدیکه
برکره مسجد شریفده اوتورمشیدی ایکی مبارك دیزلرین دیکوب اللرین اباقلری اوزرندن
بغلمش ایدی بوحالتده ایکن قیله بنت مخرمه دیرلر برخاتون وار ایدی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینی کوریجك شویله خوف ایتدیکه اضطرابندن نیجه اولد یغن بلمدی
(وامام مسلم رحمة الله علیه روایت ایتمشدرکه عبدالله بن عمرو بن العاص ایتدی بن پیغمبریمز
علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه مصاحب اولدم اما اوتاندیغمدن وانی تعظیمدن هرکز
طویجه یوزینه بقامدم اکر بکا فخر عالم حضرتلری نیجه ایدی اوصف ایله دیسه‌لر قادر اوله مزدم
دیو بیورمشدر ذکر اولنان عبدالله رضی الله عنه صحابهٔ کزینك غایت اولولرندندر آنلر بویله
بیوریجق معلوم اولدیکه اکر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری لطف واحسان
ایدوب خلقله تواضع اوزره اولمسه‌لر وانس ویرمسه‌لر مهابت وجلالتندن هرکز کیمسه یاننده
اوتورمغه وسوزین ایشتمکه طاقت کتوره‌مزلرایدی انکیچون روایت اولنان اوزره صباح نمازینك
سنتن قیلدقدنصکره اکر حضرت عائشه اویانق ایسه آنکله سویلشور ایدی اکر دکل ایسه

کندیسی برمقدار یانی اوزرینه یاتور ایدی اندنصکره مسجده فرض قیلمغه چیقار ایدی زیرا
سنتدن فارغ اولدیغی زمانده معامله حقنه کندویه برحالت کلمش ایدیکه هرکز اول حالتله اکا کیمسه
بولشمغه واختلاطه قادر اولمز ایدی کندولطفندن برمقدار عائشه‌یه سویلکله یاخود یراوزرینه
یاتمغله عالم بشریته کلورایدی دخی اصحاب اراسنه چیقارایدی آنلره شفقت ومرحمتندن بویله
ایلرایدی حدیثده وارد اولمشدرکه اولزمانده حق سبحانه وتعالی حضرتلری فخر عالم حضرتلرینی
نبی ملك اولمغله نبی عبد اولمق بیننده مخیر قیلدی مشورت ایلرکبی حضرت جبریلك یوزینه باقدی
جبرائیل علیه السلام دخی یره باقدی مرادی تواضعی قبول ایله دیمك ایدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی تواضع وعبودیتی قبول ایلدی وقتا که بونلری
قبول واختیار ایدوب کندینی برکبی الحق طوتمغه باشلدی حق جل وعلا حضرتلری دخی
انی کوکلره چیقاردی عالم افلاکی سیران ایتدیروب مقام قاب قوسین اودنی‌یه ایرکوردی
وفخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك ایتدیکی انبساط ولطیفه‌نك هربرنده
برحکمت وبرمصلحت وبرخیر وبرکت وارایدی عبث یره دکل ایدی (روایت اولنور که محمود بن
الربیع بش یاشنده اوغلنجق ایدی برکره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
قوغه‌دن مبارك اغزینه صو آلدی دخی محمودك یوزینه پوسکوردی لطیفه ایلدی صکره‌دن
محمود بیوك اولوب رسول الله حضرتلرندنصکره قالیجق رسول الله حضرتلرینك اول لطیفه‌سندن
غیری خاطرنده برنسنه قالمامش ایدیکه فخر عالم حضرتلرینی کوردیکن مذکر اوله اکر اول
لطیفه اولمیایدی هیچ رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن خبردار اولمازایدی
آخر بوسببله محمود رضی الله عنه صحابهٔ کرام زمره‌سندن عد اولنمشدر وحدیث صحیح بخاریده
مذکوردر (ودخی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك اوکی قزی زینب بنت ام سلمه
کوچك قزایدی برکره فخر عالم غسل ایده‌جك یرده ایکن یاننه واردی همان قزجغزی کوریجك
لطیفه ایله یوزینه برمقدار صو صاچدی صکره‌دن زینب اختیاره اولدی هرکز یوزینك
حسن ولطافتی بوزلمدی کنج کوزل خاتونلرکبی ایدی ویبورمشلردر که پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام حضرتلری آل واصحاب کرام ایله برمرتبه‌ده حسن خلق اوزره ایدیکه هربری بویله
صانوردیکه رسول الله حضرتلرینه کندیدن سوکلو کیمسه اولمیه زیرا یاننده فقیر وغریب
وشهری برایدیکه راست کلسه اطفله سلام ویررایدی ویول اوزرنده ارباب حاجت مرادلرین
عرض ایتمك دیلسه‌لر طورر دکلرایدی وصغیر وکبیرله حسن معامله ایلرایدی وکرچك لطیفه
ایلرایدی مجلسه دعوت ایتسه‌لر واررایدی اصلا ککوللنمزایدی واصحاب کرام رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین کندو مجلس شریفلرینه کلسه‌لر اکثر مصاحبتلری حق جل وعلا حضرتلرینی
آکدرمق ایدی یاقرآن عظیم تلاوتیله یاخود وعظ ونصیحتله خلقه ترغیب وترهیب ایتمکده ایدی
یعنی کاه جنت احوالن ذکر ایدوب اول جانبه رغبت ویررایدی کاه جهنم شدایدن ذکر ایدوب
آنکله قورقودرایدی ودخی مهمات دینیه تعلیم ایتمکده ایدی بوجهتدن صحابهٔ کرامك قلوبنه
مجلس شریفلری برکاتیله رقت حاصل اولورایدی دنیادن فارغ وآخرته رغبت حاصل اولورایدی
(ابوهریره رضی الله عنهدن مرویدرکه ایتدی برکون رسول الله حضرتلرینه بز ایتدك یارسول الله
بونك اصلی ندرکه بز سزك مجلس شریفکزده اولدیغمز وقت قلوبمزه رقت حاصل اولور ودنیا
فکرنده بی رغبت اولور اهل آخرتدن اولورز وسزك حضور شریفکزدن طشره چیقدیغمزکبی
اهل واولادمزله اوینارزه والحاصل بویله ایتدیکمزی بکنمزز دیدك رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری ایتدی *اوانکم اذاخرجتم من عندی کنتم علی حالکم ذلك لزارتکم الملائکة

في بيوتكم * يعني اكر تحقيقا سز بنم باغمدن طشره چيقد يغكز زمانده اول حالكز اوزريـنه
اولايديكز سزي اول يكزده ملائكه زيارت ايلرايدي ديمكدر (وجملهٔ تواضعندن بري بوايديكه
اصلا برطعامي يرمزدي اكر اشتهاسي وارايسه اكل ايدرايدي يوق ايسه ترك ايدرايدي اما حرام
اولان طعامي ذم ايدوب عيبلرايدي واندن نهي بيورردي والحاصل طعام حلالي برجهتدن عيبلمزدي
نه خلقي جهتندن ونه صنعتي جهتندن زيرا حق تعالى حضرتلرينك مخلوقي اولان عيبلمز وانسانك
مصنوعي اولاني عيبلمق كسر قلبه مؤدي اولور ديمشلردر (امام نووي رحمة الله عليه طعامك
آدابندن بعض بودركه عيبلمنيه ديمشدر مثلا طوزلودر ياطوزسزدر ياخود قو يبدر ياصوليدر
ياپشممشدر ياچكدر ديميه لر (وجملهٔ مكارمندن بري دخي بودركه خلق عالم ارا سنده دنيايه سوكمك شايع
ومعتاد اولمش ايكن اندن نهي بيوروب * لاتسبوا الدنيا * ديدي اندنصكره مدح ايدوب * نعم
مطيئة المؤمن عليها يبلغ الخير و بها ينجو الشر * اول دنيايه سوكمكدن نهي ايتدي اندن مدح
ايدوب مؤمنك نه كوزل بنه جكي دركه انك اوزرنده خيره يتشور وانكله شردن خلاص اولور ديو
بيوردي ديدي ودخي * لاتسبوا الدهر * بيوردي امام بخاري رحمة الله عليه ابي هريره حديثندن
* ولاتقولوا خيبة الدهر فان الله هو الدهر * ديو روايت ايتمشدر و ينه بخاري بر روايتده دخي (يسب
بنو آدم الدهر وانا الدهر بيدي الليل والنهار * لفظيله كتورمشدر ودهر زمان طويله ديرلر
طائفهٔ عربك عادتي بوايديكه واقع اولان مصائبي دهره اسناد ايدرلر ايدي دهري فاعل صانورلر ايدي
دخي اكا سوكرلر ايدي رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري نهي بيوروب فاعلنه سوكمك
عاملك تصرفي الله ذو الجلالك يد قدرتنده در ديمكي بيان بيوردي وحديث اخير حديث قدسيدر كه
حق سبحانه وتعالى حضرتلري آدم اوغلنلري دهره سوكرلر مدبر امور بنم ليل ونهار بنم يد قدرتمده در
ديو بيورمشدر * ان الله هو الدهر * لفظن علما رحمهم الله تعالى اوج وجهله تأويل ايدوب يا بودركه
* ان الله هو المدبر للامور * ديمك اوله ياخود حذف مضاف اوزره اوله يعني صاحب الدهر ديمك
اوله ياخود تقدير مقلب الدهر ديمك اوله ديديلر بو تقديري تأييد ايلر بخاري روايتي كه بيدي الليل
والنهار ايله تعقيب بيورلمشدر يعني زمان ديديككز ليل ونهاردن غيري نسنه دكلدر آنلر ايسه بنم
يد قدرتمده در نيجه استرايسم دوندررم ديمكدر (محققون بيورمشلردركه بركيمسه افعالندن برشئي
دهره نسبت ايلسه يعني زمانه شويله ايتدي ديسه كافر اولور امابوسوز لسانده همان شويله جاري
اولسه زمانه ايتديكنه اعتقادي اولمسه كافر اولمز لكن بويله ديمكده كراهت واردر زيرا بوسوزي
اطلاقده اهل كفره تشبه واردر ديو بيورديلر ودخي جملهٔ تواضعندن ايديكه دائما قپوسنده بوابي
يوق ايدي نتكيم حضرت انسدن وارد اولمشدركه برخاتون برمقبره نك اوزرنده اوتوروب اغلركن
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري اورايه اوغرادي خاتونه ايتدي * اتق الله
واصبري * يعني حق تعالى حضرتلرندن قورق وصبر ايله ديو بيوردي خاتون ايتدي بني قوكندي
حالكده اول سن بنم مصيبتمدن خالي سك رسول الله حضرتلري كچوب كتدكدنصكره بركيمسه
خاتونه رسول الله سكا نه ديدي ديو سؤال ايتدي خاتون ايتدي بن رسول الله ايديكني بلمدم اول
كشي ايتدي سكا سويلين رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري ايدي اندن خاتون
فخر كائنات عليه اكمل التحيات حضرتلرينك قپوسنه كلدي هركز برقپوجي بولمدي (امام
بخاري رحمة الله عليه بويلجه روايت ايلمشدر لكن ابوموسى رضي الله عنه حديثنده وارد
اولمشدركه ابوموسى كنديسي بر پرده رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه قپوجيلق
ايتمشدر بعض علما رحمهم الله تعالى ايكي روايت بيني جمع ايدوب ايتدي نحن اهل جهتندن
برشغل اوزره اولماسه وكندي مهمي ايچون تنهالق لازم كلمش اولماسه قپوسنده مانع وحاجب

اولمازايدي ارباب حاجتدن كلان كيمسه بولشوردي ديو بيوردي و بعض زمانده بو مقوله حالات
دخي معلوم اولمادن كلوب كيرمكه اجازت استيانلرك خصوصنده تأويل بيورمشلردر (واهل حكم
اولان كيمسه لر حاجب قوللنمق خصوصنده اختلاف ايتمشلردر (امام شافعي رحمة الله عليه
و برجماعت بوكا ذاهب اولمشلردركه حاكم حاجب قوللنميه و برغيري جماعت بوكا ذاهب اولمشلردركه
قوللنمق جائز اوله وجائز اولمديغي اول زمانده ايديكه خلق حاكمه مطيع ايديلر وخير اوزره اجتماع
واتفاقلري وارايدي حاجبه احتياج يوق ايدي ديديلر و برجماعت دخي بوكا ذاهب اولديلركه
احتياج زمانده قوللنمق مستحب اوله خصماي جمع ايتمكيچون واشرايي دفع ايچون وحقوق ناسي
اليويرمكيچون لازمدر واستخدامي مستحبدر ديديلر والله اعلم اما افنديمز عليه الصلاة والسلام
حضرتلرينك ادب وحياسي وآب رويي وصفنده بخاري نقلنده ابو سعيد رضي الله عنهدن مروي
اولان حديث شريف كفايت ايلركه بيورمشدر * كان رسول الله صلى الله عليه وسلم اشد حياء
من العذراء في خدرها * يعني رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري پرده نشين
قز اوغلاندن اشد ايدي حيا جهتندن ديمك اولور (وحياء مد ايله حياتدندر قلبك حياتي حسبنجه
انسانك حياسي اولور وقلت حيا قلبك موتندن حاصل اولور هر باركه قلبك حياتي غالب اوله حياء
اتم واكمل اولور وحيا لغتده شول عيبلمكه سبب اوله جق نسنه خوفندن انسانه عارض اولان
تغير وانكساره ديرلر مثلا اوتانمق بركشي يه عارض اولور كه كنديدن برفعل قبيح صادر اولوب اول
سببله خلق كندوبي عيبلمكدن خوف ايليه انسانه بو خوفله حاصل اولان حالته حيا ديرلر
و بو حالت قلبك تمام مرتبهٔ قوتندن و بصيرتندندركه غفلت ايتميوب كندي احوالن تدارك اوزره
اولور لاجرم حق جل وعلا حضرتلري دخي عيب وعاردن حفظ وحمايه ايلر وشرعده برخلقه
ديرلر كه قبايحدن اجتنابه باعث اولور وصاحب حقك حقنده تقصير ايتمكدن منع ايلر ديديلر وكبار
سلف رحمهم الله تعالى هر بري حيانك فضيلتنه راجع اولور برمفهوم ذكر ايتمشلردر
(يحيى بن معاذ رحمة الله عليه بيورمشدر بركيمسه اطاعتي حالنده حق تعالى حضرتلرندن اوتانسه
كنهكارلغي حالنده حق سبحانه وتعالى حضرتلري اندن اوتانور ديمشدر و بوسوزدن مراد بودركه
بركيمسه طاعت وتقوى زمانده مغرور اولميوب حق تعالى حضرتلرندن حيا وحجاب اوزره اولسه
بو صفت كندوده غالب اولسه ناكاه مقتضاي بشريتله بركناه ايشلديكي زمانده حق سبحانه وتعالى
حضرتلري انك عينه نظر ايتمز دامن عفو واحسانيله معايبن ستر ايدر ديمكدر دنياده دخي بونك
مثالي واردر مثلا بركيمسه نك برمؤدب خدمتكاري ياخود اوغلي ياقرباسندن بركيمسه سي اولسه
كماينبغي اداء خدمت ايتدكدنصكره بنه هركز نامعقول وضع صادر اولميوب حيا اوزره اولسه
بركون خطا ايله آندن بركناه صادر اولسه اول كيمسه آنك كناهنه نظر ايتمز وطويديغندن حظ ايتمز
كنديدن صادر اولمش كبي بيحضور اولور كورمزلكه اوروب كچرعيبن يوزينه اورميوب عفو ايدر
و بيورمشلردركه اصل حيا سكز قسمدر اما مؤلف رحمة الله عليه تطويل كلامدن قاچوب
بعضن ذكر ايلمشدر جمله دن بري حياء كرمدر مثلا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري
زينبك وليمه سنه يعني زينبي آلديغي زمانده ايتديكي ضيافته خلقي دعوت ايلدي دخي طعامدنصكره
طاغليوب بعضيلر چوق اوتورديلر ادب بوايديكه برمقدار اوتوردقدنصكره طاغلهلر ايدي اوراده
خواجهٔ صاحب كرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري بونلره طاغيلك ديمكه اوتاندي
بري دخي حياء محبتدركه محبوبندن اوتانور مثلا محبوبي غائب ايكنده خاطرينه كلديكي كبي كنديده
برحيا مشاهده ايلر اماسببي نه ايديكن بلمز بري دخي حياء عبوديتدر و بوحياء برقاچ نسنه ايله
قارشقدر بونده محبت وخوف واردر وكندي عبوديتني معبودنه لايق كورميوب معبودنك قدرني

كندی عبودیتی لیاقتندن اعلا كورمك واردر بو معنالردن البته برحیا حاصل اولورا كا حیاء عبودیت
دیرلر (بری دخی كشی كندی نفسندن حیا ایتمكدر و بو مرتبه شول نفوس شریفه نك شانیدر كه
كندویه دناءتی ونقصانی لایق كورمز كندی كندیدن اوتانور كویا ایكی نفسی واردر كه بری برندن
اوتانور بو مرتبه حیانك اعلی طبقه سیدر كشی كندی نفسندن حیا ایدیجك غیریدن حیا ایتمك
بطریق الاولی اولور و بو مرتبه یه واصل اولان كیمسه ارتكاب معصیتدن خلاص اولور (حكایه
ایدرلر كه ملوك ماضیه دن بریسی بر كیجه تنهاده فرصت دوشوروب خاتوننك برجاریه سیله معامله
ایلر ایرته سی اولدیغی كبی اول دیارك مكاشفلرندن برعزیز پادشاهی زیارته كلور پادشاه مجلسی
تنها ایلروعزیزه وافر التفاتلر ایدوب مصاحبت ایلر عزیز دخی پادشاهك التفاتنه مغرور اولمق
شكلنده اثناء كلامده برنا معقولجه سوز سویلر پادشاه كوكلندن ایدر حریفه برمقدار انبساط
كوسترد كسه ادبسزلكه بشلدی بزی تخفیف ایتدی دیو برمقدار منقبض اولوب طورر آخر صبر
ایده میوب ایدر بره كشی نیچون بزم مجلسمزده نامعقول كلمات ایتدك سكا یوز و یردكسه كستاخلغك
معناسی ندر عرض خلافت یوقیدر دیو عتاب ایلر عزیزك دخی مقصودی پادشاهی تربیه ایدی
همان ایدرا كرسن عرض خلافته رعایت ایدیدك اولا كندی نفسكدن حیا ایدردك سندن اول
اصل ایش صادر اولمزایدی دیو كیجه واقع اولان خصوصه تعریض ایلر پادشاه نیه اوغرادیغنی
بیله میوب حیرته وارر اول عزیزه اولدنده معتقدایدی دخی زیاده اولور وارشاده كلدیكن بیلور عذرلر
ایدوب استغفار وتوبه ایدرمن بعد تنهاده برخاطرۀ شیطانیه كلدكجه اول حالتی ذكر ایدوب
اول مقامه لایق كورمز كندیدن حیا ایلر بو سببله معاصیدن اجتناب تام ایدوب عاقبت درجۀ
ولایته قدم بصر ایمدی هر كشی یه لازمدر كه كندوشانن تعقل ایدوب نفسندن حیا ایلیه برنا معقول
نسنه خاطرینه كلدكجه بو بكا لایق دكلدر دیه حیاسندن اقدام ایده میه بو مقوله كیمسه لره حق تبارك
وتعالی حضرتلری خیرلر سوق ایلرنته كیم صحیح بخاریده * الحیاء لا یأتی الا بخیر * حدیث شریفی
بو معنایه دلیلدر حیا كشینك باشنه خیردن غیری نسنه كتورمز و برروایتده دخی * الحیاء من الایمان *
بیورلمشدر برنسنه كه ایماندن اوله آندن اعلی صفت اولمز (قاضی عیاض وغیریلر رحمهم الله تعالی
بیورمشلردر كه حیا برطبیعی نسنه ایكن ایماندن اولمغك اصلی بودر كه قانون شرع اوزره استعمالی
قصده واكتسابه وعمله محتاجدر دیمشلردر (وامام قرطبی رحمة الله علیه شارعك ایماندن قیلدیغی
شول حیادر كه كسبله اولمش اوله انسان آنكله مكلفدر یوخسه طبیعی اولان ایله مكلف دكلدر
نهایت بو واردر كه بر كیمسه ده حیاء طبیعی اولیجق مكتسب اوزره اكا معین اولور حتی قریب اولور كه
اول كسب ایتدیكی دخی طبیعی اوله دیمشدر والحاصل حیا ایكی قسمدر بریسی اولدر كه حق تعالی
حضرتلری كشینك ذاتنده خلق ایلر دائما قبایحدن پرهیز اوزره اولور كندیدن ناشایسته وضع
صادر اولمق خوفندن خالی اولمز (بریدخی اولدر كه كشی تدبیر وتداركله یاب یاب تحصیل ایدرملكه
بغلرشو یله اولور كه طبیعی مرتبه سنه یاقلشور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
حیانك ایكی قسمین بیله جمع ایتمشلرایدی موهوب ومكتسب حیا ایله ذات شریفلری
آراسته ایدی قاضی عیاض رحمة الله علیه نقلنده فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن
مرویدر كه حیاسندن مبارك كوزین هیچ بركیمسه نك یوزینه نظر ایتمزایدی یعنی دیكه
دیكه بقمازایدی دیو بیورمشلردر حق سبحانه وتعالی حضرتلرندن خوفی باینده بونجه
اخبار صحیحه وارد اولمشدر اولا معلوم اوله كه لسان عربده خوف وخشیت ووجل ورهبت معنی
جهتندن بری برینه قریب الفاظدر هب برمعنایه دكلدر (جنید رحمة الله علیه خوفك تفسیرنده
* توقع العقوبة علی مجاری الانفاس * دیو بیورمشدر یعنی هر نفسده عقوبت توقع ایتمكدر دیدی مثلا

بر كشی یه خوف عارض اولسه هر نفسنده امن واضطرابدن خالی اولمز عجبا شمدیمی عقوبت اوله
شمدیمی اوله دیوب طورمق اوزره اولور و بعضیلر قورقه جق نسنه یی ذكر ایتمه دن قلب اضطراب
وحركت ایتمكدر دیو تفسیر ایتمشلردر و بعضیلر قلب برمكروهی طویدیغی زمانده كندینه حلول
ایتمه دن قچمقدر دیمشلردر وخشیت معرفته مقارن اولان خوفدر زیرا حق سبحانه وتعالی حضرتلری
علمایه مخصوص قیلوب (انما یخشی الله من عباده العلماء) دیو بیورمشدر خشیت خوفدن اخصدر
دیدیلر پس خوف حركتدر وخشیت انقباض وسكوندر مثلا بر كیمسه دشمن كورسه یاخود
سیل كورسه اول كیمسه ده ایكی حالت حاصل اولور بریسی قاچمق ایچون اولان حركتیدر كه اكا
خوف دیرلر بریسی دخی دشمن یاخود سیل ایرشمیه جك یرده قرار وسكونیدر كه اكا خشیت دیرلر
(ورهبت مكر وهدن قاچه ده امعان ایتمكدر و بو معنی رغبتك ضدیدر رغبت دیو مرغوب اولان
نسنه نك طلبنده قلبك سفرینه دیرلر ووجل شول عقوبتندن وسلطانندن خوف ایتدیكی كیمسه نك
ذكرندن قلبه حاصل اولان اضطراب شدید وانكساردر (اما هیبت شول خوفدر كه تعظیم واجلاله
مقارن اوله و بو حالت اكثر معرفت ومحبته اولور دیمشلردر واجلال برتعظیمدر كه محبته مقارن اوله
پس خوف عامۀ مؤمنینكدر وخشیت علماء عارفینكدر وهیبت محبینكدر واجلال مقربینكدر دیدیلر
وكشینك علم ومعرفتی قدرنجه خوف وخشیتی اولور نتكیم فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتلری * انی لاعلمكم بالله واشدكم له خشیة * دیو بیورمشدر یعنی تحقیقا بن سزك حق تعالی
حضرتلرینی اعلمكزم وانك خشیتی جهتندن اشدیكزم دیمكدر حاصل جمله كزدن حق تعالی
حضرتلرینی بن زیاده بیلورم و جمله كزدن قتی قورقارم حق سبحانه وتعالی حضرتلرینك قورقوسی
بنده زیاده در دیمك اولور (امام بخاری رحمة الله علیه حدیثلرندندر و برروایتده وارد اولمشدر كه
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * لو تعلمون ما اعلم لضحكتم قلیلا ولبكیتم كثیرا *
دیو بیورمشدر یعنی اكر بنم بیلدیكمی سز بیلیدیكز آز كولوب چوق آغلر دیكز دیمكدر
بو حدیث شریفده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك معارف بصریه وقلبیه یه
اختصاصی اولدیغنه دلالت واردر وآزا ولور كه امت محمددن بعض مخلصلری حق جل وعلا
حضرتلری اول معارفه مطلع قیلارا اما اجمال طریقیله قیلار تفصیل طریقیله اطلاع رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه مخصوصدر دیدیلر (صحیح مسلمده انس بن مالك رضی الله
عنهدن مرویدر كه فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری ایتدی * والذی نفس محمد بیده
لو رأیتم ما رأیت لضحكتم قلیلا ولبكیتم كثیرا قالوا وما رأیت یا رسول الله قال رأیت الجنة والنار *
یعنی اول الله حقیچونكه محمدك نفسی انك ید قدرتنده در اكر بن كوردیكمی سز كوریدیكز
آز كولوب چوق آغلردیكز دیدی اصحاب یا رسول الله نه كوردك دیدیلر ایتدی جنتی وجهنمی كوردم
تحقیقا حق سبحانه وتعالی حضرتلری یقین ایله عین الیقین بینن خشیت قلبیه واستحضار عظمت ایله
فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرنده جمع ایتمشدر بروجه اوزره كه غیریده اجتماع ایتمامشدر
انكیچون حضرت عایشه دن مروی اولان حدیث صحیحده * ان اتقاكم واعلمكم بالله انا * دیو
بیورمشلردر یعنی تحقیقا سزك تقواده وحق تعالی حضرتلرینی بیلمه ده زیاده كز بنم بو ایكی صفتده
جمله كزدن بن زیاده یم دیمكدر (وائمۀ حدیثدن امام نسائی وابن ماجه رحمة الله علیهما روایت
ایتمشلردر كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری نماز قیلدیغی زمانده درونی ایكلر ایدی
دیمشلردر بونلرك عبارهسنده * یصلی ولجوفه ازیز كازیز المرجل * واقع اولمشدر یعنی نماز قیلاردی
حال بو كه درونی قینه سی كبی درونك برقینه سی وارایدی دیمكدر ابن حبان صحیحنده كازیز الرحاء
لفظیله كتورمشدر یعنی دكرمن آوازی كبی درونك برصوتی وارایدی دیمكدر مراد حق تعالی

قورقوسندن اغلدیغنك صوتی اشیدیلور ایدی دیمکدر والله اعلم (اما شجاعتلری خصوصنده
انس بن مالك رضی الله عنهدن مروید رکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
* احسن الناس واجود النـاس واشجع الناس * ایدی دیمشدر یعنی خلقك حسنده وکرمده
وشجاعتده انك اعلاسی ایدی وشجاعتن بیان ایدوب ایتدی بر کیجه بر آواز اشیدیلوب اهل مدینه
اراسنه قورقو دوشدی بو آواز ندر دیو بعض طائفه شهردن طشره چیقدیلر آواز کلان یره
طوغرو کیدرکن کوردیلر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ابو طلحه نك آتنه
بنمش اوته دنبرو خلقه قورقمق نسنه یوقدر دیوب کلورمکر صوت اشیدلدیکی کبی جمله دن مقدم
چیقوب اول جانبلری یوقلمش خلق اتفاق ایدوب چیقنجه اول اوته دن دونوب خلقه خبر ویردی
بخاری رحمة الله علیه بر روایتنده کتورمشدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
اول بندیکی آت که ابو طلحه نك ایدی یوری یشنده قطـاف وار ایدی یعنی آدملرین آز آزو تیز
آکوردی رسول الله صلی الله تعـالی علیه وسلم حضرتلری دوندیکی زمانده * وجدنا فرسکم
هذا بحرا * دیو بیوردی یعنی شو آتکزی بحر بولدق دیو بیوردی جوش وخروشی جهتندن
دریایه تشبیه ایتدی اولز ماندنصکره فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری برکاتیله
اول آت هرکز کچلمدی دیدیلر (ابن عمر رضی الله عنهما بیورمشدر که بن فخر کائنات علیه الصلاة
والسلام حضرتلرندن بهـادر و پهلوان کیمسه کورمدم دیمشدر (وابن اسحق رحمة الله علیه
وغیریلر ذکر ایتمشلردر که مکه شهرنده رکانه آدلو بر کیمسه وار ایدی قتی قوتلو کیمسه ایدی وکوزل
کورش طوتر ایدی اطراف ممالکدن خلق کلوب کورشورلر ایدی رکانه جمله سن یکر ایدی بر کون
مکه نك بر یرنده رسول الله صلی الله تعالی علیـه وسلم حضرتلری راست کلوب ایتدی یا رکانه
حق جل وعلا حضرتلرندن قورقمزمیسك بنم دعوتم قبول ایتمزمیسك یعنی اسلامه دعوت ایلدی
رکانه ایتدی سنك کرچك ایدیککه هیچ بر شاهدك وارمیدر رسول الله صلی الله تعالی علیـه وسلم
حضرتلری ایتدی اکر سنی یره چارایسم ایمانه کلورمیسك اولدخی نعم یا محمد دیدی اندن طوتشدیلر
فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری رکانه یی قالدیروب یره چالدی رکانه تعجب ایدوب
بردخی طوتشمق ایستدی حاصلی بردخی طوتشدیلر حاصلی اوچ کره مجال ویرمیوب رکانه یی
باصدی رکانه تعجب ایدرك ان شانك لعجیب دیدی (حاکم رحمة الله علیه مستدرکنده مذکور کورشیجی
اوغلی محمد بن رکانه دن بو یلجه روایت ایلمشدر وابوداود وترمذی دخی روایت ایتمشلردر وامام
بیهقی دخی سعد بن جبیردن روایت ایلمشدر ودخی رکانه دن غیری کیمسه لرله کورشمك واقع اولمشدر
جمله دن بری ابو الاسود الجمحیدر سهیلی دیدیکی اوزره امام بیهقی دخی روایت ایلمشدر مذکور
ابو الاسود بغایت قوتلو کیمسه ایدی شول مرتبه یه وارمش ایدیکه بر صغر دریسی آیاغی التنه
آلوب طورر ایدی اون کشی بر اوجندن چکرلر ایدی دری پاره لنور ایدی آیاغی التندن آله مزلر ایدی
وکندی اوزرندن آیرلمزدی بر کون رسول الله صلی الله تعـالی علیه وسلم حضرتلرینی کورشه
دعوت ایدوب اکر بنی یکر ایسك سکا ایمان کتورهیم دیدی اندن کورشدیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتلری ابو الاسودی یره چالدی ینه ملعون انصافه کلوب مسلمان اولمادی (وحنین غزاسنده
جمله عسکر طاغلدقلری زمانده معرکه ده کندیدن غیری کیمسه قالمیوب * انا النبی لا کذب انا ابن
عبد المطلب * دیوب طوردیغی سابقا تفصیل اوزره ذکر اولنمشیدی اول حالی ملاحظه ایدن فخر
کائنات صلی الله تعـالی علیه وسلم حضرتلرینك نه طبقه شجاعتی اولدیغن ادراك ایلر (اما اول
حضرتك سخاسی وجودی وکرمی اولا معلوم اوله که سخا دیدکلری بر صفت غریزیه در وسخانك
مقابلی شحدر تنکیم منفعتك مقابلی مضرتدر و بیورمشلردر که شح نفسك صفات لازمه سندندر

انکچون

آنکچوندر که حق جل وعلا حضرتلری نفسه اضافت ایدوب (ومن یوق شح نفسه فاولئك
هم المفلحون) یعنی شول کیمسه لر که نفسلرینك بخلندن صاقنه لر حب مال و بغض انفاق خصوصنده
نفسلرینه مخالفت ایده لر آنلر سعادت دارینه ظفر بولجیلردر دیمك اولور فلاح بر لفظدر که سعادت
دارینی بوندن جامع بر اسم یوقدر وسخا جوددن اتم واکملدر جودك معناسی لایق اولان نسنه یی
لایق اولان کیمسه یه ویرمکدر و بونك مقابلی بخلدر که لایق اولان نسنه یی لایق اولان کیمسه دن
منع ایتمکدر جود ایله بخل کسبله حاصل اولمق جائزدر اما سخا وشح کسبله اولمازو الحاصل بو ایکیسی
طبیعیلردر جود ایله بخل بویله دکلدر هر سخی جواددر اما هر جواد سخی دکلدر دیمشلردر مثلا
بر کیمسه احسان ایتدیکی زمانده تمام صفای خاطر ایله ویروب اصلا قلبنده غبار اولمزایسه سخاطریقیله
ویرمشدر اکر برای مصلحت ویروب صفای خاطر بولنمزایسه جود ثابت اولور اما سخا بولنمز
دیمشلردر ز یرا سخا دیدکلری اغراضدن خالی اولان نفس بلند همت و پاکیزه نیتدن کلور بر صفتدر
عوارف المعارفده بو معنایه اشارت بیورلمشدر ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
نفس نفیسه لری اشرف نفوس اولوب مزاج کریملری اعدلی امزجه اولیجق لابد فعللری احسن
افعال وشکل شریفی املح اشکال وخلقی احسن اخلاق اولمق مقرردر پس شبهه یوقدر که فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اسخی الناس ایدی (امام مسلم روایتنده وارد اولمشدر که
رسول الله صلی الله علیـه وسلم حضرتلرندن هیچ بر نسنه استنمشدر که اول آنی ویرمیه بر کره
بر کیمسه کلدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری آکا بر عظیم سوری قیون باغشلدی
اول کشی قومی ارasنه واردی دخی یا قوم * اسلموا فان محمدا یعطی عطـاء من لا یخاف الفقر * دیدی
یعنی ای قوم مسلمـان اولك تحقیقا محمد فقردن قورقیان کیمسه نك عطاسی کبی عطا ایلر دیمك
اولوراندن ایتدی محمد بکا شمدی یه دك ابغض النـاس ایدی شویله احسان ایتدیکه احب الناس
اولدی دیدی حاصلی فقردن قورقیان کیمسه نك عطـاسن ایلر دیمکله بوکا اشارت ایلدیکه
بر کیمسه که فقیر اوله والینه بودکلو نسنه کیرمش ایکن صوکندن خوف ایتمیه کتوره بر کیمسه یه
باغشلیه البته اول کشینك تکریسنه کمال توکل واعتمـادی اولمسه بویله ایتمزایدی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك حق تعالی حضرتلریله معامله سی اولدیغنده شك وشبهم قالمدی
بن ایمان کتوردم سزده ایمان کتورك دیمك ایدی (ابن شهاب رحمة الله علیه ایتدی حنین کوننده
اول کیمسه یه یوز قیون ویرمش ایدی صکره یوز دخی ویردی ینـه صکره یوز دخی ویردی
(امام واقدی رحمة الله علیه معازیسنده دیمشدر که رسول الله صلی الله تعـالی علیه وسلم
حضرتلری اول کون صفوانه بردره طلوسی قیون ودوه باغشلدی صفوان ایتدی بن شهـادت
ایده رم که بو اصل بخششه بر نفس راضی اولمز الا پیغمبر نفسی اولوردیدی مفخر موجودات
علیه اکمل الصلوات افندیمز حضرتلری انکچون بر اوغوردن بودکلو احسان ایلدیکه صفوانك
کفری مرضنه بوندن غیری علاج یوق ایدیکن بیلوردی بو علاجی ایتدیکی کبی صفوان مسلمان
اولدی بودخی فخر کائنات صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك کمال شفقت ومرحمتندندر که
بو مرتبه لطف واحسان ایدوب آنی عذاب جهنمدن خلاص ایلدی لایق جنت قیلدی (علی بن
ابی طالب رضی الله عنـه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی وصف ایتدیکی
زمانده * کان اجود الناس کفا واصدق الناس لهجة * دیو بیوردی یعنی فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتلری خلقك الك سخیسی ایدی کف جهتندن الك صادقی ایدی لسان جهتندن دیمکدر حاصلی
مبارك الی کمال عطا وانعام ومبارك دیلی نهایت صدق کلام بر له مشرف ایدی دیمك اولور (امام بخاری
جابر رضی الله عنه حدیثندن روایت ایلمشدر که * ماسئل رسول الله صلی الله علیه وسلم عن شئ

قط فقال لا * ديو بيورمش (امام مسلم قتنده دخی بو يله در و بونك معناسی هركز رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرندن برنسنه استيوب اول يوق ديمك واقع اولمادی ديمك اولور و بوندن مراد بعض علما قتنده اندن برنسنه طلب اولنمدی امر دنيادنكه اول منع ايده و يرميه ديمكدر بو تقديرجه معنی هرنه ديلديلر ايسه و يردی ديمك اولور (اما ابو الفضل ابن حجر رحمة الله عليه بيورمشدر كه جابر قولنه كوره معنی اول دكلدر بلكه بودر كه فخر عالم صلی الله عليه وسلم حضرتلرندن برنسنه طلب اولنسه يوق ديو جواب و يرمزايدی اكر استدكاری نسنه كنديده وار ايسه و يرمك جائز ايسه و يررايدی والا سكوت ايلرايدی ديمكدر ابن حنفيه نك برحديث مرسلنده بو مذكوری بيان واردر ولفظی بودر كه * اذا سئل صلی الله عليه وسلم فاراد ان يفعل قال نعم واذا لم يردان يفعل سكت * معناسی يعنی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرندن برنسنه طلب اولنسه اولدخی و يرمك مراد ايدنسه نعم ديرايدی و يرمك مرادی اولمديغی زمانده سكوت ايلرايدی ديمكدر و بو كلام ابو هريره نك قول شريفنه قريبدر كه بيورمشدر * ما عاب طعاما قط ان اشتهاه اكل والا تركه * يعنی فخر كائنات عليه اكمل الصلوات حضرتلری هركز برطعامی عيبلق واقع اولمدی اكر اول طعامه اشتهاسی اولور ايسه اكل ايدردی اولمز ايسه يمزايدی ترك ايدردی ديمكدر (وشيخ عز الدين رحمة الله عليه ايدر معناسی طعامی منع ايچون لا ديميوب ديمكدر بوندن لازم كلمز كه اعتذار ايچون ديميه تكيم (لا اجد ما احملكم عليه) قولنده اولان كبی ديمشدر و بو لفظ ابو موسی الاشعری حديثنده اولانك نظيريدر كه اشعريلر كلوب بنه جك استدكاری زمانده (ما عندی ما احملكم) ديو جواب و يردی بنم قتمده سزی بنديره جك طوار يوقدر ديمكدر حاصلی سزی طواره بندرمزين ديمدی بنديره جك يوق ديو عذر ايتدی فی الحقيقه بنديره جك طوار يوق ايدی انكيچون بو يله بيوردی ولكن يمين ايدوب والله ما احملكم بيورديغيله اشكال وارد اولمغين جواب و يروب بيورمشلردر كه لا جوابن و يرمديكی شول زمانده ايديكه سائل اولان كمسه برنسنه نك يوق ايديكن بيلور ايكن طلب ايتمش اوله ياخود مقام سكوت اوزره اقتصاره متحمل اوله شول جهتدن كه واقع حالی بيان لازم اولميه يا سائل عادت كريمه لرين بيله والا سكوت مفيد اولمز سائلك طمعی منقطع اولميوب ينه سؤاله باشلر (اكر سؤال اولنوب لا اجد ما احملكم جوابندنصكره والله لا احملكم جوابن بيوردقلری نه ايدی نيچون اولكی جوابله اكتفا اولنمدی ديلور ايسه سری بودر كه جواب اول ديلدكاری نسنه كندی قتنده اولماديغن بيان ايدی وجواب ثانی ديلدكارين و يرمك ايچون ايلردن قرض طريقيله ياخود هبه طريقيله طوار استميه جكن بيان ايدی زيرا بو يله ايتمكه ضرورت يوق ايدی ديمشلردر (وجمله مكارمندن بری دخی امام ترمذی رحمة الله عليه روايتنده وارد اولاندر كه بركره طقسان بيك اقچه كتورمشلر ايدی حصير اوزرينه دوكديلر آندن فخر عالم صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری اولشدرمغه باشلدی هركز برسائلی رد ايلمدی و يردی آخر اقچه تمام اولدقدنصكره بركمسه كلدی فخر عالم حضرتلری ايتدی و يره جك نسنه قالمادی امما ادانه ايسه وار صاتون آل بر يردن كلديكی زمانده اقچه سن بز و يره لم حضرت عمر رضی الله عنه ايتدی يا رسول الله قادر اولمديغك نسنه يی حق سبحانه وتعالی حضرتلری سكا تكليف ايلمدی رسول اكرم حضرتلرينه حضرت عمرك سوزی خوش كلمدی انصار قومندن بركمسه ايتدی يا رسول الله سن انفاق ايله حق تعالی حضرتلری سكا آز و يرمك احتمالندن خوف ايتمه فخر عالم حضرتلری حظ ايدوب تبسم ايتدی * بهذا امرت * ديو بيوردی يعنی حق سبحانه وتعالی حضرتلری جانبندن بكا بو يله ايتمك امر اولندی ديدی و بو يله ايتدكلرينك وجهی خلقی كندينه يقلاشدرمق ايدی تا كه اول واسطه ايله حق تعالی حضرتلرينك احكامن اجرا

ايليه (ودخی روايت اولنور كه حنين غزاسنده برخاتون كلوب فخر عالم حضرتلرينك هوازن طائفه سی ايچنده رضاعی مذكر اولور برشعر اوقودی اول سببله انلرن اليانن غنايمی رد ايدوب ينه و يردی چوق عطالر ايتدی حتی اول كون ايتديكی عطانك قيمته طونديلر نيجه يوز بيك مال اولدی و صحيح بخاريده انس بن مالكدن مرويدر كه رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينه بحرين مالن كتورديكلری زمانده مسجده دوكك ديو امر ايتدی وارديلر مالی مسجده دوكديلر فخر عالم صلی الله عليه وسلم حضرتلرينه كتوريلان مالارك اك چوغی بحرين مالی ايدی اندن رسول الله صلی الله عليه وسلم حضرتلری نماز قيلمغه مسجده چيقدی هركز مال طرفنه دونوب باقمدی نمازی تمام ايتدكدنصكره كلوب مال يانينه اوتوردی اندن هر كيمی كوردی ايسه احسان ايتدی عباس رضی الله عنه كلدی يا رسول الله بكاده احسان ايله بن كندم ايچون فدا و يردم وعقيل ايچون فدا و يردم ديدی حاصلی چوقجه و يرديكی كوستردی فخر كائنات صلی الله عليه وسلم آل يا عباس ديدی همان عباس مرادنجه قفتانك ايچنه طولدردی اندن ديلديكه قالديروب آرقه سنه اوره قادر اولمدی ايتدی يا رسول الله بيور آرقه قالدرسونلر رسول الله صلی الله عليه وسلم حضرتلری راضی اولمادی ايمدی سن قالدير يور آنی دخی ايمدی آخر بر مقدارين دوكدی ينه قالديرمق استدی قالديره مدی ينه يا رسول الله بيور قالديرسونلر ديدی رسول الله صلی الله عليه وسلم حضرتلری يوق ديو بيوردی ايمدی باری سن قالدير يور ديدی فخر عالم حضرتلری ينه يوق ديو بيوردی اندن بر مقدارين دخی دوكدی وآرقه سنه اوروب كتدی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری حضرت عباسك حرصندن تعجب ايدوب آردنجه نظر ايدرايدی و بحرين مالندن بر اقچه قالميوب جمله سين احسان ايدنجه اورادن قالقمدی ابن ابی شيبه روايتنده مال يوز بيك ايدی علاء ابن حضرمی خراج بحرينی كوندرمش ايدی وفخر عالم حضرتلرينه اول بو كلنوب كلان مال اول ايدی ديمشدر اما اول يوز بيك اقچه می ايدی يوخسه آلتونمی ايدی تعيين ايتمامشدر (وروايت اولنور كه بركره جابر رضی الله عنه اول حضرتی دوه سنه بندروب بعض يره كتمشلر ايدی رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری ايتدی يا جابر دوه كی بكا صات جابر يا رسول الله اتام وانام سكا فدا اولسون دوه سنكدر ديدی يعنی باغشلدی فخر عالم حضرتلری قبول ايتميوب ينه صات ديو بيوردی جابر دخی صاتدی فخر كائنات افنديمز حضرتلری امر ايلدی حضرت بلال دوه نك بهاسين و يردی اندن رسول الله حضرتلری جابره * اذهب بالثمن والجمل بارك الله لك فيهما * ديو بيوردی حاصلی جابر دوه سنكدر يا رسول الله ديديكيچون مكافات ايدوب وار بهاسنی ودوه يی آل كيت ايكيسنده الله تعالی سكا مبارك ايلسون ديو بيوردی (امام بخاری ومسلم وغيريلر بو يلجه نقل ايتمشلردر واول حضرتك بذل مال ايتديكی جمله سی حق سبحانه وتعالی حضرتلری ايچون ايدی كاه فقير ومحتاج اولنلره و يررايدی كاه فی سبيل الله جهاده خرج ايدرايدی وكاه اولورديكه بر كمسه نك كوكلن اله كتورمك ايچون و يرردی واول شو مقوله كمسه اولورايديكه انك اسلامه كلمه سيله اسلام قوتلنه بو اصل كمسه لر فقير دكللر ايكن ينه وافر مال و يروب خاطرلرين خوش ايدرايدی بو واسطه ايله نيجه كمسه لره اسلام نصيب اولورايدی كندی نفسنه واولادنه خرج اولنمقدن بو اصل مصارفه خرج اولنمغی ترجيح ايدرايدی وشول قدر عطا واحسانلر ايتمك اولورايديكه قيصر وكسری اول اصل احسانی ايده مزلر ايدی اما كنديسی فقر اوزره معيشت ايلرايدی كاه اولورديكه برآی كچردی اونده اود ياقمزايدی وآجلقدن مبارك قارننه طاش باغلرايدی بركره برغزادن اسيرلر چيقاروب كتورمشلر ايدی فاطمه رضی الله عنها يا رسول الله خدمتكارم يوق بكا براسير احسان ايله ديدی حضرت فاطمه يه تسبيح وتحميد

ونکیر ایله دیو بیوردی و بن سکا اسیر و یروب اهل صفه یی بو آجلقده قومازم دیو بیوردی و اهل صفه دیدکلری اصحاب کرامك شول فقراسی ایدیکه نسنه یه مالك دکللر ایدی یته جق وطوره جق یرلری یوق ایدی مسجد شریفك صفه سنده ساکن اولورلر ایدی اصحاب کرامك بعض اغنیاسی اولر ینه آلوب کیدرلر و طعاملندیررلر ایدی فخر عالم حضرتلری اول کیمسه لر طوررکن مال غنیمتدن جکر کوشه سنه بر اسیر ویرمکی روا کورمدی آنلره خرج ایلدی (وامام بخاری رحمة الله علیه سهل بن سعد رضی الله عنهما حدیثندن روایت ایتمشدرکه برکره برخاتون بربرده کتوروب یارسول الله بو برده یی سزه کتوردمکه کیه سز دیدی فخر کائنات افندیمز حضرتلرینك برده یه احتیاجی وار ایدی آلوب مبارك آرقه سنه کیدی اصحابدن بر کیمسه کور یجك یارسول الله نه کوزل برده اولور بونی بکا باغشله دیدی فخر عالم نوله دیوب برده یی مذکور کیمسه یه باغشلدی مجلسدن قالقیجق اصحاب اول کیمسه یه لوم ایتدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری اول برده یه محتاج اولدیغیچون آلدیغن کوردك و بیلوردك که اولان نسنه یی استدکاری زمانده منع ایتمز نیچون استدك دیدیلر بو روایتدن فخر کائنات افندیمز حضرتلرینك حسن وخلق وسعت وجودی نه مرتبه ده ایدیکی قنی ظاهر اولور (صوفی طائفه سنك اولوری بو حدیث شریف ایله مریدلر شیخلرندن تبرکا خرقهٔ تصوفی استمك جائز ایدیکنه استدلال ایتمشلردر تکیم شیخ مریدلرینه خرقه کیدرمك جائز ایدیکن فخر کائنات افندیمز حضرتلری ام خالده قفتان کیدردکیله استدلال ایتمشلردر وکیدردیکی قفتان کتب احادیثده واقع اولان اوزره برخیصه ایدی دیمشلردر ابن خطیب قسطلانی رحمة الله علیه شیخندن نقل ایدرکه حسن بصری حضرت علی رضی الله عنهدن خرقه کیمشدر دیدکاربنه ابن دحیه وابن صلاح باطل سوزدر دیمشلر (وشیخ الاسلام ابن حجر رحمة الله علیه دخی اول خرقه قصه سنك طریقلرنده ثابت اولور نسنه یوقدر دیمشدر و پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری اصحابندن بر کیمسه صوفیلر ماینده متعارف اولان صورت اوزره خرقه کیدردیکی واصحابدن برینه کیدرمکیچون امر ایتدیکی نه خبر صحیحده وارد اولمشدر ونه خبر حسنده ونه خبر ضعیفده وارد اولمشدر بو اسلوب اصلا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن مروی دکلدر هر نسنه که بو خصوصده صریحا روایت اولنه باطلدر دیمشدر وحضرت علی حسن بصری یه خرقه کیدردی دیدکلری کذب وافترادر ائمهٔ حدیث حسنك علی رضی الله عنهدن استماع ایتدیکن بازمامشلردر بوقنده قالدیکه خرقه کیدیره دیو بیوردی والحاصل حضرت حسن بصری رحمة الله علیه علی رضی الله عنهه منسوب خرقه کیدیکی یاخود بالذات اندن حدیث اشتدیکی ثابت دکلدر علماء حدیثدن دمیاطی وذهبی وعلای ومغلطای وعراقی وانباسی وحلبی رحمهم الله تعالی جمله سی ابن حجر کبی سو یلمشلردر مع هذا علمادن برجماعت اهل تصوفه تشبه ایچون خرقه کیدیلر وکیدردیلر همان سوز بونده در که حضرت علی کرم الله وجهه حسن بصری یه خرقه کیدردی دیدکلری ثابت دکلدر (اما کمیل بن زیاد که بلا خلاف حضرت علی ایله مصاحبت ایتمشدر اکا متصل صحبتله برقوم خرقه کیدکلری وارد اولمشدر حاصلی خرقه پوشلرك بو بابده سلسله لری کمیل بن زیاده منتهی اولور رحمة الله علیه و بعض طرق اخبارده (اویس القرانی رحمة الله علیه حضرتلرینه متصل اولوردیو وارد اولمشدر اویس عمر بن خطاب وعلی بن ابی طالب رضی الله عنهم ایله جمع اولمشلردر بو مقرردر بو صحبتده کیمسه نك طعنی یوقدر ومشایخ کباردن چوق کیمسه مجرد صحبتله اکتفا ایدوب خرقه یه ملتفت اولمامشلردر شاذلی کبی وشیخ ابی اسحق ابراهیم متبولی کبی (اما شیخ یوسف عجمی رحمة الله علیه مریده هم تلقین ذکر ایلر ایدی هم عهد

آلورایدی هم خرقه کیدیروب اوچنی جمع ایدر ایدی بو خصوصده کندینك ریحان القلوب آدلو بر رساله سی واردر شیخ قطب الدین قسطلانینك دخی ارتقاء الرتبه فی اللباس والصحبة آدلو بر رساله سی واردر هدانا الله الی سواء السبیل *) فصل ثالث (* حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك غداسی ولباسی وسائر امور ضروریه سی بیانندهدر و بو فصلده درت نوع واردر (نوع اول) فخر کائنات افندیمز حضرتلرینك اکل وشربی خصوصنده معیشتن بیان ایلر شویله معلوم اوله که بو خصوص چوق علمه محتاج اولور بر اصل کبیردر زیرا مصالح دینیه ودنیویه یی جامعدر واثری قلبه وقالبه متعلقدر واجرای سنت الله ایلکه بدنك قوامی آنکله در ودنیا وآخرتك عمارتی بونکله در اکر غدا اولمیدی هیچ بونلر میسر اولماز ایدی بالکز قالب حیوانات طبیعتی اوزره در آنکله دنیا عمارتنه استعانت اولنور وروح وقلب ملائکه طبیعتی اوزره در بونلر ایله آخرت عمارتنه استعانت اولنور واجتماعلری ایله ایکی جهان عمارتنه صالح اولورلر (امام غزالی رحمة الله علیه ایدر حق تعالی حضرتلرینك لقاسنه وصول علمله وعمل ایله اولور بونلردن غیری طریق یوقدر و بونلر دخی بدنك سلامتیله اولور و بدنك سلامتی اکل وشرب ایله اولور طعام وشرابدن حاجت مقداری تناول اولنمیجق بدن سالم اولماز بونندرکه بعض سلف صالحین اکل دیندندر وانکیچوندرکه حق سبحانه وتعالی حضرتلری بو معنایه تنبیه ایدوب (کلوا من الطیبات واعملوا صالحا) دیو بیورمشدر دیدی حاصلی اکل وشربدن غرض اعمال صالحه یه قوت تحصیل اولیجق انسان اولان کیمسه یه لایق دکلدرکه مجرد تلذذ مراد ایدینوب حیوانات کبی اکل وشربه حریص اوله بلکه انسانیته مناسب اولان اولدرکه مقدار حاجت نه ایسه آنکله اکتفا ایده ومعلوم اوله که شبع مرتبه سی یعنی تمام طویمق بدعتدر قرن اولدنصکره ظهور ایتمشدر ائمهٔ حدیثدن امام نسائی وابن ماجه (روایت ایتمشلردر وحاکم تصحیح ایتمشدرکه مقدام ابن معدی کرب رضی الله عنهما فخر کائنات علیه اکمل التحیات افندیمز حضرتلرندن روایت ایلمشدرکه * ما ملأ ابن آدم وعاء شرا من بطنه حسب الآدمی لقیمات یقمن صلبه فان غلبت الادمی نفسه فثلث للطعام وثلث للشراب وثلث للنفس * دیو بیورمشلر حاصل معنی بودرکه انسان کندی قارنندن یرمز برقاب طولدرمامشدر آدم اوغلانته برقاچ لقمه جقلر که بلن طوغرلده یعنی قوام بدنه باعث اولان کفایت ایلر اکر نفسی انسانه غالب اولور ایسه یعنی کندوبی یکه میوب حرص واشتها آرتق اولورسه اوچ بخشك بر بخشی طعام ایچون بر بخشی شراب ایچون بر بخشی نفس ایچون اولمق کرك دیمك اولور و بالجمله بو حدیث شریفدن مراد تمام قارنن طیورنجه طعام یمیه دیمك ایدیکی ظاهردر (امام قرطبی رحمة الله علیه اکر بقراط حکیم بو تقسیمی اشتمش اولایدی بو حکمتدن تعجب ایلردی دیمشدر واوچ نسنه یی تخصیص بالذکر بیوردیغنك اصلی بودرکه حیوانك اسباب حیاتی انلردر وانلردن غیری نسنه قارننه کیرمز دیمشلردر ودخی آز یمك خصوصنده وارد اولان حدیث صحیحدرکه * المؤمن یأکل فی معا واحد والکافر یأکل فی سبعة امعاء * بیورلمشدر محصل معنی مؤمنك شاننددن اولان بودرکه آزیه بر باغرساغی طولنجه اکل ایتدیکیله اکتفا ایلیه وکافرك شانندن اولان بودرکه چوق یه یدی باغرساغی طولنجه طویمیه زیرا مؤمن بونی بیلورکه اکل وشرب حق تعالی طاعتنه قوام بدن حاصل اولمغیچوندر بو مرتبه دن زیاده سنك حسابندن دخی خوف ایلر آنك ایچون مقدار حاجتله اکتفا ایلر وکافر بو ملاحظه لری ایتمز همان صغر کبی قارنی طوبطلو اولنجه بر دیمکدر حدیث شریفده واقع اولان عددلر مراد دکلدر همان معنی مؤمن اولانك شاننددرکه آز طعامله قناعت ایده وکافرك شاننددرکه تا امتلا اولنجه یه دیمکدر واهل شرع قتنده

انسانك باغرساغی یدی عدددر بریسی معده‌در آندنصكره معده‌یه متصل اوچ اینجه باغرساق
واردر كه بریسنه بواب دیرلر بریسنه دخی صائم دیرلر و برینـه دخی رقیق دیرلر و بونلردنصكره
اوچ یوغون باغرساق دخی واردر كه برینـه اعور و بربنه قولون و برینه مستقیم دیرلر كه بونك
نهایتی مخرج فضلاتدر و بو حدیث شریفدن هرمؤمن وهركافر حقنده اطراد اولمق لازم دكلدر
آز اولور كه برمؤمن بولنور چوق یمك یا برعادت حسبیـله یا برعارض سببیله بو یله اولور و بركافر
بولنور كه آز یمك یا مزاجی صاقندیغیچون یاخود رهبانلر اسلوبی اوزره ریاضت ایتدیكیچون
همان مقصود بیان اولنان اوزره‌در مؤمن قناعته مائل اولور وكافر حریص اولور دیمكدر دیدیلر
امابعضیلر ایتدیلر بوندن مراد مؤمن یمكه وایچمكه باشلادیغی زمانده بسم الله دیوب ابتدا ایلر
انك ایچون شیطان شریك اولمایوب آز طعام كفایت ایلر وكافر بو یله دكلدر دیمك اولور دیدیلر
وبعضیلر دخی حدیث شریفده واقع اولان مؤمندن مراد شول مؤمندر كه ایمانی كامل اوله زیرا
حسن اسلام وكمال ایمان اوزره اولان مؤمنك فكری كندی موتنه وآخرتنه مشغول اولور شدت
خوفندن وكثرت فكرندن تمام اشتهاسیله یمز نتكیم ابی امامه رضی الله عنه حدیثندن وارد اولمشدر كه
من كثر تفكره قل مطعمه ومن قل تفكره كثر مطعمه وقسی قلبه بیورلمشدر معناسی بركشینك كه
تفكری چوق اوله یمه‌سی آز اولور و بركشینك كه تفكری آز اوله یمه‌سی چوق اولور وقلبی قساوتلو
اولور دیمكدر بیورمشلردر كه حكمت كیرمز شول قورساغه كه طعامله طولمش اوله بركشینك كه
طعامی آز اوله شربی دخی آز اولور وشربی آز اولان كیمسه‌نك اویخوسی آز اولور واویخوسی
آز اولانك بركت عمری ظاهر اولور بو تقدیر اوزره چوق یمك چوق اویومغی اقتضا ایدر وچوق
اویویان كیمسه‌نك بركت عمری ضایع اولور بركیمسه كه طویمق مرتبه‌سندن بروسیله اكتفا ایلیـه
آنك بدنی غداسی خوب قبول ایدر ونفسنك وقلبنك حاللری صالح اولور وامتلا اولنجـه اكل
ایده‌نك حالی بونك خلافی اوزره اولور (امام طبرانی روایتنده ابن عباس رضی الله عنهما رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن روایت ایتمشدر كه *ان اهل الشبع فی الدنیا هم اهل الجوع
غدا فی الآخرة* دیو بیورمشدر یعنی تحقیقا دنیاده طوقلق اهلی اولنلر یارین قیامت كوننده آجلق
اهلی اوله جقلر انلردر دیمك اولور (وسلمان وابی جحیفه رضی الله عنهما روایتلرنده *ان اكثر
الناس شبعا فی الدنیا اطولهم جوعا فی الآخرة* بیورلمشدر یعنی تحقیقا آدم اوغلانلرینك دنیاده
طوقلغی چوق اولنلر آخرتده آجلغی اوزون اولاجقلردر دیمك اولور وحضرت عایشه رضی الله
عنها بیورمشدر كه *لم یمتلئ جوف النبی صلی الله تعالی علیه وسلم شبعا قط وانه كان فی اهله
لا یسألهم طعاما ولا یتشهیه ان اطعموه اكل وما اطعموه قبل وما سقوه شرب* یعنی فخر كائنات
حضرتلرینك هركز طوقلق جهتندن درونی طولمامشدر واهلی اراسنده حالی بو ایدیكه انلردن
طعام استمزلردی وطعام آرزو ایتمزدی یعنی طعام كتورك ییه‌لم یاخود كوكلم فلان طعامی استرآنی
كتورك دیمك واقع اولمزدی اكر طعام كتوررلرسه اكل ایدردی وهرنه طعام و یرسه‌لر وهرنه
شربت و یرسه‌لر رد ایتمزدی قبول ایدردی دیمك اولور وذكر اولنان شبع یعنی طوقلق شول
شبعدر كه معده‌یه طوقلق وثقلت و یروب عبادته مانع اوله اویخو وكسل كتوره مكروه اولان بودر
حتی بونك كراهتی حرام مرتبه‌سنه منتهی اولور اقتضا ایتدیكی فساده كوره دیمشلردر مثلا نماز
تركنه باعث اولسه حراملغی اكا كوره اولور یوق ایسه مراد بودكلدر كه معتاد اوزره فی الجمله
طویمق مكروه اوله بلكه بو مرتبه واجبدر جان كتورن بونسز اولامز هر باركه پیغمبریمز
علیه الصلاة والسلام حضرتلری طو یتجه یمزدی دیسه‌لر مقدار كفایه‌دن آرتق یمزدی
دیمكدر وطو یتجه یدی دیدكلری زمانده مقدار كفایه یدی دیمكدر نتكیم صحیح مسلمده برحدیث

وارد اولمشدر كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ابو بكر وعمر رضی الله عنهما ایله
آجلقدن چیقدیلر بر انصاری بنك اوینه واردیلر اولدخی برقیون بوغازلدی وقناكیم طویدیلر دیو
تعبیر اولنمشدر مراد مقدار كفـایه اكل ایتدیلر دیمكدر (امام نووی رحمة الله علیـه بو حدیث
شریفده شبع جائز ایدیكنه دلالت واردر وكراهتی خصوصنده وارد اولان مداومتنه محمولدر
دیمشدر (وشیخین روایتلرنده ابوهریره رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدر كه آل محمد صلی الله
علیه وسلم اوچكون بری بری آردنجه طعامدن طویمامشلردر تا رسول الله حضرتلری قبض
اولنجه دیمشدر (وامام ترمذی ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن روایت ایلمشدر كه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بری بری آردنجه اوچ كیجه كچردیكه اهلی
اخشـام یمكی بولمیوب آچ یاترلردی واتمكلری آرپه اتمكندن غیری دكلدی دیو بیورمشدر
(ابن سعد رحمة الله علیه عمران بن زید مدنیدن روایت ایتمشدر كه ایتدی بركون بابام زید ایله
حضرت عایشه‌نك اوینه واردق حضرت عایشه رضی الله عنها رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینـك حقنده *خرج من الدنیـا ولم یملأ بطنه فی یوم من طعامین كان اذا
شبع من التمر لم یشبع من الشعیر واذا شبع من الشعیر لم یشبع من التمر* دیو بیوردی یعنی دنیادن
شول حالله چیقدی كندیكه بركون ایكی طعامدن مبارك قارنی طیورمدی خرمادن طویدیغی
زمانده آرپه‌دن طویمزدی آرپه‌دن طویدیغی زمانده خرمادن طویمزدی دیمك اولور (ودمیاطی
رحمة الله علیه نقلنده ینه حضرت عایشه رضی الله عنها حضرتلری بیورمشدر كه فخر كائنات
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دنیا متاعلرندن اوچ نسنه‌یی بكنوردی بریسی طیب
یعنی كوزل رایحه‌لو نسنه‌لر و بریسی نسا یعنی خاتونلر و بریسی طعـام ایكیسنه یتشدی برینـه
یتشمدی نسا ایله طیبی بولدی طعامی بولمدی دیمشدر و بوندن مراد بودكلدر كه حریص اوله
دخی بولامیه بلكه مقصود بودر كه ایلر كبی طعامله تنعمه حریص دكلدی برمقدار جزئی قوتله
قنـاعت ایلردی دیمكدر (وامام ترمذی شمائلنده نعمان بن بشیردن روایت ایلمشدر كه والله بن
سزك پیغمبریكزی شول حالده كوردمكه مبارك قارنی طیوره‌جق دقل بولامزدی دیمشدر ودقل
دیدكلری برنوع الحق خرمادر والحاصل بومقوله اخبـار چوق وارد اولمشدر وعایشهٔ صدیقه
رضی الله تعالی عنها حضرتلری بیورمشدر كه بز آل محمد شو یله ایدك كه برآی اكلنوردك اود یاقمزدق
صوایله خرمادن غیری نسنه یوق ایدی دیمشدر (وامام بخاری نقلنده بو یله‌در كه حضرت عایشه
رضی الله عنها همشیره‌سی اوغلی عروه‌یه ایتدی یا ابن اختی بز هلال كوررد ك اندنصكره ینه هلال
كوررد ك اندنصكره ینه هلال كوررد ك ایكی آیده اوچ هلال كوررد ك رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینـك اولرنده اود یانمزایدی عروه ایتدی یاخاله یا نه ایله كچنوردیكز عایشه
رضی الله عنهـا حضرتلری خرما ایله صوایله كچنوردك اما بوقدر وار ایدیكه رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینك انصار قومندن قوكشیلری وار ایدی انلر طوارلرینك سودندن
كوندررلردی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری انی بزه ایچیرردی دیو بیوردی
(وعتبة بن غزواندن مرویدر كه ایتدی بز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله
یدی كشی ایدك سمر دیدكلری اغاجك یپراغندن غیری طعامز یوق ایدی حتی آغزیمزك ایكی
جانبی یاره اولمشیدی دیدی (امام مسلم و بیهقی رحمة الله علیهما روایتلرنده وارد اولمشدر كه رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری وفات ایدوب كندی عمرنده بركونده ایكی كره اتمكله زیت
یاغنـدن طویمق واقع اولمدی دیمشلردر (امام بخاری نقلنده انس بن مالك رضی الله عنهدن
مرویدر كه ایتدی بن بیلمزمكه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری حق تعالی

حضرتلرینه اولاشنجه النمش اوندن یومشق کرده کورمش اوله یاخود سمیط قبون کورمش
اوله دیدی وسمیط اکا دیرلر که غایت کنج قیونی وقوزی یی بوغازلد قدنصکره اسی صو ایله
هاشلیوب تویلرین کیده‌ررلر دخی دریسیله بریان ایدرلر طائفهٔ عربده معتبر طعامدر واهل بیت
رسولده الك یوق ایدی اون الهمك بیلمزلر ایدی (امام بخاری روایتنده وارد اولمشدر که ابی حازم
سهله سؤال ایدوب سز پیغمبر علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك زماننده النمش اون کوردیکزمی
دیدی سهل دخی والله کورمدك دیدی یا آرپه اوتی الرمیدیکز دیدی یوق اله مزدك اما اوفلردك
دیدی یعنی اوزرینه کلن قابنی وکپکنی اوفلمك واقع اولوردی اله مك اولمزدی دیدی ینه برروایتده
بویله درکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك زماننده سزك اله ککز وارمی ایدی
دیو سؤال ایتدی سهل رضی الله عنه حضرتلری ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری نبوتله مبعوث اولالیدن تاقبض اولنجه الك کورمدی دیدی (ابن حجر رحمة الله علیه
ایدر سهلك بوجوابندن بن شویله ظن ایدرمکه نبوتدن مقدم کوردیکندن احتراز اوله زیرا
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری قبل النبوه تجارت طریقیله شام دیارنه سفر ایدردی
واول دیار روم طائفه‌سنك النده ایدی انلرده بومقوله اسباب تنعم چوق اولور شبهه یوقدر که اول زمانده
انلرك اولرنده کورمك واقع اولمشدر (بخاری ومسلم رحمة الله علیهما روایتلرنده حضرت عایشه
رضی الله عنها حضرتلرندن مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری وفات
ایتدیکی زمانده یه‌جك قسمندن برمقدار آرپه‌دن غیری نسنه قالمدی چوق زمان بن اول آرپه‌دن
اکل ایتدم آخر اوچلدم اندنصکره دوکندی دیمشدر (وینه شیخین روایتلرنده حضرت عایشه
رضی الله عنها حضرتلری بیورمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری وفات
ایتدیکی زمانده مبارك جبه‌سی بریهودیده اوتوزشنك آرپه‌یه رهن ایدی دیمشدر (امام مسلم
وغیریلر نقلنده ابوهریره رضی الله عنه روایت ایتمشدر که برکون رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری طشره چیقدی ابوبکر ایله عمر رضی الله عنهما حضرتلرینه راست کلدی سؤال
ایدوب بوزمانده اولریکزدن چیقمغه نه باعث اولدی دیدی ایتدیلر یارسول الله آجلق باعث
اولدی فخر عالم حضرتلری دخی یمین ایدوب بنیده سزی چیقارن نسنه چیقاردی اورادن
برانصارینك اوینه کلدیلر مکر انصاری دخی اونده دکل ایدی خاتونی رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینی کوریجك مرحبا واهلا دیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری فلان قنده دردیو خاتونه اریني صوردی اولدخی طاتلو صو کتورمکه کتدی
دیدی بوحالده ایکن همان انصاری دخی چیقه کلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه ویولداشلرینه نظر ایدوب الله تعالی حضرتلرینه حمد ایلدی بوکون بندن اکرم
قونقلو برکیمسه یوقدر دیدی اندن کتدی برصالقم خرما کتوردی اوزرنده تمر ورطب وبسر
وار ایدی اندن یبورك دیو تکلیف ایدوب کتدی قیون بوغازلمغیچون النه بچاق آلدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کوریجك صغین صاغلو قیون بوغازلمه دیو بیوردی اندن
انصاری قیونلرندن برقیون بوغازلدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری قیوندن
وخرمادن یدیلر وایچدیلر وقناکیم طویدیلر وقاندیلر حضرت ابوبکر ایله حضرت عمره ایتدی

* والذی نفسی بیده لتسئلن عن هذا النعیم یوم القیمة اخرجکم من بیوتکم الجوع ثم لم ترجعوا
حتی اصابکم هذا النعیم *دیو بیوردی معناسی اول الله تعالی حقیچونکه بنم نفسم آنك یدقدرتنده‌در
سز قیامت کوننده بونعمتدن مسئول اولسکز کرکدر اولریکزدن سزی آجلق چیقاردی اندنصکره
اول یکزه رجوع ایتمدیکز حتی بونعمت سزه یتشدی دیمکدر وحدیث شریفده مذکور اولان

سؤالدن مراد سؤال تشریف وانعامدر مثلا ای قوللرم بیلورمیسز دنیاده فلان یرده بغایت
آجقمشدیکز سزه شو اصل نعمت میسر ایلدم دیو بیوره وفخر کائنات صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
یارنلرینه بوتنبیهدن مراد شریفلری شکره قندرمق ایدی وبوروایتك بزه جملهٔ فوائدندن بری
بودر که حق سبحانه وتعالی حضرتلری بزه عطا قیلدیغی انواع نعم که صحابهٔ کرام بلکه سید الانام
علیه الصلاة والسلام حضرتلری دنیاده کورمك واقع اولمامشیدی هر برینك شکرینه سعی
ایده‌رز برمقدار خرما ایله برمقدار ات ایچون بویله بیوربلیجق الوان اطعمهٔ نفیسه ایچون نیجه
اولمق لایق ایدیکن ملاحظه قیله‌وز (وامام مسلم رحمة الله علیه نقلنده طلحة بن نافع جابر بن
عبد اللهدن اشیدوب روایت ایتمشدر که جابر رضی الله عنه ایتدی برکون رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری الیمه یاپشوب منزلنه ایلتدی اهل بیت رسول الله حضرتلرینه برپاره
اتمك کتوردیلر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی هیچ برقاتق ایده‌جك نسنه
یوقمی یارسول الله سرکه‌دن غیری نسنه یوقدر دیدیلر ایتدی* نعم الادام الخل * یعنی
نه کوزل قاطقدر سرکه دیدی جابر رضی الله عنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرندن بوسوزی اشیدلیدنبرو سرکه سومکدن خالی اولمدم دیدی طلحه رضی الله عنه دخی
جابر رضی الله عنهدن بوقصه‌یی اشیدلیدن برو سرکه‌یه محبتدن خالی اولمدم دیدی (وابن
ابی الدنیا نقلنده ابن بجیر رضی الله عنه بیورمشدر که برکون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه آجلق عارض اولدی اندن برطاشی آلدی مبارك قارنته قودی وبیوردیکه *الا رب
نفس طاعمة ناعمة فی الدنیا جایعة عاریة یوم القیمة الا رب مکرم لنفسه وهولها مهین یوم القیمة
الا رب مهین لنفسه وهولها مکرم* یعنی آگاه اولك طعام ونعمتدن بهره‌مند چوق نفس واردر که
اول قیامت کوننده آج وچپلاقدر وآگاه اولك نفسه اکرام ایدیجی چوق کیمسه واردر که اول اکا
اهانت ایدیجیدر وآگاه اولك چوق نفسنه اهانت ایدیجی واردر که اول اکا اکرام ایدیجیدر دیمك
اولور والحاصل نیجه کیمسه‌لر واردر عیش وعشرت دنیایه شویله مشغوللردر که العیاذ بالله
آخرت جانبی خاطرلرینه کلمز اولمشدر اومقوله غافللر نعیم اخرویه‌دن بی نصیب اوله جقدر ونیجه‌لر
واردر نفسلرینه کبر وتجبله اکرام ایده‌رز صانورلر اما خبرلری یوقدر که کندولرینه اهانت ایدرلر
ونیجه‌لر واردر که نفسلرینی دنیاده خور وذلیل طوتارلر بیلمیان انلری نفسه اهانت صانورلر اما
خبرلری یوق که اول عین اعزاز واکرامدر جمله‌نك نتیجه‌سی آخرتده ظهور ایتسه کرکدر (ابوحاتم
ابن حبان رحمة الله علیه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مبارك قارنته حجر
باغلدیغی حینده وارد اولان احادیثی انکار ایتمشدر وانلرك اصلی یوقدر باطل حدیثلردر دیمشدر
وحدیث وصال الله تمسك ایدوب فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری *لست کاحدکم انی
اطعم واسقی *دیو بیورمشدر دیدی بوقصه‌نك اصلی بودر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری صائم اولوردی اخشام صومن بوزمیوب ینه ایرته‌سی دخی صائم اولوردی بوکا صوم
وصال دیرلر صحابهٔ کرامدن بعضیلر دخی بویله ایدیجك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری نهی بیوردی بن سزك بریکز کبی دکلم بن اطعام واسقا اولنورم یعنی حق جل وعلا
جانبندن بکا یه‌جك وایچه‌جك ویریلور سز بنم کبی دکلسز صائم اولدیغکز کون اخشام اولدقده
افطار ایدك دیو بیوردی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری الله تعالی حضرتلری
جانبندن تنعم اوزره اولیجق آجلقدن مبارك قارنته طاش باغلمق نیجه اولور بلکه اول روایت
اولنان حدیثلرده ذکر اولنان حجر دکلدر حجزدر زاء معجمه ایله آنی بیلمیان حجر صانمشدر وزائله حجزدبو
ازارك اوجلرینه دیرلر دیدی اما ابوحاتمك بوسوزلرین بکنمیوب معنای مذکورده وارد اولان

احادیث شریفه صواب بودر که صحیحلردر وفخر عالم حضرتلرینك طاش باغلندیغی ثواب اختیار ایندیکیچون اولمق واردر دیدیلر بعض علماعندنده دخی جائزدر که بعض عرب واهل مدینه قتنده عادت اوله آجقدقلری زمانده قارنلرینه طاش باغلیه لر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی اصحابنه بیلدرمك مراد ایدینه که کندی دخی انلر ایندیکن ایتمك جائز اوله تواضع اظهار ایلیه دیمشلردر امابعض مشایخ رحمهم الله تعالی بو خصوصده بیورمشلردر که طاش باغلندیغی آجلق ایچون دکل ایدی بلکه مبارك جسمی کمال لطافت اوزره اولوب روحانیتی جانبی غالب اولدیغیچون ایدی اکر طاش باغلنمسه روی زمینده قرار ایده میوب عالم علوی یه میل ایدردی دیمشلردر وحقیقتن الله تعالی بیلور جائزدر که بزم عقلمزدن مخفی بعض سری دخی اوله فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك ذکر اولنان اوزره آجلقلر چکدیکنده بعض علما شبهه ایدوب دیمشلردر که رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن لازم کلوردیکه بو یله آجلق چکه حدیث شریفده خود وارد اولمشدر که او ینه بر بیلاق لازم اولان قوت نه ایسه آکوردی و بو دخی ثابت اولمشدر که برکره مال غنایمدن بیك دوه یی اصحابندن درت کشی یه قسمت ایتمشدر و بو دخی ثابت اولمشدر که براعرابی یه برکره بیك قیون و یرلمك بیورمشدر و برمشلردر مع هذا اصحابندن ابو بکر وعمر وعثمان وطلحه وغیریلر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین مالدار کشیلر ایدی یولنه مالل رین دکل جان و باشلرین فدا ایدرلردی اندن هیچ نسنه می دریغ ایدرلردی ابو بکر وعمر وعثمان رضی الله عنهم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اشارتیله صدقه یه وجهاده نه ماللر خرج ایتدکاری خود معلومدر ابو بکر رضی الله عنه جمیع مالن الله یولنه صدقه ایتمشدر عمر رضی الله عنه نصف مالن صدقه ایتمشدر عثمان رضی الله عنه تبوك غزاسنده بیك دوه ویرمشدر پس بوقدر منعم صحابه نك ایچنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری نیچون ضرورت چکردی دیدیلر (امام طبری رحمة الله علیه بو شبهه نك جوابنده بیورمشلردر که ذکر اولنان حالتلر هر زمانده واقع اولمازدی کاه ضرورت چکرلردی کاه وسعته واصل اولورلردی بولمدقلرندن دکل ایدی کاه اولوردی آجلغی اختیار ایدرلردی وکاه شبع وکثرت اکل کراهتندن ایدرلردی دیمشدر بو جواب کوزل جوابدر اما بولمدقلرندن دکل ایدی دیمك مقدمه سین منع ایدوب بیورمشلردر که بلکه کاهی بولمیوب مضایقه چکمك واقع اولوردی زیرا سابقا ذکر اولنان احادیث شریفه دن صریحا بو یله ایدیکی فهم اولنور ابن حبان روایتنده حضرت عایشه رضی الله عنها حضرتلرندن مرویدر که بز طو یجه خرما یرایدیکمزی سزه سو یلیسان یلان سو یلر اما قریظه فتح اولندقدنصکره برمقدار خرمادن و یاغلو دوزلو نسنه دن بولدق دیمشدر بو نقلدن ظاهردر که قریظه فتحنه کلنجه مضایقه چکرلر ایمش فی الحقیقه سوز بودر که کاهی وسعت تامه حاصل اولوردی اکر تحفه وهدایادن واکر غنایمدن نیجه یوك ماللر کتورلردی اما بانلرنده دنیانك قدری اولمامغین بذل ایدرلردی شو یله که برحبه قالمازدی ونیجه کون اولوردی حکمة الله مقتضاسنجه نسنه کلمزدی مضایقه چکیلوردی (ابن حجر رحمة الله علیه دخی ایدر حق بودر که اهل اسلامك اکثری قبل الهجرة مکه شهرنده ایکن مضایقه اوزره ایدیلر مدینه یه هجرت ایتدکلرندنصکره دخی اکثری بو یله ایدی اندن انصار طائفه سی بونلره منایح ومنازل و یروب کوزتدیلر یعنی اول و مسکنلر و یردیلر وصاغلور طوارلرندن بعض طوار و یردیلر که سودلریله بکینه لر اما طوارلر ینه صاحبلرینك اوله صکره دنکه (نضیر فتح اولندی ودخی غیریلر فتح اولندی بونلره برمقدار غنا حاصل اولدی اول منایحی صاحبلرینه کوندردیلر (امام ترمذی رحمة الله علیه نقلنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن برحدیث شریف

روایت اولنمشدر که حاصل معنی هیچ برکیمسه قورقو چکمز ایکن بن الله یولنده قورقو چکدم وهیچ برکیمسه اذا اولنمز ایکن بن الله یولنده اذا اولندم والله بنم اوزریمه اوتوز کیجه کلمشدر که برکشی یه جك طعام نه بنم وار ایدی نه بلالك وار ایدی الا برمقدار نسنه که بلالك قولتوغی آلتی مستور ایده دیمکدر فهم اولنور که آشکاره طعام کتورمکه قادر اولمیوب قولتوغنده کزلیه جك قدر اتمك یا خرما یا برغیری نسنه کتوره یاخود مراد قلتندن کنایه اوله الیمزه کیرن قتی جزئی نسنه ایدی دیمك اوله و بو مضایقه شول قریش طائفه سنك طغیانی زمانلرنده اولمق واردر که انواع اذا وجفایه بل باغلمشلر ایدی و بو دخی مقرردر که فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کندی حسن اختیاریله بو حاللری قبول ایدردی انجمز ایدی (امام ترمذی رحمة الله علیه نقلنده ابو امامه دن مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیورمشدر * عرض علی ربی لیجعل لی بطحاء مکة ذهبا قلت لا یارب ولکن اشبع یوما واجوع یوما فاذا جعت تضرعت الیك وذکرتك واذا شبعت شکرتك وحمدتك * یعنی ربم بکا عرض ایلدیکه بطحاء مکه یی بنم ایچون آلتون ایلیه یعنی مکه نك دره سنی بکا آلتون ایله طولدیره و یره بن قبول ایتمدم یوق یارب برکون طوق اولایم برکون آچ اولایم بو تقدیرجه آچ اولدیغم زمانده سکا تضرع ایده یم وسنی ذکر ایده یم وطوق اولدیغم زمانده سکا شکر ایده یم وحمد ایلیه یم دیدم دیمکدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك بو تفصیلنه حق سبحانه وتعالی حضرتلری اعلمدر نه دیه جکن سو یلمدین بیلوردی لکن مراد شریفی خطاب الله ایله لذتلنمك اولدیغیچون تفصیل بیوردی (امام طبرانی رحمة الله علیه روایتنده ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که برکون فخر کائنات علیه افضل الصلوات افندیمز حضرتلری جبرائیل علیه السلام ایله صفا اوزرنده ایدیلر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری جبرائیل علیه السلامه ایتدی * والذی بعثك بالحق ما امسی لآل محمد سفة من دقیق ولا کف من سویق * معناسی اول الله حقیچونکه سنی حقله کوندرمشدر آل محمدك اونده بر آوج اون و بر آوج سویق کیجه لمدی دیمکدر اندن ابن عباس رضی الله عنه ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بو سوزی سو یلدیکی کبی کوکدن برعظیم صوت اشتدیکه اول صوت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه قورقو و یردی جبرائیل علیه السلامه ایتدی حق تعالی حضرتلری قیامتقو پمغی امر ایتدیمی یوخسه دیدی جبرائیل علیه السلام ایتدی یوق یا محمد ولکن اسرافیله امر ایلدی اول سکا نزول ایتدی کلامکی اشتدیکی زمانده دیدی اندن اسرافیل علیه السلام کلدی ایتدی تحقیقا حق تعالی حضرتلری سنك سو یلدیکك سوزی اشتدی و بنی خزائن ارضك مفتاحلریله سکا کوندردی و بیوردیکه سکا عرض ایلیه لم استرایسك تهامه دیارینك طاغلرینی آلتون وکمش وزمرد و یاقوت ایلیوب یانکجه یورودم اکر دیلر ایسك نبی ملك اول دیلرسك نبی عبد اول دیدی جبرائیل علیه السلام تواضع ایله دیو اشارت ایلدی اندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری اوچکره * بل نبیا عبدا * دیدی عبودیت اختیار ایلدی مفخر موجودات علیه افضل التحیات حضرتلرینك همت عالیسنه نظر ایله که خزائن ارضك مفتاحلری کندو یه عرض اولنه دخی قبول ایتمیه اکر آلسه دخی حق تعالی حضرتلرینك طاعتنه صرف ایده جك ایدی ولکن اموال دنیو یه ملکنه داخل اولدیغنه رضا و یرمیوب محض عبودیت اختیار ایلدی (امام حلیمی رحمة الله علیه شعب الایمان آدلو کتابنده ایدر سرور عالم علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك تعظیمندن بری بودر که خلق ایچنده اسماء صفتدن اولان بعض نسنه اطلاق اولنمیه مثلا پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری فقیر ایدی دیمیه لر بو وصفی اطلاقدن قاچمق رسول الله حضرتلرینی تعظیمدر بعض علما

زهد اطلاقنی دخی انکار ایتمشدر زهد رغبتك خلافیدر مثلا فلان کیمسه زاهددر دیسهلر دنیایه
رغبت ایلمز دیمکدر غیرلر حقنده بو سوز مدحدر اما فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
شان شریفنه کوره مدح دکلدر (نثر الدرر صاحبی حکایه ایلرکه محمد بن واسعه ایتدیلر فلان کیمسه
زاهددر ایتدی دنیانك قدری ندرکه حتی کیمسه رغبت ایتمیه دیدی یعنی کشینك رغبت ایتدیکی
بر کرچکدن نسنه کرکدرکه اکا عدم رغبتله مردلك ثابت اوله دنیا برفانی خرابه‌در یا بو اصل
نسنه‌یه رغبت ایتمك احتمالی اول اصل کیمسه‌یه لایقمیدرکه رغبت ایتمزدیمك مدح اوله دیمکدر
ایمدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك شان شریفنی ملاحظه ایدن کیمسه
بیلورکه دنیایه رغبت ایتمامك اکا نسبت هنرمیدر وانك خواص امتنه مدح اولمیان وصف کندویه
مدح اولورمی ودخی اول ذات محترمه لایق اولمیان الفاظدن زیاده احتراز لازمدر (قاضی عیاض
رحمة الله علیه شفاسنده ذکر ایتمشدرکه برزمانده اهل مغربدن حاتم طلیطلی دیدکاری کیمسه که
زعمنجه فقیه کچنوردی برکون اثناء مصاحبت ومناظره‌ده فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری‌ایچون
یتیم لفظن اطلاق ایدوب زهدی قصدا دکل ایدی طیبات طعامه قادر اولسه اکل ایدردی دیدیکیچون
اندلس دیارینك علماسی قتلنه فتوی ویردیلر زیرا بو مقوله کلام نقصی موهمدر اکرچه فی الحقیقه
یتیم اکا دیرلرکه باباسی وفات ایتمش اوله و بو معنی پادشاهلرده دخی بولندیغی مقرردر اما پادشاهمز
یتیمدر دیمکده اولان قباحت وابدبسزلك نه مرتبه ایدیکی ظاهردر (شیخ بدر الدین زرکشی
بعض فقهاء متأخریندن نقل ایتمشدرکه ایدردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
هرکز مال جهتندن فقیر دکلدی بلکه اغنی الناس بالله ایدی کندی نفسنه وعیالنه یته‌جك قدر
دنیاسی ویرلمش ایدی دیو بیوردی ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك * اللهم
احینی مسکینا * دیو دعا ایتدیکنه بو یله معنی ویردیلرکه مرادی استکانت قلب ایدی یعنی تواضع
استردی یوخسه مسکنت دکلدیکه مهمنه کفایت ایده‌جك نسنه بولامامق معناسی اوله دیو
سویلردی و بوکا مخالف اعتقاد ایدنه قتی منکر ایدی هیچ سوزین قبول ایتمزدی (شیخ الاسلام
ابن حجر رحمة الله علیه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن روایت اولنان * الفقر
فخری وبه افتخر * حدیثی باطلدر موضوعدر دیو بیورمشدر و بالجمله فخر کائنات علیه افضل
الصلوات افندیمز حضرتلری جوعه رضا اوزره ایدی آجلقده نیجه منافع مشاهده بیورمش ایدی
واوائل نبوتده سائر انبیایه واقع اولان اوزره عادة الله حسبیله بعض مضایقه چکمك دخی واقع
اولمش ایدی اما صکره‌لردن اسلام قوت وشوکت بولدقدنصکره هر ریاضت که ایدرلردی کندی
حسن اختیار یله اولوردی شو یله که مقید وملتفت اولهلر ایدی جمیع اسباب تنعمی تکمیل میسر واور
ایدی اما هرکز مقید دکللردی کندولر بر عالمده مستغرق ایدیلرکه یمك وایچمك کوزلرینه کورنمزدی
حقیقت حال بودر والله اعلم واحکم (شو یله معلوم اوله که غدا قسمندن نوع واحده مداومت
ایتمك عادت کریمه‌لرندن دکلدی زیرا بو یله ایتمك طبیعته ضرر ایلر بلکه مملکتی خلقی نه مقوله
اطعمه‌نك اکلنه معتاد ایسه مثلا اتدن واتمکدن وخرمادن وانواع یمشلردن تناول بیورلردی
حلوا وعسل اکل ایتمشلردر وایکیسنی سورلردی (بخاری وترمذی رحمة الله علیهما بو یلجه روایت
ایتمشلردر حلوا دیو هر طاتلو طعامه دیرلر اما خطابی رحمة الله علیه ایدر صنعت قارشمایانجه حلوا
دیمزلر (وابن سیده ایدر هر طعامدرکه طاتلو قاتلمش اوله وکاه اولورکه میوه‌یه‌ده حلوا دیرلر وخطابی
رحمة الله علیه ایدر حلوا سودیکنك معناسی بودکلدرکه آنی چوق آرزو ایده ونفسی اکا چکنه
ملکه حضور شریفنه کتوردکلری زمانده برخوشجه تناول بیورلردیکه اندن حظ ایتدکلری
بعلوم اولوردی (ثعالبی رحمه الله فقه اللغه آدلو کتابنده کتورمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی

علیه وسلم حضرتلرینك حلواسی مجیع ایدی ومجیع دیو سود ایله بوغرلمش خرمایه دیرلر (لیث بن
ابی سالمدن مرویدرکه اسلامده اولا خبیص بشورن حضرت عثمان بن عفان ایدی رضی الله عنه
برزمانده کندویه دوه‌لرله اون وعسل کلمش ایدی خلط ایدوب فخر کائنات علیه اکمل التحیات
حضرتلرینه کوندردی اکل ایتدیلر و بکندیلر خیثمه رضی الله عنه فضائل عثمانده روایت ایتمشدر
دیو طبری ذکر ایلدی (وعبد الله بن سلامدن بو یله روایت اولنمشدرکه برزمانده قافله ایله
حضرت عثمان رضی الله تعالی عنهك بردوه‌سی یله کلدی اوزرنده اون و یاغ وعسل وار ایدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کتوردی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری برکتله دعا ایتدی اندن بیوردی برتنجره کتوردیلر ایچنه یاغ وعسل واون قویدی
حتی بشدی اندن ایندردیلر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * کلوا هذا شیء تسمیه
فارس الخبیص * دیدی یعنی اکل ایدك بو برنسنه‌درکه فارس طائفه‌سی بوکا خبیص دیرلر
طبری ایدر بو نقلی تمام رحمة الله علیه فوائدنده وطبرانی معجمنده روایت ایتمشلردر بو تقدیرجه
اجراسن حضرت عثمان رضی الله عنه کتوروب عملن فخر کائنات علیه افضل الصلوات
حضرتلری ایتمش اولور وقیون اتی دخی یمشلردر و بواوچ غدا یعنی ات وحلوا وصافی عسل
غدالرك افضلندندر و بدنه وجکره وسائر اعضایه انفعندر بونلری یمکدن قاچمز مکر شول
کیمسه که برعلتی وآفتی اوله وات اهل جنت طعاملرینك سیدیدر (علی رضی الله عنه حضرتلرندن
منقولدرکه * سید طعام الدنیا اللحم ثم الارز * بیورمشدر یعنی دنیا طعامنك یکرکی اتدر اندنصکره
پرنجدر دیمکدر (زهریدن مرویدرکه ات یمك یتمش قوت زیاده ایلر دیمشدر و یتمشدن مراد
همان کثرتدر چوق قوت آرتورر دیمك اولور و ینه حضرت علی رضی الله عنهدن مرویدرکه
ات یمك لون بشره‌یی صافی ایلر وحسن خلق ویرر برکیمسه قرق کیجه ات یمکی ترك ایلسه خلقی
یرامز اولور دیو بیورمشدر (ابو الشیخ وابن حبان نقلنده ابن سمعان روایتنده وارد اولمشدرکه
ایدردی بزم علمامزدن اشتدم بیورلردیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
بغایت مقبول طعام ات ایدی قوت سامعه‌یه آرتورر ودنیا وآخرتده سید الطعامدر اکر ربمدن
دیلیه ایدمکه آنی هرکون اطعام ایده ایلیدی دیو بیورردی (امام شافعی رحمة الله علیه
ات یمك عقلی زیاده ایلر دیو بیورمشدر ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
قول اتی یمکی سوردی آنکیچون قول اتی بشیروب زهرلدیلر دخی فخر عالم حضرتلرینه کتوردیلر
یونی بر یهودی عورتی ایتمش ایدی وقول اتی سودکلرینه متعلق احادیث شریفه‌دن بعض نسنه
وارد اولمشدر مقرردرکه قول اتی سورلردی (ترمذی روایتنده حضرت عایشه رضی الله عنهادن
مرویدرکه * وکان الذراع احب الیه وکان لا یأکل اللحم الا غبا وکان یعجل الیها لانها اعجل نضجا *
بیورمشدر حاصل معنی قول اتی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه غیریردن
سوکلی ایدی وات یمزدی الا کون آشری یردی غبك معناسی کون آشری دیمکدر اما حسن
قولنجه بعض محلده غبه هفته‌ده برکره معناسی ویرلمشدر وقول اتنه عجله ایتدیکی بو ایدیکه
اول تیز بشر دیمکدر یعنی تیز بشن تیز هضم اولنور غداسی لطیفدر دیمك اولور و یون اتی دخی
سوردی (روایت اولنمشدرکه ضباعه بنت زبیر رضی الله عنهما اونده برقیون بوغازلمش ایدی
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام آدم کوندروب اول قیوندن برمقدارات استدی ضباعه ایتدی
یوندن غیری نسنه قالمدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه یون کوندرمکه
حجاب ایدرم دیدی کلان کیمسه دوندی فخر عالم حضرتلرینه بو یله خبر ویردی ینه ارسال ایدوب
ویرسون یون خیره اقربدر واذادن ابعددر دیو بیوردی اذادن مراد ایچنده اولان فضلاتیدر

فی الحقیقة اكا بوندن ایراق بر بوقدر و بوظاهردر كه قیون اتنك اك اخفی یون انیدر وقول وبازو اتلریدر بونلر معده‌یه ثقلت و یرمزلر تیز هضم اولنورلر غداده بومقوله احواله رعایت اولنمق كركدر وآرقه اتنه دخی میل شریفلری اولدیغی بو حدیث شریفدن فهم اولنور كه ترمذی نقلنده * اطیب اللحم لحم الظهر * دیو بیورلمشدر اما بوكركلری سومدیكی خصوصنده حافظ عراقی ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن برحدیث شریف نقل ایتمشدر ولكن اسنادنده فی الجمله ضعف واردر وسومدكلری بوله مجاورتی اولدیغیچون ایدی دیمشلردر وعادت كریمه‌لرندن ایدی ات یدكلرنده مبارك دشلریله یابشوب چكرلر ایدی كسكدن قوپاررلر ایدی یعنی كورمك سنتدر (وبخاری حدیثنده اتی بچاغله كسدكلری دخی وارد اولمشدر اما اصیروب یمك اولادر دیمشلر بومقوله‌لر واجب نسنه دكلدر اماسنته رعایت ایدن كیمسه بو یلجه ایدر و بریان یمك دخی واقع اولمشدر (ام سلمه رضی الله عنهادن مرو یدر كه بركره بریان اولمش برپهلوی نظرشریفلرینه كتوردی آندن اكل ایتدیلر دخی نمازه طوردیلر وتازه آبدست آلمدیلر امام ترمذی حدیث صحیحدر دیو بیورمشدر وآبدست آلمدقلری مذكور اولمغك اصلی بودر كه بریان یبوست اوزره طعامدر اكل ایتمده دیشلر قنامق احتمالی واردر آنكیچون بیورمشلردر كه بومقوله نسنه‌ده مجرد احتمال ایله تجدید وضوء لازم كلمز مادامكه یقین حاصل اولمیه آبدست صیمز دیمكدر و باصدرمه یمك دخی واقع اولمشدر سنن ده وارد اولمشدر كه بركیمسه قیون بوغازلیوب باصدرمه ایتدی مدینه ده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه كوندردی و باصدرمه ایتمكی رسول الله حضرتلری بیورمش ایدی و بریان اولمش جكردخی یمشلردر وطاوق اتی دخی یمشلردر (شیخین روایت ایتدیلر و ینه شیخین روایتلرنده حمار وحشی اتی یمك دخی واقع اولمشدر ودخی سفرده وحضرده دوه اتی یمشلردر و ینه شیخین روایتلرنده طوشان اتی یمك دخی واقع اولمشدر (وثرید یمكی زیاده سورلر ایدی دیو ابن عباس رضی الله تعالی عنهما روایت ایتمشدر وثرید بودیارده ترید دیدكلریدر كه اتمكی كسوبات صو یله اصلدیرلر اما ابن عباس رضی الله تعالی عنهما حضرتلری نقلنده پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه زیاده سوكلی طعام ثرید خبز وثرید حیس ایدی دیمشدر یعنی اتمكدن ایتدكلری كبی حیس دیرلر برطعام واردر آندن دخی ثرید ایدرلر ایمش وثریدی یاغ ایله یمك دخی اولمشدر واتمكله زیت یاغی یمك دخی واقع اولمشدر اماهریسه خصوصنده حذیفه حضرتلرندن مروی اولان * ان جبرئیل اطعمنی الهریسة لیشد بها ظهری لقیام اللیل * حدیث صحیح دكلدر موضوعدر محمد بن حجاج اللحمی دیدكلری كیمسه وضع ایتمشدر دیدیلر ودخی قباق یمشلردر وقباق آشی سورلر ایدی یدكلری زمانده كاسه‌نك اطرافندن صیبررلر ایدی انس بن مالك رضی الله عنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اویله ایتدیكی كوندنبرو قباغی سورم دیو بیورمشدر (امام مسلم رحمة الله تعالی علیه بو یلجه روایت ایتمشدر (امام نووی رحمة الله علیه ایدر بو روایتده دلالت واردر كه قباغی سومك مستحب اوله ودخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك سودیكی هرنسنه‌یی سومك مستحب اوله (آرپه اونیله بشمش یازی دخی یرلردی امام ترمذی حدیث حسن وغریبدر دیمشدر (وترمذی روایتنده وارد اولمشدر كه بركره حضرت حسن بن علی وابن عباس وابن جعفر رضی الله تعالی عنهم سلمی خاتونه كلدیلر بزه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك سودیكی طعاملردن بر یسن بشوردیدیلر سلمی ایتدی ای بنم اوغلنجقلرم شمدیكی زمانده سز آندن حظ ایتمزسز دیدی انلر دخی حظ ایده‌رز همان سن بشور دیدیلر اندن سلمی رضی الله عنها طوردی برمقدار آرپه آلوب دكرمنه قویدی چكدی اون ایلدی اندن برقاب ایچنه قیوب اوستنه برمقدار زیت یاغی دوكدی

بشوردی اوزرینه فلفل و بعض دخی اسی اوتلر صاچوب اوكاربنه كتوردی اشته رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك بكندیكی وكوزل كوزل یدیكی طعام بودردیدی ایكی جهان فخرینك دنیاده نه مقوله معیشته رضا وبردیكن وشمدیكی زمانده عیش وتنعم نه مرتبه‌یه واردیغن ملاحظه ایدوب حق جل وعلا حضرتلرینك شكر نعمتن اكا كوره ادا ایتمك كركدر وشكرك معناسی همان لسانیله شكر دیمك دكلدر بلكه هركشی مرتبه‌سنجه خدمتنده قائم ودائم اولوب وظائف عبودیتی لایق اولان وجه اوزره ادا ایتمكدر (ودخی خزیره دیدكلری طعامی اكل ایتمشلردر خزیره اولدر كه اتی اوفاق طوغرایوب بشدیكی زمانده صو ینه برمقدار اون چلقارلر انجنده ات اولمیجق عصیده دیرلر (قتبی وجوهری رحمهما الله تعالی بو یله دیمشلردر واقط یمك دخی واقع اولمشدر یعنی یاغی آلنمش سودك پینیرن یرلردی مكه ده ومدینه ده شرفهما الله تعالی بواصل پینیرچوق اولور (امام مسلم نقلنده كباث یمك دخی واقع اولمشدر كه كباث دیو مسواك ایتدكلری اغاجك یمشنه دیرلر بعضیلر یپراغنه دیرلر دیمشلردر اما اسمعلی بوسوزی بكنمامشدر حقیقت بودر كه ذكر اولنان اغاجك یمشیدر واغاجك آدی ارا كدر میوه سنه بریر دیرلر كالنبولوب قراردیغی زمانده كباث دیرلر دیمشدر (ابن اثیر نهایه‌سنده فخر كائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری جذبی سوردی دیمشدر وجذب جمك وذالك فتحه‌لریله خرما اغاجنك تاووجنده بریتور یری واردر اكا شحم النخل دیرلر اولدر (وروایت اولنور كه فخر كائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری طعاملرك قاعدهٔ طب اوزره طبیعتلرین رعایت ایلردی لكن برطعامك طبیعتنده كسر وتعدیله محتاج حال اولسه ضدیله اصلاح ایدردی یعنی براسی طبیعتلی طعام یسه مثلا خرما یسه انك حرارتنی قارپوز یمكله دفع ایدردی وضدین بولمدیغی زمانده قتی حرارت و یرمیه‌جك قدر یردی (ابوداود رحمة الله تعالی علیه نقلنده ابو امامه هشامدن شو یله روایت ایتمشدر كه ایدردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری تازه خرمایی قارپوزایله اكل ایدردی و بیوردیكه خرمانك حرارتنی قارپوزایله دفع ایده‌رز وقارپوزك برودتنی خرماایله كسرایدرز دیرایدی بعض روایتنده قاونله یردی دیمشلردر اگرچه قاونده دخی حرارت واردر ولكن فی الجمله برودتی وآبدارلغیله ینه خرمانك حرارتن دفع ایدرایدی زیرا خرما قتی یاقجیدر (حضرت عایشه رضی الله عنهادن مرو یدر كه ایتدی انام بنی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه و یرمك استدیكی زمانده بكا سمزلك ایتمك مراد ایتدندی هرنه ایلدی ایسه راست كلمدی آخرتازه خرماایله قثا یدم اندن برخوش سمردم دیو بیوردی وقثا خیارك برنوعیدر كه اكا تركستانده شنخیار دیرلر (ابن ماجه رحمة الله علیه حضرت عایشه‌دن بو یله روایت ایتمشدر (وترمذی دخی بو یله روایت ایتمشدر (امام ترمذی قثاایله تمر یدم دخی سمردم دیدیكن روایت ایتمشدر تمر خرمانك بودیاره كلن قروسنه دیرلر وقارپوزك فضائلی بابنده وارد اولان حدیثلر صحیح دكلدر باطلدر دیمشلردر وخرماایله قیمق یمكی سورلردی بشراوغللری عبدالله وعطیه رضی الله عنهما ایتدی بركون فخر كائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بزم اوی تشریف بیوردی اوكنه قیمق وخرما كتوردك بونلری سوردی دیدیلر وسودله خرمانك آدنی * اطیبین * قومشیدی امام احمد بو یله روایت ایتمشدر رحمة الله علیه وعادت كریمه‌لری بوایدیكه اتمكی قاتق ایله یرلر ایدی وقاتق اولمغه قابل نه كه بولنور ایسه اكل ایدرلر ایدی كاه‌ات ایله یبوب * هو سید طعام الدنیا والآخرة * دیرلر ایدی وكاه قارپوزایله وكاه خرماایله یرلر ایدی (روایت اولنور كه بركره آرپه اتمكنك اوستنه بردانه خرمایی قودی دخی * هذه ادام هذه * دیدی یعنی بو بونك قاتغیدر دیمكدر بو یله بیوردیغنك وجهنده بعض علما بیورمشدر كه آرپه‌نك طبیعتی بارد یابسدر وخرمانك قول صحیح اوزره حار رطبدر

پس آنی اکا قاتق ایتمك احسن تدبیردندر وکاهی اتمکله سرکه یرلردی * نعم الادام الخل *
دیرلرایدی سرکه‌یی مدحدن مراد اکل وشرب خصوصنده میانه قلمق کرك زیاده اطعمهٔ
لذیذه‌یه میل ورغبت ایتامك کرك کشی سرکه دخی بولورسه یمك کرك بونك امثالی طعاملره خور
نظرایتامك کرك وشهواته رغبت ایلمك دینی افساد ایلر و بدنی سقیم ایدر دیمکدر دیدیلر (امام نووی
رحمة الله علیه ایدر لایق بودر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مراد
شریفی سرکه‌نك نفسنی مدح اولندیغنه جزم اولنه اول طعامده میانه قلنوب ترك شهوات ایتمك
معناسی غیری یرلردن معلوم اولمشدر دیدی (اما ابن قیم رحمة الله علیه مدحدن مراد شریفلری
سائر طعاملردن تفضیل ایتمك دکل ایدی بلکه مقتضای حال حاضرا وزره مدح ایدی وحدیث
شریفك سببی بوایدیکه برکون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اهلنه کلدی
دخی نظرشریفنه اتمك کتوردیلر ایتدی هیچ قاتق قسمندن نسنه یوقمی سرکه‌دن غیری نسنه
یوق دیو جواب و یردیلر اولوقت * نعم الادام الخل * دیو بیوردی مقصود اتمکی قاتقله اکل
ایتمك حفظ صحت اسبابندندر یالکز یرین اکل بونك خلافیدر دیمك اولور دیو بیوردیلر ولسان
عربده قاتغه ادام دیرلر آنکیچونکه اتمکی اصلاح ایدر وحفظ صحته ملایم ایلرو بو حدیثده سرکه‌یی
سوددن یاخود بالدن یالحمدن تفضیل یوقدر اگر انلردن بریسی اوله ایدی مدحه اولی اولورایدی
همان بو یله بیوردیغی کتورن کیمسه‌نك خاطرین رعایت ایدوب کتوردیکن خوش کورمك
ایدی دیمشدر ودخی عادت کریمه‌سی بوایدیکه شهرك میوه‌لری کلدیکی زمانده پرهیز ایتمز ایدی
قنغیسی کلسه تناول بیورردی و بو یله ایتمك اسباب صحتك اکبرندندر زیراحق سبحانه وتعالی
حضرتلری کندی حکمتیله هر دیارده وقتیله اهلنه نافع اوله‌جق میوه‌یی خلق ایتمشدر آندن
تناول ایتمك صحت وعافیت اسبابندندر چوق دوالردن مزاجی مستغنی ایلر پس هر کیمسه که دیارینك
میوه‌لرندن زماننده اعتدال ایله اکل ایلیه بعون الله تعالی نافع اولور و بو یله دکلدر که فواکهدن
پرهیز ایتمك موجب صحت بدن اوله بلکه نیجه کیمسه‌لر وادر که دائما پرهیز اوزرینه‌در اما ینه آندن
مریض کیمسه یوقدر همان مناسب بودر که هر برینك زماننده بر مقدار اولمشندن اکل ایده‌لر
اما صوغان اکل ایتمك خصوصنده ابوداود رحمة الله علیه نقلنده حضرت عایشه رضی الله
عنهایه صوغاندن سؤال ایتدیلر ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك آخر
یدیکی طعامك ایچنده صوغان وارایدی دیو بیوردی (صحیحنده ثابت اولمشدر که رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری صوغان یینی مسجده کیرمکدن نهی ایتمشدر مرادجیك یدیکی
منع ایتدی دیمکدر زیرا ایچه‌سندن مسلمانلر ایجنورلر (اما فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری صرمساق یمکی دائما ترك ایلردی زیرا هر ساعت ملائکه کلمکی ووحی کلمکی توقع
ایلردی (امام نووی رحمة الله علیه ایدر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك حقنده
صرمساق وصوغان وکراث که بودیارده پوراصه دیرلر و بونلرك مثلی نسنه‌لری یمك نیجه‌در
دیو علماء شافعیه ماینده اختلاف واردر بعضی حرامدر دیدیلر اما اصح بودر که انلرك قتنده
کراهت تنزیهیه ایله مکروه اوله ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
محبتی اولان کیمسه‌یه لایق بودر که بو مقوله طعاملری ترك ایتمه‌ده موافقت ایلیه زیرا محب صادق
اودر که محبوبنك سودیکن سوه سومدیکن ترك ایلیه وطعام اکل ایتمکده عادت کریمه‌سی بوایدیکه
اوچ پرمغیله تناول بیورردی زیرا ایکی پرمغیله اکل ایتمك جبابره عادتیدر واکل ایدن لذتن دخی
بولمز و بش پرمغیله اکل ایتمك یاخود تمام آوجنی طولدیروب اکل ایتمك آلات طعامه ازدحام
و یرمکدرنه آغزده حظ اولنورنه خود معده‌ده انفع بودر که فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلمك

سنّته اقتدا اولنه (ترمذی رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر که بعد الطعام اوچ کره مبارك
پرمقلرین یلارایدی (امام مسلم نقلنده دخی مبارك الین سلمزدن اول یلارایدی دینلمشدر ابوالشیخ
رحمهم الله قتنده جابردن مرفوعا روایت اولنمشدر که * من اکل ماسقط من الخوان
والقصعة امن من الفقر والبرص والجذام وصرف عن ولده الحمق * یعنی بر کیمسه که سفره‌دن
یاخود کاسه‌دن دوشه‌نی اکل ایده اول کیمسه فقردن و برص وجذام مرضلرندن امین اوله
وولدندن حماقت صرف اولنه یعنی اوغلی وقزی احمق اولمیه دیمکدر (ودیلمی دخی ابن عباس
رضی الله عنهمادن مرفوعا روایت ایتمشدر که * من اکل مایسقط من المائدة خرج ولده صباح
الوجوه ونفی عنه الفقر * یعنی بر کیمسه که سفره‌دن دوشن نسنه‌یی اکل ایده آنك اوغلنجقلری خوب
صورت طوغه‌لر وآندن فقر نفی اولنه کیده دیمکدر (امام غزالی احیاء علومنده بو حدیث شریفی
* عاش فی سعة وعوفی ولده * لفظیله کتورمشدر یعنی بو یله ایدن کیمسه وسعت حالنده معیشت
ایده وولدنه عافیت و یریله دیمکدر (مؤلف رحمة الله علیه ایدر بو ذکر اولنان احادیث مناکیردر
ولکن صحیح مسلمده جابر وانس رضی الله عنهمادن مرفوعا مرویدر که * اذا وقعت لقمة احدکم
فلیأخذها فلیمط ماکان بها من اذی ولایدعها للشیطان ولایمسح یده بالمندیل حتی یلعق اصابعه
لانه لایدری فی ای طعام البرکة * حاصل معنی بودر که چون بریکزك لقمه‌سی الندن دوشه
آنی قالدیروب آلسون اوزرینه یاپشن نسنه‌یی ازاله ایلیوب دخی یسون شیطانه قوماسون
و پرمقلرین یلامینجه پشکیره سلمسون زیرا بیلمزکه برکت طعامك قنغی جزءنده‌در دیمك اولور
و پرمقلر یلامق اسلوبنده طبرانی رحمة الله علیه روایت ایتمشدر که کعب بن عجره رضی الله عنه
ایتدی کوردم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اوچ پرمغیله اکل ایدردی باش
پرمغیله و یاننده‌کی پرمغیله وو سطی پرمغیله اندنصکره کوردم سلمدین پرمقلرین یلاردی اول وسطی
پرمغی آندن شهادت پرمغین آندن باش پرمغین دیو بیورمشدر بعضیلر وسطی پرمغین یلامقده
تقدیم ایتدیکنك وجهی بو اوله که سائرندن اوزونجه اولمغین طعامه زیاده جه بولاشوردیدیلر
(وابن شهاب مرسلنده سعید بن منصور قتنده بو یله دینلمشدر که فخر کائنات صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری طعام یدیکی زمانده بش پرمغیله اکل ایدردی بو حدیثله سابق حدیث
ماینن اختلاف حال ایله جمع ایتمشلردر یعنی برحالده اوچ پرمغیله اکل ایدردی برحالده دخی بش
پرمغیله اکل ایدردی زیرا کاه اولورکه بعض طعامده اوچ پرمق کفایت ایلمز بشی یله قوللانیلور مثلا
برکشی انار دانه‌لیوب یملو اولسه بش پرمغین استخدام ایتمینجه حظ ایده مز اما اتملو اولسه وسائر
اوچ پرمق کفایت ایلرا و یلرك هر بری برحالده مشاهده ایتدیکن روایت ایلمشدر میوه‌لردن یملو اولسه
وذکر اولنان حدیث شریفلرده پرمغین یلامقدن چون کیمسه‌لرهرد واردر بعضیلر بیوکلنوب یلامزلر
سنت رسوله اقتدادن فخرلر امانفعی ندر بیلمزلر ومعلوم اوله که سنت اولماسی طعام تمام اولدقدنصکره
یلامقدر یوخسه هر بار لقمه آلدقجه یلامق سنت دکلدر و بعد الطعام پرمق یلامق رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك سنتی ایدیکن بیلوب قصدا پرمغین یلامقدن چون
کیمسه بغایت ادبسزلك ایلر واوزرینه برامر عظیم لازم کلمکدن خوف اولنوردیو بیورمشلردر
یعنی العیاذ بالله قصدا مخالفت شکلی اولوب کفر لازم کلمك احتمالندن قورقو واردر دیمکدر
وعادت کریمه‌سنده یمك یرایکن طیانمق یوق ایدی نته‌کیم امام بخاری روایتنده حدیث صحیحدر که
* لا اکل متکئا * بیورمشدر یعنی بن طیاندیغم حالده یمك یمزدم دیمکدر ودخی بیورمشدر که
* انا عبد اجلس کما یجلس العبد وآکل کما یأکل العبد * یعنی بن قوله‌م قول اوتوردیغی کبی اوتوردیرم
وقول یمك یدیکی کبی یمك یرم دیمکدر ائمهٔ حدیثدن ابن ماجه وطبرانی رحمة الله علیهما اسناد

حسن ایله نقل ایتمشلردرکه برکره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه برقیون
هدیه کتوردیلر همان مبارک دیزلرینک اوزرینه کلدی یمکه باشلادی براعرابی ایتدی یا محمد
بو اوتوریش ندر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری *ان الله جعلنی کریما ولم یجعلنی
جبارا عنیدا *بیوردی یعنی تحقیقا حق جل وعلا حضرتلری بنی نبی کریم ایلمشدر جبار عنید
ایتمامشدر دیدی حق تبارک وتعالی حضرتلرینه تواضعا قوللر اوتوروشن اوتوریرن دیدی (ابن بطال
رحمة الله علیه زهریدن روایت ایلمشدرکه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه
برملک کلدیکه آندن اول کلمش دکل ایدی ایتدی تحقیقا ربک سنی نبی عبد اولمغله نبی ملک اولمق بیننده
مخیر قیلور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مشورت ایدرکبی جبرائیله نظر
ایتدی اولدخی تواضع ایله دیو اشارت ایتدی آندن فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
*بل نبیا عبدا *دیدی آندنصکره طیانوب یمک واقع اولمدی دیدی (امام نسائی رحمة الله علیه
برطریق آخردن ینه زهریدن اولدخی محمد بن عبد الله بن عمرو بن العاصدن روایت ایتمشدرکه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری هرکز طیانوب یمک یرکن کورلمامشدر دیدی
(وابن ابی شیبه مجاهددن روایت ایتمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
برکره دن غیری طیانوب یمک واقع اولمدی دیمشدر عبد الله بن عمرو حدیثنده کورلمامشدر دیو
بیورلمش ایدی جائزدرکه واقع اولدیغن کورممش اوله (وابن شاهین روایتنده عطاء بن یسار
مرسلندن وارد اولمشدرکه تحقیقا جبرائیل علیه السلام رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرین طیانوب یرکن کوردی دخی نهی ایتدی دیو بیورلمشدر (ابن ماجه رحمة الله علیه
نقلنده وارد اولمشدرکه *انه صلی الله علیه وسلم نهی ان یأکل الرجل وهو منبطح علی وجهه*
بیورمشلردر یعنی برکیمسه یوزی اوستنه دوشوب یمکدن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری تحقیقا نهی بیورمشدر دیدیلر وطیانوب یمک خصوصنده بعض اقوال ذکر ایتمشلردر
قاضی عیاض ایتدی طیانمقدن مراد یمک ایچون تمام برلشوب اوتورمقدر مثلا بغداش قوروب
اوتورمق کبی ودخی هر طریقله اوتوران کیمسه اوتوردیغی یره طیانه وبو یله ایتدیکی مجرد یمک
ایچون وچوق یمک ایچون اوله بونلردخی همان طیانمقدر وحدیث شریفده واقع اولان اتکادن مراد
محققین قتنده بریانه طیانوب اوتورمق دکلدر دیدی یعنی بریانه طیانمق مرتبه سی دکل همان ذکر
اولنان طریق اوزره اوتورمق دخی طیانمقدر دیمک اولور اکمال آدلو کتابده قاضی عیاضک اتکایی وجه
مشروح اوزره تفسیری خطابیدن منقولدر مؤلف رحمة الله علیه ایدر بز کوردیکمزده خطابی به
منسوب اولان قول بودرکه عامه شویله صانورلرکه اتکادن بریانه طیانمق اوله اما بویله دکلدر
بلکه التنده اولان دوشکه طیانمقدر دیو بیورمشدر بولفظک ظاهرندن فهم اولنان بودرکه
اوتوردیغی مندره برالیله یاخود درسکیله طیانمق اوله (اما ابن ابی جوزی رحمة الله علیه اتکادن
مراد برجانبه اکیلوب طیانمقدر دیو مقرر ایتمشدر وبعضیلر همان برنسنه یه طیانمقدر دیدیلر (وابن
عدی سند ضعیفله روایت ایتمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
یمک زماننده صول الی اوستنه طیانمغی نهی بیورمشدر دیدیلر (امام مالک رحمة الله علیه ایتدی
او یله ایتمک طیانمقدن برنوعدر (ابو الفضل عسقلانی رحمة الله علیه ایتدی امام مالکک بو قولنده
اشارت واردرکه طیانمق برصفة مخصوص اولمیه بلکه نه طریقله اولور ایسه یمک یرکن طیانمق
مکروه اوله (وابن اثیر نهایه ده اتکایی احدشقین اوزره میل ایله تفسیر ایدن مذهب طب اوزره تأویل
ایتدی دیمشدر یعنی فی الحقیقه اتکا طیانمقدر هرنه طریقله اولور ایسه اولسون وشول کیمسه که
برجانبنه طیانمقدر دیدی حدیث شریفک معناسی طب قاعده سی اوزره اولدیغی ابن قیم دیدیکی کبی

برجانبنه

برجانبنه طیانوب یمک طب حکمنجه ضرر ایلرز یرا طعام مجری طبیعیسی اوزره کیده مز مخالف یر لره
اوغرار معده یه تیز اینمز بوغازه طورمق اولور ومعده نک اغزینه طورمق اولور که انسانه الم و یرر دیمک
اولور اما مراد بودکلدر بلکه بن یمک یرکن طیانوب جبارلر اوتوریشن اوتورمزن دیمکدرزیرا *انا عبد
اجلس کما یجلس العبد وآکل کما یأکل العبد* دیو بیوردیغی بومعنایی مقرر ایلر (انس بن مالک
رضی الله عنه حدیثنده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری مبارک دیزلرین دیکوب اوتورر ایکن
خرما یدی دیمک وارد اولمشدر حاصلی بودرکه اصل شان شریفلری معتاد اوزره اوکلرینه طعام
قوردقلری زمانده ایکی دیزلرینک اوستنه کلوب تواضعله اکل ایتمک ایدی اما میوه قسمندن بعض
نسنه اکل ایتمده اول عادتی اهمال ایتمک اولمشدر دیمک اولورزیرا بعض جزئیاتده فی الجمله مسامحه
ایتمک ادبه خلل و یرمز مثلا برعزیز کیمسه یا برصاحب دولت باغ وباغچه اراسنده کزر ایکن بردانه
انجیر قوپاروب ایاق اوزرنده یسه یاخود کرسی اوزرنده اوتوروب طبقله قارشوسنده طوتسه لر
بردانه ایکی دانه تناول ایتسه هرکز قباحتی بوقدر و برکیمسه نیچون بو یله ایتدی دیمز اما عادت اوزره
طعام چکلدکده ادبله یرینه اوتورمیوب برپاره اتمکله برپاره پنیر آلسه ایاق اوزرنده یمکه باشلسه
یاخود کرسی اوزرینه اوتوروب قارشوسنده صحانلر وتبسیلر طوتسه لر دخی یمکه باشلسه قباحتی
نه مرتبه ده ایدیکی ظاهردر (سلف رحمهم الله تعالی طیانوب یمکک حکمنده اختلاف ایتمشلردر
یعنی مکروه اولمه سی خواجه صاحب کرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه مخصوصمیدر
یوخسه غیری کیمسه لرده ایتسه ینه مکروه اولورمی (ابن القاص ایتدی رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینه مخصوصدر (سهیل ایتدی غیریلر ایتدیکی تقدیرجه ده مکروهدرزیرا
متکبرلر فعلیدر ملوک عجمدن قالمشدر دیدی اندن تفصیل ایدوب اکر طوغرو اوتورمغه قادر
دکل ایسه برعذری وار ایسه اصلا کراهتی بوقدر نیجه اولور ایسه اوتورسون دیدی وسلفدن
برجماعتک طیانوب یدکلرین نقل ایدوب ضرورتدن ایتدکلرینه حمل ایلدی (اما ابن حجر رحمة الله
علیه فتح الباری آدلو کتابنده ایتدی بوجمله ده نظر واردرزیرا (ابن ابی شیبه ابن عباس وخالد بن
ولید ومحمد بن سیرین وعطاء بن یسار وغیریلر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضرتلرندن
اخراج ایتمشدرکه مطلقا جائز اوله کرک ضرورت حالنده کرک غیری زمانده کراهت اولمیه
اکرشویله که کراهتی یاخود ترک اولی ایدیکی ثابت اوله اکل ایچون صفت جلوسده مستحب اولدرکه
دیزچوکوب اوتوره یاخود صاغ اباغین دیکوب صول اباغنک اوستنه اوتوره دیمشدر (ابن قیم رحمة الله
علیه ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن مذکوردرکه طعام ایچون اوتورمقده
دیزچوکوب بریانی اوستنه اوتوروب مبارک صول اباغنک اوستنه کتورمک واقع اولمشدر و بو یله
اوتورمق طعامه اوتورشلرک انفعی وافضلیدرزیرا جمیع اعضا وضع طبیعیسی اوزره اولور دیمشدر
(وابن ابی شیبه ابراهیم نخعی طریقندن روایت ایتمشدرکه طیانوب یمکدن قارنلری بیومک
قورخوسندن چکارلر ایدی دیمشدر (ودخی عادت کریمه سی بو ایدیکه طعامه صوندیغی زمانده
حق تعالی حضرتلرینک اسمن ذکر ایدردی (امام نووی رحمة الله علیه ایتدی افضل بودرکه
طعامه باشلیجق *بسم الله الرحمن الرحیم* دیه لر اکر بسم الله دیسه لر کفایت ایدر سنت دخی
حاصل اولور دیدی وطعام آخرنده حق تعالی حضرتلرینه بوطریق اوزره حمد ایلر ایدی
الحمد لله حمدا کثیرا طیبا مبارکا فیه غیر مودع ولا مستغنی عنه ربنا وبرروایتده *الحمد لله الذی
اطعمنا وسقانا وجعلنا مسلمین* دیو بیوردی نسائی رحمة الله علیه نقلنده عبد الرحمن بن جبیر
مصری طریقنده اخراج اولنمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
سکزییل خدمت ایدن برکیمسه عبد الرحمانه بو یله خبر و یرمش که چون فخر عالم علیه الصلاة

والسلام حضرتلرینك اوکنه طعام کتورسه‌لر بسم الله دیرایدی فارغ اولسه * اللهم اطعمت
وسقیت واغنیت واقنیت وهدیت واحییت فلك الحمد علی مااعطیت * دیرایدی وهر خصوصنده
تیامنی سورایدی یعنی صاغ الیله طوتمق وصاغ جانبندن طوتمق و بونك امثالی صاغه کلور
نه که وار ایسه انکله عمل ایتمکی سورایدی * یاغلام سم الله وکل بیمینك وممایلیك * دیو بیورمشدر
یعنی بسم الله دی وصاغ الکله یه وسکا یقین اولان یردن یه یعنی اوکوکدن یه کیمسه‌نك اوکندن یمه
دیمك اولور حافظ عراقی رحمة الله علیه ترمذی شرحنده اکثر علماء شافعیه امرلری ندبه حمل
ایتمشلردر دیدی یعنی بو امرلرکه وارد اولمشدر استحباب ایچوندر وجوب ایچون دکلدر بسم الله
دیمك وصاغ الیله یمك وکشی کندی اوکندن یمك مستحبدر واجب دکلدر دیمك اولور امام غزالی
وامام نووی دخی بو یله دیمشلردر لکن امام شافعی رحمة الله علیه وجوب ایچون ایدیکن بعض
کتابنده تصریح ایتمشدر صیرفی دخی رساله شرحنده شافعیدن بویله نقل ایتمشدر بیضاوی
رحمة الله علیه منهاجنده * کل مما یلیك * حدیثن ندب ایچون مثال کتورمشدر وتاج الدین ابن
سبکی شرحنده اعتراض ایدوب شافعی رحمة الله علیه غیر موضعلرده تصریح ایتمشدر
هر کیمسه که نهیه عالم ایکن کندویه قریب اولمیان یردن اکل ایتسه عاصی وکنهکار اولور دیمشدر
شیخ الاسلام ابن حجر رحمة الله علیه بو خصوصی ذکر دنصکره ایتدی صاغ الیله یمك واجب ایدیکنه
صول الیله یمك حقنده وارد اولان وعید دلالت ایلر زیرا صحیح مسلمده وارد اولمشدر که فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بر کیمسه‌یی کوردیکه صول الیله یمك یر صاغ الکله
یه دیو امر ایتدی اول کیمسه قادر دکلم دیدی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری قادر
اولمیاسك دیو بیوردی اول کشی من بعد لقمه سنی اغزینه قالدیره مز اولدی اکر سؤال اولنوب فخر
عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری قباق آشی ایدکده مجمعندن کاسه‌نك اطرافنده قبانلری
اراشدیروب آلوب اکل ایدرایدی اکر هر کشی اوکندن یمك واجب اولسه رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری او یله ایتمز ایدی دینلور ایسه (جواب بودر که طعامی بیله اکل ایدن
کیمسه‌نك رضاسی اولدیغی تقدیرجه جائزدر اما انك خاطرینه خوش کلمیوب اینولداشنك او یله
ایتدیکنه راضی اولماز ایسه همان کندی اوکندن تجاوز ایتمیه دیدیلر (ابن بطال رحمة الله علیه
ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن او یله واقع اولدیغی انکیچون ایدیکه
کندینك او یله ایتدیکندن هرکز کیمسه انجمدیکن بیلور ایدی بلکه هر کشی خیر و برکت بیلوردیکه
فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك مبارك الی کندیلرا وکنده اولان اجزایه طوقنه دیو
بیوردی اما حقیقت حال بودر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك او یله ایتدیکی
قباق آشی سودیکن بیان صددنده ذکر اولنمشدر وارد اولان عبارة دخی بودرکه * اکل علیه السلام
الدباء وکانت تعجبه وکان یتبعها من حوالی القصعة * بیورلمشدر حاصلی فخر عالم صلی الله
علیه وسلم حضرتلری قباق آشی اکل ایتمشدر وقباق پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام
حضرتلرینه خوش کلور ایدی یدکلری زمانده کاسه‌نك اطرافنده‌کی قباغی یوقلار ایدی دیمك
اولور بو عباره دن فتی ظاهر در که سودیکندن شو یله ایدیکه کاسه‌نك اورتاسنده طعام تمام
اولدقدنصکره اطرافنده قلان جزئیاتی بیله یوقلیوب آلور ایدی دیمکدر ومعلومدر که بو زمانده
ایللر طعامدن استغنا ایدوب رغبت قالمدیغی زماندر قباغه محبت دخی بونکله ثابت اولور * وکل
مما یلیك لفظندن مراد بودرکه هر کشی رغبت واشتها ایله یمکه مشغول ایکن کیمسه‌نك اوکندن
لقمه قالدرمیه زیرا جائز که انك آرزو ایتدیکی لقمه‌یی آلمسك خاطری منکسر اوله دیمکدر بو معنی
قنده وقباق حکایتی قنده انی شبهه ایدینوب جوابنده تکلفات ارتکاب ایتمك عبث نسنه‌در

وطعامك جمله آدابندن بری دخی ال یومقدر (امام ترمذی رحمة الله علیه روایتنده رسول الله
حضرتلرندن مرویدرکه * برکة الطعام الوضوء قبله والوضوء بعده * بیورمشدر معناسی
طعامدن مقدم وطعامدن مؤخر ال یومق طعامك برکتنه سببدر دیمك اولور بعضیلر اولکی وضوء
لفظندن مراد وضوء شرعیدر ابدست آلمق دیمکدر ایکنجی لفظندن مراد وضوء لغویدر ال یومق
دیمکدر دیدیلر اما اولکی لفظی دخی وضوء شرعی یه حمل ایتمك لازم دکلدر ائمهٔ حنفیه‌دن
امام قاضیخان رحمة الله علیه فتواسنده همان غسل ید ایله تعبیر بیوروب * والسنة ان یغسل الید
قبل الطعام و بعده * دیو بیورمشدر وترمذینك بر روایتنده دخی بو یله درکه * وقرب الیه طعام
فقالوا الانأتیك بوضوء فقال انما امرت بالوضوء اذا قمت الی الصلوة * یعنی حضورشریفنه طعام
کتورلدی دخی ایتدیلر یا رسول الله سکا ابدست صوبی کتوره‌لم‌می ایتدی بنم آبدست آلمغه
مأمور اولدیغم همان نمازه طورملو اولدیغم زمانده‌در دیمك اولور بوندن دخی فهم اولنور که طعام
ایچون وضوء شرعی لازم دکلدر اولیحق سنت اولان ال یومقدر وال یومق دخی هر زمانده لازم
دکلدر ترکیده جائز دخی فخر کائنات افندیمز حضرتلری اسی طعام یمزدی (امام طبرانی رحمة الله
علیه نقلنده بلال بن ابی هریره رضی الله عنهما باباسندن روایت ایتمشدر که برکره رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك اوکنه بر چناق غایت اسی طعام کتورمشلر ایدی رسول الله
حضرتلری ایتدی * ان الله لم یطعمنا نارا * یعنی حق سبحانه وتعالی حضرتلری بزه آتش یمك
بیورمدی دیمك اولور (وابو نعیم رحمة الله علیه انس بن مالك رضی الله عنهمادن مرفوعا روایت
ایتمشدر که ایدردی * کان یکره الکی والطعام الحار و یقول علیکم بالبارد فانه ذو برکة الا وان الحار
لا برکة له * یعنی فخر کائنات افندیمز حضرتلری داغ یاقمغی واسی طعامی سومزایدی وایدردیکه طعام
باردی آیرلمك زیرا اول برکتلودر واسی طعامك برکتی یوقدر دیمك اولور و باردن مراد یمکه
قابل اوله دیمکدر یوخسه حرارت اثری قالمیه دیمك دکلدر (وائمهٔ حدیث رحمهم الله تعالی روایتلرنده
فخر کائنات افندیمز حضرتلرینك بر دمور لنمش اغاج قدحی وار ایدی دیمشلردر وقدح دیو
صو وشربت ایچه جك نسنه‌یه دیرلر انس بن مالك رضی الله عنهما ایتدی بن رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه جمیع اشربه‌یی ونبیذی وعسلی هپ بو قدحدن ایچورردم
(امام بخاری رحمة الله علیه روایتنده عاصم احولدن مرویدرکه ایتدی بن رسول الله حضرتلرینك
قدحنی انس بن مالکده کوردم چاتلامش دخی انس رضی الله عنه کمشله بند ایتمش ایدی
کوزل یصی قدح ایدی نضاردن ایدی دیو حکایه ایتمشدر ونضار ضم نون وضاد معجمه ایله
عود خالصه دیرلر دخی هر نسنه‌نك خالصنه دیرلر (ابن سیرین ایدر اول قدحده بر تیمور حلقه وار ایدی
انس رضی الله عنه مراد ایدندیکه آنی چیقاره دخی یرینه آلتوندن یاخود کمشدن بر حلقه وضع
ایلیه ابو طلحه رضی الله عنه ایتدی صاقن پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری ایتدیکی
نسنه‌یی تغییر ایلمه اندن انس فراغت ایلدی (امام قرطبی رحمة الله علیه مختصر بخاریده
ایدر بخاریدن بعض نسخ قدیمه‌ده کوردمکه ابو عبد الله بخاری رحمة الله علیه ایتدی بن اول
قدحی بصره شهرنده کوردم ایچندن صو ایچدم بعده نضر بن انسك میراثندن سکز کره
یوز بیکه آلنمشیدی دیدی وقدحك اصلی نبع دیدکلری اغاجدن ایدی دیمشلردر بعضیلر اثل
اغاجندن ایدی ورنکی صاری بلغه مائل ایدی دیدیلر والله اعلم بحقیقة الحال (ترمذی رحمة الله علیه
روایتنده فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری خوان اوزرنده طعام یمك و یوفقه اتمکین
یمك واقع اولمادی دیمشلردر (ابو نعیم رحمة الله علیه نقلنده یمك اوستنه او یخودن نهی بیوروب
قلبه قساوت و یرر دیرلر ایدی انکیچوندر که اطبا دیمشلردر که صحتن حفظ ایتمك استیان کشی اخشام

یمکین یدکدنصکره برمقدار سیر ایلمسون اکر یوز آدم دخی اولور ایسه کفایت ایلر یمک آردنجه
یاتماسون البته ضرر ایلر دیمشلردر وطعامدنصکره نماز قیلمق هضمی آسان ایلر (اما فخر عالم
صلی الله علیه وسلم حضرتلری شربی خصوصنده بیورمشلردر که طتلو صو کتوررلر ایدی
حضرت عایشه رضی الله عنها بیورمشدر که * کان یستعذب له الماء من بیوت سقیا * یعنی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه بیوت سقیادن طتلو صو کتوررلر ایدی دیمکدر وسقیا
دیدکلری مدینهٔ منوره یه ایکی کونلك یولده برچشمه در حاصلی مدینه قربنده بولنان صولردن حظ
ایتمیوب تااندن کتوررلر ایمش (ابن بطال رحمة الله علیه ایدر بو یله ایتمك رفاهیهٔ مذمومه دن
معدوددکلدر اما صو یه مسك و بعض طیب قومغی امام مالك رحمة الله علیه کریه کورمشدر
زیرا اسرافدر دیمشدر وطتلو صو بولمق قابل ایکن آجی صو ایچمکده نسنه یوقدر طتلو صو
طلب ایتمك مباحدر صالحلر ایتمشلردر وآجی صو ایچمکده فضیلت یوقدر دیدیلردخی
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری صغوق صوایله عسل شربتی ایچرلر ایدی
عسلده منافع چوقدر شربتی ایچمك وشویله یمك بلغمی زائل ایلر ومعده یی پاك ایدر واعتدالله
قرذیرر وسده لری آچر صغوق صو دخی باردرطبدر حرارتی دفع ایدرو بدنی حفظ ایلر (ترمذی
رحمة الله علیه روایتنده حضرت عایشه رضی الله عنها بیورمشدر که * کان احب الشراب
الیه صلی الله علیه وسلم الحلو البارد * یعنی فخر کائنات علیه اکمل التحیات افندیمز حضرتلرینه
زیاده سوکلو اولان شربت طتلو وصغوق اولان ایدی بو کلامدن حضرت عایشه نك
مرادی احتمالدر که صغوق صوایله بال شربتی اوله احتمالدر که نقیع اوله خرماصو یی یامکرر صو یی
یاخودقوری اوزوم صو یی درکه بونلری صو یه براغوررلر لذتلری چیقوب شربت اولور (امام
مسلم رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر که خرمایی اخشامدن اصلدررلر ایدی فخر کائنات
افندیمز حضرتلری شربتنی ایچرایدی اول کون واول کیجه دخی ایرته سی ایکندو یه دکین ایچرایدی
اکر دخی بقیه سی قالدی ایسه خدمتکارلره ایچوررایدی یاخودامر ایدوب بیانه دوکرلرایدی
اول کیجه دنصکره متغیراولوب مسکر اولمق خوفندن ایچمزایدی سودی کاه صافی ایچرایدی
کاه صغوق صوایله ایچرایدی زیراسودصاغلدیغی زمانده اسیجق اولوب اول مملکتلراسی یرلر
اولمغین سودك حرارتی صوایله کسرلرایدی دیدیلر (امام ترمذی نقلنده ابن عمر رضی الله عنهما
حضرتلرندن مرفوعا روایت اولنمشدر که * ثلثة لاترد اللبن والوسادة والدهن * یعنی اوچ نسنه
رداولنمز بری سودو بری یصدق و بری یاغ دیمکدر اما دهن شول یاغدیرلر که تخملردن و یمشلردن
چیقه حاصلی اصلی یردن بتمش اوله شیروغن وزیت و بونلرك امثالنه دهن دیرلر و بعضیلر درت
نسنه رداولنمامق رسول الله حضرتلرینك طریقندندر دیدیلر وجمع ایدوب بو بیتلری نظم ایتدیلر

* قد کان من سیرة خیر الوری *	* صلی علیه الله طول الزمن *
* ان لا یرد الطیب والمتکا *	* واللحم ایضا یااخی واللبن *

حاصلی خوشبوی نسنه لری و یصدیغی واتی وسودی رد ایتمامك رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینك طریقندن ایدی دیمك اولور (ابن القیم رحمة الله علیه ایدر فخر کائنات
علیه اکمل الصلوات حضرتلری طعام اوستنه صو ایچمز ایدی طعامی افساد ایتمسون دیو
خصوصا که صوقتی صغوق یاخود اسیجق اوله بهرحال مضردر دیمشدر (امام مسلم رحمة الله
علیه نقلنده صو یی اوتوررایکن ایچرایدی و بو یله ایتمك کندینك عادتی ایدی دیمشلردر برروایتنده
دخی ایاق اوزره طوررایکن ایچمکدن نهی بیورمشدر دیدیلر ومسلمك برروایتنده ابوهریره دن مرویدر که
* لایشربن احدکم قائما فمن نسی فلیستقی * دیو بیورلمشدر معناسی سیزك بریکز زنهار ایاق اوزره

طوررایکن ایچمه سون شول کیمسه که اونودوب ایچه قیٔ ایتسون دیمکدر (و صحیحینده ابن عباس
حضرتلرندن مرویدر که * اتیت النبی صلی الله علیه وسلم بدلو من ماء زمزم فشرب وهو قائم *
دیو بیورمشدر یعنی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه آب زمزمدن برقوغه کتوردم
ایاق اوزره طوررایکن ایچدی دیمکدر (وامام بخاری نقلنده حضرت علی دن مرویدر که ایاق اوزره
طوررایکن ایچدی دخی ایتدی خلق ایاق اوزره ایچمکی کریه کوررلر وتحقیقا فخر عالم حضرتلری
بن ایلدیکم کبی ایلمشدر مؤلف رحمة الله علیه ایدر بو ذکر اولنان حدیثلرهپ صحیح حدیثلردر
بونلرده اشکال وتعارض یوقدر بری برینه حقیقتده مخالف دکللردر رسول اکرم حضرتلری
کاه ایاق اوزره وکاه اوتوررایکن ایچدیکی ایکیسی دخی جائز ایدیکن بیاندر نهی بیورلدیغی کراهت
تنزیهیه محمولدر کندیلر قائما ایچدکلری جوازی بیاندر اکر سؤال اولنوب طوررایکن ایچمك کراهت
تنزیهیه ایله مکروه اولمق نیجه راست کلور که فخر عالم حضرتلری طوررایکن ایچدی دینلور ایسه
جوابی بودر که رسول الله حضرتلرینك فعلی جوازی بیان ایچون اولیجق مکروه اولمز بلکه
اول حضرتك اوزرینه بیان واجبدر دینلور اما اونودوب ایچن کیمسه قیٔ ایتسون دیو بیوردیغی
استحباب وندبه محمولدر یعنی قائما ایچن کیمسه کرکسه اونودوب ایچسون کرك قصد ایله ایچسون
مستحبدر بو حدیث صحیحدن اوتری قیٔ تکلف ایده دیمك اولور (امام نووی رحمة الله علیه بو یله
بیورمشدر محصلی بودر که اوتوررایکن ایچمك وطوررایکن ایچمك ایکیسیده جائزدر اما اوتوررایکن
ایچمك یکرکدر بر کیمسه طوررایکن ایچمش اولسه قیٔ ایتمك مستحبدر قیٔ ایتمدیکی تقدیرجه دخی
کراهت تحریمیه ایله مکروه دکلدر دیمك اولور (ائمهٔ مالکیه رحمهم الله تعالی قائما ایچمك لابأسدر
زیرا جبیر بن مطعمدن مرویدر که ایتدی بن ابو بکر الصدیق ایاق اوزره ایچرایکن کوردم دیو
بیوردی دیدیلر (وامام مالك رحمة الله علیه حضرت عمر وعثمان وعلی رضی الله عنهم ایاق اوزره
طوررایکن ایچدکلری بکا واصل اولمشدر دیرایدی دیدیلر وابوهریره دن مروی اولان * لایشربن
احدکم قائما * حدیثندن جواب و یروب ایتدیلر شیخ عبدالحق رحمة الله علیه اول حدیثك اسنادنده
عمرو بن حمزة العمری واردر اول ضعیفدر دیو بیوردی دیدیلر (بعض شیوخ ایتدی اظهر بودر که
اول حدیث ابوهریره اوزره موقوفدر یعنی ابوهریره دن روایت اولنمشدر اما ابوهریره پیغمبریمز
علیه الصلاة والسلامدن ایشتدم دیدیکی روایت اولنمامشدر دیدی حاصلی رسول الله حضرتلرینك
بیوردیغی ثابت دکلدر دیمك اولور اندن ایتدم بنم فهمده اظهر بودر که پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام حضرتلرینك قائما ایچدیکی جائز اولدیغنه دلالت ایلر ونهی حدیثلری مستحب واولی
اولانی اتمکه قندر مقدر زیرا قائما ایچمکده فی الجمله ضرر واردر انکیچون نهی ایتدی وکندی
ضررندن امین اولدیغیچون ایچدی بو تقدیرجه * فمن شرب فلیستقیٔ * دیوب ایچن کیمسه قیٔ ایتسون
دیو بیوردیغی بوکاحمل اولنور که ایچمك تحریك خلط ایلر قیٔ ایتمك اکا روا اولور دیدیلر و بو کلامی
تخعیك * انما نهی عن ذلك لداء فی البطن * دیدیکی مؤید اولور یعنی قائما ایچمك نهی اولندیغی
همان قارن مرضندن اوتریدر دیمك اولور (ابن القیم رحمة الله علیه ایتدی ایاق اوزره طوررایکن
ایچمکده برقاچ آفت واردر جمله دن بری بودر که تمام قانمق حاصل اولمز ومعده ده قرار ایتمز که
حتی جکر اعضایه قسمت ایلیه ومعده یه سرعتله ایرر پس خوف واردر حرارتی تبرید ایدوب اسافل
بدنه سرعتله ایندررجه وارمیه بونلرهپ ضرردر اما کاه کاه ایچمك ضرر ایتمز دیمشدر بوندن
فهم اولنور که نهی اولنان عادت ایدنمسی اوله (امام مسلم رحمة الله علیه نقلنده وارد اولمشدر که
ایچرکن اوچ کره تنفس ایدرایدی و بو یله ایتمك ایچون * انه اروی وامر أوابرأ * دیو بیورردی
یعنی بو یله ایلمك قاندرمه ده وشکمده وشفاو یرمه ده زیاده دردیمك اولورواوچ کره نفس آلمقدن

مراد اوج کره صو قابن آغزندن آیروب تنفس ایدوب ینه اغزینه آلمقدر دیدیلر (امام طبرانی نقلنده ابو هریره رضی الله عنه بیورمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اوج نفسده ایچرایدی صو قابن مبارك آغزینه یقین کتوریجك بسم الله دیرایدی آغزندن آیریجق الحمد لله دیرایدی اوج کره بو یله ایلرایدی دیمشدر بو یله دکلنه رك ایچمه ده چوق منافع یازوب براوغوردن ایچمه ده بعض مضرت بیان ایتمشلردر خصوصا اسی یرلرده براوغوردن صغوق صوایچمك فساد معده وضعف کبد حاصل ایلر عبدالله بن مبارك و بیهقی روایتلرنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن مرویدرکه * اذا شرب احدکم فلیمص الماء مصا ولا یعب عبا * دیو بیورمشدر محصلی چون سزك بریکز ایچر اولسه صو یی سوزه سوزه ایچسون بوطه بوطه ایچمسون دیمك اولور وصو یی آغزندن آیروب طشره ده تنفس ایتمکك وجهی ظاهردر که نفسله چیقن معده نك بخاری صو یه طوقنمسون دیمکدر وعادت کریمه‌لرندن بری دخی بو ایدیکه کندو یی ضیافته دعوت ایتدکلری زمانده بیله کیده‌جك کیمسه یی صاحب خانه یه اعلام ایدوب فلان کیمسه بزمله بیله کلدی اکر دونسون دیرایسك دونسون دیرایدی وکندویه قونق اولانلره برقاج کره یمك عرض ایلرایدی یعنی حجاب ایتمسونلر دیو قومك یك دیو بیوررلردی (بخاری رحمة الله علیه نقلنده وارد اولمشدر که سود ایچمك خصوصنده ابو هریره یه نیجه کره ایچ دیو بیوررایدی حتی شولقدر اولدیکه آرتق ایچه مزم یارسول الله دیو یمین ایلدی (امام بیهقی رحمة الله علیه مرسلا روایت ایتمشدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری برقومله طعام یسه جمله دنصکره ال چکرایدی تاکه دخی اشتهاسی اولان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك ال چکدیکنی کوروب فراغت ایتمك لازم کلمیه وابن عمر حضرتلرندن مرویدرکه سفره قوندیغی زمانده یرندن کیمسه قالقمیه اکر طویدی ایسه دخی قالقمیه تا ایللر فارغ اولنجه اوتوره دیو بیورمشدر دخی عادت کریمه سی بو ایدیکه برقومك قتنده طعام یسه انلره دعا ایتمینجه مجلسدن طشره چیقمزایدی عبدالله بن بسرك مرویلرنده * اللهم بارك لهم فیما رزقتهم واغفر لهم وارحمهم * دیو دعا ایلدی وسعد حضرتلرینك مرویلرنده * افطر عندکم الصائمون واکل طعامکم الابرار وصلت علیکم الملائکة * دیو بیوردی یعنی سزك قتکزده صائملر اورجلرین آچدیلر وصالحلر طعامکزی یدیلر وملکلر سزه دعا ایتدیلر دیمك اولور وعمرو بن الحمق دیدکلری کیمسه فخر کائنات علیه افضل الصلوات افندیمز حضرتلرینه سود ایچورمش ایدی * اللهم امتعه بشبابه * دیو اکا دعا ایلدی یعنی یارب یکتلکیله اکا سن برخوردارلق و یر دیمك اولور روایت ایدرلر که اول کیمسه سکسان یاشنه واردی دخی صقالنده بر آق قیلی کورنمزایدی ابن سنی رحمة الله علیه بو یلجه روایت ایلمشدر

) نوع ثانی (رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك لباسی وشربی وفراشی بیانندهدر

(بخاری رحمة الله علیه بو مقامده * باب ما کان النبی صلی الله علیه وسلم یتجوز من اللباس * دیو تعبیر ایتمشدر معناسی توسع ایدوب لباس قسمندن برصنفه اقتصار ایله تضییق ایتمزایدی قنغی صنفدن اولور ایسه کیردی دیمکدر یاخود نفیس وبهالو لباس طلبیله تضییق ایتمزایدی همان میسر اولاننه ایسه آنی استعمال ایدرایدی دیمکدر دیدیلر (قاضی عیاض رحمة الله علیه ایدر ضرورت اقتضا ایتدیکی نه ایسه آنکله اکتفا ایدوب کیرو فلانته رغبت ایتمزایدی اکثر احوالده شمله وکساء خشن وردالر وازارلر کیررایدی وآلتون دکه اطلس قفتانلری پاره پاره ایدرایدی دخی مجلسده حاضر اولانلره قسمت ایلرایدی دیمشدر یعنی بعض غزالرده غنیمت النسان دکه اطلس ودیبا قفتانلری قطعه قطعه کسوب صحابه کرامه تقسیم ایدرایدی انلر دخی صتارلر ایدی قیمتیله انتفاع ایدرلر ایدی وانکیچون فاخر لباسلره رغبت ایتمز ایدیکه لباسلر ایله

مفاخرت ایلمك خصال شرف وجلالتدن دکلدر رجاله لایق دکلدر نسا طائفه سنك شانیدر همان لباس باینده ممدوح اولان پاك کیدر وجنسندن وسطین کوزدلمكدر وکندی امثالی اولانلر کیدیکی نسنه اولوب کندی جنسنك مروتن اسقاط ایدر نسنه اولمامقدر مثلا دانشمند طائفه سی علیجه وسائر بو غاصی قفتانجقلر کیمك کندی اقرانك عرضنه خلل ویرمز اما عبالر کیمك وکبه‌لر کیمك مناسب دکلدر زیرا انلرك معتادی دکلدر صوفیلر وشیخلر عبا وکبه کیسه‌لر مناسبدر زیرا انلرده معتاد اولمغین کیمسه تعییب ایلمز (ابو نعیم رحمة الله علیه حلیه‌ده ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن مرفوعا روایت ایتمشدر که * ان من کرامة المؤمن علی الله نقاء ثوبه ورضاه بالیسیر * بیورلمشدر یعنی تحقیقا مؤمنك لباسی پاکلکی وجزئی نسنه‌یه راضی وقانع اولمه‌سی حق سبحانه و تعالی حضرتلرینه اکرامندر دیمك اولور و ینه ابو نعیم بر روایتده (جابر رضی الله عنه حضرتلرندن نقل ایدر که برکون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری برکیرلو کیمسه‌یی کوردی دخی شو کیشی قفتانلرینی پاك ایده‌جك برنسنه بوله مزمی دیو بیوردی وکندی لباس قسمندن بدنه انفع واخف اولانی اختیار ایدر ایدی مبارك عمامه‌سی اولدکلو بیوك دکل ایدیکه اندن مبارك باشی انجنه واولقدر کوچك دخی دکل ایدیکه اسیدن وصغوقدن صاقلمغه کفایت ایتمیه شو یله میانه عمامه ایدی وصاردیغی زمانده برمقدار اوجنی بوغاز آلتندن طولاشدیررایدی زیرا بوینی اسیدن وصغوقدن صاقلر وآته بندکده وغزالرده آت صالمقده دشمکدن سالم اولور بو یله ایتمکه لسان عربده تحنیك دیرلر بو تحنیك مستحب ایدیکن استدلالده ابن الحاج رحمة الله علیه مدخل آدلو کتابنده چوق کلام ایتمشدر اندنصکره عمامه مباح باینده اولیجق بوکا متعلق اولان سنتلره رعایت اولنمق کرکدر مثلا صاغ ال ایله طوتمق و بسم الله دیمك کبی اکر جدید ایسه لباس جدید کیدکده فخر کائنات حضرتلرندن وارد اولان اذکار وادعیه‌دن اوقومق کبی وتحنیك ایلمك واوجلرین صارقتمق کبی وعمامه یی کوچك ایتمك کبی وکوچك ایتمك حدنده بوغاز آلتنده اولاندن وصارقندقلری اوجلردن غیری یدی ذراع مقداری اوله اکرشو یله که صغوقدن واسیدن صاقنمق ایچون برمقدار دخی زیاده ایتسه‌لر جائزدر دیمشدر اندنصکره (وما آتیکم الرسول فخذوه وما نهیکم عنه فانتهوا) آیت کریمه‌سین ذکر ایدوب ایمدی سنك اوستکه لازم اولسونکه ایچ طونی اوتوررایکن کیه‌سك وعمامه یی اباق اوستنه طوررایکن صاره‌سك دیو بیورمشدر ومبارك یکلرین بیلکلردن اوزون ایتمزدی شمدیکه زمانده اولان واسع واوزون یکلر کبی ایلمزایدی بونلرهب اسرافدر (امام ترمذی رحمة الله علیه نقلنده اسما بنت یزید رضی الله عنها * کان کم قمیص رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم الی الرسغ * دیو بیورمشدر یعنی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری مبارك کوملکینك یکی بیلکه‌دك ایدی دیمکدر بوندن زیاده ایلمزایدی تاکه طوتمغه قاپمغه مانع اولمیه واکسك ایتمزایدیکه اسیدن وصغوقدن صاقلمغه کفایت ایده مبارك رداسنك وکوملکینك اتکلری مبارك ساقلرینك اورته‌لرینه وارنجه ایدی زیاده اوزون اولسه طوپوقلردن تجاوز ایتمزایدی وقیصه اولسه بالدراتلرندن یوقارو اولمزایدی (ترمذی رحمة الله علیه روایتنده اشعث بن سلیم رضی الله عنه ایتدی ایشتدم عمته‌مدنکه اول دخی عمه‌سندن روایت ایدوب ایدرایدیکه برکون مدینه‌ده کیدرکن آردمدن برکیمسه * ارفع ازارك فانه اتقی وانقی * دیدی یعنی ازارکی قالدر زیرا قالدرمقده تقوی و پاکلك زیاده‌در دیمك اولور اول خاتون ایتدی دوندم باقدم مکر سو یلین رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایمش بن ایتدم یارسول الله بو بردهدر دیدم ایتدی سن بکاتابع اولمزمیسك بنده باقدم کوردم فخر کائنات علیه افضل الصلوات افندیمز حضرتلرینك مبارك ازاری ساقلرینك نصفنه‌دك ایدی دیمشدر (امام طبرانی نقلنده ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدرکه ایتدی

بن ازاریمی اوزاتمش ایدم فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بنی بو یله کوردی دخی
یا ابن عمر * کل شیء لمس الارض من الثیاب فی النار * دیو بیوردی (وامام بخاری نقلنده
ابوهریره رضی الله عنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن روایت ایتمشدر که * ما اسفل
من الکعبین من الازار فی النار * دیو بیورمشدر (خطابی رحمة الله علیه ایدر بونلرك معناسی بودر که
بر کیمسه نك لباسی طوپوقلرندن اشاغی اینسه انك طوپوغندن اشاغیسی آتش جهنم ایله معذب اولور
دیمکدر ینه امام طبرانی نقلنده عبدالله بن مغفل مرفوعا روایت ایتمشدر که * ازرة المؤمن الی
انصاف ساقیه ولیس علیه حرج فیما بینه و بین الکعبین وما اسفل من ذلك فنی النار * بیورلمشدر
بونکده محصلی بودر که مؤمن اولان کیمسه نك ازار بغلمه سی شول هیئت اوزره کرکدر که ساقلرینك
اورته لرینه واره وساق اورته سیله طوپوق اورته سنه دك اوزاتمق دخی جائزدر اندن اشاغی ایتمك
جائز دکلدر دیمك اولور اما شو یله معلوم اوله که بو ذکر اولنان وعیدلر شول کیمسه یه کوره در که
لباسن اوزاتدیغی تکبر وتفاخرندن اوله ایللره قارشو کبر و عظمتله صالنی یورمك ایچون اوله
دیو بیورمشلردر زیرا بر حدیث شریفده ازارنی وکوملکنی ودلبندینك اوجنی تکبر طریقیله اوزادن
کیمسه لره وعید وارد اولمشدر سالم بن عبدالله رضی الله عنهما اتاسی عبد الله بن عمردن اولدخی
مفخر موجودات علیه افضل التحیات حضرتلرندن روایت ایتمشلردر که * الاسبال فی الازار
والقمیص والعمامة من جرمنها شیئا خیلاء * الحدیث پس بو روایتده بیان اولنمشدر که
فساد بونده در که تکبر طریقیله اوزاده لر و بو طریقله اوزاتمغك فسادی همان ازاره مخصوص
دکلدر (طبرانی رحمة الله علیه ایدر خبرلر ازار لفظیله وارد اولدیغی انکیچوندر که سرور عالم
علیه الصلاة والسلام حضرتلری زماننده اکثر ناس ردا وازار کیرلر ایدی صکره دن خلق
قبصلر ودرا عه لر کیمکه باشلدیلر بونلرك دخی نهیده حکملری ازار حکمی کبی اولدی
یعنی تکبر طریقیله ازاری اوزاتمق نیجه حرام ایسه سائر لباسی اوزاتمق دخی بو یله در دیمك اولور
وعمامه اوجنی اوزاتمغك فسادی عادت عربدن زیاده اوزاتمقده در هر بارکه عادتدن زیاده اوله
ممنوع قیلندن اولور اما شول اوزون و بول یکلر دخی بو قبیله ده داخل اولورمی اولمازمی محل نظردر
ظاهر بودر که حد اعتدالدن زیاده سی اهل حجاز ایتدکاری کبی بو قبیلدن اوله ابن خطیب
قسطلانی رحمة الله علیه بو یله دیمشدر (ابن القیم رحمة الله علیه ایدر * واما هذه الاکام الواسعة
الطول التی هی کالاخراج وعمائم کالابراج فلم یلبسها علیه السلام هو ولا احد من الصحابه * یعنی
شول واسع واوزون هکبه کبی یکلر وشول برجلر کبی صارقلر که واردر انلری نه رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری کیمشدر ونه اصحابندن بر کیمسه کیمشدر دیمکدر دخی ایتدی بونلرك
جوازنده نظر واردر زیرا خیلاء جنسندندر یعنی بو یله ایتمك تکبر قسمندندر دیدی (صاحب المدخل
رحمة الله علیه ایدر بصیرتی اولان کیمسه یه مخفی اولمز که شمدیکی زمانده اهل علم یکنلرك بعضنك
یکلرنده تضییع مال واردر که اندن نهی اولنمشدر زیرا بو یکلردن کسیلان پاره بر غیری یه قفتان
اولور دیمشدر و بو کلام علمای عرب یکلرینه کوره در که فی الحقیقه دیدکلری کبی هر بری
بر هکبه کیدر وحسن ولطافتی نه ایدیکی اصلا ادراك اولنمز و بیورمشلردر که خلق یکلر اوزاتمق
بابنده اتفاق ایتمشلردر و هر طائفه نك بر کونه لباسی واردر که غیریلردن آنکله ممتاز اولورلر هر بارکه
تکبر قارشمیه عادت حسبیله استعمال اولنه ومادامکه یره سورتمیه حرام اولمز والا حرمنده شك یوقدر
(قاضی عیاض رحمة الله علیه شول اوزونلقده و بوللقده معتاددن زیاده اولان لباسلرك
کراهتن علمادن نقل ایتمشدر امام بخاری قتنده ابوهریره رضی الله عنهدن مرفوعا روایت اولنان
بر حدیث شریفده مذکوردر که بر کیمسه بر فاخر حله ایچنده عجبله کیدرکن یره کچدی قیامته دکن

اینوب کیمه ده در دیو بیورلمشدر (امام طبرانی وابوداود روایتلرنده وارد اولمشدر که * ان رجلا
ممن کان قبلکم لبس بردة فتبختر فیها فنظر الله الیه فمقته فامر الارض فاخذته * بیورلمشدر یعنی تحقیقا
سزدن اول اولانلردن بر کیمسه بر برده کیدی دخی اول برده نك ایچنده صالندی حق سبحانه وتعالی
حضرتلری اول کشی یه نظر ایتدی دخی غضب ایدوب یره امر ایلدی اندن یر اول کیمسه یی طوتدی
دیمکدر بو وعیدلر رجاله ونسایه متناولدر انکیچون ایدیکه ام المؤمنین ام سلمه رضی الله عنهما
فهم ایدوب یا خاتونلر اتکلرینی نیجه ایتسونلر دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری ایتدی بر قارش اوزاتسونلر ام سلمه ایتدی ایقلری آچق قالور اندن بیوردیکه بر ذراع
اوزاتسونلر اندن زیاده اوزاتمسونلر ذکر اولنانك حاصلی بودر که رجال طائفه سنك ایکی
حالی واردر بریسی مستحب اولمق مرتبه سیدر که ازارنی ساقی اورته سنه دك قیصه ایتمکدر بری دخی
جواز مرتبه سیدر که طوپوقلرینه دك اوزاتمقدر کذلك نسا طائفه سنك دخی ایکی حاللری واردر
بریسی مستحب اولمق مرتبه سیدر که رجاله جائز اولان مرتبه دن بر قارش اوزاتمقدر بری دخی
جواز مرتبه سیدر که اندن بر ذراع اوزاتمقدر (امام نووی رحمة الله علیه ایدر ظواهر احادیث
خیلا ایله مقید اولمه ده دلالت واردر که تحریم خیلا یه مخصوص اوله یعنی اوزون لباسلرك حراملغی
تکبر وتفاخر ایتمکه کوره اوله مطلقا حرام اولمیه والله اعلم (روایت اولنور که پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام حضرتلرینك بر عمامه سی وار ایدی آدی سحاب ایدی آلتنه قلنسوه کیرایدی قلنسوه
بر تاجدر اوستنه دلبند صررلر اما فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کیدیکی قلنسوه
نه شکل اوزره ایدی کیمسه تصویر ایتمامشدر بعضیلر باشه کیلان یغمورلقدر دیدیلر شمدیکی زمانده
دیار عربده قلنسوه دیمکله معروف باشه کیلور نسنه واردر ولکن پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام
حضرتلرینك کیدیکی بو هیئت اوزره می ایدی دکل می ایدی کیمسه تعیینه قادر دکلدر (امام ترمذی
رحمة الله علیه جابر بن عبد اللهدن روایت ایلیوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری مکهٔ مکرمه یی فتح ایتدیکی کون مبارك باشنده سیاه عمامه وار ایدی مکه شهرینه
سیاه عمامه ایله کیردی دیو بیورمشدر (امام بخاری روایتنده انس بن مالك رضی الله عنه بیورمشدر که
* دخل عام الفتح وعلی رأسه المغفر * یعنی فتح مکه یلنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری مکه شهرینه دخول ایتدی شول حالده که مبارك باشنده مغفر وار ایدی دیمشدر مغفر
شول تولغه یه دیرلر که زرخدن طاقیه کبی اورولمش اوله بعضیلر بو ایکی حدیث بینن
جمع ایدوب جائزدر که سیاه عمامه مغفرك اوستنه صارلمش اوله دیدیلر اما قاضی عیاض بو طریقله
جمع ایتدیکه اول شهره کیردیکی زمانده مبارك باشنده مغفر وار ایدی اندن مغفری کیدی وسیاه
عمامه صاراندی زیرا عمرو بن حارث اتاسندن شو یله روایت ایتمشدر که خطبه اوقودیغی زمانده
مبارك باشنده سیاه عمامه وار ایدی دیمشدر بوندن فهم اولنور که مغفری مقدم کیمش اوله زیرا خطبه
اوقمق فتح تمام اولدقدنصکره کعبه قپوسی یاننده واقع اولمش ایدی دیدی ابن عراقی رحمة الله
علیه بو طریقله جمعی اولکیدن ترجیح ایتمشدر (عبدالله بن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن
مرویدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری عمامه صاراندیغی زمانده اوجن صارقیدر ایدی
و بو دیارده اکا طیلسان دیرلر اما طائفهٔ عربك طیلسان دیدکلری غیری نسنه در اشاغیده بیان
اولنور ان شاء الله تعالی (امام مسلم روایتنده عمامه نك اوجنی مبارك یغرنی اورته سنه دکین
صارقیدر ایدی دیو بیورلمشدر (ابو محمد بن حبان دخی عمامه یی مبارك باشنه صارر ایدی واوجنی
آردندن صوقوب یغرنی اورته سنه صارقیدر ایدی دیو روایت ایتمشدر (ینه امام مسلم رحمة الله
علیه عمرو بن حارثدن بو یله روایت ایتمشدر که * رأیت النبی صلی الله علیه وسلم علی المنبر وعلیه

عمامهٔ سوداء قد ارخى طرفها بين كتفيه * بيورمشدر يعنى فخر كائنات عليه افضل الصلوات
افنديمز حضرتلرينى منبر اوزرنده كوردم مبارك باشنده سياه عمامه‌سى وار ايدى اوجنى يغرينى
اورته‌سنه صارقتمش ايدى ديمكدر والحاصل عمامه‌نك اوجن صارقيتدقلرى نيجه حديث شريفله
ثابت اولمشدر (ومسلمدن بعض روايتده جابر رضى الله عنه * دخل مكة وعليه عمامة سوداء * ديو
بو حديثده اوجن صارقيتمق ذكر اولنمديغندن فهم اولنور كه هر زمانده صارقيتمزلر كاه كاه ايدرلر ايمش
ديديلر (ابن القيم رحمة الله عليه هدى نبوى آدلو كتابنده ايدر شيخ الاسلام ابن تيميه رحمة الله عليه
اوج صارقيتمق سببنده بر عجب نسنه ذكر ايدوب بيورديكه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى مدينده بر كيجه بر واقعه كورمش ايدى همان اول صباح عمامه‌سنك اوجنى صارقيتدى
واقعه دخى بو ايديكه رب العزتى كوردى اندن ايتدى * يا محمد فيم يختصم الملأ الاعلى * يعنى كوكلر
خلقى نه نسنه‌ده برى برى ايله خصومت ايدرلر خصومتدن مراد مباحثه‌در فخر كائنات صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرتلرى ايدر بن * لا ادرى * ديدم يعنى بيلمزم ديدم همان الينى ايكى يغرنمك
اورته‌سنه قوديغى كبى ما بين السماء والارض بيلدم ديدى ترمذى بو حديثى ذكر ايتمشدر
وامام بخارى حضرتلرينه دخى بو حديثدن سؤال ايتديلر صحيحدر ديو جواب ويردى (ابن ابى
شيبه رحمة الله عليه حضرت على رضى الله عنهدن شويله روايت ايلر كه ايتدى فخر عالم صلى الله
عليه وسلم حضرتلرى بكا عمامه صاردى دخى اوجنى اوموزمه صارقيتدى و بيورديكه * ان الله
امدنى يوم بدر ويوم حنين بملائكة معممين هذه العمة * يعنى تحقيقا حق تعالى حضرتلرى
بدر وحنين غزالرنده بنى بو هيئتلو عمامه‌لر كيمش ملكلر ايله امداد ايلمشدر يعنى ياردم يتشديرمشدر
ديمك اولور ودخى بيورمشدر كه * ان العمامة حاجز بين المسلمين والمشركين * حاصلى عمامه
اهل اسلامله مشركلر ما بيننى فرق ايدر ديمك اولور ابو داود رحمة الله عليه عبد الرحمن بن عوف
حضرتلرندن روايت ايتمشدر كه ايتدى رسول الله حضرتلرى بكا عمامه كيدردى او كومدن وآردمدن
اوجلرينى صارقيتدى بو روايتلردن معلوم اولديكه عمامه‌نك اوجن صارقيتمق بر قاچ طريقله
واقع اولمش ايمش (ترمذى رحمة الله عليه روايتنده ركانه رضى الله عنه حضرتلرندن مرويدر كه
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى * ان فرق ما بيننا وبين المشركين العمائم
على القلانس * ديو بيورمشدر يعنى تحقيقا بزم ايله مشركلر اورته‌سنده فرق قلنسوه‌لر اوستنه
صارلمش عمامه‌لردر ديمك اولور (ينه ترمذى نقلنده ابى كبشة الانمارىدن مرويدر كه اصحاب رسولك
قلنسوه‌لرى يصى ايدى باشلرينه ياپشورايدى سيورى دكل ايدى ديمشدر (حضرت عايشه
رضى الله عنهادن مرويدر كه فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك بر آق
قلنسوه‌سى وار ايدى ديو بيورمشدر ولباس قسمنده كوملكى زياده سور ايدى ام سلمه رضى الله عنها
* كان احب الثياب الى رسول الله صلى الله عليه وسلم القميص * ديو بيورمشدر واول زمانده اولان
كوملك شمديكى زمانده اولان دكه‌لو ساده قفتان كبى اولور ايدى (ترمذى رحمة الله عليه
نقلنده معاوية بن قره رضى الله عنه باباسندن روايت ايلمشدر كه ايتدى بز بر زمانده مزينه قبيله‌سندن
بر طائفه ايله رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه بيعت ايلمكه كلمش ايدك
ارقه‌سنده اولان مبارك كوملكنك دكه‌لرى چوزلمش ايدى يقه‌سندن اليمى صوقدم دخى مهر نبوته
ياپشدم ديمشدر (دمياطى رحمة الله عليه روايتنده انس بن مالك رضى الله عنهمادن مرويدر كه
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك مبارك كوملكى پنبه‌دن ايدى ديمشدر
وامام ترمذى نقلنده حضرت انسدن مرويدر كه * كان احب الثياب الى رسول الله صلى الله
عليه وسلم يلبسه الحبرة * بيورمشدر وحبره بردنك بر نوعيدر كه آنده قزللق اونى وار ديمشلر

وينه ترمذى روايتنده ابى رمثه‌دن منقولدر كه ايتدى پيغمبرمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينى
كوردم اوزرنده ايكى يشل برده وار ايدى وابو داود روايتنده عطاء بن ابى يعلى كندى باباسندن
نقل ايتمشدر كه * رأيت رسول الله صلى الله عليه وسلم يطوف بالبيت مضطبعا ببرد اخضر * ديمشدر
يعنى فخر كائنات عليه اكمل الصلوات حضرتلرينى كوردم بيت اللهى طواف ايلر ايدى شول حالده كه
بر يشل برده ايله اضطباع ايتمش ايدى ديمكدر واضطباع برده‌نك بر اوجن قولتوق آلتندن آلمغه
ديرلر (امام ترمذى رحمة الله عليه عروة بن مغيرة بن شعبه‌دن اول دخى اتاسندن روايت ايتمشدر كه
* ان النبى صلى الله عليه وسلم لبس جبة رومية ضيقة الكمين * ديدى يعنى عليه الصلاة والسلام
حضرتلرى بر يكلرى طار رومى جبه كيدى (وامام بخارى ابى ذره رضى الله عنه حضرتلرندن
روايت ايلر كه * اتيت النبى صلى الله عليه وسلم وعليه ثوب ابيض * ديو بيورمش يعنى بن پيغمبرمز
عليه الصلاة والسلام حضرتلرينه كلدم شول حالده كه مبارك آرقه‌سنده آق قفتان
وار ايدى ديمك اولور وحضرت عايشهٔ صديقه‌دن مرويدر كه * خرج النبى صلى الله عليه وسلم
ذات غداة وعليه مرط شعر اسود * ديو بيورمشدر يعنى فخر كائنات عليه اكمل التحيات افنديمز
حضرتلرى بر صباح اودن چيقدى شول حالده كه مبارك آرقه‌سنده سياه صوف لباس وار ايدى
ديمكدر (وشيخين روايتلرنده انس بن مالك رضى الله عنهما بيورمشدر كه * كان رسول الله
صلى الله عليه وسلم يلبس الصوف وكان له عليه السلام كساء ملبد يلبسه ويقول انما انا
عبد البس كما يلبس العبد * يعنى فخر عالم حضرتلرى صوف كير ايدى و بر يمالو كسوه‌سى وار ايدى
آنى كير ايدى دخى بن قوله‌م قولدن غيرى نسنه دكلم قوللر كيديكى لباس كبى كيرم دير ايدى بو روايتلرك
جمله‌سندن فهم اولنور كه رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك لباس بابنده بر نوعه اختصاصى
يوق ايمش نه وصفده و نه لونده هر بار معين لباس كيمزلر ايمش مثلا رومى وعربى وآق وسياه و يكى
واسكى هر نه كه راست كلور ايسه كيمك جائز ايمش اكر سؤال اولنوب معلوم اولديكه سلف صالحين
رحمهم الله تعالى اسكى و يمالو قفتان كيمه‌ده عليه الصلاة والسلام حضرتلرينك سنتنه اقتدا
ايدوب عبد وخدام لباسن اختيار ايدرلر ايمش يا سبب نه‌در كه صوفيون طائفه‌سندن شاذليه جماعتى
كندولرى فاخر لباسلر ايله تزيين ايدرلر با وجود كه طريقلرى سنت نبويه‌يه اقتدا ايتمكدر دينلور ايسه
(سيد على الوفوى قدس سره بونك جوابنده شويله بيورمشدر كه سلف صالحين رحمة الله عليهم
اجمعين نظر ايدوب كورديلر كه اهل غفلت دنيا ايله مفاخرت ايدوب اسباب دنيويه‌يه بر وجهله
كوكل و يرمشلر كه بانلرنده مقصود اصلى بالكليه متروك اولوب ظاهرلرين زينتدن غيرى بر نسنه
قالمامش لاجرم انلره مخالفت قصد ايدوب كنديلر دخى تعمير قلب وتصفيهٔ باطندن غيره اصلا
التفات كوسترميوب آنلرك عزت ورغبت ايتدكلرى متاع دنيويدن اعراض ايتديلر وتعظيم ايتدكلرين
تحقير ايلديلر اسكيجه و يمالوجه خرقه‌لر ايله قناعت ايدوب عمارت ذات وتزكيهٔ صفاته مشغول
اولديلر ولكن طول زمان ايله بو طائفه‌نك اراسنه اشرار قار يشوب تحصيل دنيا ايچون جبه وخرقه
كيمكى دام حيله وتزوير ايتديلر بو هيئته اهل فساد چوغالدى بر مرتبه‌يه وارديكه سلف طريقه‌سى
بونلره مخالفتده بولنور اولدى زيرا انلرك قصدى اهل غفلته مخالفت ايدى واهل غفلت
شمديكى زمانده بو صورته كيريجك بونلرك صورتلرين تركله مخالفتلرى لازم كلدى والحاصل
شاذليه‌نك نظرلرى معنايه اولدى صورته اولمدى دنيا وغفلت اهلى هر قنغى صورتده بولديلر ايسه
مخالفت ايتديلر ودرويشلك قلب حالىدر صورت حالى دكلدر لطيف لباسلر كيمكله زائل اولمز
حديث صحيحده * ان الله جميل يحب الجمال * بيورلمشدر معناسى ظاهردر و بر حديث شريفده
دخى * ان الله يحب النظافة * بيورلمشدر يعنى تحقيقا حق جل وعلا حضرتلرى پاككلكى سور

دیمکدر ابی الاحوص جشمی رضی الله عنه اتاسندن بو یله روایت ایتمشدر که ایتدی رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بنی اسکی لباسلر ایله کوردی دخی ایتدی
هیچ سنک مالک وارمیدر بنده نعم یارسول الله واردر دیدم ایتدی نه اصل مالک واردر بن
حق تعالی حضرتلرینک ویردیکندن هب واردر دوه وقیوندن دیدم حق سبحانه وتعالی
حضرتلرینک اثر نعمتی اوزرکده کورنسون دیو بیوردی جابر رضی الله عنه بیورمشدر که برکره
صاچلری طاغلمش برکیمسه‌یی کوردی دخی بو کشی باشنی سترایده جك برنسنه بوله مزمی ایدی
دیو بیوردی و برکیرلنمش قفتانلو کیمسه‌یی کوردی دخی بو کشی لباسینی یو یاجق نسنه بوله‌مزمی
دیو بیوردی (وسننده وارد اولمشدر که * ان الله یحب ان یری اثر نعمته علی عبده * یعنی تحقیقا
حق جل وعلا حضرتلری نعمتنك اثرینی قولنك اوزرنده کورمکی سور دیمکدر و بیورمشلردر که
حق تعالی حضرتلرینك اثر احسانی کشینك اوزرنده ظهور ایتمك شول جمالدندر که حق تعالی
حضرتلری انی سور واظهار نعمت شکر نعمتدر بو جهتدن جمال باطن دخی اولمش اولور پس
جمال ظاهر اولان اثر نعمتی وجمال باطن اولان شکر نعمتی حق تعالی حضرتلری قولنك اوزرنده
مشاهده قلمغی سور بو اجلدندر که قولنك اوزرینه لباس اندرمشدر که ظاهرلرینه جمال ویره
نته کیم کلام قدیمنده بیورمشدر که (یابنی آدم قد انزلنا علیکم لباسا یواری سوآتکم وریشا ولباس التقوی
ذلك خیر) یعنی ای آدم اوغلنلری بز سزك اوزریکزه لباس ایندردك یعنی تدبیرات سماویه واسباب
نازله ایله سزك ایچون لباس خلق ایتدك که عورتلریکزی اورتر ودخی شول اصلی لباس خلق
ایتدك که انکله تجمل ایدرسز یعنی لطیف لباسلر که آنلر ایله حسن وجمال بولورسز ولباس
تقوی یعنی الله تعالی حضرتلرینك قورقوسی هر لباسدن خیرلیدر دیمك اولور (قاضی رحمة الله علیه
بو یله تفسیر ایتمشدر پس بو آیت کریمه مقتضاسنجه کشینك ظاهری پاك ولطیف لباس ایله
آراسته وباطنی حلیهٔ تقوا ایله پیراسته قلمق حق جل وعلا حضرتلری قتنده معتبر نسنه اولدیغی
معلوم اولدی و بیورمشلردر که حق تعالی حضرتلری اقوالده وافعالده وهیئتده ولباسده جمالی
سودیکی کبی بو ذکر اولنانلرده قبح اولمغی سومز پس جمالی واهل جمالی سور وقبحی واهلنی سومز
دیدیلر (وشو یله معلوم اوله که لباس وهیئتده جمال اوچ نوع اوزره در بر نوعی ممدوحدر و بر نوعی
مذمومدر وبر نوعی نه ممدوح ونه مذمومدر اما اولکیسی شول نوعدر که حق تعالی حضرتلری
ایچون اوله حق جل وعلا حضرتلرینك طاعتنه وتنفیذ احکامنه متعلق اوله نته کیم رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایلچیلر کلدیکی زمانده تجمل ایدر ایدی یعنی لطیف
وخوب لباسلر ایله عرض جمال ایدر ایدی و بونك نظیری قتال ایچون آلات حرب طاقنوب
جنك یوزنده لباس حریر کیوب کفاره قارشو صالنی صالنی یوریمکدر هب بونلردن مقصود
اعلاء کلمة الله اولوب عرض شرف اسلام وشوکت دین سید الانام اولدیغیچون ممدوحدر
بو نیتله ایدنلر مثاب ومأجور اولورلر وایکنجی یعنی مذموم اولانی شول نوعدر که دنیا ایچون وریاست
ایچون کیوب قوشانمقدن مرادی خلق ایچنده لباسیله تفاخر وتکبردن غیری نسنه اولمیه منتهای
مطالبی کندوبی زینت وارایش ایتمك اوله واوچنجی نوعیکه نه ممدوح ونه مذموم اوله بو شول
قسمدر که ایکی غرضدن خالی اوله یعنی نه الله ایچون اوله ونه دنیا ایچون اوله همان شرع شریف
رخصت ویردیکی لطیف لباسلری کیوب قوشانه امانیتنده نه غرض شوکت اسلام اوله ونه
خلق اراسنده تکبر وتفاخر اوله بو تقدیرجه نه مدحه لایق اولور ونه ذمه مستحق اولور
وذکر اولنان حدیث شریفدن مراد بو یله دیمکدر که حق جل وعلا حضرتلرینه قولنك بو یله
ایتدیکی خوش کلور که لساننه صدق ایله جمال ویره وقلبنه اخلاص ومحبت وتوبه ایله جمال ویره
وجوارح واعضاسنه طاعت ایله جمال ویره وبدننه حق تعالی حضرتلری ویردیکندن پاك ولطیف

لباس کیدرمکله وانجاس واحداثندن ومکروه قیللردن پاك ایتمکله وسنت اولمغله وطرنق کسمکله
ودخی سنت نبویه‌یه موافق نکه وار ایسه انلر ایله زینت وجمال ویره دیمکدر (ورسول الله
حضرتلرینه لباس یراشمق خصوصنده جابر بن عبدالله رضی الله عنهدن مرویدر که ایتدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی بر آچقلق کیجه‌ده کوردم اوزرنده بر قزل حله
وار ایدی اکا نظر ایدردم وقمره نظر ایدردم بنم قتمده فخر عالم حضرتلری قمردن احسن ایدی
دیو بیوردی (دارمی وترمذی رحمة الله تعالی علیهما بو یلجه روایت ایتمشلردر و بنه ترمذی نقلنده
براء بن عازب رضی الله عنه بیورمشدر که بن آدم اوغلانلرندن بر کیمسه کورمدمکه قرمزی حله
ایچنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن کوزل اوله دیمشدر و بو معنایی ائمهٔ
حدیث اصحاب کرامدن عبارات متعدده ایله چوق روایت ایتمشلردر حاصلی بعض صحابهٔ
کرام رضی الله عنهم اجمعین فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه قرمزی حله بغایت
یراشدیغنی بیان بیورمشلردر وحله‌نك معناسی بر ازار ایله بر ردا دیمکدر ازار سابقا اشارت اولنان
اوزره شول نسنه درکه ایچ طونی یرینه فوطه کبی بلدن اشاغی‌یه باغلنورلر وردا اوست
قفتانیدر که جمله‌نك اوزرینه کیرلر واستارلو قفتانه دخی حله دیرلر (ابن القیم رحمة الله علیه ایدر
زنهار بو یله صانمیه‌سز که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك حله‌سی صافی
قزل اوله بو یله دکلدر بلکه حلهٔ حمرا دیدکلری ایکی یمنی برده درکه سیاه اراسنه یول یول
قرمزی آتلمشدر همان حلهٔ حمرا دیدکلری بو اجلدندر یوخسه صافی قرمزی کیمك قتی نهی اولنمشدر
(صحیح بخاری ومسلمده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری قزل اکر یصدقلرندن نهی
ایتدی دیو روایت اولنمشدر (وصحیح مسلمده ابن عمر حضرتلرندن مرویدر که ایتدی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بنم اوزرمده ایکی ثوب معصفر کوردی یعنی عصفر چیچکی
ایله بویانمش ایکی قفتان کوردی دخی ایتدی * ان هذا لباس الکفار فلا تلبسهما * یعنی
بو رنکلو قفتان کافرلر لباسیدر ایمدی بو ارقکده کی قفتانلری کیمه دیمك اولور ومعلومدر که عصفر
قزل بویادر دیدی ودخی ایتدی قزل لباس کیمك جوازنده نظر واردر وکراهتی شدت
اوزره در نه ظن ایدرسك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری صافی قزل کیمك احتمالی
وارمیدر حاشا وکلا که بو یله اوله همان بو شبهه حلهٔ حمرا لفظندن قوپمشدر دیدی بو مقامه
کلنجه ابن قیمك کلامیدر (امام نووی رحمة الله تعالی علیه ایدر ثیاب معصفره ده یعنی عصفر ایله
بویانمش قماشلرده علما رحمهم الله اختلاف ایتمشلردر صحابه وتابعیندن جمیع علما وانلردن صکره
کلنلر مباحدر دیدیلر (امام اعظم وامام شافعی وامام مالك دخی انلرك مذهبنه ذاهب اولوب
مباحدر دیدیلر اما (امام مالك رحمة الله علیه مباحدر ولکن غیریسین کیمك افضلدر دیدی
سائری بو سوزی سویلیوب همان مباحدر دیدیلر و بنه امام مالکدن بر روایتده اولر ایچنده وقبولر
اوکنده کیمك جائزدر اما مجلسلرده وپازارلرده وغیری یرلرده مکروهدر دیمك وارد اولمشدر (وعلمادن
برجماعت کراهت تنزیهیه ایله مکروهدر دیدیلر ونهی بیورلدیغنی تنزیهیه‌یه حمل ایتدیلر زیرا
ثابت اولمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری حلهٔ حمرا کیدی دیو بیورلدیغنی
و بو مقوله‌نك جائز ایدیکنی بیان ایچون فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
کندولر کیمك اولوردی (بعض علما دخی ایتدیلر نهی حج ایچون یاخود عمره ایچون احرام کیمش
کیمسه‌لره کوره در دیدیلر والله اعلم (اما فخر عالم علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك ازاری وصفنده
ابی برده رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدر که ایتدی عایشه رضی الله عنها بزه بر کساء و بر ازار
غلیظ چقاروب ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بو ایکیسنك ایچنده

قبض اولنمشدر دیدی (بخاری رحمة الله علیه بو یلجه روایت ایتمشدر و بر روایتده دخی بو عباره ایله
واقع اولمشدر * اخرجت الینا عایشة کساء وازارا غلیظا مما یصبغ بالیمن وکساء من هذه
التی تدعونها الملبدة * و بر روایتده * کساء ملبدا * دینلمشدر یعنی حضرت عایشه یمن دیارنده
ایشلنلردن بر یوغون ازار و بر کساء ملبد چیقاروب فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
بو لباسلرك ایچنده قبض روح اولندی دیدی وکساء ملبدك معناسی بعضیلر قولنجه یمالو کسوه
دیمکدر و بعضیلر قولنجه یوغون وصیق طوقونمش کچه یه بکزر کسوه دیمکدر و امام مسلم روایتنده
حضرت عایشه رضی الله عنها بیورمشدر که * خرج رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ذات
غداة وعلیه مرط مرحل من شعر اسود * یعنی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
بر صباح چیقدی شول حالده که اوزرنده بر مرط مرحل وار ایدی سیاه قیلدن دیمك اولور
ومرحل حاء مهمله نك فتحه سیله معظم وزنی اوزرینه در دیمشلر ومعناسنده اختلاف ایتمشلردر
اولی اولان خطابی رحمة الله علیه بیوردیغیدر که مخطط دیمکدر دیدی و مخطط اول قماشدر که آنده
یول یول رنکلو ایلك آتلمش اوله کرکی لر واسکندرانی الاجدلر هب مخططدر ومرط کسوه دیمکدر
محصلی بر سیاه قیلدن طوقونمش یول یول الاجه بر کسوه ایله چیقمش ایدی دیمك اولور (عروه
رضی الله عنه ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مبارك رداسنك اوزونلغی
درت ذراع ایدی وانی ایکی ذراع و برقارش ایدی دیدی و ینه آندن مرویدر که فخر کائنات
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك کیوب ایلچی یه چیقدیغی بر یشل ردا ایدی طولی درت ذراع
وعرضی ایکی ذراع برقارش ایدی دیمشدر (ومعن بن عیسی محمد بن هلالدن روایت ایلرکه
ایتدی بن خلفاء بنی امیه دن هشام بن عبد الملك ارقاسنده فخر کائنات علیه الصلاة والسلام
حضرتلرینك مبارك برده سنی کوردم حبره جنسندن ایدی ایکی حاشیه سی وار ایدی دیمشدر وحبره
بر قسم معروف برده در وحاشیه دیدیکی ایکی یانده سنجقدر (دمیاطی رحمة الله علیه روایتنده
ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که فخر عالم علیه الصلاة والسلام حضرتلرینی
کوردم ازاری مبارك سره سنك آلتندن بغلر ایدی وعمری کوردم سره سنك اوستندن بغلر ایدی
دیو بیورمشدر (امام مسلم رحمة الله علیه روایتنده حضرت عایشه نك قز قرنداشی اسماء رضی الله
عنهمادن مرویدر برکره بر جبه طیالسه کسروانیه چیقاردی یعنی عجم پادشاهی کیدیکی لباسلردن
بر جبه چیقاردی یقاسنده اطلس طوقی وار ایدی وچاکلری کنارینه اطلس دیکلمش ایدی ایتدی
بو جبه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك جبه سیدر حضرت عایشه ده ایدی
عایشه رضی الله عنها وفات ایتدیکی زمانده بن آلدم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری بونی مبارك آرقاسنه کیر ایدی بز بونی یو یوب صوایله مریضلره شفا طلب ایدرز
دیدی یعنی صوین ایچورمك کبی و یوزلرینه سورمك کبی نه ایسه ایلرز دخی شفا بولورلر دیمك
اولور بو روایتده دلالت واردر که حریرك هر جزئی آلتون کبی وخمر کبی حرام اولمیه طوق وسنجف
ایتمك جائز اوله اما آلتون وخمر نقدر آز اولورسه دخی حرام اوله (امام نووی رحمة الله علیه بویله
دیمشدر اما ائمۀ حنفیه قتنده بوزك قاشنده کی طاشه آلتون میخ جائزدر (وامام محمد قتنده صالنق
دیشی آلتون تل ایله بغلمق جائزدر (دخی روایت اولنور که مبارك آرقاسنده لباس کیرلنمك واقع
اولمزدی ولباسنه سکك قونمزدی ومبارك جسمنی سوری سکك وسائر موذی حیوانات انجتمزلر ایدی
صلی الله تعالی علیه وعلی آله وصحبه اجمعین (ولباس قسمندن طیلسان دیدکاری نسنه که عجم
لغتندن تعریب اولنمشدر وعرب دلنده بر آدی طاقدر و بر نوعنه دخی ساج دیرلر شمدیکه زمانده
اولدیغی معلوم دکلدر (ابن قیم رحمة الله علیه ذکر اولنان کسوه یی رسول الله صلی الله تعالی علیه

وسلم حضرتلری کیدیکی واصحابندن برکیمسه کیدیکی منقول دکلدر دیدی بلکه صحیح مسلمده
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن مرویدر که دجالی ذکر ایتدی دخی ایتدی
* یخرج معه سبعون الفا من یهود اصفهان علیهم الطیالسة * دیدی یعنی اصفهان مملکتنك
یهودیلرندن یتمش بیك طیلسانلی یهودی دجال ایله بیله خروج ایلر دیمکدر (وانس بن مالك
رضی الله عنه حضرتلری برقاچ طیلسانلی کیمسه لری کوردی دخی شونلرنه عجب بکزر خیبر
یهودیلرینه دیو بیوردی آنکیچون سلفدن وخلفدن بر جماعت * من تشبه بقوم فهو منهم *
مقتضاسنجه طیلسانی کریه کوردیلر (وترمذی نقلنده وارد اولمشدر که * لیس منا من تشبه بغیرنا *
بیورلمشدر یعنی بزدن دکلدر شول کیمسه که بزم غیریمزه بکزه یه دیمك اولور وطیلسان باشه
کیلوب ایکی جانبی اوموزلر اوستنه صارقنور کسوه اولمغین بوکا قریب بعض وضع که
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن صادر اولمشدر انی توجیه ایچون
بیورمشدر که حدیث هجرتده پیغمبریز علیه الصلاة والسلام حضرتلری مبارك باشنه بز
اورتوب اویله اسی سنده ابو بکر الصدیق رضی الله عنه یه کلدی دیدکلرینك وجهی بو ایدیکه
خلقدن کندویی اخفا ایتمك ایچون اویله ایتمش ایدی یوخسه تقنع ایتمك یعنی مبارك باشنه نسنه
اورتمك عادت کریمه سی دکل ایدی دیدی وانس بن مالك رضی الله عنه رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری مبارك باشین اورتمك چوق واقع اولدی دیدیکی اسی دن وغیری
خصوصدن حاجت اولدیغه اورتردی دیمکدر دیو ذکر ایتدی بو محله کلنجه تقریر اولنان ابن
قیمك کلامیدر (شیخ الاسلام ولی الدین العراقی رحمة الله علیه تقنع عمامه نك اوجیله یاخود ردا ایله
باشی اورتمکدر دیدی (وابن الحاج مدخل آدلو کتابنده ارکشینك قناعی باشنی رداسیله اورتوب
اوجنی بر اوموزینك اوستنه آرتمقدر دیدی والحاصل بویله ایلمك دخی طیلسان کیمك قسمندن
اولدیغیچون علماء حدیث رحمهم الله تعالی بو بابده بحثلر ایدوب رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری بویله ایتدیکی سهیل بن سعد نقلنده * کان یکثر القناع * لفظیله وانس بن مالك
رضی الله عنه روایتنده * کان یکثر التقنع * لفظیله وارد اولدیغی دلالت ایلر که ابن قیمك دیدیکی کبی
وقت حاجته مخصوص اولمیه بلکه عادت کریمه لرندن اوله و بوندن لازم کلور که رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری طیلسان کیدیکی منقول دکلدر دیدیکی دخی ردا اولنه دیدیلر واصحاب
کرامدن بر کیمسه کیدیکی منقول دکلدر دیدیکن دخی رد ایدوب ایتدیلر (حاکم رحمة الله علیه
سند صحیحیله اخراج ایتمشدر که قرة بن کعب رضی الله عنه ایتدی برکون فخر کائنات صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری فتنه خصوصن ذکر ایتدی و یقین زمانلرده اولور دیدی آندن
بر مقنع کیمسه کچدی یعنی بز ایچنده باشنی برومش برکشی مرور ایتدی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری * هذا یومئذ علی الهدی * دیو بیوردی یعنی شو کیمسه اول فتنه پیدا
اولدیغی کون طوغرو یول اوزره اولسه کرکدر دیمك اولور قره ایتدی قالقوب اول کشی یه نظر
ایتدم مکر حضرت عثمان بن عفان ایمش رضی الله عنه وسعید بن منصور دخی ابن العلادن
روایت ایلمشدر که بن حضرت حسن بن علی یی کوردم مقنع ایکن نماز قیلاردی دیمشدر وسلیمان
ابن مغیره دن مرویدر که بن حضرت حسینی کوردم طیلسانلر کیردی دیمشدر وعمارة بن زاداندن
دخی مرویدر که بن حضرت حسینی کوردم بر طیلسان انطاقی کیردی دیو بیورمشدر
وابن قیمك ذکر ایتدیکی قصۀ یهود ایچون شیخ الاسلام ابن حجر رحمة الله علیه اولوقت آنکله
استدلال صحیح اولور که طیلسان انلرك شعارندن اوله شمدیکی زمانلرده اول رفع اولمشدر بو تقدیرجه
مباح عمومنده داخل اولور دیدی و بعضیلر دخی انس بن مالك رضی الله عنه حضرتلرینك

انكارنه جواب ويروب حضرت انسك او بله ديديكى آنكيچون ايديكه كورديكى كيمسه لرك طيلسانلرى صارى ايدى ديديلر اما حق بودركه عاقبت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى بيورديغى اوزره دجال يانجه كبدن جهودلرك كسوه‌سى اولنجق مذموم نسنه ايديكى مقرر اولور ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرندن و بعض صحابهٔ كرامدن مروى اولان تقنع طيلسان كيمك قسمندن دكلدر وحضرت حسن رضى الله تعالى عنه خصوصنده وارداولان اخبارك صحت وقوتلرنده نظر واردر امام مسلم حديثنه معارض اولمازلر ديمك كركدر اما بومقامده لفظ حديث شريف واجب النشر يفنده مذكور اولان يتمش بيك يهود اصفهاندن مقصود الله اعلم بعيد اولميه كه حالا اول دياره مستولى اولان زمرهٔ زنادقه وملحدين وفرقهٔ فجرهٔ متمردين اوله كه باوجود بغى وعناد وكفر وارتداد اهل ايمانه اشد عداوتله اعدا اولدقلريچون اول ملعون ويزيد ومطروح ومريد مردار و پليدلرك شان شأمت نشان موفور الشانلرنده يهود تعبير بيوريله حق الانصاف اول تاج قباحت نتاج وكسوهٔ كراهت مزاج ولباس نكبت الباس و پلاس نجاست مساسلرينك مقتضاسى بودركه انلرى كيوب اول وجه عبوس و پيكر منحوس وصورت معكوس ورؤيت منكوسلريله دجال اوكنه دوشوب طبل ونقاره لرى و بوزلرينك قاره‌لريله وجوه لشكر شياطين واعيان جنود ملاعيندن اوله‌لر زيرا بو بابده هر وجهله طائفهٔ يهوددن اسباب لياقتلرى ساخته وعلم استحقاقلرى افراخته قلنمش ملعونلردر لعنت الله عليهم اجمعين (اما فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك خاتم شريفى خصوصنده امام بخارى ومسلم رحمهما الله روايتلرنده عبد الله بن عمر رضى الله عنهما بيورمشدركه * ان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اتخذ خاتما من ورق فكان فى يده ثم كان فى يد ابى بكر ثم كان فى يد عمر ثم كان فى يد عثمان حتى وقع فى بئر اريس * يعنى تحقيقا فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى بر كمشدن خاتم ايدندى مدت عمرنده كنديينك مبارك الندة ايدى اندنصكره ابو بكر رضى الله عنهك الندة اولدى اندنصكره حضرت عمرك الندة اولدى اندنصكره حضرت عثمانك الندة اولدى تاشول زمانه دك كه حضرت عثمانك الندن اريس قيوسنك ايچنه دوشدى ديمكدر (ينه صحيحنده انس بن مالك رضى الله عنهدن روايت اولنمشدركه * ان النبى صلى الله تعالى عليه وسلم لبس خاتم فضة فيه فص حبشى وكان يجعل فصه مما يلى كفه * ديمشدر يعنى تحقيقا پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى بر حبشى تاشلو كمش يوزك طاقمشدر يوزيكك قاشنى آوجى طرفنه كتورر ايدى ديمك اولور حبشيدن مراد عقيقدر ياخود جزع ديدكارى آلاجه طاشدر زيرا ايكيسنك دخى معدنى حبش ولايتنده در ديمشلر (وعلماى حديثدن امام احمد ونسائى وترمذى وبزار رحمهم الله روايتلرنده بريده رضى الله عنهدن مرويدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى بر كيمسه نك النده تيموردن خاتم كوردى دخى * مالى اجد منك ريح الاصنام * ديدى حاصلى ندركه بن سنك جانبكدن صنملر رايحه‌سين بولورم ديمكدر اندن ايتدى * اتخذه من فضة ولاتزد على مثقال * ديو بيوردى يعنى خاتمى كمشدن ايدين و بر مثقالدن زياده ايلمه ديمكدر (علما رحمهم الله خاتم طاقمق خصوصنده اختلاف ايتمشلردر اكثرى جائز كوروب كراهتى بوقدر ديمشلردر بعضيلرى زينت مراد اولنجق مكروهدر ديمشلر بعضيلر دخى خاتم قوللنمق لازم اولان حاكمردن غيريسنه طاقمق مكروه ديمشلردر زيرا ابو داود ونسائى نقلنده ابو ريحانه‌دن مرويدركه انلردن غيريسى طاقمقدن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى نهى بيوردى ديمشدر ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى قوللانديغى آنكيچون ايديكه اطرافده اولان ملوكه ارسال ايتديكى مكتوبلرى مهرلمك ايچون ايدى زيرا انس بن مالك رضى الله عنه

بيورمشدركه روم وعجم وحبش پادشاهلرينه مكتوبلر يازدى دخى اصحاب ايتديلر يا رسول الله انلر مهرى اولميان مكتوبى قبول ايتمزلر آندن برخاتم ايدينوب قاشنه محمد رسول الله نقشين قازدردى وابو بكر وعمر وعثمان رضوان الله تعالى عليهم اجمعين جمله‌سى احتياج اولديغيچون خاتم كتوررلر ايدى ديديلر (وابن عبد البر رحمة الله عليه بعض علمادن مطلقا طاقمه‌سى مكروهدر زيرا انس بن مالكدن مرويدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى طاقمدى ايدى ديو نقل ايتدى ديدكلرين روايت ايتمشدر (وترمذى شمائلده ابن عمر حضرتلرندن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى خاتم ايدندى آنكله مهرلردى اما طاقمزايدى ديديكن روايت ايلمشدر (وصحيحنده انس بن مالكدن مرويدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك مبارك النده بركون كمشدن برخاتم كوردى آندن خلق دخى كمشدن خاتم ايدينوب طاقنديلر اندنصكره رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى خاتمن چيقاروب براقدى ايلرده دخى چيقارديلر براقديلر ديدى اما قول صواب اولكى سوزدر زيرا فخر كائنات صلى الله عليه وسلم حضرتلرى فى الاصل خاتم طاقديغى ملوكه كونردريكى مكتوبلرى مهرلمك ايچون ايدى صكره‌دن دائما طاقنور اولدى اصحاب كرام دخى طاقنور اولديلر فخر كائنات حضرتلرى كيمسه‌نك طاقديغن انكار ايتمدى بلكه آنك اوزرينه مقرر قيلدى پس بومذكور اولان خصوص خاتم طاقمق بلا كراهة مباح ايديكنه دليل اولدى اما حاكمدن غيرى كيمسه طاقمق نهى اولنمسنه وارد اولان حديثك ضعفنه امام احمد رحمة الله عليه انس بن مالكدن روايت ايدوب فخر عالم حضرتلرى بركون كمش يوزك طاقندى آندنصكره چيقاردى آندى ديديكنه اوج وجهله جواب ويرمشلردر (برى بودركه كمش ديمك زهرى واقع اولمش برسهودر اول بركون كيدكدنصكره چيقاروب براقديغى يوزك آلتون ايدى غيرى دكل ايدى ديديلر (برى دخى بودركه اول ديديكى يوزك هب كمشدن دكل ايدى ايچى تيموردن واوستى كمشدن ايدى ديديلر (بريدخى بودركه چيقاروب آتديغنك اصلى بوايديكه خلق شرعا يوزك طاقمق برلازم نسنه صانميه‌لر وسنتدر ديميه‌لر والله اعلم (شويله معلوم اوله كه خاتم نيجه نسنه‌دن اولور آلتوندن وكمشدن وتيموردن وتوجدن ورصاصدن وبونلرك امثالندن وعقيقدن هب خاتملر ايدرلر اما هر برينك حقنده نه بيورلمشدر بيان ايده‌لم (آلتون حقنده صحيح بخارى ومسلمده براء بن عازب رضى الله تعالى عنه حضرتلرندن مرويدركه * نهانا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم عن خاتم الذهب وآنية الذهب * ديو بيورمشدر يعنى پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى بزى آلتون يوزكدن وآلتون قابدن نهى ايتدى ديمكدر (وينه صحيحنده ابو هريره رضى الله عنهدن منقولدركه * انه نهى عن خاتم الذهب * ديو بيورمشدر يعنى تحقيقا فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى آلتون يوزك طاقمقدن نهى ايتدى ديمكدر (ينه صحيحنده عبد الله بن عمر حضرتلرندن مرويدركه * انه صلى الله تعالى عليه وسلم اتخذ خاتما من ذهب فجعله فى يمينه وجعل فصه مما يلى بطن كفه فاتخذ الناس خواتيم الذهب قال فصعد رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم المنبر فالقاه ونهى عن التختم بالذهب * يعنى تحقيقا پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى آلتوندن برخاتم ايدندى صاغ الينه طاقندى وخاتمك قاشنى مبارك آوجنك ايچنه ايلدى آندن خلق دخى آلتون يوزكلر ايدنديلر صكره‌دن فخر كائنات حضرتلرى منبره چيقدى اول خاتمى چيقاروب براقدى وخلقى آلتون يوزك طاقمقدن نهى ايتدى ديمك اولور (امام اعظم وشافعى ومالك واحمد رحمهم الله مذهبلرى بودركه آلتون يوزك طاقمق جائز اولميه ولكن بعض علما رخصت ويرمشلردر جمله‌دن برى اسحق بن راهويه ايدى اصحاب كرامدن بش كشى آلتون يوزكلر طاقنور ايكن وفات ايتديلر

دیدی یعنی تا اوتجه آلتون یوزك طاقندیلر دیمکدر (معصب بن سعددن مروی در که طلحه ده وسعدده
وصهیبده آلتون یوزکلر کوردم طاقنورلردی دیمشدر رضی الله عنهم وحمزه بن اسیددن مرویدر که
ابی أسید رضی الله عنه که بدر غزاسنه حاضر اولان اصحاب کزیندن ایدی وفات ایتدیکی زمانده
آلتون یوزیکن الندن چیقارمشلردر وحدیثلرك ایکیسن دخی امام بخاری
تاریخنده روایت ایتمشدر (امام نسائی رحمة الله علیه سعید بن مسیبدن شویله روایت ایلمشدر که
حضرت عثمان رضی الله عنه حضرتلری صهیبه ایتدی ندر اصلی بن سنك الکده آلتون یوزك
کوریرم صهیب ایتدی بو یوزیکی سندن خیرلو اولان کیمسه کوردی بنی عیبلمدی
حضرت عثمان ایتدی کیمدر اول دیدیکك صهیب فخر عالم حضرتلریدر دیو جواب ویردی
(اما کمش یوزیکی علمادن چوق کیمسه مباح کورمشلردر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری وصحابهٔ کزیندن برجماعت طاقمشلردر علماء شافعیه رحمهم الله کمش یوزیکك
وزنی برمثقاله وارمامق کرك برمقدار ناقص اولمق کرك دیمشلردر زیرا بریدة بن خصیب رضی الله
عنه روایتنده فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری تیمور یوزك طاقنور برکیمسه یی کوردی
دخی * مالی اری علیك حلیة اهل النار * دیدی یعنی بکا نه حالدر که سنك اوزرکده اهل جهنم
زیورین کوردم دیدی آندن اول کیمسه چیقاروب براقدی دخی یارسول الله نه دن ایدینه یم دیدی
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * من ورق ولاتتمه مثقالا * دیدی یعنی کمشدن
ایدین برمثقال تمام ایلمه دیدی حافظ عراقی رحمة الله علیه ترمذی شرحنده ایتدی حدیث
شریفده واقع اولان نهی تنزیهه محمولدر برمثقال تمام اولمق کراهت تنزیهیه ایله مکروهدر
دیمك اولوردیدی (اما علماء حنفیه دن صاحب النهایه وغیریلر نقلنده نعمان بن بشیر رضی الله عنه
روایت ایتدیکی حدیث شریفك آخرنده * اتخذه من ورق ولاتزده علی مثقال * واقع اولمشدر
بوتقدیرا اوزره برمثقال مباح اولور زیاده سی جائز اولمز (اما تحقیق یوزك طاقمق خصوصنده
انس بن مالکدن مرویدر که فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * تختموا بالعقیق
والیمین احق بالزینة * بیورمشدر ولکن سندنده مجهول واردر دیدیلر معناسی عقیق طاقنك
وصاغ ال صول الدن زینته احقدر دیمك اولور * وتختموا بالعقیق فانه ینفی الفقر * لفظیله روایت
اولنمشدر یعنی عقیق طاقنك زیرا آنی طاقمق فقری زائل ایدر دیمکدر و یعقوب بن ارقم
عائشهٔ صدیقه رضی الله عنهادن روایت ایلمشدر که * تختموا بالعقیق فانه مبارك * بیورلمشدر
ولکن یعقوب متروکدر دیدیلر والحاصل عقیق یوزك طاقمق بابنده ذکر اولنان حدیثلردن غیری
دخی بعض احادیث روایت اولنمشدر اما جمله سی محدثین قتنده ثابت اولوب اعتماده صالح
اولور حدیثلر دکلدر (عقیلی رحمة الله علیه * لایصح فی التختم بالعقیق عن النبی صلی الله علیه
وسلم شئ * دیو بیورمشدر یعنی عقیق یوزك طاقمق خصوصنده فخر عالم صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرندن هیچ برحدیث صحیح اولمز دیمکدر (وابن قتیبه کتاب الخواتیمده اسناد ضعیفله
حضرت علی رضی الله عنهدن مرفوعا روایت ایتمشدر که * من تختم بالیاقوت الاصفر منع
الطاعون * یعنی برکیمسه که صارو یاقوت خاتم طاقنه طاعوندن ممنوع اوله دیمکدر (اما فضه خاتم
حقنده امام بخاری وغیریلر انس بن مالکدن روایت ایتمشلردر که * ان النبی صلی الله علیه وسلم
اتخذ خاتما من فضة فصه منه * دیو بیورمشدر یعنی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
کمشدن برخاتم ایدندی قاشی بنه کندیدن ایدی دیمك اولور (صحیح مسلمده وارد اولمشدر که
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك فص خاتمی حبشی ایدی دیمشلردر وحبشیدن
مراد امام نووی قولنجه جزع دیدکاری طاشدر یاخود عقیقدر زیرا ایکیسنك دخی معدنلری

حبش ولایتنده در نووی نك قولی صحیح اولدیغی تقدیرجه جائزدر که ایکی خاتمی اوله بری صافی کمشدن
اوله برینك قاشی طاش اوله (وینه امام نووی رحمة الله علیه مسلم شرحنده حکایه ایتمشدر که
اول مفخر موجودات علیه اکمل الصلوات افندیمز حضرتلرینك هر زمانده برخاتمی وار ایدی
قاشی ینه اول خاتمك کندیدن ایدی ودخی برحدیث آخرده قاشی عقیقدن ایدی دیو وارد
اولمشدر دیدی لکن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری هر بری عقیقدن خاتم طاقندیغی
روایت اولنمامشدر خاتمنك قاشی عقیق ایدی دینلمشدر اما جمله سی عقیق ایدی دیمك مروی دکلدر
دیدیلر (ونقش خاتمی محمد رسول الله ایدی صحیح مسلمده انس بن مالك حضرتلرندن مرویدر که
* ان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم صنع خاتما من ورق نقش فیه محمد رسول الله وقال
للناس انی اتخذت خاتما من فضة ونقشت فیه محمد رسول الله فلاینقش احد علی نقشه *
معناسی تحقیقا فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کمشدن برخاتم ایدندی وآنده
محمد رسول الله نقشن ایلدی وخلقه بیوردیکه تحقیقا بن کمشدن بر یوزك ایدندم وآنده محمد
رسول الله نقش ایلدم ایمدی برکیمسه کندی خاتمنه محمد رسول الله نقش ایتمسون دیمکدر
(امام ترمذی رحمة الله علیه * فلاینقش احد علی نقشه * دیمکدن مراد کیمسه خاتمنه محمد
رسول الله نقش ایتمسون دیمکدر دیو بیورمشدر وسابقا اشارت اولنان اوزره امام بخاری وترمذی
روایتلرنده نقش خاتم شریف اوچ سطر ایدی محمد برسطر ایدی ورسول برسطر ایدی ولفظة الله
برسطر ایدی (فتح الباریده مذکوردر که خطی سائر خاتملر خطی کبی معکوس ایدی برنسنه یه
باصلدیغی زمانده عادت اوزره درست خط چیقاردی دینلمشدر (ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن
مرویدر که فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری خاتمی مبارك صاغ النده کتوررایدی
سعادتله دار آخرته انتقال ایتدکده حضرت ابی بکر الصدیقك الینه واردی اول دخی صاغ النده
کوتوردی آندن حضرت عمر بن الخطابه واردی اول دخی صاغ النده کوتوردی آندن حضرت
عثمانه واردی اول دخی صاغ لنده کوتوردی آندن یوم الدار که حضرت عثمان رضی الله عنه شهید
اولدیغی کوندر اول کون خاتم ضایع اولدی واوزرنده نقشی * لا اله الا الله * ایدی دیمشدر (اما
بوروایت برکت بن محمد الحلبی نکدر اول کذبله معروف کیمسه در روایتنه اعتماد یوقدر باشدن
آنك لفظنده بطلانه دلالت ایلر نسنه واردر که یوم الدارده ضایع اولدی دیمشدر خاتم شریف
خود مقدما اریس قیوسنه دوشمش ایدی عثمان رضی الله عنه مال فراوان خرج ایدوب نهایت اله
کتوره مامشدر واندنصکره کوندن کونه احوالی اختلاف اوزره اولوب عاقبت شهید ایتمشلردر
(بعض علمادن منقولدر که برکشی عاریت خاتم طاقنسه یاخود اجاره ایله آلوب طاقنسه سنت
حاصل اولور اما اولی بودر که ملکی اوله ودائم طقنه دیمشدر وکشینك برقاچ خاتمی اولمق
جائزدر اما برالینه ایکی خاتم یاخود ایکی الینه خاتم طاقمق جائز ایدیکنده اختلاف واردر اولی
بودر که بردن زیاده طاقنمیه لر وخاتمی صاغ اله وصول اله طاقمق جائزدر اما قنغیسی افضلدر دیو
اختلاف ایتمشلردر بعضیلر صول اله طاقمق افضلدر دیدیلر صالح روایتنده امام احمد رحمة الله
علیه بویله تصریح ایدوب * التختم فی الیسار احب الی * دیو بیورمشدر امام مالك مذهبی دخی
صول اله طاقمقدر روایت اولنور که امام مالك رحمة الله علیه خاتمنی صول الینه طاقنوردی امام شافعی
رحمة الله علیه دخی بویله ایلردی (صحیح مسلمده انس بن مالك رضی الله عنهدن مرویدر که
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك خاتم شریفی شو پرمغنده ایدی دیو صول الینك
صرچه پرمغنه اشارت ایلمشدر وسنن ابی داودده ابن عمر رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که
* انه صلی الله تعالی علیه وسلم کان یتختم فی یساره * دیو بیورمشدر والحاصل صول اله

طاقمق خصوصنده چوق حديث شريف وارد اولمشدرو بعض حفاظ دخی ابن رجب رحمة الله
عليه بيورديغی كبی خاتمی صول اله طاقمق عامهٔ صحابه وتابعيندن مروبدر دبوذكر ايتمشلردر
(اما بعض روايتده صاغ اله طاقمق دخی وارد اولمشدر بعض طائفه بونی ترجيح ايتمشلردر
ابن عباس وعبدالله بن جعفر رضی الله عنهم قولی بودر (حماد بن ابی سلمه رحمة الله عليه ايتدی
ابن ابی نافع حضرتلرندن كوردم صاغ الينه طاقنوب ايدردی * كان رسول الله صلی الله
تعالی عليه وسلم يتختم فی يمينه * يعنی فخر كائنات حضرتلری صاغ الينه طاقنورايدی ديو روايت
ايلرايدی علماء حديثدن امام احمد ونسائی وابن ماجه وترمذی بو يله روايت ايتديلر (وترمذی
رحمة الله عليه نقلنده امام بخاری رحمة الله عليه * هذا اصح شیٔ روی عن النبی صلی الله تعالی
عليه وسلم فی هذا الباب * ديو بيورمشدر يعنی بوقول تختم بابنده فخر عالم صلی الله تعالی عليه وسلم
حضرتلرندن روايت اولنانلرك اصحيدر ديمك اولور و بوندن غيری اول حضرت فخر كائنات
عليه افضل الصلوات واكمل التحيات حضرتلرينك صاغ الينه طاقنديغنه دلالت ايدر بعض
حديثلردخی وارد اولمشدر امار وايت ايدنلرك بعضنه متروك و بعضنه كذابدر ديو طعنلر اولنمشدر
حديثلری اعتماده قابل نسنه دكلدر (حافظ بن رجب رحمة الله عليه قولنده بو يله دركه
فخر عالم صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری صاغ الينه وصول الينه طاقمق واقع اولمشدر (اما
سلف رحهم اللهدن تصريح وارد اولمشدركه اول صاغ الينه طاقنورايدی صكره صولنه طاقنور
اولدی ديمشلردر (ودخی وكيع رحمة الله عليه * التختم فی اليمين لبس بسنة * بيورمشدر يعنی
صاغ اله خاتم طاقمق سنت دكلدر ديمشدر وشهادت پرمغنه ووسطی پرمغنه يوزك طاقمق مكروهدر
ديو امام احمد رحمة الله عليه تصريح بيورمشدر وحضرت علی رضی الله عنهدن دخی بو يله
روايت اولنمشدر كه فخر عالم صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری شهادت پرمغنه ووسطی
پرمغنه يوزك طاقمقدن بنی نهی ايتدی ديو بيورمشدر (وسند ضعيفله بعض روايتده وارد
اولمشدر كه برنسنه يی اونتميوب خاطرينه كتورمك ديلسه مبارك خاتمنه برايلك باغلردی ديمشلردر
(اما سراويل كه ايچ طونته ديرلر فخر عالم صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری آنی كيدبكنده
اختلاف ايتمشلردر زيرا اول زمانده سراويل يرينه ازار بغلنورلرايدی سراويل طائفهٔ عرب
لباسندن دكل ايدی بعض علما رحمهم الله فخر كائنات صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينك
سراويل كيمديكنه جزم ايتمشلر در بو معنايه امام نووی ذكر ايتديكيله انس حاصل اولوركه
تهذيب الاسما آدلو كتابنده بيورمشدر كه حضرت عثمان رضی الله عنه زمان جاهليتده
واسلامده هركز سراويل كيمدی الا شهيد اولديغی كون كيدی ديمشدر صحابهٔ كرام رضوان الله
تعالی عليهم اجمعين فخر عالم صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينك اقتداء سنتنه كمال حرص
اوزره ايكن حضرت عثمان رضی الله عنه اول كوندن غيريده سراويل كيمديكی فخر عالم صلی الله
تعالی عليه وسلم حضرتلری كيمديكنه دلالت ايدر ديديلر وحضرت عثمان رضی الله تعالی عنه
حضرتلرينك اول كون كيديكی كرامتنه دليلدر كه روز واقعه ده سراويل ازاردن زياده ستر
ايتديكنه شبهه يوقدر لكن ابو يعلی مسندنده برغايت ضعيف سند ايله ابو هريره حضرتلرندن
روايت ايلمشدر كه ايتدی بر كون فخر كائنات حضرتلريله بازاره واردق فخر كائنات حضرتلری
بازارلر بابنده اوتوروب درت درهمه برسراويل اشترا ايتدی اهل بازارك بروزانلری وار ايدی
فخر عالم حضرتلری اكا * ازن وارجح * ديدی يعنی ويرديكيم درهملری وزن ايله وابوسين كور
ديمك اولور وزان ايتدی * ان هذه الكلمة ماسمعتها من احد * بوندن دخی مراد درهم ويرن
كيمسه دن هيچ بن اشتمد مكه كندی و يرديكنك ايوسين باتلوسين بيلديرمك مراد ايدينسه

ديمك اوله ابو هريره ايدر بن ايتدم سكا دينكده ضعف بو يتركه پيغمبريكی بيليه سين همان
ميزانی الندن قو بوب صحرا يوب مراد ايدنديكه فخر عالم حضرتلرينك الين اوپه اولدخی
مبارك الين چكدی ايتدی بو ايشی طائفهٔ عجم كندی پادشاهلرينه ايدرلر بن پادشاه دكلم سزدن
بركشی يم ديو بيوردی آندن وزان درهملری كوروب آلدی فخر عالم حضرتلری دخی سراويلی
آلدی بن بولده مبارك الندن آلوب كتورمك استدم ايتدی كشی كندی اثوابنی كتورمكه احقدر
مكركه ضعيف اوله دخی مسلم قرنداشی معاونت ايليه ديدی آندن بن ايتدم يارسول الله سن
سراويل كيرميسك نعم كيرم سفرده وحضرده وليلده ونهارده سراويل كيرم بن ستر ايله مأمور
اولمشم آندن زياده ستر ايديجی برنسنه بولمدم ديو بيوردی بعض علماء حديث رحهم الله بو حديثی
ضعفادن عد ايتمشلردر اما فخر عالم صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری سراويل صاتون
آلديغی صحيحدر (هدی نبوی صاحبی ايدر ظاهر بودركه كيمك ايچون اشترا ايتدی وروايت
اولنمشدر كه كنديسی سراويل كيدی وزماننده كيرلردی واذن شريفی ايله كيرلردی اما ابو عبدالله
حجازی رحمة الله عليه شفا حاشيه سنده ايتدی هديده واقع اولان پيغمبريمز عليه الصلاة
والسلام حضرتلری سراويل كيدی ديمك سهو قلمدر ديدی (ابو سعيد نيسابوری رحمة الله عليه
حديثك ذكرنی فخر عالم صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينك تجارتی بابنده ايراد ايتمشدر
اما بخاری رحمة الله عليه صحيحنده مفخر عالم صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينك لباسی
بابنده باب السراويل ديديكنده صكره احرامه متعلق حديث يازمشدر هيچ سراويله متعلق
نسنه كتورمامشدر آنكيچونكه كندی شرطی اوزره سراويل كيديكی ثابت اولمامشدر اولبابده
حديث صحيح وارد دكلدر ديديلر (اما خف كه ايچ ادكه ديرلر (امام ترمذی روايتنده بريده
رضی الله عنه بيورمشدر كه نجاشی پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينه ايكی سياه ساده
ايچ ادك كوندردی آنلری مبارك اياغنه كيدی دخی اوزرلرينه مسح ايتدی ديمشدر وساده ديديكی
ايچلرينه عبا ياخود چوقه ياز قپلانمش دكل ايدی ديمكدر (مغيرة بن شعبه رضی الله عنه دخی
بيورمشدر كه دحيه فخر كائنات حضرتلرينه ايكی ايچ ادك هديه قيلمش ايدی آنلری مبارك
اياغنه كيدی ديمشدر (اما نعل خصوصنده وارد اولانلردن صحيح بخاريده انس بن مالك رضی الله
عنهدن روايت اولنمشدر كه فخر عالم صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينك نعل شريفنك
ايكی قبالی وار ايدی ديو بيورمشدر قبال كسر قافله شول نسنه يه ديرلر كه آنی نعله طقرلر دخی
اياغه كيدكلری زمانده ايكی پرمق اراسنه كتورورلر اول اولمجق نعل اياقده طورمز ابن عباس
وابو هريره وغيريلر رضی الله تعالی عنهم دخی بو يله روايت ايتمشلردر (عيسی بن طهماندن
مرويدر كه ايتدی انس بن مالك رضی الله عنه بزه نعلين جرداوين چيقاروب كوستردی آنلرك
ايكی قبالی وار ايدی صكره دن ثابت بكا حضرت انسدن نقل ايتديكه اول نعلين فخر عالم
صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينك نعلينی ايدی ديو بيورمشدر وجرداوين ديمك قلی
كتمش ديمكدر يعنی اول زمانده بعضيلر قبللی دريدن اياق قابی كيرلر ايمش فخر عالم صلی الله تعالی
عليه وسلم حضرتلرينك نعل شريفی دباغت اولنمش دريدن ايمش روايت اولنمشدر كه عبيد بن
جريج عبدالله بن عمر رضی الله تعالی عنهما حضرتلرينه سنی كورديرم نعال سبتيه كيرسين ديدی
يعنی دباغت اولنمش ملايم قيلسز دريدن نعللر كيرسين ديدی اولدخی ايتدی تحقيقا فخر عالم
صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينی كوردم شول اصل نعللر كيرديكه آنلرده قيل يوق ايدی
وآنلرك اوزرنده آبدست آلوردی بندخی اول اصل نعللر كيمكی سوردم ديو بيوردی (وعمرو بن حارث
رضی الله عنهدن مرويدر كه * رأيت رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم يصلی فی نعلين

مخصوصين * ديو بيورمشدر يعنى فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرين كوردم ديكلمش
نعلين اوزرنده نماز قيلارايدى ديمكدر (حضرت عايشه رضى الله تعالى عنها بيورمشدر كه * كان
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم يحب التيمن ما استطاع فى ترجله وتنعله وطهوره * يعنى
مفخر موجودات عليه افضل التحيات حضرتلرى قادر اولدقجه صاغ جانبندن باشلمغى سور
ايدى مبارك صاچلرين طرمقده ونعلين كيمكده وآبدست آلمقده وغسل ايتمكده ديمك اولور
ترجلك معناسى طراق ايله صاچلرى آچوب دوزلتمكدر ابو هريره رضى الله عنه فخر كائنات صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرتلرندن روايت ايلمشدر كه قچن بريكز نعل كيراولسه صاغيله باشلاسين
وقچن چيقارير اولسه صول ايله باشلاسين ديو بيورمشلردر (ابو داود وترمذى روايتلرنده * كان
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ينهى ان ينتعل الرجل قائما * يعنى فخر عالم صلى الله تعالى
عليه وسلم حضرتلرى اياق اوزره طورر ايكن نعل كيمكدن كشى بى نهى ايدردى ديمكدر (اما مبارك
فراشى خصوصنده بيورمشلردر كه ضرورت اقتضا ايتديكى مقدار ايله اكتفا ايدوب ماعداسى
ترك ايدرلردى (صحيح مسلمده روايت اولنمشدر كه * فراش للرجل وفراش لامرأته والثالث
للضيف والرابع للشيطان * ديو بيورمش صلى الله عليه وسلم ظاهر معناسى بر دوشك اركشى
ايچون و بر دوشك دخى خاتونيچون واوچنجيسى مسافر ايچون ودردنجيسى شيطان ايچوندر
ديمك اولور اما علما رحمهم الله تعالى بيورمشلردر كه اصل معناسى مقدار حاجتدن زياده سى
تكبر ايچون ومتاع دنيا ايله افتخار ايچوندر هر نسنه كه بويله اوله مذمومدر وهر مذموم شيطانه
اضافت اولنور شيطانك رضاسى آنده در ديديلر والحاصل هر كشينك دوشكى كندى شاننه كوره
اولور بعض كيمسه واردر كه اوچ دوشك كفايت ايلر و بعض كيمسه اولور كه يكرمى اوتوز دوشك
كفايت ايتمز مادامكه قدر حاجتدن زياده محض مفاخرت ايچون يغلوب طورميه مستحق مذمت
اولمز ودخى برى ار ايچون و برى عورت ايچون ديو بيورلديغنك وجهى بودر كه خسته لك حالنده
و بعض عذرده بشقه دوشكده ياتمق لازم اولور ديمكدر (شيخين روايتلرنده حضرت عايشهٔ
صديقه دن مرويدر كه فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك دوشكى دريدن
ايدى ايچى خرما ليفى ايله طولمش ايدى ديو بيورمشدر (امام بيهقى رحمة الله تعالى عليه نقلنده
حضرت عايشهٔ صديقه رضى الله عنها بيورمشدر كه بركون انصار خاتونلرندن بريسى بكا
كلدى دخى فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك دوشكين كوردى آندن كندى بكا
بر يوك ايله طولمش دوشك كوندردى اندنصكره فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى كلوب
كوريجك يا عايشه بو دوشك ندر ديدى بن ايتدم يا رسول الله فلانهٔ انصاريه كلدى سنك
دوشكك كوردى دخى كندى بو دوشكى كوندردى ديدم قبول ايتميوب يا عايشه بونى رد ايله
والله اكر بن استيدم حق تبارك وتعالى حضرتلرى يانمجه كمش آلتون طاغلر يوريده ايدى
ديو بيوردى و ينه امام احمد وابن حبان و بيهقى روايتلرنده ابن عباس حضرتلرندن مرويدر كه
بركون حضرت عمر بن الخطاب رضى الله عنه فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك
حجره سنه كيردى شول حالده كه رسول الله حضرتلرى بر حصير اوزرينه ياتمش ايدى حصيرك ايپلرى
مبارك جسمنه اثر ايتمش ايدى عمر رضى الله عنه ايتدى يا رسول الله نولايدى بر يومشق دوشك
اتخاذ ايديدبكز ديدى فخر كائنات عليه افضل الصلوات حضرتلرى ايتدى بنم دنيا ايله
نه ايشيم واردر دنيا ايله بنم مثلم همان شوكه بكزركه بر راكب كيمسه اسى كونده يوله كيدركن
بر اغاج آلتنده بر ساعت كولكلنه دخى ينه قالقوب يولنه كيده ديو بيوردى (امام طبرانى رحمة الله
عليه روايتنده عبد الله بن مسعود رضى الله عنهما بيورمشدر كه بركون رسول الله صلى الله

تعالى عليه وسلم حضرتلرينه واردم بر حمام اوى كبى اسى غرفه ده بر حصيرك اوستنه ياتمش
ايدى مبارك جسمنك بريانه حصير نشان ايلمش ايدى كوريجك آغلادم يا رسول الله كسرى
وقيصر حرير دوشكلر اوستنده ياتورلر سن بو اصل حصير اوستنه ياتورسك ديدم ايتدى
آغلمه يا عبد الله تحقيقا دنيا آنلر ايچوندر وآخرت بزم ايچوندر ديو بيوردى والحاصل فخر كائنات
حضرتلرينك سر وقتنه داخل اولان صحابهٔ كرامدن هر برى كورديكى واشتديكى اوزره نقل
بيورمشلردر بو مفهوم عبارات متغايره ايله بعض طريقده دخى وارد اولمشدر جمله نك مآلى
بردر (روايت اولنور كه هركز پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى بريشاغى عيبلمق واقع
اولمدى اكر دوشك براقسلر آنك اوزرينه ياتور ايدى اكر براقسلر بر اوزرينه ياتوب بهانه بولمز
ايدى و يورغان اورتمك واقع اولور ايدى خاتونلرينه بيورمشدر كه * ما اتانى جبريل وانا فى لحاف
امرأة منكن غير عايشة * يعنى بن عايشه دن غيرى سزدن بر خاتونك يورغاننده ايكن بكا جبريل
كلمك واقع اولمدى ديو بيوردى (نوع ثالث) رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك
خاتونلر يله معاشرت ومباشرتى بيانده در بيورمشلردر كه رسول كبريا صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى مجامعت خصوصين وجه اكمل اوزره قيلورلردى يعنى شول مرتبه ايلرديكه آنك
وضعندن مقصود اولان امور حاصل اوله مثلا حفظ صحت وحصول لذت و بقاء نوعى نيت
كبى زيرا فى الاصل جماعن وضعى اوچ نسنه ايچوندر بريسى حق تبارك وتعالى حضرتلرينك
تقدير ايتديكى مدته وارنجه نوع انسانك دوام و بقاسيدر كه توالد وتناسل طريقيله حاصل
اولور برى دخى مزاج انسانده جمع ومحتبس اولان منيى دفعدر كه فضلاء اطبا قولنجه اسباب
صحتك بريدر زيرا مادامكه منى ايركلوب محتبس اوله طوره بخارندن وسواس وجنون وصرع
وسائر امراض رديه متولد اولور واندفاعيله بونلردن سلامت حاصل اولور برى دخى حصول
لذتدر كه جنتده همان مراد اولنان بودر زيرا آنده تناسل واحتباس يوقدر كه آنلر ايچون مباشرت
اولنه لكن انسانه لايق دكلدر كه طلب نسلدن ياخود اخراج منى محتبسدن غيرى ايچون اسراف
ايليه زيرا كثرت اخراجى بغايت ضعف و پيرلك يتشديرر عاقل اولدر كه حد اعتدالدن تجاوز
ايتميه (شيخ نظامى رحمة الله عليه * نه بسيار كن شو نه بسيار خوار * كران سستى آيد وزين ناكوار *
ديو بيورمشدر يعنى نه چوق مباشرت جماع ايديجى اول نه چوق اكل ايديجى اول زيرا آندن
ضعف بدن حاصل اولور بوندن سوء هضم حاصل اولور ديمكدر بوندن دخى مراد تحصيل
لذته مغرور اولوب قوت وقدرتى مرتبه سندن تجاوز ايتمامكدر والا مادامكه قدرت كامله اولوب تقاضى
نهايتنده دفعى اولى در و بيورمشلردر كه جملهٔ منافعندن برى دخى غض بصردر يعنى كوزى طيوب
حرامه باقمقدن قورتلمقدر ونفسى منع ايدوب حرامدن پرهيز كارلق حاصل ايتمكدر دنياسنده
وآخرتنده كندى نفسنه وخاتوننه تحصيل منافعدر وخاتونلر ايله معامله قيلمق عادت معروفه
وسيرت ممدوحه اولمقدن خالى اولمامشدر آنكيچون فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى
اول طائفه يه كمال ميل ومحبت اوزره ايدى تكيم (امام طبرانى اوسطده وامام نسائى سننده
انس بن مالك رضى الله عنهدن روايت ايتمشلردر كه فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى
بكا دنيا كزدن نسا طائفه سى وطيب كه خوشبوى نسنه لردر ونماز ايچنده كوزلريمى بيانه باقمقدن
حفظ ايتمك سودرلدى ديو بيورلمشدر (امام احمد نقلنده بو دخى واقع اولمشدر كه * اصبر عن
الطعام والشراب ولا اصبر عنهن * بيورمشلر يعنى طعام وشرابدن صبر ايدرم ونسا طائفه سندن
صبر ايده مزم ديمكدر (ايمدى بوندن معلوم اولديكه نسايه ونكاحه ميل ومحبت كمال انساندن
ايمش ديو بيورديلر (حضرت ابراهيم خليل الله على نبينا وعليه الصلاة والسلام امام حنفادر

باننده اجل نساء عالمين اولان ساره خاتون وارايكن هاجره محبت ايلدى (سعد بن ابراهيم عامر بن سعددن اولدخى اتاسندن روايت ايتمشدركه حضرت خليل عليه السلام بركون ديار شامدن براقه بنوب كلوردى حجازده هاجرى زيارت ايلردى كمال محبتدن وقلت صبردن ديو يورمشلردر (وحضرت داود صلوات الله على نبينا وعليهك طقسان طقوز خاتونى وارايكن اول برخاتونه دخى محبت ايدوب آلدى آنكله يوز تمام اولدى (وحضرت سليمان صلوات الله على نبينا وعليه كيجه ده طقسان خاتونى طواف ايلردى محبت نسا عادت انبيا وطريقت اصفيا اولديغنده اشتباه يوقدر خصوصا كه حضرت رسالتپناه صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى آنلرك محبتن تصريح بيوروب بو بابده آنلردن نيجه وجهله روايت وارد اولمشدر (كشافده سورهٔ آل عمران تفسيرنده واحياء علومده وكتب فقهانك نيجه سنده بو يله واقع اولمشدركه *حبب الى من دنيا كم ثلث* بيورديلركه اول حضرت فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى ثلث ديدى اما ايكيدن غيرى ذكر ايتمدى برى نسا برى دخى طيب ديديلر ارباب بلاغت قتنده بو يله ايتمكه طى تسميه ايدرلر يعنى برجمعى ذكر ايدرلر صكره دن بعضن كتورورلر بعضندن ساكت اولورلر برغرض ايچون بو يله ايدرلر وفائدهٔ طى اول غير مذكورى تكثيردر يعنى چوق وكلى نسنه عد ايتمكدر ديديلر علماء حديثدن بعضيلر ثلث لفظى وارد اولمامشدر ديديلر (شيخ الاسلام ابن عراقى رحمة الله عليه اماليسنده ثلث لفظى كتب حديثدن هيچ برنده واقع اولمدى زيرا معنى فاسد اولور صلاة امور دنيادن دكلدر ديدى اما ابن عراقينك مرادى *من دنياكم ثلث* عبارتى وارد اولمدى ديمك اوله زيرا ابن قيم رحمة الله عليه او يله ديمشدر وفساد معنايى بو جهتدن بيان ايدوب صلاة شول نسنه لردن دكلدركه دنيايه اضافت اولنه ديمشدر فى الحقيقه اكر كتب احاديثده واقع اولان *من دنياكم ثلث* عبارتندن خالى ايسه اول لفظ وارد اولمدى ايسه زائد ايديكى مقرر اولور والا صلاتك دنيايه اضافت ونسبتنه جواب آساندر وقوعى واقامتى دنياده اولديغيچون نسبت اولندى دينلور والله اعلم (ابن الحاج رحمة الله عليه بيورركه حديث شريفده *حبب* بيوريلوب احببت دينلمديكى* ودنياكم * ديو مخاطبينه اضافت اولنديغى اشارتدركه فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك كندى محبتى حق جل وعلا حضرتلرينه مخصوص ايدى ودنيايه علاقه سى يوق ايدى آنكيچون بن سودم ديمدى بكا سودرلدى ديدى وسزك دنياكز ديو بيوردى وقرة عينم نمازايچنده قلندى ديديكى اولدركه سرور وصفاسى نمازايچنده ايدى زيرا حضرت حقه اتصال ومعامله زمانيدر جميع احوالدن نماز ايچنده تقربى زياده ايدى اكرچه ظاهرى عالم بشريتده ايدى ولكن باطنى عالم ملكوتده يعنى عالم غيبده ايدى احوال بشريتدن هر حال كه كنديدن صادر اولوردى امته مشروع اولمغيچون ايدى كندى احتياجندن دكل ايدى ديديلر (شيخ ابو الحسن شاذلى قدس الله سره فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك وصف جميلنده * هو بشر لا كالابشار كما الياقوت حجر لا كالاحجار* ديو بيورمشدر يعنى اول انساندر اما سائر انسانلر كبى دكلدر نتكيم ياقوت طاشدر اما سائر طاشلر كبى دكلدر ديمك اولور فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك شان شريفنده شيخك بو كلامى فهمه قريب اولمغيچون برسوزدر پس دلالت ايلركه اول حضرت ملكى الباطن ايمش بركيمسه نك كه باطنى ملكى اوله اول نفسنه مالك اولوردېمشلر (ورروايت اولنوركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى بو جهاندن كندويه اوچ نسنه سودرلديكن بيان ايدوب *حبب الى من دنيا كم النساء والطيب وجعلت قرة عينى فى الصلاة* بيوردى حضرت ابى بكر الصديق رضى الله عنه دخى ايتدى * وانا يارسول الله حبب الى من الدنيا النظر الى وجهك وجمع المال للانفاق عليك

والتوسل بقرابتك اليك * يعنى يارسول الله بكا دخى دنيادن سنك يوزيكه باقق وسكا خرج ايتمك ايچون مال جمع ايتمك وسنك قرابتكله سكا وسيله ايدنمك سودرلدى ديدى اندن حضرت عمر بن الخطاب رضى الله عنه ايتدى * وانا يارسول الله حبب الى من الدنيا الامر بالمعروف والنهى عن المنكر والقيام بامر الله * معناسى ظاهردر آندن حضرت عثمان بن عفان رضى الله عنه ايتدى * وانا يارسول الله حبب الى من الدنيا اشباع الجائع وارواء الظمآن وكسوة العارى * يعنى يارسول الله بكاده دنيادن آج طويورمق وصوسز قاندرمق وعريان كيدرمك سودرلدى ديدى على بن ابى طالب كرم الله وجهه ايتدى * وانا يارسول الله حبب الى من الدنيا الصوم فى الصيف واقراء الضيف والضرب بين يديك بالسيف * يعنى بكا دخى ياز كونى اوروج طوتمق وقونق اوكنه طعام كتورمك وسنك قارشونده دشمنه قلج اورمق سودرلدى ديدى (امام طبرى رحمة الله عليه احاديث مذكورهٔ چندى تحرير ايتدى ديمشدر وكشف الاسرار ايله مسمى اولان بعض تفسيرده مسطوردركه جبرائيل عليه السلام دخى * انا احب منها ثلثا غرس الاشجار وقتل الكفار وسعى الابرار * يعنى بن دخى دنيادن اوچ نسنه سودرلدم برى اغاج دكمك و برى كفار قتل ايتمك و برى محسنلره سعى ايتمك ديو بيوردى اندن افلاكه چيقوب ينه ايتدى دخى يارسول الله ربك سكا سلام ايدر و بيوررکه * وانا احب منها ثلثا توب التائبين وطهارة المتطهرين ودعوة المضطرين * يعنى بن دخى اوچ نسنه يى سودرم تائبلرك توبه سنى و پاكيزه كارلرك پاكلكنى وارباب ضرورت واحتياجك دعاسنى ديو بيوردى حق سبحانه وتعالى حضرتلرى بو اوچ خصلتى سوديكنه قرآن عظيم وكتاب كريمنده (ان الله يحب التوابين ويحب المتطهرين) ودخى (ادعونى استجب لكم) بيورديغى نص قاطعدر و ينه پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينك نبى نوعندن امتيازى وفضيلتى بابنده وارد اولان احاديث شريفه دن برى دخى امام طبرانى نقلنده انس رضى الله عنه روايت ايتديكيدركه *فضلت على الناس باربع بالسماحة والشجاعة وكثرة الجماع وشدة البطش* ديو بيورمشدر يعنى آدم اوزرينه بن درت خصلتله مفضل قلندم جود وكرمله و بهادرلق ايله وكثرت مباشرت نسا ايله وشدت بطشله يعنى دشمنى محكم طوتمغله شويله كه بن ياپشديغم عدو سلامتله اليمدن قورتلمز ديمك اولور (امام طبرانى رحمة الله عليه قتاده طريقندن انس بن مالك رضى الله عنه حضرتلرندن روايت ايلمشدركه فخر كائنات افنديمز حضرتلرينك اون برخاتونى وارايدى يعنى طقوزى منكوحه وايكيسى جاريه ايدى كيجه دن برساعتده جمله سنى دور ايدرايدى ديو بيورمشدر قتاده ايدر انس حضرتلرينه سؤال ايدوب رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى بو كا طاقت كتوررمى ايدى ديدم ايتدى بز صحابهٔ كرام ايله سويلشور ايدك كه فخر كائنات افنديمز حضرتلرينه اوتوز كيمسه قوتى و يرلمش اوله ديو بيورر ايدى واوتوز كشى قوتى و يرلمش ايدى ديمكدن مراد غلبهٔ قوتى بياندركه هركشى كندى رأينجه برتخمين ايتمشدر انكيچوندركه ابن سعد نقلنده طاوس ومجاهد رضى الله عنهمادن قرق كشى قوتى و يرلمش ايدى جماعده ديو روايت اولنمشدر (امام احمد ونسائى نقللرنده زيد بن ارقم رضى الله عنه مرفوعا روايت ايلمشدركه اهل جنتدن بركشى يه اكلده وشربده و جماعده وشهوتده يوز كشى قوتى و يرلدى ديو بيورلمشدر (وابن سعد نقلنده صفوان ابن سليم رضى الله عنه مرفوعا روايت ايتمشدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى * اتانى جبرائيل بقدر فاكلت منها فاعطيت قوة اربعين رجلا * ديو بيورمشدر يعنى جبرائيل عليه السلام بكا برقدر كتوردى اندن طعام اكل ايتدم دخى بكا قرق كشى قوتى و يرلدى ديو بيورديلر وقتا كه بو بابده سائر خلقدن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه

زياده قوت وقدرت و يرلدى لاجرم خاتون آلمقده غيره جائز اولميان مرتبه‌ا كامباح قيلندى (ابن عباس رضى الله عنهما * تزوجوا فان افضل هذه الامة اكثرها نساء * ديو بيورمشدر يعنى اولنك زيرا تحقيقا بو امتك افضلى خاتونلرى چوق اولاندر ديمك اولور افضلدن مرادى فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلريدر ديديلر و بو امتك افضلى ديو انكيچون ديديكه حضرت داود وسليمان عليهما السلام خارج اولهلر ديلندى زيرا انلرك قتى چوق ايدى تقييد اولنمسه آنلرى تفضيل فهم اولنوردى (اما امام طبرانى نقلنده * تزوجوا فان خيرنا اكثرنا نساء * بيورلمشدر بو تقديرجه بعضيلر ايتديلر خيردن مراد امتدن شول كشيدركه خاتونى چوق اوله (ابو الفضل عسقلانى رحمة الله عليه ايتدى ظاهر اولان بودركه ابن عباس حضرتلرينك خيردن مرادى بنه فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى اوله وامتدن مرادى اصحاب كبار اوله رضى الله عنهم وظن ايدهرمكه بو كلامله ترك تزوج مرجوح ايديكنه اشارتدر زيرا اكر تركى اولى اوليدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى آنى اختيار ايلرايدى چونكه حق تعالى حضرتلرندن خوف ايتمكده وانى بلمكده جملهدن زياده ايكن تزوج امرنده تكثير ايتدى بو افضلى ايديكى معلوم اولدى وتكثيردن مقصودى رجال مطلع اولماديغى احكامى تبليغ ايدى ودخى معجزهٔ بالغه اظهار ايتمك ايدى زيرا كنديلرينك اكل وشرب خصوصنده وسعتى يوق ايكن اولديغى زمانده دخى اكثر صوم اوزره ايكن وصومنى برايكى كونه اولاشديرر ايكن ينه بر كيجهده جميع خاتونلرين طواف ايتمك طاقت بشريهدن خارج ايديكى محل شبهه دكلدر پس بو حالت فخر كائنات عليه افضل الصلوات افنديمز حضرتلرينك معجزات باهرهسندن ايديكى ظاهر اولور ديديلر (بعض علما رحمهم الله تعالى فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه سائر ناسدن زياده خاتون آلمق مباح بيورلديغنك وجهنده ايتديلر وقتاكه حر اولان كيمسهيه عبد اولاندن زياده آلمق افضل وشرفندن ايچون جائز اولدى ايسه فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه دخى امتى اوزره فضيلت وكرامتندن اوتورى غيريلره جائز اولاندن زياده آلمق مباح قيلندى وجمله فوائدندن برى بودركه اوزرنده اداء رسالت مشقتى وار ايكن امر نسايه قياملهٔ زياده تكليف ايدوب مشقتى چوق واجر وفضيلتنى اعظم ايتمك ايدى ديديلر برى دخى بودركه نكاح رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك حقنده عبادت ايدى و برى دخى اظهار معجزات ايدى شول جهتدنكه امهات مؤمنين رضى الله عنهن آتالرى وقرنداشلرى وسائر متعلقاتى غيرتى قوديلر دخى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك خدمت شريفنه رغبت كوستردیلر انكيچونكه حق تعالى حضرتلرينك هدايتيله باطنى احوالنه اطلاع ايدوب صدق نبوتنه جزم ايتمشلر ايدى (ام حبيبه رضى الله عنها رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك خدمتنى اختيار ايدوب تحت نكاحنه شول حالده داخل اولمش ايديكه باباسى ابو سفيان اشد عداوتله فخر كائنات عليه اكمل الصلوات افنديمز حضرتلرينك عدوسى اولوب روز وشب لات وعزى اوغورينه چالشمقده ايدى اتاسنك دين وآيينه هزار لعنت ونفرين اوقويوب كلدى خاندان نبوتده قرار وتمكين بولدى (وصفيه رضى الله عنهانك اتاسنى وعمسنى وزوجنى قتل ايتمش ايكن تزوج ايتدى صفيه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه برحيثيتله ميل ومحبت وانقياد واطاعت اوزره اولديكه جميع متعلقاتى قتله رضا ويرديكندن غيرى كنديني دخى قربان ايتمك ديلسه بولنهجان ويررايدى هب بونلر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك آثار معجزاتيدركه مقتضاى طبيعت بشريه كشى كندى آبا واقرباسى جانبلرين ترجيح ايدر ايكن انلر بو جانبى ترجيح ايدوب كردن انقيادلرين

طوق طاعتيله اراسته و پاى ارادتلرين خلخال اطاعتيله پيراسته قيلديلر نكاح وتناسل جانبلرين ترغيب خصوصنده (ائمهٔ حديثدن ابو داود ونسائى معقل بن يساردن مرفوعا روايت ايتمشلردركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى * تزوجوا الولود الودود فانى مكاثر بكم الامم * ديو بيورمشدر معناسى چوق طغوران وزوجنه زياده محبت ايدن خاتونى تزوج ايدك زيرا تحقيقا بن سزكله امتلره كثرتده مغالبه ايديجى يم ديمكدر ابن ماجه نقلنده ابو هريره رضى الله عنهدن بو عبارهايله مرويدركه * انكحوا فانى مكاثر بكم * بو حديث شريف خلق لساننده مشهور اولهنك معناسيدركه * تناكحوا تناسلوا فانى اباهى بكم الامم * يعنى برى بريكز مابيننده نكاح ونسل پيدا ايدك زيرا بن سزكله سائر امتلره مفاخرت ايدهرم ديمكدر اما بعض محدثين بو لفظله كتب احاديثده بولهمدق ديمشلردر امت محمدى تكثير نيتيله نكاح صومدن افضلدر ديديلر (عمر بن الخطاب رضى الله عنه ايدردى محظوظ دكل ايكن مجامعت نسا ايلرم تاكه امت محمد چوق اولوب يوم قيامتده پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى انلرك كثرتى ايله سائر امتلره غلبه وافتخار ايده ديمشدر * لا رهبانية فى الاسلام * حديث شريفنده رهبانلقدن مراد ترك نسادر ديديلر اكر انلرى ترك ايتمك افضل اولايدى بزم دينمزكه خير الاديانادر بونده مشروع اولايدى بلكه مباشرت نسا افتخار انبيا اوله كلمشدر (صحيح بخاريده مرويدركه سليمان عليه السلام * لاطوفن الليلة على مائة امرأة * ديو بيورمشدر بر كيجهده يوز خاتونى طواف ايتمكله مفاخرت بيوردى (روايت اولنوركه اوچيوز خاتونى و يدى يوز جاريهسى وار ايدى بو قدرت حضرت سليمانك معجزاتندن ايدى زيرا انسان بو مرتبهيه طاقت يتشديرهمديكى ظاهردر و بو معنادن سليمان عليه السلامك رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك اوزرينه فضيلتى لازم كلمز زيرا حضرت سليمانك كثرت نسا وجواريسى ملك وسلطنتى لوازمندن ايديكه اول اصل سلطنت (وهب لى ملكا لا ينبغى لاحد من بعدى) موجبنجه كنديدنصكره كيمسهيه ميسر اولمامش ايدى و پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى وقتاكه نبى ملك اولمغله نبى عبد اولمق بيننده مخير قيلنوب كنديسى عبوديت اختيار ايلدى اول واديده خرق عاده اولان مرتبه كندويه اعطا اولنديكه بو قدر صوم ورياضت وانواع محنت ومشقت ايچنده ايكن اولبابده كمال قدرت واستطاعت اوزره ايدى بو حالت مقدور بشر دكل ايديكى اهل ادراكه خفى اولماز پس رسول الله حضرتلرينك معجزهسى ابلغ اولديغى ظاهر اولور * نوع رابع (* اول چشم چراغ جهان و بخت بيدار عالم وعالميانك بمقتضاى بشريت مقدار حاجت استراحتلرى بياننده‌در (روايت اولنوركه كيجهنك اولنده يعنى صلاة عشادنصكره ياتوب اويورايدى نصف آخرك اولنده قالقوب مسواك استعمال ايدوب آبدست آلورايدى اويخويى قدر حاجتدن زياده ايلمزايدى واحتياج مرتبهسندن نفسنى منع دخى ايتمزايدى طاعت وعبادته تحصيل قوت ايچون حد اعتدالى رعايت وعادت ايلرايدى وعادت كريمهسى بو ايديكه ذكر الله ايدهرك صاغ جانبنه ياتورايدى تا مبارك كوزلرينه اويخو غلبه ايدنجه ذكردن خالى اولمزايدى وغدانى الجمله مرتبهٔ هضمه قريب اولمادين ياتمزايدى زيرا طوقلق ايله ياتمغك مضرتى معلومدر وصاغ جانبى اوزره ياتمغك اصلى برى بودركه جميع احوالنده صاغ جانبى اختيار عادت كريمهسى ايدى برى دخى بو ايديكه كندوبى قتى اويخويه ويرمك ايچون اويله ايدرايدى زيرا انسانك قلبنك محلى صول جانبدر كشى صول يانبنه ياتيجق غايت استراحت اوزره ياتور اما صاغ يانبنه ياتدقده قلب كندى يتاغندن آيريلوب خلاف سمته دوشر مضطرب اولوب كندى محلنه چكلمكدن خالى اولمز بو سببدن كشى راحته ايرميوب اويانمق اقتضا ايلر بويله ايتمكدن مراد شريفى اويانمق خصوصنده كنديلرينك بو وضعه احتياجى اولديغندن دكل ايدى

زيرا امام بخارى نقلنده * تنام عينى ولاينام قلبى * بيورديغى حضرت عايشه رضى الله عنهادن مرويدربلكه امتنى ارشاد ايديكه انلرسنتنه رعايتله او ياتمغه استعانت ايده لر (بعض علمادن منقولدركه صول جانبه ياتمقده اكرچه راحت زياده در اماقلبه ضررى واردرشول جهتدنكه قلب كندو يرنده اولميجق جميع اعضا اكاميل ايدوب فضول منصب اولور يعنى ماده لر قلبه دوكيلوردبديلراو بخورنك برامزى آرقه اوستنه ياتوب او بومقدر زيراداماغك فضلاتى بورن يولنه كيده ميوب سكرلره وسينه يه دوكيلور نزله وسكرلر آغريسى وفالج ويل اغريسى حاصل ايلر اكرايمنوب دماغده قالورايسه آغر باصمق وصرع وسكته مرضلرين كتورر و يوزى قوين ياتمق اطبا قولنجه يرامز دكلدر هضمه نافعدر اماشرع شريف مقتضاسنجه وضع قبيح ومذمومدر سنن ابن ماجه ده روايت اولنمشدركه بركون رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى مسجدده بو وضع اوزره ياتورايكن بركيسه نك اوزرينه كلدى دخى مبارك اياغى ايله دورتوب * اقم واقعد فانها نومة جهنمية * ديو بيوردى معناسى ظاهردر (روايت اولنوركه فخر عالم حضرتلرينك عادت كريمه سى ايدى كاه دوشك اوزره ياتورايدى كاه دريدن بساط اوزره ياتورايدى كاه حصير وكاه قورى يراوزره ياتورايدى وديارعربده مسخيه ديرلر برجنس دوشمه اولورزاهدلر لباسيدر فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك اول جنسدن بردانه وارايدى كاه آنى دوشنوب اوزرنده ياتوب او يورايدى ديديلر وياتديغى زمانده مبارك الينك آيه سنى صاغ يكاغنك آلتنه قيوب * رب قنى عذابك يوم تبعث عبادك * ديو بيوردى معناسى يارب قوللر يكى قبردن قالدرديغك كونده بنى عذابكدن صاقله ديمكدر برروايتده * يوم تجمع عبادك * وارد اولمشدر بونك دخى معناسى يوم حشرده ديمك اولور (ابوقتاده رضى الله عنه بيورمشدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى كيجه ياتملو اولسه صاغ يانى اوستنه ياتورايدى صباحه قارشو اولسه ايكى مبارك قوللرين ديكوب سعادتلو باشنى اللرينك اوزرينه آلورايدى حقيقتده بو ياتمق قسمندن دكلدر فى الجمله آسايشدر حذيفه رضى الله عنه روايتنده دوشكنه ياتدقده * اللهم باسمك اموت واحيا * ديو بيوررايدى امام ترمذى رحمة الله عليه روايتنده انس بن مالكدن مرويدركه ياتديغى زمانده * الحمد لله الذى اطعمنا وسقانا وكفانا وآوانا وكم ممن لاكافى له ولامؤوى * ديو تحميد ايدرايدى يعنى حمد اول حق سبحانه وتعالى حضرتلرينه كه بزى يدردى وايچردى وكفايت قيلدى ومأوى يعنى يتاق ويردى نيجه لر واردرشونلردنكه كفايت ايديجيسى ومأوى وير يجيسى يوقدر ديمك اولور ذكر اولنان احاديث شريفه هب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرندن مرويدركاه او يله وكاه بويله بيوررلرايدى كشى هرقنغيسن اختيار ايدرايسه اقامت سنت ايتمش اولورو حضرت عايشه رضى الله عنهادن مرويدركه فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى ايكى مبارك اللرين بربره كتوررايدى قل هو الله احد وقل اعوذ برب الفلق وقل اعوذ برب الناس سوره لرين اوقيوب اللرينه اوفوررايدى اندن مبارك باشنه و يوزينه وسائر جسد شريفنه سوررايدى اوچ كره بويله ايدرايدى ديو بيورمشدر ومعلوم اوله كه (بخارى رحمة الله عليه نقلنده وارد اولان * تنام عينى ولاينام قلبى * حديث شريفندن خاطره بوكاورسه كه پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى بعض سفرنده بركيجه صباحه قريب زمانلرده بروادى ايچنده صحابهٔ كرام ايله قونديلردخى جمله سين غفلت آلوب صباح نمازين كچورديلرتا كونش قزنجه بوحال اوزره اولديلر آخر حضرت عمر رضى الله عنه اوياتوب تكبير ايلدى اندن پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى اوياندى صحابهٔ كزين ايله اوراده آبدست آلوب صباح نمازين قضا ايتديلر يابونك

وجهى ندر دينلورايسه بوشبهه دن علما رحمهم الله تعالى برقاچ وجهله جواب و يرمشلردر ذكر ايتدكلرى اجوبهٔ صحيحه دن برى بودركه قضا مشروع قلنمق مصلحتى ايچون ايدى زيرا اكر كنديدن فوت نماز واقع اولماسه بهرحال امتدن واقع اولسه كرك ايدى وسهو ايدوب سجدهٔ سهو قيلديغى دخى بو بابدن ايدى اكر عمدا اكر سهوا هرفعل كه اول مفخر موجودات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرندن صادر اولدى بر مصلحتى متضمن ايدى زيرا بونلره بعثتندن مقصود اتمام احكام شريعت وتكميل قوانين دين وملت ايدى و بومعنايه دلالت ايلركه تمام عمرنده بركره واقع اولدى مشروعيت بومرتبه كفايت ايديكچون آرتق واقع اولمادى والله اعلم

) مقصد رابع (

رسول الله صلى الله عليه وسلم وشرف وعظم صدق نبوت وثبوت رسالتنه دال اولان معجزات باهره وخصائص ايات و بدايع كرامات ظاهره سى بياننده در (معلوم اوله كه معجزه ديو انبيا عليهم السلامك صدقنه دلالت ايدن امر خارق العاده يه ديرلر كه تحدى يه مقرون اوله يعنى برايشدركه عادته مخالف اوله وصادر اولديغى زمانده خلقدن طلب معارضه ايده لر بن شو يله ايلدم سزده قادر ايسه كز بونك مثلن ايدك ديه لر تحدى لسان عربده معارضه ايدوب كشى خصمندن كندو فعلنك مثلن طلب ايليوب غلبه ايچون نزاع ايتمكه ديرلر (جوهرى وصاحب القاموس بويله ديمشلردر علامهٔ زمخشرى اساسده ايدر * حدا يحدو وهو حادى الابل واحتدابها حداء اذاغنى ومن المجاز تحدى اقرانه اذابارهم ونازعهم للغلبة واصله الحدا يتباريا فيه الحاديان و يتعارضان فيتحدى كل واحد منهما صاحبه اى يطلب حداه كما يقال توفاه بمعنى استوفاه * محصلى بودركه فن بركيمسه دوه ياننجه آواز ايدوب ايرلسه عربلر حدا الابل ديرلر احتدابها دخى ديرلر واو يله ايدن كشى يه حادى ديرلر ومجاز قسمندندركه بركيمسه اقراندن معارضه طلب ايدوب هنرك وارايسه بن ايتديكمى سنده ايله ديو غلبه ايچون نزاع ايلسه اول كيمسه ايچون تحدى اقرانه ديرلر وتحدينك اصلى حدادر ايكى حادى برى برينه معارضه ايدوب حدا طلب ايتمك معناسنه در تفعل صيغه سى استفعال معناسنه كلور نتكيم استوفاه معناسنه توفاه دينلور ديمكدر (بعض حواشى كشافده مذكوردركه عربلر دوه بى سوردكلرى زمانده قطارك بريانته برحادى چكرو بريانته دخى برحادى چكر اندن برى برندن حدا طلب ايدرلر اصل تحدى انلرك بو طريقله معارضه لرينه ديرلردى صكره دن اتساع طريقيله هرمعارضه يه تحدى دينلور اولدى (ومحققلر تحدى ديو دعواى رسالته ديرلر ومعجزه نك برشرطى دخى بودركه تحدى ايدن كيمسه نك ايتديكى ايشك مثلنى بركيمسه دخى ايتمكه قادر اولميه مثلا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرندن صادر اولان شق قمر وسائر معجزاتى كبى وحضرت موسى على نبينا وعليه حضرتلرندن واقع اولان عصانى ازدرها قيلمق كبى و بونلره بكزرنه كه وارايسه معجزه در وتحدى قيديله كرامات اوليا كه تحدى سز اولور انلر خارج قالور وتحدى يه مقارنت شرطيله شول نسنه لر كه مقدم واقع اولور رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك اوزرينه بولوت سايه بان اولوب سايه صالمق كبى ومبارك سينه سى شق اولنمق كبى وحضرت عيسى عليه السلام بشكده ايكن سويلديكى كبى و بونلرك امثالى نه وارايسه خارج قالور بونلره معجزه دينمز ارهاص دينلور معناسى نبوته اساس و بنياد صالمقدر وشول نسنه لركه مقارنت عرفيه دن اخراج ايده جك مرتبه ده تأخرله مؤخر واقع اوله انلردخى خارج قالورلر ومثلنى ايتمكه كيمسه قادر اولمامق شرطيله تحدى يه مقرون اولان سحرلر خارج قالورزيرا انبيا انك مثلنى ايتمكه قادر اولورلر سحرهٔ فرعون حضرت موسى عليه السلامى تعجيز ايچون اشلدكلرينى حضرت موسى عليه السلام دخى ايشلدى وغلبه ايتدى (وسحر ديدكلرى قلب اعيان وتحويل

طبایع میدر یوخسه دکل میدر دیو علما رحمهم الله تعالی اختلاف ایتمشلردر یعنی ساحر سحر ایله برنسنه‌یی کرچکدن طبیعتندن چیقاروب بر طبیعته دخی دوندرمکه قادر اولورمی یوخسه همان کوستردیکی خیالات میدر دیدیلر بعضیلر ایتدیلر کرچکدن دوندیرر حتی انسانی حمار ایده بیلور دیدیلر بعضیلر قائل اولمیوب بوکا حق تعالی حضرتلرندن غیری کیمسه قادر اولماز پیغمبرلر الندن ظهور ایدن دخی حق سبحانه وتعالی حضرتلرینک خلقیله در انبیاسنه معجزه ایچون خلق ایلر والا بوکا نه ساحر ونه صالح قادر اولور اکر انبیایه جائز اولان انلره دخی جائز اولایدی انبیا ایله فرقلری نه اولور ایدی دیدیلر (اکر قاضی ابو بکر باقلانی ذکر ایتدیکی کبی فرقی تحدی ایله اولور دینلور ایسه بو جواب نیجه وجهله باطلدر بری بودر که معجزه‌یه تحدی شرط اولمق برقولدر که بوکا دلیل یوقدر نه کتابده ونه سنتده ونه اجماعده ونه صاحب رأی قولنده برنسنه که دلیلدن عاری اوله باطلدر ایکنجیسی بودر که فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک اکثر معجزاتی تحدی سز واقع اولمشدر مثلا حصا وجزع سویلدکلری ومبارک پرمقلرندن صو آقدیغی ونیجه یوز کشی‌یه بر صاعدن اطعام ایتدردیکی وحضرت علی رضی الله عنهک کوزینه توکوروب صحت بولدیغی و بونلرک امثالی نه وار ایسه تحدی ایتمدین صادر اولمشلردر بلکه قرآنده وتمنی موتدن غیریلرده تحدی ایتمامشدر اکر ایکیسندن غیری‌یه معجزه دکلدر دینلور ایسه بو سوز بدعتدر کفره قریبدر ومعجزاتدن بری ظهوره کلدیکی زمانده عادت کریمه‌سی بو ایدیکه اشهد انی رسول الله دیو یوررایدی تنکیم اول برشخصه اشارت ایدوب شوکشی اهل جهنمدر دیمش ایدی صکره‌دن اول شخص بعض غزاده مشرکلردن نیجه کیمسه قتل ایلدی وکندی دخی مجروح اولدی اندن کندی کندینی قتل ایتدیکی زمانده فخر کائنات علیه الصلاة والسلام حضرتلرینک بیوردیغی ظاهر اولدی اولزمانده اشهد انی رسول الله دیو بیوردی اوچنجیسی بودر که حق سبحانه وتعالی حضرتلری کلام قدیمنده معجزات نبویه‌دن آیاتله تعبیر ایدوب (قل انما الایات عند الله) بیوردیغی محلده (وما منعنا ان نرسل بالایات) بیوردیغی مقامده هرکز تحدی شرط ایلمدی ایمدی تحدی شرط ایتمک باطل ایدیکی صحیح اولدی دیدیلر و بو اقوال تفسیر ابی امامه ابن النقاشدندر که اختصار اوزره نقل اولندی اما بو سوزلره جواب ویریلوب مراده‌نلن طلب ایتمک معناسنه تحدینک مفهوم اصلیسی دکلدر که هر معجزه صادر اولدقجه اویله ایتمک لازم اوله بلکه همان دعوای رسالته کفایت ایلر دیدیلر وحق بودر که سحر خیالات کوسترمک قسمندن ایدیکنه سحره‌ٔ فرعون حقنده (یخیل الیه من سحرهم) بیورلدیغی کفایت ایلر سائر اقواله احتیاج یوقدر والله اعلم ومعجزه‌نک دردنجی شرطی بودر که تحدی ایدن کیمسه‌نک دعواسنه موافق اولمق کرکدر مثلا برکیمسه دعوای نبوت ایدوب اظهار معجزه محلنده بهایمدن شو حیوانی بن سویلدیرم دیسه واقعا اول حیوان دخی سویلسه اما کذبنه شهادت ایدوب بوکشی دعواسنده کاذبدر دیسه بنه معجزه اولمز زیرا اول محلده حق تعالی حضرتلرینک خلق ایتدیکی امر خارق العاده پیغمبر اوله‌نک صدقنه دلیل اولمق کرکدر اول یرده که حق جل وعلا حضرتلری کذبنه دلیل اوله‌نی خلق ایلیه معجزه اولماز کذاب ایدیکی ثابت اولور تنکیم مسیلمة الکذاب لعنة الله علیه دعوای نبوت ایدوب برقیونک صوینی چوغالمق ایچون ایچنه توکوردی قیونک صوینی قورودی و برحریفک کوزینه توکوردی کوزلری کور اولدی ملعونک مرادی بو ایدیکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه واقع اولان کبی کندویه دخی اتفاقی راست کله نبوت اثبات ایلیه اما حق سبحانه وتعالی حضرتلرینک قدرتیله خلاف مرادی ظاهر اولوب یوزی قره اولدی (اکر سؤال اولنوب ذکر اولنان درت شرط اوزره امر خارق العاده چونکه صادقلردن غیری کیمسه‌نک النده ظهور ایتمز یا نیچون

دجال لعینک دعواسنه موافق برنیجه امور عظام ظهور ایتسه کرکدر تنکیم احادیث شریفه‌ده بیان بیورلمشدر دینلور ایسه (جواب بودر که تکری تعالی حضرتلری یلان یره رسالت دعوی ایده‌نک النده دعواسنه موافق خارق العاده خلق ایتمک نه واقع اولمشدر ونه اوله جقدر دجال لعین رسالت دعوی ایتمز ربوبیت دعوی ایلر اکرچه حق تعالی حضرتلرینک امریله حکمته موافق انک النده بعض نسنه ظهور ایلر اما انک صدقنه دلالت ایتمز انکیچونکه شان ربوبیته لایق اولمیان اوصاف واحوال ایله متصفدر برحالدن برحاله تغیر کبی وسائر خلق محتاج اولدیغی احواله احتیاج کبی هب بونلر کذبنه دلالت ایدر بونلر حق جل وعلا حضرتلری شاننده محال وممتنعدر (لیس کمثله شیء وهو السمیع البصیر) وشویله معلوم اوله که انبیا علیهم السلام اللرنده ظهور ایدن معجزاته کبار ائمه‌ٔ دین رحمة الله علیهم اجمعین دلائل نبوت وآیات نبویه دیرلر قرآن عظیمده دخی معجزه لفظی کلمامشدر حدیث شریفده کلمامشدر انلرده وارد اولان آیت وبینه وبرهان لفظلریدر تنکیم حضرت موسی قصه‌سنده عصا ایله ید خصوصنده (فذانک برهانان من ربک) بیورلمشدر و پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری حقنده (قد جاءکم برهان من ربکم) بیورلمشدر معجزه لفظن دیمکده ضرر یوقدر ولکن اطلاقی اوزره ذکر اولنسه مراد آیات انبیادن اولان ایدیکی معلوم اولمز بیان لازمدر زیرا اکرچه بعض اهل کلام انبیادن صادر اولانه معجزه واولیادن صادر اولانه کرامت دیمکی مخصوص قلمشدر (اما سلف وامام احمد وغیریلر رحمهم الله تعالی کبی انبیادن واولیادن صادر اولان خوارق عادیه معجزه دیرلر وآیت و برهان لفظلری انبیا علیهم السلامدن صادر اولانه مخصوصلردر غیره اطلاق اولنمازلر پس معجزات انبیایی آیت و برهان لفظلری ایله ذکر ایتمک اولادر دیدیلر وکاه اولور که کرامات اولیایه دخی آیات دیرلر شول اعتبارله که تابع اولدقلری انبیانک صدق نبوتنه دلالت ایلر کانه انلرک کندیلرندن صدور ایتمشدر (ایمدی بو اصطلاحات احوالن بیلدکدنصکره معلوم اوله که بزم پیغمبریمز ایکی جهان فخری سلطان انبیا مسند نشین بارکاه اصطفا محمد مصطفی علیه من الصلوات اصفاها ومن التحیات ازکیها حضرتلرینک دلائل نبوت کبری وشواهد رسالت عظماسندن بعضی بونلردر که توریة وانجیلده وسائر کتب آسمانیده ذکر ونعتی جریان ایدوب ارض عربدن خروج ایده‌جکی مذکور ومسطور قلنمشدر وزمان بعثت وولادتنه قریب نیجه امر عجیب وغریب ظهوره کلوب ارکان ایوان کفر وعصیان تزلزل وآب فراوان جویبار ضلال وطغیان تنزل بولمش ایدی قصه‌ٔ اصحاب فیل وانلره واقع اولان تعذیب وتنکیس وطاق کسرینک کنکره‌لری یقلوب خراب اولدیغی وآتشکده‌ٔ فارسک اودی سوکنوب ملة مجوسیه‌نک اوجاغنه صو قیولدیغی وبحر ساوه‌نک یره باتوب کتدیکی وموبدانک عالم رؤیاده عجایب مشاهده ایتدیکی واصنام واوثانک من غیر واقع یوزلری اوزره یقلدقلری ونقله‌ٔ احادیثک اسناد صحیح ایله سائر روایت قیلدقلری آثار واخبار کالشمس فی منتصف النهار ظهور واشتهار بولمشدر وخواجه‌ٔ کائنات متاع مزخرفات جهان بی ثباتدن نسنه‌یه مالک دکل ایدیکه انکله استمالت قلوب طائفه‌ٔ عرب کبی معاند ومتمرد قومی بنده‌ٔ زرخریده‌سی کبی کندویه رام ایدوب وابتداء ظهورده سواران نیزه دار وپیاده کان خنجر کذاردن اعوان وانصار ولشکر بی شمار ایله قوت استظهار بولمش دکل ایدیکه بو قدر وحشی وش وکردنکش طائفه‌یی کمند تسخیر ایله صید ایدوب حباله‌ٔ تکالیف ایله قید ایتمک میسر اولایدی ایمدی محض امداد عنایت یزدانی ومزید تأیید ربانیدن غیری نسنه دکل ایدیکه فرد و وحید فلک رسالتدن تابان ودرخشان اولوب مانند سلطان یکسواره‌ٔ آسمان شمشیر شهرتی عرصه‌ٔ زمین وزمانه صالدی وضرب تیغ حجج قاطعه و بارقه‌ٔ براهین ساطعه

ایله بسیط غبرای کران تاکران فتح ایدوب فروغ ماهچهٔ لوای ظلمت زدای اسلام ایله اقطار اقالیم عالمی روشن قیلدی شعوب وقبائل اعراب ومقیدان سلاسل انساب سایهٔ حمایتنه انسیاب ایدوب اصناف طوائف بنی آدم بلکه اجناس متنوعهٔ عرصهٔ عالم جناب حضرتلرینه انتساب ایلدیلر اسیر جاه وجلال ومبتلای ریاست واستقلال ومقید شواغل ملك ومال و پای بند علاقهٔ عشیرت وعیال اولنلرانك محبتنه جمله سین ترك ایدوب مهاجرت اوطان ومفارقت بلدان اختیار ایتدیلر اعلاء کلمهٔ اسلام واعزاز دین سید الانام ایچون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك قارشوسنده اولاد وآباء واخوان واحبا بری برینك خونلرین تیغ بیدر یغله عرصهٔ فنایه ریخته قیلدیلر عقل سلیم وطبع مستقیم صاحبلرینه مخفی دکلدرکه بونك امثالی غرائب اطوار وعجایب حالات محض خامهٔ تدبیر صورتنکار اندیشه ایله صفحهٔ ظهورده نقش بغلمق داخل دائرهٔ محالاتدندر (الا له الخلق والامر تبارك الله رب العالمين) * وجملهٔ دلائل نبوتدن بری دخی بودرکه کندیسی خط یازمز ایدی واوقومز ایدی اُمی ایدی و برامی قومك ایچنده وجوده کلوب ارالرنده نشوونما بولمش ایدی و بر شهرده حاصل اولمش ایدیکه هر کز انده امم ماضیه نك احوالنده خبردار بر عالم یوق ایدی وآخر یره واروب علمادن برکیمسه حضورنده طورمق واقع اولمادی وبالجمله طریق کسبك برینه سالك اولمدین توریة وانجیلده وسائر کتب سماویه ده واقع اولان اموردن خبرویروب احوال امم سالفه یی بیان بیوردی واول تاریخده آثار واخبار احوالی مختل اولوب کتابلرده برلو یردن تغییر وتحریف قلنمش ایدی وصحت وسقامتی بلنلردن بغایت آز کیمسه قالمش ایدی اهل ملتدن هر طائفه نك تمسکاتی ابطاله حجت و برهانلر اقامت ایلدیکه جمهور متکلمین اجتماع ایتسه لر انك ایتدیکنه قادر اوله میه لر ایدی بو خصوص ادلهٔ دلائلدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك کتوردیکی اشیا حق جل وعلا حضرتلری قبلندن کلمش امور ایدی ومعجزات باهره سندن بری دخی قرآن عظیمدرکه برسوره سنك مثلن کتورمکه فصحای دورانه تحدی بیوروب جمله سی نکول ایتدیلر اکا شبیه برنسنه کتورمکه قادر اوله مدیلر (بعض علما رحمهم الله تعالی بیورمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك طائفهٔ عربه کتوردیکی کلام معجز نظام حضرت عیسی علیه السلامك ایتدیکی احیاموتی وابراء اکمه دن آینده اعجب ودلالتده اوضحدر زیرا انك قومی هرکز احیا وابرا ایتمکه طمعلری یوق ایدی ارالرنده اول دعوایی ایدر واول مقوله علم وعمله کوشش ایدر کیمسه یوق ایدی اما طائفهٔ قریش ممارسهٔ کلام فصیحده سعی بلیغ ایدوب مابینلرنده مستعمل ومتداول اولان فصحا و بلغا کلماتی ایدی افتخار ومباهاتلری فصاحت و بلاغتله ایدی بونلر بویله ایکن وقرآن عظیم کلام جنسندن ایکن مثلن کتورمکه عاجز اولدقلری مجرد رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك آیت رسالت ودلیل نبوتی اولمغیچون ایدی بوندن واضح دلیل و برهان اولماز زیرا استاد نقاش مانی نهاد صنعت کتابته مألوف ومعتاد اولمسه برکاتب خوش نویس انك یانده زیبا خطلر و بی همتا سطرلر تحریر ایلسه هرکز نقاشك عرضنه خلل وناموسنه نقصان وزلل کلوب اول جهتدن صحیفهٔ خاطرنده رسوم رشك وغیرتدن کدر بغلمق احتمالی یوقدر اصلا کارنك و یرمك اولدرکه صنعتده ملکه ومهارت دعواسین ایدر ایسه انده غلبهٔ تام ایدوب مقاومتدن تعجیز والزام ایلیه لر ایمدی فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اتیان قرآن اعجاز قرآن ایله قوم قریشه ایتدیکی ایش بوقبیلدندر (وخطابی رحمة الله علیه ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کندی زمانه سی خلقنك قتنده عقلاء رجالدن ایدی بلکه حق سبحانه وتعالی حضرتلرینك علی الاطلاق مخلوقاتنك اعقلی ایدی اندن عاقل کیمسه یوق ایدی بویله ایکن

حق جل وعلا حضرتلری قبلندن خبر و یردیکی نسنه من عند الله اولدیغی واول جنابدن خبر و یردیکی شیده خلاف اولمادیغی قطعی سو یلمش ایدی اکر دیدیکی کبی اولمیه ایدی عقلی اذن واجازت و یرمز دیکه برنسنه اولمق جائز ایکن بو اولماز دیو قطعی خبر و یردی مثلا قرآن عظیم ایچون علی ملأ الناس چیقوب بلند آوازایله سز بونك مثلی کلام کتوره مزسز قادر دکلسز بو اولماز دیو چاغروب قطعی خبر و یردی آخر بیوردیغی کبی اولوب بوقدر فصاحت و بلاغت لافن اورن عرب عربادن برکیمسه قادر اولمیوب ضروری قانلری دوکیلوب حرمتلر پرده سی یرتلمغه رضا و یردیلر فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اولدن بویله خبر و یردیکی بو ایدیکه کندویه اعلام اولنوب جناب رب العالمیندن بویله خبر و یرمکه مأمور اولمش ایدی نتکیم حق جل وعلا حضرتلری بیورمشدر (قل لئن اجتمعت الانس والجن على ان يأتوا بمثل هذا القرآن لا يأتون بمثله ولو كان بعضهم لبعض ظهيرا) یعنی یا محمد سن شویله دیکه والله اکر بلاغتده وحسن نظمده وکمال معناده بو قرآنك مثلن کتورمك اوزره انس وجن بر یره کلسه لر انلرك ارالرنده عرب عربا وارباب بیان واهل تحقیق وار ایکن ینه بونك مثلن کتوره مزلر اکر کتورمك ایچون بعضی بعضنه معین وظهیر اولوب ارقه لشوب یاردملشسه لر دخی کتوره مزلر دیمك اولور فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بعض آیات کریمه دن بلغای مشرکینك بعضنه اوقیوب ویروب انلر دخی اعجازنه اقرار واعتراف ایتدکلری اخبارده وارد اولمشدر جمله دن بری بودرکه (محمد بن کعب رضی الله عنهدن مرویدرکه ایتدی بکا خبرو یرادیکه برکون مکه مشرکلرندن عتبة بن ربیعه حرم شریفده قریشك مجلسنده ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی حرمك برجانبنده یالکزجه اوتورمشلر ایدی عتبه ایتدی یا معشر قریش نه دیرسز وارایم شوکا بعض نسنه لر عرض ایده یم امیددرکه قبول ایدوب بزدن ال چکه دیدی یعنی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك یانه کلوب یا محمد مال ومتاع دنیویه دن نه استرسك سکا ویره لم تك الهمزه دخل ایدوب دینمزی ابطاله سعی ایلمه و بو سو یلدیکك سوزلردن فراغت ایله دیمك ایچون قریشله مشورت ایلدی انلر دخی جائز کوروب توله یا ابا الولید دیدیلر اندن قالقوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك یانه کلوب اوتوردی زعم فاسدنجه ترتیب ایتدیکی مقدمات باطله یی بر بر سو یلدی تمام ایتدیکی کبی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * افرغت یا ابا الولید * دیو بیوردی یعنی یا ابا الولید سوزدن فارغ اولدکمی عتبه دخی نعم دیدی اندن فخر کائنات علیه اکمل التحیات حضرتلری بیوردی * فاسمع منی * یعنی ایمدی سنده بندن ایشت اولدخی سو یله دیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری سورهٔ سجده نك اولندن بشلدی * بسم الله الرحمن الرحيم * حم تنزيل من الرحمن الرحيم * دیو اوقودی قرآنا عربیا یورلدیغی یره یتشدی اندن کچدی اشاغیسن اوقومغه باشلدی عتبه بونی ایشیدیجك هیچ سوز سو یلمیوب ایکی اللرین آردندن یره طیادی دخی قولاق طوتدی دکلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری تا سجده آیتنه دك اوقودی وسجده ایلدی اندنصکره یا ابا الولید اشتدکمی دیدی عتبه ایتدی ایشتدم ایشته سن ایشته اول اندن قالقوب یارانی مجلسنه کندی قارشودن کوردکلرنده بری برینه والله عتبه سزه کتدیکی صورتك غیریله کلدی دیو سو یلدیلر عتبه کلوب اوتوریجق کفار نیجه اولدی احوال دیو سؤال ایتدیلر ایتدی والله بن بر کلام اشتدمکه هرکز عمرمده مثلن اشتمدم والله اول شعر دکلدر وسحر دکلدر وکهانه دکلدر یا معشر قریش کلك بنم سوزیمی طوتك شوکشی یی کندی حالنه قوك بکا بشلدی * بسم الله الرحمن الرحيم حم تنزيل من الرحمن الرحيم * دیو بر از قرآن اوقودی عاد وثمود قومنك باشلرینه کلان بلا ومصیبته متعلق

انذار آیتن اوقیوب (فقل انذرتکم صاعقة مثل صاعقة عاد وثمود) دیدیکی یره کلدیکی کبی بن طوتدم
ایندردمکه بزه اول ایشی ایتمیه سز خود بیلورسز که برسوزی سویلسه کذب ایلمز حاصلی بن سزه
عذاب نازل اوله دیو قورقارم (امام بیهقی رحمة الله علیه بو یلجه روایت ایتمشدر (وینه بیهقی
ومسلم رحمة الله علیهما نقللرنده وارد اولمشدر که ابوذر رضی الله عنه کندی برادری اولان
انیسی وصف ایدوب ایتدی والله قرنداشم انیسدن اشعر برکیمسه یی ایشتمدم والله زمان جاهلیتده
اون ایکی شاعری بوزمشدر (بریسی بنم دیدی اندن کندینك اسلامنه سبب اولدیغن ذکر ایتدی
مکه شهرینه کیدوب بکا فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك خبرین کتوردکده
بن ایتدم خلق حقنده نه سویلرلر دیدم ایتدی شاعردر کاهندر ساحردر دیرلر اما والله بن کاهنلر
سوزین اشتدم وانواع شعره قیاس ایتدم هیچ بقشمدی وبندنصکره برکیمسه نك لسانه دخی
بقشمزکه اکا شعردر دیه والحاصل محمد صادقدر آنلر کاذبلردر دیدی وعکرمه دن مرویدرکه
ولیدبن مغیره فصاحتده قریش قومنك سرآمدی ایدی برکون فخر عالم صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینه ایتدی بکا برمقدار قرآن اوقو ایشیدهیم فخر کائنات علیه افضل الصلوات
حضرتلری دخی (ان الله یأمر بالعدل والاحسان) آیت کریمه سین آخرینه وارنجه اوقودی
ولید ایتدی بردخی اوقو رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بردخی اوقودی اندن
ولید ایتدی والله بو کلامك حلاوت ولذتی اوزرنده حسن ولطافتی وارایدی وافر مدحلر ایلدی
اندنصکره قومنه ایتدی سزك اراکزده شعر احوالنه بندن اعلم کیمسه یوقدر وهر نوعنی وجن
شعرلرینی بندن یك بیلور کیمسه یوقدر والله اوقودیغی کلام هیچ بونلرك برینه بکزمز اول
کلامك برعجیب لذت وحلاوتی وحسن وملاحتی واردیوب آیت کریمه نك اول وآخرین وهر برن
مدحلر ایتدی وتحقیقا اول کلام غیرلره غالب اولور غیرلردن اکابر کلام غالب اولمازدیدی (وینه موسم
حجاج جمع اولیجق برخبرنده دخی بو یله وارد اولمشدر که برکره موسم کلدکده قریش طائفه سین
جمع ایدوب ایتدی شمدی هر طرفدن طائفۀ عربك دوکیلوب کلیجك زمانیدر کلك بر رأی اوزره اتفاق
ایدوب محمدك حقنده جمله کز برسوز سویلك بعضیکز بردرلو وبعضیکز بردرلو سویلیوب بری بریکزی
یلان چیقارمیه سز دیدی موسم کلیجك اطرافدن خلق کلوب فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك دعوتن ایشیدوب اطراف عالمه اسلام خبری منتشر اوله دیو قتی خوف ایدرلر ایدی
انکیچون مشاوره یه بشلدیلر اندن قوم ایتدیلر کاهندر دیه لم ولید ایتدی کاهن دکلدر وانك کلماتی
کاهن کلماتی دکلدر مجنون دیه لم دیدیلر ولید ایتدی مجنون دکلدر آنده جنون وسوسه سی وعلامتی
یوقدر دیدی ایمدی شاعردر دیه لم دیدیلر ایتدی شاعر دکلدر شعرك جمیع اقسامنی بیلورز ایمدی
ساحردر دیه لم دیدیلر ایتدی ساحرمزه سی بکزر اوقیوب اوفورمه سی یوق دوکوم بغلمه سی یوق
ساحر ایشلرندن نسنه سی یوق ساحر دکلدر دیدی یا نه دیه لم دیدیلر ولید کوردیکه سویلدکلری
مهملاتك هیچ مناسبتی یوق انصاف ایدوب ایتدی شو دیدکلریکزدن برنسنه سویلمز سز
الا بن بیلورمکه سویلدیککز باطلدر دیدی (ابن اسحق وبیهقی رحمة الله علیهما بو یله روایت ایتمشدر
(ابونعیم رحمة الله علیه ابن اسحق طریقندن اخراج ایتمشدرکه اسحق بن یساری بنی سلمه دن
برکیمسه دن روایت ایتمشدرکه بنی سلمه قبیله سندن برقاج یکیت رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری خدمتنه یتشوب اسلامه کلدیلر دخی یرلرینه واردقلرنده قوم مذکوردن عمرو بن
جموح اوغلنه ایتدی بکا اول کشینك کلامندن ایشتدیککی خبر ویردیدی اوغلی دخی سورۀ فاتحه یی
بشلدی الحمد لله رب العالمین دیو صراط المستقیم وارنجه اوقودی عمرو ایتدی ما احسن هذا واجل
اول کل کلامه مثل هذا یعنی بو کوزل نه کوزل نسنه اولور هرسوزینك اولی بو یله میدر

دیدی اوغلی ایتدی * یا ابت واحسن من هذا * یعنی بوندن دخی کوزللری واردیمك اولور
بعض علما رحمهم الله تعالی بیورمشلردرکه اکر بو قرآن بر مصحفه یازیلوب یابانده بر یرده بولنمش
اولسه کیم اوقودیغی معلوم اولمسه عقول سلیمه شهادت ایلر ایدیکه حق تبارك وتعالی حضرتلری
قتندن نازل اولمشدر انسان بوکا قادر دکلدر فکیف که جمیع خلقك اصدقی واصلحی واتقاسی
اولان کیمسه کتوره دخی بو کلام حق تعالی حضرتلرینك کلامیدر اکر قادر ایسه کز بونك مثلی
برسوره سزده کتورك دیه بو یله اولیجق هیچ شك شبهه قالورمی (ومعلوم اوله که فی الحقیقه
قرآن عظیمك وجوه اعجازنه حد وحصر یوقدر اما علما رحمهم الله تعالی بو خصوصده التی وجه اوزره
اختلاف ایتمشلردر (بری بودرکه وجه اعجازی ایجاز وبلاغتدر دیدیلر مثلا (ولکم فی القصاص
حیوة) قول شریفی برقاج حرفدر امابونده کلام کثیر معناسی جمع اولنمشدر حاصلی آز عباره ایله
چوق معنی ادا اولنمق وسوز عیب ونقصاندن پاك وپاکیزه اولمق جهتلرندندر دیدیلر (ابوعبید
رحمة الله علیه حکایه ایلرکه (فاصدع بما تؤمر) دیو برکیمسه اوقور ایکن براعرابی ایشتدی
دخی همان سجده یه واردی شو کلامك فصاحتنه سجده ایتدم دیدی معناسی سکا امر اولنانی
آشکاره سویله دیمکدر یاخود آنکله حق وباطل ما بیننی فرق ایله دیمکدر (قرادن منقولدرکه
معناسی دینکی اظهار ایله دیمکدر یاخود جماعتلرین توحید ایله شق ایله یاخود حق وباطل بیننی
فرق ایله دیمکدر حاصل کلام لفظ شریفی برقاج حرف ایکن بودکلو معانی لطیفه یه تحمل واردر
هر بری صحیحدر قنغیسنه حمل اولنسه جائزدر علم بلاغتدن خبردار اولان بو کلامك طبقه سی
نه ایدیکن بیلور (واصمعی رحمة الله علیه حکایه ایلرکه برزمانده بش یاشنده یا التی یاشنده برعرب قزی
کوردم * استغفر الله من ذنوبی * دیو استغفار ایلر بن سنك خود اوزریکه قلم جاری اولمادی دیدم
بشلدی کندی کناهنك اصلن واستغفارینك وجهین بیان ایلر برابکی بیت اوقودی بن ایتدم
هی مغبون اوله جق نه عجب فصاحتك واردیدم ایتدی بو اصل نسنه فصاحتدن عد اولنورمی بوخسه
حق جل وعلا حضرتلرینك قول شریفندنصکره که قرآن عظیمنده (واوحینا الی ام موسی
ان ارضعیه فاذا خفت علیه فالقیه فی الیم ولا تخافی ولا تحزنی انا رادوه الیك وجاعلوه من المرسلین)
بیورمشدر بو بلاغتله برآیتده ایکی امر وایکی نهی وایکی خبر وایکی بشارتی بیننی جمع ایتمشدر
دیدی آیت کریمه نك معناسی بودرکه بز موسی علیه السلامك اناسنه حضرت موسایی امزرن
چن اکا ضرر کلمکدن خوف ایده سین انی دریا نیله آت ضایع اولماسندن وشدت چکمه سندن
خوف ایلمه وفراقندن محزون اولمه تحقیقا بز آنی سکا ینه رد ایدوب کتوررز برحیثیتله که غیری
اکا ضرر کلمکدن خوف ایتمز اوله سین وبز آنی انبیاء مرسلیندن ایتسك کرکدر دیو وحی ایتدك
دیمك اولور (قاضی رحمة الله علیه وحی دن مراد الهامدر بو معنایی قلبنه القا ایتمکدر یاخود
عالم رؤیاده بیلدرمکدر دیو بیورمشدر زیرا ملك ایله خبر کوندرمك انبیایه مخصوصدر (وینه
حکایه اولنمشدر که برکون حضرت عمر رضی الله عنه مسجد شریفده یاتوب اویور ایدی
باشنك اوجنه برکیمسه کلدی کلمۀ شهادت کتوردی واول کیمسه روم طائفه سنك
بطریقلرندن ایدی لسان عربی وسائر دللری خوب سویلر ایدی والحاصل بونلری حضرت
عمره اعلام ایتدکدنصکره ایتدی برکون مسلمان اسیرلرندن برکیمسه یی ایشتدم سزك کتابلریکزدن
برآیت اوقودی اول آیتی تأمل ایلدم کوردم حق سبحانه وتعالی حضرتلری عیسی بن مریمه انزال
ایتدیکی دنیا وآخرت احوالن اول آیتده جمع ایلمش دیدی خلاصۀ کلام اول آیت کریمه اسلامنه سبب
اولدیغن بیان ایتدی اول آیت بودر (ومن یطع الله ورسوله ویخشی الله ویتقه فاولئك هم الفائزون)
یعنی شول کیمسه لرکه حق جل وعلا حضرتلرینه اطاعت ایلدیلر ورسول الله صلی الله تعالی علیه

وسلم حضرتلرينك بيورديغنى طوتوب اكا دخى مطيع اوله‌لر وايتدكارى كناهلر اوزره حق جل وعلا
حضرتلرندن قورقه‌لر وباقى عمرنده حق تعالى حضرتلرندن خوف وتقوى اوزره اولوب
معاصيدن صاقنه‌لر ايشته آنلردر نعيم جاودانى يه فائز اولوب ظفر بولوجيلر ديمك اولور فى الحقيقه
بو آيت كريمه موجبيله عمل ايدن كيمسه ايكى جهان دولتنه ظفر بولديغى حق جل وعلا
حضرتلرينك فضلنه نظر مقرر اولور پس بودكلو فوائد ومعانئ كثيره بو قدر آز عباره ايچنده
بو نوع بلاغتله درج وتضمين ايتمك مقدور بشر دكلدر (روايت اولنور كه فى الجمله بلاغتله متصف
اولان كفره وملاحده‌دن بعضى جهله‌يى شبهه‌يه دوشورمك ايچون قصد ايتديلر كه قرآن عظيمه
نظيره ديه‌لر كورديلر كه بلاغتك درجهٔ ارتفاعده مقامى ثريادن اعلادر اللرى يتشمك احتمالى يوق
عجزلرين مشاهده ايدوب اوزون سوره‌لره نظيره كتورمدن يأس ايتديلر كه قباحتلرى قتى ظاهر اولميه
قيصه سوره‌لره ميل ايدوب آز اولنجق عوام فرق ايده‌مز ديو بعض هذيان پيدا ايدوب كتورديلر
عاقبت رسوا بلقدن غيرى نسنه حاصل ايتمديلر جمله‌دن برى طائفهٔ عربدن مسيلمة الكذابدر كه
دعواى نبوت ايدوب حاشا تكرى كلاميدر ديو بعض تزويقات سويلر ايدى بريسى بودر كه
* ياضفدع كم تنقين * اعلاك فى الماء واسفلك فى الطين * لا الماء تكدرين * ولا الشارب تمنعين *
ديمشدر معناى باطلى بودر كه اى قوربغه نيجه براوترسك بوقارك صوده واشاغك بالچق ايچنده‌در
نه صويى بولاندره بيلورسك نه ايچن كيمسه‌يى منع ايده بيلورسك ديمكدر و ينه سورهٔ القارعه‌يه نظيره
قصد ايدوب * الفيل ما الفيل وما ادريك ما الفيل له ذنب وبيل ومشفر طويل وان ذلك من خلق
ربنا القليل * ديمشدر بو كلام باطلك معناسى بودر كه فيل ندر فيل نه بيلديردى سكا كه فيل ندر آنك
بر خرما بلقدن ايسه بكز رقويريغى واردر وبر اوزون خورطومى واردر تحقيقا بو بزم ربمزك خلقندن
آزدر ديمكدر اعتقاد فاسدنجه سوزسو يلدى نظيره پيدا ايلدى بو صورتله خبيث كندى پيغمبر
اولمق ديلر ايدى صكره‌دن يمامه جنكنده ملعونى خنزير كبى دپه‌لمشلردر لعنة الله عليه الى يوم القيمة
(واپكنجى قول بودر كه قرآن عظيمك اعجازى شول وصفدر كه آنك سببيله كلام عرب جنسندن
خارج اولمشدر ديديلر يعنى الفاظ وحروفى حسبيله آنلرك كلامى قسمندن ايكن بونده برحالت
وار كه هركز نه شعرلر ينه ونه خطبه‌لر ينه بكزر والحاصل نظم ونثر اقسامندن هيچ برسوزلر ينه
او يمز هر سوزلر ينك قرآن عظيمه نسبتى صرچه پاره‌سنك آلماسه نسبتى كبيدر و بو سوزك حقيقتى
بلاغت اهلنه كون كبى روشندر اصلا محل تردد دكلدر انكيچون حيران ومتحير قالوب جوابنه يول
بوله‌مامشلردر وقصد ايدنلرك البته باشلرينه بلا كلوب كيمسه خلاص اولمامشدر نيجه كيمسه‌لردن
منقولدر كه برقصد ايلدك يوره كمزه برخوف وخشيت و برعجب حالت وهيبت دوشديكه بالضروره
بزى منع ايتدى ديمشلردر وشونلر كه تجربه ايچون اقدام ايتمشلردر عجزلرين مشاهده قيلوب كندى
اللرى ايله جمله‌سين اوجاغه يقمشلردر نتكيم ابن المقنع فصاحتده زمانه‌سى خلقنك سرآمدى
ايدى بركون بو هوايه دوشوب بعض مفصل كلاملر نظم ايتدى وسوره‌لر ديو تسميه ايلدى بر كره
كيدركن ايشتديكه برمكتبده براوغلنجق حضرت نوح عليه السلام قصه‌سنده اولان
آيت كريمه‌دن (وقيل يا ارض ابلعى ماءك ويا سماء اقلعى) آيتنى اوقور و بو آيت كريمه‌نك بلاغتى
بابنده علما رحمهم الله تعالى نيجه رساله‌لر يازمشلردر بيانى قتى چوق تفصيله محتاجدر الحاصل
ابن المقنع همان يولندن دوندى او يندكلرى اول ساعت جمله ديدكلرين محو ومضمحل ايتدى
و بن شهادت ايدرمكه بو كلامه معارضه اولنمز و بو انسان كلامى دكلدر ديدى (اوچنجى قول
بودر كه اعجازى اوقيوب دكلين اوصنمديغيدر ديديلر بركشى نقدر اوقوسه ودكلسه اولقدر
شوق ومحبتى زياده اولوب صفالر تحصيل ايدر وغيرى كلاملر ندكلو فصيح و بليغ اولسه‌لر كشى

بر كره ايكى كره اوقوسه بردخى النه آلاجغى كلمز وخاطره بو كلمزونكه انسان كاه اولور كه قرآن
اوقومقدن دخى اوصانور ابا بو سوز ندرد ينلور ايسه زيرا اول قرآندن اوصانمق دكلدر بلكه اوقوماغه
طاقت قالميوب برمقدار استراحته ميل ايتمكدر اوصانمق اودر كه مجال وار ايكن اوقيوب دكلمه‌دن
محظوظ اولميه بر كيمسه سورهٔ فاتحه‌يى كونده نيجه كره اوقوسه يادكلسه هر كز انجمز حظ ايدر
اما برايكى دفعه اوقيوب دكلديكى اعلا شعر يا انشايى بركره دخى النه صونسه‌لر يره چالاجغى
كلور قرآن عظيمدن برآيت كريمه بيك كره اوقونسه تكرار اوقوندقده ينه صفا ايله قراءت
وتلاوت اولنور آنكيچون فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى قرآن عظيمك وصفنده
بو معناره اشارت بيوروب بعض حديث شريفنده كثرت رد ايله اسكيمز يعنى تكرار اوقومق ايله
اوصانيلوب قالمز وعبرتلرى نهايته ايروب عجايبى فنا بولمز وآندن علما طويمزلر ديو بيورمشدر
نتكيم قاضى عياض رحمة الله عليه اشارت ايتمشدر (دردنجى قول بودر كه اعجازى انده اولان
اخباردر كه زمان قديمده واقع اولان نسنه‌لردن خبر ويرمشدر بعضيسنى خلق بيلورلردى وبعضيسنى
بيلمزلردى اولكه بيلدكلرى ايدى سؤال ايدوب تفحص ايلدكلرنده واقع بولورلردى نتكيم اصحاب
كهف قصه‌سين وحضرت موسى وخضر على نبينا وعليهما السلام قصه‌لرين وذو القرنين
حكايتن وسائر انبيا عليهم السلامك امتلر يله كچن احوالن هب بيان بيورمشدر (بشنجى قول
بودر كه اعجاز آنده اولان علم غيبدر كه اولاجق نسنه‌لردن خبر ويروب صدق وصحت اوزره
وقوع بولمشدر نتكيم يهود حقنده (فتمنوا الموت ان كنتم صادقين * ولا يتمنونه ابدا بما قدمت
ايديهم) بيوريلوب نيجه بيورلدى ايسه او يله ظهور ايتمشدر اصلى بودر كه طائفهٔ يهود
لعنهم الله (لن يدخل الجنة الا من كان هودا) ديو دعوى ايدرلردى يعنى يهوددن غيرى كيمسه
جنته كيرمز ديرلر ايدى حق سبحانه وتعالى حضرتلرى آيت كريمه انزال ايدوب رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرتلرينه امر ايتديكه آنلره اكر سز دعوا كزده صادقلر ايسه كز تمنئ موت
ايدك يعنى اولومكزى آرزو وطلب ايدك ديه آندن ينه قطعى خبر بيوروب البته آنلر تمنئ موت
ايتمزلر ايتدكلرى ايشلر سببيله ديو بيوردى يعنى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه
وقرآن عظيمه كافر اولوب توراتى تغيير وتحريف ايتدكلر ايچون جهنمه كيرمه‌لرى واجب اولمغله
موتدن قچارلر البته تمنئ موت ايتمزلر ابدا ديو بيورلدى فى الحقيقه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى حق تعالى حضرتلرينك امرى موجبنجه آنلره بو يله ديه‌جك هر كز آنلردن تمنئ موت
واقع اولمدى نتكيم تفصيلى تفاسير كريمه‌ده مسطوردر ودخى قرآن عظيمدن برسوره‌نك مثلن كتورمك
خصوصنده قريش قومنه بيوريلن كبيكه (فان لم تفعلوا ولن تفعلوا) بيوريلوب ايده‌ميه‌جكلرينه
قطع اولندى فى الحقيقه بيوريلن اوزره ايده‌مديلر ميسر اولمدى پس قرآنك اعجازى آنده
واقع اولان علم غيب جهتندندر ديديلر (بعضيلر بو قوله اعتراض ايدوب ايتديلر قرآن مشتمل
اولديغى غيبلرك بعضيسى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك كندى زماننده
واقع اولدى نتكيم (انا فتحنا لك فتحا مبينا) بيوريلوب مكهٔ مكرمه‌نك فتحنه وعده قلندى فى الحقيقه
زمان شريفلرنده وقوع بولدى و بعضيسى كنديلردن صكره ظهوره كلدى نتكيم (الم غلبت
الروم فى ادنى الارض وهم من بعد غلبهم سيغلبون) بيوريلوب صدق خبر صكره‌دن ظاهر
اولدى اكر وجه اعجازى بو اولايدى ندن معلوم ديديكك واقع اوله‌جغى ديو صكره‌دن اولنلر
خصوصنده نزاع ايدرلردى ديديلر و براعتراض دخى ايتديلر كه اخبار غيب بعض سوره‌ده واقع
اولمشدر هر برنده يوقدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى خود سورهٔ غير معينه
ايله معارضه‌لرينه اكتفا ايلدى اكر اعجازى بو ديدكلرى معنا اولايدى خبر غيبى مشتمل اولميان

افصر سوره مقدار بله معارضه ایدرلردی دیدیلر (التنجی قول بودر که قرآنك اعجازی شول اصل علوم کثیره یی جامع اولدیغیدر که آنلری نه طائفهٔ عرب استعمال ایتمشدر ونه علماء امم‌دن بر کیمسه احاطه قیلمشدر ونه بر کتاب محیط ومشتمل اولمشدر حق سبحانه وتعالی حضرتلری کتاب کریمنده علوم اولین وآخرینی جمع ایدوب اهل اختلافك حکملرین ومطیعلرك ثوابنی وعاصیلرك عقابنی بیان بیورمشدر دیدیلر پس بو التی وجه که ذکر اولندی هر بری اعجاز اولمق صحیحدر قرآن عظیم بو جمله یی جامع اولیجق معجزه اولمغه اختصاصده بعضی بعضندن اولی دکلدر ایمدی اعجاز بو مذکوراتك مجموعیله حاصل اولور وحق سبحانه وتعالی حضرتلری (قل لئن اجتمعت الانس والجن علی ان یأتوا بمثل هذا القرآن لا یأتون بمثله) بیورمشدر فی الحقیقه نه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك زماننده نه صکره دن هرگز کیمسه قرآن عظیم الشانك مثلن کتورمکه قادر اولمدی جمیع بلغای عرب عاجز قالدیلر باوجود که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه رسالت کلمزدن مقدم قرق ییل عمر که سورمش ایدی مشرکلر بیلورلردی که هرگز اول مدتده اوقومق ویازمق ایله مقید دکل ایدی وسحر اوکرنمزدی وشعر اوقومزدی تا اول زمانه دکین که وحی آسمانی وکتاب ربانی برله اکرام اولندی آندن صکره قومنی دین حقه دعوت ایدوب محاجه یه باشلدی یعنی دین خصوصنده آنلر ایله بحث ایدوب حجت وبرهانلر اقامت ایدیشر اولدیلر حاصلی امر دینده هر نسنه یه که مباشرت ایلر ایدی کندی رأیله دکل ایدی حق جل وعلا حضرتلرندن مأمور ایدی نتکیم مشرکین اول زمانده که بزه بو قرآندن غیری بر کتاب کتور آنی اوقویالم شول اصل کتاب که آنده بزم استبعاد ایتدیکمز نسنه اولمسون یعنی موتدن صکره ینه بعث اولنوب ثواب وعقاب احوالی ذکر اولنمسون یاخود آلهه مزك معایبنه تعرض اولنمسون دیدیلر حاصلی بونلردن خالی بر کتاب استدیلر یاخود بونلری مشتمل اولان آیتلری تبدیل ایدوب یرینه غیریلرین کتور دیدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری الله تبارك وتعالی حضرتلرینك امریله جواب ویروب بن بو ایشی کندی کندومدن ایتمك درست دکلدر بن همان بکا نه وحی اولنور ایسه اکا تابع اولورم زیرا تبدیل ایتمکله عصیان ایدر ایسم قیامت کوننده بکا عذاب ایلیه دیو خوف ایلرم دیو بیورمش ایدی ینه آیت کریمه نازل اولوب (قل لو شاء الله ما تلوته علیکم ولا ادریکم به فقد لبثت فیکم عمرا من قبله افلا تعقلون) بیورلدی یعنی یا محمد سن ده که اکر حق تعالی حضرتلری بو قرآن عظیمك غیرین دیله سه ایدی بن بونی سزه تلاوت ایتمز ایدم وحق جل وعلا حضرتلری بنم لسانم اوزره بونی سزه بیلدیرمز ایدی والحاصل بو خصوص حق تعالی حضرتلرینك دیلمسیله در بنم ارادتمله دکلدر تا کیم سزك استدیککز اسلوب اوزره ایلیه لم بن خود قرآندن اول تحقیقا سزك اراکزده بر عمر مقداری قرق ییل اکلندم آنی اوقومازدم وبیلمزدم سز عقللریکزی تدبر وتفکر ایله استعمال ایتمز میسز که تا بله سز اول قرآن الله تعالی حضرتلرینك غیرندن دکلدر آندندر دیمك اولور آیت کریمه ده اشارت واردر که قرآن عظیم معجزدر خارق العاده در زیرا بر کیمسه که بر طائفه نك اراسنده قرق ییل طوره هرگز بر علمه اشتغال ایتمیه وعالمی کورمیه وشعر اوقومیه وخطبه اوقومیه آندن صکره بونلره بر کتاب فصیح کتوروب اوقویه که جمیع منظوم ومنثور کلاملره فصاحتی غالب اوله واصول وفروع قواعدین جامع اوله واولین وآخرین قصه لرین وخبرلرین وقوعی اوزره بیان ایلیه اول کتاب من عند الله ایدیکی معلوم اولور وبو اشارتدن صکره ینه کلام قدیمنده بر موضع آخرده بیورمشدر که (وما کنت تتلوا من قبله من کتاب ولا تخطه بیمینك اذا لارتاب المبطلون) حاصلی یا محمد سن بو کتاب کلمزدن اول هرگز بر کتاب اوقومزدك والبکه قلم آلوب یازی یازمزدك اکر اوقور یازر قسمندن اولایدك

اول اهل ابطال اولان کافرلر شك وشبهه ایدرلردی جائز که غیریدن اوکرندی اوله یاخود کتب مقدمه دن جمع ایتدی اوله دیرلردی دیمکدر وبالجمله قرآن عظیم من عند الله ایدیکنده اهل عقل اولان کیمسه شك ایده بیلمك متصور دکلدر نه طریقله شك وشبهه قابلدر که نه کیمسه مثلن کتورمکه قادر اولدی ونه اوقومغه یازمغه معتاد کیمسه الندن ظهور ایلدی قطعا باعث شبهه اوله جق بر نسنه موجود دکلدر وکیمسه نك شکی دخی یوقدر انکار ایدنلرك مجرد کفر وضلالتلریدر که اقرار واعتراف ایتمزلر وبو بابده سابقا اشارت اولنان سوزدن لطیف کلام اولمزکه اکر بو قرآن بر مصحفده یازیلوب یاباندن بر یرده بولنسه وکیم اوقودیغی معلوم اولمسه عقل سلیم وطبع مستقیمی اولان بو کلام تکری کلامیدر بوکا بشر قادر دکلدر دیو حکم ایلردی دیمشلردر وقرآن عظیمدن غیری معجزاتنك بعضنده تحدی واقع اولدی بعضی دخی صدقنه دلالت ایتدی اما تحدی سبقت ایلمدی ومجموعی قطع افاده ایلر که رسول کبریا صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك الندن خوارق عادیه دن بعض نسنه ظهور ایلمشدر نتکیم حاتم طائینك سخاوتنه وحضرت علینك شجاعتنه قطع حاصل اولمشدر اکرچه کیم افرادی ظنیه اولوب موارد آحاده وارد اولدی ایسه دیمشلردر مع هذا معجزات نبویه نك چوغی اشتهار بولمشدر اولولردن جماعت کثیره نقل ایتمشلردر علم احادیث وآثاره عالم اولنلر قتنده چوغی قطع افاده ایتمشدر یعنی یقینا معلوم اولوب شبهه قالمامشدر اکرچه غیریلر همت ایتمدکلر ایچون علماء احادیث وتواریخ مرتبه سنده علم حاصل ایتمدیلر بعض علما بیورمشلردر که اکر بر کیمسه بو وقایعك اکثری قطع نظری افاده ایلر دیو دعوی ایلسه مستبعد اولمیه وبیانی بودر که هر طبقه ده راویان اخبار بو خبرلری سویلدیلر وروایتلرینه مخالف اصحابدن بر نسنه صادر اولدیغی وایتدکلری نقللره انکار واقع اولدیغی محفوظ دکلدر بو تقدیرجه سکوت ایدنلر دخی روایت ایدنلر کبی اولمشلردر زیرا انلرده بو احتمال یوقدر که بر باطله رخصت ویرهلر یعنی بر غیر واقع نسنه روایت اولندیغن ایشیدهلر دخی طعنیه لر صحابهٔ کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حقنده بو احتمال یوقدر بویله اولیجق جمله سی روایت ایتمك حکمنده اولور اکر بعضیلر راویلرك بعضنه انکار وطعن ایتمك واقع اولدی ایسه راوینك صدقنده یاخود کذبله تهمتنده توقف جهتندندر یاخود ضبطنده یاسوء حفظه نسبتنده یاخود جواز غلطنده توقف حیثیتندن واقع اولمشدر یوخسه مروی یه طعن ایتمش هرگز بر کیمسه بولنمامشدر اما غیری فنلرده مروی یه طعن ایدر بولنمشدر نتکیم احکامده وحروفده وقرآنده وغیریده واقع اولمشدر ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك معجزات باهره سی تأمل اولنسه مجموع ما فی الکونه شامل وکلیا علوی وسفلی یه متناول بولنور مثلا شهاب آتلوب شیاطین استراق سمعدن منع اولنمق کبی وحجر وشجر سلام ویروب قارشوسنده رسالتنه شهادت ایتمك کبی ومسجد شریفنده جذع ناله وزاری قیلمق کبی ومبارك الندن صو آقمق کبی وانشقاق قمر کبی وبرندن چیقان کوزی ینه محلنه رد ایتمك کبی وحیوانات نطقه کلدکلری کبی وحضرت آدم علیه السلامدنبر واباعن جد کندویه انتقال ایدن نور کبی وبونلرك غیری معجزاتدن نه وار ایسه کیم روایت اولنمشدر اکر تفصیلنه شروع اولنسه عمرلر آخر اولوب نهایتنه وصول میسر اولمیایدی نتکیم بو معناده بیورمشلردر (بیت) * وعلی تفنن واصفیه بحسنه * یفنی الزمان وفیه ما لم یوصف * یعنی حسنیله آنی وصف ایدیجیلرك درلو درلو وصف ایتملری اوزره زمان فانی اوله شول حالده که آنده وصف اولنمدق دخی بعض نسنه قاله دیمکدر محصلی انقراض زمانه دکین واصفلر وصف ایتسلر هنوز تمام ایده میه لر دیمك اولور وبعضیلر بیورمشلردر (بیت) * ماشئت قل فیه فانت مصدق * فالحب یقضی والمحاسن تشهد *

يعنى آنك وصفنده هرنه ديلرسك سويله سنى كيمسه تكذيب ايتمز سن تصديق اولنمش سك عاشقك محبنى قضا ايلر وآنك محاسنى شهادت ايدر ديمكدر حاصلى آنك حقنده نه دعوى ايدرسك ثابت ايدرسين زيرا انك حسنى شاهددر وعاشقك محبنى حاكمدر ديمك اولور (وامام شرف الدين البوصيرى رحمة الله عليه بيورمشدر (بيت) *دع ماادعته النصارى فى نبيهم* واحكم بما شئت مدحا فيه واحتكم* يعنى نصارى حضرت عيسى حقنده دعوى ايتدكارين ترك ايله يعنى تكريدر ديمه وشريكيدر ديمه واوغليدر ديمه انلرك عيسى عليه السلام ايچون ايتدكارى باطل دعوالردن بريسين ايله اندنصكره نه ديلرسك انك مدحنده حكم ايله وحكمت آميز سويله ديمك اولور (اكر سؤال اولنوب نصارى پيغمبرلرى حقنده ايتدكارى كبى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حقنده هيچ كيمسه دن نسنه صادر اولديمى دينلورسه معلوم اوله كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه دخى سجده ايتمك استنوب الانسجد لك ديو طانشديلر فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى ابتدى* لوكنت امر احد ان تسجد لبشر لامرت المرأة ان تسجد لزوجها* يعنى اكر بن آدم اوغلاننه سجده ايتمك ايچون بركيمسه يه امر ايدراولايدم خاتونلره امر ايدردمكه ارلرينه سجده ايليه ديدى آنلرى عبادته قريب اولان نسنه دن نهى بيوردى وحديث شريفده خاتونلر ارلرينه كمال انقياد واطاعت اوزره اولوب جانبلرين حمايت وخاطرلرين رعايت ايتمك واجب ايديكى بيان اولنمشدر حتى رعايت شولقدر كركدر كه همان سجده ايليه آندن بر اونقدر عزت وحرمت ايده بيلور ايسه ايليه وفخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى كندوبى مدحده افراط ايتدكارندن حظ ايتمزدى تنكيم ابن ابى هاله حديثنده *ولايقبل الثناء الامن مكافئ* وارد اولمشدر يعنى مدح وثنايى قبول ايتمزدى الا مقارب اولاندن يعنى افراط ايتماندن قبول ايدردى ديمك اولور ديديلر (ابن قتيبه معناسى الاشول كيمسه دن قبول ايدر كه اوزرنده كندينك انعامى اوله ومدحى اول انعام مقابله سنده ايتمش اوله ديمكدر ابن انبارى ايتدى هيچ بركيمسه يوقدر كه آنك اوزرنده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك انعامى اولميه زيرا حق جل وعلا حضرتلرى انى رحمة للعالمين كوندرمشدر اكا ثنا ايتمك هر كشينك اوستنه فرضدر اسلام تمام اولماز الا انك ثناسيله تمام اولور ايمدى معناسى ثنا قبول ايتمزدى الاشول كشيدن قبول ايدرديكه حقيقت اسلامنى بيله ديمك اولور ديو بيوردى بوندنصكره معلوم اوله كه (قطب قسطلانى رحمة الله عليه بيورديغى اوزره فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك معجزاتى اوچ قسمدر (برقسمى كندولر عرصهٔ وجوده قدم باصمدين واقع اولنلردر (وبرقسمى دخى سعادتله دار آخرته انتقال ايتديكندنصكره ظهوره كلنلردر (برقسمى دخى بودر كه دنيايه كلديكى زماندن آخر عمرنه وارنجه ظاهر اولنلردر (اما قسم اولكه بووجوده قدم باصمدين واقع اولنلردر انلردن قصهٔ فيل كبى وغيريلر كبى برمقدارى مقصد اولده مذكور اولمشلر ايدى واول مقوله يه تأسيس نبوت وارهاص رسالت ديرلر (امام رازى رحمة الله عليه ايدر بزم مذهبمز بودركه تأسيس وارهاص نبوت ايچون تقديم معجزه جائزدر انكيچون ديمشلردر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك نبوتندن اول سفره كنديكى زمانده اوزرنده برمقدار بولوت اكسك اولميوب قنده كيدر ايسه كولكه ايلر ايدى (اما معتزله طائفه سنك مذهبلرى بودر كه رسالت ويرلمدين معجزه اولمق جائز دكلدر ديرلر (وقسم ثانيكه بعد الوفات ظهوره كلنلردر بونلر قتى چوقدر هر زمانده كه اولياء اللهدن برامر خارق العاده ظهور ايلر فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك معجزه سندندر زيرا انلردن ظهورى انك امتدن اولمق بركاتيله در حق جل وعلا حضرتلرى بونلرك اللرنده خارق العاده خلق ايتمك رسول الله

صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك شان شريفن تعظيمه دليلدر بو قسمه متعلق كلام اشاغيده قبر منورين زيارت خصوصنده سوق اولنان اقوال اثناسنده كلسه كركدر انشاء الله تعالى (وقسم ثالث كه دنيايه كلديكى زماندن آخرته انتقال ايدنجه ظاهر اولنلردر انلرك جمله سندن برى انشقاق قمردر تنكيم حق سبحانه وتعالى حضرتلرى كتاب كريمنده (اقتربت الساعة وانشق القمر) بيورمشدر مراد انشقاقك وقوعيدر زيرا بو آيت كريمه دنصكره (وان يروا آية يعرضوا ويقولوا سحر مستمر) ديو بيورمشدر معناسى برآيت كورسه لر انده تأمل ايدوب اكا ايمان كتورمكدن اعراض ايدرلر دخى ايده كلدكلرى سحردر ديرلر ديمكدر (قاضى رحمة الله عليه ايدر بوسوز دلالت ايدر كه بوندن مقدم نيجه معجزه دخى كورمش اوله لر زيرا سحر مستمر ديمك مطرد ديمكدر هر زمانده بومقوله برسحر كوسترمك عادتيدر ديمك اولور كفار خود بوسوزى قيامتده ديسه لر كركدر دنياده ديدكلرى مقرر اولور وقوع انشقاق دخى مقرر اولور وسحردر ديدكلرى معجزه دن مراد بو ايديكى ثابت اولور (ومعلوم اوله كه انشقاق قمر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك معجزات عظيمه سيدر وكنديلره مخصوصدر سائر انبيا عليهم السلامدن بو معجزه كيمسه يه واقع اولمامشدر علماء تفسير وحديث رحمهم الله تعالى اتفاق ايتمشلردر كه وقوعى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ايچون ايدى زيرا قريش كفارى اول زمانده كه نبوتنه تصديق ايتميوب دعواسنك صدقنه دليل استديلر حق سبحانه وتعالى حضرتلرى بو آيت عظيمه يى ويرديكه ايجادينه انسان قادر دكلدر تاكيم فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى حق جل وعلا حضرتلرى ايچون ايتديكى دعوى وحدانيتنه وانفراد ربوبيتنه ثابت اولوب انلرك پرستش ايتدكلرى *لايضر ولاينفع* صنملرك بطلانى وعبادت اول جناب عزته مخصوص اولديغى ظاهر اوله (خطابى رحمة الله عليه ايدر انشقاق قمر آيت عظيمه در معجزات انبيادن برنسنه بوكا قريب اولمز زيرا ملكوت سمواتدن ظهور ايتمشدر بو طبايعدن مركب اولان عالم طباعندن خارجدر هيچ بركيمسه نك طمعى يوقدر كه حيله وچاره ايدوب بونى ايلمكه وصول ميسر اوله انكيچون بونكله برهان اظهر اولدى (علماى حديثدن ابن عبد البر رحمة الله عليه ايدر انشقاق قمر حديثنى صحابهٔ كرامدن برجماعت كثيره روايت ايتمشلردر واول راويلرامثالى تابعيندن دخى انلردن روايت ايتمشلردر اندنصكره تا بو زمانلره كلنجه علماء دين رضوان الله عليهم اجمعين روايتندن خالى اولمامشلردر هر عصرده جماعت كثيره دن منقولدر كه وآيت كريمه ايله مؤيد اولمشدر (ابن سبكى رحمة الله عليه مختصر ابن حاجب شرحنده بيورمشدر كه بنم قتمده انشقاق قمر متواتردر قرآنده منصوص عليهدر (صحيحينده وغيريلرده نيجه طريقله شعبه دن سليمان بن ابراهيمدن ابى معمردن ابن مسعوددن رضى الله تعالى عنهم اجمعين روايت اولنمشدر ونيجه طرق متفرقه دن دخى وارد اولمشدر كه تواترنده شك اولنماز ديمشدر (روايات صحيحه ايله انشقاق قمر حديثى روايت اولنان جماعت صحابه دن بعضى انس بن مالك وابن مسعود وابن عباس وعلى وحذيفه وجبير بن مطعم وابن عمرو وغيريلردر رضوان الله تعالى عليهم اجمعين وزمان انشقاقه بونلرك بعضى حاضر اولمشدر ومشاهده قيلمشدر وبعضى دخى غيريدن اشيدوب روايت ايتمشلردر زيرا بو خصوص هنوز رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى مكه شهرنده ايكن واقع اولمشدر واول تاريخده كه وقوع بولمشدر ابن عباس وجوده كلمامش ايدى وانس بن مالك موجود ايدى اما مدينه ده ايدى هنوز درت ياشنده يابش ياشنده ايدى بومقوله امور ايله تقيد معاملنده دكل ايدى بونلردن غيريلرى مشاهده قيلمش اولمق جائزدر (امام بخارى ومسلم صحيحلرنده انس بن مالكدن روايت اولنان بودر كه* ان اهل مكة سئلوا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم

ان يريهم آية فاراهم انشقاق القمر شقتين حتى رأوا حراء بينهما * ديمشدر يعنى اهل مكه
فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرندن ديلديلر كه كندولره بر معجزه كوستره اوادخى
قمر ايكى پاره اولديغن كوستردى حتى حرا طاغنى قمرك ايكى پاره سى ما بيننده كورديلر ديمكدر
وسائر روايت ايدنلرك هر برى بر عباره ايله سو يلمشلردر جمله نك مآلى بردر (ابن مسعود رضى الله
عنه * انشق القمر على عهد رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم فرقتين فرقة فوق الجبل
وفرقة دونه فقال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اشهدوا * ديو بيورمشدر بونك دخى
معناسى اولدر نهايت بونده قمرك بر پاره سى مذكور طاغك بوجه يرنده و بر پاره سى آلچق يرنده
كورندى ديمك رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى خلقه شاهد اولك ديدى ديمك
واردر واهل مكه معجزه استديلر ديمك بوقدر اصل مقصود كه قمر ايكى پاره اولوب طاغك ايكى
جانبندن كورنمكدر بو معنى ايكيسنده دخى موجوددر وعباره لرى مختلف اولديغى بودر كه قضيه يى
مشاهده قيلدقلرندن هر برى بر يردن كورمشدر كيمى يوكسكدن كيمى آلچقدن كيمى دوز يردن كيمى
طاغك اول جانبندن وكيمى بو جانبندن سير ايتمشلردر هر برى نه هيئت اوزره كورديلر ايسه او يلجه
حكايه ايتمشلردر انكيچون ابن مسعود رضى الله عنه قولنده بر پاره سى طاغك يوقاروسنده و بر پاره سى
اشاغيسنده ايدى ديمك واقع اولمشدر ومعلوم وظاهردر كه بر مسجدك ايكى مناره سى اولسه بر جانبندن
نظر اولنسه مناره نك قريبى يوكسك بعيدى آلچق كورينور اوته جانبندن نظر اولنديغى تقديرجه
قضيه بر عكس اولوب اول يوكسك كورينن آلچق كورينور وآلچق كورينن يوكسك كورينور وقارشودن
نظر اولنسه برابر كورينور حاصلى هر محلدن بر هيئت مخصوصه اوزره كوستررآنكيچونكه بنه
ترمذى نقلنده ابن عمر رضى الله عنهما (اقتربت الساعة وانشق القمر) قول شريفنك تفسيرنده
بيورمشدر كه * كان ذلك على عهد رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم انشق فلقتين فلقة دون
الجبل وفلقة خلف الجبل فقال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اشهدوا * ديمشدر بونده
واقع اولان بر پاره سى اشاغيده و بر پاره سى طاغك آردنده كورندى ديمكدر (امام احمد رحمة الله
عليه نقلنده جبير بن مطعمدن روايت اولنان بودر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى زماننده قمر ايكى پاره اولوب بر پاره سى بو طاغ اوستنده و بريسى اول طاغ اوستنده
كورندى اندن كفار ايتديلر محمد بزه سحر ايتدى ديديلر بنه ايتديلر بزه سحر ايتدى ايسه مجموع
خلقه سحر ايتمكه قادر دكلدر ديديلر يعنى غيريلردن دخى سؤال ايده لم كوره لم انلر دخى بز كورديكمز كبى
قمرى كورديلرمى زيرا عبد الله بن مسعود روايتنده بويله در كه قمر شق اولنديغن كورديلر
دخى قريش كافرلرى * هذا سحر ابن ابى كبشة * ديديلر يعنى بو ايش ابى كبشه اوغلنك
سحريدر ديديلر اندن بنه ايتديلر صبر ايدك كوره لم يولجيلر نه خبر كتورورلر محمد بزه سحر ايتدى ايسه
مجموع خلقه سحر ايتمكه قادر دكلدر ديديلر ابن مسعود ايدر اهل سفر كلدككلرى زمانده بز
انشقاق قمرى كوردك ديو خبر ويرديلر ابو داود وطيالسى بو يلجه روايت ايتمشدر (وامام بيهقى
نقلنده مفهوم بودر كه فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى مكه ده ايكن انشقاق قمر
واقع اولدى كفار ايتديلر محمد سحر ايلدى آندن سفر اهلنه سؤال ايدك اكر سزك كورديككزى
انلر دخى كورديلر ايسه كرچكدر كورمديلر ايسه سحر ايتمشدر ديديلر وسفر اهلى هر جانبدن
دوكيلوب كلدكلرنده سؤال ايتديلر انلر دخى كوردك ديو خبر ويرديلر (امام بخارى رحمة الله عليه
نقلنده بو تفصيل يوقدر همان ابن عباس رضى الله عنهما حديثنده بو لفظله وارد اولمشدر كه
* ان القمر انشق على عهد رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم * بيورلمشدر سابقا اشارت
اولنان اوزره ابن عباس رضى الله عنه حضرتلرى اول زمانه حاضر اولنلردن دكلدر اما بعض طرقده

حديثى ابن مسعود حضرتلرندن اشتدى ديمشلردر وامام مسلم قتنده شعبه نك قتاده دن نقل
ايتديكى حديثنده * فاراهم انشقاق القمر مرتين * واقع اولمشدر يعنى رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتلرى خلقه انشقاق قمرى ايكى كره كوستردى ديمكدر وعبد الرزاقك كتابنده دخى ابى معمردن
مرتين لفظيله وارد اولمشدر ابو الفضل عراقى نقلنده * انشق مرتين بالاجماع * واقع اولمشدر
اما ابن حجر رحمة الله عليه بيورر كه بن ظن ايدرمكه بالاجماع ديديكى انشقه يه متعلق اوله
قمر منشق اولدى بالاتفاق ديمك اوله زيرا علماء حديثدن انشقاق مكرر اولديغنه جزم ايتمش
كيمسه وار ايديكى بنم معلومم دكلدر ديمشدر ومرتين ديان كيمسه فرقتين ديمك مراد ايدنمشدر
شويله ظن ايدريم ديو بيوردى وروايتلرك بعضنده شقتين بعضنده فرقتين بعضنده فلقتين
واقع اولمشدر جمله نك محصلى بردر معناسى قمر ايكى پاره اولدى ديمكدر وامام بخارى رحمة الله
عليه روايتنده ابن مسعود رضى الله عنهما حديثنده * ونحن بمنى * واقع اولمشدر يعنى بو معجزه
واقع اولدقده بزمنى ديدككلرى موضعده ايدك ديمكدر وانس بن مالك حديثنده * ان ذلك
كان بمكة * واقع اولمشدر يعنى مكه ده اولدى ديمكدر اما بو ايكى سوز برى برينه مخالف دكلدر
زيرا انس بن مالك رضى الله عنه بو واقع اولدقده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى
مكه شهرنده ايدى ديمدى همان مكه ده ايكن واقع اولدى ديدى بوندن مراد مدينه يه هجرت
ايتمدين مكه ده ساكن ايكن واقع اولدى ديمكدر والله اعلم (واهل بدعتدن بر جماعت مثلا
جمهور فلاسفه بو معجزه يى انكار ايتمشلردر وكندى اصل فاسدلرى اوزره بنا ايدوب اجرام
علويه يعنى افلاك ونجوم خرق والتيامه قابل دكلدر ديديلر يعنى پاره لنوب بنه بر يره كلوب بتشمك
اولماز ديرلر ومعراج كيجه سى كوك قپولرى آچلديغنه دخى بويله ديمشلردر اكا ده قائل دكللردر
بونلره جواب بودر كه اكر بو طائفه كفار ايسه اولا بونلر ايله ثبوت اسلام اوزره مباحثه قيلمق كركدر
اولا لازم اولان بودر اكر مسلمانز ديرلر ايسه مسلمان اولان كيمسه پيغمبرينك معجزاتنه ايمان كتورمك
واجبدر اكر بعض معجزاتنه ايمان كتوروب بعضن انكار ايدرلر ايسه بونك دخى فسادى ظاهردر
امر خارق العاده ظهور ايتمك جائز اولمجق سبب ندر كه بعضى اوله بعضى اولميه باوجود كه قيامتده
كوكلر پاره پاره اوله جغى قرآن عظيمده صريحا مذكوردر (اذا السماء انشقت) بيورلمشدر
اسلام دعواسين ايدن بو كا نيجه انكار ايده بيلور ايمدى چونكه قيامتده اولمسى مقرر اولمجق
پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينه معجزه ايچون وقوعى دخى جائز اولور ديو بيورديلر
(وقد مادن ابو اسحق زجاج رحمة الله عليه بيورمشدر كه اهل ملته مخالف اولنلردن بعض اهل
بدعت انشقاق قمرى انكار ايتديلر اما عقل بونى انكار ايتمز زيرا قمر حق جل وعلا حضرتلرينك
مخلوقيدر نيجه ديلر ايسه ايلر نتكيم قيامت كوننده هر برين تغيير ونكوير ايدوب فانى قيلسه كرك
ديمشدر (اما ملاحده دن بعضينك قولى كه اكر بو واقع اولايدى متواترا نقل اولنوردى واهل ارض
جميعا معرفتنده مشترك اولورلر ايدى همان مكه خلقنه مخصوص اولمز ايدى والحاصل بر نسنه كه
حس ومشاهده ايله اوله آنى بتون عالم خلق كورمك كرك ايدى وتاريخ ونجوم كتابلرينه يازمق
كرك ايدى بو مقوله امر غريب نيچون ترك اولنور ايدى ديمشلردر (خطابى وغيريلر رحمهم الله
جوابنده بيورمشلردر كه بو قصه انلر ديديكى اسلوبدن خارجدر زيرا بر نسنه در كه وقوعى
بر طائفه مخصوصه مراد ايتديلر ومقصود اولان انلرى الزام ايدى وكيجه ايله واقع اولدى
كيجه نك حالى بودر كه هر كشى استراحته واروب اولور و بنالر ايچنده ساكن اولورلر بو قصه نك واقع
اوله جغن جمله عالم خلقنه كيم خبر ايتديكه هر برى چيقه لر باقشه لر ايدى واوله جغى وقتى بكليوب
حاضر طوره لر ايدى بو اعتراضلرى بغايت نامعقول نسنه در اكثر اوقاتده آى طوتلمق واقع اولور

بعض كيمسه‌لر مشاهده ايدرلر و بعضينك اصلا خبرى اولمز وكاه اولوركه قمر بعض مملكتده كورينور و بعض مملكتده كورنمز صكره‌دن كورينور پس جائزدركه واقع اوله خبردار اولوب حاضر اولنلر كورەلر اكثر ناس غافل اولەلر زيرا مقصود اولان طالبلرينه كوسترمكدرتاكه ايچلرنده قابل هدايت وارايسه اسلامه كله وكيرو قلانك كفر وضلالتى مشتد اولوب اشدعذابه مستحق اولەلر يوخسه شان رسالت بودكلدركه معرض مخالفتده اولميانلره تماشاى عجايب ايتديره حاشا وكلا ظاهر بودركه انشقاقك زمانى رؤيته متعلق اولەجق مقدارى اولمشدر اولزمانده الله تبارك وتعالى حضرتلرينك ديلديكى كيمسه‌لر كوروب سائرى كندى عالمنده بولنمشدر ومعجزات محمديه صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرنده قرآندن غيريسى حد تواتره يتشمديكنك وجهنده خطابى رحمة الله تعالى عليه برخوب حكمت ملاحظه ايدوب بيورمشدركه هرنبينك كه معجزه‌سى عامة واقع اولمشدر يعنى مرئى ومحسوس اولوب هركشى كورمك وبيلك مرتبه‌سنه وارمشدر بهرحال اول اصل معجزه‌نك عقبنده عذاب نازل اولوب اول قومدن تكذيب ايدنلرى هلاك ايلمشدر ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى رحمة للعالمين كوندرلمكين بونك زمانده عذاب دنيوى نازل اولمامشدر ايمدى شول معجزه‌كه كنديلردن آنكله تحدى ايتمك اولمشدر اول معجزۂ عقليه واقع اولمشدركه قرآن عظيمدر واعجازى شول كيمسه‌لره ظاهردركه فضل عقل وزياده فهم وادراك ويرلمشدر اكر بونك دخى ادراكى عامة واقع اولايدى هركشى معجزايديكن بليدى عادة الله حسبنجه امم سالفه‌يه واقع اولان كبى بونلره دخى تعجيل عذاب واقع اولورايدى ديو بيورمشدر (تنبيه) معلوم اوله‌كه بعض اشخاص آى اينوب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك يقاسندن كيردى ويكندن چيقدى ديدكلرى عبث سوزدر اصلى يوقدر بدر الدين زركشى رحمة الله عليه شيخى عماد بن كثيردن بويله نقل ايتمشدر (ومعجزات باهره‌سندن ردشمس خصوصنده اسماء بنت عميس رضى الله عنهادن مرويدركه *كان يوحى اليه ورأسه فى حجر على رضى الله تعالى عنه فلم يصل العصر حتى غربت الشمس فقال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اصليت يا على قال لا فقال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اللهم انه كان فى طاعتك وطاعة رسولك فارددا عليه الشمس* يعنى بركره فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه وحى اولنور ايدى شول حالده كه مبارك باشى حضرت علينك حجرنده ايدى يعنى على‌يه طيانمش ايدى وعلى رضى الله عنه ايكندى نمازين قيله‌مدى حتى كنش باتدى اندن فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى سؤال ايدوب ايكندى نمازين قيلدكمى يا على ديدى اولدخى قيلدم ديو جواب ويردى آندنصكره فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى يارب تحقيقا على سنك طاعتكده ورسولكك طاعتنده ايدى ايمدى كنشى آنك اوستنه ردايله ديدى اسماء ايتدى بن كنش غروب ايدوب ينه صكره طلوع ايتديكن كوردم وطاغلر اوستنه ويريوزينه ضياسى دوشديكن مشاهده قيلدم و بوخصوص خيبرده صهبا ديدكلرى موضعده واقع اولدى ديدى طحاوى بويله نقل ايتمشدر نتكيم قاضى عياض شفاده حكايه ايدوب آندن بويله نقل ايتمشدركه احمد بن صالح ايدرايدى علم طريقنده اولان كيمسه بو حديثك حفظندن تخلف ايتمك جائز دكلدر زيرا بو علامات نبوتدندر ديرايدى (امابعض علما رحمهم الله بونك صحتنه قائل دكللردر (ابن جوزى رحمة الله عليه بونى موضوعاتنده ذكر ايدوب بلاشك موضوعدر ديمشدر و بونك سندنده احمد بن داود واردر آنك حديثى متروكدر اول بركذابدر ديو بيورمشدر نتكيم دارقطنى رحمة الله عليه بويله ديمشدر وعلماء حديثدن ابن حبان دخى احمد بن داود حديث وضع ايدر ايدى ديمشدر ابن جوزى رحمة الله عليه ايتدى بو حديثى ابن شاهين روايت ايتدكدنصكره بو حديث باطلدر

ديدى و بونى وضع ايدەنك غفلتندندركه بونده برفضيلت صورتى اولمغه نظر ايتدى اما فائده‌سى اولمديغنه باقدى زيرا كنش باتدقدنصكره نماز قضايه قالديغى مقرر اولور تكرار چيقمق ايله ادا اولماز ديو بيوردى (ابن تيميه دخى روافض ردنده بشقه بركتاب تصنيف ايدوب بو حديثى آنده طريقلرى ايله وراويلرى ايله ذكر ايلميوب موضوعدر ديمشدر بو عجبدركه قاضى عياض رحمة الله عليه علم حديثده بوقدر جلالتى وارايكن نيچه ساكت اولدى موضوع ايديكنه اشارت ايتميوب صحتنى ايهام ايلدى ديديلر مؤلف رحمة الله عليه كندى شيخندن نقل ايلركه احمد بو حديثك اصلى يوقدر ديدى وابن جوزى دخى اكا تابع اولدى ولكن طحاوى وقاضى عياض صحيحدر ديديلر وابن شاهين وابن منده اسماء بنت عميس حديثندن اخراج ايدوب ابن مردويه ابى هريره حديثندن اخراج ايتديلر ديمشدر (وامام طبرانى دخى معجم كبيرنده وابن عراقى دخى تقريبنده اسماء بنت عميس حديثندن اخراج ايدوب عبارۂ اخرى ايله نقل ايتمشلردر و ينه طبرانى رحمة الله عليه معجم اوسطنده اسناد حسن ايله جابردن روايت ايتمشدركه *ان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم امر الشمس فتأخرت ساعة من النهار* ديو بيورمشلر يعنى تحقيقا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى كنشه امر ايلدى كوندزدن برساعت اكلندى ديمشدر بو روايتده باتوب ينه چيقمق يوقدر همان برساعت تأخر ايتمك واردر (وقاضى عياض رحمة الله عليه شفاسنده ذكر ايتمشدركه يونس بن بكير محمد بن اسحقدن روايت ايلمشدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى بركره قومنه خبر ويروب شوحال وشوصفت اوزره بركاربان كلسه كرك ديمش ايدى يا رسول الله نه زمانده كلور ديديلر چارشنبه كون كلور ديو بيوردى اول كون اولديغى كبى قريش واقعا كوره‌لم كلورمى ديو نظر ايدرلر ايدى كون باتملو اولدى دخى كيمسه بلورمدى آندن فخر كائنات عليه افضل الصلوات افندمز حضرتلرى دعا ايتدى كنش برساعت اكلندى طوردى ديو بيورمشلردر محصلى آخر كلدى ديمك اولور ومقصود بو روايتده دخى كنشك باتمدين برساعت اكلنوب طورديغيدر امابو روايت حديث صحيحده وارد اولانه معارضدركه *لم تحبس الشمس على احد الا ليوشع بن نون* بيورلمشدر يعنى يوشع عليه السلامدن غيرى كيمسه ايچون كنش حبس اولنمدى ديمكدر تفصيلى اولزمانده كه جبارلر ايله برجمعه كونى قتال ايدر ايدى كنش باتمغه ياقلشدى يوشع خوف ايتديكه جنكدن فارغ اولمدين كنش غروب ايدوب ليلۂ سبت دخول ايليه قتال ايتمك كندويه حلال اولميه آندن حق جل وعلا حضرتلرينه دعا ايلدى مستجاب اولوب جنكدن فارغ اولنجه كنش طوردى باتمدى لكن بعضيلر تأويل قصد ايدوب فخر كائنات عليه افضل الصلوات حضرتلرينك *لم تحبس الشمس على احد الا ليوشع* بيوردقلرنده مراد شريفلرى على احد غيرى ديمك اوله ديديلر معناسى بندن غيرى بركيمسه ايچون حبس اولنمدى الا يوشع ايچون اولندى ديمك اولور حاصلى كنش حركتندن منع اولنوب طورمق بربنم ايچون بر يوشع ايچون واقع اولمشدر غيرى كيمسه ايچون واقع اولمدى ديمك اولور وخندق غزاسنده ايكندى نمازى كچ قالديغى زمانده دخى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى ايچون كنش حبس اولندى ديمك وارد اولمشدر (امام بغوى رحمة الله عليه قرآن عظيمده (ردوها على) قول شريفنك تفسيرنده كنش حضرت سليمان عليه السلام ايچون دخى حبس اولندى ديمشدر اما بو سوزه نزاع ايدوب شمس مذكور اولمادى مراد (الصافنات الجياد) در ديمشلردر يعنى ردوها ضميرى شمسه كيتمز صافناته كيدر كنش رد اولنمغه دلالت يوقدر ديديلر اما فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى خصوصنده ردشمس حديثلرى صحيح اولدقلرى تقديرجه رددن مراد نه ايديكنده برقاچ قول ذكر ايتمشلردر بعضيلر ايتديلر درجەلرينه رددر ديديلر

بعضیلر دخی رد اولنمق بوقدر مراد طورمقدر دیدیلر بعضیلر دخی طورمقـده قائل اولمیوب مراد یاب یاب حرکت ایتمکدر دیدیلر والله اعلم (ودخی اول مفخر موجودات علیه افضل التحیات حضرتلرینه جمادات طاعتلر ایدوب بعضندن تسبیح و بعضندن سلام و بونك امثالی نسنه‌لر صدورنده وارد اولان اخبارك جمله سندن بری بودر که محمد بن یحیی الذهلی رحمة الله علیـه زهری احادیثندن تخریج ایدوب ایتدی زهر یدن مرویدر که بنی سلیم قبیله سندن ولید بن سوید دیدکلری پیر که ابو ذر رضی الله عنه حضرتلرینه یتشمش ایدی اول ایتدی ابو ذر رضی الله تعالی عنه یوردیکه برکون اویله اسبسنده اودن چیقدم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه متوجه اولدم خدمتکارنه راست کلوب رسول الله صلی الله تعـالی علیه وسلم حضرتلرندن خبر صوردم اوده دیو خبر ویردی سعادت خانه‌لرینه واروب ایچرو کیردم خواجهٔ عالم صلی الله تعـالی علیه وسلم حضرتلرینی کوردم اوتوررلر ایدی یانلرنده کیمسه یوق ایدی شویله ظن ایتدمکه وحی عالمنه مشغول ایدی سلام ویردم علیك السـلام دیو بیوردی آندن ایتدی یا اباذر سنی بو زمانده بونده کتورن ندر دیدی بندخی الله ورسولی دیدم آندن مبارك الیله اوتوردیو اشارت ایلدی بنده واردم یانته اوتوردم اما هیچ سوز سویلیوب برنسنه سؤال ایتمدم چوق زمان کچمدی ابو بکر الصدیق رضی الله عنه کـلدی سلام ویروب سلامن آلدی اکا دخی کلمك ندن ظهور ایتدیکن بکا بیوردیغی کبی سؤال ایتدی اولدخی بنجلین جواب ویردی مبـارك الیله اوتوردیو اشارت ایتدی ابو بکر رضی الله عنه قارشوسنه اوتوردی آندن عمر رضی الله عنـه کلدی اکا دخی بویله واقع اولدی آندنصکره عثمـان رضی الله عنه کلدی کذلك واقع اولدی انلرك اوچی بری بری یانـه اوتوردیلر اندنصکره فخر عالم علیـه الصلاة والسلام حضرتلری مبـارك الیله یردن یدی دانه یاخود طقوز دانه حاصل شومقدار اوفاق طشجغزلر آلدی واول طشجغزلر فخر عالم علیه الصلاة والسـلام حضرتلرینك النده شویله تسبیح ایتدیلر که آری آوازی کبی آوازلری پیدا اولوب اشیدلدی اندنصکره یندن آشوری حضرت ابی بکر رضی الله عنه حضرتلرینه صوندی انك النـده دخی تسبیح ایتدیلر اندن الوب یره براقدی طاشلرك آوازی دیکوب یاغی طاشلرکبی اولدیلر اندنصکره الوب ینـه حضرت عمره صوندی کذلك واقع اولدی اندن حضرت عثمانه صوندی انده دخی بویله واقع اولدی دیو بیوردی (حافظ ابن حجر رحمة الله علیه ایتدی تسبیح حصا خلق دلنده اشتهار بولمشدر ابو ذر رضی الله عنه حدیثنده بویله درکه * تناول النبی صلی الله تعـالی علیه وسلم سبع حصیـات فسبحن ثم وضعهن فی ید عثمان فسبحن * معنـاسی بودرکه علیه الصلاة والسلام افندیمز حضرتلری مبـارك النه یدی دانه طشجغزلر آلدی اندن اول طاشلر النده تسبیح ایتـدیلر صکره دن حضرت عثمـان النه قودی آنده دخی تسبیح ایتدیلر دیمك اولور علماء حدیثـدن بزار وطبرانی رحمهما الله بویله روایت ایتدیلر دیدی (اما طبرانینك ابو ذر حضرتلرندن برنقلنده دخی بویله درکه حصـا علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك النده تسبیح ایتدی وتسبیحلرینی حلقهٔ مجلسده کیم وار ایسه اشتدیلر اندنصکره بزه ویردی بزدن کیمسه نك النده تسبیح ایتمدی دیمك واقع اولمشدر وتسبیح حصا حدیثنك بومذکوردن غیری طریقی یوقدر مع هذا ضعف اوزره‌در دیدیلر (اما تسبیح طعام خصوصنده امام بخـاری رحمة الله علیه ابن مسعود حدیثندن اخراج ایتمشدر که * کنا نأکل مع النبی صلی الله تعالی علیه وسلم الطعام ونحن نسمع تسبیح الطعـام * دیو بیورمشلر معناسی بز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریله طعام یردك حالبوکه طعامك تسبیحن اشیدردك دیمك و بعض روایتـده دخی جعفر بن محمد دن اولدخی اتاسندن روایت ایتمشلردرکه فخر عالم صلی الله تعالی علیـه وسلم حضرتلری برکره خسته اولدی دخی جبرائیـل

علیـه السـلام برطبق ایله انار واوزم کتوردی فخر عالم حضرتلری انلردن اکل ایتدی اول انار واوزم تسبیح ایدرایدی دیمشدر (قاضی عیاض شفـاده روایت ایدوب حافظ ابو الفضل دخی فتح الباریده آندن نقل ایتمشدر (ومعلوم اوله که تسبیح الفاظ قسمندندر وجائزدر که حق سبحانه وتعالی قدرت نامه سیله جماد انده برقوت خلق ایلیه که تکلم ایده‌لر وبونك امثالی اشیا خوارق عادیه دن اولیجق انبیا علیهم السلامه معجزه ایچون خلق اولنور (وبوجمله دن بری دخی تسلیم حجردر یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه طاش سلام ویردیکیدر (امام مسلم رحمة الله علیه جابر بن سمره حدیثندن تخریج ایتمشدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری * انی لاعرف حجرا بمکة کان یسلم علی قبل ان ابعث انی لاعرفه الآن * دیو بیورمشدر معناسی تحقیقـا بن مکه ده برطاش بیلورمکه نبوت ایله بعث اولندیغم زماندن اول بکا سلام ویردی تحقیقا شمدی اولطاشی بن بیلورم دیمکدر بعض علما رحمهم الله اولطاش حجر الاسود ایدی دیمشلردر بعضیلر دخی مکه ده برمعر وف زوقاق وار آنده برطاش واردر خلق بیلورلر وتبرکا اللرین و یوزلرین سوررلر اولطاشدرکه فخر کائنات علیه اکمل التحیات افندیمز حضرتلری اورادن کچدکجه سلام ویرردی دیرلر کبار سلفدن مرویدرکه خواجهٔ عالم علیه الصلاة والسلام افندیمز حضرتلرینه سلام ویرن اولطاش ایدی دیو بیورمشلردر (ودخی امام ترمذی ودارمی وحاکم روایت ایتمشلردرکه علی بن ابی طالب رضی الله عنه بیورمشلرکه * کنت امشی مع النبی صلی الله علیه وسلم بمکة فخرجنا فی بعض نواحیها فاستقبله شجر ولا حجر الا قال السـلام علیك یارسول الله * حاصلی بودرکه بن مکه شهرنده فخر کائنات علیه اکمل الصلوات افندیمز حضرتلریله سیر ایدردم مکه نك ناحیه‌لرندن برینه طشره چیقدق هر اغاج وهر طاش که فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك قارشوسنه کلدی * السلام علیك یارسول الله * دیدی دیمکدر وحضرت عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهـا روایتنده فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری * لما استقبلنی جبرائیل بالرسالة جعلت لا امر بحجر ولا شجر الا قال السـلام علیك یارسول الله * دیو بیورمشدر بونك دخی حاصلی جبرائیل علیه السلام بکا رسالت خبرین کـتوردیکی زمانده شویله اولدم که هر قنده برطاشه یا براغاجه اوغراسم السلام علیك یارسول الله دیرایدی دیمکدر (بری دخی پیغمبر یمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینـك دعاسنه اویك دیوارلری وایشکی آمین دیدکلریدر (امام بیهقی رحمة الله علیه نقلنده ابی اسید ساعدی رضی الله عنه روایت ایتمشدر که برکون فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری عبـاس بن عبد المطلبه ایتدی یا ابا الفضـل یارین سن واوغللرك اودن کتمیه سز بکا منتظر اوله سز بنم سزکله مصلحتم واردر ایرتسی قوشلق زمانی اولدیغی کبی خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری حضرت عباسك اوینه کلوب ایچری کیردی سلام ویردی وعلیك السلام ورحمة الله وبرکاته دیدیلر اندن حاللرین خاطرلرین صوردی انلر دخی حق تعالی حضرتلرینه حمد ایلدیلر اندنصکره * تقاربوا * دیو بیوردی یعنی بری بریکزه یقین کلك دیدی انلر دخی بر یره جمع اولدیلر اندن مبـارك ملاءسنی اوزرلرینه اورتوب ایتدی * یارب هذا عمی وصنوابی وهؤلاء اهل بیتی فاسترهم من النار کستری ایاهم بملائتی هذه * دیو دعا ایتـدی همان اول اویك دیوارلری وقپوسنك ایشکی آمین آمین آمین دیدیلر دعانك معنـاسی یارب بوکشی بنم عمدر واتامك قرنداشیدر و بونلر اهل بیتمدر بوجمله بی جهنم آتشندن سن ستر ایله بو ملائه ایله ٦ بن ستر ایتدیکیم کبی دیمك اولور حق جل وعلا حضرتلرینـك ستری پردهٔ عفو ومغفرتی قارشو طوتوب جهنم آتشین کوسترمیکدر بفضله تعـالی (بری دخی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینـك طاغه قدم بصد قده طاغ سر ورندن حرکته کلوب اندن طوردیو بیوروب مبارك اباغیـله

٦ ملائه دیو آرقه یه بورندکلری نسنه‌یه دیرلر *

اوردیغی کبی ساکن اولمقـدر (ائمهٔ حدیثدن امام احمد وامام بخاری وترمذی وابو حاتم رحمة الله
علیهم نقللرنده انس بن مالك رضی الله عنه حضرتلرندن مروی بدر که *صعد النبی صلی الله علیه
وسلم وابو بکر وعمر وعثمان احدا فرجف بهم فضربه النبی صلی الله علیـه وسلم برجله وقال اثبت
احد فانما علیك نبی وصدیق وشهیدان* دیو بیوردی معناسی فخر عالم صلی الله تعالی علیـه وسلم
حضرتلری وابو بکر وعمر وعثمان رضوان الله علیهم اجمعین احد طاغنه چیقدیلر طاغ حرکته
کلدی فخر کائنات علیه افضل الصلوات واکمل التحیات افندیمز حضرتلری مبـارك ایاغیله
طاغه اوروب طور یا احد سنك اوزرکده دکلدر الا بر نبیدر و بر صدیقـدر وایکی شهیددر دیمك
اولور بو حدیث شریفده طاغ خصوصندن غیری فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
حضرت عمر وعثمان رضی الله تعالی عنهمانك شهید اوله جقلرین تعیین بیوردیغی جملهٔ معجزات
باهره سندندر (بعض روایتده بو خصوص ثبیر طـاغنده واقع اولمق اوزره وارد اولمشدر نتکیم
نسائی وترمذی رحمهما الله تعالی ثمامه دن اولدخی حضرت عثماندن بو یله روایت ایتمشلردر
وامام مسلمدن برروایتده ابو هریره رضی الله عنه بیورمشدر که پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام
حضرتلری وابو بکر وعمر وعثمان وعلی وطلحه وزبیر رضوان الله علیهم اجمعین حرا طاغنك
اوستنده ایدیلر طاغ حرکته کلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری *اسکن حراء
فما علیك الا نبی او صدیق او شهید* دیو بیوردی دیمشدر وامام مسلمك برروایتنـده دخی علی
مذکـور اولمامشدر سعد ذکر اولنمشدر (وثبیر وحرا مکه ده بری برینه مقابل ایکی طاغدر
ارالری بردره در (طبری وغیریلری اختلاف روایاتی تکرر قضیه یه حمل ایدوب خصوص مذکور
طاغلرك هر برنده واقع اولمشدر دیدیلر زیرا هر بری ایچون روایت صحیحه واردر اولمشدر وامام
مسلمك برروایتنده ابو هریره دن نقل ایتدیکی حدیث تکرری مؤیدا اولور زیرا ابو هریره رضی الله
عنه ذکر اولنان اصحاب کباری وغیریلری دخی ذکر ایدوب بیورمش که فخر کائنات صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری صحابهٔ کزین ایله حرا طـاغنده ایدی بو یله واقع اولدی ودخی تفصیل
ایدوب اول ثبیر طاغنك اوستنده ایدی قریش طائفه سی رسول اکرم صلی الله تعـالی علیه وسلم
حضرتلرینی اراشدیردیلر آندن ثبیر طاغندن آواز کلوب یارسول الله اشـاغی این بن قورقرمکه
بنم اوزرمده قریش سنی شهید ایده لر دخی الله تعالی حضرتلری بکا عذاب ایلیه دیدی اندنصکره
حرا طاغندن آواز کلوب یارسول الله بکا کل دیدی دیمشدر شفاده بو یله روایت اولنمشدر والله
اعلم (وجمله دن بری دخی کوکاو اغاج یرندن یوریوب حضور شریفنه کلدیکیدر که امام احمد
رحمة الله علیه نقلنـده طلحة بن نافع رضی الله عنه بیورمشدر که برکون حبیب اکرم ونبی محترم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اهل مکه دن بعض کفارك زجمندن تن مبـارکی خون آلود
اولوب محزون اوتورر ایکن جبرائیل علیه السلام کلدی حالن صوردی پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام حضرتلری قصه دن خبر و یردی آندن جبرائیل علیه السلام ایتـدی یارسول الله آیت
کورمدن حظ ایدر میسین فخر کائنات علیه افضـل التحیات حضرتلری نعم دیو بیوردی
آندن وادینك اوته جانبنـدن براغاجه نظر ایدوب شو اغاجی یانکه دعوت ایله دیدی خواجهٔ عالم
علیه الصلاة والسلام افندیمز حضرتلری جبرائیل علیه السلامك اشارتی موجبنجه اغاجی دعوت
ایتدیکی کبی یرندن یوریه رك فخر عالم حضرتلرینك قارشوسنه کلدی دخی طوردی آندن جبرائیل
علیه السلام ایتدی امر ایله یرینه وارسون دیدی امر ایلدی اغاج ینه یرینه واردی (وحاکم
رحمة الله علیه اسنادجید ایله ابن عمر رضی الله عنهما حدیثندن روایت ایتمشدر که ایتدی برکون
فخر عالم حضرتلری ایله سفرده ایدك براعرابی قارشومزدن کلور ایدی یقین کلدکده فخر کائنات

علیه افضل الصلوات واکمل التحیات حضرتلری اعرابی یه * این ترید *دیدی یعنی قنده کیتمك
استرسین دیو بیوردی اولدخی * الی اهلی * دیدی یعنی کندی اهلمه کیدرم دیدی فخر کائنات
علیـه افضل الصلوات افندیمز حضرتلری * هل لك الی خیر * دیو بیوردی یعنی برخیر
مصلحته رغبتك وارمیدر دیدی اعرابی * وماهو * دیدی یعنی ندر اول دیدیکك خیر مصلحت
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری *تشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریك له وان محمدا
عبده ورسوله *دیو بیوردی یعنی حق تعالی حضرتلرینك وحدانیتنه وکندینك رسالتنه شهادت
تلقین ایتدی اعرابی * هل لك شاهد علی ما تقول *دیدی حاصلی فخر عالم صلی الله تعـالی علیه
وسلم حضرتلرندن دلیل ایستدی حضرت فخر کائنات علیه افضل الصلوات واکمل التحیات
حضرتلری *هذه الشجرة* دیو بیوردی یعنی ایشته شو اغاج شاهدمدر اندن اغاجی دعوت ایلدی
اغاج طوردیغی دره کنارندن یری شق ایده رك فخر عالم صلی الله تعـالی علیه وسلم حضرتلرینك
قارشوسنه کلدی اندن اوچ کره اغاجدن شهادت طلب ایدوب اولدخی اوچ کره شهادت ایتدی
اندنصکره ینه بتدیکی یره رجوع ایتدی دیو بیورمشدر (دارمی رحمة الله علیه دخی بو یله روایت
ایتمشدر (و بریده رضی الله عنهدن بو یله مرویدر که اعرابی فخر عالم صلی الله تعـالی علیه وسلم
حضرتلرینه ایتدی شو اغاجه رسول الله سنی دعوت ایلر دیو سویله دیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری دخی او یله دیدیکی کبی اغاج هر جانبه اکیلوب کوکلرین یردن قوپاردی دخی
یری شق ایده رك کلدی فخر عالم صلی الله تعـالی علیه وسلم حضرتلرینك قارشوسنده طوردی اندن
السلام علیك یارسول الله دیدی اندنصکره اعرابی امر ایله یرینه وارسون دیدی امر بیوردی اغاج
یرینه واروب ینه کوك باغلدی طوردی اندن اعرابی *ائذن لی اسجد لك* دیدی یعنی بکا اجازت و یر
سکا سجده ایده یم فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اوراده بیوردیکه *لو امرت
احدا ان یسجد لاحد لامرت المرأة ان تسجد لزوجها* یعنی اکر بر کیمسه یه سجده ایتمك
امر ایدیدیم عورت ارینه سجده ایتمکی امر ایدر ایدم دیو بیوردی (وامام مسلم نقلنده جابر بن
عبد الله رضی الله عنهما حدیثندن وارد اولمشدر که بر کره رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلریله
کیدردك برواسع دره یه یتشوب آنده نزول ایتدك مفخر موجودات علیه افضل الصلوات
واکمل التحیات حضرتلری قضاء حاجت ایچون برجانبه کتدی بندخی مطهره سین کتوروب آردنجه
کتدم فخر کائنات صلی الله تعـالی علیه وسلم حضرتلری اطرافه نظر ایدوب هیچ بر پرده ایدینه جك
نسنه کورمدی دره کنارنده ایکی اغاج طورر ایدی همان کندی برینك یانه واردی بردالنه یاپشدی
دخی *انقادی علی باذن الله* دیو بیوردی یعنی الله تعالی حضرتلرینك امری ایله بکا منقـاد
اول اولدخی دوه کبی یدیلوب تابع اولدی اندن اول براغاجه دخی یاپشوب چکدی ایکیسن بربره
کتوردی کندی اورته لرینه برابر طوروب *التئما علی باذن الله* دیو بیوردی ایکیسی بتشدیلر
براغاج اولدیلر دیو بیورمشدر (بری دخی حنین جذعدر جذع اغاجك کوکندن بداقلری بتدیکی
یره وارنجه اولان قالن یریدر (حنین دیو شوقدن ایکلیوب ناله قیلنه دیرلر و بو قصه مشهوره
ومعروفه در که رسول الله صلی الله تعـالی علیه وسلم حضرتلری اولدن خطبه بیوردیغی زمانده
مسجد شریفده برجذع وار ایدی اکا طیانوب طورر ایدی دخی خطبه اوقور ایدی صکره دن
منبر دوزیلوب انده خطبه بیوریجق اول جذع فخر کائنات حضرتلرینك فراقندن واکا شوقندن
ناله قیلدی مسجدده اولان صحابهٔ کرامدن کیم وار ایسه ایشتدیلر نتکیم بو خصوصك
حدیثی صحابهٔ کرامدن طرق کثیره ایله برجماعت روایت ایتمشلردر که وقوعنه علم قطعی حاصل
اولور دیدیلر ابن سبکی رحمة الله علیه مختصر ابن حاجب شرحنده بنم قتمده صحیح بودر که حنین جذع

متواتردر دیمشدر (وامام بخاری رحمة الله علیه نافعدن اولدخی ابن عمردن روایت ایتمشلردر
(وامام احمد دخی ابی حبابدن اولدخی اتاسندن اولدخی ابن عمردن روایت ایتمشلردر (وابن ماجه
وابو یعلی وغیریلر حماد بن سلمه دن اولدخی ثابتدن اولدخی انس بن مالکدن روایت ایتمشلردر
واسنادی امام مسلم شرطی اوزره در (دخی ترمذی روایت ایدوب تصحیح ایلمشدر وینه ابو یعلی
وابن خزیمه وطبرانی روایت وتصحیح ایتمشدر بوجمله انسدن روایت ایلمشلردر وینه طبرانی روایت
حسندن اولدخی انسدن روایت ایتمشلردر وامام احمد وابن منیع وطبرانی وغیریلر حماد بن سلمه دن
اولدخی عمار بن ابی عامردن اولدخی ابن عباسدن روایت ایلمشلردر وینه امام احمد ودارمی وابو یعلی
وابن ماجه وغیریلر روایت ایدرلر طفیل بن ابی بن کعبدن اولدخی اتاسندن روایت ایتمشلردر ودارمی
روایت ابی حازمدن اولدخی سهیل بن سعد دن نقل ایتمشلردر ابو محمد الجوهری عبد العزیز بن
ابی روادن اولدخی نافعدن وانلر تمیم داریدن روایت ایتمشلردر دیو بیوردی اندنصکره ایندی
مرادم بودکلدر که بوصایدیغم طریقلر ایله تواتر دعوی ایلیم بلکه نیجه غیری طریقلردن دخی روایت
اولنمشدر محدث اولان کیمسه مطلع اولور همان ذکر ایتدیکیم قتی ظاهر اولنلر بدر اهلنه خفی اولماز
نیجه نسنه واردر که برقومك قتنده متواتردر غیریلر قتنده دکلدر دیو بیوردی وحافظ ابن حجر
رحمة الله علیه فتح البارید ده بیورر که حنین جذع وانشقاق قمرك هر بری بغایت اشتهار اوزره
نقل اولنمشلردر طرق حدیثه مطلع اولنلر قتنده قطع افاده ایلر یعنی شبهه سز علم حاصل ایلر
اما بو علمدن بهرمند اولمیانلره افاده ایتمز دیمشدر (وامام بیهقی رحمة الله علیه دخی قصهٔ حنین الجذع
امور ظاهره دندر خلف سلفدن اشیده کلمشدر دیو بیوردی و بوخصوص رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینك رسالتنه دال اولان آیات کبری دندر ابو حاتمدن منقولدر که
امام شافعی رحمة الله علیه حق جل وعلا حضرتلری بزم پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام
حضرتلرینه ویردیکن هیچ بر پیغمبره و یرمدی دیو بیورمش اندن بعض کیمسه لر یا امام حضرت
عیسایه احیاء موتی ویرلدی دیمشلر امام شافعی بزم پیغمبریمزه حنین الجذع ویرلدی حتی صوتی
اشیدلدی بو اندن آرتوقدر دیو بیورمش (وقاضی عیاض رحمة الله علیه حنین الجذع حدیثی مشهور
ومنتشردر وخبری متواتردر اهل صحیح اخراج ایتمشلردر واون نفردن زیاده صحابهٔ کرام روایت
ایتمشلردر جمله دن بعضی بونلردر که ذکر اولنور ابی بن کعب وجابر بن عبدالله وانس بن مالك
وعبدالله بن عمر وعبدالله بن عباس وسهل بن سعد وابو سعید الخدری و بریده وام سلمه ومطلب
بن ابی وداعه وغیریلر رضوان الله علیهم اجمعین روایت ایتدیلر دیمشدر (اما ابی بن کعب حدیثی
امام شافعی رحمة الله علیه ابی حضرتلرینك اوغلی طفیلدن اولدخی ابی رضی الله عنهدن
روایت ایتمشلردر اول زمانده که مسجد رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ۹ عریش ایدی
فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بر جذعه طوغری نماز قیلار ایدی واوراده
خطبه اوقور ایدی اصحابدن بر کیمسه یا رسول الله دیلرمیسنکه سکا بر منبر ایده لم جمعه کون اوزرنده
طوره سك خطبه کی خلقه ایشتدیره سك پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری نعم دیو
بیوردی اندن اول کیمسه اوچ پایه بر منبر ایشلدی تمام اولیجق رسول الله حضرتلری آلوب اول
طوردیغی یره وضع ایلدی وچنکه اول جذعدن چوب منبر اوزره خطبه یه بشلدی همان جذع
مذکوردن بر صوت پیدا اولدی حتی جذع یارلدی فخر عالم حضرتلری ایشیدیجك منبردن ایندی
ولدوب مبارك الی ایله جذعی مسح ایتدی ینه منبره رجوع ایتدی دیو بیورمشدر (وجابر
رضی الله عنه حدیثی امام بخاری رحمة الله علیه برقاچ طریقله روایت ایتمشدر بر لفظی بودر که
*ان رسول الله صلی الله علیه وسلم کان یقوم یوم الجمعة الی شجرة او نخلة فقالت امرأة من الانصار

اورجل من الانصار الا نجعل لك منبرا قال ان شئتم فجعلوا له منبرا فلما کان یوم الجمعة رفع الی المنبر
فصاحت النخلة فنزل رسول الله صلی الله علیه وسلم وضمها الیه فجعلت تئن انین الصبی الذی یسکن
قال کانت تبکی علی ما کانت تسمع من الذکر عندها * حاصلی بودر که فخر عالم صلی الله علیه
وسلم حضرتلری اولدن جمعه کونده خطبه اوقوسه بر اغاج قربنده اوقور ایدی یاخود بر خرما
اغاجی قربنده اوقور ایدی بر کون انصار قومندن بر خاتون یاخود بر کشی فخر کائنات علیه اکمل التحیات
حضرتلرینه بر منبر دوزمکی عرض ایتدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اکر
دیلرسکز ایدك دیو بیوردی پس پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری ایچون بر منبر
ایلدیلر جمعه کون منبره چیقدی اندن اول خرما اغاجی چاغردی همان فخر عالم صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری منبردن اینوب اول اغاجی قوجاغنه آلدی اغاج شول تسکین اولنور اوغلان کبی
اینکلمکه بشلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایندی اولدن کندی قتنده
ایشتدیکی ذکر اوزره اغلر دیو بیوردی یعنی اولدن خطبه کندی قتنده اوقنور ایدی کندی آنی
اشیدیر ایدی شمدی بو بله واقع اولدی اکا اغلر دیمکدر و بر لفظی دخی بودر که * قال جابر رضی الله
عنه کان المسجد مسقوفا علی جذوع فکان النبی صلی الله علیه وسلم اذا خطب یقوم الی جذع
منها فلما صنع له المنبر سمعنا لذلك الجذع صوتا کصوت العشار * حاصلی جابر رضی الله عنهدن
مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مسجدی اولدن خرما اغاجلری
اوزرینه سقف اولنمش ایدی یعنی یر یر خرما اغاجندن دیرکلر دیکلوب اوستی اورتلمش ایدی
فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری خطبه اوقودیغی زمانده اول اغاجلردن
بریکه لسان عربده اکا جذع النخل دیرلر بر جذعك یانده طوروب خطبه اوقور ایدی وقتا که
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایچون منبر ایشلندی اول جذعك صوتی
عشاره بکزر صوتن ایشتدك دیمکدر والحاصل رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
آیات رسالت کبراسندن حنین جذع قصه سی بر معروف ومشهور ومتواتر قصه در صحابهٔ کزیندن
چوق کیمسه روایت ایتمشلردر عبارات متغایره واقع اولدیغی تکرر آیاته محمولدر مثلا بر کشیدن
ایکی اوچ وجه اوزره نقل اولندیغی بودر که برقاچ دفعه روایت ایتمشدر هر برنده بر عباره ایله بیورمشدر
اندن ایشیدنلر نیجه استماع ایتدیلر ایسه او یله روایت ایتمشلردر بر کیمسه عجایب دهردن بر نسنه
کورمش اولسه یاران واخواندن نیجه کیمسه یه سویلر هر بارسو یلدکجه بر لفظله ادا ایلر جمله نك
مآل ومحصلی بردر وابو یعلی رحمة الله علیه نقلنده انس بن مالکدن روایت اولنان لفظ بودر که * ان
رسول الله صلی الله علیه وسلم کان یوم الجمعة یسند ظهره الی جذع منصوب فی المسجد فخطب الناس
فجاءه رومی فقال الا اصنع لك شیئا تقعد علیه کانك قائم فصنع له منبرا درجتان و یقعد علی الثالثة
فلما قعد رسول الله صلی الله علیه وسلم علی المنبر خار الجذع کخوار الثور ارتج المسجد لخواره حزنا علی
رسول الله صلی الله علیه وسلم فنزل الیه رسول الله صلی الله علیه وسلم من المنبر فالتزمه وهو یخور فلما
التزمه سکت ثم قال علیه السلام والذی نفس محمد بیده لو لم التزمه لما زال هکذا حتی تقوم الساعة حزنا
علی رسول الله صلی الله علیه وسلم فامر به صلی الله علیه وسلم فدفن * بو عباره ایله امام ترمذی دخی
روایت ایدوب صحیح غریب دیمشدر معناسی شو یله دیمکدر که رسول الله حضرتلری اولدن خطبه
بیوردیغی زمانده شو یله ایدیکه جمعه کون مبارك ارقاسن مسجد شریفده دیکلمش بر جذعه طیار ایدی
دخی ناسه خطبه ایدر ایدی اندن بر رومی شخص کلدی ایتدی یا رسول الله نه بیوررسك سکا بر نسنه
ایشلیه لمکه اوستنه اوتوره سك ایاق اوزره طوردکبی اوتورك خلقدن یوکسك اوله سك فخر عالم
حضرتلری دخی اجازت و یردی اول رومی بر منبر ایشلدی ایکی پایه سی وار ایدی اوچنجی پایه سنك

اوستنه اوتور يلورايدى وقتا كه رسول الله حضرتلرى اول منبرك اوستنه اوتوردى اول جذع
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه حزنندن صغر آوازى كبى آوازو يردى آنك
صوتندن مسجد حركت ايلدى اندن فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى اينوب جذعك
يانه واروب قوجاغنه آلدى اول حالده كه جذع دخى آواز ويررايدى قوجاغنه اليجق سكوت
ايتدى اندنصكره رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى يمين ايدوب ايتدى اكر
قوجاغمه الميايدم تاقيامت قوينجه بويله آوازو يرمه دن خالى اولمازايدى اندن فخر كائنات حضرتلرى
امر ايدوب اول جذعى دفن ايتديلر (امام احمد وابن ماجه حسن بصرى طريقندن بويله نقل
ايتمشلردركه انس بن مالك رضى الله عنه ايتدى *كان رسول الله صلى الله عليه وسلم اذا خطب
يوم الجمعة يسند ظهره الى خشبة فلما كثر الناس قال ابنوا لى منبرا اراد ان يسمعهم فبنوا له عتبتين فتحول
من الخشبة الى المنبر قال فاخبر انس بن مالك انه سمع الخشبة تحن حنين الوالد قال فما زالت تحن حتى
نزل رسول الله صلى الله عليه وسلم عن المنبر فمشى اليها فاحتضنها فسكنت * بونك دخى مآلى
مذكور حديث شريفلرمآليدر مقصود اصحاب كرامك لفظ شريفلرين تبركا نقل ايتمكدر
ولاجله نك محصلى بردر (ابو القاسم بغويدن منقولدركه حسن بصرى رحمة الله عليه بو حديثى
نقل ايتديكى زمانده اغلرايدى اندن ايدرديكه ياعباد الله پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام
حضرتلرينك حق تبارك وتعالى حضرتلرى قتنده قرب ومنزلتى اولديغيچون براغاج اكا شوقندن
ناله ايلرايدى ايمدى سزنه طوررسز انك لقاسنه مشتاق اولمغه سزاحقسز ديوسويلرايدى وسائر
صحابهٔ كرامك حديثلرى دخى بومذكورلره مآلده موافقدر هر برى كتب احاديث شريفه ده
مسطوردر (سهل بن سعد رضى الله عنه حديثى برقاچ طريقله صحيحينده وارد اولمشدر (ابن عباس
رضى الله تعالى عنهما حديثن امام احمد مسلم شرطى اوزره اسناد له روايت ايتمشدر وابن ماجه
دخى روايت ايلمشدر (ابن عمر رضى الله تعالى عنه حديثى صحيح بخاريده مذكوردر (ابو سعيد
الخدرى رضى الله تعالى عنه حديثن ابن حميد روايت ايلمشدر (عايشهٔ صديقه رضى الله عنها
حديثن امام بيهقى روايت ايدوب آخرنده واقع اولمشدركه فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى جذعى دنيا ايله آخرت بيننده مخير قيلدى جذع آخرتى اختيار ايتدى ديمشدر
وبونك تفصيلى (بريده رضى الله عنه حديثندن فهم اولنوركه بيورمشدر اول زمانده كه جذع ناله ايدوب
خواجهٔ عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى جذعى قوجاغنه آلدى وايتدى اكر ديلر ايسك
سنى اول اولديغك باغچه يه ردايده يم انده ينه كوكلنه سك داللك بوداغك بته يپراقلنه سك يمش
و يره سك اكر ديلر ايسك سنى جنته ديكم اولياء الله سنك يمشكدن ييه لر اندنصكره قولق طوتوب
دكلدى جذعك سوزين ايشيدردى جذع ايتدى بنى جنته ديك اولياء الله يمشمدن ييسونلر
و برمكانده اولامكه فنا بولميم ديدى يقين اولان كيمسه لر هپ جذعك كلامك ايشتديلر رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى دخى *قد فعلت* ديو بيوردى اندنصكره *اختار
دار البقاء على دار الفناء * ديو بيوردى يعنى جذعه نوله سنى انده ديكم ديو بيوردقدنصكره ناسه
خبرو يروب جذع آخرتى دنيا اوزره اختيار ايتدى ديو بيوردى (وام سلمه رضى الله عنها حديثى
دلائلده ابو نعيمدن مرويدركه بو بابده اولان مجموع احاديث شريفه نك محصلى براولمغين تطويل
كلامدن احتراز اولنوب بعضيله اكتفا قيلندى (اما حيواناتك فخر عالم حضرتلرينه اطاعت
وانقيادى و بعضنك تكلمى خصوصنده وارد اولان آثار واخباردن بعضى بودركه امام احمد
ونسائى روايتلرنده انس بن مالك رضى الله عنه بيورمشدركه انصار قومندن براو خلقنك بردوه لرى
وارايدى انكله باغچه لرين صوارمغه صو طاشرلرايدى بركون دوه سركشلك ايدوب اول قومه

اطاعت ايتمزاولدى والحاصل دوه يى استخدامدن عاجز اولوب فخر كائنات عليه اكمل التحيات
حضرتلرينه كلديلر يارسول الله خرما اغاجلريمز واكينلريمز صوسز قالدى دوه مز سركش اولدى
ديو شكايت ايتديلر فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى اصحابنه امر ايتدى قالقديلر
باغچه كتديلر اول طائفه نك باغچه سنه كيرديلر دوه دخى برجانبنده طورر ايدى همان رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى دوه جانبنه توجه ايدوب يورودى انصار قومى ايتديلر
يارسول الله * قد صار مثل الكلب وانا نخاف عليك صولته * ديديلر يعنى يارسول الله بودوه
قودوزايت كبى اولمشدر قورقارز سكا حمله ايده ديديلر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى
ليس على منه بأس ديو بيوردى حاصلى بكا اندن ضرر يوقدر ديمك اولور اندن دوه فخر عالم
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه نظر ايديجك جانب شريفنه اقبال ايدوب اوكونده
سجده ايلدى اندن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه اولكى حالندن زياده
رام اولدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى باشوب چكدى حتى عمله ادخال
ايتدى اصحابى ايتديلر بو برعقل وادراكى يوق حيواندر سكا سجده ايلر بزخود صاحب عقل وادراكز
سكا سجده قيلمغه اندن احقز ديديلر اندن فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم * لا يصلح لبشر
ان يسجد لبشر لو صح لبشر ان يسجد لبشر لامرت المرأة ان تسجد لزوجها من عظم حقه عليها*
ديو بيوردى معناسى برايكى دفعه سابقده بيان اولنمشدر ودوه نك رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتلرينه اطاعت وانقيادى وصاحبندن شكايتى بابنده ائمهٔ حديث برقاچ قصه روايت
ايتمشلردر هر برى مستقل خصوصدر نيچه دفعه واقع اولمشدر (يعلى بن مره رضى الله عنه
حديثنده مذكوردركه بركره بردوه فخر عالم حضرتلرينى كوريجك چوكوب بوينى يره دوشه دى
دخى بوغازندن برصوت مخصوص پيدا ايلدى خواجهٔ عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى
صاحبى كيمدر ديو سؤال ايتدى بركشى چيقه كلدى فخر كائنات حضرتلرى ايله برازسويلشدى
اندن فخر عالم حضرتلرى ايتدى بودوه كثرت عملدن وقلت علفدن شكايت ايلدى بونى خوش
طوتوك بوكا احسان ايدك ديو امرايلدى امام بيهقى دخى اسناد جيدله بومقوله برقصه روايت ايلمشدر
(وعبد الله بن جعفر رضى الله عنهمادن مرويدركه بركره فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى انصاردن بركيمسه نك باغچه سنه كيردى مكر انده بردوه وارايدى فخر عالم حضرتلرينى
كوريجك ناله وزارى قيلوب كوزلرينك ياشى اقمغه باشلدى پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام
حضرتلرى ايتدى *من رب هذا الجمل لمن هذا الجمل* يعنى بودوه نك صاحبى كيمدر بودوه كيمكدر
ديو بيوردى اندن انصار قومندن بريكت كلدى بنمدر يارسول الله ديدى فخر عالم صلى الله عليه وسلم
حضرتلرى * الا تتقى الله فى هذه البهيمة التى ملكك الله اياها فانه شكى الى انك تجيعه وتدئبه*
ديو بيوردى يعنى حق تعالى حضرتلرندن قورقازميسن بو حيوان حقنده كه حق سبحانه
وتعالى حضرتلرى سنى اكا مالك ايلمشدر تحقيقا اول بكا شكايت ايلدى سن آنى آجقدرمشسك
تعب ومشقت و يرمشسك ديمك اولور مصباحده بو حديث شريف ايچون هو صحيح ديو
بيورمشدر (برى دخى قيون سجده قيلديغيدر انس بن مالك رضى الله عنهدن مرويدركه بركون
رسول كبريا صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى انصار قومندن بركيمسه نك بستانه كيردى
يانجه ابو بكر الصديق وحضرت عمر رضى الله عنهما وانصاردن بركشى بيله ايديلر وآنده برقيون
وارايدى رسول الله حضرتلرينه سجده ايلدى اندن ابو بكر رضى الله عنه يارسول الله سكا
سجده قيلمغه برقيوندن احقز ديدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى *لا ينبغى
لاحد ان يسجد لاحد * ديو بيوردى بو قصه يى ابو محمد عبد الله بن ابى حامد دخى دلائل نبوتده

اسناد ضعيفله روايت ايلمشدر وقاضى عياض دخى شفاده ذكر ايلمشدر و بونى دخى نقل ايتمشدر كه جابر بن عبدالله رضى الله عنه بيورمشدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى خيبر قلعه‌لرندن بعضينك اوزرنده ايكن برسورى قيون ايله برچوبان خدمت شريفلرينه كلدى ايمان كتوردى اندن ايتدى يارسول الله بو ايلك قيونلرين نيجه ايليه‌لم فخر عالم حضرتلرى ايتدى * احصب وجوهها فان الله سيؤدى عنك امانتك و يردها الى اهلها * معناسى برمقدار اوفاق طاشى يوزلرينه صاچ تحقيقا حق تعالى حضرتلرى سنك امانتكى سندن ادا ايلر واول قيونلرى صاحبلرينه رد ايلرديمكدر فى الحقيقه اول كشى او يله ايلدى قيونلر صاحبلرينه واصل اولدى (برى دخى كلام ذئبدر يعنى قورد سوز سويليوب پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرينك نبوتنه شهادت ايتديكيدر (امام احمد رحمة الله عليه روايتنده ابوسعيد رضى الله عنهدن مرويدر كه بركره برقورد سوريدن برقيون آلدى چوبانى آردينه دوشوب قيونى قورتاردى همان قورد اوراده قويريغى اوستنه اوتوردى دخى * الا تتقى الله تنزع منى رزقا ساقه الله الى * ديدى يعنى الله تعالى حضرتلرندن قورقازميسك بكا سوق ايتديكى رزقى بندن آلورسك چوبان ايتدى نه عجب تماشا بوكه قورد قويريغى اوستنه اوتوره دخى انسان سوزين سويليه قورد ايتدى سكا بوندن عجب برنسنه خبر ويره‌يم محمد يثربده احوال امم قديمه‌دن خلقه خبر ويراندن چوبان توجه ايدوب قيونلرين سوره‌رك مدينهٔ منوره‌يه كلدى بربوجاقده قيونلرين حفظ ايدوب كنديسى خواجهٔ عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك خدمتنه كلدى قصه‌دن خبر ويردى اندن فخر كائنات حضرتلرى امر ايتدى صلوة ايچون ندا ايتديلر صحابهٔ كرام بريره جمع اولديلر اندنصكره قصه‌دن اصحابه خبر ويرديو اول چوبانه امر ايتدى اولدخى نيجه واقع اولدى ايسه اصحاب كرام رضوان الله تعالى عليهم اجمعين حضراتنه خبر ويردى بعضيلر روايتنده ابوهريره رضى الله عنه حضرتلرندن دخى بونك مثلى روايت اولنمشدر (ابن وهب رحمة الله عليه بومقوله برقصه نقل ايدوب بيورمشدركه ابوسفيان بن حرب وصفوان بن اميه هنوز اسلامه كلمدين مكه‌ده ايكن كورديلركه برقورد برآهونك آردينه دوشمش شكار ايده‌جك محلده آهوجق حرم شريفه داخل اولدى همان قورد دخى دوندى فراغت ايلدى مذكورلر نه عجب واقع اولدى ديو سويلشديلر قورد ايتدى بوندن عجب اودركه محمد مدينه‌ده سزى جنته دعوت ايلر سز آنى ناره دعوت ايلرسز ديدى ابوسفيان ايتدى لات وعزى حقيچون اكر بو سوزى مكه شهرنده سويلمش اولايدى مملكتى خراب ايلرايدى وخلقنى هب دوندير رايدى (برى دخى حمار تكلم ايتديكيدر (ابن عساكر رحمة الله عليه ابومنظوردن اخراج ايتمشدر كه فخر كائنات عليه اكمل التحيات حضرتلرى خيبرى فتح ايتديكى زمانده برسياه حمار بولدى يا حمار آدك ندر ديدى حمار ايتدى آدم يزيد بن شهابدر حق تعالى حضرتلرى بنم نسلمدن التمش حمار چيقارمشدر هربرينه پيغمبردن غيرى كيمسه بنمزايدى بندخى سنى توقع ايده‌رمكه بكا بنه سك و بنم جدم نسلنده بندن غيرى حمار قالمادى وانبياده سندن غيرى نبى قالمادى بن اول بريهودينك حمارى ايدم بكا بندكجه قصد ايله يقلوب ملعونى دوشوررديم اودخى بنى آجقدروب دوكرايدى ديدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى ايتدى ى شمدنكرو سنك آدك يعفور اولسون ديو بيوردى (روايت اولنوركه فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى بعض كيمسه‌يه كونده‌رر ايدى يعفور واروب اول كشينك قاپوسينى باشله چالارايدى طشره چيقديغى زمانده رسول الله خدمتنه كل ديو اشارت ايلرايدى فخر عالم افنديمز ارتحال دار بقا ايتديكى زمانده جزع واضطراب ايتدن كندوينى ابى الهيثم قيوسنه آتدى (ابونعيم بوقصه‌نك مثلنى معاذ بن جبلدن روايت ايتمشدر

لكن

لكن اول حديثه طعن اولنمشدر وابن جوزى موضوعاتنده ذكر ايتمشدر فخر عالم حضرتلرينك معجزاتنده بوندن اعظم نسنه‌لر واردر ديو بيورمشلردر (بعض ائمهٔ حديث دخى اسناد ضعيفله رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك قارشوسنده كلرتكلم ايتديكن روايت ايتمشلردر حاصلى بودركه بنى سليم قبيله‌سندن براعرابى بردانه كلر طوتوب يكنه قويمش ايدى برازجماعت كوريجك بونلرنه طائفه‌در ديدى نبى اللهدر ديديلر لات وعزى‌يه آند ايچوب ايتدى بن اكا ايمان كتورمك يوقدر مكركه بوكلر ايمان كتوره بكاده اعتقاد كله اندن فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك قارشوسنه كليجك يكندن كلرى براقدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى ياضب ديديكى كبى لسان فصيحله * لبيك وسعديك يازين من اوفى القيمه * يعنى اى قيامت جمعنه حاضر اولنلرك زينى ديدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى * من تعبد * ديو بيوردى يعنى كيمه عبادت ايلرسك ديو سؤال ايتدى اولدخى * الذى من فى السماء عرشه وفى الارض سلطانه وفى البحر سبيله وفى الجنة رحمته وفى النار عقابه * ديدى معناسى ظاهردر اندن * فمن انا * يعنى بن كيم ديو سؤال ايتدى * رسول رب العالمين وخاتم النبيين قد افلح من صدقك وقد خاب من كذبك * يعنى سن رب العالمينك رسولىسك و پيغمبرلرك خاتمىسك سندنصكره پيغمبر كلمز تحقيقا سكا ايمان كتورن فلاح بولوب مرادينه ايردى وتكذيب ايدن حقك رحمتندن محروم قالدى ديمك اولور و بو حديثده شرعا منكر نسنه يوقدر ائمهٔ حديث روايت ايتمشلردر موضوع دكلدر نهايت اسنادنده ضعف واردر ديديلر (برى دخى حديث غزاله‌در امام بيهقى برقاچ طريقدن روايت ايتمشدر و برجماعت تضعيف ايتمشلردر لكن طريقلرينك بعضى بعضنه قوت ويرر صحت فهم اولنور قاضى عياض دخى شفاسنده ذكر ايتمشدر ابونعيم دخى دلائلده روايت ايتمشدر واسنادنده بعضى نامعلوم اشخاص داخلدر ديديلر والحاصل بوحالت اوزره ام المؤمنين ام سلمه رضى الله عنها حضرتلرندن مرويدركه بركون رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى صحرالردن برنده كزر ايكن ناكاه اوچ دفعه يارسول الله ديو آواز ايشتدى دونوب نظر ايديجك كوردى بريرده برآهو بغلو طورر و براعرابى دخى بريرده لباسنه بورنمش كونشده ياتوب اويور رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى آهويه مرادك ندر ديو بيوردى آهو ايتدى يارسول الله شو اعرابى بنى طوتوب باغليوقودى شو طاغده ايكى ياوريجغم واردر لطف ايله بنى صاليوير وارايم آنلرى امزيره‌يم ينه كله‌يم ديدى فخر كائنات حضرتلرى ايتدى اويله ايلرميسك آهو ايتدى * عذبنى الله عذاب العشار ان لم اعد * يعنى تكرى تعالى بكا عشار عذابى كبى عذاب ايتسون اكر ينه كلمز ايسم اندن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى باغن چوزوب آهويى صاليويردى آهو برزمان كندى ينه چيقه كلدى فخر كائنات حضرتلرى يرينه باغلدى اندن اعرابى اوياندى رسول الله حضرتلرينى كوريجك خدمت ايلمك مراد ايلدى يارسول الله نه فرمان ايلرسك مراد شريفك ندر ديدى رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم شو آهوجغى صالبور اعرابى آهونك بندن آلوب صحرايه صالبويردى آهو سوندكندن صحرا ايو صحرا ايو اشهد ان لا اله الا الله وانك رسول الله ديه‌رك چيقدى كيتدى امام طبرانى دخى بو يله نقل ايتمشدر (حافظ منذرى رحمة الله عليه طبرانى حديثن ترغيب وترهيب آدلو كتابنده كتورمشدر (وعلماى حديثدن چوق كيمسه مصنفاتنده ايراد ايتمشلردر والله اعلم (ومبارك بارمقلرى آراسندن صولر روان اولمق خصوصنده امام قرطبى رحمة الله عليه ايدر بو خصوص فخر عالم حضرتلرندن برقاچ موضعده واقع اولمشدر نيجه كيمسه‌لر حاضر ايديلر تماشا ايتديلر ونيجه طريقله روايت اولنمشدر مجموعى علم قطعى افاده ايلركه تواتر معنويدن حاصل

اوله و بو معجزه بزم پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینک غیرندن صادر اولدیغی
مسموع اولمامشدر (امام مزنیدن منقولدر که فخر کائنات حضرتلرینک بو معجزه‌سی موسی
علیه السلامك عصا ایله طاشه چالوب صو چیقاردیغندن زیاده در زیرا طاشدن صو چیقوب
آقمق معهوددر امات ایله قان اراسندن چیقمق معهود دکلدر دیو بیورمشلر فی الحقیقه طاشدن
طپراقدن صو چیقمق عالمده چوق کورلمش نسنه‌در امات وقان اراسندن صو روان اولمق
هرگز واقع اولمامشدر الا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک مبارك اللرنده کورلمشدر
و بو معجزه‌نك حدیثنی صحابهٔ کرامدن برجماعت نقل ایلمشلردر جمله‌دن انس وجابر وابن مسعود
رضی الله تعالی عنهم اجمعین روایت ایتمشلردر (انس بن مالك حدیثی صحیح بخاری ومسلمده وارد
اولمشدر مفهومی بودر که برزمانده ایکندی نمازی یاقلشمش ایدی اصحاب کرام آبدست آلمق
استرلر ایدی صو بوله مدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه برمقدار آبدست
صوبی کتورمشلر ایدی مبارك الینی اول صوقابنك ایچنه صوقدی اندن خلقه امر ایتدیکه کلوب
اول صودن آبدست الهلر نظر ایدوب کوردم مبارك بارمقلرینك اراسندن صو چیقار ایدی جمیع حاضر
اولان خلق اندن آبدست آلدیلر دیدی امام بخاری لفظنده جمله سکسان نفر کیمسه ایدیلر و برلفظنده
مفهوم بودر که کوردم مبارك بارمقلرینك ارالرندن واوجلرندن صو چیقمغه باشلدی حتی قوم آبدست
آلدیلر دیدی راوی قاچ کشی ایدیکز دیو سؤال ایتدك انس رضی الله عنه اوچیوز کیمسه ایدك دیو
بیوردی (ابن شاهین نقلنده انس حضرتلرندن روایت اولنانك مفهومی بودر که بن تبوك غزاسنده
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایله بیله ایدم برکون مسلمانلر ایتدیلر یارسول الله
طوارلریمز ودوه‌لریمز صوصادی صوسزلقدن شکایت ایتدیلر اندن فخر عالم صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری هیچ برمقدار صو بقیه سی وارمیدر دیو بیوردی برکیمسه براسکی قیربا
ایچنده برمقدار صو کتوردی برچناق دخی کتورك دیو بیوردی آنی دخی کتوردیلر وصوبی ایچنه
دوکدیلر مبارك الینی صوبك ایچنه قودی کوردم بارمقلری اراسندن صو چیقدی اول صودن جمیع
دوه‌لریمز وطوارلریمزی صواردق و بوله کوتورمکیچون قابلریمزی طولدردق یترمی دیو بیوردی
یتر یارسول الله دیدك مبارك الینی قالدردی صو دخی زائل اولوب کندی دیمشدر وامام بیهقی
رحمة الله علیه نقلنده انس بن مالك رضی الله عنهدن بو یله روایت اولنمشدر که پیغمبریمز
علیه الصلاة والسلام حضرتلری برکره قبا ناحیه‌سنه چیقمش ایدی برکوجك قدحله صو
کتوردیلر مبارك الینی ایچنه صوقدی انجق درت بارمغی صیغدی باش بارمغی کیرمدی اندنصکره
خلقی دعوت ایدوب کلبك صو ایچك دیو بیوردی کوزم ایله کوردمکه بارمقلری اراسندن صو چیقدی
خلق متصل کلوب ایچدیلر حتی جمله‌سی قاندیلر دیمشدر والحاصل بو معجزهٔ باهره‌سی برقاچ موضعده
واقع اولمشدر (صحیحینده جابر بن عبدالله رضی الله عنهمادن دخی بونك مثلی روایت اولنمشدر
امام احمد وغیریلر رحمهم الله تعالی دخی جابردن عبارات متغایره ایله روایت ایتمشلردر جمله سنك
مآلی بردر وابن مسعود رضی الله عنهمادن نقل صحیح ایله وارد اولمشدر که * بینما نحن مع رسول الله
صلی الله علیه وسلم ولیس معنا ماء فقال لنا رسول الله صلی الله علیه وسلم اطلبوا من معه فضل
ماء فاتی بماء فصبه فی اناء ثم وضع کفه فیه فجعل الماء ینبع من بین اصابع رسول الله صلی الله علیه وسلم *
بونك دخی محصلی مذکور حدیثلر محصلیدر داریمی وابو نعیم روایتلرنده (ابن عباس رضی الله
عنهمادن دخی بو یله مرویدر که * دعا النبی صلی الله علیه وسلم بلالا فطلب الماء فقال لا والله
ما وجدت الماء قال فهل من شنّ فاتاه بشنّ فبسط کفیه فیه فانبعث تحت یده عین فکان ابن مسعود
یشرب وغیره یتوضاء * والحاصل جمله سنده مآل بودر که پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام

حضرتلری مبارك بارمقلری اراسندن صو چیقوب صحابهٔ کرامه ضرورت محللرنده کفایت
ایلمشدر بو معجزه فخر کائنات علیه اکمل التحیات حضرتلرینك معجزهٔ عظیمه‌سیدر اصحاب
کرامدن علماء عظام روایت ایده کلمشلردر ابی لیلیٔ انصاریدن امام طبرانی دخی روایت ایتمشدر
جملهٔ آیات رسالت کبراسندن بری دخی بودر که امام مسلم رحمة الله علیه روایتنده معاذ رضی الله
عنهدن مرویدر که تبوك سفرنده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اصحابنه
ایتدی ان شاء الله تعالی یارین تبوك چشمه‌سنه وارسکز کرکدر تاقوشلق اولمایجه وارممزسز
ایمدی هر کیم مقدم وارر ایسه صویینه یاپشماسون تا بن وارمینجه دیو امر ایلدی راوی ایدر بزده مذکور
چشمه‌یه کلدك مکر بزدن اول ایکی کیمسه کلمشلر ایمش صو دخی بغایت ضعیف اوزره صیزوب کلور
ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اول کشیلره صویه یاپشدیکزمی دیو سؤال
ایتدی انلر دخی نعم دیدیلر بیحضور اولوب انلره برازدارلدی اندنصکره آز آز صودن آلوب برنسنه‌نك
ایچنه قویدیلر برمقدار جمع اولدی اندن فخر کائنات علیه افضل الصلوات حضرتلری مبارك
یوزین واللرین یودی دخی اول صوبی ینه اول چشمه‌یه دوکدیلر همان اول ساعت صوبی شو یله
کلوب روان اولدیکه جمیع خلق کلدیلر صولاندیلر اندنصکره معاذه ایتدی یا معاذ اکر عمرك
اوزون اولور ایسه کوره‌سك بوراڭ باغچه‌لر و بوستانلر ایله طلوب معمور اوله دیو بیوردی
عاقبت بیوردیغی کبی اول موضع معمور اولدی (قاضی عیاض دخی شفاده بونك مثلنی امام مالك
طریقندن روایت ایتمشدر وابن اسحق نقلندن بونی دخی زیاده ایتمشدر که صودن برنسنه
شو یله چاتلادیکه ییلدیرملر صوتی کبی صوتی وار ایدی (وصحیح بخاریده غزوهٔ حدیبیه‌ده
مسور بن مخرمه ومروان بن حکم حدیثندن بو یله وارد اولمشدر که حدیبیه‌نك نهایتنده لشکر
اسلام برآزجق مکث ایدوب صوبك اوسته قوندیلر خلق برمقدار آلدیلر چوق زمان اکلمدی
جمله‌سن تمام الوب خرجندیلر و رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه صوسزلقدن
شکایت اولندی همان ترکشندن بردانه اوق چیقاروب و یردی و بیوردی اول موضعه قویدیلر
والله طورمدی صو قاینمغه باشلدی شو یله اولدیکه تا اورادن دونیجه متصل آقدی دیمشلردر
ومغازی ابی الاسودده بوندن غیری برقصه دخی عروه رضی الله عنهدن مرویدر که فخر کائنات
علیه افضل الصلوات حضرتلری برقوغه‌دن آبدست آلدی مبارك اغزین یقادی قوغه‌نك
ایچنه دوکدی اندن امر ایتدی قوغه‌نك صوین قیونك ایچنه دوکدیلر وترکشندن بردانه اوق
چیقاروب قیونك ایچنه آتدی وحق تعالی حضرتلرندن دعا ایلدی قیونك صوبی شو یله کلدیکه
اغزندن اللری ایله آلور اولدیلر امام واقدی رحمة الله علیه دخی اوس بن خولیدن بو یله روایت
ایتمشدر بو خصوص مقدم ذکر اولنان قصه‌لرك غیریدر بخاری رحمة الله علیه روایتنده براء
وسلمة بن الاکوع حدیبیه قصه سنده بیورمشلردر که موضع مزبورك قیوسی اللی قیون صوارمغه
کافی دکل ایکن وجمیع صوین صحابهٔ کرام چکوب ایچنده برقطره صو قالمامش ایکن فخر عالم
حضرتلری کلوب کناربنه اوتوردی دخی برقوغه کتوردیلر ایچنه توکوردی همان قویدن صو
قاینامغه باشلدی اصحاب کرام بیك درتیوز نفر کیمسه ایدیلر کندولرینه و بنه‌جك حیوانلرینه مسنوفی
خرج ایدوب غنا حاصل ایتدیلر صحیحینده وغیری کتب احادیث شریفه‌ده بو کا متعلق اخبار صحیحه
چوق وارد اولمشدر (ودخی امام بخاری ومسلم رحمة الله علیهما روایتلرنده انس بن مالك رضی الله
عنهدن مرویدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری زماننده برقحط ییلی واقع اولوب
اصلا یغمور یاغمدی اتفاق برجمعه کون خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری خطبه‌ده
ایکن براعرابی ایاق اوسنه قالقدی دخی یارسول الله * هلك المال وجاع العیال فادع الله لنا * دیدی

يعنى مالمز هلاك اولدى وعيالمز آجقدى بزم ايچون حق تعالى حضرتلرندن دعا ايله پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى مبارك اللرين دعايه قالديردى كوك يوزنده برپاره بلوط كورمز ايدك اول الله حقيچونكه بنم نفسم انك يد قدرتنده در تا طاغلر كبى بلوط چقمينجه مبارك اللرين اشاغه قومدى ومنبردن اينمدى حتى كوردم مبارك صقالندن يغمور صولرى كبى باش اقار ايدى اول كون وايرتسى تا اول برجمعه يه وارنجه ياغدى ينه اول اعرابى قالقوب ايتدى يارسول الله بنالريمز يقلدى ومالمريمز غرق اولدى بزم ايچون تكرى تعالى حضرتلرندن دعا ايله ينه مبارك اللرين دعايه قالديروب * اللهم حوالينا ولا علينا * ديو بيوردى معناسى يارب يغمورى نباتات اولان يرلره ايندر بنالر اوستنه ايندرمه ديمكدر اندنصكره بولوتدن هر جانبه كه اشارت ايلر ايدى بلوط آچيلور ايدى حتى بلوط مدينه نك اطرافنى محيط اولدى برآى دره سى آقدى واطرافدن هر كيم كلور ايسه اول واسع يغمورك خبرك سويلر ايدى ديديلر برروايتده بو يله دعا ايتدى ديو وارد اولمشدر * اللهم حوالينا ولا علينا اللهم على الاكام والظراب و بطون الاودية * يعنى يارب اطرافمزه ياغدر اوزريمزه ياغدرمه يارب طاغلرو تپه لر اوستنه ودره لر ايچنه ياغدرديمك اولور بونده دخى مراد بنالر اوستنه وضررى اولان يرلره ياغدرمه نافع اوله جق يرلره ياغدرديمكدر (وعبد الله بن عباس رضى الله تعالى عنهمادن مرويدركه عمر بن خطاب رضى الله عنه حضرتلرينه ايتديلر ياعمر بزه ساعت عسرتدن خبر وير ديديلر ايتدى برغايت اسى زمانده تبوك غزاسنه چيقمش ايدك برمنزله يتشوب قوندق بزه صوسزلق يتشدى قتى صوصه دق حتى شو يله ظن ايدردك كه بيونلريمز كسلور والحاصل كيمسه دن كيمسه يه درمان يتشميوب آخر شو مرتبه يه واردیكه بعض كيمسه بنديكى دوه يى بوغازليوب باغرسقلرنده اولان نسنه يى صقوب برمقدارين ايچر ايدى برمقدارين جكرينك اوزرينه سورر ايدى اندن ابو بكر الصديق رضى الله عنه ايتدى يارسول الله حق جل وعلا حضرتلرى خير دعا قيلمغى سكا عادت ايتمشدر بزم ايچون دعا ايله ايتدى يا ابا بكر دعا ايلسم حظ ايدرميسنك اولدخى نعم يارسول الله ديدى همان اللرين دعايه قالدردى تا يغمور يغمايجه اشاغه طوتمدى يغمورلر ياغدى مسلمانلر قابلرين طولدرديلر اندن كوچوب كتدك نظر ايدردك عسكرك اولديغى يردن طشره اصلا يغمور ياغمامش ديو بيوردى بو قصه يى ائمهٔ حديثدن معتمد عليه كيمسه لر روايت ايتمشلردر صحيح نسنه در قاضى عياض دخى اختصار اوزره شفاسنده ذكر ايتمشدر وابن اسحقدن دخى مرويدر رحمة الله عليهم اجمعين (مصباح الظلام صاحبى عمرو بن شعيبدن روايت ايتمشدركه ابو طالب ايتدى بركره ذى المجاز ديدكلرى موضعده قرنداشم اوغلى ايله يعنى فخر كائنات عليه اكمل التحيات افنديمز حضرتلرى ايله ايدم صوصه دم صوسزلقدن اكا شكايت ايتدم همان كوردم بنم صوسزلغمدن مضطرب اولوب دوه سندن اشاغه اينيدى بنده آردنجه اينيدم كوردمكه اوراده صو وار بكا اشرب يا عم ديو بيوردى بنده آلدم ايچدم ديدى ابن سعد وابن عساكر رحمهم الله بو يله روايت ايتمشلردر (وجمله دن برى دخى بركتيله ودعاسيله آز طعامى چوق ايلديكيدر (امام بخارى ومسلم رحمة الله عليهما روايتلرنده جابر رضى الله عنهدن روايت اولنان قصه نك محصلى بودركه خواجهٔ عالم عليه الصلاة والسلام افنديمز حضرتلرى خندق غزاسى اوزرنده ايكن جابر رضى الله عنه كندو خاتوننه ايتدى هيچ يه جك نسنه وارميدر فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرين كوردم قتى آچلقدن مخمصه حالنه وارمش نيجه اولمق كرك ديدى خاتونى دخى برشنك آربه چيقاردى دكرمنه قيوب چكديلر اندن اوده بسلنور بربهيمه لرى وار ايدى انى بوغازلديلر طعام بشورديلر اندنصكره جابر رضى الله عنه فخر كائنات عليه اكمل الصلوات افنديمز حضرتلرينه كلوب يارسول الله برمقدار طعام احضار ايتدك اصحاب كرامدن مراد شريفكز اولان برمقدار

كيمسه ايله تشريف بيورك ديدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى يا جابر بن وارمايجه طعامكزى اوجاقدن ايندرميه سز وخميريكزى تنوره صالميه سز ديو بيوردى اندن خندقده كيم وار ايسه كليك جابرك طعامنه كيده لم ديو جمله سين دعوت ايتدى بيك نفر كيمسه ايديلرهب كلوب فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلريله جابرك منزلنه حاضر اولديلر اندنصكره رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى كلدى اوجاقده قينيان تنجره نك ايچنه توكوردى وخميرلر ينه دخى توكوردى اندن كسوب اتمك پشورديلر وامر ايتدى تنجره يرنده طورر ايكن كاسه لره طعام قورتاروب يديلر جابر رضى الله عنه يمين بالله ايدوب ايتدى جمله سى يوب طويديلر ودونوب كتديلر هنوز تنجره كما كان يرنده قينار ايدى كويا ايچندن نسنه النمامش ايدى واول قدر اتمك بشدكدنصكره ينه خميريمز كما كان يرنده قالدى ديو بيوردى و برقصه دخى ينه شيخين روايتلرنده انس بن مالكدن مرويدركه ابو طلحه ام سليمه ايتدى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك صوتنى ضعيف ايشتدم بيلورمكه آجلق غلبه ايتمشدر هيچ يانكده يه جك نسنه وارميدر ديدى اولدخى نعم ديوب برايكى دانه قرص چيقاردى بربزه صاردى دخى انسك قولتوغنه و يروب رسول الله حضرتلرينه كوندردى انس ايدر فخر عالم حضرتلرينك خدمتنه واردم يانده بعض كيمسه لر وار ايدى سلام و يردم فخر كائنات حضرتلرى بنى كوريجك ابو طلحه مى كوندردى ديدى بندخى نعم ديدم طعام ايچونمى ديدى ينه نعم ديدم اندن يانده اولان طائفه يه قوموا ديو بيوردى اندن پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى اول جماعت ايله كتديلر بندخى اوكلرنجه كتدم ابو طلحه يه كلدم حالدن خبرو يردم ابو طلحه دخى يا ام سليم پيغمبريمز بونده كلدى يانمزده انلره اطعام ايده جك نسنه يوق حال نيجه اولور اولدخى الله ورسوله اعلم ديو جواب و يردى اندن ابو طلحه چيقوب رسول الله حضرتلرينه استقبال ايدوب منزلنه كتوردى وخاتوننه خطاب ايدوب يا ام سليم يانكده نه وار ايسه كتوره يدى اولدخى انس ايله ارسال اولنان قرصلرى اورتايه كتوردى فخر عالم حضرتلرى بيوردى قرصلرى پاره لديلر وام سليم ياغ طواوين كتوروب صيقدى برمقدار ياغ چيقاروب اتمكه قاتق ايلدى اندن رسول الله حضرتلرى اول طعام اوستنه ماشاء الله دن نه ايسه سو يلدى يعنى حق تعالى حضرتلرى بركات و يرمكه متعلق بعض نسنه بيوردى وكنديلر ايله كلان جماعت طشره ده طورمشلر ايدى انلردن اون كشى چاغرك ديو بيوردى اون كيمسه ايچرى كيروب طيونجه يديلر چيقديلر اون كيمسه دخى چاغرديلر والحاصل بو اسلوب اوزره يتمش ياخود سكسان نفر كيمسه يوب طويديلر ديو روايت ايتمشدر و بو قصه نك اولندن فهم اولنان بو ايديكه ام سليم قرصلرى بزه صاروب اول خضرته كوندرمكدن مراد انس انلرى اوراده تسليم ايدوب دونه كيده سبب نه ايديكه فخر عالم برجماعتله قالقوب ابو طلحه نك منزلنه كله ديناور ايسه جائزدر كه انس كلوب رسول الله حضرتلرينك يانده چوق كيمسه كوريجك اول كوندريلان شئ قليلى چيقاروب و يرمكه حجاب ايليه دخى خواجهٔ عالم طعام خصوصيچون كوندرلديكن فهم ايدوب دعوت اولنمغه حمل ايتديكن اكليجق كندى دخى اول سمته سالك اولوب رسول الله حضرتلرينى دعوت ايليه انلر دخى حاضر اولان جماعتى يله قالديروب كله لر واحتمالدر كه انس ارسال اولنديغى زمانده اكر قابل ايسه فخر كائنات حضرتلرينى دعوت ايدوب كتوره سك ديو اصمارلمش اوله لر اكا بناء رسول الله حضرتلرى دعوت فهم ايتديكى زمانده انس دخى دعوت ايدوب اوكنه دوشمش اوله والله اعلم (يعقوب بن عبد الله بن ابى طلحه روايتنده انسدن مرويدركه ابو طلحه بنى كوندرديكى زمانده وار رسول الله حضرتلرينه قريب يرده اياق اوستنه طورقالقديغى زمانده اصحاب طاغلنجه توقف ايله اندنصكره تنها كندولرينى دعوت ايدوب

کوردیمش ایدی دیو بیورمشدر برروایتده فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
کلدیکی زمانده ابو طلحه طعام قلتندن استحیا ایدوب اعتذار طریقی ایله یارسول الله بن یالکز
سنی دعوت ایتسون دیوانسی کوندرمش ایدم بو کوردیکم طائفه یه کفایت ایده جك بزم قتمزده نسنه
بو قدر دیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * ادخل فان الله سیبارك فیما
عندك * دیو بیوردی معناسی او یکه کیر تحقیقا حق سبحانه وتعالی حضرتلری سنك قتکده
اولان طعامه برکت ویروب زیاده ایلسه کرکدر دیمك اولور وصحابهٔ کرامی طشره دن اونراونر
چاغردیغنك وجهی طعام برسفره ده برکاسه ده ایدی مجموعی اوتورمغه قابلیت یوق ایدی ازدحام
اولماسون دیو اویله ایتدیلر (امام مسلمدن برروایتده بویله درکه اصحاب کرام اونراونر کیردکجه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلری * کلوا وسموا الله * دیو یمکه تکلیف ایدوب بسمله ایدك دیو بیورر ایدی
انلردخی بسم الله دیوب اکل ایدرلر ایدی بو طریق ایله سکسان نفر کیمسه یبوب طویدیلر اندنصکره
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کندیلر او خلق ایله یدیلر برمقدار بقیه دخی قالدی
بعضیلر روایتده برمقدار یاغ دخی دوکك فخر عالم حضرتلرندن واقع اولدی زیرا مبارك بن فضاله
نقلنده ابو طلحه یه هیچ برمقدار یاغ وارمیدر دیو بیوردی اولدخی یارسول الله طلومده برپاره یاغ وار ایدی
دیو اورتیه کتوردی صیقدیلر برمقدار یاغ چیقدی فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
بسم الله دیو اتمکه سوردی رسول الله بسم الله دیو یاغ سوردکجه اتمك زیاده
اولور ایدی حتی کوردم اول قرصه برجفنه نك ایچی طو پطلو اولدی دیمشدر نضر بن انس روایتنده
بویله درکه انس رضی الله عنه ایتدی یاغ ظرفن کتوردم دخی فخر عالم حضرتلری بندینی چوزدی
اندنصکره * بسم الله اللهم اعظم فیها البرکة * دیو دعا ایتدی دیدی و بو خصوص برقاچ روایت
اوزره دخی وارد اولمشدر جمله نك مآلی اول حضرتك دعاسی برکاتی ایله آز طعام چوق اولوب
چوق کیمسه یه کفایت ایتمکدر بو بابده برقصه دخی ابو هریره رضی الله عنهدن مرویدر که ایتدی
تبوك غزاسی اولدیغی زمانده خلقه آجلق یتشدی حضرت عمر رضی الله عنه ایتدی یارسول الله
اصحابکی دعوت ایله هرکشی فضلهٔ زادن کتورسون اندنصکره انلر ایچون زادلری اوزره برکتله
دعا ایله فخر کائنات صلی الله علیه وسلم حضرتلری جائز کوروب نعم یا عمر دیو بیوردی اندن امر ایتدی
بر بساط کتوروب دوشه دیلر و بیوردی هرکس آز یغندن آرتمش پاره ور یزه دن نه وار ایسه کتوردی
اول بساط اوزرینه وضع ایتدیلر حاصلی بساط اوزرنده برمقدار جزئی نسنه جمع اولدی اندن دعا
ایدوب حق جل وعلا حضرتلرندن زادلرینه برت استدی اندنصکره * خذوا فی اوعیتکم * دیو
بیوردی یعنی آلك قابلریکزه طولدیرك دیو امر ایتدی اندن خلق آلدیلر قابلرینه قویدیلر حتی عسکر
ایچنده برقاب قومدیلر هپ طولدردیلر اندنصکره یبوب طویدیلر و بساط اوزره بعض فضله
قالدی اندن مفخر موجودات علیه افضل الصلوات حضرتلرینك بو مقوله معجزهٔ باهره سی
ظهوره کلیجك * اشهد ان لا اله الا الله وانی رسول الله لا یلقی الله بهما عبد غیر شاك فیحجر عن الجنة *
دیو بیوردی حاصلی فخر عالم حق تعالی حضرتلرینك وحدانیتنه وکندینك رسالتنه شهادت
ایتدکدنصکره برقول شك ایتمدین بو شهادتلر ایله حضوره حقه واروب جنتدن ممنوع اولمق یوقدر
دیو بیوردی بو قصه یی امام مسلم رحمة الله علیه روایت ایتمشدر (و ینه برقصه دخی امام بخاری
ومسلم روایتلرنده انس بن مالك رضی الله عنهدن مرویدرکه ایتدی اول زمانکه فخر عالم حضرتلری
ام المؤمنین زینب خاتونه عروس ٩ ایدی انام ام سلیم رضی الله عنها برمقدار خرما و یاغ واقط ٦ ایله
برطعام بشوردی برکاسه نك ایچنه قویدی یا انس وار بونی فخر کائنات حضرتلرینه ایلت
انام سزه سلام ایتدی و بونی خدمت شریفکزه کوندردی دیه سك دیدی انس ایدر فخر کائنات

٩ عروس کویکی یعنی وکنه دیرلر بوراده مراد کویکودر *

٦ اقط برنوع طعامدر *

حضرتلرینه کلوب سلام ایدوب اول کاسهٔ عرض ایدیجك ایتدی یا انس اشاغه وضع ایله دخی وار بکا
فلان وفلان کیمسه یی دعوت ایله و کیمه بولشور ایسك دعوت ایله کتور بندخی چیقدم آدیله
تعیین بیوردیغی کیمسه لری دخی هر کیمه راست کلدم ایسه دعوت ایتدم وهر کیمه دیدم ایسه خدمت
شریفلرینه متوجه اولوب کتدی بندخی دونوب کوردم شولقدر کیمسه کلمشکه اوطو پطلو اولمش
بعضیلر یا انس نقدر کیمسه وار ایدی دیو سؤال ایتدیلر اوچیوز کشی وار ایدی دیدی آندن ایتدی کوردم
حبیب اکرم ونبی محترم افندیمز حضرتلری مبارك النی اول طعامك اوستنه قودی دخی * ماشاء الله *
دیو تکلم ایتدی یعنی ذکری تعالی حضرتلرینك دیلدیکی کلماتله دعا ایتدی آندنصکره اصحابی
اونراونر یمکه دعوت ایدوب * اذکروا اسم الله ولیأکل کل رجل مما یلیه * دیو بیوردی یعنی
الله تعالی حضرتلرینك اسم شریفن ذکر ایدك وهر کشی کندویه قریب اولان یردن یسون
دیمکدر انس بن مالك رضی الله عنه ایدر جمله سی یبوب طویدیلر فخر عالم حضرتلری قالدر دیو
امر ایتدی بندخی قالدیردم اما بیلمزمکه طعامی اورتایه قودیغم زمانده می چوق ایدی یوخسه
قالدیردیغم زمانده می چوق ایدی دیو بیوردی (امام مسلم رحمة الله علیه جابردن روایت ایلرکه
برکیمسه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن طعام استیوب کلدی فخر عالم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی یارم وسق ٩ آرپه احسان ایلدی اول کیمسه انی کندی
خاتونی ایله وقونوغی ایله دائما اکل ایدردی آخر کیل ایدوب مقدارین بیلك استدی اول چدی
آرپه تمام اولدی آندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کلوب خبر و یردکده
اکر اولچمییدك آندن اکل ایدیدیکز سزکله قائم اولورایدی دیو بیوردی (ینه مسلم نقلنده جابر
رضی الله عنه روایت ایتمشدرکه ام مالك رضی الله عنها برعکه دن ٦ رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینه یاغ هدیه قیلمش ایدی صکره نیجه روزکار اوغلنجقلری کلوب قاتق استدکلری
زمانده که غیری نسنه یانلرنده بولنمازایدی همان اول عکه یه طوغرو کیدرلر ایدی آنده بولدقلری
یاغدن یرلر ایدی دائما حال بو ایدی تا اول زمانه دکین که ام مالك برکون عکه یی صقدی یاغ دخی
تمام اولدی آندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کلدی فخر عالم حضرتلری
یا ام مالك صقدکمی دیدی نعم یارسول الله دیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
ایتدی اکر حالی اوزرینه قیوب دائما طوره ایدی زائل اولمیه دی دیو بیوردی (امام نووی
رحمة الله علیه ایدر اول آرپه یی کیل ایتمکله وعکه یی صقمق ایله تمام اولدیغنك حکمتی بودرکه
اویله ایتمك حق جل وعلا حضرتلرینه تسلیم وتوکل ایتمکه منافیدر وتدبیر وتصرفه مباشرت
ایدوب باری تعالی حضرتلرینك اسرار حکمته اطلاع تکلف ایتمکدر انکیچون زوال نعمت ایله
معاقب اولدیلر دیمشدر ودخی برکاسه دن فخر عالم حضرتلری ایله صحابهٔ کرامدن نیجه کیمسه لر
اخشامه دکین اونراونر کلوب طویجه یدکلری جمله یه کفایت ایدوب دخی بقیه قالدیغی بعض
وجوهدن دخی روایت اولنمشدر (ائمهٔ حدیثدن ابن ابی شیبه وطبرانی وابو نعیم رحمهم الله نقل
ایتمشلردرکه ابو هریره رضی الله عنه برکون ایتدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بکا
امر ایتدیکه اهل صفه یی دعوت ایلیه لم بندخی تتبع ایتدم آنلری جمع ایلدم اندنصکره اوکیمزه
برچناق قودیلر مرادمزجه اکل ایتدك وفراغت ایلدك هنوز چناق اورتایه قوندیغی زمانده نیجه
ایدی ینه اویله ایدی الا بو قدر وارکه اکل ایدنلرك پارمقلرینك نشانی ظاهر ایدی دیمشدر
یعنی الطقوندیغی بللو اولمقدن غیری اولکی حالندن تفاوتی یوق ایدی طعام کما کان یرنده ایدی
دیمکدر وشفاده علی بن ابی طالب کرم الله وجهه ورضی الله عنه حضرتلرندن مرویدرکه
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بنی عبد المطلبی جمع ایلدی قرق کیمسه ایدیلر

٩ وسق التمش شنکدر بعضیلر یردو و بو کنه وسق دیرلر *

٦ عکه یاغ طلومیدر *

آنلردن برقوم ایدیکه بردانه جذعه اکل ایدوب برفرق ایچمك جائز ایدی جذعه دوه کوچکیدر وفرق رانك سکونیله اولیجق براو لچکدرکه یوز یکرمی رطل نسنه آلور آندن علی رضی الله عنه ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری آنلره برمد۲ طعام ایلدی یيوب طویدیلر ینه کما کان برنده ایدی نسنه اکسلمدی و برقدح شربت بیوردی کتوردیلر جملهسی ایچوب قاندیلر ینه شویله قالدیکه هرکز نسنه ایچلمامش کبی ایدی دیو بیوردی والله اعلم (و جمله دن بری دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك احیاء موتی قیلدیغی ومیتلر اکا تکلم ایتدیکی وصبیان تکلم ایدوب نبوتنه شهادت ایتدکلریدر (امام بیهقی رحمة الله علیه دلائلده روایت ایتمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری برکیمسه یی اسلامه دعوت ایلدی اولدخی ایتدی تا بنم قزیمی احیا ایتمینجه سکا ایمان کتورمزم دیدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بکا قزیکك قبرنی کوستردیدی اولدخی کوستردی آندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اول قزك آدی نه ایسه یافلا نه دیو ندا ایتدی همان قزلبیك وسعدیك یارسول الله دیدی آندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دنیایه کلمکدن حظ ایلرمیسك دیدی قز ایتدی لا والله یارسول الله تحقیقا بن حضرت حق انامدن واتامدن خیرلی بولدم وآخرتی بکا دنیادن خیرلی بولدم دیو جواب ویردی (وامام طبرانی نقلنده حضرت عایشه رضی الله عنها یورمشدرکه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری برکره ملول ومحزون حجون دیدکلری موضعه واردی انده ماشاء الله طوردی اندنصکره مسرور شادمان کلوب ایتدی ربم عز وجل حضرتلرندن دیلدم انامی احیا ایتدی اندن بکا ایمان کتوردکدنصکره ینه اصلنه رد ایلدی دیو بیوردی بوکا متعلق کلام مقصد اول اوائلنده مرور ایتمشدر (وینه ابن عدی وابن ابی الدنیا وبیهقی وابو نعیم رحمهم الله روایتلرنده انس بن مالك رضی الله عنهدن مرویدرکه انصار قومندن بریکت وفات ایتدی برکوزسزجه قاری اناسی وار ایدی تعزیه ایلدك ومیتی برنسنه ایله اورته قودق اندن اول خاتون ایتدی بنم اوغلم وفات ایتدیمی دیدی نعم دیدك اندن جناب حقه یوز طوتوب ایتدی یارب اکر هر شدت و بلاده بکا معین اولمق رجاسیله سنك حضرتکه و پیغمبریکه مهاجرت ایتدیکم سکا معلوم ایسه بو مصیبتی بکا تحمیل ایلمه دیدی بزدخی اورادن آیرلمدق همان انی کوردك اول یکت حیات بولوب یوزندن اورتویی کیدردی اندن طعام اسنیوب اکل ایتدی بزدخی اکل ایتدك دیو بیوردی (ونعمان بن بشیر رضی الله عنهدن مرویدرکه زید بن خارجه رضی الله عنه انصار قومنك کزیده لرندن برکیمسه ایدی برکون مدینه طریقلرینك برنده کیدر ایکن اوبله ایله ایکندی ماینده دوشدی همان تسلیم روح ایتدی انصار قومنه خبر ویردم کلدیلر کوتوروب اوینه ایلتدیلر اوستنه برکساء وایکی برده اورتدیلر انصار خاتونلرندن بعض خاتونلر وار ایدی اغلشدیلر ورجالدن دخی بعض کیمسه لر حاضر ایدی اول حال اوزره ینه اخشام ایله یتسو ماینی اولنجه اکلندی اول زمان اولدیغی کبی اشتدیلرکه برکیمسه *انصتوا* دیوب سویلر معناسی سکوت ایلك دخی قولاق طوتك دیمکدر خلق دکلیوب کوردیلرکه آواز اورتونك التندن کلور همان یوزینی وکوکسنی اچوب کوردیلر مکر برقائل انك لسانی اوزره تکلم ایدوب *محمد رسول الله النبی الامی خاتم النبیین لا نبی بعده کان ذلك فی الکتاب الاول* دیو سویلر اندنصکره صدق صدق دیدی اندنصکره *هذا رسول الله السلام علیك یارسول الله ورحمة الله وبرکاته* دیدی معنالری ظاهردر ابو بکر بن ابی الدنیا بویله نقل ایتمشدر اما بو روایتده همان لساندن بو کلمات استماع اولندی دیو ذکر اولنمشدر علائم حیاتدن سائر احوال منقول دکلدر وینه ابو بکر بن ضحاك رحمة الله علیه سعید بن مسیب رضی الله عنه حضرتلرندن

روایت ایلرکه انصار قومندن برکیمسه وفات ایلدی تکفین اولنوب خلق کوتورمکه کلدکلری زمانده محمد رسول الله دیو تکلم ایلدی جماعت مسلمین اشتدیلر (ابو نعیم رحمة الله علیه اخراج ایتمشدرکه جابر رضی الله تعالی عنه برقیون بوغازلدی و بشوردی و بریوك چناق ایچنه ثرید دوشبوب اوستنه قورتاردی اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کتوردی حاضر اولان قوم اکل ایتدیلر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری اکل ایدك کوکنی اوفاتمك دیو بیوردی طعام ییندکدنصکره فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کوکلری جمع ایدوب مبارك الن اوستنه قودی اندن برکلام سویلدی همان قیون حیات بولوب قولاقلرین سلکه رك اياق اوزرینه طوردی دیمشدر والله اعلم (معیقیب الیمامی رضی الله عنهدن مرویدرکه ایتدی حجة الوداعی ایتدم دخی مکه شهرنده براوه کیردم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرین انده کوردم و برعجب نسنه تماشا ایتدم یمامه خلقندن برکشی اول کون طوغمش براوغلنجق کتوردی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری خطاب ایدوب *یاغلام من انا* دیدی یعنی بن کیمم دیو بیوردی اولدخی *انت رسول الله* دیدی یعنی سن الله تعالی حضرتلرینك رسولیسك دیدی فخر عالم حضرتلری دخی *صدقت بارك الله فیك* دیو بیوردی یعنی کرچك سویلدك دیدی و برکتله دعا قیلدی آندنصکره اوغلان تا یکت اولنجه تکلم ایتمدی صکره دن بز اول اوغلانه مبارك الیمامه دیو تسمیه ایدردك دیو بیوردی و یکت اولنجه سویلدیکنك وجهی بو ایدیکه طفل ایکن تکلم ایتدیکی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك محض معجزاتی ایدیکی ظاهر اوله (وامام بیهقی رحمة الله علیه نقلنده فهد بن عطیه رضی الله عنهدن مرویدرکه مفخر موجودات علیه اکمل الصلوات افندیمز حضرتلرینه براوغلان کتوردیلر یکتلك مرتبه سنه وارمش دخی هرکز سویلمك واقع اولمامش رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری *من انا* دیو بیوردیغی کبی اوغلان رسول الله دیو جواب ویردی (دارمی رحمة الله علیه روایتنده ابن عباس رضی الله تعالی عنهما حضرتلرندن مرویدرکه برخاتون فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه اوغلنی کتوردی دخی ایتدی یارسول الله شو اوغلنجغمك جنونی وار در صباح واخشام طعاملری زماننده طوتار دیدی آندن فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اوغلانك کوکسنی برکره صغادی همان اوغلان قئ ایدوب ایچندن برسیاه ایت انیکی کبی نسنه چیقدی سکرندی دیو بیورمشدر (ودخی روایت اولنورکه احد غزاسنده ابو قتادة بن نعمانك کوزینه زخم ایرشدی یرندن چیقدی حتی یکاغنك اوستنه دوشدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کتوردیلر ابو قتاده ایتدی یارسول الله برخاتونم وار در قتی سورم قورقرمکه بنی بو حال ایله کوره دخی بندن یکرنه دیدی آندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مبارك الیله کوزین یرینه وضع ایدوب یارب سن حسن ویر دیو دعا ایتدی اندنصکره اول کوزی او برینه حسنده وحدتده غالب اولدی واول بری آغریدیغی زمانده بو آغریمز ایدی دیو بیوردیلر صکره دن ابو قتادهنك اولادندن بری عمر بن عبد العزیزه برخدمته کلدی خلیفه سؤال ایدوب سن کیمسك دیدی اولدخی بو بیتلر ایله جواب ویروب ایتدی *ابونا الذی سألت علی الخد عینه* *فردت بکف المصطفی ایما رد* *فعادت کما کانت لاول امرها* *فیا حسن ما عین ویا حسن ما خد* حاصلی بزم اتامز شول کیمسه درکه کوزی یکاغنك اوستنه دوشدی دخی محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مبارك الیله یرینه رد اولندی اولکی حالنه عودت ایتدی دیوب پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك مبارك الی طقوندیغی حیثیله اتاسنك کوزینی

ویکاغنی مدح وتعجب ایتمکدر خلیفه‌دخی بیتلری اشیدیجک عطالر وجائزه‌لر احسان ایتدی
وبعض روایتده ابو قتاده‌دن ایکی کوزی چیقوب یرینه رد اولندیغی نقل اولنمشدر (وخیبر غزاسنده
حضرت علی رضی الله عنهك کوزلری اغریمش ایکن پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری
دعوت ایدوب کوزلرینه توکوروب دعا قیلدی حق تعالی حضرتلری صحت ویردیکی سابقلرده
برایکی دفعه ذکر اولنمشدر (امام طبرانی نقلنده حضرت علیدن مرویدرکه فخر کائنات
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری خیبرده کوزلریمه توکوروب دعا ایدوب الیمه سنجاق
ویره‌لیدنبرو هرکز نه کوز اغریسی ونه باش اغریسی عارض اولدی دیمشدر (امام مسلم رحمة الله
علیه ایاس بن سلمه طریقندن اولدخی اتاسندن روایت ایتمشلردرکه سلمه ایتدی خیبر کوننده
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری حضرت علی رضی الله عنه‌یی کتورمکه بنی کوندرمش
ایدی واردم یده‌یده کتوردم کوزی اغریمش ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری کوزلرینه توکوردی همان صحت بولدی دیمشدر وکوزلرینه توکورمه‌نك کیفیتن حاکم
رحمة الله علیه حضرت علی کرم الله وجهه‌دن بویله روایت ایتمشدرکه پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام حضرتلری باشمی کندی اوزرینه قودی دخی مبارك النك ایچنه توکوردی اندن
کوزلریمی مبارك الیله اودی دیو بیوردی (وامام بخاری رحمة الله علیه نقلنده وارد اولمشدرکه خیبر
غزاسنده سلمه‌نك اینجوکنه زخم یتشدیردیلر اندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
اوچکره نفث[٣] ایلدی اندنصکره سلمه آرتق شکایت ایتمدی دیو بیورمشلردر (وائمهٔ حدیثدن
ابن ابی شیبه وبغوی وبیهقی وطبرانی وابو نعیم رحمهم الله تعالی روایت ایتمشلردرکه فدیك نام
برکیمسه واراید ی سکسان یاشنده ییرایدی کوزلری اغریمش ایدی هرکز کورمز ایدی فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری آنك دخی کوزلرینه نفث ایتدی شویله اولدیکه اکنه یه
ایلك چکوررولدی دیدیلر *) فصل ثانی (* حق سبحانه وتعالی حضرتلری پیغمبریمز
علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه مخصوص قیلوب انلر ایله سائر انبیا ومرسلین اوزرینه
تشریف ایتدیکی آیات وکرامات بیاننك بیانده‌در (شویله معلوم اوله که حق جل وعلا
حضرتلری بزم پیغمبریمز محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه بعض اشیا
مخصوص قیلمشدرکه اندن اول هیچ برپیغمبره ویرلمش دکلدر وهر نبی یه که برمعجزه ویرلمشدر
انك مثلی سید کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه دخی ویرلمشدر زیرا مفخر عالم
علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه جوامع الکلم اعطا اولنمشدر ونبوت اکا سائر انبیادن
مقدم ویرلمشدر نتکیم سابقا بیان اولنان اوزره *کنت نبیا وآدم بین الروح والجسد* بیورمشدر
وسائرینك نبوتلری زمان نبوتلرینه مخصوص ایدی وقتا کیم فخر عالم حضرتلرینه بو منزلهٔ علیا
جناب عزتدن اعطا قیلندی معلوم اولدیکه هر انسان کامل که نبوت ایله بو عالمه مبعوث اولمشدر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك سر نبوت وحقیقت رسالتندن مدد بولمشدر
نتکیم شرف الدین البوصیری رحمة الله علیه ذکر اولنان معنایه بو بیتلر ایله اشارت ایتمشدر
* وکل آی اتی الرسل الکرام بها * فانما اتصلت من نوره بهم * فانه شمس فضل هم کواکبها *
یظهرن انوارها للناس فی الظلم * یعنی هر معجزات که حق تعالی حضرتلرینك رسل کرامی
کتورمشلردر اول معجزات انلره نور محمدیدن اتصال ایتمشدر کواکب نوری کنشدن الدقلری کبی
انلر دخی فیض فخر عالم حضرتلرینك سرندن المشلردر زیرا اول شمس فضلدر انلر آنك کواکبیدر
ظلمات ضلال ایچنده آدم اوغلانلرینه انك نورنی اظهار ایدرلر دیمکدر (ومعلومدرکه یلدزلر
بالذات ضیا الودکلردر ضیالری کنشدن استفاده اولنمشدر کنش ظهورده دکل ایکن کواکب

[٣] نفث دیو اوفورمکه دیرلر *

آنك

انك نورنی اظهار ایدرلر کذلك انبیا علیهم السلام دخی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
ظهورندن اول اظهار ایتدکلری آیات وکرامات انك مشکلات نبوتندن اقتباس ایتدکلری
انواردن ایدی صلوات الله علیهم وسلامه وظهور کراماتك ابتداسی حضرت آدم علیه السلامده
واقع اولمشدر اول زمانده که حق سبحانه وتعالی حضرتلری حضرت آدمه خلافت ارزانی قیلدی
حضرت رسالتپناهه مخصوص اولان جوامع الکلم مقامندن حضرت آدم علیه السلامه تعلیم
اسما برله امداد ایلدی آدم بو کرامت ایله ملائکه‌یه غالب اولدی انلر باری تعالی حضرتلرینه
آنك حقنده (اتجعل فیها من یفسد فیها ویسفك الدماء) دیرلر ایکن یعنی یارب سن وجه ارضده
فساد ایدوب قان دوکن کیمسه‌یی انده خلیفه‌می قیلورسك یاخود اهل طاعت یرینه اهل
معصیتی خلیفه‌می ایدینورسك دیو تعجب ایدوب بونك حکمتن کشف مراد ایدینوب کندولردن
شبهه‌یی ازاله ایدر نسنه‌دن خبر طلب ایتمشلر ایدی حضرت آدمدن علم اسما کرامتی ظهوره
کلوب استحقاق خلافتده کندولردن تقدمی ثابت اولیجق عجز وقصورلرینه اعتراف ایدوب
(سبحانك لاعلم لنا الا ما علمتنا) دیدیلر اندنصکره حق تعالی حضرتلرینك خلفاسی یریوزنده
علی سبیل التوالی والتعاقب کلمکه باشلدی تا اول زمانه دکین که اول شمس فلك نبوت ونیر آسمان
رسالت مطلع وجوددن اشراق ایدوب عالم کونی مطرح اشعهٔ انوار هدایت قیلدی اندن
جمیع آیات وکرامات انبیا انك منشور معجزاتی ضمننده منطوی اولوب جمله سنك رایات نبوت
ورسالاتی انك لوای رسالت کبراسی تحتنده شرف انتظام بولدی پس هر کرامت وفضیلتکه
انبیا علیهم السلامدن برینه ویرلمشدر انك مثلی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
ویرلمشدر اول کرامته موافق ومناسب برفضل وکرامت ایله بونلر دخی اکرام اولنمشلردر مثلا
حضرت آدم علیه السلامی حق جل وعلا حضرتلری کندی ید قدرتیله خلق ایلدی فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك دخی مبارك صدرنی کندی ید قدرتیله شرح ایدوب
نور ایمان وحکمت ایله طولدردی حضرت آدمك خلق وجودینه بنفسه مباشر اولدی ایسه
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك خلق نبوتینه بنفسه مباشر اولدی مع هذا
خلق آدمدن مقصود اصلی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك وجوده کلمسی
ایدیکی خود سابقا بیان اولنمشدر ومقصود وسیله اوزره مقدم ومکرم اولدیغی ظاهردر (اما
حضرت آدم علیه السلامه ملائکه سجده قیلدقلری خصوصده امام فخر رازی رحمة الله علیه
تفسیر کبیرنده بیورمشدرکه ملکلرك حضرت آدمه سجود ایله مأمور اولدقلری النده نور محمد
صلی الله تعالی علیه وسلم اولدیغیچون ایدی (امام سهل بن محمد رحمة الله علیه بیورمشدرکه
حضرت آدم علیه السلامه سجود ملائکه ایله تشریف اولندیغندن حضرت رسالتپناه
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه (ان الله وملائکته یصلون علی النبی) آیت کریمه‌سیله
تشریف اولندیغی ارتوقدر زیرا اول تشریفده یعنی آدمه سجده قیلمقده حق جل وعلا
حضرتلری ملائکه ایله بیله اولمق ممکن دکلدر اما بو تشریفده یعنی فخر کائنات صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینه صلاة ایتمکده حق سبحانه وتعالی حضرتلری بیله‌در پس اول تشریفکه
باری تعالی حضرتلرندن صادر اولور ملائکه‌یه مخصوص اولان تشریفدن ابلغ ایدیکنده
شك وشبهه یوقدر (بعض علما دخی حضرت آدمه اولان تعلیم اسما خصوصنده بیورمشلردرکه
دیلمی رحمة الله علیه مسند الفردوس آدلو کتابنده ابی رافع حدیثندن اخراج ایتمشدرکه رسول کبریا
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * مثلت لی امتی فی الماء والطین وعلمت الاسماء کلها کما علم
آدم الاسماء کلها * دیو بیورمشلر یعنی عالم ازلده امتمك صورتلری بکا عرض اولندی وجمیع
اسما حضرت آدمه تعلیم اولندیغی کبی بکاده تعلیم اولندی دیمکدر بوندن فهم اولنورکه

حضرت آدم علیه السلامه واقع اولان اکرامدن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
زیاده میسر اولمش زیرا اکا علم اسما ویرلمشدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
اول ویرلدیکندن غیری ذواته علم دخی ویرلدی امتدن نقدر کیمسه کله جك ایسه جمله سنك
صورتلری کندویه عرض اولندی (وادریس علیه السلام (ورفعناه مکانا علیا) وفقنجه
کوکلره چیقارمغله تشریف قلندی ایسه فخر عالم حضرتلری دخی لیله معراجده برمقامه قدم
باصدیلر که هرکز کندودن غیری برکیمسه اول مقامه رفع اولنمدی (ونوح علیه السلام کندویه
ایمان کتورن قومله غرقدن نجات وخسفدن خلاص بولدی ایسه پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام حضرتلرینه بوکرامت اعطا اولندیکه امتی عذاب آسمانی ایله هلاك اولمدن نجات
بولدیلر نتکیم حق جل وعلا حضرتلری (وما کان الله لیعذبهم وانت فیهم) دیو بیورمشدر
سید کائنات علیه افضل التحیات حضرتلری بو امتك ایچنده اولمغله باری تعالی حضرتلری
انك حرمتنه بونلردن عذاب دنیوی یی رفع ایتمشدر امم سالفه یه واقع اولان طاش یاغمقدن
وصیحهٔ آسمانی یتشمکدن وخسف زمیندن وسائر عذابلردن معفو اولمشلردر (وحضرت ابراهیم
علیه السلامه نار نمرود برد وسلام قلندی ایسه فخر عالم ایچون دخی آتش حرب وقتال سوندیرلمك
اعطا اولنمشدر نتکیم حق جل وعلا حضرتلری کلام قدیمنده (کلما اوقدوا نارا للحرب اطفأها الله)
بیورمشدر یعنی هر بارکه اعدای دین فخر عالم حضرتلریله حرب وقتال ایچون آتش افروخته
قیلدی ایسه الله تبارك وتعالی آتش فتنه لرین سوندیروب شر وفسادلرین دفع ایلدی دیمکدر
(وبعض کتبده بو دخی مذکوردر که معراج کیجه سی سماء دنیانك آلتنده بر آتش دریاسنه
اوغرایوب اندن سلامتله مرور ایتدی دیمشلردر وضرر آتشی دفع خصوصنده امام نسائی
رحمة الله علیه نقل ایتمشدر که محمد بن حاطب رضی الله عنه ایتدی اوغلنجق ایکن اوزریمه تنجره
دوکلدی جمله اوزرمده اولان دری یاندی اندن بابام بنی کوتوروب رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینه ایلتدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری جلدم اوزرینه
توکوردی دخی اول یانمش یرك اوستنه مبارك الن مسح ایلدی * اذهب البأس رب الناس * دیو
دعا ایتدی همان صحت میسر اولوب بنده علت قالمدی دیمشدر وحضرت ابراهیم علیه السلامه
خلت یعنی دوستلق مقامی میسر اولوب خلیل الله اولدی ایسه محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینه اول مقام روزی قیلندقدن غیری محبت رتبه سی ارزانی بیوریلوب حبیب الله
اولدی وحدیث شفاعتنده روایت اولنمشدر که حضرت ابراهیمه واروب یا ابراهیم سنی حق جل
وعلا حضرتلری خلیل ایدنمشدر بزه شفاعت ایله دیدکلرنده بن وراء حجابدن خلیل اولدم
بندن غیره وارك دیه بو اسلوب اوزره شفاعت فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
منتهی اولدقده * انا لها انا لها * دیو بیوروب اول کونده شفاعت کندویه مخصوص اولدیغن
وکندی اول مقامده محض شفاعت ایچون طوردیغن بیان ایتسه کرکدر حضرت ابراهیمك بن
وراء حجابدن خلیل اولدم دیو بیوردیغندن فهم اولنور که اول حضرت رسالتپناه کشف
وعیان طریقیله خلیل الله ایمش وراء حجابدن دکل ایمش زیرا حضرت ابراهیم شفاعت وراء
حجابدن دوست اولمیوب کشف ومعاینه مقامنه وارانلره مخصوصدر دیمکی کوستردی وآخر الامر
شفاعت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرنده نهایت بولدی لازم کلور که دوستلغی
وراء حجابدن اولمیه بلکه شهود وعیان حسبیله اوله (ودخی حضرت ابراهیمه اهل ارض ایچنده
توحید وعبادة الله ایله انفراد میسر اولوب کسر اصنامه قیام نصیب اولدی ایسه کذلك
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه دخی عالم ظلمات کفر وضلال ایله طولمش ایکن

آسمان توحیددن کون کبی یکتا و بی همتا طلوع ایدوب شهادت وحدانیت ربانیه ایله تفرد ارزانی
بیورلدی واصنام قریشی براغاج بداغیله کسر ایتدیکه بو حال تأیید ربانی وتقویت یزدانیدن
غیر ایله حیز حصوله کلمك متصور دکلدر ویته ابراهیم علیه السلامه بناء بیت الله میسر اولدی ایسه
شبهه یوقدر که بیت شریف جسد منزله سنده در وانك قلبی بلکه سویداء قلبی حجر الاسوددر
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه دخی بو کرامت ارزانی بیورلمشدر که اول زمانده که کعبهٔ
معظمه یقیلدقدنصکره قریش ینه یاپدیلر حجر کریمی یرینه وضع ایده جك زمانده آرالرینه
اختلاف دوشدی فی الحقیقه بو خدمتده بر شرف مخصوص اولدیغیچون هر طائفه بو خدمتی
بزایده رز دیو نزاعه دوشدیلر آخر الامر بوکا اتفاق ایتدیلر که طشره دن اول کلان کیمسه یی حاکم
قیله لر اول نه بیورر ایسه اکا کوره عمل ایده لر حکمت الهیه موجبنجه اولا رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری کلدی اول زمانده دخی نبوته مبعوث دکل ایدی قومی ایچنده محمد امین
دیمکله معروف ایدی قریش کوریجك ایشته محمد امین کلدی کورهلم نه حکم ایدرسه اویله ایدهلم
دیدیلر فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی حکم قیلدقلری کبی امر ایلدی یر یوزینه
بر بساط دوشه دیلر وحجر کریمی اورتاسنه قودیلر آندن بیوردی هر طائفه بساطك بر کوشه سنه
یاپشوب جمله سی براوغوردن قالدردیلر اندنصکره کندی مبارك الیله آلدی یرینه قودی
حق تبارك وتعالی حضرتلری بو مرتبه یی مفخر موجودات علیه افضل التحیات حضرتلرینه
ارزانی بیوردی (وحضرت موسی علی نبینا وعلیه السلام عصایی ثعبان ایتمك معجزه سیله اکرام
اولندی ایسه فخر انبیا صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری حنین جذعله تشریف قیلندی
وجذعدن تکلم دخی مسموع اولدی (امام فخر رازی تفسیر کبیرنده وبعض علمارحمهم الله تعالی
مصنفاتنده یازمشلردر که ابو جهل لعین برکره مراد ایتدیکه واروب فخر عالم صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینك اوزرینه طاش آته همان واروب بو قصدی ایتدیکی کبی پیغمبریمز
علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك ایکی مبارك اوموزلرینك اوستنده ایکی اژدرها کوردی
یوره کینه قورقو دوشوب قراری قالمیوب دوندی کتدی ودخی موسی علیه السلامه ید بیضا
ویرلدی ایسه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه بر نور ویرلدیکه تا حضرت آدمدن
کندی یه کلنجه اجداد وابا وامهاتنه انتقال ایدرك کلدی وهر عصرده بر قوم مشاهده قیلمقدن
خالی اولمدی (ابو نعیم رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر بر قراکولق ویغمورلو کیجه ده
قتادة بن نعمان ایله بیلسو نمازین قیلدی دخی النه بر خرماصاپی ویردی وار ایمدی بولکه کیت
بو سکا اون آدم ایلرودن واون آدم کریدن ضیا ویرسه کرکدر واکا واروب ایچری کیردیکك
زمانده بر قاره نسنه کورسك کرکدر بو نکاه ضرب ایله چیقسون کتسون اول شیطاندر دیو
بیوردی اولدخی آلوب یولنه روان اولدی واول خرماصاپی اکا ضیا ویردی واوینه دخول
ایتدیکی زمانده بر قرالتو کوردی انی خرماصاپی ایله دوکه رك طشره چیقاردی (وانس بن مالك
رضی الله عنهدن مرویدر که عباد بن بشر واسید بن حضیر رضی الله عنهما بر مصلحت ایچون
بر کیجه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك یاننده قالمشلر ایدی قرانکو کیجه ایدی
وبر مقداری کچمش ایدی یوله چیقدیلر اللرنده بردعصالری وار ایدی هر برینك عصاسی
هم کندی یه هم یولداشنه ضیا ویرر ایدی یول آیرلدیغی زمانده هر بری کندی عصاسنك
ضیاسیله یولنه کیدوب سر منزلنه یتدی بو قصه یی امام بیهقی اخراج ایدوب حاکم تصحیح
ایتمشدر رحمهما الله تعالی وحمزهٔ اسلمی رضی الله عنهدن مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری ایله بر سفرده ایدك بر قرانکو کیجه ده اصحاب بری بریمزدن آیرلدق هر بریمز

بر بکا کندی آخر حق تعالی حضرتلرینك فضلیله بنم بارمقلرمدن نور وضیا پیدا اولوب اطرافی
روشن قیلدی آنك شعله سنه هر کشی طوارین بولوب جمع ایتدی هیچ نسنه ضایع اولمدی بنم بارمقلرم
دخی نور ویرر ایدی دیو بیورمشدر بو خصوصی امام بخاری تاریخنده و بیهقی و ابونعیم روایت
ایتمشلردر ودخی حضرت موسی علیه السلامه بحر نیلی شق ایتمك واقع اولدی ایسه محمد مصطفی
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کوکده قمری شق ایتمك میسر اولدی موسی علیه السلام
روی ارضده تصرف بیوردی خواجهٔ عالم افندیمز حضرتلری عالم سماده تصرف ایلدی
(و بعض علما رحمهم الله تعالی بیورمشلردر که مابین السماء والارض بر بحر عظیم واردر آدی
مکفوفدر فخر عالم افندیمز حضرتلری لیلهٔ معراجده اول بحری شق ایدوب کچمشدر یر یوزنده
اولان دریالرك اکا نسبتی برقطره نك بحر محیطه نسبتی کبیدر دیمشدر وحضرت موسی علیه
السلامه اجابت دعا اعطا اولندی ایسه حضرت رسالتپناه صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
بو عطا لایعد ولایحصی ویرلمشدر وا کا طاشدن صو آقتمق میسر اولدی ایسه بونلره مبارك
بارمقلرندن چشمه لر روان اولمق ارزانی بیورلدی بو معجزه اندن ابلغدر زیرا طاش جنس ارضدندر
غرابت بارمقلردن اقمه ده درکه مخالف عقل وعادتدر (ودخی موسی علیه السلام حق سبحانه
وتعالی حضرتلریله کلام ایتدی ایسه فخر انبیا صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری لیلهٔ اسراده
رب عزت ایله کلام ایدوب زیادهٔ قرب دخی حاصل ایتدی بونلرك مناجاتی سدرة المنتهی وسبع
السموات العلادن اعلی مقامده میسر اولدی حضرت موسانك مناجاتی طور سینا اوزرنده واقع
اولدی (وحضرت هرون علیه السلامه فصاحت لسان ویرلدی ایسه رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینه بر فصاحت ویرلمشدر که تقریر و بیاندن مستغنیدر وهرونك فصاحتی
لسان عبرانیده ایدی خواجهٔ کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك فصاحتی و بلاغتی
لسان عربیده ایدی عربی عبرانیدن افصح ایدیکی ظاهردر وحضرت هرون علیه السلامه فصاحتی
معجزه می ایدی دکلمی ایدی دیو علما کلام ایتمشلردر (ابن المنیر رحمة الله علیه ظاهر بودرکه معجزه
دکل ایدی ولکن فضیلت ایدی بزم پیغمبریمز محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن
غیری انبیا علیهم السلامدن کیمسه فصاحتله تحدی ایلمدی زیرا بو خصوصیت کتاب اللهدن
غیریده اولماز دیمشدر (روایت اولنور که بعض اصحاب فخر عالم حضرتلرینه یا رسول الله هیچ
سندن افصح کیمسه کورمدك دیدیلر ایتدی ندن افصح اولمیامکه قرآن عظیم بنم لسانم * لسان
عربی مبین ۞ ایله نازل اولمشدر دیو بیوردی وشول ۹ جوامع الکلمدن اولان حدیث شریفلر ایله
تحدی اولنورمی اولنمزمی دیو خاطره کلور ایسه اشارت بیورلمشدر که رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینك * اوتیت جوامع الکلم * دیو بیوردیغی حق تعالی حضرتلرینك کندی یه
اعطا ایتدیکی نعم وخصایصی اظهار وشکر بابندندر وشکر یوقدر که انلر دخی اخبار مغیباتی
وامثالنی مشتمل اولدقلری حیثیتله معجزاتدندر دیدیلر (وحضرت یوسف علیه السلامه حسندن
بر حصه ویرلدی ایسه فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ویریلن حسن وملاحت
ان شاء الله تعالی مقصد اسراده بیان اولنسه کرکدر وحضرت یوسفه تعبیر رؤیا ویرلمش ایدی
دیدکلری بودر که اندن نقل اولنان اوچ واقعه خصوصیدر بریسی کندی واقعه سیدر که
اون بر یلدز وکنش وآی کندی یه سجده ایتدکلریدر (ایکنجیسی صاحبی السجن واقعه لریدر
ایکیسی بر محلده و بر زمانده کوریلوب تعبیر اولندقلری ایچون بر خصوص اعتبار اولنمشدر
(اوچنجیسی اول واقعه در که پادشاه مصر کورمش ایدی اما رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینه بو بابده اولقدر عجایب کرامات اعطا اولنمشدر که حد و پایانی یوقدر کتب آثار

۹ جوامع الکلم اصل قرآن
عظیمدر وشول کلامکه از
لفظ ایله چوق معانی ومواعظ
وحکمی مشتمل اوله آکا دخی
جوامع الکلم ندر دیرلر *

واخبار تتبع وتفحص ایدنلر نیجه امور عجیبه وغریبه یه مطلع اولمشلردر ان شاء الله تعالی
بر مقداری ذکر اولنسه کرکدر وبالجمله هر نبی یه که بر معجزهٔ مخصوصه ویرلمش ایدی حبیب اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه دخی انك مقوله سندن بر معجزهٔ باهره اعطا بیورلمشدر
(حضرت داود علیه السلامه تلیین حدید ویرلمش ایدی مبارك الی بر تیموره صورسه موم کبی
نرم اولور ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه دخی بو ویرلدیکه مبارك النده
قوری اغاج پاره سی تازه لنوب یپراق ویردی وام معبد دیدکلری خاتونك بر صوری بدن قالمش
خسته واو یوز قیونی مبارك الیله مسح ایتدیکی کبی سودی کلدی (وحضرت سلیمان علیه السلامه
منطق الطیر تعلیم اولنوب جن وشیاطین وریح مسخر قلنمش ایدی و بر سلطنت ویرلمش ایدیکه
کندیدن صکره کیمسه یه ویرلمدی سید کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه اندن
زیاده لر ارزانی بیورلدی اکا طاش تکلم ایدوب سلام ویردی ومبارك الده حصی تسبیح ایتدی
واول زهر آلود قیونن ذراعی تکلم ایلدی تکلم تفصیلی غزوهٔ خیبرده مرور ایتمشدر وآهو
ودوه دخی تکلم ایتدکلری سبقت ایلمشدر (امام رازی رحمة الله علیه ذکر ایتدیکی اوزره روایت
اولنمشدر که برکره بر قوشك یواسندن یاوریسن آلمشلر ایدی کلوب یرنده بوله میجق رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه واردی مبارك باشنك اوستنده پرواز اوروب
طولاشوب طوردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه معلوم اولوب بونك
یاوریسن کیم آلدی دیدی بر کیمسه بن آلدم یا رسول الله دیدی اندن رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری وار یرینه قودیو امر ایتدی بو قصه یی ابوداود دخی لفظ آخر ایله
روایت ایلمشدر وکلام ذئب یعنی قورد تکلم ایتدیکی خود مشهوردر ذکری دخی سبقت ایتمشدر
(وحضرت سلیمانه ریح مسخر اولوب تختن قنده دیلرسه صباح بر آیلق واخشام بر آیلق یول
سیر ایتدیرردیکه آنك مقابله سنده فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه براق
ویرلدیکه حرکتده ریحدن دکل برق خاطفدن اسرع ایدی طرفة العین ایچنده فرشدن عرشه
یتشدیردی اقل مرتبه یدی بیك ییللق یولدر دیدیلر اندن یوقاری مقام مناجاته وارنجه نقدره منزل
ایدیکن الله ذوالجلال بیلور وریح حضرت سلیمانی کزدیروب اطراف ونواحی ارضی کوسترمش ایدی
اما رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه بساط ارض بر یره جمع اولنوب مشارق
ومغاربی تماشا ایتدیرلمشدر وسیر وتماشایی کوشه کوشه کزن ایله اباغنه کتوریلوب تماشا ایتدیریلن
ماییننده عظیم فرق واردر وحضرت سلیمان علیه السلامه تسخیر شیاطین اعطا اولندی ایسه
خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری دخی بر کون نمازده ایکن ابلیس
قارشوسنه کلدی حق جل وعلا حضرتلری فخر عالم حضرتلرینه قدرت ویردی ابلیس
لعینی طوتوب مسجد دیرکلرینك برینه باغلیو قودی وطائفهٔ جنی حضرت سلیمان استخدام
ایتدی ایسه حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اسلامه کتوردی مسلمان اولوب
دینه کیردیلر وجن طائفه سی (وحشر لسلیمان جنوده من الجن) حکمنجه حضرت سلیمانك
عسکرندن معدود اولدیلر ایسه سید عالم حضرتلرینك غزالرنده عسکر ملائکه حاضر اولوب
سید کائنات حضرتلرینك جنودندن اولمشدر شك یوقدر که ملك جندن افضلدر وطیور
سلیمانك لشکرندن عد اولندی ایسه آندن بو عجیبدر که حبیب اکرم حضرتلری مغاره ده ایکن
بر کوکرجین کلدی بر ساعت ایچنده یووه یاپدی آسان طریقله رسول الله حضرتلرینی شر
اعدادن حمایه ایلدی ظاهر بودر که چوق لشکردن دخی مراد دفع شر اعدادر وحضرت
سلیمان علیه السلامه ملك وسلطنت اعطا اولندی ایسه سید رسالتپناه حضرتلری نبی ملك

اولمغله نبی عبد اولمق مابیننده مخیر قیلندی کندیسی نبی عبد اولمغی اختیار ایتدی اکر دیلسه ملك
وسلطنت دخی ویریلور ایدی وسلیمان نصکره اکرچه اکا ماننده پادشاه کلمدی ولکن نیجه کیمسه‌لره دخی
ملك وسلطنت ویرلدی اما فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه خاتم النبیین منصبی ارزانی
بیوریلوب کندیدن صکره نه ماننده ونه غیر ماننده اصلا پیغمبر کلمدی ختم خزائن رسالت کندویه مسلم
قیلندی (وحضرت عیسی صلوات الله علیه وسلامه تأیید الهی ایله ابراء اکمه وابرص واحیاء موتی
قیلارایدی کوزسوزلری کوزلو ایلرایدی و برص مرضنه مبتلا اولانلری خلاص ایدرایدی ومیتلره
حیات ویررایدی وسید عالم حضرتلرینه دخی بونك امثالی معجزات میسر اولمش ایدی ابو قتاده‌نك
غزوهٔ احدده کوزی چیقوب یکاغنك اوستنه دوشمش ایکن یرینه وضع ایدوب اولکی حالندن
دخی حسن ولطافت اوزره صحت بولدیغی ذکر اولنمشدر و برص خصوصنده امام رازی
رحمة الله علیه ذکر ایتدیکی اوزره روایت اولنورکه معاذبن عفرانك خاتونی اول مرضه
مبتلا اولمشیدی رسول الله حضرتلرینه حالندن شکایت ایلدی خواجهٔ کائنات حضرتلری
برعصا ایله اوزرین مسح ایتدی حق سبحانه وتعالی حضرتلری صحت وعافیت میسر ایلدی
واحیا خصوصنده امام بیهقیدن نقل اولنمشیدیکه برکیمسه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام
حضرتلرینه تا بنم قزیمی احیا ایتمینجه بن سکا ایمان کتورمزم دیدکده رسول الثقلین صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری اول قزك مزارینه واروب آدیله ندا ایتدیکی کبی * لبیك وسعدیك
یارسول الله * دیدی وتسبیح حصی وتسلیم حجر وحنین جذع خصوصلری خود تکلیم موتادن
ابلغدر زیرا بونلر تکلم ایدر قسمندن دکللردر وحضرت عیسایه بو دخی ویرلمشیدیکه خلق
اولرنده نه صاقلرلر ایسه کندییه معلوم اولور ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
بو نوع معجزه چوق واقع اولمشدر ان شاء الله تعالی مستوفی ذکر اولنسه کرکدر وانلره سمواته
رفع اولنمق اعطا اولندی ایسه خواجهٔ کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه لیلهٔ
معراجده نیجه مرتبه زیاده‌لر ایله اوج علیه ترقی میسر اولوب مقام مناجات ومرتبهٔ مشاهده‌یه
وصول ارزانی بیورلدی (والحاصل حق سبحانه وتعالی حضرتلری بزم پیغمبریمز محمد مصطفی
علیه من الصلوات اصفاها حضرتلرین انبیا علیهم السلامدن برینه میسر اولمیان خصایص
آیات وکرامات ایله اعزاز واکرام ایتمشدر (امام بخاری رحمة الله علیه نقلنده جابر رضی الله عنه
روایت ایلمشدرکه سید عالم علیه الصلاة والسلام حضرتلری بیورمشدر * اعطیت خمسا
لم یعطهن احد قبلی کان کل نبی یبعث الی قومه خاصة و بعثت الی کل احمر واسود واحلت لی
الغنایم ولم تحل لاحد قبلی وجعلت لی الارض مسجدا وطهورا فایما رجل من امتی ادرکته الصلوة
فلیصل حیث کان ونصرت بالرعب مسیرة شهر واعطیت الشفاعة * یعنی بکا بش خصلت
ویرلدیکه بندن اول کلنلردن برکیمسه‌یه ویرلمامشیدی هر پیغمبر خاصة کندی قومنه مبعوث
اولمش ایدی بن هر احمر واسوده مبعوث اولدم اسوددن مراد عربدر واحمردن مراد عربك
ماعداسیدر یعنی جمیع آدم اوغلانلرینه پیغمبر کوندرلدم وغنیمتلر بکا حلال قیلندی بندن اول
برکیمسه‌یه حلال قلنمامش ایدی وارض بکا مسجد قیلندی وطهور قیلندی آندن تیمم ایدن پاك
اولور ایدی بنم امتمدن هر کیمسه‌یه که نماز وقتی یتشه قنده اولورسه نمازین قیلسون ودخی
بن بونکله منصور اولدم که بر آیلق یردن اعدانك قلوبنه بندن قورقو دوشر وقیامت
کوننده شفاعت ایلمك بکا ویرلدی دیمکدر وکندییه مخصوص اولان احوال بو بش خصاله
منحصر دکلدر خصایص محمدیه چوقدر نهایت مناسبت مقامه کوره کاه بشی ذکر اولنمشدر
کاه دخی زیاده سی کاه دخی اکسوکی (امام احمد رحمة الله علیه روایتنده حدیث شریفك

اولی بو عباره ایله وارد اولمشدر * اعطیت خمسا لم یعطهن نبی قبلی ولا اقوله فخرا *
یعنی بکا بش خصلت ویرلدیکه انلر بندن اول کلان پیغمبرلردن برینه ویرلمامشدر وبن بو سوزی
فخر ایدنوب سویلمزم واقع حالی بیان ایدرم دیمك اولور وامام احمد حدیثنده بو دخی واردرکه
* واعطیت الشفاعة فاخرتها لامتی فهی لمن لایشرك بالله شیئا * یعنی بکا شفاعت اعطا
اولندی بن دخی انی امتم ایچون اختیار ایتدم (ایمدی شفاعتم شول کیمسه‌یه مخصوصدرکه
الله تعالی حضرتلرینه هرکز برنسنه‌یی شریك قیلمیه دیمکدر وحدیث بخاریده بش خصلت
ذکر اولنمدن مراد حصر دکلدیکه بوندن دخی معلومدر (امام مسلم نقلنده ابی هریره‌دن
مرویدرکه * فضلت علی الانبیاء بست اعطیت جوامع الکلم ونصرت بالرعب وجعلت لی
الارض مسجدا وطهورا وارسلت الی الخلق کافة وختم بی النبیون * یعنی بن جمیع انبیا اوزرینه
التی خصلت ایله مفضل قیلندم بکا جوامع الکلم ویرلدی ورعبله نصرت اولندم یعنی دشمن
قلبنه مهابتم دوشمکله منصور اولدم وارض بکا مسجد قیلندی وطهور قیلندی وجمیع خلقه
پیغمبر کوندرلدم وپیغمبرلر علیهم السلام بنمله ختم اولندیلر دیمکدر پس بو حدیث شریفده
شفاعت یرینه ایکی خصلت ذکر اولنمشدر (بری جوامع الکلم ویرلمك (بری ختم نبوت جابر حدیثیله
بو حدیث مجموعندن یدی خصلت حاصل اولور وینه امام مسلمدن برروایتده دخی حذیفه
رضی الله عنهدن مروی اولان حدیثده اوج خصلت ذکر اولنمشدر (بریسی نمازده صفلریمز
ملائکه صفلری کبی اولمق (ایکیسی دخی سابق حدیثلرده مذکور اولان ارض مسجد قلنمق وطهور
قلنمقدر و برخصلت دخی ذکر ایتدی دیوب مبهم قومشدر (اما ابن خزیمه ونسائی رحمهما الله
تعالی اول خصلتی دخی تعیین ایدوب سورة البقره آخرنده اولان آیتلردر دیدیلر فخر کائنات صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری * اعطیت هذه الایات من آخر سورة البقرة من کنز تحت العرش *
دیو بیورمشلر یعنی عرش التنده اولان کنجدن بکا سورة البقره آخرنده اولان شو آیتلر اعطا
اولندی دیمکدر مراد امتم بو آیتلرده ذکر اولنان تکالیف شاقه و بلا وعقوبتلر تحمیل اولنمدن
ونسیان وخطا ایله مؤاخذه اولنمدن معفو اولدیلر دیمکه اشارتدر دیو بیورمشلردر بو تقدیرجه
خصلت طقوز اولور (وامام احمد رحمة الله علیه نقلنده حضرت علی کرم الله وجهه روایت
ایلمشدرکه * اعطیت اربعا لم یعطهن احد من انبیاء الله تعالی اعطیت مفاتیح الارض وسمیت
احمد وجعلت امتی خیر الامم * دیو بیوردی وتراب خصلتن ذکر ایتدی دیمشدر یعنی بکا درت
خصلت اعطا اولندیکه حق تعالی حضرتلرینك انبیاسندن برپیغمبره ویرلمدی بکا ارضك
مفتاحلری ویرلدی واحمد اسمیله تسمیه اولندم وامتم خیر الامم قلندی دیدکدنصکره ارض
بکا مسجد وطهور قلندی دیو بیورمشلر تراب خصلتی دیدیکی بودر (بزار رحمة الله علیه نقلنده
ابی هریره‌دن برآخر وجهله روایت اولنوب بن جمیع انبیا علیهم السلام اوزره مفضل قلندم بنم
کناهلرمدن ماتقدم وما تأخر مغفرت اولندی وامتم خیر الامم قلندی و بکا کوثر اعطا اولندی
وتحقیقا سزك صاحبکز یعنی پیغمبریکز قیامت کوننده لواء الحمد صاحبیدر اول لوانك تحتنده
آدم پیغمبراندن دخی اشاغیلرده حشر اولنورلر دیدی وسابقا ذکر اولنان خصالدن ایکی
خصلت دخی ذکر ایتدی دینلمشدر وینه بزار روایتنده (ابن عباس رضی الله عنهمادن مرفوعا
روایت اولنمشدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بن جمیع انبیا اوزره ایکی
خصلتله مفضل قلندم بنم شیطانم کافر ایدی بکا ربم اعانت ایلدی شیطانم اسلامه کلدی دیدی
وابن عباس رضی الله عنه اول برخصلت خاطرمدن کتدی اونوتدم دیو بیورمشلر والحاصل
بونکله اون یدی خصلت اولور دیدیلر (ابو سعید نیسابوری رحمة الله علیه شرف المصطفی آدلو

کتابنده خصایص ٧ محمدیه صلی الله تعالی علیه وسلم التمشدر دیو ذکر ایتمشدر بعض علما دخی
معجزات وخصایصدن فخر کائنات علیه افضل التحیات حضرتلرینه اوچیوك عدد و یرلمشدر
دیو ذکر ایتدی و بعض علما رحمهم الله بونك عددنده بحثدن منع ایتمشلردر و بحث واختلاف
شول یرده جاریدرکه البته انده برحکم اثباتی واجب اوله دیمشلردر بعضیلر دخی تجویز ایدوب
منفعتدن خالی دکلدر دیمشلردر اکا بناء مؤلف رحمة الله علیه کتب معتبره ده ظفر بولدقلرندن
بو مقدارین جمع ایلمشدر ایمدی معلوم اوله که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
خصایصین ائمهٔ اربعه دن هر بری درت قسمه منقسم ایتمشلردر (قسم اول پیغمبریمز علیه
الصلاة والسلام حضرتلرینه مختص اولان واجباتدر و بوندن حکمت زیادهٔ قرب ورفع
درجاتدر زیرا مقربان حضرت الحقه اداء فرائض مثلیله زیادهٔ تقرب حاصل ایتمزلر بلکه آنلردن غیری
دخی چوق طاعت وعبادت ایتمك لازمدر بعض علما رحمهم الله رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینه حق تبارك وتعالی حضرتلری بعض واجباتی مخصوص ایتدیکنك وجهنده
بیوردیلرکه غیریلردن آنك قوامی زیاده ایدیکی حق تعالی حضرتلرینه معلوم ایدی آنکیچون
امتنه واجب اولمیان طاعتلردن بعضی اکا واجب اولدی دیدیلر بعضیلر دخی رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه اجر عظیم ویرلمك ایچون اویله اولدی دیدیلر پس
اول واجبات مخصوصه نك هر برین ائمهٔ دین رحمهم الله کندی مذهبلرینه کوره بیان
بیورمشلردر جمله دن بری صلاة ضحادرکه امام شافعی مذهبی اوزره فخر عالم حضرتلرینه
واجب ایدی ولکن صحیحده حضرت عایشه رضی الله عنهانك * ما رأیت رسول الله صلی الله
علیه وسلم یسبح سبحة الضحی * دیو بیوردیغی واجب ایدیکنك ضعفنه دلالت ایلر ابن حجر
رحمة الله علیه خبر صحیحده بو ثابت اولمدی دیمشدر دخی زیاده تفصیل مقصد عباداتده کلسه
کرکدر ان شاء الله تعالی اما واجب اولدیغی تقدیرا اوزره نه مقدار قیلمق واجب ایدی دینلور ایسه
(امام احمد کتاب مسندنده ذکر ایتدیکی اوزره * امرت برکعتی الضحی ولم تؤمروا بهما *
بیورلمشدر یعنی بن ایکی رکعت ضحی نمازیله مأمور اولدم غیریلر مأمور اولمدی دیمکدر (دخی
صلاة وتردر وصلاة صبحك سنتیدر نتکیم حاکم مستدرکنده وغیریلر کتابلرنده ذکر ایتمشلردر
امام احمد وطبرانی روایتلرینك لفظی بودر * ثلث علی فریضة وهن لکم تطوع الوتر ورکعتا
الفجر ورکعتا الضحی * یعنی اوچ نماز بنم اوزریمه فرضدر وسزه تطوعدر بری وتر و بری صباح نمازینك
ایکی رکعتی یعنی مقدم قلنان سنت بری دخی ضحی وقتنك ایکی رکعتی دیمکدر وشویله معلوم اوله که
صلاة وتر امام اعظم ابی حنیفه رحمة الله علیه قتنده واجبدر وامام شافعی قتنده امته سنتدر
امام ابی یوسف وامام محمد قتلرنده دخی سنتدر رحمهم الله تعالی تفصیلی کتب فروعده
مسطوردر (بری دخی دون نمازیدرکه وجوبنك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
اختصاصی (ومن اللیل فتهجد به نافلة لك) آیت کریمه سیله ثابتدر ونافلة لك لفظ شریفنی
* فریضة زائدة لك علی الصلوة المفروضة * دیمکله تفسیر ایتمشلردر حاصلی نافله نك معنای
اصطلاحیسی مراد دکلدر لغویسی مراددر فرض اولان نمازلردن زائد سکا واجب اولان
دون نمازنی قیل دیمك اولور یاخود * فضیلة لك لاختصاص وجوبه بك * دیمکدر دیدیلر
بو تقدیرجه نافله یه فضیلت معناسن ویردیلر اما ینه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه واجب ایدیکی مقرردر (بری دخی سواکدر یعنی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه مخصوص اولان واجبلرك بری دخی مسواك استعمالیدر ابو داود نقلنده عبد الله بن
حنظله دن مروی اولان حدیثله استدلال اولنمشدر فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم

حضرتلری

٧ خصائص اول فضیلتلردرکه کندیلردن غیری کیمسه یه ویرلمامشدر

حضرتلری کرك آبدست ایله بولنسون کرك بولنمسون هر نماز ایچون بر آبدست آلمق ایله مأمور
اولمش ایدی وقتا کیم بو حال کندی یه مشقت اولوب هر نماز ایچون مسواك استعمالیله مأمور
اولدی دیو روایت ایتمشلر ولکن بو خبرك صحتنده شبهه واردر زیرا محمد بن اسحق اسنادنده
داخلدر واول اهل تلبیسدر دیدیلر واجب دکلدر دیانلرك حجتی سنن ابن ماجه ده وارد اولان
ابی امامه حدیثیدرکه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * ماجاءنی جبریل الا اوصانی
بالسواك حتی خشیت ان یفرط علی وعلی امتی * بیوردی دیو روایت ایتمشدر بونك دخی
اسنادی ضعیفدر اما (امام احمد رحمة الله علیه مسندنده واثلة بن الاسقع رضی الله عنهدن
روایت ایلرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم * امرت بالسواك حتی خشیت ان یکتب علی * دیو
بیورمشلر بونك اسنادی حسندر خصایص ثابت اولمز الا دلیل صحیح ایله ثابت اولور دیمشلردر
وحدیث شریفك معناسی بن مسواك استعمالیله مأمور اولدم حتی قورقدمکه اوزریمه یازیله یعنی
واجب قیلنه دیمکدر وقورقدم بیوردیغی بودرکه جائزکه امتمه دخی واجب اوله وتکالیف زیاده
اولمغله عهده سندن کله میوب ترکیله معاقب اولهلر دیو قورقدم دیمکدر (بری دخی مشورتدر
حق سبحانه وتعالی حضرتلری (وشاورهم فی الامر) دیو بیورمشدر امر وجوب ایچوندر دیدیلر
و بعضیلر استمالت قلوب ایچون مستحبدر دیدیلر (امام بیهقی رحمة الله علیه رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اوزرینه مشورت واجب دکل ایدی دیو نقل ایتمشدر نتکیم
بونك اوزرینه حجازی وغیریلر تنبیه ایتمشلردر (وعلما رحمهم الله فخر عالم حضرتلرینه مشورت
بیورلدیغنك وجهنده اختلاف ایدوب ایتدیلر عقلی کمالده ورأیی متانت واستحکامده ایکن
ومتعاقبة وحی کلمك اوزره ایکن وا کا اطاعت ایتمك امته واجب ایکن ینه اصحابیله مشورت
بیورلدیغنك برحکمتی واردر دیدیلر هر بری بر وجه بیوردی (بعضی ایتدی اکرچه بو امر لفظده
عامدر اما معناده خاصدر دیدی یعنی شول خصوصده مشورت ایله که الله تعالی حضرتلری
جانبندن سنك اکا بر دلیلك اولمیه دیمکدر جائزدرکه بر مهم واقع اوله وآنك حقنده هنوز وحی
نازل اولمامش اوله اول اصل یرلرده اصحابکك رأیلری ندر کور آنلر ایله مشورت ایله دیمك اولور
ومراد بو اولمغله ابن عباس حضرتلرینك قراءتی دلالت ایلر زیرا اول (وشاورهم فی بعض الامر)
قراءت ایتمشدر (بعضیلر دخی مراد غزاده دشمنه بولشمق خصوصنده ومکائد حربده یعنی
جنکده آل ایتمك خصوصنده اصحابکله طانشق ایله دیمکدر دیدیلر (قتاده ومقاتل رحمة الله
علیهما ایتدیلر اکابر عربك عادتلری بو ایدیکه بر خصوصده کندیلر ایله مشورت اولنمسه کوج
کلوردی اضطراب چکرلر ایدی حق جل وعلا حضرتلری آنلری خوش خاطر ایتمك ایچون
رسولنه مشورت بیوردی دیدیلر (وحسن بصری رحمة الله علیه ایتدی حق سبحانه وتعالی
حضرتلرینه معلوم ایدیکه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك هر کز اصحابنه احتیاجی
یوق ایدی ولکن کندیدن صکره امته سنت اولمغیچون بیورمشیدی دیدی (قاضی ابو یعلی رحمة الله
علیه مشورت نه قوله نسنه ده بیورلدیغنده ایکی قول حکایه ایتمشدر بری بودرکه خاصة دنیا
مصلحتنده ایدی دیمشلر بری دخی بودرکه هم دنیا وهم دین مصلحتلرنده ایدی دیمشلر
بعض مفسرین بو قول اصحدر دیو بیوردیلر ودین خصوصنده مشاوره نك حکمتی علل احکام
وطریق اجتهاده تنبیهدر یعنی مشورت صورتنده نیجه احکام شرعیه نك سر وحکمتی اصحابنه
بیان اولنمقدر دیدیلر (ابن عدی وبیهقی رحمهم الله تعالی ابن عباس رضی الله عنهمادن روایت
ایتمشلردرکه (وشاورهم فی الامر) نازل اولدیغی زمانده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری ایتدی آکاه اولوك که حق تعالی حضرتلری ورسولی مشورتدن غنیلردر ولکن

مشورتی امته رحمت قیلمشدر بوندن معلوم اولدیکه فخر کائنات حضرتلرینه مشوت بیورلدیغی
امته سنت اولوب اکا اقتدا ایتسونلر دیمك ایمش کشی نه قدر عاقل ودانا اولسه ینه دوستلریله
مشورت نفعدن خالی دکلدر زیرا انسان غفلتدن خالی اولمز زمان اولورکه برخصوص برکشی یه
مخفی ومستور اولور و برکشی یه ظاهر ومکشوف اولور اما مشورت امین ومعتمد وخیرخواه کیمسهلر ایله
کرکدرکه نافع اوله (ودخی مدارات ناس ایله مأمور اولمشدر (امام ترمذی قتنده حضرت عایشهدن
مرفوعا روایت اولنمشدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * ان الله امرنی
بمدارات الناس کما امرنی باقامة الفرائض * دیو بیورمشلردر یعنی تحقیقا الله تعالی حضرتلری
بکا خلق ایله مدارا ایتمك امر ایلدی اقامت فرائضی امر ایتدیکی کبی دیمکدر بو دخی امته ارشاددر
مدارا خصال حمیدهنك کزیدهلرندندر بونکله نیجه منفعت جلب اولنوب نیجه مضرت مندفع اولور
(دخی مصابره عدودر اکرچه کیم چوقده اولور ایسه یعنی اول حضرته مخصوص اولان واجباتك
بری دخی بودرکه دشمندن یوزچویرمیه چوق اولورلر ایسه دخی طیانوب طوره بو دخی رؤسای امتی
ارشاددر سردار اولان کیمسه صابر وثابت قدم اولمق کرکدر (بری دخی کوردیکی زمانده فعل منکری
تغییردر یعنی رسول الله حضرتلرینه نهی منکر ایتمك واجب ایدی اندن خوف ایله ساقط اولمازایدی
البته ایتمك کرك ایدی (بری دخی برفقیر مسلم مدیون وفات ایلسه انك دینن قضا ایتمك ایدی (امام مسلم
رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدرکه * انا اولی بالمؤمنین من انفسهم فمن توفی وعلیه دین فعلی
قضاؤه ومن ترك مالا فلورثته * بیورلمشدر یعنی بن مؤمنلره کندی نفسلرندن اولی وانفعم پس برکیمسه
اوزرنده بورج وار ایکن وفات ایلیه اول بورجك قضاسی بنم اوزریمهدر و برکیمسه که مال قیوب کیده
اول مال وارثلرینکدر دیمك اولور (امام نووی رحمة الله علیه بو قضا رسول الله حضرتلرینك
اوزرینه واجب ایدی دیمشدر وغیریلر تبرع ایدی واجب دکل ایدی دیدیلر (بری دخی تخییر نساء
ایدی وتخییرنه معنایه ایدیکنده ایکی قول اوزره اختلاف ایتمشلردر بری بودرکه رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری کندی خاتونلرینی مخیرات ایلیه شو معنایه که یا دنیا اختیار ایدهلر
فخر کائنات حضرتلری انلردن مفارقت ایلیه یا آخرت استیهلر رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری انلری طوته بو قول اوزره امهات مؤمنینك اختیارلری دنیا وآخرت استمکه کوره
اولور ومفارقت فخر عالم حضرتلرینه مفوض اولور بو قول حسن بصرینك وقتادهنکدر
رحمة الله علیهما بر قول دخی بودرکه اختیارلری طلاق خصوصنده اوله استرلر ایسه اول حضرتدن
مفارقت ایدهلر استرلر ایسه خدمت شریفنده طورهلر بو تقدیرجه تخییر ایتدیکی کبی مفارقت
انلرك کندی اللرنده اولور و بو قول حضرت عایشهنك ومجاهدك وشعبینك ومقاتل رضوان الله
علیهم اجمعین حضرتلرینکدر وسبب تخییرنه ایدیکنده برقاج قول اوزره اختلاف اولنمشدر
بری بودرکه حق سبحانه وتعالی حضرتلری ملك وسلطنت دنیا ایله نعیم آخرت بینندهمخیر
قیلمش ایدی اولدخی آخرتی اختیار ایدوب * اللهم احینی مسکینا وامتنی مسکینا واحشرنی
فی زمرة المساکین * دیو دعا ایتدی حیاتنده ومماتنده مسکنت استدی وروز قیامتده
مساکین ایله حشر اولنمق دیلدی چونکه فخر عالم حضرتلری بونی اختیار ایتدی خاتونلری دخی
کندی طریقهسی اوزره اولمغیچون تخییر بیورلدی دیدیلر بری دخی بودرکه فخر عالم حضرتلرینی
بریرندن قسقانوب ارالرینه مخالفت دوشدی انکیچون تخییر اولندیلر دینلدی بر قول دخی بودرکه
امهات مؤمنین رضی الله عنهن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن بعض اثواب استدیلر
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری الیویرمکه قادر اولهمدی انکیچون تخییر اولندیلر
دینلدی اول تکلیف ایدن ام سلمه رضی الله عنها ایدی بر ستر معلم استمش ایدی ومیمونه رضی الله عنها

برحلهٔ یمانیه استمش ایدی وزینب رضی الله عنها بر ثوب مخطط یعنی بول بول نقشلو بریمن بردهسنی
استمش ایدی وام حبیبه رضی الله عنها بر ثوب سحولی یعنی دیار یمندن کلور برجنس آق بوق بزی اولور
انی استمش ایدی وهربری برنسنه مراد ایدنمشلر ایدی حضرت عایشه رضی الله عنها فخر عالم
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه هیچ نسنه تکلیف ایتمامش ایدی تخییر بوندن ناشی اولدی دیدیلر
بر قول دخی بودرکه برکون امهات مؤمنین بریره کلوب سائر خاتونلر استدکلری اثواب زینتدن بزده
استرز دیدیلر اندن حق سبحانه وتعالی حضرتلری آیت تخییری انزال ایتدی دینلدی و بویله
دیدکلرینك اصلی بو ایدیکه وقتاکه حق تعالی حضرتلری رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینه عون وعنایت ارزانی بیوروب طائفهٔ یهوددن بنی قریظه و بنی النضیر قبیلهلرینی
فتح میسر ایلدی امهات مؤمنین بویله صاندیلرکه انلرك نفائس اثوابندن نیجه نسنه فخر کائنات
حضرتلرینه مخصوص اولمش اوله بو اعتقاد ایله کلدیلر دخی رسول کبریا صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینك اطرافنی آلوب اوتوردیلر یا رسول الله کسری وقیصر قزلری آلتون وانجو
طاقنورلر ونازك لباسلر کیرلر بز بو حال اوزره که کوررسك فقر ومضایقه چکرز دیدیلر حاصلی مطالبه
وابرام ایله قلب شریفنه الم واضطراب و یردیلر اندن حق جل وعلا حضرتلری آیت انزال ایدوب
انلری تخییر ایتمك بیوردی تا که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اوزرنده منتلری
اولمیه استیان طوره استمیان مفارقت ایلیه وقتا که مفارقته رضا و یرمیوب فقر وفاقهیه صبر ایله
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك خدمتن اختیار ایتدیلر حق سبحانه وتعالی
حضرتلری دخی انلری ایکی نسنه ایله تشریف ایتدی بری بودرکه انلرك تفصیلی بابنده آیت
کریمه کوندروب (یا نساء النبی لستن کاحد من النساء) دیو بیوردی یعنی ای رسول الله
خاتونلری سز فضیلتده نسا جماعتلرندن برجماعت کبی دکلسز دیمکدر حاصلی جمیع خواتین
طوائفندن تفضیل ایلیوب امهات مؤمنین قیلدی بری دخی بودرکه انلره طلاق و یروب یرلرینه
غیری خاتونلر آلمغی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه بو آیت ایله حرام قیلدی
(لا یحل لك النساء من بعد ولا ان تبدل بهن من ازواج) دیو بیوردی فخر کائنات صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری خاتونلرینه طلاق و یرمك حرام اولدیغی مقرر اولوب قالدی اما دخی غیری
خاتون المق بعض قول اوزره صکرهدن ینه حلال قیلندی زیرا حضرت عایشهدن مرویدرکه
* ما مات رسول الله صلی الله علیه وسلم حتی احل له النساء * بیورمشدر یعنی خواجهٔ عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم وفات ایتمدی تا نسا کندویه حلال اولمینجه دیمکدر یعنی غیری خاتون
آلمق حرام اولمش ایکن صکرهدن ینه حلال قیلندی دیمك اولور بعضیلر قولنده صکرهدن ینه حلال
قلنمق (انا احللنا لك ازواجك) آیت کریمهسی ایله واقع اولمشدر (امام نووی رحمة الله علیه
روضهسنده بیورمشدرکه وقتا که رسول الله حضرتلری ازواج طاهراتنی تخییر ایدوب انلر دخی
فخر عالم حضرتلرینی اختیار ایتدیلر حق سبحانه وتعالی حضرتلری دخی حسن عمللری مقابلهسنده
جنت و یروب (فان الله اعد للمحسنات منکن اجرا عظیما) دیو بیوردی یعنی تحقیقا تکری تعالی
حضرتلری سزدن محسناته بر اجر عظیم حاضرلدیکه انك قتنده دنیا وزینت دنیا حقیر عد اولنور
دیمکدر و بیورمشلردرکه ازواج طاهراته طلاق و یرمکله طوتمق بیننده تخییر رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه واجب قیلندی بویله بیورلمدیکه بعضیلرینه طلاق و یره زیرا
بو تقدیرجه انلرك سینهلرین آتش غیرت ایله قتی یاقمق لازم کلوردی واحتمال ایدیکه قلبلرینه نفرت
کلوب اعتقادلرینه ضعف حاصل اولایدی و بویلهده بیورلمدیکه البته فقر وفاقهیه صبر ایدوب
طورهلر زیرا بو دخی انلره اذا اولور ایدی بو محذورلر لازم کلمسون دیو حق جل وعلا حضرتلری

آیت تخییری انزال ایدوب (یاایها النبی قل لازواجك) دیو بیوردی تا که فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك منصب نبوتی لایق اولمیان نسنه‌لر نسبتندن مصون ومحفوظ اوله وخصایص واجباتدن (بری دخی بو ایدیکه برتطوع نسنه‌یه شروع ایلسه آنی اتمام ایلمك کندویه واجب ایدی مثلا تطوعا جهاد ایچون جبه کیمش اولسه تا دشمنه واروب جنك ایتمینجه آنی چیقارمق کندویه حرام قیلنمش ایدی دیدیلر (اما امام نووی رحمة الله علیه بو قول ضعیفدر دیمشدر (بری دخی بودر که فرض صلاتی خلل سزادا ایتمك اکا لازم ایدی (ماوردی بو یله دیمشدر وعراقی رحمة الله علیه شرح مهذبده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری نقص فرضدن معصوم ایدی دیمشدر مراد شول خللدر که صلاتی ابطال ایتمیه حاصلی بعض نسنه‌لر واردر که نماز ایچنده بزدن صادر اولسه مکروه اولور اما نمازیمز باطل اولمز مثلا یانه باقمق و بارمق چاتلتمق واسنه‌مك کبی بونلرك امثالی بزدن صادر اولسه نمازیمز خللدن خالی اولمز اما باطل دخی اولمز کفایت ایلر ولکن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك نمازنده بو اصلا اولمیوب البته علی وجه الکمال ادا اولنمق کرك ایدی حق جل وعلا حضرتلری بو مقوله خطا وخللدن آنی معصوم قیلمش ایدی (و بعض علما بیوردیلر که فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه بو دخی واجب ایدیکه برتعجب ایده‌جك نسنه کورسه * ان العیش عیش الاخرة * دیه یعنی تحقیقا عیش آخرت عیشیدر دیمکدر وعیشك معناسی حیاتدر و بو قول صاحبی بیورمشدر که بو کلام فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن انعم حالنده صادر اولدی یعنی تمام صفای خاطر اوزره ایکن بیوردی حج ایتدیکی زمانده عرفه کونی سویلدی بردخی اشد حالنده صادر اولدی یعنی خندق غزاسنده اضطراب زماننده بیوردی حاصلی غایت اضطرابده وکمال صفا وسرورده بو کلامی بیورر ایدی برحاله مختص دکل ایدی دیمکدر (بری دخی بو ایدیکه وحی کلدیکی حالنده کندیسی بو دنیادن اخذ اولنور ایدی یعنی بو جهاندن خبری اولماز ایدی مع هذا اینه صوم وصلاة وسائر احکام کندیدن ساقط اولماز ایدی تنکیم زوائد روضه‌ده ابن القاص وقفالدن نقل اولنمشدر وابن السبع دخی بو یله ذکر ایتمشدر (بری دخی بودر که قلب شریفنه برحالت مستولی اولور ایدی اندن بنمش کره استغفار ایلر ایدی امام مسلم رحمة الله علیه روایتنده * انه لیغان علی قلبی وانی لاستغفر الله فی الیوم مائة مرة * دیو بیوردیغی بو معنادر ابو داود روایتنده دخی * فی کل یوم * دخی واقع اولمشدر یغان علی قلبی دیمك قلبم پرده‌لنور دیمکدر (ابو عبیده‌دن مرویدر که اصل غین بو مقامده قلبی بوریوب اورتن نسنه‌در واك دخی اصلی غین سمادندر که کوك یوزین بلوط قبلامقدر دیدی (و بعض علما ایتدی بوراده غین برنسنه‌در که قلبه پرده اوله لکن قتی اورتمیه شول یوفقه بلوط کبی که هوا‌ده طوره اما کنشك ضیاسنی منع ایتمیه (قاضی عیاض رحمة الله علیه بو مذکوری حکایت ایتدکدنصکره ایتدی بو غین ایله مراد حق جل وعلا حضرتلرینك مداومت ذکرندن ومشاهده‌ٔ حقدن قلبنك سهو وغفلت وفتورینه اشارتدر شول سببله که کندو بی مقاسات بشره وسیاست امته و یرمش ایدی یعنی خلقك درد و بلاسین چکر ایدی وامتنك محافظه‌ٔ احوالنه مشغول ایدی ودوست ودشمن خصوصلرین وکندی نفسی وعیالی مصلحتن تدارکله مقید ایدی وکندینه حمل امانت واداء رسالت خدمتلری تکلیف اولنمش ایدی اکرچه بو ذکر اولنان امورك جمله سنده عبادت رب وطاعت خالقده ایدی ولکن کندیسی فی الحقیقه حق تعالی حضرتلری قتنده قدر ومنزلت جهتندن خلقك اعلی وارفعی ومعرفة الله جهتندن اتم وافضلی ایدی واشغال ماسوادن خالی اولوب صفای خاطرله بالکلیه جناب عزته متوجه اولدیغی حالی اول برحالندن اعز واکرم ایدی اشتغال ماسوا حالنده کندینی مقام اعلاسندن تنزلده کوروب اندن استغفار ایتمکه باشلر ایدی دیمشدر وحدیث شریفك معناسنده مذکور

اولان وجوهك اولی واشهری بودر دیو بیورمشدر اما بعضیلر ایتدیلر قاضینك بو کلامی طرق بلاغدن غیرده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن سهو وغفلت وفترت جائز اولمغه مبنی اولیجق اعتراض اولندیکه فخر کائنات علیه افضل الصلوات حضرتلرینی بو معنایه نسبت جائز دکلدر زیرا ملائکه تسبیح ومشاهده‌دن عدم فترتله تفضیل اولنمق لازم کلور دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك حدیث شریفنه مخالف اولور که * لست انسی ولکن انسی لاسن * بیورمشدر حاصلی بن اونتماز ین ولکن بکا اونتدیر یلورتا که بن امتمه برنسنه سنت قیلم دیمکدر فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن نسیان واقع اولسه جانب حقدن برحکم شرعی بیان اولنمق ایچون واقع اولور ایدی لحکمة اولان نسنه فتور دکلدر دیدیلر حاصلی قاضینك مرادین اکلیوب خلاف مقصوده حمل ایتدیلر ونا محصل کلام ایله اصلاح مقامه سعی ایتدیلر اهل ادرا که مخفی دکلدر که حضور قلب وصفای خاطر ایله کنج عبادتده اولان توجه واقبال انواع آلام وشدائد ایله مشوب اولان توجه کبی دکلدر اشتغال ماسوی حضور قلبه مانع اولدیغنده شبهه یوقدر اکرچه کیم خواجه‌ٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری هر حالده طاعت حق اوزره ایدی ولکن مزاحمهٔ اغیاردن خالی اولوب فراغ خاطر ایله ایتدیکی توجه استغراق محض ایدی ظاهر بودر که بو حالك اول برحال ایله مناسبتی یوقدر پس هر بار که اشرف احوالندن تنزل ایتسه کیرو اول مقامه عروج ایتمك ایچون استغفاره مشغول اولور ایدی وآنك استغفاری بو معنایه دکل ایدیکه اهمال وتکاسل طریقی ایله تقصیر واقع اوله دخی طلب عفو ومغفرت ایلیه حاشا بو یله دکلدر انبیا بو مقوله اموردن معصوملردر خصوصا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك ذنبندن ماتقدم وماتأخر مغفرت اولندیغی نص شریف ایله ثابتدر بو معنایه استغفاره نه امکان قالور ایمدی انلرك استغفاری محض سبب ترقی وتزاید ورفع درجات وعلو مراتب ومقامات ایچون ایدی اشرف مقاصده وصول ایچون استغفار ایدرلر ایدی (قاضی عیاض رحمة الله علیه بو معنایی مراد ایدنمشدر نتکیم سیاق کلامندن واضحدر والله اعلم بعضیلر دخی غین حدیث نفسدن قلبه دوشن نسنه‌در دیدیلر یعنی آدم اوغلانك کوکلنه کلان درلو درلو خاطره‌لردر که کشی کندی عالمنده اکا مشغول اولور (ابن حجر ایدر امام رافعی امالیسنده بوکا اشارت ایدوب کندی والدی مقرر ایتدیکی معنا بو ایدیکن تصریح ایتمشدر بعضیلر دخی غین برحالت ایدیکه آنده احوال امتنه مطلع اولور ایدی دخی انلر ایچون استغفار ایدر ایدی دیدیلر (شیخ ولی الدین ابن عراقی ایتدی ظاهر بودر که جملهٔ ثانیه (وانی لاستغفر الله جمله سی جملهٔ اولی‌یه ترتیب ایلر وغین سبب استغفار اولور و بو یله اولمغه دلالت ایلر که امام نسائی عمل الیوم واللیلة آدلو رساله‌سنده * انه لیغان علی قلبی حتی استغفر الله کل یوم مائة مرة * لفظی ایله روایت ایتمشدر و بر روایتنده فاستغفر الله واقع اولمشدر حدیث الفاظ مختلفه ایله روایت اولنسه بعضی بعضنی تفسیر ایلر دیو بیوردی و ینه بیورمشدر که ایکی جمله نك بری برینه تعلقی تقدیری اوزره جملهٔ ثانیه اولی‌دن مسببه واقع اولور پس احتمالدر که بو غین قلبك بر پرده‌سی اوله که امور دنیا ایله قلب اورتنه‌سنده حجاب واقع اوله اندن قلب پریشانلقدن خلاص اولوب جناب حضرته متمحض اوله بو حاله شکر ایچون وعبودیته وملازمت ایچون استغفاره مشغول اوله دیمشدر وقاضی عیاضك شفاده * وقد یحتمل

ان تکون هذه الاغانة حالة خشیة واعظام تغشی قلبه فیستغفر حینئذ شکرا لله وملازمة للعبودیة * دیدیکندن مرادی بو معنایه حمل ایتمشدر و بو کلام بنم یانمده غایت کوزل کلامدر دیمشدر وجملهٔ ثانیه اولی‌دن مسببه اولمق بو معنایه دکلدر که استغفار ایله ازالهٔ غینه سعی ایده بلکه غین بر ممدوح اصلدر استغفار اندن مسبب اولوب اکا مرتب اولدی دیمشدر و بو قول احسن اقوالدر مناقشه

واشكالدن سالمدر دينلدى اماخلاف ظاهر معنادر قاضى عياضك دخى وقديحتمل تفسيرى ايله
كتورديكى مرجوحيتنه اشارتدر اما ابن عراقى يانده خيلى مقبول واقع اولمشدر (وشيخ تاج الدين
ابن عطاء الله لطائف المنن آدلو كتابنده ابو الحسن شاذلى قدس سره حضرتلرندن نقل ايدركه
فخر كائنات عليه اكمل التحيات حضرتلرينى واقعه ده كوردم انه ليغان حديث شريفندن
سؤال ايتدم * يامبارك ذلك غين الانوار لاغين الاغيار * ديو بيوردى ديمشلر يعنى اول بنم ديديكم
پرده انوار پرده سيدر اغيار پرده سى دكلدر ديمك اولور والله اعلم بحقيقة الحال *) قسم ثانى (*
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه مخصوص حرام قلنان نسنه لرك بيانند هدر
جمله دن برى زكات مالنى آلمق يعنى كندى نفسنه وآنه خرج ايچون آلمق وقول صحيح ومشهور
ومنصوص اوزره صدقه آلمق دخى حرام ايدى (امام مسلم روايتنده * انالاناكل الصدقة * ديو
بيورمشدر تحقيقا بز صدقه يمه يز ديمكدر اما صدقه مباح ايدى ديانلر يمكدن قاچنمله حرام اولمق
لازم كلمز جائزدركه صدقه كنديلره مباح اوله اما تنزها اكلنى ترك ايتمش اوله ديديلر لكن بو سوز
خلاف ظاهر حديثدر (شيخ الاسلام ابن عراقى ايدر على كل حال اكل صدقه دن امتناع
بيورديغى ثابتدر ياوجوبا اوله ياتنزها اوله وبونك حكمتى منصب شريفنى اموال ناسك اوساخندن
صيانت ايتمك ايدى (برى دخى بودركه آنه زكاة حرام ايدى وقول صحيح اوزره عامل زكاة اولمق دخى
حرام ايدى (برى دخى رايحۀ كريهه سى اولان نسنه لرى اكلدر مثلا صوغان وصرمسق كبى نسنه لر
يمك كندويه حرام ايدى زيرا هر ساعت وحى كلمك وملائكه كلمك احتمالى وار ايدى (برى دخى كتابت
وشعر سويلمك كندويه حرام ايدى يعنى بونلره توصل ومباشرت حرام ايدى ديمكدر ديديلر
بعضيلر قولنجه شعر ديمك مطلقا پيغمبرلره حرام ايدى فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرينه مخصوص دكل ايدى تاكه وحى الهى شعره نسبتدن سالم اوله برى دخى (ولاتمنن
تستكثر) حكمنجه استكثار ايچون اعطا ايتمك كندويه حرام ايدى يعنى چوق نسنه المق ايچون
كيمسه يه نسنه ويرمه ويررايسك الله ايچون وير ديمكدر حق جل وعلا حضرتلرندن اشرف
آدابى تعليمدر اكثر مفسرين بويله بيورمشلردر (ضحاك ومجاهد بو حرمت فخر عالم صلى الله تعالى
عليه وسلم حضرتلرينه مخصوصدر امتنه دكلدر ديديلر قتاده رحمة الله عليه مجازاة دنيا ايچون
نسنه ويرمه يعنى الله ايچون وير ديمكدر قتاده قولى اوزره اكر آز اكر چوق عوض دنيا ايچون
نسنه ويرمه خالصا ومخلصا لوجه الله ويرديمكدر (حسن بصرى رحمة الله عليه ايتدى عملك
ايله الله تعالى حضرتلرينه منت ايليوب آنى كثير عد ايلمه ديمكدر ديدى بعضيلر دخى نبوت ايله خلقه
منت ايدوب انك اوزرينه اجر وعوض دنيوى ايله ديمكدر ديديلر برى دخى (ولاتمدن عينيك
الى مامتعنابه ازواجا منهم) حكمنجه اصناف كفره يه ويريلان اسباب دنيويه جانبنه چشم طمع طوتمه
يعنى بونك امثالى اموال بكاده ويرلسه ديو آرزو ايتمه زيرا متاع دنيوى سكا ويريلان نسنه يه نسبت
حقير ومستحقردر ديمك اولور (روايت اولنوركه اذرعات ديدكلرى موضعده فخر كائنات عليه
افضل الصلوات حضرتلرى اصحابى ايله يهود قافله لرينه راست كلديلر انواع متاع وجواهرلرى
وار ايدى مسلمانلر كورديلر دخى ايتديلر نه اولايدى بزمده بو اصل مالللريمز اولايدى خيرات وحسنات
خرج ايدوب فى سبيل الله صرف ايديدك ديديلر اندن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى ايتدى * قد اعطيتم سبع ايات هى خير من هذه * ديو بيوردى يعنى تحقيقا سزه
يدى آيت ويرلديكه آنلر بو اموالدن خيرليدر ديمكدر مراد سوره فاتحه در فخر عالم صلى الله تعالى
عليه وسلم حضرتلرينه دخى لاتمدن عينيك بيورلمغه سبب اول ايدى ديمشلردر (برى دخى خائنة
الاعيندر يعنى بر مباح قتله ياخود ضربه اوغورلدين اشارت ايتمكدر نتكيم اهل مكه دن ابن ابى

سرح ديدكلرى شخص كه زمان جاهليتنده چوق فساد ايدوب فخر عالم صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلرينه اذالر ايتمش ايدى مكه فتح اولنديغى زمانده رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلرى اهل مكه يه امان ويروب الا درت كيمسه نك قتلنى مقرر ايتمش ايدى بريسى مذكور
شخص ايدى اول كون قاچوب حضرت عثمان رضى الله عنهك اوينده صاقلنمش ايدى
صكره دن فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى خلقى بيعته دعوت ايتديكى زمانده
حضرت عثمان دخى ابن ابى سرحى كتوردى يارسول الله بونكله دخى مبايعه ايله ديدى فخر كائنات
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى اوچ دفعه نظر ايدوب بيعتندن امتناع ايلدى آخر
دردنجى مرتبه ده بيعت ايتدى اندن اصحابنه توجه ايدوب بن شونك بيعتندن امتناع ايتديكم زمانده
سزك اراكزده بر رجل رشيد بولنماديكه قالقه بونى اوره اصحاب ايتديلر يارسول الله چونكه
مراديكز ايدى اشارت بيورمق كرك ايديكز ديديلر مفخر موجودات عليه اكمل الصلوات افنديمز
حضرتلرى ايتدى هيچ بر پيغمبره لايق دكلدركه انده خائنة الاعين اوله ديو بيوردى وآشكاره قتل
بيورمديغى دخى حضرت عثمانك خاطرى ايچون ايدى زيرا خدمت شريفنه اول كتورمش ايدى
(برى دخى برقول اوزره مهاجرت ايتميان خاتونه نكاح ايتمكدر (برى دخى كنديني ديلميان خاتونى
نكاحنده طوتمقدر بودخى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه مخصوص اولان
حراملردندر (برى دخى كتابيه يه نكاح ايتمكدر زيرا انك ازواج طاهراتى امهات مؤمنيندر وآخرتده
دخى خاتونلرى اولسه لر كركدر وجنت اعلاده كنديسى ايله ساكنه اولسه لر كركدر مؤمنه اولمايجه
بو مرتبه لره وصول ممكن دكلدر بعضيلر بيورمشدركه اكر كتابيه يى تحت نكاحنه كتورمش اولسه
بارى تعالى حضرتلرى اول حضرتنه اكراما اسلامه هدايت ايدردى ديديلر (برى دخى امۀ مسلمه يه
نكاح ايتمكدر يعنى آخر كيمسه نك آزادسز جاريه سين نكاح ايتمك فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرينه حرام قيلنمش ايدى اكر نكاحى تقديرا اولنسه اندن اولان اولادى حر اولمق لازم
ايدى زيرا رق متعذر ايدى قاضى حسين بويله ديمشدر اما كندى ملك جاريه سين تصرف ايتمك
اصح بودركه حلال ايدى زيرا مملوكه سى اولان ريحانه يى اسلامه كلمدين تصرف ايتمشلر ايدى
وبو تقديرجه جاريه يى اسلامه كلمك ايله كندى دينده طوروب اندن مفارقت ايتمك بيننده تخيير ايتمك
فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك اوزرينه واجبمى ايدى دكلمى ايدى بونده
اختلاف ايتمشلردر بر وجه بودركه واجب ايدى زيرا دار آخرتده ازواجندن اولسه كرك ايدى
بر وجه دخى بودركه واجب دكل ايدى زيرا ريحانه يه اسلام عرض ايدوب اولدخى قبول ايتمديكى
زمانده ملكندن اخراج ايتمدى بنه تصرف ايدر ايدى صكره دن اسلامه كلدى ديديلر (برى دخى
مجاهدينك تكبيرين ايشتديكى زمانده اغارۀ تحريمدر يعنى دشمنى غارت ايتمدين منع ديمكدر
) قسم ثالث (فخر كائنات حضرتلرينه اولان مباحاتك بياننده در (جمله دن برى طيانوب
او يومق ايله آبدستى بوزلماز ايدى (وعلماء شافعيه دن برقول اوزره نسايه دكوب طوقنمق ايله
دخى بوزلماز ايدى وانلر قتنده سائر كيمسه دن واقع اولسه ناقض وضوء اولور (امام نووى رحمة الله
عليه ايدر مذهب جزم بودركه فخر عالم حضرتلرينه دخى ناقض وضوء اوله ديمشدر اولكى قولى
ديانلر حديث حضرت عايشه مثلى ايله استدلال ايتمشلردركه ابوداود روايتنده وارد اولمشدركه
فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى خاتونلرين اوپر ايدى اندنصكره آبدست
آلمدين نماز قيلار ايدى ديو بيورلمشدر نسائى دخى بويله روايت ايتمشدر وابوداود بو حديث
ابراهيم تيمينك مرسليدر ديمشدر يعنى ابراهيم بو سوزى حضرت عايشه دن بالذات اشتمشدر
ديدى (وامام نسائى مرسل ايسه دخى بو بابده بوندن احسن حديث بوقدر ديمشدر (علماء حنفيه قتنده

اوپمك ایله آبدست بوزلماز مباشرت فاحشه اولمابنجه ومباشرت فاحشه اکا دیرلر که ار عورت
ایکیسی دخی چبلاق اولوب وارك آلتی حرکته کلوب عورتك فرجنه طوقنه بو تقدیرجه ایکیسنکده
آبدستی بوزیلور (بری دخی بودر که ایکندی فرضك قیلدقدنصکره نافله نماز قیلمق کیمسه یه جائز
دکلدر اما فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه جائز ایدی برزمانده او یله سنتلرندن
ایکی رکعتی فوت اولمش ایدی ایکندی نمازندنصکره ادا ایتدی اندنصکره عادت ایدینوب
ایکندیدنصکره ایکی رکعت نافله قیلمغه بشلدی (حجازی وغیری بو یله ذکر ایتمشلردر (بری دخی
بوایدیکه طوار اوستنده ایکن وتر نمازی قیلمق اکا جائز ایدی باوجود که اولزمان نماز کندو یه واجب
ایدی دیدیلر شرح مهذبده بو یله ذکر ایتمشدر وعبارهسی بودر * کان من خصائصه صلی الله علیه وسلم
جواز فعل هذا الواجب الخاص به علی الراحلة * بری دخی امام اعظم وامام مالك رحمة الله علیهما
مذهبلرنده غائب نمازی قیلمق فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه مخصوص ایدی
امام شافعی رحمة الله علیه قتنده مخصوص دکلدر غیریلر دخی قیلمق جائزدر فخر کائنات
صلی الله علیه وسلم حضرتلری نجاشینك نمازینی غائبا قیلمشدر امام اعظم ومالك حضرتلری غائب
نمازی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه مخصوص اولوب غیره جائز دکلدر دیدیلر
(شافعیه ایتدیلر شول نسنه یی که رسول الله حضرتلری اشلیه امتی دخی اشلمك جائزدر دیدیلر یعنی
اصل عدم خصوصیه در دیدیلر امابو تقدیرجه هیچ برمباحك فخر عالم حضرتلرینه اختصاصنه
قائل اولمامق کرکدر باوجود که بعض نسنه حلال اولمق اکا مخصوص ایدیکنه قائللردر (کرمانی
ایدر رسول الله حضرتلرندن حجاب رفع اولنمش ایدی دیدکلری ممنوعدر تسلیم اولنسه دخی بیله
قیلان صحابه دن رفع اولنمش دکل ایدی دیدی بونك دخی جوابی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه اقتدا حالنده جائز اولمقدن سائر احوالده جائز اولمق لازم کلمز دیمکدر (بری دخی قوت
شهوت ایله صائم ایکن خاتونلرین اوپمکدر امام بخاری حضرت عایشه دن روایت ایلرکه * کان
رسول الله صلی الله علیه وسلم یقبل بعض ازواجه وهو صائم وکان املکهم لاربه * دیو بیورمشلر
(ابن حجر رحمة الله علیه ایدر حضرت عایشه رضی الله عنها بو کلام ایله اشارت ایتمشدر که مباح
اولمق نفسنه مالك اولان کیمسه یه در یوخسه نفسنه مالك اولمیانه دکلدر دیمشدر (حماد رحمة الله
علیه روایتنده امام نسائی نقلنده وارد اولمشدر که اسود رضی الله عنه ایتدی صائم اولان کیمسه
مباشرت ایلرمی دیو عایشه یه سؤال ایتدم جائز دکلدر دیدی بن ایتدم فخر عالم صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری صائم ایکن مباشرت ایتمزمی ایدی ایتدی * انه کان املکهم لاربه * یعنی اول
حضرت کندی عضونه سزك زیاده مالك اوله نکز ایدی دیمکدر مراد جمله کزدن اول نفسنه
زیاده مالك ایدی دیمك اولور ابن حجر ایدر بو کلامك ظاهرندن فهم اولنان بودر که حضرت عایشه
بو حالك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه خصوصیتن اعتقاد ایتمش اوله
امام قرطبی بو یله بیورمشدر بنه ابن حجر ایدر بو خصوص عایشه رضی الله عنهادن اجتهاددر
وکلامی دلالت ایلرکه صائم اولان کیمسه خاتونی اوپمك حرامدر دیمیه ورسول الله حضرتلرینه
مخصوصدر دخی دیمیه (امام مالك رحمة الله علیه موطاده روایت ایتدیکی بودر که عایشه بنت طلحه
برکون ام المؤمنین عایشه رضی الله عنها حضرتلرینك یاننده ایدی زوجی عبدالله بن عبدالرحمن
کلدی ومذکور عبدالله ام المؤمنین حضرت عایشه نك قرنداشی اوغلیدر اکا ایتدی نیچون خاتونك
یاننه کلوب انکله اوینامزسك واوپمزسك عبدالله ایتدی بن صائم ایکن آنی اوپمك جائزمیدر حضرت
عایشه نعم دیو بیوردی وشو یله معلوم اوله که ائمهٔ حنفیه قتلرنده برکیمسه که نفسندن امین اوزره اوله
یعنی اوپمك ایله انزال واقع اولمیاجغن یاخود نفس تقاضیسی ایله ارتوغه طمع ایتمیه جکن بیله

اول کیمسه صائم ایکن اوپمك جائزدر نفسندن امین اولمیان کیمسه اوپمك مکروهدر کراهت
واقع اولور اما صومی بوزلماز مکر که انزال یا ادخال واقع اوله (بری دخی صوم وصالدر بو دخی غیریلره
حرام فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه حلالدر تکیم تفصیلی کلسه کرکدر (امام الحرمین
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك حقنده صوم وصال قربتدر دیمشدر (بری
دخی بودر که بر کیمسه نك طعامی یا شرابی اولوب وکندی انلره محتاج اولسه فخر کائنات صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرنده دخی احتیاج واقع اولسه اول کیمسه پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام حضرتلرینی کندی نفسندن تقدیم ایدوب طعام وشرابن فخر انبیا صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینه بذل ایتمك واجبدر زیرا حق تبارك وتعالی حضرتلری (النبی اولی بالمؤمنین
من انفسهم) دیو بیورمشدر مفخر موجودات علیه افضل التحیات حضرتلری مؤمنلره کندی
نفسلرندن اولی اولیجق ماللرین اکا بذل ایدوب جانلرین انك جانینه فدا قیلمق واجب اولور اکر
برظالم فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه قصد ایلسه حاضر بولنان کیمسه یه
واجبدر که انك بولنه نفسنی بذل ایلیه نتکیم احد غزاسنده طلحه رضی الله عنه فخر عالم حضرتلرینی
کندی نفسی ایله صیانت ایدوب اکا حواله قلنان سلاحلره کندینی قارشوو یرر ایدی (بری دخی
بوایدیکه اجنبیه خاتونلره نظر ایتمك فخر کائنات حضرتلرینه مباح ایدی وانلر ایله تنها اوده اولمق
دخی مباح ایدی و بوکا دلالت ایلرکه ام حرام بنت ملحان رضی الله تعالی عنهانك اوینه واررایدی
وانده یاتوب او یورایدی وام حرام رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مبارك باشنی
وصاچلرینی اصلاح ایدرایدی مع هذا مابینلرنده زوجیت ومحرمیت یوق ایدی زیرا جناب عصمتی
شوائب تهمتدن پاك ومعرا ایدی امانتدن غیری احتمال یوق ایدی (بری دخی دردت خاتوندن زیاده
نکاحلنمق رسول الله حضرتلرینه مباح ایدی وسائر پیغمبرلره دخی دردتدن زیاده آلمق جائز ایدی
اما فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه طقوزدن زیاده آلمق جائز ایدیکنده خلاف
واردر وخاتون جانبندن هبه لفظی ایله اول حضرته نکاح جائز ایدی مثلا بر عورت وهبت نفسی لك
دیسه ایدی نکاح اولور ایدی نتکیم حق جل وعلا حضرتلری (ان وهبت نفسها للنبی) بیوردیغی
اول معنادر اما فخر کائنات حضرتلرینك کندی جانبندن لفظ نکاح یاخود تزویج لازم ایدی اصح بودر
زیرا حق تعالی حضرتلری (ان اراد النبی ان یستنکحها) بیورمشدر ظاهری دلالت ایدر که
اول لفظلرك بری لازم اوله دیدیلر وان اراد النبی دلالت ایلرکه مجرد خاتون فخر عالم حضرتلرینه
نفسین هبه ایتمك ایله نکاح تمام اولماز فخر کائنات حضرتلرینك ارادتی کرکدر مراد شریفی
اولمق قبول مجراسنه جاریدر دیدیلر وخلاصه لك بیورلدیغنده علما رحمهم الله تعالی اوچ قول
ذکر ایتمشلردر بری بودر که خاتون نفسنی فخر عالم حضرتلرینه هبه ایلسه اوزرینه صدق واجب
اولماز غیری مؤمنلرده بو یله دکلدر دیمك اولور (انس بن مالك وابن مسیب رضی الله عنهمادن
بو یله مرویدر برقول دخی بودر که بلا ولی ولا شهود بر خاتونی نکاحلنمق خاصة سکا جائزدر دیمك
اوله و بو قول قتاده دن مرویدر برقول دخی بودر که لفظ هبه ایله عقد نکاحه مالك اولمق سکا
مخصوصدر غیری مؤمنلره جائز دکلدر دیمك اوله و بو قول امام شافعی وامام احمد رحمة الله علیهمانکدر
(اما امام اعظم رحمة الله علیه قتنده سائر مؤمنلره دخی هبه لفظی ایله نکاح منعقد اولور والله اعلم
(بری دخی بودر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه نکاح بلا مهر ابتداء وانتهاء
جائز ایدی یعنی بر خاتونی نکاحلنسه اکا صداق ویرمك لازم دکل ایدی (امام نووی رحمة الله علیه
ایدر حتی بر خاتون نفسنی حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه هبه ایلسه اولدخی
بلا مهر تزوج ایتسه اکا حلال اولور ایدی صکره دن دخول وغیری ایله اوزرینه مهر واجب اولماز

ایدی اماغیری مؤمنلر بو یله دکلدر البته غیرك نکاحی وجوب مهردن خالی دکلدر یامهر مسمی کرکدر یامهرمثل کرکدر (بری دخی احرام کیمش ایکن نکاح اکا جائز ایدی (نووی شرح مسلمده ایدر اصحاب شافعیه دن برجماعت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری احرام حالنده تزوج ایتمك جائز ایدی و بو یله ایتمك اکا مخصوص اولوب امتنه مخصوص دکل ایدی دیدیلر (نووی رحمة الله علیه * وهذا اصح الوجهین عندنا * دیو بیوردی (بری دخی بو ایدیکه برخاتونك نکاحنه رغبت ایلسه اول خاتونه اجابت لازم اولور ایدی اکر اری وار ایسه ارینه دخی طلاق و یرمك لازم اولور ایدی (امام غزالی ایدر طلاق ویرمك ار اوزرینه واجب اولدیغنك سرنی بن شویله ظن ایدرمکه انك ایمانی امتحان اوله زیرا خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیورمشدرکه * لایؤمن احدکم حتی اکون احب الیه من نفسه واهله وولده والناس اجمعین * یعنی سزك بریکز مؤمن اولمازتا بن اکا کندی نفسندن واهلندن وولدندن وجمیع ناسدن سوکلو اولمایجه دیمکدر حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك عمته سی قزی اولان زینب بنت جحش رضی الله عنهانك قصه سی بوکا دلالت ایلر وتفصیلی بودرکه زید بن حارثه رضی الله عنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك زمان نبوتندن مقدم عبد مملوکی ایدی آزاد ایدوب اوغل ایدنمش ایدی اندن ذکر اولنان زینبی زیده الیویرمك استدی زینب وقرنداشی عبدالله راضی اولمدیلر صکره دن (وماکان لمؤمن ولامؤمنة) آیت کریمه سی نازل اولدیغی زمانده رضا و یردیلر وزمان جاهلیتده واوائل اسلامده عادت بو ایدیکه برکیمسه براوغلانی اوغل ایدنسه خلق اکا فلان اوغلی دیو چاغررلر ایدی ومیراث آلورلر ایدی وخاتوننی آلمق حرام اولور ایدی حق جل وعلا حضرتلری (ادعوهم لاباءهم) قول شریفی ایله فلان اوغلی دیمکدن نهی بیورلدی ومیراث آلمق وسائر حکم نسخ اولندی و بو قصه نك وقوعی قول وفعل ایله حکم ثابت اولمق ایدی اندن حق سبحانه وتعالی حضرتلری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه وحی ایتدی یقین زمانده زید زینبه طلاق و یرسه کرکدر وسن زینبی تزوج ایتسك کرکدر دیو بیوردی وزیدك قلبنه کراهت القا ایلدی زینبدن مفارقت ایتمك استر اولدی اندن فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه کلدی یارسول الله خاتونمدن آیرلمق استرم دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی نیچون آیریلورسین برنسنه می کوردك زید ایتدی لاوالله خیردن غیری نسنه کورمدم الا بو قدر وارکه شرفی ایله بکا یوکلنور ولسانی ایله بنی انجیدر دیدی سید کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بو خاطره دن نهی بیوردی خاتونکی رعایت ایله اولور اولمازنسنه ایچون طلاق و یرمه آخر الامر زید قضاء وطر ایدوب زینبده حاجتی قالمیجق حق تعالی حضرتلری (زوجناکها) دیو بیوروب زینبی سید کائنات حضرتلرینه تزویج ایلدی ومعناسی عقد نکاح واسطه سی اولمدین تزویجنه امر دردیدیلر و بو معنایه دلالت ایلرکه زینب رضی الله عنها سائر ازواج طاهراته بنی حق تعالی حضرتلری تزویج ایتدی ونکاحمك ولیسی اولدر وسزی کندی ولیلریکز تزویج ایتدی دیوسویلرایدی و بومقامده دخی بعض تفاصیل کتب تفاسیرده مسطوردر مهم اولان مرتبه ایراد اولنمشدر (بری دخی مقدما اشارت اولنان اوزره برخاتونك ولیسی وشاهدلر حاضر اولمدین رسول الله حضرتلرینه نکاح صحیح ایدی نووی رحمة الله علیه ایدر بزم اصحابمز قتنده یعنی شافعیه قتنده بو یله اولدیغی انلره حاجت اولمدیغیچون ایدی زیرا ولی اعتبار اولندیغی محافظهٔ کفو ایچوندر یعنی شرفده مناسبت حفظ اولنوب ادنایه وارمقدن صاقنمق ایچوندر فخر کائنات حضرتلری اشرف مخلوقات ایدی بومعنی انده متصور دکل ایدیکه بو جهتدن نزاع ممکن اولا ایدی وشاهد

قتنده نکاح اولنه یعنی انکاردن امین اولمق ایچوندر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کندیسی انکار ایتمك احتمالی یوق ایدی وخاتونی انکار ایتسه عمل اولنمز ایدی عراقی شرح مهذبده بلکه انکار ایلسه فخر عالم حضرتلرینی تکذیب ایله کافره اولور ایدی دیمشدر بو جهتدن دخی شاهده احتیاج قالمدی بو دخی رسول الله حضرتلرینه مخصوص ایدیکه برخاتونی ولیسی کندی اذنی یوق ایکن دیلدیکی کیمسه یه تزویج ایلیه (بری دخی بودرکه ام المؤمنین صفیه رضی الله عنها رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك جاریه سی ایدی آزاد ایتدی دخی عتقنی اکا صداق ایلدی یعنی مهر تعیین ایتمدی و بونك معناسنده اختلاف ایتمشلر بعضیلر ایتدی صفیه یی تزوج ایتمك شرطی ایله آزاد ایتدی اندن قیمتنی فخر کائنات حضرتلرینه و یرمك صفیه نك اوستنه واجب اولدی وقیمتی نه ایدیکی معلوم ایدی همان تزوج ایتدی قیمتی صداق یرینه طوردی دیمکدر و بو معنایی بخاری رحمة الله علیه مغازیده انس بن مالکدن روایت ایتدیکی مؤید اولور که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری صفیه یی اسیر ایتدی دخی اعتاق ایدوب تزوج ایلدی (ثابت رضی الله عنه ایتدی صفیه یه صداق نه و یردی انس رضی الله عنه ایتدی نفسنی و یروب اعتاق ایلدی بر روایتده دخی انس رضی الله عنه بیورمشدرکه صفیه رضی الله عنها پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه رجوع ایتدی یعنی غنیمتده فخر عالم حضرتلرینك حصه سنه واقع اولدی صکره دن تزوج ایتدی وعتقنی یعنی آزاد ایتمه سنی اکا صداق ایلدی بر روایتده ثابت عبدالعزیزه ایتدی یا ابا محمد سن انسه صوردکمیکه فخر عالم حضرتلری صداق نه و یرمش ایدی اولدخی نفسنی مهر و یردی دیدی اندن ثابت تبسم ایلدی پس بوندن ظاهردرکه مهر قلنان نفس عتق ایدی دیدیلر و بو خصوصده دخی بعض وجوه ذکر ایتمشلر (امام طبرانی وابو الشیخ روایتلرنده حضرت صفیه دن مرویدرکه * اعتقنی النبی صلی الله علیه وسلم وجعل عتقی صداقی * بیورمشدر یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری بنی اعتاق ایتدی وعتقمی بکا صداق ایلدی دیمکدر بو حدیث انس رضی الله عنه حدیثنه موافقدر (امام نووی مسلم شرحنده ایتدی محققلرك مختاری بودرکه بلا عوض ولا شرط تبرعا اعتاق ایلدی صکره دن صفیه نك رضاسی ایله صداقسز تزوج ایتدی (ابن حجر رحمة الله علیه بو یله دیمشدر بو مقامه کلنجه تحریر اولنان کلام علماء شافعیه نکدر (وامام اعظم وامام محمد رحمهما الله تعالی مذهبلرنده بو یله درکه برکیمسه کندی جاریه سن آزاد ایلسه شول شرط ایله که جاریه نفسنی اکا تزویج ایلیه جاریه دخی آزاد اولیجق نفسنی اکا تزویج ایتسه مهر مثلی جاریه یه و یرملك لازم اولور زیرا عتق مال دکلدر مهر اولمغه صالح اولماز ابو یوسف رحمة الله علیه قتنده عتق مهر اولمق جائزدر زیرا رسول الله حضرتلری صفیه یی نکاحلندی وعتقنی اکا مهر ایتدی دیمشدر وابو یوسف جواب و یروب مهرسز نکاح فخر عالم حضرتلرینه مخصوص ایدی دیدیلر والله اعلم وجمله مخصوص اولان مباحلردن بری دخی بو ایدیکه قسمتدن مقدم مال غنیمتدن کندیسی نه مراد ایدینور ایسه آله اکر جاریه اکر سائر اثواب (بری دخی مکه ده قتال وقتل اکا مباح قیلنمش ایدی ومکه یه احرامسز کیرمك دخی مطلقا اکا مباح ایدی ابن القاص بو یله ذکر ایتمشدر وکتب ستهده انس حضرتلرندن مرویدرکه مکه یی فتح ایدوب کیردیکی کون مبارك باشنده مغفر وار ایدی دیمشدر محرم اولان کیمسه نك باشی آچق اولمق واجبدر اکر محرم اولا ایدی مغفر کیمز ایدی وجابر وزهری ومالك رضی الله عنهم محرم دکل ایدی دیو تصریح ایتمشلردر (اما ابن دقیق العید رحمة الله علیه احتمالدرکه مبارك باشی برعذر ایچون اورتمش اوله دیمشدر (ابن عراقی رحمة الله علیه بو کلامه اعتراض ایدوب جابر وزهری ومالك محرم دکل ایدی دیو تصریح ایتدکلرندنصکره بو تأویل مردود

اولوردیدی اندن ایتدی بو استدلال مشهور اولان خلاف موضعك غیرنده در زیرا اول كون
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری قتال خوفندن سلاحی ایله كیرمش ایدی بویله
اولان كیمسه بزم قتمزده احرامسز كیرمك جائزدر بوكانه بزم قتمزده خلاف واردرونه بیلدیكمز علمادن
بر كیمسه قتنده خلاف واردر دیدی (امام نووی رحمة الله علیه شرح مهذبده بو كلامی استشكال
ایدوب ایتدی بونجه راست كلور كه مذهب شافعیه ده مكه صلحا فتح اولنمشدر مذهب امام اعظمده
عنوة یعنی قهرا فتح اولنمشدر صلحا فتح اولندیغی تقدیرجه خود خوف اولمسه كركدر یا قتال
خوفندن سلاحی ایله كیرمش دیمكك معناسی نه اولور بنه جواب و یروب ایتدیكه ابوسفیان ایله
صلح ایتمش ایدی اما اهل مكه نك غدرندن امین دكل ایدی صلح ایله كیردی ولكن غدر احتمالی ایله
سلاحسز كیرمدی سلاحیله كیردی دیمشدر وفتح مكه ده واقع اولان اختلافك تفصیلی مقصد
اولده مرور ایتمشدر وشویله معلوم اوله كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
غیری بخن خائف اولمسه اكر دخولی متكرر اولور قسمندن دكل ایسه یعنی شول شهره اثواب
طاشیان زنجیلر كه تكرار تكرار كیررلر چیقارلر اكر بو طائفه دن دكل ایسه احرام واجب اولمه ده
شافعیه قتنده ایكی قول واردر اكثری قتنده اصح بودر كه واجب اولمامقدر اما انلردن بعضیلری
واجب اولمدیغنه قطع ایتمشلردر اكر دخولی متكرر اولور قسمندن ایسه بونده ده خلاف واردر
اما بونلرده واجب اولمامق اولادر وحنابله قتنده احرام ایله كیرمك واجبدر مكر كه خائف اوله
یاخود حاجات متكرره اصحابندن اوله ومالكیه دن مشهور اولان دخی بودر كه اصحاب حاجات
متكرره نك غیرینه واجب اوله علماء حنفیه قتنده مطلقا واجبدر مكر اول كیمسه كه داخل میقات اوله
اكا واجب دكلدر محصلی بودر كه مذهب شافعیه دن مشهور اوزره مطلقا واجب اولمیه وائمۀ ثلثه
مذهبلرنده واجب اوله الا اشول استثنا ایتدكلری موضعلرده واجب اولمیه والله اعلم (ورسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك خصائصندن بری دخی بو ایدیكه من غیر خلاف
كندی علمی ایله قضا ایدیدی كندی نفسیچون یاخود ولدی ایچون قضا ایدیدی غضب حالنده
فتوی وقضا اكا مكروه دكل ایدی (نووی مسلم شرحنده بویله ذكر ایتمشدر زیرا غرضدن معصوم
ایدی رضا حالنده نه سویلر ایسه غضب حالنده سو یلدیكی اول ایدی بر خصوصده زبیرك خصمی
فخر عالم حضرتلرینی غضبه كتوردكدنصكره زبیر ایچون قضا ایدوب زبیره حكم ایتدیكی وارد
اولمشدر (بری دخی بودر كه صلاة لفظی ایله دیلدیكی كیمسه یه دعا ایتمك اكا مخصوص ایدی مثلا
اللهم صل علی زید اللهم صل علی عمرو دیسه جائز ایدی اما بز دیمك جائز دكلدر مكر پیغمبرلره
یا ملكلره دنیله غیریلره دیمك جائز دكلدر (بری دخی اماندنصكره قتلدر بوده رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه مخصوص ایدی (بری دخی بر یری فتح ایتمدین اراضیی مقاطعه یه
و یرمكدر بونك اصلی بودر كه حق سبحانه وتعالی حضرتلری جمیع ارضی اكا تملیك ایتمش ایدی
انكیچون جائز ایدی (امام غزالی رحمة الله علیه فخر عالم حضرتلرینك تمیم داری اولادینه
و یردیكی یرلر خصوصنده انلره معارضه ایده نك كفرینه فتوی و یرمشدر فخر كائنات
حضرتلری ارض جنتی اقطاع ایدر ایدی قنده قالدیكه ارض دنیایی دیو یوردی *) قسم رابع (*
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه مختص اولان فضائل وكراماتك بیاننده در
جمله دن بری بودر كه جمیع انبیادن خلق جهتندن مقدم ایدی نتكیم اوائل كتابده مرور ایتمشدر
وحضرت آدم روح ایله جسد ماییننده ایكن سید كائنات حضرتلرینه نبوت و یرلمش ایدی
بو دخی سابقا ذكر اولنمشدر عهد ومیثاق اخذ اولنلرك اولیدر (الست بربكم) یورلدیغی كون
بلی دیانلرك اولی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایدی (بری دخی بودر كه آدم

وجمیع

وجمیع مخلوقات انك اجلیچون خلق اولنمشلردر بیهقی وغیریلر بویله روایت ایتمشلردر (بری دخی
ابن عساكر كعب الاحباردن روایت ایتدیكی اوزره عرش وسموات وجنتلر اوزرینه اسم شریفی
یازلمشدر (بری دخی بودر كه حق جل وعلا حضرتلری جمیع انبیادن فخر عالم صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینه ایمان كتورمك ایچون میثاق آلمش ایدی قرآن عظیمده (واذ اخذ الله
میثاق النبیین لما آتیتكم من كتاب وحكمة ثم جاءكم رسول مصدق لما معكم لتؤمنن به ولتنصرنه)
یوردیغی بو معنادر (علی بن ابی طالب كرم الله وجهه حضرتلرندن مرویدر كه حق سبحانه
وتعالی حضرتلری آدم علیه السلامدن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
كلنجه نقدر پیغمبرلر كوندردیسه جمله سندن عهد ومیثاق آلمشدر كه زمان حیاتلرنده فخر كائنات
علیه افضل الصلوات حضرتلری نبوته مبعوث اوله جق اولور ایسه اكا ایمان كتوره لر ونصرت
ایده لر وكندی امتلرندن بویله ایتمكه میثاق آله لر دیو یورمشدر (بری دخی بودر كه كتب متقدمه ده
انك تفسیری واقع اولمشدر نتكیم بیان اولنسه كركدر ان شاء الله تعالی (بری دخی بودر كه تا حضرت
آدم علیه السلامدن بروانك نسب طاهرنده بر سفاح واقع اولمامشدر یعنی جمیع آبا وامهاتنده زنا واقع
اولمامشدر توارد وتناسللری نكاح ایله اولمشدر دیمكدر یاخود سفح دمدن اوله بو تقدیر اوزره معنی ناحق
یره قان دوكیجی كیمسه انك نسبندن كلمامشدر (بیهقی وطبرانی وابونعیم بویله روایت یورمشلردر (بری
دخی بودر كه طوغدیغی زمانده كوبكی كسلمش وسنت اولمش طوغدی پاك و پاكیزه وجوده كلدی
(بری دخی بودر كه طوغدیغی ساعت شهادت بارمغین قالدیروب سجده یه واردی ابونعیم روایتنده ابن
عباس رضی الله عنهمادن بویله مرویدر والناسی كندیدن بر نور چیقوب قصور شامه ضیاسی دوشدیكن
مشاهده قیلمشدر وملائكه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك بشكین صاللر ایدی
و بشكده ایكن اكا آی تكلم ایتمشدر اشارت ایتدیكی یره میل ایتمشدر ابن طغر بل رحمة الله علیه
بویله روایت ایتمشدر (امام واقدی وابن سبع روایتلرنده بشكده ایكن تكلم ایتمشدر اما بو خصوصی
كرامات مختصه قسمنده كتورمكك وجهی ظاهر دكلدر زیرا بو حال حضرت عیسی علیه السلامه
دخی واقع اولمشدر (و بری دخی اسی زمانده اوزرینه بلوط سایبان اولمق رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینه مخصوص كراماتندر ابونعیم و بیهقی روایت ایتمشلردر (دخی كوكلو اغاج
یرندن آیریلوب فخر كائنات علیه اكمل التحیات حضرتلرینه كالدیكی زمانده كولكه سی انك
جانب شریفنه دوندی (بری دخی بودر كه مبارك سینه سی شق اولندی امام مسلم وغیری روایت
ایتمشلردر وابتداء وحی ده جبرائیل علیه السلام طوتوب اوچكره محكم صیقمشدر بعضیلر بونی دخی
خصائصدن عد ایتمشلردر (ابن حجر رحمة الله علیه ابتداء وحی ده انبیادن برینه بویله واقع
اولدیغی منقول دكلدر دیمشدر (بری دخی بودر كه حق تعالی حضرتلری قرآن عظیمده انك
اعضاء شریفه سن ذكر ایتمشدر (نزل به الروح الامین علی قلبك) یوردیغی یرده قلب شریفن
ذكر ایتمشدر (فانما یسرناه بلسانك) یوردیغی یرده لسان شریفن ذكر ایلمشدر (مازاغ البصر
وماطغی) یوردیغنده مبارك كوزین ذكر ایتمشدر (قد نری تقلب وجهك) یوردیغنده مبارك یوزین
ذكر ایلمشدر (ولا تجعل یدك مغلولة الی عنقك) یورلدیغنده مبارك الین ومبارك بوینن ذكر ایلمشدر
(الم نشرح لك صدرك ووضعنا عنك وزرك الذی انقض ظهرك) یورلدیغنده مبارك كوكسی ایله
آرقه سین ذكر ایلمشدر (دخی اسم شریفی حق تعالی حضرتلرینك محمود اسمندن مشتق اولمشدر
واحمد اسمی ایله مسمی اولمشدر اندن اول اول اسم ایله هركز بر كیمسه تسمیه اولنمامشدر امام
مسلم رحمة الله علیه بویله روایت ایتمشدر امام احمد نقلنده حضرت علی كرم الله وجهه روایت
ایتمشدر كه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری *اعطیت ما لم یعطهن احد
قبلی* دیو یورمشلر اوچنی ذكر ایتدكدنصكره *وسمیت احمد* دیمشلر اما اول اوچی نه ایدیكنه

غرض متعلق اولمامغین بورادە ذکر ایتمامشلردر (بری دخی بودر کە آج یاتوب وطوق قالقار ایدی حق تعالی حضرتلری جنتدن طعام وشراب یدیروب ایچورر ایدی (بری دخی بودر کە اوکندن نیجە کورر ایسە آردندن اویلە کورر ایدی (امام مسلم رحمة الله علیه روایت ایتمشدر (بری دخی بودر کە کوندز آیدنلقدە نیجە کورر ایسە کیجە قرا کوسندە اویلە کورر ایدی امام بیهقی رحمة الله علیه بویلە روایت ایتمشدر (بری دخی بودر کە مبارك قولتوغندە قیل بتمامش ایدی ورنکی متغیر دکل ایدی ورایحەسی مسکدن خوب ایدی دیمشلردر بوکا متعلق کلام سابقدە کچمشدر (بری دخی بودر کە مبارك صوتی وسمع شریفی غیریلرك صوتی وسمعی یتشمدیکی یرە واصل اولور ایدی دخی مبارك کوزلری اویور ایدی قلب شریفی اویومز ایدی (امام بخاری رحمة الله علیه بویلە روایت ایلمشدر (بری دخی بودر کە پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری هرکز عمرندە اسنەمك واقع اولمامشدر شکیم ابن ابی شیبە وامام بخاری تاریخندە یزید بن اصمك مرسلندن روایت ایتمشلردر کە * ماتثاوب النبی صلی الله تعالی علیه وسلم * بیورمشلردر یعنی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری اسنەمدی دیمك اولور (وخطابی رحمة الله علیه مسلمة بن عبدالملك بن مروان طریقندن اخراج ایتمشدر کە * ما تثاوب نبی قط * دیو بیورمشلر معناسی هرکز بر پیغمبر اسنەمدی دیمکدر بوتقدیرجە خصایصدن اولمز (امام بخاری رحمة الله علیه روایتندە * ان التثاوب من الشیطان * وارد اولمشدر انبیا علیهم السلامدن اسنەمك واقع اولمدیغی بو حدیث شریف مؤید اولور دیدیلر (بری دخی بودر کە اصلا احتلام واقع اولمامشدر سائر انبیا علیهم السلامە دخی حال بویلە ایدی (طبرانی رحمة الله علیه بویلە نقل ایتمشدر بوتقدیرجە بوکرامت دخی خصایصدن اولمز (بری دخی بودر کە اوزون بویلو کیمسە ایلە یورودیکی زماندە اندن اوزون کورینور ایدی بیهقی رحمة الله علیه بویلە نقل ایتمشدر (بری دخی بودر کە کونشە وآیە قارشو یوریسە کولکەسی یرە دوشمز ایدی بوکا شهادت ایدر کە حق تعالی حضرتلرندن دعا ایدوب جمیع اعضاسندە نور خلق ایتمك دیلدیکی زماندە دعاسنك آخرندە * اللهم اجعلنی نورا * دیو بیورمشدر (بری دخی بودر کە مبارك لباسنك اوستنە سکك قونمزدی هرکز دیو روایت اولنمشدر فخر رازی رحمة الله علیه بویلە نقل ایتمشدر وسیوری سکك مبارك قانن ایچمز ایدی حجازی وغیریلر بویلە روایت ایتمشلردر و بت اذا ایتمك دخی واقع اولمامشدر ابن سبع وسبتی بویلە نقل ایتمشلردر (بری دخی بودر کە نبوتە مبعوث اولدیغی زماندە کاهنلر منقطع اولدی انلردن کیمسە قالمدی وکوکلر استراق سمعدن حراست اولندی یعنی شیاطین کوکلرە چیقوب خبر دکلز اولدیلر اوزرلرینە شهابلر آتلور اولدی (ابن عباس رضی الله عنهما بیورمشدر کە اولدن شیاطین کوکلردن منع اولنمازلر ایدی کوکلرە کیررلر ایدی واخبارنی کاهنلرە کتورررلر ایدی حضرت عیسی علی نبینا وعلیه السلام طوغدیغی زماندە اوچ کوکدن منع اولندیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری طوغدیغی زماندە جمیع کوکلردن منع اولندیلر فحین برشیطان چیقوب اوغورلدین رازدکلك استسە اوزرینە شهاب آتارلر ایدی اصلا خطا ایتمزلر ایدی کیمینی قتل ایدرلر ایدی کیمنك صورتنی بقارلر ایدی کیمینی سقط ایلرلر ایدی انلر غول بیابان اولورلر ایدی یعنی بیابان یرلردە خلقی یولدن آزدیررلر ایدی خلاف سمتە سوق ایدرلر ایدی و بوخصوص مفخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مبعثندن اول ظاهر دکل ایدی انك زماندن مقدم بومقولە نسنەیی کیمسە ذکر ایتمامش ایدی انك ابتداء امرندە ظهور ایتدی انك نبوتنە اساس واقع اولدی دیدیلر (اما معمردن روایت اولنمشدر کە بن زهری یە سؤال ایدوب اولدن نجم آتلورمی ایدی دیدم نعم دیدی بن ایتدم حق تعالی حضرتلرینك (وانا کنا نقعد منها) بیوردیغی آیتی کوردکمی دیدم ایتدی

اولدن وار ایدی اما محمد صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بعث اولندقدە تغلیظ وتشدید اولندی دیدی وابن قتیبە رحمة الله علیه دخی رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مبعثندن اول رجم وار ایدی یعنی شیاطینە شهاب آتلمق اولور ایدی اما مبعثندنصکرە اولان شدت حراست مرتبەسندە دکل ایدی دیمشدر (بری دخی بودر کە لیلهٔ معراجدە اکا اکرلو واویانلو براق کتوردیلر بندی سائر پیغمبرلر صلوات الله علی نبینا وعلیهم چبلاق بنرلر ایدی واول کیجە مسجد حرامدن مسجد اقصایە واروب آندن مقام اعلایە عروج ایتدی (لقد رأی من آیات ربه الکبری٦) حسبنجە حق سبحانە وتعالی حضرتلرینك آیاتندن کبری کوردی یعنی والله اول کیجە عجایب ملك وملکوتندن غایت اولو آیتی تماشا ایتدی دیمکدر یاخود آیات کبراسندن بعض نسنە کوردی دیمکدر یاخود آیات کبراسنی کوردی دیمکدر (قاضی عیاض رحمة الله علیه بوذکر اولنان اوچ وجە اوزرە تفسیر ایتمشدر فرقلری اهلنە ظاهردر واول کیجە انبیا وملائکە علیهم السلام احضار اولنوب انلرە امامت ایدوب نماز قیلمشلردر وحق تعالی حضرتلری جنت وجهنمە آنی مطلع قیلمشدر بوروایت امام بیهقی یە نسبت اولنمشدر (بری دخی بودر کە حق سبحانە وتعالی حضرتلرین مبارك کوزلریلە مشاهدە قیلوب کلام ایتمشلردر حق جل وعلا حضرتلری فخر عالم حضرتلرینە هم رؤیت هم کلام میسر ایتمشدر وکلاملری مقام رفیع واعلادە واقع اولمشدر حضرت موسی علیه السلامە رؤیت عین میسر اولمدی ومناجاتی طور اوزرندە واقع اولدی بری دخی بودر کە قندە کیدرسە ملکلر بیلە کیدرلر ایدی وآردنجە یوررلر ایدی وغزالرندە بیلە جنك وقتال ایدرلر ایدی (بری دخی بودر کە کتوردیکی کتاب تبدیل وتغییردن حفظ اولنمشدر حتی ملحدلردن ومعطلەدن خصوصا قرامطە دیدکلری طائفەدن چوق ملعونلر قصد ایتدیلر کە قرآن عظیمك بعض محلن تغییر ایدوب یلدکلری کبی یازەلر آخر ممکن ومیسر اولمدی برکلمەسین بوزمغە قادر اولەمدیلر وبرحرفندە مسلمانلری شکە دوشورەمیوب عاجز قالدیلر (لایأتیه الباطل من بین یدیه ولا من خلفه) حکمنجە هیچ برجانبدن ظفر بولامدیلر وفخر عالم حضرتلرینك کتوردیکی کتاب شریف جمیع کتابلردە واقع اولانی مشتملدر قرون سالفە وامم ماضیەنك وشرایع قدیمەنك اخبارنی جامعدر (ونا معلوم قصەلر کە اهل کتابك علماسندن عمرلر بن افنا ایدنلردن غیری کیمسە انلردن خبردار دکل ایدی جملەسی قرآن عظیمدە وارد اولمشدر وامتدن نیجە کیمسە یە حق سبحانە وتعالی حضرتلری انك حفظن میسر ایتمشدر نتکیم (ولقد یسرنا القرآن للذکر) بیورمشدر سائر امتلردن برکیمسە کتابلرین حفظ ایتمز ایدی بوقدر آیلر ویللر بکلر ایدی کتابلری از برلنمز ایدی وقرآن عظیمی آز مدتك ایچندە نابالغ اوغلنجقلرە میسر ایلدی حفظ ایتدیلر (بری دخی بودر کە بزە آسان اولمغیچون وشرف ورحمت قلنمغیچون یدی قراءت اوزرە نازل اولمشدر ودنیا طوردقجە معجزە اولوب طورمدن خالی اولمیەجکدر (بری دخی بودر کە قرآن عظیمك تبدیل وتغییردن حفظنە حق سبحانە وتعالی حضرتلری متکفل اولمشدر نتکیم (انا نحن نزلنا الذکر وانا له لحافظون) دیو بیورمشدر یعنی تحقیقا قرآن عظیمی بز ایندردك وتحقیقا بز آنی حفظ ایدیجیوز دیمکدر ودخی (ولو کان من عند غیر الله لوجدوا فیه اختلافا کثیرا) بیورمشدر معناسی اکر قرآن عظیم اللهدن غیری کیمسە قتندن اولایدی اندە چوق اختلاف بولەلر ایدی دیمك اولور (وقرآن عظیم یدی قراءت اوزرە نزول ایتدیکی امام بخاری رحمة الله علیه حضرت عمر رضی الله عنهدن نقل ایتدیکی حدیث شریف ایلە ثابت اولمشدر و بویلە اولیجق اندە اختلاف اولمزمی دیمك شبهەسی کلورسە (جعبری رحمة الله علیه بوندن جواب ویروب مثبت اولان اختلاف تغایردر ومنفی اولان اختلاف تناقضدر دیو بیورمشدر حاصلی

٦ قاضی بیضاوی رحمة الله علیه کبری بی رأینك مفعولی طوتمشدر جائزدر کە آیاتك صفتی اولوب مفعولی محذوف اولە تقدیر کلام شیئا من آیات ربه الکبری دیمك اولە دیمشدر وجائزدر کە من مزیدە اولە دیمشدر

اختلاف بوقدر ديو بيورلديغى برقراءت برقراءتى نقض وابطال ايتمز ديمكدر معنالر بنه ضرر
كلميجك الفاظ شريفه سنده اولان تغاير مؤمنلره آسان اولمغيچوندركيم هركشى ديلديكى وجه
اوزره قراءت ايليه ودخى نيجه فوائد ومنافعى مشتملدر ديمكدر (اكر سؤال اولنوب چونكه
حق تبارك وتعالى حضرتلرى قرآنى حفظ ايتمكه وعد بيورمش ايدى حق جل وعلا حضرتلرينك
حفظ ايتديكى خود تبديل وتغييردن امين اولسه كركدر پاصحابهٔ كرام نيچون جمعنه مشغول
اولورلر ايدى دينلور ايسه امام رازى جوابنده بيورمشدر كه صحابهٔ كرام حضرتلرينك جمعى
حق تعالى حضرتلرينك اسباب حفظندن ايدى وقتاكيم قرآن عظيمى حفظ ايتمك مراد ايتدى
صحابهٔ كرامى آنك حفظيچون كتوردى آنلر جمع ايتديلر محفوظ اولدى ديو بيورمشدر (وقرآن
عظيم نيجه حفظ اولنور ديو علما اختلاف ايتمشلردر بعضيلر قتنده حفظى بو معنايه دركه حق جل
وعلا حضرتلرى انى كلام بشره مباين بر معجز ايتمكدر كه خلق آنى زياده وناقص ايتمكه قادر
اولميه لر اكر برحرف زياده ايتسلر يا برحرفن چيقارسه لر هرعاقل تغيير واقع اولديغن ادراك ايليه
و بعضيلر دخى حفظى بو معنايه دركه آنى ابطال وافساد ايتمدن خلقى عاجز ايليه بلكه
رجاعت پيدا ايليه كه آخر تكليفه وارنجه بين الناس آنى حفظ ايده لر واوقويالر واوقوده لر دائما
اكا اشتغالدن خالى اولميه لر ديمكدر ديديلر بعضيلر دخى بو معنايه الديلر كه اكر بركيمسه برحرفن
يا برنقطه سن تغيير ايلسه دنيا خلقى اكا كذاب ديه لر حتى اكر بر ياوز معلم برحرفن تغيير ايلسه
بيلن اوغلنجقلر خطا ايلدك صحيحى بودر ديه لر حق تبارك وتعالى حضرتلرى بو كتاب عزيزى
تغيير وتحريفدن حفظ وحمايت ايلمشدر مع هذا بونك تغييرنه ملاحده و يهود ونصارى دائما
سعى اوزره در بحمد الله سبحانه وتعالى بوقدر روزكاردر كه حفظى زياده اولمقده در برحرفن
تغييره قادر اولمديلر (برى دخى بودر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه مفاتيح خزائن
ويرلمشدر بعضيلر ايتديلر اول خزائن اجناس عالمك خزائنيدر عالمك رزقندن هرنسنه كه ظهوره
كله اسم الهى انى اعطا ايتمز الا محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى جانبندن
ايلر كه مفتاحلر آنك النده در تكيم غيب مفتاحلرى حق جل وعلا حضرتلرينه مخصوصدر
انلرى كنديدن غيرى كيمسه بيلمز ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه مفاتيح
خزائن تسليمى ايله منزلهٔ اختصاص ويرمشدر ديديلر (برى دخى بودر كه كافهٔ ناسه مبعوث
اولمشدر (اكر سؤال اولنوب حضرت نوح عليه السلام دخى طوفاندنصكره كنديسى ايله قلان
مؤمنلره ارسال اولنمش ايدى بو تقديرجه كافهٔ ناسه مبعوث اولمق معناسى انده دخى بولنور
دينلور ايسه (ابن حجر رحمة الله عليه جواب و يرمشدر كه نوح عليه السلامه واقع اولان عموم
اصل بعثنده دكل ايدى طوفان سببيله خلق هلاك اولوب اومقداركيمسه قالمش ايدى لاجرم
انلره پيغمبر اولدى يوخسه ابتداء كوندرلديكى زمانده مجموع خلق عالمه پيغمبر اولمغه كوندرلمش
دكل ايدى اما محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى اصل مبعوث اولدقده كافهٔ
ناسه مبعوث اولمشدر پس بو معنايه اختصاصى ثابتدر ديو بيوردى (اما حديث شفاعتده اهل
موقف يعنى قيامتده عرصات خلقى حضرت نوحه * اول رسول الى اهل الارض * ديدكلرندن مراد
عموم بعثى دكلدر يعنى مجموع خلقه كوندرلمش ديمك دكلدر بلكه رسالتنك اولينى اثباتدر
جميع مرسليندن اول كلان رسول ديمكدر ونيجه آيت كريمه ده حق سبحانه وتعالى حضرتلرى نوح
عليه السلامى كندى قومنه ارسال ايتديكن تنصيص بيورمشدر تكيم (انا ارسلنا نوحا الى قومه)
ديو بيورمشدر قومندن غيريه ارسال اولنديغن ذكر ايتمامشدر و بعضيلر نوح عليه السلامك
عموم بعثنه بونكله استدلال ايتديلر كه جميع روى زمينده اولان خلقه بد دعا ايلدى اندن

حق تبارك وتعالى حضرتلرى اهل سفينه دن غيريسين غرق ايله هلاك ايلدى اكرجميع اهل
ارضه مبعوث اولميدى حق تعالى حضرتلرى انلرى هلاك ايتميدى زيرا كلام قديمنده (وما كنا
معذبين حتى نبعث رسولا) ديو بيورمشدر نوح عليه السلامك خود رسالتى ثابتدر اول رسلدر
ديديلر جوابى بودر كه اول هلاك اولان خلقك كندى قومندن غيريسى حضرت شعيب عليه
السلام ارسال اولنديغى قومك اولادى ايديلر وآنك دينى انلر اوستنه مستمر ايدى نسخ اولنمامش
ايدى واول زمانده انلر ضلالته دوشوب حضرت شيثه كافر اولمشلر ايدى انكيچون حضرت
نوحك بد دعاسيله حق تعالى حضرتلرى انلرى هلاك ايتدى ديديلر و بويله دخى جواب
ويرديلر كه كافه يه مبعوث اولماغن رسول الله حضرتلرينه اختصاصى بو معنايه اولمق احتمالدر كه
قيامته دكين شريعتى طورمق اعتباريله اوله نوح وغيريلر عليهم السلام شول صدده ايديلر كه
كندى زمانلرنده وكنديلردنصكره پيغمبر مبعوث اوله و بعض شريعتلرى منسوخ اوله (اما
بعض يهودك محمد عليه السلام خاصةً عرب قومنه مبعوث ايدى ديدكلرى فاسد نسنه در
زيرا طائفهٔ عربه رسول ايدى كرچك انلره پيغمبر كوندرلمش ايدى ديو تسليم ايديجك هرنه
بيورر ايسه صادق اولمق واجبدر زيرا انبيادن كذب دعوى صادر اولمز رسول الله حضرتلرى
خود كافهٔ ناسه رسالت دعواسن ايتديكى تواتر ايله ثابت اولمشدر اكر بو دعواده تكذيب ايدرلرسه
تناقض لازم كلور پيغمبر ايديكن تصديق ايتدكدنصكره قولن تكذيبه مجال يوقدر (برى دخى
بودر كه مال غنايم فخر كائنات حضرتلرينه حلال قلنمش ايدى اندن اول كلنلره حلال دكل ايدى
زيرا اول كلنلر ايكى قسم اوزره ايديلر برقسمى بو ايديكه انلره جهاد ايچون اذن و يرلمامش ايدى
برقسمى دخى بو ايديكه جهاده اذن و يرلمش ايدى لكن آلدقلرى غنيمت كنديلره حلال اولمز ايدى
آتشه اوروب يقارلر ايدى بعض علما رحمهم الله بيورمشلردر كه فخر عالم حضرتلرينه امتنك
كوكللرى مرادى و يرلمش ايدى زيرا نفوس اول مال غنيمتدن كمال لذت بولورلر شول اعتبار ايله كه
چكدكلرى شدت ومحنت مقابله سنده اكا كتوردكلرى نعمتدر انكله تنعم ايتمك حظى فوت
اولديغنه راضى دكللردر لاجرم حق جل وعلا حضرتلرى مقتضالرينه موافقت ايدوب حلال
ايلدى ديديلر (برى دخى بودر كه ارض رسول الله حضرتلرينه وامتنه مسجد وطهور قلندى
مراد موضع سجوددر يعنى بعض يرده سجده جائز اوله بعض يرده جائز اولميه بويله دكلدر پاك
اولدقدنصكره هر يرده سجده جائزدر و بويله اولمق دخى ممكندر كه كلام صلاة ايچون ياپلان
مكاندن مجاز اوله زيرا ارضك هر يرنده صلاة جائز اولجق بو معناده مسجد كبى اولور ديديلر
بعضيلر ايتديلر مراد ارض بكا مسجد وطهور قلندى بندن غيره مسجد قلندى طهور قلنمدى
ديمكدر ديديلر زيرا حضرت عيسى عليه السلام ارضده سياحت ايلر ايدى نره ده نماز وقتى
يتشسه آنده قيلور ايدى ديديلر (ابن التين بويله ديمشلر بعضيلر ايتديلر غيريلره شول يرده قيلمق
مباح ايديكه پاك ايديكن يقين اوزره بيله لر اما بو امته هر يرده قيلمق جائزدر مكر شول يركه
مردار ايديكن يقين اوزره بيله لر آنده قيلمق جائز دكلدر مراد بو معنادر ديديلر اما اظهر خطابى
ديديكيدر كه فخر كائنات عليه افضل الصلوات واكمل التحيات افنديمز حضرتلرندن اول كلنلره
صلاة مخصوص مكانلرده مباح ايدى مثلا كليسالرده وصومعه لرده قيلمق كرك ايدى ديمشدر بو قولى
عمر بن شعيب روايتى مؤيد اولور كه فخر عالم حضرتلرندن بو لفظله نقل ايتمشدر * وكان من قبلى
انما كانوا يصلون فى كنائسهم * ديو بيورمشلر يعنى بندن اول كلنلر همان كليسالرنده قيلارلر
ايدى غيرى يرده قيلمزلر ايدى ديمك اولور بو تقديرجه ارضك هر يرى مسجد اولمق فخر كائنات
حضرتلرينه مخصوص ايديكى ثابت اولور (و بزار نقلنده ابن عباس رضى الله تعالى عنهما روايت

ایتدیکی حدیث شریفه سابقا نقل اولنان جابر حدیثنه موافقدر آنده بودخی واقع اولمشدرکه
* لم یکن من الانبیاء احد یصلی حتی یبلغ محرابه * دیمشلردر یعنی انبیا علیهم السلامدن بریسی
تا کندی محرابنه یتشمینجه نماز قیلمزایدی دیمك اولور خطابی کلامن بو روایت دخی مؤید اولور
(بری دخی بودر که فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك معجزه سی قیامته دکن
طورر غیریلرك معجزه سی منقرض اولوب خبرندن غیری نسنه قالمامشدر قرآن عظیم الی انتهاء الایام
حجة قاهره اولمقدن خالی دکلدر واکا معارضه ممتنعدر (بری دخی بودر که سائر انبیا علیهم
السلامدن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك معجزه سی اکثردر (قاضی عیاض رحمة الله
علیه ایدر کثیر اولدیغی قرآن عظیمدر که جمله سی معجزه در وانده اعجاز واقع اولانك اقلی
انا اعطینا سوره سیدر یاخود آنك مقداری بر آیتدر دیدی بعضیلر مذهبنده هر آیتی معجزه در آز
اکر چوق دیدیلر و بعضیلر دخی هر جملهٔ منتظمه سی بر کلمه دن یاخود ایکی کلمه دن دخی اولور
ایسه معجزه در دیدیلر (قاضی رحمة الله علیه حق برزما ولا ذکر ایتدیکمزدر زیرا حق تبارك وتعالی
حضرتلری (قل فأتوا بسورة من مثله) دیو بیوردی پس تحدی اقلی برسوره مقداری کرکدر دیدی
والحاصل قرآن عظیمده یتمش یدی بیك مقداری کلمه واردر بعضیلر قولنجه دخی زیاده در وانا اعطینا
سوره سنك کلماتی اون عدد در بو تقدیرجه انا اعطینا مقداری یدی بیك جزدر هر بری نفسنده
بر معجزه در دیو بیوردی آندنصکره اعجازی ایکی وجهله در برطریق بلاغتی برطریق نظمی
پس بو عددن هر جزده ایکی معجزه اولور وسائر وجوه اعجازی سابقا تفصیل اوزره کچمشدر
والله اعلم (وجملهٔ فضائل وکراماتندن بری دخی بودر که خاتم الانبیا والمرسلین درتکیم (بخاری
ومسلم رحمة الله علیهما روایتلرنده وارد اولمشدر که * مثلی ومثل الانبیاء قبلی کمثل رجل بنی بیتا فاحسنه
الا موضع لبنة من زاویة من زوایاه فجعل الناس یطوفون به و یعجبون له و یقولون هلا وضعت
هذه اللبنة فانا تلك اللبنة وانا خاتم النبیین * دیو بیورمشلردر معناسی بنم مثلم ایله بندن اول کلان
انبیانك مثللری شوکیمسه نك مثلی کبیدر که براو بنا ایدوب هربرین خوب ایلیه الا زاویه لرینك
برندن برکرپیچ برین یاپمیه اندن خلق کلوب اول اوی طواف ایده لر و بکنه لر عجیبلوب دیه لر که
شو کرپیچده وضع اولنیدی دیه لر ایمدی بن اول کرپیچم و بن انبیانك خاتمی یم بندنصکره نبی
کلمز دیمك اولور (بری دخی بودر که شرع شریفی قیامته دکین مؤبددر وسائر انبیانك شرایعن
ناسخدر و بوکا تابع اولان خلق سائر انبیانك توابعندن اکثردر نتکیم شیخین روایتلرنده * فارجو
ان اکون اکثرهم تابعا یوم القیمة * دیو بیورمشدر یعنی رجا ایدرمکه قیامت کوننده تابع جهتندن
انلرك اکثری اولهیم دیمکدر حاصلی انبیادن بنم تابعلرم اکثر اوله دیمك اولور (بری دخی بودر که
طائفهٔ جنه ارسال اولنمشدر اتفاقا حق تبارك وتعالی حضرتلری (لیکون للعالمین نذیرا) بیوردیغی
یرده جمیع مفسرین بو آیتده جن داخلدر دیو اتفاق ایتمشلردر و بو معنی آیت کریمه نك مدلول
لفظیدر اندن دلیلسز اخراج ایتمك قابل دکلدر اکر ملائکه خارجلردر دینلور ایسه انلرك
خروجنده ضرر یوقدر عام مخصوص جمهور علما واصولیین قتنده حجتدر اکر عمومات مخصوصه ایله
استدلال باطل اولورسه اکثر ادله ایله استدلال باطل اولمق لازم کلور وحق سبحانه وتعالی حضرتلری
سورة الاحقافده (اجیبوا داعی الله) بیوردیغی موضعده که مراد طائفهٔ جنك بعضی بعضنه فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك دعوتنه اجابت ایچون امردر دلالت واردر که فخر عالم
حضرتلری انلری دینه دعوت ایتمش اوله وآنلره مبعوث اولمغك معناسی دخی بودر دیدیلر اما ستدله
استدلال بودر که صحیح مسلمده ابو هریره رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدر که رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری بن آلتی نسنه ایله مفضل قلندم دیو بیورمشدر انلردن بری بودر که

* وارسلت الی الخلق کافة * دیمشدر بو قول شریف انس وجنه شاملدر خاصة انسه حمل ایتمك
تخصیص بلا دلیلدر جائز دکلدر وقرآن عظیمده (وما ارسلناك الا کافة للناس) بیوردیغی
رسالتنك ناسه اختصاصی ایچون دکلدر بلکه مراد جمیع ناسه تعمیم ایدوب رسالتنك بعض ناسه
اختصاصی اولدیغن بیاندر بوندن لازم کلمز که انسك غیرندن رسالتی نفی اولنه (قل یا ایها الناس انی
رسول الله الیکم) آیت کریمه سنك امثالنده خطاب ناسه واقع اولدیغی آنکیچوندر که آنلر کورینورلر
وخطاب آنلر ایله واقع اولور و بالجمله آیت کریمه دن مقصود ناسه تعمیمدر غیریلردن نفی دکلدر
(اما ضحاك وتوابعی طائفهٔ جنك رسلی کندیلرندندر زیرا حق جل وعلا حضرتلری (یا معشر الجن
والانس الم یأتکم رسل منکم) بیورمشدر دیدکلری بو ملته کوره دکلدر ملل متقدمه یه
کوره در ضحاکدن وغیریدن اصلا منقول دکلدر که اول معنانك بو ملتده استمراری اوله یعنی
خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مبعوث اولدقدنصکره جن طائفه سنه آندن
غیری رسول کلدیکی کیمسه دن منقول دکلدر واجماعه مخالف اولان نسنه یی ضحاکه نسبت
ایتمك لایق دکلدر باوجود اکثر علمانك قولی بودر که هر رسول انسدندر اصلا جندن رسول
اولمامشدر لکن جن ایله انس خطابده جمع اولندقلری ایچون (رسل منکم) دیو بیورلدی بونك
نظیری (یخرج منهما اللؤلؤ والمرجان) قول شریفیدر انلر خود ملحدن چیقارلر عذبه دن چیقمزلر
(و بعض علما رحمهم الله بیورمشلردر که رسل جن انلره ارسال اولنان رسل بشرك رسللریدر
رسل الله دکللردر دیمشلردر (بری دخی بودر که احد قولین اوزره ملائکه یه دخی ارسال اولنمشدر
امام سبکی رحمة الله علیه بو قولی ترجیح ایتمشدر زیرا حق سبحانه وتعالی حضرتلری (تبارك
الذی نزل الفرقان علی عبده لیکون للعالمین نذیرا) دیو بیورمشدر معناسی خیری متکاثردر دائما
شول تکری تعالی حضرتلرینك که قولنك اوزرینه قرآن عظیم ایندیردی تاکیم عالملره نذیر اوله
دیمك اولور ونزاع یوقدر که عبددن مراد رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلریدر
وعالم ماسوی اللهدر بو تقدیرجه انس وجنه وملائکه دن جمیع مکلفینه شاملدر آیت کریمه
دلالت ایلر که فخر کائنات علیه اکمل التحیات حضرتلری جمیع مخلوقاته رسول اوله وملائکه نك
خروجن دعوی ایدن کیمسه دن دلیل طلب اولنسه عاجز اولور زیرا احتمالدر که فخر کائنات
حضرتلری لیلهٔ اسراده یاغیری زمانده انذار ملائکه قیلمش اوله وانلره بعض نسنه ده انذار
ورسالتدن مجموع شریعتده رسالت لازم کلمز (اما جمهور مذهبی بودر که آیت فرقانده عالمین
تخصیص اولنمشدر مراد انس ایله جندر نتکیم صحیح مسلمده * وارسلت الی الخلق کافة * حدیث
شریفنده مراد انس وجندر دیو بیورمشلردر (وحلیمی و بیهقی رحمهما الله ملائکه یه مرسل دکلدر
دیو تصریح ایتمشلردر (وامام فخر رازی وامام نسفی تفسیرلرنده ملائکه یه مرسل دکل ایدیکنه
اجماع حکایه اولنمشدر نتکیم جلال المحلی بویله ذکر ایتمشدر (وامام نسفینك عبارتی بودر
* ثم انهم قالوا هذه الآیة تدل علی احکام اولها ان قوله لیکون للعالمین نذیرا یتناول جمیع المکلفین
من الجن والانس والملائکة لکنا اجمعنا علی انه علیه السلام لم یکن رسولا الی الملائکة بل یکون
رسولا الی الجن والانس جمیعا * اما فخر رازینك دخی عبارتی بودر بوندن ظاهردر که ملائکه یه
مرسل دکل ایدیکنه اجماع اوله (اما کمال الدین ابن ابی شریف جلال محلی یه اعتراض ایدوب ایتدی
بیهقی بو سوزی حلیمیدن نقل ایدوب * هذا معنی کلام الحلیمی * دیدی و بیهقینك بو کلامنده
کندینك بو قول عهده سندن تبریسن اشعار واردر انی اشعار اولمدیغی تقدیرجه کندی قتنده
مرضی ایدیکن تصریح یوقدر (وحلیمی اکرچه کیم اهل سنتدندر اما ملائکه یی انبیا علیهم السلام
اوزره تفضیلده معتزله یه موافقت ایلمشدر بیهقینك اندن نقل ایتدیکی افضلیت ملائکه قولنه

موافقدر ظن اولنور که بو سوزی اول قولنه مبنی قیلمش اوله (اما امام فخر رازی وامام نسفی ذکر ایتدکلری اجماع قصه سی اعتماده صالح دکلدر زیرا امام فخر رازی تفسیرینک بعض نسخه لرنده * لکنا اجمعنا * یرینه * لکنا بینا * واقع اولمشدر بو تقدیرجه تمام مخالف اولور با وجود که اجمعنا عبارتی اجماع امتده صریح دکلدر زیرا بو مقوله عباره خصمین مناظرینک اجماعنده استعمال اولنور بلکه تصریح اولنسه دخی منع اولنوردی زیرا سبکی رحمة الله علیه (لیکون للعالمین نذیرا) قول شریفنده بیورمشدر که جمیع مفسرین بونک تفسیرنده (للجن والانس) دیمشلردر و بعضیلر (والملائکة) دیمشدر دیدی بو تقدیراوزره اجماع امته حمل ایتمکه مجال قالمز وجمیع مفسرین (للجن والانس) دیدیلر دیدکدنصکره بعضیلر (والملائکة) دیدیلر دیمکک معناسی (للجن والانس) معناسنده جمله سی متفقلردر اما بعضیلری والملائکة احتمالنی دخی ویرمشلردر دیمک اولور والحاصل فخر رازی ونسفی تفسیرلرنده واقع اولان اجماع حکایه سی علماء نقل طریقه سی اوستنه حجت قائم اوله مز بو مسئله یه لایق اولان هیچ برجانبه قطع دعواسی متضمن اولور وجه اوزره بحث ایتمیوب توقف ایتمکدر (بری دخی بودر که خواجهٔ کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری عالمره رحمت ارسال اولنمش ایدی نتکیم حق سبحانه وتعالی حضرتلری (وما ارسلناک الا رحمة للعالمین) دیو بیورمشدر وعالمینه رحمت اولمغی برقاج معنایه حمل ایتمشلردر سمرقندی رحمة الله علیه انس وجنه رحمت دیمکدر دیدی بعضیلر دخی جمیع خلقه رحمتدر مؤمنلره هدایت ایله رحمتدر ومنافقلره قتلدن امانله رحمتدر دیدیلر (ابن عباس رضی الله تعالی عنهما بر وفاجره رحمتدر دیدی زیرا هر پیغمبر تکذیب اولندیغی زمانده حق تعالی حضرتلری تکذیب ایدنلری هلاک ایلر ایدی محمد صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی تکذیب ایدنلر موته یاخود قیامته تأخیر اولنمشلردر اما تصدیق ایدنلره هم دنیاده رحمتدر هم آخرتده رحمتدر ذات شریفی بر رحمتدر که مؤمنه وکافره عام اولور نتکیم حق جل وعلا حضرتلری کلام قدیمنده (وما کان الله لیعذبهم وانت فیهم) بیورمشدر یعنی حق تعالی حضرتلری انلره عذاب ایلمز سن آنلرک ارالرنده ایکن دیمک اولور مادامکه جسد شریفی بو ارضده متصلدر حق تبارک وتعالی حضرتلری انک حرمتنه خلقدن عذاب دنیویه یی رفع ایتمشدر امم سالفه یه اولان کبی بونلره عذاب نازل اولمز (دارمی وبیهقی روایتلرنده ابن عباس رضی الله عنهمادن مرویدر که * انما انا رحمة مهداة * دیو بیورمشلردر ان شاء الله تعالی مقصد سادسده زیاده تفصیلی کلسه کرکدر (بری دخی بودر که حق تعالی حضرتلری قرآن عظیمده سائر پیغمبرلره علیهم السلام آدلو آدیله خطاب ایدوب (یا آدم یا نوح یا زکریا یا یحیی یا موسی یا عیسی) دیو بیورمشدر اما فخر کائنات علیه اکمل التحیات افندیمز حضرتلرینه (یا ایها الرسول یا ایها النبی یا ایها المزمل یا ایها المدثر) دیو خطاب ایتمشدر بو مرتبه غایت تعظیمدر (بری دخی بودر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه اسمی ایله ندا قیلمق امته حرام قلنمش ایدی قرآن عظیمده (لا تجعلوا دعاء الرسول بینکم کدعاء بعضکم بعضا) دیو بیورلمشدر معناسی فخر عالم حضرتلرینه ندایی بعضکز بعضکزه اسمی ایله ورفع صوت ایله ایتدیکی نداکبی وحجره لر طشره سندن ایتدیکی نداکبی ایلمک بلکه یا رسول الله یا نبی الله دیو وقار وتواضع ایله وآلچق صوتله ندا ایدک دیمک اولور (بعضیلر ایتدیلر معناسی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری سزه دعا ایتدکده یعنی سزی یاننه چاغردقده انک دعاسنی بری بریکزه ایتدیککز دعایه قیاس ایتمک یعنی بر بریکزی چاغردیغی زمانده اعراض ایدوب وارمق یاخود اشتغالکه اورمق که واقع اولور زنهار فخر عالم حضرتلرینک دعاسنده بویله ایلمک دیمکدر دیدیلر (بری دخی بودر که اکا جهرله سویلمک امته حرام ایدی نتکیم حق جل وعلا حضرتلری

(لا ترفعوا اصواتکم فوق صوت النبی ولا تجهروا له بالقول کجهر بعضکم لبعض ان تحبط اعمالکم وانتم لا تشعرون) دیو بیورمشدر بو آیت کریمه حکمنجه برکیمسه آوازنی رسول الله حضرتلرینک آوازندن یوقاری قالدرسه یاخود اکا خطاب ایتدکده امثالنه سویلرکبی قاتی قاتی سویلسه عملی باطل اولمق لازم کلور ایدی (ابن عباس رضی الله عنهمادن مرویدر که بو آیت کریمه نازل اولدیغی زمانده ابو بکر الصدیق رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه سویلمز ایدی الاشول کیزلو راز سویلیانلرکبی سویلرایدی دیمشدر وروایت اولنور که حضرت عمر رضی الله عنه دخی شویله یاب یاب سویلر اولدیکه فخر کائنات حضرتلری تا استفهام ایتمینجه کلامنی اکلیه مز ایدی (وثابت بن قیس رضی الله عنه قاتی قاتی سویلیجی کیمسه ایدی قولاغی دخی برمقدار آغر ایدی بو آیت کریمه نازل اولدیغی زمانده فخر عالم حضرتلرینک یانندن کندی کورنمز اولدی فخر عالم حضرتلری یوقلدوب بولدردی دعوت ایلدی ثابت کلیجک ایتدی یا رسول الله سکا بو آیت نازل اولدی بن ایسه برقاتی قاتی سویلیجی کشی یم حاصلی قورقرمکه عملم باطل اوله دیدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری تسلیه ایدوب یا ثابت سن اول مرتبه ده دکلسین سن خیر ایله معیشت ایلرسین وخیر ایله وفات ایلرسین وتحقیقا سن اهل جنتدنسین دیو بیوردی انس بن مالک رضی الله عنه ایدر خواجهٔ عالم علیه الصلاة والسلام افندیمز حضرتلرینک بویله بیورمسی ایله شویله اولدقکه ثابته نظر ایدردک اهل جنتدن برکشی ایدی قارشومزده کزر ایدی صکره دن یمامه ده مسیلمه جنکی اولدیغی زمانده مسلمانلر برمقدار قتال یرندن آیریلوب انهزام شکلن کوستردیلر ثابت رضی الله عنه بو حالی کوریجک ایلرو واروب کفار ایله قتال ایلدی آخر اوراده شهید اولدی دیو بیوردی قصه دن مقصود فخر عالم حضرتلرینک اهل جنتدنسین دیو تعیین بیوردقدنصکره ثابته شهادت نصیب اولوب صدقی ظاهر اولدیغنی بیاندر (بری دخی بودر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری سعادتخانه سنده ایکن چیقنجه صبر ایتمیوب طشره دن ندا ایتمک حرام قلنمش ایدی نتکیم (ان الذین ینادونک من وراء الحجرات اکثرهم لا یعقلون ولو انهم صبروا حتی تخرج الیهم لکان خیرا لهم) بیورلدیغی اول معنادردر بویله ایدنلر ایچون (لا یعقلون) بیورلدیغی آنکیچوندر که مقتضای عقل حسن ادبدر رسول الله حضرتلرینک حرمت وحشمتن رعایت ایتمکدر بونلری ترک ایدیجک لا یعقل حیوانات قسمندن اولمق لازم کلور ادب مقتضاسی بودر که استعجال ایتمیوب صبر ایده لر فخر عالم حضرتلرینک حق تعظیمین رعایت ایلیه لر بویله ایدیجک کندیلره خیر اولور زیرا بونده ایکی حال واردر بری حفظ ادب بری تعظیم رسول الله صلی الله علیه وسلم بو ایکی خصلت ثنا وثوابی موجبه لردر (بری دخی بودر که حبیب الله ایدی محبت وخلت معنالری آنکیچون جمع اولنمش ایدی تحقیقی مقصد سابع اواخرنده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی (بری دخی بودر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک رسالتنه وحیاتنه وشهرینه وزماننه قسم قلنمشدر بو دخی مقصد سادسده بیان اولنسه کرکدر ان شاء الله تعالی (بری دخی بودر که فخر کائنات حضرتلرینه اسرافیل علیه السلام نازل اولمشدر آندن اول هیچ بر پیغمبره ایتمش دکل ایدی (امام طبرانی رحمة الله علیه ابن عمردن نقل ایتدیکی حدیث شریف موجبنجه حضرت رسالتپناه صلی الله علیه وسلم حضرتلری نبی عبد اولمغله نبی ملک اولمق بیننده تخییر اولنمق خبرین اسرافیل علیه السلام کتورمشدر نتکیم سابقا بیان اولنمش ایدی (بری دخی بودر که جمیع آدم اوغلانلرینک سیدیدر نتکیم امام مسلم روایتنده * انا سید ولد آدم یوم القیمة * بیورلمشدر ابو هریره رضی الله عنهدن بویله مرویدر (وترمذی نقلنده ابو سعیددن روایت اولنان بودر که * انا سید ولد آدم یوم القیمة ولا فخر وبیدی لواء الحمد

ولافخر * بیورلمشدر بو یله بیورمقدن مراد شریفی حق جل وعلا حضرتلرینك كندو بی بومرتبه فضل وسیادتله اكرامن خبرو یروب نعمتن اظهار ایتمك ایدی تا كیم امتك كندی به ایمانلری اكا كوره اوله ولافخر بیوردیغی بو بتشدیكیم رتبهٔ فضل وكرامت الله تعالی قبلندن و یرلدی آنك لطف واحسانیدر بن كندی قوتمله بولمدم ایمدی بن آنكله افتخار ایتمك مناسب دكلدر دیمك اولور دیدیلر (بری دخی بودركه كناهلرندن ماتقدم وماتأخر مغفرت اولنمش ایدی تكیم قرآن عظیمده (لیغفرلك الله ماتقـدم من ذنبك وماتأخر) دیو بیورلمشدر (شیخ عزالدین ابن عبد السلام ایدر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك خصایصندن بری بودركه حق سبحانه وتعالی حضرتلری اكا مغفرتی خبرین و یردی سائر انبیاعلیهم السلامدن برینه بوخبری و یردیكی نقـل اولنمامشدر بو كا دلالت ایدركه انلر موقف حشرده نفسی نفسی دیسه لر كركدر (ابن كثیر دخی بو آیتك تفسیرنده بو خصوصیتده اكا كیمسه مشارك اولمامشدر دیو بیورمشدر (ائمهٔ حدیثدن ابو یعلی وطبرانی و بیهقی رحمهم الله تعالی ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن روایت ایدرلركه *ان الله فضل محمدا علی اهل السماء وعلی الانبیاء * دیو بیورمشلر یعنی تحقیقا حق تعالی حضرتلری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرین كوكلرخلق اوزرینه وانبیـاعلیهم السلام اوزرینه مفضل قیلدی دیمكدر سؤال ایدوب اهل سمـا اوزرینه فضلی ندر دیدیلر ایتدی *قال لاهل السماء ومن یقل منهم انی اله من دونه فذلك نجزیه جهنم * یعنی حق تعالی حضرتلری اهل سما ایچون ایتدی آنلردن شول كیمسه كه بن تكریدن غیری بر تكری یم دیه بز اكا جهنمی جزا قیلارز دیمكدر انلر حقنده بو یله بیورلدی * وقال لمحمد انا فتحنـالك فتحا مبینا لیغفرلك الله ما تقدم من ذنبك وما تأخر فقد كتب له براءة * دیدی یعنی بو آیت كریمه حسبنجه كلمش وكله جك كناهن مغفرت ایدوب آنكیچون براءت یازدی دیمك اولور (یا پیغمبرلر اوزره فضلی ندر دیدیلر ایتدی *ان الله تعالی قال وما ارسلنا من رسول الا بلسـان قومه وقال لمحمد وما ارسلناك الا كافة للنـاس فارسله الی الانس والجن * دیدی حاصلی هر پیغمبری مخصوص كندی قومنه كوندردی خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرین مجموع انس وجنه مبعوث ایتدی دیمك اولور (بری دخی بودركه كندی شیطانن مسلمان ایتمشدر تكیم مسلم ابن مسعوددن و بزار ابن عباسدن بو یله روایت ایتمشلردر (بری دخی بودركه فخر عالم حضرتلری اوزرینه خطا جائز دكل ایدی تكیم ابن ابی هریره وماوردی وحجـازی بو یله بیورمشلردر و برقوم ایتدیلر نسیان دخی ایمز ایدی خطا ونسیـان اندن كلمك جائز دكل ایدی دیدیلر تكیم نووی مسلم شرحنده بو یله ذكر ایتمشدر اما خطا ونسیان صادر اولمدیغی من عند الله خبر و یردیكی نسنه لره كوره اولمق كركدر یوخسه بشریت مقتضاسنجه بونلر صـادر اولمق جائز ایدی تكیم صحیح بخاری ومسلمده عبدالله بن مسعوددن مرو یدركه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری *انما انا بشر انسی كما تنسون فاذا نسیت فذكرونی * دیو بیورمشدر (و ینه صحیحینده ام سلمه رضی الله عنهـادن مرو یدركه * انما انا بشر وانه یأتینی الخصم فلعل بعضهم یكون ابلغ من بعض فاحسب انه صـادق فاقضی له فمن قضیت له بحق مسلم فانما هی قطعة من النار فلیحملها او یذرها * دیو بیورمشدر و ینه صحیح مسلمده *انما انا بشر اذا امرتكم بشیء من دینكم فخذوه به واذا امرتكم بشیء من رأی فانمـا انا بشر * دیو بیوردقلری رافع بن خدیجه دن مرو یدر ذكر اولنان احادیث شریفه نك محصلی بودركه شول نسنه كه دینه متعلقدر انده خطا ونسیـان واقع اولمیه وشول نسنه كه سائر اموردندر انده جائز اوله (بری دخی بودركه انكله حق تعـالی حضرتلری اوزره قسم جائزدر سائر انبیا وملائكه واولیا ایله جائز دكلدر دیدیلر

مثلا * اللهم انی اسألك الجنـة بحق محمد * دیمك جائزدر اما بحق موسی یاخود بحق عیسی دیمك جائز دكلدر زیرا غیریلردن انك طبقه سنده كیمسه یوقدر بو كرامت اكا مخصوصدر دیدیلر (بری دخی بودركه كندیدن نصكره ازواج طاهراتنك نكاحی حرام قیلنمشدر حق تبارك وتعـالی حضرتلری (وازواجه امهاتهم) بیورمشدر یعنی ازواجی مؤمنلرك انالریدر دیمكدر اول رسول الله حضرتلرینه كرامةً حق تبارك وتعالی حضرتلری حرمت نكاحده انك ازواجنی انالر منزله سنده قیلمشدر (و بو حكم یعنی حرمت نكاح شول خاتونلركه فخر كائنـات صلی الله تعـالی علیه وسلم حضرتلری انتقال ایتدیكی زمانده منكوحه لری ایدی انلرده مقرردر دائما انلرك غیره حرام اولدقلرنده شبهه یوقدر اما شونلركه تخییر اولندقلری تقدیرجه دنیا اختیار ایدوب مفارقت ایتمش اولسه لر برقولده انلر غیره حلال ایدیكی مقرر اولور امام غزالی رحمة الله علیه بو قولی اختیار ایتمشدر (وامهات مؤمنینه نظر جائز اولمه ده ایكی وجه واردر اشهری بودركه جائز اولمیه وانلره انالق حكمی ثابت اولدیغی تحریم نكاحلرنده ووجوب طاعت واحترامlرنده در یوخسه خلونده ونفقه ده ومیراثده دكلدر حاصلی ازواج طاهرات خواجهٔ كائنات مؤمنلرك انالری اولمق نكاحلری حرام اولوب وانلره اعزاز واكرام واجب اولمق معناسنه در یوخسه بو یله دكلدركه كندی انالری كبی براوده تنها قالمق یاخود انلره نفقه و یرمك یامیراثلرین آلمق معناسنه اوله و بو خصوص همان ازواج طاهراته كوره در انلری تجاوز ایتمز یعنی فخر كائنات حضرتلرینك خاتونلری امهات مؤمنیندر دینلور اما قزلری اخوات مؤمنیندر دینلمز (بعض علمـا رحمهم الله امهات مؤمنینك نكاحلری غیره حرام اولدیغی آنكیچوندر كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری قبرنده حیات اوزره در دیدیلر بو اجلدن (ماوردی انلره عدت وفات واجب دكلدر دیو حكایه ایتمشدر وشول خاتونلركه رسول الله حضرتلری حیاتنده انلردن مفارقت ایتمشدر مستعیذه كبی واول برخاتون كیكه فخر كائنـات حضرتلری انك بدننده بر بیاض یركوروب اهلنه ارسال ایتمش ایدی بونلرده اوچ وجه بیورمشلردر (بری بودركه نكاحلری حرام اوله شافعی نص ایتدیكی وجه بودر وروضه ده بو وجهی تصحیح ایتمشدر زیرا آیت كریمه نك عمومی واردر (من بعده)دن مراد بعدیت موت دكلدر بعدیت نكاحدر (بروجه دخی بودركه حرام اولمیـه (اوچنجی وجه كه امام الحرمین ورافعی تصحیح ایتدكلریدر مدخول بها اولانی حرامدر دیمشلردر یعنی شول خاتونلركه مجـامعتلری واقع اوله انك غیره نكاحی من بعد حرام اولور دیدیلر زیرا روایت اولنمشدر كه اشعث بن قیس رضی الله عنه اول مستعیذه خاتونه حضرت عمر زماننده نكاح ایدیجك حضرت عمر رضی الله عنه اشعثی طاشلمق استدكده یا امیرالمؤمنین اول خاتون مدخول بها دكل ایدی دیو خبر و یردیلر فراغت ایتدی وشول جاریه كه انی تصرف ایتدكدنصكره مفـارقت ایتمشلر ایدی انده دخی اوچ وجه بیورمشلردر (بری مطلقـا حرام اولمق و بری جائز اولمق (اوچنجی وجه بو كه اكر فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری حال حیاتنده بیع ایتمش ایسه نكاحی جائز اولوب واكر موتله مفارقت ایتدی ایسه حرام اولمق (بری دخی بودركه ازواج طاهراتنك شخصلرین كورمك حرام ایدی دیدیلر یعنی تمام لباسلر یله ستر اولندقلرندنصكره بویلرینه واندامlرینه نظر حرام ایدی دیدیلر اما بو قولك صحتنده نظر واردر زیرا ابن حجر رحمة الله علیه ایدر بوكا دلیل یوقدر كه ازواج طاهرات اوزرینه كندی شخصلرین كوسترمك فرض اوله زیرا رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندنصكره انلر كیدرلر واوترورلر ایدی دخی مصلحت اقتضا ایتدكجه طشره چیقـارلر ایدی وصحابه انلردن حدیث شریف استمـاع ایدرلر ایدی شول حالده كه بدنلرندن بر یرآچق دكل ایدی اما كندی شخصلری ظاهر ایدی دیو بیوردی (بری دخی بودركه اولاد بناتی كندو یه نسبت اولنورلر ایدی

حضرت حسن رضی الله عنه ایچون * ان ابنی هذا سید * دیو یورمشدر مراد صلبی اوغلندن فرقی یوق ایدی نسبنده وشرفده اویله ایدی دیمکدر (بری دخی بودر که قیامت کوننده هر نسبت وسبب منقطع اولور الا رسول الله حضرتلرینك نسب وسببی منقطع اولماز ونسب دلالتیله سبب زوجیتله اولاندر دیدیلر بعضیلر دخی معناسی انك امتی اکا انتسابله قیامت کوننده منتفع اولورلر غیریلر بویله دکللر دیمکدر دیدیلر بوندن دخی مراد سائر انبیا علیهم السلام اول کون نفسی نفسی مقامنده در امتلرینه شفاعت مقامنده دکللردر دیمك اولور (بری دخی بودر که بنات کریمه‌سی اوزرینه تزوج ایتمك جائز دکل ایدی مسور بن مخرمه دن مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری منبر اوزرنده برکون ایتدی بنی هشام بن مغیره بندن اذن استدیلر که قزلرینی علی بن ابی طالبه ویره‌لر فخر عالم حضرتلری بویله بیوردقدنصکره اوچکره بن انلره اذن ویرمزم دیو بیوردی مکرکه علی بنم قزیمه طلاق ویروب انلرك قزلرین اله دیدی زیرا بنم قزم بندن بر پاره در اکا کراهت ویرن نسنه بکا کراهت ویرر واکا اذا ایلیان نسنه بکا اذا ایلردیو بیوردی حدیث شریفی شیخین اخراج ایدوب ترمذی تصحیح ایتمشدر (وینه مسوردن مرویدر که علی بن ابی طالب رضی الله عنه ابوجهلك قزین الماق استدی حضرت فاطمه رضی الله عنها اشیدیجك فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك خدمتنه کلوب ایتدی سنك قومك شویله دیرلر که سن قزلرکدن اوتوری کیمسه‌یه بیحضور اولوب انجنمزسك یعنی قزلریکی انجیدنلره طعنمزسك اشته علی بنم اوزریمه ابوجهلك قزین الیور دیدی اندن فخر کائنات علیه اکمل الصلوات افندیمز حضرتلری فاطمه بندن بر پاره در بن انی انجیدنلری کریه کوریرم والله رسول الله قزی ایله عدوالله قزی برکشینك یاننده جمع اولمزلر ابدا دیو بیوردی همان حضرت علی کرم الله وجهه فراغت ایتدی وابوجهلك ذکر اولنان قزینك آدی جویریه‌در رسول الله حضرتلرینه بیعت ایلیوب اسلامه کلمشدر اندن عتاب بن اسید رضی الله عنه تزوج ایتمشدر (ابوداود رحمة الله علیه ایتدی حضرت فاطمه اوزرینه تزوج ایتمکی حضرت علی‌یه حق تعالی حضرتلری حرام ایتدی زیرا (وما آتیکم الرسول فخذوه وما نهیکم عنه فانتهوا) بیوردی بو آیت کریمه‌نك مقتضاسی بودر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری شول نسنه‌دنکه نهی ایلیه اندن چکلمك کرك اکا اقدام ایتمك حرامدر (وحضرت فاطمه‌یی انجیدنلردن رسول الله حضرتلری انجنور ایدی وشك یوقدر که فخر عالم حضرتلرینی انجیتمك حرامدر پس حضرت فاطمه‌یی دخی انجیتمك حرام اولمق لازم کلور (بعضیلر بو مقامده استشکال ایدوب ایتدیلر خاتونلر اوزلرینی قسقانمق مقرردر فاطمه رضی الله عنها کندی ارینی نیجه قسقانور ایسه رسول الله حضرتلرینك خاتونلری دخی کندولری برندن اویله قسقانورلر ایدی یا نه خوش کندی قزینك خاطرین رعایت ایدر ایدی خاتونلرینك خاطرلرین رعایت ایتمز ایدی دیدیلر یعنی نه خوش کندیسی خاتونلرینك اوستنه تزوج ایدر ایدی فاطمه‌نك اوستنه تزوج ایتمکه اذن ویرمدی دیدیلر (جواب ویرمشلردر که اول زمانده فاطمه رضی الله عنهانك خاطری شکسته ایدی اناسی وقرقرنداشلری وفات ایتمشلر ایدی یاننه واروب حالی شویلشه‌جك کیمسه‌سی یوق ایدی فراق وغربت جاننه تأثیر ایتمش ایدی دخی زیاده بیحضور اولمسون دیو ترحم ایتدی اما کندی خاتونلرندن هر برینك قوم وقبیله‌سی وعشیرت واقرباسی وار ایدی انلر کندی قوملریله کوکللرین اکلرلر ایدی باوجود که انلر مفخر موجودات علیه افضل الصلوات حضرتلرینك حسن التفاتیله ولطف کرمی ایله انشراح صدر حاصل ایدرلر ایدی رسول الله حضرتلرینك اخلاق حمیده‌سی انلرده الم واضطراب قومز ایدی اندن هر نه صادر اولسه یانلرنده

معذور ایدی مقتضای بشریت اوزره خاطرلرینه فی الجمله انکسار کلسه‌ینه رسول الله حضرتلرینی کوردکلری کبی زائل اولور ایدی اصلی بو ایدی دیدیلر (بری دخی بودر که پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری نماز قیلدیغی محرابك صاغنه وصولنه اجتهاد ایتمك جائز دکلدر یعنی بر محرابده که رسول الله حضرتلری نماز قیلمش اوله انك قبله‌سی راست میدر یوخسه دخی صاغنه میدر یا صولنه میدر دیمك اصلا جائز دکلدر حتی برکیمسه محراب شریفلری وضع قدیم اوزره ایدیکن اعتراف ایتدکدنصکره بن اجتهاد ایدرم اندنصکره نماز قیلارم دیسه شیخ الاسلام ابن عراقی اول مقوله کیمسه‌نك ردته فتوی ویروب اول مرتددر دیمشدر اکر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری زماننده اولان حالی اوزره دکلدر تغییر اولنمشدر انکیچون اجتهاد ایلرم دیسه ردته حکم اولنماز اکرچه کیم بو تأویل صحیح اولمازایسه دخی دیمشلردر حاصلی صورت تأویلده بر نسنه سویلیجك ردته حکم اولنماز والامر نه اولوردیو بیورمشلردر (بری دخی بودر که برکیمسه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی واقعه‌سنده کورسه کرچك انی کورمشدر زیرا شیطان علیه اللعنه رسول الله حضرتلرینك صورتنه کیره‌مز بو بابده وارد اولان احادیث شریفه‌نك بعضی بونلردر که ذکر اولنور (امام مسلم روایتنده * من رآنی فی المنام فسیرانی فی الیقظة لا یتمثل الشیطان بی * دیو بیورمشلردر اسماعیلی روایتنده فسیرانی یرینه فقد رآنی واقع اولمشدر وینه مسلم نقلنده ابی قتاده دن * من رآنی فقد رأی الحق * روایت اولنمشدر وینه مسلم نقلنده جابردن * من رآنی فی المنام فقد رآنی انه لا ینبغی للشیطان ان یتشبه بی * وارد اولمشدر (امام بخاری ابی سعیددن روایت ایتدیکه * فان الشیطان لا یتکوننی * واقع اولمشدر یعنی لا یتکون کونی دیمکدر مضاف حذف اولنوب مضاف الیه فعله متصل قلنمشدر وینه بخاری قتنده ابی قتاده‌دن * لا یترائی * واقع اولمشدر یتعاطی وزنی اوزرینه معناسی * لا یستطیع ان یتمثل بی * دیمکدر والحاصل احادیث شریفه‌نك جمله‌سنده محصل معنی بودر که برکیمسه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرین واقعه‌ده کورسه کرچك آنی کورمشدر زیرا شیطان انك صورتنه کیرمز وکیرمکه قادر دکلدر حق سبحانه وتعالی حضرتلری شیطانه قدرت ویرمشدر که نه اصل صورتنه استرسه کیره اما رسول الله حضرتلرینك صورتنه کیرمکه قدرت ویرمشدر (وشویله معلوم اوله که بنی کورن کرچك بنی کورمشدر شیطان بنم صورتمه کیرمز دیمکك معناسی برجماعت قولی اوزره بویله در که بنی کندی صورتمده کورن دیمکدر یوخسه نه اصل صورتده اولورسه کورن دیمك دکلدر دیدیلر بونك حاصلی بودر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری فی الحقیقه نه صورتده ایسه شیطان اول صورته کیرمز دیمکدر یوخسه صورتلردن برینه کیروب واقعه‌ده برکیمسه‌یه کندویی پیغمبر کوسترمك جائزدر دیمکدر حتی بعضیلر ایتدیلر فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری قبض اولندیغی حینده نه صورت اوزره ایدی ایسه حتی مبارك صقاللرینك بیاضی که یکرمی قیل یوق ایدی تا بویله کورمك لازمدر دیدیلر (حماد بن زیددن مرویدر که ایدر ایدی ابن سیرین رحمة الله علیه قتنده برکیمسه کلوب پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینی واقعه‌ده کوردم دیسه نیجه کوردك بکا وصف ایله دیر ایدی اکر مخالف وصف ایلر ایسه سن پیغمبری کورمامشسین دیو بیورر ایدی بو نقلك سندی صحیحدر (وحاکم رحمة الله علیه عاصم بن کلیب طریقندن اخراج ایتمشدر که بابام بکا حکایه ایدوب ایتدی ابن عباس حضرتلرینه برکره فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرین واقعه‌ده کوردم دیدم ابن عباس رضی الله عنهما نیجه کوردك وصف ایله دیدی بن دخی حضرت حسن بن علی‌یه بکزر شکلده کوردم دیدم ابن عباس حضرتلری کرچك

کورمش سین دیدی دیو بیوردی زیرا حضرت حسن رضی الله عنه فخر عالم صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینه غایت بکزر ایدی و بو نقلك دخی سندی خو بدر ولکن ابن ابی عاصم ابی هریره
رضی الله عنهدن روایت ایتدیکی بوکا معارضدر که انك روایتنده رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرندن مرویدر که * من رآنی فی المنام فقد رآنی فانی اری فی کل صوره *
واقع اولمشدر معناسی بر کیمسه که بنی دوشنده کوره تحقیقا بنی کورمشدر زیرا تحقیقا
بن هر صورتده کورینورم دیمك اولور اما بونك سندنده ابن تؤمه داخلدر اول ضعیف
کیمسه‌در زیرا انده اختلاط عقل وار ایدی بو حدیث شریفی اندن استماع ایدن اختلاطندنصکره
استماع ایتمشدر دیدیلر (وقاضی ابو بکر بن العربی رحمة الله تعالی علیه ایدر حبیب اکرم
ورسول محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرین واقعه‌ده صفت معلومه سیله کورن کیمسه
حقیقتی اوزره کورمشدر وغیری صفتله کورن کیمسه مثالیله ادراك ایتمشدر زیرا صواب
بودر که ارض پیغمبرلرك جسدینی تغییر ایتمز ذات کریمه سنی ادراك حقیقیدر وصفاتنی ادراك
مثالنی ادراکدر * فسیرانی * بیوردیغنك معناسی کوردیکی نسننه نك تعبیری بنی کورسه کرك
دیمکدر زیرا حقدر وغیبدر دیمشدر حاصلی اول واقعه نك تعبیری بنم بنی کوره جکدر زیرا
انی کورمك حقدر وغیبدر دیدیکی واقعدر وهمان اول غیب عالمنده کورمکله قالماز ظاهرده
دخی کورسه کرکدر دیمك اولور ودخی ایتدی * فکانما رآنی * بیوردیغی تشبیهدر معناسی اکر بنی
اویانقلقده کورسه دوشده کوردیکنه مطابق بوله دیمکدر و بوذکر اولنانلر صورت معلومه سی
اوزره کورمکه نظردر اکر خلافی اوزره کورر ایسه اول مثالدر شویله که فخر عالم حضرتلرینی
کندویه اقبال ایدر کوره خیردر اکر عکسن کوره عکسی واقع اولور دیمشدر (قاضی عیاض
رحمة الله علیه ایتدی احتمالدر که فقد رآنی یاخود فقد رأی الحق بیورلمقدن مراد فخر کائنات
حضرتلرینی حال حیاتنده اولان صورت معروفه سی اوزره کورن کیمسه‌نك رؤیاسی حقدر غیری
صورتده کوره‌نك رؤیاسی تأویله محتاجدر دیمك اوله دیدی (امام نووی رحمة الله علیه ایتدی قاضینك
بو سوزی ضعیفدر بلکه صحیح بودر که انی کورن حقیقت اوزره کورر کرکسه صفت معروفه سی اوزره
اولسون کرك غیری اوزره اولسون دیدی (ابن حجر رحمة الله علیه دخی ایتدی قاضی کلامنده
نووی کلامنه مخالف نسنه یوقدر بلکه ظاهر قولی بودر که کورن کیمسه‌لر ایکی حالده دخی کوردکلری
حقیقت اوزره‌در لکن حالهٔ اولاده یعنی صفت معروفه سی اوزره کورمه‌ده تعبیره
احتیاج یوقدر حالهٔ ثانیه‌ده احتیاج واردر دیمکدر بعضیلر حدیث شریفك معناسی صورت
حقیقیه‌سی ایله کورن کورمشدر دیمك اولور دیدیلر اما بوندن لازم کلور که غیری صورتده کوره نك
رؤیاسی اضغاث احلامدن اوله بو خود معلومدر که واقعه‌ده چوق اولور که دنیاده اولدیغی صفتد
مغایر صفت اوزره کوریلور بو تقدیرجه شیطان علیه اللعنه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك صورتنه کیرمك اسلوبنده بعض تلبیسه قادر اولمق لازم کلور * فان الشیطان
لا یتمثل بی * قول شریفنك عمومنه معارض اولور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك جناب شریفنه لایق اولان بودر که بو مرتبه‌لردن دخی تنزیه اولنه ایمدی صحیح
بودر که حدیث شریفك تأویلنده بویله دینله که واقعه ده اول حضرت هر حالت اوزره که
کورینور اصلا شیطانك انده مدخلی یوقدر اول رؤیت حقدر باطل دکلدر حق تعالی حضرتلری
قبلندن اضغاث احلامدن دکلدر (قاضی ابو بکر بن الطیب وغیریلر بویله دیمشلردر و بو قولی
فخر کائنات علیه افضل الصلوات حضرتلرینك * فقد رأی الحق * دیدیکی مؤید اولور
(امام قرطبی بوکا اشارت ایتمشدر (وابن بطال رحمة الله علیه حدیث شریفده واقع اولان

فسبرانی

* فسیرانی فی الیقظة * قول شریفنك معناسی اول رؤیانك صدقی وصحتی وحق اوزره ظهوریدر
یعنی تعبیر حسبیله نیه دلالت ایدر ایسه واقع اوله جقدر دیمکدر یوخسه بنی دوشنده کورن
آخرتده کورسه کرك دیمك دکلدر زیرا یوم قیامتده انی جمیع امتی کورسه کرکدر دوشنده کورن
وکورمیان دخی کورسه کرکدر دیو بیوردی (مازری رحمة الله علیه ایتدی اکر محفوظ اولان
* فکانما رآنی * لفظی ایسه معناسی ظاهردر یعنی تشبیهدر یقظه‌ده کورن کیبدر دیمك اولور
اکر * فسیرانی فی الیقظة * لفظی ایسه احتمالدر که مراد شریفی کندی زمانه‌سی خلقی اوله
حاصلی شویله دیمك اوله که بکا مهاجرت ایدوب بنی کورمیان امتمدن بر کیمسه که اولدیغی دیارده
بنی واقعه‌سنده کوره دلالت ایلر که اول کیمسه بنی یقظه‌ده کوره حاصلی بنی مشاهده قیلمق اکا نصیب
اولور دیمك اوله و بو معنایی حق جل وعلا حضرتلری کندویه وحی ایتمش اوله (قاضی عیاض
رحمة الله علیه جواب ویروب ایتدی احتمالدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
واقعه‌ده صفهٔ معلومه‌سی اوزره کورمك دار آخرتده کورن کیمسه‌نك تکریمنی موجب اوله ورؤیت
خاصه‌سن اقتضا ایلیه اکا قرب ومجاورته باعث اولوب شفاعتنه سبب اوله علو درجات ایله انواع
خصوصیاتی مفید اوله دیمشدر و بعید اولیه که حق تعالی حضرتلری بعض کنهکارلره قیامتده
برمدت خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی کوسترمیه دیو بیورمشدر حاصلی
بو مقدمات ابن بطالك آخرتده اول حضرتی جمیع امتی کورسه کرکدر فسیرانی قول شریفندن
مراد آخرتده کورمك معناسی دکلدر دیدیکنه جوابدر (وابن ابی جمره رحمة الله علیه معنای
آخره حمل ایدوب ایتدی صحابهٔ کرامدن ابن عباس یاخود غیری برکره رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینی واقعه‌سنده کوردی دخی او یانوب فکره واردی بو حدیث شریفی
ملاحظه‌یه بشلدی اندن قالقوب امهات مؤمنیندن برینك یاننه واردی غالبا واردیغی کندینك
خاله‌سی میمونه رضی الله عنها ایدی واقعه‌سینی اکا حکایت ایدیجك اولدخی پیغمبریمز علیه الصلاة
والسلام حضرتلرینك آینه‌سین چیقاروب ابن عباس حضرتلرینك الینه صوندی حضرت
ابن عباس نظر ایدیجك آینه‌ده خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك جمال شریفن
مشاهده ایدوب کندی صورتن کورمدی پس اول حضرت بنی دوشنده کورن یقظه‌ده کورسه
کرکدر دیو بیوردیغندن مراد بو قصه ایدی (وامام غزالی رحمة الله علیه ایتدی * فقد رآنی *
بیوردیغندن مراد جسمی و بدنمی کوردی دیمك دکلدر بلکه بر مثال کوردیکه اول مثال بنم
نفسمده اولان معنایی مشاهده‌یه آلتدر دیمك اولور دیدی فسیرانی بیوردیغنده دخی مراد بو معنادر
یوخسه جسمی کورر دیمك دکلدر دیدی بعده ایتدی آلت کاه حقیقیه اولور کاه خیالیه اولور نفس
دیدکاری اول مثالك غیریدر حاصلی بر کیمسه دوشنده فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینی
کورسه کوردیکی انك مثالیدر یوخسه شخصی وروحی دکلدر بونك مثلی واقعه‌ده باری تعالی
حضرتلرینی کورمکدر تحقیقا حق تعالی حضرتلرینك ذات پاکی صورتدن وشکلدن منزهدر
ولکن تعریفاتی اول کورینان مثال مخصوص واسطه‌سی ایله انسانه منتهی اولور واول مثال
تعریفده واسطه اولمقده آلت حق اولور تکری تعالی حضرتلرینی دوشمده کوردم دیان کیمسه ذاتنی
کوردم دیمك مراد ایدنمز بلکه بر مثال کوردمکه معرفتنه واسطه اولدی دیمك مراد ایدینور
(وینه غزالی رحمة الله علیه بعض فتواسنده ایتدی بر کیمسه واقعه‌ده رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینی کورسه کوردیکی روضهٔ مدینه‌ده اولان شخصك حقیقتی دکلدر
بلکه صورت وشکلدن مقدس اولان روح پاکنك مثالیدردیدی (طیبی رحمة الله علیه دخی ایدر
معناسی بر کیمسه بنی واقعه‌ده کورسه نه صفت اوزرینه اولور ایسه مشاهده قیلسه اول کیمسه شاد

اولسون و بيلسونكه رؤياى حق كورمشدر يعنى اول كوريش حقدر باطل دكل ديمكدر فقد
رأنى ديديكى بنى بر كوريش كورديكه اندن اوته برشئ يوق ديمكدر زيرا شرط ايله جزا متحد اولديغى
غايت كماله دلالت ايلر ديمشدر و بالجمله جوابلرك حاصلى حديث شريف تشبيه اوزره مبنى اولمقدر
* فكانما رأنى فى اليقظة * بيورديغى بوكا دلالت ايلر ايكنجى جواب يقظه ده وتأ يلنى بطريق
الحقيقة كورسه كرك ديمكدر اوچنجى جواب زمانه سى خلفندن كنديني كورميوب ايمان كتورنلره
مخصوص ديمكدر دردنجى جواب فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك آيينه سنده
كورمك معناسيدر اما ابن حجر رحمة الله عليه بو محمل قتى بعيد نسنه دردير بيوردى (بشنجى جواب
قيامت كوننده اول حضرتى واقعه ده كورميانلر كوريشندن كورنلرك كوروشى مزيد خصو صيت
اوزره اولمقدر (اما صواب اول جوابدركه سابقا فخر كائنات حضرتلرينى هر حالت اوزره كورمك
باطل دكلدر بلكه حقدر حق تعالى حضرتلرى قبلندندر ديمنلش ايدى حاصل كلام بودركه
فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى صور معلومه سندن بر صورت اوزره كورن
حقيقت اوزره كوريش كورمشدر اصل كورمك اودركه او يله كوريله اما كاه اولوركه
مخالف كوريلور بو تقديرجه رؤيا كورن كيمسه نك حالنه متعلق اولور بعض علما بيورمشدركه
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينى پيرشكلنده كورمك غايت صلحه دلالت ايلر
و يكيت شكلنده كورمك غايت جنكه دلالت ايلر وابو سعيد احمد بن محمد رحمة الله عليه ايتدى كوزل
صورت اوزره كورسه كورن كيمسه نك دينده حسن اولمغه دلالت واعضاسندن برينى نقصان
اوزره كورسه كورن كشينك دينده نقصان اولمغه دلالت ايلر ديدى حق سوز بو سوزدر نيجه كره
تجربه اولنوب بو يله بولنمشدر ديديلر بو تقديرجه رؤيانك عظيم نفعى اولور هر كشى كندى حالن
مشاهده ايلر نقصانى وارايسه تكميله سعى ايدر وحسن حالى واراسه زياده يه هوس ايدر وشكر
اوزره اولور والحاصل فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى بر آيينهٔ مجلا كيدركه
انده اصلا كدورت اولميه اكا نظر ايدن كيمسه كندى صورتن مشاهده قيله كوزل ايسه كوزل
كوره قبيح ايسه كندى قباحتن مشاهده ايليه واقعه ده مسموع اولان كلامى حقنده دخى
بو يله ديمشلردر مثلا بر كيمسه دوشنده فخر كائنات حضرتلرندن بر كلام اشتمش اولسه سنته تطبيق
ايليه اگر مطابق كلور ايسه حقدر اگر مخالف كلور ايسه اول خلل سامع جانبنده در ذات شريفن
كورمك حقدر ومخالفت ونقصان واقع اولور ايسه كورن كيمسه نك حاليدر والله اعلم (اما رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينى بعد الموت يقظه ده كورمك خصوصنده مؤلف رحمة الله
عليه كندى شيخندن روايت ايلر كه اصلا صحابهٔ كرامدن وصكره كلنلردن بر كيمسه دن بو خبر بزه
واصل اولمامشدر حضرت فاطمه رضى الله عنها فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرينك موتنه شو لقدر شدت حزن چكدى بكه حتى غم وغصه ايله التى آيدنصكره
كندى دخى وفات ايتدى واوى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك روضهٔ
منورهسى يانندهايدى اول حضرتى كورديكى اندن هر كز نقل اولنمادى ديو بيوردى اما بو حال
بعض صالحلرك كنديلرينه واقع اولديغى كتب معتبره نك بعضنده واقع اولمشدر بهجة النفوسده
ابن ابى جمره رحمة الله عليه ايدر سلف وخلفدن مرويدركه بر جماعت * من رأنى فى المنام فسيرانى
فى اليقظة * حديث شريفنه معتقد ايدى آخر فخر كائنات صلى الله عليه وسلم حضرتلرينى
واقعه ده كورديلر اندنصكره يقظه ده آشكاره كورديلر و بعض نسنه لر كه خاطرلرين مشوش
ايتمش ايدى آنلردن سؤال ايتديلر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى انلره شفا
حاصل اوله جق طريقلردن خبر و يردى آخر الامر بيورديغى كبى واقع اولدى بلا زياده ولا نقصان

ديو بيورمشدر دخى ديمشدركه بوكا منكر اولان كيمسه بوندن خالى دكلدركه اوليانك كرامتن
تصديق ايليه يا ايليه اگر تصديق ايلمز ايسه آنكله بحث قابل دكلدر ساقطدر زيرا دلائل
واضحه ايله سنت اثبات ايتديكى نسنه يى تكذيب ايتمش اولور اگر تصديق ايلر ايسه بو دخى اول
قبيلدندر زيرا اولياء الله عالم علويده وسفليده نيجه نسنه يى خرق عاده طريقى ايله مشاهده
قيلورلر انلرك كوزلرندن پرده يى كيدررلر اشيا منكشف اولور كشف طريقيله رسول الله صلى الله
عليه وسلم حضرتلرينى دخى مشاهده ايدرلر بو طريق ايله كلام شريفن دخى استماع ايدرلر
ابن منصور رحمة الله عليه بر رساله سنده يازمشدركه (شيخ ابو العباس قسطلانى بر كره روضهٔ مطهره يه
كيردى رسول الله حضرتلرى اكا * اخذ الله بيدك يا احمد * ديو بيورديلر يعنى يا احمد حق تعالى
حضرتلرى دستكيرك اوله ديمكدر وشيخ ابو السعوددن مرويدركه ايتدى بر زمانده صلحاء مصردن
شيخ ابو العباس وغيرى خدمتلرين زيارت ايدردم وقتا كه منقطع اولوب شغله باشلدم حق تعالى
حضرتلرى بكا دخى فتح ميسر ايلمدى پيغمبريمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرندن غيرى شيخم
قالمدى وهر نماز عقبنده مصافحه ايلردم ديو بيورمشلردر (و ينه شيخ ابو العباسدن مرويدركه
ايتدى بر كره فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك خدمت شريفنه داخل اولوب كوردم
طورمايوب اولياء الله ايچون ولايت منشورلرين كتابت ايلرلر انلر يانجه قرنداشم محمد ايچون دخى
بر منشور يازدى بن ايتدم يا رسول الله قرنداشمه يازديغكز كبى بكا ده بر بن يازمازميسز ديدم * اتريد
ان تكون قهارا * ديو بيوردى يعنى سن قهار اولمق مى استرسين ديدى قهار ديار انداس لغتيدر
حاصلى سن بونلرك مرتبه سين مى استرسك ديمك اولور بوندن فهم اولنديكه ابو العباسك براوزكه
مقامى وار ايمش ديديلر (حجة الاسلام غزالى رحمة الله عليه (المنقذ من الضلال آدلو كتابنده اولياء الله
ملكلرى وارواح انبيايى مشاهده ايدرلر وصوتلرين ايشيدرلر وانلر فوائد اخذ ايدرلر ديو بيورمشدر
(وشيخ سهروردى رحمة الله عليه عوارف المعارفنده عبد القادر كيلانى قدس سره العزيز
حضرتلرندن حكايت ايتمشدركه تا مفخر موجودات عليه اكمل الصلوات افنديمز حضرتلرى
بكا تزوج ايله ديمينجه بن تزوج ايتمدم ديو بيورمشلر (وسيد نور الدين الايجيدن دخى حكايت
اولنمشدركه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك روضهٔ مطهره سين زيارتده بر كره
سلام و يرديكى زمانده عليك السلام يا ولدى ديو رد سلام ايتمشلردر و بو خصوص بعض سادات
صحيح الانسابه دخى واقع اولديغى مشهور ومتعارفدر (بدر الدين حسن بن الاهدل رحمة الله عليه
رؤيت مسئله سنده بيورمشدركه بو خصوص اولياء كرامه واقع اولديغى متواتر اولمشدر بو كه علم
قويدر شك وشبهه قالمامشدر بر نسنه يه كه اولياء اللهك اخبارى تواتر ايليه انده شبهه قالماز لكن بو حال
بعضيلرينه وجد ومراقبه عالمنده واقع اولور كوزلرين يومارلر دخى مشاهده ايدرلر زيرا كنديلره
بر حال كلور كه اول عباره ايله ضبط اولنمغه قابل نسنه دكلدر بورؤيتده دخى مراتب تفاوت اوزره در
چوق اولور كه راويلرنده غلط واقع اولور روايت صحيحهٔ متصله كه معتمد عليه كيمسه لردن وارد
اوله قتى آز واقع اولور وغير معتمد كيمسه لردن كذب دخى جائزدر او يخوده وغيبت حسده
كوردكلرين يقظه ده كوردك صانمق جائزدر و بالجمله رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرينك موتندنصكره يقظه ده آنى باش كوزى ايله كورمك فاسد ايديكى اوائل عقول ايله
ادراك اولنور قسمندندر زيرا لازمكه بعد الموت قبر شريفندن چيقوب يوللرده كزه وخلق ايله
مصاحبت ايليه قبر شريفى جسد مطهرندن خالى قاله خلق مجرد خالى قبرى زيارت ايده لر هب بونلر
نامعقولدر عقل قبول ايده جك نسنه لر دكلدر (امام قرطبى دخى بونك فسادنه اشارت ايدوب ادنى
عقلى اولان بونى سو يلمز ديمشدر حاصلى باش كوزى ايله كورمك معناسنه علمادن كيمسه قائل دكلدر

زیرا عقله مخالف نسنه در اما صلحادن ارباب ریاضت ومجاهده کندی مراقبه‌لری عالمنده
قلب کوزی ایله مشاهده معناسنی کیمسه انکار ایلمز بو تقدیرجه فسیرانی فی الیقظة یورلدیغنك
معناسی بنم مشاهده‌می تصور ایلردخی نفسنی بنم یانمده حاضر اولمق منزله‌سنه تنزیل ایلر برحیثیتله که
آداب وسنتم دائره‌سندن چیقمازه منهاج شریعت وطریقتم اوزره سلوك ایلردیمك اولور شیخ ابو العباس
المرسی رحمة الله علیه *لو حجب عنی رسول الله صلی الله علیه وسلم طرفة عین ما عددت نفسی مسلما*
دیو بیوردیغی اول مرتبه‌لردندر دیدیلر معناسی اکر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
طرفة العین مقداری بندن مستور وغائب اوله‌ایدی وبن انی مشاهده قیلمایدم کندیمی مسلم عد
ایتمزایدم دیمکدر (اهذل رحمة الله علیه بو کلامی ابو العباسدن حکایت ایتدکدنصکره بونده
تجوز واردر بونك امثالی کلام مشایخ کرامدن واقع اولور شیخك مرادی اکر حجاب غفلت ونسیان ایله
محجوب ومستور اوله‌ایدی اندن قلبم برلحظه غافل اوله‌ایدی کندیمی مسلمان عد ایتمزایدم دیمکدر
یوخسه روح شخصیه‌سندن محجوب اولمق معناسی مراد دکلدر زیرا اول محالدر دیو بیوردی والله اعلم
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه مخصوص اولان فضائل وکراماتدن بری دخی
بودر که انك اسم شریفی ایله مسمی اولمق مبارك ومتیمندر دنیاده وآخرتده فوائد ومنافع کثیره‌سی
واردر انس رضی الله عنه فخر عالم حضرتلرندن روایت ایتمشدر که *یوقف عبدان بین یدی الله
فیأمر بهما الی الجنة فیقولان ربنا بما استأهلنا الجنة ولم نعمل عملا تجازینا به الجنة فیقول الله تعالی
ادخلا الجنة فانی آلیت علی نفسی ان لا یدخل النار من اسمه احمد ومحمد* دیو بیورمشلردر معناسی
بودر که قیامت کوننده حق تعالی حضرتلرینك قوللرندن ایکی قولی حضور شریفنه کتوروب
طوردورەلر اندن حق سبحانه وتعالی حضرتلری ایکیسی دخی جنته وارسونلر دیو امر ایلیه انلر
ایده‌لر یاربنا بزنه سبب ایله اهل جنت اولدق بزخود برعمل اشلمدك که انك مقابله‌سنده بزه جنتی عوض
ویره‌سن دیه‌لر اندن حق تعالی حضرتلری بیوره که وارك جنته زیرا بن یمین ایدوب نفسم اوزرینه
لازم قیلمشمکه اسمی احمد یا محمد اولان کیمسه‌لری جهنمه قویمیم انلر جهنمه کیرمیه‌لر دیمك
اولور دخی ابو نعیم روایتنده فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیورمشدر که *قال الله
تعالی وعزتی وجلالی لا عذبت احدا اسمی باسمك فی النار* یعنی حق تعالی حضرتلری فخر عالم
حضرتلرینه ایتدی عزتم وجلالم حقیچون بن کیمسه‌یه جهنمده عذاب ایتمزمکه اول سنك اسمك ایله
اسملنمش اوله دیدی ویوم آخرتده محل عذاب جهنم اولمغین نارده عذاب ایتمزم دیو بیورمشدر
یوخسه مرادی غیری یرده ایتمك جوازی دکلدر سبب مغفرت اسم شریف اولیجق اصلا عذاب
ایتمزم دیمك اولور وحق تعالی حضرتلرینك صدق وعده‌سنه بناء انلره عذاب اولنمامق مقرر
اولمغین لا عذبت دیو بیورلمشدر بو حدیث قدسی مقتضاسنجه رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینك اسماسندن هر اسم شریف ایله مسمی اولان عذاب آخرتدن معفودر
بفضل الله تعالی حضرت علی کرم الله وجهه بیورمشدر که هر بار که بر یرده سفره وضع اولنسه
دخی اول سفره‌یه محمد یا احمد اسملو بر کیمسه حاضر اولسه حق سبحانه وتعالی حضرتلری اول منزلی
هر کون ایکی کره تقدیس ایلردیمشدر (تقدیس پاکلك ایله یاد ایتمکدر بوندن دخی مراد اول منزل
اهلنه اعزاز واکرام ایلردیمکدر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك اسم شریفی ایله
مسمی اولمقده بو دکلو فضل وکرامت واردر اما کنیه‌لری ایله مکنی اولمغه اجازت یوقدر یعنی ابو القاسم
دیو کنیه قومق ممنوعدر کرکسه آدی محمد اولسون کرکسه اولماسون دیدیلر بعضیلر آدی محمد
اولوب کنیه‌سی ابو القاسم اولمق مکروهدر یوخسه محمد اسمی ایله جمع اولمیجق یالکز ابو القاسم
دیو کنیه قومق جائزدر دیدیلر بو قول اصح اولمق فهم اولنور دخی صحته اقرب اولان بودر که

ممنوع اولمق رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك زمان حیاتنده ایدی تا که
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه التباس لازم کلمیه یوخسه صکره‌دن جائز اولمشدر
دیدیلر وخصائص محمدیه صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك بری دخی بودر که حدیث
شریفنی قراءت ایدن کیمسه‌یه مستحبدر که غسل ایده وطیب استعمال ایده اول مجلسده کیمسه
رفع صوت ایلمیه زمان حیاتنده تکلم آدابن رعایت ایلمك نیجه واجب ایسه حدیث شریفی نقل
اولندقده شویله واجبدر زیرا کلام شریفنك رفعت شانی زمان حیاتیله بعد الموت متفاوت اولمز
بنه اول کلامدر ونقل ایدن کیمسه یوکسك یرده اوتورمق کرکدر (مطرفدن منقولدر که امام مالك
رحمة الله علیه حضرتلرینه بر کیمسه کلسه قپویه خدمتکار چیقوب حدیثمی استرسز یوخسه
مسائل می استرسز امام سؤال ایتدی دیرایدی اکر مسائل استرز دیرلر ایسه همان اکلنموب
طشره چیقارایدی اکر حدیث استرز دیرلر ایسه واروب مغسلنه کیروب غسل ایدرایدی وطیب
استعمال ایدرایدی یکی لباسلرین کیرایدی عمامه‌سی وطیلسانی ایله چیقوب بر کرسینك اوزرینه
اوتوررایدی خشوع وخضوع ایله حدیث شریف نقل ایدرایدی تا تمام ایدنجه مجلس شریفنده
عود یناردی واول کرسی‌یه حدیث شریف نقل ایتماسه چیقمازایدی سؤال ایدوب یا امامندن بویله
ایدرسز دیدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك حدیث شریفنه تعظیمی سورم
دیدی بعضیلر امام مالك بو اسلوبی سعید بن مسیب رضی الله عنهدن کوردی دیدیلر (قتاده ومالك
وبر جماعت آبدستسز حدیث شریف نقلی کرهدر دیدیلر حتی اعمش رحمة الله علیه آبدستی
اولماسه تیمم ایلرایدی سید کائنات حضرتلرینك جناب شریفنه بویله عزت ایتدکلری ایچون
حق تعالی حضرتلری ائمهٔ اسلامه بویله عزت واکرام ایلدی خلق عالم قیامته دکین انلره دخی تعظیم
ایدرلر رحمهم الله تعالی رحمة واسعة وحدیث شریفی قراءت ایدن کیمسه‌لر طشره‌دن آدم کلیجك
قالقمق مکروهدر زیرا غیری نسنه ایچون حدیث شریفی قطع ایتمك قلت ادب وقلت احترامدر
قالقمق خود بر بدعت نسنه‌در بدعتدن اوتوری قطع غایت قبیحدر سلف رحمهم الله حدیث شریف
اوزرنده کندیلره بر ضرر ده یتشسه حرکت ایتمزلرایدی برکون امام مالك حضرتلرینه واقع اولدیکه
حدیث شریف نقل ایدر ایکن لباسی اراسنه عقرب کیردی جسم شریفنه نیجه یرده زخم اوردی
امام رحمة الله علیه تمام ایتمینجه اصلا حالن اظهار وحرکت ایتمدی (بری دخی بودر که
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری ایله برلحظه اجتماع ایدن کیمسه‌یه صحبت ثابت
اولور یعنی برجزئی زمان خدمت شریفنه ملاقات ایدن کیمسه اصحاب کرامدن عد اولنور اما تابعین
صحابی ایله چوق زمان اجتماع ایتمك کرکدر که انلر بیننده صحبت ثابت اوله علماء اصول قتنده
اصح بودر زیرا فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك علو جنابی وعظم منصب
رسالتی ونور نبوتی بر مرتبه‌ده ایدیکه مجرد نظر شریفی متعلق اولمغله بر احمق اعرابی حکمت الهی ایله
سو یلمکه بشلرایدی (بری دخی بودر که فخر عالم حضرتلرینك جمیع اصحابی عدالت اوزره ایدی
ظواهر کتاب وسنت بوکا دلالت ایتمشدر سائرلراو یلرك عدالتلرندن بحث ایتمك جائزدر اما اصحاب
کرامك عدالتلرندن بحث جائز دکلدر حق تبارك وتعالی حضرتلری اول زمانده موجود اولان
اهل اسلامه خطاب ایدوب (وکذلك جعلناکم امة وسطا) دیو بیورمشدر ای عدولا دیو تفسیر
ایتمشلردر پس بو آیت کریمه مقتضاسنجه عدالتلری ثابتدر انلره یوردیلر ایسه کرچکدر اکا اتباع
لازمدر فخر کائنات حضرتلری *لا تسبوا اصحابی فوالذی نفسی بیده لو انفق احدکم مثل احد
ذهبا ما بلغ مد احدهم ولا نصیفه* دیو بیورمشدر یعنی بنم اصحابمه سب ایلمك اول حق سبحانه
وتعالی حضرتلری حقیچونکه بنم نفسم انك ید قدرتنده‌در اکر سزك بریکز احد طاغی قدر آلتون انفاق

ایلسه اصحابمدن برینك مدنه ونصیفنه یتشمز دیمکدر مد دیو بر چوك او چکدر (ونصیف دخی
براو چکدر حاصلی سز اولقدر آلتون ویرسکز اصحاب کرام برر او چك آریه دن یاخود بغدایدن صدقه
ویرسه لر سزك ثوابکز انلر ایله برابر اولماز جناب عزتده انلرك قبول طاعتی شویله دردیو قرب منزلتلرین
بیان ایتمکدر دخی * خیر الناس قرنی ثم الذین یلونهم * دیو بیورمشدر بو حدیث شریف موجبنجه
آدم اوغلانلرینك افضلی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك زماننده اولان
اهل اسلامدر انلردنصکره افضلی ایکنجی قرنده اولان اهل اسلامدر که انلره تابعین دیرلر والحاصل
آیات واحادیث کثیره ایله صحابهٔ کرامك عدالتلری ثابتدر هیچ بریسنه طعن ایتمك جائز دکلدر
کرکسه فتنه یه اوغرامش اولسونلر کرکسه اولماسونلر آنلره حسن ظن واجبدر فتنه یه اوغرایانلری
اجتهادلری حسبیله اوغرادیلر نفسلری هواسنه تابع اولمغله دکل ایدی واول حاللرینه نظر ایتمك
کرك که پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك امر شریفنه نیجه اطاعت وانقیاد اوزره
ایدیلر وبو لنه نقدر چالشدیلر وندکلو ممالك فتح ایتدیلر کتاب وسنتی خلقه نیجه تبلیغ ایتدیلر دخی ناسی
نیجه طریق حقه هدایت ایلدیلر صلوته وزکوته مداومتلری دخی فی سبیل الله غزالرده اولان شجاعتلری
دخی هر برینك لطف کرمی واخلاق حمیده سی نه مرتبه ایدی بونلری کورمك کرك دخی دنیا
جانبنه التفاتلری نقدر ایدی بونی ملاحظه ایتمك کرك هرکز انلردن صادر اولان فضائل وکرامات
امم سالفه نك بریندن صادر اولمامشدر دخی صکره کلنلردن برکیمسه انلرك مرتبه سنه واصل اولمق
یوقدر بو جمله سعادت انلره فخر کائنات حضرتلرینك مبارك نظرلرینك تأثیری برکاتی ایدی رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین انلرك بعضنك بعضنه نسبت شرف وکرامتنه متعلق کلام کلسه کرکدر ان شاء الله
تعالی (بری بودر که صلوة ایچنده اکا خطاب اولنوب السلام علیك ایها النبی دینلور غیره خطاب
اولنمق جائز دکلدر (بری دخی بودر که برکیمسه نماز ایچنده ایکن فخر کائنات حضرتلری انی دعوت
ایلسه نمازین قیوب اول حضرته وارمق واجب اولور ایدی سعید بن معلی حدیثی بوکا شاهددر که
بر زمانده نماز قیلور ایکن رسول الله حضرتلری سعیدی دعوت ایلدی اولدخی نمازین تمام ایدوب
اندنصکره واردی نیچون اکلندك دیو بیوردقده یا رسول الله نمازده ایدم دیدی فخر عالم افندمز ایتدی
الله تعالی حضرتلری بیورمدیمیکه (استجیبوا لله وللرسول اذا دعاکم لما یحییکم) پس بو آیت
کریمه حکمنجه دعوته اجابت فرض ایدی نماز ایچنده اولانی دخی دعوت ایتسه همان وارمق کرك
ایدی ترك اجابت ایله کشی عاصی اولور ایدی اما اول نماز نیجه اولور تکرار باشدن باشلمق می کرك یوخسه
بقیه سنی ادا ایتمك کرك دیو بحث ایتدیلر بعض علما رحمهم الله تعالی بقیه سن قیلمق کرك رسول الله
حضرتلرینه اجابت ایله نماز بوزلماز دیدیلر بعضیلر نماز بوزیلور باشدن قیلمق کرك اما بوزلماسیله
کیمسه یه نسنه لازم کلمز زیرا حق تعالی حضرتلرینك امری بونك اوزرینه درکه رسولی
دعوت ایتسه اجابت فرض اولور ایدی وارسون ینه صکره دن نمازین قیلسون دیدیلر
(بری دخی بودر که فخر کائنات حضرتلرینه افترا ایتمك غیره افترا ایتمك کبی دکلدر محدثیندن
برجماعت رسول الله حضرتلرینه افترا ایده نك ابدا روایتی مقبول اولماز دیمشلردر (امام عبد الرزاق
روایتنده سعید بن جبیردن مرویدر که برکیمسه فخر عالم حضرتلرینك اوزرینه افترا ایلدی
فخر عالم حضرتلری حضرت علی بی وحضرت زبیری ارسال ایدوب * فان ادرکتماه فاقتلاه *
دیو بیوردی یعنی امر ایتدیکه اکر یتشوب بولورلر ایسه قتل ایده لر انکیچون امام الحرمین کندی
باباسندن حکایه ایتمشدر که برکیمسه فخر کائنات علیه افضل الصلوات حضرتلرینك اوزرینه
قصدله کذب ایتسه کافر اولور لکن امامردن کیمسه بو سوزده اکا موافقت ایتمامشدر حق
بودر که کبیره دندر قتی قبیح فعلدر لکن کفر لازم کلمز مکر که حلال اعتقاد ایلیه دیدیلر (امام نووی

رحمه الله علیه ذکر اولنسان اقوالی اول حضرت اوزره کذب ایتمکدن زجر بغلبه وتغلیظه
حمل ایدوب مختار بودر که شروطی ایله توبه لرینك صحتنه قطع اولنه قواعد شرع اوزرینه
جاری اولان قول بودر علما خود کافردن مسلمان اوله نك صحت روایتنه اتفاق ایتمشلردر شهادت ایله
روایتك بومعناده فرقی یوقدر بعض علما بیوردیکه توبه سی قبول اولنماز دیانلرك سوزی شول
اصل کیمسه لره کوره اوله که یلان حدیث یاغلیوب فخر کائنات علیه اکمل التحیات افندیمز حضرتلرینه
اسناد ایده لر وخلق آنی کرچك حدیث صانوب ازبر ایلیه لر دخی کتابلره یازه لر بو مقوله کذب اولیجق
واقعا کناهی منفك اولماز بلکه ابدی بو بنده قالور زیرا بر کیمسه برسنت سنیه یی ترك ایتسه انك
کناهی وآنی اشلیانك کناهی قیامته دکین اول کیمسه نك اوزرینه در دیو بیورلمشدر بو تقدیرجه
حقیقت توبه مشکل اولور دیو بیوردی (بری دخی بودر که کناهك صغیر وکبیرندن عمد وسهوندن
معصوم ایدی سائر انبیا علیهم السلام دخی بویله ایدیلر (بری دخی جنون عارض اولمق جائز دکل ایدی
زیرا نقصدر واغماء طویل دخی جائز دکل ایدی شیخ ابو حامد رحمه الله علیه بویله ذکر ایتمشدر
وبلقینی دخی بوکا جزم ایتمشدر سائر انبیا علیهم السلام دخی بویله ایدیلر (سبکی رحمه الله علیه
اعمی اولمق دخی انبیایه جائز دکلدر زیرا نقصدر هیچ بر پیغمبر اعمی اولمامشدر حضرت شعیبك
ایکی کوزی یوق ایدی دیدکلری ثابت دکلدر وحضرت یعقوبك کوزینه پرده حاصل
اولمش ایدی صکره دن ینه زائل اولدی دیمشدر (امام فخر رازی رحمه الله تعالی حق جل وعلا
حضرتلرینك یعقوب علیه السلام حقنده (وابیضت عیناه من الحزن) قول شریفنده ایتدی
حضرت یعقوب (یا اسفی علی یوسف) دیدیکی زمانده اغلمق غلبه ایلدی اول حالتده کشینك
یاش ایله کوزی طولر اول کوز یاشنك بیاضندن کوز اغارمش کبی اولور (وابیضت عیناه من الحزن
بیورلدیغی اول اولمقدر بو قولك صحتنه دلیل بودر که من الحزن بیورلمشدر حزنك تأثیری بکا
غلبه سنده در یوخسه اعمی اولمقده دکلدر اکر وابیضت معناسن غلبهٔ بکایه حمل ایدر ایسك حزن ایله
تعلیل خوب اولور اکر عمایه یعنی کوزسزلکه حمل ایدر ایسك مناسب اولماز حاصلی بزم دیدیکمز اولیدر
دیو بیوردی اندنصکره ایتدی بو خصوصده علما اختلاف ایتمشلردر بعضیلر غلبه ایله اعمی
اولمش ایدی صکره دن حق تعالی حضرتلری ینه بصیر ایتدی دیدیلر دیو نقل ایلدی چوق
اغلمقدن غم وغصه دن ضعف بصر حاصل ایتمش ایدی فقط جزئی تشخیص ایدر ایدی حضرت
یوسفك کوملکن کتوروب دخی اوستنه آتوب حضرت یوسفك حیاتی خبرین کتوردکلری زمانده
کمال صفا وسرورندن وانشراح صدرندن حزنی کتدی قوت بصر کلدی اصلا کوزنده ضعف
ونقصان قالمدی دیدیلر (بری دخی بودر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه
برکیمسه حاشا سب ایلسه یاخود برنقصان ویره جك نسنه سویلسه قتلی واجب اولور علماء
شافعیه قتنده توبه ایلر ایسه قتل اولنماز (اما امام اعظم رحمه الله علیه قتنده اصلا عذری وتوبه سی
مقبول دکلدر البته قتل اولنمق لازمدر زیرا قتل اکا حدا واجب اولمشدر توبه ایله ساقط اولماز
نتکیم حد قذف توبه ایله ساقط دکلدر حق تعالی حضرتلرینه سب ایده نك توبه سی مقبولدر
زیرا بو حق اللهدر اما انبیا علیهم السلامدن برینه سب ایده نك توبه سی مقبول دکلدر زیرا
پیغمبر جنس بشردندر اکا عار لاحق اولمق قابلدر حق تعالی حضرتلری جمیع معایبدن منزهدر
پس انبیایه سب ایده نه قتلدن خلاص یوقدر اما سب ایدن اکر کافر ایسه مسلمان اولمغله خلاص
اولور (بری دخی بودر که احکام شرعیه دن دیلدیکی حکمی دیلدیکی کیمسه یه مخصوص قیلور ایدی
نتکیم خزیمه نك شهادتنی ایکی کیمسه نك شهادتی برینه طوتمش ایدی (ابو داود رحمه الله علیه
عماره بن خزیمه بن ثابتدن اولدخی کندی عمندنکه اصحاب رسولدن ایدی شویله روایت

ایتمشدرکه خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری براعرابیدن برآت آلمش ایدی اعرابی
فخر عالم حضرتلرینك آردینه دوشوب اقچه‌سن آلمغه کیدر ایدی رسول الله حضرتلری سرعتله
ایلرو کیدر ایدی اعرابی کریده اکلندی خلق باشنه اوشدیلر آتی بازارلشمغه باشلادیلر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك صاتون آلدیغن بلمزلر ایدی اعرابی ایسه زیاده‌یه طمع
ایدوب آخره بیع ایتمك استدی وانلر پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك آلدیغی بهادن
زیاده ویرمشلر ایدی آخر قصه‌دن خبردار اولوب مشتریلر چکلدیلر اعرابی دخی فخر عالم
حضرتلرینه بیع ایتدیکن انکار ایلیوب سکا صاتدیغمه شاهد کتوردیدی خلق اعرابی‌یی ملامته
باشلدیلر پیغمبر یلانمی سویلرسن صاتمشسك دیدیلر بو اثناده خزیمه رضی الله عنه چیقوب کلدی
نزاعی ایشتدی همان ایتدی بن شهادت ایدرمکه سن بو آتی رسول اللهه صاتدك دیدی
ابوداودك بو حدیثنده مذکوردرکه فخر کائنات حضرتلری خزیمه‌نك شهادتن ایکی کشینك
شهادتی برینه طوتدی دیدیلر صحیح بخاریده دخی زید بن ثابت حدیثنده بو عباره ایله واقع اولمشدر
*فوجدتها مع خزیمة الذی جعل رسول الله شهادته بشهادتین *حاصلی فخر عالم حضرتلری
شهادتنی ایکی شهادت برینه طوتدیغی بو عبارده صریحدر وام عطیه‌یه نیاحت خصوصنده
رخصت ویردیکی دخی بو بابدندر امام مسلم رحمة الله علیه ام عطیه‌دن روایت ایتمشدرکه خاتونلر
حقنده (یبایعنك علی ان لایشرکن بالله شیئا ولایعصینك فی معروف) آیت کریمه‌سی نازل اولدی
ونیاحه یعنی میت اوزرینه صاغو ایتمك دخی آیت کریمه مقتضاسنجه ترکی لازم اولنلردن ایدی
بن ایتدم یارسول الله* الا آل فلان فانهم اسعدونی فی الجاهلیة فلابدلی من ان اسعدهم *دیدم
یعنی یارسول الله نیاحه ایچون آل فلان حقنده بکا رخصت ویر زیرا آنلر جاهلیتده بکا نیاحتده
معاونت ایتمشلر ایدی شمدی بنده انلره معاونت ایتمك لازمدر دیمك اولور اندن فخر کائنات
الا آل فلان دیو بیوردی یعنی مخصوص برطائفه ایچون رخصت ویردی دیمکدر (امام نووی
رحمة الله علیه بو کلام ام عطیه‌یه خاصة مز بور قوم ایچون رخصته محمولدر وشارع دیلدیکی نسنه‌یی
عمومدن تخصیص ایتمك واردر دیو بیوردی واسما بنت عمیسه ترك احداد ایچون رخصت
بیوردیغی دخی بو بابدندر احدادك معناسی اری وفات ایدن واری طلاق ویرن خاتونلر عدتلری
ایچنده زینتی ترك ایتمکدر یعنی کینوب طونانمق وحنا یقمق وسرمه چکمك ضرورت اولمایجه مسك
وعنبر وسائر خوشبوی نسنه‌لر کتورمك وسورنمك جائز دکلدر عدت چیقنجه‌یه دك بو ذکر اولنان
نسنه‌لردن صاقنمق لازمدر اما جعفر بن ابی طالب شهید اولدقده خاتونی اسما بنت عمیسه فخر کائنات
علیه اکمل التحیات افندیمز حضرتلری* تسلبی ثلاثا ثم اصنعی ماشئت * دیو بیوردی یعنی
اوچ کون ماتم لباسین کی دخی اندنصکره نه استرسك ایله دیدی (وابی بردة بن نیارك اضحیه‌سی دخی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك تخصیصی بابندندر براء بن عازب رضی الله
عنهدن مرویدرکه فخر عالم حضرتلری یوم نحرده بزه خطبه بیوروب *من صلی صلوتنا ونسك
نسکنا فقد اصاب السنة ومن نسك قبل الصلوة فتلك شاة لحم* بیوردی حاصلی برکیمسه‌که
بیرامیمز نمازینی قیلدی وقربانیمز کسدی اول کشی سنته یتشدی یعنی یرینه کتوردی وبرکیمسه‌که
قربانی بیرام نمازندن اول کسدی اول قربان دکلدر ات قیوندر دیمك اولور اندن ابو برده
بو سوزی اشیدیجك یرندن طوردی یارسول الله بن نمازه چیقمدین قربانمی کسدم بو کون یمك ایچمك
کونی ایدیکن بیلور ایدم استعجال ایدوب بویله ایتدم کندم یوب واهلمه وقومشیلریمه اطعام
ایتدیردم دیدی خواجهٔ کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری *تلك شاة لحم* دیو
بیوردی یعنی قربان یرینه کچمز اول ایتدیکك ات قیونیدر دیدی اندن ابو برده ایتدی *عندی عناق

جذعة هی خیر من شاتی لحم فهل تجزی عنی* یعنی بنم یانمده بردیشی اوغلاق واردرکه ایکی قیوندن
یکدر اول اوغلاق بندن اضحیه‌یی قضا ایلرمی دیمکدر تجزی تقضی کبیدر وزنا ومعنی دیدیلر ابو برده
رضی الله عنه بو بله دیجك فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * نعم ولن تجزی
عن احد بعدك *دیو بیوردی سندن اضحیه یرینه کچر اما سندنصکره برکیمسه‌دن کچمز دیمك
اولور حاصلی کچی قسمندن اضحیه جائز دکل ایکن جوازی ابو برده‌یه مخصوص قلندی بیهقی
روایتنده عقبة بن عامردن دخی اوغلاق اضحیه‌سی مقبول اولمشدر دیو وارد اولمشدر ابو برده‌یه
مخصوص دکلدر دیو علماء حدیث بعض کلام ایتمشلردر وابو برده حدیثنك مخرجی اصحدر اکرچه کیم
عقبه حدیثی دخی بیهقی قتنده مخرج صحیحدندر دیدیلر (و برجماعت قولنده وارد اولان حدیث
مرسلده براهل قرآن کیمسه‌یه برخاتون الیویروب قرآن عظیمدن برسوره‌یی مهر یرینه اعتبار ایتدیکی
دخی بو تخصیص بابندندر ابو النعمان الازدیدن مرویدرکه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری برخاتونی قرآندن برسوره اوزره برکیمسه‌یه تزویج ایتدی *لایکون لاحد بعدك مهرا*
دیمشدر یعنی سندنصکره کیمسه‌یه مهر اولمز دیمکدر (وخصائص محمدیه‌دن بری دخی بودرکه
محموم اولدیغی زمانده اجری مضاعف اولمق ایچون ایکی کشی حماسی قدر حمی عارض اولور ایدی
(بری دخی بودرکه بیهقی روایتنده حبیب اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری خسته ایکن حالن صورمغه اوچ کون جبریل علیه السلام ارسال اولنمش ایدی
(بری دخی بودرکه اوچ کون خلق بلوك بلوك اوزرینه نماز قیلدیلر امامسز ودعای جنازه‌سز
واوچ کون دفن ایتمدیلر دخی قبر شریفنك ایچنه قطیفه دوشه‌دیلر اوچ کون دفن اولنمامق وقبر
ایچنه قطیفه دوشه‌مك اکا مخصوص ایدی غیریلره جائز دکلدر نتکیم اشاغیده تفصیلی کلسه
کرکدر ان شاء الله تعالی (بری دخی بودرکه جسد شریفی هرکز چورمز انبیا علیهم السلام
هب بو بله در ابوداود روایتنده *الارض لاتأکل اجساد الانبیاء* بیورلمشدر ارض پیغمبرلرك
جسدلرین یمزدیمکدر (بری دخی بودرکه اندن میراث الینمزایدی سائر انبیانك دخی مال‌لری وارثلرینه
دکزایدی بونك وجهنده بعضیلر ملکی اوزره باقیدر انکیچون میراث اولمازدیدیلر بعضیلر دخی
صدقه اولور انکیچون میراث اولمازدیدیلر (امام نووی رحمة الله علیه زیاده روضه‌ده ایتدی صواب
بودرکه ملکی زائل اولوب مسلمانلره صدقه اولدیغنه جزم اولنه دیدی بو تقدیرجه فخر عالم حضرتلری
جمیع مالن فقرایه وصیت ایتمك جائز ایدی اما غیریلره ثلثدن ارتق جائز دکلدر سائر انبیا علیهم السلامك
دخی مال‌لری میراث اولمدیغنه دلیل بودرکه پیغمبریمز علیه السلام حضرتلری نسائی روایتنده
انا معاشر الانبیاء لانورث دیو بیورمشدر بونك مقتضاسی بودرکه جمیع انبیا علیهم السلامك
مال‌لری کیمسه‌یه میراث اولمیه بو تقدیر اوزره قرآن عظیمده (وورث سلیمان داود) بیورلدیغندن
دخی (رب هب لی من لدنك ولیا یرثنی) بیورلدیغندنکه ظاهرلرندن انبیانك مال‌لری میراث اولمق
آکلنور بو بله جواب ویریله که آیت کریمه‌لرده واقع اولان ارثدن مراد علم ونبوت ارثیدر یوخسه
مال وملك ارثی دکلدر دنیله (بری دخی بودرکه قبر شریفنده حیات اوزره‌در سائر انبیا علیهم السلام
دخی بو بله‌در لر بعضیلر قولنجه قبرنده اذان واقامت ایله نماز قیلارلر ابن زباله وابن نجار رحمة الله علیهما
حکایت ایتمشلردرکه ایام حره‌ده که حجاج بن یوسفك مدینه‌یه وارديغی فتنه زمانیدر اوچ کون
مدینه‌ده اذان ترك اولندی خلق شهردن طشره چیقمشلر ایدی سعید بن مسیب رضی الله عنه
مسجد رسول الله صلی الله علیه وسلمده ایدی اول ایتدی بکا وحشت کلدی دخی قبر شریف
یاننه واردم او بله زمانی اولدیغی کبی قبر شریفده اذان اوقوندی اندن او بله نمازین قیلدم
اندنصکره اوچ کیجه تمام اولنجه هر نماز وقتنده قبر شریفده اذان اوقنوب اقامت اولندی صکره‌دن

خلق شهره كلوب مؤذنلر اذان اوقومغه باشلدیلر اذانلرین اشتدم قبر شریفدن اشتدیكم كبی
دیو بیوردی مراد شریفی بی شك وشبهه مؤذنلرك اذانی نیجه اشیدیلور ایسه او یله اشیدیلور ایدی
دیمكدر بو دخی ثابتدر كه انبیا حج ایدرلر ولبیك دیرلر (اكر سؤال اولنوب نیجه حج ایدرلر ونیجه
لبیك دیرلر انلر خود میتلردر دار آخرت دار تكلیف دكلدر پس صلات وحجك اصلی ندر دینلور ایسه
جواب بودر كه انلر شهدا كبیدر بلكه دخی افضلدر شهدا خود حق تعالی حضرتلری قتنده
حیاتده درلر ورزقلری ویریلور ایمدی حج ایتمك ونماز قیلمق بعید اولماز یاخود شو یله دینلور عالم
برزخده كه موتلری كوننددن روز قیامته وارنجه اولان زماندر او زمانده انلره كثرت عمل وزیادهٔ اجر
وثواب ایچون دنیا حكمی ویریله وآخرتده منقطع اولان تكلیفدر عمل دكلدر جائزدر كه عمل تلذذ
طریقیله حاصل اوله تكلیف طریقیله اولمیه انكیچوندر كه قرآن اوقورلر وتسبیح ایدرلر
وفخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك شفاعت زمانده سجده یه واردیغی دخی
بو قسمدندر (اكر سؤال اولنوب نیجه انلره حیات اثبات اولنور كه قرآن عظیم فخر عالم حضرتلرینك
موتنه ناطقدر (انك میت وانهم میتون) بیورلمشدر دخی حدیث شریفده *انی مقبوض* وارد
اولمشدر بونلر دلیلدر كه فخر كائنات حضرتلری میتدر وروح شریفی قبض اولنمشدر وحضرت
صدیق رضی الله عنه دخی *ان محمدا قد مات* دیمشدر اهل اسلام دخی فخر عالم حضرتلرینه
میت اطلاقنه اجماع ایتمشلردر بو جمله دنصكره حیدر دیمك نیجه راست كلور دینلور ایسه (شیخ
تقی الدین سبكی رحمة الله علیه جواب ویروب بیورمشدر كه اول موت مستمر دكل ایدی اكرچه
وفات ایتدیلر اما صكره دن ینه حیات ویرلدی انكیچوندر كه مخلفاتی وارثه انتقال ایتمدی حضرت
ابی بكر الصدیق رضی الله عنه فخر كائنات حضرتلرینك اهلنه وخدمه اندن نفقه ویرر ایدی
انتقال ملك ومال موت مستمر ایله مشروطدر یعنی همان اولوب كیدوب قیامته دك حیات
بولمیانلرك مال وملكی انتقال ایلر یوخسه بونلرك ایتمز وصكره كلان حیات حیات اخرویه در
شك یوقدر كه بو حیات سائر حیاتدن اتم واكلدر دخی روحه ثابتدر بلا اشكال بو دخی ثابتدر كه
انبیانك بدنلری چوریمز حدیث صحیحده سائر میتلرك روحلری بدنلرینه عودت ایتدیكی دخی ثابتدر
قنده قالدی شهدا وقنده قالدی انبیا علیهم السلام و بو مرتبه لرده شبهه یوقدر همان سوز بونده در كه
روح بدنه عودت ایتدكدنصكره دوام واستمرار اوزره بدنده طورورمی و بدن انكله دنیاده كی حالت
اوزره صاغ اولورمی یوخسه روح حق تعالی حضرتلرینك دیلدیكی یرده طوروب بدن روحسز
حیات بولورمی بو معنی بی روح صاغ اولمق حق سبحانه وتعالی حضرتلرینك قدرتندن بعید
دكلدر جائزدر كه بر حالت خلق ایلیه انكله بدندن بعض افعال صادر اوله عقل بو مرتبه یی تجویز
ایلر شو یله كه دلیل صحیح سمعی دخی وارد اوله اتباعی لازم اولور حال بو كه علمادن بر جماعت بو معنایی
ذكر ایتمشلردر موسی علیه السلام قبرنده نماز قیلدیغی بوكا شاهددر زیرا نماز صاغ بدن استر وابلدهٔ
اسرا ده انبیا علیهم السلامدن صادر اولان صفاتك مجموعی صفات اجسامدر بو حیات حیات
حقیقیه اولمدین بدن دنیاده كی كبی روح ایله اولمق لازم كلمز تا كه اكل وشربه محتاج اوله وسائر ضروریات
معاش نه ایسه انلری اقتضا ایلیه بلكه بر طور آخر اوزره اولور بو حیات مخصوصه نك بر حكمی
دخی اولور والحاصل انلره بو نوع حیات اثباتندن عقل امتناع ایلمز اما علم وسمع مقوله سی ادراكات
انلره وسائر میتلره ثابت ایدیكنده شك یوقدر (شیخ زین الدین المراغی حكایه ایدوب اما بو هر كشی یه
نصیب اولماز قتی آز بولنور دیمشدر (بری دخی بودر كه قبر شریفنده بر ملك طوروب امتنك
ایتدكلری صلواتی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه عرض ایلر (امام احمد
ونسائی وحاكم روایت ایتمشلردر اما حاكم بو عباره ایله تصحیح ایتمشدر *ان لله ملائكة سیاحین

فی الارض

فی الارض یبلغونی عن امتی السلام * دیو بیورمشلر یعنی تحقیقا حق تعالی حضرتلرینك
یر یوزنده سیاحت ایدر ملكلری واردر بكا امتمدن سلام یتشدیررلر دیمكدر واصبهانی روایتنده
عماره دن بو یله مرویدر كه *ان لله ملكا اعطاه سمع العباد كلهم فما من احد یصلی علی الا بلغنیها*
دیو بیورلمشدر معناسی تحقیقا حق تعالی حضرتلرینك بر ملكی واردر كه حق تعالی حضرتلری جمیع
قوللرك كلامنی اشتمكی اول ملكه اعطا ایتمشدر یعنی اكا بر قوت سامعه ویرمشدر كه هر كشی نه دیر ایسه
اول اشیدر پس بر كیمسه بكا صلوة ایلمز الا اول ملك انك صلاتنی بكا ابلاغ ایلر دیمكدر وامتنك
اعمالی دخی پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه عرض اولنور دخی انلر ایچون استغفار
ایلر (عبد الله بن المبارك رحمة الله تعالی علیه سعید بن مسیب حضرتلرندن روایت ایلر كه

* و یعرض علی النبی صلی الله علیه وسلم اعمال امته غدوة وعشیا فیعرفهم بسیماهم واعمالهم *
دیو بیوردی معناسی هیچ بر كون یوقدر كه صباحده واخشامده رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینه امتنك عمللری عرض اولنمیه فخر كائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
انلری سیمالری وعمللری ایله بیلور دیمكدر پس هر كشی یه واجبدر كه بو حالتی ملاحظه ایلیوب
اكا كوره عمل ایشلیه (بری دخی بودر كه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
منبر شریفی حوضنك اوستنده در بر روایتده منبری جنت ترعه لرندن بر ینك اوزرنده در ترعه دیو
اصلده شول باغچه یه دیرلر كه یوكسك یرده اوله دوز یرده اولیجق اكا روضه دیرلر علمادن بر كیمسه
بونك ظاهری اوزره اولدیغنه خلاف ایتمدی و بو حقدر محسوس وموجوددر زیرا قدرت الله صالحه در
انده هر كز عجز یوقدر هر نسنه یی كه مخبر صادق خبر ویره اكا ایمان واجبدر دیدیلر (بری دخی بودر كه
منبر ایله قبر شریفنك مابینی جنت روضه لرندن بر روضه در و بو كلام حقیقت اولمق ومجاز اولمق
احتمالی الدر اما حقیقت اولماغك وجهی بودر كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
خبر ویرمشدر جائزدر كه اول مابین جنت یرندن بر قطعه اوله حجر الاسود جنت حجرندن بر قطعه
اولدیغی كبی بو دخی جنت طپراغندن بر قطعه اوله كذلك نیل وفرات ایرماقلری دخی جنتدندر
وهندستان میوه لری دخی حضرت آدمك جنتدن چیقاردیغی یپراقدندر حق تعالی حضرتلرینك
حكمتی مقتضاسنجه جنتك طاشندن وطپراغندن وصویندن ومیوه سندن دنیاده اولمق جائزدر
اما مجاز اولدیغی مسببك اسمنی سببه اطلاق طریقیله در اول موضع شریفده عبادت ایتمك
جنته كیرمه كه سبب اولمغین همان اورایه روضهٔ جنت دینلمش اوله ابن ابی جمره بو یله دیمشدر
بعضیلر اوراده عبادت ایتمكك مآلی عابدك جنته كیرمه سی اولدیغیچون روضهٔ جنت دینلدی
دیدكلری ابن ابی جمره نك دیدیكی سوزدر (و ینه بهجة النفوس آدلو كتابنده بر قول حكایت ایتمشدر كه
اول موضع بعینه جنته نقل اولنور دخی جنت باغچه لرندن بر باغچه اولور دیمشلر كندی ایدر اظهر
بودر كه ایكی قول مابینی جمع اولنوب دنیله كه اوراده عبادت سبب جنت اولمغله اول موضع بعینه
جنته نقل اولنمق ایكیسی دخی واقعدر ارالرنده منافات یوقدر دخی زیاده تفصیل مقصد اخیرده
كلسه كركدر ان شاء الله تعالی (بری دخی بودر كه پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك
قبری جمله دن اول شق اولنسه كركدر امام مسلم روایتنده *انا اول من تنشق عنه الارض* وارد
اولمشدر و نفخ صورده صعقه یتشنلرك یعنی عقلی كیدوب بیهوش اولنلرك اول افاقت بولانی خواجهٔ
عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اولسه كركدر نتكیم صحیح بخاریده ابو هریره رضی الله عنهدن
مرویدر كه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری *انا اول من یرفع رأسه بعد النفخة

فاذا انا بموسی اخذ بقائمة من قوائم العرش فلا ادری اقام قبلی ام جوزی بصعقة الطور * دیو
بیورمشدر یعنی بن صور چالندقدنصكره باشن قالدیرنلرك اولی اولسم كركدر ناكاه اول زمانده

موسی علیه السلامی عرش ایاقلرندن برینی طوتمش کورسم کرکدر اندن بلهمسم کرکدر که بندن اوّلمی قیام ایتدی یوخسه طورطغنده اکا واقع اولان صعقه ایله اکتفا اولوب نفخ صورده صعقه عارض اولمادیمی دیمك اولور دخی صراطی جمله دن اوّل کچسه کرکدر (امام بخاری ابوهریره دن بو یله روایت ایتمشدر دخی قبرندن قیام ایتدیکی زمانده یتمش بیك ملك اراسنده خروج ایتسه کرکدر نتکیم کعب الاحبار رضی الله عنهدن مرویدرکه * مامن فجر یطلع الازل سبعون الف ملك یحفون بقبره علیه السلام یضربون باجنحتهم حتی اذاامسوا عرجوا وهبط سبعون الف ملك حتی اذا انشقت عنه الارض خرج فی سبعین الف من الملائکة یوقرونه صلی الله علیه وسلم * دیو بیورمشدر امام بخاری تاریخ مدینه ده بو یلجه روایت ایلدی معناسی هر صباح یتمش بیك ملك کوکدن اینرلر دخی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك قبر شریفی اطرافن احاطه ایدرلر وقناتلرین اوررلر تا اخشام اولنجه اندن اوّل ملکلر کوکه چیقارلر یتمش بیك ملك دخی اینرتا خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك قبر شریفی یاریلوب چیقنجه بوحالت اوزره اولور اولزمانده که قبرندن طوره یتمش بیك ملك اراسنده چیقارملکلر انی تعظیم وتکریم ایدرلر دیمك اولور براقه بنوب حشر یرینه وارسه کرکدر طبری نقل ایتدیکی اوزره حافظ سلفی بو یله روایت ایتمشدر وموقف حشرده جنت حله لرینك اشرفنی کیسه کرکدر بیهقی روایتنده بو یله درکه بکا بر حله کیدیره لر که بشرا کا قیمت تقدیر ایده میه دیمشلردر (کعب بن مالك رضی الله عنهدن بولفظله وارد اولمشدر * یحشر الناس یوم القیمة فاکون انا وامتی علی تل ویکسونی ربی حلة خضراء * دیو بیورمشلر یعنی قیامت کوننده آدم اوغلنلری حشر اولنسه کرکدر بن امتمله بر دپه نك اوستنده اولسم کرکدر ربم بریشل حله کیدیرسه کرکدر دیمك اولور (امام طبرانی رحمة الله علیه بو یله روایت ایتمشدر (وابن ابی شیبه نقلنده * یحشر الناس علی تل وامتی علی تل * وارد اولمشدر یعنی ناس بردپه نك اوستنده حشر اولنورو بنم امتم دخی بردپه نك اوستنده حشر اولنور دیمکدر برروایتده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری امتی ایله سائر خلق اوزره بریوکسك دپه اوستنده حشر اولنه دیو بیورمشلردر (وابن مسعود رضی الله عنه رسول الله حضرتلرندن روایت ایتدیکی اوزره عرشك صاغ یاننده طورسه کرکدر اندن غیری کیمسه اورایه طورمایوب اوّلون وآخرون غبطه ایدوب نولایدی بزده اورایه طوره ایدك دیسه لر کرکدر (بری دخی بودرکه رسول الله حضرتلرینه مقام محمود اعطا اولنسه کرکدر امام بغوی رحمة الله علیه ایدر مجاهد قولنجه معناسی عرش اوستنه اوتورسه کرکدر وعبدالله بن سلام قولنجه کرسی اوستنه اوتورسه کرك دیمکدر دخی تفصیلی اشاغیده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی (بری دخی بودرکه باری تعالی حضرتلری اهل موقف بیننده فصل قضا ایتدکده پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه شفاعت عظمی ویرلمشدر شول زمانده که ناس انبیادنصکره فخر عالم حضرتلرینی پناه ایدینه لر اولزمانده شفاعت اکا مخصوصدر دخی برقومی بلا حساب جنته قویمغه شفاعت اکا مخصوصدر دخی جنتده برطائفه نك رفع درجاتی ایچون شفاعت ایتسه کرکدر بوم تبه لر غیری پیغمبرلره میسر دکلدر بونك دخی تفصیلی مقصد اخیرده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی (بری دخی بودرکه یوم قیامتده لواء الحمد صاحبی اولسه کرکدر (امام مسلم رحمة الله علیه نقلنده حضرت آدم دخی اندن اشاغه اولنلر انك تحت لواسنده اولسه لر کرکدر دخی باب جنتی اوّل قرع ایدن اول حضرتدر نتکیم امام مسلم نقلنده انس حضرتلرندن مرویدرکه * انا اکثر الناس تبعا یوم القیمة وانا اوّل من یقرع باب الجنة * بیورلمشدر بو حدیث شریف مقتضاسنجه قیامتده فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك تابعی سائر انبیاء علیهم السلامدن چوق اولسه کرك وباب جنتی

اوّل اوقرع ایدوب آچدیرسه کرکدر (ینه مسلم نقلنده انس حضرتلرندن مرویدرکه * آتی باب الجنة یوم القیمة فاستفتح فیقول الخازن بك امرت لاافتح لاحد قبلك * بیورلمشدر یعنی قیامت کوننده جنت قپوسنه کلورم دخی آچدیرمق استرم وخازن جنت ایده که سکا آچمغه امر اولندم سندن اوّل کیمسه یه فتح ایتمزم دیه (طبرانی روایتنده بودخی وارد اولمشدر که خازن * ولااقوم لاحد بعدك * دیه یعنی سندنصکره برکیمسه یه دخی قیام ایتمزم دیه بودخی فخر کائنات علیه اکمل التحیات حضرتلرینك خصائصندن بشقه نسنه درکه خازن جنت رضوان علیه السلام اول حضرتدن غیری کیمسه یه قیام ایتمیه دخی جمله دن اوّل جنته اول کیروب فقراء مؤمنین انکله کیرسه لر کرکدر ترمذی رحمة الله علیه روایتنده وارد اولمشدر که * انا اول من یحرك حلق الجنة فیفتح الله لی فیدخلنیها ومعی فقراء المؤمنین ولافخر * دیو بیورمشدر بوندن صرمحافهم اولنور که باب جنتك حلقه لرین تحریك ایده نك اوّلی اول حضرت اولسه کرکدر اندن حق تعالی حضرتلری جنت قپوسین اکا فتح ایدوب ایچرو ادخال ایلسه کرك مؤمنلرك فقراسی فخر کائنات حضرتلری ایله بیله کیرسه لر کرکدر رزقنا الله تعالی بحرمة سیدنا محمد المصطفی علیه من الصلوات ازکیها (بری دخی بودرکه کوثر ایرماغی رسول الله حضرتلرینك حوضنه آقسه کرکدر آقدیغی یرلر در ویاقوت اوزری اولسه کرکدر صویی عسلدن لذید وقاردن آق اولسه کرکدر جملهٔ خصائصندن (بری دخی وسیله درکه جنتده اولان درجه لرك اعلاسیدر رسول الله حضرتلرینه مخصوصدر (اما فخر عالم حضرتلرینك امتی زادها الله قدرا وشرفا که افضل امم در بونلره دخی بعض خصائص ارزانی بیورلمشدر که سائر امتلره میسر اولمامشدر اولا معلوم اوله که فخر کائنات افندمز حضرتلری انسه وجنه مبعوثدر ایکی طائفه بیله فخر عالم حضرتلرینك امتندن ایدکلرنده شك وشبهه یوقدر لکن اول حضرت کندیسی طائفهٔ انسدن ظهور ایدوب بونلر اراسنده اولدیغی جهتدن تکری تعالی حضرتلرینك مزید عنایتی انك امت انسانیه سی جانبنه مصروف اولوب بو طائفه یی کمال فضلندن (کنتم خیر امة اخرجت للناس) خلعت فاخره سی ایله تشریف بیوروب ورثهٔ انبیا قیلدی واحکام شرعیه استخراجنده بونلره رتبهٔ اجتهاد میسر ایلدیکه رأیلری مؤدی اولدیغی مرتبه ایله حکم ایدرلر بوامت زمانه قلان پیمبرلر اعنی حضرت عیسی وحضرت خضر صلوات الله علی نبینا وعلیهم ابرنسنه حکم ایدراولسه لر فخر کائنات حضرتلرینك شریعتی ایله حکم ایدرلر حق تعالی حضرتلری بو شریعتك احکامن انلره الهام ایلر یاخود فخر عالم حضرتلرینك روح پاکندن فیض آلورلر یاتکری تعالی بردیلدیکی طریق ایله علم حاصل ایدوب امت محمد اراسنده تحلیل وتحریمدن نه حکم ایدرلر ایسه انك شرع شریفیله حکم ایدرلر کندی نبوتلری زماننده اولان شریعتله حکم ایتمزلر ایمدی انلر بو حضرته تابعلردر حکیم ترمذی ختم الاولیا آدلو کتابنده بوکا تنبیه ایتمشدر وعنقاء مغرب صاحبی قدس سره دخی بیان ایتمشدر ومولانا سعدالدین تفتازانی دخی بعض مصنفاتنده اشارت ایتمشدر (اکر سؤال اولنوب صحیح مسلمده وارد اولمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم * لیوشکن ان ینزل فیکم ابن مریم حکما مقسطا فیکسر الصلیب ویقتل الخنزیر ویضع الجزیة * بیورمشدر معناسی یمین ایلیوب عیسی علیه السلام سزك اراکزه حاکم عادل اولدیغی حالده نزول ایتمه سی یقلاشدی ایمدی خاچلری قیرار وخنزیرلری قتل ایلر وکفاردن جزیه قبول ایتمز یااسلام قبول ایلر یاخود قلجدن کچیرر دیمك اولور بو یله ایتدیکی خود حکم شرعه مخالفدر زیرا کتابی اولان کافر جزیه ویردکدنصکره قبول ایتمك واجبدر قتلی جائز دکلدر واسلامه اکراهیده جائز دکلدر بو یله اولیجق عیسی علیه السلام بزم پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك شریعتی ایله حاکم اولمق نیجه راست کلور دینلور ایسه جواب بودرکه حضرت عیسی علیه السلام بو شریعتله حاکم اوله جغی مقرردر وجزیه خصوصنك اصلی بودرکه

كتابيدن جزيه قبولنك واجب اولماسی قیامته دکین مستمر اولان حكملردن دكلدر بلكه نزول حضرت عیسایه وارنجه در واول زمان كلدكده بو حكم منسوخ اولمغی فخر عالم حضرتلری بیان ایتمشدر نسخ ایدن حضرت عیسی دكلدر بلكه نسخنی بیان ایدن فخر كائنات حضرتلریدر ایمدی دلالت ایتدیكه اول زمانده حضرت عیسانك جزیه قبول ایتمدیكی بنم بزم پیغمبریمزك شریعتیدر (امام نووی شرح مسلمده بوكا اشارت بیورمشدر دخی شمدیكی زمانده جزیه قبول اولنوب اول زمان كلیجك قبول اولنمدیغنك وجهی ابن بطال ذكر ایتدیكی اوزره بودركه شمدی ماله احتیاج واردر اما نزول عیسادن صكره مال شویله چوق اولوب شویله بی رغبت اولسه كرك كه قبول ایدر كیمسه بولنماسه كرك آنكیچون یا قتل ایدوب یا ایمان بالله قبول ایتدرسه كركدر (وشیخ ولی الدین ابن العراقی رحمة الله علیه دخی بویله جواب ویرمشدر كه یهود ونصارادن جزیه قبولی شول عذر ایله دركه اللرنده تورات وانجیل اولمغله جهللرندن شویله صانورلر كه كندیلر شرع قدیم اوزره اولهلر كتابلرینك حكمی منسوخ اولدیغنده شبههلری واردر اول زمانده كه حضرت عیسی صلوات الله علی نبینا وعلیه نزول ایلر حال منكشف اولوب اول شبههلری زائل اولوب عذره مجال قالماسه كركدر پس لازم كلور كه یا ایمان كتورهلر یاخود قتل اولنهلر بو جواب اولكیدن اولادر (وخضر علیه السلامك نبوتنه وبو زمانه دكین بقاسنه قائل اولان علمانك قولنجه اول دخی بو ملت شریفه احكامنه تابعدر (والیاس علیه السلام دخی امام قرطبی تصحیح ایتدیكی اوزره حیاتده در اول دخی بو ملت شریفه تابع اولنلردندر والحاصل انبیا علیهم السلام ما بیننده فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن غیری بر پیغمبر یوقدر كه اكا بر رسول تابع اولمش اوله امت محمدیه بو شرف كفایت ایدر كه تابع اولدقلری رسول كریمه حق تعالی حضرتلرینك رسوللری تابع اولمشلردر وكتاب عزیزنده (كنتم خیر امة) خطابیله مشرف اولمشلردر ایمدی بو امت سلكنده منتظم اولانلره لایق بودر كه اخلاق حمیده ایله اتصافه سعی ایدهلر تا كه بونلره تقدیر اولنان سعادت ابدیه وصولنه فائز اولهلر (كنتم خیر امة) دیمك كنتم فی اللوح المحفوظ دیمكدر بعضیلر كنتم فی علم الله دیمكدر دیدیلر حاصل كلام خیر امت اولدیغكز لوح محفوظده ثابتدر دیمكدر یاخود حق تعالی حضرتلرینك علمنده ثابتدر دیمكدر (مجاهددن مرویدر كه (كنتم خیر امة اخرجت للناس اذا كنتم علی الشرائط المذكورة) دیمكدر دیو بیورمشلر معناسی شرائط مذكوره اوزره اولدیغكز زمانده یعنی امر بالمعروف ونهی عن المنكر ایتدیككز زمانده خیر امت اولورسز دیمك اولور و بعضیلر دخی بونلر خیر امت اولدیغی بونلردن مسلمین چوق اولدیغیچوندر ونهی عن المنكر بونلرده شایع اولدیغیچوندر دیدیلر بعضیلر ایتدیلر بو خطاب اصحاب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك جماعتنه در تكیم فخر عالم حضرتلری * خیر الناس قرنی ثم الذین یلونهم ثم الذین یلونهم * دیو بیورمشدر معناسی آدم اوغلانلرینك افضلی بنم زمانمده اولان اهل اسلامدر انلردن صكره افضلی انلر عقبنجه كلنلردر وانلردن صكره افضلی انلردن صكره كلنلردر دیمكدر بو دلالت ایلر كه بو امتك اولی آخرندن افضل اوله علمای عظام مذهبلری بودر و بیورمشلردر كه عمرنده بر كره فخر عالم حضرتلرینك صحبتنه یتشن كیمسه صكره كلنلرك جملهسندن افضلدر و صحبت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری فضیلتنه برابر عمل اولماز والحاصل جمهور مذهبی بودر كه ذكر اولندی (اما ابو عمرو بن عبد البر رحمة الله علیه بوكا ذاهب اولمشدر كه صكره كلنلر ایچنده بعض كیمسه واردر كه صحابهنك بعضندن افضلدر فخر كائنات حضرتلرینك * خیر الناس قرنی * بیوردیغی عمومی اوزره دكلدر شول دلیل ایله كه زمان شریفنده فاضل ومفضول وار ایدی یعنی فضیلتده برابر دكللر ایدی وصحابهدن بعض

كیمسه وار ایدیكه اهل كبائردن ایدی انلره حد اقامت اولنمش ایدی (ابو امامه رضی الله عنه روایتنده فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن مرویدر كه * طوبی لمن رآنی وآمن بی وطوبی سبع مرات لمن لم یرنی وآمن بی * دیو بیورمشدر طوبی كلمهٔ تحسیندر نه كوزل ونه كوجك شول كیمسهیه كه بنی كوردی و بكا ایمان كتوردی ویدی كره تحسین شول كیمسهیه كه بنی كورمدی و بكا ایمان كتوردی دیمك اولور وابو داود طیالسی رحمة الله علیه محمد بن ابی حمیددن اولدخی زید بن اسلمدن اولدخی حضرت عمردن روایت ایتمشلردر كه ایتدی * كنت جالسا عند النبی صلی الله تعالی علیه وسلم فقال اتدرون ای الخلق افضل ایمانا قلنا الملائكة قال وحق لهم بل غیرهم قلنا الانبیاء قال وحق لهم بل غیرهم ثم قال صلی الله تعالی علیه وسلم افضل الخلق ایمانا قوم فی اصلاب الرجال یؤمنون بی ولم یرونی فهم افضل الخلق ایمانا * معناسی بودر كه بن ایكی جهان فخری محمد المصطفی علیه من الصلوات اصفاها حضرتلری قتنده اوتورر ایدم سید عالم حضرتلری ایتدی ایمان جهتندن خلقك افضلی قنغیسیدر بیلورمیسز بز ایتدك ملكلردر خواجهٔ كائنات حضرتلری ایتدی انلره لایق وسزا واردر انلره نه سوز بنم مرادم غیریدر بنه بز ایتدك پیغمبرلردر خواجهٔ كائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری انلره لایق وسزاواردر كه ایمان جهتندن افضل خلق اولهلر انلره نه سوز بنم سؤالدن مرادم غیریلردر دیدی آخر بیان بیوروب ایتدی ایمان جهتندن افضل شول قومدر كه اتالری بللرنده بكا ایمان كتورهلر بنی كورمدین مؤمن اولورلر ایمدی ایمان جهتندن خلقك افضلی انلردر دیمك اولور اما بو حدیث شریفك اسنادنده ضعف واردر دیدیلر (روایت اولنمشدر كه بنی امیهدن عمر بن عبد العزیز رحمة الله علیه مسند خلافته جلوس ایتدیكی زمانده بكا عمر بن الخطاب رضی الله عنهك سیرتنی یازوب كوندر اكا كوره عمل ایدهیم دیو سالم بن عبد الله خدمتنه مكتوب كوندردی وسالم حضرت عمرك اوغلنك اوغلیدر اولدخی یازدیكه اكر سن حضرت عمر سیرتی ایله عمل ایدرسك عمردن افضل سین زیرا سنك زمانك عمر زمانی كبی وسنك رجالك عمر رجالی كبی دكلدر دیدی اندن خلیفه زمانهسی علماسنه مكتوبلر یازدی آنلرده بویله خبر كوندردیلر بو حال دلالت ایلر كه صكره كلنلرده صحابهنك بعضندن افضل كیمسه اولمق جائز ایمش دیدی اما حق بودر كه جمهور علما ذاهب اولمشلردر كه رسول الثقلین صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك جمال شریفن مشاهده قیلوب صحبتنه یتشمك كبی شرف اولماز صحابهٔ كرام حضرتلرینك افضلیتنه دلائل چوقدر بری برین تقویت اوزرهدر بقیهٔ مباحث مقصد سابعده فضائل صحابهده كلسه كركدر ان شاء الله تعالی (وبو امت مشرفهیی حق سبحانه وتعالی حضرتلری بعض فضائل خاصه ایله مكرم قیلدیغنه نیجه اخبار وآثار دلالت ایتمشدر جملهدن بری بودر كه (ابو نعیم رحمة الله علیه ابی هریره رضی الله عنهدن روایت ایلمشدر كه ایتدی فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیورمشدر كه حضرت موسی علیه السلام اوزره تورات نازل اولدیغی زمانده اوقودی دخی بو امتك ذكرین انده بولدی وایتدیكه یارب بن الواحده یازلمش بر امت بولدم كه آخرون سابقون آنلردر یعنی امتلردن صكره كلوب شرفده مقدم اولنلر آنلردر آنلری بكا امت ایله دیدی حق جل وعلا حضرتلری انلر امت احمددر دیو جواب ویردی اندن حضرت موسی علیه السلام ایتدی یارب بن الواحده بر امت بولدمكه انلرك كتابلری سینهلرنده در انی آشكاره اوقورلر اول امتی بكا امت ایله دیدی بنه حق سبحانه وتعالی حضرتلری انلر امت احمددر دیو جواب ویردی اندن موسی علیه السلام یارب بن الواحده بر امت بولدمكه مال غنیمت اكل ایدرلر انلری بكا امت ایله دیدی بنه رب عزت انلر امت احمددر دیو جواب

وبردی بنه موسی علیه السلام ایتدی یارب الواحده برامت بولدمکه برخیر اشلمکه نیت ایتسه‌لر انلردن مانع ظهور ایدوب اشلیه مسه‌لر برخیر یازیلور اکر میسر اولوب اشلسه‌لر اون خیر یازیلور و برکناه اشلمکه قصد ایتسه‌لر کناه یازلمز اکر اشلسه‌لر برکناه یازیلور انلری بکا امت ایله دیدی حق تبارك وتعالی حضرتلری انلر امت احمددر دیو بیوردی اندن ایتدی یارب الواحده بولدمکه برامته علم اول وآخر ویرلسه کرکدر وانلر دجالی قتل ایتسه‌لر کرکدر انلری بکا امت قیل دیدی حق جل وعلا حضرتلری انلر امت احمددر دیو بیوردی اندن موسی علیه السلام ایتدی یارب ایمدی بنی امت احمددن ایله آندن حق تبارك وتعالی حضرتلری موسی علیه السلامه ایکی خصلت ویروب ایتدی (یاموسی انی اصطفیتك علی الناس برسالاتی وبکلامی فخذ ما آتیتك وکن من الشاکرین) یعنی یاموسی تحقیقا بن سنی رسالاتمله وکلامیمله خلق اوزرینه اختیار ایتدم ایمدی بنم ویردیکمی آل دخی شکر ایدیجی قوللرمدن اول دیو بیوردی (وابن طغربل رحمة الله علیه نطق مفهوم آدلو کتابنده (ابن عباس رضی الله تعالی عنهما حضرتلرندن مرفوعا روایت ایتمشدرکه حضرت موسی صلوات الله علی نبینا وعلیه ایتدی یارب امتلر ایچنده سکا بنم امتمدن اکرم امت وارمیدرکه بونلر اوزره بولودی سایبان ایتدك وکوکدن من سلوی ایندیردك دیدی حق تبارك وتعالی حضرتلری بیوردیکه یاموسی بیلمدکمیکه امت محمدك سائر امتلر اوزرینه فضلی جمیع مخلوقاتم اوزرینه بنم فضلم کبیدر دیو بیوردی اندن موسی علیه السلام ایتدی ایمدی یارب انلری بکا کوستر حق جل وعلا حضرتلری سن انلری کوره مزسك ولکن سکا انلرك کلامن اشتدیره یم دیدی اندن حق جل وعلا حضرتلری امت محمده ندا ایلدی بونلر دخی براوغوردن * لبیك اللهم لبیك * دیدیلر حالبوکه دخی اولزمانده اتالری بلنده ایدیلر آندن حق تبارك وتعالی حضرتلری * صلوتی علیکم ورحمتی سبقت غضبی وعفوی سبق عذابی * دیو بیوردی معناسی بنم رحمتم سزك اوزریکزه در ورحمتم غضبمی سبقت ایتمشدر وعفوم عذابمی سبقت ایتمشدر دیمکدر ودخی بیوردیکه * استجبت لکم قبل ان تسئلونی فمن لقینی منکم یشهد ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله غفرت له ذنوبه * یعنی سزك دیلمکزدن اول حاجتکز رواقیلدم ایمدی سزدن برکیمسه که حق سبحانه وتعالی حضرتلرینك وحدانیته ومحمد مصطفانك رسالتنه شهادت ایدر اولدیغی حالده بکا ملاقات ایلیه بن اول کیمسه‌نك کناهلرین مغفرت ایلدم دیمك اولور رسول اکرم ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی حق تعالی حضرتلری بونکله بکا منت ایتمك استیوب بیوردیکه (وماکنت بجانب الطور اذ نادینا) یعنی یامحمد سن طورطاغی یاننده دکلدك اولزمانده که بزسنك امتکه ندا ایتدك حتی سوزلرین موسایه اشتدیردك دیمککدر (قتاده روایتنده بویله درکه موسی علیه السلام ایتدی یارب امت محمدك نه کوزل صوتلری وار انلرك آوازلرین بکا بردخی اشتدر دیدی (وابونعیم رحمة الله علیه حلیه‌ده انس بن مالك رضی الله عنهدن روایت ایتمشدرکه فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی حق تبارك تعالی حضرتلری بنی اسرائیل پیغمبری موسی علیه السلامه وحی ایدوب ایتدی یاموسی شان بودرکه برکیمسه که احمده منکر اولدیغی حالده بکا ملاقات ایلیه بن آنی نار جهنمه ادخال ایدرم دیدی موسی علیه السلام ایتدی یارب احمد کیمدر دیدی رب عزت بیوردیکه احمد برکیمسه‌درکه بن برمخلوق خلق ایتمدمکه اول بکا اندن اکرم اوله آنك اسمنی کندی اسمم ایله عرش اوزرینه کوکلری ویری خلق ایتمدین یازمش ایدم اول وامتی جنته داخل اولمینجه غیریلره جنتم حرام قلنمشدر دیدی موسی علیه السلام ایتدی یارب آنك امتی کیملردر دیدی حق جل

وعلا حضرتلری چوق چوق حمد ایدیجیلردر وهرحاله حمد ایدیجیلردر بللرین باغلرلر واطرافلرین تطهیر ایدرلر کوندز صائملردر وکیجه راهبلردر یعنی خلوتلرده عبادته مشغوللردر والله قورقوسین چکرلر وکلمهٔ شهادت سببیله آنلری بن جنتمه ادخال ایدرم بیوردی حضرت موسی یارب بنی اول امتك پیغمبری قیل دیدی باری تعالی عزشانه حضرتلری آنلرك پیغمبری کندولردندر بیوردی موسی علیه السلام یارب بنی اول پیغمبرك امتندن ایله دیدی حق تبارك وتعالی حضرتلری یاموسی سن مقدم کلدك اول مؤخر کلسه کرکدر دنیاده آنکله جمع اوله مزسك ولکن سنکله آنك بینی دار الجلالده جمع ایتسم کرکدر (وهب بن منبهدن مرویدرکه حق سبحانه وتعالی حضرتلری شعیا پیغمبر علیه السلامه وحی ایدوب ایتدی بن برامی پیغمبر کوندرسم کرکدرکه آنکله صاغر اولمش قولاقلری وغلافلر ایچنده قلان کوکللری واعمی اولان کوزلری آچسم کرکدر انك مولدی مکه در وهجرت ایدوب وارەجغی طیبه در یعنی مدینهٔ منوره در وملکی شامده در اعنی متوکل قولوم المصطفی المرفوع الحبیب المنجب المختار که یرامزلغه یرامزلق ایله عوض ایلمز ولکن عفو واعراض ومغفرت ایلر مؤمنلری اسیر کیجی قولوم یوکی آغر اولان حیوانلر ایچون آغلر وطول خاتونلر الندە اولان اوکسوزلر ایچون آغلر زشت خوی وغلیظ دکلدر وبازارلرده آوازین چیقاریجی وفحش سویلیجی دکلدر وقاری وسکینتی شویله درکه برچراغك یانندن کچر اولسه سیوندیرمیه دیدی وفخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك حسن اخلاقنه متعلق نیجه اوصاف دخی ذکر ایدوب بن انی مبشر ونذیر کوندرسم کرکدر دیدکدنصکره انك امتنی ناسه اخراج اولنان امتك خیری قیلسم کرکدر انکیچونکه امر بالمعروف ونهی عن المنکر ایدەلر وبنم وحدانیتمه شهادت ایدوب بکا ایمان کتورەلر واخلاص اوزره اولەلر ورسوللریمك کتوردکلرین تصدیق ایدەلر نه کوزل نه کوجك شول قلوب ووجوه وارواحه که بکا انلر اخلاص ایتمشلردر بن انلره مسجدلرنده ومجلسلرنده ویتاقلرنده وطوراقلرنده تسبیح وتکبیر وتحمید وتوحید الهام ایلرم ملائکه بنم عرشم اطرافنده صف صف طوردقلری کبی آنلر دخی مسجدلرنده صف صف طوررلر انلر بنم دوستلرم وناصرلرمدر بوت پرست اولان دشمنلرمدن بن انلرکله انتقام آلورم انلر بکا قیام وقعود ورکوع وسجود ایله نماز قیلارلر ودیارلرندن نیجه بیکلر اولوب ماللر ایله چیقارلر بنم رضامی استیوب یولمده اعدا ایله صف صف طوروب جنك ایدرلر بن انلرك کتابلری ایله سائر کتابلری ختم ایدرم وشریعتلری ایله سائر شریعتلری ختم ایدرم ودینلری ایله سائر دینلری ختم ایدرم ایمدی برکیمسه که انلره یتشوب کتابلرینه ایمان کتورمیه دینلرینه وشریعتلرینه تابع اولمیه اول بندن دکلدر بندن بیزاردر بن اول امتی افضل امم قلورم وعادللر ایدرم تاکه ناس اوزره شاهدلر اولەلر انلرك حالی بودرکه غضبه کلسەلر تهلیل ایدرلر یعنی * لا اله الا الله * دیمکله دفع ایدرلر وچقان یری یریله نزاع ایتسەلر بنی تسبیح ایدرلر یعنی * سبحان الله * دیمکله نزاعلرین قطع ایدرلر ویوزلرین واللرین وایاقلرین یورلر پاك ایدرلر واتکلرین بللرینه صوقوب یولمده خدمت ایدرلر ویوجه یرلر اوستنه چیقوب تهلیل ایدرلر قربانلری کندی قانلریدر وکتابلری کندی سینەلرندەدر کیجەلر خلوت وعزلتده عبادت ایدرلر کوندز ارسلان اولورلر یعنی اعدای دین اوزره هجوم وغلبەدە ارسلان کبی شجیع اولورلر نه کوزل نه خوب حالدر شول کیمسەلره که اول امتدن اولوب انلرك دینلری وشریعتلری وطریقتلری اوزره اولەلر بو بنم فضلمدرکه دیلدیکم کیمسەیه ویرورم بن فضل عظیم صاحبیم دیو بیوردی پس هر عاقله واجبدرکه کندی نفسین محاسبه یه چکوب کوره اکر بو حدیث شریفده حق سبحانه وتعالی

حضرتلری بیوردیغی اوصاف واخلاق حمیده ایله متصف ایسه کندین امت محمد دن بیلوب
شکر وذکرین زیاده ایلیه اگر خلافی اوزره ایسه عبث یره دعوای دیانت واسلام ایتمیه ایرکندن
باشی تدارکن کوره حق جل وعلا حضرتلری بو امت شریفه نك علامتلرین وسیمالرین خبر
ویرمشدر جد وجهد ایدوب آنلردن اولمغه سعی وهمت ایلیه مجال تنك اولوب تدارکه امکان
قالمیجق حال مشکل اولور اول زمانده ندامت نافع اولمز (امام فخر الدین رحمة الله علیه بیورمشدر که
شول پیغمبرك که معجزه سی اظهر اوله امتنك ثوابی آز اولور (وامام سبکی رحمة الله علیه ایتدی
الا بو امت که پیغمبرلرینك معجزه سی اظهردر وکندیلرینك ثوابی چوقدر دیو بیوردی همان
سعادت آنك که بو امتدن اوله اما کشی کندوبی بونلردن صانمغله حقیقت بونلردن اولماغك
مابینده قتی چوق فرق واردر حق سبحانه وتعالی حضرتلری بو معنایی تشخیص وادراکه میسر
ایلیه و بونلرك جملهٔ خصایصندن بری دخی بودر که مال غنیمت حلال اولمق انبیا علیهم السلام
اراسنده فخر کائنات علیه افضل التحیات افندیمز حضرتلرینه نیجه مخصوص قیلنمش ایسه
امتلری ما بینده بو امته دخی اویله مخصوص قیلنمشدر ورسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینه هر یرده نماز قیلمق نیجه مخصوص ایسه بونلره دخی اویله مخصوصدر سید کائنات
علیه افضل التحیات حضرتلرینه اختصاصی انبیایه نسبتله در بونلره اختصاصی امم سالفه یه
نسبتله در وارض طهور قیلنمق دخی بویله در (امام بخاری نقلنده ابو امامه دن مرویدر که
* جعلت الارض کلها لی ولامتی مسجدا وطهورا * دیو بیورمشلردر وطهوردن مراد مطهردر
یعنی پاك ایدیجیدر بر کیمسه یه که جنب عارض اوله یاخود آبدستی بوزیله وصو بوله میه اول تیمم ایلسه
پاك اولور (امام مسلم روایتنده دخی حذیفه دن مرویدر که * جعلت لنا الارض کلها مسجدا
وجعلت تربتها طهورا اذا لم نجد الماء * بیورلمشدر معناسی ارضك هر یری بزه مسجد قلنمشدر
وصو بوله مدیغمز زمانده طپراغی بزه طهور قلنمشدر بزی پاك ایلر دیمکدر (و بو امت جلیله نك
خصایصندن بری دخی آبدست المقدر زیرا اولدن آبدست المق انبیا علیهم السلامه بیورلمش
ایدی امتلرینه دکل ایدی (امام حلیمی رحمة الله علیه بویله ذکر ایدوب امام بخاری نقلنده
واقع اولان * ان امتی یدعون یوم القیمة غرا محجلین من آثار الوضوء * حدیث شریفیله استدلال
ایتمشدر (غر اغرك جمعیدر اغر شول آته دیرلر که النده بیاض اوله و محجلین محجلك جمعیدر
(محجل شول آته دیرلر که ایاغی سکل اوله بو نوع آت طائفهٔ عرب ایچنده ممدوح ومعتبر اولمغین
امتنی اکا تشبیه ایدوب بیورمشدر که بنم امتم قیامت کوننده عرصهٔ محشره بو صفتله دعوت اولنه لر
یعنی آبدست صویی طوقنان یرلری نورانیت اوزره اوله یوزلری واللری واایاقلری وکبیروقلان
اعضالرندن آق ونورانی اوله دیمکدر (اما فتح الباری صاحبی بو استدلاله نظر ایراد ایدوب
ایتدی صحیح بخاریده حضرت ساره قصه سنده وارد اولمشدر که هاجری ساره یه اعطا ایدن
ملك اول زمانده که ساره یه تقرب دیلدی ساره طوردی آبدست الوب نماز قیلماغه مشغول اولدی
دینلمشدر ودخی جریج راهب قصه سنده * انه قام فتوضأ وصلی * دینلمشدر معلوم اولدیکه
امم سالفه نك دخی آبدستلری وار ایمش پس ظاهر بودر که بو امته مخصوص اولان غره و تحجیل اوله
اصل وضو اولمیه دیدی (ولکن حلیمینك مرادی آیت وضوده واقع اولان صفت اوزره آبدست
بو امته مخصوصدر دیمکدر قبول ایدهلم که امم سالفه ده آبدست وار ایمش اما بو صفت اوزره
آبدست وار ایدیکی ندن ثابت اولدی جائز دکلمیدر که انلرك آبدستی بالکزال یومق اوله یاخود
ال ایله یوز یومق اوله تا بونلرك آبدستی کبی ایکی الی دیرسکلره وارنجه یومق و یوزی تمام یومق
و باشه مسح ایتمك واایاقلری طوپوقلره دك یومق انلرك آبدستلرنده وار ایدیکی قنده ثابت اولدی

ونمازلری

ونمازلری من کل الوجوه بونلرك نمازی کبی ایدیکی ندن ثابتدر مادامکه دلیل قائم اولمیه
فتح الباری صاحبنك نظری وارد دکلدر (بری دخی بش وقت نمازدر بونلردن غیره بش وقت نماز
بیورلمامشدر (طحاوی رحمة الله علیه عبید بن محمددن اول دخی حضرت عایشه رضی الله
عنهادن روایت ایتمشلردر که آدم پیغمبر علیه السلامك توبه سی سحر وقتنده مقبول اولدی
اول زمانده طوروب ایکی رکعت نماز قیلدی واول صلوة صبح اولدی واسحق علیه السلام
ایچون اویله وقتنده فدا کوندرلدی اولدخی درت رکعت نماز قیلدی واول نماز صلوة ظهر
اولدی وعزیر علیه السلام وفات ایدوب یوزسنه دنصکره دیرلدکده نقدر یاتدك دیدیلر (یوما
دیدی آندن کونشه نظر ایدوب او بعض یوم دیدی ودرت رکعت نماز قیلدی اول نماز صلوة
عصر اولدی وداود علیه السلام اخشام کونش غروب ایتدیکی زمانده مغفرت اولندی طوردیکه
درت رکعت نماز قیله اوچنجی رکعتده اوتوردی اول نماز صلوة مغرب اولدی اما یتسو نمازنی
اول قیلان بزم پیغمبریمز سید الانبیاء والمرسلین محمد مصطفی صلوات الله علیه وعلیهم
اجمعین حضرتلریدر یتسو نمازی فخر کائنات حضرتلرینك خصایصندندر (ابوداود
رحمة الله علیه سننده (وابن ابی شیبه مصنفنده (وبیهقی سننده معاذ بن جبل رضی الله
عنه حضرتلرندن روایت ایتمشلردر که بر کیجه فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
یتسو نمازین شویله تأخیر ایتدیکه ایللر قیلدی صاندیلر اندنصکره چیقوب ایتدی * اعتموا
بهذه الصلوة فانکم فضلتم بها علی سائر الامم ولم تصلها امم قبلکم * یعنی بو صلاتی شفق غائب
اولوب قرا کولق زمانی کلدکده قیلك تحقیقا سز بو صلاتله سائر امتلر اوزرینه مفضل قیلندیکز
و بونی سزدن اول کلان امتلر قیلمدیلر دیمکدر بر بدخی اذاندر بر بدخی اقامتدر بری دخی بسمله در
شیخ شهاب الدین الحلبی النحوی تفسیرنده بسمله بزدن اول کلنلردن کیمسه یه نازل اولمامشدر الا سلیمان
علیه السلامه نازل اولمشدر بسمله دخی بو امتك خصایصندندر دیو بیوردی (بری دخی تأمیندر
یعنی آمین دیمکدر امام احمد رحمة الله علیه روایتنده حضرت عایشهٔ صدیقه رضی الله تعالی عنها
بیورمشدر که بر زمانده خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك یاننده ایدم بر یهودی
اذن ایله فخر عالم افندمزك خدمتنه کیردی اندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری برحدیث
شریف بیوردی آنده ایتدی * انهم لم یحسدونا علی شیء کما حسدونا علی الجمعة التی هدانا الله
لها وعلی قولنا خلف الامام آمین * طائفهٔ یهود بزهدایت اولندیغمز جمعه کونلری
امام آردنده آمین دیدیکمزه حسد ایتدکلری کبی هیچ برنسنه یه حسد ایتمامشلردر دیدی (حافظ
ابن حجر بو حدیث شریف غریبدر بو الفاظله بو وجهدن غیری وجهله بیلمزز دیمشدر ولکن
برحدیث شریف دخی وارد اولمشدر که آنی ابن ماجه اخراج ایتمشدر وابن خزیمه تصحیح
ایتمشدر ایکیسی دخی سهل بن ابی صالحدن اولدخی کندی اتاسندن اولدخی حضرت عایشه
رضی الله تعالی عنهادن انلردخی فخر انبیا صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن روایت ایتمشلردر که
* ماحسدتنا الیهود علی شیء ماحسدتنا علی السلام والتأمین * دیو بیورمشلردر بو حدیث
شریف موجبنجه سلام و یرمکله آمین دیمکه هر نسنه یه ایتدکلری حسددن آرتوق حسد ایتمشلر
(بری دخی رکوعدر حضرت علی کرم الله وجهه ورضی الله تعالی عنهدن مرویدر که ایتدی
* اول صلوة رکعنا فیها العصر فقلت یارسول الله ماهذا قال بهذا امرت * یعنی اول نماز که
بز آنده رکوع ایلدك ایکندی نمازی ایدی بن ایتدم یارسول الله بونه در فخر عالم صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلری بن بونکله مأمور اولدم دیو بیوردی دیمکدر (ائمهٔ حدیثدن بزار وطبرانی
رحمة الله علیهما بو یلجه روایت ایتمشلردر وجه استدلال بودر که آندن اول اویله نمازین

قيلدی وبش وقت نمازفرض اولمدين دون نمازلرين قيلارايدی انلرده ركوع ايمزايدی بعض علما
مذكورايكندی نمازندن اول قيلديغی نمازلرده ركوع ايتمديكی امم سالفه نك نمازلری ركوعدن
خالی ايديكنه قرينه در ديو يوردی ومفسرين دن برجماعت (واركعوا مع الراكعين) قول
شريفنك تفسيرنده مشروعيت ركوع بوملته مخصوصدر صلوة بنی اسرائيلده ركوع
يوق ايدی انكيچون حق جل وعلا حضرتلری انلره امت محمد ايله ركوع ايدك ديو يوردی
ديديلر بودخی دليلدركه امم سالفه ده ركوع يوق ايدی ديدی اما حق تعالی حضرتلرينك
(يامريم اقنتی لربك واسجدی واركعی مع الراكعين) يورديغنده كه مريم عليها السلام جماعتله
نمازه مأمور اولمش ايدی ديو تفسير ايتمشلردر بوآيت كريمه اول قوله معارضدر ديديلر بعضيلر
تأويل ايدوب ايتديلر مريمه امر اولنان قنوت مدام طاعتده اولمق معناسيدر نتكيم (امن هو
قانت آناء الليل ساجدا وقائما) قول شريفنده مراد اول معنادر وسجوددن مراد صلاتدر
ذكرجز وارادهٔ كل قبيلندندر نتكيم (وادبار السجود) قول شريفنده اويله در وركوعدن مراد
خشوع وتواضعدر ديديلر والله اعلم (برى دخی ملائكه صفلری كبی نمازده صفلر باغلمقدر
(برى دخی جمعه كونيدركه رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری * نحن الآخرون
السابقون يوم القيمة بيد انهم اوتوا الكتاب من قبلنا ثم هذا يومهم الذی فرض الله عليهم فاختلفوا
فيه فهدانا الله له فالناس لنا فيه تبع اليهود غدا والنصاری بعد غد * ديو يوردی يعنی بزشول
آخر كلنلرز كه قيامت كوننده ايلرو واريجيلرز الا بوقدر واركه امم سالفه يه بزدن اول كتاب
ويرلدی اندنصكره بوجمعه كونی شول كوندركه حق تعالی حضرتلری انلره فرض ايتمش ايدی
واردیلر انده اختلاف ايتديلر پس حق جل وعلا حضرتلری بزی اول كونه هدايت ايلدی
ايمدی خلق بزه اول كونده تابعلردر يهود طائفه سبتك نوبتی ايرتسی ونصارانك بركون دخی
صكره در ديمك اولور (برى دخی جمعه كوننده اول ساعتدركه انده دعا مستجاب اولور وآنك
تعيننده اوتوزدن زياده اقوال اوزره اختلاف ايتمشلردر (لوامع الانوار فی الادعية والاذكار
آدلو كتابنده مؤلف رحمة الله عليه ذكر ايتمشدر وساعت مذكوره صحتی اوزره كيمسه يه معلوم اولمديغی
انكيچوندركه اول روز شريفده هركشی طاعت وعبادت واوراد واذكاره مشغول اولهلر
بو حالت ايله كچيروب مالايعنی يه صرف ايتميه لر راست كله لر اما بعضيلر صلات عصردن اختتامه
وارنجه در ديو مقرر ايتمشلردر بعضيلر دخی اذان ايله خطبه ماييندر ديديلر ودخی چوق وقت
ذكر ايتمشلردر (برى دخی بودركه مبارك رمضان آينك اول كيجه سی كلديكی كبی حق جل وعلا
حضرتلری بوامته نظر ايلر هركيمه كه نظر ايلسه اكا عذاب ايلمز ابدا ودخی جنت اول كيجه ده
تزيين اولنور وصائملرك آغزلری رايحه سی عند الله مسك رايحه سندن خوبدر وهر كيجه
ملكلر امت محمد ايچون استغفار ايدرلر تا انلر طعاملرين افطار ايدنجه حق تعالی حضرتلرندن
انلر ايچون مغفرت طلب ايدرلر ورمضان آينك آخر كيجه سی اولنجق جميعا مغفرت اولنورلر
امام بيهقی رحمة الله عليه بويله روايت ايتمشدر وبزار نقلنده دريادهٔ عظيم بالقلرتا افطار
ايدنجه انلر ايچون استغفار ايلرلر ديو يورلمشدر واول مبارك آی كه شهر امت محمددر انده
شياطين بند وزنجيره چكيلورلر (امام احمد وبزار بويله روايت ايتمشلردر (برى دخی سحوردر
يعنی صبح صادق طلوعندن مقدم طعام يمكدر واخشام طعامنده تعجيلدر (شيخين روايتلرنده
بويله وارد اولمشدر وكيجه طلوع فجره دك جماع جائز اولمقدر امم سالفه يه بركوندنصكره
حرام ايدی ابتداء اسلامده دخی بويله ايدی صكره دن نسخ اولنوب جائز اولدی اما صوم
رمضان بوامته مخصوصميدر دكلميدر دينلور ايسه اكر آيت كريمه ده (كما كتب على الذين من قبلكم

من قبلكم) يورلديغی يرده تشبيه ظاهرنه حمل اولنور ايسه بزدن اول كلنلره دخی صوم رمضان
فرض اولنمش اولور (ابن ابی حاتم عبد الله بن عمر حضرتلرندن مرفوعا روايت ايتمشدركه
* صيام رمضان كتبه الله على الذين من قبلكم * يورمشلر لكن بونك اسنادنده مجهول واردر
صحتی مقرر اولسه امم سالفه يه ده فرض اولنديغی مقرر اولورايدی اما جمهور علما قولی بودركه
(كتب عليكم الصيام كما كتب على الذين من قبلكم) آيت كريمه سنده تشبيه مطلقا صومه
كوره در قدری ووقتی مراد دكلدر ديديلر حاصلی امم ماضيه يه صوم فرض اولنمش ايدی انلره
اولنديغی كبی سزه ده فرض اولندی ديمك اولور (برى دخی مصيبت زماننده استرجاعدر يعنی
(انا لله وانا اليه راجعون) ديمكدر (سعيد بن جبير رضی الله عنه يورمشدركه مصيبت قتنده
بوامته برنسنه اعطا اولنمشدركه انبيا عليهم السلامه انك مثلی برنسنه اعطا اولنمامش ايدی (انا لله
وانا اليه راجعون) بونلره ويرلمشدر اكر پيغمبرلره ويرلمش اولسه يعقوب پيغمبر عليه السلامه
حضرت يوسف عليه السلامك فراقنده (يا اسفى على يوسف) ديديكی زمانده ويريلور ايدی
ديمشدر (برى دخی بودركه حق جل وعلا حضرتلری سائر امتلر اوزرنده اولان اصری يعنی
شول آغر آغر تكليف وتحميللری بوامتك اوزرندن رفع ايدوب كيدرمشدر مثلا اولدن حال
بو ايديكه عمدا قتلده قصاص نيجه لازم ايسه خطاء قتلده شويله لازم ايدی بوامتدن اول
رفع اولنوب خطاده ديت واجب اولمشدر وتلف عضوده دخی حال بويله ايدی وموضع
نجاست قطع اولنمق كرك ايدی وتوبه لری نفسلرين قتل ايتمك ايدی بنی اسرائيلدن بركشی
كناه اشلسه صباح قالقوب قپوسنك اوستنده سنك ايتديكك كناهك كفارتی بودركه ايكی كوزيكی
چيقاره سك ديو يازلمش بولور ايدی واروب كوزلرين چيقارر ايدی بوبلالری حق سبحانه
وتعالی حضرتلری فخر انبيا صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينك حرمتنه بوامتك اوزرندن
رفع ايتمشدر وهر عمل كه انی اشلمده مضايقه ومشقت اوله بونلرك اوزرندن مرفوع اولمشدر
بودين شريفده حرج بوقدر نتكيم حق تعالی حضرتلری (وما جعل عليكم فی الدين من حرج)
يورمشدر حاصلی بونلره كوچ يورلمامشدر بركيمسه قيامه قادر اولمسه اوتورديغی يردن
قيلمق جائزدر واهل سفر اولانه اورج طوتمامق مباحدر وقصه كونلرده قضا ايلمك درستدر بونلردن
حرج مرفوع اولمغك معناسی بودر ديديلر وبعضيلر دخی هر كناهدن برخلاص طريقی
تعيين اولنمقدر ديديلر وتوبه قپولری بونلره مفتوح اولوب حقوق اللهده كفارات مشروع اولمقدر
وحقوق عبادده ديتلر وارشلر تعيين اولنمقدر ديديلر ارش يارهلر ديتنه ديرلر مثلا بركشی بركيمسه يی
مجروح ايلسه اكا لازم اولان ماله ارش ديرلر وابن عباس رضی الله تعالی عنهما حضرتلرندن
مرويدركه حرجدن مراد بنی اسرائيل اوزره تقدير اولنان تكاليف وشدايددركه ذكر اولنمش
ايدی انلردر ديو يورمشلر (وكعب الاحباردن مرويدركه حق تعالی حضرتلری بوامته اوچ
نسنه ويرمشدركه انلری انبيا عليهم السلامدن غيری كيمسه يه ويرمامشدر ديدی اول بودركه
بونلری (شهداء على الناس) ايلدی ايكنجی بودركه دينلرنده حرج ايلمدی يعنی كوچ يورمدی
اوچنجی بودركه (ادعونی استجب لكم) يوردی يعنی مراديكزی ديلك دعاكزی مستجاب ايدهيم
ديو يوردی (برى دخی بودركه خطا ونسيان واكراه سببيله بونلره مؤاخذه رفع اولنمشدر
بركناهی خطاء ايتسه لر يا اونودوب ايتسه لر يا غيرك جبريله ايتسه لر اوزرلرينه يازلمز بنی اسرائيل
خطا ونسيان ايله بركناه اشلسه لر همان عقوبتی تعجيل اولنور ايدی اول كناه حسبنجه يمكدن
يا ايچمكدن برنسنه كنديلره حرام قلنور ايدی بوامت شريفه بونلردن معافدر خواجهٔ عالم
صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری * رفع عن امتی الخطاء والنسيان وما استكرهوا عليه *

دیو بیورمشدر (امام احمد وابن حبان وحاکم وابن ماجه رحمهم الله تعالی بو یله روایت ایتمشلردر
(بری دخی بودر که شریعتلری امم سالفه‌نك شریعتلرندن اتم واکملدر و بو معنی شو یله واضحدر که
اصلا دلیله محتاج دکلدر شریعت موسی علیه السلام قهر وجلال شریعتی ایدی امتنك مجرملرینی
کندیلری قتل ایتمك بیورلمش ایدی وایچ یاغی یمك وذوات الظفر یعنی طرنقلی حیوانلر اتنی
یمك وطبیاتدن نیجه نسنه دخی حرام قیلنمش ایدی وغنایم حرام قیلنمش ایدی وعفو باتدن نیجه
نسنه تعجیل اولنمش ایدی وغیریلره تکلیف اولنمیان بلیاتدن اوزرلرینه نیجه نسنه تحمیل اولنمشیدی
وحضرت موسی علیه السلام وقار مهابتده وخشم وغضب وحدتده برمرتبه‌ده ایدیکه آدم
اوغلی یوزینه نظر ایده مز ایدی و بو جمله حدت وشدتی الله ایچون ایدی (وحضرت عیسی
علیه السلام مظهر جمال ایدی وشریعتی شریعت فضل واحسان ایدی انده مقاتله ومحاربه
یوق ایدی نصاری قتال ایتمك دینلرنده حرامدر قتال ایتدکلری دینلری مقتضاسی دکلدر اول
خصوصده شریعتلرینه عصیان ومخالفت ایدرلر زیرا انجیلده حکم بو یله درکه برکیمسه
سنك یوزیکك برطرفنه طبانجه اورسه اول برطرفن دخی طوتوویره سك وبرکیمسه کلوب
آرقکده‌کی قفتانی چکرسه صالیویره سك وبرکشی کوچله سنی برمیل یره سورر ایسه آنکله یله
یوریوب ایکی میل یره کیده سك دیو بیورلمشدر ودخی بونك امثالی اطاعت وانقیاد وصبر
وتحمله متعلق نیجه نسنه‌لر فرمان اولنمشدر وشریعتلرنده ریاضت ومشقتلر یوقدر اول
رهبانلرکه پیدا ایتمشلردر کندی بدعتلریدر یوخسه دینلرنده اوزرلرینه لازم قیلنمش نسنه‌لر
دکلدر حاصل کلام انلرك شریعتلری بو اسلوب اوزره ایدی (امابزم سیدیمز ایکی جهان فخری
محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك شریعتی مظهر کمال ومیزان عدل
واعتدالدر برنده حدت وشدت ومحلنده رحمت ورأفت صدور وظهور ایلر اول شریعتلرك
ایکیسنده اولان خصالی جامعدر مقتضای حکمت الٓهیه اوزره یرلو یرینه صرف اولنور (پس
مفخر موجودات علیه افضل التحیات حضرتلرینك شریعتی اکمل شرایعدر وامتی اشرف
اممدر و بونلرك احوالی اکمل احوال وافضل خصالدر بو شریعتده ظلم حرامدر وعدل فرض
وواجبدر وفضل واحسان مستحبدر نتکیم حق جل وعلا حضرتلری کتاب کریمنده بیورمشدر که
(وجزاء سیئة سیئة مثلها) یعنی یرامزلغك جزاسی انك مثلی یرامزلقدر دیمك اولور بو مرتبه
عدلدر (فمن عفی واصلح فاجره علی الله) یعنی برکیمسه کندویه یرامزلق ایده‌نی عفو ایتسه دخی مابینی
اصلاح ایلسه انك اجر وثوابی الله تعالی حضرتلری اوزرینه‌در یعنی لطفی مقتضاسنجه اول عفو
ایده‌نه اجرلر ویرمکی نفسنه لازم ایتمشدر و بو مرتبه مرتبهٔ فضل واحساندر (انه لا یحب الظالمین)
بیوردیغی ظلمی حرام قیلمقدر و ینه برآیت کریمه‌ده دخی (وان عاقبتم فعاقبوا بمثل ما عوقبتم به)
بیورمشدر یعنی عقاب ایدرسکز سزعقاب اولندیغکز نسنه مثلیله عقاب ایدك اندن تجاوز ایتمك
دیمکدر بو دخی مرتبهٔ عدلدر مثلا برکیمسه‌نك بردیشین چیقارسه‌لر اول چیقاره‌نك دخی بردیشین
چیقارمق کرك زیاده‌یه تجاوز ایتمامك کرکدر (ولئن صبرتم لهو خیر للصابرین) بیوردیغی مرتبهٔ
فضلدر یعنی اکر صبر ایدرسکز صبر ایتمك سزه انتقام ایتمکدن خیرلیدر دیمك اولور وهر نسنه که
بو امتده حرام قلنمشدر بونلری صیانت وحمایت ایچون حرام قلنمشدر اما امم سالفه‌یه بعض نسنه
عقوبةً حرام قیلنور ایدی نتکیم اشارتی سبقت ایتمشدر هر نسنه که خبیثدر وضررلودر بونلره حرام
قیلنمشدر وهر نسنه که طیبدر ونافعدر بونلره حلال قیلنمشدر بونلری خیر الامم قیلوب غیریلره
تفریق اولنان محاسنی بونلرده جمع ایتمشدر نتکیم انبیا علیهم السلامه تفریق اولنان محاسنی بونلرك
پیغمبرلرنده جمع ایتمشدر صلی الله تعالی علیه وسلم وکتب متقدمه‌یه تفریق اولنان محاسنی

بونلرك

بونلرك کتابلرنده جمع ایتمشدر کذلك شریعتلرنده دخی جمع ایتمشدر بونلری اجتبا ایلمشدر
یعنی ناس ایچنده کزیده قیلمشدر (هو اجتبیکم) بیوردیغی اولدر و بونلرك فضائلندن بری دخی
بودر که ضلالت اوزره اتفاق واجتماع ایتمزلر (امام احمد وامام طبرانی وغیریلر نقللرنده ابی نصرة
الغفاری رضی الله عنهدن مرفوعا روایت اولنمشدر که * سألت ربی ان لا تجتمع امتی علی ضلالة
فاعطانیها * بیورلمشدر یعنی ربمدن دیلدمکه بنم امتم ضلالت اوزرینه اجتماع ایتمیه‌لر (پس ربم
اولمسئله‌یی بکا اعطا ایتدی دیمکدر (و ینه طبرانی ابن ابی عاصمدن اولدخی ابی مالك الاشعریدن
مرفوعا روایت ایتمشلردر که فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری برحدیث شریفنده
بیوردی تحقیقا حق سبحانه وتعالی حضرتلری سزی اوچ نسنه‌دن خلاص ایتمشدر انلردن
بریبی * وان لا تجتمعوا علی ضلالة * دیو ذکر ایتدی وبالجمله حدیث مشهور المتن در
اسانید کثیره وشواهد متعدده‌سی واردر مرفوعده وغیریده وارد اولمشدر دیدیلر (بری دخی
بودر که بونلرك اجماعی حجت واختلافی رحمتدر اول کلنلرك اختلافی عذاب ایدی بیهقی روایتنده
ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر که * اختلاف اصحابی لکم رحمة * دیو
بیورلمش اما بونك اسنادنده ضعف واردر دیدیلر بعض روایتنده دخی * اختلاف امتی رحمة
للناس * لفظیله وارد اولمشدر اختلافلری رحمت اولدیغی بودر که اختلافی انکیچون ایدرلر که
حق ظاهر اوله اظهار حقه سعی ایتدکلری سبب رحمتدر دیمك اولور ائمه‌دن چوق کیمسه زعم
ایتمشلر که بونك اصلی اولمیه (اما خطابی رحمة الله علیه غریب الحدیثنده مناسبتله کتوروب
بو حدیثه ایکی کیمسه اعتراض ایلدی بری ماجن بری ملحد دیو بیوردی و بونلردن مرادی
اسحق موصلی ایله جاحظ ایدی انلر بو حدیثه اعتراض ایدوب بعض کفت کو ایتمشلر ایدی
اختلاف رحمت اولیجق اتفاق عذاب اولمق لازم کلور دیمشلردر ایدی (خطابی رحمة الله علیه
بو کلامك ردنه مشغول اولدی وکندی قتنده اصلی ثابت ایدیکن اشعار ایلدی (یحیی بن
سعیددن مرویدر که اهل علم اهل توسعه‌در وقت اولور که برنسنه‌نك بریسی حلنه فتوی ویرر
بریسی حرمتنه فتوی ویرر و بو یله ایتمك انلره عیب اولماز دیمشدر وجهی بودر که برزمانده
خلق برنسنه‌یه متحمل اولورلر صلاح غالب اولور جوازنه فتوی ویریلور و برزمان اولور که
متحمل اولمازلر فساد غالب اولور اولوقت جائز کوروب فتوی ویرمزلر مثلا برکیمسه خاتوننه
طلاق ویردیکی حینده کلامنه متصل کندی اشیده‌جك قدر صوتله ان شاء الله دیسه طلاق
واقع اولماز صکره‌دن بو یله ایتدیکنه یمین ایلسه تصدیق اولنور علما رحمهم الله تعالی فساد فهم
اولنمیان یرلره بونك موجبی اوزره فتوی ویررلر (اما بعض فاجر و بی مذهب اولور که عورتی
بوش اولمامق ایچون یلان یره یمین ایدوب عمری اولدقجه زنا ایتمکی اختیار ایلر بو مقوله‌یه اعتماد
اولنمامغین فتوی ویرمزلر وسائر اختلافاتك دخی بر حکمتی واردر مراد اظهار حق اولوب غرض
نفسانی اولمیجق ضرر ایلمز (بری دخی بودر که طاعون بونلره شهادت ورحمتدر (صحیح بخاری
ومسلمده ابی هریره رضی الله عنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن روایت ایتمشدر که
* الشهداء خمسة المطعون والمبطون والغرق وصاحب الهدم والشهید فی سبیل الله *
بیورمشلردر یعنی شهید بش قسمدر طاعون چیقارندر وایچ اغریسندن کیدندر وصویه غرق
اولاندر ودیوار التنده قلاندر وفی سبیل الله غزاده شهید اولاندر دیمکدر وکافرلره عذاب ایچون
کوندرلمشدر نتکیم امام احمد وطبرانی روایتلرنده * الطاعون شهادة لامتی ورحمة لهم ورجز
علی الکافرین * بیورلمشدر رجز عذابدر (بری دخی بودر که بو امتدن ایکی کیمسه برقول
ایچون خیر ایله شهادت ایلسه‌لر حق سبحانه وتعالی حضرتلری اکا جنتی واجب ایلر

امامم سالفه‌دن یوزکشی شهادت ایتمك کرك ایدیکه بومرتبه حاصل اولایدی (بری دخی بودرکه
بونلر امتلرك عمل جهتندن اقلی واجر وفضیلت جهتنـدن اکثریدر یعنی عملاری آز وثوابلری
چوقدر و بونلره آز عمر ایچنـده علوم اولین وآخرین ویرلمشدر وسائر امتلردنصکره کلوب انلرك
قبایحی بونلره معلوم اولوب بونلرك قبایحی برامته معلوم اولمامشدر حق تعـالی حضرتلری سائر
امتلر ایچنده رسوای اولمقدن بونلری حفظ ایتمشدر وجملهٔ خصـایصدن (بری دخی بودرکه
بونلره اسناد ویرلمشدر اسناد بونلرك فضائلندن برفضیلت بالغه وسنن مؤکده دن برسنت سنیه‌در
(محمدبن حاتم بن المظفرون‌دن مرویدرکه حق تعـالی حضرتلری بوامتی اسنادله تکریم وتعظیم
وتفضیل ایتمشدر امتلرك قدیم وحادثنده بوندن غیری برامت یوقدرکه انلرده اسناد اوله اللرنده
اکرچه کتابلری واردر ولکن اخبـارلرینی خلط ایتمشلردر کوکدن نازل اولان قنغیسیدر
والحاق اولنان سوزلر قنغیسیدر تمییز ایتمکه قادر دکللردر وخبرلری ثقـاتدن مروی دکلدر اما
بوامت شریفـه‌نك حاللری بودرکه برخبرتا نهایتنه بولنجه اسنادله ثقاتدن روایت اولنور یعنی
زمانه سنده صدقله وامانت ودیانت ایله معروف اولان کشیلردن روایت اولنور اندنصکره علما
کمال اهتماملر ایله بحثلر ایدرلرکه راویلرك قنغیسی احفظدر وقنغیسی اضبطدر وکنـدیدن
بوقاری اولان ایله قنغیسی چوق مجالست ایلمشدر وقنغیسی آز مجـالست ایتمشدر اندنصکره
برحدیثی یکرمی وجهـدن زیاده وجهله کتابت ایدوب غلطدن وخطادن تهذیب ایدرلر
وحروفنی صیارلر ضبط ایدرلر بونلره ویریلان اسنادك معناسی بودر (ابوحاتم رازی رحمة الله
علیه یوردیغی اوزره حق سبحانه وتعالی حضرتلری آدم علیه السلامی خلق ایتدیکی زماندنبرو
انبیا ورسلك اخبار وآثارنی حفظ ایدر امتلر کلمامشدر الاامت محمد صلی الله تعـالی علیه وسلم
کلمشلردر جمله نك قصص واخباری وسائر سلوك وسیرتی بونلر قتنده مضبوطدر صد هزار
حمد وثنـا حق جل وعلا حضرتلرینك جناب کبریاسنه که بونك امثالی نیجه نعمت عظمی ایله
بوامتی مشرف ایلمشدر (بعض کباردن مرویدرکه حق تعالی حضرتلری اوچ نسنه یی بوامته
مخصوص قیلدی اول کلنلره ویرلمامش ایدی بریسی اسناد بریسی انساب بریسی اعراب دیو
بیورمشلردر واعرابدن مراد بیـاندر (برکرامت عظمی دخی بودرکه بونلرك اراسنده اقطاب
واوتاد ونجبـا وابدال واردر (انس بن مالك رضی الله عنـه حضرتلرندن مرویدرکه (ابدال
قرق ار وقرق عورتدر هر بارکه بریسی وفات ایلیه برینه برین دخی کتوررلر ارکـشی یرینه
ارکشی کتوررلر خاتون کشی یرینه خاتون کشی کتوررلر خلال کرامات اولبـاده بوبله روایت
ایلمشدر (امام طبرانی اوسطنده بولفظله روایت ایتمشـدر *لن تخلوالارض من اربعین رجلا
مثـل خلیل الرحمن علیه السـلام فبهم یسقون وبهم ینصرون مامات منهم احد الا ابدل الله
مکانه آخر *یعنی روی زمین حضرت خلیل علیه السـلام کبی قرق کشیدن خالی اولماز وخلق
انلر سببیله سقایت اولنورلر کوکدن یغمورلر ایندیکی انلرك برکاتیله در وانلر سببیله منصورا ولورلر
انلردن برکشی وفات ایتز الاحق سبحانه وتعالی حضرتلری انك برینه برآخری کتورر دیمك اولور
(وابن عدی رحمة الله علیـه بولفظله نقل ایتمشدر *البدلاء اربعون اثنان وعشرون بالشـام
وثمـانیة عشر بالعراق کلمامات منهم احد ابدل الله مکانه آخر *یعنی بدلا قرق کشیدر یکرمی
ایکیسی شام دیارنده در واون سکزی عراق مملکتنده در هر بارکه انلردن بری وفات ایلسه
حق تبارك وتعـالی حضرتلری برینه غیری کیمسه کتورر دیمکدر و بعض روایتده اوتوزکشیدر
دیو وارد اولمشدر (امام احمد وخلال* لایزال فی هذه الامة ثلثون مثل خلیل الرحمن کلمـامات
واحد ابدل الله مکانه رجلا * دیو نقل ایتمشلردر (وطبرانی کبیرنده بولفظی دخی کتورمشدر

*بهم تقوم الارض وبهم یمطرون وبهم ینصرون *یعنی ارض انلر سببیله طورر واهل ارض
انلر سببیله یغمورلنورلر وانلر سببیله نصرت اولنورلر دیمکدر (وابونعیم حلیه ده ابن عمر رضی الله
تعالی عنهما حضرتلرندن مرفوعا روایت ایتمشدرکه *خیارامتی فی کل قرن خمس مائة والابدال
اربعون فلا الخمس مائة ینقصون ولا الاربعون کلمـامات رجل ابدل الله مکانه آخروهم
فی الارض کلها * یعنی بنم امتمك کزیده سی هرقرنده بشیوز کیمسه در وابدال قرق کیمسه در
پس نه اول بشیوز اکسلور ونه اول قرق اکسلور هربارکه برکیمسه سی وفات ایلیه الله تعالی
حضرتلری برینه برآخر کیمسـه بدل قیلار وانلر ارضك هر برنده اولورلر یعنی برمکانه
اختصـاصلری یوقدر دیمك اولور بوخصوصه متعلق حدیث شریف رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرندن نیجه طریقله وارد اولمشدر وینه حلیه‌ده ابونعیم عبـدالله بن
مسعود حضرتلرندن مرفوعا روایت ایتمشدرکه * لایزال اربعون رجلا من امتی قلوبهم علی قلب
ابراهیم یدفع الله بهم عن اهل الارض یقـال لهم الابدال انهم لم یدرکوهـا بصلوة ولابصوم
ولابصدقة قال فبم ادرکوها یارسول الله قال بالسخـاء والنصیحة للمسلمین *دیو بیورمشلردر
یعنی بنم امتمدن قرق کشی زائل اولماز آنجلین قرق کشی که قلبلری ابراهیم علیه السـلام قلبی
اوزره در یعنی انك کبیدر حق سبحانه وتعـالی حضرتلری انلر سببیله اهل ارضدن بلالری دفع
ایلر انلره ابدال دینلور اول مرتبـه یه انلر صلاتله یتشمدیلر وصومله وصدقهٔ مفروضه ایله
یتشمدیلر بیوردی ابن مسعود ایتدی یارسول الله یانه ایله یتشدیلر فخر عالم صلی الله تعـالی علیه
وسلم حضرتلری سخـا ایله ومسلمـانلره نصیحتله یتشدیلر دیو بیوردی (نصیحت مسلمـانلری
خیراته ومصـالحه یه ارشاد ایتمکه دیرلر (معروف کرخی قدس الله سره العزیز بیورمشلرکه
برکیمسه هرکون * اللهم ارحم امت محمد * دیسه حق تعـالی حضرتلری انی ابدالدن یازه (اما
حلیه ده بوبله واقع اولمشدرکه برکیمسه هرکون اون کره * اللهم اصلح امت محمد اللهم فرج
امت محمد اللهم ارحم امت محمد* دیسه حق تعالی حضرتلری انی ابدالدن یازه دیمشلردر وابدالك
علامتی اولدرکه انلردن اولادکلمز دیمشلردر (برحدیث شریفـده بوبله وارد اولمشدرکه
ابدال امتی انهم لایلعنون شیئا ابدا دیو بیورلمش طائفهٔ ابدالك خصلتلری بوایمش که هرکز
برنسنه‌یه لعنت ایتمزلرایمش (یزیدبن هرون رحمة الله علیه ابدال اهل علمدر دیمش (امام احمد
رحمة الله علیـه اکراهل حدیث دکللرایسه پس کیملردر دیو بیورمش یعنی ابدال اهل علم اولیجق
اهل علم ایچنـده علماء حدیث اولمق کرك دیو بیورمش (وتاریخ بغدادده خطیب رحمة الله علیه
کتابیدن روایت ایتمشدرکه (نقبا اوچیوز کیمسه‌در (ونجبا یتمش کیمسه در (و بدلا قرق کیمسه‌در
(واخیـار یدی کیمسه در (وعمد درت کیمسه در (وغوث برکیمسه در نقبـانك مسکنی مغربدر
ونجبـانك مسکنی مصردر وابدالك مسکنی شامدر واخیارك بللو مسکنی یوقدر آنلر سیاحلردر
روی زمینی کشت وکذار ایدرلر وعمد زوایای ارضده اولورلر وغوثك مسکنی مکهٔ مشرفه‌درچن
عامهٔ ناس مصلحتندن برحاجت واقع اولسه مثـلا یغمور لازم اولسه یاخود یل لازم اولسه اولا
جناب عزته اول حاجت ایچون نقبا تضرع ایدرلر اندنصکره نجبا تضرع ایدرلر انلردنصکره
ابدال انلردنصکره اخیـار انلردنصکره عمد تضرع ایدرلر اکر دعالری مستجاب اولدی ایسه
فبهاونعم والا غوث تضرعه باشلر تامستجاب اولنجه دعا ایلر انك دعاسی البته مستجاب اولور
دیو بیورمشلر و بوامتك فضـائلندن بری دخی بودرکه قبرلرینه کناهلریله کیررلر ومؤمنلرکه
استغفارایله مغفرت اولنوب کناهسز چیقـارلر حق تبارك وتعالی حضرتلری انلری کناهدن پاك
وپاکیزه قیلور (امام طبرانی رحمة الله علیه اوسطنده انس رضی الله عنهدن بولفظله روایت

ایلمشدر قال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم * امتی امة مرحومة تدخل قبورها
بذنوبها وتخرج من قبورها لاذنوب علیها یمحص عنها باستغفار المؤمنین لها * بری دخی بودرکه
قبوره سائر امملردنصکره کیررلر ومقدم چیقارلر ابونعیم رحمة الله علیه روایتنده (ابن عباس
رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدرکه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری * وانا اول
من تنشق الارض عنی وعن امتی ولافخر * بیورمشلر (بری دخی بودرکه قیامت کوننده امتلر انبیا
علیهم السلامك تبلیغلرین انکار ایتسه لر کرك حق جل وعلا حضرتلری حقیقت حاله اعلم ایکن
اول منکرلری الزام ایچون پیغمبرلردن تبلیغه شاهد استسه کرکدر آنلر دخی امت محمد علیه السلامی
شاهد کتورسه لر کرك اول امتلر بو امته سز بونلرك بزه تبلیغ ایتدیکن ندن بیلورسز
دیسه لر کرك بونلر دخی حق تبارك وتعالی حضرتلری بزه قرآن عظیمده خبر ویرمشدر آندن
بیلورز دیسه لر کرك آندن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرین کتوروب امتنك حاللرندن
سؤال ایتسه لر کرك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری عدالتلرینه شهادت ایدوب
امتی مزکی اولسه کرك قرآن عظیمده (وکذلك جعلناکم امة وسطا لتکونوا شهداء علی الناس
ویکون الرسول علیکم شهیدا) بیوردیغی بو معنادر (بری دخی بودرکه نامهٔ اعماللری صاغ اللرینه
صونلسه کرکدر (بری دخی بودرکه کندیلر ایتدیکی سعیك ثوابی بولدقلری کبی غیریلر کندیلر
ایچون ایتدکلرینك دخی ثوابی بولورلر مثلا برکشی برمؤمن ایچون صوم وحج وغزا ایدیویرسه
ثوابی واصل اولورامم سالفه ده بوحال یوق ایدی همان هرکشی نه عمل ایدرایسه آنك ثوابی بولور
ایدی بوقول عکرمه دن منقولدر اما قوله تعالی (وان لیس للانسان الا ماسعی) که معناسی
مفسرین بیوردقلری اوزره برکشی غیرك کناهیله مؤاخذه اولمدیغی کبی غیرك فعلیله مثاب اولماز
دیمکدر بوندن علما رحمهم الله نیجه وجهله جوابلر ویرمشلردر بری بودرکه منسوخدر دیدیلر
(ابن عباس رضی الله عنه حضرتلرندن مرویدرکه (والذین آمنوا واتبعتهم ذریتهم بایمان
الحقنا بهم ذریتهم) آیت کریمه سی بونی نسخ ایتمشدر زیرا بو آیت کریمه موجبنجه حق تعالی
وتقدس حضرتلری مؤمنلرك ذریتلرین دخول جنتده ودرجه ده کندیلره الحاق ایتسه کرکدر
تتکیم فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن مرویدرکه حق سبحانه وتعالی حضرتلری
ذریت مؤمنی مؤمنك درجه سنه رفع ایتسه کرك اکرچه کیم ذریتنك حاللری کندیدن ادنی ایسه
بنه کندی درجه سنه چیقارسه کرك تاکیم مؤمن مسرور وخوشحال اوله دیو بیوردی اندنصکره
بو آیت کریمه یی اوقودی بوندن ظاهر اولدیکه برکیمسه غیریلر سببیله کندی عملی اجرندن
زیاده اجر وفضیلته مظهر اولور ایمش ودخی (آباؤکم وابناؤکم لاتدرون ایهم اقرب لکم نفعا)
قول شریفنك تفسیرنده حق تبارك وتعالی حضرتلری اتالرك اوغللر حقنده واوغللرك اتالر حقنده
شفاعتن مقبول ایلر دیو بیورمشلردر (ایکنجی جواب بودرکه اول آیت کریمه ده بیوریلان نسنه
کافره مخصوصدر ومؤمنلر غیریلرك سعیله منتفع اولورلر دیمشلردر (امام قرطبی رحمة الله علیه
بوقول اوزره احادیث شریفه دن چوق نسنه دلالت ایتمشدر ومؤمنلره غیریدن صادر اولان
عمل صالحك ثوابی واصل اولور دیو بیورمشدر (وصحیحده فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرندن مرویدرکه * من مات وعلیه صیام صام عنه ولیه * بیورمشلر یعنی برکیمسه
اوزرنده صوم وار ایکن وفات ایلسه ولیسی آنکیچون صائم اولسون اول دینی اندن دفع ایتسون
دیمك اولور وغیری ایچون حج ایدن کیمسه یه * حج عن نفسك ثم حج عن شبرمة * دیو بیورمشدر
یعنی اول کندی نفسکدن حج ایله صکره غیریدن ایله دیو بیوردی (وحضرت عایشه رضی الله
عنهادن دخی مرویدرکه کندی قرنداشی عبدالرحمن ایچون اعتکاف ایتمشدر واسیر آزاد ایتمشدر

(وموطأده عبدالله بن بکردن مرویدر اولدخی عمته سندن روایت ایتمشدرکه عمته سی مسجد
قبایه یوریوب وارمغی اوزرینه واجب ایتمش ایدی قضا ایتمدین وفات ایتدی صکردن عبدالله
ابن عباس فتوی ویردیکه اوغلی یوریوب واره آنکیچون قضا ایلیه (مفسریندن بعضی
اول آیتده واقع اولان انساندن مراد ابوجهلدر دیدیلر وبعضیلر عقبة بن ابی معیطدر دیدیلر
وبعضیلر ولید بن مغیره در دیدیلر لعنهم الله بعض علما دخی سرایع من قبلنادن مراد اخباردر یعنی شریعتمز
خود کشی کندی سعیله وغیرك سعیله منتفع اولدیغنه دلالت ایتمشدر دیدیلر وبعضیلر ایتدی انسان
خیره سعی ایتمکله وحسن معامله سیله بعض دوستلر قزانور وانلره خیری یتشور وفات ایتدکدنصکره
انلرك ثوابی اکا رجوع ایتدیکی کندی سعیندن اولور آیت کریمه نك معناسی بودر دیدیلر
(بعضیلر آیت کریمه ده انساندن مراد حیدر میت دکلدر دیدیلر یعنی صاغ اولان کیمسه یه
نه یتشورایسه همان کندی سعیندن یتشور دیمك اولور بوتقدیرجه میته غیرك سعیندن منفعت
یتشمك جائز اولور (صاحب کشاف رحمة الله علیه (وان لیس للانسان الا ماسعی) قول
شریفنك تفسیرنده بیورمشدرکه میتدن صدقه ویرمك وحج ایتمك اخبار صحیحه ده وارد
اولدیغی وآیت کریمه ده بویله بیورلدیغنك وجهی ندر درایسك بونك ایکی وجهله جوابی واردر
(بری بودرکه وقتاکیم غیرك سعیی کشی یه نافع اولمیوب الا کندی سعینه مبنی اولدیغی حالده نافع
اولدی ایسه یعنی مؤمن ومصدق اولدیغی جهتندن نفعن اخذ ایتدی ایسه غیرك سعیی کندینك
سعیی کبی قیلندی زیرا اول بوکا تابعدر بونکله قائمدر (ایکنجیسی بودرکه غیری کیمسه عملی
کندی نفسیچون اشلسه کیمسه یه نفعی اولماز اکر آخر کیمسه ایچون نیت ایدوب اشلسه انك وکیلی
وقائمقامی کبی اولور عمل اندن ثابت اولمش کبی اولور دیو بیوردی (جواب صحیح بودرکه سابقا ذکر
اولنان اوزره آیت کریمه عام مخصوصدر برینك ثواب عملی آخره تجاوز ایتمامك کافره کوره در
مؤمنلره کوره دکلدر مؤمنلر بری برینك سعیندن منتفع اولورلر والله اعلم (علما رحمهم الله تعالی
قراءت قرآنك ثوابی میته واصل اولورمی اولمازمی دیو اختلاف ایتمشلردر اکثری واصل اولماز
دیمشلر (وعلماء حنفیه دن وشافعیه دن چوق کیمسه واصل اولور دیمشلردر (امام احمد دخی
بوکا قائل اولمشدر ولکن قبر اوزرنده اوقومق بدعتدر دیمشدر وامام احمددن مرویدرکه
هر نسنه میته واصل اولور صدقه وصلوة وحج وقراءت وذکر الله وغیری هرنه که اولور ایسه
روحنه یتشور دیو بیورمشدر (شیخ شمس الدین ابن القطان العسقلانی رحمة الله علیه
کرك اقربادن کرك اجنبیدن ثواب قراءت میته واصل اولور صحیح بودر تتکیم صدقه ودعا
واستغفار بالاجماع واصل اولور دیو بیورمشدر وقبر اوزرنده قراءت ایچون استیجار جائزدر تتکیم
اذان ایچون وتعلیم قرآن ایچون جائزدر دیو قاضی حسین رحمة الله علیه فتوی ویرمشدر
وقراءت قرآندن میت منتفع اولمغه ایکی طریق ذکر ایتمشلردر بری بودرکه قراءتدنصکره
میت ایچون دعا ایده لر دعا واصل اولور وقراءتدنصکره دعا اجابته اقربدر وبرکتی اکثردر
دیمشلر بری دخی بودرکه اوقویوب تمام ایتدکدنصکره حاصل اولان ثوابی میته باغشلمق کرك
یوخسه میت ایچون اوقورم دیو نیت ایدوب باشلسه واصل اولماز دیمشلردر زیرا حصول ثوابدن
مقدم ویرمش اولور اما قراءتدنصکره باغشلیجق حصولدنصکره باغشلمش اولور بوتقدیرجه
واصل اولور دیدیلر اما اطلاق اوزره دعا میته نافع اولور دیدکلرینه بعضیلر اعتراض ایدوب
دعا خود اجابته موقوفدر بوسوز نیجه راست کلور دیدیلر بعضیلر دخی جواب ویروب حق تعالی
حضرتلرینك سعت فضل ورحمتنه اعتمادا اطلاق اوزره میت ایچون دعا مستجابدر دیمك
ممکندر دیو بیوردیلر (امام شافعی رحمة الله علیه بیورمشدرکه برکیمسه میت ایچون صدقه

ويرسه حق تعالى حضرتلرى قادردركه هم ميته اجر وثواب ويره هم صدقه ويره نه ديمشدر (بعض علما دخى بيورمشلردركه كشى اتاسى واناسى نيتنه صدقه ويرمك مستحبدر زيرا حق جل وعلا حضرتلرى ثوابنى هم انلره ايصال ايلر هم صدقه ويره نه ديمشلردر وثوابى انلره واصل اولمغله كندى اجرندن نسنه اكسلمز ديو بيورمشلردر (صاحب العده رحمة الله عليه بركيمسه حال حياتنده بر پيكار چيقارسه ياخود بر قيو قازدرسه ياخود بر اغاج ديكسه يا بر مصحف وقف ايلسه ياخود وفات ايتدكدنصكره بر غيرى كيمسه انك روحيچون ايدبويرسه ثوابى ميته واصل اولور ديمشدر (امام نووى ورافعى رحمة الله عليهما بيورمشلردركه بو ذكر اولنانلر صاغ كيمسه دن صادر اولسه صدقات جاريه در بعد الموت دخى ثوابلرى واصل اولور تحكيم خبرده وارد اولمشدر وحكم وقف مصحفه مختص دكلدر بلكه هر وقفده حال بودر و بو قياس اقتضا ايلركه ميتدن تضحيه جائز اوله يعنى بيرام قربانى ايتمك ميت ايچون جائز اولمغى اقتضا ايدر زيرا او دخى صدقه دن بر نوعدر ولكن تهذيبده بويله يازمشدركه بر كشى امر ايتمدين اندن تضحيه جائز دكلدر وميتدن دخى جائز دكلدر مكركه وصيت ايتمش اوله ديمشدر (اما حضرت على كرم الله وجهه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك وفاتندنصكره اندن تضحيه ايدر ايدى ديو روايت ايتمشلردر (وابو العباس محمد بن اسحق السراج رحمة الله عليه فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرندن يتمش اضحيه ايلدم ديو بيورمشدر (اما قراءت قرآن ايدوب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه اهدا ايتمك خصوصنده خبر واثر معلوم دكلدر زيرا بو خصوصى صحابهٔ كرامدن بر كيمسه نقل ايتمامشدر بو سببدن بر جماعت انكار ايتمشلردر (وصاحب الروح فقهاء متأخريندن بعض كيمسه مستحبدر ديدكلرين حكايه ايتمشدر وبعضيلر دخى بدعت كورديلر زيرا پيغمبرمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرى اندن غنيدر زيرا امتدن هر كشى كه بر خير عمل اشليه اول عملك اجرى فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه حاصلدر ينه عمل ايدننك اجرندن بر نسنه اكسلمز ديمشدر (امام شافعى رحمه الله بيورمشدركه هيچ بر خير يوقدركه فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك امتدن بر كيمسه انى اشليه الا فخر كائنات حضرتلرى انده واصلدر ديمشدر (تحقيق النصره صاحبى رحمة الله عليه بعض محققيندن نقل ايدوب ايدر اهل اسلامك حسناتى واعمال صالحه سنك مثوباتى فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك صحايفنده مسطوردر شولقدر اضعاف ايله كه حد وحصرين الله تعالى حضرتلرندن غيرى كيمسه بيلمز زيرا هر مهتدى وهر عامل كه قيامته دكين كلور بر عمل اشلسه شيخنه دخى انك مثلى اجر وفضيلت حاصل اولور وشيخنك شيخنه ايكى اولقدر اجر حاصل اولور واوچنجى شيخنه درت اولقدر اجر حاصل اولور ودردنجى شيخنه سكز اولقدر اجر حاصل اولور بو اسلوب اوزرينه تا فخر كائنات حضرتلرينه چيقنجه هر مرتبه ده عدد مضاعف اولور وسلفك خلفدن تفضيلى بونكله معلوم اولور مثلا پيغمبرمز عليه الصلاة والسلام حضرتلرندنصكره اون مرتبه فرض اولنسه بو حساب اوزره فخر عالم حضرتلرينه بيك يكرمى درت اجر حاصل اولور اون بر مرتبه يه وارسه فخر عالم حضرتلرينك اجرى ايكى بيك قرق سكز عدد اولور بو اسلوب اوزره مرتبه زياده اولدقجه عدد اجر مضاعف اولور ابدا بو حال اوزره كيدر ديو بيورمشلردر واستشكال مزبوردن بونكله جواب ويروب ديمشلردركه فخر كائنات صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلريچون قراءت ايدن كيمسه اكا زيادهٔ شرفله دعا ايتمك جميع انواع شرفده فخر عالم حضرتلرى كامل ايدكى معلوم ايكن بودركه كويا دعا ايدن كيمسه بونى ملاحظه ايلركه كنديسنك قبول دعاسى شيخنه ومعلمنه كنديسنك اجرى كبى

اجر حاصل اولوب فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه وارنجه اضعاف مضاعفه اجرلر حاصل اولمغى متضمندر وبو جهله دنصكره دعانك نفعى داعى يه راجع اولور شول حيثيتدنكه قبول دعايى مشتملدر تحكيم بركيمسه كعبهٔ معظمه يى كوروب* اللهم زد هذا البيت شرفا وتعظيما* ديسه فائده سى دعا ايدنه راجعدر واول خواجهٔ عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه صلوات ويرمك خصوصنده دخى بويله ديمشلردر (ابن حجر رحمة الله عليه بونك مثلنه اشارت بيورمشدر سيد كائنات افنديمز حضرتلرينه دعا ايله كعبه يه دعانك مناسبتى داعينك قبول دعاسنى مقتضى اولدقلرى جهتندر وفرقلرى بو جهتندركه سيد عالم افنديمز حضرتلرينه حسنات مضاعفه حاصل اولور كعبه يه حاصل اولماز (وخصايص امتدن برى دخى بودركه بونلردن يتمش بيك كيمسه بلا حساب جنته داخل اولسه لر كركدر (شيخين روايتلرنده بويله وارد اولمشدر (وامام طبرانى وبيهقى روايتلرنده دخى وارد اولمشدركه* ان ربى وعدنى ان يدخل من امتى الجنة سبعين الفا لا حساب عليهم وانى سألت المزيد فاعطانى مع كل واحد من السبعين سبعين الفا* ديو بيورلمشدر يعنى تحقيقا ربم بكا وعده ايلديكه امتمدن يتمش بيك كيمسه يى بلا حساب جنته ادخال ايليه وتحقيقا بن زياده طلب ايتدم اندن اول يتمش بيكدن هر بر كشينك يانجه بكا يتمش بيك دخى اعطا ايتدى ديمكدر (وبالجمله حق جل وعلا حضرتلرى حبيب اكرمنى تعظيم وتكريم ايچون بو امته اول فضائل وكراماتى مخصوص قيلمشدركه سائر امتدن برينه ويرمامشدر بونلرك
خصايص فضل وشرفلرينك تفاصيلى نيجه كتابلر اقتضا ايلركه بر مقدار
صفحهٔ تقرير وبيانه مرقوم اوله (وذلك فضل الله يؤتيه
من يشاء والله ذو الفضل
العظيم